[illegible] ſapien
[illegible] doctoris
[illegible]

N. Inw. 193

Biblioteka Jagiellońska.

BB IV.
14.

F. B. IV
14

Omnis sapiencia a dño deo ē 1
Sapiencia [illegible] stulto desipit 2
Audite disciplinam et estote sapientes 3
Ecce mitto ad vos sapientes 4
Da ē vob ptas a dño 5
Illis quererent 6
Vive [illegible] per sapientes 7
Vobis viri prelatis hic sermo ē 8
Non alia sapientia 9
Verbum et [illegible] 10
Sapientia foris predicat 11
Scientia dñi [illegible] 12
Principium sapientie timor dñi 13
Stultus labiis [illegible] 14
Iustorum semita q lux splendens 15
[illegible] sapientie [illegible] 16
Redemptor [illegible] 17
Venerunt in [illegible] 18
Sapientia [illegible] 19

Sermones sapientiales
Doctoris Stanislay (?) Henrici.
tych Kazań jest CVI
dalej idzie mowa ~~Urzyka~~ (Bisk. Werdúnskiego) miana na
Soborze Pizańskim r. 1409 gdzie
był postem, Króla Rzymskiego Ruperta.
Na Końcu jest wyciąg z dzieła
Vicencii Bellovacensis speculum
historiale treści teologicznej.
pisałem to dnia 28 Lutego
1840 Michał Wiszniewski

Sermones de Sapientiā Diuina
Henrici.

Prologus simonis sapie dei
[?]uod de dni nri ihu xpi regis
[?]innu moneta et suu creta

O sapiencia que ex ore
altissimi p[ro]diisti attin
gens a fine usq[ue] ad fine[m]
fortit[er] et disponens om[n]ia
suavit[er] veni et illumi[n]a
[?]ine qui i[n] tenebris sedet ad dirigen
dos pedes nros i[n] viam pacis illumina
tenebrosi q[uod] tu illuminas om[n]e[m] ho[m]i[n]e[m]
venientem i[n] hunc mundu[m] apen[n] in the
sauros tuu[m] ut frangam pane[m] doct[ri]ne
esurientib[us] et saciatos sup[er]bie stul
ticie gladio veritatis repellam
Immensa es et i[ncomp]rehensibilis no[n] va
leo luc[em] tue radiu[m] emitte de
sede magnitudi[ni]s tue ut [con]fingat
erroribus tenebrarum loquar sermo[n]es
meos uos tibi ess[e] placibiles et bu
sonantes ut placeant v[er]ba mea
ex te non alt[er]i nisi tibi aut si cui
alteri placent ut p[er] te place
ant opare. Dudu[m] equide[m] t[er]
ra tua que est sup[er] om[n]em s[ap]i[enti]a[m] i[n]tel
lecti ne dum huma[nu]m s[ed] angelicu[m]
admirabar et admirari iam de tua
bonitate iam de potencia iam de ma
gnificencia maiestate pulcritudi[n]e
et gl[or]ia iam de fortitudi[n]e [com]p[re]hensio[n]e
eternitat[is] [et] illu[m]i[n]a[ti]one eadem iam de
logica tua qua tollebas peccatores iam
de mia qua iustificas a de te rede
un[t] iam de dispta insti[ci]a q[uo]d [con]dep
nas te finali deserentes iam de p[er]
misericordia qua a[b]ertis q[uod] tu sunt
p[ri]ncipia iam de p[re]stia qua si
nalit[er] au[e]rsos ee p[ro]uons fideles
agnoscis. O sapia vo i[n]creata
qua tu ds meus es formator re

formator et redeptor vita mea spes
unica et salus aie mee obsecro
pa[s]sis q[uod] dein radiu[m] q[uem] de te cognos
te amem sapiente[m] unus sapiens ut
salti i[n] senectute ex[c]edam adolesce
tie et iuvenut[is] stulticias et docea
p[ro] sapie[n]tia q[uae] clamitat i[n] plateis ut
querat. Oram igit[ur] te verbu[m] sapiam
ut i[n] bene possim saluta s[e]p[er] et de[ni]q[ue] in
o[mn]ib[us] invalut eo ds meus qui apre
s[e] [con]gnicer[e] de dedeo lucis de lume
qui es[t] uno cu[m] p[at]re spiritu[m] s[an]c[tu]m
s[ecundu]m sp[eci]ae apte [et] a te procedente[m]
Hec singula in admirabil[iter] et ama
bilis es p[at]ris sapia ds meus q[ui] vo
lens c[on]dere creaturas sive deliber
racoe sive discursu sive [con]silio
sive p[er]suasione uno nutu celum
cu[m] sideribus t[er]ra[m] cu[m] herbis mineris
et lapidib[us] cu[m] diu[er]sis a[n]i[m]a[n]tib[us] gra
dientib[us] reptantib[us] [et] volatib[us] aqua[m]
cu[m] natatib[us] tot q[uo]q[ue] diu[er]sitates stel
la[rum] tot virtutes lapidu[m] [et] herbar[um]
tot multiplicitates a[n]i[m]aliu[m] et mon
stror[um] tot g[e]n[er]a a[n]i[m]i a[u]spicu[m] tot
g[e]n[er]ones bestiar[um] [con]didisti. Diu[er]sa[m]
q[uo]q[ue] multitudi[n]e[m] c[re]atura[rum] q[uaru]m una differt
ab altera i[n] natura [pro]prietate et virtute
et i[n] quolib[et] c[re]atura[rum] gradu tu dees
fecisti ut [con]veniret et dis[con]veniret
cu[m] alio. Quippe respiro t[er]ra[m] tot
flores tot varietates s[un]t i[n] ea tan
ta multitudo diu[er]sa c[re]atura[rum] ut aq[ua]
qu[ae]m alio q[uam] a te [com]prehendi no[n] va
let. Respicio varietates hominu[m]
figura [com]plexione [con]templor [ex]
[erci]tu[s] angelor[um] ubi nulla minima
s[un]t tibi vustrant duo[s] tu no[n] est
[com]p[re]hensio spei[?] respirare. O altitudo di
viciar[um] tuar[um] q[uas] [con]gnovit s[ap]ie[ntia] tua
q[uod] est [con]silium tuu[m] c[re]at[ur]e quis

BIBLIOTH. [...] BASILEENSIS

por dedit tibi et retribuet ei / Q quis
es admiranda dei sapia de me(us)
oes angeli et hoies bnu(s) pingelle
ere drat et uarietates uno semel
isi itelligant no tm ut estimo
oigindes distinguunt / Tu bo oia
sit creando sup mirabili distin
xisti et distinguendo creasti / Opt
hanc i imensam sapiam creant
a te uinisi ut possit ee sapie
ptrices / Verum sapia diligit de
ut ait scriptura nisi sapientes / Ip
sm ut te diligam et tu me por
dilexisti acrum ad sapiam ut
diligar a te / Hac i opto ut beat
Et qui placuit de ipa meditari
placeat et ut phore tuo possi
loquendo de tua sapia isti dicari
oms officio dignu serme siuetu

Incipit sermones de diuina sapia

Omnis sapia / Sermo primus
a domino deo e / Eccli i°
Creatura racionalis ad sui opifice
uelit heue respectu quanto plus
p amorem se sibi conglutinat tanto
magis sapiam suam cognoscit et prius
delicias potitur quin nisi qe idem
tacitu amatu et desideratu sini
p(ro)ter multi(s) cor diuexit seci bum
no erit / Et pro eo de ipo tacis extra
nene sed ceci de colorib(us) disputabit
Opti i q postulat a deo sapiam
q habet ciaz a terrene affecionibus
et uicioru pollucionib(us) depuratam
Eo q i maliuolam aiam no itibit
sapie sapie nec hitabit i corpore
subdito peccatis / Pgaii aut digne
no potit n sustulta hinc gre di
uiiam despiat et sup omnes quasi
luctum amans unigeniti faciat beatez
hoiem sup exuat et nouo sacmeto
digne pertundis bz emendam i deus
Deo qs ad obediendum tp omnib(us) alterius
ipm amand se totaz offerat ac cor
corde suo p amorem congruit et sit puri
ficata et cordis gradat nuptialibz
ste amicta dum pervenit ad sapiam
q dat oib(us) affluenter et no impetat in
petenti postulet aut i fide nihil hesitans
sapiam et dabit ei / Vatim q si peten
do hesitauit nihil accipiet talis eni e
siilis teste bto Jacobo i sua canonica
fluctui maris qui a uento rapitur
et uiffert postulet bg et no flam
sapiam illam i qua beatu pmi sapiat
sin q sit uinisa p qm creaturam
heat p creatu / hoiem p hoie bestiam
p bestia uitam p tra / omen pone
tepuem pcepine den p deo / P qm
itelligere posset q agendum sit / quid
a qlibet loquendum aut abstinendum et quid
sit fugiendum / P qm discernit i ter
bonum et malum iustu et iniustu ne
decept errore dicat bono malu et
malo bonu / P qm cu oib(us) cu oibus
sanctis comprehendat que sit longitudo la
titudo et pfunditas et stat sup e
minentem caritates xpi q dilexit sic
hoiem ut filiu s(uu)m uel sui unigenitu
nati cu sola ad exsoluendum eius de
bita et expiandu pcm hostib(us) se delib(us)
passim exponet et spectaculu faceret
pspicientib(us) uniuersis dic dignacom
filii dei pfundam qua de summis ce
lor(um) ad ima descendit i mortem
tamen subiens crudelem lecti sui pfo
rari latera militis sustinuit ut eri
de pfluentib(us) unde aq et sanguis for
maret unica et immaculata uirgo
sua uxor eccia sicut ewa de latere

ade est formata / Verumtamen ar
gumentum o[mn]i[u]m sp[irit]u[m] q[uo]d talem p[ro]babiliter
et talem p[ro]p[ter] [illegible] vnigenitum patris
attendit ut de secreto patris ad pu
blicum mundum veniens et visibilis fieret
palpabilis conspiceret audiret et passibilis
esset / Et tamen abscissa morte [illegible]
non vellet cum tamen invisibilis
intangibilis impassibilis resuscitabit et i[n]
mortalis [illegible] nam divinam [illegible] esset vel
quippe scriptura et deum ex toto corde
ex tota anima et ex totis viribus diligere
nullum terrenum amori suo vel ho
norum preferri / Sibi in dilectione [illegible] p[ro]p
[illegible] et p[ro] om[n]ia obediens [illegible] p[ro]hibuit
non agere que ve[illegible] possit / Implere
[illegible] omnibus inmensitate eius et [illegible]
venerari [illegible] laude ordinari
[illegible] dignitatibus honoribus attollere
iustos et bene viventes [illegible] p[ro]uin
[illegible] in iustos vel [illegible] [illegible] e
[illegible] quod sibi [illegible] [illegible] quod [illegible]
sibi vult alii facere / quod non vult non
facere Et de hac vel scriptura [illegible]
[illegible] [illegible] modum / Exponendo [illegible]
Job deridetur iusti simplicitas [illegible]
[illegible] scriptura [illegible] [illegible] [illegible] sus
cipere / [illegible] verbis [illegible] vel ut [illegible]
diligere / [illegible] debita et bona [illegible]
exhibere / mala libere tollerare [illegible]
facere / nullam [illegible] ulterius querere
[illegible] pati [illegible] [illegible] pu
tare / [illegible] iustorum simplicitas deride
tur a [illegible] sapientibus [illegible] repu
tatur [illegible] / Ex quibus colligitur quod [illegible]
quod [illegible] carnis vel [illegible] vel de
lectatio momentanea [illegible] [illegible]
temporale adeo se [illegible] [illegible] sap
[illegible] [illegible] sibi [illegible] consistunt [illegible]
[illegible] temporales [illegible] eternis timens

offendere maiestatem [illegible] [illegible]
propter laudando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut mollire [illegible] laude
[illegible] [illegible] [illegible] hominibus [illegible]
[illegible] stulti [illegible] nam [illegible] stultorum
plus timere hominem quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tere [illegible] gehennam Et [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] personas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nullum vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tatem [illegible] vel [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de est [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pollent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bono malum et malo
bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et stultos ut [illegible] esse
serpentem vel dracone [illegible] ut
lapidem [illegible] vel [illegible]
[illegible] et hoc ideo quia [illegible] [illegible]
[illegible] in corde et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fantasia [illegible]
[illegible] iudicant de obiectis / [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] attollunt / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dei [illegible] / quam [illegible] dei [illegible]

ipse dicunt et divini salti
venenatis consilie promittunt quibus
compatiendo e toto corde / Oculos
habent et non vident / aures ha
bent et non audiunt / pedes habent
et non ambulant in lege dei ymo
contra eam contingunt nec est spiritus dei in eo
ipsis. Etiam aut sapient ac in vel
legent ac remissa gaudent / que
sine sequitur timore dei / sunt
vero isti species consilie quibus vitas pal
liatur et plus sophismatibus ve
stita ipsis prudentia examinat
abscondita sunt quam veritati sunt ab
oculis eorum ¶ Patet ergo quod si quis
deum ex toto corde ex tota anima
et viribus totis non amat vesa
nit, pro eo quod deum ex bona parte
contendat sinare prohibita et
exaltata ne gestet sed vel prius
declinat ad ea / dimisso cor dicte
accommodat deum vero de domo
cordis expellit et se comminantis
deo quasi nisi vecorde et freneticus
est censendus, patet ergo quod sicut obedi
re deo et legi sue est sapientia
ita non obedire et se legi divine
opponere ac leges sibi contra legem dei
velle vel facere est non parva stul
titia. Cum simul rex statuat pro
inobedientiam regum amisit et
decoris corrumpe de iudicio expo
sitis penam habuit. Cum dampnacio
ipsi deum est conmessis ea pena
violandi e non obedire et esse
stultis ysolate nolle accedere
patet ergo quod sicut stultis ab omnibus sapi
entibus reputatur quod maiestatem
sui principis etiam non metuens
nec honorans in suo et potentium
in voluntatibus potestatis vel sentencie

vestro se periculo / sic et futurus est multo
reputandus quod divinam altissimi de bono
nimis nec districtum iudicium suum expe
nescens nec oculares principis eius con
siderans vel formidans in eorum
suprema creatis libidine se pertrahat et
nutrice dicat se ingerit / sic in omni
loco et ipse oculi domini contemplantur
bonos et malos / ipse est enim qui occulta
sua omnibus videt principia pristina futura
actualia possibilia uno aspectu
sine mentis intuitu ipse omnia quod in quo
legitur considerat novit et eum qui decipit
et eum qui decipitur cognoscit calumpnia
tores et calumpniatum novit opprimen
tes et oppressum, tempus optimum patienter
expectans quo reddat unicuique mer
cedem ad opera sua ¶ O deus meus
quam longanimis es et paciens quam
mirus et possibilis super malicia omnis
hominum iniquitates et quorum nephandissima
sub oculis suis in domo vel thala
mo suo commissa es et quacumque
vigeat unde non puniat vel semi
at in ea / tu vero infinita mala que
datum tua colit te suo opificio commit
tere non formidat non stati videre
si punit statim expectas. Nolo ipse
per prophetam mortem peccatoris sed ut magis
convertatur et vivat. Procul dubio tamen
tanto districtius punies quanto
diutius expectans iuste conversus
laudent et cetera ... sed nichilominus
obstinati malicia longanimitatem
tuam expavescunt // Item quod stulti di
precepit conmunitatis innocentes et iustos in
veherit in ... et ...
excepit conspicua de ... pauperum
de oppressione innocentum de publicacione
iustorum iudicium de ... una
rum de ... bonorum de dispen

dio policie de lacerada principis ma
iestate vel elevanda re publica. e
insipiens et si sibi videtur sapiens
vel aliis videatur. Et ideo exami
nandum est consilium ne vergat in magnum
et incurabile dispendium et salutis
detrimentum. Eccli xxxvii. Anima
le consilio consilia cavet tuum ille
aut e malis consiliariis quod proprio co
modo consulit. Istius proprium velit qui
vel sunt homines sine deo et tales sunt
e instabiles in consiliis dandis sed quod va
riantur commoda quod intendit an ora
in regimine quod sit stabilis ad innuendum insta
bilitatem declarando. Unde Ambrosius libro primo
de officiis in accipiendis consiliis plu
rimum valet vite probitas virtutum
prerogativa benivolentie usus facilitas
gratia. Quis enim in ceno fontem re
quirit quis de turbida aqua potat
et panem accipit si subdit. Quomodo
ubi luxuriam videt, alienum te quem
videt in talem vite sit. Unde enim
eum potero iudicare consilio superio
rem quem video moribus inferiorem. Sup
ra me debeo eum cum me quantum paro
an eum ydoneum putabo quod mi
chi det consilium qui non dedit sibi
et ut eum vacare credam quod sibi
non vacat cuius animum voluptates
occupant libido devincit avari
tia subiugat cupiditas pertur
bat. Hec ille. Unde alludit quod
narrat historia tripartita libro primo capitulo viii
ubi constantius imperator volens proba
re quorum an essent fideles christia
ni precepit ut qui nollent sacri
ficare ydolis exirent palacium
imperatoris. Illi vero qui sacrificare vel
lent remanerent et christianorum vero
devotis fidelibus potius deo quam homini pla
cere volentibus cum expulsione
regis emolumenta spernentes ad
sacrificandum quorum ipsi remanserunt
qui adeo accesserant deliberavit
autem rex eis velut consiliarios quos in
veniebat fideles constituens et cete
ros ut effeminatos expulit re
dens eos indignos esse principe de
notos qui fuerunt scilicet dei sui proditores
proditores esse sibi. Unde replet
cum se amore consilium in maiore re
quiem et principium dicit sapientia per
ipsam enim reges regnant et con
ditores legum iusta decernunt.
Proverbiorum, ipse consiliarius est de regno
Eccli vi. Sed est consiliarius tuus de
mille unus cum absque emanent
consilia scilicet a fonte sapientie et iusti
regnant. Unde consilia absque man
datis et preceptis instabilia et erro
nea sunt. Unde Eccli xxxvii
Errant consilia ubi quod non habent
quo dirigantur et ponit exempla
Ponere debet quid petat id quod sa
gittam vult mittere et tunc diri
gere ac moderari manum telum
Unde infantis quod portu petat
nullius ventis e secus. Id sibi que
niens. Et quis insipiens quod sit adeo con
silium admittit inspicere consilium datum
absque dicitur Eccli xxxvii. Ipse dirigit
consilium eius ad disciplinam et in absconditis
suis consiliabitur. Et Proverbiorum viii
ait dicitur sapientia meum est consilium
et. Ibidem. Ego sapientia in consilio habito
Talis in consilium quod tamen stabile fu
damento est sicut maximum non est
mobile et si celum ruat.

Quod si secuti fuimus propriam
nobis datam a deo benignitate
ad videndum eam in sensibili reve
lata specie ipso duce qui est sapientia
perducamur. Quod nobis etc. ij sermo

Omnis sapientia a domino deo
est. Ubi supra. Sicut a
fonte rivuli procedunt et a radi
ce rami prodeunt ita omnis noti
cia ipsius hominis de deo / de angelicis
de vita eterna debita summa de
virtute et sanctione beata / de ye
rarchiis celestibus de distinctione
ordinum / de divina predestinatione et
presentia / de reprobatione impiorum et re
probatione impiorum de trinitate personarum de
unitate divine essentie de incarnatione
verbi passione resurrectione ascen
sione et predicatione eius et omnibus que
divina et altissima sunt aliquid de me
tibus nostris infunditur sive quod sco
rie catholice [illegible] utiliter
quod deus est sive credere [illegible] / si
mam bonitatem quam non ad nisi
deus est pergit diligunt / maiesta
tem summam que ipse deus est compa
rentant / gratuite illustrantur.
Quis enim unquam fuit vel esse potest
qui admoti deus sive sapientia pervenit
et de eo dicat ubi vero tu es deus
absconditus. Quis unquam deum di
ligerit vel posset diligere nisi bo
nitate eius adiutus / bonitas di
gnissime omnis ipse naturaliter sit dili
bilis minime tamen amaret nisi se
in nos diffunderet / Quis etiam unquam
sine sapientia malignum vicit aut
subegit / ideo quod si quis loquitur
quasi sermones dei sive credere sive
fingimento [illegible] ipse sed post [illegible]

etiam loquitur in deo. Si quis detestatur
viciaque et amat virtutes hoc ideo quod id
mandatis in deo dei sapientia operatur / si quis
iudicium dei venerationis altissimi an
gelis et omnibus tremebundum agere tem
pia in conspectu dei et sanctorum angelorum
exponere potest hoc ideo quia id sapientia di
sibi revelat presentium eque semper ver
dum ac si cum quis ducit nos in tentatione
notitiam vel prebet ad salutem
id est praeceptum dei sive quia ullus adeo
pervenit ullus enim cognosceret omnis enim
sapientia a domino deo est / Vere fortasse
sapientia a domino deo est / sed non sapientia est a deo
principit aliqua si omnis sapientia est a deo
igitur illa sapientia est a deo qua quis ea
que falsa sunt vera ostendit et que vera
sunt falsa demonstrat qua demum dicit
verum virum quia vicia meretur se
cundum virtutes et omnibus observantibus per
cepit omnia per phrases et metaphoras que
vere sunt adeptus et quali bonitate
gaudere [illegible] ab aliis mala
multiplicium reddere cum vices sup
petit nullis respectibus credere
iusta ne videamus ex iusta proximo
non habitam et proximi prudentiam obse
rvare. Bona ne fiant fides vel vita
omnibus in pugnare locupletatorum sunt
vel alterius ex quibus argumentis cum
defuncto alterius operare vitali nisi
fortioribus habeat defensoribus bonum non
dare et venit quod per [illegible] aut
destruit complere non valet hoc in
patefacta bonitate simulare et non
quod plures virtutes sed quia in presentia non
valet propriam laudare. Et ea sapientia
nulli animi amatoribus laudatur.
Et quia hanc fuerint credere superbia
deo quasi sunt ipsum despiciunt / Quod
absit / ab optimo siquidem optimum

pcedit / de aut e optia ea (et) r(ati)o
ab ea non pcedit error. no dominu
no bia(m) / no ultro i iusta no glibz
i(n)quantu tali(a) a sit mala / de quippe
e bitas pura (et) io sed sapia no
sinit et bitati pfitas misceatur
de e via qua it adrectu / prov qd
iiij / ego sum via bitas (et) bita (et) io
h(ec) e via ambulate i ea n(on) ad dex
teraz n(on) ad sinistram declinantes / de
e sapia que falli no pt (et) io tu(m)
no pt ypsu(m) dt dum neq(ue) cogi
tacio qt oipotentez pruncat mundi
sapia q(ui) i(de)o ipe pdum sapias sa
pientu (et) pdentiaz pdentu reprobabo
et non imp qr sapia bincit ma
liciaz / de e equitas et io iuxta
ypsum sapientu diligite iusticiam
qui iudicatis terram ne dn timori
(et) qz ipsum e rectitudine (et) diligite
oes qui iusticiam opant / nedu q
sit iusta sentencia (et) eius iusticiaz que
pclarissima e ubique diligite / fu
damenta bo iusticie (et) tullius li(bro) p(rim)o
de offi(ciis) c(apitulo) vij° sunt ne cui noce
atur deinde ut qui utilitati s(er)
uiatur / unde ambro(sius) li(bro) j° de of
ficijs ait / iusticiaz hz uni(us)q(ue) sue
sua (et) quibus et sibi dt iusticie
e pts sua i deum / scda i patriaz
tercia i parentes / deinde i oes sed
bera iusticia non e nisi i republica
/ cuius qditores vetereo sepius eq h
alle / pqd pz q p(ro)pter (et) an oia pri
ncipes (et) bim spectabiles deunt i
tendere ut etia sca dei i spec pro
p(ro)pter custodiaz iusticie sunt / deinde
ut pria regnu sepiat legibus
iustis venabilibus (et) honestis repleti

iquantu iustis (et) nobilibus lex cui
tunc qstat . in dispositio / est aut
lex et io sit est qt iom uel sit
e iiusta a(ut) i honesta uel dispropo
cionate i ducens plenitu(dinem) anima
no e lex sz lex e i(n)iqua qt nec h(abet)
dya / omnes ergo sine merito lege
servant adhuc ut biculu i(n) statuis
stat / et io sit que lex i(n)ducit mor
tale a(ut) sit e qt binos mores
aut sit est olna lege xpi aut
sit parat m(ateri)am calupnie sive
mala e uitanda / pz eius q(uod) non
minima pro e iusticie parentes ama
bilit tractare (et) fouere nam (ut) s(cribit)
valerius li(bro) v. c(apitulo) iiij° de lege paren
tes pma lex nate est (et) narrat   ex°
ibi de filia q(ue) nutriuit matre sua
lacte mamillarum suarum cu ea cet
ut carceri capitali dapnata
qui pcat custodie carceris mia
motus dedit aditu filie adinuen
p(ro)hibendo ne cibu ei i(n)ferret ex
timans fetum q(uod) redda(t) qsueret
cuius p(ro) pluribus diebus accidebant p(ro) q(uo)
tiens dicti sust(entare)tur obs(er)uata fi
lia curiosius aiadu(er)tit illam
sitienti matri lacti sui subsidio
lenientem q(ue) nouitas spectaculi
ad ipsum ducta remissioz pene
mri impetrauit / q(uo)d dicit narrat   ex°
solin(us) li(bro) j° i fine de filia q(ue) dep
hensa e alere patrem uberibus suis (et)
ille donatus e filie i ineoluz tan
ti premij / nec mi(nus) q(uo)d i(d) fatiu(n)t
hones cum (et) nobilia pueris pen
tibus exhibeant pietate unde
ambro(sius) i exameron ouelia v
post ex° de ciconijs q(ue) p(ro)pter
peries parentes induteo regunt

plurimos fovebant et collato cibo
pascebant et salutis aliquos suos sublevan
tes ad solandum exercent. Et sic de
no est ista que est de proprietate pleni
no et dicto sint quod solum nature
debito patet ex quo iusticia non est qua
aliquis in suo iure contentus est post ei non
minima iusticie reddere benivolencie quod
est suum. Et hinc est quod Augustinus 4o de
civitate dei c. 4o ait. Remota ius
ticia quid sunt regna nisi latrocinia
et ponit ibi exemplum de Alexandro quod pi
rata capto in mari adquirens cum
Alexander diceret quo iure homines in
mari turbaret qui animosa contumacia
respondit eodem iure quo tu turbas et spoli
as totum mundum sed quia ego in parva
navi id ago pirata vocor, tu vero
quia in magna classe imperator voca
ris. Distant in principes et viri pote
tes ut ipse publica benivolencia sint
iusticia que nisi per magnam et ex
actam iusticiam bene subsistit. Conspe
ctu privati ac principes iusticie egent
sua dissipantur se mutuo intenuat
violentes in parte sua firmitate pro iusticie
lesionem equalitati putelam iusti nec
tres cum tanto studio debent liben
dere ut nullus alterius ledat pro
sua benivolencia tribuant hominibus be
nivolencie. Virtutibus et regimine necessaria est o
primo iusticie cum hominibus omnibus statum in
teribus popularibus politicis solita
mercatoribus venditoribus emptoribus arti
ficibus agricolis et ceteris qui cum
hiis negociis explicantur. Unde que
tanta est iusticie ut nec illi qui ma
leficio et scelere pascuntur possunt sine
ulla particula vivere. Et ideo ma
gno affectu est appetenda magno

studio custodienda magno honore ve
neranda. Nullus tamen iustus esse potest
nisi spiritum dei habuit vel desalute
le quia timent eum sollicite suben
tes spiritum dei illo qui cum doctor vere
sapere iuste iudicare qui eos diunt
constitutas recte considerat occulta co
gnoscit et secreta intelligit qui discreta alia
et sibi perversis convolubilia fructuose resolvit
qui plus oracione quam studio accipiunt
da mihi Salomon sedium tuarum
assistricem sapientiam ut mecum sit et
mecum laboret ut sciam quid acceptum
sit coram te omni tempore. Sibi quidem non ut
ut divicias aut gloriam vel magi
stratus haberet sed ut sciret sapientiam et
populum dei regere et iudicare. Hic ergo
eligunt per divinis racionibus compone
principes nobiles viros hic et spiritus
res perbligant quasi ut habeant sa
pientibus dei ad regendum populum et
... Et quamvis nimis alium sit terrena
propria nullus proveniet superius ullius
summe eam sincerissima extollat
ipsa eos pecunia honoris titulos
et laudes exaltat proxima et cum ...
quod perenne ... largitate tamen sola
propria semper omnem possessionem plenius
in ipsa possessio quam ipsa colligitur
erogata reddit publica ...
fit in ... hec in celeste ...
... in ... hominem
... desine imitacionis ...
qui ... regum consilia dirigit ...
debitum ne sequatur ...
regulat ...
... fiat ...
... ...
castitate et iudicibus ne ...

custodit / humilitatem per quam utentes consequuntur ne pusillanimitatem incidat fortitudinem / patientiam ne per aspera et adversa frangatur corroborat / iusticiam ne plus quam aliquis extimans in sententia ferat diffiniens vel aliter loquens se intelligat / sanctitatem ne nimiis et superfluis quibusdam dare non est ad nos pertinere et pariter et tecum male mentis fletum facere effundit / sobrietatem ne dextrum incidat per custodit / hec regem custodit in bellis defendit et quantum custodit in proprio et alienis / hec sermonem reddit composito ut loquatur sapientia dei et doceant fugiendam stulticiam vidi hec inter adolescentes et iuvenes raro habitat pro eo quod iuvenis deceptus est legitur Sed dum vocant tamen spiritus hore et etas se nescius vita immaculata / Ecclesiastes et iterum inveniet senex iuvenis primo puer non quod puerum aeternum quod pue nihil et senectute agit / Iuxta id mane libertas iuvenis tecum annorum / hec apud ... possidet eo quod ex parte consortium vocantur / Nam alii non curant sapientiam et pacem sed pompam et potestatem / alii plus perquirunt delectationem quam veritatem pudicitie etiam / alii plus omnibus diligunt pecuniam / alii avaricie libidine nequeunt ocioso tempore querere vel dicere radiantem in mobilibus (?) dignitatem sapientiam / alii gule seu copule in sapientiam / alii querunt occupari circa eorum neccessitatem / alii quod (?) ipsi verbis tradere sapientiam / Et isti tres per ipsos pendent sapientiam / Et isti nimis timeant ne in novissimo dicant pueri de talibus ibi sapientie stulti / nos insensati vitam illorum

sub ... supplicium exspectabant / in finem vero quo computati sunt inter filios dei et inter sanctos sors illorum est / quo malevolent quod fuit pulcrior quam omni quod reputati reputentur / quia divitibus forma sua pro vi conmedunt omni hora intelligunt / Ad sapientiam tu dei que in exordio ... clamitat in plateis et dat vocem suam in capite turbarum dicens usque quo parvuli diligitis infantiam et stulti ea que sibi sunt noxia cupient et imprudentes odiunt scientiam / Convertimini ad sapientiam / Et ecce proferam vobis spiritum meum et ostendam vobis verba mea / Quia vocavi et renuistis / extendi manum meam et non fuit qui aspiceret / despexistis omne consilium meum et increpationes meas neglexistis / Ego quoque in interitu vestro ridebo / hec sapientia dei summopere regulas ne precepta eius effluant ab oculis nostris sed custodiamus leges dei mandata et tunc si dormierimus non timebimus quod dulcis erit somnus noster / ne timeamus repente timore non terrebimur a ... ecce ... cadent a latere tuo mille et decem milia a dextris tuis ad nos autem non appropinquabit quia cum deus nobiscum quis contra nos / Deum deprecemur ut nobis influere sui spiritum sapientiam ut possimus salubriter actionum nostrarum fluctibus vite regulare politiam et virtutum opera etiam

Capitulum secundum de sapientia fides et modo suis dispositionibus et a ... huius formalibus causis

Sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt Proverbiorum primo / ... tenor ... quoniam est ... in ipso dicta datur ... pueris et adolescentibus tenendum per formam

et sapientibus sapientiam dei quem
dare quos prius que diligunt ista
nam consulti que ea que sunt noxia
sapiunt per sapientiam legis divine in eu
ius salutis et iustitie dirigantur et in
cipientes crescere in virtutibus ad vir
tutes ascendant et scientes in sub
est sapientia et per verba in opera quod habent
de deo notitiam doceant Et quoniam
omnis sapientia a domino deo est et cum illo
fuit semper et est ante evum // aliquo
est ut confluat de sede magnitudinis
sue habundanter expetenda ut nobiscum
sit et mecum laboret ut sciamus
quod acceptum sit coram deo omni tempore
mitte eam quoniam sapientiam invenerit
sapientie que dei sunt ultra petitis / eo quod
ipse aperit et nemo claudit claudit
et nemo aperit dat cui et quantum
vult omnibus fundere quantum est
expedit sapientiam ad bene agendum
corporis parum et non tamen omnibus con
cedit quoniam sapientiam atque doctrinam
stulti despiciunt Sentite itaque
de domino in bonitate et in simplicitate
cordis querite illum quoniam invenitur ab
hiis qui non temptant illum apparet
autem hiis qui fidem habent in illum
multipharie scilicet nunc hoc modo
aliquando in conscientia coram divina sapientia
clericis apparuit modo ex corpore
suo hanc illustrant quod spiritum fer
ventes deo servientes erunt
in sanctitate et iustitia omnibus diebus eorum
ipso / confidat itaque tunc deo ignem
de excelsis in ossibus corporis et spiritum
fecit cum ardere quando in cenaculo
recumbentes discendebat tunc flam
ma lucem operum et efficaciam

exemplorum Et hoc modo quod ipse in bonitate
cordis et simplicitate dum in cenaculo nulla
erant eis negotiorum secularium recordatio
nulla temporis nec corporis sollicitudo set
cessatio occupatio nulla honoris et dig
nitatum per philosophias aliquas nulla
alienarum rerum in usu nulla cum proximi
detrimento ditatio Set tamen tota sollicitudo
fuit eorum parata quanta deo placere
divinis et terrenis iungere et tendere se et
se continere / corporis sumpti spiritui subiecte
contemptus mundi et bonorum fugiens mor
tis tamen semper inspecta ... mo
te semper continue fiunt / at solicitudine
sapientie que deo est iugiter adherere //
Verum modernis temporibus iam mundo
tendente ad occasum maior divi
tiarum cordibus tamen refrigescit ut
pene videatur exstincta et parum in be
niantur qui sine fictione deum querunt
qui devotioni sinceris affectu intendant
Sunt enim quidam de pluribus qui pecunias vel
honores temporales appetunt / qui
lacunas iuvabunt aquis flante
se crebrius perfecti gaudeant qui
se temptationi divine et allocutione sup
plicationis in gratiis ambulant et requirunt apparentem
quod ipse repleta et tamen sciendum quod
adeptus repleta tamen est et tamen ...
et malitia quod ad universas quas
dicit altissimus / omnis enim itaque quis
comprehendam sicut omnis status delic
tum in sapientia et non parcant
personis ne deleant tamen ea ipsi
et domino per superbiam et luxum pla
cere desideravi eos / eos scilicet tradant
que sectantur iustitiam et diligunt in
equitate et pro spiritu illi quod nolunt
intelligere ut bene agant / affirmant
omnibus non bene et malitiam

2

non odiunt nec deus destruat eos et
evellat eos / vadat contra ipsos inimicus
barbarum / gladium spoliet in ignominia omni
tet / et auferat ab eis validum et
fortem / et omne robur panis fortem
et virum bellatorem judicem et prophetam et
ariolum et senem principem super quin
quaginta et honorabilem vultu et sapienti
um sapientes / ¶ Forundent pro oribus
vorces aurum plata ecclesias ipsos cum
e debeus quod confingit domini ad dominum
et agere agere accumulant / ipsos omnes pa
cientibus ut cognatores acervos mag
sirent / ipsi desiderantes fres cognat
ut possideant cum principibus et solum
gloriam teneant / quia omnem curam habent
de corporibus illorum de quibus audiunt
a die vitam recipiunt de corpore
ipsius illam recipiunt de animabus deperdi
tis / Verum consurgit mane ad ebri
etatem sectandam atque adpotandum
usque ad vesperam ille qui tenet eos
judicio talium plus laudatur qui
plures inebriat et scindendo cali
ces exhaurit / cythara et lyra et
tympanum et tibia in conviviis eorum
et opus domini non respiciunt nec opera
manuum suarum considerant / propterea cap
tivus ductus est populus dei qui non habu
it scientiam / nobiles eius interierunt fa
me et multitudo eius siti exaruit
propterea dilatavit infernus os suum et a
peruit os suum absque ullo termino usque
ad et cetera / quod in ve qui dicitis //
propterea iuxta dictum ysaie tumultu
abitur puer contra senem et ignobilis
contra nobilem / Tenent sedes iudicum in
eqtate et comminantur ut alii et ipsi ut
cum plaustri peccatum trahunt bono
malum et malo bonum / sapientes sunt
ut faciant malum bonum autem facere

nesciunt / quod dicit quidam legis propheta ve ve
qui sapientes estis in oculis vestris et co
ram vobismetipsis prudentes estis / ve qui
potentes estis ad bibendum vinum et
viri fortes ad miscendum ebrietatem
qui iustificatis impium pro muneribus / et
iustitiam iusti aufertis ab eo propterea sicut
devorat stipulam lingua ignis / abiecerunt enim legem
domini et eloquium sancti israel blasphemaverunt
Unde non mirum quod heresie et scismata sunt
in ecclesia cum consilia prelatorum erga
clericos neminem remissa sed cum moderati
lis et cautela / Omne quippe caput
est languidum et omne cor merens
a planta pedis usque ad verticem non
est in eo sanitas / Dispersi sunt videlicet in
omnes lapides sanctuarii dispersi sunt in
in capite omnium platearum / Surgunt
venti / oriunt tempestatum procelle
elevant fluctus / Sapientia quedam
stultitia reputatur / Sagitte de
pharetra educuntur absconditi ut sagit
tant in obscuro / ab oriente fumus
venit / ab occidente timor / a septentrione
suspicio / a meridie contumacia / despe
ratio dei / ab ubi sterilitas in hominibus
mortalitas / Hinc hominum abhominatio ex
pressio in auditu clamor hominum / singula
ne dicam cunctos sed eos sunt ... redime
ta / Veliud velum pro chirdilor ... iusto tu
sed occulto dei iudicio evertitur et eccle
siam appositum / nec thesauri ....
super nos ira domini concitum et ......
hunc manus eius ad ferendum extenta
Unde hec de scismate precipue que ipse
uti ... iam que in desperatione
abiit ... non ... hactenus
quod omnes ... contra ... reducere
ad vim ... ... et pastores
et ... sunt ... sunt
non ... ... quo docet
... in ... suis / quo modo
... sunt nepotes in ... / sed ...

noluit quod scribitur in Iudic. quod decen-
ta exsufflante debeat esse inter
ceteros sapientia post se sep[ti] nonisse
suum super quo quot tractatus scilicet precipue
que studia sapientum et vitorum magnorum
in universo tradunt nullo tamen christiano vel
philo nullo antidoto mortalium
mederi potuit vino magis [illegible]
sessione in hominit et ipse de sponse
sue per opera nec dum afficere [illegible] cum
mal volunt ut exinde per [illegible]
[illegible] et sanguinis formaret eum
[illegible] columba unica immaculata
misteri dignabitur et nonissimus et
ror peyor prore / Ut ergo fratres [illegible]
[illegible] / Adeamus auxilium
[illegible] constituti [illegible]
[illegible] / Inquit si [illegible] est pra
dei [illegible] ut [illegible]
[illegible] / no
[illegible] et
planctus [illegible] ma
[illegible] ut civitas possessionem dei
in [illegible] et vincere sermonis
fletum et planctum / Que [illegible] ei si
[illegible] de [illegible]
post se [illegible] / [illegible]
[illegible] ex lege
dei [illegible] et doctrina
[illegible] despici
unt / Ergo [illegible] michi
[illegible] vel [illegible] de
[illegible] debet ei
dei sapientia et doct[illegible] despi
ciunt [illegible] et
[illegible]
[illegible] dicit quod dia
[illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible] epistola xxx
iii [illegible] / [illegible] debet
ut possideat deum et ipse possideatur

[illegible] / xxxi di. clerus // Conveit ergo
[illegible] ne
[illegible] man
[illegible] et
[illegible]
[illegible] et [illegible]
dei [illegible] de tenebris
vocavit in admirabile lumen suum / in pe[illegible]
Dignatur [illegible]
[illegible] / per quod [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] ebrietati et luxurie [illegible]
[illegible] ullam
[illegible] Et [illegible]
[illegible] appellati
[illegible] ha
[illegible] claude
[illegible] templi
dei / que [illegible] custodie [illegible]
[illegible] / quod offici-o
[illegible]
et vendentes de templo eiecit / [illegible]
[illegible] nolite facere domum dei domum
negotiationis nolite templum [illegible]
facere domum [illegible] domum
dei [illegible] / [illegible]
[illegible] corpus Christi et alia sacra-
[illegible] / Et
[illegible] in domo dei [illegible] apponi
sit [illegible] ergo ingredientes [illegible] ho
[illegible] plenis [illegible] no
[illegible] et [illegible]
[illegible] in
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] alio[illegible] si
[illegible]
[illegible] alios
dignitas excellentia maior eos [illegible]
pena / De pena di. [illegible]: Adam

2

Vos ergo lectores qui verba dei legendo
annunciatis debetis esse specialiter instructi ut
spiritus et corpus qui legit habeat bene atten-
tum pronunciatione aperte distincte
legite ne confusa lectio intellectum audi-
toribus tollat aut devotionem restringat
attendite quod intentione legendum quod
congregatione promittaudit / inconveni
bus bonis archiepiscopo ordinante eadem re
pronunciato accipite referte ubi di-
relatores ad vos spectat veritate
prophetias et apostolorum lectiones attendite
quod si magne potestatis est hic potestatem
veritatis victoriae regis tota magis-
tibus rationem majoris est digitus veritatis
victoriae regis et tam laudes cor-
spiritibus angelis / Sed illi cum diligentia
laudes tenentes veritatem servitium divi-
nas laudes diligenter veritate / Sed
proh dolor quidam qui dicunt ipsi ignorantes
quid ut est enim non intelligunt ille
debet cum libri de sui pietate tenentes
assertionem inserti ullum habent penere re-
cordem hominis quod dicit et hi [illegible]
est ubi est thesaurus tuus ibi et cor tuum
ubi etiam continetur et permittitur / Sed a
libertate ubi est cor ipsius cum [illegible]
comprimit cum animabus in omnibus cum me-
ritibus // Et vos exorciste qui spirituale
imperium super immundos spiritus recepistis est-
tis de corporibus humanis eicere valentes
quod officium Christus exercuit qui tetigit mu-
tos et linguam surdi muti loquens effeta
quod est et adaperire Marci vii Repel-
lite igitur immundos spiritus ne ingredi p-
ossint destruite fraudes sathane
ne augete amaritie aucte ne
spiritus sint in cordi hicenti i cordi-
bus vestris quos vos debetis expellere
de cordibus alienis / Videte ne per-
mittatis hospitium demonum in vobis
salientem / cum non discesserunt [illegible]

Marci ix q v de pluribus ad finem
// Et vos acolite qui accipitis ce-
reos cum lumine et ampullas ad offerendum sa-
crum debetis non quidem ut tene-
bras accepitis illuminetis sed ad hoc ut sto-
lucem visibilem in manibus portatis ita
lucem exemplo operis ostendatis et tenebris
in tenebris ducentium [illegible] quod officium
se dicit hic testatur Jo. viii Ego sum
lux mundi qui sequitur me non ambulat
in tenebris / Sed ubi clerici hodie repara-
[illegible] ubi [illegible] Donatus dis-
cernit nam alii simoniaci alii lubrici
alii sortilegi alii seductores alii
sacrilegi alii [illegible] palma quod i-
[illegible] qui non habent opera [illegible]
[illegible] qui ambulant in albis et [illegible]
vestimenta habent non polluta Sed seq-
uuntur agnum quocumque ierit // Et vos
subdiaconi qui ex officio habetis oblationes
altari ponere pallas lavare [illegible]
[illegible] episcopo et presbytero circa altare mi-
nistrare quod officium Christus exercuit cum la-
vit pedes lavando discipulorum suorum sicut p-
cepit Jo xiii attendite quod vobis
[illegible] nudavi qui [illegible]
[illegible] qui [illegible] non
[illegible] qui [illegible] ad [illegible]
[illegible] qui membra
[illegible] membra [illegible]
membra Christi [illegible] de templo corporis [illegible]
[illegible] templum dei templum dei
[illegible] est vos // Et vos
diaconi qui [illegible] est [illegible]
[illegible] persona [illegible]
[illegible] qui [illegible] est [illegible] est
// ad [illegible] spectat officium ministrare
in [illegible] que agunt [illegible]
et disponere oblationes in altari men-
[illegible] dum [illegible]
[illegible] et [illegible] populum ad
orandum exhortari et [illegible]
[illegible] et pacem dum [illegible]

Quod officium Christus egit quando propriis ma-
nibus confecta dispensavit et disci-
pulos ad orandum incitavit in cene
vigilate et orate Matthaei xxvi. Debet ergo
sacerdos esse septiformi spiritu plenus quod
ut docet figura actuum vi quando elege-
runt septem viros boni testimonii ple-
nos spiritu sancto et sapientia quos constitue-
runt super hoc opus. Oportet eos nimirum secundum
apostolum in ad Thimotheum iii viros esse pudicos
non bilingues non vinolentos non
turpis lucri sectatores. Oportet esse
constantes et firmos ad omnia portan-
da. Sunt nempe candelabra [illegible]
a [illegible] esse debent [illegible]
dum ductore [illegible]. Nam per
dolorem [illegible] et [illegible]
et consultationem [illegible] et [illegible]
nit [illegible] et confirmat. Generat
[illegible] et accipit verbum maledictum
dya. detractorum a [illegible] mundi. Generat
exhortatio ad populum et offert se sta-
tim conspectum vita enormis vita
scandalis et illecebris plena vita
sine vita tenebrosa et plena calli-
gine vita [illegible] non est similis non
est [illegible] sed [illegible] simplicitas
ebrietas lascivia luxuria. Ve tibi
ille [illegible] per quem scandalum
venit. [illegible] expedit ei ut
mola asinaria suspenderetur in collo
eius et demergeretur in profundum maris
quot mortes meretur qui tot scan-
dala in publico ab eo dimanantur.
Et vos sacerdotes qui estis succes-
sores horum [illegible] sicut et ipsi
sunt apostolorum successores, ad eum spec-
tat officium sacrum corpus domini in
altari conficere orare dicere benedicere
divina dei. Quod officium excellent-
issime Christus exhibuit qui ipse
sacerdos et hostia ara et se ipsum

obtulit. Est et aliud officium sacramenta
dispensare baptizare verbum dei in ecclesia sive
[illegible] ad penitentiam vocare et eos
[illegible] suis medicamentis [illegible]
[illegible] quod ad ministerium magnum esse
potest [illegible] non tamen [illegible]
[illegible] simulant. Nam verbum dei filius
Christus Ihesus homo deus. Non [illegible] vos
[illegible] consuetudo sed amor non
moveat [illegible] sed superna
[illegible] non [illegible]
[illegible] non liberare [illegible] ille qui
[illegible] in domibus [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] ratione. Tertium officium est presbi-
subdiaconi diaconi qui in [illegible]
[illegible] semper iacent [illegible]
[illegible] esse [illegible]
et [illegible] petri et pauli apostolorum in [illegible]
[illegible] dispensatione [illegible] presbi-
[illegible] verbum [illegible]
[illegible] discipulum ne pe-
[illegible] est [illegible] non
[illegible] sed [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] sed [illegible] non [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] dei [illegible] dabit precio
[illegible] ignaris [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] a morte
[illegible] dei [illegible]
[illegible] ubi [illegible] predicatio [illegible] non bene
a predicatoribus [illegible]
[illegible]
ne [illegible] pensa-
te [illegible] dispensatione est emo-
lumentum predicationis recipe et onus non
subire. [illegible] ne [illegible] plebeios
sed et nobiles non [illegible] sed [illegible]
animi [illegible] decimis ad [illegible]
[illegible] non [illegible]

ea que sunt christi querere. Et hic est quod propter
pompam plurimorum et cupiditatem
eorum in incredibiles parant / sed nichil in no-
bis vita fuisset expedire de decimis
et pura conscientia cum modica humilitate et
paucis frugalitatibus vitam honestas non
esset hoc pauperes nos ita sufficere re-
missa penitencia sed malis gratibus non
sumus quoniam eas expetebant et eo
quod est debitum appellant libertatem propter
ingratitudinem quod debent iure divino re-
fugiunt. ¶ Attendite precterea quod omnium
prelatorum oculi luctum legem exponunt eo
quod est propter quod regnum adquiritur
non fit quoniam aliquid in vobis quod subditos pol-
luat quod contrahit vel corrumpat sed
non nulli sunt quod omnes operas devorant
attendo / occidunt exempli primo
comprehendo indicant muneribus
diversis coniugatis et solutis seduc-
endo / sed matrimonium subvertendo / libere
ipse de non liberis generant cum nullo
honore parere hic sunt leviora et pro
nobis crucifixi cum histrionibus et me-
retricibus expendunt / filias quas de lumbis
propriis educunt de patrimonio Christi mag-
nificant coniugatos et filios ut ascen-
dant supremum de crimine et peccunias
subarrant / sunt sed quibus amplius
cura de vestibus preciosis quam de psal-
teriis et libris / plus de equitaturis quam de ec-
clesiarum operibus / plus de equis pin-
guibus quam de orationibus et capitulis / plus
de cultu mense quam ecclesie / plus de pa-
rietibus domorum quam ecclesiarum / sunt sunt
in domibus debiles / in venis fortes / vo-
ce regem vel principem qui in fatigabili-
ter assistunt / in ordine vero coram domino e-
i incommodo lassantur / in commoda
suscipiunt / ut terrena possideant / nec
faciunt quod pati volunt ut eterna ob-
tineant / unumquodque quod dicitur hec sa-
cerdotes domini excitent et studio no-
bilitatis sed vindices et ditiores / nam

subrogando pacis et amicitie federa
dissipant et ad vultum sui domini ancipitem
vertere / Ideo sunt sacerdotes baal sa-
cerdotes belial sunt sacerdotes demo-
num sacerdotes ydolorum et pontifices demo-
niorum / Et sequitur dicit beatus Jeronimus
Audemus sed audivimus sed vidimus tales
tamen quibus est specialiter dicit quam bonum
quam operatur et astutiis eorum quod
vero cognoscetis eos / Deinde tertio est filius
abrahe exempla eius secutus sed discipuli
christi sequuntur / quia omnis dignitatis est
christum sequi / in tentatione / vel ubi fides abrahe
ubi christi forma ubi studium ubi probi-
tas ubi predicatio ubi vite virtus
tas ubi vita exemplaris ubi doctrina
specularis ubi virtutibus ubi sapientia et doctrina
tua / nempe pro dolor summi fetor quam
deridet horror quod veritate vicium repit
sed utique prebenda crescat etc. in
vobis ut sint flores et absque offen-
sione in die christi ihesu / Finaliter omnis
clerici et omnis etiam amatore prelati quia
cunctis gradui vel ordini est constituti
sed circumvallati pueri et sapienti qui est
minister altissimi / de vobis ei spectat
de sunt erunt deo sancto suo pollucient
nomen eius levitici xxi° sed sic quia aut
legi quod celebres leguntur hic autem et extra
extra de celebratione missarum c. septimum est
Detis ornamentum virtutum decor
abiciendo opera tenebrarum et induen-
do arma lucis iuxta adhortacionem a-
postoli ad Romanos xiii° sed vel esse debet
sapientia de qua sit (clericus) quippe statutum
sit defendit non sed esse ignarum ut prime-
rito deus est appellans laicite ne vero
vestrum est vero ut quomodo speculatores
eius esse cecos / Et quid est cecum esse nisi re-
quod lucem supremam contemplationis ignorat
Ideo quod tanto studio quanto
quanto indicatores exequunt precamus
quod si scientia adepta est sapientia

Venient vobis omnia bona pariter cum illa
hic per graciam et in futuro per gloriam. Ad quam
nos perducat sapiencia verbi Ihesus Christus dei filius
benedictus Amen. *Sermo iiii^us de sapiencia*
secundo in synodo curatos de diversis
divisionibus et allegacionibus aptatus

Audite disciplinam et esto
te sapientes. Proverbiorum viii^o

Ubi sapiencia dei que attingit a fine
usque ad finem fortiter disponens omnia
suaviter talis est quod quis per dicitur in
plateis in foribus portarum profert
verba sua dicens transite ad me omnes
qui concupiscitis me et a generacionibus meis
adimplemini. Et vere digna est se
diligentibus sequelatur inquiens Ego
mater pulchre dilectionis et timoris et agni-
cionis et sancte spei. Haec eterna sapiencia
que de excelso throno a regalibus
sedibus descendit eciam prius in hanc
vallem miserie inhabitata xxx^o tribus
annis exilium mundi pro salute huma-
ni generis pertulit. Et tandem propter nimiam
caritatem qua genus humanum dilexit
amarissima morte in cruce sancta occubuit
est stulti qui sciunt ipsius et non vo-
lunt in finibus terre remota sed
tamen colligere magno studio sapien-
ciam valent per quam salvari possit ap-
petant et requirant quam ubi sapiencia
ibi gaudium in domino ibimet. Secunde
ibi spiritualis hilaritas ibi bo-
nitas ibi decor et honestas ibi virtus ibi
honor ... ibi
caritas ibimet benignitas ibi
habundancia omnis boni. Secundo econtra ubi non
est sapiencia ibi omne vicium
ibi remordens ibimet obscu-
ritas racionis cecitudo voluntatis [illegible]
sensualis animalis concupiscencia mo-
bilitas ibi ... lex ...
... et temeritatibus ... et ministra-
libus ... ibi in inducia

impudencia mordacitas detractio
secte emulaciones rixe invidie ebri-
etates et commessaciones et his similia
de quibus dicit apostolus quod qui talia agunt re-
gnum dei non possidebunt. Ubi dilaciones
sunt velut luce claritate aptae tenebras
sunt horem apud sciencie sunt medica-
cionem et amorem terre sanctorum contendit
Unde filii huius exemplum attendite
ad sapienciam et illuminabimini et facies vestre
non confundentur. Attendite non tantum passi-
bus corporis quam mentis motibus. Unde docebit
vos. Audite disciplinam et estote sa-
pientes. Sapiencia quippe dei sicut que sep-
turas sancte vitas invenit meliorem
est cunctis opibus et omne desiderabile non
potest ei comparari. Longitudo dierum in dex-
tera eius et in sinistra eius divicie et glo-
ria. Lignum vite est his qui apprehenderint
eam et qui tenuerit eam beatus. Omnia con-
venit dulcedinem libertas eius et tedium
non habet conversacio eius sed leticiam et gaudium.
In diciam illius dilectio bona sequitur eam
adeptus fuit dormiet et non timebit
gestus et parvus eius sapiencia eius. Unde ei
cit in latere suo et quis divina sa-
piencia omnium fomes quod intellectus humanus atti-
git sua virtute excedit eam sicut nec
sit eam apprehendere itaque profundite
iudicia ipsius propter quod tanta omni sunt
non sapiencia potius investigare et
scrutari omnibus quod ex solo divine volun-
tatis ... dependent nimia et famosa in qua
sicut camens sit ne scrutator ma-
iestatis opprimatur a gloria magnifica
creatis ... divina sapiencia carnem induta
est hoc patescit quod paucissimis virtutes nos co-
gnoscimus ... de ducacionibus scientificis obti-
nentur ... in ... humana consistit et ...
non nisi magno studio et labore ...
in ... tandem acquirit per ... de ...
scibilibus ad insensibilia. De corporalibus

adi(n)to(r)palia / Cu(m)q(ue) s(er)mo de o(mn)i re nat(ur)ali
ta(m) debile q(uod) e(st) p(ro) minima v(e)l ho(m)i
q(ui) ip(su)m c(on)tigit p(er) d(i)u(er)s(as) res latentes
i(n)s(er)tare p(er)scrutare fide(m) p(ri)ncipia ac(cipe)re fa
cultate i(n)tellect(us) excedentia c(on)tinue
reuelauit ut s(un)t i(n)uisibilia dei a c(re)a
tura mu(n)di p(er) ea q(ue) f(ac)ta s(un)t i(n)tellecta
ip(s)e ho(mo) c(on)spicet sempit(er)na q(uo)q(ue) u(ir)t(us) ei(us)
ac diuinitas p(er) assu(m)pta(m) hu(m)anitate(m) no(n)
est / q(uod) q(ui)a sapor i(n)create sapie(nci)e me
tib(us) c(on)ueniat eas dulcesc(er)et (et) ar
da a(m)a(n)tiu(m) ad amplecte(n)du(m) p(er)fe
cta bonitate ei(us) i(n)fla(m)maret / Dica(n)t s(er)
mo(n)es tube fistule (et) cythare s(ym)bu
le (et) psalt(er)ij (et) s(ym)phonie dulcissi(m)e et
la(u)mi(n)i(s) ... hu(m)ana ... s(un)t ca(n)tus
philomene s(un)t auiu(m) q(uo)q(ue) dulces
c(on)cent(us) aures demulceat s(un)t a(n)i(m)o
... ... s(un)t gaudio(rum) delectat
ma ... amplu(s) sapor sapi(enci)e dei / Sapor na(m)q(ue)
ei(us) ... botr(us) i(n) vineis engaddi cypri
cu(m) nardo nardi (et) croci fistule et
cinamomi cu(m) v(n)iu(er)sis lignis libani
mirre (et) aloe cu(m) o(mn)ib(us) p(r)imis vngent(is)
aromaticis q(uo)q(ue) p(re)ciosis . est ... sa
pie(nci)e dei s(ecundu)m apud e(ss)e ... ip(s)a (con)
... (et) s(ecundu)m aq(ua) ductus exiuit
de parad(is)o / ip(s)a ... ordi(n)ata (et) ex
antiq(ui)s a(n)te(qua)m t(er)ra fieret ip(s)a (est) que
lu(d)it cora(m) d(e)o o(mn)i t(em)p(or)e ludit (et) i(n)
orbe t(er)ra(rum) (et) delicie sue e(ss)e cu(m)
filiis ho(m)i(num) / Nu(n)c (er)go filij audite
disciplina(m) (et) estote sapie(n)tes (et) nolite
abic(er)e ea(m) b(ea)t(u)s ho q(ui) vigilat ad
fores meas cotidie (et) obs(er)uat ad p(os)
tes hostij mei qui me i(n)uenerit i(n)
ueniet vita(m) (et) hauriet salute(m) a
d(omi)no / Audite i(gitur) q(ui) s(un)t ... (et) ...
diligite disciplina(m) ut possitis e(ss)e
sapie(n)tes ad aug(m)e(n)tu(m) q(ue) recta (et)
iusta s(un)t ... o(mn)i t(em)p(or)e ho(c) q(uod) est
bonu(m) (et) q(uo)d deus req(ui)rit a te

facere iudiciu(m) (et) iusticia(m) (et) sollicitu(m)
ambulare cu(m) deo tuo / Diligite i(n)
iustic(iam) vos vi c(et)(er)a q(ui) iudicatis t(er)ra(m)
De vobis nam(que) scribi(tur) de(u)t(eronomi)o xvi
iudices (et) magi(st)ros (con)stitues i(n) o(mn)ib(us)
port(is) tuis / Nec mirum q(uod) dicitu(m)
magr(is) sig(n)ant(ur) p(re)lati (et) rectores eccl(es)ia(rum)
q(uibus) cura a(n)i(m)a(rum) est co(m)missa / Nam i(n) Deu(teronomi)o
x(v)ij h(abe)tur ... vos ex officio
ut disc(er)nat(is) ... i(nte)r lepra(m)
(et) lepra(m) ut (con)sulat(is) q(ue) medicina
cuili(bet) morbo sit adhibenda / Qui q(ui)d(em)
sanat ocul(u)m no(n) sanat calcaneu(m)
(et) oculis collirio (et) calcane(us) sanat(ur)
emplastro / Cognoscite subtilit(er) q(uo)d
vos noceat q(uo)d noceuit q(uo)d noce(re)
possit q(uo)d statim vos (con)gruat q(uo)d ad
officiu(m) v(est)r(u)m spectat / q(uod) dig(n)itate(m)
v(est)ra(m) polluat / q(uod) p(ro)fectu(m) sp(irit)ualem i(m)
pediat vel p(ro)moneat et ei (con)g(ru)o
su(m) t(em)p(or)e (con)tinua vel (con)g(ru)a ... di
... c(on)siderat aug(ustinus) i(n) p(ri)mo soliloq(uiorum)
deus nouerim te noue(ri)m me / Ide(m)
aut aug(ustinus) ... noueri(m) te (et) tande(m)
nouerim me nat(ur)am ... li(bro) ... xx
xi mor(alium) (con)siste(re) s(er) no(n) p(ot)est ea q(ue)
ap(osto)l(u)s s(er) no(n) e(st) ... lux ca(uta)
appropinquet / Ex quo p(ate)t q(uod) ... p(re)lati
(et) ... ci(rc)a subditos ...
salutis ... eo q(uod) ap(osto)l(u)s s(er) no(n) s(u)nt
n(on) lux diuine sapi(enci)e appropinquant / Ve(r)u(m)
ei q(ui) ip(s)a eo(rum) tenebre (et) nequ(eu)nt a(n)i(m)as
los tenebris ... ad luce(m) p(er)
... vitat(is) attollere / Sic(ut) ... q(uod)
s(un)t a(n)i(m)ab(us) ... ux ... nox ... lunat
dies ... / Vos aut(em) no(n) s(ic) sa(n)c
te ... i(n) vob(is) / de vob(is) ... in
... reddendo cui ... tributu(m)
cui hono(rem) honore(m) cui vectigal vec
tigal ... q(uod) reddat(is) ... (et)
q(uod) s(u)m(m)u(m) (est) deo fide(m) ... (et) o
bedie(n)tia(m) p(re)lat(is) ... (con)sulib(us)
... sup(er)ioribus ...
... fidelib(us) ... i(n)fidelib(us) ...

et conspicacione sue claritatis / ambu-
late sollicite coram deo bonis / quippe
exalta quidem debent esse specula et
in specula montis sue celsitudinis
positi / ideo cogitaciones eorum volun-
tates esse debent mundas et opera bonis be-
stimonio eorum esse decet munda et perfecta
et ideo cum magna bona est si dis-
simulare nolint in dictis nostris ple-
tas cum omnia que agunt bonis a-
guntur in tectis iudices cuncta cernentes
attendite disciplinam et estote sapi-
entes // Res est enim hoc satis consideran-
dum sunt tecta hec grandia dei in sancta secreta
videtis quod huius suffulti sapiencie modo
sunt dissoluti / obscura dilucidant
occulta detegunt / et secreta producunt
in publicum notamus. Et in populo
et populi qui diriget sapiencia et disciplina
te loquatur tali ut nec onerosus sim-
plicibus nec tediosus doctis / Et hic
glo. magister lib. quippe sapiencie et scientie dei
et cum conversus sermone abstinentibus est
superioris processus / In hoc primo titulo de
disciplina capitis tantum de disciplina
membrorum corporis mistici sive ecclesie
sive dei / attendite et ut describere omni-
omnino taceam si quis sit et bonus episcopus
esse fortasse si contingit disciplinam
esse ne per se temptacionem nominis bestie
pensans qui vobis preest quam pre-
esse sunt sed superbiendo quod episcopus
de superbiendo nomine heus oportet
non honorem / Et quidem attendite episcopi et
prelati vobis et universo gregi non ut
dominantes in clero sed ut forma facti gregis
Vos quippe quandam specula consti-
tuti estis in quibus oculi subditorum
cum diligentia attendite ut
nomen congruat actioni et actio
et nomini ne sit honor sublimis et vi-
ta perditionis ne sit deifica professio
et illicita actio / Religiosus amictus

et superstitiosus processus / gradus excelsus et defor-
mis excessus / Sancte ne loquatur sed
multis colubram et mortem iacet anima-
nam sine professione noster omnium et se-
ntatis iacet lingua talis et bonis digne
in debito per prophetam ipse hic labiis ne ho-
norat cor autem eorum longe est a me separa-
tum quam si quod simulatores clamant adornat
sed agricultura in spiritu mentalis nam in
generacionis picta et figulus qui operatur
opus sui qualitate demittat accionem
opus et enim templatum non aliud nisi caspalis
templacione opus designat et ex bono
opere magis quam professione nostra / Quare
grandi sublimitas magna est habere
cantelam hoc grandius gradior est
sollicitudine contubernali nam omni
plus credit plus aliquo exigit sed superius
est sapienti longe et non sutura potius est
grandis / Et sunt sicut voluntatem
domini sui et non facit vapulabit plagis va-
pulabit multis / non liguam placebit quam
stim episcopus adversum relevet qua
non decet et omnes episcopi benedicant sit et ma-
ledicant et tradi ne peccata ligwam
quidem est laudat ipso maledicat
sunt e bti ambo in ipso pastorali
Nec minus quam michael archangelus non
fuit ausus dyabolo maledicere maledicere
digne contemptibile ex quo mortuo disceptabit
curque ideo ne potest sed angeli male
dictum exiet benedicere potius ipso
sint cardinales dyaconi decani de pudet
est plura maledicum / Sed est consiglare
episcopus pudicis humilis non superbus sit be-
nignus sit in egregius optimum sit / Secreta
non maturus non pueris credulus sit
consilio perimus sit tam consil-
iis sit accoplementis curandum
fiet misericors planctus languentium
gaudeat cum gaudentibus / plangat

cum prelatis dignos et minus idoneos
quos preficiat indignos ex sua simul
tates habent suffragia puniat aut
removeat vel compescat. Sed quis est
ille et laudabimus eum. Cum necessaria modernis temporibus episcoporum et prelatorum aliorum
que clericorum castitas et ordinatorum
venit et tantarum consuetudinum intravit quia
eis et terra suspensum celum deorsum pe
des super caput et facies in retro ibe
rint. Corpus effusa sit terra que superius
erat et celum deorsum quia terrena celesti
bus preponuntur pedes super caput quia vi
rituales despiciuntur honores vero terrena
superiores honorantur facies in retro quia
in temporibus que videntur oculos ponunt terrena vi
rilitate intendunt quasi interius eterna in
terra effusa sit corpus quod vero eterna ne
gliguntur et terrena diliguntur. Vos autem
sacerdotes audite discipline et estote
sapientes. Quibus dicit propheta Filius hominis ego
speculatorem dedi te domui Israel et videte
unum est enim non angelis non archangelis
nec alia data non lex sed ipsi sancti sacer
dotibus concessa est et honores exclusive
a materia constantes angelorum ministrio
sacerdotes labia custodiant scientiam
et legem requirant ex ore eius quia angelus
domini exercituum est. Et alibi
virtute secreta puritate viritate in
natos et scripturis pietate proximos per
insistitias puritate utrosque pro hostilitatibus
et spiritualibus fortius. Hospitiola vero cum
ipsi autem vano pede inhereant terrenis
ullus excolat diversimode inhereant si
puritate feminam vero inhereant va
ria sit caste viduae cum deo qui se dedit
nos per vices inhereant temptationibus ullus sub eo
deinde tecto cum femina maneat nisi in
propria castitate confidat quia nec David
est sanctior nec Salomon sapientior quam tu.

libidine prostrati sunt. Hic enim et confitendos
cum feminis quia duo adulterae famu
lam femina cum suis valde iudicio ad
oculum est. Iamque dum vera ligatus
stupri omnis persuasio notavit quia quem
e cum apparuerit scintilla incendit ignem
flammigero igne perurit femina cum
stude pie habitans ex morte sui castitatis
mentem mox uxor nostra et feminae
mentes libido domat. Non igitur
ex temptatione corporis desperandum nam
levibus suspectis perdendum. Nam si
aut ait Plato in Thimeo libro primo Athe
mensis primi sacerdotes seperati a
ceteris populo continebant ne aliqua
prophana contagione castitatis pollu
eretur. Unde sicut ait Suetonius libro primo de vita
patrum apud dominos repellebatur
apud gentiles castime constitute
religione ibi devotius ministrabant
deo vesto vel alteri demonio. Ita
ut ait Josephus pharisei saducei
et esseni sub antiqua lege a divino cu
xoribus se abstinebant et vel cotidianum
ministerium vacabant in manibus quia gentiles
sacerdotes qui flamines dicebantur
super sacris cultibus et ritibus sancta
nesciunt ceteros abstinere abstine
bant et anatiquanie sanctitate se ve
stiebant. Tamen simpliciter incedebat
aspectus humanis se subtrahebat
ut electi possent ministerium in intibus
suis. Qualem decet esse sacerdotes
dei altissimi ut digne famulari quibus
proprie omnis suggestio redemptionis
pudor et verecundia sit omnibus
continuatione et fortitudinibus sacer
dotibus quibus acerbiora exhibere tor
menta debent intelligat enim
se peccatio sit sancte dignitate
fuisse inter cetera speciem cum efficacia
aberrant alii grossi esse si pu

bilici sunt ipso iure suspensi et pe
riuri et voti fractores sacrilegi ho
micide adulteri / quod si hoc non
credit penam timet canonicam de
suspensis videat canonem de
lxxxi di. si quis sit presbiteri / de periurio
et voti fractore videat decreto et
voti redemptione c. ex parte de voto li. vi°
de homicidio et sacrilegio videat glo
sam in c. cum homines xxiii q. v
de adulterio videat glozam in c. per
venerabilem qui filii sint legitimi
sed ubi adulterinis omne dicitur quod sa
cerdos dum fornicatur adulteratur
Et vos abbates prepositi et ceteri
religiosi audite disciplinam et es
tote sapientes. Religio enim vera non
est aliud nisi cultus dei propterea Augustinus libro
de vera religione parte prima Religio
ipse ut idem ait Thomas de Aquino secunda secunde
est appellata quasi religens
cum deo nos religat ad cultum di
vinum videlicet pertinendum / Seu dilectissimi
attendite vestram vitam qui pro deo dicere
profitemini / Unde tunc non videtur
nec proprie potius nisi hiis qui probabiliter
regulari sunt voluntate scilicet pau
pertate pura castitate et obedientie
publicatione / In quo etiam signa dis
cretionis abrenuntiare dicitur de seculo et de con
cupiscentia et de demonis pompis vi
gilia xii° / Igitur quod ab hiis summopere
abstinere curetis / quia religiosus
habens obulum non valet obulum
et tamen laudes est abdicatio proprietatis
quod custodia castitatis ut contra
eas nec summus pontifex potest
dispensare / extra de statu monachorum
et canonicorum regularium c. cum ad mo
nasterium in fine / nec consultat se
intentionis per glossam libidinis aspicia
nt ea que corpora vestra spectabilia sunt

ad perficiendum deo castimoniam obligata
virtuti animarum carnale pectus firmior
congruitas sponsi dei preparat oris vestri / contra
prelatos vestros nolite rebelles fieri per libertatem
vestram violando et non obedientie assen
sum voluntate nolle acquiescere / sed sit
non illa que mente vaga habere dissolu
ti verbis regularem professionem contra
operantur / Aliud cantant et aliud cogitant
in choro sit corpore et foro mente / nunc
ibi sunt nunc foris exeunt psalmodie
verba proferunt que tamen aut non intelligunt
vel non advertunt / Alii sunt qui de voce
modulatione gloriantur in merore illorum
repleti et aut absit gloriari nisi in cruce
domini nostri Ihesu / Alii in quibus nomen
nichil sunt habitum nec mente nec
tamen habitum sed vestes nec actum sed habitum
simulacione tamen nomen ... sed solo aspec
tu et opere fallante sunt / Vera ... pro
pter professionem ut homines videantur
abscondunt Et religionis verbis clamio
pelliceati operum et ... probitas super
pellicati operant magna et minima
pecunt prodicant / magna et minima
operant / dicunt vivant tantum adeo tuit
tione et abbatis regulas contempserunt
videntur et vestimentis omni in tempore
aut sunt lupi rapaces despicientibus
corpori cognoscetis eos / Et sapiens in
telligere sit constanter vias dei et
ambulabit in semitis eius / Et vos de
voti subditi et clerici audite dis
ciplinam vestram regula vestra est castitas
sobrietas parcitas mansuetudo humi
litas pietas iustitia temperantia forti
tudo prudentia et alie virtutes cardinales
et theologicales ut est fides spes et
caritas virginitas / Unde in gesti
vero sit continentia in motu simplicitas in
verbis honestas in tactu modestia
in ... pietas in exhortacione sanctitas in victu sobrietas /

ista a simplicitate in superbia dum sapore
libertate nichil appareat lascivie
nichil petulantie vel insolentie vel
levitatis in actibus eius. Sed sit
regulata effigies corporis ut signum
latentis status mentis. Contra quam plures sunt ge-
stus vel graciosi sive mollicie affecti
sive dissolucione. Cernimus sive tur-
piditate notabiles sive potencia sive ver-
sive stulticia. Sed quod dicam nusquam
Christi sunt nec esse dedignantur et ego
in labore tamen hominum non sunt et cum hominibus
flagellari nolunt ideo tenuit eos
superbia. Ministri Christi sunt et serviunt
antichristo. Cernere siquidem clericorum
esse ideo incedere in tunica histrio-
nis habitu regi apparatu. Aurum in
frenis, sellis et calcaribus plus calcaria
nitent quam altaria. Fulgent plene
rapina quam ciphi quam calices. Ipse sunt ampliu[s]
concessatores et ebrietates cythara et
concessatores vigent. Ebrieque bibunt.
Lyra et concupiscentia libamina. Tunc redundancia
vinum libamina. Tunc redundancia
torcularia et promptuaria plena e
unctantia cum ex hoc in hoc. Phy ne bovit (?)
cetera [illegible] proposita decanum archi-
episcopi episcopi vel decanatus dices et an-
nos in ordine, ut nepotes suos per
mereant et preside in principibus facit
aut quod est que inchoata et perpetua
sunt docendo et levantur regimine
faciunt. Et tamen non attendunt
quod perpetui dilatati dereliquit
sed incedunt ad salu-
tem suum. Propterea hodierna nuntia-
tur suo. Ecce in pace
dicere potest cum Ysaia. Ecce in pace
amaritudo mea amarissima. Amara
prius in nece martirum, amarior
post in conflictu hereticorum, amarissima nunc
in moribus domesticorum. Non fugare
fugere non fugere eos potest. Ita inva-
luerunt et multiplicati sunt super numerum.

pax a paganis, dicitur quia nunc est pax, pax
est a paganis, pax ab hereticis, sed non
est pax a filiis. Vox ecclesie: filios
enutrivi et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.
Filios enutrivi et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.
Ipsi me pudenda existimant in
meam vitam contraxerunt, in divina
quam pollunt, ornamenta despiciunt.
Amaritudo mea amarissima. Sed
cum ideo nisi prophete et sacerdotes mi-
nisterium falsa credat, tamen nisi
quam omnes eos. Cum ideo ipse qualia plures
tales sacerdotes, cum nisi ipse erunt
in prelatus vitam nec aut vix est
qui dicat eam. Sed deficient
sit in tales fieri sit non est qui faciat bo-
num usque ad unum. Aliqui ipse sunt
formicatores notorii, aliqui ipsi pre-
ficiuntur nisi dimiserint nimis crudeles
abiecti esse sit superiores et hoc
dispensatores. Suggestio sit Phylon. Alii alea
tores et bibuli, aliqui nisi inventi
et periurii depununtur. Alii venatores
tores famosi, aliqui ipse pravi suntores pu-
blice sunt computandi. Ideo dicit
Ieronimus: Ubi de episcopum bene dicere erit
episcopum. Alii feneratores et
qui pravi erunt, alii feneratores et
symoniaci vendentes et emerent
que sunt in ecclesia spiritualia sacramenta
sacramentalia vel his annexa quam
hec d[icit] [illegible] certa sit et
minus removendi. In qua in c. Sicut
alii non dispensatores sed dissipatores
aliqui non dispensatores sed dissipatores
certe res ut sit illi qui bona ecclesie
fixa sunt non expendunt in usus
Christi sed dilapidant in vestibus vel pre-
ciosis consumunt in voluptatibus. Cum
quod totam substantiam esse pauperum
et caritatibus thesaurisat non sed
ut certe sed nepotibus. Sed dicit inde
pone in vita et ipsi stipulam
ante faciem venti sint tibi quod omnis
ut plura ipse planum confirmans.

molles ita persequitur eos in perpetuite
tua / alii detractores et laudi qui
bonum sunt remordentes dicentes
bono malum et malo bonum / alii
sunt ermofrodite nec frigidi
neque calidi sed adherent nunc uni et ad
illam partem declinantes et hii
sunt dicti in Regum libris claudica
ntes in duas partes et multi sunt cum
deo et ipsis deo ypocrite cum quibus non
sequuntur toto corde sed ad tempus
credunt et in tempore temptacionis rece
dunt / alii hic ignavi et ina
xime in virtutibus non suffulti et cu
nd bu rant se ad suum precedentem pro mom
et hii qui comedunt cerebellum tur
de quibus idem super aggeum prophetam
// Consideranda sacerdotum officium de lege
interrogatos unde dicit sacerdos est
sciunt legem domini si ignarat legem
dum ipse se arguit non esse sacerdotem
hic ille / unde doleant clerici qui
in gremio habentes ad proprium animas co
nterre non curant immo pareant
qui talentum regnum sibi creditum
in terra absconderunt alii bene arguere
timent non arguunt bene obsecrare
in vanis negligunt alii per plenum
tenedo lupum tegat utrum xlvi. di
cit rector enim animarum pastor per
vitia peccatorum pereunt / alii de alio
magnitudinem dicunt bonorum ultra curam ge
runt / magna de exactionibus pecuniarum
et ultra debitoribus de omnibus statibus
curiose custodiunt scripto hos quales
sunt qui lanam instruunt vel pelles qui
lubrica ingerentes qui gulosi et
bibitores non nocent / unde gregorius
leviticus talem eunde animas regimini
prelati precessit ut propinus locus consequens
congregat deinde ad congruum certa
prevalet non praecepto sapientie

ut quod cognoscat quis ipse sit, quod interne
sit quod extra quod infra quod supra quod contra
quod ipse sit quia animal rationale et sensibile
et rationem sequitur que dirigit ad optima
non est animale animal sed bestiale / Quid
terra se sit quia mater dei virgine inspec
ta christi sancte redempta et prime
at sic ubi fuit virgo dei extra supra
supremo dona / quod est virgo hoc est
dicere sit sapit et super supremo operanti
chorus pro in distincto iudicio venda
leptie / Omnis aut qui addunt hec
stiam mittet stagnum ignis et sulfu
ris et hoc pars calicis eorum quod punctio
dispositionis divine exercet erit et ma
ior pena disputatorum / Quid ex
nostat / quod hereticos habitatores
Quid infra sit quod infernus apertus
Quid supra quod iudex districtus
Quid contra quod adversarius fortis
et petere inhabitat exactum accipite
in clerici et maxime prelati armaturam
adversus insidias dyaboli omnes bene ecclesie
pastoria in suo ordine vivant ut post
pastura respiciant extra ordinem
quoniam non ponant / Sicut enim ait hugo de s. v.
unusquisque ordine sit clerici quod in congregatione
spiritualem se habent ut laici in appetitu
nobilis ut nobiles in acquisitione
redditum ut clerici sed non laborant
ut laici neque pugnant ut milites
Et omnes laici in ordine esse cupiunt
clerici despiciunt clerici consciunt
amicitiis esse recipiunt superbie
fastum amplam similitudinem esse sa
lubres et nobiles apparatu armatu
cronice pelles delicatas mollicies
balneum et gladium arrepti fructus
agrorum horrea plena sed hii ca
rent militari lorice pondere mu
ris dicebant beneditum / Sed in
stirpa agricole victum per labore acquirunt

hiis declive affluunt. Et tu advenien-
te tempore purpurabunt corpus plena laeto
bibunt vinum quod sapienti succedit quod
peccatoribus [illegible] et transeunt.
dilatat ipsi quod sapientiam et clamat
audite disciplinam et estote sapientes
et nolite disciplinam ne pereatis de via
iusta. Cum eis dominus disceptaverit ad
quos clamitabunt. Et nequaquam dimittere
voluerit admittere bonos tempore quo
supplicabunt. Et sunt enim homines satis ap-
tis prius ecce accedunt. Et tunc ulte-
rius ordo bonus fuit iustus sapientie et in
diciantis restat ut ultio locum sortiatur
vel ulterius ordo sit sempiternus honor in
hereditate. Hec non satis audistis cum
disciplina, tu sis sapientes vel et cum
timore dei et gratiam habeatis. Cum nobis gra-
tiis et ab adversitate salvet et carnis
vicium [illegible] custodiat et post hec bo-
nis actionibus participes faciat
ipsa sapientia dei filius per secula seculo-
rum. Amen. **Sermo brevis ad vol**

Nunc ego mitto ad **vos quibus** [illegible]
vos sapientes et scribas [illegible]
prophetas sicut non modicum glorio-
sum [illegible] plurimi sapientes [illegible]
nam plus ignari de dono sapientie exis-
tunt et ideo non mirum quod magis in
stultitia [illegible] stultus autem est
omnis malus [illegible] quod fide mutilan-
dus [illegible] voluntate perditus [illegible]
Christi [illegible] quod cum deus male
credendo spiritualiter fornicatur. [illegible]
[illegible] quod non [illegible] ut perdat
[illegible] quod cum sapientes [illegible]
gladium [illegible] liberatum ad [illegible]
[illegible] pati [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel melle [illegible]
[illegible] non formidet. [illegible]
[illegible] caritatis [illegible] dicit [illegible]
[illegible] homo ut [illegible] ex

perderet [illegible] stultus armatus gladio et
lancea [illegible] mollia stultus in [illegible]
[illegible] mortuus tandem
[illegible] et [illegible] stultus fuit in
[illegible] sapientes [illegible]
quod est hoc cotidie sapientia [illegible]
in plateis [illegible] palam [illegible]
[illegible] magnitudinis [illegible] portas
ut [illegible] porta [illegible] exaltet eam.
Nec [illegible] eis dicitur [illegible] proverbia
[illegible] prophetia quod [illegible]
[illegible] porrexit [illegible]
[illegible] locutus est et dixit eam
ut [illegible] aliquos [illegible] ignis
[illegible] non audierunt verba huius
prophete [illegible] tempore [illegible]
[illegible] ut palam fuit [illegible]
cum an non esse sapientes [illegible]
[illegible] convincat [illegible]
[illegible] quod non est [illegible]
[illegible] communitate [illegible]
[illegible] non [illegible]
fortitudinem [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ut [illegible] plurimis
[illegible] quod [illegible]
[illegible] exaltat
[illegible] plenus
mixto [illegible] que vult dictat que vult
[illegible] que vult in [illegible]
vult mollificat que vult [illegible] que
vult [illegible]
exalto [illegible] accomodat
[illegible] quod [illegible] magistro [illegible]
ut [illegible] aliud
[illegible] habeat [illegible]
[illegible]
[illegible] operatione
[illegible] opera [illegible]
[illegible] ut
[illegible] magis [illegible]
[illegible] patibulo ut [illegible]
[illegible]

gl(ori)a mundi delectetur q(uia) ut i(n) c(om)m(en)t(o)
ca duo i(n) ctuo gaudeo i(n) sp(irit)u o(mn)i
b(us) habens de torrente volup(tatis) et tunc
p(er)p(et)ue z pene i(n)temperamentu(m) etia(m)
hic epulo stult(us) est attendit
momentaneum q(uo)d delectat no(n) atten
dit et(er)num q(uo)d cruciat vn(de) e(st) tanta
vesania nisi q(uia) deceptus est a sa
thana q(uod) paup(er)e(m) p(ro)ximu(m) despicit z
no(n) curat q(uo)d q(ui)s sit de eo du(m)mo(do)
honeste i(n) vestes oculis ho(m)i(n)um placeat
as stulte q(uod) e(st) melius vno die vel
anno ab ho(m)i(n)ib(us) z tande(m) ad i(n)ter
tum vemoni(?) a sathana subp(er)iunt
z vobis sapientib(us) stultissi(mi) iudi
ca(n)t q(ui)a q(uo)d oc(u)l(i)s z vide(n)t no(n) quid
ea(m) te sit s(ed) q(uod) de te tunc fiat quid
sum p(er) demones q(ui)b(us) a quo de
ma bna disputatur Eligas potius
cu(m) lazaro vlcerib(us) pleno i(n) sinu a
brahe x(rist)o q(ui)escere q(ua)m cu(m) divite e
pulone q(ui) optim(is) erat p(ur)pura z bysso z
epulabatur cotti(di)e splendide sepeliri
i(n) inferno // Et [illegible] adde duc q(uod)
e(st) q(uod) sapientes i(n)credul(i) dig(na)ter [illegible]
sine causa no(n) facit nam quanto
p(re)latores tuo(s) amplific(as) multiplica
tas tanto divi(ti)as i(n)credibiles [illegible]
vis [illegible] c(um) tollerabilib(us) [illegible]
divine [illegible] i(n) h(oc) i(n) [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] no(n) p(otes) quo [illegible]
[illegible] p(er)sone p(ro)c(er)es. Divite [illegible]
x(rist)iani q(uod) i(n) h(oc) [illegible] e(st) [illegible]
[illegible] z d(iabo)l(u)m [illegible] phi
tonissa(m) [illegible] mago p(re)sagio aut
augurie [illegible] q(ui)b(us) divinatore(s) [illegible]
[illegible] suffragia. adherere // Saul
[illegible] rex dimissio deo a(d) phitonissa(m)
p(ro)p(ter) [illegible] vult ut sibi [illegible]
[illegible] p(ro)phetaz [illegible] que [illegible]
[illegible] vbi debuit [illegible]
[illegible] d(iabo)l(u)m [illegible]
ut q(ui) p(er) vanas [illegible] p(er) [illegible]

applicabat vero q(ui)b(us) [illegible]
vel p(er)dunt si i(n) [illegible] // Ex i(n)temp(er)ata
ho(min)es q(uo)d no(n) pauci [illegible] ascende
z p(ro)ponere ho(min)e [illegible] ut p(ro)vide
[illegible] inter [illegible] hom(inum) [illegible]
a vos q(ui) ipsa [illegible] q(uod) [illegible]
nulla alti(us) q(uam) sibi obnoxio videt
Et hic i(n)t(er) [illegible] dimittet [illegible]
b(us) agit ut fallat z fallendo [illegible]
cos sue p(ro)p(ri)e(tate)s faciat. Etiam de
illis q(ui) observant [illegible] z mores [illegible]
nam addant velis p(ro)p(ri)e [illegible]
abutunt(ur) [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] clam
[illegible] aut [illegible] et
medicinas corporales vanis vel [illegible]
[illegible] maledictis [illegible] contendunt
q(uo)s oes z [illegible] condempnat
hora q(uia) iam e(st) vos de s(om)no surgere
hora e(st) ut stulta [illegible] deponatis
hora e(st) q(uia) finis ve(n)it z finis mundi [illegible]
iudex veniet q(ui) illuminabit abscondita
tenebrarum iudicaturus vivos z mor
tuos z [illegible] p(er) ignem [illegible]. Sed
[illegible] audiat sapiens ut sibi
[illegible] abiciat fornicator audiat
q(uod) stultus e(st) nam corpus maculat [illegible]
[illegible] denigrat genologiam i(n)famat
[illegible] evacuat [illegible] [illegible] deu(m)
p(ro)vocat d(iabo)l(u)m letificat a(n)gelos [illegible]
[illegible] // Adulter audiat q(uod) [illegible]
q(uo)d [illegible] s(ed) i(n) et(er)num durat
supplicium q(uo)d [illegible] sine [illegible]
[illegible] nam [illegible] et
[illegible] [illegible] usq(ue) ad
quadrante(m) [illegible] no(n) [illegible]
[illegible] [illegible] ablata
// Hoc [illegible] audiat q(uod) [illegible] et
satisfaciat ac [illegible] debeat [illegible]
no(n) [illegible] audiat nam
[illegible] alt(er)ius [illegible] tempus [illegible]
[illegible] Et [illegible] audiat

p sculis e nam cligit potius mor
tem qui vitam bellum spectrum
qui regum bellum et dequalis ma
gis mala accumulat talis to ipi
cuctor sunt dum pmies adisc
nem descendit. Ecce deponentes
oes malicias audite disciplinam na
bob dns dirigit sapientes ut sapi
entes ea q sursum st terrena dimit
tat et ad celestia toto corde aspi
rat ubi est vera mens vera hitacio
ubi hitat ut amor uerus gaudi
ura salus vera bona vra thezaurus uerus
summum bonum vera felicitas patris
sapia dei filius bultus amen

Sermo ad vulgum sextus

Data est potestas vobis a
dno et ab altissimo virtus
Sapiencie cap sexto que no ulli re
ges et principes duces et civitatum
ac civitatum rectores de altitudine
sapiunt et nisi serviunt ad quod dedit s
negligunt ipos amonet p dominum sa
pie ut attendant quia ptas e eis
data a dno et ab altissimo virtus no e
enim potestas nisi ordinante deo
aut permitente et ideo qui potestati re
sistit ordinacioni dei resistit
Regis et principes p
lati judices et rectores qui intrigabit
et qui ptatem dedit eis regna et
policias gubernanda et administranda
ipa eorum computabit cum fecerit indi
cium rectum et iustum et semper et inim
cum legem custodierit iustam honorem
cum sedem et talo iudicatus inde
dum ... et ... tormentis et
cum iusta et ... appareblt ...
diuinitatibus ... apparebit ...
nissimis ... sed ...
qui ... potestates po
tentes tormenta patientur ...
... sapientia ut ...

... e ... valeat ... reg
num ... sapie ... a ...
... concordie felicitas digna
... sapientia et dabit vobis
... dat omnibus ... dis
... publice bonis et ... medio
... appellatur ...
... judices ...
... adulteros lapidant ...
... et ... pro in
leges ... et ... des
... depulta ex
... in ...
animas ... e ...
... pontificis
... agit
... in ... videre
... et ...
... sedaciones ...
... discordie ... et ... fr
... que ... quod
... est ...
... et ...
... non ... non leges
... non legit
sapientia dei ... non
... ... leges
... hic ...
magna pte ... dere
... presenti ... e ne
... rediget ...
... in ... et ...
... cerentur ... vero
... magne ... et ...
... ut ...
... regem ...
... desolabit ... supra
... Aut ...
... multa
... palacia in
... castra ... palacia ...
... et ... hominis et
... civitate
... non sit
... et ...
... omnes

qrunt q̄ sua sunt non que ihesu xpi / possesse
cupiunt non q̄ esse / vere diligit mu
nera sequunt retribuciones / putare
pplorum fratrum et latum opposito
ceteros q̄ faciet sed abiens absco
dit. Non sic aut sit in hoc sed
q̄ maior e in hoc fiat misericordie
sed xpc beat misericordie non miser
ri et dare ... sed i redemptori
q̄ ... / hec te parce si sic pt q̄
e ex vob in oibus prestiterunt et noli
te parare sol non occidat sic iram
dicit vias stulti et e q̄ sed dum ar
de tenet eo q̄ mixto dum sapientes
sed i ... stulti regessit et iacob
ii q̄ i ... / sed ... iusticia non opa
t ... compie q̄ aliquie pure
dicit ... non dolo non
pugnet non ... non dolo non
fraude non calumpnia non operatione
non ... sume stulti nepe
e q̄ ... alti ... bel mini
endo ... pdit ...
sed / ... q̄ ... ante ... xpc
hoc ... mentu ...
bo ... pariat q̄ ...
dabit ho ... q̄ ... re
fruct ... lingua ...
medacem ... aliqua i ...
tumagloquia a maledictio ambo de
tractoio quam lingua ... et au
dientes ... sedet ...
ce es tu qui iudicas alienum ser
vum sive cesse cadit non ... duo
suo / q̄ alium iudicas q̄ ...
cades q̄ ... sicut ...
dede ut non cadas si iam cadisti
q̄ alteri iudicas ...
... potes po
te ... sicut ... futu
ra ... dicit ...
et q̄ mali ...
no ...
has ... et ... ut ...
qui ... offendi
et ideo q̄ male locuti sit opt

q̄ ... eo ... est ... in ... bte
iacobus si quis putat se esse religiosum
non refrenans linguam suam sed ... vana
e religio noli te ... linguam ...
dicet deum et maledicet homines qui fine
ex eodem ... non emanant dulcem
et amaram ... / ... si ... c est
non non nam quod amplius e a malo
e i ... culpe i ... pene ut e ...
... quod a malo i ...
est / ... ad ...
... admittat q̄ ...
... nam corpus iste ...
... non ... / ...
... ad ... / sed quis iuravit
... aut ... non loqui q̄ ...
... non ...
... non ... non ...
... non ... iuravit digne
at et quod temerarie iuravit ...
... non est ... iuramentu
... ut esset ...
et ... i ... malo ...
de ... in turpi ...
tum ... e ... q̄ ...
... / ... super dubio
... q̄ ... / nullus
testificat nisi quod vidit audivit
... q̄ ... / nullo ...
... q̄ ...
... aut ... / nullo ...
... melior q̄ ...
... et ...
... iob et si melior ...
... merito reputari
posset / quam q̄ ... magis
e ... sicut ...
...
...
... / ...
... capitis

qd e xp̄us | Non q̄ lic; ut enim la
cent reliquias illis cum [illegible] p̄ [illegible]
e dissolucione corporali. Et p̄d no p̄t
dicere manus oculos a oculus manibus q̄
pedes oculi. q̄ auditus pedibus conpacie
tur non indigeo. Sta nullus dicat Pnu
met et meus adversus p̄fessionem | Sin
sicut amare et sufficere, nichil nisi
sit [illegible] et aliquid timere
q̄ sit [illegible] ne[illegible] nichil
| hec cum dicat militet xp̄i non eo tradit
nisi malum [illegible], potius offendat ho
mines quam deum potius Rege temporali q̄
celum. Qui sit a p̄ncipes [illegible] non qui
dicione adversus eligite q̄ [illegible]
eius Rex puer est. Et [illegible] amicus
eis [illegible] et amor
honestate [illegible] | Omnia cum [illegible]
[illegible] sed tamen [illegible]
[illegible] | Sic ben p̄fessores et claustri
milites, sane fidei [illegible]
dei [illegible] in dubie q̄ sit po
testate a deo data vos met p̄us et
[illegible] alios sapientes [illegible]
[illegible] celestibus [illegible]
[illegible] nos [illegible] Sermo vij

Ihesum queritis, ubi est an
geli [illegible] que in eam
[illegible] xp̄i [illegible] et ei
que [illegible] ex mortuo [illegible]
[illegible] studia [illegible] alloquitur
[illegible] exemplo [illegible] xp̄us qui
e [illegible] opinione bonorum
[illegible] hospitalitate
[illegible] ad
[illegible] ad [illegible]
[illegible] que
[illegible] herodes [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] milites [illegible] ad
placendum [illegible] ad se [illegible] ho
ad [illegible] mali ad p̄sequendum

scribe et pharisei ad calumpniandum
[illegible] querunt xp̄m p̄ [illegible]
q̄ [illegible] nomine eius vel sicut
p̄ iudeos paganos vel hereticos blas
phemari, nulla esse [illegible] et cum co
[illegible] que sit deus nisi [illegible] homo
[illegible] nisi [illegible]
[illegible], alii querunt ad [illegible]
[illegible] q̄ [illegible]
[illegible] alii querunt ut
tradant [illegible] esse
p̄secucionis [illegible] p̄fessores [illegible]
ad p̄sequendum tradunt, alii xp̄m que
runt [illegible] ad placendum [illegible] sicut illi
q̄ [illegible] impugnare contendunt
[illegible] p̄u
[illegible] ob
[illegible], alii querunt ad calump
[illegible] nulli [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] iudei [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] q̄ [illegible]
homines [illegible] appellant [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] | Querite eum [illegible] p̄t
[illegible] quat
[illegible]
[illegible] | Querite [illegible]
[illegible] | [illegible] mag[illegible]
[illegible] xp̄m [illegible] alii
[illegible] quo [illegible]
[illegible] alii q̄ [illegible]
[illegible]
[illegible] xp̄m [illegible] | Querite [illegible]
q̄ [illegible] eius
non [illegible] q̄
xp̄m [illegible] eo q̄ [illegible]
[illegible]
[illegible] eius, [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] dulce

ondit sed amicis ingerit, sicut circa p-
tendit sed simulacrum, sed procurat pe-
de phas quod ea bene magnam dispone-
bat et adhuc vellet ut traderet dice-
bat mutabile consulatus est. Exemplum
non sit quod talis fictio sit catholi-
cus non sit tanta fallacia, nam
et levius ypocrita qui fingit se ali-
quem esse peior est eo qui facit
falsam monetam. ¶ Item aut quia pec-
cata dicuntur esse falsa quia eque, quicumque
committere sibi et conscientia in veritate ipso
mittere omnis quod quicumque inveniat et pulsat
aperietur. Non ergo quod bonis tamen dum
quod ipsum non invenit sed semper attuiset
cum magistro, sicut regnum et ab eo
minimum etiam non vellet ad regulam
nisi ubi sit locus adire capiendi ma-
iestate eius dispositionis. ¶ Non venit
ubi amator adest adulterinus
non vellet ubi omnia tradi turpi, de-
prehendit quod deprehendam dicat esse pe-
cat cum hominem et mostit quod sunt in hoc
et ideo in libellum duplicitate quidem
erit predictum unde cum adiungit
stultitiam quod in ipso eo quod est propria
venia non concordat abierit a veri-
tate aut instabilitas quod nauem
in mari aquilus fluctuat hinc et illuc
aut obicem peccati mortis eo quod vo-
luntas peccati nimie deponitur non ve-
nit tempus sed oret sed eleuat ad lange-
atur sed etiam consumat primo sed pro-
deo voluntatem non vellet nec applicat
sibi eius quod pulcre deducit apostolus
in quoque sit linguis hominum loquatur et
angelorum caritatem aut non habens factus
sum velut es sonans et cymbalum
tinniens. Est etiam sermo compunctio
voluntaria caritatem aut non habens
nichilum prodest. ¶ Quod est nunc quod ut
tu sit quod peccando cum sint non de-
ponat, credit se tamen per ea consistit

de genere honoris ut oblationes, demum
elemosynis et eorum [illegible] ex operatione, sed reliquie
et publicum ostentatione [illegible] non
prodest. ¶ Item aut sit mortem et ideo
virtutum eius nec plena dicitur non putet
confiteor quod bona presit in morte ne
amplius inuestiant [illegible]
concordia ipsorum illustret vel quod dicat de
peccatis illorum quod per ipsos orat eos querit
tat esse se tamen ad veritatem eo quod morbum
sed non vna confitentur. ¶ Item ante singulos
diluculo peccati sue uelues ad ipsum
prurexerint manare tam adhuc ve-
lut cadit super terram, ullus pertransi-
ret ullus differt ne forte per eorum
pabulum mortis tenebris fiat et cetera
sua deprehendatur. ¶ Item circa peccata
confessorum prius confessor et debita sunt
sensum verbis contricio respicit ut non
se significet sed voluntate de commissis nec
de uno sed de omnibus doleat verba con-
fessio ut nichil habeat falsitatis
admixtum vel peccatorum vel dolositatis
nichil nouum vel superfluum sum
nichil diminuatur vel per excusationem
peccati gravitatem attenuare nichil
humilitatis nichil simplex nichil veri-
tatis et castitatis nichil expressionis vel
illusionis vel ubi personae hereseos, vel
circumstancie aliorum vel peccati nichil
inhonestas continens. Confiteor et quod o-
pus peccatum [illegible] ut dicit Aug.
sicut modum [illegible]
peccatum [illegible] et nunc multiplice
experientiam non timere turpiter ma-
terialibus rebus [illegible] sed quod necesse
adherere [illegible] peccati [illegible]
[illegible] ne anime
offendant [illegible] confessionibus explicare
et sed non multi sunt qui peccata di-
cunt verum et peccatum alter [illegible]
[illegible] a confessione [illegible] vel

reputant min⁹ boni tacent plꝰ hu
manꝰ verecundiaꝫ ꝙ diuinꝫ offensꝫ
no pnt confessione supflua sicut
no ulti supflue confitent / dicut ei
pcsta̅ ut p̄ culpaꝫ mea dico de ꝯcup
scēꝫ meis male custodit⁹ aliꝫ ve
descriptꝫ ⁊ attīnt corpis confiten
si fortasse taceant de opibꝫ malis
⁊ pctis g̅uissimis / exponut pctm in
vn̄ viciis capitalibꝫ cū eꝫ iterroga
tur dicut se no excessisse i aliquo
ꝗpt quē modū iste maniᵉ alijs q̄
sepe confitent̄ cunctis / q̄ dicat
ben ⁊ iusta ⁊ dimittant sta ⁊ p̄
supflua / vnde aut vbi ve confessio
nis tenent / s̄. q̄ positꝫ boni confic
latinis tunc sup malis pcē co
missꝫ lauicꝫ recogitando occe du
nes i dantu ne meisse dies hore
loca ⁊ ꝑa sinderite multe ꝙ q̄
anno mense die ⁊ vbi cepisti / g̅r te
huisti erga deū ⁊ hores erga stāꝫ
eccāꝫ erga patres erga matres e
qualēs ⁊ maiores erga subditos ⁊
ꝗl liberos ⁊ illiberos erga / iudices
erga spūales erga conjugales
erga pauperes ⁊ diuites erga decs
tores alios ⁊ inimicos / ꝙ uel q̄r
te gessisti i omnio di roꝑ thein
vel pressitulas / quo tē ꝯfessio plana
omīs dignitate regna potestatis sacͣ
dotalis militalis / q̄r peate e ta
tū se vtsl abus / q̄r te habe
bas i i̅ plye se spectatorie se capa
bas / se fallacit se timide se supbe
ose se fallacit se timide se supbe
aut arrogāt se subdant q̄ ecīꝫ
sup doloso tuo ꝯplta / s̄ ꝑ punca
tute d̄ adolescētiaꝫ tuaꝫ expe
disti i c̄h cū q̄b ⁊ q̄lit / quo bone
dei ⁊ ꝑatria abusꝰ cū meretricꝫ
⁊ ystrionibꝫ q̄r vesti ad tpia ne

se ꝑticntꝫ tepta̅tor vel luctꝫ cū
sp̄amentꝫ tepta̅caꝫ cū te ult⁹ in
luctu luxurie ꝑucisti / q̄s modꝫ
paciendi cū s̄ꝫ nam vel q̄ se ex
multa vel eueniu se conloqui spo
sto vel ꝯtingent cū q̄s stsꝫ cū
ꝯdicione cū dignꝰ ⁊ quē sit ut q̄r
cū q̄ua tpia ne peccasti se dies festis
se dies ieiunij / se locis sacris / se loꝫ
ꝑꝑ dn̄ h̄ cū augmentant pctm et
vnoclt⁹ h̄ ⁊ plus recogitando coer
actꝫ ꝯplia cupiscētie zopa recapi
tulando dicant oia vicia q̄ ꝯgno
uerit g̅uiora tꝫ ꝑ certo se nouē
rint ꝯtsse ita tꝫ ꝙ sub humilitatꝫ
sp̄e vilitateꝫ uerit̄ant / possibꝫ pnt
dice ⁊ licia q̄ no pnt ꝯmode
speali exprimere sicut cogitaciones
oriose vba ociosa neglia i bonis
ꝑgsta ora oroꝫ amisso tempor
distractio cordꝫ i orando vel ho
ris dicendo / negligēdo custodia di
sup flua cum de corpe ⁊ rebꝫ tpa
libꝫ tractatꝫ leues q̄ pnt cordꝫ
iudiciū hoīe alicuiꝫ cordꝫ desp̄
ce ꝑxi q̄d ad ꝑsonꝫ a vitaꝫ scu
modest / no ꝯtebat de hijs oibꝫ
q̄ desierit a se pmittit ⁊ hijs
scita q̄ cuꝫ sunt i certitudine ab
homo ꝯficio no pnt declari / q̄
pcc̄ꝫ expedit vel rectitē dicere
cū latinis a ꝑ ipsꝫ i similitaꝫ
recogitare ⁊ hᵉ dicta ꝑma
mere liberꝫ se no multa ꝯueniss
ex ꝯspicaris i parte ꝯdaꝫ dicunt
dnꝫ me adhuc i iuxit i ponunt
culpaꝫ ei sed euꝫ pcti ⁊ multe
nam no dñ tepta̅ i cepit a
amone cꝑꝫ ut dicit b̄o iacobꝫ
spūa coicitaten ꝯspicꝫ tepta̅t
ꝯspia ꝯcupia abstractꝫ ⁊ illectꝫ
dicā aut ue ueniat dēt modꝫ
cuꝫ sentiuꝫ me stimulari

ad tale peccatum per petitionem suam ne
(con)fingeret i(n) tentando. Oratio(n)es me
solitarias ad loca (com)petentia et personas
et festa i(n) adimplendo oratio(n)ibus et ieiuniis
seu talibus non fervens fui sed fecit et potui
vel fui negligens et male (com)misi
peccatum peccans eligere servire cum me
peccatum peccans eligere bene cum me
vel supplere quod semper feci et (com)pleverunt
vel supplere quod pu(n)ctus feci et sustinerunt
quod ideo non fecerim / Alii (con)fitendo in
quo penam culpam proprio sed adam de quo
dixit mulier quam dedisti m(ihi) sociam
dedit m(ihi) de ligno et comedi, sicut et
quidam persona vocata de talibus dona
dando tamen blandiebatur m(ihi) quod ulle
dicendo potuissem me defendere sed
oportuit me statim assentire / Alii
dicunt quidam dixit m(ihi) tamen multum de
quidam quod fecit ministrare de(us) et
despicere non sit (con)tentum quod hec
(con)fessio et (com)miss(i) peccatum dicunt et
videntur (ex)presse quod lenius et misero
vel quidam persona a que(m) casu esset
in restitu(ti)o et dampnosa sed feci (et) as-
sentii cordis mei ad quam personam a
quam tamen non est peccatum nec sed dum
quam tamen et affectu et pueril
eius tamen ministrare (com)placentem su-
per vero semper habens magister
omnes (con)dicte de(us) a (con)tribu(er)it
motibus animi ita quod sed et libet
fugere quod in mundo fui servus
voluptate animi vel quod ad illum
actum puerum et me et ipsam illam
ani(mam) diminuere deo. Audiens
dica aliqua mala de quidam persona
similiter et credidi quam credidisse(m)
bona sed audiuisse per levitate
cordis mei et de fama eius vel vobis
debui excusare vel oratio(n)e eius ut
inuitabat ego ministrant tamen et
(con)firmando negligens quod dicebat sed
addendo de et quod dixit ac pater

dedi plus oratio(n)em amplius (com)mendat
non dico tamen quam ministrantes volunt ut
scelus minuunt qui nolunt vere
i(n) excusatio(n)em suam vel accusatio(n)em proximi
Alii sunt qui (com)mittere de omnibus peccatis
(con)fitentur vel sed illi qui dicunt videlicet hoc
sed vel audivi in tale dica alia et hoc
fui valde totaliter quod est quo honore de
et licentia invenerit et in malum ego alius
in ypocrita fetere quod dicere te et totaliter
per honore dei et per totaliter per supplica
tamen despexisti et peccante eum quod
parte delinquisti nunquam hoc cautelam
quod illa non fuit agere est proximi
totaliter / Alii sunt dicunt modis videlicet
secundum vel dica aliquid quod iudicium et mal-
um et forte peccans quod fuit per mul-
tum meum quod non puniset me corpus
nec statim vel verecundia sicut potestas
et debebam nec in meum adimplendo
illud magis sui placitam ipsam quod ipsum
(con)temnendo et iudicando et aspiciendo
stans punitus eius et hic dicunt (pro)pter
timorem cordis mei quod non negasse pa-
cientibus dei qui supportavit me tempus
ubi peccabat aliquis illa punitione / Alii
sunt qui dicunt per dei gratiam fui sed (con)temptu
meo i(n) matrimonio sed quod inde pacis que
debeo officium et tamen misse lego
peccatoribus et oratio(n)ibus ipsorum ita et alii
qui habent ego in carne volo magis quod
aliquis aliquo peccatum permittemus vel quod
stans tale peccatum et me non sentio ali-
quo destruxisse quod et ignotum de semper
dei in se suffere adire gaudium deo
qui me liberavit de hoc peccato qui sunt
Alii multi consulto sicut pharisei qui se
prebuit publicanus leviter et narrant
de superbia qui vobis latet nichil
dicunt / Alii dicunt peccatum nunquam habeo
quod non potuimus me (con)tinere / Alii sed adam
i(n) culpam qui dicebat mulier quam dedisti
m(ihi) in sociam dedit m(ihi) et comedi/

Et apte isti meruerunt quia si verum esset
deus non potest vincere nisi volentem / alii
dicunt de me voluit ad iudicandum et io
ceciderunt isti ista attribuit desideriis specialiter
quia presumpcione et peccato non reflexerunt / Et in
quo per contricionem et confessionem vel satisfaccionem
debitam haberent [illegible] penitencie propositum
contra ... contra sapienciam dei desipientes
stulticiam in diabolum sibi consenserunt / ibi
meliorem spiritum per graciam et visionem per gloriam
amiserunt / Sermo viij de sapiencia dei

Quae sursum sunt sapite / Ad
Colossenses iij. Quia verbum dei quod in celestibus est sapiencia mira
creavit terram elementa et omnes creaturas
fecit et condidit in angelis et in celestibus non est
reperire duos eiusdem speciei intra tot
centena milia [illegible] quia [illegible]
[illegible] dictum [illegible] non capit super terram neque
[illegible] neque [illegible] ut species diversa
diversis [illegible] [illegible] pisces
[illegible] diversos [illegible] specificatos [illegible]
[illegible] dei [illegible] tantum [illegible]
sapiencia dei [illegible] demon [illegible]
etate [illegible] demon [illegible]
[illegible] [illegible] ei [illegible] eo
sine / Et ei [illegible] eius [illegible]
filius eius fuit [illegible] dedit ei
[illegible] ei / Et [illegible] quod [illegible]
[illegible] angelorum
[illegible] adipisci per [illegible] simul
in [illegible] alios per [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] sue
[illegible] ad [illegible]
/ Et [illegible] dei sapiencia quod [illegible]
[illegible] tamen modo [illegible]
[illegible] totam terram [illegible]
[illegible] debuit per aliam modo [illegible]
[illegible] elementa
[illegible] sapiencia dei [illegible]
[illegible] / Et [illegible] quod ab
[illegible] filij [illegible]
[illegible] ut quod apud alios

laude dignum apud alios dignum
supplicio / Et duplici modo potuit sa
[illegible] humano genere
poterat de salute [illegible] quod cum adam
non [illegible] angelos
non [illegible] satisfacere
non poterat iuste [illegible] tota humana
nec [illegible] nomine [illegible]
[illegible]
[illegible] nobis [illegible]
per [illegible] quod non poterant
alii nisi [illegible] dei sapienciam [illegible]
Et hic est quod sapiencia dei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
hostis quod [illegible] mira
[illegible] hostis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dei sapiencia [illegible]
[illegible]
[illegible] sapiencia dei quod [illegible]
[illegible] sapienciam [illegible]
[illegible] hostis quod [illegible] sapi
[illegible] quod non est [illegible]
quod altissimus [illegible] quod [illegible]
[illegible] dei [illegible] filius hominis
etate et sapiencia apud deum et apud homines
nec [illegible]
[illegible] sapiencia dei
[illegible] nisi deus / quod [illegible]
[illegible]
[illegible] sapiencia dei nisi [illegible]
[illegible] genitura
[illegible]
[illegible] non
[illegible] sathane [illegible]
[illegible]
[illegible] dei per [illegible] qui
[illegible] non valens
[illegible] ecce sapienciam dei

laqueos parauit, sagittas eduxit
de pharetra, sacerdotes instituauit
scribas instruxit, milites corrupit
iudices timore percussit, pplm fremere
fecit, oës insanire & furere in morte
ipsius innocentis xpi, volens per ista ne sibi
per amplius noceat & a malis hoïes
remoueat, quia quasi mundum totum subla
to tali resistente liberius sine pare
ret peccati. Sicut ergo dyabolus sol et
arcum parauit, laterem exacuit, et
applicans se volens ultimo debellare
ihs diuinum suum distrahi videbat &
tamen nimis dei sapientia post-
innumi... posuisset zelus praeter pass-
ionem sanguinis sui innocentis exparuit de
sedes ad inferos ubi vectes & portas
ferreas disrupit, ubi veteres scte
paradisi fecit noctem in diem & luctum
eorum in gaudium conmutauit, ubi oës
quod cadunt per gaudium absoluit, et viua
per gaudium quod remansit dathan & aby
ron quos viuos terra absorbuit, ex-
ceptis qui manserunt sodomite gomorrite
& aliis in mortalibus actualibus criminosis
aut legalibus in stercore non ex
piati. Sed restruxit sapia subtilitate
tate dominitatem subitam sui fortitudine
absconditae hostium deum qui primus hoïem
beatum per se in ira dei et ad ubi possidebitur
captiuitatem qua tenebantur genus humanum
luget, sagittabat sathanas seuiendo
cuendo corpus xpi vulnerando spiritum ma
culando, vilificando, feriendo, cla
uis affigendo, perforando latus lan
cea aperiendo, gaudebat ut certius
xpo finem mortis imponeret, ut sic
liberius totum mundum possideret. Sed
versum est gaudium in luctum, exultatio
sine malitie in dolorem. Dum sapia
vicens malicias, sine maiestate
violenter portas mortis solueret & vectes
ferreos disrumperet, vinctos de car
cere educeret, & secum abduceret, princi
pem inferni ne seuiret quantum vellet
usque ad finem mundi cathenauit. Sed sa
pientia quod ex ore altissimi prodisti in omnibus mi
rabilis es tu, nam sic omnia ita mirabiliter
creasti quod creatura omnem respectu eius mi
rabit, quia eius notitia non nisi per reuela
tionem veniret ad hoïem. Sed nisi tu sum
ipsum semen tempore diluuii in archa cu
stodires, & eis filios suos & uxoribus eorum sal
uasset. Sed prosperitatem hoïum turrim usque
ad celum edificare volentium linguas con
fundendo repressisti. Sed incredulus fecit
in egipto tribulatione in mari rubro, quod
in columna nubis duxit filios israel
de egipto per diem, in flamma ignis per noc
tem ut terram promissionis attingerent.
Sed diuisit mare ut sicco pede ipse
timens ipsum pertransiret, quod pharaonem ou
tum in eo submersit amarum dulcorauit aquas
quas fluxit manna filiis israel ad manducan
dum, quas de petra durissima aquam produxit
quas dedit modum saturandi filios israel
appetitibus carnis, et coturnices super
eos pluerent, quos filios israel
quadraginta per desertum per annos nec sunt altri
duxit per desertum xl annis nec sunt attrita
ta vestimenta eorum nec calciamenta
ta vetustate consumpta. Sed ingressus
filios israel flumen iordanis aquas ad
filiis israel fluuium siccum fecit. Sed in ciuita
tem montes sicut fecit. Sed ciuita
tem yericho muros eius ruere fe
cit, quod sole tempore iosue stare in medio
celi iussit, quod per prophetas per apostolos per
alios sanctos mira & ingentia fecit.
Sed ad verbum helie duos quinquagenarios
igne de celo consumpsit, quod in pallio he
lie aquas iordanis diuisit & heliam
in curru igneo super se recepit in celum
sed sapia tempore helizei filiis multis

fecit / Item tempore ezechie regis in cas-
tris assyriorum angelus assyrios una nocte
centum octoginta quinque milia occidit
/ Item tempore ezechie solem retrocedere per de-
cem lineas in orologio achaz fecit
/ Item ut taceam de hiis que in veteri gesta
sunt testamento insp[ice] tu adhuc des-
cendens tot et tanta fecisse mirabi-
lia quod totus mundus ipsa non capit cognito
quod est ab hominibus laudanda adoranda
metuenda / Vere fecit alta vob-
dicere non cognovit multa non dixi hoc dum-
taxat quam mirabilis est scriptura dei quod quam
quam mala in conspectu eius teneri sal-
tim hiis que premissa sunt age penitenciam
Attendite quod tam iustus est deus quod an-
gelum suum peccantem irremediabiliter
dampnavit / Et qui angelo non pepercit
de lapide precioso opere parum sotili
luteo et figmento / respice quod adam
propter morsellum pomi vetiti tam dure
punivit ut circiter aliquos quinque mi-
libus ducentis annis et paulo plus pe-
nam pro peccato sentiret et totam posteritate-
m dampni sui participem faceret quo pon-
derate quam odiosum sit peccatum deo quod pro eo
non angelus nec alia creatura sed creator
ut expiaretur duram mortem pertulit
vel videte quanta laboraverunt sunt
ut fieret in terris talibus et tragicis bini
... quod dei filius omnis poten-
tissimus generis humani pro peccati depositate
dual ... carpe / noluit tamen ubi potentia
sed patientia ut eos probet ...
sed facere non vellet / Et
detinenti ...
et gratia quod deus pro sua clementia
...
...
...
...
... in testamento
constituit ... quod est in pagine ...
mandati ...
in ... ... ad ponere ma-

lis consuetudinibus et opera mala vel de-
prehensione pro omnibus operamala sed cogitaciones
malas sentiunt quod illi est malus et peccatum
... mora ...
...
... vel odium vel assensum
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
Et ...
sed ibi ... non potest ca-
...
...
De cogitationibus ...
...
recepte sunt ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

cor(di)s sit quod nec deum non vocat sed eorum
nam accepit verbum caveant illi qui semper
cogitatione de perfectionibus hominis quod
volebat facere permittunt et quod dicere
petunt perierunt/ Glossa Exodi iiii° principale
motum est bonum non tenent sed conti-
nuent bonum vel faciat quod sit con-
trarium est cum oriunt semper diffidere
quod sit talis quod ex quibus legis sciunt per de
se accedit/ sufficit ei hunc dicere sicut ba-
na tangit gloria quod semper te facio
nunc semper te dimittam et diffidenter dicat
non curo te nunc audire/ Propterea si quis
sit duro corde quod noluit audire
sapientiam nunc desperant stultorum eorum
si audiant ideo verbum sapientiae et ista pe-
ricula non evadunt verbum tunc loth/ Di-
xisset generis suis ut exirent de
sodoma videbatur eis quasi ludens
loqui/ loth precibus et ipsum agebant
et exierunt de sodomis salvi qui per-
manserunt illi periunt/ Uxor loth
dum et ne retro aspiceret quod precepto sa-
lubri confisa super petrus itinerat ista
tamen salve est conversa Genesis xix/ Ruben
consuluit fratribus ut ioseph in cisternam
deducerent qui noluit ipse et verbum sup-
eius similiter Genesis xxxvii/ Roboam
filius sapientissimi salomonis noluit au-
dire consilium seniorum sed puerorum et ideo ma-
gnam partem regni perdere et partes a
misit dimis tamen retinuit/ Danielis iiii
daniel dixit regi babilonis consilium
meum placeat tibi Rex et peccata tua
elemosinis redime quod licet ad tempus ac-
ceperit et tamen dilata est pena pro-
pterea respuit et meritum est in
bestiam/ Sic credunt quod restitutionem
scire sciunt cadunt ad phitonem
unus quin et in spiritu nathan
cum et electio dapsin fecit sua
ipsolite scriptura consilium quod ipsi legitur

sit contra ne vobis istud contingat dicitur
Exodi xxxii/ Ubi legitur quod in diebus filii
israel cum moyses in monte diceret populus ad a-
aron fac nobis deos qui nos precedant
quibus suggestionibus aaron stulte acquie-
vit populus tamen penam debitam non e-
vasit/ In signum dedit consilium herodias
filie sue ut nichil aliud peteret nisi caput
Johannis baptiste Marci vi et Matthaei xiiii/ Jere(mias) quando
prophetaret quod capi deberet urbs principes
populi dixerunt regi zedechie Rogamus
ut vir iste moriatur quod stulte eorum per-
suasioni acquiescens dixit eccce in manibus
vestris est nec enim fas est vobis regem
quicquam denegare/ Sic contra docet
consilia plurima quod videntur et maxime
si legi dei non obviant aliquam tamen
consilia mala per quam quod abstha-
bebit/ Filii israel gratias dominus dei non
bene in fide nunc quod populus eum
tunc dixit moysi verba vobis ubi
deum quod loquitur est fortiores Exodi xxiiii
Et cum esdras attulisset librum legis
et legisset ideo aperte de mane usque
ad mediam noctem et aures omnis
populi erant erecte ad librum et paulo
post flebat omnis populus cum audiret
verba legis/ Sic quilibet audiens discere
sapientiam ut ad sapientiam quod verbum est quod non
nisi per verba comprobat per nemine va-
lent/ Ordo verbi et sermo novus de scrip(tura)

Vobis verbum salutis huius missum
est Actus xiii/ Verbum dei quod velut
decet nisi est quod verbum ad nos/ Venit
venit est affirmandum studiose audiendum
et habendum reprehendum/ omnia quippe quod per-
sonat ex ore sapientie dei sancta sunt et
talia quod homines significare possunt verbum
corpus est super equalem plenum sit in
bonum dei et est audiendum et per-
fectus ubi dei/ Et eiusdem predicatori-
bus actione laudanda est peripus

ut grex qui voce ei[us] movere q[uo]d sec
moveri p[er] exe[m]pl[u]m q[uo]d p[ro]ba[tur] p[re]dicat[ur]
... ut v[er]bis p[er] pastoralis / Et d[icitu]r 7 recep
tor ut accipit sicut ta[n]g[it] ... docere
... p[ro]ph[et]a ys[aie] xl. q[ui] evangelizas
sup[er] monte[m] excelsu[m] ascende tu q[ui]
evangelizas syon / i[n] sup[er] e[m]i[n]e
ti[am] vite p[re]dicare exponit vite g[re]g[orius]
sup[er] ezech[ielem] li[bro] p[ri]mo o[mel]ie vi / [illegible]
... aut ad[e]o eminencia[m] s[i]
vult p[re]dicator q[uo]d ipsu[m] s[ibi] s[er]mo s[i]t ef
ficax habeat fiducia[m] q[uia] ...
villis se i[m]pleat acti[on]e divino
fervescat sp[irit]u q[uia] ac[ti]o[n]e[m] ...
... ut p[ri]mo... tunc ...
ta[n]ta auditor[um] penetranda ...
... aut e[st] lig[n]a
... ex ... post ...
... ad cor[in]thi[os] xiiij [illegible] / ...
... q[uo]d ...
... disponebat ut ...
... p[re]dicaret ... auditores
... manifestassent / Et aug[ustinus] ...
... ipse narrat ... confes
... / ...
... ad eo ...
... potuisset ... / ...
q[uo]d ... in ...
... accipit
... ipse ...
accepit / ... no[n] nulli q[ui]
... laborant re
... p[re]dicatore ...
... / Et ... 10 ... sapie[n]s ... ut
... stulti aut ...
... despiciunt / ...
... filij ... de ... patre
... de ... nigro

... de ... a ... / ...
... de p[re]fatis ... pro / ... ...
p[re]dicatoris ... co[m]mitt[e]ret ...
... ut ... sit ... ordinabiliter
... et capacitate[m] auditor[um] Attendat
q[ui] loq[ui]t[ur] / cui loq[ui]t[ur] q[uo]n[iam] loq[ui]t[ur] q[u]a[n]t[u]m
q[ue] loq[ui]t[ur] / s[ic]ut medic[us] ... quo
... quo medicame[n]tu[m] ...
... medica[men]tu[m] ...
debet esse ex ...
... q[uo]d ad
... capacitate[m] ...
capaces ... no[n] ...
... no[n] potest portare ...
q[uo]d ... exp[ri]mit[ur] i[n] job xxxiij
... / ... i[n] ...
... at ...
... ut ... q[uo]d ...
quo[n]i[am] ... / no[n] ...
... exhortat[i]o ...
q[uo]d ... qualitas
... / ... ...
... / s[ic]ut ... herbe ...
... alia ... ...
... ...
... medicame[n]tu[m] ...
... ...
/ ... ...
... qualitate
... auditor[um] ... doctor[um]
... / ... ...
... ...
... p[re]dica[re]
... / ... ...
... placebo ... q[uo]d ...
... / ...
... loq[ui]t[ur] placentia / ...
... / ... ... in ...
... attendat p[re]dicator q[ui] ...
... ut loquant[ur] p[re]dicatores ...
placentia ... aliqua ...
... / ... ...

satisfaciunt / quod modo quo vult deus et
iubet imitari debemus / amat me
dites et presentem veneres et ista
dicunt id intelligant quod hec
in rebus [illegible] obedientia docens
medicum ipse cum... est ... coope
riens turpitudinem auditorum secundo can
dida cooperit turpitudinem aliorum / quod
quam paucis sit [illegible] istud non conveni
at / cuius pauci predicatores ha
bent. Reges turpitudines [illegible]
[illegible] ... non
...ubi ... [illegible]
runt [illegible] / quod omnia possede
tibi decepit alles [illegible] quod veri dicit
/ ... de perse ducere exactu
tam ... permittebat [illegible]
adulando ... aut [illegible]
... postea [illegible]
... ei veri dixisset
/ [illegible] non habuit [illegible]
[illegible] possessorem [illegible] / sicut
quod adulatoria [illegible] adulato
res diligunt quam [illegible]
[illegible] / sicut [illegible]
[illegible] medicina / quod [illegible]
[illegible] medicum ... [illegible]
medax est ... / [illegible]
medicum sunt appetere plato
qui dixit multis [illegible] medicum
[illegible] medicines [illegible]
[illegible] loquuntur
... [illegible] mala aut [illegible]
[illegible] ... non [illegible]
... non [illegible] non potest non
potest / [illegible] alicui adula
tores [illegible] / et [illegible] male [illegible]
[illegible] adulatores
[illegible] veritas et
[illegible] / [illegible]

[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] blandientes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] non [illegible]
doctoribus aut de [illegible] / [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] auditorum [illegible] ex
[illegible] requirit diligentia / re
quirit obedientia / requirit [illegible] / re
quirit stabilitas / requirit [illegible] /
requirit corporis [illegible]
[illegible] / requirit [illegible] / re
quirit [illegible] / diligentia [illegible] /
[illegible] neglexerit [illegible] /
[illegible] offenditur / [illegible]
[illegible]
/ [illegible] requirit obedientia [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] humilitas [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible] audire
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible] ut [illegible]
/ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] aut non
[illegible] / [illegible] ut [illegible]

predicatores loquantur ibi tamen / vbi
aut uos sit si scribis codex tpe plus
sapiens tn alio mi sapiente generat
z vtencz utile se gerat ppone ma
gis doctum z expertum uerbo uo [illegible]
/ gendus sit dum uos sit missus z ipse sit
quali missus cum dicitur appareat an
dat [illegible] spe de amat sine ad
mittam respice q experte amatoris
amittat [illegible] adipis porus ama
tore / dic uo habet respectum admit
tim reg sine e si adrege dum uo
delegatos sua constituit vt ypocriz
ponunt ubi dei uo [illegible] q dicit
attende uolo despice ubi dei [illegible]
mittam [illegible] despectum / requirit
credulitas ad audiendum ubi dei / qa
fides e ex auditu / auditus autem per
ubi dei / optz q accedere ad deum
credere / [illegible] qui disfit et ido
pp audiendo vel michel fructus
reportant [illegible] q [illegible] dei
tunc disfredunt [illegible] ut
fiat [illegible] ut credat [illegible] q
[illegible] docet [illegible] nec
tiuos se posse agere vel dicere intelle
gat / tum quo ubi dei p ap
[illegible] credite hijs q dur
bates apponit credulitas [illegible] q
tm cum [illegible] credulitas [illegible]
si [illegible] abstit ad p doctores caput
homines antecessos dicitur [illegible] si
sit erronea / du uos uo sit [illegible]
dei vel determinatorum [illegible]
exempla apud [illegible] / requirit pleca
stabilitas sine [illegible] ut ne
[illegible] sit [illegible] phe
[illegible] uo fiat [illegible]
[illegible] / et io salubre
e [illegible] audire ubi dei tum ut
ad [illegible] dignitatem tn ut [illegible]
sine [illegible] expediat / tum ut [illegible]
[illegible] p audiendum [illegible]

tamen ut hoste militat [illegible]
[illegible] / tn ut [illegible] orationes pium
[illegible] audiendi [illegible] possit sermonem
possint / tum ne amplius i malo in
[illegible] / tum ut si [illegible] dum [illegible]
[illegible] respondeat / [illegible]
cum ubi [illegible] vtiliter [illegible]
at aut q [illegible] si uo [illegible]
[illegible] placuit ut [illegible]
tum ut q [illegible] iustificet adhuc
/ q [illegible] [illegible] accipiat
q [illegible] accipiat / q [illegible]
[illegible] relaxet q [illegible]
[illegible] calidi [illegible]
[illegible] mobili i dei [illegible]
/ cum [illegible] audire nolunt ea que
fuerant ad salutem anime apud
ut audiat / tum ut q [illegible]
ubi [illegible] q timidi robur z
firmamentum accipiat ubi [illegible] e
[illegible] / [illegible] p [illegible] / est
gladius anceps q p [illegible] usque ad di
[illegible] / tum ut q [illegible]
[illegible] q p [illegible] possit q [illegible]
e [illegible] uo [illegible] tum ut [illegible]
[illegible] teneat [illegible]
accipiat ut [illegible] p re publica
[illegible] ut [illegible] catholicas
[illegible] reportz et [illegible] in
[illegible] et [illegible]
[illegible] abstinet / que [illegible]
[illegible] p [illegible] reuelacionem [illegible]
[illegible] / tum ut [illegible] e
[illegible] exaudiat / tn
[illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] audiendo [illegible]
[illegible] i angelum lucis
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] q predica
[illegible] sit [illegible] z [illegible]

pbauit p miracla sic moyses coram pha
raone ouidit miracula qr fuit missus
vel scripture testio sicut Jo. baptista qui de
se perhibet testimonium phetam esse vox cla
mantis in deserto/ et qr sit missus apla
to non puto quod comone catholicorum
quare sibi non credat ets si pura et
in celeste loquatur et si miraculo fore vide
atur ignotum non te predicator ulla
tenus pferat ut vite discernat/ non
sit faciliter ingnotis et precipue adve
nientibus qr qui cito credit cito in leg
mi credit// Contrarium sit q plus vene
nt scripture plus cuncti homines qr fidei
pfessoribus intendunt dicunt mille
sapientes ventis veritate et ex ore ce
lebrat per pha medios nec deditimi
et mitti de saluteque spem vendat/ Re
quirit etiam mentis quiete i/nobis
A/ Vt nullus qui sibi volt audit ullo
ferre tendere non quod procedebat de o
re xpi/ Non enim est bene sed potius
dampnabile audire et magis facile
seculi ammitte/ Amen cum ipse audie
s cunde non percipe/ admiram tamen
pharisei semper audire et numquam ventum
emendare in certa genere personam cathol
ca i platea vel thabula homo bar
barum vel desperati/ Ipse quidem qui audit
intelligere qui intelligit ut sicut ea ope
remini toto animo satiare/ Re
quiritur etiam corpus quod audiunt defensio
quia sicut predicator libere et de veritate
quam sit ammittere tenetur ita qui audit
ipsum defendere debet/ Cum quis audit quae
legi dei sunt contraria vel deo displicencia
De quo sit quod contrarium dogmatizauerit
docuerit vel dixit defendat/ si quis
dicit contra forte ne ipse exeuntis non
est partium et tamen audis qr sit contra sopitum
defendere valet et si perseveros est ini
mineat ubi enim quod p scriptorum paruit
pro missa qui ipsis et contra tales/ De
quibus dicit adimirabiis demonum vel in co
talorum non esse partium sicut quod istud
hereticum est et iussit ad pagine desceduc
De quo dixit qr saluari possit sine
nominis reddam minus pro grosso vel
tali summa dampnari debemus sicut qr
non dampnabere p denario sed pro furto
vel spolio eius male quesito et tunc qui
auditum sibi defendat De quo dixit
qr non legimus predicatoribus sicut qui re
cenit septi est enim p ve phetam
nisi dicit exierunt nobiscum sed non sum
sum qui priores fuissemus et qui conver
in pluribus eorum qui tunc audiret se
eos sunt defendere// Requirit finaliter
gratitudo ne verbo dati audi
toribus alias tollantur Certe namque proude
re per missis patri erat xpi ipse se
lepint pentemtes istud formabant
non fructus sed dampnacio atque adnectu
eos qr plurimis verbis pro quo qui gratum
de ipsorum absolute i pretimit Nos ergo
cum vos dicens de deleatis pro peccata
vestra ubi sua misericordie dirigit
graciam p suscipite ne si forte ingra
cientes vobis probat bene vestro ales tunc
venit tamen in illo xpi quia quia ema
tus est non ultra non recipietis eum
gratitudine illum de tollendi illorum erit
p domnicellis dicitur qr hinc tam tanti
sic qui tu gratitudine illum de similis
dicere deo habetis Quod nobis concedat

Incollacio de unione sancte matris
ecclesie sponse et inclite/ de qua
in nomine domini ihesu xpi in quo unimur
membra xpi/ Cogitanti
in quali statu sit humodi alloque
ad tractandum de spiritu unione ecclesie

operetur valeat / accidit ubi quod
scribit apostolus ad Ro. xvi° et habetur in
epistola dominice precedentis scilicet / Non
alta sapientes / Commendat predi-
cabiles [illegible] plenius apostolus licet raptus
fuit usque ad tertium celum et audivit
archana dei que non licet homini loqui
noluit tamen de altissime sapientie sed potius
de infinite glorie / incomprehensibile veri-
tatem indicans scilicet quod plus sapit quam oportet
ipse quod ego homo cognovi in visione quam
verbo quasi aquam in [illegible] altissime in
medio sapientum os aperui de dei
sapientia apud eum / quasi ipse suis loqui
sapientes te prout et quod diceret veniens
necessarios attestantes et alios valde
spectabiles predicatores primum fidei catho-
lice validissimos professores quorum flo-
rida [illegible] et secunda fecunda modo
scilicet [illegible] diluendum scire
ea resolvit in sua pandit / nichil
surgit de [illegible] de spiritu dei
ratio / [illegible] agit de altissimo
statu [illegible] nostre et
sponse et [illegible] de divino regno et
[illegible] ubi dicit [illegible]
[illegible] quod super omnem essentiam
nominatur intelligibile atque sensibile
et super omne quod nominatur [illegible]
[illegible] quod lux est inaccessibile
lumen incomprehensibile incomprehensibile
[illegible] non attingit ad lumen / quod
nullus unquam angelorum vel hominum vel
vidit [illegible] incomprehensibile
sensibile super naturale super enarrabile in-
comprehensibile invisibile et super contempla-
bile super inaccessibile super [illegible]
super intelligibile super [illegible] super esse
[illegible] omnes [illegible] omnium
rationem omnem intelligentiam

omnem cognitionem / quod neque cogitare neque di-
cere neque intelligere nec cognoscere comprehensibile possibile est / Unde Ambrosius [illegible]
[illegible] / [illegible] iuvenes [illegible]
super me et [illegible] / [illegible]
[illegible] apostolus quod omnia [illegible]
concludit [illegible]
[illegible] incomprehensibilia
[illegible] statum [illegible]
[illegible] / de perfectione [illegible]
corporalia et temporalia / omnia que fuerunt fu-
tura sunt que actualiter subsistunt tam
actualia quam possibilia uniformiter
et non [illegible] / omnia
nuda et aperta sunt oculis eius. Hebreos iiii°
[illegible] Job xxiii quod
in [illegible] non [illegible]
[illegible] philomena
[illegible] sapientie
[illegible] non [illegible] sapientiam dei
[illegible] modo [illegible] possibile est [illegible]
altissimi [illegible] loqui
[illegible] et [illegible] nostre
e [illegible] nostro
[illegible] ut [illegible] sapientiam [illegible] possi-
[illegible] salute [illegible]

¶ Non alta sapientes [illegible]
[illegible] omnes de [illegible]
[illegible]
sufficere [illegible] solum [illegible]
[illegible] quod est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de michaele angelorum [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] opulentiam [illegible]
[illegible] opulenta [illegible]
[illegible] / [illegible] angelus alta
sapientibus [illegible]

diuina conspexit misera ipse primus angelus
cum suis complicibus e celo lapsus sunt pre
presumptionis vicium terrenum // ipse est
homo cum in honore esset non intellexit adeo
alta sapuit quod sapiebat alta quia
opus erat ei delicie paradisi et sapi
entie ei magister biblie et studij super
bia elatus est primus homo parere contempsit
in statu originali videlicet per magistratum
cum tamen superior pre omnibus fuisset deo sub
iecta cum subiecte fuisset deo vice
nunc quibus subiectum fuisset totum corpus
ita quod prima subiectio fuisset cum sede
et 2a terra nec fuisset a thore quod
non fuisset deo subiectum sed deo subiec
tus sed deum dilexisset sed diligeret sed
ei adhesisset et ei sed adherens in morte
esset // sed pace ebiata et huius rerum
primitus quod corrupit bona totalis
prima destruxit nomen originalis iustitie
sed hec excecatus diuini iudicij est propter
tus // ex quibus sunt primo in primis quod
cum alta et honore alta sapientes ab
altitudine sue dignitatis tanto cadent grauius
minus quanto excellentius alijs alti eminebant
et eo quod pares pulcritudine preferebant
bant patri vniuersali esse in terrenis
palace xpi testamento rebellantes vnde
necesse est sibi possibile et ponat quod
consequenter quod presidentes ei nostri alta
sapientes // 2o elicitur quod qui patrem
vniuersalem esse gerebat a altera que
sunt adiacere non assimilat immutare
ne pax fiat post obitum nec respectum
esse plus parens sed hec amore
compatibilem et ab hiis ne cadat ab altitudine
gloria sue sed primus angelus tenere debet
vultu in altissimum illorum plus superbe
quod opus ne plus nimia debet exigit

ene sursum sunt sapite non que super terram
eos sunt non ultra quam oportet sapere et sapere in so
brietatem et non delectat sapien
tes cum dignitatibus adeptis nisi quantum
dubiles et quod sunt cum iudicio hominum ex
tenebris postea ut super ea delectabiliter
esse posita ut pergunt illuminent
presentes lucem in tenebris et firmitatem in
infirmitate exhibeant alij presto incli
nassent adhuc laborare submodo quod
cum infirmitate eius delectabiliter apprehendisse
// athenis cum tpnitudo super subpositus de
celi superbus salutare vel alium uniste cum
dignitate diuina hoc suffisset latuisset sed cum
nunc honor et cum honore creuit et cum
// situato esse sepe patet hic sunt plures
delinquunt in terris infirmitatis et ligne cum
ament et sunt collata proprie dignitate
non modo non essent digniores sed
per dicit potius et cum fiat in dignitate
et talibus magnitudo dignitatis vel propter
est dico apostoli nunc quos autem
nostri sed sunt non alta sapientes
esse qui sapientiam altitudo in fulgore pro me
altitudinem quod deus est subiecta modo vel
exigit presenti enim // Cum deus apostolo
scriptum est Quomodo cecidisti lucifer qui
mane oriebaris et 10 vltima sedes
prima maxime cum sit beata in summa
perfectum exigit quod deus voluisset per spiritum
sed esse nisi pecclat fidelitate et scientia
quod est honore proximior in quo in voluisset in
licet ambitio perfectio non pertinet
vinum ut prior subiectus sunt adhorem in se
plures excellit et in dilectatione clericum
non curat prodesse sed gloriari posse
presenti se ex melioribus esse omnibus
sed superiores sed fallit et fallitur / homo
cum fuerit non gradus sed virtute

non dignitas sed honestas / exurbicorum
et adulterium prophetae potens de
dignitate amittere / motus ignorat
hesternos tonitrus contempsit aba
tes de voluntate audit carnes erigit
passum condit / gradia loquitur sub hum
a mediatate sub esse non potuit posse
mollit et incepit quod de causa sua dis
putat et fortasse declinat dampna
tione contendit et hoc est quod dimissis
predictum hijs prout exigunt eius que
sed nunc sed fortior hostilitas servitu
ordinatio // Ore prece amandi et fra
tres dicti cum de humilia aspectu
constitutu appareat talia ut ipsa con
tentus aloyse congruostas sancti et humiles
tecunde sit et non altas proprietes po
terit et ubi premissa formaliter du
abus propositis reducta ipsos pro posse hec
omnis altitudo tanta nisi lege dei
fuit regulata per vel dubio est cuius
ra // 2a omnis altitudo spiritualis potestatis
et speciei magis quam terrena dignitas offi
ciat esse si fuit corrupta carne
et passione / Tercia pars quod omnis altitudo
tanta nisi lege dei fuit regulata per
vel dubio est cuius patet quod omnis tanta
altitudo in superbia erigit quantum
cadit legionem contendit suspendit
et iudicium gloriam posuit in terra in
chaonem permisit [illegible] pharao
nem submisit nabuchodonosor quem nunc
neque [illegible] / descendit in eternum / ipsa
tu [illegible] / [illegible] viam breviare promittit ipsa est ultra
[illegible] [illegible] [illegible] venit
tur [illegible] dimitti / [illegible]
est [illegible] prima omnis peccati sup
bia // [illegible] ipsa [illegible] primordia du
[illegible] [illegible] erexit / angelum

qui dum [illegible] et cum abissus unda
deicit [illegible] angelos deo equale
voluit sed et homines qui sicut deos esse vo
luerunt [illegible] propter hoc / Vere
altitudo humana pariat [illegible]
elevata fuit gloria [illegible] in momento
[illegible] descendat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible]
super [illegible] [illegible] et super [illegible]
[illegible] et humilia et super omnes
[illegible] libani [illegible] et sublimes et
super [illegible] [illegible] et super omnes
[illegible] et super omnes colles elevatos
Attendat quod [illegible] [illegible]
ne [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et magnus [illegible] [illegible] / Item
[illegible] pauperes et repellunt [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] doctor [illegible] [illegible]
[illegible] // [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et tanto [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] quod premissa [illegible]
[illegible] quod omnis altitudo tanta nisi
fuit lege dei regulata per vel dubio
est cuius et hec [illegible] / Tercia 2a quod omnis
altitudo spiritualis potestatis et [illegible] magis
quam terrena dignitas officiat esse si
fuit corrupta carne et passione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tolleat de qn eos qz ad aliorum
comparationem possit dare de se exem
pla preteritis careat / plerique quod est
grauius predicatores qui ipsa dic de
buerint eos aliena diripiunt plerique
quod se habere se esse contendunt tenere
comprimunt prudenter / plerique pree
minere in se ut bed' proximum proprio
repugnitatem re se ochi omni studiis
diriguntur et altitudine spiritualis potestatis
et sue / videte ne bitubria plus
actio noceat esse quod quod agit a
pluralis simile et hunc exhibet rex
attendite quo uobis et omni se gre
ne forte i distincto eorum et illud
eos eget obuiat hec eos debellat
et huius operacionum / quod crescit fuit
contradicibilis in grege aut unum non
pauistis / quod confractum erat non sanastis
quod confractum non consolidastis / propterea
audite pastores uerbum domini ecce ego
super pastores requiram ouem de manu
eius uobis / futurum est quod ut ait ab
iherusalem pastorali honor et sublimi
tas spiritualis melius potest comparari
ad eximium et de regum fulgore eo
parte et principum sub adamant loge
est i speri quam si plumbi metallum
ad auri fulgorem compares // Quippe
cum videas regum colla et principum
submitti genibus sacerdotum et osculata
cata eos dextera se credant eorum
orationibus communiri / Ecce celi altitudo
maior est quam terreno comparo maior
ac si altitudo spiritualis potestatis ac sue
magis nomen quam terrena dignitas esse
si comparata fuit omne et spiritualis
/ Cerante non est quod augustus et beatus
culpa exorte d' qui de ipso sui
prior laudatur et reliquis ludicrum / O tam
et spiritus unica et potencia etiam moles
esse uspiam / tu superbos iterum sub
cessores obumbrabis hostes prioris ob re
bellis / iudices temporis aduocatus se
dens pluralis ecclesie consolacio ut bene
tres non laudant et audaces non reuel
ligunt non puniunt sapiat eos rebus
eorum per terrena nec ut placeant gratia
sibi per spiritualia bona / placeres demonibus
displiceres deo et agat pro nos prudens
et ignaros eius / omnes ingreditur / eum tamen
sit ars artium regimen animarum ad monasterii
statu / nam per hec terra supra celum descen
dimus quod terrena celestibus comparandum
/ predes super caput est ydeo te et regi
bus terrenis et spiritualibus plorantis / Ita
eis nec per quod ipsis se sequentem summus
et magnus ubilibet terrena quod non
eius / per te sperans hostes suis ar
de sepulcri est eum bene hec assumptio
ibi tamen tunc Et ubi rumor et cupis
i rebus i riscopalibus i scholis in numeris
et numero i pomp[iis] in delicias et e
ruicitatibus in cupiditatibus et similibus
ruestibus / Et hic est ipse quod se scrutatis
eorum unis temporalibus i summet apostolus ste
nerunt nullus potest et enim pretii / De
luxuriosis absconderet se serpentis terra
ubicunque // Et eos et multo dominus
dicit me qui ineuntem deleret super
tunc abires a pharaonis adiuste mes se
plantacionem / mit quo quem eritis ad
aquam se absconderet oculos suos et
cor eorum semita / orbis nostri et
orbis ademptum / orbis et istam attulit
patris orbis per eos quod sua se
gerunt nos quod iherusalem // Cum eos
uirtus si panibus comburens spiritualis
potestas magis nos quam terrena / Sed quod

p̄d̄ p̄missa est / Cum ergo altitudo
dignitatis te lege dei fuit regulata et
vel dubio e capiens. Et altitudo
spiritualis potestatis et sciencie magis quam terrena
dignitas officiat ecclesie corrupta
fuit omnino et pagine et episcopali
fuit ecclesie exemplum quam si non alta
sapientes ¶
In aliis quidem vbi nomen nec sa
pientes i. talem altitudinem habeat que de
apparebat humilia et non alta / 2o de
conveniunt in dubiorum solutione propterea
et proponendorum magistrorum sobrie
sapiat / quod fiet si sint certa
capacitate plena non alta sapien
tes / de quo sapiens respicit hu
militer aut dat graciam et sentenciam
liber aut ... / qui petet conplacere
non alta / qui petet magistrum quod de deposuit de
sede illo non primum intellexit alta
sapientes in iam ... pati e
sapiencia / ecclesiastici 3o ... sunt
alta / Ecclesiastici sapiencia vero omnis per
tempore dignitatem tractatam quod ipsi
adeptum est de tractata ... xiij / no
primum non alta sapientes // Cur enim
primus angelus cecidit de celo ... alta
de ... pedibus ... sede voluit
locare ad alta ... xxviij
dignitas ... tu cherub
/ Cur primus homo pulsus de paradiso ...
... in paradiso ... n° ...
tendo ... vox ... voluit ...
de ... ... quoque ... a
... sapientiam ... primus
non alta sapientes ¶ Dixi primo quod
... apud nomen ... nec sapientes
altitudinem habeat quod de apparebat
humilia et non alta / Sapiencia enim
est ... ...

angelo ... fecit et homini ...
... ... latitudine ...
/ cum malorum ... ... /
... ... nobile ...
publicum ... ...
... ...
stare ... ...
... ...
... ...
de celo ... in celo ... ...
de celo ... ... non
... ...
... ... non
... ... / ... ... celestia
... sacerdotali ... ...
officio ... ...
... ... de celestibus ...
... ... celestia et ... ...
corporis ... ...
... ... / ... ...
... ...
fulgente ubi ... ...
... ubi ... / ... ...
... ubi ... ...
... de terra ... ...
ubi ... ubi ... ubi ...
... ...
... ubi ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... / ... ...
celestia non ... ...
... ...
... ... / ...
... ...
... ...
... ... potestatis ad ... ...
... ...
... ... / ...

timidos / ad liberalitate auaros
ad humilitate parcos / ad pietatem
tem gulosos / ad silentium verbosos
ad concordiam pacem / ad securitatem
rixosos / ad utilitate bonos et malos
los / Sic cortina cortinam trahit
et qui de vobis audierit dicat
veni / Sic non sitis lapis of
fensionis et petra scandali sed xpi
bonus odor in oi loco licet alius
sit odor vite in vitam alius odor
mortis in mortem sic lucet lux
vra coram hoibus ut videant opa
vra bona et glorificabit pr qui in
celis est Dicit humiliati sub potenti
manu dei exaltari potestis in tempore
eo quod ait virtus quod se exaltat
humiliabitur et hic de primo ¶
Dicit 2o quod in libro primo deter
minatur in diebus vobis prosperis et
prosperitatis magistratum vobis se
paratis quod stat in ciuitate plena
sublimis non alta sapientes / Eterni
tatis non vivi de minimis sed magis
de maioris vob prosperitas quod vivi
solis terris et sponsis matrem
matris que sistitur sic sit sancta
dei que non sine pulchritudine ob
tinuit sollicitus contenditur luget
ipse et gemuit continue suspi
rat semper / Reducit lacrimas die
ac nocte quod vob contra eius preveni
unt et talia crepuscula et sit eam in
inicio obscuritati est anima muta
ta est color optimus. Dispersi sunt lapi
des sanctuarii in capite omnium platearum
vos eius qui sed sit quid / quod que
pios magnificant / quod nepotes
suos per prelaturas prouocant
quos debilitas continent faciant
qualiter destruere suos exigant

Et in principibus sedeant et solium glorie
teneant / vos declarant sic vobis
sit non est quid secret bonum non est ipse
ad eum per consilio catholica
per quam xpi nedum asserta et eccla
non voluit sed cum ipso non sine lau
dat lucis per pecti prosiluit ut domi
de per plurimis virtutibus et sanctis
nica fundatur ac nunc sit in cau
sis xpi sed ecclesia relatae ad est
sanctam bona columba sed bona in
maculata bona ex omnibus electa
/ vox in Rama audita ploratus et
ululatus multus / Rachel plorans
filios suos non vult consolari quia non
sunt / nam et si videntur esse non sunt
quod non sunt plebis gaudio sed prouide
Ideo dico ecce que animas tene
rime consolatur / sed consolatio hic non est
ad mortem / quod lacrimis mori non potest eo
quod non potest esse nulla eius omnino peccata
et omnibus eo per ipsis ut dicit apostolus
per poenitentia tua / Cur meretrix
non lacrimas vel fatigatur respi
rate non erit ad quem respexisti
non tenebitur eius amor tuus pateat in
contritione culpe spiritualis / Hester
lucerat in confessione lacrime ex qua
Iohannes xiio exiguntur vermiculus
culpe carnalis Apocalypsis Ego quos
quos amo castigo / videtur apparet
in confessione que absolvit supra xpi qui
bonum et faciunt sub tunc sed dor
mis tamen potes crepusculatus
albius / Surge et dic non plus
athoni Ego per plagas ut adhuc
dormias paululum tu dormitabis
Zelus ipse domus tue comedit me
Petre inclinasti caput tuum ambulare
super marinis et pedibus / Petre corpus

qui spirat sine capite licet de capite
habeat ecclesia pedes dicunt manibus
operibus tamen non indigemus tamen res a
gitur ut dicatur caput corporis corpus
capiti corpus membris membra corpori
quodlibet membrum respondet et quod tamen eo
rum proporcionalitas esse compositum
unum vicarius unus et summus
sit unus et pastor Ecclesie
necessarium dum ut ... ubique ...
... membris ... pauca ... sufficere
... in ... perpetuum ut dicit
lex Capite ...
... cum sit ... semper
sunt ... non ... non dicit
... ad dextram vel ad sinistram sed
... regia ...
... non ... aliquos
... sancte unionis ut ...
... est
... possibile ... posset ...
... ...
... digne ... filius
... de unitatis
Vocavi et / sancte unionis. XI
renuistis Prov. primo. / Verba hec
... sapientia ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

... ... est
... conuersis ...
... et ...
... creavit ...
... ...
... quoniam ...
... sapientia ...
... cum ...
... papa ...
... ...
... libel
... ...
... esse ...
... Et ... sapientia ...
...
... ...
... sapientia ... bella
... ad bella ...
... sapientibus
... plaga ... non habeat
sapientem / ...
...
...
... non valuit per
... sapientem unione ...
... ideo ...
... sapientem ...
... ...
...
...
... non ...
... ...
... unionis ...
...
... clamavit sapientia ...
...
... sapientis ...
...
...
... ne forte
...

z venisset/ Sz qm̄ sicut e sapia
dei z bois sapia a deo dō e aliqd
q̄ e bōa sapia pter q̄ q̄ abutit ea
est alia terrena z humilis expete
nda/ Sed an ip̄ pl'oꝝ sedm tuam
asspsicem sapiaz sap ix° oēs cui
originali ꝑlugati z natalib; vlnera
ti z vitiis ꝑ sunt no gratuitis
spoliati z potuisse ibāz a deo dn
lus ꝑ q̄ monet dubium demonar
chia unde sapia dugmi'/ Cassi
d' itaq; diuina sapia alteris fecit q
mutor lingwas apit z linguas i
fantium fecit disertas pites re
vendisse dm̄ maz mai alteras
id naq; vide ꝑ thales uia magis
libi ple qm ꝑ qm dicit/ no e he
mat solaz sz mentis ꝑpt qd
magis elegerat qm ꝑlib; solatina
se enim reuerentie ꝑponenda// Qui
dem s ꝑpha se de destructione tam
corpali vrbis z captiuitate plebis judaice
stilo lacrime mixto texendo
terrenis mutatis planctis deplangat
cui licet circa lacrimas excitare posset
tenens materiaz pietatis lamentabile et
clareaz inc tamen magno affectu
ꝑphetica gisp no e unus ꝑ nige
z diuis turbinib; fulmina stabili
panem terre orbem alteri qe ipe
sathanas cui dilm e hoc ꝑch dolor
nocere no ꝑt no malū sz ꝑfisse
bonum/ nos et ignia asturas c
ꝑ apl'us sine nunc condit germina
humanu ꝑutere/ humane crte re
scindere/ caritatez et dire fecille
liquere/ ac modo oculis ꝑturbare
dolet ꝑppe zrembescit horas o
stabitos exolute ā m/ caritate itis

tenere qm ꝑexcelse se reuolut in
ꝑpetum animi sue/ Ipse qd retinendit
aun sui/ respuit sagittis benedictas
iphactica ꝑauit discipulas absoluit
liquet/ dicens qz videbit oīa ipa
tuduit ꝑapi cbey/ ꝑtoto. ꝑhaucrbey/
ꝑphetab; ꝑumpsit/ doctores ocloe mul
naā occidit/ religiosos mentes
formidine ꝑterruit/ Regna ꝛ pa
tria ꝑplia benevenunt/ simpdote
dete decepit/ clerus qui audi'
bento capitaliter ꝑonsit/ ꝑphan
ꝑo cleros/ laycos ꝑ clericos animant/
credites eos offendit/ vulpinas eos
putrescere fecit/ ꝑti' putrefactis o
lupinis totum uncetus abst/ ꝑ
dtrip; non vincet ꝑ fabulis fabulo
qd ꝑpt e iniquum e fundamentu
adeoq; aucloribus admiones ꝑ gre
diens/ ab oxalis ꝑ media usq;
ad fina dispensionis/ voltans
simpret i fluence ꝛ ceum ꝑcue
tot nebulas i undi medio super
duxit/ ter anfractus ꝑauit/ ter
i ꝑoluitia modo humano texuit
vt ꝑ silua dubitacōe ꝑrocepta
hc bedy ydre capita ꝑfuccescant
Repetunt cum sathanas a deo
ut cribraz sedm petri ꝑd tercii
luq ꝑ falso ꝑluy ꝑlico sum ꝑ uo
sto/ non sum ꝑ sto qꝑstrib; hom
offendo ut illa ꝑtu ꝑuis asmora
dicunt bono malu ꝛ malo boy
ponunt tenebras luce ꝛ luce
tenebras 9e ꝛ d yo e ꝛ q dicit
bonū malū// Sudum vetera
ꝑposuit sathanas habens mille
nocendi modos sapientib; doctor
ib; ingnis/ regib; plat ꝛ ꝑuat

dominis debero et ipso apostolo qui con
videret certamen sicut dubium una
quantum tunc et tale super quod solueret totum
orbis requirit sicut apostolus dubitabiles
que non erat mater eius dedit tractare
verbis et prophetabis sed auctoribus petis
simone relinquid eius doctoribus et ma
gistris / decreta primis suis fratribus
practicandum / que hec aliter plus quam
legitur per eos tractabatur neminem sit
tu peritus in corpus / Cum autem super
tes non possunt / cum sapientia non est
tes non responderet / hec sapientia non re
tat maliciam / nisi quod et sit repleta
sit eam spiritus superhabundaverunt tu
malicia hominum et sua buinspe in que
e repleta / et id quod querit divina sapientia
quod invocando circumire ad sapientiam
non possit in spiritus bonum et enim
ist / luce / si qua et expiim quod sit
fornicationum seduxit multos esse
ingo / spiritus fornicationum decepit
eos et qui sit eius spiritualis cognita
cionis similitudinis honoris et se
dicitur eorum hinc est tres sunt
in die contendes de de bestie in modo
rinnes apocalypsi xvi / Spiritus gule in
sicut multos / sunt ebrietatis exce
rebravit multos sunt enim sub
vertit quam plurimos sunt discordie
sicut perfusis / sunt invidie spe
dimit ab utilitate videlicet quam plurimos
sunt malicie in ducerunt non ullos
ut judicum ix scilicet / misit deus spiritum
pessimum inter abymelech et habitatores
sychem / spiritus avaricie excecavit
plurime cuiusque et ut se alias spiritus
tibi invidebat / non est eorum confidam
non miliciam non humilitatem non bene
volentiam non utilitatem publicam vel
salutem comprehendimus sed omnia preter in pe

cunie pro impendere / spiritus mendax
seduxit multos spiritus dissolucionis
et levitatis instituavit non ullos omnium
gratia dei et cetera tibi / ipse filius hominum
quam qui contendit ut quod diligens bene
habe et super mendacium / spiritus avari
cie inhabitavit non ullos / sunt
voluptatis contrassuavit quam plurimos et huius sit
dictum est in modo / de quibus dei consistens
dicitur et voluptas sit anima hostis / aliquis
admiserunt intro captivabuntur / de
reminiscitur / misit eis quidem / sunt
in prelatione constituerit aliquos / spiritus
oblique contempsit ad sedere alteri non
ullos / spiritus rebellionis fure sicut per
latrones / sunt pusillanimitatis posuit sub
devotione / sunt blasphemie in deum et cetera
aliquos / sunt superbie erexit magnos
et ipsi in spiritibus prout consignare domorum
spiritualibus apud quod et ipsi olim in primis sit
ob bestientur habeant in polluta quam
ambulant in alias in vita sapientia ar
dant et audiebant edificiorum quod
vult / stulti tu quod spiritibus est ince
runt / stulti dicit dei despiciunt quod
dicit esse dei sapientia non attendunt
bonum et remissionis / Rex prelatus re
mendi sapientia posita super candelabra
potest adillumnandum per gratiam preciosa
non regimini bonos stultorum quod dicunt
duo bo verba a nobis sunt eorum
bonorum tamen nobis / Amate dei sa
pienciam plus quam pecuniam / nolite ei
diligere bonis nisi quod in sapientia habitat
et hic talis non potest incorrupte sub
dite potest nec in animam malivolam
introibit sapientia et tibi loco in regimine
e sunt mendacis erroris / sunt ipse
sapientie effugiet sictum clama
te astute et elevabis / ut mittat eis
de salvatorem et propugnatorem qui
liberet eos de manu fortissimorum

indignacionem contra spiritum eorum subti
liter et acute non est ipse vobis col
lecto meo adipem carnem et sagina
tum sed adipem propter [illegible] opus
est vobis vehementer odor autem et
superiori quo status quam indecet corpori
quam capiti. Qualiter autem duobus contendentibus
de papatu dimicandum sit quod qui
habeat consensum canonicale collegium quam plures
quam pauci collegii modo agendi
quam duo cardinalibus [illegible] consilium
perpetua ponatur instabili fundamento
veri effectum est ipsius per papatum re
sinentem quam non omnibus predictum me
tur (adduce [illegible]) adtrahere et
vane spectat zelum magis et formam
negocium attendere quod vadit zelus
cum fundamento initialis quam formam
dum sit canonica non in intencionem
veritatis sed canonum decretis et
sacris scripturis. Scriptum est enim in quibus
ne initiatis predicte tue, quod expo
nens [illegible] predicte sue in intencionem
quod ea quam sibi dicenda vel agenda vi
dentur patrum decretis apponit. Con
tamen in scripturas sed hinc accidit
sibi vel eis sed non falsi consilio
in scriptura sed argumenta que speculatur
extra scripturam asserere. Contra cum
catholicorum scriptura sit adversa dicentes
scriptura sit vel falsi per consolacionem scriptum
et si non fuit divinum miraculum prophe
herens. Grande est ipse restat nobis
una etiam exclusa parte que constat fuisse
bone diluvio per testes est. Vide
licet in decretis capitulo in fine tantum dicere
et postea dicere non. Non videtur
tamen in scriptura sit. Sit sermo vester
est est non non. Et tales duorum de
est sermo ut sic iam est postea non
sit non. Ex altera parte vobis dicere
in oculis quod sit instabiles [illegible] nam

collegium duorum cardinalium commiserat
se procedere per seipsos sancti ut vos tu
quam atque in spiritualibus mittere. Et
nimis contendant ut consilium pro
fectum aures par consilium esse vo
dantur. Et ecclesia per orbem congregatio
[illegible] vere pastore gaudeat sit
quod unum ovile et unus pastor vel ipso
per ecclesie capite non dignum sed laudabi
lem duo gladii hic esse voce contra
voce labant esse necnon testes
[illegible] sit leviathan. Et [illegible]
[illegible] negocio opus est ipse domo
et nobis assistat et nobiscum laboret
ut sciamus quid acceptabile sit deo et
quid displiceat. Potuisse hoc tempore et diebus
istis medium tempus est [illegible] dicens ma
[illegible] sapientes quod ut dicit
salomon multitudo sapientum est sanitas
orbis. O felices res humane non in
congrue dicamus si elegit sapientibus ser
viunt insipientes. Sed et felices res
humane et plato si autem soli sapientes
regnent aut philosophentur qui regnant.
Cum enim sapientes fugiunt sapientes
prope insipientes regnare et insipientes
fugiunt insipientes sub sapientibus esse. Vicia
resistunt [illegible] et [illegible] sapi
entes latent, pravum regnat. Sicut
propter quod mane [illegible]
[illegible] ad ebrietatem sectandum et
potandum vinum usque ad vesperam. Ci
thara lyra et tympanum [illegible]
[illegible] opus domini non respiciunt [illegible]
manuum eius [illegible] captivos
tivus ducit [illegible] et nobiles
[illegible] fame [illegible] infer
nus dilatavit [illegible]
absque ullo termino. Veniam [illegible]
[illegible] illam [illegible] per quam
illustrata [illegible]

requiritur. Illam adhuc sapientiam
que dat regnum angelicum quia licet se lo-
quitur nimiis affectibus spiritualia
sapientes quam regnum illud nominant
nisi rex angelorum et angeli eius et quia
sed vos qui estis [illegible] et anime vobis illud
ecclesiam nominant corporis illud [illegible]
namque illud [illegible] quando est que
Christi ad Christum et [illegible] ad Belial
Sapientes [illegible] dei zelatis
sunt amatores quia [illegible] deo et
[illegible] [illegible] sunt sed omnes
et [illegible] [illegible] nimium [illegible]
[illegible] carnis sunt in [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
sic [illegible] miseriis et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] enim
[illegible] [illegible] [illegible] sed et potens
et [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] spirat
fragrancia tanta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
O deus quam [illegible] sed [illegible] sapientes
[illegible] [illegible] quia [illegible] sed [illegible] sapi-
entes stulti facti sunt [illegible] quippe
a [illegible] [illegible] [illegible] sed
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] glorificant
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gloriam incor-
ruptibilis dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] corruptibilis hominis
[illegible] [illegible] et [illegible]

et [illegible] tradidit eos [illegible] cordis
[illegible] in [illegible] ut [illegible]
afficiant corpora sua tradidit illos
[illegible] [illegible] ut faciant ea que non conve-
niunt. [illegible] non [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] sapiam quia tandem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
sapientiam quia [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible]. Et [illegible] sed [illegible] est sapientia
dei ut [illegible] sed nos [illegible] ad
ipsam [illegible] ut nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
adipiscamur sapientiam que deus est possimus [illegible]
[illegible] [illegible]. Adiuvet nos [illegible]

Sermo duodecimus de sapientia dei

Sapientia foris
predicat in plateis dat vocem
suam. Primo [illegible] est sapientia que
de summis celorum [illegible] humani
generis descendit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] virgine assumere
[illegible] [illegible] sed publice et [illegible]
[illegible] in vicis ac plateis daret vo-
cem suam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut audiant ipsam dei sapi-
entiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] homo qui est [illegible]
sapientia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] non petunt panem [illegible]
ut frangat eis. Non [illegible] solo pane
vivit homo sed in omni verbo quod procedit ex
ore dei. [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] eos pane qui de celo
descendit de quo [illegible] religiose [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non potest
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dulcissima [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] [illegible]

vite non confundentur. Et iterum: Venite filii
audite me, timorem domini docebo vos.
Sic videlicet dormientes in sepulcris
mortuos a sopore mortis resurgere
nos hortatur: hora est iam nos de
sompno letali surgere. Et apostolus [illegible]
surge a dormiendo quia lux vera est lucens
in celo et adhuc venit in mundum ut illu-
minet omnem hominem venientem in hunc
mundum. Lux mira, lux invisibilis,
lux inestimabilis, lux ad quam non at-
tingit creata lux, sed quam ipsam vide-
at ut videndo comprehendat. Lux in
qua nulla tenebra, nulla [illegible]
super mirabilis, super estimabilis, super enar-
rabilis. Lux que lucet semper radians,
plena et perfecta lux vera, serenitas,
stabilitas, iocunditas, claritas, omnis beatitudo,
in qua omnes delicie, omnis suavitas,
omnis dulcedo, que non in palato me-
ntis afficit sed vitalia omnia dulco-
rando, splendendo et perficiendo pertingit. (margin: i corporalis)
Lux in qua luminis incessabili refectione reficiuntur
spiritus, ad quam omnes suspirant [illegible]
in qua omnium beatorum oculus fixus est. Ergo
[illegible] beatus est [illegible]
inestimabilis et dulcis lux, delectabilis
et suavis, delectabile enim est oculis
suis videre solem. [illegible] amplius [illegible] tanto
pulchriorem solem in nobilioribus et melioribus [illegible]
lucidiorem sed illuminantem. Numquid vi-
debimus? O si oculus meus [illegible] me videbi-
bit illam lucem sed per veritatem expe-
rietur quod per fidem cognoscit. [illegible]
videbit faciem faciem et in iubilo [illegible]
delicians [illegible] cogitando
desideret experimento consequetur. Deus meus
non plus desidero nisi ut faciem tuam
dignus videre semel duntaxat vide-
re [illegible] sufficiat pro omnibus
bonis [illegible] et numquam cogitan-
tur dici possit amena, delectabi-
lia et iocunda. Semel dixi quod si

si te videbo semper te videbo, semper in
te delectabor. Tunc enim delectabit et sa-
nis tamen nichil amabit totum fervens
te summum amantem in te amatum
ut postquam sibi semel faciem tuam
videre concesseris numquam plus tibi
visio in te et extra te vivat. O domine quando
[illegible] sapientia unde nobis hanc faciem
unde lucem tuam et [illegible] nobis non
hic quia non videbit te homo et vivet
sed videbit posteriora tua [illegible]
[illegible] et posteriora cognoscet. O quis
enim est deus et videri ab oculo corporali
videri non poterit. Unde quod Iohannes
dicebat: Deum nemo vidit umquam.
Unde illam delectabilem faciem
summo tamen desiderio ad videndum
eam. Numquam enim videbo te nisi ad
videndum fuero dispositus. Numquam ad
delectabilem eius fruicionem [illegible]
[illegible] dulce dicere, cogitare dulce,
dicere loqui. [illegible] quod erit in ipsa
claritate dulcedinis tue cum
[illegible] cum apparuerit gloria tua.
Erit sicut lux magna et resplen-
dens [illegible] sapientia patris [illegible]
[illegible] magnifica gloriosa in regnis [illegible]
[illegible] omnibus beatis ut quantum capere
possint, luceat omnibus compre-
hensoribus et beatis ut plenitudine glorie
sue qua celum et terra plena sunt, celum et terra
impleti non habeant quod deside-
rent. [illegible] quo in comparatione beatitudinis
eternaliter permanentis. Et quando
nos constituti in via [illegible] attende-
re. [illegible] est nobis dei sapientia [illegible]
amantibus ipsum [illegible] et amantibus
[illegible] Sed [illegible]
predicat in plateis ideo nullus ex
[illegible] predicat. Quod enim in plateis
[illegible] ab omnibus [illegible]
[illegible] quis ignorat quod splendida est
ad salutem [illegible]

||

Dic si quis pretendit ignorantiam quod rem
ex mutuo ultra sortem non sit peccatum
a diuinam vel phisicam ostendere
abiuratam retrahere / furta non resti
tuere et usque ad quadrantem nouis
simis / attenuare pondera atque me
suras minuere in communibus libertatibus
a tactibus iuridicis peccata mortalia non
esse / et si quis pretextu officii vel di
gnitatis quempiam grauare quod quas
extorqueret et id peccatum non esse asse
uerat sum / si quis ubi de sibi talia sen
presentatore ad beneficium ecclesiasticum
cum id habeat consuetudo sit habundus
et non grauem a presentato vel in
stituto exigit pecunie quantitatem
cum non sit consuetudo sed potius corrup
tela dicenda non esse peccatum estimat
siue qui dicat quod onera sit rex
vel princeps hominibus imponere preter ani
mi libertatem cum non est potestas ad op
primendum sed defensandum non ad di
uidendum sed ad iudicandum non ad de
grauandum sibi sed Christo / sed cum Christus re
gnum appetat non conuenit sed probitatem
uirorum suorum sed Christi gloriam querat. Si quis
uolens sine pretercare quod ex illicito si
quis uolet apud regem vel principem
commouit alios accusat vel criminale
agere tunc intelligitur. Si quis uult uestire
quod ad statum eius pertinet dingit ad pa
lire uestimentum et non uideat sine in
fatale possit ambitione sed potius ut
uestiat ea quod sit salus / puta per
dicta uerba ubi dicta de finibus sunt ex
pellendo a sapientibus animo possit
uenerabiliter tollendo / Si quis dicat
quod fouere bestiarios ad hunc finem
quod thesaurizent principibus non esse
peccatum mortale ut uoluit ipsum quod

ille cum quis fenerator est minor ...
... qui fenerat eo quod dicit
ipse quod sit beneficium tale et id magis
... Si quis sine restitucione plena
... facultas et posse ut re
stituat sic saluari credit vel credat
intelligere quod non dimittitur peccatum nisi
restituatur ablatum / si quis luxuriam
... conuiciis dixit quod sit peccatum
... debitum ... prohibitum
Si quis non curat saepe quod uoluntate
fornicandi ... ho
minem vel ad male committendum
... non sit mortale
... / si quis uidit mulierem
ad concupiscendum eam iam mechatus est
eam in corde suo et leuiter si quis non
uult scire quod sint peccata dampnacione
digna que sunt contra decem mandata
/ et pro uale omnes tales ignorabunt
quod quid in ... peccatis ... sunt
uel ... talium ignorancia excusat / non
est pretendere ignoranciam cum ... fa
pientiam ... agendum ... praeceptis
legem diuinam mandatorum tamen legem na
ture dicat ... contra ...
legibus ... hominum quod ...
... peccatorum ... edere
... legem ... tamen
... sit ... contra ...
at ... / ... clamet ...
... qui non ...
ut audiat ... est qui fugit ...
... dulce sit ...
et ... quod quando ... ite
... alterat ... ad ... ex
... trahat / ... an
... quod ... est ... ut ...
... ...
... ... quod ...
... quod sit acceptum ...

no bn

panis sacre cene quod sericum et au
gmento gratie corporis eligimus adversus
tentationes glorie temporalis panem
qui divine sive qua famelici est
ore carnis quantislibet habundet quo
enim quam temptatione panem
verbi lectio quo quod lecto corde
sapientia meditatur et ratione ele
vatis eius hilaritate mentis presencie con
tendere peccatum constitutus eo qui
petunt cupiunt per vagationes lectionis
et expectamus ut deposita vagatione
repleatur omnis fidelis habitu
lectionis celestis et pendeat ut
Regis non ullum sit qui fastigium
panis dulcedine sapientie cum gaudio
non accepitant // nam alii dicunt
non esse panem sed vinum non legem
sed adversarios quamdiu non scripta
sed intellectum eius temporalia sed sua
talia sed hij indicant esse filium
quod ipse est sapientiam dicunt non
est aliud esse quod dicit et vitales
primo nimis simplex delectabiliter
audiunt et tamen sit ex sapientia dei
sumo vel humana cognoscatur ad
habeat fundamentum dei vel hominis
legis divine vel humane littera
te panis verbo verbo dei respici po
ssunt et cognoscere quod sit panis
verbi dei per quem venit in honor
homo // Sed perchedalor panis vel
minus panem verbi pungit tempus que
revela quod panis non sapientia dei sciam
gult sed scientia constat medicina
spiritus // Ceterum compositum divina sa
pientia panis sacre cene panis
supersubstantialis et celeste bene non sunt
compareamus et dicamus qui sibi eorum de
primis consilio propter peccatum propter sitim
propter ulcione futuram propter odium corrup
tum propter malum concupiscencie sibi iste cibum
famelicus vel talis cibo pastus permaneat
de malis quippe scriptum est quomodo pascebant
tunc ut comedant et bibant iniquitate non
possunt omnia ut mala agunt sed qui
sibi ad male agendum famescat de
stratores ei qui habent cum bibunt
vinum est et ut sibi famescerent bibunt
autem iniquitate quod dicitur in ipsis abundat
venit quod gradatim per summa hic inde
quibus ideo ut ad iniquitatem perpetrandam
pervenerant desideria quam vero peccat esse
perveniant de parvo abstinencie et iterum desi
cut sub parvo abstinencie penitentiam
aut etiam hic sicut elle penitentiam
omnis deus omnem contra quod dicimus et spe
ctio est quod per huius ubi seculo aliquam
tue est hic in incessu corporis per sancte deum
dum cum michael quia per sancte deum
dat hanc autem id sit unum quod
perpetuum vel michael animat sancte comprehenduntur
unde et pincerna omnium quod bibere
recedit ab amico // Primo dei sapientia
ministrat hoc aqua vinum deum sit scriptum
aque suavitatis et caritatis et studium bene
volentie administrat illorum quod dum sunt
conde decliquerunt bene agnatum
vinum dum // Deo est enim quod dum
delinquit constituuntur // Sed dicitur quod
est illa quam nobis dei sapientia permittit
aqua divina autem quod aqua est gratia
quod dulcedo et divine per quam hominis vivit et
quod in deo bene efficit suave quantumlibet
pulchre sit adgaudium // Hec est aqua quod
etiam sedat ne sitiat et dura per
maneat sed lapidem hominem constringens
facit sed mortuum suscitat in spiritum
robore perpetuitatis confortat et
bibentem in phasi gloriosum facit sed spirituali
sanitate et corpora permovet per me
dicam cuius pendet facit hec autem
intret cum sedit et confugit et sapientia
et ipsius intimare complebit et ibi sibi
divinum defendit ¶ Postremo dei sapientia
quem divini cibo tamquam ut capiendo

resurgant purgate i(n) morte(m) ex
p(re)stitum q(uod) i(n) pulu(er)e dormie(n)tes ultimo
h[illegible] Clementi qui celi per
spectu(m) no(n) p(er)it esse t(em)p(or)e q(uod) p(ro)p(ter) est
ut resurgat a mortuis (et) ve(ni)e t(em)p(us)
q(uo) d(e)i sapi(enti)a i(n)tonat ut purgatis
ne forte s(e) sapi(enti)a dei q(uo)s eos exci
tat ne dormiens i(n) p(er)petuu(m) ymo ex
pecta(n)tes ab eis (con)sequent(es) surgentes p(ro)di
ve bos deserant (et) a(m)plius bur ui
nime recordet(ur). Colo(s) ut velle
q(uo)d te deserat qui(n) i(n)to ate deser
tur (et) semp(er) i(n) r(e)p(er)to ac u(er)ide dap
uacoi celue tradut(ur). Nolo uos de
serere nisi mito dep(er)tos uideris
nolo deserere (quo)niam p(ro)p(ter) p(er)lecta(m) nolo
p(ro)icere margaritas an[te] porcos p(ro)p(ter)
lapides uiliss(im)os (et) abiectos no(n)
h(abe)o ampl(ius) deserere p(ro)p(ter) lutu(m) s(e)c(un)d(u)m bonu(m)
no(n) [illegible] s(ed) q(uod) stulti s(unt) co
pelle ut audiant sapiu(n)t (con)stitute
p(ro)p(ter) p(er)r(e)c(ti)o(n)e(m) s(ed) q(uod) ad audie(n)d(um)
d(ic)i p(ro)posui docere uos sapi(enti)a(m) tua(m)
ut i(n)ueniamus gr(aci)a(m) tua(m) q(u)ia nobis
(con)cedat d(eu)s fil(ius) uirgi(ni)s amen.

Capitulu(m) xiiii(us) de sapi(enti)a d(e)i

Preciositate(m) d(e)i i(n) uerbis (et) d(omi)n(u)s
d(e)i sci(enti)a(m) (et) sapi(enti)a(m) i(n) x(rist)o d(e)i
[illegible] et s(ed) magistra s(e)n su(b)
tilitat(e) a ge(neri)a no(n) ullo(rum) uies her
baru(m) u(ir)tutes lapidu(m) qualitates
(com)plexionu(m) magnitudines qualitatu(m)
distantias gradu(um) latitudines for
maru(m) uarietate(m) (et) specificata(m) o(mn)i(u)m
(con)questibus (et) s(e) m(o)u(e)ant orbes pla
netaru(m) opus ast(r)o(rum) orbi (et) tota
sunt notent p(er) (pro)p(or)cio(n)i(s) a(n)i(m)a i(n)ueniant
subtilia dicant melli(fl)ua effu(n)
dunt q(uia) ta(m) sapi(enti)a d(e)i no(n) i(n)ueni
unt nec i(n) toto corde du(m) q(uod) pl(us) dat

[illegible] sciencia(m) (et) sapi(enti)a(m) (con)cepi(n)t ad p(ro)p(ri)os
bene sapi(enti)e no(n) p(er)tingit q(uia) q(ui)ppe i(n)
ue(n)it (et) postula(n)do possidet(ur) i(n)ueni(tu)r
p(er) (con)quaco(rum) possidet(ur) p(er) dilec(torum) p(er) co
gnic(i)o(n)e(m) uidet(ur) p(er) dilec(torum) (con)[illegible] et
ut posset esse sua (et) stabil(is) i(n) mentib(us)
fidelium p(ro)ducit (et) uirtutes fundat. Un(de)
hugo li(bro) iii(o) de archa noe s(ed) i(ste) sa
pi(enti)a d(e)i i(n) cordib(us) sc(an)to(rum) t(ri)bus (et) pasi
p(er) des(cri)bit p(er) tro(na) seminat(ur) per
gr(aci)a(m) rigat(ur) p(er) dolo(rem) moritur p(er) fide(m)
radicat(ur) p(er) spe(m) ualere p(er) deuoco(nem)
(con)minat p(er) (com)puncto(rem) o(mn)is p(er) des
derium crescit p(er) caritate(m) roboratur
p(er) (con)sideratio(n)e(m) frondet p(er) disciplina(m)
floret p(er) uirtute(m) fructificat p(er) pacia(m)
maturescit p(er) morte(m) carpit(ur) per
(con)templaco(rum) cibat(ur) h(ic) ille. Prima p(ar)s sapi(enti)a
p(er) timore(m) seminat(ur) sig(nu)m (est) sp(iri)tual(e)
t(an)to q(uia) no(n) timet q(uod) s(e)c(un)d(u)m i(n)iciu(m) sa
pie(nti)e timor d(omi)ni (et) ad no(n) time(n)d(u)m
e i(n)itiu(m) spiritual(e). Sed p(er) gr(aci)a(m) rigat(ur)
sig(nu)m (est) q(uia) [illegible] no(n) e(st) gr(aci)a p(er) gr(aci)a lon
ge recessit sapi(enti)a dei. Sed p(er) dolo(rem)
morit(ur) sig(nu)m (est) q(uia) q(uod) tenet semp(er)
i(n) manib(us) tympanu(m) gaudet ad so
nu(m) cithare ducu(n)t i(n) bon(is) dies su
os i(n) p(ro)uncto (et) p(ro)p(ter) i(n) p(ro)p(ri)etate(m) sua(m) ad
i(n)f(er)na descendunt. S(e)c(un)d(u)m p(er) fide(m) rigat(ur)
sig(nu)m (est) q(uia) q(ui) fide(m) negant sapi
e(nti)a(m) d(e)i no(n) h(abe)nt. S(e)c(un)d(u)m p(er) spe(m) uiret p(ro)p(ter)
ea(m) e(st) i(n) inebria(n)t i(n)sup(er) bilium
gaudio(rum) q(uia) q(ui) di(u) uiu(u)nt i(n) mebr(is)
i(n)ter p(er) crescit arbor sapi(enti)e s(ed) q(uia)
admo(dum) lignu(m) c(ru)cis fundat la
tere(m) su(u)m du(m) equalitate(m) p(ro)por
tio(n)e(m) humo(rum) h(ab)uerit (et) calor(is) sp(iritu)s
o(mn)i(u)m fundat uirgultu(m) su(u)m q(ue) calor
sp(irit)us sui t(em)p(er)at (et) t(em)p(er)ando nutrit nu
triendo custodit custodiendo sua
d(eu)s bone (com)positio(n)is p(ro)ducat sig(nu)m
i(ta) q(uo)d q(uo) atte(m)p(er)ame(n)to uite recessit

qui litte et integra quit sapientiam si
no sit. Tunc dei sapia per demonstrationem
germinat quod fit quando bona volun
tas se celare no valens quadam
ut ita dicam violentia ad exhibi
tionem boni operis foras exit. Signum ergo
est quod se qui benivolentiam per busiaye
acceptis no vidit sapie germe
ipse no habet. Sic sapia per operatio
tione oritur sapia apparere cut ori
tur que latitat in publicam noticiam
deducit. Latitat aut manifestatur
que ignorancia pellit in gratia vel
per culpa pellitur que ineb celitus illus
tratam mente aut illustrata be
nivolentia destituit. Signum
ergo est quod no habet mente lucem sa
pientie illustratam qui velox habet
et non videt aures habet et no
audit videt non in die sed in nocte
sapiens est ut faciat mala recte
aut facere no vult. Sic animus
eius in tenebris dicebat erat nox illu
minat. Sic sapia per descendentem
crescit celestibus ei homo per festum desce
dentem applicans totam tene
bris nebulam cum pondere tota
spiritualis efficitur et se humanis subdu
cit affectibus. Signum ergo est quod crescere
no potest is qui plus per curam
sapientiam aut auctoritatem quam
cum crescet per superbiam quod crescen
da decrescit et unabile est depri
plus quod ibi cum hominibus habitare que
fuisse noluit ad celum tum duo
lare no potest ut illuc ascendere
cum preceptis superbie est de tempore.
Sic sapia per caritatem vehement
uam adicit sicut vini quod eos quos
inebriat reddit hilares audaces
fortes obliviosos et quodammodo
insensibiles ipsa sapia caritate infortia
mundando constitutam mentem exhilarat
audaciam reddit eo quod fiduciam prestat
et se velis angelis que que consedit in deo
per immensam spem no innanebis obli
vione quadam in ducit, que tu vetera
animi tenetur ad desiderium eternorum
trahit omnia quod tristent amenitia su
dans excellit insensibiles reddit
quod diuina mente dulcedine mellitam
replet quod quod mala exterius supponit
que non sentit. Signum ergo est quod non
qui non sentit habent sitim. Ipse qui trepidat tri
bus habet vox non est qui audaces est
in tribulatione mala exterius grauido in superba
sed timidus in descendendo uiusta qui
inceptis quod loquitur dum loquitur que ubi
thesaurus eius ibi erit eius in ista
sancta ubi amarissima ubi lapis ubi
ubi contubernia ubi plenius ubi so
tia. Postremo ut tacean de aliis sic
sapia per cunctarum frondescit et
ramos expandit. Et si hic sapi
ens prudens attendit non solum quid
incurrat sed quid cuenire possit at
tendit provide attendit cum sol si
tendit fortune no credit in adversis fiducia
cum no amittit omnem eius cum suo
consilio perrexit animose an necesse
fuerit conparare sicut. Dedit diligens
no odibus tibi credit mundibus obedientia
subiecta prudentem solliciti tuetur ipse
dicit. Sic arbor sapie per diversa
tutum studia ramos diffundit et
frondibus et consuetis vestita sur
sum ad alta attamen extendit signum
igitur est quod ille non dicitur ha-
sapia qui quod sit habet no timat ne
vix exitum attendit quod animalis
cum vadere incedit no opat sed
operatos et finem a consilium amittat

qui se magnum quid, cum sit nichil
vel parum credit et minorem quam ipse
sit / qui sibi nec alius credit quam mi
noribus minime condescendit quod utique
tamen non convenit ad sapientiam veram tamen
vere possibile michi si qui talium vel si
milium dixerit tibi vel nobiscum
quod tibi per sapientiam cum quis in studiorum
pagina abscondam mi tenditur tibi quam
in tenebris sunt / deglutientium cum
sit in ventrem viventem vel illum per illum
sit quod non perturbat luxuria mea
forte nichil nobiscum magis proprium
cum sit omnium nostrum / nec abscondere an
eius pedes tollere ad invicem in
veniunt sed per eius que sapientiam investiga
dei per cognicionem / que orando per devo
tos et per penitentes orando per stu
diosos tamen veritatis contemplacionem sibi comparat
unde et plus sapientes qui petentibus
et sicut thesauros abscondito cum stu
dent / sic intelligentes veritatem dei et
studium dei in veritate / [illegible] deserit et
fructus sapientie ut adquirendam eam
moventur [illegible] tenet [illegible]
iste sapientie vel non stultitie nec [illegible]
quod doctoribus et sapientibus despiciunt [illegible]
ad querendum [illegible] vel plus sa
pientiam [illegible] distinguitur cum est
vana sapientia in habundantia tamen
habundantibus / Dicitur I cor. I° per dam
sapientiam sapientum et prudentiam pruden
tum reprobabo / Est sapientia alia
que consistit in [illegible] [illegible] de
lectatione hanc et quod ait apostolus
ad Ro. viii° nam secundum carnem ambulantes
secundum spiritum qui enim secundum carnem sunt
que carnis sunt sapiunt, nam prudentia
carnis mors est, prudentia autem spiritus
vita est et pax / Est sapientia contra

que consistit in ambicione in dicta[illegible] ex
cellencie, dicitur apostolus I cor. III° [illegible]
si quis videtur sapiens esse inter vos stul
tus fiat ut sit sapiens, sapientia enim huius
mundi stultitia est apud deum et Iacobi
quarto: hanc dicit sapientiam quod non
congruit apostolus ad Philippenses III° sed in qua
multi ambulant quos sepe dicebam vo
bis nunc autem et flens dico inimicos
Christi / quod in quantum est dyabolica / quorum
deus venter est et ipse malum / et glo
ria in confusione ipsorum / Est autem alia
sapientia desursum optimum et donum perfectum
quod a patre luminum descendit ut lux
ad intelligentiam potentiam cognitivam illustrandum
perclarum in spiritu ad intelligentiam potentiam
affectivam clarificandum per bonum in con
naturam quod est sapientia [illegible]
ca[illegible] sicut celeste speculum purissimum
[illegible] quod desiderant angeli inspicere
perspicere / ad intelligentiam potentiam operativam
corroborandam per bonum [illegible] per
quod celum simile sit et supra omnes cu
ris nostris corpus / Dicitur quod sic habere
sapientiam purga cognitivam ut po
tenter illustrare / ingerendo [illegible]
ter potentiam affectivam vel digne [illegible]
[illegible] / procedere [illegible] constare
per potentiam operativam ut posset per sapientiam
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] quam [illegible] dei [illegible] quod
[illegible] dicit sapientiam [illegible] / Contra
eos opinionem habens sed [illegible] non vere
[illegible] sed divinum et si [illegible] in
[illegible] stultum ad hostem [illegible]
sit quod sibi apparuit [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] / Contra non [illegible]
[illegible] quam adeo quod [illegible]
[illegible] et sapientiam quam sapiens
non tam humano studio acquiratur

que methaphisicalis dr̄ heris
et mirabiles de leonarie dicto
ethicos / quam illam q de surpam
dat creatam. Ephie apparet ut
hugo sup. ho ageheos ienarche
datu fuit pp noe ofbj ofidos ser
nabat 7 ethoacs pabat uti ber
nent bitate illam quam op bnit si
cope filius bne. adolpe qu fame
bitat. Cuius labor ipis appob est
Rolius aut fructus pnabat. Et ad
principe h sapia q est diu dr̄ e
qrenda qm se hz ut lux illuiba
ropou me agnitis. Eu sapie nº
pelit' uerem dilig' de ust q cu
sapia hitat. Est em speciosior so
le 7 sup oem dispon stellarum
luci apatata ueit' por hz se ut lux
letificatiua me agnitis. Ego atten
dens sapiem dicebat. Sap viij. hac
amaui 7 exqsiui. Cum agnitenti
te mea 7 qsiui eam ut sponsam
assumere 7 amator fctus sum forme
illius. Ethabz se ut lux consolatiua
rº me opatis. Eu dr̄ sap. x. certa
me forte dedit ei ut biceret et
sciret qm om̄ potentior e sapia
Dr igr̄ bnusqsqz bim bnoe possit
et anime 7 me ip̄hande q hostes
pertibat qrat hanc sapiam que
pº e pudica deide deinde pacifica tan
modesta suadibilis bois osentes
plena mia 7 fructibz bois sine s
mulatone sine indicio temeritate
Ehoc sequentem septe colupne domus
sapie sunt pudicicia iamne amore
timere / modesta a ipmoe / suadi
bilitate i aspectu / misericordie in
iudicio / simplicitate in tenendo. Que
sunt mobile i aliquo pmaebunt hitado
i hac domo sedabe sapie secunde cº

domum pucere potest bidendam sapie
tenente. Ulmod nobis dr̄ simo xiii. de sapia

Principium sapie tior dni pius
Quanis kim tior sinbis sperat
biam ethic 7 trahat apto meta
pene pur qd psapiete dr̄ tior dni
expellt peccm / Quis est iste tior hoc
tidebat ca op festa te ducit filium
actipe caritate / non tn e dignus deo
q se timet dicebe deo pene nomam
i domo tetum qui sz sunt deo tm
pene metu non e cum iste tior
principiu sapie sz tior i ciaalis q est
i expienem ipse nasz e deq dicit
salom pu' i sapie tior dni sen 7 ep
sapie est spac si domu sed tamen
subesse i pfecto q pne cohibet. Etia a
pecco pu' pp deu / Sedamo pp penam
euadendam. et de hoc timo de loquit
bij i sup canticu In ebitate didici in
eis effectis ce adigne puidendam ve
eis effectus pi dr̄ tpe ...
nendam 7 negpandam qm si oi tpe
corā deo i deeam non alta sipe sed
dum timere non e cum loco q adi
mittis peccatum nepkos tiore dni
Iste igr̄ timor qui timet i incipit
esse sapiens qui antea male a
gendo fuit ipsiens 7 stultos sapiens
aut erit si tiorem filialem habue
rit. ille et e cum de septe donis spc
sct subesse pfecto / p que am nodat
bene mobilis ab ipsiis adibus spnis
sci adquirens opa ab tiore p talem
cum tiorem se spm sco subiciat 7 i
nullo pnt e sibi pote i tua ipungi
pp hunc timet homo deum offendere
itaqz si pp penam certam no separet
a deo sed op penam ichere no sen
tiret adhuc tamen p eo op deus
pecm odit ne deum quem ut filius
amat offenderet non peccaret

Horum tamen [illegible] melior filial [illegible] illo in tempore iste pastor / Sequitur quod per [illegible] dum [illegible] dei [illegible] per timentes et a parte salutis [illegible] pene abstineant ne [illegible] uel sit [illegible] presumant non incipiant abscondendum tamen [illegible] abscondendo [illegible] et uel [illegible] dicunt quod [illegible] puniunt peccatum [illegible] tamen [illegible] ita dicitur [illegible] Gen. iiii. Secundo sequitur peccatum originale mundo non pepercit sed ipsum totum diluuio in inundacione deleuit Gen. vii. Secundo sequitur peccatum contra naturam quod ciuitates igne et sulphure [illegible] Gen. xviiii. et xx. Quarto sequitur ydolatria quam fecit populus adorando uitulum [illegible] una die uiginti duo milia hominum Exo. xxxii. [illegible] igne a domino [illegible] filios Aaron qui acceptis thuribulis igne alienum [illegible] posuit [illegible] domino obtulerunt Leuit. x. Sexto sequitur peccatum in [illegible] adhuc [illegible] sue [illegible] ipse percussit dominus populum plaga magna Numeri xi. Septimo sequitur peccatum blasphemie de quo [illegible] quendam blasphemum [illegible] lapidari Leuit. xxiiii. Octauo sequitur peccatum murmuracionis percussit dominus Mariam sororem Moysi [illegible] quod leprosa est contra Moysen [illegible] et Aaron [illegible] peccatum murmuracionis [illegible] milia hominum mortui sunt [illegible] omnes [illegible] Num. xi. [illegible] morte [illegible] peccatum [illegible] de igne [illegible] Num. xvi. [illegible] Moyses [illegible]

puniunt tamen [illegible] tunc [illegible] se [illegible] tamen adduxit quod ad populum [illegible] Num. xx. [illegible] Heli sacerdote [illegible] quia filios [illegible] neglexit filiis in bello [illegible] Reg. ii. et iiii. [illegible] de illis qui [illegible] filios [illegible] non [illegible] exemplis [illegible] peccatum [illegible] quia [illegible] ceciderunt [illegible] milia hominum [illegible] Reg. xxxiiii. [illegible] peccatum illusionis quod pueri Heliseo prophete illudentes [illegible] a duobus ursis lacerati sunt iiii Reg. ii. [illegible] timeant [illegible] illudunt / [illegible] peccatum [illegible] rex Iuda qui [illegible] thuribulum [illegible] sacerdotum [illegible] lepra [illegible] ii Paralip. xxvi. [illegible] sed [illegible] non [illegible] equa [illegible] si [illegible] magnitudo [illegible] iudicans [illegible] uerbum [illegible] non [illegible] / [illegible] timent [illegible] peccatum inobediencie [illegible] rebelles [illegible] non [illegible] / [illegible] mundo toti peccatum [illegible] non pepercit

qualiter singulariter i puniuntur dimittis.
Et ne tamen ulla hora propter ydolatriam
punivit quod fuit de illis qui in deo-
nibus ligneis fecerunt, immo fabricaverunt
vel creaturam pro creatore venerantur.
Et filii Aaron et alii qui debebant
incensum obtulerunt puniti sunt
quod fuit de illis qui demoniis sacrifi-
cant vel victimas faciunt et quod de illis
qui in ecclesiis sacrificant sacramenta polluunt
vel despiciunt. Et blasphemum suble-
[illegible] de deo punivit quod fuit
de omnibus qui blasphemos fovent
aut ipsorum blasphemias auctorizant vo-
[illegible] ut legem dei suo digito scrip-
tam ex opere temerarie non ser-
vandam. Et propter patrum [illegible] vel
tribus filios ipsorum e contra quod
fuit de illis qui mediis diebus et festis
cetera [illegible] sed otiose ponunt
sicut fecit moyses propter [illegible] qui mor-
[illegible] legis expressa quod fuit
de illis qui [illegible] qui diem
sanctum [illegible] legi se opponunt. Et
moysen electum dei ducem appellaverunt
propter diffidentiam ac qui non crederet
[illegible] puniti sunt quod fuit de illis qui
credunt quod dei filius [illegible] cetera
sua dimittere [illegible]. Et propter
peccatum David [illegible] populus est punitus
quod fuit sic [illegible] propter [illegible]
[illegible] punienda [illegible] patribus
quod castigata fuit [illegible]
et in nobis [illegible] quod absit
castiganda [illegible] nobis [illegible]
[illegible] saltem [illegible]
[illegible] ut [illegible] dignum [illegible]
[illegible] possimus [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] habeamus.

Vere fides cetera [illegible] ubi [illegible]
tione dei [illegible] dicit [illegible]
[illegible] quod est [illegible] argumento
[illegible] tamen [illegible] cetera et
[illegible] dolor [illegible] dei est
multiplicant [illegible] et multiplicant [illegible]
[illegible] diriguntur [illegible]
[illegible] et [illegible] despiciunt [illegible] est
qui arguat si non est qui attendat est
qui doceat si non est qui discat est qui
legem dei [illegible] et qui legem
dei teneat. Est qui [illegible] non
est qui [illegible] est
qui [illegible] quod [illegible]
est qui [illegible] quod [illegible] omnes [illegible]
[illegible] omnes [illegible] qui [illegible]
[illegible] dolor [illegible] quod [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] sacramenta [illegible]
qui [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] qui corpus suum [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et hinc est quod talibus [illegible] digna
[illegible]
[illegible]
[illegible] abiciat [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] obnoxios fecit [illegible]
[illegible] assiduis
[illegible] celestem amor trahit ut
[illegible] amet
[illegible] ut [illegible]
ut [illegible] medicum [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]

seu grossus pertegat. An vel suspectam
gratiam per illum tunc sit petenti quia qua
negante non sit impetraret. An ut
gratias actiones pro divinis beneficiis cum
nichil digne sit quod reddat de pro
oculis q ille de reddere quam paucis
salutationem accipe quod est seipsum referat
An vel divinis pro desiderio venie
de preceptum impenditur. Dico si sacerdos
est laudabilis valde et sic holocaustum fecerit
si ad ... thesaurum ... proceris ... per
modo vel tantum ado propter sacris
videat si emolimentum et questus
pro commune quod si tunc a meta
me et per hec dicitur abstinendo a parte
meretricis adulterio vel alio vicio in
ducit. Dicit Ambrosius monet ut de
quantitate a plateis seu aliquis ho
minis qui bonum dicat alios et simoniis di
ligit confecit. Dicit iterum de vita de
ricorum vel viduis pessimum manu
pergendo et superbia celebrando quasi
melior alius et sic honorem adeptus
fuit. Melius adhuc assimilat a
pondus laboribus necessariam comparat. Dicit
i dicit exempli pro minoribus vel perdat
vel cogitans ille publicos est gravius
ille adulterium iste detractor in volum
seductor vel oppressor iste scorpius vel
concupiscens pro libidine pro tantum accedit. Et cur
ergo non accedo ei dicit non permittat ta
tam indiscretus honor proprie et propter
illo tunc accedit. / Dicit si praedicatio
thesauri ad celebrandum vel sicut Re
gibus et principibus committi videatur
Si impossibilitas quod in celum celeste
et ibi luminibus non discernit vel
natus ad spectandum Dicit dolus a sancte
i dicit vel per sublevare sanitatis

liberi et superiore et amatoris volu
tate. Dicit compleri et dispensari ut est in
diu praedictum quod manus vel manu videat
ipsorum et quod sunt incestuose medicum
non sanat sacerdos sed morti tradunt
Quot nobiles quot plebei quot
confessores inde receptos avaros et super
bos / qualis autem medicus talis adhibet
medela / quod sunt vel ... vide in Vbi
seducant pecunia vel emolliat bla
dicia sed nec digne absolvent si nec
digne pecunias predictos similiter man
ducant et bibunt non tenuant et tunc
tres rogati. An sit cogitans confessor
an pius an expertus an viduus an
suspectus an sciens discernere inter le
pram et non lepram. Dicit postea quam
dicit caput et ad praedicandum contra
inimicitia prelatos et prepositos. Dicit can
tenere ad suscipere tamen premonet
labitur. Dicit nam diem sermone compi
tentes vel eundo sermonem non de
venit de ... suscipere officium vel se
me sacramentum non venit. / Item
tantis scandali ... vellet aspiciens
ut si ne perdat suum cum ... cele
brat vel sunt talis aut tenens
illum tradere tradit in ...
Dicit delectatio quedam trahit ut
emat divinis videndi officium glori
apparet et templo tenent. Dicit sancte
devotionis suadeat sed est in illis qui
fine non licent sinum abstinendi
proprium apertis ...
laudis solet quod nam sunt abso
luti et de absconde proprie scrutam
sacrum corpus vero sanctus non sana
dant. Dicit esse non ad ... festivi
tatem tempora ad suscipiendum nisi nu
lla vel diu ut ... comunicans
Dicit quod ... sepius aut sunt male li
ceant ut prevent ... digne

sumendo magis pertinent. Et quod
adulatores qui non sunt peccata ob
servant in sumendo confortant. hoc
quippe omnium est pessimum quod longum esset
tangere per singula quia omni indigna
est similitudo talium est sermo laudabi
lis vel hodiernus inmolumpa
bile dampnabile et detestandum. Ecce
dilectissimi timete deum et date glo
riam illi quia venit hora iudicii eius summo
pere abstinete ne fortassis in mo
mento et ictu oculi adveniat tempus
quo veniet cum deus iudicaturus et ex
ultate ei cum tremore. Et hec quippe
reverentia iuste debemus et devota
Et ut deum timentes ascendamus exem
plis sanctorum et bonorum operibus inh
erere et reponentes ipsum cum timore de pa
rte deponentes stultitiam et sapientiam
habere studeamus quam sit habeamus in sapientia
non procedamus et sapientes ad illa
sapientiam quod deus est perducat per gratiam suam
Quod nobis. Sermo xvi de sapientia

Stultus labiis ceditur prius
Sapiens sermones suos prius
in corde premeditat antequam alium
in publicum emittat. prius examinat
postea profert. Dicendum videtur si et
plus rumi nat in corde quam edicit
ore. Cognoscit quippe quod lingua est
tenerum membrum nec stabile neque potest
sine peccato et firma atque ex eo quod si re
stringatur valida in verbo labiis
maior et valida iuxta labiis
est et pro cau lubrico et ob hoc velox te
meritate potest labi et fallere. lubrica
ut anguilla penetrat ut sagitta
tollit amicos multiplicat inimi
cos movet rixas seminat discor
dias uno ictu multos occidit. Blan
da est et subdola lata et parata ad
exhauriendum bona et infundenda
mala. Sapiens cognoscit quod vitium

sermo leviter volat sed graviter violat
leviter currit sed graviter vincit. leviter pe
netrat animum sed difficulter exit. leviter
inter proferetur sed non leviter revocatur
hinc est quod ait poeta. Et volat emissum
semel irrevocabile verbum et nescit
reditum. Quod semel est dictum amplius re
primi non potest. Et ideo sermo animabus supe
rius debet esse pacem continens melius
optimum est et per se primo pondera quam est
ait beatus Gregorius in vii moralium lingua si
magni moderaminis libratione frena
da est non insolubiliter obliganda ne
aut laxata in vitium defluat aut
restricta ab utilitate torpescat. Et glo
sa in id proverbiorum xv. Sermo optimus est optimus
si sapiens non solum quid loquatur sed eciam
optimi locum et tempus et personam cum
loquitur diligenter inquirit. Cum aliter
bene Seneca epistola xxxviii nonnullis
verbis opus est sed efficacibus sermo
modo secundum se. Item Johannis in epistola
epistola. Dum cogitat quid loquendum
sit et ad hoc cante providere ne quid
dixisse peniteat et sic dicit sapiens
ut loquatur multa sine consideratione [illegible]
quid aut cum quo loco vel tempore di
cat. Sed stultus simile cum incipit
cupit sermones non aptat tempori
personae et loco non attendit quid
doceat quis statum aliorum polluat
quo lingua mediante sermonibus quia
dulcis non penitus ei debet scandalizat
proximum aut despectus habet bonum
tacere nescit sermones suos bene
volunt. Omne quod dicit bene
stulte commutat. Propter quod nonnumquam se
cedat labiis. Os cum confert et
stultum sermonem. Verba quibus stulta portat
sermo penas. Exempla quae est stultis
ut taceant qui loquuntur ut ait

Seneca. Qui nescit tacere nescit loqui. hoc est quod ambrosius libro de officiis [illegible]: Cum plures viderim loquendo peccatum incidisse, vix quemquam tacendo; ideoque tacere nosse difficilius est quam loqui. plerosque enim scio loqui cum tacere nesciant. Rarum est tacere cum sibi loqui nichil prosit. Sapiens est igitur qui novit tacere. hinc est [illegible] a pytagora [illegible] discipulos [illegible] audiret [illegible] silentium [illegible] loqui [illegible] nichil [illegible] bene [illegible] [illegible] sapiens [illegible] [illegible] hic [illegible] Valerius maximus libro [illegible] de memorabilibus dictis [illegible] quibus tacet [illegible] ante consultus [illegible] nec stultus tacere potest. hic Seneca de [illegible] [illegible] quod tacere nesciat [illegible] sapienti expedit tacere [illegible] quam loqui [illegible] Xenocrates [illegible] [illegible] sapiens est qui scit tacere et loqui, stultus [illegible] qui tacere nescit loqui [illegible] nescit [illegible] lingua [illegible] alterius vel [illegible] [illegible] aliena [illegible] [illegible] iudicat quod [illegible] non nescit [illegible] [illegible] libro [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] aliena [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ille [illegible] sapiens [illegible] [illegible] stultus [illegible] nescit [illegible] [illegible] sapiens [illegible] [illegible] dicit [illegible] quod [illegible] quod [illegible] quid [illegible] quid [illegible] [illegible] [illegible] quid [illegible] stultus [illegible] veritate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] homo [illegible] [illegible] [illegible] homo [illegible] Boecius [illegible] [illegible] [illegible] non posse [illegible] [illegible] non possit [illegible] nescit stultus [illegible] agit [illegible] loquatur [illegible] non [illegible] agendum [illegible] cognosceret [illegible] stultus [illegible] cognoscit [illegible] loquitur [illegible] [illegible] postulate [illegible]

qui dat omnibus affluenter et non improperat.
Eius contrarium linguam suam cum sit
mollis lubricam diligenter subvertit
sicut quidam est una fugax credit cum
credat ne in maledictum efficiat
proximi scandalum occasionem dispositione
periculose ut ait apostolus ad Romanos primo:
susurrones et detractores deo
odibiles. Hic est quod ait Augustinus in
glossa super primo psalmo: quod ut me diligant
detrahebant michi [illegible] in membris
detrahebant Christo quia animas credentium
respiciunt quoniam quam cito anime maxime
respicientium pereunt. Ulterius de-
tractor amicos accommodat quia si
lingua detrahentis et auditoris super-
bitatis sedet diabolus. Unde Bernardus in libro
de consideratione: detractor et libens
auditor uterque diabolum portat in
lingua. Item Ysidorus libro 3o de summo
bono: Non solum ille reus est qui
plura de alio profert sed et is qui au-
rem cito criminibus prebet. Excudit
Ieronimus in epistola [illegible] ne nimis auribus
quia lingua fugat detractorem, nam
detractor cum te videt non libenter
audire non spernit pro detrahendo. Item
Ieronimus in epistola ad Rusticum monachum:
sicut sagitta si mittatur contra durum
materiam non numquam in mittentem re-
vertitur et vulnerat vulnerantem,
ita detractor cum viderit tristem
videt audire et non libenter audientem
hoc obdurantem aures suas ne au-
diat sanguinem illico conticescit, pallet
vultus, herent labia, saliva siccatur.
Item glossa super [illegible] Proverbiorum xxv super Ventus
aquilo dissipat pluvias et fa-
cies tristis linguam detrahentem. Sic hila-
ris vultus detractores audiens fo-
mitem dat detrahendi. Sed vultu tristi
vel ait quidam desistit non libenter dicere
quod videt non libenter audiri. Ceterum quia
periculosum est nimium detrahere sed et
verbis consentire aut auditu favere
quia aut mortifera pestis detractio
versatur in lingua hominum [illegible] quod si nec
perfectibilem vitam suam exhibere velit
ut non libenter reprehendat alienam
cauta et humilis libenter metetur hora
[illegible]
necesse [illegible] linguam [illegible]
O lingua pestifera [illegible]
lingua mendax detractoris cum per te
que illesa [illegible] ab ore [illegible]
Detractor compescit pauperem vestes [illegible]
reputat et subiectum. Si tacuit dum
iudicat cupidum et avarum si in hono-
re vel dignitate constitutum iudicat ambitiosum
si videt affabilem iudicat dissolutum
si tenuit predicatorem vel doctorem
iudicat humani favoris cupidum si
potentes blanditores si que vero tales
[illegible] asserunt [illegible] si que [illegible]
[illegible] asserit ypocritam si que [illegible]
et [illegible] asserit [illegible]
[illegible] si que [illegible]
asserit [illegible] quia [illegible]
et [illegible] deficientes
si [illegible] iudicat [illegible]
si que humilem iudicat [illegible]
si que se [illegible] iudicat [illegible]
si que [illegible] iudicat [illegible]
si [illegible] publice [illegible] asserit [illegible]
si que honeste [illegible] si que [illegible]
iudicium asserunt [illegible] si que
[illegible] non dicit [illegible] et [illegible] non
et aliquid quod non putat vel invenit
quale est [illegible] opposita qualitate
detractor bona que [illegible] non
[illegible] mala occulta publicat mala
que audit cum augmento refert cri-
mina falsa imponit [illegible]

minimis bonis in mala convertit, gratia vero
obtinuisset alienam amicitiam, amico a
lienatus devorat et sanguinem bibit. Unde
Job amicis sibi detrahentibus dixit: Quare
me persequimini sicut deus et carnibus meis sa
turamini? Quod super hoc verbum Gregorius: Qui aliena
detractione pascitur carnibus saturatur. De
tractor tres reddit mortuos occidit. Primo
spiritualiter [illegible] quia unico non potest [illegible]
est quod per [illegible] conqueritur cottidie in tenebris
ecce quod dominus dicit per Ezechielem prophetam de
filiis et filiabus tuis: patres comedent fi
lios suos in medio tui et filii comedent
patres suos. Et id est [illegible] quia sepe tamen
animam suam comedit detractor. Uno
ictu tres animas interficit, [illegible]
et audientis ex consequenti qui super detractionem [illegible]
[illegible] et illius cui detrahit. [illegible]
pertinet notandum sicut ad [illegible]
examinat vel saltem [illegible] hoc est [illegible]
tam [illegible] occidit quod moritur fama sua
sicut libellus cum talis ut [illegible] cor
pore [illegible] fame moreretur. Difficile
mortibus detractio ad [illegible] quia sicut
qui in [illegible] vestem alienam [illegible]
abstulerit reddere valet, de bona fama
reddere non valebit, tamen quia [illegible] non
sit [illegible] non [illegible] quod [illegible]
sit nullo [illegible] de [illegible]
[illegible] restituere [illegible] detractor
illum cui detraxit valet [illegible] po
potest ex [illegible] dignus [illegible]
sic digne [illegible] sibi [illegible]
vocaverit et famam lesam restituat quia
si restituere non potest aliter [illegible]
[illegible]. Restitucio vero fame fiet
hoc modo [illegible] dixit [illegible]
scriptum sive plane sive artificiose
[illegible] sive tabulis sive [illegible]
[illegible] sive libellis famosis in
[illegible] vel platea [illegible] provectis

qui ad hostium domus vel palatii tempo
rem tamen applicatur [illegible] infirma alterius
[illegible] detractor et alius vero vel
intelligitur illa quoque que ita gesta sunt et
[illegible] scandalum [illegible] sine [illegible]
[illegible] publice [illegible]
[illegible] contra [illegible] et [illegible]
[illegible] vel saltem [illegible]
nisi ex tali [illegible] illo
[illegible] apostolus [illegible] quod tunc
adhuc non [illegible] tenetur [illegible]
[illegible] vel [illegible]
postulat nisi [illegible] vel [illegible]
[illegible] exprimere [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ut hoc faciat [illegible]
[illegible] nomine tacito nec expresso
nec [illegible] vel [illegible]
[illegible] sicut offert [illegible] ante
altare [illegible] sicut [illegible]
ad [illegible] relinquere [illegible]
[illegible] sicut [illegible] alienam rem retinet
[illegible] non agit [illegible]
[illegible] alienam [illegible] quod [illegible] lesio [illegible]
lingua [illegible] satisfaciat [illegible]
[illegible] cum [illegible] sicut [illegible]
[illegible] detrahit [illegible] satisfaciunt
[illegible] lingua [illegible] lesione
[illegible] respondit [illegible]
[illegible] vel si male dixisse
se fatendum [illegible]
[illegible]
[illegible] revocare [illegible]
[illegible] modo possibili [illegible]
[illegible] sit omnis homo velox ad
audiendum tardus ad loquendum tardus
ad iram [illegible] non [illegible]
[illegible] alterius [illegible] digne [illegible]
ledicat [illegible]
eam lingua maledica [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] dulce et amara
[illegible] maledicto dignus est

non aut' ꝯ͠puit' ut ꝓpe' xam eyre
dicat' maledicio / p tim' obiguedit'
ille cui laudib' debet' obligari ꝯ
cap' act' i pla pro ꝯ nullus p xiiii' li
gwa dolosa decipiat / qa dispersitus
dns unusa labia dolosa ꝯ linguam
magniloquam / nullus i derimen
tum alti' ꝯ i lo ꝯ expletuaz suaz
q' suis / sz qualibet' hystoriare placis
verbis aut alis quolibet dictis / qa
dicit' puis regula / locupletari qs
no debet cu alti' detrimento / nullus
damen alti' cu pt secretu publi
cas adaugeat / nullus bona alti'
i mala iterpretet' / nullus alti' falsa
dicta ꝯponat / nullus bona alteri'
diminuat cum cu p h' ꝓpo det
heat sit odibil deo / b' pet' oe
uba unu sit ad laude dei ade
dificacoz pxi / ꝯ ad deat bene ꝯsp
unu ne dicat no dicenda qua
stulta credit' labys / ꝯ ne dicenda
reticeat / qa taciturnitas i tēpore
ut plato pt ꝯingit ubi locu ꝯ
tpus ē morbe / tot' ꝯat' ut
pt ut pt laus deo tue ē sapie
pt ꝯ p ꝓmoceos mod act'
ꝯ retencoes i deu ordinacoe
tur potencia ꝯtinuas laudes et
uias i sapia dei pt dicien' ꝯ de
alios sapias ꝯ dus hic laudare et
laudare / Ad eq'ditate ꝯ gti
ualudū dirigat nos sapia pu
ter xpc de ut ꝯ pla laudes anne

Sermo xvi de sapia dei

Iustorū semita qsi lux splē
dens ꝯcedit ꝯ crescit usqz ad
pfectaz diem / ꝯu iiii°. Uba sapiētis
tpi iusti ꝯsiderantes i' timat ꝯ
gradu ad pfectu stati ꝯ esse

ascensus / nemo cape ꝯ repente fit sūmus
nam pt d'bona gradu no facta a' no
meruit esse / ꝯ nec uerbum oportet
pt sola lege qui fiunt ꝯ fru sude')
sicut ꝯ i artificialibus qa nullus ꝯ
ꝯponec artem artificialiū qui sint
sude') ꝯ naturalibus qa p' semen ꝯ
postea ort' tande i spicas ꝯ tedit'
deinde i spica germen ꝓducit' ꝯ
maturatur / ꝯde') qa sol uirtute sui lu
minis lucem segregat a tenebris
deinde tenebras pulsis mundu illuiat
postea radios suos ab uniuso orbem
multiplicat / deinde demu ꝯ summi
tate capitis nri ascendit / Sic ꝯ
deu nullum nice ē s°. creare nisi
de tande aude ꝯmanda q sit una
ad salute i belligerit ꝯ belligerando age
ascendo ꝯ ficere ꝯscendo ꝯtinue i bus
ꝯsalestere ꝯ frm / hic ē qa pō a i quā
debet ꝯ dnte i ꝯtute ꝯ debent'
de deos ipsoni ꝯ iusti semp uadunt
ꝯ gradus ascensionis i corde suo dispo
nunt ꝯ ne deu de bona uirtute ad aliam
migrando eu uirtutu ꝯ repunt'
ascendunt sz cos sibi ꝯ tead uelut
te alti' uestibus ut ꝯ sicat ꝯ aedat
nec a' pt pausant deu uideat sine
facta facie ad qua tendunt dea ad
thesi statu puenant i qu' de ꝯ fice no
possint deu' gaudiu plenu ꝯ bon
ant ꝯ nro tolle pt alterius ꝯ dinet
sūmi bon' attingant q°. qs adepto
nichil ulti' desiderare pt ꝯ qa i ipo
ē ꝯ suff' a' oim bonorum nam ipe ds ē
pt ꝯn' bonu ꝯ i bonu dic bonū nos
qa ꝯ dnus moysi / Exo xxxiii°. Ego
ondam tibi oe bonu ꝯ ipm malu
bono oppoit' / nota ē ut ad punctum
ois boni ꝯ ds est sit excelso ois
mali / nam no ē p tropam' ingsi ē in
i vstate u' speciaz luci ad tebris

ut dicitur in canticis iiii° / quod patet quod ideo
adhuc iusti semper tendunt non solum
ut perfecta vita per sufficientiam omnium bonorum sed
etiam erit plena quiete et perfecta securi-
tate per immunitatem omnis mali. secundo ad
pertinet. Unde qui me audierit absque terrore
requiescet et habundancia perfruetur terrore
malorum sublato. Secundo patet etiam quod ideo erit
omnimoda pax et eterna per elongacionem
omnis mali. nam si debet pax in regno
illo perfecta esse, id est aut per internorum
desideriorum inquietudinem vel desperat
hic quod non vult habere aut per aliquorum ma-
lorum molestiam quam patitur vel pati
timet. nam primum quod cessabit in pa-
tria desiderium / unde plenitudinem omnis
boni. nam secundum quod cessabit etiam omnis
exterior molestia per absenciam omnis
mali. Et tamen non sufficit quod solum ibi exi-
stat quod ibi nichil timet nec sit
quod contristet aut quod molestie inferat
quod absterget deus lacrimas ab oculis
sanctorum et mors non erit ultra neque cla-
mor sed nec ullus dolor quia pri-
ma transierunt / dicitur quod ideo adhuc
sancti tendunt sicut perfecte pacis tranquillitas
et habitus est quod dicitur ys. xxxii. Sedebit
populus meus in pulcritudine pacis et habitabit
fiducie et requie opulenta. Unde quod
pulcritudo que perfecta sit fiducia secu-
rior sit requies opulenta ad est
affluencia omnis boni / tercio in
serenitate iusti ... ...
... ut in regno celico perfecta vale-
at / Et regnum dei bonis hominibus quod
ante per iustitiam quam reddidit malis supplici-
um ... pena excludet ...
ad te veniunt sic perfecte quod perfectionem
desiderare non possunt / semper ei fruentur
bonis que sunt contemplanda et eterna
... ... oculi tui videre
... / sanitate opulentam tha

bernaculum / quod nequaquam auferri potest
et tales sancti erit ... quod erit sicut
angeli dei quod corrumpi non possunt desiderare
non possunt dum completum tenent ...
... et ... / et de
... quam dulcis est sanctis ... regno
... et voluptate plenum non ... volunta-
te ... hominis ... sic ... potest /
... quanto magis ... ... in-
telligit ... ut magis ac-
... delectacio ... ...
... ... xxxiiii ... edunt me
adhuc esurient et qui bibunt me
adhuc sicient. ... et ...
... hec est in petri i° / cum
semel ad te videndum admittentur
... perfecto et vita ... excludit
... / quod ... ipsum esset ...
... quod ... ibi ...
... malum nec ... ibi aliquid
pollutum ... ... si ...
... sicut ... in ... id ... plus ...
omnes iusti cum semel ad te pro-
moti sunt ... non potest
... ... sancti ...
... ad ... non ... ... sic ... sancto
... ... quod ... ...
... quod ... adhuc non ... ...
... ... dum ... ...
exultabunt et ... ...
... ...
tuis ... regnum dei ... adhuc
iusti tendunt ut perfectam ... ...
... ... perfecta ... in celis
qui non ... per ... ...
... ... / ultimum pacem ad
... ... iusti pace habeat
... quam ... amatoribus ...
... ... / cum ... ad
perfectam pacem ... cupit ...
... ... oracione
et affectione ... ... perpetua
et ... ...
... et ... ...
et nichil ... ... dei

Pugne desiderant / angeli prospicere

et placere deum // 2o exuat cor suum ab
amore inordinato ad seipsum ut non sit
sui et laudis appetendo ad laudem et ho
norem extrinsecum quem sibi soli deo debentur
nichil est tremendum nisi quantum homo
fructum eius tibi tradere quo edificacionem
proximi tangit vel respicit appetit
abnegat voluntatem propriam cupiat alienam
velle potius quam suam perficere // 3o ad p̄
quendam et examinandum suam conscienciam
frequenter se excitat memorando per
vitam delicta sepius augmento de
negligencia concupiscencia et necessaria / de negligencia
per se eam se arguat si cor suum non bene
custodivit si tempus in vanitate expendit
si opera sua in finem debitum non direxit
Si fuit negligens in oracione et
boni operis execucione Si fuit ne
gligens ad peragendum in penitencia per
de commissis / ad reddendum deputata
omnibus a deo permissis ad perficiendum
in bono sibi concessa // De concupiscencia autem
se reprehendat cogitando an vixit
in concupiscencia carnis appetendo inordinate
dulcia et mollia cibaria sapida
vestimenta deliciosa et ornamen
ta luxuriosa Si vivit vel vixit
in concupiscencia curiositatis / appetendo
scire occulta dei habere preciosa vi
dere pulcra et alia que per se audit
exaudienda Si vivit vel vixit in
concupiscencia vanitatis appetendo hominum
favorem honorem gloriam propriam et laudem
hec enim omnia que sicut honorem vanum
sunt fugienda // De negligencia bona se ar
guat cogitando si in verecundia fuit in
verbo et in aliis vel exterioribus signis sic
ad iniuriam provocavit quanta est non
est tam competens remedium quam ut
hoc consideret quantum per parvum modico
tempore quem monet in patria demum
et commonens modicum delicias

eius de blasphemia cum ipsum potuit
perire tamen cum licet tamen providenciam
sustinuit nec licet iuste dampnare
dampnavit // Per hec predicta cor in paciencia
et sinceritatem efficitur humile in spectu
omne cor dum et ipsum efficitur quem
et est compassivum // Item cogitet si vi
xit vel vivit in ira tendere quod de
bono alterius contristatur et de malo gau
det quod vicium directe contra dicit
spiritui sancto // Item si in eo est vicium acci
die que consurgit ex tedio boni et o
ciositate nimia vel ex nimia ac
dolore aliorum in malis Ex qua oritur
pressio suspiciones maligne cogi
taciones blasphemia diffidencia de deo
et finalis desperacio cui debet [illegible]
na // Oro hominem sapiens perficiens ac plena
perfectus cum sit virtute [illegible]
die semel examinet conscienciam suam exa
minet et non ab omnibus [illegible] et po
tens recipiat [illegible] [illegible]
non nullis [illegible] [illegible]
et distribuit [illegible] expostulant
recolligat [illegible] quo diem illum ex
pendit per singulas horas cogitando
loca in quibus fuit vel cum quibus per se
se occupavit // Distrahat quod cogi
tavit / quid audivit / quod dixit / quid
fecit / [illegible] / quo recessit
custodiam cordis / quales relaxavit
linguam / quo manum levavit / tem
[illegible] habuit / [illegible] vel [illegible] /
[illegible] linguam vel alter quibus offe
dit / aut dedit aliis materiam offen
dendi / nec ipsum pigeat se in tali ex
amine salubriter exercere / nam [illegible]
[illegible] quam [illegible] de consciencia
[illegible] excedit omne gaudium mundi // Item
expedit ut homo [illegible] [illegible] sic
[illegible] post [illegible] ab offensa dei
et proximi cavendi / [illegible] [illegible]
faciendum [illegible] [illegible]

qui cum peccandi non deposuit et
firmum propositum cavendi a malo
non habet / Et procedit contra ut eius
quippe vitator animas plurimas incidit
quod fit sacramentum sine deum tribuerit
quod peccato est revocabilis cum veritate
hoc autem videtur de multo pie iudico
permittit quamvis tamen que est in dicione
deum rogavit cum parabola adolescens
non propter hoc tamen a bono desperat ipso
sed operandi Nam de hoc quippe
permittit ut ecclesia sensibilis agno
scimus comparans sese continuo dicit an
xilio in dege michel quod bonum perscriptum
posse perficere qualemcumque cupiat
et opponat apostolus quod operibus semper omne
et unumquemque deficere / ille autem semper omit
quod non respicit benefice et mala de
quod possidet cum tamen per quod fit quod qui
a bono proposito per ea quod non excaudit
desperat finem est / quod adiisse pu
nitates cum anxietate aspecto salutis
non pervenit / Et qui propria renol
inter charitate quod ille sed deum amat
quod ullam personam et rem temporalem iste
se et deum medietate fuerit sed bonum ei
deo per amorem constante efficiatur
ipse quod quod prius diligens vel filium
diligit plus quam deum deo non est dignus
et quod personam quibuslibet carnali
preferetur non est Christo dignus Et qui ap
ponit terrenae quam caritate dat acce
ptum quam caritate simul
incedit non est deo dignus quod primum
dilectionem sed dum in Christo ceteraque sub ba
pulare concedit non est Christo dignus / Si
cuiusque cetere caritatis affectu
quod afficiatur deum ipse neque non est
aptus / Si quis ex actu vel voluntate
deum committit humana et vel in carde
remanebit finaliter / Si quis excepte

quod soli deo debentur attribui laudes
appetit humanam sive e diu et alterius
Si quis de nocte pensatis a numeratione ut
videatur sanctus aspiciet et condit animi sui
finctum quae habitus erat / Qui voluntate
propria sequi deliberat finem est quod sperat
Christi non bene presciret / Si quis quod constitutum se
cum se prius non examinat verum est ut
vetera quae peregrinem deviat relinquat Si
quis cor suum diligenter non custodit non
mitis quod in cogitationibus quae in ecclesia h
anc gravem penam relinquet / Si quis alter
tempus expendat non respondeat nec
quid agit in tempore brevi considerabit
Si quis agendo est ea quae de ge
nere bonorum operandum non dixerit
deum propter quae non cepit in corde non
habuit / Si quis neglegit deo servire
per angustiam vel aliud multo et potest tamen
tristitia et neglegentia vel propter quae
neglegens in bonum neglegit Si quis
tenuit studium fecit ut vocabit aut
lubet delicata quam in gloria fecit
se in deliciosis in deliciis tamen habuit terr
menti et luctu Si quis timore se per
subtilitate iudiciorum dei investigat
unde et ut per fidem de trinitate anima
vestra altissimum confusus et tam
non desperans fuerit Si quis ma
endatis divinis conscientia gestat superiores
non est ut aut superbis superbissimum
fuerit regni celestis Item si quis bonis
obstat et eidem agere bona refrenat
non est filius Christi sed dyaboli et pertinet
ad familiam eius Si quis se ad extra
non labores non occupat nam est
ut aut in immunda cogitationibus vel deum
mentis tractet et detrahat sine de
libertatibus consilium monuerit et
blasphemet Si quis pro genus confes
sionem nisi quolibet die semel

se rememorando loca preterita et loca
que egit vel qualiter cum quibus que dixit ha-
buit et fecit non parum gaudebit. Ob-
servetur igitur ut de lege qua vale-
retur ille qui tamen semel in anno confitetur
magna [illegible] [illegible] per [illegible]. Ecce quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut possit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dei [illegible] et tandem ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ille sol qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pervenire. Quod nobis prestare
dignetur dei filius Iesus Christus qui cum patre
vivit et regnat. Amen. Primo sequitur de
divisionibus [illegible] capitulum xviij

Viam sapientie monstrabo tibi
Prov. iiii°. Nullus ad sapientiam
[illegible] pervenire potest nisi [illegible] per quam
venit ad sapientiam cognoscat. Nullus
autem cognoscere potest nisi audiat. [illegible]
[illegible] et a [illegible] hominum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] locutus est quo-
[illegible] hominibus in [illegible] voluit non [illegible]
[illegible] non [illegible] sed [illegible] vel admo-
[illegible] et a qui hominum [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] se
manifestavit sicut cum locutus est cum
Noe cum Abraham cum Ysaac cum prophetis
[illegible] [illegible] visibiliter apparens
[illegible] manifeste locutus est mundo
[illegible] [illegible] [illegible] que dixit in mon-
tem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] an-
tiquo [illegible] lege [illegible] [illegible] dixerit
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lege [illegible] [illegible] patet.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et cum [illegible] et cum attendo [illegible]
[illegible] hominis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori pre-
erat [illegible] [illegible] corporis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
corporis [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible] non [illegible] ita ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ordinem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nec dubitare de [illegible] [illegible] poterat
cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
erat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illuminavit et per amorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non esse
[illegible] aut [illegible] [illegible] que
non [illegible] [illegible] attribuerent per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] voluit ipse [illegible] [illegible] [illegible]

cohibere macula in qua sibi affectum unum emittet et specialiter nobis caritatem immediate que mordam voluntatem non venit infinita, nec animum quod col ligendo erat in occupacione sua disto herent. Et ideo plurima mixta spiritus hugonis hic ultro post plures per homines per angelos operatus est presencialiter tum tam pauca, quamvis mens humana defectus homini adepta a gloria et de sertis angelorum adepta dei ascendendo plurimos paulatim se in unum colliget. Unde quanto magis in multiplicitate cadit, tanto amplius ad unum simplicitate que deus est appropinquare incipiat. Unde cum hoc non contingat nisi cum occupacionibus et negligentiis deum humane corporis cum onus loquitur et cum paucis, ipse non nisi cum spiritualibus suis et animum de condicione abstractio ... Et idem in factis unum per quem bene possum pervenire sapienciam et hic spiritualiter et amiciciam dominus gratis autem nobis restat unam ut ... terrenam eam. Et ecce in qua dixit pater efficiatur et ipse loquitur necesse anime. Alta per fiduciam ubi incipiet eam. Et ideo quodlibet sapiencie monstrabo tibi sapienciam et prudentem omnia que investigabit capitulo primo. Precedit nimis sapienciam dei investigare non possumus per eam quia per similitudinem mundi specialis apparuit angelica unum et sapiencie monstrabo tibi. Et ideo est una ar tissima que virtus est et vita quam ab eterno et ante secula decorum producta est, perfecta ipse dei filius de deo lumen de lumine producta sapiencia est que non consentit mentibus hominum sapiencia tamen illuminans et intellectum divine

perfectio capitulo legitur omnia sapiencia a deo deo est et cum illo fuit semper et est ante evum est et una radio opera condicione humane adeo inflexa pertendere se ad mala dimissa corporaliter adversa, se in penitencia et replectere se ad proxima prius sapiencia et hanc talem velut sapiencie monstrabo tibi. Dico primo quod est una radix opera condicione humane adeo inflexa pro opera condicione humane ... tendere se ad mala dimissa per quem accipit sapiencia. Et est communis quod non sunt nati divinitus de mundo accepit spiritus filius spiritus sui, quod est per veste inveniret quem plurima regionis accepit et non ad inspectum salutis publicus percipit non excepit et consilia fides offendere, omnis glorian tis offendere et omnes potest ut dicit ... non est in commendabilitas angelica in unum opera sunt unitas omnis homo venit ... inquit cum omnia sub sole terrae variatate et omnis unitas. Unde dicit autem papas prius hoc est tunc in quo tanquam sit dixerim, patrem non hominum ipse nos sed unigeniti et unus non est in nobis. Unde est quod prius bene talem diversa similitudine obnoxium cum sint pleniter. Unde est quem plenius ambulare plenum spiritualiter et tribulis repleta laqueis. Perpetuam atrocissimis sub telibus et validissimis tumultis pedem autem nullum aut oculum non offenderat. Unde naturam per hoc mundi magnum et speciosum in quo repleta que non est imus ad portum salutis tendunt pro cellarum et lumen recepti nullo ... ex ... dilige ... precepit quod est ... oculis meis fontem lacrimarum ut deflerem humane condicionis ingressum culpabilem humane con ... sacionis progressum damnabilem humane dissolucionis egressum, ... egressio

pastores qui de porcis curam habent non de ovibus

quippe cum laboris de quo scribitur sit homo
quod faciat aut factum sit homo, sane
ne formatus de terra corporis extra for-
matus homo de paradiso delicie de ter-
rene corporis spiritualiter in ... iter-
nos libidinis et fetide luxurie et quod de-
terius est tribulationis ad laborem do-
lorem et dolorem et quod horribilius ad
mortem pervenit ... condem-
natus. Unde hoc tempus vite presentis omnis
tempestuosa est in ... calamitas
laboriosum ... benedictus
omnis penalitatis penalior mortis
concludit necessitatis, cum beneum
esta · vita naufragium mundus exilium, nisi
quod sit absconditum a bono ...
et regat ... sed aspi-
tandus huius ... suspensa
... Sed ... dixi quod ...
sapite monstrabo tibi. Attendite
... quod estis genus electum
regale sacerdotium gens sancta populus ac-
quisitionis ut virtutes ... annuncietis
qui vos vocavit in admirabile lumen
suum ad ... corporis ad laborem
operum expressum ad ... congressum
ad ... corporis congressum
ad ... fortissimorum
congressum et ... alterum in ...
... mala
... et ... opposita
... sedente ... volentibus
... habete zelum ...
... ne forte ...
et ... zelo ...
... laudo ... sed ...
... dum modo
... non ... laudo sed zelum habetis ut ...
... sed amplius
sed zelum habetis ...

de ... dei reddituri
estis districto iudici rationem, non enim
... ut ... quod ho-
mines ... in ...
... et obligati
... filii ... constitutum
... mortuos ...
tare ... dampnacionem per-
petuam ... salutis exemplo
... conversatione sal-
vare. Magnus quippe est ... super-
tate ... vitam ...
... et ... reste-
tuere bona ... qui
... bona ...
O quam multi sunt prelati sacerdotes et
clerici qui pro ... vices
... laboribus ... hominum
se exponunt ... mortis se of-
ferunt et exponunt ... bruta
animalia et quot ... zelum habere
non dignantur. Curam habent de ...
... non ... porcorum
... de agris ... plures
et ... fecerunt oporte-
re ... super ... morte
morderentur. De ... quo
... quid
... quid ...
... curam non habent ... vendica
... sed ...
... cura ...
et de omnibus ... sed ... bos
... lana ...
cura. Sed ... omnes
... aut ... pollicetur
... sed ...
... nisi quod ... dolor ...
... que ...
... sunt ... sunt ab
... legem dei ... sunt
... blasphemaverunt ...

Interroga secundo eum utrum quot habet
animas tibi commissas videlicet forte
tres duo vel una. Interroga eum
aliquis lupus rapax occidit videlicet
iniustitio nec timet dicit 1o scriptura
non est ulla peior pastore ce excusa-
re lupus occidit oves et pastor ne-
scit, dicere iudicata. Est utique
maxima causa eius. Interroga eum
bone pastor oves audiunt vocem meam
[illegible] obmutescit quia
[illegible] voce [illegible] pro [illegible] et ideo quia
[illegible] ubi dicit ad [illegible]
[illegible] multa reputatur [illegible]
dicitur est rector. Interroga eum so-
[illegible] se alium ad [illegible]
[illegible] omnibus includunt per [illegible] habet
[illegible] quod sunt per alium [illegible]
[illegible] non [illegible]
dignus et [illegible] oves [illegible] alto
[illegible] temere [illegible] Interroga
eum an inter lepram et lepram
[illegible] discernat si nonnunquam
[illegible] nomine rectoris
quia non est dignus nomine habere [illegible]
[illegible] dicit enim [illegible] super Aggeum prophetam
Sacerdotes et [illegible] legem domini si
[illegible] legem domini [illegible] non
esse sacerdotes. Interroga eum an cu-
[illegible] certo [illegible] sub [illegible]
[illegible] penas [illegible] pro [illegible]
[illegible] subire penas. Remedium quod [illegible]
[illegible] non cum
[illegible] peccavit [illegible]
[illegible]
[illegible] septem animo [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] septem psal-
mis penitentialibus ab adulterio vel si

[illegible] Certe non [illegible]
[illegible] palpitantes [illegible]
colant [illegible]
[illegible] aliorum [illegible] dimisisse [illegible]
[illegible] quia [illegible] pre-
[illegible] aut simulata vel ficta [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] non
[illegible]
[illegible] dimissa
[illegible] Sequitur thema [illegible]
sapiencie monstrabo tibi.
Dixi 2o quod [illegible] vidi [illegible]
[illegible] expande se [illegible]
[illegible] et hanc [illegible]
[illegible] sapiencie monstrabo tibi. [illegible]
[illegible] iugis meditacione [illegible]
[illegible] sub
[illegible] quodam
[illegible]
[illegible] mandata dei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sola bonitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] herbas [illegible]
[illegible] de loco
ad locum se [illegible]
[illegible]
[illegible] sapias [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] magistro [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

de ligno ubi et transfixit in latere
eius spiraculum vite et posuit eum hic
in aliam similitudinem. Ergo pensate
unde esse hominis bene, bene esse unde
sentire et bene vivere, in melioris inte
gritatis unde complexionis sanitas
unde status nobilitatis bene eius
professione, auditus acutus, sensus dis
cretus bene regens corporis iudicium
rectum, providum consilium et firmum
[illegible] dati optimum et esse domini
prestitum. Ecce pro regione lavacrum
in baptismo delevit culpam restituit
innocentiam, contulit iustitiam et dignos
fecit vitam eternam [illegible] superna
[illegible] et speciem [illegible]
[illegible]. Ecce fecit [illegible]
[illegible] dispensatorem ministerium
dei [illegible] quos unum [illegible] ut fide
[illegible] ideatum [illegible]
[illegible] filium suum [illegible]
et animam exultationis [illegible]
[illegible] et dat [illegible]
[illegible] dedit spiritum suum
[illegible] adoptionis [illegible]
[illegible] filio suo sponsam, dedit
et [illegible] medium [illegible]
nec per illos [illegible] hominem de [illegible]
[illegible] reprendat. Ergo vero
[illegible] dei filius [illegible] libera
[illegible] descendit a [illegible]
[illegible] descendit [illegible] homo
et mortuus [illegible] homo resurget
[illegible] in celum [illegible]
hominem obtulit [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] amet et amando ad
gratiam [illegible] [illegible] penitentie
compellit ut amet [illegible] proximum
[illegible] tot et tanta [illegible]
[illegible] in [illegible]

[illegible] radios [illegible] cordibus [illegible] in
[illegible] se ad deum [illegible] beneficia
[illegible] de qua dixi quod
[illegible] mirabor [illegible], et in
telligere quod [illegible] [illegible] ibi [illegible] in dominum
ubi [illegible] divina [illegible]
[illegible] [illegible] districta ratio
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] districtor [illegible]
[illegible] distinctissima [illegible]
[illegible]. Ecce quos [illegible] pastor et
[illegible] cum [illegible] ad [illegible]
deus et dixit tibi [illegible] pontifex [illegible]
et [illegible] [illegible] faciens
exemplar [illegible] [illegible]
[illegible] replicat [illegible]
[illegible] eterna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exemplorum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] tibi [illegible] pa
[illegible]. quod [illegible] fiat [illegible]
[illegible]. quod [illegible] consolida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] non [illegible] sed
[illegible] [illegible] pauperes
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] doctores
[illegible] adulatores. In thalamo
non [illegible] custodes sed [illegible]
[illegible] non [illegible]
in lege dei [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
habeant. Ecce [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]. Ergo [illegible]
[illegible] aut [illegible]. Ubi fulget [illegible]
[illegible] in [illegible]. Ubi [illegible]
in [illegible]. Ubi [illegible]
ubi [illegible]. Ubi [illegible]
in templo. Ubi zelus [illegible]. Ubi
[illegible]. Ubi [illegible] [illegible]

postolica quam es professus. Episcopus et
prelatus debet esse pudicus, sobrius, mo
destus, hospitalis, pie domui bene
prepositus, non litigiosus, non percussor,
non cupidus et talis quem nulla
contingat infamia. Cum debeat esse a
liis speculum et exemplar, quomodo
agitur apostolus Paulus erat a subdi
tis in exemplum [illegible] ut videre(n)
tis [illegible] punitus
[illegible] et voluptas. Et quia [illegible]
[illegible] habent [illegible] [illegible] to [illegible]
delictorum adhibebant talibus modi
plagam [illegible] [illegible] judicium
[illegible] [illegible] [illegible] episcopis
abbatibus et prelatis. Sed nec prius [illegible]
minut sacerdotibus [illegible] curas
[illegible] habentibus [illegible] dei sapientia
requiret quod eos ad sacerdotium altar
[illegible] an [illegible] vel [illegible] [illegible]
villam vel possessionem vel [illegible]
[illegible] an [illegible] [illegible] asse
[illegible] [illegible] [illegible] dato vel do
nato [illegible] [illegible] magis an
[illegible] carnali obsequio an [illegible]
[illegible] [illegible] an [illegible]
[illegible] suffragio an [illegible] mortali
[illegible] ad aliquem ordinem [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] ordinem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Cur manus [illegible]
[illegible] [illegible] ad altare [illegible]
dei [illegible] ipsius [illegible]
[illegible]. Cur [illegible] [illegible] tractant
filium virginis [illegible] et filium dei patris
non [illegible] [illegible] [illegible]
Cur corpus [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tormenta
[illegible] sacerdotes [illegible]
[illegible] puniuntur. Cur deum [illegible] tempo
re [illegible] [illegible] blasphemii
fecit. Cum tempore suo [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iniquitates. [illegible]
sacerdos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nichil [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] filius patris in conspectu eius [illegible]
molasti. Sume tua [illegible] [illegible]
[illegible] labia mea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adhuc
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quo [illegible]
voluisti qui [illegible] hore quas
vel quotiens [illegible] [illegible] [illegible]
fuit attencio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carnali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] sacerdos
[illegible] [illegible] baal et belphegor
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] voluptate
[illegible] [illegible] sacerdos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et iocunda

tpis deductis / ꝑ sua corruptione sple
tiuum / ꝑ fraterna amicicie sopiu
unt scandalum / Sacerdos cuius male
dicti offitium maledictum omnium
male dictis psalmis maledictis orationibus eius
benedictio in maledictionem conuertitur e mu
tata / Et ne tu sacerdos ymmo tra
ditor peior iuda alienatus semel
tradidit et solum semel solum tradidit tu
vero qui cotidie filium dei vendis
et non tuis solis sed ... excepta pri
mum cum voluntate quando tua
traxisti vitam tuam sectando in
pudicitie et dampnandis / nec co
tentus quod demum de templo primo
vel ... proiciens expulisti
in manibus dei prouenientium et ipsi
quandam ... dimissa vesti
menta sua et super veste sua nuli
sti sortem / dum de cruce in signum
... domini dei filio resultare
et oblatione ꝑ peccato hominum sacrificia
expendisti in tempitudinibus cum mere
tricibus et ymniis cum lenonibus cum y
strionibus cum parasitis et adulato
ribus / ... petit papia
... sacerdoti / Et cum meretri
male dicis in ... ce
... hominem ... me et
notum quod sit meum dulcis amplexus
... amplexasti ... me super
... in morte et ... respon
dis ad ... Ecce tu
... sacerdos et ...
... ... templum
... ... hominis in
... ... se
extendere ... ... ꝑ quod
... ¶
Dixi 3° quod est ...
... reflectione
se ad ... quod ...

vitam sapientie ... in ... e
... et ... ... se
abstineret ... in compatibile
... nos ... tem
tum Et ... abstinere
ab ... ... que
militant aduersus ... ꝑfesso
... ... ut ... ꝑ
... quod ... quod non fallit eo
quod non est ... ... de
... Est que ... et ...
illa ... quod oculus non vidit quod non
est ... nec auris audiuit quod non
est ... nec in cor hominis ascendit ...
illuc ... hominis ...
... adeunt ...
... quod non adeunt ...
et ... et ... / ...
... et laudabilis / ...
... ut ait augustinus ... decimi ...
Vbi aliquis non est finis nisi ...
... illa est finis ...
... ...
... sapientie ꝑ
parata / ... ut ait augustinus ...
... capit / ... non attingitur
... non ... et
... Ergo ...
... que ... sunt
quod nobis ... in celis ...
... / Tercium ...
... ut scribit augustinus in enchiridion
superne ciuitati ... est non
... et ... vita eterna ...
te ... mors est ... ...
quam ... quod ...
... ... illa superne
ciuitatis ... gaudia ... glo
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... in ... ...

letari. Certe nullus gener ut bi
deat facie ad faciem sapientiam et caritatem
per quas stimetur nullus tot et tanta
promissa premerebat. Videlicet credo
quod tanta est pulcritudo dei ut tanta
iocunditas lucis eterne et tanta
bilitas veritatis atque sapientie dei ut
etiam si non liceret in ea amplius manere
etiam nisi unius diei mora quod propter hoc
contempnit dici meruit plena delic
iis et innumerabilibus annis plenis delic
iis temporis et spiritualium affluentia
recte merito quod contempnuntur. Cordeme
recte merito quod contempnuntur ad finem videlicet ut
tantum hominis qui ad finem ut tendunt non
tamen quod de eternitate desideriorum non
scriptis intelligit. Intelligite ergo
qui obliviscimini deum. Videbis ad
videndum dei sapientiam et speciendam
moveant hec promissa. Dabitur enim
tibi per sapientiam eternam prout videbitis
memoria sine oblivione ratio
sine errore voluntas sine perturbatione
et possibilitas sine cor
ruptione claritas quia constabimus
conspecti claritati. Agilitas ut secundum
mobilitatem cogitationum corpus
perveniat. Subtilitas ut quod tu
tibi possessum erit erit et penetrabile.
trabile. Dabit tibi diligere
proximum in caritate sicut seipsum
eundem proximum in puritate di
ligetur et diligit se. Diligetur
deum per te diligere plus quam
seipsum. Diliges sed tamen non per te deum
dabitur quia nimis est videre deum
diligentem se plus quam diligat
seipsum. Sermo nobis primo xviij

Relinquite infanciam et vi
vite et ambulate per vias prudentie
Prov. 9. Secundum hanc quibus salomon suadet
derelinquere infanciam vivere et
ambulare per vias prudentie ut

intuentes modo gratia non veluti
in speculo sed exocul. infanciam et lacte
cum perfecisti laudem ex pueri
quia etiam nescit quid laudet non
latent in deum per sapientia sive intus
puer et bene adhuc talem esse
regni celorum et etate iam multi
et. Sed elegerit constituti non videtur
quod si sunt quo infantes sed in
fantes quo pueri. Sed nuncia eta
te pueritia quibus primo et grata
dei nonnulli iam nihil sapiunt infancia
tam tantum est, sic deum infanie
tum boni et mali non
quia per eos quod inter bonum et malum non
discernunt. Et ideo quod dolet non sit ca
pax peccati non sit tamen non imputat
ad damnationem si quod agit quod lege
reperitur esse prohibitum vel sicut
si dormiens hominem interimat non
est reus homicidii sed inter infantes. Ideo
itaque hi infantia et pueritia in nocentia
et ignorantie laudatur respectu tam
pueri sunt et male vel recte agere non
possunt. Nescit rixari ignorat mentiri
pueri nesciunt sed nescit rixari ignorat mentiri
non cogitat ulcisci non sciunt nesciunt
dolos non sentiunt dolos discordias
non reputant amicos non discer
nunt inter malos et bonos tamen sunt
pueri si pati et videre si quo ple
plures laudantur. Est aliquis infans in ratione
discretionis malorum quia etas infantia secunda
maledicere pueri certe alios ap
pellat et istorum infancia multitudo
et minima et stultorum infinitus est numerus.
Et pueri difficile corriguntur. Multi
pessimum nituntur et diminuitur in
vecordiam nitent. Sic probabiliter
bellorum veri habent sed probabiliter
ut in manibus vivunt. Sed quoniam habere
tales de primo bono vel bonis horum
quod dicimus bonitas comparantur esset
dictum quod in bonis est non agnoscebat
per quod ad spiritualia tendit si essent igitur

in simulacra religionis/ non ut eius aut
mulieris in quibus non est tex[tus] laude dignitate est
tis cum voluntate ut agerent dei in quibus
refulget ymago et gloria dei et qui in eo
grate sapiunt et ambulare per vias per
fectionis religiose simulacrum ita quod qui
simulabat perfectionem non fuit/ qui proficiebat
iam non perfecit/ aliena restaurat et
in quo lesit satisfaciat/ qui servivit in
iusticie ac iniquitate serviat iusticie in sancti
ficationem qui corrumpit alios per prava
morum exemplo instruat/ qui ante
tenebat aures ad verba et alios non
plus potuit ut salvet cogitat/ sicut
quod contra sic dicit patres a bapti sua
subtraxerunt a[n]i[m]am suam et operit mul
titudinem peccatorum. De hiis [illegible]
hec est vere agere religiose in spiri
tu caritate qui sunt perfecti/ propter
quod ipse cui vir puerilit[er] agat et q[uod]
e[st] puerilite[r] agere ludos optare
[illegible] querere loca vanitatis [illegible]
possessionem velle [illegible] in audacter
[illegible] luxurie [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] iudicia dei non [illegible]
[illegible] non [illegible] dies
et tempus [illegible] generis [illegible]
futurorum [illegible] cogitare/ puerilit[er] agere
est agere sine ratione sine ca[usa] [illegible]
[illegible] tantum quod libeat non quod licet at
tendere/ capit [illegible] [illegible] non pa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salomonis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exponere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agenda [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / puerilit[er]
agere est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
luxuria mendacium [illegible]

et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible]
agere est qui [illegible] [illegible] sine [illegible] [illegible]
est [illegible] et qui nescit quo vadit
Vos autem [illegible] [illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] qui vos vocavit
in admirabile lumen suum/ [illegible]
[illegible] puerile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et ambulare per vias perfectionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego sum
[illegible] [illegible] et vita/ [illegible] dicit beatus augustinus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possit ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bono voluntate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possideat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible]
[illegible] hec est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vel sinistrum / Vox q pertinet ezech
in 40 legitur q xv gradibus ascendebatur
in templo sic qui vult habitare in tabernaculo
nacula & requiescere in monte sancto dei
/ oportet eum vita q sequitur ex agnita xv
virtutibus que quindecim gradibus sursum
ascendat / primus gradus est oblocutione
vivere non detrahere sermonibus sic de
eius bonum et iustum vituperat aut
evertit hoc teste david beatus
teste Salomone de qua vero deus sic ipsum vel
tutes / q non fallit testis sinat se
et seculares loqui q libenter decrevit
teste apostolus / gloria nostra est
testimonium conscientie nostre de celo se te
stes teste iob / ecce in celo est testis meus
Ipse itaque testibus iustis pessulis de
videt detractores & probare ob
loquentes de falso vero q ad
verum vel sinistrum interpretatur tal
loquitur q vox sic contrariorum ubi
precipitur mordacia patient sustinet
christi infamiam scit tamen mirabilia
ne videt alius et dilectio vere bonus
est sic famam suam negligere nam
cuique nobis sufficiat vita nostra a
liis e contra fama nostra necessaria est q
liberos detractoribus non videtur nam
bonos non timet malorum nam
ut probare malis loqui non
possit tamen q non nocivunt
sequitur remedium contra detractores
tur male de te loquentur honeste
sic vivas ut nemo illis credat q
sic vivat non preterrea sic stulti non
credentes sic verum non vere fere
adulatores sumptuosi hoc est non est
sapientie. ¶ 2us gradus est in oblatione
auxilium non alicui aliquando sed ad alterius
expectet. Exodus perpetrat q qui ...

ocellos meos in montes unde veniat auxi
lium mihi auxilium a domino qui fecit celum et
terram / cum eius salutare salu
tem vult habere & pax vera super ea
se prudente existimat non sumus sed
esset non puidos sic stultus & deme
prudenti et etiam ut de assidua
laborabit habet in canone eum
sue salutare xxxiii q ultima
de quo bellum convincat se et multos
& pp sua addium ppdictam dicit
extendendum / ex quo david in ... qui
de confidant adversum me castra
non timebit cor meum & exsurgat
adversum me prelium hoc ego sperabo
/ Contra stultus qui confidit in sua
non in deum fortitudine / fortitudo
fortis humana mihi videtur domina
et fabulis candide & stipula con
traria venti per quam vapor ad
modicum parens q quanto magis elevatur
tanto magis deprimitur / quod patet in
sennacherib q amplius per ora vero in
nostris adulteris ... yeremie
& deinde filiorum ipse die victoriam
magnitudine sua attollit cum se
detraxit per interfectum totum
gentem multis in caput suis / aspi
ciebat in pharaone suo per interfectum & per eam
blasphemare / nullus ergo com
ditis habeat in magnificentia sua
in multitudine in diviciis in multitudine
nec in thesauris peccare / nam
quem propheta / maledictus homo qui confidit
in homine spem ponit carnem brachium
suum / Hic non spes nostra victoria
sua salus & protectio est deo sola
cum non fidens se salvat in multis
sed per ipsum spes auxilio viri si
est nulla & deus superavit de re
mirabilia ¶ Tercius gradus est de profectu
ipso in sua operatione & hoc est
gaudere.

habet et quod petitur aut letatur sicut in hys que
dicta sunt michi in domum domini ibimus / Se-
cundum ut dicit aristoteles in ethicis signum
est habitus generati delectacio in opere Tercio
signum est [illegible] delectacio in suis ope-
ribus aliorum / Secundo quia proprie caritas que
quos diligit deum requirit ut omnes qui
diligunt ipsum illum solum diligant
et per omnia placeant quod in illum qui est a-
matum et desideratum bonum totum [illegible]
referunt / Tercio dicitur quod alii a[illegible]
tutum recipiunt in [illegible] signum
est quod ex desiderio [illegible] mor-
dentis [illegible] signum est quod ex desperacione
diaboli [illegible] vitam sibi vere
ne ad vitam / Quartum gradum est ut
quibus [illegible] constat [illegible] p-
rimo multi enim bene [illegible] sed
male [illegible] tempore temptacionis
consistunt sed in tempore temptacionis recedunt
[illegible] heretici [illegible] in mage
[illegible] / tolle [illegible] horum
qui martino [illegible] acrimi-
tibus [illegible] sed [illegible] si tamen
quod absit per [illegible]
in confessione christi [illegible]
non [illegible] non [illegible] est
et [illegible] sicut dicit [illegible]
tura qui perseveraverit salvus erit / qui
dicunt [illegible] quod si non perseveraverit
salvus non erit / O quot [illegible]
[illegible] / [illegible] bonum tam
[illegible] temptacionibus [illegible]
[illegible] / [illegible] gradus
ut liberatus a temptacionum [illegible]
[illegible] deo liberatori attribuat / [illegible]
forma [illegible] in psalmo [illegible]
dominus deus qui non dedit nos in cap-
tivitate dentibus eorum / [illegible] dicitur quod
[illegible] quod liberata sunt

non [illegible] quod [illegible] pugnavit
[illegible] et hinc est quod omnes potestates
[illegible] tam barbarorum quam [illegible]
[illegible] et bellis [illegible] et non alteri
[illegible] attribuunt [illegible]
deo [illegible] in publicum [illegible]
[illegible] debitum
per [illegible] ut [illegible]
ent non [illegible] / [illegible]
[illegible] tempore
[illegible] non [illegible] quod [illegible]
in [illegible] [illegible]
[illegible] disposuit [illegible]
et non [illegible] magnifice [illegible]
[illegible] / Sextus gradus est
[illegible] non [illegible] malorum [illegible]
prosperitate [illegible] est difficilior cetaris
[illegible] mirabile [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] operantur [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] de [illegible] que
[illegible] / [illegible]
[illegible] zelavi su-
per iniquos pacem peccatorum videns / [illegible]
[illegible] malorum [illegible]
sit mirabilis sicut tamen [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] michael [illegible]
pulcherrima fabrica [illegible]
[illegible]
[illegible] predicta
abyssus multa / [illegible]
epulo [illegible]
[illegible] lazaro [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / Septimus gradus
quod sit [illegible] captivitatis [illegible]

1a

libertates gratie gratuite / Decimo in
psalmo in quo tenendo duas captiuitates
Syon sanctificauit propter compositam / quotiens enim
iustificatus per gratiam remisit / Quod
libet de cultore babilonie quo si in
iniquitate celauit colaphis et ala
pis itoparet malum deus / quo sem
per sanctificatur cotidie repletus semper
sunt simul cum quibus fecerit propter
factorum peccandi leuitas erat quod diu ca
thenatus sit in eunte ad bonum non po
tuit / nisi lauo sedenti in bello et tenu
erat mortis grauiter elinxit non est
sine magna leticia nam sicut debellat
euasisse manus hominum barbarorum a
pluribus debeet euasisse ungui aspera
spiritum malignorum // Octauus est in
aspiritu gratie operantis composita iustifi
catione cooperatur / Deberet enim multum libe
ri arbitrii / De qua ipse nisi dominus
custodierit ciuitatem frustra uigilant
qui custodiunt eam / Quia sicut
dicit quod custodiunt eam / spirituali sunt
gratie sunt ala rescripsa spiritum ante
gratie sunt cum conspicit aptos / Dixit ut
luce eius conspicit aptos / Dixit ut
erat iungens sicut iohannes gratiam dedit deus
et gratis dedit / Quia anima / uelit ad
quod gratis dedit, quod anima / uelit ad
primum diligere deum ipse sit primum
Nonus est gradus et enim cuius
deus in ipso uti uel quod tenet deum
quod tenet eidem seruat homo / Vel ipse
hoc uelle mecum est cum templum speciem
latebris illi quod uel actus humanos
respicit aliunde prima ipse adequatam
et remissa quod agit homo minus etiam ipse
dicit et ideo ne sibi actus iudicentur
ta cum meis quod in perfecta gratuitate
prouectus / cum sit sanctificatum regis terrenum
ne tempore agit meruit semper tenet
eternam cum talem sedem maiestate
Decimus est gratia uadens quod docet
aliena mala exquirenter spirituali
gratie enim quod mala interrogat uelle

dolore mordeari sicut quod est in ezechiel
Cum audieritis plura et ideo si quis
plus uelit quod sibi ad mala deum
uel ulcionem ignaram resoluit ipse
sibi testis est quod patientia non est
in regibus primo inuidiam sicut in sacerdotum
diuinarum / Cum exquirit aliena
mala non tollerat quod sibi pro i pura
ecclesia est testis / quod ab hoc plenitudine
gratie loge distat / Abel ipse esse
remittit quod eorum malicia non ex
ercet uel ante modos sicut eius quod s-
ezechie dum uenit uel patre sola ex
tenente alia uel ipse sicut quem ado / alia
quod abstractus accipiendo alia quod accipio
quod scientiam accipio uel dampna accipio
sustineo accipio abstractus
sancti consilio tempora accipio autem
accipio templum accipio autem
flagella tollebimus sed tamen omnes
modos ampliata octo semper debet
mens discipere ne quod mala
perpetrat trahat ad tribulacionem mali ne
quod tempora cuius / Ad hunc sedenti
ad delectationem sine quod delicti ne
quod flagella opus sit pro mali ad e
gressum munitionis Undecimus
gradus peccati est super habundantiam peccatorum
incredibilis perseuerans / Dauid dicit
dextera sua clamaui ad te domine deum
cum quis est fiens admonitionem
peccata delicta reuoluit tonces in
dies per humilitatem effundit ad querendum
deum et diligere deum aperte inspiciat
Duodecimus humiliationem exaltans
ita ut mutabitos possit in psalmo domine
non est exaltatum cor meum neque
elati sunt oculi mei / Exteriora ipse
sunt superna et interiora non sequentes credit
se tenere humilitatem uero compona
re quem supplicatur et tremens existens
ad gradum hunc non pertinent Tercius decimus
est opus exactum habere quod in
templo mei sanctificat hierusalem deo

Non enim homo de alabastro gestire
donec dicit deo i[n]tonde pro lectum
exemplo patet in [illegible] Et de eo super
in oculis meis donec i[n]trem locum
suum/ Quintum vero quod est contrarie adp[ro]
ximum quod bestie patet. Bonum atque io
cundum est habitare fratres in unum/ Quod
vero potest ipsos decipere si sit bonum in se
habeat per quod est bonum vel quia bonum quod
absit cadat alter ipsum erigat ulterius
alterius defectum impendeat quod ipse stat
videat ut non cadat/ Sextum vero quod
est contrarie plane de ipso est excel
lentior omnibus quod alterum tangere
velim quem in spiritu ascendit de
licietur et in paradiso gustet [illegible] dul
cis amplexatur/ Septimum vero quod asten
dat relinquentes i[n] fine [illegible] ambientes
sub legem dei et probus proficere am
bulantes ut probem [illegible] ha
bitare/ Secundum vero. Sermo xviii

Venerunt michi omnia bona pariter
cum illa sap[ientie] vii°/ Quoniam omnia
dei opera [illegible] sint amanda [illegible]
et honoranda i[n] summo [illegible] divinum de
tamen i[n]stinctu velud [illegible] divinis
convenit/ phi[losoph]i quippe [illegible] sup
stipem [illegible] curiositate ad [illegible]
dum [illegible] amantes [illegible]
[illegible] [illegible] eminent
et per totam noctem [illegible]
et studiose laborantes nichil excepit
phi[losoph]i vero [illegible] opera [illegible] de nocte
[illegible] quod nectavit per [illegible] ad [illegible]
nem ascendunt per [illegible] ad [illegible]
[illegible] procedunt et [illegible]
[illegible] [illegible]
repellunt [illegible] corporis [illegible]
dum magnitudinem [illegible]
amor igne [illegible]/ Et [illegible]
in rebus [illegible] cogitantes
[illegible] nequeunt [illegible] oblivi

[illegible] [illegible] sit [illegible] quod sit [illegible]
lines bone habitas [illegible] non
[illegible] Et [illegible] eadem
creata plus et [illegible] ut [illegible] ha
beant [illegible] Et [illegible]
[illegible] voluit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] cadunt/ [illegible]
[illegible] audiunt [illegible]
i[n] [illegible]/ [illegible] eo quod est
obstinati [illegible] corpus [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
i[n] [illegible] est [illegible] mortem
illi semper habent quos [illegible]
[illegible] debuerunt per [illegible]
[illegible] malicia [illegible]
sint ut [illegible] quod [illegible]
[illegible] sit ad penam/ Et illis
sit per [illegible] tormentis quod
[illegible] est [illegible] per ab
[illegible] malorum et [illegible]
[illegible] noxam et [illegible]
[illegible] quod [illegible] nocent aut
absit nec [illegible] ut habeant
[illegible] bona suffragium
[illegible] malum [illegible] habi
[illegible] habeat [illegible] ut
[illegible] posset venerunt in omnia bona
pariter cum illa/ [illegible] quod [illegible]
obediunt omnia sed non est ita/ nam
sunt [illegible] divinae [illegible]
[illegible] quando omnia cum illis habent bu
[illegible] divinae non
divites habet et habet [illegible]/ non
est possessor [illegible] possidet illum
[illegible]/ Et [illegible] repelit [illegible]
[illegible]/ [illegible] regale
[illegible] habent omnia/ quod [illegible]
quod videt/ nam [illegible] patitur
non est [illegible] regnum [illegible]
[illegible] consentiendum [illegible] non est
ita nam male regnat qui

qui sapientiam amet. Ecclesiastici [illegible] sapiente
[illegible] cum princeps puer est / male a
lys imperat qui sibi ipsi imperare non potest
ut ait Tullius / Theodorus de paradoxis [illegible]
Cum liber imperabit qui non potest suis cu
piditatibus imperare refrenet primum libi
dines spernat voluptates [illegible] a
labes repellat et tunc incipiat a
lys libere imperare cum ipse [illegible]
dominis dedecori ac turpitudini
parere desierit. ¶ Sapiencie [illegible]
cum propinquitatis [illegible] / [illegible]
cum [illegible] sicut habeat omnia / quia beati
quia beatum dixerunt philosophi eum qui possit
[illegible] forma [illegible] omnes [illegible] non
[illegible] [illegible] si non [illegible]
quod [illegible] in solitudine custodi
quod dispensat [illegible] quod [illegible]
amittit quod [illegible]
delicatum aut publice mittitur
[illegible] dispendium
revertuntur. ¶ [illegible] et [illegible] qui
[illegible] planetarum [illegible]
[illegible] orbes celi ac [illegible]
[illegible] divicias ful
[illegible] honoribus [illegible] ampla fa
milia [illegible] assit [illegible]
tas assit robur [illegible] assit de
cor et [illegible] assit [illegible]
[illegible] et nobilis [illegible]
tela [illegible] habeat omnia bona et
[illegible] nam felicem [illegible]
[illegible] si non est [illegible] nam
[illegible] Augustinus [illegible] 10 [illegible]
[illegible] infelix qui omnia novit et te
nescit / beatus autem qui te novit et
illa nescit qui autem et illa novit non
[illegible] beatus [illegible] Et idem
Augustinus in epistola ad probam ille beatus est
qui omnia que vult habet et nichil vult quod
non decet / [illegible]

ille est vere beatus qui habet omnia que vult et
nichil vult male [illegible] ante bene
sapiens / [illegible] hec sapientia hec omnia
et dicere potest venerunt omnia bona
pariter cum illa nam qui habet [illegible] sapientiam
habet [illegible]
[illegible] / [illegible] Johannes [illegible]
[illegible] manet
[illegible]
[illegible]
[illegible] et nichil
[illegible] pastine [illegible]
[illegible] omnia
[illegible] collocavit [illegible]
bona que [illegible] sapientia // [illegible]
[illegible] thesaurus
[illegible] non
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] fortitudo [illegible] tyrannide non
[illegible] / humilitas non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] honestas [illegible]
[illegible] non [illegible]
nam est sapientia qui [illegible]
illorum qui felices [illegible]
post hanc vitam nichil [illegible] futuros
existimant // [illegible] non sunt [illegible]
[illegible] phisicus [illegible]
quia [illegible] Job [illegible] Eliphaz [illegible]
[illegible]
[illegible] pulchritudo [illegible] stultorum at est
ille qui [illegible] est qui
preter id quod videt nichil credit
[illegible] que [illegible]
[illegible] et falsa [illegible] bona
qui [illegible] semper [illegible]
[illegible] sapientes cum pulchritudine [illegible]

quia post momentanea bona adeo
sunt mala rapiendo agnoscit. Ideo
patet quod ponunt sibi mundi bonum in delecta-
cionibus et potibus et corporis opulencia. Sunt
stulti qui umbram felicitatis laudant,
verum tamen felicitatem amittunt. Item
stulti sunt qui tam visibilia pensant
que vident tamen sunt apparencia. Invisibilia
dei que preparavit deus diligentibus se inesti-
mabilia et omni bono sufficientissima
pensanda. // Item stulti sunt qui lag-
[illegible] capiunt ut mortificaverint
non [illegible] que tamen si oculos me-
lius aperirent videre possent. Item stul-
ti sunt qui magis curant momenta-
nea quam eterna / maxime stulti sunt
qui corpus in felici cibo furti rapine
aut usure reficiunt quod tamen
in [illegible] eternaliter perdentur. Stul-
tissimi sunt qui se adeo [illegible] et ampli-
us [illegible] finiunt quam hic ad inferos
abscondenda dei facie iterum elon-
gantur ac perhenne [illegible] absolvuntur.

Dixi ergo quod alia timenda sunt hic dei
sapienciam non [illegible]. Nam quia in omnibus
peccatoribus / credit ut se totum ad deum
convertat et a malo [illegible] caritate ita quod
omnia mala pati velit potius quam ma-
lum [illegible] facere [illegible] contra voluntatem
dei videt / timet ergo sapiens illum
ne offendat quem diligit ne quod
[illegible] agat quod amatori suo dis-
pliceat / timet semper dum finem
eius inspicere [illegible] ut vera
cognitione diligenter attendere
[illegible] quod diligit timet ne
vel commisso [illegible] offendat et per
[illegible] aut pec-
[illegible] quod obtulerit premium fu-
tura examinans [illegible]
[illegible] sit judex mente tremens [illegible]
[illegible] per quod / omnem eterne

corporis delectacionem extinguit ac in fe-
licitate sua [illegible] admodum re-
[illegible] quam similia de se sentire
debeat agnoscit. Deinde preterito-
rum [illegible] desideriorum [illegible] conti-
nens ad eternam vitam per [illegible]
ut capax esse possit celestis sapie-
ncie [illegible] separat. Sapien-
ciam [illegible] habere nisi [illegible]
[illegible] adhuc de-
[illegible] quod sit sapi-
encia [illegible] / Ex quo patet quod sa-
piens male non agit [illegible]
[illegible] stulticia
et sapiens non videt / patet ergo quod
sapiens potius divinas possessiones
eternas quam temporales bona
[illegible] malum operatur [illegible] malo [illegible]
[illegible] morte [illegible]
[illegible] in morte // [illegible]
[illegible] sapiens [illegible]
[illegible] capillos
capilli [illegible] mali sunt
patet ergo quod sapiens [illegible]
[illegible] per con-
[illegible] et exer-
[illegible] vitas [illegible]
[illegible] adulteria ebrietates
et plura [illegible] patet ergo quod [illegible] sapiens ad
[illegible] nec [illegible]
[illegible] habet se sicut tetragonum
[illegible] patet ergo quod [illegible]
[illegible] quantumcumque [illegible]
[illegible] sapientem
[illegible] Dixi preterea
quod diligentem deum [illegible] sapiens
non [illegible] nam cum dicat ipsa
sapiencia quod de se dicit: Ego sum via
veritas et vita / [illegible] est
qui [illegible] ut [illegible]
[illegible] // [illegible] habet

deum sine modo amare / sine modum
aut amandi alia quibus sunt quedam
sui imaginem proporcionem nemo
scit ita diligit deum ut deum homi-
nem ut hominem parentem ut patrem
divinitatis ut celestiam ultimam non est
non irritat non agit perperam non
inflatur non est ambiciosa non cogi-
tat aliquod malum diligit deum
super omnia cum omnia per omnibus / omnia
diligit propter deum tanquam amabile vel
tamen et ... primo diligit deum
... propter postea parentes deinde
amicos postea dilectiores ultro
inimicos et ... ordine diligendi
... secundo principalis de perpe-
... aut dilectionem ... per
super hoc de vita contemplativa
nec non ... quod ... videt
quod comprehendi ... diligit ... quia
sui ... diligendum plus diligunt
... prelatos ... non sunt ...
deum plus quam ... forte non
diligunt hic ... i. e. ...
beatus quod amat deum propter ipsum solum
quia bonum ... bonum ... summum bonum
... quod delectabile et summe
in dilectione / quod ... summa
... quod magis ... quod ... sunt
quod summa beatitudo summa perfectio
... beatitudo summa ...
... summa ... summa
... / quod ... augustinus in
libro confessionum dicit beatus qui amat
te et inimicum propter te / solus ... ullum
carum amittit cui omnes in ... cari
sunt qui non amittitur / ... amitte-
... qui dimittit et quo ... in-
... placito ... / ... ...
quod ... quod ... modum diligendi

qui modum non habet quod deum diligere
est sine modo amare / valde enim
amplius quam dici aut cogitari potest est
diligibilis deus et hoc ...
... non sufficit ad satisfaciendum
diligibilitati eius / nec minimum
quo modo sine modo est deum amandi
nam ... amare ... ...
... pro modo ... ...
... modum habet qui amando ...
... ... / hominem non
... ... omnia non
... propter amabile ... iuxta
quod boecius libro iii^o consolacionis metro ...
... ... lege dat amantibus
... maior lex est amor sibi ... et
... ...
... ...
... ... dissolvit / nec est
tam carum aut firmum quod non
... aut quod non dissolvat ...
... ... falsus amor
... ...
... Item dixi quod omnia
... si habet ... non
... multi ... quod ...
... ... non habent
... ...
... ... alios
... ...
... ...
... ...
bono opere bona ... non ...
... ... / ...
... ... negligunt ...
... ...
... ... / ... patent
... ...
... ... ita ut non
... ...
... ...

istorum primum est quod in prosperitate posita
semper agnoscere noluit sed desi-
nunt quod acceperant et inde
se extollunt, quod fit ut ideo hec
ex se solebant sentire aliena que
despiciunt merentes sentiunt tam im-
moderata namque se ingerit ut
vitam alienam iudicando perimunt
nisi ipse prius tenuissent. Hic igitur
error semel elapsus ad late
venenum sua diffundit et occul-
te se ponere in iustitiae se mei
motibus ac voluntates tumultu
complexa dissipat cogitationes et vel-
quietis / despecta contemptus omnes
tenuerit superfluae et quod semel
temporalibus animi magna de se estima-
re didicit statim sua ad examen
voluit revocare et repetit et eo libe-
rius veritatem sequitur alienam quo
se nichil reprehensione dignum esse
credidit. Dum quod subditi scire
prius aliena vicia reprehendit tan-
dem morbo superbie amplius tumes-
cunt dum contra alios in suo
dictatu perseguntur affectant adhuc
tandem frater deducit utique quod
viderit vel apte calumpniari et
sinistre interpretari conetur / ut se
forte aliquis per gravi verbo ab
quantulum sollicitum videt istos
vel per plures cupido secuntur / eos
quos se affabiles et placidos hortis
prebet adulacionis lucro inpude
dicat. Illos vero quos semper esse
velle perferunt invidia habere se-
credunt et quos alacres et leni-
tos in ministrando perstarent le-
ves asserunt, quos dulces et le-
nes quos pigros et tardos clama-
sunt absentes in verbo proferat

laudare multisque modis sua vulpe-
dunt aliorum / Propter quod patet quod quantum vicium
est per hoc se ex celestium cingatur
non videtur se sibi esse superbia vitam per
ferre septum et cum quanto minore
sibi vindicate ceteris prius et que non
venit cadit quod ab alto contemplationis
vento superbie congressum ceciderit
quod despiciat non superbiat quod in primo
semper offendit aut ipse plus decet
ostendit. Vere quod hiis superbia ceteris tamen
tempestate semper tuerit quod se humiliter
et non extollat / unquam et se sit per
facto se de prima persona affectat
aliorum sua unquam remordet prius ipsa
aspicit remordenda. Frequenter
ne forte obiectum et audiat prius quod
alium iudicans tempus contempnas deus
quod mala videt agi / agentibus tamen
in ipsis contemptibus compatiatur. Oportet ut
ipsa prius non tam leve tenens pru-
dentes cum modestus de condeat
velud nutu parando non depra-
vatione frangit nec falso ut libe-
rius mala quantum affectat sed
iam ut prius admonet, iam ut neglig-
entiam iam dirigit ut ~~perpetuis~~ iam [rector]
velutum confortat ut utilium possit
sollicitat vivum et dolorem velud-
piaculum pluribus tendit ut ut ipsa
ipse premat / commonere illos quod mihi
est reddere non deinde quod dolor
dilatabit ad bona locumque quo
prosit sollicitat nec est tamen
ne predicat omnia de quibus debu-
it quod ad statum tunc melius pertinet
spectat in omnibus perficit per omnia meditatur
per singula promovet in singulis quod
exercitat. Recognoscit quod sibi omnia bona
cum sapientia tam nec quantum sapientia
sed omnia vero comprehensa quod sit in tempore per

gratiam et spiritum per gratiam ad quam nos
perducat Ihesus Christus. Sermo xix. Dominica

Sapientia vincit malitiam

Magnum gaudium cordibus catho-
licorum infert diversis sollempnitatibus
sanctorum et specialiter virginum dedicatio ut
de istis prius diu laudet devote
congruit. Nam ubi multitudo convenit
quenit in gloria et cor bonum et amica
bilia ibi est pax et tranquillitas melius
in perpetuum gaudium in domino ad quod hor-
tatur apostolus dicens: gaudete in domino
semper iterum dico gaudete. Gaude-
te ergo non in seculo sed in domino, non in tu-
pitudine sed in ebrio sed adhortationem quam vim
dei gaudens sed semper et sine termino
solis per eos qui dicit est in solo vestra
iste delicie vite iste pax iste
divicie iste saturitas iste tem-
pore toto vos est tibi proponens con-
spectibus, cum sollicitudo ad lus-
trum, demon conveniens per malu-
timum et cessant tollere de cordibus
eorum in vero gaudium, hoc molliatur.
Opus est ut semper qui ad gaudendum
convenimus per superbiam astutiam et
malitiam adversarii destruamus.
De quorum modo est valde allidit
multum fallit, respondet ipse semper
prioribus loquens vitam suam et eterna
in terra vita consolationi, vicatoribus
agricolis, militibus per cautelam ha-
bundantem, primum regibus et prin-
cipibus de hostibus vincendis. Sed fallit
cogitationem deliberantibus fortes pro
verum et fortem. Deo ipsum in gemino
qui proterum, veritatis et doctorum
vero qui dum promittit ad laudem
unde triumphum belli, porrigit
vitam placentia tantum venia qua

sem sapida, obsequium odoriferum, audi-
tui iocunda, excogitat ludos, parat
plura, promittit uniuscuiusque remedia
per precedens exspectantium celestia natura
corporis talis ad robur vite vel restor
corporis et exhilarationem mentis optima.
Carnes est cena qui pro cibo capta
est, cauda nos fallit esto moneat
et corrumpit. Nam ad mala per mor-
tem est omnes cetus et mundi blandime-
ta non discernit. Sicut quo plus blan-
dire videtur tamen temptans confedera-
tum mundo subiciam doctores et sor-
tes glutinis que accepit amundo
placentia apponit spiritum et speciales delu-
bilia sancienda certitudine sollicitat
in vespere admonet in primo, pellit
et quodlibet fiat quod delectat
facere explicatur. Et per omnes sibi talem
utique hostes qui sic nulle nocendi
modo tanto ingenio argumenta
mundi et carnis disposuit tanta sub-
tilitate deduxit ut pauci evitant
qui rationem non deceduntur. Sol-
lis sapientes qui cognoscunt nequi-
tiam fallacium carnis seditionem et simplex
malignum spiritus observant subtilitatem
et astutiam, argumenta huiusmodi
fallaciis huiusmodi constitutis sunt experti
tes et hoc ideo quod propria sanctitate
ficta sicut ergo sunt tres hostes qui
gaudium nostrum tollere machinantur.
Hic sunt dentes quod bona vel alia
hoc sunt intendit hic sunt prius a
stare magne, hic sunt omnem ipsam
bis prioris ad servandum debet
Ab hiis utique semper caveas et
quibus illum in perpetuum dominum
hos cum ipsa fallere attendite ne
vos deciperent, hos ipsos precedite
ne decipulas cadatis. Hec ideo ad
sollempnitatem festi virginis quam conveniebat

Et gaudere uellet in diuo patre et
caritatem compunctus dns cum nullo
ullum est hominem quempiam odium
haberet, pro omnibus orabat ut semper in
bonis proficerent et a malis assidue
e supplicabat ut se corrigant
et primum preceptum quidem uellet ut
faciant uobis homines et uos facite
illis et ideo gaudebimus quia non
solum nullis hominibus malum inferimus
sed ubicumque poterimus ad bona pro
mouere modo nobis possibile contendimus
uirtutibus quoque animis confusis contra
hostes nostros examinate ne forte
se terrores reperiet ad mortem
pertinuit / Castitate uero tempore
cum deo adhuc tamen custodite / sola
et castitas est que eum fiducia post
animas deo presentabiles nec diabolus
habet animos pudicos si ocius heretici
predicatores est ut ait aug. de qui
uita clericorum preponendum est de pu
dici corporis eminentiam ethic est quod
in quod templa continentia uite pol
lens consensus operibus internis si in
gulo castitatem custodis ora per tran
trahens / Rex sit autem sed et suppe
est que corrupta fuerant castitate
sobrietas opus / assistitas cultus in hoc
bonis sensum parantes sermonis
etiam hoc pertulit / sobrietas optimitatis et
propter quod patet quod sed voluptas
ciborum et potationes ignem accendit
et sobrietas ignem [illegible]
accensum diminuit uel extinguit
aut reponit ratione non uel passa
tanto / Unde [illegible] esse castum sobrie
se [illegible] uel te semper duas
[illegible] occupatus / quod est nam
nullus [illegible] et [illegible] quam panem
comedit ociose et [illegible]
iocunditate propter quod non [illegible]

gratiam carnis testitudo et [illegible]
post [illegible] hospitum demoret in
eis non saltem et tenere [illegible]
continentes et facile [illegible]
qui [illegible] et voluptates sed [illegible]
hospitum [illegible] admissione [illegible]
[illegible] qui postea [illegible]
[illegible] per eo quod [illegible]
[illegible] non [illegible] debemus
in culpa ille [illegible] suggerere [illegible]
[illegible] non [illegible] de voluntate
[illegible] quod [illegible] mollis [illegible]
uita [illegible] apud [illegible] abstinen
tiam et [illegible] / Hec quia mollia et
delicata [illegible] castitatem [illegible]
[illegible] uestimenta nam mollia
[illegible] uestes [illegible] mollicie
[illegible] et ubi mollicies ibi [illegible]
[illegible] delectatio [illegible] facile
[illegible] Hic Iohannes
baptista [illegible] uestes [illegible]
[illegible] / [illegible] hominem
mollibus induti / [illegible] qui mollibus [illegible]
uestiuntur in domibus regum sunt ubi [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] uana ubi
[illegible] [illegible] anno
[illegible] uel argento [illegible]
sed [illegible] / [illegible] sed [illegible] illi qui
[illegible] uestitu aut minime [illegible]
[illegible] cum eis [illegible]
[illegible] saluti [illegible]
non esse peccatum / [illegible] lucrum [illegible]
[illegible] / [illegible] non [illegible] uel
[illegible] uestimen
tum [illegible] non putat esse peccatum [illegible] uidelicet
si culpa non esset nequaquam [illegible]
[illegible] exprimeret quod diues
[illegible] purpura et bysso
[illegible] fuisset / [illegible]
[illegible] aut [illegible] quod sed [illegible]
deo [illegible] non

habeo nec desero vestes ut solus
cel corrupistam quod elides vite
[illegible] in quid Ubi aut inter se omnia
mentis & vultus hominum ad se pluraunt
& p(ro)ulteri i de se suspicari dapinni iudican
tu placet etiam q(uod) beneficium attulit
p(ro)fuisset q(ui) biberet hic ille / ob hoc
[illegible] confessio aut q(uo)d vel beste
certa appetit non dapnant Si quis
in de scandalizat dummodo medicine
non excedat & observet locum & tempora
Sicut enim sedes ex femina pulsata
dum eius alios ostendit per sedem pluri
& voluntate dum non tenuit se edu
hominum gesserit & immunis apud
illi sedes scandalizat exi(?) quod ali
cui de prime competit ple(?) plus nos
alter / Corpus et solamente &c qui
dependerit minus plus aut ordine
accepta plus culpa & negligentia eius
in de bibit // Praeterea sic esse
custodia in hoc oculo ne iam hic inter
illuc distrahat // pedibus ne bibi agit
despiciendo ante tue laudat auditui
ne blasphemet se patiens offendat tac
tu & gustu ne i saporibus & aliis
non excedat oculus inclinatis po
nendi ne admalum resistent mihi
bonis ne immisso praemeditata & ad
bene eius ne in se prime dictu & ad
salute vel gestu sua vel proximi
loquitur ponat custodiam ori et
hostium circumstantie labiis suis non
declinet cor suum in verba malitie
ad excusandas excusationes in peccatis
Cum ch(?)orces rerum in eis et de se ad
[illegible] pro vagari permittat
tunc nisi se pho(?) remittit tum
& idem non misso sibi se remittit tum
sine debita custodia per mundum va
getur / ora custodia custodiat cor
tum qui corpore vita procedit quod
se sunt vigilat custodiri sicale

ent oculo i spheve ne vana i[illegible]
/ pede ne ad in dubiam vadat oculis sepis
ne vetita tangant / Item sic esse
custodiendus per se in hoc speculo vanis
[illegible] ut dicit supra pro qua non
decent nam aut te dicunt suspicionem
et delectationem q(uod) medium et contra
a actualitatem q(uod) in illo sunt neli quit
i conde bene cum / Ideo timeant se
minime cum beneficiare loqui se
moneo et exist in talibus et sicale
corpus q(uod) ponunt i subsidium et ponit
negligentes / veniunt suspiciones / Si primo
i rogentur se pro spoliant sive dis
pensans quomodo ut salviam habeant se
brevi compendio / Sicut aut non valde
nimie custodiunt ut plerique dubi
de eo dubio sicut bene videt habeant
colloquendo et ideo de primo magnum di
vinum sicut publicum scandalum et
fortassis suspicionem non videt sit du
ex absoluta pro causa bene tamen unde
aut suspicionem aut prudentes dubio
in quibus replicationem i inducuntur
/ In eodem quod ideo illius corporis pro ad
hominum i leges ponunt Et hic est
quod assumpserunt ex talibus tractatibus
venit ad aspectum et etiam non tactus
i in deo hinc unde colloquentium
ipse in lectum ira despicit hic pro
quod amor carnalis incrementa
suscipiunt omnis temptamenta
/ Item sic esse custodiendum per rumo
rem in diversis locis oppositis
i sermone pro cum locis custodiri
putatur medium corporis se et sua
tam i oculis lacrima et enim licem
tamen non vult omne sibi perdendus
custodienda i de vel dubio de nostra
te veterius videmus super [illegible]
cum & ulterius tandem apud [illegible]
pars sicut iam incipiens eadem
// Postremo se vero ex eis locis et

psonas quib; attendens corporalis
temporis modicis oculis contabuerunt.
Quod cum ut dicit sapiens ambulat
super pennas et plantas eius non co
currant aut tangunt sunt aliquis
portas ignem comprehendunt ut vespa
mella eius non inveniant. Quare
illam dicit Dicebunt [illegible]
his leta tempora leta. Nam locus
et tempus pabula donant ei
Et hinc est quod multi recedunt pro
pter personas aut loca non vitant
consilium [illegible] carnalis [illegible] si inter
menta [illegible] super [illegible]
[illegible] sunt [illegible] absolu
[illegible] Illos qui nos[tri] si fugite
[illegible] sunt [illegible] si [illegible]
non [illegible] hos fugere si [illegible]
[illegible] reportare. Nobis nos [illegible] xx 9

Ignorant quod ibi fuit gigantes
et personis [illegible] cum 9
[illegible] contabuerunt in [illegible]
[illegible] gigantes [illegible]
magne [illegible]
[illegible] ultra [illegible]
[illegible] abyssum illos [illegible]
[illegible] magno labore [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mortalibus et
[illegible] attrahit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
quod sit religiosa et [illegible]

[illegible] alter [illegible] delectacio
[illegible] quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] temporis
[illegible] modo [illegible]
[illegible] carnalis [illegible]
[illegible] carnale spirituali [illegible]
[illegible] affectio car
nalis ad personam [illegible]
[illegible]
habere est cum [illegible] affectio
[illegible]
[illegible]
[illegible] generale et
[illegible] talis affectio
[illegible]
[illegible] spirituale
esse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] affectio mutuo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amor [illegible] et
[illegible]
[illegible] alter alteri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
corporalem appetere [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible]
[illegible] corporaliter
[illegible]
[illegible] corporalem presenciam

contra ne speciem perfunditur (quod est tristissimum)
et iterum quod [illegible] unum sit [illegible] carnali
[illegible] colligunt [illegible] itaque excecati car-
nali affectu temporis quod [illegible] in vo-
ne convenerat ex pe[illegible] spiritua-
libus colloquiis et aspectibus [illegible]
reddunt quibus enim non sufficeret dicere
ad colloquendum sed nec adhuc [illegible]
[illegible] quod [illegible] fit enim [illegible]
[illegible] aut [illegible]
non [illegible] tamen [illegible] affectum [illegible]
[illegible] quod fit ut per frequentes aspectus
[illegible] adductus bene
et tractatus [illegible] captivi ducuntur
multos per quod [illegible]
adulterium et [illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] in [illegible] bibunt
[illegible] sue dei [illegible] formicaret
adulterium [illegible] non [illegible]
carnalis amatoris quod [illegible] gigan-
tes [illegible] forti [illegible] ei
nec ullus se [illegible] vite aut
magnitudine assecuturum quin [illegible]
[illegible] frequentibus tractatibus [illegible]
[illegible] in [illegible] augustinus episcopus [illegible]
loquor non mentior [illegible]
in altissimis [illegible] homines et que
[illegible] auctores et magnos [illegible]
[illegible] peste corruisse ne
[illegible] [illegible] non [illegible] presume-
[illegible] Iohannis et Ambrosii et idem augustinus
[illegible] [illegible] [illegible] ait quod
[illegible] post [illegible]
[illegible] cautela [illegible]
tamen post [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] hic [illegible]
cum [illegible] nam fragili [illegible]
quod [illegible] dormivit [illegible]
[illegible] luxuria [illegible]
[illegible] et [illegible] magnus

efficit peccatum [illegible] cum David
[illegible] non [illegible] quod sunt [illegible] prophete
plenus [illegible] in aula domus sue de-
ambularet vidit mulierem [illegible]
se lavantem et [illegible] [illegible]
[illegible] eius [illegible] ut [illegible]
II Regum XI. Ecce gigas fortissimus qui
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] aspectum quod [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] aspectum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sapientissimus [illegible]
[illegible] sue [illegible]
[illegible] atque
[illegible] libidine adhuc [illegible]
est quod qui templum deo [illegible]
[illegible] postea templa [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] post
[illegible] libidine [illegible] hoc
[illegible] Regum XI[illegible]
quod [illegible] suis [illegible]
[illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible]
[illegible] testamenti
[illegible] altitudinis sue [illegible]
[illegible]
[illegible] luxurie [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] magne [illegible]
homines [illegible] post [illegible]
[illegible] corrupit [illegible]
[illegible] [illegible]
pessima [illegible] amor
[illegible] [illegible]
[illegible] peste [illegible]

periculosa et similiter nociua dila
tet bonenas / delectabili mortifi
tas / multitudine penetralia cordis
corrodit / tu medium bibens effemi
nas / tum terminis. Deus proponit
de homine bestias sic et luxuriosi [illegible]
genealogias luxuriant genitalia
in ipsis maculas enim sed foedus
personam omne natis peccatum quod fecerit
fecerit homo extra corpus suum est qui autem
fornicatur in corpus suum peccat. Fugite
in pestem luxurie. Item quia deus uidit
totum deleuit. Genesis vi. Omnis quippe caro
corruperat uiam suam. Item propter
plus quam homicidia hominum occasione
[illegible] leuite abusi belial [illegible]
beniamin incredibili libidine de
peruersi sunt occisi. Judicum xx. Item quia
sodoma et gomorra cum adiacenti
bus urbibus sunt euerse et igne atque sul
phure sunt consumpte. / Item propter filius
dauid propter quod thamar sororem su
am oppressit occisus est ii Regum xiii. Item
quam pulcher absalon qui domum concubi
nas patris sui nequiter fecit nephanda
dum patrem suum dauid fugisset ut
ipse solus regnaret per stultum achito
phel consilium ii Regum xvi. Item
quam duo senes presbiteri qui susan
nam pertrahere ad luxuriam conaba
tur lapidibus obruti sunt. Danielis xiii.
Item [illegible] cum adultera uxore
[illegible] sichem [illegible]
unius hec filios iude percussit in
[illegible] et madianitam pugione
transfodit. tribum beniamin delent
filios heli [illegible] in bello presumit
[illegible] accidit amon [illegible]
plurimos lapidauit [illegible]
ledauit sapientem seduxit sa
lomone peruertit [illegible]

ut legitur. Item [illegible] multi
perierunt. Item quod [illegible] luxuriam
et [illegible] medium [illegible]
et [illegible] et [illegible] ma
[illegible] copulari [illegible]
[illegible] bestia. [illegible]
[illegible] depositi [illegible]
tes que [illegible] / [illegible]
[illegible] coniugali [illegible]
tates [illegible] aut [illegible] plus
[illegible] partem [illegible]
[illegible] abstineant [illegible]
[illegible] in [illegible] de ca
stitate. [illegible] plurimum
[illegible] aut [illegible]
[illegible] uel alia [illegible]
[illegible] nolunt [illegible]
[illegible] fuerint aut leprosi aut
epilentici aut [illegible] forte demo
[illegible] / [illegible]
[illegible] non de [illegible] hominibus
[illegible] castitate custo
[illegible] de [illegible] maxime
[illegible] non [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] non est
[illegible] non [illegible]
tempore [illegible]. [illegible] in
[illegible] / [illegible]
[illegible] corporibus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] luxuriosi [illegible]
[illegible] uxoribus [illegible]
non [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] esse [illegible]
bestias / [illegible]

In libello de primo bono coniugii

vestras coniugali est illud quod
debet cum agnoscetis per quod ad
superiora tendit et spiritus deuictus an
omnino quod ex uxore in diuersa corpo-
rum licet tibi tunc ipse volun-
tarie non. Et tu de membris
tuis sic ille qui odit eam / Ipsa quoque
non suspicione sed certificatione sua
deant coniugalis vsa sua posside-
in castitate eos possidet sed quod tamen
se plus adulter dei est et peccatum
a reddendi debitum ipse et iustitie
a quo causa fornicationis contra
de ipsis et tamen vbi uxor aut
est uxor aut vir carnale habet
coniugium ius quod illum excepit ut
sit prius omnino ea debitoribus
pedem coniunxit sed ambobus alii ubi
super quod premit deo mortale sed per
potest volunt potest Sed antes
sit carnalis coniugio ea faciende
libidinis per incontinentiam a
coniugem valeat modum suum sed
tempore vel loco prohibito sive in anime
ut tempus votum maiore vicinam
per cum vel quem infirmitatis
in copula libidinis placeant in me
tus honestatis et nostre defendat et
nimie. Exemplum per quod non modo quo
volunt sed quo ratio dictat thoris
tus preveniat maritus uxorem coniuge
debet Item honeste alter
alterius suscipit communionem sicut
tam ita thorum honeste admittit ad
experientiam sumitur alio sed non vere
coniugibus sed debet confundi dicit
non unus quod esse eius ad penitentia
admonere et deum iusto permitten-
te dei iudicio expetit quod potest
in uxore sua vigens quod admonitio
recipit sit Item quomodo ipse thobi

ae uxorem suo sponso et uxorem sibi ac
cepisset salutes per mapsa quod legitur
thobie vi° cum dixit angelus ei In
eos qui coniugium ita suscipiunt ut deum
a se et a sua mente excludant et sue
libidini vacauerant sicut equus et mulus
habet potestatem demonium. Ubi per istud
habet potestatem demonium cum sic per
quod per diabolum permisso dei super coniugatos
multe leuites aut adulteres sine
abusu vel nimie et luxorie per illud
recipit quid fiet de fornicatoribus
pollute vel incestuosis an menstrualis
mulieres aut corporis per ancillis
in fedis inter plurimos sed coniuncte
cum adulteris thoros alienos
vel fidem datam violantibus / Et op
pressoribus virginum florem pudicitie an
ferentibus cum prelatis et conctantibus
sanctimonialium violatoribus et sit religiosis
oportet et clerici male in sacris ordinibus constitu-
ti. Cum episcopo sive vicinis consangui-
neis vel affinitatis quanta est cum in
pecatis cum sodomitis et monstruosis
et natura modum coniuncti sunt quod est.
illud attendunt ipsi ut fedam suam
complerent libidinem et placent eo
quod dirum carne pacis debet ne patia-
tur ac locus recipit potestatem
in coniugatos propter legem dei
sed carnale affectum non est ydonea
legem dei sed per illud quod vocatur
ad coniugium per ut legitur luce xiiij
non potest se habere exemplum sed
plane dixit uxorem duxi et ideo
non possum venire / Nec nisi talis
non affectio ordinata coniugia
tue implicatur et voluit quod qui
nisi aliud quam ea que placent
uxori cogitare sunt / Unde quod de
illis qui extra matrimonium tam
credant se mutuo dote possunt
quod dei et parentum et veri hono-
ratus ac virtutis oblivisci

tum corporis fetitur ut demonis in tumulo ab
loquantur vel unum alterum comparant et
audoriter alterutro vel tantum delectatur
Quanta vero sit demonum illorum potestas
tres demonis petierunt a parabolicatis
ut dimitteret mittere eos in
porcos non boves aut agnos que
sunt animalia munda concupierunt igitur
nam que medium pertinent sed
pertinet comparant medium plebem
os si propter ... agnoscit
presentes vigent in parte quibuslibet
in quo communis ... Ecce ... matatur
pene recepit unumquemque singulos modis
diversis possunt. Et veniunt pueris
excepti ac demundo corporis se
munere quidam levitate decepti comparant
et corrumpit plures demonibus hominibus
deo et angelis eius. Dicitur Osee
cap. quod per spiritum fornicationis deci-
derunt duo. xxviij intelligitur ab
fornicationis fructus plurimi ... a filiabus
moab ... propter quod iussit deus
suspendi in patibulo contra solem. Et
minus attendunt reges propter
potestates et iudices quam permittunt
subditos suos manifeste luxurie
deservire aut fortasse filias suas
in ... fornicari. Vero sunt multi
modo per ipsos subiecti tendunt
cum deus ... magistri ... et
discipuli et qui parantur ... dictam
locutum comparabunt ... suspendant. Et ... luxurie
... comparant et ... pro
... illecebre ... collecta ...
... convivia ... libidine
... carnalis ... incitamenta
exhibere ... hostiam
placentem et sicut ... in
in mundiciis ita saltem de ...

inspiracione et comparatione. Quam autem ...
benigne ... per cor ...
operibus dispensacionis per loca ...
tribulaciones ... parandi fregerit. Et
... totaliter ... fuerit quia ...
... vos ... et ...
et offendit sibi sacrificium ... in ...
ipse ... et ...
... ...
... omnibus
... mortalitatis voluntate
... deum ... ...
valeat (Sermo xxv)

Sapiencia edificavit sibi
domum prouerbiorum ix. Est domus dei
triumphans ... est ...
... est domus lapidea ...
... ...
est domus ... ... in
... fabricata est domus
... ... illius
... quibus sibi edifi-
cavit sapiencia in ... In prima do-
mo ... audivit ... ...
experimus ... ... data
... ... sapiencia illam sibi
edificaret ... ut fieret ... deus
et mox ... sunt omnia
... et ... ... e
nichil. Dixit quippe deus pater
et angeli fuerunt et mox ...
angelorum apparuit. De qua quibusdam
... ...
... ... altissimo
... ...
... ... sapiencia sibi semper
assistit. In quibus ipse semper ...
semper ... semper ...
semper ... ... semper
... ... semper offert in
estimabilia et semper mirabilia semper
... quos ... ...
... semper potest ... plena

gracias reficit et presentat deitate
sua visitat et quietat claritate sua
purgat illuminat perficit et illustrat
In terris fecit nexum admirabilem
unum tot milium voluntate / Item
congregans beatam pacem vaz canticis
vocibus quos fecit milites fortissimos spe
culatores venatores pulcherrimos
clarissimos ad bella quos probabis deo
testibus cognatos doctissimos exploratores
sapientia in mortales in quibus ipse mira
bilis regnat super mirabile dicatur
/ hoc congregacio vera cunctis omnibus
est domus sua immaculata adquam
nullus ingreditur immundus nullus pol
lutus / de qua beati qui habitant in ea et
in secula seculorum laudabunt deum quem nosse
eterne quem diligere eternum secum
esse cum sanctis et regnare / quem videre
est semper letum esse quo sanctum esse plus
dulce et delectabile intra iocunda
in anima mea odor tuus Ihesu videre
ipsi congregati venerunt tibi / O si
videbis longinquum et afflues mira
bitur et dilatabitur cor tuum ab
eundo regem in decore suo magni
ficum potentem incomparabilem decorum
delectabilem amabilem super mira
bilem super incomparabilem super incompre
hensibilem / audis quam gloriosa dicta
sunt de hac domo quam illuminat sol
eternus ille sol qui nescit occasum
in qua sempiterna dies et non est
ibi nox et tenebre non sunt ulle ubi
videt ipse pater dei unde dei pul
chritudinem et immaculata facie con
templantur quam admirabilis domus
fortis quam dives in rebus quam bona
et super bona de quam delectabilis quam
mire sapiencie mire maiestatis mire
magnificencie mire potencie con
cludens omnia penetrans omnia attin

gens omnia super precedens omnia tua
cunctus universa / eiusmodi in ipsa
sunt admiranda de thezauris eius de
copiosa magnificencia de ineffabili
sapiencia eius videbit quisquis hanc de
domum videre presens perspicue perdere
speciales vanitatis abunt tunc quod deus
presencia vanitatis de eiu absoluto in potes
te eam / audis quid propheta clamabit quam
dilecta tabernacula tua domine virtutum con
cupiscit et deficit anima mea in atria
domini / conspexerat ne tabernaculum de
levatis in domo deo ubi dicit pro bona
animas tui in visibiliz in bellum esse
magnificum vigilia semel videre posse
et atria domini illius semel cernam
eternum ex perfecta tanta pul
chritudine te capiet ut sufficiens tu
tam alium et tecum tamdiu quam
te esse / eo quod preamabat et despicie
re illum tam sublimiter ethiam
pure de sui respectus et corpus quo
semel vidisti semper dives esses
O anima et futura tam tempore de
tam delectabilem et amabilem animam
tolim tam amans per crastinas / Cum
te et anima non poteris vel tanto
Regi placere posse esse intuitu et ea
libenter stat concludere ubi super
mente habitare illi adhitandum
semper unde te suppone / Secunda
domus dei est civitas eius sponsa
Christi et tanto sine ruga quo hoc et aliud
ne congregatos fratres iste et civitate
conspexisti huius fundamentum dei filius
de quo dicit apostolus fundamentum aliud
nemo potest ponere preter id quod positum est
quod est Christus / hec domus ex vivis con
struitur lapidibus prout quod legitur in pre
fatione tamquam lapides edificamini
omnes eum in ista sunt enim lapides po
liti et quadrati / Christus autem lateris
angularis hominis fit sunt Reges ... ordines

et opacio Omne quidem sic equaliter q
quantum quis credit et diligit tantum ope
ratur. Sicut quod non est de ecclesia hu
ius qui a fide deviat aut fide
caret aut spem non habet vel ca
ritatibus virtutum non exercet. Vnde
sit heretica simulata iudea et gentiles
desperata et per desperationem resoluta. De
hereticis et simulatis patet, unde et
hoi non tenent esse veritate nec
baptismus nec celebrata quibuslibet
corporalia ... per Christi nomine sus
cepta proficit ad salutem ut ait
Augustinus de fide ad petrum. De iudeis
et paganis patet quod nichil ad
nos de hiis qui foris sunt. Sed quia vel
bat filius David per eorum simi
dem suscepit quasi fides talis
sufficiat ad salutem sed fallitur
nam fides sine operibus mortua est
ut ait beatus Iacobus [illegible] dicit
de quippe quis fidelis dicitur. Ad fide
autem pertinet ut eum cui debet
fidem non fallat. Hinc est quod ait
Augustinus in libro de decem cordis. Omnis
qui mentitur inique facit. Et eo
quod dominum ore laudat, factis vero
patet non credit. De talibus scriptum
est: Confitentur se nosse deum factis autem
negant. Ad fidelem etiam pertinet
ut archana domini non revelet
Proverbiorum xj^o. Qui ambulat fraudulenter
revelat archana. Qui autem fidelis
est celat amici commissum. Ad fide
lem etiam pertinet ut in adversi
tatibus non deserat. Ecclesiastici xxij. Fidem
posside cum amico in paupertate
illius ut et in bonis illius leteris. Ad
fidelem pertinet ut in administra
tione sibi commissa fidem servet.
Hinc est quod ait apostolus j ad Corinthios iiij^o

hic iam queritur inter dispensatores ut
fidelis quis inveniatur. Inveniuntur
fideles sed rarissimi. Inveniuntur in primi
tiva ecclesia fideles. Lucas dicit duodecim
apostolos quibus presidens fuit Christus unus proditor
fuit et infidelis. Hodie ergo inter
duodecim vix unus invenitur fidelis.
Nam alii secreta dei infidelibus ape
riunt et margaritas porcis prici
piunt et porcos ut benientes (?) quod
venit eos alii in paupertate dum blas
phemant in divinis de bladium (?)
in tempore pacis credunt et in tempore temp
tationis recedunt. Alii quia
sibi commissa dilapidant et sibi credita
dissipant et distrahunt, tum eam quam
ad honorem dei et ad salutem anime
expendere debuerant, in pravos
usus aut male expendendo. Vnde
Sophonie v. Non de alienis honorem
tuum, et annos tuos crudeli, tum per
agentem vitam et alieni amphora
sunt in domo (?) placendo et bona
opera dissipando tum vice eorum
do et pravo exemplo destruendo
Ecclesiastici xxxiij. Vir consiliarius
et minus desipiens quod per (?) fidelis
nimis laberetur. Interrogetur igitur se ipsum
quisque an in fide non sustineat, an
secretum dei tenuerit, non sibi ipse
reveletur (?) an cum perversis non in venit et
traditur non alieni sed Christo sus
trahitur (?) expenderunt an sibi credita cum
minus honoribus aut ineptis
non dispersit, an virtutum edificatio
nis retinendo se nephandis non dispersit
an diligenter ... ex dolo de ... hominis
et prophane suo ministro et officiis o
perum dedit et sic ipse bene it
fidem servavit. Et hec fidelis est
aliquando in fidelem se fecit et tan
tum restituit quam maior est fide

creato mundi congruosissime dedicasse
infidelitate // Certa domus est virgi-
nea manifestissime in textu unde for-
mata hanc patris sapientia creata sa-
piens excidit subtiliter disposuit
invariabiliter fecit perpetualiter complevit
in stabiliter ornavit incorruptibiliter fabrica-
vit et sic patet quod deum quem
celi celorum comprehendere non poterant conclu-
dere posset non est visa talis domus in
Theman nec audita in Chanaan neque
futura est nec erit tam ornata domus
ut tam pio allideret opifici quod in ipsam
descendit celorum rex eterne claritatis
ad amne assumeret immediate habi-
tauit tota unio quod ipse sibi solus ho-
natus et tota ipse fundauit eam
altissimus Iste igitur domus huius est
lapis angularis fundamentum Iste pa-
ries iste tectum edificium et ideo
non laboret homo ad similitudinem figu-
ram huius domus nam sic Iohannes bap-
tista dicit se dignum solvere corri-
giam calciamenti Christi hoc est exprimere modum
ineffabilem incarnationis verbi Ita nec
ego homo exiguus nisi quem libro
que ad quam incomparabilem sic exprime-
re figuram huius domus Scio quod ab e-
terna est ordinata tamquam vera sic et
perfecta Scio quod dum advenisset
plenitudo temporis mundi sapientie est
exorta Scio quod velud castrorum acies
ordinata Scio quod sic i[n] solido sita quod
polita nullam habens maculam atque
rugam sed nescio qualis sit pulc-
tudo illius domus quam magnus et ad-
mirabilis ornatus hoc tamen scio quod
non sunt plures plus permanserit
secunda // O domus exquisita in qua
descendit divinitas totius plenitu-
dinis domus venusta cui se qui

tamen mirabiliter sapientia creata domus
lucidissima quam ad recipiendum
ipse deus filium abilem fecit firmis-
sime voluit in summa // Felix es et
omni laude dignissima que ex te ortus
est sol iustitie Christus deus meus Felix
cuius que regem concepisti filium admi-
rabilem parens factum sibi deum
fortem Felix quam nam permanens
peperisti puerum quem ante tempora
habuisti genitorem felicissima
gratiam habes tibi revelatam illam
sapientiam semper albedinis quam i[n] tuo
sacratissimo portasti corpore beatam
intueris semper divinam sapientiam in
videns tamquam in speculo quatenus
tibi condere dignatur mater, misere
nam illic tractata est Deus unigeni-
tus sola dei sapientiam incogitabilem
videntes numquam nos ad videndum
dum eam ipsam attingere // Est
ipsum denique quod videam illam
super incontabilem sapientiam modo
non possibile quia iam alte positus
videtur ipsa patris // Si videbo
lumen sic deus si quod absque fine
sublimitatem non videbo lumen eius
sic si numquam natus fuissem predicare
tamen dei sapientia semper lauda-
bilis sive videam sive videre me
ipsam non contigit quam tamen ex
gratia spero me videre // Certa
gratia domus est lapidea per ingenuitatem dei
omni modo consecrata // Certa domus
est eburnea divinitatis splendida il-
lustrata que simul vere inseruit
nam quod exteriorem in vera gentis hor-
nalia tenuis despicitur // Certe
eandem eique domus lapidea sive
materialis erunt affecte constitutit in
longitudine et recte ascendit hunc
sicut archa deposuit sic quod
consecratione ipsius ut sic domus
patrie sua domus sua domus dupplex

inuocatione psalmi fide petitur recep-
tiua / per totum demorare perpetua
ubi dei attencia et spiritus corporibus do-
tata / Circuit ipse domum dei in uni-
uersalem ecclesie frequenter // pulsat ad
hostium quia ei ecce pulsare apud
quem scriptum est ante adhuc legem et in
lege et prophetis pulsauit nullus tamen ei
se ianuam cordis aperuit ubi ista
cum per quem saluari posset inueniret
Dimet sapientia dei de celis veniens
in terris usque descendit et per ea de
ex virgine sine virili commixti-
one placabiles duos perdiuersi
Cum eum recepit ex parte corde
hominibus bene volentibus Et primo ipsa
dei sapientia celum unde venit de-
hens sermone suam fragilis / incarnationem
ascendit pulsat tamen prius ut ho-
stium cordis sibi humilibus aperiret credendum
aperiret ego Iohannis apocalypsis iii sto
ad hostium et pulso / pulsat hic super
ipse reuelat immunes alios super eos
dies primis innuit et domum tale
mutabilis et flagellis pulsat argu-
endo obsecrando increpando mi-
ni respondendo iam penas inferni
intentando iam supernae domus gau-
dia offerendo / Sed heu pauci sunt qui
pulsanti aperiunt et ideo ve miseri
quia nisi dei iudicio se conuertant et co-
contriti et assistant corpora sua dete-
nti pensum reprobum deserant aut
quia de spacio pro tractant et replicant
sicut pharao in duricia stant / quibus
uel vite diuine appropinquat iudici-
um quanto de punicione eterna
monitione diuine sapientie frequen-
tius fuerint ingrati / Aspergit
eos consecrando domum dei ecclesie
aqua simplici exteriori et in com-
posita ex quatuor sale cinere

vino et aqua Item aqua est sicut per-
tinet carnalia delicta sicut gula et
lenitas luxuria et alia que spiritua-
lia velut est superbia ira odium
inuidia auaritia / Nota primo sed est
ut domus tenet item et exterius
per lacrimas aquas ad perfugandum
peruersitatis carnalium et spiritualium
peccatorum sicut aspersa sicut cepit de
uitas spiritua illustrata / non sufficit
tamen ad purgandum omnia mala
nisi aggregatur aqua sale cinere
vino et aqua composita / Aqua ipse
sine sale sunt lacrime sine sapore
et discretione domini quas flet pro assu-
eto carnalium aut desperatio iudicii quis
nec vo dolet quia peccauit sed quia
ignominiosus factus est / Aqua sine
vino sunt lacrime sine consolatione
quales videtur esse ille de quibus dicitur
fuit in lacrime panes die ac
nocte dum dicitur in psalmo dicit e-
lice de tunc Di cum spes deue-
nissione peccatorum non assit lacrime
eorum pro peccatis effuse quia per desse-
pant tamen dicat apostolus spe salui
facti sumus / Aqua sine cinere sunt lac-
rime sine humilitate quales fuerunt
esau qui non inuenit penitencie locum
quamquam cum lacrimis inquisisset eam
ad hebreos xii unde non offendatis
lacrime sine sale sapientie nec amen-
tiam forsitan aut crudelitatem
quod absit inducatis nec sine vino
et de gratia dei quasi stimule e desperet
nec sine cinere ut quis lacrimando
celeret / Alias unde eos prouocatis
aut superiores esse alios cupiatis
Sed sit aqua lacrimarum uestrarum
sic composita ut ad aspersorem eius de-
beant esse apta / Scribitur eos et
consecrando pastorali baculo alpha

phabetum litteris grecis et latinis
Qui fidem xpi receperunt non heb-
reis qui veteri tenore non receperunt
sed blasphemaverunt in ministerio titulus
est / Ca glia damor crux e michi
i qua apostolus absit gloriari nisi in cruce domini nostri
ihu xpi per quem michi mundus crucifixus est et ego
mundo / signum crucis est per quem facta
i ... domus dei materialis sive
templi ... decorat
hinc et dixerunt ... / In signum
quod ... xpi ... hila
... / ...
... quod ... et ...
... / quod ...
... / Postremo ...
ad ...
... exempla
...
... / ...
...
in domo ... pontifex ...
... secundum ordinem melchisedech
... / ...
...
... in domo ...
...
... in bona domo ...
... / ...
...
...
...
...
... / Ex°
... ...
... in edificatione
... domus
templi ... septem annis
... annis ...
... templi ... postea domum suam
edificavit ...
...

edificatam non ... quod ...
...
... et
...
... homo
...
... / O zelus ...
...
... timor
... templi ...
...
... xv ... de
...
...
... et ...
...
...
... / et ...
...
... / et ... in bello
... et
...
...
... / nec ...
...
...
... xxi
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... / ...
...
... / non
...
... bellum ...

secundum libidinem experti sunt. Custodite
diligenter ne scitate domus in tenore
proprietate corporis polluatis. Si quis enim
templum dei polluerit disperdet illum deus.
Corporale quod quis offendit si quis templum
male violat et polluit, quanto magis autem
si quis templum spirituale quod est sedes dei sa-
crarum sive sanctum frangit aut contaminat.
Et cum vos domus dei dei sanctitudo sit
esse ut purificati ad sancta sanctorum per-
veniatis hic per gratiam et in futuro per gloriam
adducat nos perducat per suos sapientia in ora-
ta amen. Sermo xxiii^us de sapientia di-

Prebete aures vos qui con-
tinetis multitudines et placetis
vobis in turbis nationum. Sapientie vi°
Verum est prelatis ut ait apostolus nisi a do-
mino ordinante aut permittente et ideo quia
prelati in choris et hiis qui nostri contra
legem dei aut ydolorum inde ve-
nerunt dei ordinationi resistunt, bona
est quoniam ut ait beatus Gregorius homo moralis
potestatem si contra regentes erigit
bella, Hunc David ita erat regno
sternens in apostolice potestatis tamquam ordi-
nato esse subiectus et spolio regali
erat ut vivens in terrore, quod beatus Gregorius
in lo de compunctione cordis in spiritu quod
in libro iacebat timere sicut sunt
et unde corporis sola regat esse
et tamquam hominem baptista soli-
tudo. Ergo per subditi non debent
sine prelatis resistere sed prelates
studeant subditis orationem ipsa-
re. Et pro manifestantibus ne offe-
rat caput protegit et defendit
ita caput in toto corpore et membris
ut contineant in tribulacione et placeat
et respondeat. Et sicut nec caput absque
corpore nec corpus sine capite vi-
tam habet. Ita ergo membra corporis
honore capitis custodiant et vitam
Caput vero ut pes ambulet ut ocu-
lus videat et manus operetur et ut
quod membris suis ad corporis conservationem
est officium exequatur procurat et solli-
citate ut totus homo conservetur et Iohannis in
quadam meditacione et psalmum propheta in
dicat. Sic potestas in plebem est propere
et illa commune honesta et immunda
captiva. Subditorum est precepti obedire
mandatis obtemperare, nec legibus a domino
institutis et legem dei ac bonum publicum
contra re. Ad potestatem spectat ut di-
gat ad viam per quam confortet divine
quod est prelatis sapiencia vocata. Est
in quo utitur civitas contra cetera ut consistat
ecclesiam solum deum et quae universa-
te ecclesie omne studium prelatis esse ut
ut homines deum timeant. Homines
enim in eius gaudet certam se habent
multum homines semper pace vivant
ut sine vicinis turbantur et si for-
te hostes inimicorum perceperint ipsos
animent ad certamen. Sic fecit
Moyses propter legem Exodi xiiii°. Cum
populum timentem confortabat dicens
Nolite timere dominus pugnabit pro vobis
optime. Regnum cui deus assistit, for-
te bellum cuius acies deus ordinat
et per ipse propugnator in inimicos existit.
Insuperabile est prelatis terre exerci-
tum quod ambit et protegit militia an-
gelorum. Nunc ergo principes et domini terre
prevenes nobiles et alie potesta-
tes intelligite quod prelatis terrenarum
potestas est a deo ut subditos
foveat non laniet, protegat non
infestet, defendat non invadat.
Sic subditi non opprimat. Vi ergo
tum videant quod sumet de consultu
qui consuleret de istum quod convaleret

Si catholicus e oppressum qui eripiat
/ Athoch de qui habent hominibus tradidit
potestatem iudicandi supra eos qui vitiis
fuerint deprehensi testibus contra eos
Dum sunt [illegible] predicati ut [illegible]
sicut hic [illegible] exiguo ei [illegible]
[illegible] sed potestas potestatis tormenta
pariebant Expugnationem qui potestatis
[illegible] qui continet multitudines
et placentes [illegible] [illegible] [illegible]
/ Ad formam militie attendite
sancte Birgitte revelationem / Ecce
namque ibi exponitur quod primus qui
miles fieri vellet debet cum equo
suo et capella ad [illegible] templum pro
cedere et sibi cum religione qua
ceptum est [illegible] ad [illegible] sed
[illegible] [illegible] et defensionem
et [illegible] dei expugnationem
[illegible] assumpsit mantellum cum
ligatura ponendum e super stolam
et sancte [illegible] assumpsit stolam [illegible]
obedientie et pacis divine [illegible] super
mantellum et ligaturam ponit super
stolam [illegible] militie professe et
obedientie [illegible] defensore [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potestatis [illegible] sed [illegible] in
[illegible] potestati [illegible] qui [illegible] contra
[illegible] obedientie debere ingressum ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et voluntatem [illegible] quod [illegible]
[illegible] dei [illegible] defendere et [illegible]
[illegible] / [illegible] aut [illegible] eam
[illegible] potestatis temporalis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] eum
[illegible] [illegible] quod divina potestas

[illegible] [illegible] de spiritualibus plus
[illegible] e [illegible] de temporalibus / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rex vel alius [illegible] ad [illegible]
[illegible] altare et dicat [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] te [illegible] sancte [illegible]
defendere et [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] obedientie [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
gladium [illegible] [illegible] et dicat / Ecce tra
do gladium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] dei defendas et [illegible] dei de
[illegible] [illegible] [illegible] clipeum
et dicat / Ecce do tibi clipeum ut de
fendas te contra inimicos dei ut de
fendas [illegible] et orphanos [illegible] [illegible]
et ut [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / Ecce obedientie [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
professione [illegible] [illegible] [illegible] post
cum mantellum [illegible] [illegible] et ligatura
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] professione [illegible]
obligat hic [illegible] [illegible] [illegible]
dei [illegible] qui [illegible] et dat
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
fendat / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alia forma [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] professio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] e [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gladium
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

immolatur in vrbis gratis quam ceterum
statum pugne pro defensatione ecclesie
gladio proprio defendas quod in uni-
versis fidei persecutoribus viduis et
orphanis auxiliator assistas dei
enim quod tu geris propter iustitiam magna-
nimitate ac fortitudine animi
attestatur quod tantum genere debes ani-
mi uirtutem quam in presentem opprimas ne-
minem concutias/ neminem sicut Iohannes
baptista militibus dicebat quod [illegible]
et nos contenti estote contenti
stipendiis vestris nichil quod tempore est
expansione potens morti quod tempore
ago debes alis no animi [illegible]
[illegible] vel [illegible] compellit
ut defendas// non quod [illegible] in pri-
mam animo quod [illegible] per iustitiam
et [illegible] potestatem non [illegible]
sacramenta fidem Vt enim fide [illegible]
hoc [illegible] e [illegible]
[illegible] quam primum quod [illegible]
mam milicie tenet quod quod deo
nemini [illegible] presentem hodie [illegible]
ordo milicie e ordinem [illegible]
nam [illegible] ac maiorem spiritualia
polluit qui [illegible] statum dei et [illegible]
defensare principes [illegible]
[illegible] timet deum omni ministro dei
[illegible] omni plurimis ecclesie non
[illegible] protectione militum [illegible]
et [illegible] et inuasores reputant
hodie etiam petrus blesensis [illegible]
epistola [illegible] quod rege
[illegible] et plures alii [illegible]
[illegible] [illegible]/ olim enim
se vinculo iuramenti milites obli-
gabant quod starent pro re publica
[illegible] quod in acie non fugerent quod
[illegible] [illegible] publicam preferrent

Et hodie cum [illegible] pios rapiunt de
altari vel [illegible] se filios ecclesie ad
adhortationem predonum [illegible] pauperum
ad viduarum maleficorum et patrie libera-
torum se accepisse ponentem [illegible]
nec ipsa enim ex quo hodie mili-
tes cingulo decorati statim impugnant
[illegible] dum [illegible] in patrimonium
[illegible] spoliant et depredantur pauperes
[illegible] plus pauperes et miserabiles atque in-
misericorditer affligunt miseros et in
doloribus alienis illicitos appetitus
et [illegible] ordinarie complent voluntates
Et quod est [illegible] [illegible] exire
debuerant in [illegible] et rebellibus
pugnantes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hodie quasi omni
[illegible] Refulgebat appara-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
poeta/ [illegible] nobilitas [illegible]
[illegible] [illegible] non ideo [illegible]
[illegible] ce [illegible] Et [illegible]
[illegible]/ Equum [illegible]
[illegible] et ideo refert [illegible]
picturam [illegible] et lapides [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gladium [illegible] [illegible]
[illegible] militibus adornatur [illegible]
e [illegible] [illegible] [illegible]
e [illegible] milicie [illegible] [illegible]
[illegible]/ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]/ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible]

reparare aggeres firmare lapides et
cemente lignorum que materias compor
tare habile. Sed hodie si milites
ad expeditionem pre[illegible] oporteat non tam
ferro quam vino, non lateris sed caseis
non tam cuspidibus quam [illegible]
ut credas eos pergere ad prandium
non ad bellum, clipeos
deferunt optime deauratos potius
predam hostibus quam victoriam [illegible]
tibus optant. Patet ergo quod status
militie si recte res agitur est domini
tum acceptus et tam in honore magis
dignus quam mandatum [illegible] quod non
hic quod ut premiat [illegible] per [illegible]
bellant Christi et ideo bellatores domini et
pugnantes pro honore dei et rei publice
effunde altissimus [illegible]
que [illegible] laudabilis cum. Ceterum
plurime animos qui possunt ubi
et placent [illegible] nationum
reges et principes, episcopi, prelati, predi
catores et universe ecclesie et prelates
ecclesie [illegible] quale
[illegible] sit status altitudinis
[illegible] disputabitur [illegible]
altissimi [illegible] districti iudicis. De
christiana [illegible] militia [illegible] baptisma
te assumpta. [illegible] ut rec
te [illegible] non [illegible] nomine [illegible]
at [illegible] ut ait [illegible]
[illegible] non [illegible]
quod [illegible] pro [illegible]
quod si modo [illegible] baptiste
[illegible] exhortabatur
non [illegible] professionem [illegible] et
[illegible] regulam christianam [illegible]
nota Augustinus [illegible] christiana ille est
[illegible] ulla [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] Cum [illegible]

[illegible] pauperem gravat. Cum totum habet
in gloriis [illegible] dic et angelis
glorietur. Cum terrena contempnit ut possit
habere celestia. Cum oppressum se putet
non patitur. Cum in [illegible] habeat
quod ad [illegible] placeat habere
[illegible] quod ille christianum nomine fu nota
[illegible] fortis quod [illegible] modus et [illegible] mi
nime imitatur. Cum per iniuriam [illegible]
[illegible]. Cum ulla [illegible] admisceri
[illegible] cum videt [illegible] capere
[illegible] inopiam pauperum [illegible] uno
quod pauperes despoliat et pauperum [illegible]
[illegible]. Cum totum hominis gloriam sed
[illegible] glorie. Cum celestia
[illegible] et terrena celestibus ante
ponit. Cum [illegible] oppressi [illegible]
et [illegible] opprimentem ut [illegible]
[illegible]. Cum [illegible] non [illegible]
[illegible] pauperum [illegible]
[illegible]
[illegible] respondit et [illegible]
[illegible]. Cum nec [illegible] nec [illegible] nec
[illegible] suffragio [illegible]
[illegible]
[illegible] pagano [illegible]
[illegible] iudicium. Nam christianus legem
nature, legem mosaycam, legem prophe
ticam, legem evangelicam, legem canonicam,
legem [illegible] militie [illegible],
male agendo [illegible]
[illegible]. Paganus [illegible]
male agit, agit [illegible] nature
[illegible]. [illegible] iudicat recte
agere et honeste. [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] possint [illegible]
[illegible]
[illegible] obediat [illegible]
[illegible] potestates [illegible]
[illegible] lege [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]

in quem acies acti instructas ordinant
prius sapientiam et postea [illegible]
bene [illegible] Sermo XXIIII

Sapientia vincit malitiam

[S]apientia vincit malitiam. Talis exordio [illegible] pu-
gna et certamen [illegible] est inter sapientiam
et malitiam. Et ipsum bellum [illegible]
[illegible] quia malitia contra
sapientiam [illegible] [illegible] corpus
[illegible] tempora [illegible]
[illegible] et [illegible] exprimendo [illegible]
[illegible] quod non potest [illegible] contra
sapientiam [illegible] michi [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] adiungens [illegible]
[illegible] tenebras efficere
[illegible] sapientie et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] adversitatibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] capita
[illegible] Et hic est quod ut dicit
[illegible] est nobis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] tenebras. [illegible] est [illegible]
[illegible] ut possidet
[illegible] sapientiam quam [illegible] affluent
[illegible] postulat [illegible] non
[illegible] et dabitur ei [illegible]
[illegible] ut [illegible] beatus Iacobus [illegible]
[illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
sapientiam quam vincit malitiam [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sapi-
entiam [illegible] digne [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
non [illegible] non [illegible]
quia [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
ulla vincit malitiam [illegible]
[illegible] [illegible] ulla [illegible]
[illegible] [illegible] ulla [illegible] ulla portas
[illegible] [illegible]
[illegible] fortes [illegible] fortes
[illegible] [illegible] a mundo
[illegible] fortissimi
[illegible] [illegible]
[illegible] portas [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] odo-
ris [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] quod loquitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] totum corpus [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hostis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quia
familiaris [illegible] quem [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible]
est [illegible] non licet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fortitudinis [illegible]
ut [illegible] mentibus dyabolus
[illegible] [illegible] habebat [illegible].

visibiles pugnat arcum suum potest
extendit / et ideo facit sagittas
veneno tinctas ut sagittet in
occultis, abscondit quippe laqueos
dicens quos tendebat eos qui po
suit laqueum in amore laqueum in ange
lo laqueum in timore et in honoribus capul
[illegible] in verbis in talibus propositioni
[illegible] in tractatibus in omni persona in
omni re in omni obiecto in medio
corporis laqueum proponit et multa ut
carnalia vel spiritualia surripiat / Ca
put nullum est extrinsecus causa est / ta
quam ipse et amicus vel alia que
animus se tractat laqueum ponen
do ut tamen inficiat quod in superbum
erigit laqueum in honoribus ut cum
inflat aut per adulatores ipsum
[illegible] aut falsa ad
laudis gloriam pertrahat [illegible]
cationibus ut cum alter proponat et
[illegible]
[illegible] / in aspectu et predicens ut
[illegible] seducat an
te inficiet vel angelo no ben
tate bona habeat sed falsitate quam
amat [illegible] non est vel aut
persona aliquid subtilis non attendat
/ et qui nobilitas ut sumpserat pol
leat vel corrumpat undique inter
temptamenta undique [illegible]
[illegible] et
[illegible] sathane fortior
tamen est [illegible]
[illegible] hec quippe dona [illegible]
[illegible] in psalmo dicit undique
[illegible]
[illegible] ad bellum / [illegible]
[illegible] hec
non in bellando [illegible] omnes

gratia domini est dicit [illegible] corrobora
[illegible] / et daniel x
confortare et esto robustus [illegible] potestatem
diaboli restringit ne [illegible] se
[illegible] sed [illegible]
[illegible]
[illegible] electorum / quod patet in Iob [illegible]
[illegible] sathane [illegible] per con
cessionem [illegible] potuit vel ca
pillum capitis sui tangere nisi
a gubernatore omnium ad probandum
pacientiam viri sancti [illegible]
/ [illegible]
[illegible] apostolus
i cor x. fidelis deus qui non patietur
vos temptari supra id quod potestis sed
faciet etiam cum temptatione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hec
[illegible]
[illegible] hostes [illegible]
pellit / [illegible] exodi
xiiii° pugnabit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hostes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q(uod) p(er) sapientiam dei habuerit po
testatem angelicas deo contrarias
vincere potentes / Eo q(uod) sapientia vicit
maliciam, ille enim fortem esse fatetur
et pugillo sue potestatis apprehendit
demones nequitiam i(n) phie q(uia) de an
xilio dei assistit / non paucos
nequitiam adversarium ideo enim sunt
debiles q(uia) nec arboribus n(ec) floribus
arborum nocere sunt nisi de speciali
dei consensu i(n) philosophia q(uia) quamvis p(er)sone
valuit usque i(n) finem hic sabius dicit
enim obiit q(uia) i(n) primordio belli vob(is)
dixisse videtur bellum regem victum
quod virtutibus maliciam p(er) sapientiam
committitur illa femina q(ue) nec animus
vidit nec auris audivit n(ec) i(n) cor
hominis ascendit. Ad hoc nos p(er)ducat
sapientia patris etc. Sermo XXV de sap(ientia)

Diligite lumen sapientie
Omnes qui preestis populis. Sap(ientie) VI.

Omnis creatura sive spiritualis sive cor
poralis certum habet locum quo
naturaliter fertur / et inde quoddam
pondus quo fertur / Pondus enim
semper fert ad sua, s(ed) ignis sur
sum, aqua deorsum. Eodem modo homo
agit pondus suum naturale, spiritum eius
ferens sursum, corpus vero deorsum
eius ante locus sit corpore
corruptibili indicat liber
hic corruptibile i(n) generis locus et locum
generis i(n) quibus locatur / De spiritu vero humano vide
sit locus eius. Eccl(esiastes) XII. Sapiens dicit
revertitur spiritus ad deum qui dedit
eum et sic resoluto homine, s(ed) hunc
sapiens dicit sunt spiritus feliciter
redibit ad suum opificem / Corpus
vero ad terram redigetur i(n) terram
donec pateat sapiencia i(n) maiestate
dei profunda et ista magnifica spiritui
tamen ex consiliat ut hunc sui ad
mirabile et incommutabile super i(n) celestiale
et supercelestium patria sive appropiat
/ Et contra sic spiritus humani p(re)mitto ab
ductus sunt caligine et tenebris i(n) volun
tatis ignorancie q(ue) nocturna tibi re
sapientia animo altitudine et longitudine dei
sapientie respexeris i(n) tenebris exterioris
detrudit / corpus vero redendum ver
mibus expositum, donec ex ore sede
tis i(n) throno dive sapientie procedat
gladius bis acutus et fiat gradualis
descriptio inter sapientes et stultos
/ inter iustos et pravos qui vere
fatui et insensati renuerunt / Ipse
quod nec tangit vos tenebris
corpus i(n) volun(tate) ex audere divine
vero quia perveniunt sursum ad
beatitudinem que deus est omnibus
dispositis ut redire possint ad bea
titudinem et diligite lumen sapientie
omnes qui preestis populis / Ista sunt om
nia quod apostolos i(n) Thessalonicenses de primo et
morte que non sunt certa primo
cogitationibus humanis inniti et que hoc
posse redeundi ad patriam suam
unde exivit / Hec autem tuta per
tractari que non habet posse re
deundi ad patriam unde venit
turpia enim opera delectationes i(n)
pedunt ascensum eius. Ergo hanc
dive sapientie ducunt ... sapientie
ecclesiam vel i(n) regno eius i(n) suo vero
eciam et i(n) comprehensibilem oculi pa
tris sapientiam eorum salutaribus
ecclesia dicitur vere unde ¶
Diligite lumen sapientie q(ui) preestis po(pulis)
Et supra / De Epiphanio etc.
i(n) prima reperies pater enim p(er) suam
sapientiam i(n) universitatem et in stabilem et in
mutabilem semper intuetur in
sede sua sicut vere unitas et digna

contra spiritualium fortissimorum et secu-
larium insultum munita et dedicata unico
quia sapientie dei dispectatur semper in spiri-
tualibus et corporalibus. Hec ex diversis
nationibus tribubus et linguis congre-
gata est et eodem / Ex diversis lineis
procedit civitas ex eo solo quod regitur
linea vivifica sapientie dei. Sollerter
attendamus formam et modum vivendi
eorum recepimus ut et tanquam in re-
gula militantis ecclesie materiam inve-
nire [illegible] esse in [illegible] et [illegible]
[illegible] conformem / In illa siquidem
civitate principes et primus querens
vere adorant / Cum semper et [illegible]
[illegible] pro clamat in qua debe-
bant [illegible] nec [illegible] se ab
ea [illegible] / [illegible] cum omnes in
[illegible] esse et [illegible] in
eo tanquam in [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] ibi semper habitans
[illegible] et ibi [illegible]
[illegible] / [illegible] fortissime spe-
culare dei angeli / [illegible] spe-
cula / [illegible] et ibi [illegible]
[illegible] corporibus longe [illegible] qui
[illegible] puritate esse / [illegible]
est [illegible] et [illegible] / quia omnis
[illegible] et [illegible] status in [illegible]
[illegible] vita dependet non ex alio
nisi ex linea sapientie dei / [illegible]
[illegible] et [illegible] exemplar quod [illegible]
[illegible] ostenditur est diligere li-
neam sapientie que [illegible] et [illegible]
omnibus [illegible] et specialiter [illegible]
[illegible] est linea quam dirigantur [illegible] quo
[illegible] [illegible] iudicium quod [illegible]
[illegible] [illegible] sibi [illegible]
[illegible] primo quod omnibus [illegible]
specialiter in [illegible] et [illegible]

est linea divine sapientie que dirigantur in
deum / [illegible] esse [illegible] qui
[illegible] habebant [illegible] non [illegible] illius
sapientie que dirigit deum / [illegible]
nostri [illegible] in angelos
[illegible] [illegible] quia est
[illegible] mediator dei et hominum
[illegible] [illegible] sapientia [illegible]
[illegible] cum [illegible] ut [illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intelligere noluerunt
[illegible] non habebant dei sapientiam [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] vel [illegible] cognoverunt
[illegible] humilitas [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] cogitationibus [illegible]
[illegible] mediator [illegible]
[illegible] quod [illegible] est non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] existimant [illegible]
[illegible] / [illegible] cum
[illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]
[illegible] et corporis [illegible]
[illegible] [illegible] solum
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
vita [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ab illo [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
super iustos et iniustos / [illegible] aliquem
[illegible] existimet
[illegible] qui [illegible] hominem
[illegible] virtutis aliquid [illegible]
[illegible] [illegible]

quia demum deum utitur et ideo
monet dei sapientia et exortatur ut
ab omnibus cordium infidelibus diligatur
nam infideles et si non audiunt
aut nesciunt deum diligendum
aut actus suos in honorem eius or
dinandi rationem, ipsi tamen
debent sibi esse vitio cuius
utique debeant scire // Unde in
excusabilis est omnis homo etsi in
fidelis si non diligit deum dominum
suum toto corde suo tota anima
tota virtute sua / clamat apperte
veritas sibi non ignota sed innata
veris inscientia quod ex toto corde
se illum diligere debent omnis se to
tum debere non ignorat // quod si non
excusat infideles a diligendo
super omnia deo qualiter excusabitur
fidelis et maxime prelatus / ille apperte
per verbum legem et cognoscere
ut diligat creatorem ipse per ra
tionalem naturam in operum cum
creaturarum applicat perfectam et a
veritatem inspirat ut hinc sapientie
diuine dirigatur in deum // Pensa
te igitur fratres quanta animad
versione pena e dignus qui tot
legibus admonitus ut cognoscat et
diligat deum per deum diligit eam
tantum et imitatur gloriam suam in scilicet
eternaliter conmendatur sicut et aliquis
agit qualiter agit non agnoscit
// Vos apperte vocati estis ad hoc ut
hinc diuine sapientie suffulti primo
vos inter vos offeratis deo sicut
et immaculatos deinde in vestro
deo vos habeatis ut subditos eandem
subditis exemplares virtutibus ac
sanctis operibus in formatores / ideo quod
ut infideles habent scientiam diuinam

sentiunt et sicut certa certitudine habeat
et qui audiat dicat veni sedes
tenenda si quis sciebat autem scire
utilitas sicut rogavit de hinc / cetera
iurandum palpabiles et sicut spectacu
lum deo et deo angelis et hominibus
videns et asspicis quod formam discipuli
magistri suscepit, sicut eius autem uocat
illum sedes in primo uiber tamen
/ clamat deus ne quis apte audiat ipse
tamen se predicat / vos autem
audite magister ait apostolus moue
per terram et tenet tamen unus filius
eius et plura alia quis de hinc
si non habet lumen sapientie saltem
si habet lumen scientie animadverte
si non ut quid ridiculum sit esse
immo vos eum esse quod ydola de
aurata que os habent loquentur / Estis
quasi sepulcra dealbata exterius
interius tamen plena cineribus sunt
minibus et similia de creatis vos
esse ydoneos animarum magistros
audite qualiter legitur quod pri
mus qualiter opposite prelatus
quo errantes adhibeamus deum nemo
tamen / quod deus pretende dispen
satio de hominibus vel animabus de
omni sub sapientie vel omnium errore
per fidem / Deinde multi sicut recto ne
animas qui nec sciunt quod sit sacer
dotium nec quod sit officium sacerdotis
non multi sicut qui in uestra deum
malorum sacerdotes et confere ne sciunt
aliud quod sit forma substantialis et
sectionis corporis et sanguinis christi
sed nomine et dum se in forme sa
no uocant et deinde in forme sa
cramentorum aberrant et toti pro
uenit ex eo quod non habent lumina sa
pientie et doctrine et quod bene
diligere lumen sapientie quod perditi
populus ¶

¶ Dixi secundo quod omnibus christifidelibus et precipue
viris ecclesiasticis expedit in lumine
sapiencie que errorum excecat medi-
cinam nam aliter secundum ecclesiasticum de caecis
ita de publicis causis disputabit
eo quod cecitate propter ignorancie non
potest discernere inter lepram et non le-
pram et potest nigrum pro albo et album
pro nigro malum pro bono et econverso / propter
virtute vicium et vicium pro virtute pal-
liatum iudicabit. Et consequenter
illud incidit de quo ysaie v dicitur ve qui
dicitis bonum malum. Et subdit prop-
terea captivus ductus est populus meus quia
non habuit scienciam et nobiles eius inte-
rierunt fame. xi q. iii beg? dicitur
Ex quo patet quanta potest dementia depu-
tare nomine iudicis qui nullam noti-
ciam habet iuris vel huius sapiencie
[illegible] vel ignarum iudex spiritualis
vel rector ecclesie qui huius sapiencie
[illegible] non habet vel ligare et resolvit
vel suspendere absolucionem et pendit
contra illud apostoli / nemini cito manum impo-
nas vel levitate et ingessit vel
rigiditate levitate ordinis / mestit
[illegible] curat sapiencie quos curam
sibi dispensanda committit, cum ipse non
[illegible] cum autoritatis quis est qui
potest vel qualiter cum spiritualis vel con-
dicionis existat. Unde medicina
prius cum morbo convenit / committatem
cum precedit aptitudinem et equales de-
cerendam quasi omnium
iura [illegible] in primo [illegible] non
similibus consistens determinat vel
[illegible] de salute consi-
derant [illegible] exempla malorum
[illegible] non [illegible] ut sanctus
[illegible] cadat [illegible]
non [illegible] plebe [illegible]

at sed quod [illegible] consistenciam
[illegible] venerit de hinc iudici qui
necdum solum perit sed alios
quosdam absolute [illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible] iudicat de causis [illegible]
[illegible] disputat de altissimis cau-
sis spiritualibus [illegible] conscientie
[illegible] deputat [illegible] posse
in doctorem [illegible] eligit / cum
[illegible] / nempe et qui
talem in iudicem elegit ipsum ta-
lis electus fuerit in suo loco asse-
rit et humiliat digne fuerit pena
dampni [illegible] non evadit / Viri-
liter [illegible] videte quid facitis
non enim hominis [illegible] sed dei [illegible]
[illegible] gentes [illegible] quo
[illegible] iudicamentum [illegible]
[illegible] / Sit timor domini vobiscum
[illegible] diligentia cuncta facite vide-
te quod [illegible] quasi [illegible]
oculos autem [illegible] plebi [illegible]
[illegible] membris que facere debeant
[illegible] sicut ydola quod [illegible]
psalmiste [illegible] oculos habent et
non videbunt [illegible] officiales
[illegible] ideo
diligite lumen sapiencie quod presitis
populis ut iuste possitis iudicare in
quo enim iudicio iudicaveritis
iudicabimini [illegible]
[illegible] sapiencie et [illegible] iudicium iudi-
care et hic de secundo ¶
¶ Dixi tercio quod omnibus christifidelibus et precipue
viris ecclesiasticis expedit lumine
sapiencie quo dirigunt [illegible] po-
pulum [illegible] quissimum [illegible]
[illegible] [illegible] domi-
[illegible] qui lumine sapiencie [illegible]
[illegible] [illegible] pastores
[illegible] qui pascant

hoc sciencia et doctrina / Nec minus
quod deus dirigat sapientes quos
ysdrahelis rex artharxerses esdre
et sacerdotibus populi dixit in
pectore populi docete libere esdre
vij° Et quid aliud nisi sa
pienciam legis dei dirigere aut
debet prelatus in suam salutis
tum inreprehensibiliter viuendo
nam alias quo salus omnium
speranda sit si is qui omen debu
it animarum suarum exemplo p
ui tali subditorum mentes dilaniat
et dissipit Et quia pax fieri pro
populo si dux adipisci [illegible]
hanc / Causa igitur pacis et boni
salutis sancte congregacionis est
sapiencia et pietas rectoris sicut
colligitur secundi machab. iiij°
/ tum animam suam si opus fuerit
pro salute omnium exponendo exe
mplo veri ac summi pastoris qui pro po
pulo animam suam pro ovibus suis. Jo
x°. Et qui cum dilexisset suos usque
in finem dilexit eos. hic apostolus
ij cor. xij° Ego libentissime im
pendam et superimpendar pro animabus
vestris licet plus diligens minus
diligar ab eis / tum optime
de cura sua sollicitudinem
habendo / Exemplo apostoli ij cor. xi°
instancia mea cottidiana solli
citudo omnium ecclesiarum / tum exem
pla sanctitatis in subditos quasi se
dam virtutes multiplicando. iuxta
illam sentenciam apostoli. ij
ad cor. ij° Odorem sue noticie
deus per nos manifestat in omni
loco / tum pro domo sua operacione
et pro eius sollicitudine assumendo
exemplo moysi qui iuxta con

silium jetro instituit in populo
Centuriones et decanos / tum
potestatibus adversis contra
ecclesiasticos se murum pro domo
dei opponendo / Exemplo onie
sacerdotis qui constanter resti
tit heliodoro volenti templum
domini spoliare ij machabeorum iij°
/ tum pigros et desides ad opus
mortale salubriter excitando
Exemplo apostoli qui incumbit ad
ephe. quinto Surge qui dormis et
exurge a mortuis et illuminabit
te xpus / tum pro possibili
tate sua indigentibus neces
saria ministrando Exemplo he
lisei qui panes fecit distribui fi
liis prophetarum / tum distantes
et ad ipsum venire non valen
tes personaliter visitando sicut
fecit samuel qui ibat circuiens
bethel galgala et masphat et
iudicabat israhel vel saltem per
alium idoneum et explendo
tum transgressores et delinquen
tes pena canonica vel debita
puniendo / Exemplo moysi qui
primus in monte orans domino
peteret pro populo ne deleretur
pro tunc sue [illegible] posuerit / de ij
[illegible] tamen vitulo conflati
[illegible] ad tabernaculum veniens
[illegible] blasphemum sup
posuit / tum continuacione et pre
ferre [illegible] populi ex [illegible]
pando sicut idem fecit de chore
et complicibus eius num. xvj°
Et apostolus tradidit corin
thium sathane ut spiritus eius
salvus fiat in die dei. j. cor.

v. x. q in euuangelii postremo prohi-
bent subditi contraria orando exem-
plo moysi de quo Exo xxxii moy-
ses orabat ad dominum et eum sermo
cinis l regum xii presens absit a me
a me hoc peccatum et cessem orare
pro vobis // Nunc ergo etatem
habetis bonnem corpore interroga
te si estis incomprehensibiles si
vestri ad subditorum salutem dies
zelatores si plus sollicite de talibus
quam temporalibus si plus de subditorum
emenda quam laua / Si as-
suefecistis in nostros et dominos
suppositis non potestatis nunc lup-
quares non vociatos nunc bibu-
los non adulteros aut crimi-
nosos diabolo inimicos
deo et ecclesie constanter in-
crepastis esse defendastis si
sit bene quidem Si non ca
ues multi dici potentes in
regna sententiam prophete no
valentes latrare / Si dor-
mientes in sepulcro vicio-
rum excitastis vehementer
est de multis ne impleatur
illud psalmi tum platis ex
subditis dormitaverunt omnes
et dormierunt / Si necessaria
pro facultate vestra oppressis
et miserabilibus impendistis et
fortasse prioribus nimis eo
debitas omnibus vix paupe-
ribus erogastis / Si per se vel
alios subditos vestros infor-
matis nempe non est con-
tinue per ciuitates et castel-
la sed in illis predicatis si
sit annos vestros et decem
fecunditate habendo circuire

liberamini de ducatis Si peccata
pena debita castigatis / Sed
fortasse timebitis corrigere
ne illud occurrat in quo alte-
rum iudicas te ipsum condempnas
Si scandala de medio tollatis
Sed quod si vobis illud conveni-
at ve homini per quem scandalum
venit Si memoriam habetis
de subditis in orationibus vestris
Sed timor est ne quibusdam
illud ysaie conveniat / Cum ex-
tenderitis manus vestras
avertam oculos meos a vobis
et cum multiplicaveritis ora-
tionem non exaudiam manus
enim vestre plene sunt sanguine
/ Cum igitur omnibus christi fidelibus
et precipue bene cateruis
tis opus est lumine sapien-
tie quo dirigantur in deum quo
rectum exerceant iudicium quo
ad salutem dirigant subditos et sibi
commissum diligite lumen sa-
pientie qui preestis populis. ¶
In quibus quidem verbis dicitur
vestro comprehenditur et radio sa-
pientie salutatur dum dicitur
diligite lumen sapientie // Ro
necessitas querendi sapientiam
innuitur cum de prelatione
dicitur qui preestis populis
Siquidem quia dei sapientia
est summa bonitas ipsam diligite
Quia summa veritas diligite
lumen sapientie / Quia quem
de vobis plus alios incumbit
necessitas diligite lumen sapi-
entie qui preestis populis
et quamuis per plurimi varia
bi sunt per multa quorum a

alii diligunt pecuniam alii mundi
pompam alii voluptates et im
mundiciam alii vmbratilem
seculi gloriam vos autem ut
pueri sancti et immaculati in con
spectu dei in caritate diligite
lumen sapientie pulcherrima
quippe est dei sapientia quia
est candor lucis eterne et speculum
sine macula sapie vii° ca. secun
capitulo in quam desiderant an
geli semper prospicere Et ideo
si pulcritudo vos delectat di
ligite Si clara et sincera dei
tatis visio ad se spectandum al
liciat diligite lumen sapientie
Si in certa diuinorum iudiciorum
dispensacio vos ceteris prefulit
et preficiat necessario diligite
lumen sapientie / De primo scri
bitur supra scilicet sapie vii° in fine
capituli / Neminem diligit deus
nisi eum qui cum sapientia habi
tat propter quod consilium est
ut quilibet ex vobis cuncti in
quantum radio sapientie fulciatur
de secundo scribitur in psalmo
secundo Et nunc reges / hic
est qui scit vel esse debet
bonus genus sancta populus
acquisicionis prima petri ii° et
potissime curati et prelati in
telligite erudimini et quid
aliud nisi sapientiam ut predicatis
verum / Item iuxta paulum apostolum
christus dei virtus et dei sapientia
est et ideo qui nescit scripturas
nescit dei virtutem eius quod sa
pientiam / Ignorancia enim
scripturarum est ignorancia christi

prophetarum dicit Si iuxta Dixi primo
et secundo Vt tercio vniuersalem
bonum gubernans in compendio
quod in verbis premisse actu suo
completur Et radio sapientie
fulciatur et quod necessitas re
quirendi sapientiam iungitur de
de prelacione agitur Veri pre
esse populo / dicit enim Se
neca epistola xviii Scio ne
minem posse bene viuere sed
nec tollerabiliter absque sa
pientie studio / Et subdit Cum
omnia habueris tunc et habere
sapientiam voles hoc enim e
rit ultimum vite instrumentum
Si ergo nullus potest bene vi
uere sine sapientia Quomodo
ceteros pastores et maxime prelati
qui preficiunt populi dicam non
dignantur Regere volunt
tamen quid sit regimen ignorant
predicare contendunt qui scien
ciam legis non habent magi
stri aut rabbi cupiunt a populo
apellari qui nunquam fuere veri
sapientie discipuli / Attendant
quesso quod salomon non aurum
non diuicias non gloriam a deo
pecijt sed ut sciret populum
dei regere et iudicare iii regum
iii° Si hec elegit rector anpo-
rum multo magis debet aliud
eligere nec delectet animarum per
sate quod pharao gentilis noluit
pecora sua nisi viris industri
esse committere de quo legitur
genesis xlvii° Si nosti in eis
pharao dicit viros industrios constitue
eos magistros pecorum meorum

Si ergo non doctores nec ma-
gistros sciencias, saltim tales
eligatis in rectores animarum
qui ea que sunt ad discendum
necessaria sciunt sicut librum
sacramentorum seu missale lectio-
narium antiphonarium baptis-
terium compotum scilicet quo ad
dies et menses canones peni-
tenciales psalterium omelie
per circulum anni dominicis diebus et sin-
gulis festiuitatibus / ut patet xxx
distinctione Que ipsis sacer-
dotibus / Debes autem scire ca-
nones penitenciales / unde hos-
tiensis in summa de penitencia
et remissionibus § Que penitenci-
bus / Et autem / pensset ita
que princeps catholicus aut
prelatus an consignat plurimum
constituat non sapientes sed pu-
eros ydiotas effeminatos et
bibulos rectores animarum Si
quidem pharao de lubus carnem
habuit sollicitam / Ipse de salu-
te hominum non curabit ille rec-
tor habet magistros valetes pro
rectoribus iste contentus est
ydiotis abesse // Ideo audite u-
erbum domini inquid ysayas pro-
pheta principes sodomorum
auribus percipite legem dei
uestri populus gomorre ue-
stri // Audite plurimum qui pre-
estis uobis lumen diligere
sapiencie Per quam quippe sapi-
enciam quelibet adultas in xpo
quod in psalmo xviii° scribitur
Lex domini immaculata conuertens

animas / per sapienciam dirigitur
ad iusticiam Unde prouerbiorum sexto
scribitur / mandatum lucerna
et lex / Per quod patet quod qui lu-
men sapiencie non habet neces-
se est quod in tenebris ambulet
donec in foueam dampnacionis
cadat / Per sapienciam in uenire ac
possidere possumus tranquillitatem
et pacem propter quod psalmis-
ta psalmo cxviii° diligentibus legem
tuam et uere pax multa quia
cum deo cum angelis cum homi-
nibus uoluntatis bone secundo
ymo cum omnibus creaturis
Unde cum quod daniel in lacu leonum
danielis xiiii° et tres pueri in igne
pacem habuerunt eiusdem iii°
nisi quia sapienciam dei habue-
runt et legem eius dilexerunt
Quare in xpo dilecti non perpen-
dite lumen sapiencie sed dili-
gite non sitis de numero illorum
qui magis diligunt tenebras
quam lucem / Per simplices et fabulas
sompnolenti ad ecclesias parati
ad loquendum et muti ad tacen-
dum prompti ad audiendum pigri
ad oracionem deuotam / Quorum
tota sollicitudo est cum princi-
bus sedeant et solium glorie
teneant / Regum ii° nunc habete
Per tem cum illis qui festucam
in alieno oculo considerant sed
trabem in proprio non uident pre-
esse semper uolunt nunquam
desiderant corrigi / numquam prodesse
non sitis ex illorum sorte qui ad
inuentores sunt iniusticie di-
struatores iusticie amici uiciorum
hostes uirtutum dilectores
munerum et inimici sapiencie

in omnia magis ac magis lumina
sapientie colligite et in lumine
ambulate ut filii lucis esse
mereamini gratie in virtute sapi
entie dei pervenire valeatis
Quod nobis prestare dignetur
ihesus christus dei sapientia etc.

**Sequitur sermo de sapi
entia dei vicesimus sextus idem**

In nomine domini nostri ihesu christi in
quo vivimus movemur et
sumus. Sit hanc sanctam con
gregationem alloqui ad agendum
que salutem et ordinem benivolum
quod ex ipsis in nobis respiciunt
competenter valeam verbum assum
psi quod scribitur sapientie
vi. **Audite reges et intelligite**
In christo dilectissimi omnes deum
credentes et specialiter dei
sacerdotes qui sunt genus sanctum
regale sacerdotium populus
acquisitionis servitutes dei
continuent vocati sunt ad re
gnum eternum ad videndum ad
mirabile lumen suum ubi ut
ait augustinus xv de trinitate dei
quidquid amabitur aderit nec
desiderabitur quod non aderit
omne quod ibi erit bonum erit
et summus deus summum bonum
erit et aderit ubi semper
vacabimus videbimus et lau
dabimus. ubi ut ex quodam
sermone beati bernardi colligitur
erit memoria sine oblivione
ratio sine errore voluntas sine
omni perturbatione impassi
bilis in qua corpus surget
sine corruptione. claritas
qua configurabitur corpori clarita
tis christi. agilitas et secundum
voluntatem cogitationum nostra
rum ut ait apostolus. subtilitas ut quan
tumlibet spissum vel solidum e
rit penetrabile. ubi gaudium
erit diligere proximum sicut in se
veritate tamquam seipsum. videre
proximum diligentem se sicut di
ligit se. deum diligere plus quam
seipsum. seipsum diligere tantum
modo propter deum. videre deum
diligentem se plus quam quis dili
git seipsum. Et ideo insensati
sunt qui salutem regni huius
parvipendunt et ipsius delectationi
quamlibet intensam volup
tatem mundi delectationi sive
ame surgit ex visione pulchri
tudinis sapientie dei ante po
nunt. tanta quippe est pulchri
tudo illius sapientie que ex
ore altissimi prodiit in quam
desiderant semper angeli prospicere
ut si non liceret ea amplius
videre quam unius hore mo
mento propter hoc innumerabiles anni huius vi
te pleni deliciis et bonis temporalibus
affluentia essent merito contemp
nendi. pulchritudo igitur divine
nos capiat et delectatio summi bo
ni ad agendum semper que rec
ta sunt promoveat statutis sta
tum eternum et summum om
nium bonum reddens deus tranquillus
nos credidit in sancto desiderio. Fratres
nostros illam caritatem in aliis faciat quam diebus
erit esse omnia nobis bonum
deo efficiat quod et donet
incarnata sapientia filius eterni
mater sua virgo virginum

illa beata salutacionis prohemio a
ue maria gracia plena ¶ III
Audite reges et intelligite Sap. 6°

Verbum est michi ad uos uos
ecclesiasticos dei sacerdotes ad
diuinum ministerium deputatos
reges animarum et audiatis
sapienciam et non excidatis
data siquidem a deo est potestas
et ab altissimo uirtus qui in
terrogabit opera uestra et co
gitaciones uestras scrutabitur
quoniam cum essetis ministri re
gni illius non recte iudicastis
neque custodistis legem iusticie
et ideo durissimum puncatis
iudicium / exiguo enim conceditur
misericordia sed potentes po
tenter potenter tormenta paciu
ntur. Dum tamen quippe loqui
tur. Discessisse quippe eloqui
tur. Dum septuaginta discipulorum sed
epistoli in locum apostolorum
propter ambesitate. Vi uos tam
gitat illud ysaie / Cythara lyra
tympanum et tibia et uinum in
conuiuiis uestris et opus domini
non respicitis nec opera eius
consideratis / et iterum illud, ve
qui potentes estis ad bibendum
uinum et uiri fortes ad miscendum
ebrietatem qui iustificatis im
pium pro muneribus et iusticiam
iusti aufertis aufertis ab
eo. Propter hoc enim quia uul
ti ex uobis preripendunt sapie
ciam captiuus ducitur uester no
biles fame perierunt et multitu
do plebis siti arescat // Propter hoc
infernus dilatauit animam
suam et aperuit os suum absque
ullo termino // Audito igitur

reges ecclesiarum et intelli
gite ne ignoranciam in hijs
que uos scire oportet ali
liter pretendatis / Estis namque
diuini sacerdotes / Sacerdoti
autem officium est secundum beatum
Jeronimum super aggeum prophetam
de lege interrogatus respondere
et subdit Si sacerdos est sci
at legem dei si ignorat legem
dei ipse se arguit non esse
sacerdotem domini / Sacerdotum
est preterea officium sacrame
tum corporis et sanguinis domi
nici in altari conficere omnes
dicere benedicere dona dei
sacramenta ecclesiastica rite
dispensare rogare cunctis et
fidelibus reuerenter conferre
baptisare uerbum dei in ec
clesia facere delinquentes
ad penitenciam paterna dulce
dine inuitare et eos cordium
sacramento fouere // Rectorum
vero et custodum animarum
est officium respectu ceterorum
quod sint boni vigiles qui ceteris
dormientibus peruigilent quia
pro animabus ipsorum districtam
racionem sunt summo iudici reddi
turi // nam aliter non potest
ulla pastoris esse excusacio si
lupus comedit oues et pas
tor nescit / quod sint eorum bo
ni custodes qui uigilantes
animo atque in ordinibus et
nocturnes hostium insidias
explorent sagaciter deprehen
dant laqueos / eludunt ten
diculas uenia dissipent tales
nempe sint fratrum christiani
populi amatores / qui multum

orant pro populo et leuitica sta
ciuitate de quibus ysaie lxii°
scribitur Super muros tuos Je
rusalem constitui custodes tota die et tota noc
te non tacebunt laudare nomen
domini. Sed qui sunt hii et
laudabimus eos nam multi et
quasi omnes querunt que sua sunt
et non que ihesu christi / Omnes
diligunt munera sequuntur ret
ributiones non multi sacerdotes sunt
principes adulterorum pupillo
non iudicant et causa viduarum
non ingreditur ad eos alter
iudicant magnum quam paruum
alter ferunt sententiam in subditis
alter pro terminis quam diuite alter pro
paupere / Non multi sunt quos si
quis diligenter inspiciat armi
geros potius et milites quam
sacerdotes dei estimabit / Alii
sunt qui prauitatis exemplo
deuorant plebem domini sicut
escam panis / alii sunt qui ve
nantur feras non animas in
ecclesie vanissimis sophisticis a
campis cotidiani Alii sunt qui
velud sues appetunt volutabro
lutum luxurie cunctam diuino
seruiciter deserunt et nichilominus
accepti ad sancta sanctorum ac
cedere presbiteradum ad tante
tam absolucione presumpsa non
formidant / Et hii alligant
subditis onera grauia et in
portabilia digito autem suo
nolunt ea mouere / O sacer
dos est ne rectum iudicium
quod tu turpiam luxuriam com
mittenti penitenciam septenem

septenam in pingue / Si bene solus
in lutum cadis luxurie septem
psalmorum modulacione tam immane
scelus euadere contendis / Certe
non sic itur ad astra / Quanto enim
gradus altior tanto casus grauior
de paradiso dicit i. Adam. ac sic paria
maior / Sunt nimium nam ut dicere
tum dicit / Nemo unquam elencti
bidit bene penitentem / non enim
dolet se deprehenditur quia pec
cauit sed quia ignominiosus factus
est. Rex. dicit i. Cuius aliquando
audire Reges et intelligi
te qui obliuiscimini dominum
attendite quod non estis sacerdotes
Baalim non dagon non baal non
astaroth nec aliorum ydolorum sed
domini exercituum / Ideo quanto
eminenciores estis dignitate
tanto debetis esse eminenciores
excellencia virtutis / Sacerdos
quippe secundum ysidorum libro viio
ethimologiarum / a sacrificando dicitur
non ergo procedat ab eius quod
ex adipe iniquitas cum sancti
tas vobis astricatur a domino
Sancti inquid estote quia ego
sanctus sum / Verecunda pudere debi
xpiane legis sacerdotes ymmo ve
rius lege xpi peruersores quia
maior in gentilibus zelus ad ydo
la sacra et vincta quam in eccle
siam domini semper viget
tam ymo velam semper viuebat
moralior vita maior reuerencia et
splendidior castitas reperitur
nam ut ait plato in thimeo li°
primo quod apud athenienses predicti
sacerdotes separatim a cetero.

populo convincebant ne aliqua
prophana contagione castitas
pollueretur. At contra nostra
tes commixti sunt inter gentes
et didicerunt opera illorum et
factum est illis in scandalum.
Videmus nempe in veris contra sa
cerdotem certe in medio bibu
lorum in medio loquentium iniqua
et operantium mendacium. Audi
te itaque reges ecclesiastici
et intelligite quid dicat beatus
Jeronimus de vita gentilium sa
cerdotum in libro contra Jovini
anum. Cheremon inquid stoycus
vir eloquentissimus de vita an
tiquorum sacerdotum narrans ait
quod omnibus postpositis negociis
semper in templo fuerunt et
rerum naturas causasque ac
siderum motus contemplati sunt
et numquam mulieribus se im
miscuerunt. Numquam cognatos
liberos propinquos quidem vide
runt ex eo tempore quo cepe
runt divino cultui deservire car
nibus et vino se semper absti
nuerunt. Et ibidem tractat ver
ba Josephi lib. ii c. xiii. De
phariseis et saduceis et esseis
quorum novissimos miris effert
preconiis quod ab uxoribus et vino
semper abstinuerunt et coti
dianum jejunium verterunt in
naturam. Et diversa continen
cie et parsimonie diversorum gen
tilium ponit ibidem exempla.
Nunc ergo reges ecclesiasti
ci intelligite erudimini qui
judicatis terram. Dicendum

gentiles sacerdotes in supersticio
sis cultibus et ritibus satha
ne servientes sic abstinere se
a castrimargie abstinebant se
corpora sua macerabant se se
a negociis secularibus abstrahe
bant se se a conversacionibus
hominum separabant et precipue
qui ydolis ministraverunt. Qua
les putatis debeant esse sacer
dotes altissimi per quorum ma
nus dei filius victimatur qui
sunt mediatores inter deum et
populum suum qui sunt angeli
dei exercituum. Ex quorum vita et
doctrina salus pendet populorum.
Qui si boni nulli meliores. Si
vero mali nulli deteriores. Qua
les inquam esse debeant utique
sancti et immaculati in conspec
tu dei in caritate quamvis corpo
ra sit in celis. Ut sic quidem
speciem humanitatis gerant
ibi vero mansiones sanctorum
mente revolvant etiam cum
gloriosis laudabiles in secula
seculorum eternis aspirant. Cum
placet eius aspectus cum totali
intuitus. Quam delectabilis
quam superhabundans omnibus
fruitio. Quam mira cum divina
nimis ad deum facie ad faciem
conversio. Quam super mirabi
lis singulorum ad singulos et
omnium ad invicem caritatis glu
tinosa connexio. Quam mirabi
le meritis precedunt. Quam
difformiter inveniunt et ta
men uniformiter faciantur
licet inequaliter sorciantur con
templantur. Qualis pax. Qualis

gaudium equalis iocunditas / ꝗ
stabilis / ꝗꝫ quieta mansio equa
le regnum quod iure quasi here
ditario et iure emptionis xpi
deinostri debetur volus / quibꝫ
dicitur audite reges et intelligi
te. Ex quibus elicio istam p
positionem triplicitam / ꝙ omnes
viri ecclesiastici et specialiter
presbiteri maxime curati de
bent esse castitate nitidi vir
tutum ornamentis decori et
grauitate morum maturi
¶ Dixi primo ꝙ omnes viri eccle
siastici et specialiter presbiteri
maxime curati debent esse
castitate nitidi. nam dicit de
cretum / nemo ad sacrum ordi
nem permittitur accedere nisi
aut sit virgo aut probate casti
tatis existat et etiam alia
decretum et inbestante impii
iudicio sancti spiritus se abo
gradu subdyaconatus, dyacon9
et presbiteratus nisi caste vi
xerint excludendos / Quod
canon di qui sunt presbiteri
lxxxi. di. Exequitur in quinque
di qui sunt presbiteri dyaconi
subdyaconi qui in crimine for
nicationis semper iacent in
se mulierculas abiecerint in
terdicimus eis ex parte dei potes
tatem et beatorum apostolorum petri
et pauli ingressum ecclesie
Qui vero huic salubri statu
to obedire contempserit y
dolatrie et vicium pagani
tatis incurrit // Dex sunt
autem que secundum apostolum
super matheum conspirant in cor
ruptum castitatem scilicet sobrietas
operatio, absentia cultus, insti
tutio sensuum, raritas sermonis
cum honestate, evitatio oportuni
tatis, oportune loci et temporis
Ex quo patet ꝙ ubi regnat e
brietas ibi luxuria violenter p
pinitur est enim ebrietas fla
giciorum mater / radix criminum
origo viciorum / turbatio capitis
subversio sensus / molestia lingue
insania voluntaria et venine cor
ruptela Quia dum ebriosus
absorbet vinum vel sicera
absorbetur a vino vel sicera
abhominabitur a deo / despicietur
ab angelis deridetur ab hominibꝫ
destituitur virtutibus confunditur
a demonibus // patet etiam ꝙ
crimen viro ecclesiastico presbiteri
um est nocivum / sacerdos enim
est mater ingenium numera
criminum virtutum ipsa namque
est que virum fortissimum su
perat in relatum sibi sufficiunt
virtutem inbuit superbiam
et etiam conservare adiiciens
Ideo tu sacerdos iuxta consilium
beati ieronimi semper aliquid
operis facito ut dyabolus inveni
at te occupatum de consecratione
di. v. numquam / sacerdos esse
et voluptas sunt anima hostis
antiqui administrat animas
captivandas / desciunt sanctitatem
nisi cum pristinum / patet etiam
ꝙ malicia pessimum est ad
laborum inconstancia unde beatus
gregorius in omelia dicit
Quo multi qui cultum subtilium

preciosarum quia vestimentum non pu-
tant esse peccatum quod vide-
licet si culpa non esset nequa-
quam sermo dei tam vigilanter ex-
primeret quod dives torquebatur
apud inferos bysso et purpura
indutus / patet etiam quod qui sem-
per suos vagum permittit despi-
cere tacite impudicus est oculus
impudici cordis est nuncius et
ideo non dicatis vos animos ha-
bere pudicos si oculos habetis
impudicos xxxii q v. nec solo
patet ulterius quod familiaris e-
pistolaris cum feminis non nulla
nutritiva carnalitatis generat
et inducit et hoc ideo quia ut
ait Salamon in multiloquio pec-
catum non deerit. patet etiam
quod optimum contra luxuriam reme-
dium est oportunitatem loci per-
sone et temporis devitare unde
Alanus in libro problematum
De venerem vitare velis loca
tempora vita nam locus et tem-
pus pabula donant ei / Item po-
eta. pestiferas igitur gladios
et pestibus arte et fugiendo
vinca quam sola fuga fugatur / [illegible]
hijs sex armis accincti fuerint
audite et intelligite quod in [illegible]
patent flores castitatis [illegible]

Conclusio secundo et tercio. quod omnes
viri ecclesiastici et specialiter
presbiteri maxime ornati debent
esse virtutum ornamentis de-
cori et gravitate morum matu-
ri, Cuius sic patet nam sicut o-
mnes fideles debent abhorrere o-
pera tenebrarum et induere ar-

ma lucis ad Romanos xiii°. Un-
de magister minister dei sapientes
et in templo sancto suo et sic ge-
stus ystrionicus et vestitus in-
honestus arguunt in quolibet men-
tis levitatem aut verbis [illegible]
[illegible] plurime. perfecto decet
virum ecclesiasticum omnem
esse in moribus gravem, quod
propheta psalmus dicebat in popu-
lo gravi laudabo te / Sed heu
sunt non nulli qui prelaturas
ac rectorias ac dyaconatum et
ac presbiteratum ambiunt non ut
proximis luceant sed ut ea que
sunt apud eos consumant, non
ut deo in sanctitate et iusticia
diebus omnibus in timore serviant
sed ut mulieribus [illegible] vide-
ant, non ut deo [illegible] sed
mundo / non ut honorem dei ac-
quirant sed ut amicos suos po-
tenter magnificent [illegible] in prin-
cipibus sedeant et solium glorie
teneant et si que bona pro
tempore faciunt vel iusticia [illegible] agunt
ut viri ipsi videantur / Cuius
minor cura de vestibus si bene
redoleant quam de sanctis [illegible]
[illegible] in ecclesia consistunt
omnis [illegible] est ut suos et
suorum etiam si sint ystriones vel
[illegible] promoveant / oculos ha-
bent sed non vident [illegible]
[illegible] te [illegible] et ego te
[illegible] et sic tam in singulari quam in
plurali numero [illegible] apud e-
os illud in vespere domini sui sic
[illegible] / Vos autem non sic
sed sic luceat lux vestra coram
hominibus ut videant opera

bona et glorificetur pater vester
qui in celis est // Cum igitur om
nes viri ecclesiastici et specia
liter presbiteri maxime candi
di debeant esse castitate nitidi
virtutum ornamentis decori
et gravitate morum induti ut
patuit in expositione tripertita
et primo premissa dehinc que agere
vestire oporteat concipitur
conceptus ornatus vestis ? ge
ritur. Note vobis ammonito
rie dicatur / Audite reges et
intelligite. Et hec erant verba
in prohemio sermonis proposita /
In quibus quidem verbis viri
ecclesiastici et specialiter presbi
teri primo exhortantur ut au
rem patulam ewangelice ve
ritati exhibeant in verbo au
dite. Qui enim est ex deo verba
dei audit Johannis viii°. Secundo
quod innocenciam vite singularis a
teneris retineant cum sint re
ges ut sic quod agatur apte
latius facilius tractatur apud di
tis in exemplum // Verbo et
vite rex depingitur magne // Tercio
ut ea que audiunt de lege
dei vel legunt intelligant
Tabernaculi sacerdotes custodiunt
sacramentum et legem exprimunt
ex lege eius / Et quidem ut
exercitatur mentes ipsorum de
precia dicitur Audite. Et secundo
sacerdocio propter vitam celi
bem in omnibus exhibeatur
reverencia dicitur audite re
ges ut habeant in eis sin
gulorum scelere estimata con
sciencia dicitur audite reges

et intelligite ¶
Dixi primo secundo et tercio me
regem quod in verbis premissis vi
ri ecclesiastici et specialiter pres
biteri adhortantur ut aurem
patulam ewangelice veritati
exhibeant in verbo audite. quod
in innocenciam vite singularis re
tineant et ut ea que audiunt
de lege dei vel legunt in ea in
telligunt // Primum sic patere
potest / Nam postquam aaron
locutus fuit omnia verba que
dixerat dominus ad moysen
credidit omnis populus audie
runtque quod visitasset dominus filios ysra
hel et proni adoraverunt / Exodi
iiii° / Vide Exo. xxxiiii legitur
qualiter assumens moyses vo
lumen federis legit audiente
populo / Qui dixerunt omnia que
locutus est dominus faciemus
Sic dum veritas viris ecclesia
sticis preponitur est diligenter
amplectenda. Sed certe iam
veritas ut plurimum odium pa
rit. Unde balach rex moab
vel cum diligebat cum balaam a
riolus de filiis israhel bona di
cebat licet vera, nec enim ho
noravit sicut honorasset si e
navit placencia verba dixisset nu
meri xxiiii°. Et achab impius rex
israhel oderat micheam prophe
tam eo quod dicebat ei veritatem
Ego odi eum quia non
prophetat michi bonum sed malum
iii regum xxii° // Hinc est quod ait a
postolus ad galathas iiii° e
go inimicus factus sum vobis veritatem
dicens // Secundum sic

declaratur // Nam cum ubi ceteris
clausule maxime prelatus et
sacerdos non dum sibi sed alijs
viuat quia sit forma recte viuen
di et exemplar est necesse
continue vivunt ex populo di
ei possit inspicere et sit secundum
exemplar // Quod considerans
ambrosius in suo pastorali sic
inquid. nichil in hoc seculo ex
cellencius sacerdotibus vel sub
limius episcopis reperiri potest.
Sit cum dignitatem eorum oculis
demonstramus, digne nostram
quid sumus et quid sumus professi
actione potius quam nomine
demonstremus. Ut nomen con
gruat actioni et actio respon
deat nomini, ne sit honor sub
limis vita deterius, ne sit dei
fica professio et illicita actio
ne sit religiosus amictus et
irreligiosus profectus, ne sit gra
dus excelsus et defectus exces
sus. Hec ille. Unde gregorius
super ezechielem omelia decima
super illud fili hominis specula
torem te dedi etc. ait. Quisquis
populi speculator ponitur in al
to debet stare per vitam ut pos
sit prodesse per prouidentiam. // Et
sic patet. Nam si bene consideratum
fuerit quod audiunt de lege vel le
gunt non intelligunt magiste
rium animarum nimis cupide su
sceperunt. Nam beatus grego
rius quasi admirando de presump
cione talium sic inquid. Ab im
peritis pastorale magisterium
qua temeritate suscipitur quan
do est ars artium regimen

animarum hoc est magisterium
discipline vel culpe districte no
uerit parcere et pie resecare.
hec ipse // Quomodo enim a
nunciabit ewangelium nunquam
et ignarus qui tamen ubi sit
non annunciavit. Unde pro
pheta in libro dedicatur contempla
tiua fili hominis speculatorem
te dedi domui israhel si im
pio loqutus non fueris ut se
ab impietate sua custodiat et
ille peribit sanguinem eius de
manu tua requiram. Hoc est
dicere si ei peccata sua non
annunciaveris ut ab impietate
sua convertatur et vivat te
qui non increpasti et ipsum quod
te tacente peccavit flammis
gehennalibus perdam // et subdit
omnis super pectore tam per
nens extraneam sententiam ista
non temeat omnis tam alienus
a fide qui iste sententie non cre
dat omnis ab hoc non intermis
dat omnis ista pene intollerabili
metu future examinacionis
accipiat nisi qui hoc non vel
legit aut futurum non credit
hec propter. // Studete igitur
reges et intelligite verba
regis dei discite iudices a
nimarum ne forte vos tan
tos ignaros nimis doctos et
in emmeo consuetudinem rapiat
et perdat sicut dignos fruc
omnis enim arbor que non fa
cit fructum exciditur et in
ignem mittetur // Quippe si
glo[illegible] de sacerdotio regia
li // Summum querite regnum

dei et iusticiam eius Et omnia
adicientur vobis / Ad quod
nos perducat patris eterni
sapiencia dei filius semper et
perpetua Benedictus Amen

In nomine ihesu xpisti etc
Sermo vicesimus septimus
De sapiencia dei

Proteget gradientes sim-
pliciter / proverbiorum

Speculari libet diligencius et q-
rere / Cum deus auctor nature
hominem rectum fecerit unde
hoc venit quod se ingesserit similibus
questionibus autem exemplo ho-
mine ad sanandam voluntatem
contrariam atque parem humanam
genus insistit unde venit quod
ab illius creati et ab illius genita
ratio genuit ymmo sepius in-
ter se discordant et inpacientur
fecit quippe deus hominem apud
se probum non tamen reliquid
pelim et hoc ipso quod ab illius mul-
titudo hominum per generacionem e-
manavit Amoneret omnes ho-
mines et simul simplicem fugare
tur / fecit simplicem ut neces-
se haberet ius sui diuinitatis ser-
varet et quod sibi nollet fieri
alteri non faceret et quod si-
bi vellet alteri optaret facere
ret aut impenderet // fecit
et rectum ut per cautelam de-
ceptionis nequaquam se cor-
rumpi permitteret / Quomodo
ergo vivatur per multa ri-
simpliciter ambulando et re-
cte vivendo bonum tendere /

beat in quo nedum multa sed
omnia sunt bona / ibi scilicet
Deum / in quo leticia in quo se-
curitas summa in quo beatitudo per-
fecta in quo pax et securitas to-
ta in quo nichil ad sciendum
deerit beato spiritui Omnem sci-
dere est vita eterna Quo sun-
est felicitas sine fine mansu-
ra // Ad hoc siquidem condictus
erat vel vobis creator semper
astaret semper astans semper
in eum aspiceret / semper aspi-
ciens semper ei adhereret et
ei semper adherens immorta-
lis esset // Sed nondum post-
quam ab illius tempore Ad quod
creatus erat prebant tandem na-
tura eius sed ab opificio se divertit
pulsus de loco deliciarum venia
sit vagus et profugus super
terram et tamen factus est con-
fusus incepit se per multa
distrahere et in similibus questionibus
omnibus implicare statim quod
profusus filius suborta longe
in ter filios eius discordia prima
quam generavit infelix iudi-
cia Et quamvis abel iusto no-
cuit debuit obesse sed prodesse eo-
rum in quo recta simplicitas
ipse tamen unde advocatoris
emerit poterat suscepta causa
pone exbita innocentie est-
e aderas // Sic ergo iniciam
discordie sunt fundamenta
varie iudicia vitam et in lucida dya-
boli morte intravit in orbem
terrarum / Denique cum mul-
ta fuisset hominibus honorum

temporalium copia venit ri-
xa. hinc est quod Genesis xiiiº
legitur qualiter quia substan-
tia abrahe et loth erat mul-
ta ita quod non quibant habita-
re communiter facta est rixa inter
pastores gregum abraham et
loth. Similiter factum est
iurgium pastorum gerare adu-
ersus pastores ysaac habebat e-
nim ysaac possessionem ouium
armentorum et familie pluri-
mam. Genesis vicesimo viº
procedente quoque tempore ho-
minibus variatis permulta
iam inuidia iam luxuria iam
superbia iam ad malum nobi-
litas iam principes tyranni-
des iam carnalitas iam opi-
nionum varietas rixam ve-
niunt induxisse. De inuidia si-
quidem habetur primi regum
xviiiº libro pro eo quod dauid occi-
sus golia philisteo gigantee
quantitatis communiter lau-
dabatur a dicta illa non recto
oculo saul inspiciebat dauid
et deinceps nec aliquis po-
tuit ex tunc mollire cor saul
quin eum persequeretur et
ex inuidie loca non potuit
nec animo acquieuit donec
ultionem de iusto reciperet
quam tamen deo ipsum pro-
tegente non fecit. Sic non
nulli carnales videntes ani-
mum principis ad aliquem
exigentibus suis virtutibus
inclinari sibi ordinant ut ani-
mus principis permutetur

qualiter non alii nisi soli ipsi
quasi valentiores in regno
reputentur. Et detrahunt, si
quis querit an ad restitucionem
tenentur. dicendum quod cum ta-
les fecerint malam opinionem
de eo contra quem loquuntur et
sic statum eius diminuunt de-
tractores qui sunt deo odibiles
dici possunt. et si tunc dispo-
situs erat in toto princeps il-
li dare quidquam vel dona-
tenebitur qui maliciose cor nota
principis auertit satisfacere
in quanto dampnum fecit
Si vero a beneficio non remo-
uit sed displicibilem reddidit
domino facit tenebitur ipsum
in integrum restituere recon-
gnoscendo errorem suum ipse
si hoc audet vel per alium si
non audet facere et ut prius
tunc restituatur gratie modo
sibi possibili curare. O detrac-
cio quam multas animas ad
infernum perducis. Quasi
enim totum genus humanum
laborat hoc vicio Et hoc ideo
quia a paucis viam salutis am-
bulant et quia pauci vel
nulli sunt qui saltim ex le-
uitate animi temerarie de
proximis non iudicent vel
vitam ipsorum discuciant.
De luxuria vero quot rixas
generat patet Genesis xx
xiiii libro occasione dyne filie
iacob quam sychem filius
emor rapuit et oppressit fac-
ta est magna discordia inter

filios iacob et habitatores te
re illius et populus cum eius
principe est deletus // Item
pro uxore leuite in gabaa pro
beniamyn turpiter pro luxu
riam interfecta pugna gra
uis inter beniamyn et alias
tribus est commissa ita quod
non plus de tribu illa rema
sit nisi sexingenti uiri pun
Regum xxiiij° // propter hanc
troya est destructa / terra de
leta / sodoma cum aliis ci
uitatibus igne flagranti
iehenne combusta // propter hanc
fiunt homicidia / committuntur
furta / oritur interdum ca
ristia que nichil prochdolor
quamuis / nichil fedius ni
chil inmundius // Hec facit de
homine bestiam / de rationali
brutalem / de uidente cecum
de uiro effeminatum facit /
// hec dyabolus communiter du
os simul mercatur / propter
quod quia non soluit sibi ita
in aliis sicut in hoc in
communiter mercatura libera
ad illud trahit unde et immun
dus spiritus ideo appellatur
// O uorago pessima que fere
totum mundum deuorat
// O pestis domestica que om
nes homines paucis except
pollutis et inquinate pauci
enim sunt qui non sunt fe
torem eius experti / pauci
qui tanta habeant fetore ip
sius uestimenta // fugite e

abea quasi a facie colubri non
tum pugnate contra eam sed
fugite fornicationem / Ozelius
quippe pestis hec periculosa fu
giendo quam pugnando superatur
// De superbia etiam quot rixas
facit patet Iudicum ix° ubi aby
melech cupiens solus regnare
septuaginta fratres in uno la
pide eodem die interemit // hec
angelum contra deum exaltauit
hominem de paradiso expu
lit / de angelo dyabolum fecit / hec
babiloniam destruxit // regna
turbauit / ista accedente omne
peccatum committitur / Initium
enim omnis peccati superbia
hec minores despicit / equales
perpendit / maioribus assimi
lari contendit / non patitur sibi
esse sed laborat semper pre es
se prepositum semper esse cupit
adeo quod quantum est in ea se pos
set celum conscenderet / non
potest tamen illuc ascendere
unde meminit infeliciter se
cecidisse ¶ De mobilitate popu
li ad malum quod rixam generet
patet Exodi in multis capitulis
ubi filii israhel non obediebant
domino sed iam in murmur consur
gebant Et ut legitur ibidem
sedecimo capitulo habito uino
cibo desiderauerunt alium et
aspernati manna comedere
carnes pecierunt // Adhuc ut
ait psalmista esce eorum erant
in ore ipsorum et ira dei ascen
dit super eos / et occidit pig

reges eorum et electos israhel
impedierunt. Hec non nulli et si
iusticiam seu virtutem aliorum
intendunt commendant. Ista ta-
men hystrionem detrahunt et eos
tamquam malos cum tamen
boni sint persequuntur. Et hoc
ideo quia omnis etas mobilis
est ad malum. Similiter non
nulli sunt qui eciam quosdam di-
ligunt cum abeunt et quando
redeunt occidunt. Quod patet
in allexandro de quo narrat
Seneca in libro de ira quod caris-
simum sibi et una secum edu-
catum inter epulas manu
sua transfodit. Sed quod sub
specie tyrannides eciam distan-
tes faciat patet in nabucho-
donosor qui dixit holoferni
non parcet oculus tuus ulli
regno. Judith ii. Omni per totum
fines regna et civitates de-
struxit et lucos succendit.
Cuius tyrannidem et ferocem
animum ne regna continerent
obviaret habitatores urbium ob-
viam venienti exierunt et
ipsum cum coronis et lampadibus
ducentes choros in tibiis et
tympanis venerunt ... ipsi
peccatum nimium ... mitigare po-
tuerunt. Judith iii. Item patet
in anthiocho Rege qui as-
cendit jerosolimam et fecit
cedem hominum et effudit
sanguinem innocentem in cir-
cuitu sanctificationis. Primo

machabeorum primo. De crimine
tyrannide eius et sequentibus ca-
pitulis multa leguntur. Et si
quis querat cuius rex aut
princeps aut alius potestate
super alios habens tyrannus
dicatur. Augustinus audiat
eum secundo de civitate dei
capitulo vicesimo dicit. Rex
tunc est in iustus tyrannus est
et aristotiles octavo ethicorum
ponens differenciam inter ty-
rannum et regem dicit tyran-
nus est qui quod est sibi con-
ferens intendit. Rex quod con-
ferens subditorum. Hinc est quod
proverbiorum decimo octavo scri-
bitur leo rugiens et ursus
esuriens princeps impius super
populum pauperem. Per quod
patet quod omnis potens secun-
dum se est iniustus est tyran-
nus. Tyrannides autem diu-
subsistere non potest quia ut
ait aristotiles nullum vio-
lentum est perpetuum. Car-
nalitas vero an quemadmo-
dum generet quia dum suos
per phas et nephas exaltat
omnes alios contra se concitat
... hec ut puto Romam
desertari fecit. Hec civita-
tes destruxit. Castra sub-
vertit. Hec sibi volens ...
bene non curat ut omnibus
aliis noceat. Nescit autem
quod si nocet communi nocet et
bonum suum singulare. Hec
corrumpit capitula, beneficia

potentum consilia, sapientes
infatuat, pontifices et pre-
latos excecat, ponit in ec-
clesia pro lapide sepulcrali (?)
mutos stramineum congeriem,
pro docto insipientem, pro doc-
tore ydiotam, pro virtuoso
goliardum, adulatorem et quasi
ystrionem. Hec in quo videtur
proficere deficit. Hec ita ce-
cant non nullos ut magis di-
ligunt pios ad mortem quam
ad vitam. Cum eos scienter in-
dignos promoveant et vir-
nichil ecclesie magis officiat
quam si regimina ecclesiarum
indignis committantur. Prop-
terea videbunt hii a terrestri
ad divinum iudicium in quem
transfixerunt. Et quoniam
primatum habent quo abu-
tuntur in terris, congruit ut
primatum etiam habeant in
penis eo quod potentes poten-
ter tormenta patientur.
Opinionum vero varietas an
non pariat discordiam cum
ubi multitudo ibi confusio,
ubi varietas ibi non est uni-
o. Et sic si non est quod uni-
at dissipari necesse erit vari-
etatem alteri vel preesse vel
sibi mutuo adversari. Et sic
regimen aut communitas ubi
non est concordia sed capita
plura singularia, ruinam pa-
ti est necesse. Omne inquid
veritas regnum in se ipsum
divisum desolabitur et do-
mus supra domum cadet.
Propter quod deus et natura
fecerunt in homine quadrupli-
cem unionem. Nam est in co-
rpore unio capitis ad corpus et con-
tra, est unio membrorum ad
corpus, est unio membrorum
ad invicem, est unio membri
cuiuslibet in se ipso, quatinus
unione facta omnium cum de-
votum regnum capiti obedi-
at. Rex vero nullum in pro-
prie (?) contemnat, omnes corpo-
ri regni et statui provideat
et bonum commune attendat.
Omnes concorditer vivant,
nemo alterum offendat. Cui
minor est superioris officium
non respuet. Cui maior est
non se solum velit esse, re-
que existimet nec minores
contempnat. Dicat enim non
potest oculus manibus
aut pedibus, operibus tuis
non egeo. Sic nec reges aut
potentes dicere possunt sim-
plicibus aut infra se consti-
tutis: non indigemus vestri.
Et sicut monstrum esset in na-
tura si manus quis haberet
et non pedes, ita est monstr-
osum tantum curam gerere de
maioribus, non de minoribus,
cum ille [illegible] istis non subsistat.
Quodlibet membrum regni
unitatem custodiat, quoniam
si divisum fuerit a corpore
sicut palmes a vite arescet
et in ignem mittetur. Igitur

Karissimi hec et alia que vi
xac generant fugite. Uni
tatem diligenter amate
simpliciter et recte in conl
dei ambulate. Proteget enim
procul dubio gradientes sim
pliciter et dabit se talibus
congnoscere tales enim que
rit ut sit cum eis sermo eius.
Quod nobis prestare dig
netur sapiencia dei patris
eterni filius ante secula
genitus / semper et in secu
la benedictus. Amen.

Sermo xxviii de sapia dei

In nomine domini nostri ihesu xpi
in quo vivimus movemur
et sumus et cetera

Perversi difficile cor
riguntur

Karissimi licet quodlibet mor
tale peccatum provocet in
dignacionem altissimi magis
tamen ingratitudo que est be
neficiorum evacuacio / men
torum exterminacio / bonorum
exsufflacio malorum fomen
tacio. Hec animum mutat in
lutum, argentum in stannum
/ et vinum in putridam aquam
gratiam vertit in odium et
quasi mel in venenum per
mutare / Iuxta quod quidam
versificator ait: Reddere
gaudet homo nequam pro
melle venenum / Porfirium
etiam penam pro pietate dolum

Propter hanc nedum sancti
homines persecucionem
passi sunt verum et sanctus
sanctorum contemptus est
Unde ysaias primo conquerendo
de populo iudeorum ingrato
dominus dicit: Filios enu
trivi et exaltavi ipsi autem
spreverunt me / Et ostendens
bestias et iumenta in sup
erioribus esse minus gratos
subdit / Cognovit bos pos
sessorem suum et asinus presepe
domini sui. Israhel autem
me non cognovit et popu
lus non intellexit / Et hinc
est quod sicut boni benefi[cio]
percepto gratiam reddunt
pro gracia. Ita mali ex be
neficiis impensis peiores
fiunt atque sicut quidam morbos
de malicia statim replebuntur
ira / Proponas eis utilia cel
blasphemantur statim esse in
utilia vel insana. Adde super
beneficium beneficio illi
vero apponent iniquitatem
super in iniquitatem. Ubi a
mantur odire se incendunt
asserunt ubi saluti anime
eum providetur non esse
prodicionem sed quandam
ostentacionem asserverunt
/ Et tunc ipsud nisi quia ut
ait sapiens perversi diffi
cile corriguntur // Si enim
ethiops mutare poterit
pellem suam ita perversi

benefacere, tunc nesciunt ni-
si maledicere detrahere ma-
le agere aut loqui / Et quam-
vis omnes beneficiati debeant
gratiam pro gratia reddere
interdum tamen propter pro-
speritatis successum / Inter-
dum propter invidiam / In-
terdum propter stultam insipien-
ciam / propter principatus am-
bicionem / propter magnificen-
tencie dilatacionem / propter
iram et indignacionem / pro-
pter gentis vel nacionis de-
spectum / Interdum propter in-
advertentiam et quandam
insensibilitatem / Interdum
propter questus utilitatem /
odium pro gratia rependunt
vel saltem reminisci gratie
sibi facte non dignantur / pro-
speritatis siquidem successu su-
prepositus pincernarum obli-
tus est Ioseph interpretis
sui, qui liberationem eius de
carcere et restituendum ho-
nori pristino predixit Ge-
nesis quadragesimo / Sic non-
nulli miseriis et calamitati-
bus attriti multa et inter-
dum magnalia si quis per-
tes sue protectionis tempo-
re promittunt liberati
vero volunt liberatorum
reminisci et etiam mala
pro bonis non retribuerent
si volunt bona dare pro homi-

propter invidiam vero quod quidam
dolum vel malum pro gratia
rependunt patet Genesis xx-
xi· ubi licet dominus bene-
dixerit domui laban ad introi-
tum iacob / multiplicaciam ta-
men multiplicibus modis voluit
eum fallere / quanto magis ta-
men volebat illi invidere dem-
mutando illudere tanto ma-
gis videbat eum in rerum sub-
stancia profecisse / Sic non nul-
li grammatici et tales sibi fore
sapientes cognoscunt eo quod
in maioribus periculis meli-
or est sapientia quam arma
bellica ut ait sapiens videntes
tamen ipsos in forma vel veri-
tate detestere, cuperent ut
talium sapientia longe abesset
qualium tantum ipsi tamen ali-
orum principibus et potestati-
bus refulgerent / Sed non nul-
lum quia filii hominum dilige-
runt iniquitatem et queren-
tes mendacium domum domo
adiungunt agro cumulant quasi
soli terram inhabitare debeant
in eternum sed non est ita quia
a preterit figura huius mun-
di ut inquid apostolus ipse
quoque mundus cito transibit
et concupiscencia eius / Quidam
autem propter insipienciam
suis non reddat gratiam
pro gratia patet / Exodi xx-
xii ubi legitur / Quomodo
videns populus quod moyses

Quadraginta diebus et noctibus
in monte coram domino mora
retur quasi moram faceret ibi
diutinam dixit ad aaron fac no
bis deos / Ecce quam cito prop
ter insipienciam oblivisceba
tur que acceperant beneficia
orum dei / Sic sunt non mul
ti qui si pastores ipsorum aut
prelati presides sive reges
ad tempus aliquo se absentat
mox aut conspiraciones in
eunt aut moram presiden
cium ignari causatis arguunt
et quandoque linguas in detrac
cionem ipsorum resolvunt /
Moyses quippe stans in mon
te intendebat ut legem di
reciperet et peccante populo
ne deleretur sepius pro eo ob
tulit inquietus aut dimitte
huic populo noxam aut de
le me de libro viventium in
quo me scripsisti / populus
tamen ille instinctu cause con
versus in actum pravum ad
ydola defluxit nec laborem su
periis nec periculum proprium pen
savit / Sic sepius Rex aut prin
ceps sive quispiam rector
vel prelatus et si corporales sub
trahit populo presencias ut co
pulat bono communi nichilominus
tamen rudes et simplices su
ne racione factam esse moram
ipsius asseverant / Exodi xxxii°

legitur qualiter filii israel
vescebantur in deserto cibus
optimus sine labore decoc
tus flebant cum dicentes
quis dabit nobis ad vescendum car
nes / Sic non nulli verbo dei
sepius refecti nauseant super
illo et fortassis mallent ut
verbum dei varius aspidibus au
diretur vel se sinsuare luxu
rie dyaboli lecatoris infunderet
/ Sed revera tollerabilius e
rit sodome et gomorre in die
districti iudicii quam civitati
que est ingrata de verbo dei /
Sed quod propter principatus am
bicionem nedum quis non red
dat graciam pro gracia sed odium
patet ii Regum xv / Ubi postquam
david revocavit absalon et
ei pepercit fratricidium quod
commiserat in principio ipse ab
salon contra patrem suum cepit
eius solus regnare / Ecce quam
gravis ingratitudo / absalon
namque morte dignus erat gra
ciose restitutus ipse tamen ambi
cione principatus excitatus ut se
dem regni conscenderet in mor
tem patris sui non metuit ma
chinari / Sic non nulli ad se
provecti quod quamquam beneficium
ab aliis ceperunt ducti tamen
libidine dominandi et se
ut verumque ipsos sustinuit vel
occidere procurant et hii inde tra
ditores consortio tradendi sunt / Ipse
magnificencie bo de la [illegible] cionem
et nobilitatem quam [illegible] non reddet
graciam pro gracia patet in ii Regum xx°

Ubi legitur quod dum sublimauit ie
roboam super decem tribus ipse tamen
timens ne si populus per leges de
uineret regnum suum turpiret ad
ti populum ad cultum uituli dei et ydo
lis seruire fecit. hic est nomi
natissimus peccator in scripturis
qui sepius rememoratur quod pecca
re fecit israel. Sic non nulli se
duri corde non curantes qua
tacumque multitudo pereat ani
marum / quecumque scandala ade se
quantur dummodo dominia pro
curancie principatus aut regna
possideant non attento quod qui
primatum querit in terra inueniet
confusionem in celo. Sunt et ali
qui qui quamuis non uellet i di
ni tatibus suis aut uellet et deu
et legem christi uiuere contrastat
ne tamen minuatur eis hono
aut que sunt ipsis augmi per eum
non sunt et quod prohibent ne
uita ipsorum pura mordeatur uel
perpendant quod si scientes et osten
dentes digni sunt morte mul
to magis antonisantes malu
Et cum tales plus diligunt pe
cuniam quam ueram christi sage
redemptam / contingunt ipsam
propter illam amittant / Uel aut
propter iram et indignatorem que
licet beneficiatus a bono malu
respondat patet 1 Reg. xviii. Ubi
audiens saul post uictoriam da
uid quem uidam patris uiuis et
dispicit [illegible] nit in anchio eius fumo
uiuis cum in uentus erat tunc
in nubibus israhel sicut dauid

fidelis / egrediens ingrediebatur et
pregrediens ad imperium regis. ten
tamen gratiam aput saul inuenire
debuit capitale odium reportauit
Sic interdum et sic agunt non nulli
uirum publicum ad mandatum statu
rum sciorum uiliter propter quod men
te apostolo laudibus attollitur unde
tum ipsorum gloria cepit augeri ibi ipse
ueno sciorum incepit contra illos pub
onim / quam diu eum lucerna latet
in tenebris adhuc aut persecucione cu nota
ret sed postquam super candelabro
uita lucerne posuit ut enter
lucem habeant contemplari con
lucem tenebris uiuorum aspicere qui
inter lucis radios sustinent
et ob hoc lucis opera si aliter
nequeunt saltim interpretacione
sinistra fedare uel saltim ope
rire machinantur / Sed quod ma
gnificus uel uxoriamis desperatu
quis non retribuit a bono bonum
sed malum patet ii Mach. xi.
Ubi legitur quod misit Jonathas
fortes uiros qui liberauit de
metrium / postea tamen alienauit
se demetrius a Jonatha et non
retribuit eis secundum beneficia que sibi
tribuerant / et uexabat eum ual
de. Ecce liberatus a morte in li
beratores ut extingueret consur
git / Sic non nulli reperiuntur
qui cum pastus regni aliorum
pascuntur more tamen iudeorum illam
retribucionem pius reddunt proprie
tue quam nunc in petra et ignis
in gremio suo reddere hospiti
bus consuecerunt / Et sunt alii
qui alterius honore ligwagium

vnt semper scabello pedum suo
rum subiecte nec credunt alios quam
sue nationis fore meliores // Et
hinc nimium conantur intendunt eun-
dem superbiam ut si esset eis possi
bile totius alie soli totam terram
cuperent occupare // Insensati non
norunt quod hanc occupationem possidere
ut ait ecclesiastes dedit filiis
hominum ut credentes apud se esse
prudentes stulti fiant // Discant
igitur unitatem et amorem con
cordie tenere, non gentem aliquam
nota — aliquam sue conditionis parem cum eis retinent
despiciare // Omnes enim homines ab uno
creatore et ab uno creato principio
quia ab uno patre sumpserunt originem
omnes de uno et eodem luto sunt
formati quod in libro Job legitur et ubi
non differt deus an eum conuncior
quantum homo ytalicus theutu
nico et theutunicus sclauo sclauus
rutheno vel greco, non utique
dum unius gentis fideles quantum
talis est pro ratione alterius gentis
non utique // Inbecillitate ipsi principes
apostolorum contradictibus eorum legitur quod
petrus / quod non est personarum acceptor deus
sed in omni gente qui deum timet accep
tus est illi // Sed quod propter inaduertenciam
et quandam insensibilitatem quos
negligat grates esse / patet iudicium
ubi legitur quod angelus domini comminatur ei
hos ipse commemorans eis beneficia
collata et eorum abusum tot beneficia
ipse sedimpetunt quod prepigerent eum
domino et transgressi erant dei man
data / Insensibilitatem vero et du
riciam cordis increpauit / Ut

non nulli propter inutilitatem responsionis
commissi beneficia sibi eis multipliciter
exhibita sibi tamen si quam nunquam
facta essent benependerint et tamen eis
id debite esse quod est gratie perceperint
Interdum ex quadam arrogancia
hoc sibi per scientiam asserunt et quod non
negari beneficia ipsis conferunt propter
quod adorationes gratias non assurgit
quod inutilis videtur asininus / Ut
ideo inutilis videtur asininus / Ut
quidem iumentum ut bos et asinus
benefactorem agnoscit et ei hic sit se
benefactorem agnoscit et ei hic sit se
rationale sunt sicut alludit homo
rationale quod ut sibi alludit homo
ero sudore benefactorem suum minime re
cognoscit nec ei gratitudinem aliquam
retribuit dum seu benefactor est natu
raliter obligatus rependit / Cumque sit deus
precipuus benefactor et creator eorum
suum de omnibus beneficiis nobis gratuite
collatis exigit et districte requi
rit alioquin penam dampni et etiam
sensus comminatur ut dicitur deus bene
factor gratitudinem exigit alioquin
recipiendo beneficium quasi adulter
eo iste nec est factus ¶ Postremo
quod quod quorum utilitate quos sit in
memor accepta beneficia patet ad regum xxv
ubi postquam aquadam phitonissa
paulus apostolus spiritum malum eiecit
magis doluerunt ydolatre de questu
amisso quam gauderent de demo
nio expulso / Ut non nulli sunt qui
diuini ab aliquibus per fidem deliciant
de monicorum suorum vel corum
cum patrem spiritus malus eicit
compatiunt eo quod amicum vel tales
perdiderunt de famulis suis
tris potius aut alicui amato
rie debebant / O quot sunt tales nota
ydolatre / falsi xpiani qui gau
dent de sic obsessis a demone corporibus

et desolutis tristantur / Et quia
talibus durissimus sepius inculcatur
iudicium nichilominus tamen dati temporis
reprobum magis diligunt tenebras
quam lucem / Sed non mirum
quod prius difficile corrigitur. Igitur
tu in recognositate data creatoris
pensate beneficia considerantes / Et si
forsitan ignorancie pretenditis
respicite universum mundum et con
siderate si in eo est aliquid quod non ser
viat homini / Omnis quippe natura ra
cionalium adheret finem corporum
suum dirigit vel obsequitur humane
simulcetur et utilitati destinat
Unde et oblectamento prerexit ne
cessitatibus homini affluentium destina
entem ornat hoc celum hec terra
hoc aer hoc maria cum omnibus que
in ipsis sunt explere non cessat
hic certis temporibus annis innova
cionibus redimuntur pro tibi antiqua
innovans dilapsa reformans et
sup(er)ta restaurans pastu sempi
terno subministrat / Considera
ergo o homo catholice prophetam lu
cens plus aliis sciencia et virtute quod
deus dedit tibi esse post non esse
dedit pulcrum esse ut ad se tibi et
per splendorem que est ad se tibi et
per dilectionem dedit sentire dedit vi
vere / Ingeniari racionari cer
ne quam multe generaciones ab inicio
mundi processerunt que omnes sine conni
tione dei et preter sacramentis ihesu
christi in interitum sempiternum
dilapse sunt Quam multe sunt
que deum verum non cognoscunt
tibi tamen dedit se per fidem agnos
cere numquam enim sapiencior vmq(uam)
fortior aut nobilior vel dicior
fuisti quia hanc graciam pre omnibus

illis specialiter sortem meruisti / Dedit
tibi preterea spiritum capacem intellectum
similem mediam tenacem efficacem
in opere gratam in dispositione / Perfectum
in studio perfectum in preceptis solamine
in adversis cautelam in prosperis quia vide
bar que conspicis qui dilexit te sta
tim liberavit te quam errasti redu
xit te quam ignorasti docuit te / quam
peccasti corripuit te quam contristatus
fuisti consolatus est te quam cecidisti e
rexit te quam stetisti tenuit te / quam
tu te vertisti non derelinquit te
Et quam quasi oblitus sit omnium ut tibi
soli vacare possit se presencia sua
tibi exhibet semper offert beneficia
sua non a te recedit quomodo te in
sequitur non te deserit quod quod agere pro
ties non te deserit quam semper manebis si tamen
assistit in temptationibus manebis si tamen
multiplicius sub amicus ad graciam ac
tiones reddendas non sufficis sin
gulis tibi et quid dormis pulchri pau
lulum dormitabis / Venit itaque
o homo revolvens hec et alia que tibi
deus contulit beneficia creatoris dilige
illum qui prior te dilexit / Eciam
si magnum reputas quod deus dedit te
vivere et sentire reputa maius
quod dedit tibi res creatas intelligere
longe plus quod dedit se tibi cognoscere
cogita quod in periculis constitutum cle
menter eripuit nec umquam
peccantem vinci potuit quin tibi in
peccato ne in morte obdormires affi
ceret ne oblitus eris eius ipse te admo
nuit ut reminisceris eius a(?) quam sum
te revocavit / Venientem ad se
benigne suscepit / penitenti eco
pecatum quantitatum quam gracia mise
ricorditer indulsit / quantitate

pctã volentem terruit aut oppor
tunitatem peccandi subtraxit
peccare in futuro sua contra quo
verunt angeli et huius eo
celitus potestates no cohibuisti
ipse tamen no permisit quod terra ab
sorberet quod ignis releviet combu
reret aer corrumperet aqua sub
mergeret / Sed patienter ut peni
teberis agere exspectavit / potu
it ipse creatura tibi dicere nolo
nec debeo te amplius sustinere
quoniam deum offendisti omnium crea
turum cora te exarmasti atro
citus non timuisti peccan
do recede et inimico dei adhere
rex quod patitur te dux ut conturs
et vivas humiliavi te opus sub po
tenti manu / Sup omnia vero revolve
quod redemit te non auro non argen
to sed suo sanguine precioso redemptu
sacramento salutifero corporis et sang
uis sui pluries cibavit et tenetur
uis ad contrarium scilicet mane propon
dit tantum super perseveravit in eo uis
ti finem / Considera in corde tuo quam
melior est dies una sermo de sup
milia licet a cordis tuos in motes
contemplere que sunt gaudia que
sentire que iocunditas qualis
habundancia qualis securitas quam
superfluencie sanctitas et felici
tates in domo dei / quam dilecta
tabernacula dei / quam leta et
iocunda spectacula ad quam te clamat
creatura vocavit / vocat tamen
vocavit vocatum expectat vi
quod talia qualia oculus non vidit nec
auris audivit nec in cor hominis
ascendit que preparavit deus dilige

ntibus se / Sequitur nos sermo xxxix
de superstitione tollenda et excusationes ipsius

Abhominacio domini est omnis
illusor / Prov. iii   Cum quis sta
consilia et opera filiorum hominum sapi
enter conside diiudicat quod complex
mundi et eorum pravitatem quam inna
lium et vanitate qua laborat om
nis homo vivens sub excessu illius
suum in decet et vanitatem ex omnibus
fere unus lucrat quod non possit
vel faciat sibi excusaciones in
peccatis omnes enim quod cadit ut in plu
ribus a fragilitate seu stuporis ipse
illud attribuit ad vehementiam
temptacionis induxit ad societatem
malorum qui sunt inventi sunt quod a
casu declinare non poterat allegat
ad se tuere conversa liberior non est
ipsorum in peccatis omnia mala quod sunt
addebat eius malo consentire ad illud in
reputat quidem per peccato dicatque vel
se adhuc in dictu aliorum falsi per ten
dit ad mados et elusse et vilis ex
pravitatis se corruptum fuisse demo
strat ad se maleficiatum sortes lucra
maleficio phitonum nigromanticarum
incantatorum vel aliorum tamen
non ad ipsum attheavit nisi patrum
frequenter et damphosa consuetudo
non legem se habuisse docuit in
quibus damnabiliter decepit per
qualitatem eius fortissimavit ad ipsum in
tuitu scilicet ... ac tam
dum alienus per annos et tristanus
ex positis se simulans et tenuit et
totum mulierum eius non est
viple quod sit proximum incedit sive pu
se in medicasse simulasse assenciat
ad qui consensus magistratus id est

decretum et principaliter fir-
matum non attento quod prima
melium non est ductum ut esset
in capitulis ut dicitur et quod dicit
ysidorus in malis promissis rescin-
de fidem in turpi voto muta
decretum impia est promissio que
scelere impletur inrefragabiliter
tenendum ondit Et hec totum
io quod ut ait beatus gregorius li° xxvi
moralium ... generaliter huma-
nitatis est libendo peccatum commit-
tere et commissum negando absco(n)-
dere et ut excusabiliter dicatur
Sunt non nulli qui dicunt aliena
non rapimus concessis tamen rebus non
iocunde possidemus ... digna
misericordie retributione non agimus
nulla tamen pena spectamus / Non
rapimus non furtum committimus nec
quemquam vi vel calumpnia opprimi-
mus que a parentibus iure hereditario
possidemus vel quis laboribus
sine iniuriis vel seu studiis quibus-
libet honestis acquisivimus hec sine
lesione proximi cum corporis nostri
non ... plentes delectationes cum
pauperibus expendimus / De hos dives
ille qui induebatur bysso et epula-
batur cottidie splendide ab experi-
entia ... vetat
quem post hanc vitam ultrix
gehenna suscepit / non ob hoc vero
quod aliena rapuerit sed quia
in ... adeo ... deum non
habuit et eis abusus erat /
Sunt alii qui post ... quemque
nephandissima ... dum
super his deprehenduntur aut

ad confessionem sacramentalem acce-
dunt fragilitatem allegant aut
quod diabolus eos induxerit in tempt-
atione sua vel attenuationem culpe pro-
tendunt fatentur siquidem esse dam-
nabilem fragilem igitur ad peccandum
esse quod omnis etas prona ad malum
non est tamen aliquis tam fragi-
lis quin per libertatem arbitrii per
sufultus gratia dei que nemini
absconditur nisi nolenti peccato cui-
libet resistere possit / Nam sicut
ait aristoteles in ethicorum primo
... operum ... ad fi-
nem si volumus malum possimus
declinare alioquin si fragilitas
quempiam ad peccatum compelleret nec liber-
tas ad ... arbitrii esset ...
esset homo peccatum ... Nam sic quod ex
malicia procedere videretur
prius fidem ex fragilitate originem
assumpsisset / Simulant igitur cum scelerum
qui asserunt fragilitas fecit quia
non fragilitas sed animi tui li-
bertas / placuit enim tibi plus
volui in luto luxurie volutabro
quam delectari in dominio christo
Sunt ... te impulit ad pec-
candum cum corpus ... et ...
... adhoc quod omnes nolentes resist-
... an diabolus certe non nam
suggerere hortando et fallendo potest
compellere autem te ad agendum ma-
lum non potest / Sunt alii qui
dicunt tot sollicitationes habui
iam verbis dulcibus iam asper-
ibus verberibus iam promissis fal-
lacibus iam comminationibus quod

subterfugere non potuisti quam peccasses
quod fallat nam si verbum dulce et
delectabilis aspectus allice te petat
cepit ad amandum proprium amore
carnali tum iterum ut audires vel
videres iterasti sed utinam placuit
semper quibus placuit illa sagitta
venenata dyaboli vulnerari / Et si
tibi copiam subsidij et ministrat con
tinuo leviter dimisisti deo amatore
mundissimo adimendum declinasti nonne
probare debuisti spiritus si ex deo sint
nonne scire debuisti quod angelus sathane
ne se transfigurat in angelum
lucis nonne considerare debuisti quod
sibi volunt talia promissiones et dear-
ris muneribus et similibus mag-
nis reparare non debebas / Que cum sit
tibi ex tunc non habere dicat
illa diligat / nunquam propter scitatem
vel religiositate virtutis sed aut
minus et vanis si elemosina sponte
sponsi aliquis si hic recepisti sponsum
tibi ex toto adoptasti an forte
propter hoc quod forsitan primo eo tempore
ita[illegible] dicit unitas corporis
abscondi debuit non ornatu[illegible]
etiam ministrari non deberet ex
ciborum exquisita frequentia quam
an forsitan quod forma preteris
filiabus hominum speciosa dicitur nam
forma et pulcritudine tua tantum deus
pagine congregatum sed exposuisti eam cap
tivam potestati sathane tradidisti
sine et te captivum eius coniunxisti
/ nota O miser et misera quot animas
habes speciosa vel pulcritudine confectas
tot habes ydola tu quibus est si non capi
gaude sive fornicarius an fortasse

se idem te dulcem invenit expo
nis ut tamquam amabilem aplau
dis honorem / Sed certe si plures
amat meretrix est eam et mul
torum libidini subiciat ad cor vel tac
tu peterit et posito quod adulterum
amandum diu tenuat animum de
clinet adultera est nam multi
monium per castitate est dominum tendant
vel contractum sive amando dis
rumpis / Sunt etiam non nulle mu
lieres per forme quam omnes omnia
et ut cuius etiam non propria vedium
placeant et caput eius decore
vel formose pertineant laborant
quintum amare quam admirandum in
mea componendo ungentis fictis vul
tum et fucis fucando / Cenerat
se vestium artitudine aggravant
longitudine et hoc solum ut alijs
placeant laborant / Cave si pro
pter sponse eorum quod dicitur esse sunt
vel mariti quibus lege coniugali
iuncte sunt id agent non credo
quod ex corporis fuerit est multis
homini et artifice dei et omnium
prevaricatur vel [illegible] vestibus sunt
opere tibi non marito velle sit
nam colores quam alterant vel de
formit natis nisi hinc dicitur
sit quam cunte posset abscondi
hic est quod ait augustinus ad possidium
sucare pigmentis quibus rubi
cundior appareat adulterina
est fallacia quod non dubito ipsos
etiam maritos se nolle decipi de
cipi quibus solum permittende sunt
femine ornari sed venia non
sed imperio / Deus sic ne dispicare

ultima. Fucare. hinc beatus ambrosius
in exameron. omelia ultima
pictus es o homo noli delere
bonam picturam noli tollere
picturam dei et assumere picturam
meretricis illa pictura vicium est
non decoris fraudis non simplicitatis
fallit decipit ut neque illi pla
ceas cui placere desideras
Qui intelligit non tuum sed alie
num esse hic ille fallere se ergo
desinas seu videas quod fallunt
alios et falluntur nam aut hec
ipsis quo placere desiderant a
matoribus displicent. Quod si pla
cent eis auctori suo displicet
qui videt opus suum deletum
Nec minus quam si artifex grauius
indignatur cum laude operis sui a
dulteratum. Qualiter non est dignus
odio qui adulterat opus dei et cri
mine crimen committit non enim
parvum crimen est et pu
tes quod melius te pingat homo
quam deus. Sed dicet amator
mundi Ego similiter cum gene
castitatem nec adhuc domino facere
meum ut ipse adamandum me in
ardescat sed tamen ne inter alias
que talibus utuntur habear pro abiec
ta. Sed audi quod ex ore tuo in
dico te esse nequam dixisti
enim non vis reputari inter fuca
tas quasi abiecta igitur vis re
putari sed una ex illis et se
quasi una ex stultis mulieribus
reputata es. tolle in comparacionem
mulier fucum noli pingendo
faciem tuam placere hominibus nam
dicit propheta qui hominibus pla
cent confusi sunt quoniam deus sprevit

eos. Sed dicis adhuc nonne permit
titur michi ut faciem meam lavem
aut manus ne sordes in vicinium
oculos offendant. Dic si quid addo
non ut diligar sed ne ledar a li
quo vel a sole non pecco nam sicut
operimentum lane corporis operit ita
faciem meam tamen unguentum ne
tempestate perturbetur. Audi itaque
filia et inclina aurem tuam ne il
ludas deo tuo abhominatio enim
domini est omnis illusor. Prince ne
ledaris a lacere in facie sed omnino
quid id facere conspexisti dic nam
naturam faciei sue in similibus dimi
possibilitatem habet et hoc
acri fortiter respondet. Sed ab
aliis precibus luminis fecisti
non nisi ergo quod faciem tuam lavasti
vana quod per frequentiam luminis
ipsa totaliter non es fucata vel le
prosa. Sed adhuc dicis quare quasi
laborant hec lucio femine. Et io
quod turpitudo est in tempore ponderandi
et turpitudini et ... de tra
hendum. Cui respondeo quod parat
sepius causa et suspicit in gemiscere
ubi turpitudo laborat lucio sperter
dispendium anime magis malum. Et ideo
quod est iusticie iudex contra toti mundo
peccanti mortaliter non sic alias
enim misere non esset si peccatum parceret
anime pellenti et quam iste vole
te nec relevabitur quisquam
in primo in sexum ex multitudine
desperatores quia non minus ardere
bonus qui cum multis ardebunt
Et quamvis in penis corporalibus humana
mens implicetur hic in presenti solacium
sit miseris ut videtur eis so
cios habere penarum ut de

vulgatum publicum/ Ubi tamen
tanto pena erit duplicior sive
tanto maior sicut ipse ex
ultitudo/ Nisi enim dives epulo
sibi ex adventu fratrum sibi dolo
rem et penam augeri presensis
set nequaquam ut lazarus mit
teretur ad eos sed forsitan per
terrent et non venirent ad tor
ſuorum tormentorum poſtulaſſet/
Diceret fortaſſe dicet, caput ha
bere debile quod sit pertinacie sic
quemlibet velamine de talibus
et sic marito meo reddar cor
ut Christus quod crines humeros an
nexto ut et dolorem ornatum et pla
ceam viro meo non alteri/ Non
enim videtur michi esse peccatum
pro hoc nulli nocere nec aliquem
concupisco/ Ubi sicut ex aliquo ca
su vel egritudine fuerit mea mem
bris pollui contingat non me port
predicationem quam crevit al
tiſſimus poſſum reparare pro
ut certe mea repellere et tamen
dare huius et maculas poſſum
unguentis delere// Sicut videt
quod unguentorum species prohibitum
cum maria magdalena pedes
primo et postea lavit altera caput
unxit Ihesu Christi alleviatorum labor
et piſana famulatum con
pisterii duo senes presbiteri ex
ceperunt/ Legitur quod unguimate
et oleo se unxiſſe/ Certe pulcre
apud homines ex ornatu sed
cupabitur apud deum que fuiſſe
non poterit cui abhominatio est
omnis illusor non verus/ Unde

enim sit te privat natura de co
re crinium quem decorari per
mendicata suffragia/ Huma na
turam sit debilis est ut gerret
crines ad tegendum unde et
doloribus occurrendum/ Sed no
li aliena tibi quasi propria sim
ulenter et cum vanitate qua
dam cordis attribuere/ Crinium
quippe multitudo et longitudo
non virtutem indicant sed publico
nominum/ Amatis econtrario esse
sobrietatis castitatis sermonis mu
liebris verecundie aspectus humi
litas ex
cellens saltem mittens pre
cum magna cautela sed brevis
affatus/ In verbis virtus in ore
puritas in tota conversatione mo
rum gravitas et honestas// Unde
quod tibi cum crinibus alienis
pene ne tibi eveniat sed eadem
cumulati, unde legitur
et de qua narrat dominus parisiensis
in tractatu de bonis/ Quod cum
quedam et ornandis crinibus
studens cum viveret intendebat quod cap
dum vivens post mortem
paruit cuidam post mortem
pertinaxe crines et ornamenta
cum et dixit quod illa pertinacia
sua collocabit crinium et quod
pectore ipsum in incapacitate po
deris cum gravabat et depri
mebat intollerabiliter/ Ona
apparitione placuit bonitati
creatoris in feminis quam pre
cellenti est amoptus in preme
minentibus/ Quibus nimio no
pessent ... Hoc in medio
cum vero et in multis capitulo a
natura benevolentia removeri

si illud fiat ideo ne marito quam
perdam ignominiose reddatur et si
virgo ut sponsum quem habe-
at id tolleret sit / Tunc igitur con-
temnet tam consilio quale sa-
cris si propter pulcritudinem ut ha-
deris / Sicut malus reddit accu-
malum Vel propter concupitum et
id manifestum malum Vel propter
maritum proprium vel adulterum
Vel propter proprium sponsum vel
in super amatorem / Super quo cum
iudicio te iudicaverit hic tan-
dem subiacebis iusto vel in-
iusto / Et de superfluitate et lu-
xuriis sapientiam allegans se
sane vitam habeat illa quidem
sorores abiit corporales [illegible]
se ut marito placeret non alte-
ri [illegible] stabilem velaret nec ab
hominibus laudem sed a creatore
solo concupivit / Dicit quod sicut in
illud evangelium ad litteram
unge caput tuum oleo et faciem
tuam lava ne videaris hominibus
ieiunans / Communis expositio in-
venitur nec hoc quantum ad
suum longe tempore est ad superque
tum trahendum / multa enim
licebant tempore legis mosaicae
quae modo non licent aut
ratione conditionis patriae quia ma-
gis solis ardore quam aliae ap-
propinquat quae non licet alibi quae
causa de consuetudinibus / Sunt
non nulli probi viri et mulie-
res / Quibus dum in penitentiali con-
fessione dicitur redde quod
debes dicunt non habeo partem
suam et sic subtrahendo vel co-

imparando quomodolibet aliena
aliena omnia volt plurre pro ordi-
dum Vel aliter retinent homo
possessiones retinent vende red-
de quod debes videt quod scilicet
habet quam vix ex [illegible] nutrire
potest aut si quid aliud habet
illud prominentem pro necessitate
sua oportet // Audite igitur quod per
[illegible] vestra est simulata non vera
si reddere partem vel totum pote-
stis nec reddideritis vultis sacrami
[illegible] vultis de-
[illegible] vestri vel vestibus
[illegible] prius / nempe non nota
tantum tenemini salvum dicitur
sed usque ad extremam necessitatem
propriam et proprias omnia vendere
vel cedere decimam / Et quod
sunt qui pro hoc reddam [illegible] pote-
rit quod a sacerdote dimissi sunt in
potestatem sibi posse absque
allegabant et deputant / tamen quod
peccatum non dimittitur nisi restituatur
ablatum vel usurpatum vel subtrac-
tum // Sunt etiam multi videli-
cet [illegible] expositores in
quibus non attento quod absolutis
peccatis [illegible] si frangunt se
sed pro [illegible] qui eos tunc ad fora
vel aliter dirigunt exceptionem volunt
Sed hoc ideo quia metuunt corpora-
lem magis quam eternam [illegible] ma-
lem magis est
temporalem cum tamen magis est
timendus deus qui potest corpus
et animam tradere in gehennam aut
[illegible] dicunt quod alii [illegible]
[illegible] non [illegible]
pantur et per inde signa [illegible]
vel alia [illegible] in [illegible]

sue pro bi deant / Sed quom occupa
tur / non enim dies dulcius festi
uis alia sunt a deo uel ecclesia in
stituta ut quis tunc laboribus
intendat sed ut deo vacet ac
pro suis necessitatibus deum et sedo
pacem impellet / Et per argumentum
ceu verissime dicitur festis et specia
liter dominicis in ipsis sollempnita
tibus i vel sunt alligant quod ma
le calciati vel vestiti consistunt
ad tabernas veniunt vel ciuitates
pro comparandis necessariis corpori
accedunt frequenter sufficient venire
se exponunt et vinibus / Et maxime
se adunt temporalibus diinguntur
quo ergo ad celum scilicet se velint
velle non poterunt hec ante co
gitata supplicatis et periculosa
consuetudine inditis pars de deo
cognoscit uel verbis plebea quod se preparat
diligentibus deum inde renouit
Sed cum anima racio decipe quod de ani
plus de eterne quam de celestis sunt
cum de eternum se cottidie occupat
ita non nisi de terra loquitur et de ter
meditatur / Est igitur salubre
nobilius consilium ut ecclesias
visitent ubi eum docetur quid
sit agendum et quid fugiendum
ubi peccata possunt et ibi notam
ubi poterunt abluere peccata ubi sola
cia mortuis consorte ubi inven
indulgenciam pene debite pro
peccatis vel pro tempore eius ubi studiis
habere quomodo / ubi caritatem
mentis alimentum et dei graciam
invenire / Sunt eciam sacerdotes

quorum se conspiciam arguitur quare
verissime illius intendit dicit
demerentur habere non possumus / Ex
spectat autem ipse de celo deus
racionem sibi dari pro qua non labo
rat ignorans quod homo quando no
scieret quod thezaurum suum noster
fecit et torpido commiserit Quo
ergo de gracia sua qua nichil
melius in hac vita dispensat do
nabit tunc dicat vitale pectus et
accipies presentem et accipiet vob
tolle igitur excusacionem sa
cerdos quomodo vivis ydoneum re
cognosce quia sacerdocium preter
ministerium accepisti / talentum
recepisti operire ne forte sis de
fossum tenens sub terra ligatis
manibus et pedibus proiciaris
in tenebras exteriores ubi erit
fletus et stridor dencium Et
amplius non poteris operari Si
enim es sacerdos se sanctus
et immaculatus et offeras deo in
cotidie hostiam placentem tibi
viuis et mortuis proficuam
Alioquin nisi te preparasse disposueris
ad diuina sumenda non modico vi
uos et mortuos privabis bo
nitate quam te deponi poterit
apud iustum iudicem querela
eum liberare quem potuisti a
periculo et non curasti / Ex quo
ad sepius consecrandum / pugna
pro bonum pertinencium autem bea
et digne offeras hostiam sua
aulatam / Sed dicet. Ispriet
corde / Sumquid homo est angelus
ut conueniat cum altissimo sacra
mento sepius intendere et

circa aliud propter occupacionem predicam dispensacionis si cuius bene se diuinis inmiscuerit et humane habuerit huius tenebitur sacramenti ieiunat aut vero apostolus cum indiuidualiter abbibit indigne per tinum sibi inducat et bibit et ideo potius est humiliter abstinendum quam temere frequentandum / Cum dicit frater vos sacerdos aut est angelus dei aut est dyabolus / Dicitur quod bonus est sacerdos et ita angelus habet tamen duos paraclitos cum propheta custodiunt sed et legem exquirunt ex ore eius quia angelus domini exercituum est / Sed ideo nequam et iniustus est contra et nutritus dyabolus et ita dyabolus nomine in hoc propheta ego vos xii elegi et unus ex vobis dyabolus est / Fateor quod in illis specialiter cum curando male gesserit quam se a parte communione abstinendo / nichilominus tamen quantum ad dispensacionem non dico prime i bene in peccatum non dico prime i bene sionem nichil refert officium debitum deo exsoluere sub trahere et in mortali sacra tractare aut sumere nichil refert quid seneca in libro de remediis fortuitorum refert preterea vel corpus meo iacet sic sine quod illud [illegible] prude quod tenetur ex debito non impleat sive se cum sit bene vel de officio sacrificio [illegible] / Sed dicet quis est qui disposicionem semper habeat ad diuina cum semper peccatum contingit homini etiam in dispositum et ideo [illegible] it quod homo non aliter iuste dispositus accedat / Contingit ex frequenter negocia corporalis

aut aliis necessariis occupari vel laboribus fatigari et ideo non oportet de necessitate hoc sacramentum assumere frequenter / Et esse publicum ex [illegible] pertendit sed tamen publice racione velamine quod exemplo nos in peccatis / Sed nullis leges sapientis status et intelligens aliud respicit quod in eodem puncto deuocionis vel uniformi deuocione et toto vite sue tempore imo forte tam breuius die aut hora notabile esse non posset contingit quod non valet hodie ut heri aut quod fortasse tot et tantam deuocionem habere non potest alias salutaris quo nichil utilius sacramento debeat abstinere / Non utique quam deo non quam corporis et in via sufficit deuocio qualiscumque et bonum in animo stabilita cum exclusione statim certam constitutis / Sed quod que primum instinctum contigerit sic magnam quod notabilem mentis hebetudinem sentiat illo die humiliter abstineat / Si sic contingat cum de notabili aliis occupari / Cum autem mens vel potius corpus reddit [illegible] [illegible] quodcumque preterea abstineat et emendatus per condignam penitentiam [illegible] se disponat / Sed dicunt plura et reddit tamen habundantes tales intendere debet frequenter non sic plures sacerdotes / Unde scitur quod ne quis te vel sacerdos fieres compulit vel impulit / Dices nemo
/ Ergo placuit ultro sacerdotem nota
placeat officium sacerdotis / Ordo quod se requirit officium actum / Dicerit quod hominem non dimisi quod [illegible]

excusacione impetrata nec invenit
q(uod) abhominacio dei est omis illusor
pauper dicit, dives deo devotis
placet qui bonis temporalibus habun
dat / dives dicit quamquam iuga bon
cum et eo probare illa habe nec
experimentum humiliacionum et [illegible]
sen carnalis vidua amore dicit b
videm dixi hoc e(st) cum adhuc
perfectam i(n) difficilem vitam
et ideo non possum vovere / Scolaris
dicit spiritualibus tamen abstractus
dicit spiritualis e(st) duo servire non unicus se
culare e(st) duo servire non vincte se
curam rei familiaris nec cottidie
genere optat / Spiritualis dicit a
lium gere aliorum et regimine e(st) dif
ficile qualis e(st) status prelatorum et
sacerdotum curatorum / Coniugatus dicit
alligatus sum uxori oportet quod sibi et
illegem dei in aliquibus complaceam
sed descendam et sic dimisit
sive condescendam qualis spiritualibus exigunt
intendam / Virgo dicit si chorea
spectacula fugeremus vel amatoria
depositis respueremus / plenis iuvenes
vitare iugeremus nec maritum vim
quam habemus / Vidua dicit grave
michi fuit conspectus delectaciones
relinquere aut certe dicit tempore
maritus sui sub custodia videbatur
tempore quo custodia carui
sui resoluta / Coniugata dicit valde
placuit ad maritum meum deinde
convenit et sic placere iam ille
iam usu carnis sum seducta / Cle
ricus dicit caput infirmum habeo de
bile non possum pro tali peto se
minus tenendere / Miles sive burg
ensis dicit de sustinere stricta
pressure incomoda et adversitas

impositas festum pertingat / Sed non
habet corpus vel subiicere adigna
communiora absque nova castigacione
/ Monachus dicit tantas e(st) in mo
nasterio non deordinacio quod vix
temporibus meum hic petivi
et vix habeo ... est bene natus
postergetur vestimentum et ideo
proprietatem habere nec oportebat
/ Cisterciensis dicit pro omnium singulorum
videntur in qua destare a
tante unitate visibiliter forcior est
scriptura dissipa / Aut dicit / paup
er monasterium et sic non potuit
regula observari / Sed fallit quod
et aut laudabat locus a libro
contemplativum / Carthusiensis dicit regu
la continua est velle dicit / plati
non tenebant observanciam
regularem quomodo ergo ipsam
observare potuissem sed fallit
nam multi fuerunt inter ma
los de quibus tam dicitur quod
noni testamenti / Cottidie dicit
inter omnes in mo cenobio p
ter cum nec est impossibile
homines sit difficile sibi tempo
prelato vel perverso seu superbo
administrante quamquam salva
re si non ad opinionem vel
ad voluptatem sed ad nate
necessitatem que modico sit
tentatum quis diverse velit
/ Episcopus aut rex dicit / cum
quid sit in regno meo curam gero
et ideo eorum curas prelectis
et sucessibus vero possum / Et niis
et pascit gregem et deducte
quis non debitum sed fallit
habet quippe curam ut deficeret

et inimicos pacis et ecclesie oppressat
iudicium autem non est recipere sed iusticiam
libere sine sordibus muneris
Alioquin ecclesia cum iusticia violabunt
vel argento pro precium spiritualem est
regibus iudicabus sufficeret temporalia
aut principatus subministrandi et q'a
nos debebant ut presbiteri nec bu
diant ut episcopi nec spiritualia trac
tant ut ceteris prelati vel clerici
cum non est conveniens ut tempore
quibus talibus debentur beneficium pro quo da
tur propter officium unde qui non
gerit officium et distrahit ecclesie
pastorum beneficium privilegium
non euadit / Ambrosius dicit nostri
progenitores et reges ac principes
predecessores fundaverunt ecclesias
et nos cum sumus successores
illorum de bonis ecclesiarum potentiam
patronus cum sit tamen egestatis ecclesie
sustentari debet / Ecclesie se sic pa
tronum esse gloriatur sed non pat
ri est dare non predium absque
custodire res ecclesiarum non distra
here iura ecclesiastica defende
re decimas distrahere vel auferre
aut fiscum dicat liberum suum et
ex iure libertatis quam habet
militia / cum bello et temporaliter
decimarum / Sed fallit nam de
cima tam iusticia quam militia
divine legi est subiecta sed deci
mare est divini precepti quod aut
precipitur et preceptum quod comparatur
non est fieri et ita non est libe
tas ~~regum universalis dominium~~
dando decimas / Cum ipso de
cimas de bonis suis regimus
universalis dominium sibi reservavit / ut
in eis dando / nam cum sit reservata
et ipsius qui est preordinator in
iustis illam beneficio ecclesiastico afficit
et ascripsit / Et taliter nullus sine
peccato dare alteri potest cum per obedi
entiam episcopo sit astrictus et potesta
ti sue subiectus / Omnis enim potestas
est a deo ac sic qui potestati resistit
dei ordinationi resistit xi q iii c.
potestati / Et verbo ipsius non dominus
de illa disposuit dispositionem
fieri ex posuisset non tamen
solus disponat ne falcem suam
mittat in messem alienam quando
nasque layce spiritualibus obsequen
di necessitas non auctoritas data
est / Et hinc est quod plures quam milites
dant iniusto fundatori quod nolunt
dare deo sacerdoti et quod non
capit Christus tollit fiscus tum
Omnes igitur tam mares quam femine
quaslibet excusaciones penitus
summoveant / Exhortacio cum deu
otis illustris / Eos in simplicitate cor
dis deum querant quem si sic q
serint invenient hic per gratiam et in futuro
per gloriam / Quam nobis prestare
dignetur etc. / Sermo xxx de sapientia

Non contendas adversus
hominem frustra cum ipse tibi nil
mali fecerit. Pro. iii. / Si non est
iuxta Salamonis sententiam adversus
singulare personam sine causa legit
tima contendendum fortius contra
totam policiam regum principati
vel quem / Omnis enim quid ben
tas [illegible] accepit gladium gladio

pibet. Sed videlicet nec ius nec
princeps indulget ut gladium accipiat
quemadmodum beatus Augustinus li. v. contra manicheos
os scribens ait. Ille gladium accipit
qui nulla superiori vel summa potestate
iubente vel concedente in sanguine alicuius
armatur. Qui vero ex auctoritate principis
vel iudicis sive sit persona privata vel
zelo iustitie quasi ex auctore dei si
sit persona publica gladio utatur
non ipse accipit gladium sed ab alio
sibi commisso utitur unde ei pena non
debetur. Et ipse si quis contra singulares perso
nam cum potestate in eum concedit sed tam
contendit timere de pena. Et tamen
nimis amplius si regnum totum con
eam vel partem eius invadit. Unde et
singularis hic committit per se utatur
Seu personaliter hic aut publica ipsi
ua prorogabitur. Ubi enim homicidium
leditur ibi enim homicidia in
numera homicidia et spoliationes. Ibi
pene fornicationes sacrilegia rapi
ne adulteria et multa flagiciosa
omnia. Unde et contendit adversus
regnum vel quevis causa con
mittitur quod numquam si reges
mites principes et barones pen
sarent. Et iniustum et iniustum bellum
diligenter distinguerent. Quibus per propheta
iniustam dicitur et nunc reges intel
ligite erudimini qui iudicatis terram
servite dno in timore et exulta
te ei cum tremore quasi ad
nostrum propositum dicat. Ante
quam bellum moveatis si iniustu
m vel non intelligite. Sed ob
servate quod continet de iusto et
iniusto erudimini ut contra iustitiam
iniustitia est probatis. Servite dno

in timore quod certe si ea que
contra deum et iustitiam facta
sunt religiosa sementate prohibet
vel punitio sua distinguit. Et ex
ultate ei cum tremore quod sit
si timore pacis sementes non
fortitudine sine victoria sed divine
clemencie ascribatis nam si rex
aut princeps adipiscitur regnum sine
causa adeptum consequitur eo sibi
deo et probis respondeat. Alioquin penam
quam sibi parata est gravissimam gehenne
tormentis grauioribus quam aliis ceteris
maledictis vel dampna fecit expa
nescat. Unde et hic bellatores
illos contrahere quantitatis iniquitatis
sunt qui sunt sollicitudine magna ser
vabis bellum de quibus baruch iii. Sen
tentiam quod ex tumultu sit tradiscor
dant et defecerunt iustum aut bellum
quod ex intelligitur. Et est persona
secularis non ecclesiastica cum pro
lumine et hunc sanguinem effundere
et non clerici vel monachi. Sunt
Et fiat per rectam regere ut vel pro
defensione patrie xxiii q. iii. Fortitudo
Et causa sit legittima
vel propter necessitatem pugnet
contra insidias pugnantium per obstinata
proterviam. Unde dicitur xxiii q. i.
Noli. Tertio fiat propter odium aut
ultionem vel cupiditatem sed propter
zelum legis divine propter caritatem
iustitiam et obedientiam xxiii q. i.
Quid culpatur. Et fiat auctoritate
ecclesie presertim cum pugnatur
pro fide aut auctoritate principis
quorum decet attingitur
bellum sunt conterere bellantes

sic et moderne, dummodo non vel
laici propter odium aut propter cupiditatem
aut desiderio fundendi sanguinem et
cum ad iusticiam belli requiritur
quod sit persona secularis non decet per-
sone ecclesiastice facere bella que
ad effusionem sanguinis tendunt ymo
potius pati debet proprium sanguinem pro
Christo effundere ut ope ymitetur
quod in misterio gerunt altaris in quo
representatur sub sacramento passio
redemptoris / hinc est quod Christus Petro
in persona episcoporum et clericorum dixit xxiij
q viij convertere gladium tuum in vagi-
nam quod sic dicit apostolus hactenus
tibi tuisque predecessoribus in initio
ecclesie licuit proprio gladio uti
sed decreto in exemplum patientie de-
bes gladium in vaginam con-
vertere xxiij q viij clerici; hec
possunt episcopi et clerici mediate
ex auctoritate superiorum bellis in-
teresse non ut manu propria pugnent
sed ut iuste pugnantibus suis exhor-
tacionibus absolucionibus et spiritualibus
subvencionibus subveniant xxiij
q viij hortamur. sed utrum
sit et iustum bellum principe et
infideles catholicos impugnant et tale
bellum auctoritate sua vel hominis gladii
appellat et si tale ideo licet pape
[illegible] sive sit rex princeps alter
auctoritate propria si subsit causa iusta
potest bellum indicere tam contra
subditos suos quam extraneos et sub-
ditis suis dare auctoritatem bella di-
cendi tam contra principem extraneum
quam contra subditos eius
si illud viderit expedire et

causa subsit. non tamen contra subditos
proprios quamdiu potest contra iniuria
tem iusticiam ministrare vel quamdiu
subditi eius volunt stare eo vel eorum
suo iudicio sunt parati si sit iudex
inter huiusmodi principem et inimicum
alter si rex aliquis contra [illegible] habeat
contra in partibus vel cum non possunt
quod vere [illegible] proprius sui in persona
iudicium neuter illorum habeat su-
perioribus / pertinet tamen bellum
movere contra iniuriam passum sed in primis
alter et subditus ad arbitrium bonorum
virorum offerat sine strepitu iudicio
ut et deplanando potest contra eum
debent repellendum et defensione
patrie sue auctoritate principis ut circa
bellum movere secundum Innocentium
[illegible] et incorporatum
extra de Restitutione spoliatorum
olim causam. eo quod cuilibet licet
de iure naturali vim vi et violenti
repellere cum moderamine inculpa-
te tutele pura dispositione iuris naturalis.
In quo tamen qualitas magis
est pensanda quam cogit ad ipsa
tamen in maiorem vel minorem
temporis tractum secundum Wilhelmum
unde si aliquis rex vel princeps
collecto exercitu terram alterius
intraverit et occupet ibi castrum
vel recipit predam si aliquando non sta-
tim potest congregare exercitum licet
post unum mensem vel duos men-
ses vel amplius velut sic castra re-
cuperet vel recipiet predam recu-
perationem continenti se defende-
re vel tueri // hec secundum premisse

possunt ista subici documenta
primum quod si quis bellat contra nocentes
necessitate inevitabili pro sertum
pro defensione patrie vel rebus
repetendis quidquid capit ab hostibus
non est ei restituere tenetur
prima disputatione in generali xx
iiij. q. ij. dicebunt. Secundum
quod si quis secularis persona vadens
cum domino suo iusto bello si aliquid in
guerra consequitur restituere non te
netur sed de voluntate domini sui
licite retinere potest. Si tamen cle
ricus in bello iusto vadens cum domino
suo non animo bellandi sed alios
bellantes confessum esse percipiendo
vel pugnando consequitur in foro
conscientie restituere tenetur nam
cum talis clericus rem illam capiendo
non fecerit suam illam sibi appro
priare non potest. Et quod dominus non potuit ei da
re auctoritatem bellandi nec etiam re
rum capiendi licet non tales raptas
possit de consensu domini retinere dum
modo dominus eius consentiat iusto bel
lo durante nam in hoc casu pro
prium est ac domini eius rem illam de
disset. Tertium quod si quis necessitate
inevitabili in iusto bello non
habens animum depredandi acta
hostes exterminat non peccat. Patet
nam talis bellat iuste et sic in
scriptura legitur de Abraham quod ipse pugna
vit contra reges. Josue plures
quam xxx reges stravit. David
quod ne dum non
pugnator erat quod ne dum non
peccavit bellando sed merebatur
per actum fortitudinis ac fidei ac ze
li quem habebant ad legem di
vinam. Alioquin si principes autho
ritate necessitate inevitabili pro rebus
repetendis pro defensione patrie sue
animi deliberatione in iusto bello bel
lantes peccarent frustra gladium acci
perent. Adde quod ei eet gladius princi
piis in Regina insuper vindictam filios
de republica terminis eliminet
et expellat et pacis emulos dis
perdat destruat vel compescat. Quartum
quod principis tempore belli iusti effrac
tiones incendia depopulationes
agrorum extirpationes vinearum
aut similia tempore alia adversariorum ab hostibus
propriis committantur non tenentur
de illis que bona fide in talibus
agunt. Primum industriam ac bonam
fidem pugnantium non potuit ab
sistere nisi animo grassandi
et maliciose id fecisset malo
posset sibi commode complere quod
non esset dubium de rebus adversariorum
non esset deberi nam cum
si de propriis ut patet nam cum
sed domino suo et patria tenerentur
se morti exponere sed multo
magis exponere tenebuntur pro aliis
pluribus regno vel extrahi non
sit. Quintum quod movens bellum
iniustum ne dum tenetur de om
nibus dampnis per se et per suos adi
paris progressus et hostibus
propriis tenebitur de dampnis
ab adversariis illatis nam cum
talis iniuste dampnificaverit alte
rum nisi satisfaciat salvari
non... omnium occasionem dampni dat
dampnum dedisse videtur et ideo

multum qui contendit frustra ad
usurpandum aut provinciam potes-
tat / Septimo sequitur quod omnem obliqui-
tatem ad equitatem reducere et
omne dampnum iniuste illatum repar-
tiri vel saltem aliquo periculo iniuste
satisfieri contendunt / tunc ad septimum
non est satisfactum ipsum // Sexto quod
non solum contra paganos sed etiam
contra christianos potest quis iustum bellum
movere / Nam sicut patet ante [illegible]
nere pro pugnam hic contra barba-
ros ita contra christianos xxiii q. i. no-
li / Septimum potest quis sine aucto-
ritate principis vel ecclesie
pro defensione patrie iustum
bellum movere cum quod imperator
dicit nulli prorsus nobis insciis atque
inconsultis quorumlibet armorum
movendorum copia tribuatur non ob-
stante / Que verba ponuntur
in lege prima lib. xi° codicis ut
armorum usus insciis principe
interdictus sit / Sine quippe naturale
est ut unusquisque se conservet in esse
et vim et violentiam repellat sicut
potest et contrarius respondit hoc enim
est tamen in creaturis irrationa-
libus que se sicut possunt tuen-
tur et defendunt et interdum
ipsum ferientem remordendo con-
surgunt / Nec obstat quod in bellis
multa mala et innumera fla-
gicia committuntur absit enim ut ea
que bono animo agimus propter volun-
tatem alicuius contrariam evenerit
nobis debeat imputari
xxiii q. v. de occidendis / alioquin
nullus posset agere contra alium

quia forsitan timeret ne provocatus
ipsum occideret / Nec ullus malum
de necessitate posset augere ne for-
titer sepius contristatus occideret / Et
nullus etiam elemosinam faceret
ne aliquis ipsum de superbia argueret
aut devotionis opera faceret timens
ne forte ypocrita diceretur Sicut si
pax turbata non nisi per bellum po-
terit reformari bellandum est contra
si nulla propter voluntate principis
exercitus committantur / Et si forte quis
dicat non sunt facienda mala ut
eveniant bona xxiii q. v. per totum
igitur non est bellandum cum sine ma-
lis multis exercitum bellum non possit
ut patet esse et bonum acquirit / Sed
illud non obstat nam militare sive
bellare non est malum et hic propter
pravitatem hominum ad peccandum tur-
pia flagicia et nephandissima crimi-
na committuntur sed tamen iusto
bello non oberit quia ubi per-
missibile minime sociatur Dicitur
[illegible] li° vi° et si dicat ulterius
quod iustum est ut pro peccatis uniuscuius-
que puniatur peccata enim debet
suos heredes tenere auctores Sed
de hiis que sunt admodum per te
capitali deducuntur / non enim im-
pedit iustitiam belli etiam si in
ipso cedant innocentes nam Exodo
xx scribitur Ego sum deus zelo-
tes qui visito peccata patrum in fi-
lios usque in tertiam et quartam generationem
Ubi patet quod licet filii non peccave-
rint puniuntur sicut pro peccato
achor qui regulam auream subtra-
xerat alii puniti sunt Josue vii°

Pro peccato amalechitarum omnia eorum
iussa sunt interfici / Regum xv quod Saul pe
peccat audivit a Samuele necesse quia
peccatum ariolandi est repugnare et quasi
scelus ydolatrie nolle acquiescere
j Reg xv / Item pro peccato egyptiorum possessi
ones eorum grandini tradite sunt primo
genita et primogenita eorum morte consumpta
sunt Exodi viiij et xiij capitulis
Pro peccato plebis israhelitice
electi eorum sepe sunt interfecti
et tandem prophete ducti in duram
captivitatem iiij Reg xxiiij / Eze
chielis septimum est filius non porta
bit iniquitatem patris Ad quod
dico quod portat filius iniquitatem
patris et subditus iniquitatem principis
vel prelatis quo ad penam tem
poralem non eternam aut quo ad pe
nam corporalem non spiritualem
unde nullus potest excommunicari
pro altero etsi potest interdici et
excommunicari non necessitatis sed
voluntatis aut oblacionibus alte
ris removeri excommunicari enim
quempiam non est aliud nisi tradere
sathane xj q iij Omnis / nullus
autem traditur sathane nisi
mortaliter peccet Interdici autem
potest quis propter magnitudinem
peccati quando ille qui pecca
vit non potest aliter compelli et
tunc punitur sine culpa sed
non sine causa / Item forte
dicet aliquis quod si non peccarent
principes bella iusta moventes
credendo moveres [illegible] quod tempore
guerre bellatores non multi

diversa peccata committunt contem
nentur / et sic effundendo san
guinem christianum inebriantur quod videtur
absurdum / Ad quod dico quod si
gentiles ydolatre deum venerantes
ignorantes templum dei et sancta
sanctorum prophanantes innocentes
penis variis afficientes stu
pra fornicaciones et adulteria et
innumera detestanda peccata commit
tentes similes deo dicebantur
non mirum quod principes catholici
effundens sanguinem innumerorum
hominum propter peccatum iniuste
et maxime delere volentium
similes deo dicantur / ostendit
quippe ysaie x et xxxvij capitulo
qualiter dominus dicat per prophetam
virga furoris mei assur ipse
autem non cognovit / Assur
enim erat virga furoris domini
quia per eum innumeras gentes
divina iusticia flagellavit disper
sit ipse vero non cognovit quia
in superbiam elatus victoriam
quam assecutus erat non deo
sed suis viribus attribuit
unde contra eius superbiam loquitur
dominus ysaie x dicens / numquid
gloriabitur securis contra eum qui
secat in ea / aut magnificabitur
serra contra eum a quo
trahitur in ea quasi dicat securis
serra et [illegible] nec secare nec
scindere ligna potest nisi ab
aliquo regatur / Et ideo contra
regentem se superbire non debe
nt fideles aut infideles

xpianos predones punientes
deo seruire dicuntur si tamen
ignorantes se ministros dei impia
voluntate prebuerint mercedem
pro seruitute non nisi temporalem
recipient penam vero pro superbie
non evadunt unde dominus
dicit de nabuchodonosor ezechielis xxix°
Quid dabo ei pro labore quam
ostenderit apud tyrum saluum
scilicet mihi dicit dominus hoc est dabo
sibi provinciam egyptum et ciuitatem
opimam / Cum autem tradidit se
superbiam postea diceret nonne
hec est babilon quam ego edi
ficaui in robore regni mei statim
mutauit deus rationalem
mentem eius et induit eum
forma bestiali ut ab hominibus
fugiens cum bestijs viueret
danielis iiij° per quod patet quod cor
recto dei iudicio interdum pa
gani xpianos interdum xpiani
paganos interdum xpiani xpianos
flagellant / Omne quippe peccatum
non potest esse sine pena quia
aut deus punit aut homo de
penitet di. prima de penitentia
Et quoniam quandoque ius possit
xpiani etiamque per xpianos puni
ri quantum per barbaros seu infide
les ideo id fit interdum divina
iustitia exigente / nec est dica
si tunc flagelli an xpianus
delinquens per alium xpianum
vel infidelem puniatur et si
per paganum ipse irreparabili
dei iudicio ad puniendum xpi
anos delinquentes quandoque
mouentur et in bellando

insistendo et peccatores de terra
delendo seruire dicuntur / Cum ergo
in bello iusto xpianis iustam pacem
habentibus contra alios
xpianos malos pugnantes deo
seruire non dicantur / Sed dicet
aliquis non congruit propter catho
licorum infidelibus societatem
habere iudas enim machabeus
bellator notatissimus audita fa
ma romanorum postquam federa soci
etatis cum eis contraxit prius semper
manens victor tunc vero victus
bello interijt. Et symon frater
eius tamen diu victor extitit do
nec societatem olim per iudam ini
tam habebant cum romanis contractam
renouasset qui tamen ab eo reno
uata societate eadem occubuit
Dicendum ergo an liceat regi vel prin
cipi catholico paganos in adiu
torium contra xpianos in iuste ipsum dis
inquietantes vel debellare querentes
necessitate ductus inevitabili vo
care / quod in bello iusto fieri non
posse fieri dubium non est perfecte
terminet itaque questio dubia de
iusto bello Et quamdiu tamen pul
critudo pacis esse dinoscitur
quod omnia que bona sunt melius
pacis tempore disponuntur et
melius colitur auctor pacis
de religione et bernardus sermone / Isi
dorus in ethimologijs et inde irra
tionalia ymo bruta pacem sen
ciunt que ad mortem et putredinem qua
tum possunt declinant et ve
getabilia velut arbores que
radicis germinant sub vetere con

caveant unde unum arborem dum quis
frangere vel tradere quod debet
resistunt quod non esset in se
paratum habere debent nec minimum
quod laborant ut conservent in esse
vel reparent pacem et quia bel-
lum de quibus nunc videtur fiant
propter pacem ut sit sicut bona
sit pax ad quam omnes aspirant
si turbabatur pax regni merito bo-
ni eius ad recuperandum ean-
dem consurgit / et si forsitan
propter adversariorum fortitudinem
propria recuperare pacem non va-
let omnes fratres movent in tuitione
debet quod si per associationes tunc eam
confederatorum si aliter providere non va-
let pacem tam salubrem et utilem
sibi procurat cum id presertim utile
concedat / et sicut ut ait augu-
stinus quis bellum iustum iuste
per bellum aliquis te pugnet an ex
insidiis nichil ad iustitiam interest
dicens cum possit loquens ad thi- xpo pre
nime et ostenderet sibi retro-
sum insidias id est insidiantes bella-
tores xxiii q. ii Dominus ipso da-
bat in bello quod quantum ad iu-
stitiam nichil refert an christia-
nus tam vel dantes iustitie pa-
ganis quasi consilium insidiis
christiani principes uti possunt / Ceterum
si possit uti catholici principes
in bello iusto balistariis machi-
nis bombardis et aliis huiusmodi for-
tius hominibus consultum est per re-
menda in iustitia uti possunt
quis cum homo est dignissima
creaturarum mundi. Item naturale

idem est apud omnes sed princi-
pes vim vi repellentes iure na-
turali utuntur / Item quomodo pagani
convenit se gerere quantum ad hoc
ipsos uti possunt Item bella sunt de
iure gentium quod quantum conspiciat
in statu abeunt ecclesia amplectitur
quam nichil obviat quam dum ut
fuit patris in statu que perfecissima
et ultimum paganos adiutorium
si aliunde non habent subvenire
possunt nec obstat principi si
forsitan paganum rapere bis dans
et vel sanguinem effundere inten-
dant sicut nec obstat si ut
tenendo christiani exercitus deordi-
natam voluntatem habeat dum-
modo princeps iustum bellandi
animum habeat qui bella iusta dicun-
tur ex tali non est enim in volun-
tate principis ut sibi subvenientes
recte intendant cum habeat li-
berum arbitrium unusquisque / Item
sicut in actibus ultimum medium
potest quis querere paganis /
et maxime si utitur eorum
ducere ad salutem eam iustitia
et magnanimitas sunt virtutes car-
dinales quas fidelibus et in-
fidelibus in actibus suis christiani
et pagani querere possunt ergo
esse potest in iusto bello Item
christiani principes sub imperatore im-
piissimo Iuliano apostata et
ydolatra turpissimo militabant
et iusta bella exercebant xi q. iii
Iulianus qui utique si potu-
erunt paganis committere. Sed

tunc illis licebat iniuste bel-
lando contra eos qui tunc in illa
prohibicione spectabiles esse videntur
propter hoc emanasse iniuste quibus di-
cere et obedientia quam exhi-
bebant christiani sacrilegis impera-
toribus tempore excusant quod locum
non habet in barbaris nacionibus
ad iste pertinendum in veritate sed tamen
non obstat nam et si talis a-
liquis christianum propter obedientiam
non excusat pro eo quod ipse scit gentem
bellum propterea non habere iustam
causam tamen cum in dubio ipsum vide-
at et propterea nescire quod repugnandum
contrarium posse fieri credit potest
pro deo et ipsum salvat. Item iusta
bella pacis studio geruntur
ut mali coherceantur et boni
sublevantur xxiii q. i in displic.
ad quod in veritate paganos necesse
non videtur esse ullum preterea remedium
in istorum. Item si pagani sine
iusta causa invadunt christianos
iuste bellant ad recuperandum
terras suas vel possessionem contra eos
nam ut ait Innocentius extra
de voto et voti redemptione quod super hiis
quod terra apostolica fuit quae quondam
tempore [illegible] conquisita est
quod alius aliqua tali alia sibi
appropriavit nec fuit [illegible]
[illegible] eo quod male
est [illegible] negligenter et cum
quod [illegible] defendendum potest et
[illegible] occupavit apostolica [illegible]
[illegible] eo quod in [illegible] ad hunc
[illegible] quae tractavimus

et [illegible] subiceat dominio christiano
[illegible] quae fiunt omnia [illegible]
Sequitur si christiani sine causa terras
aut res aliorum per paganos iniuste
spoliaverint aut invadunt [illegible] possunt pro
paganos [illegible] asserere ad
recuperandum bona sua [illegible]
[illegible] aliquis infidelis et [illegible]
[illegible] fidelis quod esse
non debet cum [illegible] non [illegible] esse
[illegible] quod
deprehendit / eum qui lib. vi. [illegible]
[illegible] dominia et possessiones
et iurisdictiones licite sine peccato
possunt esse apud infideles [illegible] non
tantum eo quod ut ipse dicit non tantum pro
fidelibus sed pro omni rationali creatura facta
sunt qui solem suum facit oriri
super bonos et malos. Et contra
ultimo quod non licet pape vel fide-
libus auferre dominia sive iuris-
dictiones infidelibus quod sine peccato
ea possident et deinde [illegible]
[illegible] quod papa fecit indulgencias [illegible]
qui vadunt contra Sarracenos ad re-
cuperandum terram sanctam nam illa
consecrata nativitate habitacione
morte Christi [illegible] in ipsa
non colitur Christus sed per [illegible] Machometum
[illegible] sed sic pugna ad recupe-
randum eam quod colatur christianis
[illegible] illa terra victa fuit a [illegible]
[illegible] Romanis post mortem [illegible]
iusto bello / Et ideo [illegible] iniuste
spoliata est imperium potuit et
ecclesia ad suam iurisdictionem [illegible]
illam advocare et dare licenciam
contra spoliatores iuste bellandi

omnes igitur principes et milites
timeant ne pro eorum culpa bella
committant. nullatenus sed mani-
festum est quod pro iniustum bellum
aliqui moveant vel moventibus
assistant ac in bello iusto zelo
iusticie aut defensionem patrie
vel recuperacionem petitorum intendant
quod quidem patet ex iusto respon-
suscipientes qui hoc suscipiendi ob-
tinent potestatem xi q. iii. Iulianus
aut respectu obediencie sed tales
per quem obtemperare debeat xi
xxiii q. i. Quid culpatur. Dum-
modo clare non liqueat quod sit
iniustum. nam quamvis Iulianus
apostata habuerit sub se mi-
lites christianos et mandavit
eis quod aliqua facerent que divi-
ne legi obviarent non obtemperabant
[illegible] tamen ut predicto ca-
pitulo Iulianus. potest eciam
iustum esse bellum contra eos
propter quod sit ut pace propter
iniuriam propulsandam vel iu-
sticiam exsequendam xxiii q.
v. Cum homo laude sit decor-
natum quo habeat dum secundum
in bello licito iniurias sua mala
faciat sibi bellum iniustum xxiii
q. i. Militare. Si vero non
cum bellando iuste habeat ro-
consideretur eciam sed sagittam unum
vel plures homines effundat
quia non pena sed in tali sibi de-
betur et gloria militancium
[illegible] sed non debent in

bello publico et iusto quicumque
principi suo [illegible] hostium [illegible]
[illegible] terga [illegible]
[illegible] est cum [illegible]
[illegible] in bello quam [illegible]
mala [illegible] et [illegible]
[illegible] placuit
[illegible] placeat actus [illegible]
qui potissime [illegible] in bello
omnes principes [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut
principes [illegible] omnes
pariter [illegible] propter quod
[illegible] est [illegible]
rege suo in bello quam [illegible]
[illegible] eciam si non [illegible]
[illegible] similiter [illegible]
[illegible] regis vel prin-
cipis mandatum [illegible]
quod aut ordinacionem respicit
aut tutelam vel defensionem
aut quod a rapinis se [illegible]
[illegible] vel frangit [illegible]
que tunc rapit aut facit [illegible]
[illegible] iusti bellum [illegible]
[illegible] et eo quod mandatum
principis sui [illegible]
[illegible] nullus principum
catholicorum [illegible]
[illegible] principes [illegible]
[illegible] male [illegible] suis
[illegible] in [illegible] quod
[illegible] principes [illegible]
in occulto ne [illegible] prin-
cipi quod et omnes tales [illegible]
super te [illegible] qui vult [illegible]

q paganos quam malos xpianos
propter catholicam in necessitate i
cuntabili se aliter habuit sibi pro
videre non potest in vocare ad bellum
nisi non est malum Sic omnes
parentes diligunt quod etiam se oporte
est quod pro patre inter morti se expo
nant quanto ferventius modo pur
debet in patre temporali ad patre eternum
ubi ille persecutor quod Christus ip
sum valeat appropinquat feliciter
valeant pervenire Quod nobis
prestare dignetur patris sapienti
dei unigenitus semper et per secula
benedictus Amen etc. Sermo xxxi^us
de sapientia dei

Sapientiam dei preceden
tem omnia quis investigabit
Eccli primo Fratres dilecti si sapi
encia patris eterni tam est oc
culta quod nemo novit eam nisi
pater et filius q aperte x audio
dei quod est increata sapientia precedit
Et tam est incomprehensibilis quod nedum lux
eius excedit oculos hominum sed et
oculos angelorum Et tam sit ineffa
bilis quod omnes lingue desistunt
a laude eius quod inedicibilis et innar
rabilis sed super innarrabilis
super ineffabilis super inestabilis
super incomprehensibilis super incomprehensibilis quis
est qui ipsam sapientiam dei precedentem
omnia investigabit Res est quod quo
niam eius aperte poterit enarrare
quis est qui in terminatam eius expu
gnet sopire sermone divine et
humane nature naturitate eius de
re incarnata virgine cui dicat ysa
generationem eius quis enarrabit

et Jo. bap^ta asserat se nimis ydoneum
corrigiam calciamenti eius solvere
Ergo vestigia de possit nullus quis ma
gis stium divine sapientie que se humanitati
sapientia unabilem coniunxit nullus scitur
magestatis paterne qualitatem de illa
occulta et incomprehensibili mansione de se
deus ad terras patris sapientia hominibus
ostendens nos ut advocates ob
precelsam et placita de gloria superne
pure et mentis bivium contemplates beatam
speciem et in via gloriam magni dei Ille
quippe totaliter non possit illam et optima
bilem sapientiam que abeterno exerce
altissimi prodiit progenita cum damen
altitudinis et tui tis beata et dicta
quis in divine personam Nam quidem se
nephim videndo ipsam et calestat eche
rubim approciendo lucem eius intelligit
thronum gratia maiestatis eius replentur
dominationes regni sui magnificem
speculentur Principatus abipsa principi
de recipiant potestates arcendi demo
nes assumunt Virtutes miracula
faciunt Archangeli magna et age
li minora annunciant Et omnes
tunc celestes ostenditur quasi semper
tunc celestes contemplant ppt ineffabilem
speciem de producant ppt ineffabilem
pulcritudine eius eo quod est splendor pa
tris et figura substantie eius portans omnia
verbo virtutis sue tanto melior ange
lis effectus quanto differentius pre illis nomen
hereditavit Cui enim dixit aliquando angelorum filius meus es tu ego
hodie genui te videlicet abeterno
Dixit quippe angelis dei nostri al
tissimi et adoptione paterne filii
sed unus est eius unigenitus et coeternus
et tamen et immensus cui generando
pater contulit eandem suam substantiam

fudit tunc et diffudit sed non a se
abdicavit quia bonus et eius bone nature
pater est et filius unus et spiritus sanctus bonus
deus altissimus eternus creator et universorum
factor et omnium principium bonus est itaque
filius patri eterno dilectus et bonus
amor patris et filii condilectio unde
pater spiritum sanctum diligit filium cuius dote
quia caritas est patris et filii de quo Johannes
in canonica ait deus caritas est et qui
manet in caritate in deo manet et deus
in eo / O sapientia altissimi bonus in qua
filius patris qui eternus est bonus matris
a patre natus sine tempore / amatur
sine femine / a patre lumen de lumine
ex matre homo de virgine / a patre
deus de deo / ex matre homo de homine
/ a patre principium omnium visibilium et invisibilium
/ ex matre principium [illegible] / huius
generationem tam eternam quam temporalem
investigari non potest / quia stupenda et ad-
mirabilis dei sapientia et [illegible]
et potest quia a patre est genita et ex
matre orta [illegible] illuxerit perve-
stigari tamen non potuerunt propter quod
sapientes dicebant sapientiam dei precedere
omnia quibus investigabilis qui dicit ultra
et tamen nisi quia ut ait beatus maximus
in sermone de nativitate quod cepit homo
[illegible] nobis est absurdum
est ut incredibile deum incarnatum fra-
gilitatis [illegible] sermone [illegible]
/ amentie res est ut operatus ma-
iestatis immense inter exigua cor-
ruptibilis oris [illegible] nostra
concludere quo comprehendit homo
factus [illegible] et tamen
[illegible] quod perscrutari [illegible] in terris
qualiter deus hominem vel homo

tempore in deum perscrutari sed potest
quo exemplo factus est mundus
celum unde resplenduit / [illegible]
[illegible] splenditas [illegible]
[illegible] quo celum de [illegible] homo
de [illegible] femina / et [illegible]
[illegible] non valeo
quia [illegible]
[illegible] creatorem in
[illegible] / et ideo credere non sentimus
[illegible] nativitatem filii dei con-
gruit et oportet [illegible] quod nobilis
est illa dei sapientia nec dignatur in
ignobilibus [illegible] corpus non habuit
in tempore [illegible] inter
nobilitatem [illegible] et ignobilitatem [illegible]
distinguere [illegible] ut ait [illegible]
super matheum [illegible] quia bona
est nobilitas sola voluntate dei fa-
cere / Et hic est modo nobilitatis ut nec
in filiis [illegible] sapientium nisi in virtute
corporis habeamus nec in patribus nobi-
libus nisi [illegible] virtute
[illegible] et [illegible] se-
la apud deum libertas est non ser-
vire peccato / summa apud deum nobili-
tas clarere virtutibus [illegible] patet
quod multi sordidi nati nobiles [illegible]
tum ignobiles et multi [illegible]
[illegible] nobiles [illegible] / [illegible] quod
[illegible] nobiles [illegible] hoc
[illegible] a patre [illegible]
[illegible] non nullus
tamen [illegible]
nobilitas generis parentum igno-
bilitatem solet [illegible] et [illegible]
de nobilitate sua faciunt sibi quo-
dam castrum vel clipeum ad protec-
tionem vel defendendum se in
peccatis [illegible] enim dicit absurde

non potuit aspirare sed tunc nisi
quod voluptatibus sunt viventes voluntate
contempsit/ Claret etiam ac alius quidem
plures pro exemplo preciosos allegat
Cum tamen non minus ardebunt qui
in multis ardebunt alius non reputabit
peccatum sed qui stultus et culpa est
suprema in pena alius dicit de bonorum
regum prouidencia et pugnis per
sumus non est nobis sufficere pias esse
nimis computandum/ Sed hic an
dicant quod militibus Jo. leip... res
ponderunt necesse consertes
sed esse contentis super dicis be
ne/ Ergo quis conatur tamen
confessor Johannis sententia condempna
tur et dixit dixisse quod quere
batur ex tunc tales in peccatis
de nobilibus minus prudentes glori
antes et hic est breuis petrus
apostolus ut hic primo pet. capitulo secundo quasi
quasi liberi non quasi velamine
habentes malicie libertatem
non igitur se nobiles in peccatis
genere nobilitatis defendant nec
ignobiles nobilibus credant
numquam studeant ut velamen nobi
litatis habeant nobilitari cum huius
loco nati clari prout videtur
iniqua scilicet sunt ubi et orbis no
bilitate corpus commendat et se
gentiles opinionis/ Ecce talis ho
stilius quem tam malus est a te
pit agreste tugurium omnis a
dolescencia in pecore pastoris fu
it occupata solidior cum etate
imperium romanum rexit/ Ecce
seruiles non solum vt inter la
bores maximus libro iii capitulo iii

honorum confessus veteres et apolinis ora
culo sapientissimus iudicatus demam
matre patre non adclarissimus lucem
gloriae accepit/ Ecce si etiam adsunt
les pistatur e fuit dux orbis ou
de dedit possessionem allegandi et palmam
et christus non nobiles sed tamen
elegit sed pauperes ut superbiam no
bilium retunderet et optima humilitatem re
speciat talia a longe cognoscit/ Quod
tunc si nobilitas vel ignobilitas ori
ginatur/ Oportet quippe alium in mo
re spiritualis respectus amicitiis quam
est nobilitas in dit dare quod olim
dixerunt arrogantiam de altera
conditione quod est ignobilitas quia dum
nesciunt soluere nec poterunt
debitum suum contendere/ Dicitur ignomi
nie sicut quod si dare est nobilis igitur
nescientes ignobilis et ideo subsidiatur
auferre ignobili et idem sublibet
liber esset iusticiissimum quandoque
datur sed capitulo/ nobilis clarus
primum actus est deo seruire qui non pro
cepit nisi nobilem ignobilis est dya
bolus qui non regit nisi sata
de parte ... qui non regnat nisi satu
bula et peccata quod omnis qui male agit
odit lucem/ nobilitas nobilis est quod filius
adopcionis dei est/ Ignobilitas ignobilis est
/ut impie dicitur et sicut pudicitiam dicitur sancti
/tum est pie dictum est/ o quam pauci
hoc ex pre dictis est/ O quam pauci
sunt homines qui se nobiles dicant/ Sed
voluit homini dicere quod vero ...
agere dignantur tamen quoniam cum pro
gloria nimie suffragatur nobilitas
de se non ignobilitas pro/ Sed
ampliores quale adhuc nobilitate
probemus ad quod in deo declinat
animalem ... et in dicalis tibi
o homo quid sit bonum et quod deus
requirat/ad nobilitatem dei ... et

nobilitatem prebeas fac iudicium
et iusticiam et sollicite ambula
cum deo tuo memento semper da
toris tui / meditare et nouissima tua
et in eternum non peccabis fac iudicium
iudicium rectum verum et non
te seducat concupiscentia lucri / non
corrumpat potentia / non auro sermo
neat / sic ista iudicia magnum
sicut paruum non sic primitie et
aliter pauperibus minime seruas sed
tertiam pro paupere sicut qui in quo
enim iudicio iudicaueris iudica
beris / futuris iusticiam ne dum fac
sed dirige nulli noceas omnibus
prodesse cupias potes contendas quod
tibi non vis alteri non facias
quod nimie tibi vis si non fiat
ac aliis / homines honora / maiores
sequere / detrahentibus resiste / a
dulatores fuge / alienum ne dum
noli tangere sed nec concupiscere
diuicias si affluant noli cor ap
ponere / deum time / rege hora
plato obediencias exhibe / maio
ribus assurge equalibus condescen
de / minores ne contempnas / quasi
a facie colubri fuge peccatum et ne
dum malum non facias sed etiam
noli consentire quia non solum qui ma
la agunt sed qui malis consen
tiunt digni sunt morte / iudex in
stenuo respondeas pedis / rex deus
super se esse cognoscat et plus ama
bilem quam terribilem populo se osten
dat sciam etiam viros ad pugnes
defendat / cassiodorus amor ius
ticiam sepulsit et michil iusticiam
potius timeat / agricola dolor
fidelis dum desierit / ... / ...

fraudes in matrimonium non appo
nat / virgo quelibet ancilla
non vsurpat nec amatorem placendo
delicias quod / cingulatus se de
corpore mariti esse recognoscat
et iudice omnino sed per maritum ad al
terum non declinet sub tronere dei
non tholup alter alteri condat
debitum feruor honoret debitum tamen
exigenti si eundem non potest red
dat / mulier alteram in uirum
etiam per textum denunciatione defran
det ne temptet eos sathanas / s
enim deditata non quam que
mutent deliciis morbus / ...
alium supplantet non in negocio dum
uendat non emit exaceat non sepe
aut ingenio decipiat / et tempus plus ocis
homines ad salutem quam est plus probe
surgat in hominem dei quid sit
bene magis quam loqui conspectus / si
cum agendo potenti ad deum suppli
ces habebitur ornata et adipe suplici
bilem credendum per eterne
secunda nobis prestare dignetur
ihesus christus / sermo xxxii de separ

[S]I sapiens fueris tibi met
eris si fuit illusor solus
portabis penam / Dicunt non est plus
sapiens qui cum amaritudine
et sermo proposito abstinendi
bene peccata sed non modicum
est stultus qui ductus semper
tam benedicta aut alia quolibet
ex proposito ad alterum quia enim qui
contra se consentit in equitatum
comunis ut receptum ad gratiam
dicente propheta dixi confitebor
aduersum me iniusticiam meam

et tu remisisti impietatem peccati mei
/ Item vos abscondit peccatum in qualita
tem ne dum non emundet iniu
riam sed apponit eam in qualitatem
super iniquitatem ideo dicit si sa
piens es confitendo fueris tibi met
ipsi eris quasi salutem anime consequeris
Dicunt aliqui plus iniquitate
tuam portabis / Sapiens confessor
instruens penitentis mortis peri
cula medico sapienti morbum
ut sanetur ostendit vel debet lo
cum in dicat / qualitatem demon
strat tempus et ortum morbi noti
ficat et modos peccationis de
monstrat / hec circumstantias ait ven
erabilis beda in libro de confessionum
Si opus medicale expectas
oportet ut vulnus detegas sic
confitens ille potest appellari sapi
ens qui omnia sua vitia dicit sacerdote
et intégre et unde confitendo reve
lat se coram deo cui omnia nuda
et aperta sunt et districto
dei iudicio consistit / et qua
lem agebat in tempore et
persona vel in pensium lustrorum
seu fidei obligatione et hora in pen
dendi non sufficit peccata dicere
confitentes sed coram loci et tempore
sed sacra fuerint describere qualis
persona cum qua peccavit qualis
cum temptatione vel si preveniret
temptatorem seu si ultro se preo
ccupavit quatenus peccavit et qua
liter // oportet enim ut confiteatur
secundum modum naturalem
sed opus vel abusus sicut sepius ad
actum luxurie incitavit seu man
davit in eam vel ad persuasit

secundum ordinem nature mutavit / si mu
neribus seduxit / si verbis dulcibus
illaqueavit / si violentiam fecit / si cum
multos peccando scandalizavit
/ Si deo dicatam virginem vel plures
cognovit / si cognatam carnis vel affi
nem vel incestu(?) attigit ille
peccata confitens potest appellari sapiens
qui in hac parte audire confessorem sollicite
distinguit / Examinandus primo est an de
lectationem in malo habuerit an delecta
tionem senserit an de peccato male ha
bitu an voluntate habuit vel ha
buerit an deprivationem an bonum vel habu
it vel incredulitatis infidelitatis et hereticos
proprio ore defensavit an ideo fuit a
mor ad malum tendens an suspica
batur malum de aliquo dicendo suspica
re non debuit an invidebat de glo
ria et felicitate alicuius an odio
contra aliquem personam diu portavit an
contra proximum nocere voluit vel
propter iniuriam proximi exulta
vit an in adversitate proximi exulta
vit an cum habuerit an vindicta per
contra nec dispexit quod se multum peccasse
vel dignum ante quia forsitan
pauper erat an affectum in condita
tem habuit ad filios nepotes vel
parentes / multi enim ex affectione
huiusmodi dampnantur plus filios vel
suos consanguineos quam deum dili
gentes an in cupiditate litterarum sciti
habuerit an mentaliter aliter
eam sciencie campum de non aliu
si in cordi gessit an contra pauperes
et viduam appetere habuerit an re
stitutionibus suis vel pauperibus de bona
vel alienam occultavit an quod possidet
in mala dispendere in cordiate ... plus
et amplius dicit apperit / multi
enim sunt qui non dicunt nisi semper

sicut est cum cor habuerit sic perplexum
inter duo mala quod quasi oportebat ip-
sum ad hoc vel illud malum decli-
nare. Cum cor durum et obstinatum
et quam diu habuerit. Si malum
quam velociter voluit. Si tedium
in audiendo verbo dei in exhorta-
tione communis ad bonum, aut dum
sermo fuisset de morte de penis
inferni de deo de virtutibus de eterno
se hominis. Si tam remissum cor
habuit quod quantumcumque monebatur
motum ad bonum non curabat.
Si non concepit bonum nisi malum
Si iam concepit semine dei verbi cum
do et adversitate animus eius in bono
non in malo versatus est. Si dolo-
rem habuit quod amplius non pote-
rat vel quod non fecit hoc malum
vel illud. Si cor eius non consonabat
et sic ypocrisim faciebat. Si solli-
cite cogitavit quomodo in ma-
lo alicui complaceret. Si ipse
displicentiam continuandam malum
fecit aut malo consensit. Si de
bono opere verecundiam habuit.
Si dicit sicut quam plures quod orare
devote vel communicare non presumo
statim tamen concupiscentie in tede
missas legere vel penitentiam agere
aut peccata fateri verecundatur. Si
parentibus amorem habuit vel esse
fieri potius melior potius nobilior
vel videri sanctior. Si singularem
semper habuit quod quod dicunt alii
in contrarium scripture vel doctores.
Si vocatus ad dignitates vel
honores aspiravit. Si de bonis
nature vel gratie aut fortu-
ne tumuit aut gloriatus seu lau-
dem quesivit seu appetit. Si ve-
recundiam de pauperibus amicis
habuit. Si amore status et
carnalium parentum contempsit
Dic cum et aliis modis cor conta-
minans et tandem in sacramentali
confessione aperiens superbie sibi
ipsi talis erat. quia scandalum
est quod si talis bonum penitudinem
horum habuerit gratiam apud pa-
trem superiorem eius invenit. Item
potest talis non in merito super-
bie appellari quam ante quod os in
confitendo aperiat confitendo celeriter
ore portavit se coelo paravit
timor eius est quod qui celebro
parat se parat eo quod ut dat super
eius in multiloquio non decent pec-
catum. Si per iuravit per nomen
dei vel sanctorum aut celestium
statim blasphemavit. Si nomen
dei irreverenter assumpsit. Si ve-
ritatem impugnavit. Si de ani-
ma murmuravit et quasi deum
quod melius fieret si hoc fecerit
presumpsit. Si contra regem et
dominum suum vel prelatum mur-
muravit. Si irreverenter ora-
vit vel horas legit. Si alicui
detraxit. Si adulatus est in ma-
lo consentiendo vel ad malum
incitando vel illum cui adu-
latus est in ante eorum demi-
tutibus commendando. Si false
commendando se laudis est si que
proximum vituperavit. Si aliquem
maledixit. Si aliquem de aliquo
crimine secretum diffamavit vel
crimen secretum maxime zelo-
invidie vel vindicte publica-
vit. Si de bonis communibus est

Si bonis quiuatis est vemstra
my fuerit aut adiuuauerit
Si veritatem agnitam quantum
potuit impugnauit Si per deme
rita corrigendum se fraterne
clamauit aut correctorem im
pugnauit Si discordiam semina
uit inter fratres vel priores semi
nauit Si sigillum confessionis vel
secreta aperuit Si consilium pro
didit / Si falsum tulit testimonium
Si malum sciens dedit consilium
Si decepit inferiorem aut sub se
manentem superiorem Si superiori pre
posito licita contradixit et inobediens
fuit Si bona opera quantum potuit
in mala peruertere nisus est aut
bonum malum vel malum bonum
dixit Si [illegible] plantauit
Si quempiam ad iram prouocauit
Si que de diuinis in quo sillabo
rabat recitauit timere cum
debuit illud / Item aliorum peccatis
tempus consumpsit Si blande se
stulte se ultra modum locutus est
Si verba ociosa scurrilia se in
iuriosa se iactancia protulit Si se
coram hominibus de virtutibus vel sci
encijs seu bonis acquisitis iacti
tauit / Si minus polite vel glo
riose dixit / Si peccata sua vel ali
ena defendit / Si dissolute ri
sit se quem clamauit / Si tur
pia verba protulit se quibus personis
per verba amoris carnalis incitauit
seducere voluit / Si cantilenas a
matorias scripsit seu cantauit
/ Si in diuino officio magis [illegible]
[illegible] quam deuote psallendo labo

rauit Si verba scurrilia dixit Si li
gwa sua iniustam causam defendit
licet eum scit quod eos polluunt et in
quinant Et ideo sapiens in pru
dencia ore relegant Item et ille
se sapiens appellat qui ter sape
[illegible] et ibi ore para
distinguens exit ad opa ut lude
at se egit luxuriam et cum sper
[illegible] vel alios inquietauit
Si gulam se ebrietatem incidit
Si symoniam commisit Si sacrileg
quod fit se personas ecclesiasticas
vel religiosas lesit vel bona ec
clesias distraxit vel ad eccl
esias aliquid sine se fructum
vel non fructum / Si indigne qui
tauit se votum fregit si aposta
siam commisit / Si ad officio diuino dis
solutus fuit Si ope suo malo exe
mplo scandalizauit se quo [illegible]
vel in persona lesit Si furtum fecit
Si rapinam fecit se usuram exer
cuit se proximum defraudauit Si
ludis qui sine peccato vix exerce
ri aut non vel prohibitis interfuit
Si symoniam vendidit Si malum
consultauit Si [illegible] vel
minus quod dedit Si sibi licencia ne
cessaria vel aliqua subtraxit Si
superfluum suscepit Si ultra licencie
fecit Si consuetudinem peccandi ha
buit Si et quociens recidiuauit
Si simulatam bonum et vel [illegible]
corrupit Si officium tenuit quod
implere propter tenere non potuit
Si nouitates fabricauit Si in ma
ioribus rebellis erat se minores

oppressit / De visu auditu gustu o-
doratu vel tactu de aliquid contra
natura delectando / si oculis de-
ordinatis si manibus si muneribus
si ipsis gestibus, secundum ali-
quem deliquid / De admissis circum-
stantias aggravantes ut sunt tempus
locus modus numerus persona mora
scientia et etas tempus quo diem
festum violavit / modus quo taliter
se in agendo habuerit, numerus quotiens
eius iteravit / persona cuius potesta-
tis vel status cum qua peccavit / mora
quamdiu in illo moram traxit / scien-
tia qua illuminatus fuit etas an in iuven-
tute vel in etate puerili fecit
Postremo potest et ipse sapiens
appellari qui peccata quibus confecit ope-
re distinctione nedum attendit
que commisit sed etiam que omisit
Deo scilicet sapiens in iudicio anime
esse voluerit ut tibi ipsi iuxta
sententiam salomonis presens videas
Quod omne tempus amisisti in quo
de deo non cogitasti propter quod
considera quotiens deum non bene-
dixisti peccasti quod gratias deo pro bene-
ficiis tibi collatis non egisti quod
opera que fecit alius non com-
plevisti sed ad te interdum retu-
listi quod de peccatis sepe delinquas non
fuisti quod ad gratiam dei recipien-
dam te minime preparasti quod gratia accep-
ta abusus fuisti vel eam volun-
tarie amittere non consumasti quod ad im-
pletionem divinam tu reclinasti quod bo-
nitatem tuam volutam diu non
consummasti quod orationes debitas
omisisti / quod ea que ex voto pre-

cepto vel regula seu officio tene-
baris implere obmisisti / quod ad
minus semel in anno non communicas-
ti quod parentes tuos non hono-
rasti quod tempus tuum defectus
tuos non cognovisti / quod consci-
entiam discutere neglexisti
quod temptationibus resistere non cu-
rasti quod in tuis penitentiam
implere neglexisti quod que sta-
tim facere debuisti in futurum
procrastinasti / quod de bonis pro-
ximi non gaudebas et de mal-
is eius non dolebas quod proxi-
mis propter deum non remisisti
/ quod fidem proximo non servasti
/ quod caritatem et gratiam non reddi-
disti quod delinquentes corri-
pere prout erat tibi possibile
non curasti quod lites tibi possibiles
non sedasti quod ignorantes
minime instruxisti quod afflictis
presidium licet poteras non
attulisti nec super eis miam
habuisti Sexcentis modis
conscientiam tuam scrutabis
sicut sapiens ut sitque tibi
in perfectum eris / Si autem
aliquis fuerit solus portabis
deum quippe fallere non po-
teris et ideo si vellis eum il-
ludere illuderis / Aliud autem
tamen deo si peccata que detegere
debebas velasti Si nec dis-
plicencie sordes tuos confessori
tacuisti Si propter erubescen-
tiam veritatem dicere minime
praesumpsisti Si redire iterum
ad vomitum peccatorum iterum nisus

Si confessionem in verbo decipere vel consensu decipere voluisti. Si non salutem eternam sed laudem humanam vel interesse momentaneum ab homine quod ab eo quesivisti. Si ad amandum te non spiritualiter sed carnaliter quempiam pertrahere voluisti. Si te confitendo peccata de verbis palliasti. Si culpam commissi gravida erat ex proposito attenuasti. Si multitudine peccatorum quorum allegat confessor depprevasti. Si tamen ex confusione dic non expedientie ad confitendum totum verbo attexuisti. Si metu pene vel confusionis vel alicuius temporalis sive etiam ne quemquam tuum scitum consultavit adiscat in istis confessorem fecisti. Si in tempore satisfactionis vel cum peccatum persone quam forsitan tibi confessor sigillabat in redimendo vexasti confessorem probe fieri simulasti. Si peccata que non commisisti te commisisse ex causa humilitatis falso confitendo dixisti. Si solum ut delectareris carnaliter in libus confessoris vel eius aspectu ad confitendum advenisti. Si confessorem hominem pro tua proprietate dimediavit quod iudicare nesciret ipsum tunc despexisti. Si confitendo alios inculpasti. Si personam alicuius ut eam confessor despiceret vel quia confitet tibi quod eandem odio

odio habeat expressisti. Si plus verbis ornatum quam veritatem intelligere voluisti. Si tamen ad examinandum confessorem accessisti. Si multitudine verborum celeritate vel perplexione confessorem mediocriter ne discrete delicta tua argueret quasi confessionis ingereret ab scindere voluisti. Si circumstantias peccati que mutant speciem eius vel que aggravant notabiliter volens omisisti. Si te ipsum de talibus peccatis excusando dixisti. Si metu pene debite pro peccatis penitentiam agendi vel eam qui attributa vel imbrachiret ei omisisti. Si propter pudorem non attento quod verecundia sit magna pars penitentie confessorem abiisti ut ipsum mendacem fecisti. Si racione delectationis quam te fruitum tenet confiteri contempsisti non metuens momentaneum esse quod delectat eternum vero quod cruciat. Si in racione comminentie vel divine bonitatis confiteri procrastinasti non attento quod dicit dominus quod sermone iam ad ianuam est posita. Si timore habens peccandi confiteri distulisti cum tamen sit aliquis a deo debitis quin malo respectu habeat de gracia sufficientiis nisi quod nunquam deserat qui scio ad te excepisti ne quasi facta tenuisti ne

Item illudit aliquis in peccatis exemplum complicium qui per cetera peccatis attenuaverunt penitentiam vigere perpendet. Sicutque vere alios cadere imputent tibi

ubi deberet formam ne sibi ca-
dat retro ibi se magis illaqueat
in cadendo / Et plexitu dume
nus / que est absque multa usque
ad tempus senectutis differt con-
fiteri similiter nesciens quod boni-
tas dei non ad delinquendum
sed ad penitendum quemque addu-
cat / aut si forsan dicit in corde
quid deberem hominibus peccatum cor-
dis mei detegere cum tamen
sperarem tali confessione deo no-
tum pati homines confiteri // nescit
enim ea ibi sacerdos ut homo sed
ut deus unde talibus in questioni-
bus tales confitentur tale flagicium
secrete deponit quod nichil de hoc
sciat / aut si cogitat unde sacer-
doti potestas quod michi peccatum di-
mittat quod non nisi solus deus
dimittit / Sed revera etsi non
eum solum peccatum dimittat et si
solum liberum a dyabolo et pur-
gatorio eius deobliget et penam eter-
nam in temporalem commutet / sa-
cerdos tamen etiam peccatum ministe-
rialiter dimittit ecclesie re-
conciliando et partem pene rela-
xando aut forte dicit tantis
involutus sum peccatis quod maior
est iniquitas quam ut veniam me-
rear sed fallit quia peccata
finita sunt misericordie vero dei
mensuram ponere non possumus
nec sibi tempora diffinire vel
sic dicit / Si confitebor taliter
cruciabor sed miser timet mo-
mentaneum et incidit in eter-
num et omnes admodicum portare

Sed tandem portabit omne intol-
lerabile in eternum / timet bre-
vem amaritudinem Sed qui vult
hic semper ridere lugebit in
eternum / Risus enim malorum
dolore mixtus est et extre-
ma gaudii luctus occupat sicut
scriptum est / Quid est hoc confiteri
et iterum redire / Peccare volo
continue delectari quam iterum
nunc delectacionem confiteri in
cum huiusmodi confessio magis michi
officiat quam prosit / Isti vero
iste loquuntur sed illudunt / michi
lenius / Et non certe nisi sibi pe-
nam cum delectacione cardinalem
deo spondeat / Dignum est ut ab
illa cadens in primum nauseam
habeat super illa / Et qui non
vult penitere dum tempus est
ut graciam inveniat contingit
ut pre angustia spiritus et tor-
mentis gehenne penitenciam
agens desperatam ingemiscat
In quolibet quasi talium ve-
rificatur dictum sapientis quod
dicit Si illusor fueris solus por-
tabis // Nunc ergo filii discite
prudenciam petite a domino
sapienciam per quam pote-
ritis purgare conscienciam et
consequi graciam / Nolite tepes-
centes vobis deo illudere quia
omnis illusor illusus erit
unde vere / In tegre et plene
absque simulacione absque co-
lore absque excusacione sive
imputacione sive duplicitate
sive falsitate sive ypocrisi sive
excusacione sed super hoc confiteamini

et purgati vere possitis lucis
eterne sapientie interesse. Quod
nobis prestare dignetur ihesus
christus etc. Sermo xxxiiii de sapientia

Prudentia servabit te
ut eruaris a via mala
Proverbiorum. Omnis opus sit
prudentia et sapientia ad eviten-
dam maliciam et astuciam
sathane multiplicem subver-
tendi in omnibus motibus
incitamentis et modis vari-
orum. Potissime tamen requiritur
prudentia et sapientia dum et cum
inveniunt occurrunt perplexitates vel
scandalum vel quas subtiliter
nectere temptat diabolus leviathan
perplexos dispiciens [illegible]
a via mala ne relinquat iter
rectum et ambulet per vias tene-
brosas. Et quidem sepe oritur per-
plexitas que forsitan facit
dubium ex eo quod inveniuntur super
aliquo faciendo et fugiendo di-
verse scripturae patrum auctoritates
per solutionem contrariorum. Contrarietas
ad concordiam est reducenda
licet tamen in scriptura nulla sit rea-
lis contrarietas nisi sit sub ab
[illegible] sed tamen superficialiter
[illegible] quando videntur in eodem esse ad-
versa que sunt diversa. Et sic
in superficie contraria sunt ad con-
cordiam reducenda. Aliquando con-
tingit in facto perplexitas quod fit
tamen diabolo qui mille nocen-
di modos habet ita sua sug-
gestione fallati non [illegible] volunt

et quasi in inextricabilem laberin-
tum eis facit. Et si forsan peccatum
fugere appetunt hoc sine aliquo
peccati laqueo non evadant. Aut
forsitan si dubium unum questionis
sathane dissolvunt alia questio vel dire-
cepta [illegible] succrescunt secundum quod
philosophi et gravibilis [illegible] satha-
ne astucia presto est querentibus se
dei sapientia, ut det illis prudentiam
que nodos resolvat. Et licet sic
timeri possit quod si inter duo sit aliquis
perplexus minus malum sit eligen-
dum, hoc est quod alias secundum se
consideratum minus esset peccatum quod tamen
veritate inspecta non potest aliquis
inter duo mala sic esse perplexus
ut de necessitate ad alterum illorum
perpetrandum sit astrictus. Tamen
enim aut redditur homo perplexus
per eandem conscientiam quia trepidat
forte in timore ubi timor non est
et ficit sibi conscientiam ubi non
est facienda. Et tunc ad consilium
sapientis sic vel sapienti erronea
debet deponere que secundum nulla est
vel perplexitas. Vel forte homo incurrit
perplexitatem propter primam volun-
tatem quam quis non vult depo-
nere non nisi quod quod incidit in per-
plexitatem [illegible] tamen contra propter
libertatem arbitrii quis a divina
[illegible] declinans incurrat dispensationis
detrimentum. Unde augustinus in libro de pre-
destinatione. Kapitulo [illegible]
redderet deus interitum nisi
inveniretur homo spontaneum habere
peccatum. Nec deus peccanti misere-
retur penam si homo ex se de-

[illegible] spiritu alicuius dei

predestinatione dei cecidisset in culpam
velut si voluntate depravata incidit
in perplexitatem predictam ut ipsa necessi
tate coactus inter duo mala unum assu
mere debeat ad minus malum declinet
vel saltem de minus vel proximum minus
offendat Qui tamen si voluntatem
peccandi deponeret quo arctaretur
ad delinquendum non haberet ¶
Pete igitur fili a vera sapientia
q deus et prudentiam que semet
te ut evadas alia mala Ut
autem perplexitatis tibi materia
amplius liqueat exemplariter
est de eadem videndum Pone igitur
quod sacerdos in dictis admissis usque
ad canonem perveniat et ad illa
verba exclusive per que conficitur cor
pus xpi et occurrat sue conscientie
aliquod mortale quid faciat Si enim
procedat videtur quod peccat mortaliter con
ficiendo et sumendo eo quod iuxta sen
tentiam apostoli iudicium sibi man
ducat et bibit Si vero non conficiat
sed fingat se conficere peccat
gravius Extra de celebratione missarum
de homine Si autem in toto dimittat
magnum scandalum generat et utrumque
vero hoc per quod scandalum vitat cave
inter tria ipse est perplexus Ut nimi
rum ut perplexitatem evadat in hoc
casu sine tamen eligat viam tutiorem
secundum canonistas et theologos Raymundum
et petrum in scripto super iiii°
sententiarum distinctione ix et thomam
di. xii. Et videtur unde peniteat

et conteratur et doleat quod ita incidit
peniteat et proponat quando habet op
portunitatem habuit confiteri et sic
conficiat et sumat et illatenus
sumat hostiam non consecratam
pro consecrata ¶ Item pone sacer 29
dos tenet concubinam in domo
parrochiani quibus de hoc constat
vident ipsum indutum quid faciet
Si enim missam eius audierint sa
cient contra prohibitionem et ita inci
dunt ad sententiam extra de
restitutione spoliatorum c. litteras
presertim quia illud intelligitur
per nicolaum papam et alexandrum
prohibitum quorum decreto cavetur
quod nullus audiat missam sacerdotis
quem scit indubitanter concubinam
habere Si autem non audiunt con
tempnere sacramenta esse videntur
non enim qualis sacerdos sit sed quid
de deo dicitur attendi debet
Sed Remedium determinatum hodie
Extra de cohabitatione clericorum et mulierum
c. vestra. Ubi dicitur quantumcumque
sacerdos sit quis sanctus sit cuiqui
non potest Et in fine capituli
dicitur Omni dubitatione cessante
quod dolentes et exsolventes quamquam
fornicarios quorum diu ab ecclesia
tollerant nec habent operis
cum de manibus eorum divina misteria
audiant et alia recipiant ecclesiastica
sacramenta Ubi glossa quod quantumcumque
polluti non possunt divina polluere
sacramenta nam que sancta sunt cum
quam non possunt Precipitur
quod nemo a sacerdote quem scit cum
malo recipiat donum predicatio episcopi

reprobetur xv q ultima Becis
citantibus. Item pone de
religioso uel sco qui hz puraz
& serenam osciam apud deu
nichil tn de ipo malu suspicam
& scandalizant quid faciet
Videtur qd sufficiat sibi oscia
sua unde apls gla mea h
e testio ouscientie & maxie
cum habeat testem deu i celo
ut qd iob i quid ecce i celo te
stis meus et ideo si talis habz
testio i corde & i celo uidet
qd dimittere debeat scandalos sui
uel loquij xj q iij inter uerba
Ex alia pte uidet qd nichil
cum scandalo est agendu ne
cesse e go ut iste suspicoz qtu
pt remoueat. dt em aplus si
esca mea scandalizant fratrem
meu no manducabo carnes in
eternum et aug ait sup illud i cor
fame cum ydolaticis uesci. pterea
no solu uel maiores sed
et pusillis scandalum e uitandu
contra uitas qui scandalizauit unu
de pusillis istis qui i me credunt
expedit ei ut suspendat mola
asinaria i collo eius & demgatur
i psundum maris &c. & ad hec a
gendum pertinet quod dicitur
q v xviij. Et ueniat talis debz
quantu e i eo satisfacere ondendo
i tentionem suam & causam suspi
tionis & spectemnali uo
nendo non eni sufficat anna
lo sed a bono spe mali ab
stinere. dic qd quamuis dictu

nobis sufficiat uita nra alijs tn
est nra fama nra xj q iij no
sit audiendi. Unde xps ut da
ret nobis exemplu uitandi scan
dalum soluit tributu dicens petro
ne forte scandalizemus eos & ap
i quid dilecte qd exitus est
cum oibus hoibus pacem habentes
Si autem illi qui suspicantur
nolunt a suspicando recedere nec sa
tisfacium ipsam recipere sufficiat sue o
scientie qd doleat qd illi in hoc
peccant. Subtilr qd inter scanda
lum et scandalum est distinguendu
qz si dictum factu a psona ali
cuius cum occasione alij trahuntur
ad peccandum est ipse malu est
omnino fugiendum. Si vero dictu factu
a psona e ipse bonum qd sit alijs
occasio peccandi si tale e bonum
quod non omisso non est salus obtineri
ri potest non dimittatur ut in pde
ultima q. non est illud bonum
quantumcumque hoies scandalisentur
obmittendum nulla ei opera
que sine pecco mortali dimitti no
possunt sunt pterieundo scandalo dimit
tenda. Sed nec debet pterieundo
scandalo omitti que mortali non
possunt omitti. Illa uero tn que si
ne mortali pecco omitti possunt & dimitti
est pro scandalo cessando cessandu
Ex qbus patet qd pro nullo scandalo
dz quis peccare mortaliter & doctrina
dz pdicator eni uel doctor non dz
pro aliquo scandalo falsum docere
uel dicere euitando. licz possit
et debeat tacere. Si oes obsti

nate fuerunt et detlores esse
dicitur ex doctrina xi q iii qui bis
Tunc enim scandalum sit malo q
temporalia peccaret magnam
tas faceret aut ponere / Tamen ita
net prudens solum preciam ut teste
pulsum testio iii & aliquo scandalo
vitando ex presente prelatos et ca
plus vel scandalum maior po
mittit enim vitare relinquatur ex
dispensatio prius / Enim scandalum
Item pone, dictatum est contra q
talis scandalum patitur nisi dedo
et libris meum ut peteret alico
cedat pro iudice res ablata, neque
pro vitando scandalum timeret ei
dare rem meam aut are petere
eius cessare propterea quod michi est ex
scandalum ex hoc revelatum
ipsis scandalum ex hoc revelatum
/ Ex causa est parte que est hoc ca
tenere respectu propter scandalum tam magis
Et altera in humani et temporale
/ Et altera in humanis temporalis
vel postea in scandalo non dimitte pere
mittere / Et dicit frater Wilhelmus
sacerdotem / Et probatur vel sa
mihi non est licito hoc et pauper
primum in spiritualo et patiencia in te
pore quod vel minuendo id deum non
dendi vel minuendi et deum non
tenere dare rem meam vel are
petere eius cessare Item autem
ordinata incipit a se ipso et liberam
plus me amare quam proximum
diligere / Dicunt ergo hic ut hic michi
vel fratre proximo timeret propter
vitandum scandalum debet plus
dare rem meam vel are petere
ipsis cessare hoc adiecto sed eodem

ipsis ne meam bene ipsius alias
non nisi scandalum non est ipsum
ius dare gladium in manu furiosi
sed quo nescire debui pre
(7.) conscientia Item pone aliquis habet
confitendum scandalum que a domo
erat est talis et tales facit
quod est conscientiam omne autem quod
non est ex fide peccatum est ad Ro
xiiii / Et non tacitat homo et
perplexitate / Et quod maneret in
praesentia contra xxvi q vii Et
sunt ea talia est talem
nimis talis est et debet talem
conscientiam deponere possit vel alterius
consilium sicut petrus super iiii sententiarum
et thomam prima secunde q xix
articulo v ad 6 Item pone aliquis
accedit ad ... et tamen
nimis ... et conscientia accedere quod
scit ex ... quod est conscientia
facit ... accedere ... quod est conscientiam
sine scandalum generabit / Et est
sicut petrum patet contra qui vult
in peccatis suis communicare quando
cum posset absolvere per eum si
confessione ... quod ad pa
confessione ... inducendo requirit
... prudentiam esse
vel alterius non habet et tamen
aliqua necessitate ... celebrandi
aliqua necessitate ... timetur
celebrandi ut quod a timetur
scandalum populi vel ... de
pretermissione sacramenti vel
aliis propter officium ... et
... tunc non peccat primo ne
in proposito ostendendo Item pone
aliquis est in mortali peccato et tamen
... ... corporis christi ... tur
... facit sacramentum ... (septi9)

xpm contra se prouocare videt
vt non notabitur / Sed certe
tales scandalum per humilitatem absti-
net abhorrendo laudandus est exem-
plo petri et thome / dicit tamen
albertus distinctione xi quod potest videre
se corpus xpi si non valet abstinere
propter humilitatem unde petrus videns compe-
tenciam petri et penitenciam quod non dignus
in conspectu eius esse remanere tale
scitat / ¶ Item pone sacerdos sit
x9 proximum esse in mortali peccato quia petit
eukaristiam quid faciet / Dicit dabit indigno
videtur quod indigne ministrabit si non
detegeret peccatum / Solucio secundum
thomam quod si esset peccatum occultum
et exigit in occulto debet ei denegare
re tamen cum in publico
petit / Si autem exigit in manifesto
sic debet ei dare dissimulando
in iiii non prohibeant alias et
vel reuelatur cuius vel per dicta
ter confessionis / ¶ Item pone alter
xx9 coniugum certo die communicauit ex-
igit debitum alter coniunx quid
faciet ille / Dicit reddit peccare
videtur mortaliter si non scandalizabit
alterum et petit esse causa debitum
reddendum secundum albertum iiii sentenciarum
di. xxxii et alii / Item quod coniunx
illo die non est prohibendus debitum
reddendum / Dicit hic albertus
ut tamen reddit non videt quod peccatum
mortale committat ¶ Item pone
x9 sacerdos est in mortali videt hostiam
coporalem sacerdotem [illegible] sacerdos

adeptus illa / quid faciet / Dicit tangit
peccare mortaliter videtur si non scanda-
lum generabit vel prouenerit sacra-
mento dissimulare videtur quod
non valet si sine mortali / Solucio
secundum petrum quod si tangit cum timore et
tremore non peccat / Item innocencius
extra de penitentiis et remissionibus co-
nite Et idem est si sacerdos peteret
alterum in tali constitutus eucharistiam
libet secundum innocencium ibidem extra de pe-
¶ Item pone communicato mulieris x9
per carnalem copulam viri coniugem
cognoscit [illegible]
vel affinitatis esse [illegible]
[illegible]
quod non probant [illegible]
illo quid faciet / Dicit dimittet [illegible]
[illegible] / Dicit [illegible]
[illegible] faciet [illegible] et
ita [illegible] / Solucio
per capitulum inquisitionem extra de
sententia excommunicationis / quod tales
[illegible]
[illegible] / ¶ Item
pone [illegible] adulterium [illegible] xx9
[illegible] confessoris [illegible]
[illegible] adulte-
[illegible] quid faciet / Dicit [illegible] pro-
[illegible] vel confessoris si non
[illegible] / Solucio
quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ Item pone presbiter xx9
sacerdos [illegible]
confessione [illegible]
faciet / Dicit [illegible] vel episcopo

erit predictor confessore. De non ... superni
sustinebit iteronice nostre qui
piculo animas. Ambrosius dicit epo
vigila pater et super gregem qui a
hostibus insidiatur. Ambrosius quamvis ea
pes et barum eruunt quo plures ho
mines proficiunt. Secunda est tercia
e sapientia increata dicit nobis pro
dictam primo cordis quo consistit in
dispositione presentium in recogitata
one preteritorum et provisione futurorum.
De quidem prudencia scribit in pro
verbiis sapiens est prudencia et vel
lent sapientia et providencia futuri
quasi prudens. Ecclesiastes predictam omnis que
consistit in moderacione bonorum. Beda
salomonis proverbiis qui moderat labia
sua prudentissimus est. Consilia prudentis
operis quo consistit in declinatione a peccato
mali et electione boni. In psalmo
declina a malo et fac bonum. Ipsa
prudencia nam tamen sperantiam que
providet tantum sed de dilectione quo prudens
saluti. Chrysostomus sunt que prudentes
evitant alia mala et ad bo
num que est ... Quod notandum.

Sermo xxxiiii de sapientia dei

In malivolam animam non
introibit spiritus sapientie nec habitabit
in corpore subdito peccatis. Sapientie primo
Dei repugnat natura quia contraria
quasi maxime distant sicut sunt in
eodem subiecto sed caliditas et
frigiditas albedo nigredo. Sed
repugnat gracie dei ubi eadem
hoc est spiritus sapientie et spiritus erroris
et ideo non minus quia malivola
anima non introibit spiritus sapientie
nec habitabit in corpore subdito pec
catis. Quidem quia celum est sedes
dei non est peccatis ut ibi adha
bitandum descendat ubi sedes
est diaboli. Dicit ergo ipsa sapientia
increata cum non est niger adu
ssum me est et quia nos attulit
non dissipet. Ipse enim est et
sicut ... sapientia libet scilicet ad
... reliquie et ipsam sapientiam possidere
cum ipsis predicat et in plathea
... profert vocem suam ... sicut
turbis ... ad que ... aprendum
quod est sic quia ... ad prendendum
sapientia ... et cum in ...
... consultata ... non ...
dicit et hic ... ipsa dei sapientia quod
dulcedine sua non attrahit nec
misericordia sua emollit saltem
plagis emolliens sed ... cunda sed
tamen adprendendum eam et amantes
dum contendit ... cum non docere
ad sapientiam dei malos peccata fugere
que ... ...
... et ipsi ... colubri
fugiunt partem. Est namque
in statu originalis iusticie ...
... ...
... ... diligendum admo
nebat ... ...
... ... quod in
... ... et ... qua ...
... adam se posse peccatum
... dei abscondit ... ...
... ... quod ...
se ... esse ... dei fugere
... ...
esse ... ... quod in
... etiam ex peccato
... ...

du clamans pro vindicta dicente
dns ad caym Ecce vox sanguinis
fratris tui clamat ad me de terra
gen iiii° Et gen xix° clamor sodo
morum venit ad me, venit tre
tremor ezechielis vii° tre
et tremor venit super me et contexe
runt me tenebre compunxe
runt quippe expectatio [illegible] generis
flagella / quod patet in pharaone
qui non cognoscens se adeo plagel
latum ipse pro duricia peccavit
in deum et ideo exodi x° patet
in filiis israel qui cum fecissent
malum in conspectu dni dedit e
os dns in manus [illegible] qui
ceperunt eos et hostibus vendide
runt judicum ii° patet in david quem
dns propter adulterium punit et ho
micidium in uriam commissum et
numerationem populi multiplici
flagellavit / patet in salomone
quem libidine et cupiditate uxorum
secreto judicio christi sibi [illegible]
[illegible] spiritum permisit in iii R xx
iii et ut [illegible] in [illegible] ipso
[illegible] deum ipse de eo ipse
deserunt [illegible] [illegible] xlviii° de eo de
scribitur dedisti maculam in gloria
tua / patet in rege juda joram
quod postquam cepit ambulare per
[illegible] regum ipse peccatis recessit
edom [illegible] et noluit ei solvere
tributa iiii Regum viii° / patet in fi
liis israel quod postquam dereliquerunt
precepta dni et fecerunt sibi vitu
los conflatiles [illegible] de ter
ra iiii R xvii° Et quia in tan
tum est gravitas peccatorum
quod quasi non possit a domino

exigente sua justicia per amplius tolle
rari juxta quod scribitur Jeremie xliiii°
non poterat dns ultra portare propter
maliciam studiorum vestrorum / hic est
quod extenta manu dixit peccatores
et per terribili se in [illegible] involvit
[illegible] non fuit in [illegible] [illegible]
[illegible] que omnes homines tempore noe
periere i. octo exceptis diluvio
perimit genesis vii° [illegible] non fuit sus
penda dei ira qua plagavit propter
peccata egiptios Et qua pharaonem
cum curribus et equitibus suis in
mari rubro submersit / nam quod
[illegible] de [illegible] iniquitas peremptum
non est per scripturam non est expres
sus / estimari tamen poterit de
sex centis milibus hominum bellatorum
[illegible] in deserto [illegible] [illegible]
[illegible] plaga dei qua percussit fili
os israel a [illegible] annis et supra
qui [illegible] sunt in uno [illegible] sexcenta
tria milia [illegible] quingenti quin
quaginta qui poterant ad bella
procedere quorum nullus [illegible] [illegible]
[illegible] sed omnes [illegible] caleph
et [illegible] [illegible] calamita
[illegible] in deserto / [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] in [illegible] altissimi qua
[illegible] percussit [illegible] de [illegible]
per [illegible] virginibus [illegible] xx
milia virginum omnibus aliis [illegible]
[illegible] masculis et mulieribus [illegible]
[illegible] in [illegible] numeri xxxi / [illegible] non
fuit suspenda ira dei quando per
cata [illegible] regis xxx
[illegible] xi° / [illegible] fuit admirabilis
[illegible] et strages per
[illegible] tempore [illegible]

trecentis viris percussit dux madian
et amalech ac omnes orientales
populos qui tunc / iacebant in conualle
valle quasi locustarum multitudo
/ et ceciderunt in ore gladii primo cen
tum xx milia bellatorum deinde
cum zeb et salmana perempta sunt
xv milia qui reliqui fuerant remanse
serant Judicum vii° et viii° Cum obstupe
non debeat adulter vel stuprator
virginum perimere vel audiens qualiter
propter detestandam luxuriam uxoris
levite de tribu beniamin occisa
sunt xxv milia pugnatorum / cum om
nes erant ad bella doctissimi hec
in de libro occisa sunt lxv milia
hominum Judicum xx° Cum non sit ad
miranda dei vindicta que propter
peccata filiorum heli qui erant sacer
dotes domini pro dolor percussit dominus
de filiis israel xxx milia pugna
torum i Regum iiii° Cum non sit tibi regno
de superbia regum vel principum cu
dens propter peccatum elationis david pro
eo quod populum numerauit percussit / lxx
milia virorum ii Regum xxiiii° Cum non
sit propter timorem ultionis diuine
nedum christianus sed etiam gentilis
de multitudine bellatorum et fortitudine
aliorum superbiendum / cum ben
benadab rex syrie xxxii reges
et innumeram multitudinem bellatorum
congregasset hos tamen fugatis ab
achab rege israel et breve altera ce
tum milia peditum exceptis suorum
in ore gladii sunt percussa in iii Regum
xx congregatis quantulibet fortissimis
exercitibus contrarius non est in talia

victoria in suo populo cum multitudine qui
cui vult victoriam donat / paralipomenon
paralipomenon xiiii° Ubi asa rex juda
habuit in exercitu suo quingenta
octoginta milia / ethiopes
vero decies centena milia contra
se venientes ethiopes usque ad internecionem
duo exercitus asa assistente / cum non
sit tibi volens bellum contra usa
vires committere si dereliquerit dominum
regem mandata cum filiis domine
rex israel occidit uno die centum milia
virorum bellatorum de juda pro eo quod
dominum dereliquissent ii paralipomenon xxviii°
propter quod timere dominum et date glo
riam ei nolite derelinquere viam
eius / dicit enim scriptura dominus qui me
dereliquerint confundentur Ite de
tres a te sunt et terra qui dere
linquerint dominum aquilis et
mercedem / Cum sit stolidum
non propria precepto domini absque non re
cepto tempore signaculum regni ali
cuius deserere cum de dominus omnis
victoria sit qui vult primum si nec
[illegible] vertere tamquam
quantumcumque et gladium in [illegible]
[illegible] vel sagittam et arcu
amicis [illegible] deserere
propter [illegible] mandachen [illegible]
omnes filios israel qui habitabant
in [illegible] et in finibus regni [illegible]
in [illegible] super hoc optinuit
[illegible] rex in opposita [illegible]
[illegible] et ait [illegible] cor re
gis in manu dei occiderunt juda
precepto ipsius regis in regno eius
xxv milia hominum quos suos re
putabant inimicos Hester ix°
Cum non sit gaudendum de
[illegible] paucorum [illegible]

vel furoris dei / cum demetrius
trium milium virorum a ionatha sibi
missorum presidio de antiochenis occi
dit viros de centum milibus hominum
~~primi machab. xi~~° / licet ipse ca
nequam postea per melle bene
in perfidia mortem ionathe
procurauit / Sic malis et plu
ralis non sit formidanda di
ra / cum olim ipse pastete tota
cedere hominum sintinelum qui cepit
eam anthiochus epiphanes qui
iter lxxx milia hominum fecit inter
fecti xl milia vinoti ~~in pu~~
~~...~~ non pauciores venunda
ti ii machab. v. Sic non sit
admirabilis permissio dei quod
hominum quasi iumentorum redu
sanguinem effundere fecit quod de
peccata sua constat / Ecce nam
machabeus qui legitur xii. ha
buisse conflictus speciales suppo
sitis omnibus qui in bello hii
ceciderunt ducenta et xxxv sex
milia gentium percussit erue
colligitur ab viii° capitulo usque
ad finem secundi machabeorum In
keyne quod passibiliter scripture
commendauit dei occulta iudicia
quibus hominibus parcentibus non peperit
sed ipso dum ipsum puniunt et om
nis quia nos helimit di sapias
eo quod trahit in malum milites eius
sapia nec contrahit in tempore
subdito per eius ipse quod ipse sunt
in propriam perierunt et ad inferos
descenderunt // Disce igitur
ubi est prudentia / ubi sapiencia
ubi diuina vita / Sed ubi re
perienda in illo regno omnes

thezaurum sapiencie et sciencie dei sunt absçon
diti / qui est splendor et figura sub
stancie patris / de deo genitus / lumen de
lumine semper efficiens pulcerrimam
formam medium perfectus hominum sed cor
am angelis et tanto melior tanto
pulchrior angelis quanto differentiam
prae illis nomen hereditauit / que vi
dere per fidem hic in vita est vita / pos
sidere per amorem est veritas vita
in quem semper contemplando aspi
cere est miram dulcedinem posse
de quo cogitare est dilatate cordis
gaudere / de quo loqui est medicina
puniuntur in terrae ecclesia / Cuius
immediata impleri est amoris
magnifica laus laudare / Ecce deus in
et non extimabitur alius hic
adinuenit omnem viam scientie
et tradidit eam iacob puero suo et israel
dilecto suo post hec in terris visus est
et cum hominibus conuersatus est / O sa
piencia patris eterni que solis cor
dibus mundis habitare dignaris
Ecce cum te videre queunt non
tamen speciem tuam nisi ad te
peruenit agnoscere potest / palpitat
per tenebram quod delectabilis es summo
delectatis et vita facta in de
lectando queunt cum apparuit
sibi gloria dei / tu eadem es illa
sapiencia per quam pater condidit
omnia et sapiencia quam mira magnificencia
rationalis creatura ad te lauda
dum tibi seruiendum et te fru
endum est facta / Sed ad quid
facta nisi propter tuam voluntatem
et creature felicitatem / Talis ipse
est semper deo et servi illo / Sed cum

propter te facta. Et laudem tuam ad
augeret non utique quod tu honore
nostro non indiges. Sed tamen propter
te est facta ut tibi serviret, cum ser
vire est regnare. Nam constat ser
viens non autem tu omni servit.
Namque mirabile hominem in medio po
situm et elevatum aliis preesse
cum ipse non utique serviret, quod que
refluet totum ad bonum hominis.
Atque accepit obsequium et impendit.
Sic enim tibi ut tibi ab hominibus
ea fruitur non tu quam eos prima
bonum tu nichil potest augeri
bonum. Sed ipse homo prima
est ... omnium ... est erga
rerum omnium ... clementia nam
homines ... te clementia nam
... ut ... magis
... ecclesia
... inferiora ... ad ...
... quem non sit aliud ...
... et bonitate benedicta
... ad ... ad ...
... claritas ... ipsa
... laudare ... deum
semper ardentes fortissimos nuli
tes ... dei et agno ...
... in ... dominum
laudabas qui modo ... sunt
quod ad ... ipso ...
... sunt ... et ...
omnes administratorii sunt ...
in ministerium propter eos qui hereditatem
capiunt salutis ...
... sub pedibus ...
Tu ... me ad contemplandum ...
... aliquid
quod ... hominem se subiect
hat. Homo quod ... sibi
servit nec est aliquid quod ... non
sit subiectum. Habeat igitur anima
te sapientiam hanc totis medul
lis cordis sui aspirare adhuc
a te ... ut ... vias ...
... cum ... eum
non ... sic nec ha
bitabit in corpore subdito peccatis.
... quam ... mundi curis
... habebit ... cordis
... videndo semper eum et
... in eum ... Quod
nobis prestare dignetur ipsa
patris sapientia Christus Ihesus per
secula benedictus. Amen.

Sermo xxxvi. de sapientia dei

Qui edunt me adhuc esu
rient et qui bibunt adhuc
sitient. Ecclesiastici xxiiii°. Ecclesiam nostram
... que ... et
... est ... substa
... et ... semper
... patria et quo
... ... resonant
in ... talis est ...
quod qui edunt ipsum adhuc esurient
et qui bibunt adhuc sitient. Illi
... qui deo ... corporum
semper ... pleno ...
... esurire ...
... contemplantur et amore
... deo ... non tu
... angeli dei sunt per
... modulo de illo ... edunt
et de calice bibunt ...
... semper ... et
... timere et ... ut ...
... illam continent ...
Sunt autem angeli ...

esuriant et sitiant semper/ Ideo
quia nimime saturantur non utique
quia panis iste sumptus nutrit
impinguat satiat et quietat est enim
summum bonum quod deus est quo quis
adepto nichil ultra desiderare
queat/ Sed si quietat quomodo esu-
rire vel sitire facit Revera esu-
rit illum repletus sitit usque
ad animum appetitus satiatus/ esurit
comedendo semper sine fastidio
tonente sitit bibendo ~~delectat~~ voluptatis
dulce/ sine tedio esurit et sitit
non illud sive quod non habet sed
continue manducare et bibere quod fru-
itur Unde et certum est quod continu-
abit et tamen esurit et sitit de
abillo pane delectabili dulcis-
simo amabili laudabili et so-
ciando se quoquam adtere neque
vult neque potest Sunt etiam fideles
esuriant et sitiant cum ideo
quia non deum habent quem expetit
non utique/ nullatenus enim esu-
rire deum quis potest nisi deum quem
esurit amando possideat/ O
beata esuries et sitis q cian-
ditas et magnificas bone omnibus
imples/ semper ad deum aman-
dum provocas/ et impellis semper
inflammas salubriter et incendis
Beati qui sic edunt ut esuriant
panem qui de celo non qui in ven-
trem vadit Sic sicut pota-
salutis ut ipse sit fons salientis
aque in vitam eternam dat contra
maledicti sunt qui se ad edendum
panem hunc et bibendum digne
non disponunt eo quod morte e-
terna digni sunt/ Quorum

sunt tres species secundum beatum thomam
summe pro dicta parte christi/ primi sunt
infideles/ Secundi negligentes/ ter-
tii contempnentes/ Infideles sunt qui
contra predicationem fallente dyabolo
excecata sunt ut non possint credere
et cognoscere divina sacramenta pro salute
nostra mirabili dei sapientia instituta
de quibus Io vj° Quomodo potest hic nobis
carnem suam dare ad manducandum
quasi dicerent non credimus Et supra v°
Erubescent ipsi excecavit enim
eos malitia eorum et nescierunt sacra-
menta dei/ Secundi videlicet negli-
gentes sunt qui temporalibus lucris et specula-
tiis negociis tam sic occupati sunt ut sa-
cram communionem debito tempore
negligunt et obmittunt/ de quibus
Mt xxij° dixit Rex nuptias filio suo
tales invitatos ad nuptias dicens
Ecce prandium meum paravi venite
ad nuptias/ Illi autem negligentes
abierunt alius ad villam suam/ alius
ad negociationem suam/ Glosa ad
villam suam est terrenus labor in mun-
dum te ipsum habere/ negociationem vero
temporis munus tractare/ de quibus dicitur
Luce xiiij° dico vobis quod nemo virorum
illorum qui vocati sunt gustabit ce-
nam meam/ Nam tales qui primum
dum divini sacramenti negligunt communis
sidem et quendam curiositatis opa
hic videant tamen nisi pertrahat
plebis Io vj°/ Nisi manducaveritis
carnem filii hominis non habebitis
vitam in vobis/ Contempnentes sunt
qui secularibus tanto inadherent
quod corpus domini sumere postponunt
de quibus paralipomenon xxx° pro
exponit ... in epistola ex reg.

imperio et principum eius demum
sum ipse potestates veniunt ad
dominum deum verum et verbe ad sat
isfaciendum ad suscipiendum pharase i.
ad suscipiendum corpus domini et quod
vere accesserunt corpus venerunt
alie multitudinibus et subsannantibus
eos de quibus omnibus quasi / unus ex
Si quis pharase non fuerit ex tunc
sunt aliqui eius de prophetis eius qui non fuerat
facta sunt in duo tempore suo hic fuit
doctor. Sciendum nostri de omnino in
fidelium quod corpus Christi sub speciebus panis
non credunt / eo quod ipsum oculis corpora
libus videre non possunt / hii enim
non credunt nisi ea que sensibus
vident ad modum brutorum nec
intelligunt quod oportet nos credere
multa vera que non videmus
sicut animam esse in corpore quam non
videmus ex operationibus vitalibus
credimus. Sic et Christum verum deum
et hominem ex sua vivificatione
credimus sicut etiam [illegible] lapidis
credit ex effectu multa et divina
nobis largitur digne sumentibus
de quibus aliena a fide mentiuntur
iudicare / nec de illorum uno qui
existimant impossibile corpus Christi magne
quantitatis sine conglobatione
et diminutione sive condensatione
vel rarefactione sub tam brevem
et parvam hostiam contineri / opportet
enim videtur eis secundum leges natu
Sed nimis errant. Augustinus in
libro misse tota magnitudo re
gionis regionis corporis continetur
in puncto [illegible] imaginatione non

repugnat totum Christi et ipsius
corporis quantitatem in tam mi
nimam hostiam etiam vix capa
citabilem contineri / Asserimus
cum dimensionibus hostie non
commendatum. Est enim ibi quantitas
sed hoc quod creditur illa qua
ntitate non est quanta cum acci
dentia ibi ut quid [illegible]
continuum sine subiecto constat
de reliquis et veracis scriptis
in clementina. Si dominum
Nec de illorum uno qui hesi
tant circa fractionem hostie
videtur enim eis quod hostia fran
gi non poterit quin frangatur
corpus Christi existens in ipsa
Et hoc ideo quod non capiunt
quod corpus Christi est in qualibet parte
hostie et non pars in parte Sed in
divisa hostia remanet totum
integrum corpus Christi sicut ante
non dividitur eadem existens
toto corpore divisa / Nec de illorum
uno sicut sunt non nulli heretici
et precipue blasphemi / quoniam
intellectus eo quod fide caret ca
tholica non concipit qualiter
idem corpus sine sui mutatione
et divisione tot altaribus quam
tam distantibus simul et
eodem instanti posset adesse
Sed hii si perpenderent quod sicut
in resurrectione Christus fecit duo
corpora esse in eodem loco
non tamen ambo per localem
circumscriptionem vel ad
sionem ita possunt intellige
re quod ipse Christus potest facere suum corpus esse in
pluribus locis / nam si [illegible]

divina. Idem sol apparet in omnibus oculis et eadem vox sonat in pluribus auribus et eadem veritas lucet in pluribus mentibus, sic corpus Christi divina virtute sit in locis esse innumeris. Nullus igitur ambigat quin dum sacerdos rite per claves ecclesie ordinatus cum intentione conficiendi corpus et sanguinem Christi verba consecrationis pronunciat, mox panis et vinum in carnem et sanguinem Christi convertuntur illa virtute qua verbum caro factum est et habitavit in nobis, qua dixit et facta sunt omnia, mandavit et creata sunt, qua feminam mutavit in statuam et virgam convertit in colubrum, qua fontes mutavit in sanguinem et aquas convertit in vinum. Sicut enim inquit beatus Ambrosius libro primo de sacramentis: tantum valuit sermo Helie ut ignem de celo deponeret, non valebit sermo Christi ut species elementorum mutent? De totius mundi operibus legisti quia ipse dixit et facta sunt, ipse mandavit et creata sunt. Sermo igitur Christi qui potuit ex nichilo facere quod non erat, non potest ea que sunt et subdit: non minus est novas rebus dare quam mutare naturas. Hec ille. Si igitur id verbum Christi potuit et quia Christus id voluit et fecit, sine ulla dubitatione tenendum quod ante consecrationem quidem panis est materialis, post consecrationem vero ille qui de

celo descendit, Christus, cui est dominus qui hoc instituit dum accipiens panem in sanctas ac venerabiles manus benedixit dicens: hoc est corpus meum. Deus autem nec fallit nec falli potest. Ideo longe a cordibus vestris spiritus diffidencie recedat. Sufficiat enim catholico subductis omnibus racionibus et persuasionibus humanis credere quod ita sit, quia ille qui veritas et deus est fecit. Credentes igitur in altari corpus et sanguinem Ihesu Christi cum sacra pietate corda vestra devote preparate, sit ut puram conscienciam habeatis. Pura vero consciencia secundum beatum Augustinum, quem allegat beatus Thomas in quodam sermone de corpore Christi, est que non habet de preterito morsum accusatorem, de presenti inpositam delectationem, de futuro nimis instantem voluntatem. Hec ille. Talibus est salubre et utile ad presencium hinc venerabilem sepe accedere qui modo ne ipso possunt studio quo frequentius ipsum se preparant et post susceptionem in devotione studio se conservant. Devotio autem secundum Augustinum de spiritu et anima est pius et humilis affectus in deum etc. in consideracione sive clemencie aut ut quidam doctor theologie modernus ait: devotio est promptitudo animi et fervor bone voluntatis ad deum serviendum quam necnon habere non valens certis manifestat in signis que non solum habetur et ostenditur in suspiriis et lacrimis sed etiam in predicando

sessiones audiendo et aliis operibus
vacue consistendo tam corporalibus quam
spiritualibus et rationem assignan-
do dicit quod bonitas hominis plus consis-
tit in virtute quam in sermone tamen
sermones tales nec requirat etiam
in contemplativis soli deo et [illegible]
placere variantibus cum talibus quam
ex magna gratia dei tales sermones
substrahuntur et reparatores sepius
inuitantur et etiam per paulo
ipso sentiunt tamen animis patiente
vel debito ut scripsit beatus
thomas 2a 2e nichil aliud esse
videtur quam voluntas prompta
tradendi se ad ea que pertinent ad
dei famulatum. Ex quibus patet quod ille
dicitur devotus qui considerando divinam
clementiam per affectum tendit in
dominum cuius sanctitas tali esse
dicere non valet. Item non potest diu
latere homo devotus quem deus diligit
unde est ut se iterum concedere non
valens certis indiciis ostenderit.
Item sufficit pro devotione et quis
promptam habeat animam ad ea que
deus precipit vel que honori
dei respiciunt. Item non nulli se
qui se multam devotionem esse
dicunt hec ipse quod sensibile lacrimas
distillant non tamen quod ad omnia
dei pertinent prompto animo exsecu-
tioni. Venera devotio non sunt ita
molles. Item licet aliquis quis
trepidet et tamen ipsum modica
pietas non premunt nec compungunt
confidens de dei misericordia infinita sic
dualiter attestat. In dignum

siquidem se ad recipiendum tan-
tum hospitem deum excelsum
et dominum exercituum reputans sed neces-
se [illegible] cogitet quod tanto magis
eger habet necesse requirere
medicum quanto magis se sentit
egrotum. Non est enim opus va-
lentibus medicus sed male habentibus.
Item non est pretermittenda sacra
communio pro eo quod non sentit homo
tunc specialis devotionis gratiam
cum se ad illam preparare studet
et voluntatem suam deo commendat.
Nemo operatur cantum in ipsa per-
ceptione vel post se sentire maius
devotum senserit quam vellet.
Sed cum plerique studiosi de-
voti quod dum magis conantur
habere devotionis gratiam minus habent
et tum vehementius desiderant a-
rdiores et devotiores fiant sed
in summis sensibilitatibus et devotis
compunctione passionis christi va-
cantes eius et similis et ma-
xime cum ad speciales quam orationes
studeant se sollicite preparare. Inter-
dum tales sepius contristantur
et turbata quadam cordis perplexa
et ambitione et pertulit quasi for-
te in dignum sunt suscipere alta-
re et quod non placeant deo et ideo
sepe se subtrahunt a cibo vite
et salutis. Verum tamen hoc in
certum est an sit dignus a-
more vel odio et nichil sin-
gulos solum deo scit. Igitur de-
no possumus omnique studiosum
virtutem respicere quod sermone
tenere debeat. Possumus tamen

secundum consuetudines aliquas
colligere donec cur de tu-
pe trahit pro bonis et studiose
gratam devocionis cum eis libe-
ris fruerentur dissolutis Quinta ig-
ratio est humiliatio quia magis
humiliatur homo cum non habet
tam devocionem quam alio tempore
habuit et magis confunditur ipse
ipso si desolatus plus confunditur
si ipse consolacionem non continuat in soli-
tudine est plus quam tanto anno [illegible] quam in
inmunitate Sexta ratio purgacio
peccati quia forte per talem ex-
peccata minus purgatur homo vel
[illegible] habet aliqua delicta que non re-
colit et ideo ut digne ad pacem
angelorum accedat et amplius
purgetur [illegible] in hoc punitur
in quo magis dolet et quo dolor
gravior eo purgatio esset citior
et maxime quia alio tempore for-
te minus studiose devocionis gra-
tiam quesivit vel oblatam
negligentius recepit nec digne
pro ea gratias obtulit actiones
Septima ratio est ut experiencia discat
magna quia gratia adeo sit non
ab homine cum non possit enim homo pro
libitate sui arbitrii habere Et quia
ex gratia sua datur non pro
meritis hominum Et ideo quibusdam stu-
diose querentibus negat ipsam
[illegible] et non querentibus quibusdam
dat ex gratia Octava ratio quia
quibusdam studiosis querentibus quandoque
querenda est quibusdam cum ex [illegible]
tempore [illegible] liberalitas
mentis absumitur dum de-

providenciam accederat affectu de-
vocionis exprimere Et si [illegible] non impe-
tret desiderium cordis saltim habeat
graciam quam querit [illegible] tristatur
et amplius ex hoc indignatur
Et quo [illegible] petiosius se cupit ad de-
vocionem erigere minus proficit tam
plus accipiat nec minus tamen quo
liberior spiritus [illegible] devo-
tionis affectus Nona ratio
negatur devocionis potest esse in aliquo
maioris glorie et gracie Unde negat ei
deus precorum corda fidelium devotorum
pro subtraccione illius consolationis cum
[illegible] est maxima afflictio Et si
purgata oraciones fiant ad recipien-
dum graciam habundanciorem
in futuro gloriam consecuturi Et sic facti
angelis similes erunt et sicut est
panis celestis qui deus est continuent
esuriunt semper de divina essentia
largiter bibunt et semper sitiunt ut sic
semper bibant Ad quem panem
comedendum et panem continendum et
potum bibendum nos perducat
panis angelorum et hominum Christus deus
per secula benedictus Amen

Sermo xxxiii. De [illegible] dei

Interrogabit opera vestra
et cogitaciones scrutabitur
Sapiencie vi Hoc pensantes diligentissime
quod in districto examine finali
iudicii non erit respondendi locus
non fugiendi facultas [illegible]
[illegible] satisfactionis tempus Caveamus
dum tempus est operandi bona
non agimus Cavendum dico est

in luce non ambulamus / Ubi relic-
tis spiritibus diaboli videbunt homines
novum hominem qui secundum deum
creatus est in veritate et iustitia
indumentis / Ubi autem cum com-
parebit manus dei iudicantis in quo
opera hominum revelabuntur et co-
gitationes scrutabuntur vultum
in celis non mutabimus / Fortasse
nanque preoccupati die mortis
gemimus quod absit locum pe-
nitentie et non poterimus inveni-
re durissimum sedem et horren-
dum nobis imminet iudicium
in quo ut ait anshelmus / a dextris
erunt peccata accusantia a
sinistris infinita demonia sub-
tus horrendum chaos inferni
desuper iudex iratus foris mun-
dus ardens intus conscientia
urens. Ubi vix iustus salvabi-
tur. Heu miser peccator sic deprehensus
quo fugiet / latere est impossibile
apparere intollerabile / Ubi igitur
videbit quoniam nobis si male fecerit
in perpetuum damnandus cum vix unius
cuiusque meritum sibi sufficiat
ad salutem // Quid faciet virgu-
la deserti ubi concutietur cedrus
paradisi / quid faciet agnus ubi
aries trepidabit / qualis ap-
parebit impius et iustus vix sal-
vabitur / quid faciet homicidis
adulteris / beneficiis / raptoribus
latronibus / calumpniatoribus / furibus /
et aliis operariis iniquitatum / In dis-
tricto iudicio quando nedum interrogabit
opera sed et cogitationes omnes
et voluntates scrutabitur / Sic e-
nim Vias malicie operaverit et ipsius
dimiserit sicut a prima vite usque
ad vesperam ab ortu lucis vite
usque ad occasum mortis cuncta
que agimus verbis dictis operibus
aut cogitamus inulta et appendit
ut nec tunc cogitationes ac
verba minima inutilissima que apud
nos viluerunt / Cuius iudicio in-
discussa remaneant / Quid te
faciet talis iudex discretus sed
semper iustus de iniustis iudicibus
de falsis iudicibus / de dolosis ad-
vocatis de testibus munere vel ar-
gento seu favore corruptis ac
timore vel odio seductis / Qui
ipsas quoque iustitias iudicabit
Qui male iudicata reiudicabit
/ Qui inique perdita restituabit
Qui occulta cordium publicabit
/ Qui conspiratores ipsius dampnabit
/ Veniet tamen dies districti iudi-
cii ubi plus valebunt simplicia
corda quam astuta et subtilia
verba / conscientia bona quam
marsupia plena / Ubi despi-
iusti simplicitas laudetur et fal-
sa multa laudibus verbosa vani-
tas et pompatica nobilitas
vituperium habebit pro suis meritis
vel demeritis respondentem
/ Ubi iudex non fallitur verbis
/ non flectetur donis nec verbis
minis / Quantus timor erit in ex-
tremo iudicio cum apertis celis

ministrantibus angelis / cunc
sedentibus in suis sedibus xii a
postolis patribus spiritualibus beata
in sede maiestatis apparuerit
ubi ex ore ipsius sedentis in thro
no procedet gladius bis acutus
ubi iusti pro unicuique retributionem
accipiunt et secundum suis se gau
debunt / mali vero iusto dei iudicio
dampnationem perpetuam recipient ubi cum
dyabolo cuius voluntati paruerunt
in perpetuum gement / Orietur tunc
erit vox vel tube sonus qua dice
surgite mortui ad iudicium / cui
omnia obedient elementa que
petras scindet inferos aperiet
portas celestes confringet / vincula
mortuorum disrumpet / Depositos
abyssi antris corporibus coniunget
omnes in terra et ipsius virtute
ribus primam et puteis abysse
ac per totum orbem terrarum corpora
sua recipere imperabit / omnes
a primo adam usque finem se
fuerint spiritualium vite adam
postremum altissimi evocabit que
omnium consumabuntur in opere
quam sagitta transit in ictu
dicente apostolo in momento
et in ictu oculi omnes resurgemus
/ Quod semper retinens memoria
doctor egregius beatus Jeronimus
dicebat / quotiens diem illum
considero toto corpore contremisco
sive enim comedo sive bibo sive
sive aliquid aliud facio semper videtur
illa vox sonare in auribus
meis surgite mortui venite
ad iudicium / Surgite dici

poterit iudei / qui messiam vobis
promissum recipere noluistis / immo
crucis patibulo affixistis / De quibus
per prophetam dicitur hoc cognovit pos
sessorem suum et asinus presepe domini
sui / populus autem meus non cogno
vit / et israhel non intellexit / tunc
incipient dicere montibus cadite
super nos et collibus cooperite nos
// Surgite gentiles qui nullorum
deum ac ydola et demonia manuum
vestrarum opera pro vero deo coluis
tis et gloriam vestram mutastis in simili
tudinem vituli comedentis fenum
// Surgite sarraceni falso dogmate
machometi seducti // Surgite scis
matici ab unitate sponse xpi mi
litantis videlicet ecclesie pre
cisi extra quam non est salus
// Surgite heretici dyabolica fraude
de subversi // Surgite fornicatores
et adulteri ad iudicium quos membra
xpi non pudebat membra facere
meretricis et pro momentaneo ipsorum
ad horam delectabat in eternum
periculum quod cruciat // Surgite
homicide qui creaturam dei ymagi
ne insignitam et honore creatoris
factam delevistis vel per animum a
fratris domini et cum illo partem quoque
sunt homicida alter non habeatis
/ Surgite leprosi qui regimen
vendidistis et fastigenimi con
natalibus eternis // Surgite fu
res raptores et latrones qui de
dixistis aliena rapere et subt
ducere proximo corporis et anime
salutis fuit cum non restituistis
bona eius quod suum erat / Iusto dei

iudicio / Non enim tempus restat
vobis ut resistere a peccatis valeatis
quoniam non ratio nec sciencia
nec opus est apud inferos quo in-
feliciter properatis // Surgite reges
et tyranni potentes vel regentes
opera vestra / Data enim erat vobis
potestas et ab altissimo virtus
ad faciendum iudicium vos autem
cum ministri essetis regni eterni
non recte iudicastis nec legem
iusticie observastis Durissimum
igitur vobis iminet iudicium / Exigu-
o quippe conceditur misericordia sed po-
tentes potenter tormenta patie-
ntur // Surgite amatores mundi
qui plus ~~amatores~~ mundi transito-
ria quam eterna dilexistis / plus
creaturam quam creatorem / plus
honorem quam deum / plus honorem
umbratilem / quam regnum eternum
plus elegistis sulphure replen-
spiramine dyaboli / quam frui ca-
stis dulcissimis ihesu christi vel vi-
sione pulcherrima et gloria
in perpetuam infamiam conversa
// Non enim mundi pompa non au-
ri et argenti refulgencia non
simulancium sequela non ca-
stra miro ingenio constructa
non pecunia callidis compo-
sicionibus adulacionibus supplan-
tacionibus ypocrisi aut proprietatis
vel oppressionem conquisita non
filiorum et amicorum turba vobis
erit materia gaudii sed tormen-
ti / Ecce ubi vestra sunt pre-
sidia ubi iocca ubi plausus
et risus ubi amatoria ubi ele-
gancia ubi corporis sericea et pre-
ciosorum lapidum ornamenta ubi
choreis ubi cythara et omnium
generum dulcedinis instrumenta ubi
deductio in saltibus in venaci-
onibus in spectaculis in hasti-
ludiis in torneamentis ubi de-
lectacio in cibis in vestibus in
ornatibus et fedis amplexibus tran-
sierunt omnia velud umbra quod
profuit vobis altitudo secularis honoris
eminencia status altus / Enim
inflatus / Cum quanta gradus
altior tanto casus gravior et
pena semper crudelior / Magno
quippe studio dicantes noctes
insompnes vigilastis et magnis
fratres vestros filios amicos
et nepotes super terram / Sunt ante
in magno cupieratis numero re-
ne et ipsi veniant in locum
tormentorum vestrorum / Respicite
quo castra vestra sunt versa
cineres argentum et aurum
vestrum versum est in scoream
calix vini impletus est aqua
angustie et doloris / Iam quod instat
dies novissima in qua deus sapien-
ter interrogabit opera vestra et cogita-
tiones omnes et singulas scru-
tabitur ubi patebit quod quis
egit et qualiter quid dixit
quid cogitavit cum quibus ubi
quando et quotiens peccavit
quanto studio in quanto usu
quantum tempus quam profunde
vel delectabiliter peccatis se im-
mersit quantum inde traxit
qualiter ad peccandum accessit
qualiter se volutavit / Quot

personas corrupit vel seduxit
quantam iniuriam proximo fe-
cerit / quociens amonitus
vitam corrigere noluit quotiens
bonis dei abusus est / O quam
infelix homo et infelicior in fe-
licitate in qua quis finaliter
separatur a deo et precioso summo
bono in qua tollitur impius ne
videat gloriam dei / Non enim
post milia milium annorum cir-
cula erit aliqua spes videndi
deum nec penas inferni eva-
dendi eo quod in inferno nulla est
redemptio / O Christe iudex vivorum
et mortuorum et quid miseri sumus
si te nunquam facialiter videbimus
Bonum erat de perdicionis filio
si natus non fuisset homo ille
nempe ve super ve nobis si a te
ad eternam laudem et gloriam cre-
ati fuimus in tenebras exterio-
res ubi fletus et stridor den-
tium est proiecti fuerimus pro eo
quod te toto corde non dileximus
quod proximum sicut nosmetipsos
non amavimus / quod veritatem tegimus
quod iussa tua contempsimus / Scimus
profecto quod delectabilius est bonis
sed malis tremendius si pate-
ant vultus tui omnibus bonis que
in mundo sunt delectabilibus et pro
iocundis preciosum non tanti pon-
deris estimamus. Et nunc si te qui
es vita eterna quod absit a-
mittamus / dum tempus est igitur
misericordi misereri digneris ne
incantores si ad iudicium veniemus

exigente iusticia condempnes at-
ternis passionibus / cum sine tem-
poribus et pressuris temporis in spiritu
affligere sed nobis quia pius et mi-
sericors es tuam condempnacione-
evacuare. In Christo dilecti gaudium
et corona mea. Deum ante ve-
stros habete oculos districtum di-
iudicium in quo iudex districtus
intrutinabit opera vestra et cogita-
ciones scrutabitur / quem scrutabun-
tur non fructus. Templa timeant
neminem preter angeli tremiscunt
in abyssum / Inde timeant ne i-
lido dyabolo cuius invidia mors
intravit in orbem terrarum a so-
cietate eterni tradendi quandoque
suam post operibus in presenti ve-
sententiam maledictionis audiat
qua dicetur ite maledicti
in ignem eternum qui paratus est
dyabolo et angelis eius / Lacri-
mosi peccata detergunt ne in stag-
no ardente sulphure ac igne tor-
queantur / Deprecor dum tempus
est bonum operentur quia aliud ve-
niet eis nox in qua non pote-
runt operari / Religiosi et alii ve-
ri honestas vanitates abiciant
tuam in fine dies domini in qua lu-
tus in pax extrema gaudii oc-
cupabit / Pontifices prelati ac
sacerdotes vigilent ne si for-
te tanta priorum exempla a-
lios ad peccandum pertraxerint
tot mortibus digni sint quot
exempla pravitatis relinquunt
/ Prenunciant pacem dei milites

et potestates terre ne potest etiam supplicia parantur. Rustici et agricole et simplices doceantur ne sic-te qui noluit intelligere ut bene agant propter suam simplicitatem et dep-nentur. Artifices artificia flan-tes falsitatem abiciant. Mercan-tes usuras fraudant fraudabunt. Possessores parentum timeant ne iniuste digne pertinerent eternaliter moriantur. Omnes homines ipsi e-spes et vitam deum timeant et toto corde diligant et ipsum querant et dum opera ipsorum ingravabuntur et temptaciones sentiebantur xpistum iudicem in cetero placatum quem in omnibus habeant dilectum. Quod nobis prestare dignetur sapiencia dei patris.

Sermo XXXVII de sapiencia dei

Que sursum sunt sapite non que super terram ad Collocenses iii. Filii ac fratres in xpisto dilecti est sapiencia que consistit in amore et concupiscencia voluptatum que animalis dicitur vel bestialis. Est sapiencia dyabolica que consistit in amore et concupiscencia potestatis et honorum. Omnis autem talis deorsum est et deorsum inclinat. Que vero de sursum est, primum quidem pudica est, deinde modesta suadibilis bonis consenciens plena misericordia et fructibus bonis iudicans sine simulacione. Que cum sit prestancior incomparabiliter sciencia dyabolica et bestiali est summopere appetenda. Quod ipse

nuit apostolus dicebat. Que sursum sunt sapite non que super terram. Dicit hoc stulti quorum infinitus est numerus et precipue qui difficile corriguntur per phas et nephas per fraudes calliditates composiciones concussiones et dolos per exquisita media querunt ut habundent terrenis sine timore plus ipsos non esse sapientes sed stultos dicturi sunt quia in die sapiencie tibitur nos insensati vitam illorum putabamus insaniam non quia sunt super terram estimabamus insaniam et finem sine honore. Ecce quomodo inter filios dei computati sunt et inter sanctos sors illorum est. Quasi dicant putabamus nos plus illis sapienciores quia acumen retinencie potalibus intelleximus attamen eadem dissipavimus, magis sicut tine lexiimus subtilis ingenii a veritate erravimus pie alius in genio dispendio gravibus et negociis homi- habundavimus propter quod sumus pheres et similes ante quarum fabella pedum nobis pro- inne et despectus nobis habuimus. Sunt autem nos mutata e in oppositam qualitatem, nam ea quam habuimus de terrenis sapiencia stulticia est facta apud deum et que videbatur nobis esse stulticia experimento didicimus esse sapienciam

que non fallit. Sic ergo corporis ma-
le videatur esse magnum quid
et magnificum voluptatibus immergi
aut detineri, operantibus ipsis et
actus augentibus ipsos non esse sapi-
entes sed stultos. Nam ut ait
venerabilis Boecius libro 3 consolationis
qui fedis libidinibus immergitur
sordide sue voluptatis detinetur.
Nec igitur gloria est homini si excedit
corpus bestiarum [?] extra est exitus
nam dicit preterea Boecius libidinum
prava est quis violet intelliget quod
si beatos efficere possent nichil cau-
se est quin pecudes possent
esse beate. Per quod patet quod
omnis homo voluptatibus de-
ditus est brutalis et quod nichil
habet de homine. Et tunc nemo
pe[?] quod ut ait idem Boecius
evenit ut quem transformatum
vicijs videas hominem estimare
non possis. Et aliquibus interpositis
inquid itaque qui probitate de-
serta homines esse desierunt cum
in divinam conditionem transire
non possint vertantur in beluam.
O quot sunt hodie bestie que
videntur homines, quot sunt spe-
cies in mundo que videntur in
homines forma preclare. Sus
quippe de more habet ut in
luto iaceat, in medio luti se
moveat et in sterquilinio magno
lutum querat. Sed nimirum
nove sues et porci sunt qui
spreta sua [?] faciunt, luta ap-
petunt, de luto veniuntur, in
luto volutantur. Fugiunt igitur omnes
spirituales pericula magis corporis et
eterna voluptates, nam cum me-
dunt se posse vivere continere
nisi oblectamenta fugiant et vo-
luptates debitent. Dicit enim Augustinus
De singularitate clericorum: quanti
et quales corporis et clerici post
confessionem et calcata certa-
mina post magnalia et signa
mirabilia nos enim in hijs oculis
naufragasse cum voluerunt navim
fragili navigare quottos [?]
res dominavit [illegible] .i.
luxuria delicata que in prosperita-
tis et misera de magnis effecit
predam. Ex qua patet evidenter
quod et gigantes interdum vo-
luptas carnis illaqueat et ve-
tat et ideo nemo sibi de stabilita-
te blandiatur, nemo se esse
[?] et intelligat quod acerbius
est fructus luxurie crudelior quolibet
hic crudelior gladio. Et quod peius
[?] ignis infernalis
est luxuria cuius materia gula
cuius flamma superbia cuius scintil-
le prava colloquia cuius fumus
infamia cuius cinis inopia cuius
finis gehenna. Sed [?]
dicet in speculo [?] benignus
est deus omnem eum recipit
peccatorem ad se venientem tamen
indulget veniam ad se culpam
[?] se negare potest quod abys-
sus misericordie est infinita
[?] voluptatibus [?]

luxuriis tandem in senectute re
vertar ad deum non enim convenit pos-
sum quod iuvenis delicatus et fragi-
lis fui. nam cum alii ambulare po-
terunt per pruinas vel plante mee
non sufferunt aut portare ignem
in gremio quod vestimenta mea non
ardeant/ et ideo credo quod sim re-
gis aut principis seu aliorum ma-
gnatorum curialis aut pro tutela
ex officio dedito seu feminus ex
ministro me ipso vel aliis repu-
tari apud homines tamquam vir de-
valetudinibus/ sive quod ne ab aliis vide-
ar similibus nunc me consuetudo sim-
plex et curialis/ volo/ occupatus
tractatibus assiduis et dulcibus ne
qualiter cedere non potero/ cedam
igitur tempore dum nunc et ca-
benignus est deus tandem resipiscam
/So in senectute cum bonitas dei ad
male agendum te adducit fa-
teor quia benignior est deus quam
credatur ymo benignissimus qui pati-
enter peccantes sustinet et spectat et pla-
cat in vita qui sub occulta sive ma-
gestate quamvis tollerat/ dans
eis in vita clementiam sibi spacium
peccantibus ut vitam emendent sed
hec non est quod sunt benigne in
tollerando ita iuste est in punien-
do/ sicut enim nullum bonum irre-
muneratum dimittit ita nullum
malum impunitum// Sed fortas-
se replicabit/ nonne ideo qui
toto tempore male fecit etiam
in mortis tempore veniam possit a deo
obtinere. nam latro in hora
novissima veniam obtinuit pec-
catorum in dulcedinem sed diutu-
tis reponam// Capitulum igitur ali-
qualiter fortis/ replebor spo-
liis/ non miserebor miseri-
sed opprimam viduas et pupil-
los qui non habent defensorem ut ma-
gnificare possim filios et nepo-
tes predabo et muneribus ampli-
ficabo dicam aut aliorum pru-
dentia seu scientia summam
nisi sub amictus delectabor in
crassitudine/ glorabor in divitiis
ex spoliis rapinis et usuris
congestis/ non erit pulchra aliqua
que non perspicit pulchri ad ha-
bendum mea/ extendam agros
opprimendo ceteros/ curabo pro mi-
due me sit quod terra pulchra
Sed omnes me venerentur ut
ab aliis credat esse me pulchrum agere
prosperam videat in reparare/ post-
quam cum flore iuventutis mar-
cuerit et viribus corporis subtractis/
satis fuero impotens ad peccandum
veniam morte in hora novissima
petam quam apud deum non ce-
rtum quam denegabit qui latro-
ni plenis sceleribus veniam concessit
/o quam multorum in spem ventum
hec vox est/ Sed venia et si
latro pendens in cruce reporta-
vit in novissimis salutem raro
tamen ut dicit beatus Jeronimus
contingit ut refert eusebius de transitu
suo/ de triginta milibus hominum nota
quorum mala semper fuit vita
videtur adeo semper habere in dul-
gentiam venie quaerendam

vidit nec agnoscit nec quid
penitencia sit nisi dormiendo
nouit / quem augustia premit
filiorum quos deserit, que do
lor dimittere et talium contulit
cum eos non posse auferri se
sentit, tremit / Penam acceptam
adeo accipit penam quam
non acciperet si adhuc se posse
penam crederet / Et aliquibus
in tempore tamquam heredes pu
to hic multiplicari ex progenita
to heredes quod ei non bonum est sive
videri quod ei non bonum est sicut
tum malum sicut vita semper
qui peccare non timuit sed
peccando mundi vanitatibus
semper vixit hic ille / Stultus
quod est quod querit eciam pro
crastinat qui sibi posse veniam
peccatum committit qui sic peccat
peccat in spiritum sanctum / quem si quis
peccauerit neque in hoc seculo
neque in futuro dimittetur ei, hoc est
difficile est quod male volen
tium animi que quandam quasi
impenitenciam sapit ut sibi re
mittatur licet quantumcumque ex parte
gracie dei non est aliquid quod per
meritum christi remitti non possit
Stultus est qui congregare
pro diuiciis filiis non cessat nam
cui congregat ignorat et
quia male congregat sic desp
ratis filios committere con
stituit, et quos diligere nul
lum sic credit magis odisse
quod maliciam desperacionis quem
perpessi videntur / Stultus est
qui ut aduersus glorietur
aut ab hominibus commendetur furta
et male concepta non debet eciam
lege non reddit gaudium quippe
corporale adipisci putat tamquam
terrene tenetur eos perdere perse
cheget breui spacio temporis apud non
tales homines commendari cum omnis
laus et gloria sua debeat tempo
ralem ignominiam et confusionem conti
nuam / Stultus est qui aliena non restituit
que subtraxit et dicit ueniam ha
beat et saltem sui ne minueret
teneat nam se ponit cum corpe
corpus et sponsionem etiam primo et tandem
corpus cum anima perimi fecit
spiritum eciam laudem hominum lau
dat anglorum et sponsorum a regis regnum
/ Quid enim michi obest si homines
me vituperent cum deus me commendat
/ Quid magnum est si corona regis
de preciosis laudibus attollitur / ad e
conuerso tamquam tamquam deprimi
mominibus tamen tamquam deprime
iudicatur et ab omni curia celesti
dedignetur / Quid michi non si
me vituperent sicuti minimi et
prouince cum commendent pro
ceres, non est magnum si ebri
etas, non est magnum si ebri
cautionem essent non possum
ant bani bannum / Stultus est qui
semper in anno admirans semel con
fitetur de formicacionibus de a
dulteriis de furtis de luxuriis de ri
muneribus de rapinis saltem
et rancore de placitura eis aliunde
receptis criminum et de similibus
nec umquam animum a talibus vel
pluribus deponit, nam officium
confitetur non habeo vel proposito

abstinendi peccatis tacens i timuit
novum peccatum. Preter quod que pec-
cet peniteat non claudicet i du-
as partes sed plane eligat aut
servire deo vel mundo aut pla-
cere deo vel esse obnoxium dyabo-
lo. / Nemo nempe ewangelistis [?] pu-
tarem posse duobus dominis conti-
nere [?] aut enim unum odio habebit
et alterum diliget / aut unum sustine-
bit et alterum contempnet / Quid est
enim velle dicere consistere quod in
ique est submittere quod totus aut
post deos aliquot volo ea que
servi respuere contemptum quidem
quia deus interrogat cor non ve-
et homo videt in facie deus autem
in corde. Cum hic [?] facile pertens [?]
non sit aperte totaliter aversus
ita quod nauseam habeat super eo pugnet
est quod is non est vere ad deum conver-
sus nec a iugo dyaboli liberatus
/ Non igitur cum talibus sapite ea que
sunt super terram sed potius que sur-
sum sunt. / Celum quippe ut ait Sa-
lomon est sursum et terra deorsum
nos autem ut ait apostolus non habemus
hic manentem civitatem sed futuram
inquirimus ubi christus est in dextera dei sedens
Apostolus [?] et superbi querunt terrenam
excellentiam / non attento illo
quod scribitur Prov. xxiiii° Qui altam
facit domum suam querit ruinam
Et si cupidi sapiunt ut habeant
opulentiam contra illud i ad thi. ult°
Qui volunt divites fieri incidunt
in temptationem et in laqueum dyaboli

et desideria multa que mergunt
in interitum / Et pensa quod non
dicit qui sunt divites sed qui vo-
lunt fieri quia non possessio rerum
dampnatur sed cupido non rerum [?]
affluentia sed sollicitudo temporalium
inordinata. Et si non multi sapiunt
voluptates et vanas delectationes
quemadmodum ecclesiastes de se
dicebat non prohibui cor meum
quin omni voluptate frueretur
et oblectaret se in hiis que para-
veram. Considerans tamen
quod omnis mundi gloria, omnis mun-
di delectatio omne oblectamentum
et voluptas est vanitas et
afflictio spiritus / Vidi cuncta
sub sole et ecce universa vani-
tatum et omnia vanitas. Et si
iterum curiose sapiunt terrenam
scienciam de quibus Baruch iii° Fi-
lii Agar exquisierunt
prudentiam que de terra est et cetera
nempe que non parit fructum
anime sed dampnum / Quid enim
prodest si quis habeat mundanam
prudentiam cum pereat propter insipi-
entiam suam eo quod non habet
veram sapientiam dei / Perdam sa-
pientiam sapientum et prudenti-
um prudentium reprobabo / O quam
multi sunt qui curiose quere-
tes altam mundi scienciam et que-
ances per a voluntates eo-
que non sapiebant que sursum
sunt apud deos contempserunt
Hec tamen non sic sed potius
que sursum sunt sapite non
que super terram, sic sapite ut

in orbe. Et per omnia gratt vide
sapientiam illam que deus est. Cum
sapientes fuerint habebunt pa
cem et excellentiam divitiarum et
opulentiam voluptate et tempe
rantiam letitiam liberam et mani
festam omnibus studium illi enim
accipient regnum decoris et diade
ma speciem de manu domini ubi celebra
bitur ab ubertate domus dei ubi
letitia sempiterna erit super
capita vestra ubi congregatio et
perfecta et que unit et tene
bunt constituta ubi lux sapien
tibus videbunt lumen totius beatissime
et incessabilis bonitatis. Secundo
sic concedit increata sapien
tia patris filius xpc secula vide

Sermo xxxviij De sap[ientia] di[vina]

Deus est altissimus et cre
ator omnipotens et rex potens
metuendus sedens super thronum
et dominus deus. Circa primum sciendum
quod naturalis philosophia pervenit
ad hoc quod sit unus motor aut
unum principium sive prima causa
et non plures. Non tamen nisi sola
fides convincit vel novit
quod sit unus creator ipse deus
deus omnipotens et tremendus qui
sedet super thronum et iudicat e
quitatem. Creatio enim rerum
sunt et est mirabile quod ipsius
notitia non nisi per revelationem
potuit ad hominem pervenire unde
legislator in principio Genesis cum
dixit in principio creavit deus celum
et terram non per dixit creatura
sed per dixit occulta vel videlicet in uo
testaret homines quod nichil semper
potuit adesse post non esse sed
e unus qui simplici voluntate creatu
rarum multitudinem et variam
dispositionem sive sui mutabilitate
creavit, dixit et facta sunt omnia
mandavit et creata sunt universa. Quia
non causam deus et dominus angel
et hominibus tremendus invisibil
sicut opus mundialis machine
ut sui visibilitate suum opificem de
monstraret quod q ipse deus per hec
credentibus que ab aliis sunt ipsole
nullus tamen ex consideratione creaturis
revelatione dei conscripta potuit
pertingere ad notitiam dei utrum
autem ħ pervenerit vel unica princi
pis vel motoris recipe secundum
philosophum qui motum considerat non plures
concludit nisi unum motorem immobi
lem et qui fatigari non potest
totte methaphisicum qui de abstrac
tis considerat solum concludit quod
non habet pluralitas principium
unum quod principium totte theoricum
cum principium non ad plures venit nisi
quod est una causa prima que dat
omnibus esse et vivere et sic nul
lus ipsorum nisi fortasse prophetissi
de creatione fecit aliquam men
tionem, nec unus enim generalis
corporis erat sententia ex nichilo
... erat vel revelatio
sit, quod plurima igitur erat vel revelatio
per scripturas fieret quod unus atque
idem est altissimus creator omni
potens et rex potens metuendus
sedens super thronum et dominans.
Nunc ergo boni quia satis et
intelligite quod sit unus nolite

bonitatem respondere / caritate in ca-
ritate sue perfecte nobilitate ab bonita-
te in dignitatem assumpsit / quando de-
lectatores vanas in plurimis rebus
cum sufficiat solus unus deus omnibus
/ Eo quod est super omnia in omnibus unde
Aug. super Johannem sermone xix° Deus
tibi totum est si esuris panis tibi
est / Si sitis aqua tibi est Si in
tenebris es lumen tibi est Si nu-
dus es immortalitatis vestis tibi
est Sinistra igitur distracti per mul-
ta vanari per diversa alibi querere
dia cum ipso qui potens est supplere
necessaria universa ipse
quippe si tenebris sumus lux est
Si mortem metuis vita est Si
errore premeris via est / Si falsita-
te temptaris veritas est / Si nichil ha-
bes dives omnes est qui invocant
illum in veritate / Si infirmitate gravaris
medicus est summus in summo bonum
et solamen / Si allapsus temptaris
ad voluntates ad eludendum astucias
hostium et rumpendum laqueos
demonum optimus est / Si despera-
cione forsitan propter multitudinem
peccatorum tuorum misereris multum
et placabilis super negocia est / Si la-
boribus fatigaris allevator onerum
est / Si estu temptacionum agitaris
refrigerium tuum est / Si amaritudine
obduceris dulcedo est / Si planctu
et mestitia perfunderis consolator
fidelis est / Si terrore aspectu ... a
contereris custos fortis tremendus
in mundis spiritibus est / Si ab huma-
nis vituperiis lacessitus fueris

exemplar patris est / Si quibus
destructus dignitas est que bona
fuerit solus in quid ad patrem
et sunt unum scilicet et nos unum
sumus / Si radiis contentus fueris
sentimus et et ideo si consistat
adiuvet te custodia et si exiguat
adipiscimur te plenum ... sp-
iritus / Si ... preluctando te de-
lectat ... cum eadem pre-
fert ... sed et angelorum
Si divinitatis cupis gloria et dei
mox in domo eius / Si patrem
quere auctor pacis est et creator
Si ... appetis in
mortalitatis claritatis agilitatis
et subtilitatis que vestis est cor-
poris bonorum largitor est et bre-
viter quod boni quid ipso ibi
vivere ibi tu securitas ibi super-
eminens ibi disciplina ibi pati-
encia ibi concordia ibi unitas
ibi pax ibi longanimitas ibi for-
titudo ibi puritas ibi habun-
dantia omnis boni et defectus
omnis mali ibi thesaurus sapie-
ncie absconditus et ipse ipse nobis
sufficit pro omnibus cum ipsum
amemus pro omnibus bonorum
in omnibus et odiendo amando
et colendum comperamus / Exem-
plum quod sunt stulti sunt qui
mendicant illud alibi quod in se
habent sicut non sunt sapientes
sed stulti qui querentes corpus
salvationis propria vanantur per
multa cum deus qui est unus
sufficienter cunctis creaturis

rationalis sanciret appetitum et
ipse haberet omnia karissima datori do-
na. Stulti sunt qui sine salvatore
salute habere nituntur, sine deo prospe-
ritatem, sine Christo felicitatem
et sine vera sapientia existimant
se prudentes. Stulti sunt qui magis
hominis quam dei innituntur. Ma-
ledictus enim qui confidit in homine
et qui ponit carnem brachium suum. Stul-
ti sunt qui plus humana sunt quam an-
xilia utilius desperati ac adhibere tamen
ad divina. Nam ista ordinem natu-
rae praeposterum cum in ... platonis
et lucem platonis in timeo et libro
suo de solem ... ego in ...
[illegible] cum dicit ...
... quo ... ...
intelligit etiam ex fide quod est
deus altissimus et creator et do-
minus omnium qui intelligit considerare
inter beneficia creatoris quod cre-
avit quecumque ... sine
commodo suo iuxta quod ... est
homo inceptio ... plasma-
vit sine merito suo quod nullus
aliquid ante promeruit quia penitus
nichil fuit. Cogitate quales
fecit sed corpus egregium cre-
aturam sed animam magis nobiles
et ... refulgentem et potentem
magis creaturas. Sine omne
principes ... sempiterne
capaces. Attendite vel dura
omnis ... cum homo
super cuncta animalia preminere
decrevit. Perpendite quanta
nobis est claritas ad ...
turas quanta ad eruditionem ... quanta

ad consolationem, quanta ad commendationem,
quanta ad delectationem que omnia divino
spiritu animo sollicitant homines ut se
opus eorum opificis requiescens
inquietum aliquid se invenerit. Sicut
quippe ex forma rei artificiate
perfecta movetur quis ad laudes
illius rei artificem, sed nec est difficile
simo valde utile et suave quod ...
rationalis semper fuerit in deum summum
creatorem arte vel ... qui est
Quisque in verbum pausare debet
non tamen ab amando deo cessare
conspicit cum sponsa Christi alius
cautior dicat: Ego dormio et cor
meum vigilat. Sic quod ratio homines
obligat ad diligendum creatorem
... eius ... in certo
est expressa et equaliter nisi super omnia
diligendum. Quod enim dedit esse
post non esse, sed totum esse ad
serviendum deo obligat. Quid
igitur addet cum esset morte ob-
noxius per reformationem suo esse sic
cum depravatus homo per peccatum
habuit esse ... si
non fuisset traductus ad esse nisi
mediator dei et hominum Christus Jhesus
in carne omnes ... pro ...
et reformasset sum esse et bene
Ex creato itaque totum se debet
et ex recreato quid addet. Quod
devotus Bernardus in libro de diligendo deo
considerans sic dicebat: Si totum
me debeo pro me facto, quid addam
pro me refecto? Nec enim tam fa-
cile refectus quam factus. In
primo opere me mihi dedit, in secundo

se, et ubi se dedit me michi red
didit // Datus ergo et redditus me
pro me debeo et bis debeo. Quid
deo retribuam pro se retribuam nam
et si me milies rependere possem
quid sum ad deum meum? Hec ille
Beata igitur est anima que caritate et recte
attente pensat beneficia creatoris
et frequenter revolvit nam dies gaudiis
ascensionis domini recolit per quod
contemplando bonitatem et clementiam
eius possit purius ascendere ac con
dicere pro speciali affectu ipso
quod cum quanta dignabilitate sibi crea
tor in umbra puri concedere / O
creator et recreator conditor et
redemptor magnum quod fecisti tu
hominem tu non esse condidisti maius
quod conditum reformasti / Quid est
homo quod sic memor es eius nomine
timendo et pulvis tu ideo nimis
tu enim parvulorum aliager / tu
es qui homines de limo creasti tu
factus homo pro homine tu homo passus pro homi
ne tu formam servi glorificasti
in corpore in celum tu unum hominem
quid tibi homo / quid retribuet deo
pro omnibus que retribuit illi / quid
ergo mi domine postulas quid requi
ris ab homine quod sic sollicitus es de eius
sine salute [illegible] non
habeas et prestes [illegible] an
gelos in una [illegible]
specialem hominis indigeres / Sed
quod ponis [illegible] ad celum et am
plius ad creaturam suam tu sunt

ad similitudinem nulla pars est colla
ta attestatur tibi aliquid in eo
quam nos sensistis vel [illegible]
sed nimis nullus nisi te sentiam
te scis et / Est in aliquid quod
te admonens sentiremur post an
gelos in summis [illegible] et deus
cum [illegible] et quid vendica
in similitudinem bonitatis et anima tua que
ipsius ymaginem tuam quam in ipsis
tu quilibet plenitudinem quam
[illegible] per te
quod tu domine [illegible] qua
sum factura et ymago tua
et ego nolo amittere a te quod tu
es salutis et beatitudo mea
Sentitis preterea quod est altis
simus creator omnipotens et
rex potens / et ideo sicut terreni
regem terrenum amplius pavent
at eius offendere omnipotentem qui
potest corpus et animam mittere in ge
hennam, nec blandiri vobis
peccatoribus sed sibi debetis quasi
[illegible]
[illegible] non possit
[illegible] nam et angeli
in celo empireo et quid per
tres [illegible] paradiso peccata
nunc // Quidem plus [illegible]
[illegible]
maiestatem / [illegible] domine [illegible]
[illegible] quod [illegible] non potent
[illegible] angelus deus ubi
sum / Quid timeo [illegible]
[illegible] tu de [illegible] illius [illegible]
videre quid quod ibi passus sum
ad salutem valebit non ad [illegible]
monem et idem angelus super se.

Time eum qui pp omes e et
hoiem no formidabis / Item hyl
pp cantica ser xx. deu tre
z mandata ei obserua hoc e
ois homo absqz hoc non homo
Eo ybi patz qz quem altitudo
maiestatis eterne z oipotencia
dei terreret potores animi
no retraheret plus e no homo
quam homo Et cum aliquid
habet de hoie terreri gi lege
oipotens agendo cum racione
que deputat adoptiua hinc
e qz dns filiis ysrl in terrore
z igne atqz magnis turbinibus legem
dedit / exo xx° ut scz eis terre
ne mandata sua qz precepit in
oiterent hinc e eciam qz ut
timerent dnm filii ysrl i sub
mersione tocius exercitus pharaonis
ipe dns ondit manum validam
et ipso timuit populus dnm et
crediderunt dno z moysi suo
ei9 exo xiiii° O quam nimie
e illum tior dei / Vos ei nol
qui vos declamavit amandus
dei sunt totales sit nam qz
gt malos no tim oipotente
ferit pua filii hoium absque
tali timore perpetrant mala
magis aut reges principes p
cipes z potentes qz posse habet
liberii admonendum ut tn pos
se admala no e posse si ipsi lus
posse michil eam probabilie
quam p potestate hic petrum
di libertatem (ipo fugiet rex
iosaphat constituit iudices in
cunctis civitatibus iuda precipi
ens eis iter cetera sit tior

dni vobiscum et cum diligencia cu
ta facite non enim apud dnm dm
nrm e iniquitas / ii paralip xix°
quasi dicat vnde gentes no timo
sed dei qui excogitabit opa vestra vn
de cum tractare sentebitur attendite
ergo qui estis ministri regni eius recte
iudicabitis neque custodistis legem iusticie
cito sed deum apparebit vobis qz seruit
iudicium ex hijs qui omnia ... mia
sed potentes potenter tormenta pacia
ntur timete / Reges oipotentes z
reges metuendum qui diuine sedet
pp thronum ocs pusilli z magni
pari sunt z pauperes timere quem sic e
Dns ne offendatur timendus exco
qz pt multa bona donde multo
ferens de aqo tota bona perdunt
z qui i apparitam multa meliora bona
z eternum durabilia donde pt / hinc
e qz thobias filio suo dixit noli
timere fili mi pauperem vitam gerimus
habemus multa bona si timemus dm
Vos qui estis digno supplicio timere
oipotentes z reges potenter z treme
dum qui sic tractat hoies qui e in potestate
capitalibus vero nec ... dominicie
nouerit talia supplicia multo
magis qui districta sunt iusticia ud
dit magis supplicium perpetuum qu
natura / Vos huiusmodi dedit tibi
oipotentes qui sic gnat puniti est
ille qui talenta sibi traditum no mul
tiplicauit sed ligatum in sudario reges
dno suo reportauit qz sicut de eo
qui oia bona sibi data dispergunt
in inutilibus vineti luxuriose
/ Vos igitur filii puniuntur oipo
tentem qui sic tenent conpuniendi
cum depunait qz opa nunc no fecerit

ceterus dicat. Iste multis dei iniurias
et cum. Quid fecit de illis qui nedum
misericordie opera neglexerunt sed contra mi
sericordiam pauperes depredati sunt
esurientibus panem subtrahentes, pote
rum per vim abstulerunt, viduas
oppresserunt, pupillos calumpniati sunt,
peregrinos depellerunt, captivos
afflictos durius quam lex permittit
vel mandat afflixerunt, morbi
dos et infirmos nedum detestati sunt
sed afflictos priusquam afflictionum
amplius per oppressiones in bonis vel personis
afflictionis addiderunt. Omnes enim
presumus iusti per vultum apud deum tristes erunt
de oppressoribus. Qui sunt ecclesia primitiva
de oppressoribus qui scilicet ambulat in cruce domini
edificabat ambulans in timore domini
et consolatione sancti spiritus replebatur. Ideo
quod ut membra primitiva militantis
ecclesie fuerunt domino in timore et exultatione
cum videmus. Sic enim cum isto timore
vivientes consolationem spiritus sancti paulo minus
inveniet apud iudicium domini. Cum al
tissimo omnipotente rege potentissimo
et tremendo super thronum sedentem
deum quem diu amantes videbunt in maiestate
tate et gloria sempiterna. Ad quam
nos perducat qui sine fine vivit
et regnat cum patre per omnia secula. Amen.

Sermo XXXIX de sapientia dei

Dite lactaverunt priores
Dne ac mi questus eis. Ps. 4.
Sapientissimus salomon considerans quod pe
des impiorum ad mala currunt quod vin
cit tenebrosa quod nesciunt ubi cor
ruant et animadvertens quod malicia
de virtute et de malicia quarum
sunt in ipsis pervenit tendencia ...

in servitutem vel deglutiant vel quod
in ferrum vinculis innocentes conspirant ut
perderent pagani sic se de legis pacti
conspirant vel cum peccatoribus in malo
sunt cum mali sequuntur dispendia
tribulatione et vie. Ideo de bono
nimie consuetudine ingenti ... te
lactaverunt priores ne acqui
escas eis. Quod sic dicit: noli te
societati malorum ingerere etiam
si videantur lacte delectabili te
lenire. Noli nedum secundum
opera reproborum imo nec bimqui
in malo eis consentire. Nam non
tantum qui mala agunt sed qui mali
consentiunt digni sunt morte. Prima
per quod si philosophum e praeteribus
vel lactantibus acquiescere fecerit con
spectum societate cum malis
haec quando delinquere est valde quod
ne quod claret in loth quem
de medio sodomorum angeli vix
extrahere potuerunt ipse enim
dissimulante amicorum sige
ris de recessu sodome angel
primo cum ipsis uxorem et filias
extraxerunt. Genesis XIX. Certe ne
dum mala sed etiam bonis et
nocentibus obest mala socie
tas. Iudas quippe machabeus
de divino confidens auxilio in
multis preliis gloriose victor
permansit postquam vero consocia
tus cum romanis et gentibus foedus
iniret tunc est potentissimus victo
ribus in bello et proelio prima
machabeorum VIII. Et hoc accidit
symoni fratri iude. I. mach.
XIII. Sic et Iosaphat rex iu
da fuit fere occisus videlicet
cum rege israel ad prelium

& reprehensus per prophetam dni sibi
dicentem impio prebes auxilium
& hiis qui oderunt dnm amicicia
iungeris & ideo iram dni mere
baris ij par xix hinc est quod statim
superstites de domo saul facta
fames in terra donec ad peti
cionem gabaonitarum fuerunt
crucifixi ij reg xxi° hinc cum
dixisset ysayas propheta vir
pollutus labiis ego sum et causam
in premissis subdit in medio populi
polluta labia habentis ego ha
bito ys vj° hinc predicante
paulo cum quidam proconsul
desideraret audire verbum dei in
pediebat tamen quidam cum
eo elymas magus qui resiste
bat paulo et barnabe querens
avertere proconsulem a fide
act xiij° et sic ponit brachium
carnem suam & non deum in
ipsis quibus deus prestat officio
presidium est parum in medio
malignantium esse & non pollui
multum est difficile cum sola
taciturnitate et negligencia
corripiendi malos quis etiam
polluatur nam notaret ut
dicit decretum scrupulo soci
etatis occulte qui manife
sto facinori desinit obviare
nisi forte quam multitudo soci
tamen et omnes constantur
in ipsos habere verum etiam
in ipsis principum et tutorum
defectu cum animus hominis scola
rum(?) ad se ruit declinat idem
eo quod omnis etas ab adolescen
cia sua prona est ad malum. Habitant

igitur & longe removeant malos
prophanos adulatores & ceteros vero
pelles reges principes et prelatos
recedant a malis societatibus
ceteros xpi professores sicut namque
num xvj° dixit moyses ad turbam
filiorum israel recedite a thabernaculis
hominum impiorum & nolite tangere que
ad eos pertinent ne involvamini in pec
catis eorum. hinc est quod abraham salu
briter exivit de caldea ubi erant
homines ydolatria corrupti & mediti
corpore sed etiam cogitacione patriam
dereliquid iuxta quod erat pre
ceptum ei a domino egredere de terra
& de cognacione tua iam enim corpore
de terra exierat sed ut eo solum
corpore sed etiam cogitacione & af
feccione patriam relinqueret ad
egrediendum de terra simul & co
gnacione monebatur Genes xij°
Rem postquam sic egressus est tal
tis divinis apparicionibus fuit il
lustratus & adeo sic benedictus
quod in semine suo benedicentur omnes
gentes. Sic revera qui velit
benediccionem habere a domino &
maledictionem evadere egrediatur
de terra & de cognacione sua
et videlicet omnem terrenam
substanciam que disponat animam
et removeat affeccionem quam
habet ad parentes vel alios
in ordinatam omnem socialem
peti vinculo colligatam subdu
cat dicit enim veritas qui amat
patrem aut matrem plus quam
me non est me dignus. nullo

Igitur hominem illustratum beatum a deo
recepit cui pater aut mater seu
frater sapit plus quam deus. Nec
aliquis benedictionem a deo repor
tat qui terrena cupidius non post
ponit. Nec gratiam spiritus sapientie et
intellectus aut spiritus prophetie potest
capere nisi saltem mente fuerit
a societate malorum segregatus et
si forsan contingit aliquis quod de
cit malorum societatis non est deprimen
bonis eo quod probantur. Velud animi
informate abel cum esse renuit
quem caym malicia non vexaret ut
ait beatus gregorius super ezechielem omelia ix.
Unde cum omnis caro corrupisset
viam suam Genesis vi. Noe tamen
fuit inventus iustus coram deo Genesis
vii. Sic loth iustus habitavit in
medio sodomorum Genesis xix. Sic io
seph in egypto castitatem et stabilitatem
duxit Genesis xxxix. Sic samuel inter
filios heli pessimos stetit et nutritus
fuit primo Regum ii. Sic quamvis tot mul
titudines ydolatrarum filiorum israhel
sicut helias putasset omnes alios
ydolatras se solo excepto tamen
tamen recepit huiusmodi a deo
Reliqui michi vii milia virorum
quorum genua non sunt curvata ante
baal iii Regum xix. Sic thobias natus
ex tribu neptalym cum fere omnes
transibant ad colendum vitulos
aureos quos fecerat ieroboam
Rex israel hic puer israel hic solus
fugiebat consortia eorum et pergebat
in ierusalem ad templum domini ibi domi

num israel adorabat. In captivitate
etiam positus viam non deseruit
veritatis thobie i. Sic ieremias
propheta erat cum populo qui renunciasset
in iudea ubi pro malis orabat
et populo voluntatem dei intimabat
licet ipsi de dictis et admonitione
eius nichilominus existebat dicen
tes mendacium tu loqueris non te mi
sit deus sed baruch incitavit te
adversum nos ut tradas nos in manus
caldeorum Ieremie xliii. Sic ezechiel
propheta bene coluit deum cum impiis
habitasse legitur, nam sibi dominus
ait a deo Fili hominis ne timeas eos
quia increduli et subversores sunt tecum
et cum scorpionibus habitas Ezechielis ii. Et
in pluribus aliis locis sacre scripture tam
veteris quam novi testamenti legi
tur bonos cum malis habitasse ex quibus
videtur bonis malorum societatis non
obesse. Sed revera et si sancti corporali
ter malis non recesserunt ut salu
tem eis annunciassent vel in ar
gumentum dampnacionis reproborum es
sent pro eo quod viam domini quam cognosce
bant noluerunt, a societate
tamen operum et pravis operibus
quibus distabant ordine ab eo discordante
disiuncti erant. Sed cum nimi
rum fuit cohabitacio corporum quia per
spiritualem quam distancia disiunctio
erat animorum. Sic ergo vere
debant abcis et tamen malis
sunt in mente propter et in corpore
pluralitatem assotiati et tamen
disiuncti licet corpore copulati
propter hoc iniquitas eorum malis
non nocet. Nam alius malos et

in fidelibus luceri non possimus
propter consortia peruersa declinamus
Sed nimis perfectis similiter propter
mobilitatem ad malum obesse
potest. multi quippe mens hu
mana est mobilis. quod clare
in filiis israhel quibus dum moyses
rediens de terra madyan narras
set omnia verba domini quibus
miserat eum. Credidit populus
audierunt quod visitasset dominus
israel et proni adoraverunt. postea
vero cum essent afflicti ab ex
actoribus pharaonis dixerunt
moysi et aaron videat dominus et
iudicet quia fetere fecistis odo
rem nostrum coram pharaone
et servis eius et prebuistis gla
dium ut occiderent nos. exo v°
Item cum post multas egypti
plagas exiuerunt de egypto au
ro et argento ditati duo ipse
viam prebente et ignem osten
dente viis egyptiis se insequen
tibus timuerunt valde dicentes
ad moysen forsitan non erant sepul
cra in egypto ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine. postquam
vero dominus divisit mare rubrum ita
quod sicco pede populus pertransiret et
involutis curribus exercitu pharaonis
aquis vehementibus ita quod nec unus
ex eis remansit, crediderunt domino
et moysi servo eius dicentes cantemus
domino gloriose enim honorificatus est equum
et ascensorem proiecit in mare et ta
men post hec murmuravit populus contra
~~populus~~ moysen propter aquas ama
ras quod per lignum appositum fuerat
dulcorate et tandem iterum

reminiscentes ollarum egypti mur
muraverunt dicentes utinam mortui
essemus in egypto quando sedebamus super
ollas carnium et comedebamus
panes in saturitate. quibus de satis
faciens misit de vespere coturnices
et mane pluit manna de celo. num
xiiij° exo xvj° Ecce quam mutabilis
est populus iam deum laudat iam
murmurat iam cantat iam clama
mat. Sic et nunc christi populi deo assi
stunt arpa in vocibus divine laudis
ceperunt. Sed cito oderunt de festis
et penitencia tribulationes et angustia
et clamorem [illegible] dum ut suos eius
quasi id propter eos et non peccata
populi contigisset consurgunt. Item cum
precepto domini moyses datum
esset legem filiis israel dixerunt
cuncta que locutus est dominus faciemus
postea tamen congregatus populus ad
versus aaron ait fac nobis deos
qui nos precedant Ecce grandis per
mutatio Ecce cita mutatio de cul
tu dei in cultum dyaboli de latria
in ydolatriam quod maximum est
scelerum habetur materia exo xiij°
Sic propter vanitatem cordis et
mobilitatem ad malum christiani
cuncta que lex christiana docuerit
facere promittunt cito tamen per
verba adversitatis eis occurrente
adeo recedunt et ut prosperitate
vel sublimitatem habeant quam
tes in iniqua et iniuria deo dyabolo
se inserviunt. In tempore enim pacis
se credunt sed tempore adversitatis
discredunt, dum cadet fortuna

boni aut iusti esse contendunt Di
bo in dissortunium sicut primitiua
fuerat tum sorbitum in mortem ubi te q
fuerat amissa Cum tamen emulatio
quasi quidam clibanus ardens a igne
purificans probans reues et munda
debeat esse hominibus perfectura. Cum
figura accidit Exo i° ubi filii israel
creuerunt ex oppressionibus et afflic
tionibus pharaonis nam quanto ma
gis opprimebant eos egipcii tanto
magis multiplicabatur et crescebat
Sic quanto magis spiritus tamen coa
tur per contra temptamenta electo-
rum et uolunt et quasi per eum spe
ciem et ualescentiam passionum
spectum et ad malum agendum ipsos impellere
tanto magis tamen dei magisterio
tanto tempestas sit perfectum
qui tum, tempestas fuerit perfectum
non est dubium apud deum crescere
et leuiathan nichil ad ducillandum
contra se etiam durum quam per iusti
tias// Cum igitur facile sit mobile
cor hominis si assit mala societas
et non assit protectio et specialis gra
tia dei quibus monetur ad malum
/Et ideo fugienda est mala so
cietas/ Est enim notiua bonis
ex primis/ Est notiua in malis
societatis nam duo seniores nequis
societatis iam ad accusandum susannam
ad dictam attemptanderunt insin
nocentem attemptissent nisi in
eandem maliciam conuenissent/ At
si sessorum bonum fuisset sui alter
malus non fuisset admotus dapni
natus non enim iudicium dampna
uit tumplorasset eo quod bonorum testes
bonorum nullus/ Sed in ore duorum
uel trium stat omne uerbum// Quod

prudentem comprehendens salomon
docebat/ Si te lactauerint
peccatores ne acquiescas eis et
si fecerint mala consenseris nont
acquiescas eis sed magis ipsos
laudo/ Verbum iterum ipsorum super
mathem uerbum natura sit et sic
tenens bonum malo coniungit non
ex bono malum rechendit sed ex ma
lo bonum coinquinat/ Contristas
eum uis mei hic dandum
multos sollicitat societas ne
phandum ille/ Ab malis
ex associatis incipis displicere.
audi quod dicat ysidorus quod melius
est habere malorum odium quam consortium
et subdit sicut bona multa habet
ones bonitas sic plura mala
la societas aufert malorum/ Si
autem dicas quod michi non
malorum familiaritas non assit
mea ad male agendum uoluntas
nunquid enim corpus potes si ha
beam arbitrium libertatem hominem
ipse sed quod non dampnatur nec pu
nitur in inferno nisi mala
uoluntas/ Si ergo uoluntatem mala
lo non habeo sed familiariter
tum malis conuersor non uideo
quo offendar/ Sed attende
illud Ecclesiastici gutta cauat
lapidem non ui sed sepe cadendo// Considera si ponas ignem
in gremio an tunc eius absten
dio etiam si nolis incendi In
grediens domum plenam sordibus
nonne de facili nisi remedium
assistat tibi nausea perueniat
dum malorum colloquia/ nunquid

te continere valebis quam aliquis de pha
retra tua non apponas / recitent
amatoria . revolvant vanam vel
inutilem delectabilia / seu scurrilia verba
malis coniungere unus loquendo
seu audiendo vel simulata volunta
te consentiendo criminis est / Heu quot
virtutes per familiaritatem periculosam
violatae sunt quot per assiduitatem
conversationis malorum perempti sunt / saepe
namque vitam corporum familiaritas
expellit saepe ornatum perturbat / Sed
saepe quod voluntas non potuit
assiduitas superavit hinc / fugiamus
ergo malorum consortia cum eorum
malorum lactamenta nec nos
trahat ipsorum potentia quia gloria
ipsorum est sicut dicit Hieronymus non gloria
sed ignominia / Potestas quippe
malorum est vapor ad modicum
parens / Vidi impium superexaltatum
exaltatum et elevatum sicut cedros
Libani transivi et ecce non erat
quaesivi eum et non est inventus locus eius
potestas quoque omnia mala parti sunt
parati quantumvis malis etiam pote
ntibus et tyrannis in malo velut
consentire est consensus vero in bono
similiter et adversum respicit de
similibus et dicitur omnis mali
virtus est et consensus mali / quamvis ut ait
Seneca in epistola est qui ubique
est sicut nullibi sicut dico et
sic / et dyaboli et pius conplacibi
simul societate hic ostendamus
displicet deus placeat diabo
lo societas sicut displicet diabolo
displiceant et complaceant ei / quam
nempe perficit dicere deus deus
non autem quae dicat velit a recepit
deus operari sed quod capit miseri
cordia / Verus quippe sicut voluntate
dum non faciens plagas vapulabit
multis // O quot sunt ipsi qui sunt bonis
homines et tenentur tyrannorum malis
consentiunt et tendunt ipsorum placentiis
iniqua operantur et hic certe ibi
erunt ubi deus / ubi vos deus et ubi
dyaboli et angeli eius quae in malo con
senserunt eis / hoc autem absit a
nobis sed modis omnibus fugiamus
malis intendamus dominus ut possi
bilis cum deo et sanctorum habeamus
quod nobis praestare dignetur sapiencia

Omnia xl^o de sapiencia dei

Verum nobilitatum sapiencia primo
exornatus dispendet salamon
ne quis sequatur malorum consortia
in libro nobis proposito. Verum nobilissima
convincit tamen si quem misera
congregatio ad amandum deum et con
tendendum legem ipsius et mandata
premittit invenit in quienus verum nobilissimum
et ipsorum consortio acquiescat / et
quidem sicut malorum familiaritas mul
ta gignit mala ita justorum multa
pariunt bona / mala enim societas
qui malum suscipit in malicia obsti
natum facit si quem vero bonum
accipit languet in principio tepidum
facit in medio et malefactorum
facit in termino / mala societas
ludos attrahit rigorem emollit / bono
dissolvit / amplio convertit / lenita
te auxit / amicicia elaguescit
fraternitatem seducit / premissa ex
tendit / consensum in malum instituat

mala societas impedit bonos fugit
falsum dicit iusto iniustum facit ma
lorum familiaritas impugnat etiam
quod claruit in petro qui tactus propter
peccatum cum ministris calefaciebat se
ad ignem eo quod iam frigidus esset
luce xxii et io xviii / Impedit ho
nem ne agnoscat veritatem quod
liquet in ceco nato de quo legitur
quod qui preibant increpabant eum
ipse vero multo magis clamabat de
ut videam lumen // Impeditur vero
ut videat zacheus qui pre turba
omnem videre christum non poterat ascendit ar
borem sicomorum ut videret ihesum quod
in die erat transiturus / Dat furti vel
spolii occasionem / quod patet in iuda qui
fur erat et loculos habens que ea
sibi ad dispensandum dabantur furabatur
et prius asportabat / parat obsti
natus patibulum quod patet in iuda
primo traditor qui penitentia ductus
retulit xxx argenteos dicens peccavi
tradens sanguinem iustum quod si non ad
apostolos sed ad principes iudeos pervenit et
dimissis ad dominum penitens et confessus fuisset qui
poterant obesse amplius non profuisse
confessionem non pro consolatione sed pro apostolo
ri afflictione ab eis audivit / quod
ad nos videris absque pene desperatio
nem ac laqueo se suspendit Su
ccit in mortem perpetuam quod liquet in
civitatibus que propter vicinitatem
sodome et gomorre illis eversis
sunt eversis // De simplici hominum vita
tione et pura arreptam fore contendit

quod patet in exodo in xx° / Ubi
pueri et filii amon dixerunt
ad dominum suum putas quod propter ho
norem patris tui miserit ad te
consolatores et non potius per
ram et perscrutarem id est denique david
ac misit eos et rape medias barbas
detrusserunt sed tamen penam ut
tionis iuste prosequendum iustitie
utilem rei publice iudicium ab ea
ficis repellit quod patet in i regum xxix
Ubi satrape philistinorum pronuntia
verunt apud achis regem geth
quod david qui eis in ratione bonum
erat sine amore de honesto
officio in quo posuit eum dicit
non nisi simplicitatis negotium in
sinu ne diligat ideo accusat
bel aliena ab officio sibi et
duo utili privant nec dehort
contrariam hunc dignantur et non alia
consilio valde multa mala pro
per societas sine simplicitatis o
peratur propter quod et simpliciter fugi
enda. Et contra eorum societas
est utilis multiplex et salubris
/ est quippe valde utilis ad pa
lutem quod patet exemplo ut
si decem fuissent dicere bene ista
in ipsis civitatibus per angelos propter
nephandissimam et detestandam
luxuriam subversis propter illos pe
perisset deus buius patet gen xviii°
et parcens tolleret si forte
primi essent ne perissent
est utilis ad bonorum exteriorum
libertate quod patet gen xxx
Ubi dixit iacob ad laban / Nadi
cum habuisti antequam venirem

adte/ et nunt diuers effectus ce
videret quod ubi dens additum
nemum/ Quod quidem istud non at
tendunt peruasione des ppter
sacos homines regno videat/ credat
id omnium pnt mali et hic z vide
deo obuiem se uenisse/ Videt
videtorem elongat z ip ma
ledicendo eorum scienter aut
alia quam ubi impulsione tu di
pmit id non ipse sedi ipsos z
sacos retorquent/ et ubi de ius
tos sanctitate z cohabitacione in
gruacus actionibus deo respondere
ympugnare debeant ubi remouere
ceu z quidem de pniis similibus
quatu e eis ppellere nec pmale
eos mordeant resonant/ Item
pz ex illo Gen xxxix ubi videtur
quod domini egipcii ppter ioseph
z diuitiis multiplicauit/ Item
sicut sanctitatis eorum i temporalibus re
dum fidelibus sz etiam infidelibus
ypsat opem/ est etiam addi
mi hominem z ipsi ptinuatione
quod patet Josue xxiiij ubi
legitur quod seruiuit ipse domino
cunctis diebus Josue z seniorum
qui nouerant opera domini que fecit
cum domino israhel// ubi dicitur
assumpta ptraria quod post mor
tem Josue z seniorum qui de
ndabilibus deu que fecerat ipsi
ysrahelit nomine istius deris
deum exercitus recesserunt ado
umno z multiplicauit elaudicauit
prius z semper e ppt pz iudicum
p totum/ Sed quod salman tempe
re regnorum z pmnes z ma
ioris nature orbis eum ytedit
et de vertulis pbidauit quamt
legem dei/ Quod z nisi in malis
sum dat eis vertutes ser tot pur
non seruientibus tantos quodam
i sol scribitur ppter pueros ipsi fuit
deus regnare ypotentem/ Alioquin
sed non ent qui docat nec ent qui
sed non ent qui docat nec ent qui
sed non ent qui docat nec ent qui
ygnoscat et sic lex no ent ordo no
ent z pt si subtrahatur scripture et
legis diuine noticia necesse est ob
tenebrate eorum que salute respi
ciunt ignorancia descendere ad inferna
/ Quod attendens ppheta ysayas di
cebat/ nisi dominus exercituum reliquisset
nobis semen sicut qui sodoma fuis
semus et quasi gomorra simile
essemus// Semen autem relictum
e nobis sacre scripture z doctrine ubo
non inuellamus sicut sodoma qua
no ad publice respt
perrendunt e illis publice nec sp
sicut sodoma et gomorra// Item
aliud argumentum quod ubi homines non
habent inter se pphetas nec ali
quem sanctitatem bonorum quod petendo
sit triuiu/ Quod patet Judicum xviij
ubi filii dan ceperunt lachys z hoi
nes occiderunt quia cum nullo homi
habebant quidem sanctitatis/ Item
etiam non dum bonis sed eorum ma
lis ad aliqualem ueniunt illustra
cionem/ Quod patet i Reg xv ubi
littores saul missi ad capiendum
dauid uenientes in ramatha z
alios pphetas pphetare ceperunt
Venit tandem saul ut caperet
dauid qui eorum eis ppheta
/ Sed quomodo vocabitur pristinum
hanc rationem ut bonos per turbent

prophetant dicitur intelligi quod mali
ad se vocant vt ipsos quieti adu-
lationes que a solo deo dicuntur con-
quirant quod si mali illustrationes non
nunquam aliquas veritates desuper reci-
piunt, non tamen iniquitate abra-
unt nec maliciam deteriorant sicut
non legitur quod fuit // Baal cum an-
olus et cayphas pontifex prophe-
tabant qui tamen tempore mali e-
rant et quod mali deus et ita
dicam vtile ad laudandum sanctos suos
suorum perfectum velud artifex
clarificatum committens et per malos
quia per quedam canalia salutis au-
tem dotata superest maiestatis magna
ha distillare et irrorare sunt
Est vtilis ad impetrandum necessa-
ria vitae et bonis annotatis ad ho-
minibus bene conversantibus optinen-
dum quod patet iiii Regum iii ubi propter honorem
Josaphat Regis iuda deum verum
colentis heliseus propheta impetravit
aquas dare exercitui qui iam tam
ipse quam iumenta in siti periclitabant
In quo eciam alii duo mali re-
ges quorum nimis respiciunt qui
temporalia plus celestibus capiunt
quod sicut pro sanctis ipsis licet malis
non est nocumentum sed honor non dixi-
mus sed alleviatione / Est vtilis
sunt regni deo et committit plagas
quas mittit super populum mansit designatum
omnis iustus sunt angelus sine sce-
pca loquens / Est quod patet et ipso
bon initio suo stabilitate et gratia plenum
regnum gaudeat, hoc est cum qui

multos dicit pro ipso civitate et
regno vt legem dei civitas te-
neant / deum timeant, pro sum-
mi bonitatis tribuant toto corde
et tota deum diligant et omnes
actus suos nostra voluntate con-
ponant, quod si semper quantum est
sponte dei crescant et crescendo
semper proficiant // Est vtilis ad
vitae corporalis conservationem / quod patet
Danielis ii. ubi audito crudeli
Regis mandato quod deberent inter-
fici omnes sapientes babilonis
Daniel iuit ad socios suos ut ipsi
rogarent simul misericordiam a deo ut re-
velaret eis nocte illa somnium Regis
quam nullus magorum ostendere
poterat, Daniel vero de occasione
Danielis servi dei qui exposuerat
Nabuchodonosor Regi somnium dicavit et ex-
plicavit eius dicit precepit Rex
magis et sapientibus Babilonis
Dic stultis et insipientibus quod decet
per sapientes habeant in verbis
aut regnis ad utilitatem consiliandum
per vnum enim in eadem sapientes con-
silii vadat tota civitas et regnum
Joseph quippe in Egipto consilio pro-
videncie totius regni per quinque
annorum famem repulit et plus omni-
bus divitibus et sapientibus ... contulit
contulit in vno tamen omnium non va-
luit pecunia quantum consilium contulit per
prudenciam sua ex eius servitum
quod est vtilis etiam ad firmam
continuandam / quia si post obitum
Jude machabei postquam omnes
fuerunt in eo quod bachides in
suos constituit duces Regionis

facta est fames et magna tri
bulacio in ista. Datur intelligi
dum intelligi quod si multi non ex
titissent qui adhuc iudaismum deum
et eius legem zelantem servarent
et diu habuissent. Ecce mach
abeis quasi quondam armis
contra plagis ymminentes et tri
bulaciones in partes bellantur
belli igitur armatis omnes de
exercitu simile fecerunt. tenues
quasi cum castrorum acies or
dinata terribiles sit hostibus
terra ipsorum erat et ipsa est
formidabilis in inimicis ut mi
rum quod domino cum eis plures ei
nostre quam mali assistunt quod
per angeli ad bella fortissimi
potentissimi et animatores in omni
figura veniente [illegible] ad capi
endum heliodorum percussorem in dicta
exercitum suo de templo helyseo
videte noli timere plures no
biscum sunt et vidit ei multa
agmina armatorum esse validis
ad proteccionem et mortem pal
mam obtinendam quod patet in
multis martiribus sed precipue
passis qui se invicem confortabant
et adiuvant contra reges
studiose fortitudine ac alacriter
sustinebant. Specialiter tamen
liquet id sub lege moysaica
septem fratribus et matre qui
passi sunt tempore anthiochi e
piphanis qui nomen de sexto
et tempus [illegible] anauit in ma
chabeorum libro cum quibus alios
vii fratrum a [illegible] terra

nebat. Ceteri cum mater admonen
dum fortiter se hortabantur. Omni
namque mater et pueros constancia non
dum ullum alio sensum erat ut ha
bitaret in nobis non dum dei filii
de spiritu celorum adyma loricis
et mortem tandem ut de obligaret
ret gentium humanum a spiritu dyaboli
sibique coniret iamdiu pro dispensacio
nis suis spiritum adopcionis in quo iam
clamamus abba pater effuderat
sed post effudit habunde. Michi
tamen sub hijs martiribus pro
lege dei ac patrum suorum more
quodammodo subsistebat. Nec enim
non mirer quod mater femina tantos
milites quos oblata ac prestantes
quam natos opportet filios in vita in
columes conspicari ad mortem quam dum
terribilium est terribilior libencius sed
constantibus alloquiis pro lege dei in
citat et invitat. Omnis non admiretur
de filiis quod sic unum post alium sic
assistens talium conspectu torqueri
cerneret utque angeri debeat pre
natura non minimi doloris et horror
videbatur. Ipsa pro lege dei contra
naturam constituit in tubere [illegible] tu
zelus legis inspicere tam valde
ad mortem mulierem et filios in
citabat sanctorum zelus legis. Sane
quos filios dei fecit [illegible] animales debet
ut quis pro ea moriatur. Sed heu
non est hodie zelus legis Christi non
enim dico mori sed pro lege dei diss
imulat sed nec ipsam salva lingua
aut alio modo sibi possibili defen
sare dignatur. Veritatem in id sedent

hoc es tempore gratie quod sub umbra
figurabant dicti septem fratres cum ma
tre / Est utile ad assequendum
illustracionem spiritus sancti seruandi dilecti-
onem / quod patet actuum ii° ubi legitur
quod cum essent omnes discipuli pariter
perseuerantes unanimiter in oratione
spiritus sanctus cordibus ipsorum se infudit
et ipsos discipulos illustrauit uo
luit et docuit ac redundare
fecit / Item etiam quam bonum et quam
iocundum habitare fratres in unum
Unde postquam cepit accendi igne
spiritus sancti quem misit deus filius eius
adhesit ut ardeat eorum societati se
coniungit / Quam si stamus vel respicere
circa ignem materialem sine rem
igneam vel talem fit vel calorem
sentit sic spiritus cohitans circa fla
mmam incendii sancti spiritus recipit na
ipsorum affectibus iam deuotis tracta
tibus iam altis prospicimus iam in
decorem processibus / iam sanctum motibus
iam pie et letis ellacrimacionibus /
iam oracioni constans iam animorum
paciens iam salutaris doctrina con
perata iam ex sit vehementis sine
combustam sic sit vehementis sine
intermissione inflammat et ignit / Unde ig
nis non extinguibilis igne semper viuens
ignis a patre et filio viua spiracione
semper procedens igne quo ardent
seraphin intelligunt cherubyn
thronum presunt / principatus princ
ipantur / potestates volunt arcen
di demones et ipsorum seuiciam re
stringendi recipiunt / Virtutes
miracula operantur / archangeli
et angeli ac omnes cives celorum

illuminantur / omnes ad vitam capu
lantur / O sancte ignis quod deus in
mundis mundos de pectoribus sapi
entes de malis facis / de filiis
dyaboli filios adopcionis facis
/ nullus patrem videt nisi per te
nullus filium formam spe
ciosam videt aut vidit nisi per
te purgatus / nullus speculum
ineffabile veritatis semper amabit
et videt in tuis nisi per te fuit
ad videndum dispositus / O quam
bonum / O quam dulce dominus in celis
angeli percipiunt id est magis sub
tuo / O magister optime recipis
discipulos in doctrinis et summe
bonos doctores / Ubi tu ignis qui
ignem tu spiritus sancti in te habitas / Beata anima quam tu visitas
habitas / Beata anima quam tu visitas
nec pausas habet cum omne
delectamentum et unam ad dexteram
suauitatis / O si tunc mens se ac
tenderet quam purgabam totum in
te mutares vellem cum sic ig
niri ut desiderium meum tunc
amplius michi viuere sed tibi
quam sic mutaret ibi semper igniti
essem tum per patrem et filium ac te
viuam dominum meum videre apud
essem tenebris et quasi per speculum
illum a tenebris meis / Item
sum da fortitudinem quasi vas
fictile michi reuelens de te ignem
cordis michi recipe corde sic
perpetuum ut te non amittam
Rursum alias cum ut michi si re
cessurus anime eam per mortem ero
visibilis expositus ac tibi patri
et filio domino meo ac sanctis angelis

odiosus mun(dus) p(ro)pt(er)ea m(u)ltu(m) fu(n)-
tasiose si te nu(n)q(uam) p(ro)fess(us) esses d(ixit)
s(ed) p(er)petuu(m) se(m)p(er) quod absit ani-
ma(m) p(er)dere die ac nocte no(n) ces-
sabo. Fac ig(itur) m(e)c(u)m m(isericordi)a(m) ha(n)c
ut te no(n) desera(m) i(n) et(er)nu(m). Est
[illegible] contra [illegible] ac
u(er)o vel maris tempestate q(uo)d pat(et)
Actuu(m) xxvii° vbi legit(ur) q(uo)d ho(m)i(n)es
qui erant cu(m) Paulo i(n) naui te(m)-
pore grauissime te(m)pestatis ora-
tione ip(s)i(us) et societatis qua(m) secu(m)
habebant saluati s(unt). Vn(de) dix(it)
ei angelus d(omi)ni: Ecce donauit
tibi d(eu)s o(mn)es nauiga(n)tes tecu(m).
Ecce societas bono(rum) ne du(m)
a morte et(er)na liberat sed eti(am)
a temporali p(re)seruat. Et ideo
dixerunt s(an)c(t)i dei cupi(m)us coh(ab)i-
tare nobiscu(m) o(mn)ib(us) [illegible]
tum etc. Ite(m) [illegible] tu(m)
ne forte si mali fuerim(us) ca-
malis p(ro)p(ter) societate(m) p(ro)p(ri)e ca(n)-
tingat. Tu(m) ut uel p(ro)pt(er) s(an)c(t)os be-
nedicat s(icut) d(omi)n(u)s Laban p(ro)pt(er)
Iacob et pharaoni p(ro)pt(er) Ioseph be(n)e-
dixit. Tu(m) ut assuescam(us) ser-
uire o(mn)i tempore d(e)o [illegible]
s(icut) apud s(an)c(t)os militie [illegible] tempore
Iosue deo seruiebant. Tu(m) ut
eorum illustratione(m) recipiant
na(m) et Saul lic(et) malus [illegible]
[illegible] p(ro)phete illustrat(us)
tu(m) ut non deficiam(us) i(n) tem-
poralibus et corporalib(us) [illegible]
q(uo)d p(ro)fuit regib(us) malis Iosa-
phat rex Iuda. Tu(m) g(rati)a p(ro)pha-
[illegible]

seruierunt ne perirent. Tu(m) ut i(n)dig-
natione(m) eorum p(re)latoru(m) euadere va-
leam(us) s(icut) euaserunt magi pharaonis [illegible]
ad societatem Danielis. Tu(m) ut fa-
mem tibi euitem(us) s(icut) egypt(us) ex
p(ro)uisione Ioseph famem [illegible] mor-
tem que euenisset [illegible]
euitauit. Tu(m) ut s(ecundum) [illegible] p(ro)uisione
xpi aut iustitia oportet formid(antes)
moneam(us) s(an)c(t)i [illegible] ad mo-
nendum (cum) xp(ist)o [illegible] Tu(m)
ut p(re)parati ad adue(n)tu(m) sp(iritu)s s(an)c(t)i co(m)-
petentes habeam(us) q(ui) no(n) venit
nisi sup(er) (con)gregatos vel unitos
tum ut cu(m) iustis i(n) [illegible] et
[illegible] (con)manere(m)
habeam(us). Hic p(er) gr(ati)am et i(n) futuro
p(er) gl(ori)am sempiternam. Ad qua(m)
nos p(er)ducat qui [illegible] xp(istu)s
dei filius [illegible] b(e)n(e)d(ictus)

S(er)mo de capitulo [illegible]

Q(ua)nto magn(us) es humilia
te i(n) o(mn)ib(us) ut cora(m) d(e)o i(n)uenias
gr(ati)am Eccli iii°. De p(er)iculis [illegible]
[illegible]
[illegible]
humilitatem [illegible]
appetitum excellencie angelus de
celo est ad locum tenebrarum de-
iectus. Homo p(ri)m(us) de paradiso de-
[illegible] et sic de pulcerrimo
angelo factus est [illegible]
[illegible] virtutib(us) [illegible]
[illegible] qui s(ed) erat [illegible]
[illegible] originali
iusticia [illegible] i(n) mortalis
tandem esset. Homo [illegible]
[illegible]

vagus et profugus fuit. Est superbia
nocumentum homo cum esset in honore
est non intellexit comparatus est iume-
ntis insipientibus et similis factus est il-
lis. Et hinc est quod ait Cassiodorus super
psalmum xlviii°: Superbia de angelo
dyabolum fecit et homini mortem intulit
et concessa beatitudine privavit. Cum
multorum malorum scelerum fons be-
ne nescire hec ille. / Nec agitur
habeas appetitum excellentie sed
quanto magnus es humilia te in
omnibus et in conspectu dei invenies
gratiam. Non imiteris spiritu iactancie
sicut complevit golyath philisteus
qui exprobravit exercitui israel re-
quirens ut aliquis veniret cum
eo ad singulare certamen. i Reg. xvii°
Confidebat enim in fortitudine sua ac mo-
le corporis et armis, sed David
adversus eum in humilitate procedens
prevaluit in funda et lapide in nomine
domini. Nec sicut Benadab / Rex
Syrie qui misit nuntios ad re-
gem israhel dicens: hec faciat
michi deus et hec addat si suf-
fecerit pulvis samarie pugil-
lis omnis populi qui sequitur me. Sed
responsum est ei: pulvis ne glorietur
accinctus eque ut discinctus
Sed factum est ut fugeret quippe est
et percussa sunt plaga magna
nec prevaluit licet habuerit
preter suum exercitum xxxii reges
secum et equos sequentes [illegible]

confidens in multitudine exercitus contra
regem israel apparuit bella contra
misse de Syria centum milia pe-
ditum una die occiderunt et xxvii
milia hominum qui evaserant cum
civitatem fugerant per muros oppressa
sunt / Ex quo patet quod non est differentia
in conspectu dei salvare et liberare
in paucis sicut in multis nec semper
maior exercitus victoriam habuit
non enim ex hominibus sed de celo da-
tur victoria / Reges qui fuerunt fortes ac
devota devocione regni catholici de-
fensores qui per humilitatem se fue-
runt in conspectu dei vincentes victores
per quorum preces dei movebantur contra
dantes dispersit dominus omnes qui
in multitudine vel multorum confidebant
gloriantur eo quod esset dies domini
exercituum super omnem superbum
et excelsum et super omnem ar-
rogantem et humiliabitur et super
omnes cedros erectas super
omnem turrim excelsam et super
omnem murum munitum. / Non
imiteris adhuc quesso spiritu iactan-
tie sicut rapsaces / qui ex parte
regis assyriorum dixit nuntiis
liberaverunt dii gentium terram
suam de manu regis assyriorum
qui nam sunt illi in omnibus diis
terrarum qui eruerunt regionem
de manu mea ut possit eruere
dominus ierusalem de manu mea. iv Reg. x
Unde post hec venit angelus domi-
ni et percussit in castris assyriorum cen-
tum octoginta quinque milia hominum ex
quorum quod blasphemorum potestas

non diu durat // Item patet quod quamvis
occulto dei iudicio homini perverso datur
potestas ad horam vel breve tem
pus durandi. Ubi tamen virtute et
fortitudine excedit seu victoriam
refert ad propriam potestatem belli
despiciam propriam et non ad propriam
inertiam quod ut est penitus iacta
tie sibi debitam non evadet
Patet etiam quod ista dampnanda
est virtus per vocalis maiestatis
blasphemia idem et superbia que
soli ut fuit ad lucifero iecta de
celo ad inferos est detrusa talem
alios puniunt. Et ratio quia blas
phemia procedit ex malicia et
cadit in crimen lese maiestatis
quod per me unda merito pravitatis
eo comparantur puniri iuste
patet // Sed eorum blasphemos
copia una in similia idem ut pe
nitebant patet expertis // Sup
bia vero quod fortissimos et firmitos in
vigore et fortitudine se opponit
et resistit unde est ut sorte succ
umbat // Non durans potencia
superbia iactatis. Sed Aman quod ad
nimium Hester regine in tantum
vocavit amicis et uxori sue
et exposuit illis magnitudinem
divitiarum suarum // Et quod cum rege
solus prandere debebat in
eadem trabe quam Mardocheo
pro suspendio fecerat eo precipiente
rege eum addere in [illegible] est
suspensus. Hester v°. Cuius minus
exempla docent sicut ante de ti
fortune non credito. Narrat
Gaufredus. Ad bene sufficit

non primam sed ultimam spectes // Et
capitulo describe diem non potest abesse
exemplar premens habe docens
in illis // Nulla fides regis sceptri
post mella venenum // Item nar
rat Valerius maximus li(bro) viii° c(apitulo) ult(imo)
de quodam cuius omnes amatus
placido exhibebant itinere cui
velle et posse in equo positum
erat qui similiter in se fidum atque
etiam ne ob animi [illegible]
esset abierit quem tamen capto
postea qui eum [illegible] con
tra recipiant et tamen dam
nis quod prestans hunc exaltavisset
mortis vertice cuncta afflixit // Et
ibidem narrat de Cresso cui pe
cunie magnitudo locupletis nomen
dedit sed eundem postea in captivum
tempore [illegible] appellatum in
[illegible] quia solidum profe
rre non potuit [illegible]
[illegible] non [illegible]
quod [illegible] duce ab
[illegible] Ibidem narrat
[illegible] qui in [illegible]
[illegible] auctus
se afflictus // [illegible] accidit ad
Mebezeth rege que [illegible]
[illegible] crude similiter
[illegible] manuum ac pedum dixit
[illegible] reges [illegible]
[illegible] ac pedum similiter
[illegible]
[illegible] fecit [illegible]
dedit [illegible] Iudicum primo
non [illegible]
[illegible] per superbiam

consideres / Et qui adversitate premitur
non desperare et mutabilitatem seu
labilitatem fortune diligenter consideres
/ quatenus magnus fuerit humilia te
in omnibus et in prosperitate doceri debes quia
tiam ut deus spes tua et tute-
la in omnibus si quid adversitatis
evenerit aspere vel extrinsecus si bene
consule age non te deiciat adver-
sitas / multitudo malignantium non
frangat adversitas aspere virum
ducit non fiat unde Seneca libro
de providentia ut amnes et im-
bres et fontes non mutant sapo-
rem maris nec remittunt ita ad-
versarum rerum impetus viri fortis non
vertit animum manet in statu et quid-
quid evenit in suum colorem trahit est
enim omnibus externis potentior et
sic omnia adversa exercitationes putat
athletas videmus quibus virium cura est
cum fortissimis confligere marcet
sine adversario virtus et iterum
ut gaudent magni viri rebus
adversis non aliter quam fortes mili-
tes bellis triumphos jubilationem
in tempestate in acie milite in bello
que / calamitas virtutis occasio e-
st et subdit illos merito quis dixerit
miseros qui nimia felicitate
torpescunt / quibus cum animus probat
miseria autem fortes viros / non
est arbor solida nec fortis nisi in
quam frequens ventus incursat / ipsa
enim vexatione constringitur et ra-
dices certius figit et exemplis
ostendit de magnis viris qui susti-
nuerunt multa adversa / De Deme-

trio qui ait nihil infelicius
eo cui nihil umquam adversi
evenit / de Mucio qui sustinuit
ignem / de Fabricio quod pauper de
de Rutilio qui exilium de Re-
gulo qui tormenta / de Socrate
qui venenum sustinuit / Item
esto super omnia commendat virum quod
ad adamantem proferet ipse
est qui patitur / Sicut est firmum
quod calcabit ille et quod firmum
latus liquidis ignis in lapidem
to flatibus non cedunt sed ve-
stigia dic qui in ... ·
... perpetuat ex quibus
patet quod sapiens
prosperis non debet extolli ita
nec in adversis frangi debet / Unum
tamen reddit Seneca libro
de ira ut superior pars mundi et
ordinatior ac propinquior sideribus
non compellitur in tempestate et
omni tumultu caret inferiora
vero fulminantur eodem modo sublimis
animus semper quietus et in statione
tranquilla collocatus et sunt
et quod ait idem Seneca in libro
de constantia sapientis / Sapi-
ens nihil potest perdere omnia se-
cum ipse reposuit nihil fortune
credit bona sua in solido habet
contentus virtute que fortuitis
non indiget / Sicut de Stilbone
philosopho interrogatus an aliquid
perdidisset / nihil inquit omnia
mea mecum sunt cum tamen
patrimonium eius in predam cessisset
filias hostis rapuisset / patria
in alienam dicionem pervenit

Et tamen urbe capta non se
victum sed in dampnum testa-
tus est. habebat enim secum
tabula qua sciam [illegible]
tes dissipatam et direpta
non putauit sua sed adue-
ticia et nutum fortune sep-
ta que non dilexerat ut pro-
pria. Hinc ait Job iiij° Frater
fui draconum et socius strucionum.
Hinc ait vitas dispositio
potestis habere talem quem
ego habitum suum. quia uidet
per tribulationem tantum ad diuine
uoluntatis disponem. Ecce
quam fortes et adversitatis alia
opes. Animentur ergo rei publice
protectores per [illegible] adi-
[illegible] habet quo crescit
et militia quo magis claruit.
Ceterum nolo de multitudine
diuitiarum uel magnitudine aut
magnificentia gloriarum. Sicut
nabuchodonosor qui cum de aula
in aula babilonis dixisset nonne
hec est babilon ciuitas ma-
gna quam edificaui in robore
fortitudinis mee et in gloria de-
coris mei. Cumque adhuc eet
sermo in ore eius vox de celo
ruit. Tibi dicitur nabuchodonosor
rex. regnum tuum transit a te et cum
bestiis et feris erit habitatio
tua. fenum quasi bos comedes
et septem tempora super te mu-
tabuntur donec scias quod do-
minetur excelsus in regno hominum

suus completus est super illo. nam
ab hominibus eiectus est et fenum ut bos
comedit et rore celi corpus eius
infectum donec capilli eius in similitudinem
aquilarum crescerent et ungues
eius quasi ungues avium. Dan.
iiij°. Ecce [illegible] admiracione
eius de rege glorioso [illegible]
tum quantum ad dictum fecit
Ecce gloria in ignominiam est per-
uersa [illegible] Ecce qui voluit
[illegible] celi ut deus factus est ut
equus et mulus in quibus non est
intellectus. Doceant igitur viui
per reges et principes quod tantum diu
regnant et principantur quamdiu
placet deo excelso et ideo [illegible]
biant deo per quem voluit Remouia
apostolo per quem quippe reges
regnant et conditores legum
iusta decernunt. O mira stolida
liditas regis nabuchodonosor
in ea quod preceperat holoferni princi-
pi milicie ut omnes deos ter-
re exterminaret ut sic ipse solus deus
diceretur ab hiis regionibus
quas potuisset holofernus po-
tencia subiugare. Aut enim se
intelligebat hominem et sic quid
potebat aptare ut deus cum
esset miser et peccator ab homi-
nibus vocaretur. aut non intellige-
bat se esse hominem sed super homi-
nes constitutum et sic necesse
erat infra hominem ipsum con-
stitui. Qui supra homines propter
dignitatis fastigium se credebat

leuari et ut ipse superbiens se ex
bestiam crederet qui ipse eter
nam magnificenciam deo perhi
esse contendebat / nota de fatua
victoria licet multos videre
te iactare sicut holofernes sed
quanto maior es humilia te in
omnibus / Ille quippe inflatus de
genere nobilitatis et armatorum
vigore et plurimarum divitiarum
et bellorum circumspectione et mortium
presumpcione in verba prorupit
iactancie loquens ad achior cum
percusserimus omnes quasi hominem
unum tunc et ipse gladio assiriorum
interibis judith v. Sed qui potente
se iactabat omnes quasi unum virum
non a viro sed a femina gladio
percussus est et ipse totus licet
fortissimus exercitus in fugam conuersus
fuit ecce qui licet nullam victoriam
e pudebat a femina quem regna
et fortissimi reges et principes exercitus
superare non poterant una mulier
occidit / Cuius tyrannidem omnis
provincia quam invaserat exhorruit
et ad eius presenciam trepidauit sed
nunc mulieris manus caput eius
fortiter prescidit / mirum igitur si nunc
erubuit princeps aut rex in prelio
victoriam non plus ostendebat futurum
triumphum adeo cum perdiderit bello
vel non ab amicis et qui victoriam
tenendum oppidum abiciente ...
mit postea virilis ...
et dum vincit ... bello
victores a bello quam superare vide

Sicut primo machab iii° dicitur
audiuit seron quod judas congre
gauit cetum fidelium et ait
faciam michi nomen et debella
bo iudam atque ceteros cum eo
est ecce qui plus nomen mag
fecerat futurum quam incepit vanitate
diem sic vesanie postea di
incipit / Cum igitur velit aliquis
superare non se iactitet sed vic
toriam de celo postulet qui
in temporibus opinatis et perire de
operatis victoriam concedit non
in bellum superbus quantumcunque quis
fuit potens cum superbiens contenit
telum calcans / Sic quod demetrius
filius demetrii incipit ad jonatham
dicens descende ad nos in cam
pum et comparemus illic vicem
quod mecum est virtus bellorum
in terra et disce quis sum ego
paulo post ei male processit
primi machabeorum x° / Vide quod ille
qui voluit alios docere de pa
gloria docuit de se ipso et vir
pitudine sua / Contrario ei ex...
net superbiam vomentes que dicit
consilia magnus humilitate in bellis
sicut nicanor pugnaturus
contra judam et fortes eius voca
vit negociatores promittens
se daturum pro uno talento de
mancipia judeorum ii machab viii°
in superbus ... vendere voluit
antequam vero possessio in domi
nium eius peruenit sic cum de
debebat se securum de victoria
quod vendidit judeos antequam in
campo videret ecce pro uno ta
lento tot homines perierunt quod

pluris obulum apud deum non
valuit sicut gressus contra bellum capit
amisit. Circa primam intelligitur
experiencia quod est potens in celo
qui precepit agi diem sabba
torum et indictis iudeis est deus
potens in celo qui iussit agi sep
timam diem quod ausus est dicere
et ego rex precepta impleri
machab. xv. non enim sacerdo
tes apotestatem dei metuit non
pedicacionem expaverit. aliquo
dicta quippe sunt a doctoribus eorum cum
licet ad tempus permittat ex
alto ut ipsos seruiat vel iniu
tes penam tamen supplicii debi
tam non euadit. Circa exem
plis instruere ut quanto ma
ior fueris humilies in omnibus quia
qui se humiliat exaltabitur hic in
putat pro gratiam et pro gloriam in futuro
Quando nobis prestare digneris dei
filius in secula benedictus amen

Sermo xlij de eodem

Sedenti in throno et ag
no benedictio et honor et gloria
potestas in secula seculorum. apocal. v
Omnis laudare deum spectat
ad officium angelorum et sanctorum omnium
videbunt deum in patria quia clara vi
sione nulla caritati pertinenti non
consumpcioni dediti sed in vi bono
fruuntur laudant deum. nichilomi
nus sancti et humiles tenentur in via
ad benedicendum et laudandum
deum consideratis suis operibus
mirabilibus inestimabilem boni
tatem et naturalem cle

mentiam eius magnitudinis lig
neas suas non in continue replebunt
illi qui ad eum regem suum in dulcedine
sua continue habuerunt ex eo ut ip
sum digne benedicere et laudare
possint. et ideo infatigabili voce
sine fine sic dicunt deum cui bene
dictio et claritas et gratiarum actio
honor virtus et fortitudo. Pro
clamant. Isti vero et si largum
esse dei numinis saciem hoc recog
noscunt optimum et omne donum
perfectum cognoscunt et si gratiam
dei nimiam eciam in eis et per eos
operantem habeant. tot tamen
cottidie premuntur temporibus
tot agitantur temptacionum tur
binibus. tot conuallantur crimi
num inspicies. ita quod luna teptaciones
pecuniam vana decepta carnis
decipula alia velud ydre capi
ta pullulant. et ideo ipsi cer
tum cum non dum palmam adep
ti sunt nec absoluta libertate
agunt id quod volunt teste apostolo
non quod volo id ago non nisi ra
ra dulci tamen voce deum lau
dare possunt. angeli quippe dei
dulciter sonant ea quia in morte
sunt semper ideo semetipsos semper
in delicijs maiestatis diuine inten
dentes semper mente aciem in
deum defixa semper adimplent
admirabilem decorem et pulcri
tudinem eius conspiciunt semper habe
tes sabbatum ex sabbato gau
dium ex gaudio semper in leto
et ineffabili ac semper incorabile

et amabilis trinitatis speculo
videntes deum vident se videt
omnia / Quid est enim quod non
videant qui vident videntem
omnia / Siquidem vident omnia que
pillorum sunt gloria / Dicimus itaque
lucis in regno illo cum unum atque
idem speculum videat hic unus
clarius quam alter quelibet ali
um civium celestem conspexit
sunt ex videre sunt ex affectu / quilibet
civibus illis merita videt quilibet
in civibus illis ardore ardet et dilec-
tione sua congaudet / commendant
in tantum divinitatem in ipse
omnes cives celestes inspiciunt
ubi manens illis assistit ubi pen
dens cum illis letatur ubi habi
tans in illis civitatem et delicie
decendum et laudandum deum
assurgit / ubi libans divinitatem
dulcedinem ad profunditates appe
titus rapit / Et alios magis
voluminis arripit omnes tamen
cum plenitudine tali arripit quod nichil
ulterius desiderare queant con
templantur / Ubi cibum equalem
cum omnibus sanctis communibus recipi
unt et panem mundicantes o
re pleno per pulchritudinis venit
quod idem est ille omnibus sanctis
unicuique stabiliens appetitum
singuli tamen illo sedant magis
et minus et per diversitatem meri
ti sumitur / quia hic uniformi
ter deus qui est cibus panis
et potus sanctorum omnibus an

gelis et sanctis dei / Ita licet se
offerat dissimiliter tamen ipsi
et quemadmodum est disposita sin
gularis angelica vel humana ad
statum immortalitatis translata
creatura / Non ergo mirum quod
contemplantes angeli et sancti dei
revelata cernentes deum facie
et ad faciem deum quem homines
in via cernere non possunt sancti
benedicant // Videmus enim
nunc per speculum et in enigmate
illi autem vident sicut est et
hinc est quod ait beatus gregorius
libro ii moralium / In hoc enim natura
angelica a nostra natura con
dicione distincta quod nos et loco
circumscribimur et cecitatis igno
rancia coartamur / Angelorum
vero spiritus loco quidem circumscri
buntur sed tamen eorum scientia
longe super nos incomparabiliter
dilatatur et interius exterius
sciendo distincti sunt quia ipsum
fontem scientie contemplantur
¶ Quid enim de his que scien
da sunt nesciunt qui scientem
omnia sciunt hec gregorius
¶ Hec nos principe pensantes
quod deo benedictio celsitudo et
gratiarum actio debeatur et per-
sicut angeli sancti dei deum lau
dare nimis non valemus mo
do tamen nobis possibili lau
des sibi persolvimus / Utile namque
que nobis est non tacere
eo quod incitat nos prophetia in
aliis citatur ad laudandum ...

omnis spiritus laudet dominum utile di-
co non deo sed nobis quia sicut
dicit augustinus super johannem bonum
laudare non laudato sed laudan-
tibus prodest solum deo cum ipse se-
ipso est circumscripta omni laude angelorum
et hominum et contentus et sibi ipsi suffi-
ciat nec aliqua laudatione aut
laude indigeat / est enim super omnem
sensum omnem intellectum an-
gelicum et humanum super omnem co-
gitationem et narrationem ob quod omnes
lingue desistunt a laude eius
Quod attendens beatus gregorius in
moralibus inquid // pene omne quod
de deo dicitur eo ipso quod indignum
est quod potuit dici nam cum nec
laudi non sufficiat absumpte cogitacio
/ quomodo sufficiat loque
lingua / laudemus ergo sicut
possumus patrem et filium cum sancto
spiritu bonum deum ipsius magnalia
revolventes et exemplum de
laudando dicendi sumentes
exemplum nam melchisedech rex
salem occurrens abrahe rever-
tenti a cede quinque regum ait
benedictus deus excelsus quo protegente
hostes in manibus tuis tra-
diti sunt genesis xiiii / quinque enim reges
quinque devicerant / abraham
cum paucis victores illos for-
titer confregit multos ex ipsorum
exercitibus stravit et alios in fugam
convertit / Quo nimis exemplo
instruimur ut boni licet pauci
spem habeant in deo suo et
quando ingruunt bellorum frequentia

non est enim alicui quidquam difficile
vincere si salvari decreverit etiam
a liberatoribus / quod quia sic concessa
divinitus fuit in campo potissime
pene desperata victoria soli deo
est laudis claritas et gratiarum actio
exhibenda merito quia dux vel
princeps laudandus est cuius mi-
nisterio concedit deus de obprobrio
inimicis vel inimicos triumphum / nam
sicut melchisedech dicebat bene-
dictus abraham deo excelso qui
creavit celum et terram et quod
patet quia statim obtenta victo-
ria offerenda sunt deo sacrificia
devota nec est homini sed deo
excelso ascribenda / david etiam
post victoriam quam dedit sibi
dominus de golia laudabat deum
i regum xvii / nam tunc fecit se-
cundum hunc psalmum benedictus dominus
deus meus qui docet manus meas
ad prelium et digitos meos ad bel-
lum / per quod datur intelligi quod
misit deus manum bellatricem
et digitos ipsorum in bellando dirigit
victoriam etiam si fortis-
simi videantur obtinere non
possunt / quod quia deus iusto bello
dum modo habeatur adipiscitur
cordialis respectus semper tri-
umphator assistit / sicut etiam
rex tiri cum audisset verba
salomonis letatus est valde
et ait benedictus dominus qui dedit
david filium sapientem super
populum hunc plurimum iii Regum v

Et mento orbis cum diuersa
et multa capita posset ad unani
dam reducere concordiam nisi dei
sapiencia ducatur diuersitate corpo-
rum diuersitas sequitur animorum
et ob hoc difficulter plures in v-
nam sententiam conueniunt/ quos sine
sapiencia recte iudicat quod taliter
regnet cum ipsa dicat per me re-
ges regnant et conditores legum
iusta decernunt/ Nunc est pax dum
terror in regno nec ordo sed horri-
bilis ubi princeps sapienciam dei non habet
Hic ait sapiens/ Rex insipiens
perdet populum suum Vbi argumentum
a sensu contrario quod Rex sapiens inco-
lumem conseruat/ Cum ergo tam est
utilis regno quod hic sapiencie
Regem etiam periculosum quam hic
fatuum/ datus cum stulto gladius
irato secat iustum sed et iniustum
laudandus est igitur deus qui dignatur
rectoribus largiri sapienciam ad rege-
ndum/ ac commendandus est Rex vel
princeps qui sapienciam in docebit velud
filium semper a sapientibus exquirit
Sic Ptholomeus licet esset gentilis
conuocauit lxx interpretes ut haberet
noticiam diuine legis et eam re-
uerenter sui sapientibus communicaret
Nunc autem christiani principes do-
minantur temporis sed pocius non
curant habere sapienciam sed humanam
// O quanto zelo ad litterarum studia
in quibus tunc uigebat humana
sapiencia gentiles principes

aspirabant Et patet in philippo
macedone de quo narrat ag-
gellius in libro noctium atticarum
quod inter insignia philippi macedonis
patris alexandri quod litteratorum
studium admirandum quem spe-
rabat regni et felicitatis futurum
heredem suscipere curauit
unde et epistolam alexandro nato
aristoteli misit talem Philippus
aristoteli salutem dicit/ Filium
michi genitum scito quo quidem
dijs habeo graciam non proinde
quod natus est quam pro eo quod eum
nasci contigit temporibus vite tue
Spero enim fore ut educatus eru-
ditusque a te dignus existat et
nobis et rerum istarum susceptione
sed regni et ad ipsum pertinencium
Ecce ydolatra litteras persanct
studia et imbui filium sapiencia
humana ad gubernandum rem pu-
blicam multo magis catholicus
ponderet qualia studia/ filiis
deceret qualiter adipisci debeat
vitam eternam/ Et hec vtique est
summa sapiencia ut homines deum
uerum cognoscant et cognoscendo
ad sapienciam increatam que deus
est pertingant/ Patet etiam in
eodem alexandro qui secundum
plinium ne quid genitum igno-
raret a se quod omnium per aristote-
lem philosophum quinquaginta volumina
librorum de animalibus scribi/ Et secundum
senecam epistola xiiija geome-
triam studuit scitur quod pusilla

erat tota expeditio animum occupa-
verat / Ex quo patet quod false se
magnum Alexandrum appellabat
qui eum magnus esset in pugillo autem
quasi gloriosus consilius in puncto / Etiam
gentiles ad litterarum studia ut gloria
sua cresceret aspirabat / Cur non
ergo christiani principes ad habenda
sapientes in terris suis non debeant
aspirare, per quos dilucidarentur
obscura, determinarentur dubia, do-
cerentur omnia ad salutem oportuna
Item patet in Iulio Cesare de quo
narrat Iulius de vita cesaris
parte sua qualiter se describit regnavit
epistolas solus in eodem hore et uno
momento temporis qualiter sub sexto
invenit et multos libros scripsit
et Solinus libro primo capitulo nono dicit quod eius
disciplina omni postea tempore
fundata ratio est et in eodem
libro ante scilicet ait de eodem
cesare julio nullus celerius
scripsit nullus quaternas simul
epistolas perhibetur dictasse / Quid
dicat igitur principes christiani qui
nec studiosi sunt nec saltem
habent penes se studiosos aut
sapientes / Gentiles quippe
secreta celi rimantur / catholi-
cus princeps per desidiam terrenis
adyma detenditur ille labo-
rat tota nocte tenebrarum
nichil salutis habiturus Iste
vero diurnam horam vel diem ex-
pendit ut audiat sapientiam
scriptum est enim in psalmo Et nunc

reges intelligite erudimini qui
iudicatis terram apprehendite disci-
plinam ne pereatis de via iusta
Qui non laborat ut intelligat sed
ignorat qualiter iudicabit in iudicio
terram qui quid sit iustum vel in-
iustum per sapientiam non discernit, quo-
modo salvare potest qui sine disciplina et
ordine vivit tolle quippe ab ho-
minibus ordinem suum et totum defi-
ciet universum / patet etiam in Theo-
dosio de quo legitur in prologo his-
torie tripartite / aiunt te igitur ptholo-
meus per diem exercitari armis sub-
iectos et negocia disceptare iu-
dicare simul et agere modo secre-
tum modo publice que sunt agenda
considerare / noctibus vero libris incumbere
et ibidem narratur quod fuerunt nati
lapidum exemplo pictore ... non
nulli qui magistralibus titulis in-
signiti censentur debent attende-
re et contemplatores christiane in scientia
et opera habeant Crescit enim sicut
timulata sunt scientia et operum vel
multum remittitur discordia timulata
voluit solvere ... pene in-
solubiles ... vel ...
dissolvere que rex magnus ...
... vincendo posset
... et sunt est quod falsa per ...
ma dicunt et vera falsa mistant ...
quasi per vero falsum asserunt vel
econtra / Simile narratur de magno
Karolo qui fuit studiosus in artibus
liberalibus que erant ... de-
picte in pallacio suo preter de gestis
suis / fuit etiam studiosus in libris
divinis et specialiter diligebat libros

bti augustini de ciuitate dei / Iste
alcuinus docuit dyalecticam retho
ricam et astrologiam hic usque
fecit studium de roma usque parisius
et asserunt ex dissonancia cantus
carolus primus rex romanos et
gallos duos clericos misit ro
mam ut antiquam cantionum
discerent et gallos docerent / et post
per hos metensis ecclesia et per illam
omnis ecclesia gallicana ad roma
ni cantus autorem est renouata
huius exemplo studeant principes
non dum sibi ipsis facere sed omnib
modis imitantur sapientes aut salte
habeant sapientes / Oportet ipsos
properari ad extendendum iudicium
sed illud non potest exercere sine di
scretione sapientie iudex enim sapiens
iudicabit populum suum eccli x vnde
et deus voluit sapientes esse rectores
populi sui sicut abraham qui fuit
peritus in omni sapientia caldeorum et
moysen similiter et dauid qui habuit
sapientiam sicut angelus dei ii regum xiiii
et salomon qui cum peteret a deo
sapientiam ad regendum populum dei
dedit ei deus cor sapiens et in
telligens iii regum iii Alioquin
si princeps non habet sapientiam
aut sapientum non requirit et
sequitur consilia / est sicut homo
furiosus habens gladium in ma
nu et sicut ignarus artis guber
nandi gubernaculum in tempestate
et sicut reges ignorans et sedens

in loco iudicis et iudicium per
uertens quod plangit sapiens
eccles iii vidi sub sole in loco
iudicii impietatem et in loco in
sticie iniquitatem / Deus quoque castigat
quod principes sunt ignari sapientie
inquirat a sacerdotibus et confessoribus
habentur sapientibus notitia legis
diuine / Inquantum requirat et au
diat verbo doctores et eorum con
silys acquiescat / exemplo da
uid regis qui secum habuit
nathan prophetam et sadoch sacer
dotem nichil enim per se fecit reg
nere doctrinam et non seq de
sapientibus gloriari et nos agere
que suaserunt sapientes / Exem
plo esdras videns animum
regis artaxersis bonum erga iu
deos dixit benedictus dominus deus
patrum nostrorum qui dedit in corde
regis ut glorificaret domum domini que
est in ierusalem esdre vii / Et quod istum
innuit quod dum cor regis vel
principis cernit ipsius adherere
deo et suis contra in voluntatem dei
laudet ipsum cum est in manu
quod cor regis in manu dei / Sara
etiam filia raguelis cum ora
tionem suam compleret dixit bene
dictum est nomen tuum deus pa
trum nostrorum qui cum iratus
fueris misericordiam facies thobie iii
Immo in multis exemplo sicut qui
post tanta dyabolica temptamenta
victoriam reportat et post
laborem accipit in laudes dei

consurgat / ipse enim adhuc per
tit ut ruinet / adhuc prestitur
ut impleatur adhuc temptari
permittit ut vincenti manna
det absconditum et assignet //
Daniel etiam et socii eius in for
nace ignis vehementissimi do
minum ambulabant in medio flam
me illesi ludebant et lau
dabant deum quasi uno ore
dicentes // Benedictus deus pa
trum nostrorum et laudabilis et
gloriosus in secula. Daniel iii°. Vide
instancium quod deo nichil est difficile
non enim potest esse ignis non calidus
per naturam, sed tamen ignis ac
cionem ne ageret suspendit
/ Dic et hoc si haberent ut a
it veritas fidem sicut granum
synapis nec hesitantes et
dixeritis monti huic tollere
et mittere in mare / quodcumque dixe
ritis fiat, fiet vobis, ecce non
dicit dominus si haberent fidem
sicut est moles quercus aut cypres
sus sed sicut granum synapis, mi
nima quippe fides dummodo sit va
et solida mira operatur. Sed proch dolor
[illegible] fidem orthodoxam nonnulli
professi sunt qui tamen ipsam per
opera iniqua constringunt et per adi
venciones vanas mutilant
/ confitentur quod se per fidem nosse
deum factis autem negant
ne igitur progeniem dilectissimi ori
tempore [illegible] et petite
ab eo ut vias [illegible] dirigat
et ipsos [illegible] completa permanere

aut plaudite in manibus in voce
exultacionis sedebit super thronum qui
descendit celos filium pro nobis terre
nari consensit et [illegible] de manna [illegible]
que [illegible] operante virtute sicut
qui nobis [illegible] per os sue sapie
ncie [illegible] distillare [illegible] fecit
[illegible] quod filio suo qui est [illegible]
[illegible] de tenebris [illegible]
le lumen suum [illegible] gratias deo
[illegible] qui filio suo non pepercit
sed pro nobis omnibus tradidit in
[illegible] postquam [illegible] debitum [illegible]
[illegible] proprio amore detersit [illegible]
dum victor resurgens et altum
ascendit captivam [illegible] capti
vitatem / O quam tristes et quam
letabundum erat ipsum euntem in
celum apostolis intueri / quam tristes
quod ipsis subtrahebatur presencia di
lecti corporalis sed consolacionem
quod experimento didicerant [illegible]
[illegible] esse talem qui non
[illegible] ac ipsum esse deum [illegible]
nullo indigens suffragio [illegible]
celos ascendit / Jam siquidem
corda ipsorum trahebantur ad
celestia [illegible]
[illegible] substancia iam non
erat [illegible] quod [illegible]
spectabant [illegible] / Ob dei
unigeniti [illegible] dulce
[illegible] dignaret [illegible]
ipso ascendente [illegible] post
apostoli [illegible] / O salva
[illegible] patens [illegible] dulcedine
[illegible] quod adhuc

humilitatem quam assumpsit celo
[i]ndexit ut ubi sit corpus illuc co
gregentur aquile, et ubi caput
ingressum illuc concedant et
membra / Quod nobis prestare [rogamus]
Sermo x[illegible]^us de sapientia dei

O viri ad vos clamito p(roverbiorum)
verbiorum viii^o / Quamquid se
nunc non est dicenda sapientia
et pro os sapientis quid sapia[ntia]
creata / O viri ad vos clamito
an omnes sic sint sapientes ut no
dicant discere cum dicat salomon
audiens sapiens sapientior erit
et de regina saba quid legitur quod
venit a finibus terre audire sapientiam
salomonis / An fortassis dicit ad
viros tamen clamito quia dicit alibi
mulierem fortem quis inveniet quasi
dicat rara invenitur mulier que tal[is]
te [illegible] dicat et velit agat an
forsitan / Ideo quia dicit idem
alibi virum ex mille reperi unum
mulierem ex omnibus non inveni et sic
quemadmodum sexum muliebrem sed semper
virgo maria / Omnium tamen creata
que pure virginalis / An pretium / In pretium
post pretium tam sapientes se ha
buit quod de patre sapientiam sumeret
filium suo utero baiulavit et in
lucem mundi ut illuminaret omnem
hominem venientem in hunc mundum
produxit / Similiter etiam per plures
virgines dicitur dicentes sanctimoniales
vidue atque coniugate apud deum
[illegible] eciam [illegible] plurimis

attollitur / Dominus et viris
et feminis est sapientia commun[icata]
et de aliquibus feminis est quod tanta
agunt / In veniunt sapientiam mu
lieres magne fidei magne
sapientie magne fortitudinis
plurime fallacie et nimie stul
ticie / Magna fides apparet
in rebecca que ita fuit argu
mentosa quod bene dicit quam
visitat eam primogenito suo da
re dispo[nen]te[m] jacob fuit data
benedixit eum ei patet in gen[esi]
xxvii^o Iacob autem et tamen fuit benedictio
eius xxvii^o Ecce fides in[ve]nire
dicendo filio prevalerint in[imicis]
Item patet in ruth que ad
hesit socrui sue noemi dicens
populus tuus populus meus et deus
tuus deus meus / Unde booz per
[i]pse dixit ei reddat tibi deus
plenam mercedem a domino
deo israel sub cuius confugisti a
las ruth p^a et ii^o / Ecce sic ge
tilis propter fidem quam ad deum
habuit et virum habuit et virum no
bilem exaltari promeruit no
bilitate xpianismi que est par
tate ...
fides non dico magna sed etc
etiam [illegible]
... non sic per augurium per
divinationes et sortilegia sen
[illegible] / Unde apo
stolus que adeo non abhorre
bunt fidem creatori tuo tam
... sine fide im
possibile est placere deo / patet
etiam fidem magna in illa

mulieris que septem filios suos
torqueri uno die vidit et ipsos
ad moriendum pro lege dei animavit
ii machabeorum vii. Sed nunc multe
non dico propter filios immo propter
amasios legem dei abiciunt
nec filios et filias animant ad
virtutes sed pocius excitant ad a
matoria et mundana ut qualiter
possint placere mundo non autem
deo / Infelices matres que pue
ros sic diligunt quod eos dirigunt
in abyssum / Infelices pueri quorum
parentum vita est vel fuit depra
vationis et nequicia / Item patet
in maria magdalena que licet
peccatrix fuerit quia tamen
famelica ad fontem miseri
cordie cucurrit et ad verbum
propheticum refecta stulticiam
declinavit peccatorum remissi
onem obtinuit / Dicente domi
no fides tua te salvam fecit
vade in pace luce vii° et con
ca x° / Si revera si quis ab
sit quis venisset quod finaliter
peccatorum non diffidat de dei
venia que est infinita sed habe
at confidenciam si toto corde
doluerit de salute dicit enim
dominus per prophetam / Quacumque
hora peccator ingemuerit
dimittuntur ei peccata sua / non
enim est difficultas maior
hunc vel illum peccatorem salva
re / licet sit maior gravitas
peccati quibusdam a peccatis

cessandi talis chananea que
audivit a domino o mulier magna
est fides tua fiat tibi sicut vis
/ Emorroyssam que fidem talem
habuit ut si eciam fimbriam ve
stis Christi tangeret sanaretur sicut
et factum est nam dictum est ei
a domino / Confide filia fides tua
te salvam fecit / Ecce mulieres
magne fidei et plures alias sa
cra scriptura commemorat / Et si
ad gentiles habeatur respectus
invenitur fides mulierum ad vi
ros multiplicater et magis quam
mendicata nam valerius de
fide uxorum libro vi° c° vii de plu
ribus narrat / Et primo qualiter
ulpicia cum a matre sua iulia
diligentissime custodiretur ne
virum suum proscriptum lentulum
sequeretur nichilominus famulari
veste sumpta cum duabus ancillis
et totidem servis ad eum clam
de spina fuga pervenit nec recu
savit seipsam proscribere ut ei
fides sua in proscripto constaret
/ Secundo narrat de alia que
virum suum proscriptum tiberii ca
tus ... suum
... et tectum cubiculi abdi
tum una conscia ancilla ab i
minente exitio non sine mag
no periculo suo tunc prestitit vivo
refugium singulari quia fide id
egit ut cum ceteri proscripti
vix evaderent in alienis regio
nibus ille in cubiculo et sinum
coniugis salutem retineret / Et
de eodem narrat de emilia uxore

re affricani que tante fuit pa-
ciencie ut cum sciret suo viro
unam ex ancillis gratam esse
dissimulavit / ne domitorem
orbis affricanum feminea impa-
ciencia reum ageret tamen quod
a vindicta mens eius adeo aliena fu-
it ut post mortem affricani
manumissam ancillam in ma-
trimonium liberto suo daret
Item idem valerius li° iiii° c° vi°
narrat quod iulia cesaris filia cum
vidisset pompeii magni cesaris
vestem cruore conspersam ter-
rita metu ne qua esset ei vis
allata exanimis cecidit partum
quem in utero conceptum habe-
bat edere gravi dolore corporis
coacta est / et ibidem narrat
quod porcia filia cathonis cum
bruti viri sui interemptum cog-
novisset quia ferrum non habu-
it ardentes ore carbones haurire
non dubitavit et novo genere
mortis consumpta est / Si ergo pa-
gani et infideles taliter licet in-
ordinate interdum ex concupiscencia
in coniugio se amabant multo
magis fideles et christiani coniu-
gati unde coniugati debent se
diligere et fidem sibi mutuo ob-
servare unde apostolus ad ephe-
sios v° ait viri diligite uxores
sicut christus ecclesiam / Sed
preterea non multi sunt qui in-
ordinato ardore in uxores su-
as moventur / et tales non

diligunt eas sicut christus casto a-
more dilexit ecclesiam que est virgo
sine ruga ¶ De qualibus beatus Ieronimus
contra Iovinianum sic dicit / Ni-
chil fedius est quam amare
uxorem sicut adulteram et sub-
dit / Certe qui dicunt se causa
rei publice generis uxoribus et
liberos tollere imitentur sal-
tem pecudes que postquam
venter intumuerit non perdant
filios non amatores se exhi-
beant sed maritos / Et narrat
de quodam qui exitum publi-
cum fecisset uxoris pectus colli-
gabat et ne pacto quidem lo-
re presencia eius carere poterat
potionem nullam nisi alterius
labris tactam vir et mulier
hauriebant et alia inepta fa-
ciebant / Et subdit origo a-
moris honesta sed magnitudo
deformis nichil enim interest
ex honesta causa quis insani-
at / Reperiuntur eciam mulieres
multe magne sapiencie et fidei
quarum paucas tangam / Abigail
uxor nabal carmeli pre sapiencia
et eloquencia sua et liberalitate
sua modicam viro suo vitam
servavit et david ab homicidio
nabal qui david detraxerat
revocavit i Reg xxv / Ecce per mu-
lierem prudentem fatuus vir
in vita salvatur / Ecce quanto
mulieres si assistit eis sapi-
encia melius omnibus habent

vt maneat vidua peccatis sinceri
ceca faciant dignos fructus
penitentie pro salute // Item thecui
tes mulier sapiens dauid re
gem induxit ad hoc quod filium
exulem reuocauit ij reg xiiij°
Item obsidente ioab principe
milicie dauid ciuitatem abela
quedam mulier sapiens locuta
est ei et postea pro ciuitate
quod ille cum toto exercitu ciui
tate ab obsidione recessit
ij reg xx // Et quod licet quidam di
consilium femine si est vile
non est contempnendum et nec
que dicat sed quale datum
consilium est attendendum In
terdum enim viri solucionem
grandis dubii medium docuit
quod latuit alios mille et de
cui vult deus vult secreta sua
reuelat / Rara tamen est homini illu
stracio celum naturalis nec
minus si datum est illud per femi
nas cum eciam asina prophetam
et balaam in quadam illustracione
excesserit cum angelum viderit
qui eundem latuit et prophetie in
ceptum redarguit insipiencie
quod mecredis // Inter omnes
autem mulieres et virgines sa
pientibus stat et sapiens virgo ma
ria mater domini eminuit que
prudenter tacuit / pauca enim
verba dixisse inuenitur / sapi
enter cum angelo locuta est
disputante quesiuit / discrecius
voluntate dei acquieuit presens
ecce ancilla domini fiat michi se
cundum verbum tuum // Deinde post mul
tas laudes quas elizabeth ei
dixit nichil ei directe respondit
sed ad laudandum deum se conuertit
canens canticum dulce et suaue
magnificat anima mea dominum et post
dente tempore locuta fuit dulcit
ipsum inueniendo fili quid fecisti
nobis luce ij° / Et pro benedictionibus
paruipendens despiciendo presens virum
non habent et item paruipendens locuta est
taliter respondendo quodcumque di
xerit vobis facite Johis ij° Quod
exemplar prestant xpianis mu
lieres et virgines ut pauca tra
ro loquantur // In loquendo disere
cionem habeant ne quemquam
verbis dulcibus capiant aut
capiantur tum discrecissime et
dulcibus querant non nisi bono
et cum magna cautela consentiant
et si tales tute fuerint ut lau
dibus hominum attollantur in deum
totum referant et reducant
non sint ad laudandum et inde
eundem ancorose / Dyna enim filia
iacob / quid eximeret videre mu
lieres illius regionis vbi pater
suus fixerat thabernaculum suum
capta quodam tiro nomine syche
et ab illo est oppressa non enim
minus si viris et mulieribus male
accidat que volunt videre viros
et videri ab illis et extra // In
ueniuntur eciam magne sancti^me^

mulieres et virgines nam ut
de aliis tam veteris quam novi
testamenti feminis taceam quis
non admiretur de strenuitate
te Judith que nedum ausa fu
it de occisione holofernis princi
pis milicie nabuchodonosor regis babilo
nis qui per transitum regiones
diversas destruxit universi cives
eas et lucere succendit et morte
cogitare sed eciam ipsum in proprio
papilione manu propria educto
ense succidit Judith viii° De
ergo mulier sanctam pudiciciam et
vitam pro salute rei publice et
congregacionis ipsorum posuerunt ve
reantur illi qui cum magno
dispendio regni // bella cerunt
vel minus proprie non bono publi
co sive vere contendunt et propter pace
querunt pax cum videtur eis quod
contendunt quod non est pax ymo malicia
principum ac secundo si aliter pluceri
pax non poterit nisi bella fiat
vindicte agant bella magis sunt
propter pacem vel scandalum vel publice
tis adversarius non potest quod regnum
exterreat vel evertat // Quis
non admiretur eciam quod hester
regina stante dicto regis edic
to quod nullus nisi vocatus presumpe
ret capitis adipm iacere debet non
vocata periculo mortis pro libe
racione populi sui ad regem pe
perrexit et deo disponente graciam
invenit Hester v. Eciam exem
plo similiter pro liberacione
patrie ac sui populi principes

ac plebs se necesse fuit eciam
vitam admittere exponere ymo
morte propria salutem omnium ordi
naret // Quis admiratur suffi
ciat fortitudinem marie magdalene
que passioni domini constanter assi
stit et sepius ad sepulcrum eius ve
nit et tenere de talibus eciam despexit
non recedebat / Atque similiter
stabant mulieres et virgines ut et
devote assistant sepius con
templando sepulturam eius et re
surreccionem perspexerunt nec tamen
abhominando deo solum habuere
cedunt sed usque in finem perse
verant nam aliter melius esset
eis viam domini non agnoscere
quam post agnitam retro pre
// Invenitur adhuc mulieres
plurime fallaces / Respice si
quidem duas filias loth qua
liter cum patre concepere cum
vellet eum fortasse ad hoc in
verbis cum non audierent inspi
rare non audierunt nisi
to solum vino usque ad ebrietatem
nefarium propositum nephane
notum consensum cum ipso vix / Genuando
peperunt Gen xix / Renovando
ignem aliorum hominum tibi dicere
possunt que nec patri proprio
pepercerunt // Et tales eciam ver
ante mulieres quecumque tam
eciam se conjunctos constant
quam et filios conjugate diabolo
specialis item illum longinque peccat
salutis et virgines actibus fratrum et sa
nctam vitam et sanctimonie tracta
tu liberis et tales non nisi secant quam et
talem non nisi precant quam et
si sedens sanguinis suspiciorum non
admittit sit tamen peccat /

licentius ubi oportunitas pec-
candi maior occurrit. O quot
et quanta nephandissima crimina
luxurie inter coniugatos commit-
tuntur, quod totum provenit ex
mala custodia parentum et ex
incauta commixtione sexuum ma-
rium et feminarum. Respice ducem
Joseph qualiter ipsum cepit uxor
sua pro eo quod sibi consentire ad
coitum noluit, necesse erat
cupivit ut pallium mediante
excusaret et decipiens virum
suum de ipso Joseph se ipsam
vindicavit Gen. xxxix. Ecce
scelus propositum in nostrum et
inventum mulier dolosa re-
torsit. Propter non est ad pro-
prium suggestionem vindictam
cum de aliquo facienda sed
plerumque suspicionis. Unde moneant
Respice mulieres madianitas
quales fuit fallacie contra filios
Israel. Quod Balaam ariolus cum
omnibus suis artibus magicis
non poterat seducere omnia cum
mulieres de capite tradebant
tantum deos suos protraxerunt
Num. xxv. Ex quo patet quod gra-
vior est lucta cum femina quam
cum spiritu maligno. Unde lucta
maligni cum homine, huius est
tum ut patet dicunt philosophi. Cre-
dendum bellum regem ex femina
spiritus suggerit astus titillat
femina complacuit et sic cum fe-
minibus ex hoc difficultas. Unum

patrum rarum est nisi longe fugiat
qui turbari timetur. Patet etiam quod or-
namenta mulierum sunt initia et
incentiva vitiorum et capiunt viros
ut de Judith cuius ornamenta de-
ceperunt Holofernem. Legitur Judith
se vestimentis letitie induxit, sanda-
lia induit pedibus, colligavit cin-
cinnos suos mitra ad decipiendum
illum. Licet lumina tenere fecerit
Judith xvi. Si igitur ornamenta sic
mulieri apposita sic capiunt qualiter
non capiunt illa adnexa cuius totus
animus est et etiam totus spiritus complacere
ut nunc sibi pulchritudinis
capiat mundum et capiat et illos
inducant quod dicit Ambrosius in
exameron. Delet picturam dei
si vultum tuum materiali candore
oblinias. Et exquisito rubore
perfundas. Et Augustinus ad Possidium.
Sicut fucare figmentis
quibus rubicundior appareat
adulterina est fallacia qua non
dubito ipsos maritos se nolle
decipi quibus solum permittende
sunt femine ornari secundum veniam
non secundum imperium. Item Ciprianus
de habitu virginum. Non credo
tam aut viduas sed et inpudicas
omnes feminas admo-
nendas quod opus dei facturam
et plasma nullo modo debeant
adhibito flavo colore vel nigro
pulvere vel rubore aut cuiusli-
bet lineamenti nativa corrumpere
medicamine. Et subdit Deo in-
ferunt iniuriam cum illud quod

ille formauit reformare contendit
hille // quia que fatuitas mulierum
quae putant humano plus quam diuino arti
ficio fieri pulchriores / immutabit demo
nia imitate naturae effigiem et adul
terinam speciem habeant et aliquam ua
riabilem et talem quae ualem perma
nentem et stabilem corrumpit et de
uenientem / sed fugiunt actum adultera
re / et fugiunt adulterina et illa sunt uel
uelut ipsa a bellicabula sicut modo
uidentur nam ubi pudicitia habitat
adulteratur / sed pulchre mulieres quae
adulterant sunt reputari pulchre
et fucate fuerit se reputari pulchro
rea / quod minus scilicet consultis no
re / aliquando enim ut dicit sa
pientibus uirus / aliquando enim ut dicit sa
pientia plus adulterinis quam na
turalem speciem commendet tamen color et
naturalem speciem non sit comparabilis
uerens tempus non sit corruptibilis
uirtus ymo cum fit et adulterino
colore fucata est abhominabilis fit et de
corupit et minus sanitatem dat
tas sit homo uiuens oculi nepe
nullum quam crines comparare potest diuum
crinium medicata suffragia querere
colore respersum / tingere genas
rubore fucatum / perducere supercilia
quaedam bona sit gloria et bona
sit pulchritudo oris carnis suum et
aut gloria eius tamquam flos agri sicut
ait quod talis honor exterior cum a
bo corpus suum de facto fuit ut manu
tos ab adulterinis remoueant cum
te de facto habent palliare pictura / sed
coloribus se tingere est aduena
uirtus quae complacendum non in
ueniatur asscriptura sancta quae scilicet
non enim omnes quae filiorum

adulterinis sed respiciunt mari
ti consensum / talis quae mulier est re
the diaboli / ianua inferni / uia i
iniquitatis scorpionis percussio quae cum
proximat stimulat cum loquitur
inflammat cum attingit igne sta
ungere uidetes exurit quod est
talis mulier nisi hostis christi / in
imica pudicitie ualida temptatio
desiderabilis calamitas quae in facto
habet penam / similiter malum
domesticorum periculum / delectabile
detrimentum / quid est tal
mulier nisi inaturale monstrum
laqueus demonum angelorum
et hominum spectaculum Sed dicet
forte deus quod ornare nos ut pro
stat deus quod ornare nos ut pro
uiros admirandum sed tamen
uiuentem / Quam tollens opinio
stultum / Quam tollens opinio
dicet beatus ieronimus de uir uelamen
pro ornamento / uel cupit homini adhe
si ornaverit et se ultra modum sequitur
pro terra patitur
sapiens tamen patiatur
etiam quod beneuolentiam attulit si fuisset
qui habuerit hille // non recipit
uident aliter quam sit mulier
uel uiri expectant non tamen et
natura quam uestitu honeste et
tenui sunt dicit enim poeta / au
rea nobilitas luxuria sine uestitu
uellem non idem sequitur hoc non
esse luxum Sed mulieres per ea
tricis diaboli sui fallacie in
tricas exquirunt quibus diabolus uim
ad seruire possunt quos aliquis
tangens beatus ieronimus in epistola ad
matrem et filiam sic inquit deum de
stria dispensa sit tunica ut a
liquid intus appareat aperiens
quod fedum est / singulis agustus

pectus artatur capilli i fron
te vel circa des fluunt pallio
lum aliquantum cadit ut tan
dem videt humerus et quod
videri voluerit celat festina
quod referat volens aliud pol
liceatur aliud polliceri aliud
audit lingua promat castitate
et totum corpus profert impudiciam
Non est ita turpis aut femina
confecta que non gaudeat et li
benter audiat si dicatur pulcra
delectat castus cuius forma
forme h i e / Item hugo in libel
lo de arrha anime ubi tangit
aliquas fallacias mulieris in genere
mulier quod sine teste gerit quod
non fecerit obtinerat / Sepius
autem testes affuit ipsa tamen
artificio lingue cogit cum non
vidisse quod vidit et quod ubi
excusare non valet / h lacri
mis excusat / blanditur seducit
oculis instat amplexibus h i e
Exhiis patet quod difficile est mu
lieres cognoscere mulieris nam
amandendo seducit illaciendo
fallit blandiendo secretum ex
quirit supplicando illaqueat
tangendo cor subuertit quod
e contrario in de supposito for
tissimi quod sanius apparet cum lac
tans supplicans diceret odis
me me indicas problema non
vis exponere tandem diu vic
tus exposuit problema expo
suit ipsa illud in dampnum viri
ipsius revelavit Judicum xiiii et

Dalida vxor altera sampsonis mul
tum fuit sampsoni molesta per
quirens sollicite ubi nam sue forti
tudinis latitaret quod fecit
per multos dies spacium adiecit
non tribuens / Ita quod sansonis ani
mus defecit tandem sampsonem
fortissimus blandicia mulieris seductus
et amore victus stulte totum
cordis secretum aperuit et ceteris
Judicum xvi // Inveniuntur aliqui
mulieres mire stultitie nam quando
cum stultum non est erga quod loqui
non licentia esse cum sponte quam
non loquitur audiendo velut vio
tum dei cum in aliquam et moderatio tamen
pro adaliquam et cetera tempore
eadem gn iiio Sic stulte fit quod
paciencie fuit adloquendum demum
de pomo ab eo? gn ipsa quam despon
derit? vanam doctrinam vel legis disciplinam
crevit doctrina vel legis disciplina
nam stulte non dixit rachel que
contemens quod esset infecunda nam
velut que dixit: da michi liberos a
te sic alit / Da michi liberos a
liosque moriar quamque desperata
fecundum fore esset in ipsius placitis
Genesis xxx Sic stulte fit quando aliqua
sunt quando quidem ullis dies nec
necessitas cum expectant aut aliquid facta
expetunt aut aliquid aliter facta
eos requirunt sicut in que tempore
tur regnum fuisse vel habitum aman
per naturam vel habitum aman
tur exigunt velud si optaret
pro eo quod per expensis nostris proles
non suscipiunt aut quod diuitibus
non equantur vel si
in debilitate non equantur vel si
causa sua infortunio egestate
accidit non // hoc si fiet multus
pena dixisse dicunt // Sunt michol
filia regis stulta dici non debet

que dauid ante archam p[ro]pria
gna deuotione coram archa
dni ad honorem dni saltantem
ip[su]m despexit irridendo et dixit ei
/ quam gloriosus fuit hodie rex
israel discooperiens se coram an
cillis suis / Cuius stulticiam p[ro]pter deri
sionem ip[s]e dauid redarguit
ip[s]am / Ludam coram dno et vilior
fiam / Ex quo patet q[uod] mulieres stulte
sunt similes derisoribus plus aut[em]
de simplicitate sapientes despi
ciunt seu sicut capri nudantes ali
quos detestant[ur] non cum se q[uod]
sunt velut demant suis scelere
dolent cessant qui sepulcra dealbata
uitates plena spurcicia et fetore
cum proprietates virtutes nec aliquos pul
critudines nec fortitudines nec sapienti
ores et meliores cum maiores spe
existimant / quibus similiter quer
satione et ipsa conuersant[ur] / An
non stulta fuit uxor job que
job sancto sedenti in sterquilinio
et saniem testa radenti dixit
benedic deo et morere / Licet ei
ex uxore licet plaga fuisset a
planta pedis usque ad uerticem
putredinis p[ro]fusus sapienter
respondit / quasi una de stultis
mulieribus locuta es Job ii / Sic
eciam multis mariti morbis et
infirmitatibus atteruntur ut eos
plus q[uam] iniquitatem et addunt
dolores doloribus et affliccionem

afflictis / quod esse non debet
nam cum uxor sit pars ma
riti debet sibi esse mutua
consolacionis et refrigerium non
meretrix / An non erat stulta
mulier meretrix que cum
sup[er] quodam infante coram
Rege salomone cum alia mu
liere similiter meretrice dis
ceptaret dicente rege af
ferte michi gladium et diui
dite infantem viuum et dimi
diam p[ar]tem uni et dimidiam
alteri / cum mater pueri di
xit obsecro domine dimitte illi
infantem viuum illa contradixit
neque michi nec tibi sit sed di
uidatur iii Reg iii° / Sic non
nulli viri et femine et si ipsi
causam litigandi non habent mich
lominus tamen propter motum causas
de non causis confingunt vt eos
quibus irati sunt p[ro]uocent et p[ro]
inferant vel conturbent / An
stulta non erat uxor aman
superbissimi que audiens que
nimium quam stracilis de
mardocheo p[ro]ximo q[uod] cum esset
maior ceteris apud Regem
p[er]uenit in eum videt
debere parari excelsum ca
bam et appendatur in ea / Si
mox mutata fortuna e contra
post iam quelibet[ur] / aman
qui parauerat alteri patibulum
in eodem est appensus et mar
docheus apud regem et pro
ceres ac populum sublimatus

multum horatius Hester v°. Dic
nobis nunc martis presidens ut
alios opprimant sed qui prodi
tionibus verso fortune man
tello proditur et qui sagittas
alium voluit sagittatur. Com
parat alter formicam in adeo
in eorum. Ex quo patet quod si vi
fortitudo [illegible] ar
ripuerit [illegible] omnino cavat
quod nichil est ut eciam hoc pro
[illegible] quod est in alium fa
[illegible] potest quod ipse ab alio
[illegible] non possit. Visendum
[illegible] accepimus [illegible] hospi
tes [illegible] ab hercule [illegible]
Non nam stulta fuit petens
mater filiorum zebedei que dixit
dominus dic ut sedeant hii duo fi
lii mei unus ad dexteram et alius
ad sinistram tuam in regno tuo Mt
xx. Sic non nulli parentes tam
[illegible] et ut [illegible] ex
[illegible] assistant quod tamen
ad dexteram [illegible] promoveri
possit ut sedeant. Et nullam
curam habent ut deum timeant
et [illegible] corde requirant et
diligant in preceptis suis am
bulent et malum [illegible] non
[illegible] sed nec illi [illegible]
[illegible] et pro [illegible] deo con
[illegible] possint. Cum ergo de [illegible]
[illegible] audistis multos laude
dignus magne fidei magne
sapiencie et fortitudinis
audistis dignus [illegible]

plurimus [illegible]
[illegible] ut [illegible] quasi exempla
[illegible] sponsa que [illegible]
[illegible] sagittas habent [illegible]
omnibus [illegible] est ut [illegible]
sapiencia dei [illegible] ad illas
clamat quales [illegible] animos
habere non effeminatos con
[illegible]. Cum ad [illegible]
[illegible] sed femine [illegible]
[illegible] nichil timere gentis
mulieres vel [illegible]. Ad hoc
[illegible] regulam [illegible]
[illegible] ut [illegible] celos beatis
[illegible] non tam [illegible] sed
[illegible] mali [illegible]
[illegible]
[illegible] cum [illegible]
sub eodem tecto cohabitatoribus
[illegible]
[illegible] amplexibus [illegible]
amoris [illegible]
[illegible]
[illegible] apud deum sapiencia [illegible]
[illegible] repellat
[illegible] lampades ornate oleum [illegible]
[illegible] sponsus [illegible] pulsare
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] digne [illegible]
[illegible] et [illegible] regnare se
[illegible] habeat. Quod nobis [illegible]

Sermo quadragesimus quintus

Dedi suavitatem odoris
Eccli xxiiii°. Cum ad lau
dem omnis homo sit creatus
creatori [illegible] est ut sue
[illegible] honoris [illegible]
et det suavitatem odoris

Sicut enim in celestibus in regno
celorum angelus angelum illuminat purgat
et perficit sic in terris homo debet
per scripturam illuminare alterum minus
eruditum vel indoctum debet pur-
gare per iusticiam ut semet equum
et iustum debet perficere per gratiam sibi
datam quantum est sibi possibile ut ipse
in finem laude dei proficiet / hinc apostolus
ait confidimus in domino Ihesu quod qui cepit
in nobis bonum opus perficiet / ad hoc
quippe semen iacitur ut oriatur
oritur ut pullulet pullulat ut
maturescat / ad hoc sol oritur ut
ardens suo iubare mundum illustret
et ut que orta sunt ad maturitatem
perveniant / sic ad hoc homo nascitur
ut crescat crescendo robur acci-
piat et sic ad hoc gratia infunditur
ut animam purificet purificatam
calore divino inflammet inflammatam
impleat / ignitum velud aurum in forma
ac perfectum perfectione vite fulgere
faciat / Quod omni utique fideli con-
tingent secundum illud dicte sapiencie
dedi suavitatem odoris / dedi sua-
vitatem non amaritudinem odo-
ris non fetorem quemadmodum de malo-
rum scriptum est / erit pro suavi odore
fetor / Omnis ergo catholicus
se vitam suam gerat ut non
obtenebret per exempla pravorum
sed vita speculum illuminet et spi-
ret suavitatem odoris et sic cor-
tina cortinam trahat / Dicit apostolus
Christianum se dicere debet ordinem
suavitatis / in gestu gravitatis
in motu simplicitatis in incessu
honestatis / non appareant ibi
[illegible] lascivie non ira
insolencie aut rixe non libe-
ros mordacitas non levitas non lo-
cum habeat ... loquacitas
in ore christiani / ingreditur cum per-
sonis eius Christus qui virtus et bo-
nitas et dileccionem congruit ut exem-
plum videat fidelis et procedat
quoque ex arce dignitatis / Sit tamen
sic honestus gravior ut per mollicie
membra minime resolvantur / sic cum
omnibus hominibus si fieri potest
pacificus nec tamen presump-
tuosus sed tempus et lo-
quendi vel necessitas in unum
verba nemine loquatur
aliorum non pacificus sed pusil-
lanimis est censendus / sicut
dominus per prophetam de predicatori-
bus et pastoribus taciturnitate verba
prelatis tacentibus loquitur
subditorum sicut non valebat la-
trare vere / et vita sua longe latere
redoleat attendat quid quo
quando et ubi loquatur / Quod
si numquam ociosa in sermonibus
suis adhibeat / de quibus omnibus
sunt redditurus rationem in districto
examine iudicio secundum ... exac-
(?) ... / Ociosa autem sunt ut ait
Hugo libro primo de disciplina novicio-
rum: que sunt aut nomina re-
rum inutilium / verba
inhonesta aut inutilia (?) ... (?) ... ut audientibus
a nonnulla sunt que nec loquentibus
possunt inhonesta sunt que vel illis
qui loquitur vel cui loquitur vel
de quo loquitur dignitati non conve-
niunt / nociva sunt que sunt (?) ...

alios auditores ad eandem sue pra-
uitatem inducat sicut ille / Item an ipse
se an ipse illum loquitur. Ut ipse se ca-
ueat ne ille talis sit de cuius collo-
quio utilitas ei prouenire possit. Vel
ipse illum loqui caueat ne talis
sit ille / qui uel sua exhortatione
non indigeat uel sit ita in malo obsti-
natus ut exhortatione alterius com-
moueri se non permittat / Item quo et quali-
ter cum illis quibus ipse se cum loqui-
tur non ponere eis sciat compara-
tionem et illam / Item ubi id est ipse quia
sit sermo non indiget quod magis conue-
nit uel conueniat non admittat
Item ubi sermo eius spectet uel ubi non
est auditus non effundas sermonem
ut sit cum alium uel aliquibus
loquitur non aliud nisi quod eum
uel alios edificat uel ad eum
pertinet spectat uel spectare dinoscitur
loqui debemus. ¶ Quomodo loquatur
attendat. Item cum considerat superbus
uel uocem tenuat sic suppliciter
uel mentiendo per simul sponde-
at et ad recte agendum animet
et inducat / Item per digitos exempla
predictum quod in uerbis in se
uiderunt ipse per dignitate ondat
Item parce et amaro opera precio
ut faciant sicut tempore hunt compleat
Item gulosos et super solum uel sol-
tim dicunt sine satis agunt cibus
et potibus ad ebrietatem tendunt
docent // Gula enim plures occidit
quam gladius / gula esse paradisum
clausit primum uidit uerbum prius
presidem decollauit baptistam Ie-
rusalem euertit / Balthasar in
unius manu que se scribentes

manu Thethel phares apparuit / Item
uerbosus plures plus quam loqui prudent
quam ut ait Seneca / qui nescit tacere
nescit loqui / Unde Valerius Maximus
libro viii de memorabilibus dictis ait / Demo-
critus in unius uerbis ... tempore
quod ideo hec solum uerba / Et Seneca in quibusdam
prouerbiis hoc precipit ut tace quam nescit
stultus hoc precipit ut ...
loqui. Item nimis cautos ad illum ex-
hortatione commoueat / Nam secundum quod
in ipso dixit. Item tanta loquacitate tendem
perstrahit ita discreuit ut plures eius qui
sic trahit sentit tandem deliquit. Item
eundem potuerunt tendere ut
pueri ad manifestationem posse eum
indicat / Alle enim et manifeste
per ambitum est consumendo et id
per ambitum est ad rectum tractatum
uel seruum per exempla ad rectum tractat
id ubi uerum pronunciatum in quantum michel
est sed propter sermonis quod eum decet
esse uel per simplices adiuuet / exclusis
ce manifeste et humiles adiuuet exclusis
terms uel tremendis labiis impetu
feruente / effrenate gemens forte uel
spumante / pallidum et rubidum uariata
prorrumpit et errantes uo be aduer-
sus prorrupit quam ad malum sua semitam per-
trahit / Signa uero sunt manifestationis
operis / Signa uero dat mansuetudinis
duplex forte compatitur uel remittat semper
Item uel si recederit. Item credit
te subuenit uel cognoscit. Item credit
temporalibus nec in mala respicit sed
Item bona uidere
bonum et in bono malum / Item uel bis uide-
at crudeles et tyrannos ut miserie
indulgeant et pauperes non opprimant
attendat compatiens eis quod repugnat
natura ut ipse sequatur ipse et quod
distant alios miserere cum et ipsi
sunt in hac ualle miserie constituti
Alioquin medicum ille fiet sine uia
qui unam non fecit // Item quod pro-
curos et non resolutos ad beandum

laboret ut perficiat. nam verecundia
dia ut ait valerius maximus. Et omne
honesti consilii tutela / sollempnium offi
ciorum vita, gratia inventorum tam prestio
accepta aliorum / Et hinc est quod tullius
qui mirabilis verecundia adolescente
que pulcre et splendida gemma mores
et verecundia imitata et vultu adolescente
ne nec minus cum bone spei iuve
nis similis laudabilis in eo vero disciplina
decus vite / virtutum primitie natura
bonis / gloria custos custos fame
et quod patet quod semper verecundia laudatur
et in bono reprehenditur tamen et timor
nam ut ait boetius de consolatione
erubescere malum sapientis est / bonum
erubescere fatuitatis et stulti
vero erubescit mala perpetrando que
vero erubescit libertatem proveniret
facit ad vite libertatem proveniret
vero erubescit bona facere a sta
tu rectitudinis cadit atque ad despera
tionem tendit secundum salvatorem de quo
cum erubuerit et meos sermones et cetera
me erubescit / et brevius loquendo quod
in ea est cum verecundia et parca
cum civitate assumere sunt placa
tionem / Tertio ubi sit loquendum
sermonem // Certe ubi sit loquendum
cante et fenestrat / Tertium est locus in
quibus est summa loquendi secundum locum
in quibus tacere et orandum et restona
in quibus exempla est tacendum
nota thesaurus in quibus et dilectione sit
Tertium in quibus de intelligentia scripturas
cum disciplina tamen et venerandum est sine
contemplatione et clausure ubi est quod
tendunt secundum loca studiorum et alia
ideo que vitiosa sunt que conveniunt
Tertium in quibus privatim nonnullum

secundum fratrum priorum et augmento vir
tutum est tractandum ut sunt loca
capitularia in quibus de agendis tractatur
et ubi necesse inquam ubi dicitur quod nulla
tenus allegari possunt ipsa proponit
Tertio quibus patet quod non in loco et desp
loquibus est loquendum // Et reprehensi
bilis est quod despiciunt sit tibi ab alys
libet sed quod desipiunt sit et alys
sequendo in clamore perrumpit
et si veniat sit inmiscendum / oratio cum
talis collatio sint laudabiles
dum quod ostendit ut quod non nominit
intelligit et respondet exacte aut
quod ante vel alteri semper terminare
et sicut tempus dilectum ideo
ut semper quod habeat vel saltim
decus sit primo habeat vel saltim
tempus venerande expendat / Videlicet
sit ut quod maior actus appareat
sit ut quod eminat sola sed virtutem non
vel quod collatio sit clara non anima restato
et collatio sit clara non anima rest
sed gloria in confusione // Et ubi dicitur
quam vero non sunt placentia quando
nam quod non in sermone placet
dicere vel laudare per ea quod ubi dicitur alli
gat quod alleget non est // Preterea ipsa
ut cum sit loquendi tempus ei ut
ait veritas est tacendi et tempus lo
quendi // Et ad hoc quod primo dicit tempus tacendi
et tandem subdit tempus loquendi
quod cum iuxta ubi incipit dum
tacet quod incipit sed tempus habet lo
quendi sermo emittitur / loquendi
ait tempus ut in hugo de sancto
victore de disciplina monachorum
differentia // Et nota non semper quando loqui
debemus placet nec semper quando libet
loquatur sed ille // Tertius vero
ut numquam taceat vel ne dum tempus
est loquendi per negligentiam placet vel
ne in tempore quando loqui libet per licentiam

concessam in multiloquium cadat
Unde Valerius ca. i. q. Soc
sit ich aligiriens . minima tan
tuitate stulticie astruit sed et
vberes inimicicie adfixiones rest
sermo sapientis est tacere non
semper loquele et est tacere
sciens tempus / Neque re si neq
ras priuam arbitrium iam malo q
aliquis tacendo stultus quam nimium
loquendo iudicet. Sanctus ipse.
Et quod patet quod loqui et tacere di
screcionem quod oportet prudens est / loqui
quod expedit audire et tacere secunda
discrecio est / passim aut loqui
vel tacere stulticia est / nec loqui
vbi salus innuet proximi dap
nacio est non tacere vbi stultus
ad proximum aliorum soluciat teme
ritas hec / et tacere dum fert con
iunctio dampnacionis sententia aut
dum veritas concludit modo est
Cum enim tacet consentire videtur
vt dicit regula iuris / Ille autem
recte loquitur cum gesto est humile
et modesto / Non nimis clamose
sed plane et dimisse / et locuci
onis eius est perfectio vera et dulcis
Clamor enim impedit ne quis
quod dicitur intelligat / superbus
motus vel inordinatus autem
enim oculos offendit / et in
superbiam quod profertur facit
falsa quamquam verus significato
et superbiam vel dampnum audien
cium cordi dicit. Considerat
quod vniuersaliter verbis ut sit
veritatem primum componat ut
quid sit loquendum / quomodo

vbi et quando attendat. Sic enim dice
re poterit sine superare quantitatem
corporis omnis homo linguam suam
a loquacitate restringat / oculos
a vaga inspectione cohibeat et
omnia membra cum modestia et
quiete contineat. In cibo vero
quid quantum et quomodo sumen
dum sit discernat / Quid ut non
nimis preciosa et delicata expe
tat nec nimis insolita requirat
nec nimis auide et laute
preparata concupiscat. In primo enim
luxus arguitur. In secundo curio
sitas ostenditur. In tercio superflu
itas notatur / Quantum ut necessitatis
contra honestatem nec supra ne
cessitatem sumat / Non enim potest
dari regula generalis de tan
tum vel tantum sumat / eo quod vnum
parum sufficit et alterum complexio
de necessitate plus requirit ist
quod vnum multum et superfluum
alterum valde modicum est. Unde
Unde Aristoteles re
memorat in ethicis de quodam qui
Milon dicebatur quod vno semel
bouem integrum comedebat sed
erat tante fortitudinis quod domo
minimam passo ipse sustentauit
eandem ita quod hominum tantum aliorum
non oppressit / Ille igitur cui parum
sufficit magis superfluitate ca
veat. Ille vero cui multum opus est
magis ad honestate attendat
Quomodo hoc est quod vnde
quam modeste quam temperate ne
vel nausea eiectos sumat vel

quadam agitacione membrorum in tempe
rancia omni sui que despiciet
vel ne ... adnauseam vel a
granacam stomachi se repleat
non nulli enim sunt qui cum ad cenam
non accesserint capiunt adesten
dum apposuerint alii ma
brutorum de decimis alii ma
nus calidum expandunt et non
nisi magna temptacione/ quod totum
sive magna sunt absorbetur in
epulum simul sunt absorbentur et
gentes quosdam cumulos in
tuo satis in decance ondiunt
/ Similes auiditati quem magis crassa
vel placencia que longe
seu ora cor ornant/ alii non tam
vino ora con orunt/ alii non tam
trituos dentibus sed bene divise
morsellos auiditate rapti in
stomachum trahunt quem se de
lectari quit attendunt quod dicit
apostolus epistola ad hebreos sermone
xiii/ nichil tamen sic jocundum
est ut cibus bene digestus ac
decoctus/ nichil sic salutem
nichil sic sensum acuunt o
pellunt vel sic egritudinem su
perat sicut moderata refectio
/ Hic ypocras in amphorismis
docet crassa et obesa corpora
que crescendi mensuram ipsa
venit nisi ablacione minuunt
sagina/ in palisim et pessima mor
borum genera currere/ Ex quibus patet
quod non qualitas ciborum sed excessus
et diminucio continetur vel cum
dixit culpat et non quod sed qualitas
quo cibo utatur est spectandum
Ubi beatus gregorius xxx moralium.

volue non cibus sed appetitus
in vicio est unde et lautiores
cibos plerumque sine culpa sumimus
et abiectiores non sine reatu con
scientie degustamus/ Hinc/ Esau
enim primatum perdidit quod
adeptum et necessitate vesci quod
ventosis legumine usque ad ne
dentes replevit/ non de carne
tantum replevit/ non de carne
quippe sed delicate esca fuit
reprehensus nec adam de carne
sed delicato dapibus/ et jonathas
sed melle non tamen mor
ex gustu melle non tamen mor
te in iudicatus helias vero in deserto
carne comedit et abraham
angelos gratissime carnibus pavit
et de epulis sua fien sacrifica do
Et thimotheo
precepit paulus ut thimotheo
modico vino utendum consuluit
et dominus ipse bibit aptis quod biben
dum dedit et ex eo sacramenta
sui sanguinis condidit/ Ideo non edere
carnem non predicam man
ducans nec aqua bibens
bibentem vinum vel potum bibentem
stat enim quod ... custodia
similiter vinum qui alii ...
quod bene plus ... quam
alter ... vel alia delicata
cibaria ... / Postremo
ut quis det penitentia ...
vite exemplo se ...
pati ... ostendat/ In pri
mis deum timeat et ex toto
corde tota anima et viribus diligat
proximum ... suum amet/ ...
... nos ... age
... exigit

Etiam superiores non timeat sed
nota: potius paueat etiam quam temporalem
videre maiestatem / erga cunctos
benignitatem gerit / nemini adulator
existit / paucos familiares sibi / omnibus
equus / iusticie iudicio quam furore
et vita magis quam verbis / cultor
clementie / sermoniis detestator / non
invidus fame aliene / nec ipse
seminator / rumoribus et suspicionibus
minime credulus / et malignis qui
sub specie pietatis specie vel religi-
onis aliquibus detrahunt contrarius.
Ad primum tamen / admiranti prime
in adversis solidus / in prosperitate cautus
/ occultator proprias virtutum sed aliorum
virtutes laude gestit contemptor
/ et honoris quibus preditus est non arcibus
exaltator / nullius contemptum despicit
pietate / in sermone loquendo et ta-
cendo discretus et patiens senectutis
senemus / letus cum gaudentibus
et tristis cum tristibus / Sic cum superioribus
vivens quemadmodum sicut vincere
contra velit / ceterorum virtutum floribus
dignus redimitus sicut dubit
dubio paenitentiam odoris proximis
et recipit in futuro fructus eterne
et fruitionis divine et vere ubertatis
/ Omnium nobis concedat pa-
ter saecula benedicta qui sunt per
omnia saecula seculorum amen ...

Sermo .xlv.

Quid habet amplius stulto
sapiens nisi ut pergat ubi
vita est. Eccles vi / Cum non solum
sapiens sed et stultus attendere
debeat ad verbum. Quod habet quia
vocem simulantis / admonendum
qui vocem habet admonentis
ad clementiam tamen quam vocem ha-
bent conminantis / plus tamen

sapiens vocem hominis audiens semper ac-
cipit. Ut illuc ubi vita est semper per-
gat / ipse siquidem sapiens diligenter aus-
cultat / quid sibi loquatur, scilicet, in quo
cum ego misero tibi lucem in die ubi
gelidis tenebris in nocte in pausas
ego ad oblationem tuam gratias vivas
studiose paro / temperiem veris et
estatis fervorem / autumpni plenitudinem
et hyemis algorem / Ego alternatis vi-
cibus tormenta et tranquillitates
in notam divido et evacuatis tollat
perfectum et temporis processu parat
oblationem / mundum vero qui loquentem
attendit qui dicit vide homo quo
amavit te qui ipse te fecit nec solum
tibi quod sunt suum ipse te bene presentis
beneficium redde debitum accipis beneficium
redde cautionem haec cum tenuit et haec
congit deus // Quid vero clementia
inferni minaci cogitat comedat et ipse
dicit ignis arce comburens / aqua di-
cit arce submergens / terra dicit arce absorbens
in ferum dicit arce deglutiens quia
diu talia iter quae distincte loqui
esset sollerter intelligens / per celum
clamat ut surgat deo famulatur cum
reddat ut pergat ubi paradisus positus est ut ibi
et ipse primus homo conditus et
spiritus consolet mundatum ut
per mundum invenietur confirmat ut ad
gratias actiones se convertat et gratiam
per gratiam reddat / per clementiam
ferum genitus ut ab amore mundi
huius animum compescat et pacem
quam mundus dare non potest a deo quaerat
et quae nos dat nisi hoc hic bene vobis
et hoc etiam quasi quibusdam vehi-
culis pergit semper ubi vita habet
habundantiam habebit at quod stultus
qui nisi et miserabilis cecus et surdus
nec celi stellas orbium atque planetas

famulatum nec mundi qui factus
est propter hominem admonitione non potest
ab homine homine inflectit ut peragat
ad utilitatem / et sic infinita bonitas
dei et ipso est misericordia / nostrum
quod merito cadet hunc despici misse
retur. / Despiciendum consensu cur hec
sibi sol cur mundus sit factus / cur
malis separatis sit etiam creator
in iustis pena / quod nequius respon
deant eterna supplicia non percipiat
stans quod delectet in corpore dure anima
stans quod vivat anima in desperatio
ne / quod vivat anima in desperatio
quod accipiat et accidat et recedat
quod separatum aut omnino recedat / quod
quod magistrum et
prendere viuat / quod magistrum et
petere appareat intendit / nec quod
sit futurus perpenderat non considerat
unde venit / quo tendit quo ve
nit / quid agit / quid amittit / quid
tum cottidie deserit / qualiter futu
ae fruitur in duratur / videt dum
a patientia auditur in placitum dum
pro laudem cumulatur / delectat
cum male fecerit et exultat in
rebus pessimis / Ingeritur quo
fines peccatores ad suspendendum finem
invadit / qualiter super leges paret
ut alios seducat et depredatione
sue participes faciat / nullum peccatum
dimittit quin opera sua per
transeat tyrannia eius / coronatur
rosis antequam marcescunt induit
vestibus iocunditatis non vult ut au
dientibus cum tamen vita fini
dat tempora etc. quod iam
eius subito tempore corpore etc. quod iam
dum opportune adiungitur predi
dum laudatur ipse peccator in deside
riis suis et tacet in quibus bene
dicitur stultum extollit et mente

cum delectabilibus dilatatur in mente
illum ipse me qui te beatum dicunt
ipsi te decipiunt / Nam cum ideo beatus
es quod potes in potestate tua omnia
pauperes contemplare subdere / deplorare
burgenses / nam beatus ideo es quia
purpura tua plena sit circum
tuam cohors in illius / quod beatus
tamen ipsi dicunt / non utique
quomodo nam si miser et pauper quomodo
beatus cum beatitudo sit status omnium
bonorum aggregatione perfectus / Nam non
beatus quia forma ceteris ante
cellis / non utique quod ut ait boetius
liber tertio de consolatione for
ma inter quam fugax est et ver
nalium florum mutabilitate fugacior
/ quod si ut aristoteles ait homines
lynceis oculis uterentur ut eorum
obstantia corpora penetraret vi
sus / nonne introspectis visceribus illud
alcibiadis corpus superficie pul
cherrimum turpissimum videretur / Nam non
beatus quia divitias habundas
nam aut male possides vel sibi
nam aut cottidie ne amittas si ex
pavescis cottidie ne amittas timore semper concuteris quomodo
felix recte dici possis / Nam ideo
beatus quia multum sciens cum
qui addit sciendi addit laborem
Nam ideo quia filius omnibus possessionibus
dotatus sortitus
bonus dotatus sortitus
sapientiae divitiis locupletatus bur
verso nunquam melius de hiis
dilectionibus et voluptati
bus nimis ignitis non utique
vide quid ecclesiastes omnia
sub sole vanitas vanitatum
et omnia vanitas / non igitur es
ad potes esse beatus si es in mundo

aut immundus. beatus autem est
et sapiens si eo immaculatus
/ beati enim immaculati qui ambulant
in lege domini // Et quidem quia tantum
differt stultus a sapiente quantum
lux a tenebris et ideo sapiens
quia in luce ambulat scit ubi
bene est / Stultus autem qui ubi
tam agit tenebrosum eo quod omnis
qui male agit odit lucem ne vi
deantur opera eius videt ubi nullus
ordo sed sempiternus horror inhabitat
Studeamus igitur proprie tenebras
qualiter vox ad amandum deum
nos sollicitet stimulantis / qua
liter vox ad adorandum deum mundi vox mo
nent omnium / qualiter amare
retrahere debeat metus inherere
gravaminantis / omnia quippe nobis
aut serviunt aut nos premonent
et excitant aut metu ne fugiamus
inventum in terminis repellunt propter
quod gratias agimus semper et ubique
deo factori nostro amatori et re
demptori nostro ac remuneratori bono
deo toti nostro et amplius spei nostre / ipse enim
et amplius spei nostre / ipse enim
retributor ipse retributio ipse gaudium
ipse premium ipse regnum ipse finis
ipse premium ipse omnibus ipse bonum
bonum ipse omni omnibus / ipse bonum
sufficiens superefflue superhabun
dans per omnibus ipse satisfaciens
appetitui creature rationalis beatifice
per omnibus / Sicut ergo omnia per quem
omnia propter quem omnia contigua ipsa
ipse fecit hominem in ea fecit propter
hominem fecit hominem propter hominem
quia verbum factum est caro et habitavit
in nobis et amplius sicut est ipse
caro hominem suam fecit presto est

spem bonum / O mirandum bonitas dei
summi, iam nobis creaturas ad se
amandum submiserat et amore
preveniente gratiam pro gratia repedam
iam per nos creaturas admonet ut non
thesaurizemus in terra sed in celis ubi nec
erugo nec tinea demolitur et ubi
fures non effodiunt nec furantur iam
quoque innocua ad diligendum deum pro
niendum deum non excitant saltim
ineffabilia supplicant inherere amari
agendis compescant iam creatio iam
creaturarum omnium patens / iam humane
creature cum divina in verbo virginali sa
cratus enim iam in pane sub substantiali
conversio iam in pane pro perpetuo substantiali
sacramentali corpore christi unica / medi
ad amandum deum movent sed in
pellunt / et si multiplicare multos
qui mortis nobis succurrit super in medium
quod non nobis succurrit super in medium
omnia et esse contulit homini ut amaret
/ Omnia et esse contulit homini ut amaret
amantem / dedit et sibi precepta ne
peccaret et si peccaret providit de
penitentie remedio ne desperet
/ Cernis ergo tot et tanta beneficia
/ Omnis ergo tot et tanta beneficia
beneficiis deum amare preparet
omnis nisi beatus tandem divine bon
tatis divinitate dilectus non talis patet
omnis unquam videt vel audivit si
sentiat per angelum vel hominem aut
aliam creaturam / Multa igitur ymo
innumerabilia nobis fecit deus desi
derabilia nobis semper erit dulce cogi
tanti semper loqui semper gratias
agere pro beneficiis omnibus suis
/ et ideo benigissimus in carne sua
pro nobis christus sanguinis redemptam in lavacro
ac regeneratione sibi affidavit et pro
caritatem coniunctam fuit in pollutam
integram et castitatem / Cernis

cui olim meretrix fuerit sequendo
spurcicias dyaboli / Illam tamen solam
virginem se meminerit eo quod cor-
ruptam concepit amissam integritate
reddere et integre restituere / Per-
set omnis homo qualiter si me
phas est dicere quasi nichil a-
liud agit deus nisi ad salutem nostre
providerat et ita totus sit ad nostram
custodiam occupatus et quasi om-
nium oblitus sit / Dum quasi soli homi-
ni vacare velit / semper presidem se
presentem exhibet semper paratum offert
/ quocunque homo se vertit non ipsum
reperit ubicunque fuit sibi presencialiter
assistit / Aspiciat solliciter homo quod
commendant deum beneficia sibi
per ipsum impensa et quid dicam non
solum arguit bonitatem dei lar-
gitas sua sed eciam dignitatis im-
mensitatem si magnum est nichil promeren-
tibus multa gratis impendere que-
vel quantum erit reddere bona
promerentibus mala / O qualis protectio
quam nulla superare potest protectio a-
lia quippe sunt que deus miseri-
corditer ignoscit / alia que asfflu-
enter tribuit nam ignoscit ma-
la nostra largitur bona sua alia
sunt que in eternum dabit diligentibus se
sicut quod nec oculus vidit nec auris
audivit / Sancti deus donavit in bellum nostrum
deus donavit in vellum nostrum
iutum nobis promissum quod est
eternum et singulare gaudium et
beatitudo ipse scilicet deus pater et filius
et spiritus sanctus de cuius beatitudine ma-
gnitas, vel iocunditas / perfecta

stas felicitas / bonum in quo est omne bonum
et quod est tale bonum quod est omne bonum
et totum et solum bonum et perfectius
delicias unde omnes tibi illa omnes
nunc / Si enim creatura animum
delectat amplius creator qui est
delectatio et vita / Si singula
bona dei ad delectandum in suo
nobis sunt data attencius quam
est delectabilis qui continet iocun-
ditatem omnium bonorum non qualem
in rebus creatis sumus experti sed dif-
ferentem quantum differt creator a
creatura / Si bona est vita creata
quam bona est vita creatrix / Si
iocunda est salus facta quam
iocunda est salus que fecit om-
nem salutem / Si amabilis sapiencia in
cognicione rerum conditarum quam a-
mabilis est sapiencia que omnia condidit ex
nichilo / Denique si multe et magne sunt de-
lectaciones in rebus delectabilibus
qualis et quanta est delectacio
in illo qui fecit omnia delectabilia
/ O quam beatus qui fruitur isto bono
in quo omnia bona / quid ei erit quod
illi non erit / certe quod volet
erit et quod nolet non erit / Ibi
quippe erunt bona corporis et anime
qualia nec auris audivit nec oculus
vidit nec in cor hominis ascendit / Cum
ergo pro tanta regnum querendo bona
anime et corporis mei / Commendatione
bonum / quam bonum est de bono in quo
bonum / ... dilectissimi sursum bonum est
et omne bonum et possessio illius / Si ergo
nos adepti fuerimus exultabimus et le-
tabimur in eternum / commedemus et sa-
turabimur videntes gloriam dei /

ubi in intellectu ubi te intelligitur
sine errore ubi in memoria inco-
rrabiliter lucifacitur dei sine oblivi-
one ubi cogitacio erit sine per-
vagacione caritas sine simu-
lacione sensus sine offensione
iocunditas sine debilitate
salus sine dolore vita sine mor-
te felicitas sine impedimento
satietas sine fastidio et tota sa-
nitas sine morbo. / Ad quod vos
nos perveniere faciat qui sapiencia ut
ad veritatem perduxit mentibus hominum
infudit christus patris sapiencia. Bene-
dictus amen. // Sermo xlii.

Melior est sapiencia quam arma
bellica / Eccles. ix. / Nulla
civitas principatus aut regnum propter
civitate hominum ad perturbandam prosperitatem
cupiditate corporis ex qua surgunt
infinite contenciones potest digne sub-
sistere nisi lege certa regatur
lex autem perpetuum debet salubriter
dirigi / Ubi ex vocabuli eundem
virtutis et honestatis lex est omnium le-
gum causa est accepta nisi di-
gnum causa. / Ut magister gerant ut
...nobis leges imagines gerunt ut
ait aug. vii. decima tenet d. / ideo o-
mnes leges emanare debent a
lege divina et intellectum cuius est
pre mo quod per os salvatoris primi vii.
inquid sapiencia per me reges re-
gnant et conditores legum in-
justa decernunt / Unde si rex publica
sola est ordinata que legibus
regulatis lege divina regulatur
fateri certe civitas dei sit quia dicitur
est scilicet lex et veritas / ubi si

iusticia et equitatis et spiritus non sit
civitas plenitudo principatus. / A regum
quam leges habent quibus homines
quasi equum freni regi debent
potissimum tamen civitas sit regitur
est digne civitas altissimi dici
posset / et hoc ideo quod non est fides
cum non placeris veritas / non est
timor dei non reverencia non pie-
tas non religio non innocencia
non zelus domus dei / et finaliter
non est iusticia sine qua regi
regimen rei publice. / Remota sapiencia
legem ab hoc quid est aliud
... regnum ... tolle de regnis iusticia
quid erit regna nisi latrocinia
secundum aug. 4. de civitate dei c. iiii. / Tol-
le timorem dei et sancti iam replebitur
tota terra iniquitate adeo quod univer-
sa terra ... esset dispergenda cum terra tolle
presbiterum et amorem ... de finibus
imperii / omne regnum in se ipsum divi-
sum desolabitur et domus supra domum
cadet ut ait veritas. Mt. vii. ... inimici
est autem concordia nisi ubi re-
gnat caritas que intellectus inde-
gnat caritas cor unum et animam unum
faciat cor unum et animam unum
actum. 4. Ubi ... unanimis pre-
cordia ... res publica est fortis et hospitalis
tuta res publica est fortis et hospitalis
tibi ... quia ... ordinata
... aliquis ... ubi ...
... aliquis ... fallacia
...
... aliquis ... dolosa
... deceptione aliquis ... dolosa
simulacione ... ad
alterius fidelitas ... sine
habet fundamentum / ... si est
fidelitas ... adulacio vel
... sola ... ella
vera fidelitas / quam afficit divina

cantas q̄ e ad deum / cui honor cui
virtus / cui ipsum cui reverentia cui
timor / et ad proximum cui huiusmodi
cui ministerio cui defensio / cui
relevatio cui consolatio debetur //
Unde ut res publica crescendo re-
stat oportet ut divinis legibus et dei
sapientia dirigatur nec sibi de armo-
rum multitudine nisi sapientiam habuit
blandiatur / quia melior est sapientia
quam arma bellica quod patet
de quibus bella ipsorum singulariter
machabeorum revolvit ubi pauci
multa mira gesserunt armis enbi
lia et ad plenum doctissima magis-
oratione et sapientia quam armis bellicis
plurimi prostraverunt et hoc ideo
quia ut ait iudas machabeus bella-
tor fortissimus non est differentia
in conspectu dei celi liberare in multis
et in paucis quia non in multitudine ex-
ercitus bellum sed de celo fortitudo est
i machab iii° ¶ ergo si deus erit no-
biscum quis contra nos / Si deus adiu-
tor noster quis est qui prevaleat ad-
versum nos ¶ Eliseo dicit plures est
nobiscum quam cum illis / Re-
spice igitur unde fortitudo nabuor
regi ydolatre nisi a deo qui de
ipso ait ¶ Ecce dabo nabuchodonosor pro
eo quod michi servivit apud tyrum
terre egipti plagando patria homi-
num dicitur / Unde fortitudo
regi assur per quem deus plurima
ma regna et delicta filiorum israel
punire decreverat nisi a deo quod
dicit per ysaiam virga furoris mei
assur ipse autem non cognovit
vel ceterorum istorum fortitudinem
quam de celo recepit deum laudans
sibi attribuit ille venerabilis me-
te mutatus per septem annos come-
dit fenum sicut bos / Ecce ecce ab
angelo dei in castris eius ¶ c lxxxv
milibus hominum plagatum fuit fuge-
ens reversus domum et templum
ingrediens a filiis propriis mortem
perpessus fuit / Respice abraham
unde sibi fortitudo quod quinque
reges stravit / Et david quod go-
liam gigantem quadruplicem vicit
et tandem victor existeret dum
preter proprium eius gladius in domum
eius exiret qui nunquam ad mortem
suam non exivit // Unde theodo-
sius magnus de potentissimis adversariis
et opinata differentium eventu
laudabilem victoriam / De qua narratur
in historia romanorum ubi dicitur
quod cum eugenius et arbogastes in
summota arce alpium castra tenuis-
sent theodosius ex parte alia et
semper orationi incumbens tota nocte
tum per vigiliam peregit et quis se
esse armis destitutum sciret tab
hostibus tamen ipsum nesciret se
sinualiter arma arripiens signum
crucis prelio dedit et se in bellum
eadem si nemo sequeretur victor
futurus misit nam exploratis
macholia cum victoribus superposi-
derat / tunc aggressorum ven-
tum esset vehementer ... apte
theodosii in eam hostium vertit quod
et ubicumque spicula missa ba-
lentes hostes ingereret et hostili
manu missa repelleret et hostiliter.

exercitus sternitur / eugenius cap-
tus atque interfectus / arbogastes ma-
nu propria perimitur // unde constan-
tino imperatori victoria in bellis du-
plex quia semper fuit victor nisi a deo
cum gratiam et gratia respondens ma-
gis in christiana religione floruit
de quo narrat historia ecclesiastica
libro x° quod in sompno constitutus vidit
signum crucis in celis et angelos
astantes et dicentes / constantine
in hoc vince. Qui signum crucis
preferri ante et ... eius fecit
et ibidem narrat quod theodosius
pia signum crucis ex auro semper
habuisse perhibetur / Item in re-
galibus ornamentis fabricatus
et eciam in tabernaculis suis erat cum
differebat dum adversus hostes
castra metaretur, quis vero nec ...
tinere deberet ipse vel ...
sacris hominis finiret. legitur
inter sacerdotes romani taber-
naculo servientes qui secundum
legem cum ... sacrificii ... ad
probant hec unico modo bono
venit dei sacerdote namque tem-
poribus romani pontificis nicolai
narratur dixisse bene si ...
oculis vidissem sacerdotem de ...
aliquis corpus qui monasterio ...
ti committi sunt peccatis ...
dum modo ex ... et ope-
rum ... ne aliquo videretur
hec / urbem romanam ... plus
sacro ... / sanctitate sacerdotis

largitus est, privilegia dedit, insig-
nia imperialia ipse gessit et zelum fidei
magnum habuit et talem fidem quam
devote cultum dei dilatavit et
ideo non mirum quod deum secum habuit
et victor semper permansit / sciebat
enim quod offenso deo nulla potest
haberi victoria sed placato ex alia
pars esse minima, ut legitur judith v°
cum cum recitasset achior olofer-
ni principi milicie virtutes filiorum is-
rael beneficia dei ipsis exhibita con-
cludens ait / nunc ergo domine mi perquire
si est aliqua iniquitas eorum in conspectu
dei eorum, et ascendamus ad illos quia tra-
dent illos deus eorum tibi / si autem
non est offensio populi huius coram deo
suo non poterimus resistere. Item
quod sequitur Levitici xxvi° Si in preceptis
meis ambulaveritis, persequimini inimi-
cos vestros et corruent coram vobis
gladio. Josue vii° cum peccatum unius scilicet
achor multi de populo prostrati sunt
quid ergo si non unus pro omnibus
sed omnes vel multi // Tercia virtus
debet ... doctrina ... multos
adulterium ... ut patet de
... sodomitice ...
clamore ... et ...
... / omnes a maximo usque ad minimum
... loth cum suis ... igne
et sulphure consumpti ...
... / ... sanguis ...
... auditur in celis ...
... de homicida ...
quo non audiret vox pauperum
oppressorum, pupillorum, viduarum, ...

et adulteros sicut et incedui
propter [illegible] et iniusticiam
ter quinque / periissent ne hec
eminentibus oculis deus nobisque
tum dicat propheta de ultione dei
ipse quasi ut ait alius propheta exurge zelo
tes terrestris pena prius in illos incepit
Italiam quartatam guerre // Romam
debellantes eorum possessoribus
iterunt et alios [illegible] contra
nec dum / nec canonicon / nec militare
/ nec publicum / nec privatum et
nec ville / in [illegible] divitias nobisque
quia cum dissipatum tenuit suum
patrimonium [illegible] sanguis cumptum
formidandum est ne ex ore sedentis
in throno / in operatoris virtutis gladius
dissemiat bis acutus // quidem
nostris temporibus dei iudicia remenda
nunc revolvuntur [illegible]
angelum [illegible] pinnaculum omni
lapide optimum propter superbiam de
celis detrusit // primos parentes et
totam posteritatem eorum propter
morsum pomi vetiti de paradiso
delicie sicut erat / mundum diluvio
totum propter iniquitatem
delevit et homines omnes octo tamen
salvis submersit / quinque civitates
fetentes conflagratione consumpsit
/ propter ydolatriam statim circa
vitulum conflatilem una die xxiii
milia ceciderunt / [illegible] propter
[illegible] propter incredulitatem
et duritiam cordis tamen duos
ex filiis [illegible] orbe [illegible]

promissa adimplevit / quibusdam [illegible]
morte [illegible] et exploratores [illegible]
sacrificium offerentes [illegible]
[illegible] totam tribum beniamin
[illegible] ex [illegible]
hominibus propter abhominabilem
luxuriam delevit / quibus propter
elationem david [illegible] milia hominum
ceciderunt / quibus [illegible]
[illegible] in regno [illegible] regna
[illegible] et [illegible]
tem propter multitudinem peccatorum desertam
fecit adeo ut in palaciis nostris
[illegible] habitent dracones
et [illegible]
[illegible] et delectum propter
[illegible] tradidit deus [illegible]
[illegible] qui totam gentem [illegible]
deleverat captam et [illegible] civitate
et templum combussit. Hec talia
dei iudicia quibus plena est
scriptura credentur esse multis [illegible]
[illegible] et sompnus et hoc ideo quia
cum non cito profertur contra eos
sententia absque timore [illegible]
[illegible] / quare [illegible]
discretio dei [illegible] quod malo
sine [illegible] reddet [illegible]
premia [illegible] / [illegible]
[illegible] quam multitudine [illegible]
mata / quam melior est [illegible]
[illegible] quid enim est per
[illegible] si non [illegible]
[illegible] si non sit [illegible] digne
[illegible] que non [illegible]
[illegible] disciplinam / [illegible]
[illegible] magis
[illegible] debita disciplina

Unde narrat in policratico lib°
vi° c. xvi / quod romanis adeo pro
fuit disciplina ut orbem sub
jicerent dicam / Et alexandrum
numerose exiguam manum mili
tum suscepit a patre suo dicta
qua assuefacta militie orbem
terrarum aggressus innumeras hostium
copias fudit // Ergo xerses a
trecentis lacedemoniis ad termo
pilas expulsus cum eos manu
superata plurimis quam suorum amissis
vix vicisset in eo se deceptum
dicebat quod multos quidem homines
haberet viros autem disciplina te
nentes nullos / Et sic fuit vic
tus apud salaminam ubi ex
tra navem evasit / Certum tamen
quod duces exercitus eius non opus
nerint homines alios invitare quam
singulis vicis nuncupatis assignat
ut ex viis velut cunctis inve
tenentur / Sic quod in exercitibus
disciplina se debet habere victoria
Ut bellandi artificio preparet dis
tur sic militie alexandri
de qua narrat trogus pompeius libro
xi° quod cum ad persidem bellum
exercitum legeret non juvenes robus
tos nec sine flore etatis homi
nes sed veteranos plerosque e
emeritos militie qui cum pre
patribus eorum militaverunt elegit
ut non tam milites quam magistros
militie legere putares / ordi
nes quoque nemo nisi sexagenarius
duxit ut si principia castrorum
cerneres senatum te presse alicuius
reipublice videre diceres / Itaque

nemo in prelio fugam sed victoriam
cogitavit neque in pedibus spem
sed in lacertis / ex isto vic
fuit de dario triumphus et ideo illi vic
tores hii dicti nec minus nam qui
senectus optat eventus dimicandi
te non casu / Simpliciter dei sapien
tie docet milites ad pugnam et disci
tos ad bellum / Nemo nobis victorias
de hostibus visibilibus et invisibilibus
concedat / pacem et tranquillitatem prestat
et ipsos pulcherrime ac requie opulen
ta delectabilibus collocare dignetur
ipse scilicet sapientia dei filius per secula
et amplius vivit et amen **Sermo**

Sermo xlvii **xlvii**

Magistris non mictuam ante
micam pu[illegible] / Quod christus hunc
quod hec divina verbis proponit audis
multitudinis timor dei docet nec
curat scientia sapientum et doctorum
litteris responsis ut nullus preceptis
prendat dirigit nec malitia homi
exhibet / Unitas vera divinis plus
adhuc plangunt nec apparet aspec
bus et abantiquitate fidei contrarii
removet per unit multitudo certis
quod ut variam concordia per fidem
fidem catholicam et vias de sancta
deum videm alii tamen quod contra
tenuram ab hore ex tempore aba
bere / alii subtilitatem requirit ali
ud quoniam capalinatore alii sapient
vult esse et prudens sine luce
quod cellulat omnis homo decrevit in
hunc mundum / alii duarum quarum
incendarium preciis oppositionibus
pauperes calumpniis aut tempore
nec agnoscit quod deus et dives

in omnes qui resecant unum in veritate
alii per phas et nephas dignitatum
culmina magis cum laboribus hic con
tendit nesciens quid dicat decre
tum [illegible] computandum est nisi per
vellet statute et scientia que est
honoris confirmacio alii adiuvantibus
a sortilegiis et falsis erroribus per eos
qui predicatur evangelium illa remor
a predicatur sequitur pedem avertit a deum hu
dit pedem avertit adeum hu
philosophie a divinatoribus et aliis seduc
toribus plurimum nulla caritate convic
tis retrocedit ante tempus temptacio
nis credit et in tempore temptacionis
recedit et hii omnes male sentiunt
circa fidem per fidem ad hoc [illegible]
bono benedicti non imbuit nec a
[illegible] que per ora sanctorum doctorum
distillant [illegible] proponit ex
[illegible] quippe verba sonant sed dul
[illegible] fructu [illegible] cadit cum
[illegible] ardorum petrosum a lapide
[illegible] nec [illegible] non uiri
[illegible] velud sicut [illegible] deno
[illegible] sed quid per deno
[illegible] ubi si sit et quid sit dicit
igitur ubi si sit et quid sit dicit
[illegible] / et quia margarite proiciunt
cum porcos qui [illegible] conculcant
eas et quia [illegible] et doctoribus
fidei homines [illegible] cum doctrine ipso
rum non retinuit [illegible]
quod [illegible] talium [illegible] plus [illegible]
[illegible] minime profuisse dicit ut sa
piens / [illegible] et [illegible]
[illegible] non accipient cor
reccionem nec audiunt vocem doctoris
[illegible] non retinuit [illegible]
meam que magistro [illegible]

doctores qui philosophie magis sa
[illegible] non audiunt qui [illegible]
[illegible] multi per [illegible] fidei in
[illegible] nam sic demones cre
dunt et contremiscunt cum ipsi [illegible]
[illegible] per augurium per sortilegium
per divinaciones per presagia per [illegible]
[illegible] latibula // nam sicut
corpus quod non habet animam
nec [illegible] ita fides
sine operibus mortua est / confides
[illegible] per doctores evan
gelicos sit [illegible] per me [illegible] in
non nullis [illegible] tacite [illegible]
[illegible] apud non nullos [illegible]
nec [illegible] propter [illegible]
[illegible] propter [illegible] hominum
propter [illegible]
[illegible] petiuint dicere ego
[illegible] animam [illegible] qui
[illegible] agere [illegible] bono
[illegible] // ecce sequitur motiuum de [illegible]
[illegible] de fidei erroribus per
[illegible] quedam [illegible] vel
orandi qui [illegible]
[illegible] domo [illegible]
[illegible] plurimis [illegible]
[illegible]
[illegible] tanta sit [illegible]
[illegible] quanta
[illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] non est malum sed
[illegible] assumpcio et deposicio per
[illegible] presentacio [illegible]
sine [illegible] veritas [illegible] cum
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] in tempore
[illegible] sic [illegible]
[illegible] equalis [illegible]
[illegible] tempus [illegible] est [illegible]
[illegible] habet

et nox audiunt ne dicant nescio
non fuit qui annunciaret nobis
quod scit omnia / Audiant thabnar-
no. tores qui multa superstitiosa fa-
ciunt ut potus alicui eorum celebre-
tur ut plures ad eos quam ad alios
ad bibendum conveniunt et habere
nitantur per superstitiones / Audiant
coloni et aratores agrorum qui post
solem et agri debitam culturam
ut fruges suas in anno fertiliter
producant et ne rubigine destru-
antur ne zizania crescant et aliis
modis ne fruges destruantur eo modo
in die pasche cultello quo prius quidam
carnes incidunt aliquas fruges producunt
quidam eciam [illegible] circumeunt campos
post matutinas in die pasche non ex de-
vocione sed ex fide eorum / Audiant
ortulani qui superstitiones faciunt
tempore [illegible] cinerum et sextis capite
ieiunii aspergendo ad ortos vel quos-
dam [illegible] ne vermes caulicu-
los comedant vel rodant quod errant
Audiant vinitores qui super
[illegible] ligni et scutis [illegible]
pasche [illegible] aliis [illegible]
modo tenendo / Audiant agricole
qui tempore [illegible] volentes in tempore [illegible]
ne multas faciunt superstitiones quidam
[illegible] animalibus bonum quidam appen-
dunt [illegible] vel [illegible]
[illegible] de agro [illegible]
[illegible] commodo que observant [illegible]
[illegible] annuncient [illegible]
no. [illegible] / Alii [illegible] agricolarum in mis-
sa [illegible] seminibus
et seminant [illegible]

in nebulis vel alio defectu / Audi-
ant senes et mulieres qui sal in
[illegible] ad [illegible]
ponunt ad conspiciendum illo anno
[illegible] morituros quod deo de-
trahunt ad [illegible] de arti-
[illegible]
Audiant virgines adolescentes
et alie qui [illegible] dolorem oculorum
[illegible] totum ad diem [illegible]
sancti Jo. baptiste [illegible] et capita
cum arthemesia Audiant con-
tra dolorem capitis [illegible]
/ [illegible] cadem [illegible]
[illegible] quedam alia [illegible]
[illegible] superstitionibus faciendo quod [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible]
[illegible] festo [illegible]
[illegible] / Audiant mulieres [illegible]
[illegible] sabbatis [illegible]
[illegible] plaudunt [illegible]
[illegible] et saltant quod modo [illegible]
[illegible] nel
[illegible] / Audiant [illegible]
[illegible] fertilia [illegible]
[illegible]
vel [illegible] puniunt quod [illegible]
[illegible] malo [illegible]
reddunt multa cum [illegible]
multa [illegible] qui [illegible]
Audiant omnes qui in die [illegible]
[illegible] domus [illegible]
[illegible] cum candelis [illegible]
[illegible] in medium [illegible] adveniunt
[illegible] vel ad
[illegible] vel
non [illegible] multa vel modica
[illegible] per eius [illegible]

apportant bonum vel malum annunciant
quod erant / Audiant illi qui herbas
conquirunt in die assumpcionis ad usum
malum et repulsam demonum que sunt
sanctum quod eis abutuntur et peccant
Vel erant qui gerunt frondium
superstitiose diglumant et quod vero dolo
rum oculorum scribunt in xl^ma lectionem
fecit dominus consputo ista lectione
cecum / Audiant viri et femine
qui ponunt cineres cum quodam semen
to sublimem qui venit in terra domini
a sepultura aliorum venientes quod non
habent plenam fidem / Intelligunt et
illi qui committunt mortuum agoni
santibus ut ipsos de spiritu essent pro ul
timo aliorum confirmaret quod quomodo
cumque aut se dispensati et hoc allega
verunt aut se dispensati et hoc allega
ti verbis non poterunt nisi deme
puniuntur aut se et hoc sic in dem
desperati nichil annunciabunt adeo
dirigantur quod sunt superiudi et hoc
alligati in necesse sunt vita dei
/ Audiant supplices
hostibus non sunt / Audiant supplices
qui admonitionum genua flectunt
et errant quod in errorem incidunt
qui despiciunt tradere sunt illum qui
non suspicit adorare nihilominus celi non
suspicit adorare ut solem lunam sol et celum
cum adorant deus lunam sol et celum
cum sunt creature sed dei creatoris / An
dent bene et fecit qui pueros post
baptismum confirmando que
titus sancti sepulcri supponunt
/ Audiant puerpere quod quomodo possit
suspicere quod pueri post baptismum sup
altare ponantur michi tamen certe ut
ante altare ponentur gratias agendo
nes domino deo respondendo et orando

ut dum deo dignaretur cum deo prece
disponere ad honorem et laudem nominis
sui et spiritus cum ipso sancto cum de eodem
cum et crescere in bonis fundere
alia cum sepe fuerint tamen est
ne sint superstitiose et peccati / An
diant et illi qui nolunt bibere venie
dant et illi qui nolunt bibere tene
deo lucem in eam nec infinitate in
variabilem ob hoc in veritate quod sunt
bona et benefice fidei Quidam
non volunt tacita cultello et hoc er
ror / Quidam non cere [illegible] sunt mat
tuta die dominica quod [illegible] quomodo po
terit fieri bene pro [illegible] honore
dei ut honores dispensaret diebus
dominicis laboribus occupari timentes
tamen aliquibus in talibus indiscrete sibi
permissa in tali necessitate qui pro
in devotione ab ecclesia velint inimici
arte luctare / Fateor quod salubris
est dies presertim que sunt natura cor
poribus separare et spiritus in festo libe
rius vacaret deo / Sed tamen quod tempus
non patitur aut multitudo venit
qui luctum requirit occidi talia
qui luctum requirit occidi ut alia
est in diebus dominicis sunt permittere / Expo
nat tamen pastori ipso si adest
opportunitas necessitas aut tempus
Quidam faciunt ludum taxillorum
expressum cum vanis / non vero est
hereses credunt quod deum et facilitate
eum decipiant deo quod deum certam
confessionibus ludos taxillorum absque
necessitate absolvunt tandem
postquam communicant corpus Christi videntur
tres ad ludos sic dispensacione de
cere non permisserunt ergo quomodo
confessori quod nolo ludere in tota

sed non abstinentiam in tabula
dispensati tito videt dei sapientia
que verba notat mentes cogitat
et penam debitam singulis man
dabit ut qui stultus fuit in culpa
sit prudens in pena / Audiant
agricole et ceteri qui in diebus na
tivitatis christi observant lapides no
tandos dyan noctem ut omnes cauta
amoris fibus eorum sint salva / futuri
unquid cum lapides denudabit o
mnem: si bene cognoverit cum in
venerit eodem / aliqui in mane
observant eodem civitatis igne vicinis
diei ... nolunt ne forte dissortunium
habeant miseri credentes quod fortuna
sit posita in homine quod ipse potestas sit
persona non in deo // Alii fortunium
ludendo querunt quo tamen infortunium
lucrabuntur / Audiant venatores
et piscatores qui venatu eundo
et piscatores capiendis vel piscibus primum
partem sive decimam sumigant cum quibus
demonibus / Scio sumigant cum quibus
dat rebus et ab eo petunt vel do
cta rebus et sibi pariter vel de
dat quod si male sunt et sacrilegi
dicantur quod si nobis facultas prelevetur / Alii
si nobis facultas preveletur / Alii
sacrilegi sunt qui cervum postea
sacrilegi sunt qui cervum postea
levem dentibus mordet vel radit
et cera rasa percolebatur / tales
et cera rasa propellentur / tales
quod genus peccant quanto magis nobis
abutuntur // Alii colligunt aquas
sacras abutuntur // Alii colligunt aquas
sollicite de vetero quam conservat sole
baptismalis templa parrochie non
ad expellendum ad quod ordinatur
consecrationem eandem sed ad inducendum
demones dampnatorum / Alii per bonita
tem animi et per fidem catholica
non sunt si sibi videntur in via corda

versus et ad dexteram seu sinistram lupum
vel leporem sinistram conversi ut continu
antur dant / Medice a nullis fidem / que
cum leporibus in transitu et quod conspiciatur
lupus semper portat non est enim
conspectus sine creatore non enim deus
nisi deo permittente // Audiant vero qui se
nuptias celebrantes quod per epilogia
dari spousi et sponsam super statera
multa tibi fiant // Alii si sua sunt
perierunt si secundum non conveniant
non ulli sunt qui bona nunc vident
et edificare incipientes multa cum pecto
quando faciunt qui expurimentum
qualiter prospere sive habeant in futuro
in novo edificio vel post laborem
in tentationem si prosperitatem vel non. In sepultu
futura cognoscere querunt qui se ipsos non
cognoscunt et sunt quod qualiter
et inde et per vincula ... querunt
male querunt // Cum apostolus vos eloquio
quibusdam dicebat timeo ne sine
causa laboraverim in vobis quod observatis
dies et menses / omnes isti dies
sunt altissimi // Deus quem in te vidit
domino omnia que fecerat et erant valde
bona / Et hoc est quod illi qui die lune
iter nolunt arripere per se dicunt non
sit solide fidei nam isto die timent
iter arripere dicunt autem non cum
primo quadragint. omnino bene dicunt
sunt sicut quadrigant. timent bene dicunt
fere faciunt in eadem in sapientes
quod adquirere primum istud ad la
borem quod ad laborem in statera eo
de ... // Istud de toto tempore ad ceterum
dispositi // Istud de toto tempore adveniet
non multi sunt qui non timeant simul
bellum post cenam sed quanta magis
ad pascendum mensas / Stulti credentes

spiritus corporalibus indigere cum scriptum
sit spiritus carnem et ossa non habet ¶
Licet ergo carnem et ossa non habet corporalibus
pastu non habet. Aliqui dimittunt
remanentes comedentes in scutellis
tunc post cenam, quod admirandum
cedulis quod est commune talibus cre-
dentes esse propter laudare scutellas
non lavant / trepidant timore ubi
non est timor / ubi vero esset formi-
dandum non formidant / Quidam sunt
qui inde iudeorum magis celebrant
sabbatum quam diem dominicam in mixtione
tum magis tunc laboribus abstinendum
sit ne perdant prolem videantur / alii non
comedunt de capite in aliis credentes
per hoc sancto Jo. baptiste reverentiam
exhibere, cum tamen sepultus sit cum inde
[illegible] / Quidam non balneant quinta
feria [illegible] captivi sed
ferme abstinentiam / Fatui con-
firmantur qui adulterant / Fatui
faciunt holocaustum quo non placet deo
/ Quidam faciunt plurima advocata et ex
illo prosperant et ad tollendum puerum
vel infirmi et crones ligant in
scapulis credunt sathanam posse plu-
ra expelli non gratia dei et honore dei
/ alii sunt qui etiam super aquam faciunt et
ex figuratione de bibunt a monta-
ne [illegible] esse in fide non
ex mira [illegible]
attento quod ex diversitate materie
et forme qualitatibus et accidentibus
pingit figura diversa quam aut
arte aut natura formalis [illegible]
operantur // non ullus sit qui credunt
dolorem dentium quidam ubi et carnem

terre infrabendo in breda vel alio
modo aut clavo ligno infigendo cre-
dunt sanare ubi insanant credunt me-
dicam se posse efficere ubi curas mor-
tificant nequid cum deo convenit
dentem curatoribus aut verbis
quos aut que nullis sacris componunt
/ quos ullus qui significant intelligit
/ que nota sunt esse [illegible] dyaboli
sed eorum aut ita esse [illegible] malorum
sed bonorum / asserunt quod sanctus quod
nullus sanctus meruit fuisse qui autem
torsisse // diversa sunt quod varie
febres curare videntur alii in ma-
nibus / alii comburentium verbis vel
nubes / alii combustum verbis vel
sicut cum patre andrit esse pati-
alii scribunt quedam in pomo vel in
oblatis et dant patienti alii in
papiro alii non sentiunt curari ex
nunc se febres sed alia ulteria ma-
la et sordida permittunt // Horum cum
fides est vana et vanitati submixta
conveniunt cum medicinam absque posita
tu non [illegible] dei fateor ma-
nibus tale posse esse quod infinitate
remittet non tollet / Sed in pomo
vel oblate vel papiro in figura
quod salute corporis potest operari / De
ex vide in [illegible] artificio dyaboli quoniam
probabile talibus se immisceret homines
decepti credant non credenda
non ullus sunt qui non dant latinus
[illegible] talibus bibere propter passionem
quam [illegible] appellatur
et istud facere procedit ad [illegible]
nio alii ponunt et adiungunt pulvis
adiungunt quod [illegible] in [illegible] posse

tertium eis quasdam scissuras fa-
ciunt contra bermes / alii cum sam-
buco quedam faciunt credendo ipsos
non obesse incantaciones sed hii fi-
ant quia nulla incantacio fit noce-
habentibus fidem rectam ¶ Quidam in-
ciam vigilet ne prophetizet quod dic-
anti[illegible] qui nove anni apellatur
ambulat pastor per domos distri-
buendo ramos qui non recipiunt
nunc unda et illis ramis expel-
lunt pecudes et peccora ut grege
/ quinimmo docuit homines inter pater-
medium et errorem / Quidam per certos
effectibus ... mittitur in aquam
quam ridiculus fit videtur sit quod ...
cum fines super erigunt et alii in-
erigunt et hic error / Quidam sunt qui
quandam superstitione vocant mata-
quam ... volunt ... habere
cum filo aut caput cum superstitione
vel aliter plures dicunt cineres qui
per quendam calcat quod ipsi norunt
ridiculo plenum error est non enim
superstitibus corporalis filo sed certis
verbis et remediis expellitur // alii
cipios cineres non recipiunt ferra-
mentum unda est ex superstitione fidei
per credit / alii faciunt aliquos
contractos superpulcacionem ... non
faciunt nudos ... sed similiter de
sinistrorum / Quidam non dant ignem
de domo ferie sexte alii prohibent
sedere in limine hostium alii si dominus
dicit et dividit multi ... ove-
dunt / alii superstitibus dolis negare
aut ... nostro sit diotis

vulgari verbis vanis et ludibrio
plenis omnes volunt assentire quod de-
desset virtutem verbis sed nesci-
unt ... / quis enim nos aliud
docuit quis addiscent nisi mille ar-
tifex et magister doli / fatetur quod sit
eis dicta lege et simbolum dominicum medi-
cinaliter porrigere / id bene cau-
te agendum est ne superstitioni det
occasio aliqualis / alii tempore et oc-
casionem in vigiliis ... in tempore fit sa-
na herbas tollunt / ad superstitiones fa-
ciendas / alii circumdant in processionibus
quidam dicunt / alii cruces altas et
easdem in processiones erigunt quod non
est faciendum perpulsare bene tamen
campanas non est superstitio sicut ignem
facere tonitruibus / nam ratio naturalis
reddit sit quod aer spissus per hoc rarescit
et non fit fortis adtendendum / alii
observant kalendas januarii alii
dies egipciacos alii nudis pedibus
ambulant / alii cum hominibus non loquntur-
dicunt quod cruces superseminant sit et tot
quod non bene dicto magistro sed nec
omnes demunde possent eis ...
bere / nam quod attendere ...
¶ Quidam ... in civitate ante
... credite plures doctoribus quod vetule
spiritum phitonem habentibus nec credulis
quod ita sit sed vobis ...
permittit cum ...
bulet in via sua ... non ... de
civitate ad dexteram vel ad sinistram sed
credentes ...
tute ... / ...
... per fidelitate
primum ...

no bn

Sermo [?] de custodia cordis

Omni custodia serva cor tuum
quia ex ipso vita procedit

Fratres dilectissimi qui vult ... [illegible]
perhennem vitam et dies videre
bonos cohibeat linguam suam a
malo et labia sua ne loquantur
dolum. Lingwa ergo aut labia ne
pungant vel offendant nullum
... compescit nisi cor habeat pro-
vecte [?] compescit nisi cor habeat pro-
pere custoditum. Ex habundancia
cordis os loquitur et bonus homo
de thezauro cordis sui profert bona
et malus mala. Ideo hortatur
salomon [?] quod diligenter custodia-
mus cor tuum quia ex ipso vita pro-
cedit. Duo sunt autem oculi cordis
quibus cor nostrum dirigitur ad hoc
ut ad vitam vitalem quod deus est as-
cendat. Timor et amor. Per timorem compe-
scimus a malo retrahitur. Per amorem bene
ad bonum allicitur. Allicit enim me
demum quam ... patrem
... noluit offendat. Sic per
... amorem se ad altum levat ut ille qui
... ne ...
... est ...
... videt quod offenderat ...
... patrem ... vellet ...
... quod diligenter ...
... omnia cooperantur in bonum
... qui ... vocati sunt
... magna ... spiritus
... ... quod non fallit ...
... quod ... verbum ...
... audivit ... homines

ascendere habens compe ... quo volet
in altum quod delectat ...
amabili ... et ...
... et ... bonum ...
... qui ad ...
... nec ...
... sunt duo ...
... quibus ...
... quod ...
... ...
... dissipat et ...
... obstaculis ...
... et ...
... quam districta
... quod ...
... diversis ... pollutum ...
...
... et ...
... tormentis ...
... tremenda ...
...
... virtutibus
... omnibus ...
... preclara ...
... in ...
...
... dabitur ... in ...
...
... inrevocabili ...
... diffinitiva sententia ...
... malos ...
...
... dyabolus ...
...
... quod non erit locus ... blasphemie
non erit tempus ...
non ... delectationes

pariat sed que penas arbitrare
et peram dei demonstret / non tempore
remissionis et indulgencie sed confu-
sionis et allusionis et ignominie
non spes evasionis quia in inferno
nulla potest esse redempcio / Adhuc
timoris oculo aspicit quod duo in-
venientur in agro quorum unus assumitur
et alius relinquitur. duo molen-
tes quorum unus assumitur et alius relin-
quitur duo in lecto unus quorum
/unus assumitur et alter relinquitur
et inter prestitacionem et prestandam
distinxionis cum videret an sit
dignus gratia vel odio amat age-
dis retinendum / contemplans quod ipsam
altitudinem consummatam non potest
esse securitas ubi et angeli
in celo empirreo et primi parentes
in terrestri paradiso peccaverunt
nec sibi perfectu fidat quod vi-
vet sibi inesse blanditur / Loth etiam in
sodomitas pessimos bonus fuit qui
tamen excecatus inde in filiabus
suis in monte inebriatus peccavit
Ps xxx / Omnis enim non timeat
aspiciens ambulans viam plenam
latronibus repletam decipulis
/Omnis non paveat cum sit homo
ut non cadat inter tot laqueos ubi li-
bertas contemplabilis sedacionis [illegible]
ua que ducit in vitam quod convenie-
ns super pericula non timeat ut vespe-
tilionem ardeant et plante
non compleuntur / qualiter et latro-
nes quorum omnibus annis senex conditur

eius inter scorpiones et serpentes cum
securitate quisquam habet / Hoc sunt
interim quod timet cautelis agit sicut
enim sapiens timor domini / Vita enim
nostra est milicia super terram / qui ad
legittime certaverit coronabitur
in terra quod hac pelle tegimur ulta
nobis est certa victoria et
/quid dicam si noster genitor
timuisset numquam cecidisset / Om-
nis malus est timet in momento et in
oculi ad infernum descendat / Qui
sanctior et sapiencior est plus ti-
mere nam qui altius creverit
est gravius cadit / Considerate quod angelus
est [illegible] electa capitis est [illegible]
ex omnibus electa capitis est [illegible]
aut sapiens demalis et non cu-
rat ecce ipse quietus esse possit
sed habet / cecidit pessimum dam-
pnabiliter electus cecidit [illegible] perpetualiter
/timete igitur et date gloriam illi
beatus enim vir qui timet dominum
/et enim si [illegible] adiput enim
/ Ora
tura non timebit cor eius / [illegible]
tum quod perfectus timor dei fortis
mittit [illegible] timendum [illegible] con-
tus et timor dei perfectus idem sit
/Iste ergo oculus est ille qui refleccio-
ne cogitat aliud nisi quod sit dei
et ut sit sancta et immaculata in
conspectu divinitatis // Est alius oculus
qui pupillam erigit ut [illegible]
cunctos salutem elingualiter gloriam di-
vinam quam dei amor perfectus [illegible] a
nima [illegible] efficit / cum amato ad-
heret autem quod in [illegible] fervidat uni-
ca eruit et assumit quibus se-

in amando deum exardent potius
pro eo quod illud inspiciunt quod ipse per se
diligit / Quis enim unquam beatorum
non moveatur ut diligat illum
quem sic non solum propter pulchritudinem
divinitatis sapientiam sed aliud bonum
quod exigat / quod merito propheta sermo-
ne exclamat bonorum meorum non indiget
sine me meminerit dilexisse
et tali cuius pulchritudinem sol et luna
mirantur et quem propter inestima-
bilem speciem eius desiderant an-
geli prospicere / Cum totus dulcis
et suavis totus delectabilis ydea
splendoris et vita qui splendor est
et figura substantiae patris / Cuius
visione seraphin urguntur / cheru-
bin intelligunt / throni subsistunt
dominationes gaudent / principatus
letantur / virtutes robur accipiunt /
archangeli agunt ac omnes beati inspi-
rabiliter pascuntur fruuntur et in se
sedant / Edunt et plene saciantur
saciati nichilominus desiderant ut e-
suriant / O benedicta esuries in qua
non est defectus sed perfecta sanctitas
et beatitudo beata / Videre quippe
et cognoscere deum ipso visio beata
non est aliud quam vita eterna / Cum
delectabile est visio dei in [illegible] excepta
dicunt qui revelata facie ama-
bilem nimis deum et plus amabilem
quem amant sed actualibus [illegible]
quos videmus in speculo et
in enigmate aspicimus arguimus
inestimabilem dulcedinem dei

que accepturi tunc super cunctos
illum bibimus / Dignum quippe est et
videtur quod deum trinum per evidentiam
sic inamatum demandavit / de eo ait
et admirans celestis vox dulce
influxus vigentis optimis delibu-
tus et animam fatigatam revocat
et quietem restituit / Mediam impugnat
obductam tepiditatem ebrietatis
illustrat / Certam tamen delectationem
ingerat ut omnem carnalem [illegible]
prostratam tunc expellat et sicut
cum tenebris abluisti / Adeo quod ibi
creditur merito esse paradisus tam
tanquam dulcedo etiam afficit quod
videns in pectore se sentit posse ad
celum quo ducitur corpore labens
Quanto ergo erit postquam eductus
fuerit de carcere et liberatus de morte
corporis huius videbit et cognoscet
bonum et dominum deum suum // Amplius
si purpura et lactine que homi-
nem hortatur aut pulchritudo
aut amagnifica gloria dei et una
pretiosorum copia excitant dulci-
ter per oculos fallunt et sic signa-
ter per actum in illum dei vivi / Quam
dulce erit gaudium quod ipsum
infinita visione dei fiet tunc dum
mutabit et dilatabit Quam videbit
regem in decore suo / Cuius pulchri-
tudine celum et regnum ipsius non cor-
pora incipiunt loqui et excepti demoris
dulcedinis hanc que habet in via non
intelligunt / Sed qui eam experti sunt
in libro conscientie legunt
quos unctio sancti spiritus docet

de omnibus / et ideo modicum
sapidi est ex corporis locucionis
lectio nisi sinuat eidem sapo
rem excitet // Sed nimis dulcia
benedictione sponsi anime diu de
lectatur saepe propter recedit
et elapsus se subtrahit quod dicitur
sponse abscondisse quantum ad dis
onem quantum ad contemplacionis
dulcedinem / quantum ad gratiam et
quantum ad unionem / quod enim
quod dei sponse eveniat ne dicat
non defecit non cessat se contemp
ni / Primus cum in quid apostolus quod de
ligentibus deum omnia cooperantur in
bonum / suos sponsum tum delectacione
tamquam de recessu reputat / quod licet
sibi et recedit sibi licet ad spoliorum
recedit ad cautelam ne forte
magnitudo revelacionum extol
lat eam et ne si semper appa
reat eam manens per publicacionem noticiam
recipiat sed dulces contemplacione contra
nam vilitatem non iam libeat
que sedulitate et ne si forte
nimis assiduum fiat contemplatur
quod vilipendit de nimia familiaritate
patet contemptu ut absens magis
desideretur desideratus enim diu quam
diu quesitus gratius invenitur / et ne
talis familiaritas que causat con
temptum dei et beatitudinis futurae
que revelabitur in nobis in patria puta
retur. // Hinc est quod omnia sponsa
amabilis dei sponsam abscondit, nunc
consolacionem immittit / nunc vero
circa infirmitatem nostram spectanda
relinquit / paulisper quippe nos
gustare quam sit suavis et permittit
sed antequam plene sentiamus se sub
trahit et sic expansis super nos alis
sicut aquila pullos suos provocat ad
volandum / quod dicat videte quam
parum gustastis quam suavis sum et
dulcis sed si vultis plene saturari
unum custodia servate corda vestra
// ubi beata perditis curite post
me in odorem unguentorum meorum
/ Cuius dulcedine letum sursum cor erigit
ubi ego sum ad gloriam de sedes
ubi non per speculum in enigmate
te sed facie ad faciem tuorum ad
orbis videbit // ubi gaudebit cor
vestrum et gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. ¶ Postea non tamen quod sola
devote contemplatur quod de sponsam
post dilexit ut sic dicat quod in ipsa
inventus ad amandum eum sed con
siderat quod cum adhuc in unica ventus
regalati sumus deo // Cum namque
longa nulla sit comparacio dei ad homi
nem quod infiniti ad finitum nulla est pro
porcio in mensura dei et amare pro
bonitatis et amare nos amabiles sibi
obsque sui tres et preciose // Quia
adtam incensam dei clemenciam
non sequenter quod sum et tam
non dignissimam dignacionem non diligit
sed Sic habet aquila de Iesu
Tui in ipso velut aquila dei filium
sui unigeniti daret apostolus apostolus
apostolus suis filio suo non pepercit sed pro
nobis omnibus tradidit illum quae quod
plures mutando quid circa talem

nemo habet ut eandem pietatem quos
possit pro amicis suis / tanta dei
munera beneficia sunt quod omnia
monet et sollicitant hominem ut a
met suum opificem presertim cum ce
pit non esse / habet corpus et eadem
dei ymagine insignitum per quod habet
pulcrum et ornatum esse ac subsiste
per eum spirat et quo vivit / cuius monte
per eum spirat et quo vivit / cuius monte
cui celum et terram servire fecit
angelica custodia ipsum vallavit
omnia pedibus suis subiecit oves et
omnia pecora campi volucres
celi et pisces maris qui perambu
lant semitas maris / dedit unica
dedit potestatem filios dei fieri / quod erat
filium dilectum / ut nos filios ad
optionis efficeret // dedit se quia
verbum caro factum est et habitavit in nobis
dedit medicinale remedium istius
cus administrandum fidelibus suis cor
pus et sanguinem suum tradidit venerabile
ac semper mirabile sacramentum
voluit in ascensione celi
ut fierent sine cotidiano solacio
cui dicebat / ecce ego vobiscum
sum omnibus diebus usque ad consummationem
seculi / nec sufficit sibi ut daret se
solum nec sufficit sibi ut daret se
sed dedit spiritum suum paraclitum et pro ini
sed dedit spiritum suum paraclitum et premi
sit premium se ipsum de suo possidendum
nobis ad videndum faciem eius
in celis se datum // o cara dilecta
tot artis adeo sublimi amore diligite
deum qui prior vos dilexit quam vos
nostre pro amore voluit de vo
bis heredes regni sui et pre
filii sui fecit reddere / propterea

per gratiam / magna sunt dona sua dissi
mulare non valens est vobis in diuina
necessitas amoris cum ipse non sibi
sed nobis per dona sua et demum eo
solere voluit / o anima con
iuncta et anima ipsius duobus conie
ge cum virtus ipsius dei exemplare
/ diu cum in custodia fuerit cor
tam quoque vita procedit omni
ergo custodia serva timore sancte cu
re cum suspicione sua vivi de
bitur spouse tuo cor tuum / da illi
cor a quo processit cor / noli anima
cor adulterium cor nec ipse noli cor
per amorem conditum a deo sposo
tuo dispungere sed esto fidelis et
sua custodi cor tuum quia ex ipso
vita procedit // adhuc obsecro ut
custodia serva cor tuum / ipse cum
de celis videt omnia nec ipsum
quicquam latere potest / ipse scrutatur
corda quid cogitas tu anima
et ipsius ecclesiam sponsus suus non
furore sed explorator ut
semper quo est absente cognos
cens et ideo time ne forte
sine eo sollicitudine per fidem tuam
subvenerit in te signa lascivie
et currunt te / zelotipus est enim
iste sponsus tuus vide si alium
amatores in cor tuum recepisti
amatores et dolose dulce ama
credit aliud et adherebit / deliciis
illecebris adherebit / diligens
eciam est ipse amator tuus et no
non nisi sponsam dignam habe
speciosam ut posita virtutibus spe
ciam nobilem et decoram habens
pulcram et ornatam et ita gloriosa
in albis sericum enim et

Pedes sibi viderint de macula
aut rugam statim oculos ad
vertatis / eo quod nullas potest macu
las aut rugas in candore sustinere
Esto ergo velud lilium sobria et
casta esto sine macula / sicut illa
est ut aliquid frequenter valeas
aspicere. Certum quod si hec custodia
veris tunc sibi semper sine vita ha
bebis et in regno patris sui semper
deliciis celestibus perfrueris. Quod
ipse nobis prestare dignetur deus
qui sit benedictus amen

Sermo xlviii de sapientia dei

Ante iudicium interrogate
ipsum et in die domini vobis medi
cinam // Ipse unicus redemptor generis
dei filius destinat nobis deus
scendens et mortem tandem su
biens temporalem ne gregem
suum sine pastore relinqueret elec
tis pro primo apostolis precipit et
mox cum primo apostolorum plenitudinem
tribuit potestatem dicens
Symoni Petro tibi dabo claves regni
celorum // Summis doctoribus apostoli
quarum ad curam sollicitudinis
claves ordinent quoque ipsorum suc
cessores legittimos iudices tam
super speciale constituit quales discipuli
sunt ut inter lepram et non lepram
discernere / evellant et dissipent / edificent
et plantent / servos quos scindant
vulnera a tempore que salutis
non sanant disciplinam / possunt
agitur unigenitus dei patris in
duces per climata orbis ter

ut sic dicant et quod rectum est pre
cant et dimittunt quod sanum est suis
temporibus ponunt / quales sunt
ipsa opere doctor magis omnium
Amore iussisse / Hii enim sunt qui
gemma nec dum sponsus sed eciam
principum et ingenerdum regum in
patris in tamen // Hii sunt gemme
clarum regalis sacerdotum / gemme su
perne dignitatis lux virtutis dei
nitiscunt omnibus credentibus
qui vos vocavit in admirabile
lumen suum // Hii sunt qui non de
tenent sua sed omnibus in
possessoribus terrene sed omnibus in
dicit eis cognoscunt // Hii sunt quod hominum
reddere racionem dignatus deum
suos sibi commisse // Hii sunt ad quos
regnum celorum claudunt et porte
spem reserant // Hii sunt capite
populi ut omnis plebs inclinata
accipiat qualiter agnum capitis
derigatur // Hii sunt qui per bonum alta
sanctiores sancti multi pecunias
hiis potestatem dei filius contulit
demones expellendi / venatores hu
riendi sacramenta conficiendi
et dispensandi / corpus et sanguinem filii
dei conficiendi // Hii sunt angeli dei
missi verbum divinum in ilhuminent
purgent et perficiant / illuminent per
sapientiam / purgent per doctrinam
perficiant per honestatis exemplum
Hii sunt ad quos verba domini
modo sunt prolata in sermone isto
celum aperitur pater apparet
deus regeneratus vobis omnis
creatura admirabilem reddat / deus

terrore concussus abicitur et an
gelis dei gratulantibus / gaudium
est enim angelis dei super uno peccatore
penitentiam agente. Et beatus Gregorius
hii sunt expositi tempestatibus
turbinibus et quasi signum posi
ti ad sagittam / omnis siquidem
causa semper vertitur in periculum sui
sed olim omne pondus plus ipsum
est in sancto / Et venia confessio
publica artificio diaboli contextus
et quasi quedam conclusa fraus
resolui spectat ad illum / Cum
vero sit desperare quomodo veniam testa
tur lesus propter scelera sua esse
omnis iudicum ¶ Presertim cum de
crimine certo esse et mobilem
causam gravedo non audeat se de
tegere. Et de ordinata esse periculum
velle petere aliena tantaque
rapta morte vel quacumque corrupti
et ad corruptorem disponi / Consimilis bo
nectere tribulatio / Sicut quantum bonum
a malo distat pacem et si petens
adhibeat medicina esse difficul
tas medicari apud examinis neces
tatem que sunt Ezechie qui se apud
ad se eam que sunt gemitu deliquisse / Ecce
et cum gemitu ... potest
recollectio bonum esse et tamen potest
causa optima ... quas tulimus vel
tas causas quas ... apposi
tas causas quas super est appo
tendendi // ... qui adiudicat
te ... non dubitas sed cetebant
... apud optime corpus
... iudicium ... quod sit
pollicitus ... in spiritu sancto
... medicinam // Denique de

ad tribunal prouocatur imprudens
aut exspoliationem uel alios curatur
ad iudicium desistit quomodo potest
in tenebris adiuuantes eludere
qualiter victoriam reportare / Exsurgit
amplius / implorat adiutorium
expertus uel amicorum suffra
gia adeo quod reddit supplicans
ex quasi noctes ducat in diem
in suspiriis / Cum autem deus in
sacris describit iudicem scripturam non
intelligit quam diuinam dispensa
tionis sententiam debeat repor
tare / Cum autem adserit
conscientie ... placitum ad pacem
doctorem proprium iudicandi prudentem
uiat per scripturam non iudicet
cum in iudicio conscientie sanctus
tatur terrena substantia in foro
conscientie anima pretiosa
sanguine christi redempta secundum eius
rectius iudicanda sunt de pro dat
tota quippe orbis celi et terre
non / omnis decor mundi de
aurum et lapides pretiosi de
... diuitie nequeunt ...
... anime compensatio
/ quod ... tamen pari
... de ... multa de pe
cunia / pax de celo ... de
auro / panis de ... de
mundo (magnanimitas facit) [illegible]
... aut nullam
... in dimidio / ... tam
inestimabile precium ... quod
ipse deus suum ... homo tandem
... affixus mortuus et sepul
tus ut tandem resurgens

et ascendens in celum ipsos secum
ad celos traducet / Si talis mis
sio et amicus pialis que nisi solo
deus salutem dic sic rependen
dat / Beati quod divisissimum iminet
iudicium hominibus quia cum habitatibus
in regione umbre mortis lux orta
sit magis tamen dilexerunt tene
bras quam lucem et amplius
hiis qui dicunt deo recede a nob
scientiam viarum tuarum nolumus tu etiam
tenebras gehenne. aliter de adu
pidem districtum de altitudo
iusticie / Secundus mundi ama
bilia quesierunt quod oblectame
ta fuerint et induerunt letari in
eum mundo nequaquam potuimus
nisi meorum iudicium terrorem
terribilem amittamus / Ideo recede
a nobis quia scientiam viarum tuarum no
lumus / O insensati de vobis si
de a nobis recesserit qui est bo
ta dulcedo ipsius et advenit
deus qui non querit aliud nisi
ut maneat et perdat / Ideo me
ut iudicium dei districtum pa
tiens nostre ad ipsum et tandem
terrorem deo amabile delectabili
et corde quod / aut iudicia dei
tremenda creatura homines non
attendendo dicens in iudicio de dei
tene postea bonus sic fecit lame
tacionibus et de eorum cingit. ibi
sequidem abstergit deus lacrimas
ab oculis suis et iam non erit aliquis
neque clamor neque luctus sed nec
ullus dolor qui posset ...

hic lacrime precedunt lacrimis q
tinue / Deus surget tecum / Ad
cho / Ita prima / Servare autem inte
rius ad iudicium in rogate tempus lucis
unde te precedabis ipsos aut plus
ut iudicent causam tuam que
presentes qui fecit districte ut
ut legitur in canone medicus est
cutta rimari sic cum consequentia dei
in vobis mediatam in rogate
tempus parte post id domum et illuc ad
vocare et ibi lucide quippe ye
xliii° per iniunctam ce redite ad cor
hic et dicit apostolus j cor xi° Si nos
metipsos iudicaremus non utique
iudicaremur Qui ergo prius interrogat
se ipsum iudicando non utique inde
cebit ut dampnet sed ipse iudicio
sui consequenti dei in vobis medi
cinam Quia bene se ipsum interrogando
qualis est quam grauiter offendit
deum vel proximum non discernit sum
se iudicandum subiunxit
sed sic se precede iudicandum subiunxit
tit ille cum se audit sic iudicati
Sed cum peccator culpam suam non
agnoscit qualiter per medicum qui
morbum non vidit sanari potest / Sicut di
cit boecius in libro de con
solacione / Et quam medicus
expectas oportet quod vulnus tuum
detegas / O quot sunt quod medicum
se per sacramentalem confessionem
salutis qui legitur sunt finibus
peccatorum / Et hoc ideo quod semper
quomodo fecerunt et in quo quali
acciderunt et in quo / quo frequen
ter quomodo et in quo / quomodo
deseruerunt / quo alios ad peccandum

vel incendium proximis pertraxerunt
qualiter domus dei abusi sunt
quantum dirum inhumanitatis per
mis irrogarunt / Quomodo de li
bertatem ecclesiarum violare teme
rarie presumpserunt / Quomodo manu
sacrilega bona ecclesiarum que sunt
de speciali patrimonio ihesu christi dis
traxerunt / distrahi consenserunt
vel auxilium de distrahendis
contulerunt seu distractorum auctori
fauerunt / Inde quippe multis locis
et plangit videtque dei ecclesias laceratas
ministros dei possessiones occupa
re per eos quos non cernit habere
sponsa christi defensores / Sed neque
[illegible] adest qui ulciscatur / Ipse est
qui iudicet et dampnet in persona
cuius ipsa loquitur per iheremiam
disperne eam in manu [illegible]
te non sinitta / nichil quod reputa
vel superius pauperes opprimere desin
tiliue eos nutrimenta extorque
re ablatis nutrimentorum rebus
mortificare nullam maiorem in talia
minitatibus constantur ostendere
// contra pios et pauperes spiritu recipere
et eorum pluribus miseris dicitur vel
[illegible] cum dicat per regula templi
tamquam non debeat in alterum
detrimento // vendam sicut fertur dampna
tionis sententia in eos qui non
possunt fame morientes / vel non
possunt sponse nudatos pasta
vestimentis [illegible] super hoc in eis disceptata
sunt opprimi et quod et non dedistis

mihi manducare / sitim et non
dedistis mihi potum nudus eram et non
cooperuistis me infirmus eram et non
visitastis me / quid fiet de illis
qui crudelibus plane rapiunt
male vestitos despoliant pau
peres excoriant pupillos et vidu
as opprimunt afflictis afflictionem
apponunt miseris miseriam addunt
de pauperum substantia luxus suos
implent et vendunt et hiis non aliud
thezaurizant nisi iram dei iusti
et ut incipiat furor dei eis idest
eum / Ideo dilectissimi intelligite
qui obliuiscimini deum ne forte
ad tribunal sui iudicandos omnes
te suo iudicio representare vos rapiat
et non sit qui vos eripiat domini
et non sit qui iustum iudicium iudicabit
in eos iusti iudicium iudicabit
cum omnia quid sit reddendum de
operis cogitate / Propterea vide
temptationem de labore et abiecti ut postea
tamen de labore in iudicium et tali
bus vindictis non iudicamini tali
bus competeret iudicare vel tales
/ Cum enim se ipsum non videt quo
alium videre sit decore aspera
qualiter et videt adhereat quod
saluti sue necesse competit / quale
complementum dare sit alienae / quod sanctis
sibi quo providet erit multis et
tenditote qui vi oppressistis in vanitate
tes afflixistis afflictos qui
fuistis et repentinum conuersi qui
dampna praemiis praegressio quod
bene multis absolutas facere
dominum impetrare vestris capitibus nisi
repetierit ablata // Non enim dimitti

peccatum nisi restituatur ablatum
nisi forte dicas magis sum
stabis si oui debem restituere
tunc libri non sufficiunt omnes
diminuere quid faciam si de-
non valeo mendicare erubesco
Dicendum minus est ne non iudi-
cium ut tu de rapinis et furtis
ditescendo resultes illi vero
quos detines scilicet fame moria-
tur tu gaudeas ille lugeat tu
magnificaris ille supplicium
exultatur non licet/ sed ante
iudicium in longo tempore ut ab-
lata restituas leges et offensis
ad plenum satisfacere ne tandem
ne forte tam ad iudicium de-
districtum rapiaris unde adhuc
ferma detineret quod adipisci vim
necessarium debitum reddere ne-
ut scilicet minimum quadrantem
Et autem fiunt qualiter restitu-
tionem faciendam obligantur
formulas tibi tradam/ Et quidem
si frequentes sunt assentatores
raptores sunt vel inducunt eos
propter ipsos sequelam seu cupa-
de auxilium et adulatores ut complices
sunt alium plerumque cum esse ad hu-
iusmodi rapinam quam alias facerent
ni non essent si fecisse omnes
de malefacto tenentur in solidum
hoc est ad satisfaciendum pro toto
dampno Et vero sunt vel probabiliter
credunt eadem si non affuissent
propter sequela complices adulatores

pena pro
restitucione

vel de tractatu nichilominus rapinam
hm)' fuissent facturi/ tamen de hiis
tenentur que precise vel alias de ipsis
familia pro fecerunt directe vel
occasionaliter et que de habuerunt
vel expenderunt // Et ista concordat
scriptura et augustinus extra de pena et
remissionibus c. 1. et ultimo/ de ecclesie
et qualitate c. tuam/ de pena et
quia de c. in talia/ xi q. iii
cum multos/ Et sanctus ut dicit
beatus thomas 2a 2e q. lxii articulo vi°
// Item qui defendunt raptores aut
fures tenentur in solidum et re-
ceptores si sciunt rapinam a furtum
eadem tenentur in solidum nam
tamen peccant notat glosa ordinaria
in extra de officio delegati c. 1°
vbi tractatur de quadrupla et
semper et ut etiam amicis et ipsius
quam sciunt vel opus // Item si de
mandat rape vel rapinas sive ratione
statum ratum habuerit tenetur de om-
ni malefacto in solidum xi q. iii cum
consentit/ Et hoc etiam quia non
solum faciunt mala sed eadem
facientibus consentientes digni sunt morte
Romanos i° // Item ordinariis qui dat
tot damnis hoc est sine quo
causa tota dampni hoc est sine quo
non fiet aliud dampnum tenetur in solidum
// Item si quis per alium complices vel socii
etiam est propter ea quod dampnum fecit
voluit ut alios arceret in talibus
nichilominus complices in hoc casu sunt
facere debent nisi spoliatus raptori
liberaliter remittat sed secundum innocentium
et hostiensem extra de homicidio si
dignum// Item si quis corporaliter

ad rapinam vel dampnum ita quod
sine tali cooperacione non posset
vel non potuit fieri tale damp-
num tenetur in solidum si autem
sine ea fieret restituat quantum
nocuit per se sine personis alterum
liam suam vel quantum de nobis
illis habuit aut expendit secundum
Innocentium et hostiensem ubi supra // Item
cum plures dampnum simul fecerint
sibi invicem sine alio vel plures sine
isto id fecissent / tenetur iste sol-
vere pro rata sive porcione hoc est
quantum contigit eum de dampno
commisso // Item non potest distingui damp-
num quod ipse intulit ab eo quod
alii intulerunt secundum Innocentium in eo
capitulo sicut dampnum // Item si quis
tradidit cum raptoribus vel fur-
ibus vel cooperatur ad dampnum fa-
ciendum nam etiam liber ac restituere
si prelatus erat raptorem vel furem
defendere nam spoliatus semper
tam propter suam pravitatem non aude-
bat respicere spoliatoribus vel inten-
debat domum suam // Item si aliqui
non tamen malo volendi ut etiam
defendendi vadunt cum aliis non
excipiunt nisi significet hoc adver-
sariis nam alias adversarii te-
mentes eos res suas non audent
defendere et sic perinde fit ac si
adiuvarent // Item si quis receptor
est latronum furum vel predonum et
tuetur eos ne cognoscantur vel
vel dolo malo celat rem rap-
tam vel subtractam ita quod cohi-
impedit restitucionem tenetur in solidum
// Item qui videt furtum fieri et dominus
lese tacet licet peccet non te-
netur restituere nisi ex officio
ad hoc teneatur / Quod sit propter
qui ex officio tenentur iusticiam
conservare quibus redditur stipen-
dium sicut contestat ut iusticiam conser-
vent ut dicit secundum beatum Thomam in
scripto / et idem est dicendum quod sit
ubi res rapta vel furtiva est
et non intendit eam dominus restitui
quod non tenetur ad restitucionem nisi
ex officio ad hoc astringatur gra-
viter tamen peccat quia ut
dicit [illegible] non fur solum qui ille-
cit res tenetur qui furem
occultat sciente possessore hoc est
domino furtum non indicat extra
de furtis Qui cum fure // Item
si quis sciens rem esse furtivam
vel rapinam emerit tamen aqui-
rendo emit eam si emptor
[illegible] 2 q. 3 [illegible] in glossa
in dubio ad restitucionem tenetur
nec liberatur etiam si res illa pe-
reat morte vel alio casu
consumitur seu sibi violenter aut
furtive subtra-
hatur et est racio quia furtum
committit contrectando rem alie-
nam invito domino ut in lege
prima digestis de furtis et
fur semper est in mora restitu-
endi ut in lege si pro fure digestis
de condictione furtiva
[illegible] quod dedit

pt repetere ab 1o emptore non
expensas suas si quas ibi fecit
et si restituant rem dictionem
quam adquisivit percepit non liberatur.
13 ¶ Item si plures fuerint rapto
res quasi partes in quibus ulla
e duxit si quilibet per se vivit fa
cere rapiam itaque quod quidem
pro alio non videtur dampnum fa
cere vel non posset ea tene
re in solidum et est ratio quia
in tali casu quilibet similiter ali
os astruit eos facientes omnes
quod tenet sicut cooperatores facit extra
capitulum sicut dignum extra de homicidio
Si vero quilibet per se dampnum fa
ciebat quilibet tenetur quod fecit
14 ¶ Item si qui nec adiuvant ad
rapiam nec talibus consenciunt
ex rapina quod dat accipiunt
res de rapina quod datur accipiunt
vel credunt aut habent in domo vel
talibus eis quod credunt nisi aliquid
aliud intelligant in utilitate aut
sciant res huius consuppressent
ad restitucionem per se tenentur
per quod patet quod uxor et ceteri
familiares tenentur de omnibus
que sic comedunt et bibunt
et expendunt ¶ Item si quis vadit
17 cum raptores vel fures causa ali
cuius rei non alia ut ipse adie
cione et inde non vivant sed aliquando a
stituciones tenentur si commode a
libi expensas habere non possunt
tunc non potuerunt et habent spem
probabilis de commodo cum imo
licitate de se ipsis vel puta

et ratio quia in hoc casu causa
spoliatorum agunt fecit extra habet similiter
extra de pena excommunicationis Cum voluntate
de cuiusdam supra in hiis que
ibi leguntur et notantur ¶ Item si vir
aut raptoris aut furis est tangens
bona et rata posita quod nec habet do
tem nec habet aparenciam
suffragium nec sine periculo per dona
enim et elemosinas operare hospitali
nec potest necessitati sue
aliter consulere pro tunc de rapi
na mariti ad sublevandam solam
necessitatem vivere et ratio quia ne
cessitas non habet legem de con
secratione di. v. discipulos sicut
tamen habeat propositum quod restitu
at quam cito poterit quod quod sic ex
pendit ¶ Item si principalis dap
nificator plene satisfaciet quod ad
ipsum dampnum et interesse omnes a
ceteris liberantur quia bona fide non patietur
ut bis idem exigatur Si tamen
principalis absolutus est per spoliatum
non propter hoc alii a restitucione liberan
tur nisi expresse intelligerent
consentire eos liberare et ratio quia sublato
principali tollitur accessorium et non
econverso extra de constitucionibus
c. translato et de penitentia in medio ac
cessorium lib. vi ¶ Item quamvis fur
aut raptor rem raptam vel sub
tractam ipse restituat et satis
faciat pro eadem nichilominus tamen
post restitucionem dampni pro iniuria il
lata per se vel per interpositam personam

suppresso nomine vel expresso et
ut qualitas exposcit negocium ad
petendum remissionem tenetur
et racio quia res ablata et in
rem sunt diversa ¶ Item communis
sit sanum consilium ut si quis rapi
endo vel subtrahendo rem alterius
dedit penam ut post satisfactionem
petat sibi penam aliquo quantum
cum contingit remitti dumtaxat te
tamen ad hoc non tenetur et racio quia
pene non debentur nisi fuerint adiudi
cate ¶ Item communis ille qui iuste pu
gnat non tenetur hostibus suis de dampnis
que passi sunt ab adversariis eo
quod causa sua iusta per deo suo exponit
[illegible] tenentur si tamen fuit culpa ne
gligencie eos defendendo tenebitur
negligencia eius culpe comparatur ¶ Item
qui emunt aliquid de rapina et sic igno
ranter dicunt si perdendi [illegible]
[illegible] vel [illegible] ut patet [illegible] pu
blice istud sciebat non excusantur
sed ad restitucionem tenentur xiv q. v
[illegible] et [illegible] ¶ Item licet possessor
male fidei re perdita vel alienata
translata ad eius precium teneatur
possessor tamen bone fidei tenetur
rem restituere si habet si autem
non habet tenetur de lucro [illegible]
locupletior est factus et non plus
et non tenetur de perceptis [illegible]
tis durante bona fide [illegible]
[illegible] extarent postquam incepit
habere malam fidem ad restitucionem
tenebitur ¶ Item si durante bo
na fide [illegible] petit rem non tenetur

eo quia quod non erat in culpa resti
tuendi / Ubi si alienavit rem
durante bona fide non tenetur
racio quia non desiit dolo possidere
¶ Item licet ille qui honorem dignitatem
[illegible] vel beneficium ecclesie impedit
ne beneficium detur alicui et procurat
quod detur digniori ad restitucionem
non arcetur vel ad aliquid compe
[illegible] si tamen impedit ne prebenda
detur digno consulens quod non detur
si hoc fecit aliquid negocium sit
[illegible] tenebitur ad aliquid rem
[illegible] pensatis condicionibus
persone et negocii secundum arbitrium sapi
[illegible] non tamen tenebitur ad e
quale pro eo quod cum non dum fuit
adeptus potuit multis impediri
/ Ubi vero iam [illegible] et tenetur
sit quod alicui detur dignitas vel
prebenda tenebitur ad equivalens
beneficium si potest vel saltem ad [illegible]
[illegible] quale potest ei procurandum
/ et racio [illegible] acsi iam
habitum sibi abstulisset / et idem
[illegible] de illo qui impedit aliquid
[illegible] ammittit
quod habere [illegible] secundum Thomam
et Petrum super [illegible] di. xv.
Sunt quedam regule de [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / reddat [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] que abstulit restituat vel
penitens de rapina aut furto

scienter si nolit iudicari advoc-
tem relinquat. Statim postquam
licet posse restituat. Septimo si accipe-
re rem alienam est peccatum contra instruccionem
detinere rem alienam est peccatum in
sciciam cum spectat ille qui dicitur
Cera absque eius voluntate modicum aut
tempus non licet. Ideo neminem cum
dicitur Eccli xxi° Quasi a facie
colubri fuge peccatum. Redde ergo
quod teneris vel saltem dilacionem pete
ab illo qui potest benignum concedere redde-
re potes in quo lesisti. Alioquin quod
non poteris reddere in presenti
sum tamen habe reddendi propo-
situm cum posse affuerit et facultas
reddere spoliato si scitur ubi est
et superstes est et commode id fieri potest
alioquin de consilio ecclesie redde pau-
peribus. Si vero res exprimat heredes
redde heredibus nisi aliter disposuit
testamento si quod fecerit. Si est
res notabilis et sciatur ubi sit lesus
redde sibi. Si res modica et talis
sit lesus quem velit quod non tendat
pro tali re proximum ad devocionem pro-
ter fatigue de consilio ecclesie
pauperibus erogetur. Si vero res
est magni valoris et non sit commode
lesus vel spoliatus degit tunc
mitti deponat in aliquo tuto loco
et presentet spoliato. Si autem
spoliati aut lesi restituere aut
contrate ecclesie in operibus ecclesiasticis
et maxime in elemosinas pau-
perum et redempcionem captivorum

in illa civitate vel villa aut
si villa restituatur saltem in illa diocesi
ubi rapina est commissa cum consilio ta-
men illius diocesis reddere. Si vero nec scis
diocesim nec spoliatos compertas
si summa est modica ad arbitrium
proprii sacerdotis. Si vero magna ad
arbitrium episcopi qui pauperum est vel
esse debeat dispensator nisi a-
liqui discreto super hoc commisit spe-
cialiter vices suas. Cum igitur
tu qui proximum spoliasti vel per
rapinam aut furtum lesisti ex hiis
elige aut restituas omnia spolia
furta et rapinas et sic liberaris a
servitute dyaboli et efficieris per adop-
cionem filius dei vel ut retineas ali-
ena et remaneas sub iugo et potestate
dyaboli a communione defendas te
fendi terram. Si plus pro pete di-
lacionem tante saltem pro aliquo spe-
presso nomine aut per tempus si timor
pericli non assistat aut lesos per certum
terminum certum condecentem depauperis
assignes. Si optes dilacionem lucis
sit vero si nullam et bona tua ad
satisfactionem vix cum sic extendunt
credebamus et absque dilacione satis-
facere teneris quia fur et raptor semper
satis inde et cum semper auget tem-
pore peccatum. Postquam aut bona quod respicit
excusat nota paupertas domini est
vel respicit necessitatis si multis qui semper
est quando dives debitor habet quod
fiteri pro usu ad vitam paupertatis
vel extremam necessitates in qua

vite necessaria accipit absque cul-
pa. Unde Ieremias si rigor
vobis videtur/ oportet secundum fidem ut omnis
inequalitas ad equalitatem redu-
catur. Ubi quis vult ad destructi-
onem predictam iustus in bonum ac salvan-
dam. Ad quam salutem nos dei sapientia ex-
moneat splendor patris et figura sub-
stancie christus deus ut perfecta virtute. amen.

Sermo xlix de sapientia dei

Reliquit iter rectum et ambu-
lat per vias tenebrosas. Proverbiorum ii.
O altitudo diviciarum sapientie et scientie dei
quam incomprehensibilia sunt iudicia eius
et investigabiles vie illius. Lux que
illuminat omnem hominem venientem in hunc
mundum de summis celorum ad yma de-
scendit/ Quedam tamen homini ad lu-
cem hanc spectandam adorandam
et amandam accedunt/ alii vero alie-
nandam delectabili amabili et glorio-
se luce se avertunt ne videant veritatem
quia se avertunt oculos suos declinare in
terram. Unde consuete homines contra lu-
cem ... non nulli tamen sicut quod te-
neat verit non nulli ... nequiunt oculos ad
celestis aspectum ... attollere
lucem presumptione veritatis attollere
... sunt omnibus ... institutum
... illuminat/ dies eructat ... iustum
nox illuminat/ ... non sunt
... dicunt in ... quam reliquit in-
iter non nisi nam qui reliquit i-
ter rectum et ambulat per vias
tenebrosas inter lucem et tenebras non
tenebrosas ... considerat ponunt
distinguit ymo ... lucem
lucem tenebras et tenebras lucem
/ ... quod iniustos et iustos simul
conveniunt et filii tenebrarum filios lucis
persequuntur/ volunt enim intelligere ut
bene agant et ideo tamen ad lucem
videndum sub doctrinis admo-
nentur ne dum non vigilat quod ad
lucem que lux in tenebris lucet
tenebre eam non comprehendunt ab-
scondunt ymo oculos suos ne
videant veritatem claudunt/ hic
est qui cum in tenebris ambulet et
opera faciant tenebrarum/ Quid quod
de luce dicta dicitur perpendunt
et in tenebris quod oculis spiritualibus
lux refulgens est contra credunt
ut hostes qui luce annunciant
veritatis et oblivisci conspirant ut persequ-
tur in gerunt ut ... in no-
tur ... medium
... veritatem/ Rex super
iustorum ... iudicia abyss-
us ... iniusto ... et
iniusta et si iusto ... et
... vel despoliari sinit et
... inedicta ... mala ...
... ipsorum ... quanto magis
... tanto
cum ... patria ... tanto
amplius ... et pretereat ...
dum fratres Ioseph iustum et inno-
centem extinguere crederent dispo-
nente ... prudentiam
nente per ... exaltavit sicut legitur
... super exaltavit ... legitur
Genesis xxxvii et xli°. // Laborent sic
quidem mali per astucias ...
... dolores ... coquunt
velint et ... non
sit ... fiducialiter ... non
... malignatum ...
... comprehensum. Ecce namque Laban in re-
cum/ Ecce namque Laban in ce-
... Iacob ... mutavit
deum Iacob ... divina
ut ei ... divina
dispensacione ... Iacob ...
fraudabat inde ipse Iacob.

amplius dicebatur gen. xxx / nec enim
mundi sapientes consilium qui iusti
et deo deo complacentes et dispara
bilis eo quod non est consilium contra deum nec
cogitacio quia omnipotens / invenerunt
quos nullus videat et iusto ma
ledicant non peccaverunt si zelo
bono vel vel male dei tu dene
alii dispositi moveantur ysaac
persequens voles benedicere filium esau
primogenitum iacob benedixit / o dei
occulta iudicia / dicebat ipse
dominus pharaonem non dimittas
innumeros et ipsum per moysen
fiebat requirit exo v et sic
et inde fuit non illos mittere in
sapientia et verbo dei persistere et tunc
dixit ne perdendi exemplares
ipsius sapientes antequam educet
dominus filios israel de terra egypti bo
quo tempore affligit eos et flagellavit
promisit / sic et hoc antequam vitale
appareat iusticia ut lampas
attendat illustris et oculis intuentes
exponitur venit dominus sancte iustorum
et venit quod iter eorum prohibet per
mittet tamen occultis iudiciis quod
falsa et bona reputent probabilia
hominum vero sunt ut mali in
iustificant sed iusti quod ad id que
autem respiciunt de iusticia angelorum
bonorum vel malorum nam malestia
pharaonis fecerat signa et mira per
moysen ultio tamen desiderat / omnia
multa milia erant de filiis israhel
quibus deus promisit dare terram lacte
et melle manantem ille tamen

illorum quibus dat promissa terram ingressi sunt
sed caleph et yosue et parvulos mor
tuorum num. xiiij. / sic et hic omnes ad
vitam vocantur pauci tamen vitam
capiunt eo quod relinquit iter rectum
et ambulant per vias tenebrosas
multi enim sunt vocati pauci electi
/ o tremenda iudicia dei moyses
fuit qui dum fuerit ad patres vide
bat qui sepe et sepius populum peccantem
vite sue innocentia et fidei constan
cia deum reconciliavit semel ad a
quas contradictionis peccavit non obtinuit pro
se ut intraret terram promissionis num.
xx / sic et hic non nulli sunt pacifici
magis qui ante deo lucrifaciunt vel
tiniam peccantes proximorum erat
multitudinem vel iniusticias non possunt
delere terram de qua dicebat ipse
porcio mea domine sit in terra viventium
¶ Tercio est hic quod filii israel contra filios
beniamin de consilio et voluntate domini
pugnati bis debellati sunt postea
tamen illos penitus deleverunt nisi quia
non fuerunt contraria pro ea causa iudicum xx
sic et hic non est iusticia nisi belli
non adveniret tamen victoria si pro plures
belligerant ad nationes provocavit
excellencius per peccata ante si non deum
de ultione venit quo dominus erat
bat et dispexit omnes operantes iniusticiam
¶ Quarto est hic quod promisit dominus capi ar
cham a bitontibus ubi multa mira
fecit et tum recesserunt philistei
bethsamite cum gaudio rece
perunt eam percussit tamen dominus ex
eis lxx. viros magnos et quinquaginta
plebis prout legitur i reg. vi. xvi. nisi
quia deus intelligit cor non

manum nec in victimarum vitulis
placatur deus quia melior est obediencia
quam victime / Sic et iuvat isti non
multi templa edificant, altaria e-
rigunt, ministros ut serviant compa-
rant, qui tamen de furtis
multiplicant, quia tamen de furtis
et rapinis id agunt aut vanitate
quia hominibus videntur tales esse devoti
et magnifici sunt cum dispendio ceteros
alias id per pauperum vel bonorum sicut patet in
vanam mercedem ab hominibus sed non a deo
quam amant receperunt / Unde et hic ipse
Saul quo melior non erat in populo tam-
ipse in rege eligitur / postea tamen
ipse per peccatum deiectus nisi quia vitalis
minus e milicia sed traz / i Reg. xv
nimis e milicia se traz. ipsi
et ipsi qui presumant salvare non
erit / Sic non ulli bene in tempore
tandem male terminant / Sic quasi
dicebat vite sue bonus de iis tamen
finaliter reprobantur / Sic et hoc
quo ipsorum amicitiam aliis de ste
per ipsum postea tamen
cum multis sunt excepti postea tamen
fuit plures per mulieres seductus
et adulterii mira dum oppressus
Judicum xiii° unde ipse quo spiritualis
sed oi dec, et rel ne mult tinle
dz spiritu e tam tu q̄ suo vi...
Iterum tandem / Sic et hic ipse deum
q̄ erat minus et isi ullis reputari
omnes et fecerunt qui vocati sunt
filii eorum ad pinnacles iste fuit
neglectus vel contemptus in rege ...
grave ut per ipsum totus populus salu-
bus subiectus eo quod sua pugna
et per eum sublevatur. i Reg. xiii unde
ipse de humilia respiciat et alta a

longe cognoscit, et ipse de superbis
resistit humilibus autem dat graciam
cognoscendi / et ipsum non respiciat ad
corporis qualitatem ad omnes nobi-
litates secundum mente et ipsa ipse
est quem vult humiliat et eo
altat / Unde et hic ipse dixit de corpore
filii contra adulteram de bo-
nitate David et filii eius qui edifi-
cavit et templum altis
in parte spiritu ...nie doce me ...
erant in Reg. vi° unde ut qui fu-
erunt quia gigantes stature fuerant
cum mente multis sibi debita per
superbia dominus eduxit vera deserte
corpus blandiuntur, et cum venit per
et facilius mente per ante non
erit et spiritu mente pro / Sic est
hoc per adulteris et homicidis da-
vid similis tamen primus meruit et
tamen terme tenebras potius sunt virgines
in Reg. xii° / Similiter vide populo
lxx milia hominum corruerunt
in Reg. xxiiii unde per quidam spiritum
pene respirant et ... ...
oculis deus judicio sicut et ...
innatus populum possidet eos per illum
quo et corporis ... ... per aliis
crevit decimo homo de paradiso // Unde
et hic per salomonem dicit ...
sapienciam prosperitate et pace per
ullum pecatum habuit omnium
et sapienciam ... ...
orbis terre / postea tamen
praecipit eum ... et cor eius
amore carnali depravata ac
multiplices sibi ... ...
pervertebat iii Reg. xi° unde ibi
quod cor suum ... deo pace ...

quam unius dei non potest. Sic ho-
donauit actiue non minimum
quod certis similitudine analogiis
spiritualibus creditur et theologizat.
Quid est hoc quod precepto dei pre-
fectus est Jeroboam super decem tribus
qui tamen populum ad ydolatriam
maliciose induxit iii Regum xi et sequentibus
quia tercium ut habetur in libro
sub specie patria populi de stirpe re-
gnare ypocritam. Quid est hoc
quod cum achab rex esset scelera-
tissimus et audiret penam sibi pro
peccatis comminantem adeo in flagellis
quod tamen exterius coram deo humi-
liatus est dixit penam sibi infli-
gere prorogavit infra ut nos do-
ceat quod si tam valuit humilitas
exterior apud deum quanto magis
interior que est vera et de corde
ta. Quid [illegible] filiis [illegible]
sed noluit nomine eius tamen [illegible]
prime noluit audire [illegible]
restaurare [illegible] unitatem [illegible]
etiam qui temporales [illegible] mancipa-
tam. Quid est hoc quod Hieu rex [illegible]
maximo zelo [illegible] est cultus
baal ita quod deo complacuit
daret et tamen ab ydolatria vi-
tulorum Jeroboam non recessit iiii
quod sunt non multi qui [illegible] deo
talia [illegible] in spiritu. Quid
est hoc quod electum populum de captivitate
[illegible] fecit [illegible] permisit
omnia abduci [illegible] ut gerebat dominus
[illegible] Thobie xii [illegible]
[illegible] duo filii [illegible]
qui ideo [illegible]
que ignorantur [illegible]

mirabilia eius et fecerit sic eos quod
non est alius deus preter eum sic enim
[illegible] patria populi captivos [illegible] et
[illegible] in babilone ducebantur. Quid
est quod thobias post multa mirabilia opera
quibus sollicite intendebat [illegible]
[illegible] caritatis [illegible]
[illegible] Thobie ii
[illegible]
[illegible] et quid [illegible]
[illegible] bonis quod [illegible]
[illegible]
[illegible] Job [illegible]
[illegible] quibus
flagellis affligitur Job i. Quid
est hoc quod [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] punit malos per [illegible]
[illegible] qui puniunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab angelo [illegible]
[illegible]
[illegible] de judicia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Judith
v° [illegible]
[illegible]
[illegible] Cassianus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sepius mutavit voluntatem suam
Sententia quippe fertur quod pro
sed cum pacem per vocem petunt
absolvitur non est levis sive secundum quod
nec est nec est in divina voluntate
mutatio cum sit simpliciter simplex
Sed est mutatio in opere in quo fit per
alterum in eventu diei iusticia
et absque dubio eos puniret // Secundo est
revelatum quod tempore regis Anthiochi
illustris qui templum prophanavit
quod nemo deservit templum prophanant
iudeos cepit et occidit
multos videri poterat quod magna
esset discordatio et in tempore
ipso prout legitur j machabeorum
in mense abstraxit nobis scriptum
abstulit quod indi(gna) opera notat scriptum
valet et eadem non habet verum quod
scientia nec est admirabilis cuius
plus magis est admirabilis malorum
eis evenit bonum ut possit malorum
pravorum esse nocumentum quod a deo
comminatum ultorem quod est in eorum
mentibus multum fuit vltimum...
quam esse super magnificentie
..... barbarie natio
Secundo ... pugne ...
nec cum ... prophanavit sed pollu-
non efficit prophanat ...
ante regnum ... captivos
... mala esse
dubitat sed ... Secundo
... iudas machabe-
us // Quarto quod ... fuit
Jonathas ... felicissi-
mus qui ad ... rebus fidelissi-
mis ... fortissimus ... mor-
tuus ... in bello ... bachide
... cum
... ex deo ... filio ...
duobus ... cui ...
... occidit symone ... duos
filios eius ptolomeus filius abobi in

convivio ... occidit prout
legitur j machabeorum ultimo capitulo // Tertio
... iudas ... romanis
... vincere ... per-
... romanis ...
... et ... bacchi-
... // ad ...
... romanis ... in convivio
parum ... tempore ... dicto
// quod ... et ... difficile
est ... // per-
... bellatores ... for-
... ut ...
... // quod ... in magnum
... machabeis ...
... et ...
... quinto ... // Quarto est
... eleazarum ...
... lege ... su-
... ultimo capitulo
... occidit
... ij machabeorum vj et vij ...
... ad ... est
... fuit ...
... // ... ...
... ... et
... libertate ...
... videbat ...
... non
... ... ascendit
... ... machabeorum
... ... quod
... ...
... // ...
... ...
... ...
... // Sexto est quod ...
... ...
... voluit ...
... ...

ca° 4° // Sed prius de ph^c melio
ribus perdidit mult[us] ni ei tan
tum bonum i ribus prouenit
sit tunc esse non cedit q^d ei ex
hoc prouenit q[uod] ipse dicitur
puniet // Secundo est hic ubi dicit q[uo]d
fecisti in tulee i carofarum
a bethsayda ubi prius presentes
a vos fecisti i tyro et sydone ubi
si fecisti ulterius presentes esse nempe
nos ergo si in sclus cognosti in
eum obligni pullis debitum ex
yhe i deus idunis quibus mol
lissimus // Tertio est hic q[uod] Jo. bap^ta
sanctificatus ab utero abhec de vilis
simis adultis adi spiritum incestui
eis deuolat nec tamen aliqua
penitentia herodiade q[uod] herodiade leg[itur]
tur esse presentata ca° xiiij et xv°
certe primus non sit dubium q[uod] ei
malo culpe correspondeat mali
pene q[uod] Iohes ipsum et ita
te helie aduenit sed yesabel
persecutionem mulier ipse helias sed
ipse huius persequitur sub hero
diadem meretrice q[uod] cum malo
dat a consolacione propter iusto id
debet iusto affligitur mala eo
admissis supplicium eodem // Quarto
est hic q[uod] petrus apostolus principum eam
pertinere deo penitente et impi
deuenit thomas eo consideret
dicens eam et nos excommunicamur
pro iustis qui ipsis est iusta disposi
cione diuina ecclesie uelut i bonum
amicus cum fuit petrus q[ui] beatus
eos misericordia i ipsis scripta in

seruando ipsis scriptura super ipsos
erga proximos / Et ut dicitur iacobi
g[lossa] q[uod] sed quo credit no[n] de diuina
unica q[uod] i firmitate est distare a diem
credat as suis amistam credit
perpetua oratione carnis magis habuit
cum magis planguit et ipsius ada
mandum deum i talesciet // Sextum est
g[lossa] q[uod] iudas apostolus disposuit deum i
peccatis credit ipsi credidit in primo
nisi ut respondit ore presumpcio sa
lvantis q[uod] ille ex stratu quibus
declaratur ipse fuit a domo uel
hiberg q[uod] super si credit dixit alta sa
pientia timore nec plus super quod opera
¶ Secundo est hic q[uod] apostoli duces ipsi sine
culpa a tantum eadem diligebat christo
dicitur actuum v. q[uod] petrus solus duce
tunc erat fuit ubi heredis corpus
et detrimentum dei turris actuum xiij° post ea
rex sui mendacium est ducis videri est
potest q[ui] des ipse nouitate fidei
uoluit claua presumpsisse // Nimis
per diuinam pro dicit ecclesie fuit fideles
mutabilis eo se lutare ad diuersum fidei q[uod]
sint // Secundo est hic q[uod] stephanus plenus
spiritu qui potuit si amplius processisset
sic tamen sanctus preuiando studio
permisit deus ab ipsis iudeis i ipso
fidei primordio lapidare et vindi
cauit puniebat clementia vel tales
esse premium suis ipse i celo glorioso
corpore coronatus et tanta habundan
tia gratiarum est ad sua nobis deus
sint perpetua et dicit possessio fuit in
re patre et tandem reliquit ex
¶ Vero est hic q[uod] lapidato stephano
facta est tam grandis persecutio in ecclesia q[ue]
erat ierosolimis q[uo]d dispersi sunt

in regionem iudee et samarie preter
apostolos ita quod videbatur sancta ecclesia
penitus defecisse. Sed nimirum dispersi
discipuli ewangelizaverunt verbum
hominibus regnum dei ita quod hoc facto ecclesia
sunt amplius dilatata et cetera quod
destrui videbatur tormentis persequentium.
Tercio quia sic fuit dissensio
inter paulum et barnabam propter iohannem
marcum quem paulus nolebat reci-
pere eo quod discessisset ab eis tem-
pore nec volebat eum secum
habere aut volebat eum secum
assumere itaque ab invicem discesse-
runt ex quo fides debere scandala vi-
debatur. Sed nimirum disponente deo
scandalum est evidenter per hoc quod pluri-
bus predicatum verbum dei et non
erat episcopum eadem dissensio
zelo cum bono operis diviso fuit
duos iustos homines sibi invicem
contrarios vel credentes adiuvari
Sed epiphanius bonus poterat vide-
re iohannem crisostomo respon-
deret sunt epiphanio videbatur
contrarium fuit ... Sed angelo
gabriel principe persarum et aliquo
bonus est angelus respectu et ga-
briel videbat liberatum gentem
iudeorum principe vero persarum per iude-
os captivitatis ... videbat illu-
minatum gentilium vero zelo ex ea-
dem ... deo. Tercio quia doctor
predictus ... paulus de concordan-
cium exemplum pauli de conceden-
tibus impedimentis assertis ... suis.
Tercio quod obsequium cum epistolas ubi
est ... scriptores fidei ... exigebat

potestati cum ... videri qualiter ma-
gnum impedimentum erat que de sal-
ute parte sua id permittere non debe-
bat. Sed ... divina providencia ex
multis impedimentis apostoli uti-
litas ... efficitur nota. Vide
nec paulus erexit ... sermo
in multis postea utilitatem religionis
exempla emulis dederit per opera
que passus est publica. // Predicacione
postea ... absolutus ... mo ...
nec permisit ... predicando quamquam
epistolas ... unde ...
... vel civitate
... hominibus et liberaret
... non ... ...
... nec tot
... secundum que igitur
... cum iudeo ...
... ...
... predicabat / In carcere
... epistolas scribebat et
cum ... adge-
... legi-
tur actuum xxiii dixit paulus ...
... ...
... adge-
... legi-
tur actuum xxiiii dixit ...
super caput ... ...
... ... que
... felice et festo iudicatus fuit
... ...
... appellacione ...
... salute ... salutis
... in passione
illustravit et tandem sua passione
felicitati ... / Sed ...
... ... iudicandi ...

scriptum esse quod comprehensibiliter ma-
nifeste apparent angelica. Cum deo
scio quod incomprehensibilia sunt iudicia
dei et investigabiles vie eius.
Unde quod comprehendere nequeo nec labo-
ro ut comprehendam sed ut iudicia
dei tremenda et inestimabilia
modo ut possum metibus humanis in
timorem convertam dum semper time-
at ut ab amore eius numquam
torpescat. Unde Gregorius quod qui religionis
iter rectum ambulat plerumque
tenebrosa dei iudicia expa-
vescat et ad lucem vite quod dicit
et assumpsit moneat se. Tamen
ne ad absconditam conspicit se dat ne
videat que secreta fuerit
solebat nostre purificationi
et illuminationi ortum per propriam et per
gratiam in qua se ostendit ad
gloriam et manifestat divine visio-
nis, videndam feliciter per du-
cet. Ad quam nos perducere dignetur.

Sermo de temptacione dei quadragesimi.

Preparate animas tuas ad tempta-
cionem. Ecclesiastici 2°. Dicto apo-
stolus beatus Augustinus super psalmum hic dicit
quod vita nostra sine temptatione
nulla esse potest, sicut ipse dicit in
peregrinatione hac non potest esse sine
probatione sine temptatione. Qui perfectus
est per temptationem nemo fit, nec vice-
versa nisi certaverit nisi temptatus
fuerit. Quomodo nisi vicerit ne-
que potest coronari nisi certaverit nec
potest certare nisi inimicum et
temptatores haberet. Et ideo magis
consilium supra: fili accedens ad
servitutem dei sta in timore et ad
temptationes et praepara animam tuam ad
ne eveniat ei vilitate tua ag-
nostere per defectum notitie sue. Nam
certe temptator callidus est temptaturus
tuam animam necesse est ut tu omni
modo caveas de illo quia timere de-
ceat. Augustinus quod sic temptationes ut
dicens temptatis suis non prevalebit ad
animam temptationum. Nec amicus dicit
sed temptatio dupliciter cottidie in-
duet per dictam quia militem per blan-
ditias eum ut deciperet. Et ut
frangeret vel vince. Alia ma-
gna calliditate diaboli non est ea
homo temptatus dummodo quia ante-
num de blandimentis hominem spon-
dendo delectationes bona offe-
rendo/ sanguinem tantum compromitte
dicitur promittendo sepissime
tutelam malos allegando bona
quod sunt venturi vel quod multa de
incerti bonum mutando aut turbas
et spem frangere mactaturo. Et inde
tribuantur admissione vite a' ipsa
ut ducatur assumpcioni per illos vel alle-
rum et recipiunt sibi honor vel ab-
hortatus corpus sive peccatoris alterius
sedium et conclusiones angustias
retrocedat/ simplex aut non
dante temptacionis tangit Hugo libro
2° de claustro anime secundum quem prima
pugna de calore amicitie et opera
quam non tamen consortio amicitie
recipiunt sed habitationem gratia
secunda vero est locus dimicatio

Ubi enim divicie ibi pericula. Ideo
cumque est preciosius ornatus ut est
cessus curia peregrinum et vestimentorum
exquisite varietates ¶ Xᵃ mulieres
speciales que velut blande circumbus
et frunte oculis hille / ex quibus
que plude in dispalle ceum talibus
quorum tullis ex finibus continua
dinturum affluencia ex varietate
personas ornata / Item temporum
alias et regum regni et principum mo
derunt stantibus ipsis dispositionibus
dominis / sed nunc quorum modo non caperet
sed que ubi decet suppleti ibi ex
cessum ibi pompa vani
tas ornatus ibi excessus vanitatis ¶ Exp
tus calcaria et omnis varietas ... ¶ temp
tatio vel tam omnis que medium amet
que fecit sed sequitur fere cum velox stat
qui ſtudet ſſ; ſequitur ſi celeste ſtatum
altiſſimi et excelleciſſimi in ſpurgt
vel dubitat cum vos eternis perambu
ratis post in medietate enim plagel
ipsos et multis penalitatibus non fuit
cum semper et multa urgebat enim ipsum an
cessor eius urgebat enim ipsum
gelu sathane stimulo carnis ut
exercitat sicut dominus rogavit ut ab
sceret licet deus duplicanti ani
eum dixisse et tunc quod duelanti ani
ad clamum data fuit diu in gentee
sufficit tibi parva gratia mea / Ex pre
culosa autem temptacio corporis nulla
pestis periculosior adversatur qua
si studiis in nimis difficile quippe est
simul habitare in medio nec periculum
temptatio obviat vel se dumat quam
medium finiat est nec sed cum
medium sicut esse vie sed cum
tam ipsa constituit quam homo exempla
tum sibi eternaliter excepto
tam / Item ex dilectionibus amatores

et amatrices qui carnalis blandicie
vel se habere putant quod in liben
tate amori hoc carnali delectat
vel spalti aliquos istos modicum
petrant vel similiter pure opera
omnis invenerit voluptatem / Eo
quod deum deceperunt in iudicio dat
tibus dum deus tuus / Est et ordi
tibus cum ore etiam et carnalia
pena sed in multa fictile temptatio
licet non deum sed facilitate in
dicta sed tempore voluntatem
/ fuit mirus nam et david dum am
bulans in palacio regio vidit ber
sabee ex opposito se lavantem
vidit concupivit mechatus est et
ut adulterium perpetraret et homi
cidium commisit / Secundo quod et ul
talis temptacionis ipse sentiret dat
tam alteri contra temptacionis et pru
dentiam alta fecit fonte et tado
est deum in exemplum que ipse non
videns nec exemplum quod ipse non
bibat qui cum contra dapni dat
dapnum dedisse videtur non ergo
prendunt homines consuetudines
pacis / quippe mulieres amatores
noverunt hoc enim dune antiqui
hostis suspecta quod dum duos car
bones hic feminine tenent
in defensione supplant donet eos in
cendat nec curat morus dum
modo eorum post annos et dies plu
rimos perficiat quod tendit ipsa
vel tempore ad nichil ad voluntatem
alio cum incendit nisi ut ...
pellat et inutiliter ¶ Quod ipse corporalis
sermo licet vita alter vel se
tertius ex fragilitate tractatur vel
vix in igne seorsum in omnes

conuersacione eos seruant multo-
rum noxia similitudine sibi subiugat
/ Sunt plurimi exemplo corrup-
ti ambulantes qui decipiunt
et perdunt et licet ipsi non vide-
antur sed solum totum corpus ecclesie uel
ordinem qui officium tenere dig-
noscunt et gradu simplici qui officiis sen-
ciunt presumunt inordinate et scan-
dalose deficiunt et in exemplis malis
idem audaciam male agendi sub-
ministrant dum illi simplici putan-
tes sibi licere faciunt et seniores
sunt contrarium ¶ De temptacione
bonorum qualiter per bonitatem mo-
rum hominum debilitate temptacio
in confundit / at bene ipsa cum
sermone non desistit antiquus
hostis temptacionis laqueos illa-
queare ut quos nomine de fide
credentium habeat corrumpere nititur
cum vix illecebris carnis agit
cum vero libidine confundat / cum in
ex tranquilla luxurie apponit / ut
ut quem modestie [illegible] quem
blandis fallat quem metu opprimit
quem admiracione seducat cum
dispositiue mores omnium ventilat
cuiusque cum scrutatur affectus
et ibi querit causam nocendi ubi
quemquam viderit deligere con-
pati [illegible] / Est enim necesse con-
plexiones hominum videre mores
hominum scrutatur pondus affectuum
istius / verba consilia et opera
considerat ut fallat fallendo re-
vincat sibi semper ipsa eius [illegible]

de temptacione et si forsan talis oc-
currit temptacio ut tibi consolacionis
deuocio / in qua delectant eius species
uel diuinis delectacionibus subtrahatur
ne frangaris / cum enim fides solida
est et spes et paciencia complacet non
nisi deo cum [illegible] dulcedine [illegible]
credimus dulcia sit omnia que de deo cre-
dimus sed asperitate dulcedinis magis
fides est meritoria cum eius difficul-
tas compatitur [illegible] sicut est cum [illegible] sue
deuocionis in eodem subtrahitur ut
fides magis probetur sed tunc quod ipse eo
perseuerans inmittitur / Spes est tunc
probatur nam credere deum sibi esse
propicium dum flagellat nos est pro-
pter ardua [illegible] magnum ubi abraha-
ham [illegible] qui contra spem in spem cre-
didit dum promissionem non hesitauit
[illegible] certissime quod deus potest
e [illegible] que promisit / Sed paciencia
[illegible] probatur cum temptatur sine solacio
[illegible] non murmurat contra deum sed
cogitat cum credit dignum se pu-
nire [illegible] / dignum consolacione spiritua-
li et [illegible] deum quod [illegible]
puniendo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
consolacionis eterne / [illegible] quod tum
nobis debet placere deus [illegible]
debemus ipsum diligere qui punit
nos uel flagellat sed quando nos con-
solatur punit enim nos ut purget
corrigat uel emendet et [illegible]
coronet / [illegible] ut [illegible]
nos ad se [illegible] [illegible]
dei [illegible] / [illegible]
[illegible] tibi [illegible] temptacio

que te velit movere per temptandum que
dam subtilias forma vel spiritualis gratie
tam dare et misericorditer libe
rare. Quidam tamen anxie petenti
et tam continue petenti et palpitanti
... sentit desiderium differt sub
trahit tamen diu non dissimulet ipse
velut tamen ... quod ... ibi et ...
quippe dixit vir quod ... clamo et exaudi
eris non in ... clamo ... sed
... ... clamo
ad te et non exaudis me. Tu ... et
non respicis me. Mutatus es mihi in
crudelem et ... manus tue
... ... et idem abacuk per
... clamabo dixit et non ex
audies me. Non alii quicumque
propter temptationes huiusmodi nisi
patienter tollerando et humiliter ex
spectando divine misericordie tem
pus ... manum pie largitatis
... ut
aperiens ... ... ut
... ...
... dei ... ...
... ...
affectus. Cetera si contigat in tem
tatione huiusmodi in fide catholica
... vel desperacio de dei misericordia ...
blasphemie aut ... temptationes ...
... ... et si permaneat
... ...
medicinale ... non admittis
... ... ad hec remedia ...
... ...
... ...
... ... adiutorium
... ... nisi ...

ad ... Et ... patienter
tollerat ... ...
impedit ... aut sensibilit
er ... aut tribulatori ...
Quia ut ... ... non ... nec
... ...
... ... ad
alia ... ... et ...
... ... passione
vel saltem ... patienter
... ... homini di
vine inspirationis remedium ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ut ... ...
... ...
... ... perducat ...

De sapientia et scientia supereve
niente. Capitulum 4. De sapientia et scientia supereve

Sapientia ubi invenitur et que
locus est intelligencie Job
xxviii° Abscondita est ab oculis omnium viventium ...
... ...
... ...
apud ... ...
... ...
... bona ... ...
... meditatione ...
... ... non ...
... Job ... ...
... ...
abyssus dicit non est in me et mare
loquitur non est mecum ... ...
... ...
et ... ...
per abyssum ... ...
... ...

dulces sedes se comparant. Quia
semper desperare videantur nunquam tamen
ad debitas sedes perveniunt. Contra
quod dicit Augustinus De civitate Dei: in pluribus operibus
eius ne sicut corporum amorem nec scla-
ribus curis qui primare de pondere
de dicta et specificate tenuit semper
levans venerint. Sed quod quia sine-
tum considerant nec nisi debeto
superiori quam aut per dictum de primo
libro hoc dicto. Cum unum tibi
videatur quod tamen magis ventre pascunt
vinto amplius ipsorum molestia obtem-
perant. Unde contra dixerunt in
grosso ventre pertrahens ipsorum sed
quod non posse. Et post concorda-
mentum plane adeo obvenit intelligentia
eius quam necessario et ebrietate se
quod quidem divina sapientia voluptuosis
et in mundo eo quod ut ait sapiens
in malivolam animam non introibit sapientia
sapientiae nec habitabit in corpore subdito
peccatis. [illegible] de carnis non
enim quod ad vanam sapientiam non per-
tingit sicut dicit Augustinus in sermone
de verbis apostoli unico servabis
in verbo pro eo quod habentes similis spe-
ciei eum ipsos ordinem superbia
concupiscentiae. Et etiam Augustinus libro de
moribus ecclesiae sicut ipse dicit quod de spec-
taculis intrantibus carnalibus quod
per eorum contenta sit manifestatio
eorum. Semper contemno manere na-
ture insignem aliquid se agere pu-
tant per cupidinem ipsorum corporum
molem cum mundo bovinum cum
corpore per omnia tum et tamen super-
bia gignitur. Et in ipso celo de ipso
sepe disputant habitum videlicet.

Et hinc est quod cerebrum aut in
cordi dicitur lucide. Quanta vero
tamen in quinta sedi vanitate et que
semper venerint non ad utilitatem
sed ad vanitatem et quod inferius
est veritatis vite. Lucernam in ore ne-
gavit. Ex quibus patet quod qui corpore
quod superbe sedes quod et dicitur in
alta sepe. Sapiens vero non habet
de eum superbis respicit humilibus au-
tem dat gratiam per que que sapientia habere
non potest. Dicit ibi vero quod per stultis necesse
esse sit de dicta et ipsius labentem
semper sapientia quod sapientiam in verbo de-
prehendendum non valent sed per omne
enim quod de vanis de ambulando de vana
cogitat de vanis loquitur de vana dis-
ponit et vanos actus hic et ubi cum
despicit et eorum sui super in vana
ponit quod predicto de non incurrit
semper deputatis semper de verbis labe-
tibus aspectat et ad delectationem sive
dicta non suspirat. Et post quod autem
tum videt nam vanitas sed
passionibus sive fantasias vero sibi
tales non de quo replentur si autem
vanitatis ipse sive cupiditatis spiritus
semper autem semper appetitum secreta
videre semper nova querunt quam
invenit autem eum solum enim nova
cogitationem mentis fingit in vanis et ange-
tur tangendo thesauro in detrac-
tione ac nepotibus in disponendo de
[illegible] in acquirendo [illegible]
vel [illegible] aliquid et magni
[illegible] sed est ipsa [illegible]
et [illegible] amor [illegible] plus
diligit [illegible] quam sapientiam.

congruit quod tandem experimentum prout
tamen spiritus ipsorum prout admittat
// Nec cum voluptuosi nec curiosi
nec honores temporalium cupidi ad sapi-
entiam dei possidendam perveniunt
Formulam sapientie per quam itur ad
illam spiritum ordinamus // In primis ita
quod volens sapientiam dei habere in
veritate possidere discretionem habeat et sci-
entiam possidet quod sit consideret quid liceat
liceat quid sit expediat quid non liceat quid
quid non liceat / quid deceat quid non quid
expediat et quid non congruentia pro personis
in tali loco et in tali tempore / quid
in ordine et in tali loco et tali tempore / quod
actionum discernat congruentie sapient
in ista plenior expediat // In hiis que
respiciunt deum et que proximum officia
respiciunt deum et quantum divina offi-
cia exhibeat in hiis que ad deum ex-
tra pertinent / Item ergo de divino
officio spectant / De cetero ergo de divino
sit devotus devotis sollicitus sponta-
neus hilaris non perfunctorius non dis-
solutus non negligens non curiosus
// Item circa agenda de hiis que respiciunt sui ar-
bitrii respiciunt discernat que sunt
que sunt que deceat quod sui
nolit qualiter est dum agit / que sunt
// Item ante agenda de hiis que
proximi respiciunt sit patiens mitis
verax in respiciunt sit patiens ut compatiatur sit mo-
ratus sit proximis in misericordia sit mo-
destus ne perturbatur cum proximi sit
sit ne perturbetur cum proximi singula
voluntate sua / et in aliis sumat
contra alios voluntatibus quod sit et dum
sit congruendo et sit aliter / discre-
tione sua devota discernat de
loco ad et cum quod agit sit in quo loco
quod agere debeat nam et ut periculo
aliquo ipse modus habere et loco ubi
se advertere ali... et ubi tempus

respectu aliquibus aliis forsan alicui in
secreto aliis publice et quemque in
nullo loco displiceat sibi ut posse
debeat proprium debeat deponere dili-
genter tamen et magis solliciter ubi
expeditur ubi vel negligenda pluri-
bus generat scandalum vel impedi-
ta bone imitationis exemplum / De dis-
cretione temporis habeat / aliter ergo
se gerere die aliter de nocte nos
sic habere et tempore plenius et quietis
cum laboris in otio et operis
dies laboris noctis ad opus
/ Nam in nocte debet homo corpora-
lem respirare in orationibus
fessa sopore refovere et orationibus
sancte meditationibus sed animum refi-
cere / In die vero conveniant ut exe-
rcere / In die ... ordinat et in bona
bonis operibus ordinat et in bonis
sed ubis exercebit / et sic tamen
quantum alienos sentiat de
qua prudens et etiam alio
secundum prudens et etiam alio
nos actus quod et expedit imitari
dissimulet tempore et negligens
initio reputant / Discernat eodem
et dies festos et feriales in fes-
tis cum tempore precipue solemnis oportet
devotionis adesse studiosius et tala
de divinis in templis de
vel verbo et divinis misteriis de
morem et esse ac devotione divinis
comendare in esse et tamen multos
per venerare in esse et tamen multo
vero devotionis erga dominum cultum
demonstrare signum vaniloquio
cohibere pedes aliud esse stringere
oculos comprimere vultum tenere me-
tum erigere et omnem motum
corporis preter et propter divino misterio
non mancipare // Quam prima sit
quod in festivitatibus sollemniter sint quod
proprius observatione festivitatis

qui huiusmodi occasionibus rarissima ne
phandissima committere non metuunt
hoc quod primum fuit eis in remedium
vergit in nocumentum // In diebus vero
festiualibus et quibus leges operum mechanicorum
occupaciones amputant sed nec tunc religiosus
quod plus fuit in virtutum velut omnis
e officiorum operibus exercitat. Sic diem in
diebus festis sed et regulis plena
sapiencia stat diebus istis manus
sit semper operosa // Discretus autem
locis et tempore et personis discer-
nit quibus placet ad vilem se mi-
nistrum quibus vero ad venerandum se
officium dignitate aut stabili ore
habere quippe semper debemus magis
diligere superiores honorare et pre
illis amor in istis honor imper-
datur. Superioribus et obediencia te-
modum et reverenciam tendere
exhibere. Cum equalibus pacem
et concordiam custodire superiores
sic obsequio honorare et bus(?)
preuenire // In cum negocio autem
verbo superioribus licet debet // Ipse
nonnumquam semper hominem et consilium
supprimendo nichil competenter tamen
quam conclusione tempore sine
superbia gubernare sine contulite
castigare cum paciencia sine
verbositate non corrigere sine
tali ac caritate amare postre-
mo cotidiana discussione
sua opera examinet ut cognoscere
possit an proficiat vel deficiat
sollicite attendat quid agit
quid agere debeat sed quid faciendum
e facit si bonum quod agit cum

exhibeat devocione impleat si alienum
bonum ut suum diligat si suum ut al-
terius nulli reprehendat. Quia gloriose
dicere potuit de se ipsius apostolus sicut
ait manu qui purgat ipsos quo
se habet prudentem si liberos cogita-
cionibus sedatus // Sic determinando deceptus
tuo sic cogitationem de sopore excep-
pertum libertate motus ad se alibi
ipsos adiuvus cum vel post sopnum
sine in vigilia perductus // Ob minus
predicat in festo angelorum maxime
non placescens peccatum altissimi
spiritibus contra nec recipit miseros
qui pro inmutabilis delectatus se
iam ad hunc iam ad illum et cum
cogitando temporis et libenter qui pro
et cogitacionibus in debita se prorsus inuit
quam non est ab cogitationibus eternit ut cor
ex ipse conrupit si vigilat et sine
limite sic sine sic pugna ulterius dupli-
cium tantum conrupit et contra-
riando carne plenum se habuit // Sic
membra corporis sui unius honeste
composuit si sine modo deo se in
lectum adiecerit propositum si quos
stabilipsimit. Sic plus quam erit ex-
pectamus dormiendo si nocturna officia
cum videt religiosis negligit ad
sompnum nocte levet in diem // Sic dor-
miendo alios ipse vocificavit. In
lecto aut quo cubabit videat ipse
sed quod exiget et diem quam in domo quam
in thalamo quam in templo quam in foro quod
in templo in capitulo et circa superiores
equales et inferiores se habuit quibus in
negociis quo et cum quibus ideo (?) superioribus
et libere se dixit quod ipsum dixisse
penituit vel peccatum // Sic fuit cum

scandali vel ruine. Si se iactavit
in senectute celebs remansit. Si quod dixit
fecit vel audivit vel laudari voluit
Si que sensit per que corrumpi pos-
set vana gloria bibit. Si detrahat alicui
vel detrahentes delectabiliter audivit
seu dedit occasionem detrahendi quos
nocuit lingua vel peccato. Si que
scandalizavit se per presumptionem et astu-
ciam convenit. Si derisit vel despe-
xit contemptuose obviavit. Si famam
maiorum suorum per cantica de pol-
luto incesto violavit. Si in
precio se fecit vel temerarie
opposuit et maxime obpugnando
perseveravit. Si amore contempsit. Si
superiori in hiis preceptis non obedivit
Si nomine dei ad alterius se iuravit
assumpsit. Si verba salutis admoni-
cionis respuit. Si rem alterius
concupivit. Si ore vel manu aut
signo aliquo que ad concupiscentiam per-
traxit. Si tardos alios bis solus
non compescet delectabiliter manus
ad illicita porrexit et tetigit. Si ro-
re vel tantum se cumulavit et gemi-
tu complanavit vel complanavit carnaliter
Si de deo sinit prius finem inde
se de christo vel clamavit. Si verba
salutis et amoris carnalia subdebat
Contra loquacitatem verborum multiplicacio quam
diliges anima tolerans verborum in vento
quod temeraria primaria et presumptuosa
et garrulitas que inter locum dignum
sit commissa pertinet talibus quod loqui
cet disturbere per singula discrevit
Si persone plura per tempora per constan-

care per epistola capitulares ...
et tempora quo lapsus est vel eclipsis
intellectus omnibus se sit sanctus
cordis suos defendat et mediane
tudine ipsum humiliter et sub con-
to ipsum domini humiliter adquesitus
se deponat. C. e. i. sermo suo
invitasimus quod se quo omnibus sit
consideranda quod sapiencia dei et eorum
intelligencie videret et virtus ad di-
cendum tractatus sapiencias pro occasione
quam nos per diversis quod dat prius anima
verbis sapiencias ... de epistola verbis

Sermo de sapiencia dei patris ...

Candor est lucis eterne et spe-
culum sine macula. Cum
ire delassis veritate ipsius consistente
cetum addiscendum per fides ingredi-
ens spectaculis. Quam sapiencia dei quod can-
dor eius eterne et speculum sine ma-
cula de celo descendit humanitas
assumpsit et corporis tractatu de eius
gratie suis amatoribus dedit in tabu-
la gratie imposuit. Quod cum esse an-
dinit talia quod patre angelorum pane
super stellam inadunare homo. Quod
legisse se convenit quod ille qui
verbi Moysi apparuit in signo
non videbit me homo et vivet be-
ne videbit aut posterior mea servitur
solum asserere et videri in publico
ius et peccatoribus inadunatur sed se-
nis admodum veniens representacio
tempus per gratiam suam exhibet et
se omnibus hominibus faceret quod medium
astris sed eos prophete consiciat et spiritum
sapienciet hic mali morte et bo-
nitatem receperunt quod admirari
sufficiat de eo quod apte in scala
esset in vestigabili racione gentes

nasceretur ex virgine loqueretur
familiaris tum homine et ipsum
vestire dignaretur corpore suo et
sanguine mori tandem vellet pro
homine / Omnis sensum hominum audent
simile vel equale quam dator eterne
tum toto sue maiestatis fulgore
ad ubera sedebat et vite sue clauce
esse ordinati in omni statu catholice sapie
dei plena / Descendebat totus se
subactendebat patris collocaret
ubi nominatus erit nominatus / O
nihil malis videt ibi albedinem
quippe sentit panis saporem / olfactu
odorem tactus subtilitate tantum
auditus per fidem cordi i[n]dicat verbum
saporem quem videt et lux eterne
et speciem sine macula / Credite
igitur iste est panis qui de celo descendit
non sicut manducaverunt patres vestri in
deserto et mortui sunt. sed qui manducat
hunc panem vivet in eternum vere hic est
vita vitalis dulcis et iocunda
vita qua vivunt omnes creature omnes
sanitatis egrotus recreat / Debiles
confortat pusillanimes [illegible] in
[illegible] fiunt / Justos amplius iusti-
ficat / Peccatores [illegible] purgat illu-
minat et perficit / supplantat af-
fectum carnis vilem / [illegible]
[illegible] sedem ad [illegible] [illegible]
in alterum erigit / caritate [illegible]
[illegible] cum deo facit et firmitate re-
stringit. hic est panis in quo sunt
innovata [illegible] et mirabilia in
[illegible] delectamentum [illegible]
sapor suavitatis [illegible] [illegible]
credebis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]

[illegible] sequitur [illegible] propheta est non [illegible]
esse qui in eternum vivat et in
medietate de hoc pane quo vestitur
vivit et reliquis sanitate firme
plenus ambulet prudencie / De quo
est debilis edat de hoc pane et erit
fortis robore / De quo [illegible] famat hunc
panem et sanabitur quia talis [illegible] sunt in
sanitate / De quo mortuus est et adhuc
pane [illegible] [illegible] tamen in
[illegible] vitam et [illegible] apprehendit
[illegible] hunc panem [illegible]
/ De quo est sine [illegible] hunc pane [illegible]
[illegible] non amittat semper eum [illegible]
quod paratur nemo esse sine hoc pane
[illegible] admonebit / [illegible]
[illegible] patris [illegible] panis angelicus [illegible]
sine [illegible] corporali non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sine te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] absconditum
[illegible] / [illegible] cum est [illegible] te [illegible]
[illegible] ad aliud se [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] est homini [illegible] [illegible] vita
delectatio eo et vita [illegible] [illegible]
[illegible] delectatur [illegible] mea tibi [illegible]
cupit adherere [illegible] mea [illegible]
qui elongant se a te peribunt eo
quod non manducaverunt carnem
filii hominis vitam non habent [illegible]
[illegible] non longe facias misericordiam
tuas a me laborem clamantis
ut me orphanum non relinquas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] meum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] placeat
tibi vel displiceat vita mea ut
[illegible] quia id de altissimis est

et secretis / quare de hinc sapie
ut sciam non tantum dicere non tam
scribere quam facere sed quod sit acceptum
coram te omni tempore da mihi in sapiam
que es sapia patris aliquam tuam
meam quia filiis es hominis premebilis
simo homine aput patrem promoveas
que dat omnibus affluenter et non improperat
diu quo exhibeo moris et misera
tor in clemencia donare digneris
ut tu possideas animam meam ut non
sibi sed tibi vivat velit et in
tendat aut esse pignus dum in
patrem rogando seu placitum
ut maneat mecum in eternum / sedo
ei quo sive te sine patre seu spiritum
sanctum habeo dominum meum patrem et
filium et spiritum sanctum cum domino felicitate possi
debo / Ista est itaque peticio mea
prima in cotidiana ut tamen
dat te cor meum quod suscepto eo
quod accepisti de meo recipiam de tuo
o et ipsum tamen verecunde pt non
omalia quod est patris / eo ipse eius de
cum patre sibi et non et in nichil habe
diversi in virtute in divinitate / fortitu
dine / in decore / in vita / in resul
tudine / in maiestate et gloria / operacione
quia unum es cum patre / O lux in luce
lucem ex te lumine vita a vita bene
illuminans corpus meum secundum vitam
sedens et videns quod tu es pulpitatus
miserere mei fili david domine ama
bilis redemptor ad te suspiro ad
te clamo ut videam lumen / Nunquid
non esto in paupere qui sedebat cum cla
mabo domine exaudias nunc scripsi

vilicam et chananeam ad primam
erexisti et petrum negantem miseri
cordie respexisti ad dominum clamantem
clamor et si forsitan clamare quod
absit non obticeam quod intendo sal
tim placeter quia non audeo videre
celum pre multitudine iniquitatum levare
plebo / quod sit etiam in ypocrita sequi
tam et cognoscat deus et reliquit post
se vultur / et si forsitan non cla
mando nec plendo quod absit
profero apostolorum auxilium implorabo
et post eos cum chananea clama
bo ut saltem ut ista dicitur vexatam
redimat et te in placabilem senti
ant / sed hoc nec si profero vadam
ad unicam nunc ad vas plenitudinis
gratie illa cum et fiducialiter inter
pellabo pro me sit quia mater / et compe
ciosa quia plena gratia et potius quia
mater dei et ideo specialiter potencius
post deum refugium et solamen speciale
et si forte me sperament dumtaxat ab
honoracionibus spectaculum dico quia
domina est gloriosa domina exaltata se
des ei nolo peccatorem spernere nole
me desolatum relinquere / memento
quod ipsa ideo dei filius natus est composi
ut scium faceret de peccatore / quia ego
peccaui et iniuste ego iam amplius
nolo peccare me detineri in contingit
et ut si ibi dolco non dubito quin
tantam misericordiam non sentiat et sine
te cum sis advocata miserorum
recipiens ad thronum filii tui po
tent accedas et sapiet ac misericordie
recordare tecum / Cum itaque pos
tulanti quia causa sit pharisee non

est filio dei negare. Sed o sapiencia dei
candor lucis eterne et speculum sine
macula, ecce trahor ad celebrandum
vel sumendum eukaristie sacramentum
dispariter enim a diuersis diuersimode solacium
et honores trahit diuersos spiritus. Est
nec enim aliquis illorum quocumque modo
venerabile corpus tuum sacrum non
vtique nam ex scriptura video quod
aliquos ad celebrandum vel communicandum
dum trahit amor dei ut delectentur
ad se sponsi vbertate. Cuius scripture
delectabiliter amplexentur. Aliquos in
similitudine ipse trahit vt non qui me
frequenter et corpus tuum ad se adducit
diuinum sacramentum. Alios timor tuus tenent
tenent reprimit. Alios trahit contra delictorum suorum
aliquos trahit consilia delictorum suorum
vt per eum qui placacionis hostia est ab
omnibus peccatis expiati purgentur. Aliquos
...sistit alios tribulacione vt per eum
qui omnia potest ab omni aduersitate liberentur
et tunc proteguntur. Aliquos dependentes
aliorum que vel versiones impetrandi
per eum cui potest nichil potest negare
recedere. Aliquos gracias accio pro bene
ficiis diuinis cum nichil habeant dignius
quo deo reddere pro omnibus que illo re
ceperunt quam calicem salutaris accipe
re. Aliquos laus et honor sanctorum
cum non habeamus maius quo possimus deum
et sanctos pro sua dignitate laudare quam
hostiam immolare deo patri. Aliquos
...ordine et passio proximorum cum pro salute
viuorum et pro requie defunctorum vel
offeratur quod efficacius repellet quam
sanguis christi pro nobis effusus. Item quippe
...cum perpetuum auxilium cum deum
omnium nostrum ...

nobis. Consilium vtique modo et alios de
...quod est ad se sapiencia que est can
dor lucis eterne et speculum sine ma
cula quibus sic trahi facimus in bene
gracias pro sapiencia. Ait dicit nos accedere
sapit prius super ...

Tempus tacendi et tempus loquendi
dicit ecclesiastes iii°. Examinemus prius
sit magisterium quod sit loquendi cum
quo, ubi et quomodo discrecione et proprietate
loquamur ut loquatur apte non
...et forsitan magis est discrete
tacere. Unde cum ambrosius libro de officiis
quatenus plures vidi loquendo peccasse
quam vix quemquam tacendo. Ideo
tacere nosse difficilius est quam
loqui. Et subdit scio loqui plerosque
cum tacere nesciunt rarum est bene
tacere quoniam cui sibi loqui nichil prodest
quo quam expedit ergo scire magis tacere quam
loqui. Nam vel tacuisse nocet
neque celebratum nichil quippe recte
loquitur nisi sciendo quod recte loqui
debeat addiscat. Unde venerabilis
hugo in suo didascalicon ca° xxxvi°
Tempus loquendi tempus tacendi debes
tempus loquendi tempus tacendi debes
precedere. Quia post tempus silencii discernere
quod nobis tempus loquendi pro perfectionis congruat. Propterea
quod nobis tempus loquendi
non sit salomon tempus loquendi
et tempus tacendi. Sic est quod ... simplicitatem
formam loquendi excipit quod tamen
tempus loquendi locum teneat. Discrete
itaque loqui possunt sic enim omnes per sensum
intelligunt et sapiunt ut loqui valeant et pru
denter proponere valeant. Multa quippe
nos erudiunt quod magis turbatur per
silencio quam loquela. Propter quod forsan
alii possunt loqui et valent propter quod
mouendum. Sic non exigit tamen verba

effluere / ne verborum nostrorum placore
sermones eius qui loquitur aut ille
vilipendatur seu parvipendatur et ob hoc
et eum qui loquitur et eos qui audiunt
possit offendere / patet quod patet quod non
sapientes sed stulti in sermonibus
sunt stulti tempus quod ubertate verborum alii
sunt loquentibus tacent / et sicut ut be
[illegible] superbie plus ceteris et sane
[illegible] proponit plus [illegible] quod
omnium verborum plus claudere quam
[illegible] alios superantes et hii
nimis [illegible] motu plures quam
corporis [illegible] et dicunt ut cetera
dum ad collum [illegible] quod qui
[illegible] corripiant pede
terunt / oculos parum annuit et
[illegible] vel manibus loquitur / quod nemo
[illegible] palo[illegible] homo
apostata vir [illegible] graditur ore
perverso annuit oculis terit pede
digito loquitur / [illegible] custodia
[illegible] ad [illegible] plectrum sol
[illegible] actu [illegible]
[illegible] corpus
[illegible] motu [illegible] offend
[illegible] actibus [illegible] non
valet ¶ 2º [illegible] ut plus
[illegible] plectro [illegible]
multiloquium evitandum [illegible]
[illegible] non decent ut
[illegible] salomon [illegible] verba
multiplicat et plus credit aut
[illegible] falsat et plus pro
[illegible] plus [illegible]
[illegible] non oportet et [illegible] quod oportet
verba fundit [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] linguam

tale dedit [illegible] / allega [illegible]
non tamen ut [illegible] ut [illegible]
et multiloquio [illegible] collige sit
[illegible] et [illegible]
[illegible] collige [illegible]
[illegible] et
[illegible] atque [illegible] sit [illegible]
in tale [illegible] in sermone [illegible]
verbis modis // patet quod patet quod nolli qui
loquaces sit et [illegible] verborum [illegible] nota bene
[illegible] ad loquendum falsa
nec [illegible] credunt esse sapientes [illegible]
[illegible] verba sine ratione
[illegible] sit stultitie [illegible]
[illegible] multiplicatio
[illegible] stulti verba multiplicat
[illegible] ad [illegible] stultus non
pt // [illegible] est quod salomon [illegible] loquitur
[illegible] verborum [illegible]
[illegible] verborum et quod stultus [illegible]
[illegible] nemo stultus [illegible]
[illegible] ¶ Tertio documentum
[illegible] ut non [illegible] quod [illegible]
ad loquendum [illegible]
auditores [illegible] esse [illegible]
[illegible] / [illegible] aut [illegible]
auditores non [illegible] sermone [illegible]
[illegible] nos [illegible] et [illegible]
[illegible] plato [illegible]
[illegible] alti [illegible] audien
[illegible] et [illegible] non est atten
[illegible] est sermo non [illegible]
loqui [illegible] non est quod attendat
[illegible] quod verba [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] explicit [illegible]
de doctrina [illegible] doctoris

et doctor ideo agere debet ut non solum
intelligenter verum etiam libenter et o-
bedienter audiatur / Quod est quod nec
ea que ab auditoribus minus que-
runt intelligi negligat patent
quia tamen sunt docenda vel dicen-
da. Committendus sermonem quod dum loqui
nos oportet prius tamen dum tacere
studeamus expedit semper ad tempus
tacere ut congrue loqui valeamus
nam alias cum auditoris magis
offenderit sermo quam edificare pro-
fuit quamvis et veritate proferatur
et hoc est quod ait tullius primo rethorice
in exordio scribere nota est benivolum
attentum docilemque efficere audi-
torem / et perdidit auditoris benivo-
lentiam compatabit si res alienas
gestas fortiter sapienter magnifice
magnifice proferamus attentos autem
faciemus si demonstremus ea que dic-
turi sumus nova esse et ad deos immor-
tales et summam reipublice pertinere // do-
ciles auditores faciemus si aperte et
breviter summam cause exponamus
hec ille // Quod est quod plerumque sermo lo-
quentis despicitur propter superfluitatem
aut minus sapienter proferatur. Sermo tamen
omnes accomodare catholice
nimis sermoni vel sermones congruos
habeant quam ad deos suos sermo-
nes directos volunt ut attentos
reddant vel eos ... sapienter et ap-
te proferre quam multis verbis
superfluis // Nec minus non multi
reputantur doctores qui aut confide-
ter dicere ... sermone vel magistro

pure velut ... quas legerunt scripturas
aut forsan quod sibi volunt appellari
ad questiones propositas vel agitan-
das ... aut dicunt temporale
capitulo vel ... intitulant
... ac absque deliberatione videt
et nodos questionum difficilium so-
lute resolvere presumunt dogmati-
zant errores non attento quod quanto
peritiores tanto quod falsum ...
principiis fuerint tanto quod tenebrio-
sa lucem ponunt tanto quod priores in
salute deceperunt quam ... at-
tendant / Inveniuntur et alii qui multa
sciunt et magnifice et magnifice sic
proferunt quod quasi dicta scriptorum patrum
ut deliberata esse dogmatizant
In sermonibus ... questionibus
quam auctoritatibus scriptorum ... aliud
superioris salomonis ... prover-
biorum ... prudentes
... sibi agen-
da dicenda videntur ...
proferunt / Inveniuntur alii qui auribus
audientium ...
autem ... apud
homines multum ... apud deum
... superbiam
spiritu ¶ ...
... qui ...
... talia
illa facere debeamus / Expedit ergo
loqui ...
est quod non multi predicatores non ...
ficant sed ... pro eo quod ...
audientium attendunt non dignum
... veritatibus

operis remonendum pro quo deponitur
pallarium et insurgit ergo sit
dotes cultus vestorum / et hic re-
dit se ultra viri et vestis gene-
rositatis officium alterius sit et
quod non modice dominentur cum
tamen laborando et complendo
operando apostolus monuit quod preceptum
quia et si non prohibet praelatoribus
sanitatem non exigit tamen quod corpore
contra ante dei complaceant pecunia
vel sine superbia vel et compta
¶ ... ibi castitas
... a simili et tacendo
... ex non deponit aptis in ...
adhuc habet vobis vita dicere si non
potest portare non sit medium
prohiberi agere sine dictis quibus
sicut minime per dessse primo non
subtrahit obesse in simo applicans
plurimi proprie agit quod aliter vel
adiungendum spiritualibus et dicitur vel
forsan ea quod plus ad descendendum
... spirandum esse debet eloquentia apte
quod per quod aliter dicit aliter in alius
eloquendo alter dicit quicumque
discipulis alter inde dicit aliter
in tendulis et loquitur alter a te
quod plus cui et alter non potest alius
dicebat apostolus hoc vobis potius
dicens non est quod sit vobis
tacere ipse ad tempus non dilat
sine simile lignum est ...
...ore custodiam ne forsan quod
quando praedicat vobis dixisse
distribuens pauca et habeat loqui

verum quod non debent liberi sed pre-
lectionis est / nullus prius videat quam
ad finem audiat per omnia quod
quoniam plus vult quod audiat insultantes
respondere dignum dicunt attende
ratione quod dicit superius plus quam in ter-
ruptionibus ne corrumpere prius quam audiat
non videat ubi et hunc secundo
vel ad ea loqui eius in principalibus
velit loqui superius quam in splendidis
superiorum loqui in effectibus et pastorum
aut in animabus principium ne loqui
et deprecatur doctrina eloquendi tamen
debet in principio diligere vel libe-
re et verbaliter tibi frequenter emendare
et libertum mediatum ibi per ... perspicue
quod iste sit dignus ... adiutor eius
debet sive frater quod dignus est per se
esse amplius quod debet alium cum
talis / nimis esse sic iudicium
primo vobis principio sapiens monitum
verum per hanc speculum manere penam
quam qualitates corporis recte prius
permittitur / si liberalitate et liberi
vel maloribus captio cum malis loqui
tamen amplius dilatatur tamen magis
auctor eius nunc efficaciter nolite
filii dilatari tamen est melius et illa ad
hominem dispositus / in talibus tamen
membris perfecit vel sive non sunt
si est perfecta ... non sit et vos cum
lucis ... ... in talis
... sit nostra ... ...
non debet ... quid ...
... ...
...
/ ... ...

unde quid cum in lupis agnus habitat
sed nec castus luxuriosis conversetur cum
incipit. Seneca. Quam bonum in bene
pectore thezaurus magnum reddet
ex his divinis habundat. Et quod
dicitur omne hoc bonum velamine
[illegible] eam effectus [illegible]
dos pueros in iuvene habitet
vel sermonis [illegible] societ [illegible] nam
ignis si apponat igni calorem non
extinguit sed auget. Amicitie nec
tales pueros sociata malis per
[illegible] [illegible] cum puer e tabula
[illegible] [illegible] in qua nichil est de
pictum possit tamen e depingi
Non [illegible] quod puer [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debet sive
bonum sive malum. Dum [illegible] [illegible]
loquendi videlicet sed et loquendo
gestus [illegible] modestus et similis sonus
dimissus et [illegible] [illegible] [illegible]
dulcis [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] [illegible]
loquendo membra sua [illegible] [illegible]
[illegible] nec oculos nutibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel altitudinem
[illegible] sentiat. Item vero
dimissus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] clamore
[illegible] auditores [illegible] vel
[illegible] [illegible] vel offendit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et dulcis qui [illegible] [illegible] [illegible]
nec [illegible] sed dulcis [illegible]
de sermone [illegible] [illegible] [illegible]
ut sermo loquentis ne [illegible]
restat auditoribus [illegible]

gerat [illegible] quod [illegible] sicut
[illegible] non [illegible] [illegible] ita nec
loqui [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
stultum [illegible] [illegible] non est
[illegible] [illegible] stulti parabola [illegible]
[illegible] [illegible] effectum [illegible] sermo
[illegible] gestus videtur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] nichil
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sermo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
negligenti. Item non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] loqui [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] audiet [illegible]
vox [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lingua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dulcis [illegible] [illegible]
sermo [illegible] nam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arguendo e [illegible] [illegible]
[illegible] culpa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] persona. Dicti ergo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
semper [illegible] [illegible] nobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

In [illegible] [illegible] requisivit sa
pientia [illegible] xxiii° [illegible] [illegible]
et requiescat in omnibus unde [illegible]

petim(us) nobis e(st) ut corda n(ost)ra
p(ro)p(ri)a vel ordinata h(ab)eam(us) q(uia) i(n)
eis p(er)fectitudo volu(n)t(ati)s situs
ex toto stabili (et) inaspecta pu(r)i
tas cogitacionis / et q(ui)d(em) i(st)a vo
luntas e(st) v(er)a q(ue) vult tantu(m)modo
(et) plene bonu(m) p(ro)pt(er) bonu(m) (et) no(n) s(e)c(un)d(u)m q(uo)d
vult bona op(er)a facere p(ro)p(ter) laude(m) h(u)
mana(m) s(e)c(un)d(u)m faciunt ypocrite q(ui) velle
no(n) pura(m) [illegible] bonu(m) [illegible]
vult s(ed) non p(ro)pt(er) bonu(m) s(e)c(un)d(u)m [illegible]
vult bonu(m) facere no(n) p(ro)p(ri)us p(ro)pt(er) [illegible]
bonu(m) s(ed) [illegible] no(n) bonu(m) ut [illegible]
actib(us) p(re)dicatoru(m) [illegible] vel de
[illegible] [illegible] no(n) p(ro)p(ri)us / p(ro)pt(er) [illegible]
s(ed) ut dignitates [illegible] t(em)p(or)alia [illegible]
[illegible] attingat (et) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] no(n) e(st) voluntas
[illegible] s(ed) obliq(ua) [illegible] [illegible]
[illegible] vult p(ro)pt(er) q(uo)d illud vult
magis vult p(ro)pt(er) q(uo)d illud vult
/ In fine [illegible] [illegible] [illegible] p(ro) illud
q(uo)d e(st) ad [illegible] [illegible] [illegible] no(n) e(st)
[illegible] [illegible] s(ed) [illegible] [illegible] / [illegible]
q(uo)d vult bonu(m) [illegible] [illegible] p(ro)pt(er)
bo(num) no(n) [illegible] plena volu(n)tas no(n)
e(st) [illegible] voluntas adhuc [illegible]
[illegible] vult [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nullu(m) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plenu(m) [illegible] voluntate no(n)
[illegible] / [illegible] aut [illegible] [illegible] o
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] no(n) [illegible] vult [illegible]
[illegible] (et) [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cer
[illegible] [illegible] obsequiu(m) et
[illegible] e(st) q(uod) no(n) [illegible] [illegible] q(ui)
[illegible] q(ui) orat(ionibus) seu castigaci
onib(us) / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
se obsequiu(m) p(re)stare deo tu(m) tame(n)
placeant [illegible] [illegible] q(ui) [illegible] [illegible]
t(em)p(or)is desinunt q(ui) [illegible] vel
[illegible] [illegible] (et) [illegible] e(st) [illegible]
p(ost) [illegible] [illegible] ne [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q(ui) [illegible] magna [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] no(n) [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obsequiu(m) [illegible] [illegible] [illegible]
(et) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
q(ui) [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deo no(n) e(st) gratu(m) [illegible]
[illegible] vel obsequiu(m) [illegible] / [illegible]
s(ed) q(uia) du(m) offert q(uo)d [illegible] [illegible]
[illegible] deo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] h(ab)eat
ut vel ad dext(er)am [illegible] [illegible]
[illegible] vel ad sinistra(m) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mor
[illegible] no(n) p(otes)t [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] (et) [illegible]
(et) no(n) p(otes)t [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (et) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illa p(otes)t [illegible]
[illegible] voluntas / [illegible] no(n) [illegible]
bonu(m) voluntati [illegible] est [illegible]

acceptandum / quia prius ad maius
bonum potest expedire / Primo requiritur
cor se exponi ut ideo sit vacuum
ab voluntate ad hoc quod suscipiat eo
requirat ¶ 2° expedit quod cor di-
sponi ut ideo sit stabilis affectio ad
quam primo requiritur quod ideo sit aptus ad
suscipiendum bonum vel inchoandum
quod divina directione vel doctri-
na vel scripture auditione seu di-
vina inspiratione vel illustratione
intelligit complacendum / et ideo non
minus quod suscipiat cor illud non pos-
set quae bonis operibus inspirare videt
[illegible] quam videt in bonum quod ratio-
nis dictat sibi faciendum seu
suscipiendum et consumat et talis se
incapabilem quod licentiam potest esse
videlicet et [illegible] potest sine quod se
inclinare se gerit quod nec deo est
multum gratum quod agit ut consuetu-
dinem vel complacentiam primo contra-
rium eo quod in tali puniri tali [illegible]
quadam inspiratione labor quem te-
det ipse quod suscipiat a labore absol-
vi et affectus tedio respuit bo-
num inchoare // Secundo vel affectus in
opere bono semper [illegible] constantiam
et attendit affectum ad ad bonum [illegible]
[illegible] / quod [illegible] adhuc
[illegible] // 3° requiritur ad stabilitatem
affectionis quod [illegible] prius [illegible]
quod [illegible] magis expedire
ut faciat [illegible]
[illegible] magis apte perficiat / Sic
[illegible] suscipiendum corporis et
[illegible] boni operis nullo
labore [illegible] sit [illegible]

[illegible] et prudens [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] rationabiliter
obstare quam [illegible] nec
labore nec [illegible] nec alia [illegible]
[illegible] pigritante do-
minis [illegible] non
tam in tedium [illegible] alia-
[illegible] vel penas alias [illegible]
[illegible] quanto minus [illegible]
[illegible] pigritari // 3° requiritur
ad stabilitatem affectionis et primo ad a-
gendum quae recta sunt et bona ho-
[illegible] / Ita ad abstrahendum
se animalis [illegible]
[illegible] pulsari vel [illegible]
occupari verbis [illegible]
[illegible] cogitationibus vanis et ina-
[illegible]
[illegible] abstrahat nec [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible]
[illegible] ne deum offendat
et angelos [illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] abstra-
meditatur / [illegible]
jubete deo [illegible] offensione [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] ad [illegible]
[illegible] vel pollicendum [illegible]
[illegible] non [illegible] vel [illegible]
[illegible] mala [illegible] voluntas
[illegible] vel mortalitate [illegible]
pollicere [illegible]
[illegible] obstinatio
propositi bone voluntatis bone actionis
bone [illegible] meditationis et
[illegible] affectionis offensione deo possit

Preciso quod sic hypocrite et immundic
diliget cor altare teneat ita va
nas et amantes gulositas cupiditas
et superbias non pingat in corde suo
sue ne forsan in sui cordis thala
mo carnes usque et ipsum simulacra
pingat. Sicut theatra scenam et ta
bernas scortis et ludicris fabulis
pingi solent, templum vero dei
quod decet sanctorum historiis patrum et
misteriis picturis decorari et nos
non sit talis pictura tamen quod de te
plo dei quod est in tabula ubi locus
ut plurimum dyaboli. Secundo qualiter opere
picture componitur qualitas demon
[illegible] et mundanis super affectus
et dum [illegible] et [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] magnum per
[illegible] [illegible] [illegible] ad deum [illegible]
[illegible] admirandam animi [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eloquentie et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mihi pingit in corde suo. Tertio quibus
in via [illegible] et figuris [illegible] ine
[illegible] [illegible] [illegible] corporis ita
ut [illegible] [illegible] hominis [illegible] [illegible]
affectu [illegible] [illegible] et [illegible]
appetitu [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pingit leones per predam
[illegible] per [illegible] canes per [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]
per luxuriam [illegible] per [illegible] vel
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] quod
[illegible] [illegible] per [illegible] per [illegible]
et [illegible] et [illegible] ydola [illegible]

quod de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
picta [illegible] et [illegible] appel
lavit. [illegible] in [illegible] ydola de
templo cordis sui [illegible] quod si
[illegible] [illegible] [illegible] picta sit [illegible]
[illegible] [illegible] sepiam ut [illegible]
[illegible] [illegible] in cordibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Tertio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] autem est cor
[illegible] nisi [illegible] [illegible] et tranquil
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] homo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quod
non [illegible] [illegible], [illegible] malum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
In medio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobis molestos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] passionis [illegible] [illegible]

in patriam frangium et proximis
perturbacionibus sepius quod dei est dicitur
dubium inde effugamus / Vera enim
hec tibi est patria nec in dubium qui
ter crescit sed dat alius quod obla
tum est quod volunt et vere agnus eorum
tendere se obiciunt pro magno
et arduo domo / fuerunt autem pro
patria et pace contra sperandum sicut
Andronic multis expertus et potuisse
Christi passionis tormenta nam ille
est quod eius animo non tollerent
si passio Christi et vita sanctorum ad memoriam
reducantur. hoc est quod ait Vitalis
In patria vera possessio debetur. tunc
vere fuerit ex adpetitu sive vim
dampnis et planctibus nimis affectum
// hoc enim sicut quod homines facile mutant
sicut fratrem filius patrem amicus alienum
iterum ledit itemque odio persequitur
et eo perversius sic sepius accipimus
pertinacius possidere et ex prioribus
quod iterum prohibentur recessit sepius
quod ut ait Io. in sua canonica / de
quod est in mundo aut est concupiscencia
carnis aut concupiscencia vite aut con
cupiscencia oculorum / Alterum quod sit ante
de mundanis opibus ut in ea vite
ut amor sanctum ut dei nobis in mun
do ut talis in humano sibi magis
in sola deo consistit. nec si multi
peccatis plures ...
et plures sectantur tamen voluptate
et lascivia ...
...

dimicio et tuo cordis c[on]victualibus cum
dic non finale exemplo Loth recessit
ab Abraham sed quod vita peccata
possidebant nec poterat eos capere
terra ut cohabitare simul facta
contencione inter pastores eorum unus
ab altero recessit // Sicut hoc spectabat
...

que ex quantita sunt i tata sua vita
a xpo que equaliter simulacio
ac duplicitatibus q agit qua
dispendia et torpor mentis et corpis
quanta neglexerit verba vel omi
sit quatu tarditate intelligencie
vel cantus quata labilitate
memorie qua subita mobilitate
animali ... et qualiter ...
affectionum q mala ... sit aut
bona vel dispositus ... a si pu
ritatem hent id no ... ad
q non novit opus ... Et itaque
... alia dant ...
... Et cogitando q ...
sit facient ... pium et stabile ...
... tranquillu ... v° ...
... q ... cor ... opp
... bonum ... in affectionis ...
... cogitatio stabili puritate
... ...
... possit debet ... ...
... in cogitatione ...
... ... vel ... Et st
... ... non ...
... ... vel ... ...
... ... implevit ... bona ...
... in gaudio ... vite
... no ... agendo
... no ... ...
... no ... ge
... affectionis ... hor ...
... placeat ... ut no sit
... ...
... affecte ... displiceat
... ...
... vel ... statim ...

ad ... veniat ... Et non
... simulato ...
... vel ...
... ... tem
templo ... ...
... ...
... cogitacionum ...
... ...
... cognoscite ...
... timendo ... ... et
... ...
... ...
... ... no
... ... /honore ...
... ... amicam
... ...
... ...
... ... ut ...
... ...
... ...
... ...
... ... quam
... ...
... ...
... ...
... ...
... Et ... ...
... ... Sermo ...

de tempore ad tangendum homines ...

Melior est finis orationis quam
principium eccl. vii° ...
bonum ... plus quam ...
... ...
... bonum ... ...
... bonum ...
... ...
... ... michi ...
... bonum ...
... melior est finis orationis
... ...

mota tempore quo continuatur similiter
tum est primus oracionis attendere esse
quo prius ullamentis evagacione
liberum ad finem oracionis perducere beatus
Basilius in exameron li. ix° dico
attribuit quod ut ... cum non
vagetur sicut actus sunt assistere an-
gelis domini quod dicit difficile enim est
alia ... sola ... quod
... intelligere ... orant
attendunt sapienter psallunt iuxta
quod apostolus super ... tractatus illud
psallite sapienter sicut non ... cum
psallentes sed intelligentes psallere
debemus nemo enim sapienter facit quod
non intelligit ... difficile est
ad finem ... evagacione
... aliquando ... finis
plus ... concedit melior est
est finis oracionis quam principium ...
oracionibus ... super ... sic
orare ... studiose ... se
credunt nam sicut ... quod ...
assiduose orantes ... et ...
... ... tamen videtur eis quod
... de facie ... abscondit ab eis
... eos audire non dignetur deus
... orans dicebat ... sicut ...
... Job xxx° ... clamo ad
te et non exaudis me sto et non re-
spicis me ... quod aliquando oratur te
... orantem ... sit ... quod
... dignitate acceptatur ... videtur
... sit ... et ...
... ... et ... con-
turbatur ... Job ... ...
... ...
... ... hinc est quod orans
... ait non ... in ...

... affliccionis ... ...
... multitudo ... ... et ...
... ... continuerunt se super
me ... magna sunt ... ex ...
... ... venit quod se ... ...
... ab instancia supplicandi non de-
sistit ... tamen ... ab eo
... ... sic
racione ... ...
optatum adveniat ... nam de
... ... orantis ... et ...
... ...
affliccioni ... non cum ... ...
... qui ... domini orans ... de-
... ...
... ...
super se clamorum ne ... ...
sibi ... ...
... ... ad finem
... ...
... ...
... ...
... sibi ... ... et
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... difficile
... ...
quod ... ... dicebat ...
... est finis oracionis quam principium et quod
... ...
... ...
... ...
... nam ... ...
... ...
et ... ...
... ...
... ... abscondat ...
... ...
... ... virginibus
... ...

altissimam de tribulacionem quam quali
tatem antica ut tribulacio puniet ut
mortificacio letificet Et pacem
in tranquillitate inter corpus concedat
Et operibus inter bene dicere dignetur
vt ipsius iter unum vel introitum
et aliis viis uero modis [illegible] tangere
[illegible] difficile pertingula. Eius enim in
perfectione [illegible] / [illegible] sic
quam [illegible] melior est infinitum [illegible]
omne unum [illegible] [illegible] deus
totis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ac finis [illegible] per [illegible] et [illegible]
nobis ac purissimi amoris [illegible]
et [illegible] [illegible] speculacionem
et [illegible] [illegible] sui deo
deo adherere et [illegible] [illegible] felici
vt sit [illegible] [illegible] suo [illegible]
modo in hac vita possibilis [illegible]
et absconsa [illegible] [illegible] sine
[illegible] / in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
diligit [illegible] speculetur [illegible]
[illegible] admiretur admirando [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
delectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] attingit ad
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] bonum modi [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] delectabili [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
blandicie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] delectabilis de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
delectat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eandem
[illegible] [illegible] [illegible] honestate [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per quas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ac familiaritate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sublimia [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
appeticionis [illegible] / omne [illegible] quod
appetitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] honorabile vel honestum aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vere et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui in [illegible] ultimus
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] honesta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
laboriosa / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / est dulcis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] talis que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magnificat et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] purissimis
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobili
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
potata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] modo delectabile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plene

sbimet pt oblita net ty be cum
pos pt pu, puplet q3 i ea i d spon
su ubuny i calios cal i quient
/ego dormio et cor meu vigilat
u cuius amor cu fervid cu pura
itelligetia cordis ym ebuilt mete
et ubi et tibi abstractis puur
tute dui cglutiat et iungat q
to q3 amor vehemeciat et vel
ligeba videt tanto valid
iste mehus rapit / ch q3 tamd
cuy cpubdeo pt oblita ipo dilie
cytepluis radio libere fugit his
brume bed iyda tuis compto
celibz cuuitatis cete ei ut fulgere
tupt eo q corp c q3 corrupi ag
nat cia z deprimit terena iheta
ops z multa cogitantez sic qt ipe ho
mis ppt pauca z brevi temit cap
tue sublimat bed applatu supu
lius extempla pt tenet epto sup
pe sublimi sublimat cetez brem
tepre corrup z hanc hz bte ocu
pare deprimit aiaz z revocat
ad se q3 ierant ut gemeb cogut
clamare cu paulo aplo ifelix e
ho q3 me libabit de morte corpis
huis et ut pha hanc ep i tolut me
p logot /hen q3 stellim incua
ultolem hec pmenbida meis
aie mea non opleor ut tame
depositu fiarita sitere ad fattem
sedes subulitabez meu ne su lla
et pmpcone deletys sucs sinit ipe
itaq3 esitum ut fp iusty croce ipe
sinis ulti z optim de p amdez
pt buiu et tota ea ei nibz pote
tis siue et buibz illeu cellint tuis
sic pp usuany eo ut nil meminit
nisi deum ut sentiat ut itelligat
nisi deu et ut sed afferto dilie ma
ceptatio gaudio dehinite sup sola
cditoris fruitione delicat requiescat
epus aut cuy ictu tamaty ad
hanc p stez zhut siue tedz tudz
spale bz onde fudu ca sic tuiti
minutis et mea toto ibelau uos
ua et affec / in deu solet et alubi
nuis abstracta solis eundet diuie
uc volet nec valens a d seuture
nisi deum z ipi sendob hus dile
et dulcedo sue auctate ipm
tuce pars requiescat nec exudit
cepiam q3 h amoto posse p ali
qua vagus vel ptitudes diste
bi vel p pplulu complaudo de
puny q3 pure spualia tey disset
a corporalib q3 spue sit a corpore
ept aut cume cossanoty ut
corpis ut corpis ptitudo e / et pt
q?s ey pt modis aliquo p q possit
ho adhuc fines p ligi ut do au
bile z fruui debeat / audi bides
sch siolude a bide dispuplide mea
ist ip siudiose q? volebes ire
iamq3 sua ieui / no pt gnobagi
a tan hic cui aliis dispeuntes
si spib aduce velles supitz au
dint z doctrina attendut q3 tota
spus penetrabit z spicet sollicite
studiose q3 innuant z renolunt
/ C uuda volo do semide co
migi et tuni stera posse pt actum
pa mets cuyacoe vigilamer
q3 pmat z iy iudac p q putate
suscit sine mora expellat / oce
q3 bides epes ade ad dy collige
et collige frupt apuesat ut co
depe tales stady cui sua fractis

cohibeat / quia assuescit semper secum
habitare contendat. Unde in Soliloquiis sic scri-
bitur capitulo xxvi^o. Maneat vir contemplativus apud
semetipsum nullus egrediatur extra
domum suam die sabbati et sabbati
sabbatum complevit / Solet enim sic esse apud dominum
qui non est aput semetipsum quo non habitat
[illegible] corde sicut iam hic [illegible] illuc
fluit divagacionibus / Maneat in se
vir contemplativus apud semetipsum si velit pos-
sidere deum ut sibi ancille apte
hic sit tabernaculum contemplationis dei sit et de
solacio non modico hic se concerta-
[illegible] delicias in here / Sunt
[illegible]
xxx [illegible] habitabit in eo
[illegible] thalamo tota die gaude-
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
vel collacione [illegible] toti
[illegible] vehemen-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amore
[illegible]
[illegible]
[illegible] exhibere

non valet / Sunt aliqui [illegible]
non fortiter [illegible] plenum de-
[illegible] / Alii tanta [illegible]
[illegible] et [illegible] habundancia ut
ipsius membra ex subita [illegible] et
[illegible] affluencia [illegible] et in-
flexibilia reddantur / Cum [illegible]
[illegible] affectio [illegible]
[illegible] extensionem
[illegible] obstructiones [illegible]
[illegible] regionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] affectiones [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
/ [illegible]
tollerabilis in [illegible]

corpus sed ignorancia mittitur in eternum
supplicium quod si in visitacionibus divi-
nis vel revelacionibus commisse li-
bris quarimisse legitur sicut David
qui ait verbis eorum habet gaudium
tuo nomine ipse in me fortitudo et
eminencia nec habui consilium bonum
aliud aut aliam duracionem sed qualiter
ut plenius reddatur ad amandum
te et videndum habitum facile recipies
virtutibus vite superiorum dicunt enim quod
habitaculum in spiritu dei spiritum hominis in
plenitudine imponit tamen vocis suis supra
fuit ubi in deo// Aliud preterea iam
illa iam ista iaculata super habere
capitum gaudium expresso iam
corpori tempore iam ex premissis
dicitur quod necnon inest quia accipit
virgo sed videns aliqua illa ex-
videns digniora sicut tua hec et
videns digna vitam non sed visione
et videntis filie videns// Si placet
ut invicem sed sicut feminas amatoribus
videas vel habitu sic in donare
videas sed diligens quod ultima
digniora vel te sed filius semper
a te recedam quod te sciens semper
te intendam et te fruar et deside-
ramus amatorem meum videndum ut de
beatitudine felicitate videam. Qui nobis

Sermo XIIII de sapiencia dei

Non habet amaritudinem conver-
sacio illius nec tedium convictus
illius sapiencie viii. / videtur quod qui-
a sapiencie est dulcis hominibus in-
creata quia non habet amaritudinem conver-
sacio sapiencie nec tedium convictus
eius / Et ideo studeat modis omnibus
ut attingere possit sapienciam quod hic
possit conversari celestem et placeat

ad videndum sapiencie dei pulcritudinem
in creaturis cuius delicatissima est fruicio
felix tanto et visio beata / Et quidem
ille videbit claritudinem in sapiencia
quanta potest se ullus semper respi-
cit et ordinat visione in divinum quo
nullum desperat / Continue in se enim
nullum de peccato quod habet indicat vel
ipsi sed sicut ipsum diligit nullum diligit post
deum autem ipse supra deum / quod dicitur autem
agit semper deum toto actu et in
omnibus honorem suum actu vel habitu quod est
tibi et nullum ledens / sed ipsum sanctificatur
habet ipse est quod non est in eo quod offendat
nec inimicos quod non habet amaritudinem conversa-
cionibus et tedium convictus eius et sic placet
quod ultimus conversacio sua celestium et angelicis
fratribus dulcescat et eis quod in celestibus hominibus
consortibus quia conversatur et convictum
habent super se loci vel omnino re-
natus sit / Sed sequitur / Sicut quod sit bene sapien-
tis non absoluta vita eius opus vel esse ne-
no potest ubi ceterum vel aut sapiencie
possit vitam iniuste bene sapiencie dei / Cor suum
semper ad celestia erigat et teneat cum
ibi sursum teneat et ad videndum in
celestium sapiencie modo sibi possibili
assurgat / Cum deuote contemplando
delectabiliter videat et ipsa profruendo
fruicio pro velle ipse facit insurgit
supra vices ineffabilia que corporis
audivit ad firmamentum celi in tabula sculp-
turarum exprimet / Circa que omnia potest
refugiat et totum spem supplici cor
tota spe pro christo ihesu quem potest esse supra
reperiat ore cogitacione iactet
in eam et ipsa eum in intellectu / Sic me
meditacionibus in spiritu collacionibus in gloriosis
sit sermo de deo de celestibus de visu

IX

tibus et de sponsi sui virtutum consistat
et illius atque dulcedinis que sanctificatione
cibo delectabilissimo delectetur, interim quoque
tante cum sponso adesse et virtutum spiritualium
speculandum / nichilominus quod de esse hominum
iam displacere volentem ut eiusdem
sublimium excitant vultum suum et
alia lyniamenta corporis et animi
omnique quasi videndo ponderat siquidem et
studiose placere deo volens ut conti-
nuo corporis sit seu (?) immaculata nec
habeat immunditiis peccati admixtum
sed totum velud in quodam refulgente
speculo considerat ubi sua facta considerat
sua motus (?) vitiis et signa liberaliter (?) et
inspiciat / ut si quid pravum deprehenderit
corrigat / quod nostrum tenerat quod de
firme componat / quod pulcrum exornat
quod constructum consolidet / quod primum sit
meditatione devote vel lectione seu col-
latione vel alia virtuosa exercitatione
commovet / dei precepta sibi vigilanter
revoluat et efficaciter impleat et plen-
do preceptorum suum diligat et quod sibi
sit cavendum quod vel servandum exerce-
sit (?) assidue (?) agnoscat / et si licet
sufficienter consideret sanctorum virtutibus sunt inscrip-
tis (?) sacre scripture libris (?) suis consistat singulis (?)
capitulis (?) diversis scripturis consistat singulis
et conpunctus (?) legat credat natum ex
virgine passum et mortuum et ad inferos descen-
disse virtuose ad superos sed tertia die
levitatem (?) et sepultum fuisse sed corpus
divinitati unitum, tamen debitam mor-
talitatis vexisse (?) ac videntibus
cunctis apostolis palam et publice ascen-

disse / Ipsum super celum discipulorum
sollemnibus spiritum misisset imitat (?)
esse et vincere districtum et finale
iudicium vivorum et mortuorum et ibi (?) celebrari (?) fuit
spiritualiter vide / quod quamvis ipsa in tabula
gens iudaica asserere voluit et
potuit / quod certe (?) ... non
noscere sed motibus pectoris operum
exigente ... divina iustitia / certe
signum ipsum esse dei filium et non alium
credens, agnoscens sicut sapiens
ipsa que volunt esse stulta vel
pro hiis ... peculiare
predicanti consenciens ... dulciter cum
deo ... deflebat et ...
te ... concludat / sinceram spem
gerens ... quod plurima
locutus est per prophetas et quod omnia sua lo-
cutus est ... spiritu sancto spiritali ho-
minum esse ... sit locuta sit implevit / fu-
tura ... implebit / non est
enim apud deum sicut apud homines sed
cum apud non / et ideo certo credens
tenerat quod omnia que dixit sit implen-
dum vel apex aut unum iota non pre-
teribit sicut ipse dixit celum et terra transibunt
verba autem mea non transibunt / sicut
est frequencius homo qui vult dulcem
in deo deo delectari et precepta non
... sanctum ... scriptum est secundum
... / Cogi-
tabit ... spiritualium
... consumptione
quam de ... attingit per que
... ... cadit
actibus virtutum vel exercitiis
cum sua ... facere ...
omnes implevit / quibus studiis ...

tualib3 de die in diem melior ac
melior fiat. Duplex autem ꝗ͂
salutē expedit scꝫ octū q̄ extra
at aīe sine negotiū pluꝛ morta
liū repnit. Mundus/ ex° aplī q̄ dixit
m̄ m̄d9 crucifix9 ē ⁊ e° mūdꝫ ⁊ ip̄e9
ubi blādient illecebꝛ/ se exhibeat
crucifixū oīb3 q̄ i mūdo sꝫ siue sint
exēplaria carnis siue exēplaria
ocłoꝝ siue exēplaria aure dicat no
est mī metū cuct/ huꝰ pꝰ specta
culis ⁊ delectabil3 immundīe au
pouat sn̄ qualitē tm̄ ut si for
stam uelit adlibitate oī i spēta
uel os adlibitate repłiri uel pes
a mūnis pp̄ꝛ uel siue cū notabile
mouere/ pp̄ spectaculo speculatorē contin9
q̄ oēs actu9 mūdi ꝓspicit aspꝰ huc
uq̄ȝ ⁊ lasciuiaꝫ se ꝯpescit sꝫ ꝑint sꝫ
medītando de deo se erexit ⁊ in
fastigium diuine ꝯtēplacōis modo sbl
poss se attollat/ verum q̄ȝ eē adme
mentū sꝫ est ꝯtemplatiu9 uel eē
cupit cū sancti ꝯmissionib3 diuīs
ꝯsideraus/ aiꝗ̄ dītia respiciat in
cī actu pꝰ celestia loca habeant in
corde/ dūde tertia/ quꝰ adole
scēta ducat sequant i pene mꝫ
sꝫ tendi9 ad illū uolē posse ꝑuenire
i quē speraui9/ et utiꝗ̄ spes no ꝯfundit
expedit ut mētꝰ alterꝫ ibi ubi cū
pim9 ꝑuenire figam9 ibi eī totus
nr̄ thezaur9 ibi honor nr̄ ibi nr̄a
delectatiō ibi summa beatitudo ⁊ felici
tas summa/ exēplum q̄ uolt ꝯsp̄icaci
here uelocitē itē q̄ no habeat cā
uj tudioꝛ ꝯsp̄ica cū uc tēdit ꝯ
uulter cinis sint certe beatitudes
cū oclos suos ponat uc metuat

/ aliꝗ̄ tpale uc cupiat, ne forsitan cō
mēt9 amittendi nec tpales de cō
mada spm̄ ad malū ꝯflectat et cū
potius ascendere honores dignitates
uel gliā h9 mūdi merē eā emolliat
/ ne itaꝗ̄ blanda ꝗ̄ actoꝛ seu in
ferni corrumpant ne adūsa frangat
non ꝯflet opinio secunda/ ne sinistra
deiciat ne falsa laudaꝰ ꝑ ꝯgaudi9
augeat ne falsa uitupaꝰ diminuat
tm̄ ubi honor dei agitᵃ et ꝑfectū
suo uel salute pxioꝝ ꝯsulit̄ q̄m
deuit ⁊ sꝫ ꝗ̄ adūsat suo uel alioꝛ
catholicoꝛ ꝑfectū deuote ⁊ ꝯmistit
⁊ ꝯpotest umā ꝯplet/ de tpalib3
uō illudenꝰ doleat q̄ȝ uc aliorum
ꝑpasint nec tamen semꝑ ad uota
sint/ pꝫ ē leta ⁊ ꝑsperitate ualꝫ factum
cūm ꝯstantꝰ obtineat, talis cum
ꝫ eē eminꝰ supior ꝯtis in d9 sup
lumē ubi semꝑ ē tranquillitas nec
aliꝗ̄ pugnat i ꝯfessio uīdat. ut tal
subkalo tanki ipsa uolet eī dē
ꝯ ipsa eū adulet q̄ sm̄ ut ipe ꝗ̄
ꝑmittat mūdꝫ uel ꝯtinuꝗ̄ minet
uetatē alique dei uel ipsā uel ꝯtro
cedat/ d9ꝑua ipse aīus uel tepa
lium quꝰ ꝑ ꝯsolom, licet non tamen
⁊ humāꝰ ꝑmiscendat et sꝫ ꝯ ligat in
sēo ut sꝫ iucuꝰ aliquis exdigbt
uel officio a obedia ꝯstituꝗ̄ sꝫ ē
staūs eis q̄ȝ mali uō excitant
⁊ donam sibi augent. ubi liber ꝗ̄
i ude ubi tractat id Job. uīc cutibꝰ
hui9/ non ualde laudabile ē bonū
eē cū bonis sꝫ bonꝫ eē cū malis/ sꝫ
cū ꝯmunicatē ꝯ culpe tē bonos ld
no eē/ Itē i incorp ē prec?

bonum quam lex malos extitisse
studeat et si dei servus verum bo(nus)
aperit se esse et imperceptibiliter apud
homines apparere nam conversatio bo(ni)
et honeste vivat huius debet
simplex intencionis pars e non mali
sicut si et in hiis quibus agit imper
ceptibiliter apparere / quemquam in hiis et
aliis modis honestis deo placere et
complens ac seculo prius superioribus
et virtutis operibus conversationibus fuerint
non habent alienam tendere quam ipsius ut
habeat tedium conversacionis eius nec placere
bit et agat ... eius / et post eum
sicut qui despicit dicit plus contem
placionis cum actus et vitalis de acti
ne vite quam secunde communi ex respectu
excellencie tendens plus fortis sicut quia
si conversacionis sint non habet alienam tendere
quam per illas ut tedium habeat eius
/ Superius sepe dei semper timeat et
plus diligat quam timeat quia et si de
caritate perfecta timere deum licet in
caritate perfecta timor foras
expellitur / unde ad quod quia
mittit timorem / deinde addit quia
ad regnum celorum se diligit ad hoc
diligat et proximum ipsum tamquam se
sicut ipse est sicut quod vult sibi fieri
alteri faciat quod non vult non fa
ciat / virtuosi diligat malum quia
sit dicit / omnibus vitandis in
quibus malum consentit peccatores sed
placendo non contempnat superiores vere
timendo non timeat sed honoret
corporalibus descendat moriens ne
contempnat vel corrumpat verum
sed in talibus constitutus officio et de
statu contemptibilis / aut secundum ...
reddat / nemini tamen blandimen
/ in preces et clam sibi ... habeat
... sermonem vincet ...
... sit et misericors sit severior in
... cum sermone vita quam verbis
... ulterior ... / ...
... ... ulterior sed ...
... detestator unde fame sue
... vita persequitur scilicet
non / ... alterius fame vel detra
... quomodo fugiat ...
... non credat sit ad ...
admonicionis ... ...
... ... talis fin
... quia malicia ... abscon
dita ... [illegible] / ne forte
contendit ...
... ... illa ... amen
... ... receperint ...
... ...
... ...
... ...
... ... sapientia ...
... ... non ...
... ... in a
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... [illegible]

ramne se opponet. Reges homi
pluries veneratur sicut scriptum est
plicat vel saltem pauca loquatur
verens ne gratias exhibeat quas sal
lut ex muliere ultra fortem
non capiat non permittat que parte
vel amicus et propinquis quos turbis ho
minum morte parum quiescit / sed
bus est cum qui per morte [illegible] de
in presente vagiens [illegible] est [illegible]
capitis corporalibus pendentibus putum
que aliorum compilare studet / hec omnia
in bestiis [illegible] non possum
te et dicit alios per morte
que ad salute non est ducens aliquis
opitulabitur medicinas. Tempore si
adest [illegible] copia clementer vestra
ut sacerdotum homines [illegible]
nullos debent multis [illegible]
ne per se [illegible] ipsius [illegible]
bi potest obstat / [illegible] pro
[illegible] quod [illegible] sacramentis [illegible]
cum [illegible] et [illegible] cum [illegible]
[illegible] non habet / [illegible]
[illegible] presentia [illegible] effugiunt
quod [illegible] attendit [illegible]
[illegible] sunt [illegible] fide catho
lica [illegible] eorum [illegible]
dubio credendum est quod non habebit
[illegible] dulcedinem [illegible]
[illegible] sed [illegible]
et approbata [illegible] per sapientem
dei [illegible] / per mortem [illegible]
[illegible] patris [illegible] pius
[illegible] Cui nobis [illegible] dignetur
sapientia dei [illegible] christus amen. Finis [illegible]

nō

Melior est dies mortis die nativitatis

Melior est dies mortis die nativitatis. Ecclesiastes vii. / [illegible]
lorum dies mortis est peior die na
tivitatis eo quod per mortem temporalem
migrant ad eternam [illegible]
[illegible] de [illegible] amatores me
lior est dies mortis die nativitatis
eo quod per mortem temporalem vadunt in
[illegible] / conveniunt [illegible]
[illegible] quod [illegible]
quod nascitur [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad penalitatem [illegible]
na [illegible]
[illegible] omnis [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] plaga plaga
ta et habet mortis [illegible]
[illegible] dicit quod nullos [illegible]
sit in [illegible] die
mortis [illegible] dies nativitatis
[illegible] post mortem [illegible] sit tamen
in regno dei [illegible] nativitatis
[illegible] et [illegible]
dei melior est dies mortis die
nativitatis / nativitatis [illegible]
[illegible] homines cum quedam [illegible]
[illegible] plebibus
[illegible] plenus [illegible]
[illegible] mortis [illegible]
ex [illegible]
plangunt illos [illegible]
deplangunt quod [illegible]
[illegible]
[illegible] deplorandi
sit [illegible] expectat
non [illegible] celestis aula [illegible]

includit esse si ydem eius velit pri
libus pervenies ad mortem nulli / Rite
violetum persi fieri by dic morte
sublis rectales q(ui) de e attingunt
Reye magistralem consolati p(ro) sa
pra p(ro)geribus adq(ue) natura ad mor
tem pro quo mutetur / In quo gustata
q(ui) domini stelle petiorum sepedia ei
pati more et ita se magistri morte
te pulcherrima vide et ipsissima
deo / compunt sue amatoribus ipsi
dea et scitu sua solis agelie di landa
bunt tam et erynult bin nullus
delectabiles mulierum sed cuncte nec phe
bus ipsam ce dominam fecerunt pentum
receptam et ipendice opositum ipsi
trebat hanc puellam forma pre
claram qua capiebat omnes pabit
adolescentibus decipulas sed de per
mitare dignitati cum fuerit illam
tetis amatis erat cum ardores att
he blue copertis oculis arcubus
volta coloratam palpebris oculis
adlo preciosa / honesti lascivo can
tu dulcissimo / tactu leni / vestitu
rumulo / gemmis et lapidibus probe
decorato / odoribus laudati / pulcre
teris et relegatior ce tamen com
pinit / adeo quod si bendes ipsi specta
de sua pulcritudine fecerit quod ipsi ultimi
amatoris invisibile pro illo diceretur
dum dei perpetuam tibi lucens ut per
ceteros solares faciet cor sui ad
dedisse sectatores innolevit sic
quod in amorem suum attenderet

ver quod post singula paradisum remansit
serat tamen amando fortiter amans
bene uno pro meo cuncta duma sa
pientia nudatum nam eis qui tam
absorpta pene videbatur de ore
leviathan extraxit / ex thesis
igne sa ipse detraxit decantum
purificavit et sancta fecit et ita
eum purificavit sue prolongavit tam
nempe duos mortis Reye mulier
e de nativitate quod ste e copplo
dans dies satisfacere et ugne
sic solle publice reche // Sed restat
ipso dicta persone ay mulieres
modeme que continue bene olim vō
magistralem auctorum ostensunt
et tales credunt sic ce decet ps
specules opera plures alios habent
amatores qui non certas ps sunt
tibi ipsi more et ait ipsa re
sponsum dedit tamen hoc se
vel publice pertulles si ipsis
si fornicaret vivam vice mere
tricu pro ul dubio cum regnas nam
mulierem seu alligatus sed dis
simulas et turpis quia et de
iudices ut adscripta ei dre expon
dentem / meretrix quae e quinqua
domini / meretrix quae e quinque
turpi libidini post et eo illam multis
et meretrix ambiguit qui adhuc
se ipsat et appellatur cunctis utrum
prudentem plures clerici pariter
/ meretrix e qui i vende luxuria
dissoluta vivit vage cumsperat
donavit delingat sed accipit aut
capit sinu et depingit admitti
defendat nisi ut sperat alios

z p[er] suas z placitis cu[m] sentenc[i]e
cu[m] oculis o[mn]i quasi [illegible] con
spicit lux [illegible] incipiat
formam attendit qualitatem
vestiu[m] vel omnis attendit ar
videt ut fallat videtur ut dea
puer prospiciat ut seducat si mo
res nec applicat ut si non isto sal
tim alios in bonos [illegible] volunt or
nes [illegible] exponit et quasi
populi esca ad venandum posita
corda post se adolescentum trahat
[illegible] vel [illegible] ut in supinatum
perpetret [illegible] se[n]s[us]
eam / secunda est [illegible]
[illegible] dulcedo se z palis ab
[illegible] primior z se eam adole
scens z ibi in maledicto puer ce
tu amore [illegible] adulteraz
nostros q[uam] despicio [illegible] agi
si [illegible] se multe q[uam] hoste
dea [illegible] / cur inter eu[m] pugna
gerent / cur se in tu[m] sententi de
mulier exponit / cum tot [illegible]
[illegible] supinatz trahe no for
nidant / [illegible] z [illegible] a
[illegible] iudicium [illegible] ne
de [illegible] vel aer polluit z ite
de pluvia ne dispellet prohibet
Cum [illegible] alias [illegible]
q[uam] [illegible] quoniam se
thoris eam [illegible] q[uam]
ut dea inclinat ut hoste eam
lugent [illegible] nostre volunt
z [illegible] volup[tas] [illegible]
ac [illegible] supinatus pena
ut audire [illegible] / volunt
vel [illegible] se [illegible] in

p[ro]venit cottidie d[omi]n[u]s [illegible]
[illegible] magna pax hominu[m] voluntat[is]
a pue supinatis z corpus facit
in illos decus honor vel bestias
Cum se honor ubi racio q[uam] semp[er]
depellit [illegible] si eu[m] vos in vigil
si oris illius in [illegible] in malu[m] si [illegible]
se aspectu apertu[m] appellare puto pe
menta q[uam] honor / [illegible] eu[m]
vel puncta [illegible] pro / hec sit
q[uam] nec deu[m] habet z deo ut honor pro
honore si certe tu[m] libidine nichil a[d]
nomen nisi [illegible] vel nunc pal
tant / deliciis loquit[ur] z deliciis ha
bitat z manet / in inseparabiles
ferme toto corde [struck through] oib[us]
[illegible] tanto se[m]per
in z tempore debet pena q[uam] to
[illegible] fuit corpus culpa / abhinc
[illegible] z placitis z [illegible]
a puellis amatorib[us] prohibet ulter
[illegible] dulcis si
fallaci [illegible] adolescentes z [illegible]
dum amor inseparabiles [illegible]
exortatib[us] [illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible] si ut
[illegible] se [illegible] loquendi copia
[illegible] / multas
eum audit [illegible] placet [illegible]
z valde displicet [illegible] / amice
ne [illegible] vel amice in
[illegible] uno miscere
lux [illegible] volunt
[illegible] no amatoru[m]
[illegible] si [illegible] no aliq[uo]d
[illegible] miscere [illegible]
ullo ambulat sup[er] [illegible] ita q[uam]
[illegible] eius no admittit ut [illegible]
[illegible] absconderet in [illegible]

vt vespertilia cum non videant/ no
lube de proprio sine [illegible] quod est lucis
dicit bonum malum et erit affectu dicen
tes non est proprium amatoris et de dite
rum et vt augustinus dicit in magnitudine
hostibus quod habeat amplioris presentati
tur non diminuit cor vis potius quod
bion addiunt. Et quod amor terre
[illegible] non nisi sit et [illegible]
[illegible] quod corpus et non tangit mul
tiones pollunt et [illegible] quod
[illegible] amor ubi carnis delectando
titillant [illegible] libido detinet
captiuatam. ubi amor ubi mors con
[illegible] libidine presse quod [illegible]
[illegible] ubi non ulla [illegible]
[illegible] digna sit [illegible]
Est enim iste carnis amor [illegible]
[illegible] lapsum tractabis [illegible]
[illegible]
[illegible] vt [illegible] non
possit [illegible] sit [illegible] quod
[illegible]
tis. Et [illegible] Et [illegible]
[illegible] non [illegible]
amatoria [illegible] mala [illegible]
[illegible] nec
[illegible] miserabilis
[illegible]
possit [illegible] diligit [illegible]
[illegible] et [illegible] ad
[illegible] Et [illegible] cum erunt ama
tores [illegible]
[illegible] diligit
ad mortem [illegible] ad [illegible]
Et [illegible] non
[illegible] sit [illegible]
[illegible] appetitus [illegible]

[illegible] sit diligentibus deum non at
tendunt. Et [illegible] et [illegible]
legem dei et mandata non legem
[illegible] non est [illegible]
[illegible] miserabiles
[illegible] pro
[illegible]
[illegible] quod melior est duos mortes
diu [illegible]. Et [illegible] sit [illegible]
[illegible] demon [illegible]
et [illegible]
per legem dei [illegible] et mandata
[illegible]
[illegible] et [illegible] absa
[illegible]
[illegible] et [illegible] melior [illegible]
[illegible] est [illegible] duos mortes [illegible]
quod duos [illegible] ad mortem. Et
quod [illegible] morte
[illegible] Sermo [illegible]
[illegible] sermo [illegible]

[illegible] est [illegible]
[illegible]. Et [illegible] est [illegible] vere
est diu mala/ Et non diu bona
et [illegible] mala i [illegible]
[illegible] mala [illegible] mala ma
[illegible] non [illegible]. Et ma
[illegible] pena
[illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] semper
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] ubi

hec et discordia et perpetua ubi illis
placere ubi nullus ordo sed sempiternus
horror inhabitat iob x°. / Cum quid
speculatur civitatem videre et splendorem
eius mirabilem et gaudia eius adspicere ex
altare et dulces sonos et voluptates descen-
dendo in puteo ad infernum descendit
iob xx. / Nunc vel illic ubi calor
calor nimium ardor flammarum
set sine potu sitis et splendor demonum
timor luctus dolor ubi mors semper
vivit et anima sed effugiet ubi vermis
ubi tempus et opprimens nec spes
legere et ceteri torrent non moriuntur
Est enim regnum tenebrarum vere pe-
ne obnoxium ut confundet sed certa
mala patientur tormenta ubi semper
inveniunt sed sine spe venie semper
vivent utinam morientur sed eterne
vite mortui vivant sed pene vi-
plena de illorum bonorum permanentium
dimittit sed ceteros quere sedem
~~Hec~~ regale pretorium constituit
et admirabile thesaurum beavit
ubi nos solum angeli et beati sed celi angelo
et dux et angeli beatum precipere exhibe-
expectat et heredes beatissimos hoc
nos constituet ubi primo in terra sa-
pul spectum sine macula speculator
patrone gloria fiat dive sancte filio
regis eterni ei pie et spiritu sancto sed de
plangere sed constituet nos sibi cum
illa voce legis sine fine distribue
ut personaliter existere mirabiliter vos
tunc talem actum remuneratione
eorum deliciis gloria dei minime
assistas / cum putatis forsitan per
vera esse gaudium celestis urbis
vobis illustrium et corporis ubi audi-
tur / angeli iubilantes apostoli psallentes
confessores virgines laudantes martires
triumphantes / patriarche et prophete iocundantes
vos sancti et electi dei laudantes et patrem
et filium et spiritum sanctum una voce collau-
dantes / putatis nec quod celi dei gaudium
decorum comprehendunt in regno celorum ex sen-
tentia dignitate ministrantes ex mira
et caritate cum liberet animas sanctorum
velut et tronum eius gaudium exper-
tatores de huiusmodi confratria / commissores
in ordinis frequentia / commissores divine
psallencium rege glorie dulcissime
in resurrectione / putatis forsitan adhuc
plenum angelorum chorum esse / ubi vis
pmie spiritu glorie regnantes consorte
tabellio scrutatore veri ipsa mirum
dispendere ut domine deus sic felici
gaudio cum spiritu et pectore exultare
/ Magnum est vobis proditum natale christi
et ex una parte formido gehenne et
salubria donaltis ac parte ab altera dul-
cedo et securitas vite future vobis
in tellect ne sit sed plurimi sed pridie
/ Tropos hoc fiebat ubi quantum vivus
tribulata vel sedatur contra tu dura
et emollie incipiunt inter tanta sine
inutilitate dei sapientie et capit in eo
clamavit / clamat enim apud ipsos in
uni fine eorum exortantur negligentes
sapientie ut si fieri exortantur et
solitarios sic sine parvuli clamantes
et venire desperantes accipere valeamus
ad quod vos invitat sapientia dei potest
laudabiliter in nomine quod vobis placeat
salutate per omnia secula seculorum
Veniat sapientia sit predicte ubi supra

De eterna ... vocabitur loquitur hoc ...

expedit / pensare cuilibet predicatori
ne quod asserit sit secundum ipsius sit predicare
[illegible] dicat accipe [illegible] et concedi
nolle debitum / 2a fuge supplicantium
[illegible] libet [illegible] predicatores et
[illegible] audiunt / ad secundum nonnulli
[illegible] obdormiunt [illegible] pen-
dentibus / Dico primo quod [illegible] quod [illegible]
homo quod expedit pensare cuilibet
predicatori et accipe [illegible] et quod libet
audiunt [illegible] predicatores et [illegible] sit re-
spectu habent ad [illegible] et quod est [illegible]
[illegible] contra [illegible] spes de
[illegible] quod non sint vel saltim
non [illegible] secundum [illegible] sit predicare [illegible]
[illegible] cum [illegible] corporis [illegible]
sit [illegible] dei virgine [illegible]
[illegible] disposita [illegible] devota [illegible]
[illegible] ornata [illegible] angelis
[illegible] habent [illegible] casto [illegible]
et sit [illegible] per obumbrationem [illegible]
[illegible] mutantur gloriam [illegible]
[illegible] colendum / [illegible]
bent quam virginem dei et [illegible] refer-
unt nec cum [illegible] latere [illegible]
et quod [illegible] tertio beatissime et
[illegible] de hominem ad virginem [illegible]
[illegible] et [illegible] fecit [illegible]
[illegible] alii exeduntur [illegible] angelis
donant [illegible] tanto [illegible]
ardentius deum diligit ac [illegible]
[illegible] et [illegible]
tendet et [illegible] non [illegible]
[illegible] accipit [illegible]
[illegible] / [illegible] dicat
[illegible] medio [illegible]
[illegible] dei predicatores nobilitatem
[illegible] / [illegible] dignitas [illegible]

[illegible] cum non [illegible] quam
non [illegible] / [illegible]
sit / [illegible] angelice [illegible]
quod secundum [illegible] pro [illegible]
[illegible] movet et guber-
nat [illegible] corpus humanum [illegible]
[illegible] et guber-
[illegible] et [illegible]
et [illegible] / et secundum [illegible]
[illegible] et [illegible] volun-
[illegible] et [illegible] ambobus procedit me-
[illegible] et [illegible] deus est pater [illegible] est
[illegible] non [illegible]
[illegible] idem [illegible] tres [illegible]
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] non tres [illegible] tres
[illegible] / Ex [illegible] excellentibus tota
[illegible] tota voluntate [illegible] media
[illegible] diligit [illegible] dilige-
[illegible] excellen-
[illegible] non [illegible]
[illegible] virginem [illegible]
[illegible] nobilitatem [illegible]
apparuit [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] / [illegible] sibi [illegible]
[illegible]
[illegible] virgo [illegible]
[illegible] virgo [illegible]
[illegible] affectus
[illegible] / [illegible]
[illegible] ad virginem [illegible]
[illegible] predicat
[illegible] / [illegible] reputatione

imsi p[ro]cellat s[er]ta [et] stabilite qui
e[st] honore p[ro]lator i q. i xulissi[m]
[et] tut no[n] minus s[ed] sit s[ecundu]m p[ro]p[ri]us sic
sacerdos. Si e[nim] sacerdote[m] [et] omni
c[ri]mi[n]a he[n]t ac ho[minu]m s[ecundu]m adbu[n]t
c[ri]mi[n]a quod e[st] bonior temporalium
collatum s[ed] de ipsis sacerdo[ti]b[us] si
decimis quasi no[n] celeres ipso sal
tem i[n] vanitate i[n] soliditate in
cupiditate i[n] voluntate i[n] ingratitudine
i[n] vita co[n]temptum sint [et] equales s[ed]
q[uod] s[ecundu]m p[ro]p[ri]us s[ed] sacerdos nec tu
no[n] pau[per]i recipiat b[e]n[e]ficiu[m] no[n]
p[ro]pt[er] officiu[m] s[ed] co[n]sensum no[n] p[ro]pter
acc[us]ac[i]o[n]e[m] s[ed] simplic[ite]r in
plu[r]alitate no[n] ut docea[n]t s[ed] ut
cu[m] p[ri]ncipib[us] sedeant [et] solum
q[uo]d te[n]eant no[n] ut tra[n]sagat
su[n]t bona s[ed] s[e]d[ea]nt ad mensa[m]
no[n] ut deo [con]gaudeant s[ed] dissipent
q[uo]s dubitabit ip[s]os et p[ro]p[ter] po
pulus no[n] d[omi]no plus s[ed] similior
se[n]dere s[ed] q[uan]to mag[is] pau[per]iter
or vel dignior q[uo]d sint q[ui] p[ro]
cat tanto mi[nu]s ab hor sit pec
cator, de p[ar]te a[utem] d[e] i dom[in]um
s[ed] ho[c] // vide i[n] q[uo] acc[e]pisti
b[e]n[e]fici[um] a q[u]o acc[e]pisti a deo vel
a symone mago / c[ontr]a tracta
tu[m] p[er] host[ium] q[uo]d e[st] x[ris]t[u]s si aut
aliunde sic es [et] latro / quod
sit p[er] aliq[uo]d datu[m] vel p[ro]missu[m]
p[er] acto i[n] te vel p[er] i[n]te[r]posita[m]
p[er]sona[m] p[er] i[m]p[re]ssio[n]e[m] v[e]l cui[us]cu[m]
aliqua absolucio[n]e q[ui] cu[m] d[ic]itur
mu[n]us sub aratione tenuisti / q[uo]
te mo[n]uit ut acc[e]pes cu[m]. ut

magist[er] ap[er]uisti v[e]l aliquos ma
g[ist]ros [et] acc[e]pisti b[e]n[e]ficiu[m] / sed
q[uo]d deo servisti / q[uo]d plebe rexi
sti, q[uo]d patrimoniu[m] x[rist]i expen
disti, cu[m] tam x[rist]i pau[per]ib[us] vel
p[er]sonis [et] t[em]p[or]u[m] ut talibus
p[ro]pt[er] que sine[m] acc[e]pisti cu[m] ut
p[ro]ficere gregem tibi co[m]missu[m] ve[l]
cu[m] s[ecundu]m q[uo]d laudem tollere[s] omnium
[et] c[ontr]a derideres q[uo]d p[ro]prie [et] o[mn]is
s[ed] a[nte] acc[e]pisti b[e]n[e]ficium
q[u]a[n]to tracta no[n] bene vestem
impossibilem c[aput] 22[o] d[ist]i[nctio] q[uo]d nullus
eg[e]t [et] vilis bene hu[m]ilitatis [et] inest
q[uo]d es vi[r] s[er]vi [et] mi[ni]st[e]r [et] c[etera] et
p[er]ditu[m] x[rist]i a[nte] de vite s[an]ctis t[em]p[or]alibus
no[n] tu[m] quo modo magistru[m]
appetere p[ro]p[o]suisti q[uo]d q[uo]d sit s[ecundu]m
p[re]dictu[m] cu[m] pars eius mi[ni]
q[u]a[n]to dedisti semp[er] i[n] magnis
a[nte] ne[c] det q[uo]d s[ecundu]m d[ic]tu[m] apost[ol]i
no[n] assumpsit se[d] vt[us] debuisti
q[uo]d cu[m] a[nim]a[rum] e[st] regime[n] a[nim]aru[m]
bonu[m] i[n] cor [et] valde agite et
hodie sit[is] p[er]fecti, cu[m] sedet
e[cc]l[es]ie dicat[is] ho[mi]ne[m] magistri
ap[osto]l[u]s adhuc semel p[ro]fe[cit] autem
tale i[n] eum / c[ontr]a i[n]dignu[m] sedere i[n]
p[ri]mo / c[ontr]a p[ro]ficu[m] / sic homo
no[n] bene s[e]d s[ecundu]m potator bibulus
i[n] deu[m] i[n]ude aleator / x[rist]o p[o]
p[ro]p[ter] p[ri]ncipe[s] p[ro]p[ter] d[omi]n[u]s q[uo]d vocat[ur]
ind[e] qui[d] e[st] no[n] e[st] i[n] diabolo p[er]he
i[n]ter cetera expositu[r] doctor
su[n]t o[mn]ia / mag[iste]r sine libris doc
tor sine scolis d[omi]n[u]s sine mensib[us]
pastor sine pecorib[us] m[ini]st[er] ecc[lesi]e

gentilitatis colobonitis sine etiam
dicere regum vitam in ecclesia / Ecce dum
autem perveniret, repleta sacra illa
nominatus est dictatus pastores gregis
vel ydolum contra legem Christi nescit ut
deum eius supprimando congestis / cum
illa tenebrosa vitalis terminata
persona est apud homines non terminata
apud deum et sicut angelus eius de
specta / Et pastor et ydolum de uno
spiritus / angelus despectis / demonibus
annulatus hominibus infestis tempore malis
et recte quod sibi necessarium cum bonum cum
compilationes foret vel possederit multa
separatio tollo eius condigne et
sedem nullus et cum sicut pasceret
vel iniuncta vel prius ablatos ille
que de salvandis est quod se sibi nostri
nequam tamen erigit contra quod dei
bissina commeta yehene siquidem
corpus deposita ex primo congestis
nichil ipse erat si natus non fuisset
homo et quia non est sed simplex et iniustus po
pulus sit succedere ¶ Dicit quod sancta
vox quod legit homo / quod expedit pon
tificem omnibus sacerdotibus ecclesie deli
tum / ad quandam non ultra obediendum
vivit, nominat ipse opere capere bu
sionem constituit per eo quod pharisei incepisse
absconduntur et reprimendo permittendo
secunda in aliis sanctificando sed quod
deum et sicut canonice vel puniendo
et ad quod apta non sit illa nunc debitis
illa amicis illa blandis personas sodalibus
illa minime et errantibus illa pertinere
assignando constituit opere vel pertinere
portant peccati dum et ipsis vel

ad fidem eductam vel monachandam
vel vel placita dicitur et quod placi
pertinere venientur / sed non dignatur reddere
debitum ad quod conscriptorum vestro
obligantur, sicut quidam sunt placitorum
propterea quod alium optare erat com
mendabile dicitur apostolus sed requirit
separatim de se dicit bonum opus desiderare
vult placet regulam apostolicam
observando et salutem omnium in ecclesia / Episcopi
scripturis sacris nomine ecclesie non ho
noris et non sit expresse ochus recto
et per claudo / tibi finaliter spectat
universos solitum largicionis / Sic
tendimus et inscribendum personas sit
advocatis tendimus defensor causas
custos nimium / exemplum omnium / Ubi
tamen sit speciales in se omnium contra de
recte michi sedentem reputat et tal
vel operari vitam opus subditi quis
quem viderunt / Sit prudentes studiis
vel sic scripturam et opinionem eamen
tem innere necessarium in fide clamat
alii tamen quod aliquis omnibus est sedeat
credentibus fidem sed sinus sit operis esset
sacerdote defensor et ipse est et
laudabiliter eum / Sed plus et elegit
apte quod quod obligat ad prendendum
predicationem ne debet debitum implerent
episcopum officium suum / et quod est officium
digne episcopum maxime cum nutu rememorat
sacerdotes nunquam amat debitum tractare sa
cram ministeria deinde retractare sa
crimenta vitare dispensare / Sacrum tem
pus et signis Christi confessione eorum dei
plebis gerere vel deo ipso sufficere
peccatoribus in medio formatam inistrari
re / ad legem de pendam et avarum
eius modo / placere / Sed in se ipso formam

videre qualiter actiones in domo dei
oporteat ambulare / vide in qualiter
de iugem patrum ministerii servitu-
no dei ab ebrietate soluti sint tu-
ne dei qui hoc ad presepe ruminas
si rutuatur ad altare dei / est ne
devotus officium ubi sedet ibi tremor
turpe ubi os quod alienum loquitur
cur adhuc in tabula belli ... tabu-
ne dominum toto dilaniet / o quam
commendanda talium devocio / accedit
ad divina peragenda officia in aliqua
sty vel occultus concubinarius super
potius cum complici commissi applicatio
peccatis tenebrarum absolue dice-
/ dicit confiteor quod peccaui si dicere dis-
simulat quod ita peccatum non dimi-
si nec continuare volo et pro spe
restitucionis in domino absoluar dum
non / stat coram deo et angelorum suorum
loco fornicacionum infectus tamen
sicut non vel hic si oleat quod redo-
lere debet / incipit legere si indecen-
ter debet pro magnitudine et sibi peccati
peccat in tamque in suplicio quod sit peccatum
inestimate ad quam extendit conse-
dit contra iudea ante talem quod xxiii
et exode polluto xpum peccati animam
blasphemie conpulatur in ipsum cum ceteris
figurans / sit sint cum ipso tota / infelix
in ipsum perpetrauit quod confractus devorasti
/ sicut sto sto sto dominus sabbaoth qui
sit benedictus de angelis dum cantant ve-
re angelus sit suis pro iudicio
voce proclamat benedicit deo dei
cui maledicto ipsum maledictus actus
maledictus etiam et potius vel nimis in

dicit enim maledictus populus decipiens
tribuit qui habet in grege suo masculum et devovit
maledictum et debilem et vovet bene-
dicere et eloquar ab eo Ps. cviii. in
telligite in qui obliviscimini dominum ne
forte vos rapiat et non sit qui eripiat
at et etiam maledicit quod absit quia p[ro]-
prie Ps. lxxvii et verbum hostiale se
bicerat / pascentia sunt per vobis quam multa
plus et verum modus vobis per vos ne
glligentias et digne commixat quod
tunc / scilicet dicit autem dominus de ezechiel xxxiiii
ve pastoribus israel qui pascebant semetipsos
et lac comedebatis et lanis operie-
bamini / quod crassum erat occidebatis
gregem autem meum non pascebatis quod
infirmum fuit non consolidastis quod egro-
tum non sanastis quod confractum non
alligastis quod abiectum non reduxistis
quod perierat non quesistis propterea
pastores audite verbum domini / vivo
ego dicit dominus deus quia pro eo quod facti sunt greges
mei in rapinam et oves mee in devo-
racionem omnium bestiarum agri eo quod non
esset pastor neque enim quesierunt pasto-
res gregem meum sed pascebant semet-
ipsos et greges meos non pascebant
propterea audite pastores verbum domini
ecce ego ipse super pastores requiram
gregem meum de manu eorum et cessare
ne faciam eos ut ultra non pascant
amplius pastores semetipsos / et e
similiter ad hoc non reminiscat quod hic
sacerdos in tollerabili metu satis exa-
minare accepit / nisi quod autem
non intelligit quod non credit exequans
similiter vultum et grandem laudes omnibus
tollimus decrete sed solum et obla

Nonne cottidianae accipis fructus
bursam compropium officium tamen
debitum non implens quod egrotum est
non sanas / quod confractum non consolidas
quod periit non queris et sic pascentes
oves volunt aspicere dignantur tamen
ad ipsum aliorum lanam, oleum lac
et butirum et bursam provenientem consumunt
oculos aperimus et obligant non nisi quod di-
vina permissione regnat tyrannica op-
pressione constitutum et tunc pastorum
persone respectum et tunc pastorum
nequaquam ipsis sentientibus bursarium
pravorum quod sicut non diriget sed ulterius
unum adhuc vere quod loquitur homo quod
expedit perpetue cuilibet predicatori ne
de debito obdormiet sed vigilans
ne sit sed ipse sit predo. ¶
Tercio 3ª vox quod loquitur homo quod ex-
pedit perpetue cuilibet predicatori quod inter-
purpurandum est fuge supplicium
ad constituti malum pedibus insistentis.
pretet licet magnum timeat supplicio
quod incerte mortis incertum voluit
ante pedes deo deum exigere prospicientibus
imminet malis eterna dei tolla
vel penitencia sequendum est huius sive cor-
lum quod deus fuge supplicium vox est
cohibet eos malis temeritate humana
formidine supplicium / ultimum / gehenne
separata tendentium homines egerit
contra homo est ab illo quod est vita
precelsa homo vita et dulcedo sic ulla
et necessaria beatitudo bonis predicatoris
et finit eterne pinarum homicidia
gehenne supplicia / magis homi-
num pedes fecerunt prata mult quam
dici potest plus et plus homicida eloquens

astruit Diud Et ego dicens cum paucis
aut absolucio omnibus recepit ab
solum cum candido tude conturbatur quam
tres mondum ipse similiter lava-
vat, revolvit vestita quam commisit lu-
det publicatus quod ipse compresset
dolet se totaliter omne tota tenuit pre
posse probat nobilem diffinire ebu-
omnis articulum possibile ~~[illegible]~~ vita
ble dimmere, in manu tempore
pertractat sic per ad eternum iudicium
compellitur respondere velit et dicta in
statu nunc dominica reddere provocat
vel operari accepta non audet post
terrenum respiciens si venit toto con-
tra se vite sue se fuisse quam nullus fuiss-
et unum se oculos dirigit et simili proterm
tus / adparuerit penitus intollerabilem
eternum spiritum deprehendit plorat
et quod eterni vite sue spacio ab
opere petiuit locorum suspirium de-
plet et se ipsum brevissime aliter vite
voluptate venerabilium pretium
suavis / amisisse dulcedinem vin-
bescit quod illarum quod omnibus
spectibus et tunc est obnoxia ne
gloxet acriter agitata conscia sic
tota embesedebet et precipue
ne supplicium desperatus nihilo nisi
ambiunt habitantibus pectus palpitat
ventur [illegible] anhelat, dolores pun-
ctum ingeminant, pallescit ora
et mitia membra rigescunt, sepius
nuptus singultis nate ambis spira-
vadit / post omnes egressum cor-
pore est explicare valet quot
animate iste / spiritum anima in
potius latebant, est fremitus omnia

ferulibus talis instancti sicut obsi
dent et nec tempore possit aia vo[lu]n[tas] in
bitari modo comparate legitur obpri
guant et qui non licet quod fugiat pret
erea est tunc spreciosas quam excipiat ne
adeo in perniciosis plena ostende
ne tam pergravatum tempore precucalaus
xia prevalet necesse est quod adeo
ferum perfinita nihil cum dya° au
ctoritati pariunt puniendi deseri
dit. Cui ad ipsos sicut vox fugere prop
phetam honores in genere amictum
amplis et nihil platoni et sacerdoti cu
nctis quod utrique tanta de superemi
nencie spiritus propria et sua tota pre
cunte sollicite fulgere sanctitatis vita et simi
liter propheta eius qui grex ad pastores
relatus videlicet non cum plato et
sacerdoti cunctis preesset prius alium
de ipso bona vita nisi appareret sua
vel doctrina bona per hoc quod debita
contemplacione super sacerdotibus loquitur sicut
adhuc est esse in propheta vero quod
boni vincendo alios eo quod pre ceteris
celestis instituat sic et fidem ...
perdurando singulis cum ocius prava
sua constituit. Sicut quod sic quibus
libet divitibus ac potentibus male
vivendibus parcat ceteros perdat simul
et ponit et non esse de vivendo propter
exemplum et pro cunctis propter preciosi
ministracionis officium et unicus quod cui in noxe
prima infirmitas sufficiat secundum deum uni
um cum peccatis exaget et puniat
temporis quod per deum non punire pro
quod puniendum est alieno pro hoc ipse
dicit dominus ait propheta per ipso locutus
non solum in speculum pictorum sua ni
si sedulat et nepcient per signum eius de

non bene (margin)
non deus
patiens
b. 6. (margin)

uenti cum ...(?) hoc est dicere sicut cum pau
per non amicitiam sic cum non angelus
vel abstinentibus sua quilibet et vivant et
te qui non intuens ... quod de tabule
perimit placabilis plenius peccatum. Ideo
generum tam suam potest quod tam fuerunt
ent quia ista predicatio vocat quod tam
alienum ut sunt vitalis solebat non tra
dat. Sic igitur platum est vel ordinatum facit
vitam prius sua est vita et deprauale
quod magis est eius vita mala et assumpsit
sua est reprehensibile et ubi in utrumque capi
sprope cumenda est nec sit sicut propheta
et sacerdos ... ubi ipse sincere post
in ubi quod ... quod ipse ut quid
recipit centum ... in ... et
super illum probabile sit sicut propheta. 2°
quod in predicacione non ...
bis propria prius ... sine propriis sui
sicut predicans et eisdem sic quod publice uba
... et vivet quod et ...
tenebrosa ... excitat ad q
uendum ... officium platorum nec sit
sicut propheta ... legitur ...
et quod dignitas preciosa platorum ...
lat ... sicut ...
exhibeant appetitum ... male ...
laudibus hominum sicut propheta sicut sacerdos cu
stodire labia custodire deus ... et le
gem exquirunt de ore eius quia angelus domini
exercituum est. Malachie 2°. In tertio
... platas
... ne
... sicut
sicut propheta ... regule
dum ... lapsi ... sacerdotum est
exempli ... et ... in
... vivendi ... quod

ligdo constat quod nocet sed presbiteri sacerdos
quod nimis prolixi sunt. Unde in ps(almo)
et captivos et nobiles qui intraverunt
primo quod non haberent sedes [illegible] v.
et quod alii quod non habebant sedes pre
nimia [illegible] spiritus sanctus [illegible] 3o dixi
1o quod in principio erat [illegible] tabula et
[illegible] in [illegible] dixit in [illegible] predic
[illegible] sedebant [illegible] tu
[illegible] duo declamabat [illegible]
ut [illegible] signum quod [illegible]
[illegible] non tam [illegible] a homine
[illegible] appetit quod [illegible]
[illegible] sunt ad [illegible] in [illegible]
[illegible] de [illegible] sapiencia
[illegible] et non quia [illegible] sapie
[illegible] non [illegible] et quam admultiplicatam.
[illegible] vel sapie [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] non abscondat [illegible]
[illegible] sed semper
[illegible] ut [illegible] habeat
[illegible] habeat [illegible]
[illegible] ut videat opus et glorificet
[illegible] est. [illegible] nunc quomodo [illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible] concordia [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] gemunt et plangunt [illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible] et mortificati
[illegible] et [illegible]
[illegible] copia [illegible]
[illegible] psalterium [illegible]
[illegible] at [illegible]
[illegible] in [illegible] exaltat

[illegible] psalmodia [illegible] et semper
[illegible] in nocte [illegible] in nocte
[illegible] / In [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] voce
[illegible] quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] post
[illegible] ad [illegible]
[illegible] amat et
[illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] lectionem per
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] cum
[illegible] / [illegible] et tempore
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] nomine et hoc [illegible]
[illegible] 2o quod [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] blandiendo [illegible]
[illegible] xxxi [illegible] dicebat [illegible]
zabel meretrix [illegible]
[illegible] vel [illegible]
Regum [illegible] / In [illegible]
[illegible]
[illegible] laudes [illegible]
[illegible] laudes [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ab hominibus

sue / et si corpus virtuti subiectum
in hiis que pertinent ad sui gestum in mo-
rem excellit et se ad sua precepta se
preparat nimio studio efficacissime perpetrat
et si bona agit operatur si mala vel
vitium prospiciet ut corrigat et olim
operatur iactantiam, corruptum peccatum
et pollutum lasciviam. Quod laudare de-
bet obiurgat, quod obiurgare convenie-
bat et cum sonora falsa sermone detrahit
[illegible] veritate lacerant et ob istum
operis eius se credit quasi forti audi-
re quale recte discernere debuit
/ et hic ad suos subiectos despicere e-
qualibus verbis maledictis minime con-
tendit. Vos autem in Deo dilecti
non poteritis pedite lumine sapientie nam
id est proprium magne stulticie superbire
quod propria clausura amittunt quos
per eos Deum qui primo dicere pro-
vel stulti [illegible] ut possit
et fugere abierunt pro omnibus istis in-
super proprius sit sacerdos propter ut
tendite ne vos ambicio venenosa
sapientibus sufficiet bonam gloriam
spiritus vestri [illegible] glorie opi-
nionis inflammet non modica adte-
pitudine vel vana dono fruetur
et vivet non frangit in veritate in-
prudens medica vel nobilitas
voluntaria non sanat. Ipse enim
in conscientia liberatum continua
spiritum vestram [illegible] guber-
nabile in obedientia subiecta veritati
superbiam per se sciencia vetus simplicitas
servi et mediocritas in parte nobi-
litatis nobilem spiritualibus longis
sapient vincimus [illegible] magistris
superbiam [illegible] virtutis

Vani sunt omnes homines in quibus non est
scientia Dei. Sapientie xiii. Quod autem
ipsi sint vani sive superbi fit suspi-
cio omnes super homines non veritatem ulla
et operibus finem cum est de eternis quo
autem veniant actum sunt [illegible]
[illegible] ... qui non dico Deum sed
nec proprium cognoscit et de eius numeris
quibus non est in veritate verum [illegible]
sit parata ad videndum et habendum perfecte
nec ipse aut quibus propter vitam sit agendum
sed quibus [illegible] vel [illegible] divina
adesse [illegible] cui signum etiam capax
principio longe sit remotum non [illegible]
forsitan [illegible] in [illegible]
[illegible] corporum consistit omnes opiniones in
[illegible] vagus [illegible]
tamen [illegible] se ornaret / propter
quod omnino vagus [illegible] iste
quolibet [illegible] intelligens
[illegible]
[illegible]
[illegible] magistro in
[illegible] homines [illegible]
vagus est [illegible]
[illegible] homines ad vagos [illegible]
[illegible] collocavit [illegible]
[illegible] homine [illegible]

nota.

ac ipse homo ad simplicem naturam recur-
rens suo creatori indissolubiliter se velle
inhereret. Unde legitur in libro genesis Inspi-
ravit homini vite spiritualiter deus spiracu-
lum vivificando suum mediacionem
in qua ut creator sui bonitatem lar-
gitatem et postmodum incontinenter inhereret
stabilitatis sine aliquo more in statu
incorrupcionis deinde genuit tamen ac inco-
niaz et deinde protulerit voluntate
ut quod deo inhereret semper eciam creatura
mediacionem vendicat sibi pater cum
filio voluntate spiritus sancti / quod minime
homo qui est spiritu dei pendens ne ab
ipso suo degeneret omnes actus suos
cum illius cogitaciones et opera sic ordinat
et disponit ut deo quod est amatum pro semper et
desideratum placere possit / ac quod ma-
gis et sic certum videant altissima sen-
tire et de altissimis disputare subtilia
videre miranda loqui / de quibus bo-
nis certum opera facere quod non habet
studium dei spiritus quam sine suo spiritu
circumspectos et cogitacionibus suis va-
ni sunt diligunt vanitatem / et absolu-
te nimis quod vani sunt omnes homines in qui-
bus non est sapiencia / vere quod omni sapien-
cia ex deo hoc vivere quia est homo sa-
piens qui deo est adipisci voluerit spiritua-
lem pro quo et recte agit et sic quod obliquitas
in suis cogitacionibus operibus et actibus in-
venit in medicamento condigne peni-
tencie emendare sollicitatur / sicut qui
vult firme stare deo viam per quam ire
ad celum appetit nec ad dexteram
nec ad sinistram declinet sed via recta
gradiendo vadat / et si forsan
pro voluptate et superbia viciorum quod ico·

constitucionem sui servitutis sui ... suscitabit
singula quo vel quo tempore committit
offendit deum et per xi ... examinet
in penis in districcio per diversas vani-
tates cupiens inspicere finem suo feli-
citer que est deus videbit sic est sui videat an
corpore suo vivo et abhominabili quod est
contra naturam et oculis patris est repetitivus
et sic sic quod absit peniteat nec contin-
gat eum sentire et suspectum plagarum
in sodomitis propterea Unde legitur in
modo sodomie vel si gomorreum
est peccatum nec corporis ut super hoc per con-
fessionem Augustinus nunc inducere ambi-
ciosos et illius procedentes ne volunt
scandala plus pervertat a ceteris in
quibus scelus faciat seculi expri-
mendo scelus quem terminatur ingredit
constituta · Ex quo dicit fidelis sciet pro fide
contra naturam flagicium ut dicitur Augustinus
tam digni quod deo ad premium duz pro
vocat / patet laboriosus hoc Unde in
lectione pater post quod sicut scelus agitatur
in qua mente deformis est totum
auxilium humani generis deformatur sodo-
mitis diluvio periit Sodoma et gomor-
ra subtili et stultitudo eorum vi-
ta Inspiracione vehementissima conflagravit
sua igne vehementissimo conflagravit
Tam fetide abhominabile adeo sua na-
tura tanta quam verum plenum est
peccatum hoc ut et demones quod spirans homini
alios delinquit hoc vicium ut dicit
erubescunt · Unde est scilicet predicatio
cum morum magis plena periculo eo
quod verum in spiritu disponens corpus pertine
ponderet quod ut [illegible] ad ad statim
nomine est corporis [illegible] videtur nisi
sciens studiosi negli[illegible] nimis
compescitur non est peccatum vel [illegible] quidem
quam ipsum videndo vel intelligendo
committat / quia vos prudes sunt [illegible] peccata

Rectib; no obedire blasphe maledi
cere parentib; vel fratrib; ad
iracundiam provocare familiam false
accusare contra eciam iuramento
exponere no invenitur q minima sunt
subtrahere in sexu sive vel difficili
luxuria delectari et de abhominabili
tate nam sedatam malo sociale an
imicere / Ad malum provocare vel se
ducere in malo placenciam habere
laudare lascivie contra mentem et pro
priam que est plena pudicicie vis
h et alias si q post istam confes
sionem detegat vel sit deposita in
nentut / stulticia tandem dixit
agit / ¶ Si vero est adultus an dia bi
dicit quod puerile etate inseqt
quod ipsam polluit quo adolescenciis
inquinit / ¶ Si luxuriose vixerint per
tamen et si solutus vel coniugatus
vel coniugatam recepit et aliter
coniunxit Si que sororem adpt
coniunxit Et que luxurie induxit si numera
tum luxurie induxit si nunciavit
h seduxit si vero illa quant si
tivo vel sic opposuit si ipsas ...
ob vel festivis a jeiunij a in
sacro loco peccavit si semper a due
simulatam accepit quociens virgines
luxurie iterauit et quali tempore in per
ceptum perduravit an eo tempore quo susp
tum erat corpus Christi vel sancti pta
peccavit ¶ Et admonere sacerdos aliqui
manentes in voluntate mortali peccandi
quod in mortali sunt accessit quod debuit
alias peccatis [illegible] ondelida videt
nam [illegible] quam ibsolus peccator si
[illegible] ter confitetur et si non co
[illegible] gnit ut non nisi parata
[illegible] pena vel pro ceteris accedat

vellicari vel pro ipsis hiis et devotis
accessit / iste vero Christi substancie panem
sumendo substanciare templum ge
bocare non formidat / Et nunquam
tibi prius est traditor qui per deo pro quo
substancie velamine tradit vel dep
tavit / 2° male de fide sentire et
heresim propter credimus quod eum dedit
vero esse corpus Christi aut non sit vanum
hec tris est tenendum si sit peior est
iudeis et crucifixoribus Christi / illi enim si
videre et cognovissent nunquam regem
vero cognovissent nequaquam regem
glorie crucifixissent 1 cor 2° / 3° est
ypocritam quod simulat se esse dispo
situm filium sit diaboli / X° est pudicicie sua
nimis fictam quod nichil molestum
pollutum sunt / est homicida quod esca
virum Christi quod est in ipso sese confugit
/ est homicida sui ipsius nam sumendo
indigne dampnacionem sibi manducat et bibit 1 cor 11°
est vel lie et intemperator quod dans
eterna devotis et promissis suis bonis salutem
dimisit / est ydolatre quod non sunt
quae sunt sub tali sicut voluntate
tangendo nulla parte et aliqua non
diis dimisit deliciis quoque dimitto / ¶
sunt hiis et tandem tandem ad dare
mundum quod ad ipsam pena male
constanter debeat / vero talis sit
tum intelligent admonissa pro in
dederunt / conbustibilem sacerdotis sacrum
tissime quoniam sanctorum pro sumendo mor
tale fuerit vel summum apostolum
abstinendi non sumendo in genere
/ supersedere si carnes in mactello
communiter prium stacionium pollutis

vel fetore tinctis stulte contractas
in corpore et vituperio est dignus quam pu-
tamus/ De illo qui non timet hiatus et
vibilorum agni immaculati ihesu christi
de nephandissimo et spurcissimo dyabol-
pleno spumine non pavescit unquam non
est dignus vituperio ymmo morte/ Item vel
lighte in qui oblivisci dum apposite
dicte disciplinam ne pereatis/ De eu-
charistia vero est/ nisi manducaveritis car-
nem filii hominis non habebitis vitam in
vobis Jo vi° Si quis ille qui non man-
ducat spiritualiter vitam non habet/ quo-
modo illi vitam habebunt qui debitis cautelis
visibile sacramentum sumunt nec rem sacra-
menti accipiunt vitam habebunt non
veram vitam sed mortem et miseriam re-
cepte meretricis tenent/ Si autem coniugal-
es vel aliter coniuges se coniunxerint
per quos certe prius aliquibus illecebris eum
plexionum osculorum et tactuum inordi-
natorum prepostere quam scandalose quam li-
bidinose talibus delectantur qui vel alii
per amplexus ostendunt aut tactum sibi vel alteri
procuravit vel voluit/ quia scandalizat
et adulterium traxit/ quia dum talibus
modis traxit et post tempore ex talibus
motibus corruptis habuit et se corpore
mente se locum tempore adventus et collegit
ac se sorupsit ex ymaginatione in pravi-
tatis ad pollutionem proprium corporis et
volente ipso tunc pollui dum non cum
spiritali continuet aliquis carnalis
delectationis inde fit pollutus vel etiam
dedit seu fecit in culpa procedit et in ma-
xime si studiose se polluit per tactus et
magnationes vel alias quolibet
procuravit sed dona ut aceret carnali-

dedit, vel retinuit et quotiens ista
iteravit tamen in alterum personam
preter meretes corruptus et ipso tempore car-
nali actu ymmo miserabili peccatum
tam seculi pervertit/ quia multa opera-
cionibus nocens fecit quam audiencium
morti necdum corpori sed eternae sci-
licet prout exposuit/ quotiens discurri-
mus amoris castum actum quam
vel odio persequentibus ipsum et quam
adhuc sive a nichilo animus sibi
actione hominis non abstinet quotiens se se
habet inste remordebo ... ubi
remordebat et se locum erat ne remor-
deret ... quotiens aliis in
tormentis aliis ... ca-
debitis vel ... illis ... con-
... huiusmodi ...
mortis et dampnationis eterne in-
tentum ... nichilo ... a
... se ta-
les ... toto
corde lugendi quam ridendi ...
iudicium tenent tympanum et gau-
dent ad sonum cythare ducunt in
... bona ... in puncto
ad inferna descendunt Job xxi° Si vero
... qui non nulla ...
... per
... sed
... dedit ad ...
... recipe
... volt ... enclinare
... quia ... per ...
... in ...
... lucas xv° ...
... ut forte non ... fe-
... ex ... dim
hic ... in ... amora
... vel alios ...

super hoc dissimulavit vel contempsit
quanto eciam maior et auctoritatis tan-
to maior censetur ingratitudo
nus sed verum gratis tamen ubi an-
gelus domini romanis est destruxit
donos. Sollicitate pro predictis si
simoniam fecerit si proprium recepit per
rem spiritualem emit a domino tem-
poralem et similia sicut vel ad aliud
se conpit et similia sicut vel ad aliud
depinxit pretere ipsam contractat et
sint eorum furti et contractatur alie-
ne rei invito domino ut ait augustinus
et non rei furtiva vel predata etiam
si transeat per centum et mille manus
si traxerit per ... hoc bivium vel
michelo ... sincere hoc vinum vel
alienorum si fures vel predones ex
depredatione. Sexta v. recolligit
si fecerit periculum de parte loco
...nis non satis et maxime furtum
tollendo si quenquam [illegible]
si tum certum defraudavit si
de aliis [illegible] dominum
[illegible] ...
vel [illegible]
alieno loco vel officio [illegible]
abstulit vel ... retinuit seu
consumpsit quanto tempore si iusticie
publice aliorum ... super hoc opus
peperit cum [illegible] ad [illegible]
est [illegible] ubi maxime est
[illegible] traxit et quanto si a
[illegible] vel [illegible] de
fraudavit si tenebatur aliquid de
promittendo ad fidem non dedit
si pupillos [illegible] si [illegible]
[illegible] et vel oppressit si pau-
peres in [illegible] vel violentiam re-
rum debuit non persolvit si [illegible]

[illegible] iniuste retinuit si de re-
stitutione ... vel [illegible]
[illegible] sunt vel que inferit non restituit
si aliquem defraudavit si aliquid ... laudis
non [illegible] fuit si aliquem
in [illegible] apud [illegible] extorsit si ...
... vel alium [illegible] omnino ...
[illegible] possessionem si ...
[illegible] vel offendit cui non ... satisfecit
[illegible]
[illegible] et [illegible] ne
[illegible]
[illegible] sit [illegible] non est ...
de ... si [illegible]
de super xiiii vel super ...
vel [illegible] si noluit [illegible]
[illegible] contra [illegible]
aut [illegible] vel [illegible]
[illegible] si festa
violavit [illegible] vel alios
labores prohibitos faciendo et maxime
[illegible] vel [illegible]
seu [illegible] faciendo [illegible]
[illegible] ieiunia in-
[illegible] per [illegible]
et xl [illegible] per [illegible]
[illegible]
[illegible] si [illegible] vel [illegible]
vel ebrietate vomitavit si post
[illegible] seu potum [illegible]
[illegible] vel [illegible] si
[illegible] religionis [illegible]
[illegible] malos [illegible]
[illegible] si [illegible] ebrietate alios
[illegible] vel [illegible] seu [illegible]
si [illegible]
et [illegible]
[illegible]
nobilitatem [illegible] si quod non est
[illegible] [illegible]

turpis ignominie sed de malo temporali
leua oculos tuos et contemplare in
publica lenunsa pro tibi gratia iumenta
et dicebant te loquentem et iudicabit
tibi prosperitatem / et manducabit tibi
et quod certe spiritus dei per dicebo tibi
quod sit bonum et quod deus requirit a te de
ergo autem a malo et fac bonum et sic non
dimittere qui institute quod est bonum
quod malum quod tibi non sit fac alii
quod vero tibi non vis / sit potest et tunc
vincere pure post. Item perchdolor inspi
ratione spiritualis non inquisitione mes (?)
tacione de vana cogitacione et disputa
tione super ea que venturis sunt persone
aliquam illa tenuit cum propter tedia
continuacionem exhortacionis per quam litteram
dicunt cum de beneficio est non nost
quod gloria confessione in personis // quales sedeo
nobiles et operariis subditis et pluribus
examinet an aliquem verum exspi
rare videant quod alium maledixit
per se et maxime Item vigens et ex
maxime dum blasphematur. Item
sit quempiam contemptum dominum nominum
de se clamauit proposuit preceptum tres
de se non consentiendo vel sic aut
complices ex sperantum per lapide quod
aliquem ex prima vel fraude peccat
sit non exsperit per capiam quod tenebat
in malis ex fraude congruit per plures
procesibus aliorum videbat per aliquem
in manifesto vel occulto detraxit
Item si prelatos suos minimant vel
penitere. Item gaudebat de malo
processibus eorum de bonis quod incepit
agere ex dispendia non permisit. Item
bonis necnon ad salutem aggredi vel
parare non perfecit. Item bonum ad

quod obligabatur omisit vel officii
diuini an negligenter impleuit quod potuisse
sit cum perpetua religione vel in
officio misse suscipiendo vel simul pertinere
acedit. Item primum in spiritualibus violauit
Item prelatorum preceptum sponte et voluntarie
tener est transgressus sit an esset
mentis implendum post quam preceptum
recepit / Item an vel suspicionis veli
factis in statutis horas canonicas ut
quod debuit tenuit vel negligentes
impleuit et maxime si omisit. Item per
peruenit propter suam tangendo. Item ha
buit conspiciente loquendi mediator
Item an vel clamores temporalia in locum
pertinuit sic caput ad collum ad ad
uiderit tenuit claustrum sumi vel re
linquit prelati proprie notitiam sit ex
tra de culpe rapine cerito per pro bona
et clauve merito in tempore / Item contra
modum liberis vel aliis animalis
habuit quamlibet compescit predicauit /
Item vocles longes et hic et de dissoni
nantes habuit / ut corporis habitu et in
statum despexit secum in canto / Item pessimo
precepti creuit / ut ad locum vel
somnium vel in peccatis vel amorem
psalti exemplarem cum deo potuit
si quibit / Item libenter audiuit va
na detractiones et locutiones / Item
partes fabulas / ociosas adulationes /
immodestas et maxime cantiones
cantilenas / Item adulatione inspecit
pompi amices non retinuit sicut
de te periculo pene et ad iudicia de
certa exeunt quod talis tempus per quam
exsequenti post / Item diebus dominicis misse
officium usque ad finem non audiuit
verbum dei vel psalmos auctoritatem

et contingit reprehensiones audire
contempsit / vel maioribus suis prelatis et aliis
et amicioribus exprobravit. Si sepe
et tamquam extra mensam vel sine
necessitate comedit et bibit. Si in
capiendo cibum nimis fuit sollicitus
nimis delicatorum vel sumptuosorum
sive immoderanter comedit. Si re-
prehendo tamen forsitan quod aliis
bis vel ter ad comedendum
sufficienter concessit. Si cibo aut
potu repletus ad verba pigrior
fuit ad orationem ad matutinum vel
[illegible] et psalmodiam relaxat
debeat si tamen sollicitus et in
eius erat quod nimis [illegible] cibum
in bibitione et post cibum / tamen
[illegible] sui debi-
to modo recognovit ut ad [illegible]
tenuit respectum. Et si religiosus
vel [illegible] predicat vel
[illegible] deplorat quod [illegible]
[illegible] aliis [illegible]
quod tunc [illegible] digne
[illegible]
[illegible] collata sit
debuit [illegible] / [illegible]
[illegible]
omne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] platus [illegible] et
[illegible] non sunt
[illegible] quod fecit [illegible]
[illegible] vel [illegible]
quod tunc exigebat et loco [illegible]
suos neglexit. Si ad obtinendum [illegible]
[illegible] adipiscendum honorem
vel [illegible] laudem [illegible]
se officiis vel predicationis actu [illegible]
[illegible] vel [illegible] placeret
[illegible]
[illegible] et [illegible]
vestes [illegible] nimis multum vel
[illegible] regu-
[illegible] portavit. Si nim-
[illegible] advenit. Si [illegible]
[illegible]
voluit / si totum [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] volens
[illegible] vestes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible] / quod [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

exhibuit ut deberem facere ad ipsum
pertinet debuit habere continet et probare
quam scriptum est dilecta quod intelligitur qui
dicit difficile est singula obseruancia
exprimere licita in se illustrare graciam
dei et sua sancta dicit apostolus quod bene sit
continere ut prophetatis non ut actis
obediencie et laboris absinetis
bellicis armatis in quibus fuerit nulla
sed caritate perfecte propter bonum sit omnes
homines in quibus non est sancta dei quia deus uolt
habere uiuos et uita eterna qui sit pre
ceptum misericordia sed pro peccatis propter uiduitate
impleta solum quam sit exortare et ipse sunt
cum tibi ac eius et sicut sit gratia cum habentur
in pietate et dei presumpcione scilicet in suis ipsius
quod ubi dominus dignetur sermo loquitur

Habeat capitulum quintum
Hec sunt dilectissimi adueniens dei simplex
in uniuersali ecclesia spiritualiter fit
impletum sancta potestate bene in
deo et supplice dissidant per multa
tempora ad spiritum uiuere fieri per
sapientem hominis doctrina dicit hoc
deum simpliciter ut sit ultima procedat
ex misericordia in peccatis et in confessione in quo
consistit uera sancta penitencia et tamen adepto
explanata facere simplici in uita dei
primi uera bona uita et sic
quod parauit primi et ultimi uite
eius de sancta salute sit tibi dicit
qui habere eius homo bonum fidem et
bonam uitam et bonum propositum
habeat uitam primitus habet et simplicem an
dicat cum fide sit tamen omnia
sed eius quod opulenter dominus in primum et
ipso uersice semper habeat uitam sanctam

que in uita consistit ut sicut et dixit in primum
et sibi et spiritum sanctum qui sit tres persone
sed unus deus id est unum deum et sua deo opus
ueniente primum ab unigenito tempore uitam
demonstrabo creaturis spiritualem et corpo
ralem angelicam et humanam et quod
in secula dei filius est unus ipse a tota
trinitate sit communiter incarnatus ex maria
uirgine semper sicut prius sit cooperante
gratia dei uerus homo factus per sanctam
hominem et carne rationali et humana carne
subsistens qui secundum diuinitatem sit
immortalis et impassibilis sed humanitatem
in fide et passibilis et mortalis qui est pro
salute humani generis in ligno crucis passus
et mortuus descendit ad inferos et re
surrexit a mortuis et ascendit in celum
sed descendit in anima et resurrexit in carne
ascendit quoque in utroque pariter ueniet in
fine seculi iudicare uiuos et mortuos
et redditurus singulis iuxta opera sua tam
reprobis quam electis qui omnes cum
suis resurgent corporibus que nunc gestant
ut recipiant secundum opera sua siue bona
siue mala illi cum diabolo penam perpetuam
isti cum christo gloriam sempiternam et qui credit
quod una est uniuersalis ecclesia extra quam
nullus saluatur et secundum unigenitum de sancta sa
lutis credat quod unum et effectiua sa
cramentum est et uere unum et quod sacra
menta sit scilicet baptismus qui in aqua
in nomine patris et filii et spiritus sancti consumatur quod
sacrificium in fonte et eukaristia
quam nullus conficere non potest nisi secundum
claues ecclesie ordinatus potest debitum
uel gratiam quale descripcio [illegible] in unitate
et fide catholica finit. Secunda
qui sancta tabula post naufragium

appellatur extrema unctio que
datur in fine extremo ¶ Dico quod in
sistunt ad multiplicacionem hominum ad
laudem domini, ordo qui est statutus ad
ministrandum digne alia sacramenta
quamquam sufficere teneat nec aliqualiter
dubium vel strangulacione respectu ad peccata
dei clericum vel stipulacionem cum
dua augent eius ignis in tenendo parti
capitulum nisi an sit vite catholice
sunt temporalibus et regularibus citra ex
si hoc non teneat unitate extra
ut baptismus ut ecclesia a temporalibus accipi
opera modo more posse nomine super
tu potest perfecte ad salutem quod
debebat sufficere, ¶ credant eum
quod ecce nisi habent vitam eternam
in apostolis et talis esse vos supple
amat hominem formaliter et in
mundi sollemniter quomodo ecclesia
sibi et spiritus habent per vel dubio super
materia eterna ex dominus in sermone
hec est in fide nota atque post quam
catholicos reddebat permittatur sic et
credit presbyterum cremare materiam extra
nam et fide coheredum ¶ 2a ad
hendendum lignum strictam per quam sunt ad
populus talem aqua propria ecclesie
tamen auditur ministerium quod formalis
beneficium propria acquirit hoc in via
bona vita, ¶ quamquam praecipit dicere
precepta eorum ihesu christi secunda
primum est quod omnis homo sic dominum addet prius
et filium et spiritum sanctum hoc est quod ipsum
optimum est in ecclesia teneat et spirituali
sibi quam aliorum creature secundum dimittit
ut aliqui credat ecclesia cum deo nec
in aliquo opere faciat tamen sed in ipso
ut ad aliquid aliud quod sibi subsumet
recipiat ipse post non addatur et nunc
sic premisso derelictum fieri est ipse
humana et absurdum dicitur quod propter
in regionibus vel destructionibus prave
sedicia ut illis existentibus domini an
secundum in placet et vocatum est igitur
de ceteris venialibus locum 3o dico
tercio preceptum nisi summe presbyterum quo
premisso ultra verbum fundat eorum et
et precepta sed contra dominum male fundat
non est dubium quod medium et finis male
tenent ¶ ex quo patet quod non addunt
dominum sed deum et credit illi qui credit forte
legere dominationibus et aliis speciebus an
genere vel ille dominum addunt quod
magis credunt hominibus quam doctoribus
catholicis quod similiter nosse inordinate
proximum nam sufficit quod amplius per
peccatum non reddit hominem venialiter
certe patet redditur hominem per se
procedit illi tamen addant sed hominem sibi
dominum competunt quod tamen de homine sentiant
ad plus quam deo male dico et est
tamen quam potest omne bonum sunt
ut tamen propria nec illi dominum addunt
secundum vocatum quod plus creaturam quod creatorem
semper amant hoc est contra deum addere sine
in ipsum credere ultra nunc tamen errare
quam dominum uno ipsum solum diligere
quod sic pertinet catholicum diligere sed
et de litteris id est dicit ipsum sed dominum
dilectum ¶ 2m preceptum est quod non iuret
falso nec ipse nec subito verbum propter
necessitatem vel vel sicut praedictum
quod habita bona deficiunt et adducit
populus nisi vitam emendent non propter
tangunt quod persuasit quod similiter magni

maxime pro reverencia Christi vel aliorum
sanctorum [illegible]. Tercium est quod colat dies
dominicos et alia festa ab ecclesia instituta
sic quod abstineat a peccatis et a superfluis
et eciam ab operibus corporalibus ut a labo-
ribus colendis arboribus plantandis
et similibus bonum. Contra quod patet quod vitam
bonam non habent qui sabbata frangunt.
Item communiter tempore sancto a peccato abstinen-
dum magis quam die festo, quod est contra
non nullos qui vacantes ocio pluribus diebus
festivis in tabernis [illegible] et
multa plura [illegible] loquendo [illegible]
[illegible] choreis et spectaculis [illegible]
tendendo committunt. Item non bene
diem festum colit qui et si a peccatis ab-
stinet bonum tamen non agit sed in tempore
nichil agit [illegible]. Quartum est
quod honoret parentes carnales et
eis provideat in vita in quantum posse sit
indigentibus et in morte solvat legata
ipsorum et debita et quod honoret spirituales
ut prelatos vel patres et pastores et
serviat primas eos ut exigit [illegible]
vel [illegible] et reddat eis jura sua.
Contra quod patet [illegible] dilexisse su-
os parentes carnales qui [illegible]
tes in bonis ipsorum nichil de [illegible]
ipsorum curant. Item sed peccat vel [illegible]
filius qui ad [illegible] acquirat sibi
[illegible] et [illegible] sed et
[illegible] plus [illegible] reddere [illegible]
[illegible] ne-
cessaria ministrare. Contra plura
[illegible] abilis quod redonare
[illegible] proximo [illegible] et parentibus
non sunt [illegible]. Quintum

ut non feriat aliquem nisi ipsi a
iure commissa sit potestas ut dicitur
sunt nisi iure defendendo occidit
nec dicat aliquam contumeliam alicui
nec aliquem odio habeat. Contra quod peccat
qui [illegible] in vita et procurat aliquem
in placito a curia vel magi-
sterium si non procedit. Item non debet
ad finem alicuius maledictionem [illegible] licet
dignus sit morte pro suo crimine nisi
[illegible] ipse [illegible]
Item sicut occidit quod [illegible] dicitur
de Iohanne in canonica qui odit fratrem suum homi- 6m
cida est. Sextum est quo consentiat
alicui cogitacioni luxuriose nec ac-
cedat ad aliam quam uxorem propriam [illegible]
[illegible] vel [illegible]. Contra quod patet [illegible]
malos et [illegible] qui [illegible] non
agunt [illegible] ha-
bent [illegible] non [illegible] malo [illegible]
[illegible] male a-
[illegible] dig-
[illegible] morte. Item non est [illegible]
[illegible] et
[illegible] non possunt iustificare
[illegible] in passione [illegible]
[illegible] vel [illegible] 7m
[illegible]. Septimum ut non re-
[illegible] alie-
nas nisi de [illegible] voluntate illorum quorum est.
Contra quod patet quod res al-
terius [illegible] vel [illegible]
[illegible] voluntate illorum [illegible]
detinet [illegible]
[illegible] alienum [illegible]
tu suo. Octavum quod non mentiatur 8m
nec detrahat nec timeat alicui [illegible]
ponat. Contra quod patet quod multi [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] et si

no casti sit a pobri similie vel a meneant
vel vitaz aliorum disponunt vel disponunt
seu obloquunt Quintum est quod non considerat
no res alterius sine iustitia Decimum quod non co
no fundat sine verbo alterius ex quo patet quod non
tm adult e qui thorum alterius violat sed qui
rerum alterius concupiscit Ad bonam
vitam ergo pertinet petere secrete, pusille
expedientes, bestie mente colligere hospi
tes, visitare infirmos, predicare, attendere, atm
tez, sepelire mortuum, dare consilium bonum, com
sepelire mortuum, dare consilium bonum, commit
que delinquentes, consolari tristes, dimittere
offensionem, sustinere rebelles, orare pro a
lio, sustinere nescientes. Quintum est anime
medelam corporum unde capitulum Item
aliam unitas acquire pt sitz sitz p
cm stulte ad sapientem dei dey jam duo
documenta audivit ang tua. Quartum si
quis peruenerit et velit sine stultitia vanam
per eum perveniat ad sapientiam in veritate vera,
primitus habeat, et vel aug. destruit
primitus intelligat, cum ho debet de
no bn peccato et contra proposito suum ostendit et
satisfaciendi et abstinendi se ab omni
mortali peccato. Quod patet quod false penitent
qui cum peccando fuerit non deponunt
velle non posse deliberare de peccato non quod ea
velit desistendo. Sed si confessio dicitur potest
si non est signum est quod vanus dolor
propter. Si volet abstinere ab uno peccato
capitali et non ab alio non vera penitencia
dicitur cum ex quo confessione non venit non
expletur in toto peccata dimittit et non sinit
ut babit offendere et vano fine
est unum nos qui sit aut confessio si faciunt
primum ut fiat ut illos pt ee bo

vel augurium sortilegos incan
tatorum demonum vel superstitiosorum in testi
monium vel aliorum si est
ministerium quod ipsum natura est bonum
aliquis tamen eo supplicia committitur.
ut in officio laicorum quod comm
ittunt feminas vel supersticiose
a proprio Item cum fit ei sa
nari volunt non potest sic fieri absque
re sit sit in omnibus deo vel
pecto velut in metu Item qui
ne debet aliena sive veniis
forte dum vel vera credere pt
sit sive dubitare vel non nesciunt quo
dispensatur vel non mandatum in
tere non valet in arte ut primus
equaliter prima cum vel altera
sicut hic patet heresis dispensanda
Item si confessio fuerit dimissa
ora cum scelere peccato dei, ops
ora corpus velut a medico sint
exponenda in se ipsam aliqua
prima confessio tua confessor actu
primum dicit quod confessiones per tantum vel
turbe verba potest scandala
et parent sibi quod receptaculum
materia sit credere eos in peccato com
stultus esse terras primum hic expri
merent credere cum filio medico
melior quam tibi sit non consentit
domini et confessor in communicacio
non dividit sed ut alter secundum satisfa
ret ideo Item articulate sed alias
exprimere parti et non exprimit
consteterit tamen oportunitate habita
stat alteri prodite post tamen
tibi et de peccato talis circumstantia
circumstantia per quam confessor intelliget

qr ipiu h̄ fabula respiciet aute q
fiteri. Itē falsificat͂ pũia qua ho re
manz ī bno pito ut ī multis oq̄ ulti
sit tleo falsarij q̄ lic; no ulla respsa
dispsa quesierit or̄one tn̄ dī postpo
sito ad satisfacīoᵐ corpꝰ ꝑ pecunia ī hoc q
ti; qui caucē attendūt tantū esse
ī minari no st q̄ valet ioē. Et ideo
no s̄ret tātu iurenenai hūc be
neabli satisfaco inrogata si ꝑor
sui cuiꝰ otiget aberrā suum ipe
negligat pueniat sed q̄ ipm̄ ꝑdit e
bene bonitū satietatē q̄ in ipsis
sed q̄ arati paratē lūmito d̄i p̄mit
intelligite q̄ oblimisci in dūm ne
forte trai rapiat. Et no st q̄ crepi
ferte tnc rapiat zno st q̄ reci
at dimanēcꝰ q̄ cepite ꝑuse agere
iustice satisfac; delinquat ipiꝰ lūae
pũia ī bir tūqꝰ captatores. Itē fal
sificat͂ pũia qua ho no ꝑpot sunt
abstinere ab omī morh pito ſ; ad tpꝭ
t q̄n ncqꝭ st falsum tleo pune et
toti ueto plurēo porlh q̄ tpe ieiuniōs
abstinent arilus qstem laudant
deuotīsunt plagit q̄ mde sui
recipiunt; pret tn̄ ieiuniꝭ cito q
dūz q̄smeᵐ reploint̄ tr̄ porē uol
iniuda ītra relabunt̄ ā q̄ tpe
no bñt abstinebunt abapluralib; o
ꝑtinitate tn̄ hita ꝑtenda pnt pꝭ
aplicant̄. Itē falsificat͂ pũia qn̄
ꝑ plꝭ diligit hoīez ī tn̄ qꝭ deū
no ꝑ plꝭ ut ho hoīez equalē
tū deo cuꝰ st in infinitū aabit z uita
git. nūn ꝑmit finita ad finitū
q̄ntitz st magnū aliq potest esse
q̄pa° infiniti tn̄ ad finitū ullas
q̄m potest excollo. Itē falsificat͂

pectam qui ho no dolet de morh
q̄s perit ꝑ aliqd comodū qd e
q̄secutꝰ expecto ꝑmit ꝑpodat abstie
re. talis eñ no dolet de morte
sua ꝑt hᶜ q̄ sulat certo comodo
carnoscia et lo no dubitz sꝭ ex ad
hūc filiu dyaᵗ eū ꝑpō eiꝰ no ꝑbi de
ꝑpit ſ; placet ꝑ comodū aūgeri
Itē falsificat͂ pũia qn̄ q̄s recolit
se aliū ī debite offendisse zouat
q̄ offensꝰ no remiserit ei z no sat
facit ei. Sunt aut uitat sꝭ offere
minuꝭ tm̄ dū altare z mandat
sibi q̄ frater tuus ſ; ad aduisi te
relinque ibi minuꝰ tm̄ z vade reco
liari sꝭ tuo z tūc offere minuꝰ tm̄
Et cum sit tn̄ tenent restitue ablata
ꝑtm̄ no remittit nisi restituatur
ꝑ oīa no remittit nisi restituat
ablatū sit tenet satisfac̄e ꝑ offen
sa tū offendendo ꝑxi z dūꝰ no solū
offende sꝭ dūꝰ ꝑxīmꝰ ꝑt q̄s ꝑmit
de ꝑsunt iniūz infinitꝭ pat; st in
ꝑtm̄ ad decē q̄ celtū dimitte pullateꝰ
tn̄ dimittē satisfactō sunt z primo
no uult eñ de iure altiꝰ absolue
q̄ st gᵒ tria sidem ꝑcepta dī z bea
pũia ꝑꝑ acquit̄ vera sꝭ itaq̄ dū
dicit aug̃ tua ꝑuigilꝭ sꝭ bn ꝑficiꝰ
ad diligentiꝭ ꝑculdubio dī ꝑpꝭ ꝑ
diceba. Cuᵒ nobꝭ concedat ꝑa dū
loquit̄ ꝑiō sup tēra aīe. Fᵒ borꝰ

Vidi ciuitat͂ sub sole z tēre van
itate bñtᵘ z olē batare tapᵒ
deuitat z ualitatū sꝭ dū q̄ssibile
sit ūluntā eꝭ ꝑ bonꝭ vic homo
binerit ꝑrocedit camel q̄ fide ꝑ q
ꝑꝭ nobꝭ calcaꝭ pellere abaritatem
dī rethe z iūre unde ab ore tꝭ
ꝑteuli cohibere sꝭ q̄ꝭ ꝑ fine quibꝭ

amatores mundi presentis aspiciunt exempla autem
primo vita misera plena laqueis temptacionum
penalitatibus et erumpnis, 2° brevitas
vite mortalis quia prius consideracio mortis
3° stimulus dampnacionis et pena perpetui
sine visionis. Dico primo quod amatores mun-
di presentis aspiciunt mundi autem per conside-
rant quod vita ipsorum est plena laqueis in-
numeris temptacionibus calamitatibus et e-
rumpnis. Sicut enim pelagus semper vel vexe-
tur magnificencior effectus et impietas
tve magnificencior ... ceteris
ductus cordis tedio ... est va-
na que ... sit quod dicit ... quibus
non dico omnia sed pauca ad ... sunte
dicit ... forsan quibus sunt ... pur-
pur ... per delectaria et omnia
... obliviamenta suo invenit in
omnibus hanc vanitatem. Quis enim est qui de-
lectari querit vel appetit in mundi con-
tra ... a ... i.m.
pia est ... dulcedinem ...
de ... sed ... mundi ...
Si ... gaudium est ...
... que ...
... est ... gaudium ...
... non ... que
... dolore
est ... gaudium luctus
... delectari ... sunt
que ... propter
... iubet vetat leges
... que ... in
... non ... conceptu
... sunt ...
... aut ... vitat ...
... est ...
... Et ... magna
... delectacionum voluptatibus ...

... esse ... pondus ...
... voluptates
... tales ...
plures ... voluptates esse ...
quia in ... non ...
esse ... Et ... hoc ...
... quod ... voluptatibus ... quas
appetencia est plena ... et ...
... vel ... quas mortis
... voluptatibus exitus quos ...
velut ... que ... exper-
tus ... causis est ...
perdere possunt esse ... non igitur
... et ...
forsan delectantur ... divicias ...
... alios ... pur-
... et ... quibus
... dubia quia
omnia sunt ... in
... propter ...
... amplecti ...
labore ... possident
... amittuntur. Si autem in loco
sublimi est ... non ... ab
omnibus ... ab omnibus ...
quod ... labore ... sua ...
... sua ... vel ... esse ...
... gloria ... mortalium
hominum ... magis
... Secundo ...
quod non est vita ... plena miserie
et erumpnis ... non est ... homo
liber ... Sicut enim ... di-
... possidet amit-
... aut ...
... vel laborat et ...
... habet ... Tercio ... et pena

timet ne naufragium in pelago prae
valitur temptacionum et tempestatem
laqueos inveniat et diaboli pa
tiatur. // Quicumque est timens ne fes
tinus ad charitatem impediatur et in
peccato ad infima descendat, sequatur in
ductum et pravitatem ignorancie sequens bene
ducentis seculo contemplat superbia detecto a
pastoris sui contemplat caritas aut constri
tat sed est propterea timens ne recidat
Qui perficere tenet ne decrescat. Qui
est perfectus timet ne per industriam ver
tere cadat et in tempore predicto laqueis
suspendatur; timens quod non ultra post aut
tot labores et germina certamina
in navi quamdiu in mari spaciosi
quod reptilia quorum non est numerus, dyaboli sua
de decepti ad rapinam suam dispere
tione vel fornicatione collo quedam a
conveniendum perciunt / perfecti dum
iterum quod hac pelle tegimur ulla est
nobis certa victoria. Si tempta vertit
stand, sed et beata hora non est plena
miseriis. Et in quantum quod est licet nec
in auro et thezauris secum gaudium
aliquo quia sanctior est et perfectior plus
timeat ne cadens ex alto maiores
casus incipiat. Vel sicut de iustis sen
sapiens esse cupit plenum se esse mi
seriis cognoscat. Vel sicut ab earum tali
erit eum sui ante posset. Et dixa
secundo quod ad dolore eius putant temporalem
a amici per pacem renolunt breviter
tuis vite morte et propter hoc conside
rare mortem, nam quia perpendunt tempus
totum per mortem quod adversum suum ce
ssienda seculo in vanitate et in

nundi contempnit seculi et contempnit
omnia quia se cogitat moriturum, et quod
quando recogitat novissima sua non
misit, quod iam cognovit theorema sua
iam diurnam domus iam agrum aliquem cum
uniculat et se asserciat esse sol
tantum et sicut se tristatur. Et ideo cum
sciret quod brevitate vite hominis consi
deret apparent quod consideret morte
tace bonum et carnis solidi in vanu
sociis in hiis separant. Ipso ulla tempus
tota tota vanitas et fine penisant
hic. Aut beatus Ieronimus mortis tracta
tum inquit nichil est quod dico mea
sensi eum qui habent signum consistit
in postremum eternam desperant, et
ideo post vite dico nichil est
conscient qui aliquando mulier ad
expediant et veniant fugiunt dispera
cione ad se reddent quod se esse pulve
rem asserint // Cogites igitur quod multos
amicitiis dulcedo huius felicita
te spreta est // Cogites quomodo sit brevis
vita mea quomodo via lubrica quam mors
certa et hora mortis incerta, spen
dunt eum recordemur ubi iacemus
quae perdidimus quod recepimus et recedimus
quia regno ubi manemus a prostrati
consolati iacemus quod in hoc exilio quod
perdidimus quia Dominum / quod recepimus in mundo
et diebus quia mundus sit nisi tormenta
et luctuum et amarum quod ut sua
nec videant quia nunc huiusmodi habe
aut mittatur. Dicit enim Salomon quod
addit scientiam addit et laborem, quia ipso
magis homo mala sua intelligit tan
to amplius suspirat et gemit. // Ve
ra misera tua a condita quod
velles decipere quoniam in hoc scedi
perit dum sint nichil est / Et videre

Umbra es cum exaltaris fumus es
delicias es stultis amara sapie
tibus qui te amant non te cognoscunt
qui te fugiunt ipsi te intelligunt a
lios promittis te longaturum et decei
pis alios breve ut in desperacionem
protrahas // O vita misera vita non
vitalis mors vita fallax vita me
dax aut flos es et statim arescens
// O vita plena laqueis quot in mundo ho
mines illaqueas quot per te iam patiuntur
tormenta infernalia quam beati
qui tuas cognoscunt fallacias // Quam
utilissimus quam tibi prudens est // Cogita
tes in brevitate vite mortem ve
lociter venientem diem mortis ut
abundantiam huius mundi contempnere de
beamus // Cogitemus quantus
pavor erit nobis cum venerit hora
nostre dissolucionis quo tremor ment
nostre conscientia cum memoria que obli
ta malorum cum memoria que oblita
ta est temporalium bonorum dominus
in cupiditate sua mortem spiritus
et spectaculo tremendi judicii cum vi
debis ... angelos tempore
illo que egrediente anima maligni
spiritus reportant mala que perfecit
spiritus requirant mala que perfecit
ipsa solo timore in lingue adamavi
tiis ubi erat exitum me ordinati
vivunt ut in illa venerint iam
illas animas iam ipsi exeunt ut
fallendo a fide et spe sed dicunt nec
hic desperans sed dicunt tradunt ade
lectos quibus tenuerunt et per in illis
perpetraverunt tunc enim venient in venture
erit agnus sine macula qui liberabit
bene dixit venit princeps mundi
huius et in me non habet quicquam hoc quod nunc
dicunt princeps non moyses non helias
non servus non de prophetis non petrus non paulus
non johannes non omnibus apostolis dixit post
eo quod multis offendimus omnes constat ei
corpore quod dominus deletur nos corrupti
sunt per deum vel locum vel
cogitacionem vel actionem ad quam prin
ceps huius mundi invenit Sed cum in vanis
et in nostris magnis seculis
cogitandum quam sive quod terribile
peccatis opera inferni vita nostre
extremis adveniat quantum est adoptum
quod res est nostris advenit et
quoniam sed quid sunt invenerit non
invenire non potest // Et in ipsam
mentem quod auctoritate quam multa ma
la gravia quod requirent ad judicium
et multa sunt in nobis in celeste ditem
per quod relevandum potius de hoc solo
solum in christo per quod princeps mundi
non invenit quicquam et in se solus inter
mortuos erat liber cuius ipsum
numquam non rapere potuit ad
tempus suo filium qui perdidit
eum in suo passione // Dicta 3o 3
quod amatores mundi sunt in corpore
mundi autem formidine eius de
morte quam si non de non pe
necatoris qui sed ... non pre
terit hic bonorum agentes mundi et in
vanitate et ... rebus semper
de inferno // Cogitate non redit
anima palam rethat a nobis ... do
ictu ... tremendi judicii
inter celesti // Longa mors de
mere inferni // Ignis urens // ver
mis corrodens // sulphur fetens //
flamma ... tenebre de
flamma ... // ... in se ipso
sunt mala // O quam horribilius
morte quam periculo terribilis // ...

intollerabilis gehenna / quis hec cogitando
non trepidet cuius cor ad talia non
pavescit / Ex aspectu ipsius iudicis
per quem pertransibit ille cui nullus videre
potest sufficere. Unum consule, eo
quod perplexe conditione magnus predicator
et perspicua racione non potest / ideo
tenebunt in ore gentes qui videntur
plus esse peripatetici quam in predicando
nec falli nec fallere potest. O quam dura
vox cum acrior et amaritudine se-
paratio anime a deo eterna / quando mali se-
gregabuntur a deo et aspicient inferno
separabuntur a consortio angelorum sanctorum et pun-
gent societati demonum / O quantus hor-
ror terribilis, dolor et tristicia pudoris et
conspectu magni dei quod cum pauco
tempore illum sentit peccator exprimere quantus
erit cum dimissus omnibus quibus iudicis ſe
presencia sunt hic secunda / sola enim
egressa de corpore ingredietur ubi nomina
et cogitationes regnant, ubi cachinnatio
et ululatus, ubi monstra videbuntur
terribilia / quo plus dici tanto minus
dicitur / quod contemplabitur quod de eterna
penarum separatione vobis tenendum est
nam timentes quod ea sunt expressa
probabit felix qui est cuius corpus tunc
non deserit / O mors amica, quia
separat animam / tamen in ingressu dolore
a corpore ubi moriendo sensus omnium
tantum ratio tollitur ubi corpus
... dissolvuntur ... incipiunt
dolor dolorum ... insupportabile
nimia cor ... / ... aut
tu quaerunt / O mors ... dura
... et plena dolore / acrior tamen

Et gehenna ubi planctus / ubi fletus /
ubi clamor et ululatus multus / ubi
blasphemia ubi insultus demonum /
ubi maledictio ad invicem / ubi pena
tristis ubi fetor / ubi dolor / ubi pen-
intollerabilis / aspectus demonum continuo
a hominibus / ubi igne ignis semper
urens / semper incendens / ubi si-
ne fine et totum corpus penetrans
ubi luctus ubi carmina lugubria
lamentabilis et sine spe ubi
penarum acerbitas ubi tenebre et
obscuritas ubi vermis immortalis
ubi conspectus ubi nulla concordia sed
omnium ad invicem discordia ubi nullus
ordo sed sempiternus horror inhabitat
et tremens ubi omne malum ubi nullum
est quod placeat quod alleviet quod mede-
atur / qui post mortem mille secu-
lorum duraret ubi nulla exspe-
ctatio redemptionis / // Verba hec sunt tamen
plura quam explicari potest tamen sit
gehenna omnibus tribus danda separa-
tio dum a facie divina / pro quo omnes
delicie omnes thezauri et
facie dei propria lucis et amicitia
et desiderium / quantum qui videt sit
beatus et sic videre cum deo et regnare
regnum autem dei est fama et maiestas
et laude uncta et gloria excellens
plenum luce plenum propria gloria
honestate plena / dulce melodia
letitia plenum plenum decore
pulchritudine et delectatione plenum
perpetue candore, decore beatitudine
ubi non inveniunt quod obsit quod
noceat quod mordeat quod
seducat quod obruat quod discordet

ubi nullum malum sed omne bonum
ubi deus est prie visio perhennis
visio iocunditatis ubi et potus
perpetuus ymno omnia replet ubi talis
vita et inestimabilis status spiritualis
magnificencia sufficiencia totius
boni habundancia quod nec dici nec
scribi nec cogitari potest Contem-
platissimi cum constat omnia que scribi
possunt sed vanam atque brevem rethi-
ce mundi compendium. Attendite quod
vestra est vobis hec ignorantia amittere
per terrenis temporalibus et mundi com-
pensacionem eius turpibus et con-
pensacionem eius totius vanitas perit
vestis vobis dicit unum secundum Augustinum.
qui uos parauit prius. Sermo decimus nonus

Posteaquam vobis sermonem meum
propheticum Iudicabo etc. Omne quod
fit bonum et quod deus requirit ante eum
est deus laudes et laudabile. Ista
sunt veritas fide quod non in terris
iudicium competent placari potest quod
ferre quod iudicat filio iudicium pater
patrem solliciter et auctorem summi
sed iuncta et bonitate sit pater et
filius et spiritus sanctus unus deus veritatis fidem
et quod quia pater non iudicat quod quia
sed omne iudicium dedit filio in te
homo fecerit filium filius homo fecerit
patrem deus compacium sum tri-
bule et dispectissimus rapiunt inde
eundem tui iudicium et deus autem
sunt et in diuo iudicas tria
tremens tempus sollicite dispicias tibi
sed nullum aptum iherem tremendo
respice tempus remouere ne accedat
tunc sit sermo propter ita vim iudicii
de tempore. Deus iudicium iuste et sapienter tamen
posterius de proximo tuo ubi nominatim
hanc teneas quod in iudicio quod te in
dicas sit distincte In eo vero quod in
diuis iuste et sapienter sine iusto vel
eo quod iudicas proximum iudicare temporum
aliquando praecaeas illum sepe sine sen-
tentiis in quo alterum iudicas te ipsum con-
dempnas. Modum autem iudicandi te
nec ipsum habet teneas considera quid
agas quod non quid facere debes et quod non
quam arbitrium offendo prende sed fuit
in quo facere debes et ut deus sed itam
beneficium et unde non interum timeres
Quam deus iudicandi iuste et sapienter
habet obscurus vide quod proximo facere
et ille fecerit tibi sed cum fecerit tibi
et ille fecerat tibi malum ma
bonum et tu reddis illi malum ma-
lus es vide tibi malum et tu ille
bonum quamque qui hic proximo vis sibi
bonum quanto magis tu potes. Kac
tu es tam augere potes hac
debes nullum et assequimini debe
pro eo quod hoc bonum erit malum habere
iustus tunc iustus esse potes non est
et humanum sed diuinum vel quod reddere pro
malo bonum et diligere inimicum et io
sic hoc potest deo fit gloria non homini
qui vero ho quanto est ergo pro eo quod ab
etas prima in malum non bonum propter
malo sed post odium pro malo facile
restituit. Quia sapientia autem tuo ita in
dicabis considera quid facit si verbum
bonum sed prius et tunc inimicum estu
sed dubium bonum est vero putat si ca-
sum malum audaciam primo iudica
tum sed dubium malum bonum putat oportet
enim nos sed quod ait beatus Beda

q ea de qbus dubium est quo ad si
ant in tractionem ptem i ptem
Quod aut de affectibus eorum ass
teri eos de manifestis intelligi
q vilitate bono animo fi possit
offerre deo de pitri pom be a
bono qd recepisti reptulare ali
quid non recedas ostendis ei in
dno ihu xpo q cepit sub bono
opus perficiet usque in diem xpi ihu op
fer sibi auctorem et michi alius
dum pro dilectione sponsae offer
et sollicitudine et sollicitate tua ma
dilectorum suorum recedas plus enim non
e tua de bonis sed de hominibus acquira
quorum pium studio et tota sollicitudi
ne tua sit de celestibus magis vitiis
et p'm qnte rebus te temporalibus eis
et vita addiciunt vobis sic quod pl
uribus ne vel bonis qd inter potes
minime inde accipe et ne semper
si qd bonis habes ex deliberate se
eius amittas / Offer et animam
spiritu sto pacifico et omnibus gratiam
p ipa reddas et vita q i judicum
sit agendum ee cognoscis non co
tione simili sed unde si sensus
de hijs i probata adhuc p fecit
vobis spm meam ut judicium justum
judicet ut custodite ambulet
i p ipse iste concordet vivat sit
judicium vivencium actu de se dis
tinctum / Inter se i xpi' primum
et plenum dilexit quo ad xpi' et aut
naturis angelis ut in mathoos duo sunt
i quibus tenendum judicium et me
derius an verum e quo non quod
sum sit vel verum e qlis futurum

sit q nunc vel bonis voluntatibus apparet
sed ille hic dicitur sic 1 cor v de
/ Judicet non e sine accusatione dam
nate quod dicit judicis lex sensus sen
entia non vult accusatus nisi me abieci
/ Ego qbus in secundum ne statale legitur
adjudicato xpi' relaxatione sine
eum dm sciat sue dno a cadit ce
dent ydo ee q judicare alienum ser
vum / Nec mostrat nesse videtur
judicare sed iniste debetur discipli
ne simili relictum levitate aut
similitudine medio a determinatione
plenius judicatur de sinu q sine e la
pidat adulter q adulter e in ceadit
sadocei q sadoceus e ob quod habu
it malicia zelo dispor de angelo
del habuit i marchus ppha sac
dotes custodiunt scientiam et legem requirunt
de ore eius quia angelus dni exercituum est
/ Vera h to ep tibi vel vobis sed tuo vidit
p aliorum affectibus distinctis alicium
destitui nolit sed semper qlis e ygsite
qui nesciunt ep ypocrita qlaudi p eta
qui v ppellit ep indis de tractacion
de fistulis detentus qui malicios
ep vidiatione ipsius et nocere
qui vidimus si semper qlis sit
non vultis / Sit ut q semper qlis sit
agnoscit eu vult se culpabilem i
vult admonendum vitam ali
/ Respondit quis enim
quis non cogitat / Respondit quis sum
quis sit ec qui... tributum e q
q vivat ep i ipso qlas i vita
ep malum non bestia sed ho acquira
qua dei sint et deo viventia non
quaerit dei sed etiam hoc i malicie
agit que et gloria hoc et malicie
pdano eorum agere virtutes et hoc
est ep dominus de qlibus tollum lo.

p[ro]p[ri]a[m] ho[mo] in i[n]t[er]iore est no[n] i[n]
tellexit cupit[ur] e[st] p[ro]mitt[it] i[n] sp[irit]u
t[ri]b[us] z ph[ilosoph]is sed ei illis p[er] stroge[n]
stang[er]e fornicat[i]o[n]es et ind[e] va
tes an se q[uo]d sint c[on]sistit si no[n]
in genu[er]int nec cu[m] be[at]is li[bri]s
se cu[n]cta sol[us] xxxviij sed no[n] nescit
absq[ue] p[ro]p[ri]a cognitio[n]e saluaci de
qua ni[mi]s ut iter salu[tem] d[icitu]r
humilitas z vox d[omi]ni q[uo]d i[n] ip[s]e
sed in i[n]itiu[m] sapie[n]cia z salut[em]
h[oc] ille. Dicis s[ed] ex q[uo]d sit ag
nosc[er]et ab[s]q[ue] i[n] p[ro]p[ri]is dis
tinguit[ur]. Ad h[oc] d[icitu]r et e[st] d[icitu]r
homi[n]ib[us] ut sciat eos ab[s]q[ue] ipse
differe[n]t[ia] int[er] q[uo]d q[uo]d r[ati]one
d[ic]i[tur] h[om]i[n]es sec[undu]m q[uo]d v[er]o aliquo[d] z
veri scit. Dicis q[uo]d sepultu[m] v[er]o
sepit[ur] ab alijs no[n] distinguunt[ur]
q[uo]d t[er]ia adh[uc] et inveniet. Dicit[ur] q[uo]d
q[uo]d tu[n]c min[us] b[e]n[e] i[n] q[uo]d co[n]sumit
se i[n]uenta h[ab]et que co[n]sumit
in t[er]ra de se q[uo]d d[icitu]r i[n] diu
splendet q[uo]d se putre[do] pr[ae]cor[dia]
i[n] t[er]ra sicut sepultu[m] dealbat[ur]
q[uo]d ad extra resplendet ita vero
fet[id]is ole[n]t. Dicis q[uo]d q[uo]d cum
q[ui]d e[st] ab t[er]ra debet i[n] no[n]
q[uo]d quis seip[su]m no[n] agnoscit q[uo]d
et dubitat q[uo]d sit h[om]o i[n]ve[n]t[ur] d[e]
cu[m] indoce q[uo]d lic[et] no[n] dubit[at] homo
q[uo]d sit i[n]vent[us] no[n] t[ame]n se e[ss]e inve[n]tu[m]
q[uo]d i[n] bestijs vel no[n] s[ed] ind[e] ag
noscit i[n] seip[su]m a[n]i[m]a[m] spiritale[m]
no[n] e[st] ip[s]e finale s[ed] dis[p]sitale et
intelligibile seip[su]m co[n]s[id]erare vn[de] ab
i[n] examine li[bro] x. Remu[n]da a[n]i[m]am t[ame]n
sic difficilem i[n] seip[su]m co[n]g[n]osc[er]e

no[n] e[st] plus[quam] celis q[uo]d ex tu[n]c ip[s]o[rum] i[n]
seip[su]m no[n] valet i[n]ve[n]i[r]e s[ed] cet[er]a i[n]uenis
i[n]t[er]ea / p[er] aliena aliena d[e]licta c[on]te
pla[n]e videt[ur] e[st] c[ir]ca p[ro]p[ri]a c[on]g[re]g[an]t
delict[or]u[m] h[ec] i[d]e[m]. Dicit[ur] q[uo]d sed sit in
p[ro]p[ri]o s[ed] p[ro]p[ri]a alt[er]i vel p[re]latis. Dic[itur]
p[ro]p[ri]i no[n] molestie sicut p[re]lati aliq[uo]m
p[ro]p[ri]u[m] vi[ri] c[on]siciat p[re]lati alt[er]iu[s] c[on]fe
ss[i]o[n]es i[n] dic[i]o p[re]latis sit ad [h]o[c] ne
p[re]lati i[n] ea obediat p[ro]p[ri]e sed s[ed] ea[dem]
disc[r]et[i]o[n]e. Vnde p[ro]p[ri]os q[ui]d f[a]l[s]o po
p[ro]p[ri]o se agnosc[er]et vel videl[icet] lu[x]
et luxuria c[or]a[m] ho[min]ib[us] vel videat
op[er]a s[u]a bona z glorificet p[at]rem qui
i[n] celis e[st]. Ex et talis i[n] scriptis sit
unde q[uo]d i[n] d[ic]i modu[m] optat ali
os a[m]bulare ~~ut an[te] p[ro]pt[er] i[n]~~ p[er]sonali
pastor[em] h[oc] est in a[m]mone lauda[n]da
p[ro]p[ri]me vel g[re]ges q[uo]d ip[s]i vere videb[un]t
q[uo]d sicut meli[us] p[er] exempla q[uo]d p[er] v[er]ba
co[n]ducat. Ille talis grex, et exemp[lu]m
p[er] p[re]lato[s] et viv[er]e i[n] ut p[re]lati in
rep[re]hens[i]o[n]e subditi grex dicant aliq[uo]s
ratio[n]e subditi inferiorib[us] fulgent i[n] p[ro]p[ri]e
p[er] subditi un[de] p[ro]p[ri]os aut p[re]latos. Dicis i[n]
no[n] vere p[ro]p[ri]os aut p[re]latos. Dicit[ur] ins[tan]t[er]
q[uo]d adh[uc] e[st] v[er]itas z sit tal[is] no[n]
vere p[re]lati. Dicit[ur] q[uo]d erit si erit v[er]o
tanto talis q[uan]to maior p[re]lat[us]
tanto maior e[st] affirmitate d[ic]i[tu]r
cu[m] decretu[m] h[ab]e[n]t co[n]putand[o] e[st] n[ost]ri
p[re]cellat sublate q[uo]d e[st] ho[nor] p[re]latio[n]is.
Dicis s[ed] sunt p[re]lati z regib[us] z p[ri]ncip[ib]us
et t[em]p[or]alib[us] p[re]latis obediunt. Sunt d[icitu]r
t[ame]n t[er]re p[re]latis q[ua]m sp[irit]ualib[us] ad
vi[ri]s ad e[ss]e vindicta[m] malo[rum] laude[m]
v[er]o bono[rum] p[ro]p[ri]os obediu[n]t in h[oc] q[uo]d
no[n] obsta[n]t lege dei obediunt i[n] t[ame]n

et hoc ſtus / obediat celeſti ſpūi inma-
nune ſue ꝑ conſpiratione ſpū dolo ſpū
ſimulatione / obediat libet ꝯquidem
eſt ſpū ſed dubitat de dum dic uos nos
publica reſpiciunt vel ꝑſonam eius / ꝑpo
ſitus ꝯſidet quis cecitas ſpū ſuthanica
vel angelica / ſpū ſuthanica apud oculos
meſ cludat ꝙ no ē ꝯuerſio lucis ad
tenebras n ſpū aditamēz ꝛ ſe no hre
ꝑtem cū deo ꝯgnoſcat / q aut mane
ſerunt illi ꝯtgi ſpūtus q nichil
hz boni mſ odiū inſpi dilū n luctu
ꝛ tormentū n blaſphemiā n pctā et
oē malū / Et ubi dicit eius gau
dium ſue ſtē magnus ſue labor ē ſue
tedio ſpū dolor ſpū deſtu / Sunt g° ba
riſſimi ꝑ trib bonis ſpūs meū q° adiu
dicant q° ad pollicitam q° ad dī ad
nos q° adhuc tā ꝯſideratiz ſed oſſen
tes filio rōm in cōe iudiciū / deo
ſpū deſtin ſalute pollicitē ꝯſilium
do ſpū ſto donis ꝯſeruat / ꝯ eſt / glorie
ipſo° glorie inuita / et ſcripture ꝯgno
ſcendo ꝛ bonū leuiz in lege dī ꝛ ma
ſtendo ordinando ad deū ſupernū / ſuffi
ſi pede ꝑ cōe valeat / Sedu° ſ° lxiij°

Quartanario qui eſt elatum corpori de
ſpūali ſpūs v° Cū vigentes dei
patris ſpū dei ſupna q claudor lucis
eterne ꝛ ſpeculum ſpū macula ac ymago
bonitatis illius / de dei lumen de lumine ſemper
emanans et ita emanans glorie clari-
tas ſtella ſpū auroꝛ cū patre luce ſpūa
ac ſpūans ſpū lucet ſpū oēs angelos
ꝛ alios ciues celeſtes ſuo ſplendore
illuminans ſpū celeſtia ſunt ꝛ terreſtria
ſuauitate terrens ſpū oīa q terre ſunt

ꝛ terra ꝛ q tēli abitu ꝯtient / pulmo
ꝯtluderes / ſpū vincit mich deſtructis
miſerijs manifeſtis ſpū leta ſpū clara
ſpū iocunda cuius aſpectus de ꝑdabilis
ſupra delectabit ſplendo ſpeciei que
ſpū moris bonitate ſpū admirabiles pul
critudine ſpū ſuper admirabiles decores et
magſtre glie maieſtate ſpū ſuꝑ
intellectū ſpū oīs boī opulentia ſpū
maieſtatis refulgens ſpū ſu ult oīa
excellentie ē nulli dabit ꝛ adeſt ſu
ꝯuenientis cū hoīe dī mō aliquis
no poat ē alius ſua ſi no ſpūa
bilt vel dicat bonitas ꝯtinuit le
impendat / Cuius g° ba° cath ſupna
ſit actabilior oīb ſtudiō lumen de
lumine ꝛ ſpūanior oīb creatis / qlit
an hūanū ꝯdicandū ad ſpūa po
terit declarare / ſ ē ſpēs ſupna
ꝑ qs ſpū ſt lumina dq ꝯtt / deinde
ē eſſe et lume hys qs clam illis
ad abſtum / ſ dedit ubi diuina m
mia ꝯtulit lux ꝯfinita / Dedit
ergo ꝯ° tot nepiūt beneficia qt
cupis ſpū membra / dedit aliis ſupna
tot aeris uelut clenodia qt in
ſerunt ꝑtentia / Ubi uero
ꝯſta ē ad diſtinendum bonis aſlo
Sulubre ad deꝯlendū mali bonis meis
na ad recollendū deceteris beneficia
ꝛ dictis / ſpū deſt ut nulli malo non
niret / ſpūa ut formidine timere
de iudicio ne precauerit hoi
nes ꝑ cetui / erunt ꝛ recurrunt
dant ꝙ volunt / redeunt ꝙ illis
trabitur ament cū hoī ſpūcat ꝛ ſe
periculum / ab agris inueniuntur ideo
ꝙ fortis ſum aſſumpſit / ſimile ꝯpe
dei filius patris ſupna tenentu dant-

sz nullo labore primo dimissa morte
redemit / perpendit multa et tulit
plurima largiter et nobis dimissa in
tendendo suspensio nos preueniens in re
trahendo nos ad se amando compellit
in lauendo se humane nature quod amat
nos patenter ostendit in colloquendo
et conueniendo nobis se fratrem et amicum
nostrum ostendit / in comparando pati hominis
et uocando uias de cognitu ueritatis se
cum fratribus assimulat in exprimendo sua
cum fratribus assimulat in exprimendo sua
de ulaguendo quod beruz se ho tunc
ho passibilis licet et se ut quod semper
ho passibilis pueraz hodie putescerit in
passibili pueraz hodie putesceret in
teneanultra en discipulis suis uerbum
dei h(ic) in do adpres accipies primum
spiritus et benedictes nimis peccata se
spiritus et benedictus nimis peccata se
usque geseat et dedit discipulis suis ac
ad frequentare precepit et sequebatur
na misteria sua ceterorum appa
ruit ueltas misericordie ostendit et ap
no libus amauit sed ne homines acrima
mors eius qui uoluntarie subiit pro ho
mine id perdit / et tercia post resur
rectionem suam amorosa tercia discipulis
demonstrauit / que uelut pre ostentis
primus amatores in celum

De sermo de nouo sacerdote / In nomine domini in i ex...

Angelus domini exer-
cituum est Malach(ie)
e ii° cap° Propheta malachi-
as dignitatem sacerdotii spiritu sancto docen-
te considerans sacerdotem angelum
dei appellat illum scilicet sacerdotem
cuius labia custodiunt scientiam et legem
exquirunt ex ore eius. alias enim sacer-
dos si non habet claritatem sciencie
quomodo dabit ex officio agnitionem doc-
trine / qualiter docebit alios quod non
didicit scientiam sed vanitatem / quo-
modo iudicabit viam legis qui legem non no-
uit / qualiter instar angeli illumina-
bit qui tenebris obductus est et qualiter
sit agendum non nouit quomodo
purgabit qui inter lepram et lepram
inter malum et bonum inter album et
nigrum inter [illegible] non discer-
nit / Sicut enim surdus male iudicat
de coloribus ita de lege dei legis
ignarus. Officium ergo sacerdotum ut a-
it beatus [...] per aggeum prophetam de le-
ge interrogatos respondere / Si sacer-
dos est in quantum ipse sciat legem domini
si ignorat legem domini ipse se argu-
it non esse sacerdotem domini / Sacerdot-
is enim est scire legem et ad interrogata
respondere de lege domini. Sit sacerdoti
exemplum vita angelica et
competens non excellens sciencia
eo quod in [...] suppleri
per studio caritatis / vita ergo angelica
requiritur quia sicut [...] depingitur

torpescere docere et non facere / non solum
nichil lucri sed et dampni confert
plurimum / grauius enim condempnandus est
componenti [...] sermones suum vitam
sed prauam atque operam neglig(ente)m
cui alludens [...] in qualiter
ait / loquendi auctoritas perdit(ur)
cum vox opere non iuuatur / Sed et
cum vox [...] vitam vitiis contraria
[...] cum [...] validior est vox operis
omnis [...] / Sicut sacerdote dei fuit
[...] angelica vita que oculos
[...] in terrenum non corrumpat quod vertitur
[...] auctoritas non confundat
[...] que ab ore procedunt verba non dis-
[...] sed quia angelus dei est totus
[...] et cum angelus dei est totus
cordis / et cum angelus dei est totus
speculans ita vita sacerdotis debet
esse omnibus exemplaris / Angelus
domini verba loquitur ita sacerdos non
nisi verba iusta et sancta loquatur
quia omne verbum sacerdotis aut est sa-
crum aut sacrilegum / Angelus
domini semper videt faciem patris qui in celis
[...] sacerdos aut [...] non videt per eo
[...] est [...] adfa[...]
[...] et tamen [...] omnia
[...] et opera [...] et agit
[...] et deo quod [...] mente
semper cohabitet et [...] saltim
in [...] affectu semper [...]
/ Angelus domini semper [...] visionem [...]
[...] ita sacerdos [...]
[...] angelus
in visione diuine essencie delectatur
ita sacerdos [...] tamen modo [...]
frequenti sacramenti iugiter delectatur

angelus propter amorem et in regis
nuncium sic ab eo audit ita sacerdos
propter eternum amorem a creatore ultimatus
sic audit / angelus illuminat purgat
et perficit ita sacerdos debet illuminare
hos qui in tenebris sedent ignorancie
per scienciam / purgare immundos per doctrinam
perficere et confirmare pusillanimes
in bono per vitam / angelus incessabiliter
sanctus sanctus sanctus dominus deus omnipotens proclamat
ita sacerdos omni tempore deum benedicat / angelus deum ad bonum incitat et
a malo removet ita sacerdos corda fidelium suorum trahat ore
tenus sicut angeli est ut hominem quem
custodit ad deum perducat sic omnis
sollicitudo et labor sacerdotis sit
ut sibi subiectos deo conciliet et
ad regna vite perhennis dirigat et
transmittat / Angelus deum amat in
deum detestatur immunda voluntati eius
inimica / sic sacerdos dei secreti eius inimicicias
debet destruere et reprehendere
iniusticiam et confirmare integritatem
/ angelus dei pacem annunciat litigantes
pacificat discordantes concordat
ita sacerdos dei ea que sunt pacis satagat
esse sicut potest cum omnibus hominibus pacem
habens / angelus dei potestates retinens
aereas quibus datum est nocere terre et
mari ne noceant quantum volunt
sed quantum deus sinit restringit / Sic
sacerdos / potestates que nocentes
opprimunt salutem salutis alloquio quantum valet
refrangit / et ne prorogentur
/ Sic cum sacerdos sit vitam scienciam

debet componere ut non sit aliquis qui ipsam vel
violat vel tangat ut videtur angelus dei
exercitum per virtutem exemplum et si non
natura saltem officio possit appellari
Preterea sacerdoti est sciencia quamvis
non eminens tamen competens certa
/ oportet enim ut sacerdos docendi a
deo speciali pollere aut verbum ipsum non
potest nisi scienciam habeat competentem
/ quod attendens Crisostomus libro iii de
dignitate sacerdotali sic inquit / Sapientibus
esse oportet et perspicacem in dubiis sacerdotem
et mille ut dicitur ex omni parte oculos
habentem / Et nempe qui non solum sibi sed
et populo vivat / et Ieronimus super libros Iosue
in prologo super ysayam / qui nescit scripturas
nescit dei virtutem nec eius
sapienciam tamen ratio est quod ipsum est ignorancia
scripturarum ignorancia Christi
suadeo tibi sacerdos emere amo
vitam per virtutem sacrarum scripturarum
et scripturas stude et ametur vitia
non amabis / Intende ut cum presenti
de fide partis sic reddere
racionem tolle arma de lege domini et huius
luminis fidei catholice defensare
et inimicos evincere de lege exponere
posses / Sed tamen non appareat tibi
ampla scripturarum sciencia saltem sufficiat
in primis tuis et tibi subiectis
bona vita quando per vitam bonam pervenitur
ad sapienciam dei que datur
humilibus et parvulis sicut narrat Cassi
anus de collacionibus patrum Theodoro
et aliis ponit / Cassiodorus in libro
de institucione scripturarum / quia in ex

planctum obstinate contritionis in qua perma-
neret septem diebus ac noctibus
in omnibus castigabat presbiteros dominus
solicitos eius devocione [illegible]
Et ideo ait Cassianus monachum
cupientem ad scripturarum notitiam
pertingere nequaquam debere laborem
suos erga commentatorum libros im-
pendere sed omnem industriam men-
tis et intentionem cordis erga emen-
dationem vitiorum carnalium detinere
quibus expulsis continuo oculi sublato ve-
lamine passionum scripturarum sacra-
menta contemplantur quo facto dum
tamen exemplo sacerdos magis vir-
tutem quam scientiam habeat adornatam
Magis instruat virtutibus quam scientiis
quia scientia inflat caritas autem edifi-
cat. Magis orare quam in theoricis insiste-
re scripturarum intelligentiam quia nec
tantum proficit quam in studiis ecce
conversatio luceat vita ut vi-
deant opera sua bona et glorificent
patrem eius qui in celis est. Iustitia
et doctrina. Lex enim dei debet esse
in corde eius et nullum dans proxi-
mo et non supplantentur gressus eius. Pro-
videat ne nomen dei in eo per mores
nequam apud alios polluatur
acculat quod tenet vita celsius. Moys
cottidie episcopus aut sacerdos officio
sed si perfectione agitur sacerdotium
alterum [illegible] nichil dampnabilius
Et ideo beatus Gregorius omelia xlviii super [illegible]

Nullum ab aliis maius prejudicium quam
a sacerdotibus tolerat deus quando eos
quos ad aliorum correctionem posuit
dare de se exempla pravitatis
cernit et plerumque quod est gra-
vius sacerdotes qui propria dare
debuerant etiam aliena diri-
puerunt plerumque si quos humiles et con-
tinenter vivere conspiciunt irri-
dent. Verificatur quod Crisostomus dicit id est
multi sacerdotes pauci sacer-
dotes multi nomine pauci in ope-
re. Verumtamen bonum et si mali
sunt interdum sacerdotes nun-
quam preceptum Christi dixerit
Que dicunt facite secundum vero opera eo-
rum nolite facere. Nec tamen quales
sunt qui quod de deo annuntiant
attendite. Bonos honorate malos
dum persistunt ab ecclesia propter illum
tamen qui eum miserunt tollerate
quia enim in se Christus vos audit me
audit et qui vos spernit me sper-
nit. Nolite sacerdotio detrahere
nolite sacerdotes altissimi ad ruinam
detrudere. Non enim deus suos
deblasphemare. Omnis autem
sacerdos bonus est propter quod [illegible]
Deus [illegible] imperator dicebat
non est dignum ut nos deos iudi-
cemus quid miserum in se si nostra
per vestes illos dignatur honorare
quibus in suo eloquio honorem tri-
buens eos angelos et deos vo-
cavit ipse deus appellat. Et de Con-
stantino legitur in historia

tripartita li° 2° q(uod) cum esset multo-
rum episcoporum unus etc. / Omnibus imperator
diebus cottidianis alimenta largis-
sima ordinavit exhiberi et
cum vellet culpare aliquem
accepit et uno die libellos eos
sibi tradens quos susceperat aut
hec que allegaverunt tempus ha-
buerunt accusandi sed deinde iudicare
et illa que iudicaturi erant eos in
[illegible] homini non licet ipse auditorium
sacerdotum // hoc exemplum [illegible] de-
bent non multi qui sacerdotium ha-
bent [illegible] vilificant contra id exodi
[illegible] non velles, hoc est sacerdotibus
quos ipse deus [illegible] deos appellat [illegible]
tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
volunt sufferre [illegible] de con-
[illegible] sacerdotum [illegible] de [illegible] verbo
[illegible] [illegible] [illegible] non dignam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse
[illegible] vilificant et [illegible]
eos [illegible] aut verbis eos
remordent et [illegible] insultant
et hii nimis sunt quorum [illegible] iudicare
[illegible] [illegible] ipso [illegible] exceptis
contendunt [illegible] sacerdotibus contra
histrionibus legem aliis statuunt
quam tamen observare nolunt contra
legem et leges dei non [illegible]
tam [illegible] legem non [illegible]
non [illegible] perpetuis [illegible] [illegible]
ipse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ne [illegible] [illegible]
[illegible] / Cap(itulum) quod [illegible] [illegible]

prudentie [illegible] [illegible] q(uod) ea q(ue) sibi [illegible]
[illegible] ex [illegible] vel agenda
[illegible] [illegible] [illegible] vos [illegible] no-
lite esse [illegible] apud vos metipsos
et [illegible] mala / nolite canis
[illegible] prudentiam [illegible] apostolus [illegible]
[illegible] canis est [illegible] [illegible]
vobis [illegible] nota vel [illegible] sunt
[illegible] / pensate [illegible] [illegible]
[illegible] cum angelis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] q(uod) [illegible] [illegible] ex [illegible]
non [illegible] quod nichil refert q(uod) [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] verbis nolite [illegible]
[illegible] credere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pace [illegible] [illegible] [illegible]
magna loquitur magna operatur / [illegible]
[illegible] q(uod) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnis
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] non [illegible]
pensate [illegible] [illegible] sacerdotium est
[illegible] sacerdos [illegible] e [illegible] excel-
lentie q(uod) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei filius de summis celorum
[illegible] descendit et [illegible] [illegible] po-
tentia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / ipse manibus
[illegible] tractat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de summo celo

usque ad iram evocat deum et homi-
nes / Sacerdos est quem angeli digne
ministrantem ambiunt / Tremunt circa
habitant ipse quod deo in sacramento altaris
in velato assistunt quem tamen
revelata facie sancti vident et eo
continue delectantur / Sacerdos est an-
gelus domini exercituum de cuius dispensat
quod mirabilia et terribilia opera domini
et potestate sibi tradita portas inferni
constringit ipse dum homines per suum
ministerium exterius baptisando abluit
deo filios baptisatos ab omni peccato tam
actuali quam originali deobligat
ipse sacramenta conficit et tradit ipse
sacramentalia consecrat aliorum benedicit
ipse cui digne benedicit benedictus est
cui vero exigente causa condempnat ma-
ledicit maledictus est ipse dicit sa-
thane peccatorem ad tempus ut spiritus con-
salvus sit in die domini ipse erit pro ex-
communicacionis sentenciam solus peccatorem
ab ecclesia communione vel iterum tra-
dat de ipso sathanas scilicet de ipse
core pro ipse quae ligat clave
non errante ligata sunt et quae solvit
soluta sunt ipse celum reserat et clau-
dit ipse ne domini sine [illegible] sed et tra-
potestatem habet divinum sacramentum
quod deo patri offert pro defunctis non tan-
tum necdum vivis fidelibus sed et
defunctis ipse stans in terra usque ad
celum celorum pertingit / Inter eloquia
celestia audit ipse secreta dei

exercitum tenet misteria novit
et aliis prout expedire cognoscit
ipsa patefaciat sacerdos est cui re-
gnum celorum postquam est hominibus ipsi
reges delinquentes incutiunt ipse pr-
quod ad vitam homines regulat ipse per
quam patres deo in ubere ubi dei
reconciliat / ipse servus servus servorum
servorum peregrinus presenciat sed ipse primus
esse quia ego servus sum ipse pro
patris populi manus addens incenden-
do extendit ipse pro populi ignorancia
deum reddit ut tam pro se quam pro populis
primatur se obicit sicut fecit Moy-
ses qui dixit aut dimitte populo huic
noxam aut dele me de libro tuo
quem scripsisti / ipse placat iras[?] iusticie
tue dominum ipse tradit regulas
tam divinam ne leges dei ignorantes
populus vivere deum ne legis dei ignarus
[illegible] ad [illegible] descendit
et bienni tante potestatis est sacerdos
est assimilabis quod necdum maior est
dos assimilabilis quod necdum maior est
regibus et principibus mundi sed quodammodo
salva pace angelorum sanctorum est maior
angelis dei / non enim angelis aut archan-
gelis aut potestatibus aut dominacionibus contulit
gelis aut potestatibus aut dominacionibus contulit
potestatem ut conficiant corpus et
sanguinem suum quam tamen contulit sacerdoti
sanctus sancti[?] quam tamen contulit sacerdotibus
condonans in deum quod tantum potestatem
contulit hominibus quem angelis ipse ire
quod tam mirum altitudinem dedit sacer-
dotibus ipse sanctorum sacerdotum instituit
instituens ipsum hominem voluit quod
per nos presbiteros et pontifices et sacerdotes
nos quam cardinales suum voluit
ad quos nos pervenit de exercitum et

De sermo lxv de sapiencia de sex ribus

Mors et vite in manibus
lingue proverbiorum xviii°

Quoniam lingwa sit tener membrum et tamen difficile pro eo quod est
sita in lubrico ad regendum
et ideo in omnibus humanis et magna
me diviis sermonibus est alliganda
ne aut multiloquio plura peccata colli
gat aut detrahendo ledat vel
falsa per verba aut dubia pro certis
dicendo corrumpat. cito quippe
lutu colligit amplius ex abundancia
dicit lingwa prorum nisi sit impe
rio rationis sub alta domincipum utpote
gravitas consensus in sermone ponderis
atque in ulteris modis et cito incur
rit per hostem si falsum quis
loquitur si turpe si parvo aut
si utriusque oportet vel ubi loquatur
leviter si sed de eodem sermo volat si itidem
veniet videat leviter turpit sed
grave erit leviter penetrat a
nimum si non leviter exit le
niter preferetur sed non leviter
revocatur nec platum sit non
est platum // Nam ut in speculo
est evolat emissum sed jure
notabile verbum et plus quod sit
dictum est amplius respuunt non sit et
ideo ibi ut Hugo li. ii° de ara lingwa
quod lingit adulando mordet de
trahendo occidit mentiendo ligat
et ligari non sit labilis est et tene
re non sit si labitur et fallitur
labitur ut anguilla penetrat ut sagit
ta / tollit amicos multiplicat inimicos
commovet rixas seminat discordias et
non una multos perimit et ideo bla
da est et subdola lata et parata ad
concomitandum bona et mirificanda mala
et subdit qui custodit lingwam
suam custodit animam quia mors et
vita in potestate lingue est. loquitur in
sermone lingwe senex ubi lucinia
spiritualis puer et adolescentibus bonis
senibus decrepitis // dico igitur primo in simili
ut statim postquam expanso bene ac
perint deum timeant et virtutibus
insistant quos pueros erudias
vel expertos maxime deum timentibus
cum applicent ne forsan postquam
mala experti fuerint ipsos amo
vere ab eis cohibendum non potent
sed deum ut ait Augustinus de philosophis
mollis cera recipit ymagines si
gilli et retinet eandem cum fuerit in dura
ta sic et etas infantilis informan
ta sit et sicut deum est deo dicata
sit bene et sicut non sit bene firmam si et
cera quod non sit bene firmam si et
de etate in iuventa nisi fuerit prius in
formata hec est quod ait aristoteles
arcum sic primo sine est secundo tabula rasa
in qua nichil est depictum possibilis
tamen depingi quamquam quod tu capitur
tenaciter retinetur hic est quod
Allexander macedo qui moribus et in
cepisse leonidis magistri sui et turpes ex his
fuit in pueris notarum non esset
emendator ut // non fuit in infantem
informacionum temulentie lasciviae vel

garrule. nam si alimentum fuerit cor-
ruptum alitum fiet infectum aut
forsan si vitium fuerit propositum de-
ficiet corruptum / Vnde aug. xii de
civitate dei c° xv / Ex pluribus pueris
alitur imprimis patet ut crescendo
plus capiat. Et modicum pueri capa-
citas excedat deficiet amplius cre-
scens / Ex quo patet quod errant qui
filios aut filias in parvulos tra-
dunt pedagogis aut nutricibus vanis
luxuriosis ebriosis bibulis et ali-
ter scelestis. nam talibus vitia mali-
tiam minime timentes dum corde
in ludis et viciose contingunt. Tex? no-
bilibus gestis ingloriose agitur. Dicitur
Tertio pueri quod sit ingenium senis. et ille
in qua incipiunt videlicet et tempore
quod studeant sobrie et caste vivere
et labore continuo et volunt recta
carnis retentiva restringere et motus
corporis refrenare. nam temporale
istud videtur in plantationibus
et ... in camino nec ...
... et in puericia consistit plan-
tari ... / quod eius quod
lascivia pueritia esse / quod ei quod
ignem si portat in gremio ut le-
gitur ... non ardeant aut
... ambulat nudis pedibus ut
plante eius non comburantur. et ideo rara
castitas in pueris propter mobilitatem anima-
rum propter motum sanguinis et ebullitionem
propter desideriorum varietatem propter
in experientiam et passionum tumultus
...

... plagarum tempore vel in
inane quod pueri videndo ludendo ...
nisi ... vel ... qua si
non quiescunt / ac sic cum sit hec
etas plena periculis castiganda
est pueri et modo debito obedienda
et pulsari quos amabo amor dei quod
... revocat pulsari
plenda sedulo / cohibeat disci-
plina / cum quasi dilatio ait / noli
subtrahere a puero disciplinam. Ecclesiastici vii
filii tibi sunt erudi et curva illos
a puericia et item filie tibi sunt
serva corpus illarum et ne ostendas hi-
larem faciem tuam ad eas videlicet
permittendo eas lascivire. Et beatus
jeronimus epistola lxxxiii de instructione filie
ait / nichil aliud discat audire
... nisi quod pertinet ad timorem
dei turpia non intelligat cantica
mundi ignoret adhuc tenera lingua
psalmis dulcibus imbuatur procul sit
etas lasciva puerorum puelle et pe-
disseque a secularibus consortiis arce-
antur // et post pauca si solliciti custodie
ne filia prorsus abripiat ... on-
cet ne sola procedat ne se
non eadem curia plandes ne se-
... ne ... dulci
cum ... ne ludat ne trahat
animum // postquam grandiuscula est pergat
ad templum cum parentibus ut ibi ...
... et ideo quod ...
... delicatis pueros blandi-
te ... nichil ad ... loqu-
untur que ... amatoria exqui-
... carmina ... et ...
... et ... delicati

et ad venandi exhibere / neque
intermittere possent si superent
inconsulta providentiam quin si di
vina semel ad videndum melius
responsis paganorum expressa mor
e corrupta qualitatibus ne ad
videndum melius si vos exporta
remanebit salutari ac compositu ta
Quoniam hec sunt abscondita ab o
culis hominum verbi ad honorem
et potestatem premium de quo bina cu
pueris sunt nisi digne fecerint
runt tamen sufficiebat tame
tum et lucrum / cavendum est
pueri ut si in studiis et actibus
ut bonum exerceant et artificio
operosis statibus quietibus intendat
sic fecit Octavianus imperator in
de monarchia qui filios suos ad
quendam militarem [illegible] et sal
tum fecit exercitari ubi quod natatum
et iaciendi missilia et lapides
manu vel funda docuit / et quia
omne bellum aut superveniente debe
at vel ipsum ut si eum posset
et suscipere clarus fugis ad gloriam
et bona hereditaria adamanti
affluentiam ea tamen diligenter
sicut instituti ac si sua retinen
sive aliena acquirunt / neque magnum
possent nisi per virtutem, filias leges
filias in lanificio sic fecisse instrui
ut si pater suum eos in exterum
paupertatem fortuna perdisset ve
tam possent arte dediscent sa
cultatibus salvare nam et nendi

et texendi et exuendi et vestes
formandi fingendi et componendi
non tantum artem sed usum habeant
/ Ergo quia patet quod si tantus imperator non
sustinuit filios et filias otiari
nec desidia resolvi multo minus
nobiles equo persone constitui ad
laborem militarem sed rusticos ad
laborem naturalem ¶ Tertio dicitur ad
hoc debetur quod sicut crescit etas crescit
corporis ita crescit etas virtutis
dicit enim luce ij de Christo in
qualiter crescebat in etate et in ama
cum etate in sapientia ut sibi co
perfectior videatur quam senior hic est / quod
adolescentibus si laboribus exerceant
honestis moribus se ornent et matu
re se gerant nam laboribus valerius
libro iiii° capitulo v° [illegible] civitas nostra nobilis
ingenua adolescentia rememorando ma
iores et virtutes quas fecit hono
ribus quod debitum [illegible] ponderi
adiecerit / sicut est senioribus subiecta
obediebat [illegible] et honestis
quem sibi in senibus subiectus et ma
pressos reputaverat sed in adolescen
tibus obsequium subiectivo et obedientia
recte debetur / Et secundum fructus non
invenitur in arbore in qua flores prius
non apparuerint sic et in senectute
honorem legitimum assequi non potuit
qui adolescentiam sub disciplina non
peregit [illegible] adolescentie quam fervore
robore et magno calore non bene
compositis [illegible] / vel fervore sed post
precedit et presumptione credit se

posse vincere aut facere que nimi
me potest et oblivioni incidit in laqueos
et experitur amaros frequenter enervatur
penitus vel maternum patrimonium finale
pensat et facile amittit amicos
suum luget et postea veniens ad annos
in lectica pauperis luget crasse
se cognoscit. Sepe prius virtutibus
cum sermonibus et disparate duellat
et fervent. Sepe virtutum longis pa
tris laboribus conquisitum honor vite
mis capit eum. operit vetitum
in vanitatibus. delectatur in ludicris
muliercula amatoriis sermonibus et
talibus. delinitur lenonum artibus
expendit bona per tum cum nimis
et persuasionibus commendatur a potu
et laudatur in comparatione
lectoribus. Laudatur et comparatio
predicatorum prius et quis
laudatur post castimoniam qui vo
luntati adulationem et nescit nisi
dictum ad quod de periculo que agitur ignorat
quod ibi sunt gigantes et lapsi et in
profundo inferni convive eius. quod
Salomon predixit considerans dicebat
Tria sunt que nescio et quartum
penitus ignoro viam aquile in celo
viam colubri super terram
viam navis in medio maris et viam
viri in adolescentia
Proverbiorum xxx. Quare tria difficilia
adolescentes ad salvandum nisi ado
lescentia virtuti compatiatur sed in
genit vitiis et volunt fugiat
sicut solitaria perfectior alternativa
patientibus variisque obruat in moribus
quod assuescat in moribus calcat cum sibi
ludo vel se perfert adolescere
cum sepe cum pluribus tribus tempore
clamoribus in mensa gulosus in gestu
et aspectu lascivus in loquendo
improprie. in tacendo proterve in
sedendo dissolutus in audiendo si
mulatus in concedendo verbosus in
laudando si est amicus carnalis vine
tis temerarius et eius nimis
cum amor eius inde cor eius ab
solvit et oculos etiam non aliud
videt vel cogitat nisi quod amat
Ubi autem amor ibi oculus ubi the
saurus ibi et cor et ita thesaurum
nec oculus nec cor habeat non mi
ror si fortis pugnat et bonum amitte
re impendit sed quis eius cito perit

¶ Quarto dicitur unus quia cum sit vi
rilis etas agunt et si sit robore
vigoroso et complexione temperato
res in estimatione secundo totius
sapiencia tum alia considerantes ita
dant per eius recolligunt et renovam
et fortissimo finire decipit dicitur
tres cum comparatione fortitudine in etas
adde custodium non admittit
nec ad blandimentis sed ad
laudem honorem et laudem eius
tutam. fortitudo vero virorum in
tutam et sine vincere voluptatem
et sine deletatio vite per se
conservare et extinguere. possit blan
dimenta contemnere. adversitati
bus et libertati se preparare. adversa
mala et pericula patienter
sufferre. nihil non agere. bonus non
finire nec prece nec pretio

nec carne nec aliqua prauitate aut
societatis colligacione non minime
a virtutibus non dominemur. minimis
auxiliaria dedicare. Et in minimis
conflictibus et periculis, infortuniis
vel disfortuniis immobiles esse.
Et quia sic hic vir et laudabilis eos
en hodie viri qui valentes et fortes
dicuntur/ luxurie et libidine pleni et
audaces sunt aspecti/ quos enim
indeis quam prestat peritie sibi licet
subiugales non enim sic moue-
hic vir ~~fortis~~ vocatus sit/ nisi ad
Valens id quod sibi maligni aut mundi
suggesserit vel imperat agendum
esse valens vir non valens obui-
am/ quamque fortissimus/ quamuis
ferum multo aspectu decus non valens
melior enim est vir unus timens
deum quam mille viri impii/ ut autem
sapientes subaudi quibus hec for-
tes valide et statura magni et
eo viri iam effeminati quibus intel-
igerit consumit subiect vetat
ego aut in bellis. Item in parado-
xis: non modo seruum sed nequissi-
mum seruorum appellandum puto quamuis
amplissima familia natus sit. Boh
quod vir sic qui per suis gressibus p
viam dei non flexit sed constan-
ter dedit. hic ad Iob xxxviii^o Ac-
cinge sicut vir lumbos tuos super
quo dicit beatus Gregorius xxviii moralium/ scriptura
sacra viros vocare consueuit qui in
viis dei gressibus fortibus et
non dissolutis sequuntur/ Ex quo patet
quod qui viri sunt sexu dicunt degene-

intendere. Et potest vir dici respectu
absurdum enim est quod sint viri sexu
et tamen femine vel effeminati effectu
hic sapiencia autem contra viros adeo effemina-
tos. Ieronimus vii^o quod tractatus libro qui in
molliciem sic ait/ Ego non feminine
sed viris loquor. quia quod plura mebe
sit propter mei ubera nequaquam possit
carnalis enim voluptas et feminea
mollicies defluens lenibus de-
sidiosa ociositas viros effeminant
propter quod de domo voluptatis dicitur quod non
est vir in domo eius Prouerbiorum vii^o. Calu tu-
dicatur senibus ut pote in eis etas ue-
nit ... sed eorum etas etas non vitam
et impleti vetate senili voluptates
nubit et tamen delinquunt/ Euidi-
enti tempus dedit eis stulticiam reliquie
etiam inpost vitam emendauerint
in tempus tempora preterite videtur quod qui
in puericia in adolescentia in virili-
tate tales etatibus vicem quod pro sua con-
traxerint studeant senectutis tempore
salubriter expiare/ cum sicut paulus qui
sensus dedit vir euacuauit ea que
sunt paruuli 1 corinthiorum xiii multa magis
quod confectus senio est. Sed illa exultare
hic Seneca epistula hoc idem. Ego
gratus senectuti mee quod lectulo me
affixit et sic/ cum libellis michi
plurimus fama est/ nec enim quod sic
nec sic hores dicunt tempore/ nam dicit
Auicenna prima quarta de aia post
hoc quos intellectus validat/ Et
Tullius in libro de senectute c^o x^o in quit
memoria in industria ingenium viget
senibus subaudi non decrepitis

Et obs[er]v[atu]r senes ibitane ad studi[um]
Seneca ep[isto]la lxx ubi sup[er] scat
q[uod] sultime e[st] q[uod] q[uo]d diu n[on] didicer[at]
no[n] discere et subdit o[mn]is etate
h[onest]e[s] scola admittit / It[em] ambro[sius]
in exameron li[bro] p[ri]mo S[ene]x[ ] i[n] bone
moribus dulcior in consiliis utilior
ad constanciam mortis subeundi parati
or / ad reprimendas libidines fortior
or / et hic e[st] q[uod] senes tam[en] quam
nos et hic e[st] q[uod] senes tan[tu]m q[uam]
iuuenes utilitate loq[ui]t[ur] / Un[de] vale
r[ius] maxi[mus] li[bro] vi[ii] c[apitulo] ii[i] o[stendit] de
quodam q[ui] uidit duas res q[ue] a
maxime uidentur hominibus p[ro]p[ri]e p[er]
tinere illi ad libere loquendum / senectus
s[cilicet] et orbitas / ex quo enim erat se
nex et tanto mortuum n[on] habebat
p[ro]le[m] p[ro]p[ri]a[m] q[ue] sollicitat / dicebat
libertatem nec timebat / tanto esse
ingressus eiusmodi impes uel bu
s[cilicet] ex senes ostentant ne loca
tatem audiant uel dicant et liber
tatem audiant uel dicant et liber
us sem[per] e[st] filiis a[n]i[m]a s[ibi] supra ius
q[ui] libera bone utilitate amittat l
q[ui] libera bone utilitate amittat l
defendat ¶ Sexto dicit[ur] de qu[i]b[us]
ne puer sit i[n] moribus q[ui] male de
puer contra annos et ut caueat
ab excessiuis alimentis et potibus
circa que enim ceterant u[ir]t[us] d[icitu]r i[n] h[oc] sat
nalis naturalis timet ab immoderatis
incentiuis obstinacie tanto exaltato
ad celos ascendit / et hic fit ut
senes plus iuuenibus eruditi laborent
tremore membrorum titubacione lingue
habundancia loquendi et pulmonis
et extracione et horum studium et totus

conatus adhuc dum tendere ut mo
riant[ur] tale sua anq[ui]ru[n]t indicant
iudicare q[uo]d debent omnes p[re]ciosis
solum hec / Ve augustinus inq[ui]t poore
culpas et defaudes ac ipsa dea
re senex penalitates senilis
in illa cum etate senectutis cum
ceruix ex parata deporta[n]t propter
suspiriis pectus longetur et tunc
desperant loquentes uba anhelitus
intendit et si ligwor deprime semi
bus tempus ipsis custodio e[st] / hic e[st]
q[uod] ait poeta / optamus senium
du[m] uelit e male uenturum / tunc
e gibbosum pondum accendit mo
rosum et Seneca ep[isto]la lxx ve
ritati ubi usque dicenti / optima
q[ue] dies miseris mortalibus eui / p[ri]ma
fugit subeunt morbi tristisque senectus
et labor et dure rapit inclemencia
mortis h[ic] i[bi] / et senectus plenus
detiora succedunt / nec minus
q[uam] s[cilicet] d[e] ex amphora uinum q[uo]d ex
fluit p[ri]mo purissimum e[st] s[ed] grossius
& tandem infine resultat / ¶ Sic i[n]
etate nostra q[uo]d optimum e[st] exhaurit
nobis et fere restamus et ideo
quemadmodum uitulus e[st] de hominibus
q[ue] florem iuuentutis et senectutis
offert deo non expect[at] in senectute d[eo]
ex solum habent ullam de uita diu
tiua q[ui]bus n[on] restat n[ihi]l ut seru[a]n
aut s[cilicet] senectute libere p[ro]p[ter] d[i]e[m]
bonorum relinquunt terras in uitu
& sapientes exemplar / ostendunt
sapiens senectus et antiquitas debet
esse sapiencia ubi cito / qui senectus
acerbata sapiencia et ipsum corona

senum multa sapiencia eccl. xxv et
Valerius li. viii° describens diversos
de longevitate corporibus eorum virt
tame narrat de quodam qui cum cen
tesimum annum ageret [illegible] quod ipse
diu vivere vellet / quia nichil inquit
habeo quod senectute accusem
/ Ex quo patet quod [illegible] accusabilis
est senectus sed sepius vellet idem se
esse senectus qui voluit diu fuisse puer
nec quod volunt diu fuisse puer
prudencie cum senem videbis puue
nescire res prudencium / de tali enim
legitur vero ulterius puer centum annorum
morietur / Et ideo frustra senio
antequam senes blandiuntur nisi eos
sapiencia virtutis assistat nec eundem
dent honores ut diu vivant sunt
adsapientes prudentes nam ut ait
Ieronimus epistola ad heliodorum quod sit ani
plerumque vite spacium vestre adsapi
plurimus vite spacium vestre et
ceterum puerile sicut quia istius et
decrepitus ut et sapiencia et quod
magis fuerant adolescentia tanto ma
gis succrescunt ad deum ipsum et tac
nimis despiciant violatur et ipsos
intelligant eorum aures circumstent
magis corporum mentes celestia re
volvant et qui cum corporum mentibus
domum corporis casu ruitura pro
mittant quis affectu effectum
prudens ingressum si adiungat semper
revolvant / Senum sed fructus
constituant virtute ultima ne for
san quamvis fructum virtus dand
sapiencia eo incumbit ipse
senectus sicut vicis studere
illam ut eciam eos tenax occupat et
regens mulieribus et predictis pravitate iuvene
tute ex tibi carere viso cum sic libet et scitur
dei decorum / Unde sicut propheta cum ar
bor que pulcherrime tempore veris floruit
nullum tamen in estate fructum fecit sic et
homo qui tempore iuventutis si agendis vacat
in senectute vero diviciis constituit sed
mansit qualis sicut illi vetula qui non
nisi adinventiones excogitat sicut
des audit machinari in persecucione
et maxime rem publicam vel statum eorum
non desinunt / Et quod conde considerunt et
disserendo quis noceant concludunt
ore personarum sic opere non sunt hii in vel
sicut etates puue deterere vigilet ut
non tantum senectute quam sapiencia in
veniant / Et tamen ad videndum loca
ter sapiencias vera prudencia probavit
ordo nobis eos / Sine honore despicit et ba

Ibite et inebriamini karissimi
Cantica v° et dicitur et admittatur
diminuere patre dum admitte ad
tendens / Civitates inhabitabuntur
per sapienciam prudentium eccl. vi° / Sic
prudencia ce tripliciter sine dum tempus
tempus dispensetur prudencia ordinet futura
provideat presencia reconducit nam quod per
prudencia bene ordinat ordinem non habet
vita sine lege vivit est sic ingratur
ubi sibi ulterius ordo sed semper [illegible] et honor
inhabitat / Cum vero de prius michi co
gitaret tamen ex eis vero prius proferat de
futuris quinquagesima dispersione sicut de
futuris bestiarum predicit / Cum aute mich
futuris meditatur verbaliter vitam in
videt et vere capitanei adtendere
saepe prolem qui non [illegible] ad

ad futurum / Et hinc fit quod dicitur ratione
principatus regnorum civitatum ac quan-
titatum perfecta quod nocebat reipublice
non resolvit atque et quamvis predicta
regnis prelatione civibus bonum principatum
rexit nec perfecta sunt sed ipsa ad-
derunt residerent secundum antiquitus in veris
tur vel eis abutuntur nec procedebant
tur vel eis abutuntur nec procede-
sita parte sub pace querunt vel ordi-
nant avidius quod divina eorum ipse
dormientibus et non vigilantibus aufert
ac civitates desertantur / quod utique
non contigeret si reges eas corpore
et sorum ordinandi recipient et
pacem vite pagerent de spollet ter-
ritorum occurrunt quod civitates in-
habitabantur prius pro periculum ¶ Deus
quibus regnum / civitatis principatus quan-
tum res publica / certa vel stante
non destabat vel quando cum subsi-
stet quod membra continet quamvis bene alta-
re adiscat et bonum felicitas altitu-
ac tormenti sibi sed cumulatores oc-
culte compulsores occulta criminacione di-
scordie sibi bona pro semper contendit
super alteram cumme sibi vero vel quod
omnes esset quod puta sunt non quod ix vi
publice vel vi quasi et in libro augustini
de civitate dei libro v capitulo xx ait quod tunc
res publica sive regi apud iusticie et bene
regitur sive ab uno sive a paucis
optimatibus sive ab universo populo
ta tibi cetus iuris consensu et utili-
tatis communione sociatus tunc cum salva
est res publica cum pro ... iniuste
consentiunt et utilitate vero tenentur
hic / exemplum patet quod omnis regnicola cum

sit pro re publica exponere se pro bono que
tenetur salva iustitia in bello ange-
protegere / suadere / Et si opus est ne desi-
ciat se pugnare pro ipsa fide / quamvis a-
cum persistiment atque pro bono com-
muni narrat augustinus super libro v de civitate
dei capitulo xxiii de gothis quod perierunt
sub Tyrannum ubi cum esset dux
apolline oraculo et que Romani
haberent optimum esse mitteret / Et de
Bruto quod filios occidit quod studuerunt
contra rem publicam narrat de alio qui
regem quendam occidere non potuit
ipse vero alterum deceptus occidit et cum
ardente aram ... dexteram
num extendit dicens multos esse
tales qualem ille videret quod idem ea-
tum quin assent, tunc se fortitudine
et eminencia talium per timentes
a bello sua pace se compescuit / nar-
rat etiam Seneca epistola lxxxvi de an-
tiquis quibus orta respublica pro re
publica in penis quod ipsi pauperes e-
rant quod divitie eorum plenum
erant et habuerunt opulentissimam rem
publicam hic enim ipsi rem publicam
rem communem ipsi propriis divitiis pre-
ferebant // Et tullius libro ii de officiis
capitulo xxii narrat de affricano qui
in bello complevit e Cartagine cum
sil // Ytaliam cum magnis divitiis domum
pacis omnes nichil quam omnia
domum ipsa videt ornatus ... ea
divitias reputabat si sed quamvis
et idem dicit libro iii capitulo xv sic ait
non nos divites esse volumus
sed liberos amicos et magne
rei publice ... cum facultates
et copie sunt divicie civitatis

vii antiqui non estimabant aliqū
bmore qui sibi tuum adverse
aliorum vilebant / ac si q̄ sibi vi
uit iam non vivit et qui nemi
vivit non etiam sibi vivit vult
cum menbris ſ eodem spū q̄ corpus
vegetat / q̄d ē respublica ciuita
vel status apud ad romanos
scribens ij sic tales unum corpus
sumus in xp̄o singuli aut alter alteri
menbra et j ad cor l primo et cum in
uno spū nos omnes in unum corpus
baptisati sumus / absolute in menbris
corpore est ut si ramus precisus ab
arbore vel menbrum precisum a fonte
q̄ statim deficit et arescit hinc
alludens tullius li° j° de offic ca°
xxiij° dicebat / enim spectantium
ulla ē gravior nulla carior quam
ea q̄ cum republica ē unicuique nostrum
cari sunt parentes / cari sunt liberi
propinqui familiares ſ omnes omnium cari
tates patria una complexa est
pro qua quis bonus non dubitat mortem
oppetere ſi ei sit profuturus / eande
nostri plangendi amici filii vel
cognati q̄ in bello pro bono regni
republice moriuntur // vnde narrat
aug° de johanne damasceno q̄ ubi
q̄ audiret de filio q̄ occidisset in
bello in regno quis ves cuius
sit dispositio q̄ diceret si ves cuius
sit salutis non plango illum // narrat
etiam de alia q̄ cum haberet coronam in
capite audito q̄ repentina filium
occidit deposuit coronam in regnum
inter duos l cum filiorum et coronam
confestim reposuit / tamen q̄ gentiles
non regnati in aliquo sp̄ū sancto ut

iusti fidelis ac universali p̄ gentem
ihu xp̄i in exaltacione corporis mi
stici ecclesie ut perderent ad vitam
eternam nec hereditate nec coheredes
eo eadem templi patre et laudi
cupidie nec adiuvante augmentum
et primum cuncta nec ad eundem salu
tem vel dei vel honorem rei publice
tam vehementer diligebant vel p sa
lute ipsius vel pace / omnia contempnentes
vibilia aggredi minime formida
rent pro nobis et flagellis ymo morti
se gaudenter exponerent nec filios
et cognatos in bello pro bono patrie
casu lugerent / amplior fervore
p republica bono qui vel patrie
et unitate fide catholica et honore dei
vel catholicos deus ad contempnere amo
rem suorum amoris patris vel domino
postponere / mortem pro hoc quando
si naturale videbant leto animo expectare
pro eo omnia mala pati qui malo con
sentire nec esse ipsa in bello reipublica
vel defensa venit contingit desistere
ſ pietas de triumpho eorum gaudere at
ſe sicut et sue pro honore dei et
dudum abnegare ¶ adhuc aut ut
restituendo crescat respublica ymo
imbre a regum vere e ut contendat
tribuere iusticie conferre conservare pl
tribuere concordie unanimitatis quer
tenere pietas fideles vel diffusius se
invicem / solliciti conspicere salu
bria expedire dispicere / audiat de vite
q̄ omnia conservare sicut in civitatibus
et in villis habitabant et diu du
rabant p̄ per paucum aliorum si plus
habundabant vel inanima quam ulte
rius et iusticia a libertate et discordia

turbatores pacem quietem et tranquillitates
concordia. Unde sicut dicta est absque te
distemperata si non fuerit sed principium
persistat in civitate sicut et in moribus complexio
fuit diversa / Valerius [illegible] actum ne-
tantum ad iustitia esto quod eorum agant
quod videtur invalidat bona rei publice domini
fa[illegible] desolabitur et domus super domum cadet
quod enim sit victoria rei publice regni civitatis
vel alterius communitatis sed domini laudabilis
sub presente iustitia ordinatur. Unde beatus Augustinus
2° de civitate dei / Ex sententiis Scipionis
concludere tenens quod sine summa iustitia
rem publicam regi non posse. nichil enim
tam inimicum quam iniusticia civitatibus
neque omnino nisi magna iustitia geri
ac stare rem publicam posse / Et in 4° de civitate
dei c° iiij° ait / quod remota iustitia
quid sunt regna nisi magna latrocinia. Ideo
quod nemo sibi blandiatur de potentia
magnificentia divitiis vel gloria sed tantum
iustitia quam colere primum homini est et iterum
vita xxiij q. ij c. Quotiens / iustitia
reddit unicuique quod suum est superiori
reverentiam et liberos obedientiam pari
consilium quod credatur inferiori auxilium et an-
xilium quod consilio adiuvetur parentum
ori [illegible] custodiam et a discordia dis-
ciplinam / Hec est [illegible] ut omnium pacem
custodit parem custodit / Concordiam
pariter mala de re publica termine
eliminat et expellit / Amabile re-
tribuit desperata omnia compescit et
castigando vel puniendo summe fundam[entum]
sit et / Propter hoc principes gladium
suscipiunt ut feriant prava xxiij
q. v. principes et c° regum / Et ideo debent
diligere iustitiam vere tamen maxime
qui iudicabitis terram sapientie j° / Ut non
sub deo iudicio deridatur sed diunt
bus noxios reprimunt innocentes / Et
nunquam corrupti aut timore vel prece
premio vel odio in sententiis iudicium
iudicabitis / Preponendum quod iudex dicitur
quasi ius dicens populo sive quod iure
disceptat / Iure autem disceptare est
iuste iudicare non est autem iudex
si non est in eo iustitia / Unde [illegible]
sic non est in eo iustitia / In iudices falsi-
ficatores c° Ferr' / In iudices falsi
sepulcris de albata exterius intus autem
sunt plena putredine et inmundicia. Quia
vero ... iudicandi ad quod gladium pre-
supponit tanquam ut gladio infirmat
innocentes et non magis ut iniustum
abiciat stimulatur quia scissa vera
iustitia habebit arma sed vanam
angelus domini qui fecit vos principes
Iam enim adest dei sapientia qui interroga-
bit opera vestra et cogitationes scruta-
bitur / Ex unius ore sedentis in throno
ne procedit gladius ex utraque parte acutus / Et
domini exacuit ut gladium fulgur
suum gladium putabis quod in iniustitia
iudicia mitte condempnabit quia
cum iniustitiam iudicabit. Propterea
opus est rei publice civitati aut regno ut
ordinatur pulchritudine concordie voluntates
consentientes / Concordia ipsa pace re-
consistunt. Discordia maxime dila-
bitur [illegible] rei publica in se
fortis est et [illegible] erit omnis
[illegible] concordia sunt ut corpus
[illegible] ordinata ut ita concor-
[illegible] et concordia et nullo
loco [illegible] tempore videntur / Unde
et ait beatus Iohannes in quadam epistola
quod concordia rei publice [illegible]

et si essent plures discordes postquam
assumpta certe ad regem respice
nimius in hoc se contendebant dic
si sunt isti hos occulte se trahentes
petere priuatus amor vel discordie
sepeliunt concordie unitate tunc
cum hostibus uero ceteris terribiles se
sentiunt iudicantes et concordes / tunc
placebit sacrificium uerum duo super
vehiculo nouellum cornua pendente
tenent et singulas aliasque non de
bent acceptabit sacrificium adusque
verum quatuorlibet magnum fortun
dicunt potestatum [illegible]
iiii° mors [illegible] discordes tamen dum
bonum ullum opere sacrificium de volunt
quum dum aliquid uolunt castelle discor
dant / diligite igitur unitatem quia
unitas unita fortior est seipsa dispa
rsa facultate concordia pollicens uita et
moribus utriusque magis quam omnia
adornate rempublicam unde salustius
recitatus ubi tullio concordia
commendatur li. 2° post augustinus li.
2 de ciuitate dei c. xviij° dicebat no
bile est admirande mandes mos omnia
rem publicam expertam magnam fecis
se / si ita esset multa pulcerri
mam nos haberemus quippe sociorum
atque ciuium [illegible] armorum et ca
porum maior nobis copia quam
illis est sed alia fuere que illos
magnos fecerunt que nobis
nulla sunt domi industria foris
iustum imperium animus in consu
lendo liber neque delicto
neque libidini obnoxius pro hiis
nos habemus luxuriam atque auariciam

publicam egestatem priuatim opulen
ciam / laudamus diuicias sequimur in
erciam h.i. // et idem augustinus 5° de
ciuitate dei c. xxxviij loquens de sci
pione ait quorum contemperabat ei scilicet
cetum esse rempublicam / stantibus me
nibus et mentibus morum / [illegible]
patet quod res publica magis stantibus
quam omnia adornatur nec enim
melior est et tuta quam anima vel
licet utitur sapiens // item vbi
regnum non est domini res publica domi
no subpositur. ¶ 3° regum prosperatur
pollicia [illegible] fidelium
[illegible] nam si corp
oralia membra sunt plura et diuersa de
[illegible]
tuas difformitates [illegible]
ac si se [illegible] in
membris rei publice que est quoddam
corpus [illegible]
[illegible] et ita sicut regnum est
[illegible] membra
[illegible] et honestis
in [illegible]
ita regnum est [illegible]
ne quibus [illegible] aliud
et differt manifeste est sanum et sicut
regnum est patens [illegible]
[illegible] si membra [illegible]
pallescit [illegible] / oculi
[illegible]
[illegible]
ita regnum est destructione regni [illegible]
[illegible] aut pollicie si [illegible]
[illegible] et membra si pl
[illegible] alterius officium
si parcialitas si specialitas [illegible]
magna [illegible] / si [illegible]

et iusticia locum non habet sed tyrannides
ubi princeps maxime comedit sicut pu-
er est sic totius ciuitatis atque poli-
cie sunt socij suus sicut iudices ha-
bent principium traditorum / Ex quibus
patet quam nephas est quam dampnabilius ad
confundit seruiat uel destruat / Ubi vero
est preceptum aut alias reseruatiuo ab
i° uel ab illis qui potestatem habent recipere
est iuxta formam legum segregandum
ferro eum scindendum sicut uel illud que
finitimas non senciunt dispositionem ¶
¶ Quarto quod regulari policie soller-
ti conspectores consilia digeste salu-
ti cum ubi multa consilia patrum xpm et
ut ait beatus augustinus li° v. de ciui dei
et xij parua sunt / parua sunt arma si
consilium non est domi / Unde fr. iiij enclos
plus profuit consilium salomonis ciuita-
ti atheniensium quam ubi i° emanaue-
runt leges et instituta corpora quam
uictoria themistoclis / quam bellum
fuit gestum consilio senatus quam a sale
crati instituta / Et hoc est quod ait tulius
li° de senectute c° iij° quod dixit
silui in republica plus agunt quam alij
sicut [illegible] gubernatores in naui
nam sicut [illegible] exhauriunt alij
quod alij sentiam [illegible] standunt / ille
tenent alij maliores [illegible]
[illegible] tenens et [illegible]
[illegible] munda et [illegible]
[illegible] nobis a [illegible]
fuit / et patet nobis a [illegible]
tutibus a [illegible] corporis res ma-
gne geruntur sed consilio auctoritate
que geruntur sed consilio senium instancia
tia sille / et consilium senium instancia
[illegible] ualet quam [illegible]
est sapiencia [illegible] / hoc ualerius

li° vi° c° v° narrat de quodam qui in-
uabat alium quam haberet multos gla-
dios cum ille uidit decem multos
annos / ego quod quam senibus utrumque
et expertis multum est defendendum plus
ei sicut talis policie quam iuuenes
qui animis [illegible], unde roboam filius
supradictus salomonis quam relicto
consilio senium adhesit consilijs iuue-
num scindi fecit regnum iij° regum xij
¶ Quinto et ultimo quod regulari
policia ciuitatis [illegible]
ciui consideranter [illegible]
gulariter [illegible] abcedentibus con-
uenientibus ducat / sicut [illegible] profuit
et [illegible] quam diu concordie tenet
/ [illegible] qui [illegible]
bel maiorum [illegible] tulli [illegible]
fuerunt que est [illegible] crescit et
habundat pulcritudine [illegible]
opulenta / [illegible] non est [illegible]
[illegible] dimisit [illegible]
[illegible] considerans
tulius li° 3° de officijs c° v° dicebat
/ [illegible] ut eadem
sit utilitas unicuiusque [illegible]
qui si [illegible] dissolui
[illegible] / [illegible]
policie et ciuitates [illegible]
[illegible] sicut membra
[illegible] honeste uiuant [illegible]
[illegible] se non ledent [illegible]
[illegible] et
[illegible] per
adillam que deus e [illegible]
[illegible] / Quod nobis concedat [illegible]
¶ [illegible]
[illegible] et [illegible]

Qui addit scientiam addit et do-
lorem. Eccl. 1 / Quia ut dicit
beatus Gregorius vera scientia non ex-
tollit necnon superbientes quos repleverit
sed lamentantes facit. Non unusquisque qui
addit scientiam addit et dolorem, quanto
enim quis [illegible] tanto magis a-
[illegible] et [illegible] ut de-
fecit agnoscit / Et quanto divine luci
magis appropinquat tanto plus quod videbitur
[illegible] labor et afflictio [illegible]
[illegible] / Et [illegible]
[illegible] habeat scientiam quam [illegible]
[illegible] nam [illegible]
[illegible] non videbat [illegible] lumine
[illegible] non [illegible] homo [illegible]
[illegible] agnoscere [illegible]
[illegible] domini [illegible]
[illegible] potest [illegible] nil videt
[illegible] tenebras et [illegible]
[illegible] paulatim incipit cognoscere [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] plene videt [illegible]
[illegible] alios [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] cogitatum
[illegible] et dilatato corde [illegible]
[illegible] aliud videt et alia [illegible]
[illegible] alia [illegible]
[illegible] alia [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] alios [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] naturale [illegible]
[illegible] agnoscit / [illegible]
[illegible] gratia [illegible]
[illegible]
[illegible] sapida [illegible]

ubi quanto magis incipit [illegible]
[illegible] dilatari tanto magis gustus
[illegible] sapide [illegible] incipit
delectari [illegible] scientia [illegible]
[illegible] sapida scientia [illegible]
sapida [illegible] admirabiles [illegible]
delectationes [illegible]
[illegible] scientia iam [illegible]
[illegible] delectatio [illegible] / [illegible] tamen
[illegible] magno et spacioso [illegible]
[illegible] non [illegible] homo [illegible]
magis [illegible] plus [illegible]
[illegible] de dolore / [illegible]
[illegible] intelligit et [illegible]
[illegible] et qualiter [illegible]
[illegible] et miserie [illegible] homo [illegible]
/ Et sic ambit laqueis [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] propheta
// Ex quo patet quod [illegible]
[illegible] obviant [illegible]
[illegible] gratiam dei [illegible]
[illegible] vel
[illegible] devotionis [illegible]
[illegible] vel
[illegible] gratiam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] devotionis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] devotionis [illegible]
[illegible] / quod [illegible]
[illegible] devotionis gratia [illegible]
[illegible] gratie quod [illegible]

situacione ista tribulat(ur) sic et apostoli
cum plenitudinem spiritus sancti susceperunt licet vis
Christi in carne jam certius scirent
delyniti eloquio ejus esse dei filium
/ tamen ere debebant modo spectaculis pas
sionis ejus perturbati sunt et postea va
cillabant donec post resurrectionem
suam per multa argumenta de veri
tate certificati sunt et per consequens et certi
/ sic et devoti novelli fideles modo
de consolacione in hac spiritualitate gau
dent modo dubitant et vacillant
pro eo quod sunt sancti in eis bene operat(ur)
jam eorum consolacionem tribuendo jam
subtrahens donec pluribus indiciis
experiant(ur) veritatem et utilitatem sue
temptacionis et agnoscant / sic quod de
bona pure spiritualitate gaudent et
volentes se sed ea vero de
de utilitate et tamen sed cum veritate
te quam solacio carent quam delecta
sunt turbant(ur) / postea vero quod per sancti
cum carent temptacionibus et pacem in
venit sic in illis motibus tunc sic con
fortetur et perminde in illis firmiter
perstat recipit exterius / sicut utique
sic apostolus post jejunia meditaciones
post labores et curas consuetudines
exclamat / infelix ego ho
mo quis me liberabit de morte corporis hu
jus / et talis quod quid erit a temp
tacionibus immune / sic gravi sicut
sicut cor habere ut non habeat locum
in eo iniquitas / cum sit dominus in quo pacem
non habent in mediatores sui et in tali
non est in nobis / et ergo quod sunt perfecti
compaciamur eis in viis vicissim et in nobis

corpus sed delectabiliter cum sit sapiens in
die bonorum non immemor esse
malorum et sic quantumlibet perseverat
minime se perfecisse Ecclesiasticus Desperare
inspiciens quod in spiritu homo panditur
lucis menstruate perspicitur
/ Sepe enim et tunc quanto maior est
humilia te in omnibus / / Postea quia
persone non minus accumulate
et multiplicantur lugendi atque dolendi
perstipulant sibi frequenter devo
cionis accipiunt / cum ei deo perfecte
intendit et aptat adeo sibi vel
alteri per devocionis affectum vel
ad eueniret quod intente sit affectus
fervencior et prodencia ad deum eo
fervide consolacior et per prosit semper
semper habere devocionem operari pro eo quod
spiritus malignus non possit affectum
spiritualis devocionis impedire tamen nichil dat quod
non habet vel sibi quod cum fac operat
videat non videt etc. confidit se
non decipi et accepta spiritu in devocio
pro non confundi / michilominus tamen
in omnem decipit nam sicut est tota
deceptio quod sunt humanum ex devocio
vel quam diligit cum devocione studiose
cogitat velamen et multa re
lacione ad deum prius statui / / in tantum
quod per devocionem illius vel vel eventus
simile ad lacrimas provocat(ur) mira
ad devocionem est vero quod spectat ad de
vocionem quodlibet nam bene est in homine
qui optat gratiam bene predicandi
vel predicandi a miracula faciendi
vel alia probanda gloria sibi dum
fuit cum affluencia devocionis

vel affectus pigmenti dic intendit
delusus falsis fantasmatibus hila
rescit et in vana affectione pignescit
quod sit ut non numquam quod ex fide cum
spiritum suis loquitur loquens se per spiritum sanctum
putat et hinc est quod plurimi devoti
seducuntur putantes. assumpto eo quod
spiritus sensus fingit et ideo vaticinantes
iam usque ad fastidium repleti sunt
de antixpi adventu de fine seculi
de destinacione religionum / de persecu
cione clericorum et varijs aliis pressuris
/ quibus cor viri gravatur et devoti plus
/ quam oportuit credulitati obtemperant
sunt et si cum vera habent tamen
sunt et alia certa que sunt sensibilibus eos
tene quam necesse tempora vel momenta
que pater posuit in sua potestate / proprietas
igitur subtilis in revelacionibus et in ne
cessitatibus sunt vaporum et corporum discer
nat ne fallatur / est enim visio cor
poralis que visibilia corporaliter ostendit
ut moyses vidit dominum in rubo arden
te et plures sancti sepe angelos visibili
ter viderunt et eadem suscepisse
referunt an alio spiritu hoc idem exponit
que ipsius qualiter per quibus spiritualiter sit per
ca xxx. xxx. legitur apocalipsis vide
hunc vocem et sonitum huiusmodi quod
non ipsi sed auditu percipere potuit
est alia visio ymaginaria quod ymagi
nativa non corporaliter sed ymaginarie os
tenduntur velud jacob vidit dominum
in sompnis scale pharao et nabuchodonosor
viderunt sompnia presagia futurorum
alia vero visio est intellectualis quia
illuminatus mentis oculis vere veritatis

pure capitis veritatem ipse contemplatur
vel intelligit / // pro visione ymaginaria
veritatem que in ista perficitur sicut
paulus raptus usque ad tercium celum
ubi vidit secreta que non licet homini
loqui vidit invisibilia que non corpo
rales neque ymagines sed ipsius veritatis
splendorem est intuitus / sic johannes
evangelista licet sub figuris corporeis
ne despicerent in apocalipsi ostendit
omnia vidisse et intellexisse quod ubi
figuralia despicio vel per incapacitatem
aliorum quibus ipsa visio prius splendide
in receptibilis fuit vel propter misteriorum
velacionem quam non passim sic omnibus
appellandum vel sic renovant dignum
et excludant foras canes indignum
hic eciam revelacio sit ipsius per visum
et vere apostolus petrus jacobo ubi vox
de nube dixit hic est filius meus vel
(?) ... cum per spiritum de ... sicut
... / aliquando vero revelacio fit per sompnium
ut joseph cui apparuit angelus
in sompnis dicens accipe puerum et matrem
et perge in egyptum et iterum defuncto herode
et ut rediret et in pluribus aliis
scripture sacre invenitur / eciam que
est revelacio fit per spiritum apparicion
et in visione unde zacharie iiij° legitur
angelus qui loquebatur in me dixit ad
me numquid nescis quid sint hec aliquando
autem revelacio fit per spiritum sanctum in mo
do ... unde ... ad philippenses / duo
que loquuntur in me deus et homo
duobus modis contingit / uno cum spiritus
sanctus inspirat mentem que in illo spiritum

vel alienis agere vel futura de
beat vel tamen eis futura vel ab
sentia seu abscondita revelat
et prophetae inspiravit / aliquando tamen
spiritualiter de ipso agendo vel facien
do inspirat sed qualiter ad plenum ex
tendit et cognoscendum mente
illustrat ostendendo sibi quod scilicet vult
iudicium sit michi vel non inclinus
et huiusmodi omnes visiones dicuntur spiritus sancti
discernere malum et futurum bonum et per
proprium sentencie quod complet vel libellus
seu simplice simplicitatem dei agnoscere
religere poterat // Ex quibus patet quod via
re potest vult spiritus sanctus hominibus operari
Item in visionibus et revelationibus
operatur et hominis [illegible] pro eo quod sepius
angelus sathane transfigurat se in
angelum lucis / ii Cor. xi dicit
visionum cassarum videre et meditare
similitudinem lucis esse / Item omnes
visiones in his inveniunt quod non sunt
bone sed consimiles quibus ostenduntur
et quibus per eas alii credunt et quibus
alii deluduntur et ideo qui videt
visiones non probat se statim esse sanctum
nec statim fuerunt nec ondunt aliquando
Balaam ariolus qui videt visiones
[illegible] erat et anima sua erat
sicut qui videt angelum [illegible]
[illegible] at prophete inspiratus videt
quia visiones [illegible] / pha
rao est stans erat qui futurorum [illegible]
sompniando vidit / Dicit gregorius quod multa
videt [illegible] non timebit et [illegible]
nulla non timor / pluribus contra

visiones magis credunt nocumenta
et ipsi [illegible] eum [illegible] illis inspira
bant aut credebant se visio
nes vidisse non viderunt et se et
ceteros seducebant / non nulli
[illegible] illas retulerunt / alii
mendaciter se vidisse finxerunt
et alii [illegible] viderunt et
magis horruerunt vel [illegible] vel
fenetas putaverunt / non ultra est
visiones se plurima [illegible] quod ce
[illegible] et [illegible] ipsum aliquando
[illegible] corporalibus [illegible] vel pu
tent sibi apparere [illegible] quod
fantasticum est / Ideo quod non quibus
temporibus a revelationibus sed ipso
[illegible] / Ergo qui videt
[illegible] aliquam timeat esse [illegible]
Dei nomine videt videre non appetat
visiones sed illustratam mentem ad
cognoscendum voluntatem dei et [illegible]
[illegible] petat / nullus [illegible]
[illegible] qui audit qui addit sci
entiam addit et dolorem / et scientia
inflat caritas edificat [illegible]
quod [illegible] supplebit [illegible] caritatis / Ergo
quod [illegible] nuntiatur
[illegible] et affliccio [illegible] et ideo
[illegible] veniat [illegible]
[illegible] abstinere [illegible]
[illegible] militant
[illegible]
[illegible]
[illegible]
/ vel quidem [illegible] habet figura
corporis sed [illegible] una [illegible] in
deo et [illegible] vel [illegible]
operatur [illegible] abscondi
ta / In eternum [illegible]. Amen.

Sermo [illegible] de sapientia in [illegible]

Audiens sapiens sapientior erit Prov. 1° / Si stultum contundas in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo non auferetur ab eo stultitia eius. Prov. 27. Et enim sapientes ex stultitia ... ut...

attendite per decima quinta dicterum ne cesse est stultiorem eo quod prom ipse sibi latum sicut per quarta dicit et vanam cerd: amaritudinem respect traxit pro pode talium / Sic in tropo iuxta statum actibus et the...

unte no est dubium sed meliorem tropis nutia est speciebus futura doctina ut sapiens ipsa male a spenda respiciant ita sapien tibus ut amplius in sibi perficiat e sapientia optima a sed cum audiet sapientes sapientior erit / Sic quod vita bonam inchoavit sed melius perficit et perfectis statum perfectionis attingere et videns perfectionis statum sapientiae stare et amplius ascende de claritate dom. edocta de terre via preata sunt / ab utilibus sapientiae dei tibi re velata fore apparuit gratia d...

Et ipse qui vult semper perfice et deo magis gratus esse studeat se ac omnibus ... reputare tam ... deo ... sibi quod displiceat et sibi deo placere contendit / ... sibi ... adeo in mense ... exercendo abstinere ... bonis tam ... et ... tam ... attendit ... deo ... ne ... concavi ... compellunt ...

... oratione et ... beati ... regnauit sive remittitur ... / [illegible] ... in ... monet amor a pro deo tanto ... et altius mente nostra est desiderium ... quanto magis / ... pugna bona compisse / quod sollicite attendens ... ut apostolus ... hunc dominum in ... fugiat / Hunc ... at ... sedentem ... unde cadit / Ipse ... volens semper perficere ... tabula sibi velud augustia a aptat ... cum ... medicus ... ut possit in ... bene disponi et sic perficere ... propter amorem quod ... perfectum ... excelsum ... diligenter ... quoniam eterne diligent ... et in laudibus corporis ... de deo ... filium quem diligit ... quem diligit ... unusquisque ... in ... Salomonis ... nobis ... de ... conpellit / Sicut Aug. in quodam sermone flagellum ... / conpelle ... sicut ... / ... Aug. super ps. / ... in ... tabula ...

prīe cominuuntur et summe delicia p̄-
gaudet sed sua uis prauos homines
plus purgat et eligit, malos re-
pellit, expellit et annichilat. Hec ille.
// Non igitur qui tribulantur tribulationibus
frangantur quia ut ait Petrus Rauennas
cum deus hic quem tribulato sit conde-
talibus in presenti dei respectu cum
ipse post eos tribulatione corporum eorum et
glorificabit cum eis promissa gloria
hinc quod inueniuntur tribulatione oppressi
angustia seu pena. // Tertio uideo deo
magis esse acceptos paupertate nonne pe-
nuriam quam Christus diligit de qua
libris tam strictum narratur reputa-
tat quod quinimmo appetit, nos ita
quanto in paupertate et uere consolatione te-
poralis deiecte se sentiunt confortari
quantoque plus se uident deiectos
et pluribus corporis consolationibus habun-
dare tanto plus [illegible] et
expertes, timentes ne eo ipso magis
a Christi placito elongentur quod et pau-
per natus qui celorum et regni in terra
mortuus, qui pauper [illegible] qui
latus captus qui sui ductus qui spinis
flagellatus qui [illegible]
[illegible] suspensus, qui [illegible] et
nec homine ab hominibus eiectus [illegible]
tus [illegible], per quod patet quod ipse
non potest ipsum diuitem uel consolatione
per plures corporales [illegible] saluari
uel spem esse nec etiam [illegible]
nisi [illegible] habendo diuitias nec
habeat [illegible] a consolationibus recedendo
quamquam ipsis non [illegible] perfectionis
statum attingere, qualis erat

Iob qui dixit cum [illegible], Rex
eram tamen merentium consolator. [illegible]
[illegible] qui quanto magis animus
dilatatur exterius tanto magis angus-
tatur interius et ideo [illegible]
mundanis delicijs [illegible] quo
exterius cadit non crescat. ¶
¶ Quarto uidere apostolus perfectionem
[illegible] suis maioribus et plus [illegible]
[illegible] obedientiam [illegible] uoluntatem
suam uoluntati illorum [illegible]
[illegible] et honesta
non [illegible] religiosi [illegible]
[illegible] prudentie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
nit, ex quo patet quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] legitur quod melior est
obedientia quam uictime, quod [illegible]

obedientia [illegible]
[illegible]
custodit, melior est obedientia quam
uictima, obedientia uictimis
[illegible]
[illegible] per obedientiam [illegible] uoluntatem [illegible]
mactatur. Hec ille. // [illegible]
[illegible] et [illegible] plus [illegible]

[illegible] est obedire deo quam hominibus
[illegible]
[illegible]

Alius autem inobedientis constat obedie(n)
tis perditione non obedire est
detestabilius hic ille / Debent igitur
quam plus homines quam deo obediunt
plus mundi quam deo? quilibet perfecto
misse quam parere scripture plus pergo
magistro seductori quam ipsi pastori
vel doctori. ¶ Sexto volens inu
7° plus prestare ullam quabitu que
miseris desperat si erga omnes
proximos moveat affectu cum afflictis
affligitur ac compatiatur intime sicut
de se ipso sic comparatur intime sicut
compatitur mater bona filio suo et
impetrat? miseris reputans eos sue
viscera ... sibi affectabit de filio cum propter
tales assumptis ... et commendabiles
quam esse filiam adoptionis in regno
dei et assimilari ei qui est pater
eorum; misericordia sic pater / Studeamus
et signa stare pater? misericordes ... per bonum
utique misericordes sed misericordem / Judicium enim sine
misericordia qui non fecit miam ... sic
Verbi ... ad nec potuerim aut non
inveni me legisse mala morte
mortuum qui libenter opera pietatis
exercuit. habet enim multos in
tercessores et impossibile est preces multorum
non exaudiri. ¶ Septimo quod vult am
8° plus prestare ullum iudicium de
proximo suo, regnat quod divina gratia
ipse vel eius anima operatur. Si
tamen per aliqua signa manifesta
aperta id fecit vel contrarium per
ceteros plus de proximis doleat
quam sui corporis proximo in hac vita
et velit recogitare quod ... proximus
anima que sit letalis videat
quam corpus ... animalium

etiam ideo quanto curabat et studio
corpus suum ... a morte custodit
tanto ymo maiori diligentia de
proximis ... debet retinere et de statu
dei extrahere / Tam oratione tam exhor
tatione / Tam sanitatis exemplo et
dulci colloquio / Sed iudicii habet re
gulam summam non digiunt ... qui
de aliena prosperitate tristantur in a
liena tristicia gratulantur. Ista enim
similis in aliena pervenit de intimis ...
sunt aliena ... alicuius dissimili
am ... ut ait Alanus
sibi metuntur / Sicut ut ait Alanus
in libro de planctu nature a aliena
fame serenitatem detrimentum ...
nubilo nubilare conantur aut
... gloriam sola ... incinerare
sinunt. ¶ Octavo quod vult semper
prestare bonum proximi diligat
sicut proprium et sicut mater in bonis
filiis iocundatur sic ipse in bonis ali
enis ... similiter conlacte
... debet et sic aliorum bona ac sua
essent procurare et pro omnia solli
citate promovere / Semper quod plura
et maiora bona de proximo credere
quam valeat ipsa in bonum a de ...
quam excipere ... cum sicut ager
de medio ... quod ...
cum ... sed ... per illa q
... priores ... per
quod ... quod bonum ... velle ...
alie proximi per quandam ...
... sic ... quod ...
... et in ... salute
... quod ... sit
... salutem ... et ...

Et qui non timet de salute pro-
ximi timor est ne proximum amittat
Unde cum beatus Johannes in canonica sua
vix se videret fratrem suum necessitatem
habentem et clauserit viscera pre-
ab eo quomodo caritas dei est in illo / Ex
ubi sicut actus de quibus bonorum et inde
nius aliquos illos exterius interiores esse
proximus sicut affectus non enim est
est una quia modo secundum quales adextra
convertuntur actus tales fiant eum solum
de corde sicut remunerator reddens
vinculis meis viatis suis et si pau-
cis virtutum studia de aliquo proximus
habundare virtutibus ipsum commune
// Sequitur enim ut actum de quibus virtu-
tum non videos secundum virtutibus assimilamus
aliquem tenere judicium et facile
quod est celerius mala dicemus ac de vita
diminuimus non videns sine pena // Sed
tamen qui vult dico magis ac magis pla-
cere ac crescere nichil diligit sicut
deum qui pure propter deum vult sicut in verbis
sicut deus cum omnia verbis et penitus
sine sceleris diligit / quia secundum non deum
sine sceleris diligit quantumcumque alius spiritualis
afficiat quantalocumque alius spiritualis
sicut ut sit plus causa sine qua non
hoc est quia non diligeret deum nisi sibi
tam ipsius enim alliceret / nec enim
ipsum virtutes inveniat ad dili-
gendum sicut moveat ut propter virtutes
deum non autem ipsum deum propter se ipsum
diligit / metrius enim iste amor
esset non tamen / non est aliquorum
amore speciali diligit secundum quem totum
omnes in deum referens / sicut tamen
meliores quos fratres eos magis dili-
gere / sicut et virtutum beneficiis

rependerit ac pro virtutibus appa-
quos proxime preciabitur eadem deo
orationem ad salutem animarum effundere
specialem / Et requiret unde non po-
tero deum diligere et proximum
tamen mandatum de dilectione sunt
unum ac sicut cum deo sicut contra con-
[illegible] / Et audi saltem quod eadem
caritate diligit sicut deus et
proximus secundum deus propter se ipsum proximus
autem propter deum non propter se ipsum
et sicut non convertit h aliquis amando
quod sicut solum de bonis amator diligitur
// Sicut aut amatores esse plures
propter illum qui est unum desiderium et be-
// Et adhuc requirens nonne sto-
pe contrarium est optandum sicut enim ori-
sto quis habitans sensus erit et
ideo quod me alliciat spiritualis alius
ad amandum deum nichil obstare
videtur / qualitercumque enim ad do-
num ipsius premium spiritualis est quod a
meum / Unde quod quod fallere non enim
tibi prohibetur statim quomodo quis in
flamma sicut potest sive vel procedit
ad amandum deum secundum tibi consulitur
ut non sequeris inordinate secundum ideo
maledicite enim homo qui ponit car-
nem brachium suum // Nemo qui vult 9
semper proficere quod quod agit et cum
omnibus negotiis implicatur secundum deum
actu sicut si sicut tamen habet et vel
aliud quod quam hominem suum in omnibus
actu vel habitu intendit et precipue
in utroque ad quod ut sicut deum semper pre-
sentem intelligat ac sicut ipsum quem
libere sine est quod ita certa quam veniet
vendicat sancte / sicut quod deum

reueneatur et timeat ut ad ipsum ora referat et eius amore feruescat, ipso enim est sibi possibile in via fruatur ac ipso et non alio dulciter requiescat / propter quod patet quod tanto magis natura est quemque deficere quanto minus ipsum de deo contigit remissius / et quanto frequencius feruencius et limpidius creatorem humanitatem contemplatur tanto magis proficere aut ampliori mentis illustratione repletur vel maiori dulcedine reficitur ad fortiorem adquirendum quies aduersa efficacius congruit quod eius contemplacio prompte deum esse primum pariter videbis et specialiter vbi nostros cogitatores et opera spiritualibus sentenciam et sic quanto eciam uno contendentes eum sit contemplando quod natus e spiritualia pluralitas eo quod ora que agunt vbique agunt idonee merita cremento / o deus admirabilis tremende metuende laudabilis quam cum dicere cogitare sit delectabile dicere loqui suaue dicere audire iocundum propter plurimi tamen parum dicere vel nichil cogitant ymo si quid cogitant dicunt / vel faciunt reformando id dicere / cogitare vel facere videntur non verentur cum prendunt se [illegible] intergunt tue maiestatis precium non obstupescunt iudiciorum occultorum tue superne discretionem non respiciunt presenciam angelicam milicium nec adtendunt quam multiplex, ad-

mouentur subpenditur qualiter de cordibus nostris disputatur et quo de supremo celo contendunt, credunt stulta homines et prudentes letantur in malis fecerunt et luctum spiritu audiunt, videntur quos ipsum celum exspectat gaudent ad primum tamen celestia ne videant dies in lumine quo mox ad infernum descendunt, sed hec ideo quod minus per [illegible] talium congregacionum eorum presencia dei ac fere corpus eo quod nolunt intelligere ut bene agant / In quibus meditantur in [illegible] cubili suo et malicias non odiunt.

¶ Postremo volens sponsa sponse omnium virtutum dei que sunt in eius sibi quod sibi debet remissius / et propter quod ipsum sua ymagine voluit consignare et natura eius assumere ac per ipso non tantum morti se tradere sed morte que desperatior censebatur videlicet crucis. Revolvat quod in iure tabo vanis deficit dedit se sibi in labore ut in fortitudine celestis alibi ambulacione ipsius admonitione domini respondit se spiritus gloria sibi primitus fecit ipsum et quia non dum est assecuta primum quod amator suus eam prius preuenit speculetur eum quasi adesse per dilectorem spiritualibus eius et sic eam perducatur ac si eam amica eius pertineret et propterea dolere debet in locus hominis frustra virtutum in mundo tali eum sine modo nemine per virtutem quia ut fecit dominum / deinde et in mente ymaginem dei sibi impressam meditetur sublimiter creata ad ymaginem sui

que filius eius est perfecisset in creatura
et nec forsan aspiciendo creaturarum
universo pigresceret ad creatorem
ac redemptorem que sola est intencio sed con-
vertat. Cum sic sapiencia patris di-
vina sapiencia filius prima intencione [illegible]
homo in terra [illegible] quam iam in con-
templatione sicut moriens et [illegible]
presso [illegible] contemplet quod in
[illegible] corpore et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] homo [illegible]
essencia pleno ore [illegible] et inde
sapienciam dei contemplet [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] sapienciam [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] audire quam intelligere et [illegible]
[illegible] sapiencia
dei quod [illegible]
et [illegible] Christum [illegible]
In [illegible] de sapiencia

Posside sapientiam prov.
[illegible] videt dilectissimi quod [illegible]
[illegible] per essenciam [illegible]
[illegible] et ita [illegible]
[illegible]
[illegible] angeli dei [illegible]
creata [illegible] et
[illegible] sapiencia [illegible]
[illegible] possidere [illegible]
[illegible] ad [illegible] sapienciam [illegible]
[illegible] possideant [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]

sollicitudinibus [illegible] quod [illegible]
[illegible] distrahitur [illegible]
[illegible] mundanis [illegible]
in [illegible] et ob hoc
[illegible] speculando non [illegible]
non [illegible] sapienciam [illegible]
[illegible] sapiencie
non [illegible] sapiencia ob
[illegible] mundane [illegible]
ad sapienciam [illegible]
[illegible]
[illegible] donec [illegible]
[illegible] fide
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] potuit ab
[illegible]
[illegible]
[illegible] ob [illegible]
[illegible] ad contemplandum [illegible]
sapienciam [illegible]
[illegible] sapiencia dei [illegible]
formam [illegible]
de [illegible]
[illegible]
[illegible] hominis [illegible] et inde
[illegible] ad [illegible]
[illegible] cum sapiencia
[illegible]
[illegible] et inde [illegible]
[illegible] habitantibus in re-
gione umbre mortis lux orta e-
[illegible] videntes [illegible] audi-
[illegible] evangelizaret [illegible]
[illegible] dei [illegible] civitatum
[illegible] et plateas [illegible]
[illegible] post odorem [illegible]

suos / Venit enim prius charitate
prophetas quos carnaliter illuminatos
lumine nature et scientie acquisite
potuit ad salutem eternam asse-
quendam vera ergo potest sapientia
provenire nisi mediante Christo qui
primus est sapientia increata ipso dicente
Ego sum hostium per me si quis intro-
ierit salvabitur et ingredietur et
egredietur et pascua inveniet
Ecce ille intrabit ad veram sapi-
entiam nisi Christus enim duxerit
ille salvabitur nisi ipse eum con-
duxerit ille ingredietur ut dum
subtilitatem eius dulcedinis speculetur nisi
id sibi Christus infundat ille ergo
dicetur ut amabiliter ea que huma-
nitatem Christi respiciunt per subti-
litatem Christus sibi dulcescit per eius
dulcedinem ora alia que non dicunt
ad eum intrare habemus itaque
iam hostium apertum per quod intra-
re possimus vel salutem habemus ubi
sapientie quibus nec homo veritatem potest
vegetari / In quo sunt thesauri
in scripturis sanctis ee sapientie dei qui
quam vere est principes sancti amici
cie dei / Ideo sapientiam dum tempus
est exquiramus ne forsitan per stul-
titiam excidamus / Subtiliter
discernamus inter sapientiam et stul-
titiam inter verum et libertatem ne
forsitan credamus esse sapientiam
ubi magna est stultitia apud deum
et tunc dico veritatem / quia si videntur
se preminentes se esse ut ceteros
stultitia vult ideo sapientia

appellari velut superba reputat
a pueris non illorum sapientia verum enim cer-
te quanto sunt sapientiores tanto sunt
sunt forsitan altiores / Et hinc est quod
terrenam potestatem vel certe honore
dignitate vel officio prelatione in mun-
dum venit talis primo pene omnibus
esse melior videtur scientia dignitate
scientia honoribus et doctrina et ideo
tamen patrem non habeat ut velut tan-
tum semper teneant auctoritatem et filia
tua indicant in concussa alios tam-
quam vigeret eis etiam incarnatione scien-
tia vel doctrina tamen comparare
nichil estimant / Solum enim te valere
permittebant virtute et cautione mandi super-
tali potestate sancti ut et se superfluitate
quam imaginem eos et ex eodem tamen ex-
spectabant sententiam et dum tamen terre
ee evacuari estimabant / Sed hanc sa-
pientiam simulatam repellet sapiens
per apostolum Thema de sapientia increata

Hec est filia dei / Que cum in forma dei esset
non rapinam arbitratus est se esse equalem
deo sed semetipsum exinanivit formam
servi accipiens in similitudinem hominum factus
et habitu inventus ut homo humiliavit
semetipsum factus obediens usque ad mor-
tem mortem autem crucis / Expedit ei
ut ultimatum esse essentialis humana quam
intus ex quo talem per fidem humiliavit
se divina maiestate nec est credibile
quod in aliquo sunt ubi superbi quia
humiles cum Christus cui dedit pro omnia
non tamen in principio quando dico
sapientia dicat despice animo quod inter
sunt humilis corde dispice capudum
Animo qui sum rex glorie sed superbis

preteritis presenti, alios despicere et tam
ea que dicit facit vel compilat
anticipare. Sed peccatum dispensare quod nimis
et humiles non simplex non velatus et non lon
ge simplicium abierit quia de simplici
respicit humilibus aut dat gloriam, de
terrenorum tamen studium quorum in titulo
et humilitates. / Sed tu quare te vel adnu
merans alios velud stipulas es
timas despicere tuorum ratione in
sapienciam. Homo quippe es videns tuo
in pridie remissione dicens homo natus
de muliere brevi vivens tempore repletus
miseriis. / Ho[c] Dey[?] scriptum est ne
merito quia omnis es et timeas non
terrenis. / Sed si certant merito non in quo
racione gloria vel volo equitas et pa
ciencie gloria appellari que sit magis a[?]bi
pretium? Cum ergo et plures ante te vocati de no
[?] omnes fuisti. / Unde tamen homi
nibus quod accidit vel aliorum videtur
non enim nemo potest lucernam sub modi
o sed super candelabrum ut luceat lu
cem valeant exemplum et sit ponde
rum aliorum dicentes et venerabilis est tam ergo
tamen de eisdem necesse te exemplum
nemo despiciet sed semper debitum
honorem presolverit et presertim tales
magis fructificabis quanto plures
noverint tua facta vel vita.
Sed hanc estimes stulticiam de
sapientia pro honore dei quia sed quia bona
opera in exemplo dei boni operentur
homines pauca in esse simulacione vel omni alia
se exterius in curia occulta bona
que habere valebis ne forsitan illa
te velle [?] tangatur sua / Omnia
opera sua faciunt ut videantur ab homi
nibus amore dico vobis quia sic receperunt
mercedem suam. / Sed bona
quae agis occultare non vales quia forsitan
publica sunt officio sed lucent super te
a cunctis hominibus quoniam legis studio
in publico [?] tamen memorat
tu cultus non enim tuo velud cunis
aliquod manifestare quod vis semper
velatum habere. / Et si merito tales
penitentia fuit stulticia certe nichil
boni recondito fiet ymmo luxuriam
talia de respondendum flagicia con
mittis que ut magis velentur
et liberius posse tamen semper velle te
fingere te quod sum ut sic venerabilis
permaneas / Augustinus audiat adulte
ros ne adulter dicatur / Sed tamen quis
penitet ne forsitan detecta mala
tua suspenderis / castigabis amodo
alios omnia ymmo confinge ubi non
sunt et zelo typus legis dei videtur
Sed hanc nescires stulticiam
sapiencia pro tamen vanitatem religionis
se bonum non es simul esse quod non
es et tipum es quod non es / Quid
enim tibi prodest ut homines te credant
esse aliquid cum nichil sis, credant
te esse hominem cum nichil habeas
de homine / Cum ergo unde te es quod
non es ve tibi hypocrita atten
nuitas obtenta vilius tibi vere ob
serve et pharisei ypocrite quia pro eo
estis sepulcris dealbatis que foris ap
parent hominibus speciosa intus vero plena
sunt ossibus mortuorum et omni spurcicia
sicut et vos hic apparetis homini
bus iusti intus vero pleni ypocrisi
et iniquitate / Tamen tales ergo periit

proprios vel liberos pecudes et fer-
tiles tortuosis fluminibus ac mani-
bus fontes operibus edificium de-
tinens / Et si inventa talis stul-
titia sit cum subiectat occurrat
nonne tenues te esse nobiles dicta
vel potestates que tibi gloria ut
applausibus aut ignavis et undibus vel
deditionibus obtemperes a spinam
latam eis exhibens / Considera ma-
gnitudinem tuam quod velud distat
a placito tui dictis obedire magis
cui ille debet quomodo tibi acquiesce-
re volet progenie nobilitate vel
industria obedire vel te sequi et
tuum patrem non vides ultra
adiuta nec sit tibi cura de aliquo
si paruulus dicte / Contra hanc stul-
titiam suspiria pro scribus subiecto iusti-
tiae occurrens spiritus / Et dixit sit obe-
diendum magis homini non te
esse sub magisterio christi qui
qui vos audit me audit et qui vos spernit
me spernit et apostolus ait non est potestas
nisi a deo / que autem a deo sunt ordina-
ta sunt / Itaque qui potestati resistit
dei ordinationi resistit / Et si inventa
occurrat huius stultitia ut te ad
intuendum debere aliorum non
velit sit ignorans vides quod isti in
nullo te excedunt ymo tibi tanto
tu eis es superior quanto et po-
testas que ipsi non possunt et aliis pro-
vides esse tibi vel casses nos de-
bent / Contra hanc stultitiam obviantes
suspiria pro comparabilem stultitiam
spiritus / Et dixit ut tu tibi a stra
[illegible] tuorum in loco in sermo quanto

in sermo virtutum omnibus tanto ei om-
nis sit gravior quanto maior et superiorum
et quod equales sunt aliis vel superiores
quidem dicte ledit aut quod tibi obsi-
sint tamen ne diu alius dolore ad
contendere / incideas illi [illegible] inceps cons-
tas de quo scriptum est Invidia dyaboli
mors intravit in orbem terrarum sed vbi
est. filius enim proprium scripsit et hoc dicit
spiritus modicus vos ex patre dyabolo
estis et quid gravius quam esse filium dya-
boli [illegible] simul que apparata ge-
neat in perdita ¶ Et si inventa occur-
rat stultitia que ad obediendum
proximum conferret se perfectionis cum
quod iste prudencior vel industrior et
homo talium perfectior omnibus esse
contendit et se implicite tibi derogat
[illegible] tibi quem sic insultat et te quasi
nichil pendendo exaltat a tibi
clamoribus vel obiurgationibus insultat et
pera tua alium hominem remunerat
et omnibus despiciens narrat et nimia
[illegible] operibus atque honoribus semper pro
ire te festinat / non ergo illum
[illegible] quem sic contrarium habeas [illegible]
odio capitali prosequi / Contra detestabilem
hanc stultitiam suspiria pro caritate
[illegible] / Et videas aliorum [illegible]
vel prosperiorem omnibus proximum tuum
nonne cum timere diligere proximum
de donis suis sibi tenebitur an
gaudere non enim tibi debet
illum magis quam te illustrando
in [illegible] / quem sic dicit et multi
[illegible] debitor erat obnoxius
nec est aliquis qui sibi dicat hoc
facis vel quod noverit contra illum

qui tibi nichil abstulit nichil sub
traxit / nec pro eo quod tibi insultat
sine gloria ingerit vel detrahit
sed propter te contendit et odiendus
non est quia homo ad ymaginem dei factus
tibi sit pro hoc et amandus et quamvis ini
micum caute cavendum nichilominus tamen
preceptum domini diligendum qui ait diligite
inimicos vestros benefacite hiis qui ode
runt vos et orate pro persequentibus
et calumpniantibus vos ut sitis filii
patris vestri qui solem suum facit o
riri super bonos et malos et pluit
super iustos et iniustos / Qualiter ergo
sit odium cavendum dicit enim iohannes
in canonica qui odit fratrem suum ho
micida est et scitis quoniam omnis
homicida non habet vitam eternam
in se manentem / Set quomodo suf
ficit quod gratiam reddam pro gratia
et amem me amantes / iuxta
illud ego diligentes me diligo
Super quo audi quid dicit dominus
Si diligitis eos tantum qui vos diligunt
quam mercedem habebitis nonne
et publicani hoc faciunt / Et si talis
fultura ut alii detrahas et occ
culte nonne vides quanta et qualia
ipse operatur que tamen sunt multa
que plenius videat et plenius
vel oculis quam mentibus propter quos e
ne videat tacite consentire a se
presumpserit mente fingere ut quasi qui
cuius defectibus alios vel stultum
tempus remordeas et bonum videtur
vel si omnino ergo iste causa de
votus sit sed quia lignum fatale

ad maledicendum respondit necesse
est / vel sic si forsitan clamorem
audisti verba illorum sacerdotum vel bo
norum quia multa dicunt et pauca
vel nulla secundum legem operantur ideo
quod aliud percipere debes nisi quod
omnes sunt mali et omnes seduc
tores et tamen si est ita audi
si verba ipsorum sicut qualiter sunt
predicatorum dehonorant et clamores ec
clesie contempnit et opprimendo di
cis multos esse tales nullum
generaliter excipiendo sed quod omnes sunt
hos esse dampnacionis iudices
nam et rarissime tempus deum
nisi spirando cognoscit sed hac
fultura remordeas sepius sicut ibi
Si que mala cernis in proximo
vel audis de eo tamquam fratrem
tempore ymmo si non est aliquid
absconditum peccatum omnia peccata a
et vertitur nam tamen detrahe
detractores enim deo sunt odibiles
quia multas animas avertunt
Exempla in detrahentem primo
hunc per scripturam est detractores
solum et communis asserere ymo
iustos videmus apparere in caritatem
per caritatem nec si que ad
maledicendum quod devote debet
videas in verba detractionis pro
rumpas tu enim qui es qui in
dicas alienum servum suo ipse
domino stat aut cadit / Si vero
de secularibus vel spiritualibus et pari
ter prelatis cognoscis omnes ali
os bonos iudica dicit enim frater
canonicorum quod quilibet presbiter
bonum dominus perficiet et erunt // Et

si menti eueniat stulticia que
per iram attendat / teneris qui te
uelit in bellum aut te cal
lumpniatur / opponere igitur illi si
lenciam tuam ut uideat re spe
ciem et timeat / ex prouerbia sicut
potes gladius cum gladio
repellitur et arma armis uin
cuntur nec ad horum talia per
timeas nec offendas aut pusilla
nimis uel timidus uideatur inse
cum cum magna exasperacione
talibus respondetur de die dies
tibi nausea nutriebit et peccata cu
mulabit / Sed hanc stulticiam
remouens dei sapiencia per paciam
ut / Et passio redemptoris nostri ad
memoriam reducitur nichil tam
durum est quod non equo animo
tolleretur / Christus cum uenit petrus
apostolus passus est pro nobis uobis
relinquens exemplum ut sequa
mini uestigia eius / Si ergo pa
trem familias belsebub uoca
uerunt quanto magis
domesticos eius. non est dis
cipulus super magistrum nec serue
ser uus ubi uerba refellendo uel
operibus malis opera mala retri
buendo / quis uincit ymo uictus re
cedit / nam ignis cito extinguitur
si ligna ab eo remouentur / sic
et ignis ire non desistit sanguine
et ignis ira moueat / Sed si quis
si quis ira moueat / uel ab illa declinet uel id date
locum ire / Et ignis finale fer
uorem ire / Et quis ad iram moueat ulti
onem tamen non metu proximi

per uerba uel actus excipiat
pristinum / Unde psalmista ait
bis peccare / qui dicit si moue
amini passione nolite si peccati
et peccatis / Et si menti eueniat
stulticia que dicitur suspi
cio ut homines de te quod istud senciant
malum de te nichil aduertas
hec enim testimonio scio quod omnia
cedunt in bonum quatinus suspicioni
nolo consensione talis persone
uel a similium colloquio absti
nere quod enim si de te homines ac
cipiunt de uobis tamen excipient sed
hanc illudens simulatam per
deuocionem / Unde sapiens quod non
nobis sufficiat uita tua / alijs
tamen est nota fama tua / Vnde
in Vitas patrum audiui / Unde et
apostolus si esca scandalisa
uerit fratrem meum non mandu
cabo carnes in eternum nec solum
a malo sed ab omni specie ma
li est abstinendum / Et si talis
menti suggerit iniusticie ut
habeas unde gaudere possis non
multa quibus uigeres in terris
extremis persones iam pauper
tate gaudes iam pro senecutibus
dispensas iam uiciosus ocu
primeris iam iniustus et preca
rius quibus appellare non
est tempus proprio posse habere
bonum tale deum / Unde igitur
expectas per solum terra in
fi desperacionis languorem et
anime detrimentum / Sed hanc
illudens stulticiam dei sapiencia

aut in mundo pressuram habebitis
in me autem pacem. Et alibi beati
eritis cum maledixerint vobis homines
et dixerint omne malum adversum vos men-
tientes propter me gaudete in illa die
et exultate quia merces vestra multa est in celo / Sicut
motiva est et totum melancolia com-
fectus, unde tempus vernale sapi-
ens dominabitur astris ptolomeus quia vi-
rus sapientes subpeditabunt passionibus sen-
sitivis quamvis videlicet virtualiter talis compe-
tentis sapientes est animus qualis modus sup-
sumant ubi non loco passionibus inveniis
ut conscribit sapientes quasi accidit
nec est/ et si forte menti contrarium
illi/ et si forte in adolescentibus viget igni-
ta quamvis in adolescentibus viget igna
mam sic suadens/ Si tu continuo
tu studio compescas et otiosus aliquando
in tenebris/ Si frequenter velociter vel de
planctu vel per partes lamentu assuetus
tempus amittas aut si vigiliis aut
psalmodiis vel orationibus frequenter in
tabulis dolorem capitis et forsan frene-
sim vel spasmum incurres et si conti-
nuo labore te conferas ad opus spirituale
dispositus non consurges cum pace nec
ut dicitur proficies in dulci tempore ut
diversis possis militare conveniens ei
et respectu sit obsequium bonum/ Sed hinc
subtiliter compone valens semper aut de-
ficiens quia corpus fame et non laborans efficitur
cum corpus fame et labore consumitur
subtiliter et fervens ratione rubiginem
pellunt/ Sic et hoc ignavie dedit
reddit ad actum utilitati tempus/ quia
longa vel diuturna tempora tibi spon-
dens aliud fore tempus sed an ignoras
quia qui te genuit adhuc heri

bene per dixit tibi dies crastinum non
promisit ymo ne temptares promonet
dicens vigilate quia nescitis diem
neque horam cum igitur spem tenen-
do per longa tempora spatia laborare
procrastinas an ignoras quod omne
tempus tibi impensum requiret qualiter
sit a te expensum/ Et quo deinde
de conversione ut in nostris indicas
diem confessione ut in nostris iudicias
an despectibus vel utilitatibus vel
activitatibus metes debeat/ Dicas
certe quod laborantibus tunc tempore non
ad laborandum potest animus ad volandum
labora inquit et opere manuum tuarum sit
forte pernitent operare quam ut opus nec
non est aput te vos quo operas/ Et
si mentiri talis compunctus stulti quia
consilium hominem pertrahe in abissum
tu quidem a pueritia tua quamvis fecisti
contumelie desperatione tempus tradidisti
peccatum pene et peccatum sine cunctasti
nec habetur veritatem munitasti aut
aliquid concupisti ymo aspectu
promalam consuetudinem tradidisti post
per malam consuetudinem tradidisti post
tandem necessitatem obliquus sic consu-
mendo precor operibus tepiditatibus
quid igitur tibi restat in
relabentes desperans de preteritis
despitis certa disputavit de preteritis
nulla emendatio et de futuris
nulla emendatio et quod tibi ut
quem assequi non poteris futura sic
tuis peccatis non amittas sed
temporalem voluptatem delectet in hoc
mundana/ Sed hinc stultitie sue
patrona per sermonem suum respondet
/ O desperate diabole nunc me ad
desperationis laqueum sic prodis
pertrahere nunquid enim tot

et tanta sit peccata quod non potest
afferre p(er)cutere superna meditatio
/ scio et legi misericordiam et ipsi mi-
sericordie sue nullus potest terminum diffi-
nire / Scio quod se conuertere non valebit
quem me adquirat potest misericordia sua in-
finitas assumat dummodo cor meum
amabiliter se aptat. Cum dauid rex
adulterium fecit et homicidium diffiteri
fecit per misericordiam dei non potest excep-
tus. Cum maria magdalena que vi-
tiis absorpta videbatur et peccatrix
vocabatur dicere dimitti non potest pro illis
misericordiam quam pelagus est infinita con-
tra. Cum petrus apostolus post verbum ne-
gacionis et anathematis sui ipsius ve-
stitutus est sine gratia dei non propter
in primatu et apostolatus restituitur
honori. Cum latro pendens in cruce confes-
sor et penitens tam tempore quod eterne
elemosine venit sicut momento vite
cum hoc confessionis / Dicere ad paradi-
sum euolauit et quod amplius non est
cum similis hoc peccatori contigerit de
incurrat et prestat sed cum in nostri
actiuitate mihi soli naturaliter est potestas
nullatenus desperabo si conuertar de pec-
catis et pro teneo mihi fuit de su-
tis. Et per sorte occurrent ut de-
lectet tutum sublime homini si tibi
peruenire anime non te posse dum
moram in hoc seculo si quia multa pulchra
multa delectabilia multa iocunda
videbis scilicet claritas lune et aere so-
lumdum florum varietas / arborum
diuersitas bestiarum mira multitudo
volatilium reptancium et piscium
admirabiles species et diuersa

Stellarum claritas / formeti vini
et olei vbertas / auri et argenti et
gemmarum et lapidum preciosorum diuersi-
tas / diuersa delectatio musicorum de-
lectabit homini aspectus et affatus
Et breuiter tot et tanta iste mun-
dus oblectamenta habet quod non est
sensus humanus qui vestigia non possit ui-
uere // Et in negligens amat tam
delectabilia et iocunda vite illius et
sincere quanto magis potes hoc con-
tra tibi ipsum quod sincere. Et elide-
hanc mundi fallaciam vera superna
ad gaudia celestis prestabilitatis aut
homo rationalis quod se homo non bruta
rationalis non brutalis iumenta que
pro beatitudinem estimant in gustu
Et numquam te delectant ea que sub ce-
lo sunt Et non magis delectet que
sunt supra celos sunt Et caueat spiritualis
super celos sunt Et caueat super terminum
vere est in quo persuanter detinent
qualis putamus et similis et prima
adquiram tanti premij / Et mortales
diuisim in hac vita sit adeo tot
mirabilibus probamus qualiter vi-
tam sit illa patria delectabilis / Et pulcra
est illa ista mundus qui tamen turpe
est corpore eius qualis est vi-
tam futuri seculi vbi mors effugi-
ta futuri seculi vbi mors effugi-
et nullus adversus ledet nullum
et nullus ad iniuriam ledet nullum
clementiam timet nullus humo-
rum rumpet nulla erit tempora / nulla
inuidia nulla discordia nulla que-
rela vbi vita secura vita vi-
talis vita eterna // Possidere in superna-
tali ut possit elidere sepulchra delectatio
deitatis superna quidem per desideria peruenire

Quod nobis prestare dignetur patris
sapientia de virgine nata. Amen.

Sermo brevis de sapientia

Gloriam sapientes possidebunt

Prov. 3. Quamvis multum est periculum alicui
tacere et agendum ut dicitur in prima
canonica / et ideo cum scribitur illum
debebit sapientia dei in suo venerabili
sacramento eo quod indigne predicantes in
deum sibi [illegible] et habent non
dispendia corporis vel sanguinis dum
ignis ymmineat mortis periculum de
ponant dum tempus est sacerdotum
scilicet et ignorantium lucidius ut cum
sapientibus non mortem incurrant sed vitam
intellectum digne recipiant sicut cum
gloriam sapientes possidebunt // Nota
ut quod sapientes sacramenti corporis et
sanguinis domini reverenter se habeant et
officium divinum cum Christo agunt / pro
essentialiter [illegible] credunt firmiter sub speciebus
panis et vini verum corpus Christi et sanguinem
plus et vinum [illegible] totum Christum deum et hominem vere
oportet cum attendere ordine sed [illegible]
qui dicitur ¶ 2° et sapiens sollicite
scilicet incipiens vel regulas leges
divine examinet / cum gratia dicitur
apostolus probet seipsum homo et de pane illo
edat et de calice bibat et in corde [illegible]
qui bibit sacramentis confessionis [illegible]
malum et indigne [illegible]
[illegible] continue laboret
ubi attendunt [illegible] et quid recipere
vel sumere debeat / quod homo non
bestia non [illegible] non [illegible] non
nimis non [illegible] non [illegible] non [illegible]

non serpens non avis quia [illegible] et
potentiam humanam que [illegible] corporis
[illegible] non [illegible]
non ut laborans carnis delectationibus
deo [illegible] non ut porcus [illegible]
[illegible] aut sterquilinio volutatur
[illegible] non ut apis ad nullum
[illegible] non ut leo [illegible]
distrahens [illegible] pauperum [illegible]
vel occupans non [illegible] ab [illegible]
[illegible] primo [illegible] ad [illegible]
aut [illegible] inspirante non [illegible]
serpens per terram semper gradiens
sed celestia meditans et [illegible]
non ut serpens blanditur / [illegible]
vel [illegible] et [illegible]
[illegible] mortis [illegible] / Quid
[illegible] disponat [illegible]
[illegible] quia deum qui fecit
celum et terram [illegible] homines et dum
nostrum Ihesum Christum qui natus est de
virgine qui [illegible]
¶ 3° reverenter [illegible] habeat 3
non cum attendit ad [illegible]
vel dum [illegible] quod est creatura sed
ad [illegible] creatum
super [illegible] super magistrum super
super excellentem super [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] tremunt omnes angelice
[illegible] potestates et omne [illegible]
[illegible] celestium [illegible]
[illegible] et ideo [illegible]
[illegible] creatura [illegible] excel
lentissima [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] non est
dignus sumere homo [illegible] dicere

quanto magis cum pluriez agni in
maculati dei filium miser homo
cuius omnes iniurie sunt spiritum me
rendate et si illas sit iniurie hum
ne et sit indigne qualia sit pati
quod talis pro nobis fecerunt totus deus in dig
¶ Hiis minimis ad sacramentum hiis sed
tam excellenti deo indignum in
spectu cuius celi et terra non sunt
munda sed te de incoribus conspecta
non renuerit accedere trepidus
sumere sic salutis proprie contra
recipe cultate sentens // Est
denique quod maior est dignus sa
cramentis indignitas uero sua benig
nitas qua uera miseria ipse effec
tus quam nos tanti hic sentiret ineritz co
medamus et quantus timeat
quod indignum sumatur tamen de filiis
adoptionis ipsi sic bonitas
2o ¶ Secundo ad inflammandum cum
ut feruentius sumere valeat ia
bonet // Ad quod maxime proio
net recogitatio bonitatis dei in
hoc ipse quod dona multa magis
et innumerabilia tibi contulit potes
clarere quod nisi te dilexisset
nequaquam tibi tot et tanta
scripsi contulisset quod est ante
comendas ad amandum excitat
quam diligere ab aliquo nel amari
nam et hoc sentiunt onerib hu
nec quatenus qui diligunt
diligentes se ¶ Et hoc monet ad
diligendum hominem quod tibi aliquod
debuit exhibuit velociter
illum magis diligere quod te uehiclae
in comparabile dedit et adhuc maio
ra que nec oculus uidit nec auris
audiuit nec in cor hominis sit ascende
dum repromisit. Vide in ultimo ante
dispositio ad panem uite quod fidelis
corpore ad panem multiplez attendas
et anime nec cum tedio uel tepide me
tes te ingerens contemplando quod hoc
sacramento salubrifero summa bonitas
et perpetuitate continua ibi tendo
minimam potestas quod ipsa sufficiens
hoc sit tamen non hominis contem
platio suspiciens diuinam possit uel poss
et uini ad suscipiendum hostiam semp
ternam ¶ Tertio si sacerdos est et in
minuolt sibi ex officio sumere beni
cula et sacramentum dei ipse et alios
affectuose et humiliter deum deprecari
et ab ipso sentire petere quod dicit perii
te et accipit et / Adhuc cum gene
risse officium et ad ipsum est ipsum
tam sacramentum uel oblatione istius
nobilissimi holocausti uera pos
tuletur et ipsa impetret quod quod sit
regalis oratores compluo anime
dum dispectores dicit dominicum
et cetera maioris in suprimos ¶ Sexto 6o
quod diligens in sumendo habeat et custodiam
ipso ipso absinct quod sit ipsum cum diligere
magna sentit principi aut regis ipse
aliter cum quanto maiori quam qui
deo sumere quod hic pietatis cuius et anti
mitte inchendum ¶ Si sacerdos est
debet ut offerendo tanti hunc
quod agit attendat / quod uideri ad illa
quod agit habeat / quod uba dispicte di
tat quam nichil diminuat uel addat
non uerba uerbis inculcet nec a
se longe dispense sentit // ¶ Ubi

layci vel spiritualis omni tempore quo quis
sumere tamen altissimi domini corpus be-
neficio sacramento velit a vociis que
hunc actum suum regis polluere possunt
sive prius sive interim abstineat
et a talibus se elonget atque revol-
veat ipse corpus sed quod vere summi re-
gis altissimi dispendat ut pura
talis animo et devotum christum vere
fuerit quem diliget corporaliter sumi
examinet per lectionem et spiritualiter per fidem
de talibus spiritualiter consumere explicari
et de hoc invenit de
spiritu tandem / sibi non admittat ex
ipse de spiritualiter puta magistratus
accidentalibus mutabiles precare
pecunias vel puta nobilium acquire
tamen ut ipsi sunt ecclesie nunc alio-
rum ex corpore sibi peccato septima
male ex corpore vel sibi
vel cum pecunia ut [illegible]
simplicitate et speciali seu minime
merito seu voluntate quamvis in
diligente revolvendo ipse corpore in quo
deum vel per christum offendit repetet
membra abluere habunda lacrimis
et accedat ad spiritum seu ydoneum sacerdote
et cum quo ita nunc ita perveniat ita spi-
ritualiter confiteatur fideliter corpore vel
spiritualiter non explicat seu spiritualiter
pro de qui commovit postquam
vero cum devotione deinde pus
commovit illos intelligat se
ipsum vero derelinquere et accipere eligat
interim sensum / spiritualiter deinde ma-
terialiter tempore admodum missa
non omittat vel se videlicet quod
magnum et admirabile est

dicens quem sumere velit et quam
pauis et ut talis est eius quod tam et
tam summit / // ipsum tunc quanto per id omni
et ipse quod ad misericordie christus redigatur omni
quod deus ipse constante et vere sue
gratie presidente et indigne sue ma-
iestatis admirabilis illustrante divi-
nitatis fide et devotione [illegible]
viris se [illegible]
nisi de [illegible]
repente tandem [illegible]
videlicet sunt erga nos [illegible]
quod peccati figmento et tamen detestabili
volunt tandem per se bruite natura
et suum sui assumere ita sua
esse et ipsa prestare // // et replet
eam detestabiliter magnificandum
quod deus pater quod se dilexit homines quod
ipso filio suo non pepercit sed pro nobis
omnibus tradidit illum ac iudices [illegible]
omnibus tradidit illum ac in desertis se sed
preceptum magistro illum tamen fame
est et habitavit in nobis et in ip-
sis fuit caritate cuius dilatum sum
minus fuit caritate eius dilatam sumi-
mirabilis christus apud visitata pretiosum
et ipsi per se sanctificato altare et
afflicto compatiatur in tempore eius vel
necessaria sibi sufferret et sibi in mente
incipiet ac si ipse morietur sed modo
voluntatis / dispensat per singula volu-
ntatem quanto ipso vero quod in illo
tamen passionis et meditetur vere quam alicuius
passionis et meditetur vere quam alicuius
que tamen quanta flagella que
vel sicut et illusio seu ignominia
propria / // paciebatur passo ipsius
mortis ipse denique cum fixum
et latrones suspensum pendeat
clamantem ut pater in deo consignatum
ascendit / et in ea moriatur

cum repugnante gladium possideat
si vellight cum quantum potest
quod vos potest in respirare aliquam
scintillam in mente amoris Ihesu
Christi // Deinde cum contemplatus fuerit
modo puriss vel plus aut que
[illegible] dignabit plus tunc ipse
[illegible] adhuc passionis pat
[illegible] cogitare
[illegible] unt plus
[illegible] passione flameth. hm9
frequentare adhuc altius paciencia
mihi respiciendi ad operacionem con
dignam non sufficerent mille anni
digne non sufficient mille ann
quanto magis ceteris miser
et vincim qui cottidie cado et bi
et dignus qui cottidie cado et bi
tam non emendo in peccatis attendo
tam non emendo in peccatis attendo
nunc domine tu precepisti michi fre
quenter timere ne forte tales ma
gnis in similiter nam non mea in
[illegible]

et doctrinam magis quam aurum eligite
Proverbiorum viii°. melior est enim sapientia cunctis
opibus et omne desiderabile compa-
rari non potest / Duplicia sunt firmamenta
quae aurum non quaerunt nec auro emuntur
scilicet scientia et sapientia aurum non quaerunt
quod ordo exterius prosequitur quod ita
murum illuminet et civitatem ornet
quod vidit Johannes in apocalipsi cum de-
scribens suadeo tibi emere aurum
ignitum probatum hinc est quod ambo
alia / aurum firmamenta non quaerunt nec
auro placent quae auro non emuntur
et subdit ornatus est. e [illegible]
captivorum et [illegible] illa sunt capta [illegible]
opera quae redimunt a morte ille vero
thezaurus qui operatur quod proverbiorum x est
operatus xi q. ii. Ambrosius [illegible] pro quo
scilicet quod tota laus doctorum et stude-
ntium [illegible] magis quam [illegible]
libenti pro studium sapientiae amore qui
quilibet est precipuor mundo tote / quia
[illegible] sapientiam [illegible] studentes
[illegible] vel [illegible] studio
quam [illegible] [illegible] ab
[illegible] qui diligunt illam qui mat[u]-
tine qui [illegible] suae statione sapi-
entiae [illegible] suae [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abscondunt [illegible] est [illegible]
[illegible] quae [illegible] sunt [illegible]
[illegible] sunt amicitiae dei // penset quod
neminem diligit deus nisi eum
qui cum sapientia habitat et ideo a
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est sapientia job xxi° [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quae de illis aut [illegible] / tamen sunt

semper homo vetus senectute vita
inmaculata sapientiae iiii°. nolite fra-
trum vel amicorum [illegible] [illegible] [illegible]
et tempus vane quaerere sed deus tempus
habet operum bonorum dum dies
est ambulate in luce ne tenebrae
vos comprehendant [illegible] [illegible]
te quod tanta est liberalitas sapien-
tiae tanta dignatio dei vivi quod pro
angelis potest comparari / penset quod
non tempus aurum vel argento
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sapientiae [illegible] pro agni inmaculata
ihesu christi [illegible] libere colla vestra
subicite iugo eius voluntarium [illegible]
militum elegit christus voluntarium
sibi famulatum amavit [illegible]
[illegible] ambrosius [illegible] [illegible] [illegible]
legitur in sermone xv q. i non est
[illegible] [illegible] sunt aggregati uno pa-
[illegible] legerunt [illegible] sic ac-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sapientiam quam audiens sapiens
[illegible] sapientior erit proverbiorum [illegible] non est enim
in mundo tam sapiens quod sapien-
tior esse non possit. Ecce magne
regina saba sapiens venit a fini-
bus terrae audire sapientiam salomo-
nis Ecce moyses eruditus [illegible]
[illegible] [illegible] audivit a
[illegible] [illegible] Ecce [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / Ego [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xxiii q. iii. [illegible] habes / Ecce sapi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] semper [illegible] [illegible]
[illegible] doctores legitur audivisse

ciuibus uiuis exemplis tam se
nes quam iuuenes tam nobiles quam
populares doctores [illegible] prudentes
ignorancia sua prouocauerunt et se
iugiter exerceant utrumque ac magis
doctrinam sapiencie prestant. Unde dicit
Seneca nullius operis tempus obpro
brium sumentur qui nobilitate generis
apud eos tamen credentes se quod
forte temporalibus aut salutis tempore
neglegunt / Cum cum nobilitate ex
nunc et dispone atque age bona uenit
sit magis dedecus quam ... mobilem
esse ... et potius ... esse
monstrauit xxxviij. di. nullus est
... quod si clarus uidetur in
... specialiter quanto magis
... qui presunt uel ...
ecclesie digna uel ... eadem distinctione
ubi ... et quod ait ... in
epistola. Et ... apostolus xpi dicit ubi
... sapiencia est qui nescit se
... nescit dicit ubi est [illegible]
... [illegible] ...
... xpi est non ... nobiles
diuites et potentes sapiencie ...
neglegunt non ... ipsi
quam magistrum ... per
quam ... non ...
... et plenitudo
... qui ...
que ... et offendunt uel
... disputant et legunt
... quod non ... ad ...
uel ...
... uel ...
... in ...
sapiencia ... uerbum
... [illegible]

docere nec quam docebit magis ...
... quod ... acquirendum ...
... Quod homo ...
... et ... et ...
... ... et ...
et prudentes ... quamuis
... et ...
... ...
... ... extendit manum
... et ...
... omne ...
... neglexisti ...
Reliquerunt ... ambulare
... ... ne
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
In quibus ... ...
... nobilissimi ... ...
... marcarius ... ...
... ... sapiens que ...
est ... ...
Secundo ... obedientia ...
... ...
... ... publicare ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... nulla ... ... et ...

ego eni dabo os et sapientiam cui non
possunt resistere omnes adversarii
vestri luc. xxi. non enim vos estis
q appendit argentum nec temporibus
et habebit eum non in servitute an
dite audientes me et comedite bonum
et delectabitur in crassitudine anima vestra
ysa. lv. qd fiet dum comparatur sine
argento sapientia comparata fuit plus
obediunt tollunt jugum eius nolite
i. de die in diem negociacionem vestram vel
differre sed cito et voluntarie postposite
quasi anima hostis alius admissus
ut ad capiendum devenientes
cunctis ei placuit ymplete vos sicut arge
ntum oris placere vestre vos sicut arge
to sapientia et tollite in liberate jugum eius

Dixi secundo quod in verbis premissis considero
nobilitatem pretiosam rebus presentibus
incomparabilem quia est cum nobilis sa
pientia que candor est lucis eterne
et speculum sine macula splendor pa
terne glorie et figura substancie eius eius
tanta est diffusa et tantis mira
bilis quod dicitur est nota ro v. quod
pro spiritum quod datus est nobis quid
pretiosius scientia et notitia divina
cum tanta contemplatione omnis vita
mea sapientia quod habet dei tanta pa
rit sapientia que ex ore altissimi prodyt at
tingens a fine usque ad finem que
in celo vestris fit est congregata x. q. 4.
in impaltoris xxv q. vi sicut talis
hanc sapientiam proposuit regnis et se
dibus et divitias nichil duxi comparatione
eius sap. vii. nec inventus est ea hec
hominibus dicta omnibus sapientia adinvenia
bilis delectationes habeat ho
no perpetuat ea q sicut spiritus j. cor. ii.

ad inquirendum ante tot preciosum
et admirabilem thesaurum spaciali
sapientia perimet vita inclusiva
oris devota et humilitas renunciata
in multimodis scientiis etiam non in eo
ibit sapientia nec habitabit in corpore
subdito peccatis sapientie primo et ideo fili
omni tempore vestimenta tua sint candida
et oleum de capite tuo non deficiat
et sedentis sit manus tua constanter
operire opinet operimentum vero in sapientia
nec spiritus erit aperit istos cum ro
per gestis itaque exeunte depulit
sobrie vincula colli tui postponere a
solicitudine vanitas religione anima
memoriis temporibus cognoscens mihi
sensibilibus propter in castimonie mihi
tibi enim lux mundi fuge sed
est detestare sicut cum ambulas in
via tua inclusa lumine vita beata
nam beati in via qui ambulant in
lege domini quia in inter multa nec
tenus scientia dilectus ambulat
vero sicut nobis scientia ad
noli scire scientiam quam bonus ducis ad
bonitatem nec de preciosis tuis captum
ad te per demones disputatur de
scientia qualibet sed facta
dimenda modo que et in se retro
respicit et ab inanitate recessit
de ea dispositio gaudentem possit
tua plenus vita prudens sicut haec bre
vis sicut toto corde exercita eius
sapientia dum ipsa canonica inde
instantia ipsa canonica rigoris
regent sapientia possit eam ad quam
dat omnibus affluenter ratio imperat
proverbiorum et ex humilitate sicut enim
peruenit cor. xxxix. sed qualiter
debent eam quando spectabit sapientia
ordine tempore ingredi vertere dolo
in ore suo dicit liquet

sciam sicut serpens venenum appe-
tunt in theorica eius qui habet pro-
nere respondit universitate studii
more in Cyprino [illegible] [illegible] dis-
cerpit vel lateat aut male trac-
tat partes vero per dictum capitulum et oro
nisi assit humilitas quia ubi humilitas
ibi sapientia prov. xi° et ideo non multi
false credunt se esse sapientes cum
in stulti facti sunt et evanuerunt in
cogitationibus suis. Ubi tale dicitur abscondisti
dicit a sapientibus et revelasti ea
parvulis. Alibi cum qui credunt se
esse sapientes ex superbia abscondit
illis vero qui humiliter se subiciunt
hoc est humilibus revelavit. Hoc capitulum
si qui pluribus in multibus doctores
devotis et humilibus non potest inter-
venit sapientia vero nobilissima pre-
ciosius rebus pluribus incertabilis
et haec de primo ¶

¶ Dixi 2° quod in [illegible] primum [illegible]
acceptissima obedientie virtutis [illegible]
fidelibus presentia [illegible] [illegible] et [illegible]
subiecte propter eius non suffi[illegible] cum
sapientia sapientiam attingere nisi sua
ducentem [illegible] sua [illegible] obedienter
et humiliter subiecte [illegible] ipsius [illegible]
animalis potest [illegible] retinere
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sine
[illegible] [illegible] nec [illegible] nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sapientie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hic [illegible] [illegible] aut. [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dicentes/ [illegible] quod [illegible] quod [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]/ [illegible] quod quod sine
[illegible] et [illegible] ac negligentes legis
sunt docent/ qui vero [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
non [illegible] aut [illegible] [illegible] intellige-
tur sic quod [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] sed [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] legem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]
et [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod sapientis
[illegible] homo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in lege [illegible]
[illegible] [illegible] quod omne [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] digestis de lege [illegible]. [illegible]
[illegible] Et ideo sapientia [illegible]
et [illegible] [illegible] que [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] non nulla [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible]/ [illegible] [illegible] et obedientes
[illegible] et [illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] qui ut [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]

nec kathedram magistralem ascendit
predicare presumpserit debuit tamen non e-
thedram despicere obnubilare ipse est
pedibus pedalibus quam amantitudine
repletus spiritu sancto quando sit hoc dicit
apostolus [illegible] nec [illegible] congregat ita
nec [illegible] quod nunquam confidens
de adiutorio proprie dei legis confessus
operatus et labore confectus cum nec
totum assumpsit quod spiritus divinus
pie gratie directus et discipulus
cui nichil est difficile et pro quo nichil
ostendere perfectus est respectu operis ad honorem summi
ficerit in sufficientia virtute / sed
nolite putare digne filii sicut est prius
super [illegible] [illegible] [illegible] / Seneca
iunior [illegible] [illegible]

Miserere mei fili david [illegible]
locutum despiciens sapientia celesta
nos [illegible] penetrare altitudinem sum-
ne [illegible] illam [illegible] meum
[illegible] quod sunt ad [illegible] est [illegible]
[illegible] intelligere quod non credam sed
credo ut intelligam [illegible] de ipsa
[illegible] spiritum quem
[illegible] dei qui est [illegible] sapientia
[illegible] effundit habunde et si
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cognoscit illum spiritum qui
a patre et filio procedit [illegible]
tabulis qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] spiritus
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] corda
[illegible] [illegible] spiritus quod [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] in
[illegible] ad [illegible] [illegible]

ubi super non accepistis spiritum servitutis
iterum in timore sed accepistis spiritum
adoptionis filiorum in quo clamamus abba
pater nostris [illegible] ad [illegible]
[illegible] quam [illegible] diffusa est
[illegible] [illegible] spiritum qui datus est
nobis Ro v. [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] Ro viii non
est [illegible] [illegible] si tamen
spiritus dei habitat in vobis / et ideo cum
[illegible] spiritu [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
/ [illegible] evangelizat est [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] argumentationis
[illegible] mollimina spiritus
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] disputationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Jo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nichil [illegible]
[illegible] Jo xvi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mei salute

Consilii mei fili david [illegible]
[illegible] dei sapientia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magistro
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
bona [illegible] [illegible] esse
[illegible] [illegible] [illegible] et

Vnicamentum absque deliberacione absque
distinccione in naturalibus hominibus et forsan
angelis innata peruersa homini
tamquam vbi omnia que propter se fa
ciunt detestabilem dei sapienciam in
vilitatem / quia talis sapiencia de
celis veniens credit quod hec et huius
modi fecit quibuslibet qui deo se
subtrahit ipse vel cum / Vnde quia diu
homo primus abhuc sapiencia non recedit
delectabiliter deo et angelis erat cadens
in dominium fraudis et consultus et suspiciones
unde et vltimis miseriis et habeste
temporis fletibus calamitatibus et
ruinis miserius vbique et perpetuis
per totum mortalis sunt ut petunt ad
[illegible] et cum eis [illegible] opposite
nos sicut domine / Tantus itaque
diuina sapiencia profundo sue maiestatis
consilio hominem quem formauit ad
ymaginem et similitudinem suam fraude
hostis deceptum et seruitute sue
subiectum decreuit maiestatis sue
gloriam sibi assumpte mortalitatis velare
abscondere et absconso diuinitatis sue
[illegible] [illegible] vbique vero
sequens esse hominibus voluit ut in hu
ius et similitudine sue summe perfecta
essencia et vnicus in forma in
suos famulos opposita liberaret
in celestes conuerteret atque naturalis
ordo ad dei sapienciam redirent / Vnde quia
medicamentum salutis quantum vult
et est illa conferret omnium
naturam et misericordiam perfecto aut
cordialiter ad hoc tamen sibi pre
rum misere sapiencia agnoscent
dominum eius exspectarent

[illegible] morbum exposcit antidotum
clamat vel clamare debet in corde
miserere mei fili dauid miserere
nobis qui ego tua clamisti ad nos
commisisti ipse quod exprimens tempus
districti iudicii exorans pulsans quia pater
habens celestis regni dei est sapiencia vera
nunquam allegare debet inmisse
contra quid amisit culpe quia commisit
districti iudicii ad quod tendit / sed
certe prius quia peccator habebit celestis regni dei est mea
allegare debet inmisse gracie quia con
misit nam si ipse platus potest sa
misit et exigeretur episcopatu vel alie
ne ordinacionis per sedem apostolicam
[illegible] tanto labore conatue
ut prelaturam rehabeat / Quanto
fortius rehabere desiderabit in futuro
magis ergo miser et infelix homo qui
paradisum perdidit non quod diuiciis sed
bonum et commutabile bonum totum be
atum et beatum dante eternam beatitudinem
celestem perdidit consorcium angelicum perdidit
perdidit et ita angelicum perdidit
se nullus esse suffragium et humile
et perseueranter [illegible] ad deum et
[illegible] habeat in mente quidem cum
[illegible] [illegible] moreris et si quid
bonum fecerint nichil vobis valuit
[illegible] etiam licet aliquis se dis
ponat ad graciam / quia sicut membrum
[illegible] alie [illegible]
[illegible] [illegible] malum sui [illegible]
non est susceptiuum motus et vite sic
est ipse peccator qui non est [illegible]
de uno [illegible] non est susceptiuus
diuine influencie / quod [illegible]
[illegible] [illegible]
simplex et [illegible] non [illegible]
sed dampnabile in aliquo [illegible]

locabile / Et tunc homo perit sua
& doctrina tam grandem iacturam
non penset vel cogitet tale lamen
tabile detestabile ultra omne in
tollerabile credit sine fallo ¶
Surge igitur qui dormis & illuminabit te xristus
si predicas non furando contra furantes
Vi qui amatores mundi contra zelo
tipus [illegible] cum sponsa amplexatur
si femina predicando generaliter
contra ventrem consumentem modeste
non resistere sed repleas. Et in maior
videres sua & doctrina contra mun
dum & vitam non processus eo vita re
nea vilissima computatur est inter p
cella [illegible] & [illegible] que est hore
prostabor. j. q. j. vilissimus enim serpens
lum be cecidis quia virtus honore
non vincit quia philosophia et sapientia vera
Deum scire & laudem docere & omnia
vita despicere restituit eis philosophico
contempnat. Et sapientes apud ap
pellatur eum sapientem cum dicat Sa
lomon vbi humilitas ibi sapientia
& ptolomeus inter omnes sapientes
ille sapientior est qui humilior existit
Et ulterius [illegible] videtur exaltari
plus cum dedit potuisti contra hoc quod
corpus conde non valeo de [illegible]
presume nisi quia ut ait [illegible] habet
et doctrina arrogantem ut humiliter
respiciant iustitie quod docet et
ita que scripsit re[illegible] non
potest. xliij. di. habet hec. et [illegible]
non minus quam despicit non unquam doce
re cum licitum vel doctius [illegible]
dicit nam sicut bonum solum / Similiter

erit eciam discipulus si credit se
maiorem magistro. viij q. j. Similiter
surge itaque qui dormis in peccatis
[illegible] damnabilia [illegible]
[illegible] aliquem [illegible] dormit
[illegible] in duas partes claudit [illegible]
[illegible] iam [illegible] vel maiori
reverendo / Et si placet tibi adhuc
ut dormias post parvulum dormi
tabis / Itaque cum [illegible] logica
tue & virginitas dei ad proprium te
adducit [illegible] simul suscipiet
liberaliter & sublimiter quantum
ad promittendum tibi totaliter. Ideo con
templando quia gratia altissimi ani
ma [illegible] fit & plantu
[illegible] clamat nunc de
[illegible] fili David & hic depero ¶
¶ Dixi 2° quod propter [illegible] & [illegible]
allegare quod me[illegible] [illegible]
quod fecit rex [illegible]
qui dixit [illegible] decies amor
[illegible] in amaritudine [illegible] xx
xxiiij / Nam cum primum [illegible] qui
[illegible] in [illegible] alias
[illegible] reliquit [illegible]
ad permanendum [illegible] tertio primo
[illegible] stabilis stare
[illegible] glorificabat [illegible]
aliam qui viderent [illegible] ipsa
aut [illegible] retrorsum
reliquit necessitate ad [illegible]
[illegible] qui facit peccatum [illegible] e
peccati. Jo viij in quo dyabolus habet
potestatem [illegible] aliquis [illegible] pro
[illegible] xxiiij q. j.
c. hec auctoritatibus in fine / Re
linquid tenuentur ad [illegible]
[illegible] ipsi [illegible] predicationum

veneni accipiunt et sic eius ig-
norancia et obprobrium// Reliquam
difficultatem adimpingendi sic
cuius ad Hebr. x art./ voluntarie pec-
cantibus nobis post acceptam no-
ticiam veritatis iam non relinquitur
pro peccatis hostia/ terribilis autem
est expectacio iudicii et ignis emu-
lacio que consumptura est adversa-
rios// operis ista est racio ut sicut mo-
ra ad vitam spiritualem inhabilitat me-
dicamentum sic virtutem qualitatis spi-
ritualis diget medicamentum spiritualium
que est dolor contricionis unde quod in
psalmo scribitur convertisti planctum
et vestibus cum sua contricione eius
que incorporata est/ medicamentum spiritualium
que est dolor remissionis designatur in
psalmo qui sanat contritos corde in
spiritualibus tunc quod sanat vel infir-
mitates/ medicamentum reparativum
que est ungere excitatus sic deponere
disciplina patris mei fili mi ausculta
sermones meos et ad eloquia mea
inclina aurem tuam ne recedant
ab oculis tuis custodi ea in medio
cordis tui vita enim sunt invenien-
tibus ea et universe carnis sani-
tas/ medicamentum spiritualium quod est
devorare sic consideracio dei ecc. xx
xj Sophia et colera et verbera
vero spiritualia sopiunt sanitatem in
homine pariter dormiunt usque mane
et vallis cum ipso delectabitur/ Ecce
pervenit pater christus verum medi-
cus medicamentum quadruplicem sub-
ministrat licet alio augustinus sicut supra
quod dicit duo esse officia medici

verum quod sanctis spiritualibus aliorum
quamvis sanitatem custodit verumque ad in-
reddiendum per quod deus exhibet me-
dicinam qua sanem spiritualium/ quanto
magis eam qua custoditur sani-
tas per eum pro nobis crucifixus est pro
nobis mortuus est quanto magis nunc
iustificati salvi erimus ab ira per ipsum
Recogitemus igitur quanta medicinae deo
nos pensemus quam quis dum
auditorum receptorem et receptatorem
offendimus/ agnoscamus sicut Augustinus
libro iij contra epistolas pelagianorum
capitulo xo. operari in epistola de opere et
eleemosinis allegantes/ Sunt in
vulgatis salubres nimis per eam
divina gratia ab omnibus ut
ipsi sine aliquo corpore vulnera esse
non possumus medicinas spirituales
vulnera nostra curanda sunt ipsis
sit qui sibi decipit et immaculato
pectore blanditur ut innocentia sua
fretus medicamentum non putat adhi-
bendum cum vulneribus suis superbiam
sit/ quod constituit cor sibi ha-
bere/ Expedit quod ut sicut cotti-
dianis peccatis surgit vulneramur
per confessionis et oracionis remedium
insuperabiliter adhibere debemus ut
corpora vulnera vulnerum expellere
absterge vellemus nos per dominum
illius quod vacuans in despiciunt sunt
dicit et tamen peccatum non desinunt
de prima distinctione iij. pensat aut
qui iam surrexit eum alterum
vel qui ad communionem redeunt non
tunc non attento quod pro crucifixurum

efficitur homo potentior ad resur-
gendum, eo quod tales iterum crucifigunt
sibimetipsis filium dei et ostentui habentes
ad Heb. vi°. / Efficitur tercio promptior
ad dimittendum Io. v° quia bene
sanus te nunc iteratus bonis tuis
deus reddit placabilior adeo
audiendum quia post primum et semel
reclinatus a Salomone uxori tue
dictus est iii Reg. ii° / Secundo efficitur
peior ad exaudiendum eo quod assunt
semper negocia se ingressu ha-
bitantibus et sunt illis hostes novissima
sed peccata ponit Luc. xi° / cum
peccatum vero si manet nocet culpa
suam et clamet cum fortitudine
ad dominum, Jesu miserere mei fili david
¶ Dicit tercio quod peccator volens ... nimis
allegare debet venisse districti
iudicii ad quod venit / Legitur
de sanctis patribus quod sancti simul iudicium
non modicum timuerint. Iob hinc
quod tunc omnes astabimus ante tribunal
Christi de omnibus cogitacionibus iniquis
nobis concepsis / et operibus perversis
nostris districtas reddituri velut turpia
et abhominabilia quomodo committuntur
occulte publice discutientur coram
iudice districto Christo quod dicebat
Jeronimus: semper comedam, sive bibam,
sive aliquid aliud faciam semper videtur
auribus meis intonare tuba: Surgite
mortui, venite ad iudicium. Et Ysidorus
in synonimis sicut ... audis(?)
moriar anima mea ... mea ne preveniat
anima tua tartara rapiant ... anima
... ne ... contineret ... tenebre
... / Et post pauca, cum
subito dies venerit tremendi illius
de iudicii, cum examen iudicii ve-
nerit quid facturi sumus / quid ero dicturus
cum ante tribunal iudicis fuero presentatus
Ve dicam illum quem pertinet quem tussis
sua serui quando examen aspexero sum verbis
super me non apparuisse verbis sol
non illuxisset. O dies detestanda
abhominanda o dies perit non dicenda
que me ... perdidit et tulit
quae multa clausit et tunc aperuit
qui erat mei hostia ... hic
qui ergo tremunt celumque quid
... facient scopule ... metu
sacramentum andiet ... quale
non ... / ... iusti vix salvabuntur
impii et peccatores ubi parebunt. Bonum
est ... dum tempus est operari bona
ne nox mortis quemquam comperit
... ... operari ...
... ...
... appellare ... ... nimis ne
... ... supplicemus ut cum
forte mors ... ... iudicialem
sententiam ... ... dies domini veniet crudelis
et ... plenus dies ire et furo-
ris ad ponendum terram in solitudinem
... et ... ...
... omnes manus et omne cor
... ... quam ... omnes
... ...
... ... dies
illa dies tribulacionis et angustie cala-
mitatis et miserie dies tenebra-
rum et caliginis dies tube et clango-
ris dies illa tamquam laqueus in
omnes qui sedent super faciem terre
sicut fulgur exit ab oriente et
apparet usque ad occidentem ita
erit adventus filii hominis

dies erit illa secundum super de morte bern
et nam tunc dixerunt mali pro
et sententie repentine super venerit
eis interitus dies illa amarissima
eis mortis amaror malis intolerabilis
amaritudine / in qua separabuntur ab eis
associabuntur dyabolo ascribentur spectris
in inferno ubi erit fletus et gemitus
ululatus et planctus fetor intolerabilis
et clamor tristicie et tremor dolor et
labor ardor et fetor obscuritas
et anxietas acerbitas et asperitas
calamitas et egestas angustia
et tristicia oblivio et confusio torsiones
et punctiones / amaritudines et
timores fames et sitis / frigus sulphur
et ignis ardens et lumen sicut
in regno dei necat beatus augustinus in libro
de spiritu et anima nichil invenitur
de quod placeat delectet et placeat
nisi quod placeat delectet et placeat
ita etiam in inferno pheris nichil
videtur nichil auditur nichil sentitur
nisi quod offendit nisi quod cruciat
pueri fabula quippe tormenta in inferno
sunt frigus intollerabile et ardor ignis
inextinguibilis unde quod ait beatus job
de malis quod de aquis nivium transibit
ad calorem nimium et ezechiel dicit
alibi penis in una pendent penis
alibi penis intollerabilis pe
gna validitas penis intollerabilit pe
na formis pena fetoris pena homo
na famis pena fetoris pena sitis pe
ne pena tenebrarum securitas tenebris
na tenebrarum securitas tenebris
fumi demonum feritas bestiarum
et delicias ministratum / dilacerano
in morsibus vermium ubi dolor sine
remedio vincula sine solutione
mors eterna / pena sine fine
mansura fletus dolor sine fine
omnis que intollerabiliter eternus

pene explicit ver in illo qui pro nomine
tamen quod ad horum delectat
hoc etiam inducit quod cantat de
arte ille qui per phas et nephas
et cum principibus sedeat et solum
glorie teneat aut qui blasfemantes
ventibus fit partes sponsionibus offe
devotis aut alias perfundet qui
tum gaudium sperate sit adsistentium
putti / tenet ipse tympanum et psalte
rium ad psallendum cithare / dicit
in theoriis dicens stetit et in puero adin
femina descendet melius ipse erit
si natus non fuisset homo ille nam
quid prodest quid ipsius lumbus
plus appetere quam gloriam et dilec
tionis et pulcritudinis beatitudinem
eius honores et opes inde spiritum
pretiosum seu potius et sophisticare
fulgentem auro et vere speciosum / quod
e ipsum quis gemmarum auri
et aqua ipsa auro neglecto eligeret
quis ore solo speculari obiecto
refractum plus quam ipsum solem dili
geret / tanto ipsius et quam hominum
nunc in caducam labilitatem et in
eternum volupta delicias et inventa
et diligere tendit / eternam vero
gloriam contempnendit cum non
non opus est nec valuerit dum
presente vera finalis perditio que
deserit tempore prolixitatem et
clamet post eam sapiens in terra
miserere mei fili david quia sunt
ubi in suo fine omnis gloria

¶ In glosa super sermone pecatricis
vera explicatur evolvebat in fine textu
que debet primum medicum in
clamare dum dicit miserere mei

tons et miserator es paciens et
multum misericors psalmo lxxxv / allegat
attinentiam consanguinitatis propter quam sibi
de genere de quo medicus adiunctus
dum addit fili david / quia dicit ad
quem ibo misera oppressa aut tristicie
et spacia nisi ad te qui es vena mi-
sericordie nam cum ad miserendum ig-
noras quod proprium est tibi misereri semper
et parcere quia propter me miseriam velis
in tuo lege lectione ideo miserere
mei clamans david psalmo xxv / licet
eum tibi generator quia deus es cum
omnipotens nomen exodi xv propter
qualitatem tamen tuam secundum carnem et pa-
rentum quia es ex eo ex ossibus meis et
carne de carne mea fili david ore
mento ... dicit david et de mun-
dicicia ... psalmo cxxxi david pro-
... homo dicit ... domine ... ipse da-
vid homo ... dicebat dixit dominus domino me-
o ... sede a dextris meis / et sic dominus da-
vid et filius patris verus et sic
psalmi ... misereri ideoque miserere
mei fili david ¶
¶ Dixi secundo quod peccatrix ista explicat
violenciam consanguinitatis que est primum
... ad se ... dominus et miserere
mei nam deus homo ... consi-
derat quod peccatum appetat male vivere
... aut bene mori ... quod absolu-
te bene vivere nemo potest et ratio
est quia omnis homo mendax et apostolus
quod omnis homo ... post ...
... corpus flagella ... alia ...
... in membris meis repugnantem
legi mentis mee ... dissolvi
et esse cum christo et sanctus quod omnis
creatura ingemiscit et parturit

... qui liberet a servitute corrupti-
onis ... cum qui ... vivit in
spe / hinc est quod ... de visita-
cione ... psalmo / ...
... hominis ...
... Omnis ... et talis ...
... in ... ...
vivens ... bene vivit / ergo
... omnis homo ... peccatum ...
est ... ipsum / et ideo cum ... non
est facultas bene vivendi propter ...
... ...
et violentia ... ... anima
ad ... ... medico
... misericordiam ... / ipse autem
... est ... ...
clementia non ... ... mi-
serationes ... ...
... ... differ-
re ... est longanimis et multe
misericors psalmo cii / ... ...
... ...
psalmo xxxi ... ...
... ... misericordiam
tuam / ... ... transgressionem
culpe remittendo ... remisit da-
vid qui dicebat dixi confitebor
adversum me iniusticiam meam domino
et tu remisisti impietatem peccati mei
psalmo xxxi / ... ...
... pene temporalem ...
... ... domi-
... ...
... dimisit ei ... ¶
¶ Dixi 2° quod peccatrix ista allegat
attinentiam affinitatis ...
... de genere ... medicine
... hoc ... affinitas
... ... in libro ... de ho-

c° vi°. ut homo fieret est dignatus
quod tanto illum plenius diligimus
atque laudamus quanto clarius eius
benivolenciam erga nos cognovimus
valde esse videtur mirabile quod ille
qui de nichilo omnia fecerat ipsum quod
est quod nichil ipsius amore assumeret
et veste mortali indueret atque cre
ator creatura efficeretur et augustinus in
libro de vera innocentia c° xxxij dicit
tu nobis equalis patri factus es
particeps mortalitatis nostre de suo
sed de nostro et nos effecimur parti
cipes divinitatis eius non de nostro sed de
ipsius / sed cur assumens es nobis no
bis et proximus ut dicit augustinus in sermone
iiij° de purificatione virginis in scriptis sic ubi
dignatus est caro fieri nulla posset
caro salvari / propter te in mundo per
catorem / propter te desertorem propter
te superbum propter te pupillum et de
tui damnatorem et nos filios dei
fieret est caro factus / ecce in quibus dicere
potero : justificatus tamen per gratiam dei
gloria mea per ipsum glorior qui fuit
glorior / ecce gaudium per quod gau
deo qui fuit gaudeo / Due delecta
ciones et gloria tota mea nas
cens cecidisti totus capax nu
gelis cognatus patrem fecisti qua
sicut possum per verbum tuum ut
veniam ad equalitatem angelorum et
habeam adoptionem filiorum per unigenitum
tuum dilectum et heredes ego
stabilem tibi et coheredem sponsi christi
dum et redemptorem meum per quem
homo fidelium affirmat spes ad te
veniendi ad quem nos perducat deus et

p° lxxxiij° de septima Sermo lxxiij
in nomine ihesu christi qui est vera sapientia dei

Cor sapientum ubi tristicia et
cor stultorum ubi leticia. Eccl. vij°
quia videtur sapientis sententia quod sit
cor sapientum esse ubi tristicia et cor
stultorum ubi leticia cum talis sit a
nimus sapientis qualis mundus supra lunam
ubi non turbo non ventus concusso
nem faciunt aut sonitu nubium non
spectu nubium aut aliter commota
cionem seu aliqua perturbacione in pressione re
periuntur et ubi hoc mens quies secura
semper habeat quiescent ut eius tran
quillitas quod accidit illi nam quod sunt
centrum per ea semper sunt
et non cadit / stulti vero animus est tal
qualis mundus infra lunam qui in orta
circuit ventis superbie iam ad terram
dejicit in undis luxurie iam de
bachatur / et vel dormis turbine
nam quidem nunc siccitate avaricie flucta
ans depressione visunt passiones que
hic commendant mundus possidet et
deus et tanto efficit miseriorum
quanto mundus constituit ipsum deum tenente
quale considerans dicunt sapientes cor
sapientum ubi leticia et cor stul
torum ubi tristicia ergo est / sed revera
sapientis est quod considerat quod mihi
est vita hominis super terram omni vita
fluxa veluti pendant sequitur
et rapiunt perseque ut puniant
demon et homo mundus et caro / demon
tamquam leo homo ut bestia / mundus
tamquam clementis caro tamquam serpens
caro comparatur ad ipsius spiritus spiritus et
ventus tamen nec est nobis collucta°

adversus carnem et sanguinem sed adver
sus spiritualia nequitie in celestibus
adversus rectores tenebrarum harum
adversarius enim noster dyabolus tanquam
leo rugiens circuit querens quem
devoret / accendit ignea tela
nequissimi mentis ingerit per ferve
[illegible] / oculis [illegible] desperatur / [illegible]
[illegible] genus [illegible] et regnum
adversus regnum terrores et motus
magni pestilentie et fames / ter
rores quoque de celo erunt et procedunt spi
ritus et [illegible] aqua per cellas
[illegible] / aer tempes
tatibus et tonitrua / ignis [illegible]
[illegible] et fulgura [illegible]
et aper [illegible] et singulis [illegible]
[illegible]
leo rugiens / [illegible]
[illegible] / [illegible] subito re
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quid aliud [illegible]
[illegible] apostoli [illegible] ho
[illegible] de morte corpo
[illegible] / [illegible]
at [illegible] lugeat et plangit [illegible]
[illegible]
[illegible] habet [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] offensa [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
tempus / [illegible] iam [illegible]
[illegible]
[illegible] ad mortem [illegible] est
expectat [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] iudicio
[illegible]
[illegible] ut quo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad mortem [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] habere
[illegible]
[illegible]

et innumera mellatam sperant
se creature insensibili oculis cor-
dis claudit et conclusa intra
tenebras tendat. Unde fit ut ipsi se
pe corporis molestia querant et
vicina morte vitam virtutis spiri-
tualis credat nec tamen tamen quo
mundi desinunt. Sed qui corpo-
rale ad mortem pertrahit ipsi
tamen adhuc sollicita rebus
tu presentibus occupati nichil ad
aspiciunt nisi in hiis modo adhuc
qualiter vivant nec quomodo
omnia que possidenda disponunt cum
spes viventibus non frangitur
cum in vita tenuit sed ipse
¶ Tercio patet quod absorpti amore terre-
norum et carnalium voluptatum et deli-
ciarum et gaudiorum eciam diu durant et in
possibilitatem nec labore et dolo
res pro mundo letari persistunt
diu cum eos valeant quod per a-
lias corripiunt. Quod alibi sine
dolore misceatur et extrema gau-
dii luctus occupat. Unde tamen
creati tenent tympanum et gau-
dent ad sonitum cithare. Ducunt
in bonis dies suos delectantur cum
re serunt et exultant in deliciis
pessimis. Unde iterum cantat
et letantur. Volunt gaudere cor-
rupte terra sed velint nolunt
risum tamen in lacrimas et luc-
tum gaudia vertent et puncto ad
inferna descendet. // Quod in sapi-
encia intelliget sed quod corrupte
tu habet suam cordis et vita in leti
et sic erant ubi sunt. ¶
¶ In alio quidem ubi per tunc quod in
sacris felicitatis abundum gaudere
est anexa quod cor sapientis ubi est sed
quod tandem ultra in gaudium. Io. xvi.
¶ 2o ostenditur quod in malorum felicitatis
dulcedini aliqua est mixta quod cor
stultorum ubi leticia. De quo super quo
libet relinquemus. Sequitur leticie
quod Ec. xxiiii. Deserta est omnis leti-
cia agnus et terre potest fieri pro [illegible]
xxiii. Sed est sua seu tempta. Ideo
super cum xxiii et non minus quod
cor sapientis ubi est sua. Licet
que observantium est cor sapiens
malorum ad eo quod est consuetum
vigens et vanis vocibus delectatur
quod xxiii quod non minus quod cor
stultorum ubi leticia. Iuste ergo
in omnibus que sunt mundi quietam
non potest decebe sapiens in in-
non potest ... habebunt in me autem
de pressuram habebitis in me autem
pacem. Io. xvi. Et quidem ubi est
ut esset dicere vendat domum
dans eis per eos bonis malis bo-
que eciam mediam non veniunt
sed eciam sempiterna manentem
continuant mane erat afficit
tristicia delectantur quod quos
michi ... senserunt decalvare
et tondere super filios delicias
tuas. Sed quod cor sapientis ubi est sua
et cor stultorum ubi leticia. ¶
¶ Tercio patet quod in istorum felicitatis est amaritudo
vitanda est anexa. // Quod est tantum
felicitatis apponitur non quod
aliqua potest esse in [illegible]

Quis e[n]i[m] ho[m]i[n]u[m] viator sic p[er]
vi[am] carnis pue fetide libidi[n]is
sive fetide luxurie / q[ui]a e[st] q[ui] non
cunctat i[n] lugubre carnem ere
et i[n] [illegible] excepto sp[iri]tu et p[ro]p[ri]is
excepit me[n]te mea / sic carnali
q[ui]ppe concreto / rationis sp[irit]u
tribuit et ignorantia seminatur
libidi[ni]s inuit et [illegible] p[ro]
i[n]ter voluptas extendit et
[illegible] membra singula venenat[ur]
et [illegible] surgit lex n[atur]e / s[ic]ut
ex q[ui]b[us] p[er]git lex n[atur]e pabulu[m] [illegible]
[illegible] lang[u]or n[atur]e pabulu[m] mor
tis sive q[uo]m[od]o nec q[ui]dq[ui]d nasci[tur]
memo morit[ur] / q[ui]a et s[ic] transit
n[atur]e renam[us] in actu et [illegible]
e q[uo]d s[ic] d[icimus] q[uo]d p[er] nos habem[us]
q[ui]a nos se[m]p[er] [illegible] et i[n]
[illegible] / Q[ui]s e[n]i[m] homi[num] q[ui] d[icit] sum
vob[is] / q[ui]s e[st] homo q[ui] d[icit] sum
dat balsamu[m] vel oleu[m] s[ed] arbor
[illegible] fetore[m] [illegible] et [illegible]
arbor talis fruct[us] putredini d[at]
et [illegible] sub p[r]i[n]cip[io] eo mea
[illegible] mea d[icitu]r q[ui]a homi[n]u[m] [illegible]
adve[n]tu[m] [illegible] [illegible] ascendit [illegible]
[illegible] ad [illegible] pauc[issi]m[u]m ad [illegible]
p[er]venit / Et [illegible] nisi q[uo]d gula
plures occidit q[uam] gladi[us] [illegible]
[illegible] q[ui] vestimenta he[n]t [illegible]
[illegible] ut [illegible] agnu[m] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d sit qui [illegible]
[illegible] tempo[r]e occubuit / corp[or]is
[illegible] [illegible] tempo[r]e desiniit [illegible]
[illegible] s[ecundu]m [illegible]
[illegible] more [illegible] vide
[illegible] ut [illegible]
[illegible] effeminato.

nisi [illegible] crapula et
copia [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] s[ed] [illegible]
sibi [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] plurima [illegible]
[illegible] / [illegible]
simulacru[m] / [illegible] amore[m] i[n]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] collig[er]e[n]t ex o[mn]e se
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
q[uo]d o[mn]ia que agu[n]t[ur] [illegible]
[illegible] [illegible] / Et alte
[illegible] [illegible] / vidi cu[n]cta
que fiu[n]t sub sole et ecce
universa vanitas vel afflictio sp[iri]tus
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] sapie[n]tia sup[er] o[mn]es [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] q[ui] d[edi]q[ue] cor meu[m] ut scirem
p[ru]de[n]tia[m] atq[ue] doctrina[m]
erroresq[ue] atq[ue] stulticia[m] et agnovi
q[uo]d i[n] his quoq[ue] esset labor et afflictio sp[iri]t[us]
eo q[uo]d i[n] multa sap[ient]ia multa sit indignac[i]o
et q[ui] addit sci[enti]a[m] addit et laborem

/ fatetur quod intelligere ſit delectum
e valde voluptuoſum nec aliquo
modo ſit gratia dei in puritate
ſpecialem altiſſimi quibus abſcondit
tientibus ſe ſibi exponere ſit qua
tum vero quamquam ita ſcribe quod
per indagines ſollicite ad plenum
ſcibat et ad liquidum conqueſtat,
nuſquam tamen perfecte ſciret, quod nil ſciret perfecte
/tempus quippe quod currit aggravat
aliud et deprimit terrena inhabitatio
ſenſum multa cogitantem /quanta
vero morſe augent expectaret aſ
ſtringit cura ſollicitudo moleſ
tat, metus exterret /tremor co
cutit, horror obducit /dolor
attendit, triſticia conturbat /prop
ter quod legitur quod dicit ſi peccavi ſi vero
bene ego et iuſtus non levabo ca
put ſaturatus afflictione et miſeria
et ſi ſeruitus humana continuum
e angorem /et hec de primo ¶
¶ Circa ſecundum quod malorum ſolicitudo
dulcedo aliquem impediat quod tam ſeu
ſitas ubi lecturam niſi cum ad tempo
ralium et voluptatum malis dulceſcat
uelatione ſe tamen ardent cum im
plicaverunt /unde dicitur ſuper ezech
ſciriſſe ſit non nulli quod exteris
mentis minus preuis alis hono
ribus proponunt licet non ulti ſunt ut
ea hec modo et aliquos laudant e
ternis laboribus impedunt perſtant
tamen preuiſcunt magis ex parte
ſe corpore deſcere et labores ſen
tiunt amore tamen terreno retenti
debiti delectabile fatigantur

quod plurimis ſunt primus mentibus michi
e laborioſum quoniam ſi ex perpetuitur
ut deus actibus non laborant nam
quod ſepe repulſi abactatore terrena
deprimunt ut videant negat ut ſi
ueniunt ut gaudium ſe contriſſe pietatem
ſperantem putant /et idem doctor
in dialogis loquens ſuper illud
Job quod e fortitudo mea ut ſuſti
neam ſe inquid, cum non reprobi
fortes ſunt quod ad perpetuum deſtruere
perſtabiles et laborare eunt /prout
ſe videntur obtinent plures contra
has habent ſemet et idem dicit unque
ſunt /miſeri amatores alienis
temporalia perpetuit et tamen negli
gunt bona permanentia quod perdunt
tamen temporalium amore flagrantes bo
neficiorum violenter ignorant /quod ſi ſin
dicit cognoſcere querent quod ſplen
dida ſunt gaudia quod appetitur la
borat /hec cum multa ſuave
conterunt ſola per ſe verbum ſibi eligunt
quod viſibilia vocibus ſe dicunt ſagit
e blandiuntur viſibilia ſequentes
licet cum fugiunt et tanto exerce
tus gaudent quanto recenter
ſunt in viſibilibus non habent hic /exemplo
bonus preterea quod mali hic ad gaudium
ſuper terram non perveniunt in rebus
tamen terrenis quanto pluribus etiam
diligunt gaudere nec fugiunt et bene
ſicut ſapientis ſententia quod tempo
ralium ubi lectura per ſtragem
bona quod e copula /ex duobus in proprie
tatibus /aut in temporalibus letantur /ſe dicunt
nil non e ambo rex cum impio ignem

ob hec sapie studio insisti9 ut pte
in sapientibus habeam9 / Sz re
nera dilectissimi fratres tribus an
pagina sunt sapie, disputacio desper
ius melius / disputare tu dic p spa
cia plateas / habere eu9 libamus
replere potacionibus usque ad prima
mode vespertiliorum tragni dever
te de die proprio repleri / norte
vere ibeunt et dies in noctes / qd
nunc sapiens dicendum e quo q
nt cohitare magnis vel sapientes
si ulteriores contineri nescis ipse e
si fuit qui odit lucem ne argum
opera eius vult apparere suadet quod ad
bonum sanitatis obtinerat antes
suadet in sapientes vocabi9 illum
tu vides conserat leges repent possit
ribet vetat c9 ei sapien in tablio
illius de paradyso no modo fimm
si necesse omnium sunt sicut appella
tum dico ly amplissima stulu
ratus sit / aliq arguit pte inueniens
qui intendunt sapie vel bonum q
omnes vero supersticiose uiles opo
nt miterlium idem sit iam alit ut
natabilior videat dispositio / scienc
post tigum ut pulchritudo eius sper
sapiam videat ipsi si argento
cingat apprendit / cuius natura
comperit amare calamus si etiala
iam ceruus pes tenet semper ex
illorum / cuius studi in sapientibus
e tantes, collacio bedum et qcs
e termeta ay vispre e puer
re illos pandetes ad illam sapie
eclam / q zp lectiones magros

aure conserit audita audiunt / audita
tamen tenent minime parpunt et sic
vero et quo bene consumit / non
eum sindunt sed quod studere deut
et si diligere studiunt no tm i de
bita materia / et si quasi i debita
materia non tm eu p se necnon
et aliquando diligere sepe9 tm
cum uxore et fatigia oportet ubi alie
na / non ulli sunt qui tm i tribuunt
grammatice ne tn ulli en possunt
precedunt ad thulectium regimur i tota
abscondunt // alij i exoptant grammatice
philosophie contendunt et hij qr gradatim
no ascendunt / no nisi cum presens
offendunt, alij plus insistunt reputacione
cum lecture et habere sapere minus
intelligere si applicant fatue sophie
in qua mira profundite et rota in
rota / no nulli ponentes exemplar
fatuli et ibi in lenitatis expetunt
vel anniteris tractare duude ut tra
duude inutile negligunt et ipsa post
/ alij lectiones audiunt nec respiciunt
et ubi hic alibi in de cito tradunt pan
ci vel qi ulli cohibeant doctoribus
vel magris si quid in hospicio ha
rent eum in libris vel peccare
a hospitibus suis cogitationibus et ma
gistri tollant, no ulli sunt qui man
data vero perpendunt et attam
dunt quod pocius violandi e no obe
dire et sic stelle y debite nolle
acquiescere / qm plures sunt qui bene
parata vel annitentes sing spa corpia
suffragant qui magros laborantes
in comunicatione dimittunt ad ipsos
pastu sed hic / eu tm dicunt sophia

Canonica quod nemo tenetur propriis stipe-
ndiis militare et apostolus dicit nemo alle-
gabus ex bovis tribulantis
et subhoc non miror quia si tributum
a labore recipiant et recte quia
etiam habeant ut mercedem
mediam retinent ipsis manere sed
semper // Sed dicis ad studenti et
patiens conventor recipio si tu
penam ut sermo bonus secundum augustinum
disciplinam ita et magnum quod per se et
est ita iudicatis magnum secundum pro
extra de iudiciis nouit / alleganis
secundum quod recipere pastum per dim
bum vel habente et custodire
appetendum / Et ergo dicis sed aug
nondum admiendum pueris pa
stum exigit et plabores vicis in
eodem labore tenetur exigit et ex
torquet / Contra quod dicis sed quod minime
diligit legit et michi possum pastum
prudenter exigit / Contra quod secundus dicit
quod non habentem pro vestimento
spoliat et cetera habere cum
debes exactor existat / Ad quod
dicitur quod iniuste monens / audi
/ quantumcumque quod omnibus iniuste plabo
re et quamvis habeant sua sed dim
pe peccandum unus xi q ii xxx ii
bibiliter cum qua ratio tamen debet
ministrare studium quod alii committunt
pro modum in sua sed dicitur de
bere q ii xxxii vel si per se habere no
habendi stipe et dictis et tunc vel
lugentur / Audi adhuc quod quamvis
iuristas et theologi addicti
in ecclesia kathedrali post // dictas

alii et tamen et pauperes expensas quas
debet docere / ab expensis tamen dim
tabus sed collectam similem extra
de magistris c. i. et ii. quod non ultra
debit sed quas in usus et proprium suae
populi salarium suae non licet
sed collectam levare nam cum
scolares habent dabas tenentur
nobilis et posse necessitatibus sub
venire ut sit ipsorum magis dabi
ergo mercedes spectata facultas et
labor / extra de pre. c. cum multa
et spectata dignitate et facultatibus
scolaris / digestis de administratione
tutoris in pluribus sed pro iudicatur.
/// Ex quo patet quod si eius salari
vel beneficium sufficiat ad victum
et vestitum nichil debet exigere
/ sed possit recipere gratis oblati
extra de symonia c. dilectus filius quae
ii q. i. plerumque. Item de prebendis
pauperem adinstitutionem tenebun
tur cum non sed collectam in eo
facere nec exigere ab eo // Item
non exprimit in ipso beneficio vel
expensas excedens fiat collecta sed
ex post facto statuto communi stent
sed quod pro hoc notatur cupiditas sit
determinatio scolarium et competenti
prudenter gratiam Item non contingit
magistro ut si voluntate suas pa
stum exigit nam ore sed spectata
dignitas sua et facundia et facultate
audientes fieret pro ei rata
propria contra iura / super isto in notat
et communitas quod iudex et scolarum
ordinarii et constituti probabilit

si non dum est punitum / Sicut non
habens bursam super dorsum con-
tinuum debite pastum exigit qualiter
pro stipendio militare non de-
bet a dispositionibus et excessionibus
non sit cautus / ab his exactor
quia quam nimis eligit sagum cum
sit ex dei miseratione nec perdere
tamen in miseriis ipse dilecti / vel
spiritus canonibus non continentes dum
in momento tamen de lectoria
declarantes et eo quod aer sanctorum
de lectoria modis congruentibus que
te sapiam ~~quia de e bibendum~~ tale
tempus sapiam quod de e bibere nemo
talia stare bibatis / quod nobis
prestare dignetur etc. / Ser~~mo~~ [illegible]

De operibus misericordie corporalibus ante mortem et post
operibus eius

Ante obitum tuum operare
iustitiam quia non est apud i-
nferos invenire cibum. Eccli. xiiii. Cum
nem palliate nota cogitare
et agere propter illum ad quem
ordinem non movebimur et
ex dum non [illegible] expectatum de
nam [illegible] expectatum
plenum toto conamine illum quem
quod scilicet de inde in deo et operata
quibus in ista mundi sit facere
temporibus utilia lectoria et spiritualia tunc
futura propterea sicut habeant inde
cum sit nobis sufficere sed de
nec aliquando datum sit unus [illegible]
nam appetitum / et ideo si stul-
tus est dicendus qui dum habet
ortulum quem vult serere balsami
ipso neglecto plantat mentam
allium triumpham vel cuminum
que ipsi habent bona vel mala dare
possint / Quomodo tamen balsamum
vilissima vel minima reputatur
Sic infinite stultior est ille qui
possit deum per gratiam possidere et tamen
dum comprehendere regna sit deo
neglecto occupat se circa salia
et caduca et talibus sponit mo-
rebimeda et aliaque perdita pre-
mala eterna / quod nimis
scilicet homines spendent ad agendum
quod nota sunt mane cum surgent
ut quoniam ad dum de die in dies
differunt / quos prudenter sapiens
redarguit dicens ait ante obitum
tuum operare iustitiam quia non est apud
inferos opere cibum invenire / eo quod
non est damnatis amplius in
re remedium sed collatione
actione per remissionem nedum [illegible]
in tempore tormenta et [illegible]
nam cum despulta non sit de-
re dei sed dyabolus non cernit quo
quod eos faciat vel quod quam eis
alleviet de tormentis / ac ideo
quia non est opus nec ratio
nec scientia nec caritas apud
inferos / non cibus sed fames
et afflictio perpetua / ergo ante
obitum iustitiam operare / Sicut enim
labores manuum tuarum qui man-
ducabis / beatus es et bene tibi erit
/ omni ergo tempore laborant et do-
nis qui est finis de se et non
habeant operari magis ac magis operi-
mus sicut enim propinquior est ad
operandum iustitiam quam post obitum

non potest operari / Et sicut volucres videmus
qua paulatim ascendendo possunt [illegible]
[illegible] esse [illegible] aspicere po-
sse [illegible] mentem ad se ipsam omnino
colligere / ac semel oblatam et
[illegible] quibus distractus [illegible]
[illegible] et jam hinc jam illinc
cogitando distrahebatur recollectam
meditando [illegible] est fons et
finis omnium bonorum desideriorum
[illegible] delectationum [illegible]
[illegible] ultimus desiderat / Secundo quia
meditatio mea est labilis [illegible]
ta et instabilis eo quod multa [illegible]
[illegible] et tandem [illegible]
et temporibus corporum percepit
et multis formis informata
pro rebus divinis adhesit [illegible]
[illegible] delicias aut curiose capere
[illegible] seu cum exemplis sensibus et
corporalibus quibus impedita vel re-
tardata maxime [illegible] evagandi
[illegible] vel [illegible]
spiritualium motionum aut meditationum
mentis illustrationum non habet sta-
bilitatem [illegible] divinis / Ideo statim
[illegible] libros [illegible] que
[illegible] hominis [illegible]
[illegible] ut per ea se [illegible]
[illegible] excitet ac mox languidos
[illegible]
[illegible] aspicere assurge [illegible]
se ad deum / Dicitur cum [illegible] at-
tendit [illegible] quod offert oratio
lectione aut psalmum [illegible]
devotionis studium spiritualis intellectus
[illegible] silere [illegible]
[illegible] devotionis [illegible]
[illegible] stabilitur [illegible] ad deum
quod jam [illegible] difficultate

habet omni [illegible]
mentis stabile exhibere / Tercio quoniam me-
moria recollecta et aliqualiter
stabilita conjungit intelligentia
sive intellectus [illegible]
libus impeditis / Et sicut a spiritualibus
seu [illegible]
ad celestia et divina se levando [illegible]
que prepediebant memoriam
et distrahebant subducta sunt / Sic
est cum [illegible] ipsa memoria sit recollecta
et ut premissum est stabilita incipit
intellectus illustrari [illegible]
quod prius non [illegible]
illustrata [illegible] et admixta [illegible]
[illegible] de deo vel divinis [illegible] de-
lectatur [illegible] quod [illegible] de deo vel
[illegible] jam [illegible]
divina vel angelica capit jam
[illegible] non ulla [illegible]
divina [illegible] quod habet [illegible]
vel [illegible] adhere-
re / Quarto quia deus est summe bonus
et [illegible] et [illegible] dulce
[illegible]
[illegible] et bona / Ideo postquam intellectus
[illegible] capit [illegible] boni [illegible]
divino [illegible] delectari [illegible]
[illegible] incipit [illegible]
dum [illegible] admirabiliter et dulce
[illegible] plenum [illegible] amor
[illegible] intelligebat mente
[illegible] abstracta
[illegible] conglutinatur [illegible] et
quanto amor vehementior et intel-
lectus tanto [illegible]
incipit [illegible] tandem [illegible]
sunt oblita [illegible]
medio libere [illegible] breviter

et velud in quodam luminis chorusco
celicus eminentis // Tercio quatuor
ginti et asteriscos quibus addunt per
ueritur [illegible] quod scilicet semper ascendere
proximior deo est // Ex quibus patet quod in
pluribus in ciuitate non possunt quia
curis et sollicitudinibus carnis ~~seculari~~
~~bus vel oblamentis~~ [illegible]
[illegible] suffocantur aut qua oculum cor
ruptoribus secularibus vel oblamentis
mundanis abstracta // Item ipsi de no
uicis studium non deponunt vel
[illegible] adhuc [illegible] ad
pora oblamenta vel propter seu
religionis amorem [illegible]
[illegible] desidium [illegible]
[illegible] proficientium et sic
ad renouandum mouetur nos bonos
quos velit expellit vel salta [illegible]
eis ad diuina et celestia sic ubi tendo
non attendunt. Item patet quod omnes
[illegible] mentes suspicione
tam [illegible] et noua [illegible]
ta renouent // Item sunt difficul
tates [illegible] meliores cum
[illegible] possit sicut [illegible]
[illegible] non videbat // Item diuinum lumen
[illegible] ad intelligendum [illegible]
[illegible] // Item ordine nature [illegible]
[illegible] bonum precedit affectum et [illegible]
[illegible] // nemo enim affectat
[illegible] quod numquam vidit vel de quo nun
quam audiuit seu quod alio non percepit
et hic est quod ait aristoteles quod nichil
volitum nisi cognitum // Primo [illegible]
abstrahentes [illegible] celestibus
et diuinis operum bonum et [illegible]

ad omnes [illegible] aut ad honesta
[illegible] opera [illegible]
[illegible] celeste potius et ad
celestia liberius assumere [illegible]
[illegible] possidere ¶ Et quod de
[illegible] opera dei [illegible] quos illa
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] // Primum
opus dei [illegible] cum deum esse
tante virtutis et potestatis in [illegible]
et videt quod non sit [illegible] potestas
[illegible] qui fecit omnia [illegible]
lo [illegible] extendit
celum sicut pellem [illegible] / [illegible]
[illegible] corporalia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] nec [illegible]
[illegible] et [illegible] sic omnia [illegible]
[illegible] et ideo sicut [illegible]
artifex tam nobilis et potens magis
delectandum in artifice quam [illegible]
[illegible] et vita [illegible] xxiiii^o [illegible]
[illegible] et opera eius hec [illegible]
[illegible] sicut intelligat [illegible]
[illegible] est illo
[illegible] nobis [illegible]
et sic [illegible] nobis [illegible]
sua magnitudine latitudine pulcritudine
[illegible] magnum [illegible]
[illegible] tremendum
[illegible] ¶ Secundum opus dei
[illegible] est [illegible]
[illegible] et admirabit [illegible] dei
[illegible] singula [illegible]
omnia [illegible] nichil [illegible] que
sunt et fuit preterita vel futura
[illegible] et possibilia [illegible]
quod ad minimum latent eius [illegible]
[illegible] ut ait apostolus [illegible]

et apta sunt oculis eius nomine spe-
cies creaturarum virtutes operaciones
et singularum rerum multiplices ra-
ciones naturales et causales que
sunt et non alie sunt et esse sunt que
omnia sunt invisibilia per illam admirabilem
sapienciam creata et ordinata sunt ut quia
non per racionem sed naturale sed quod li-
mitata sit per ipsam sibi [illegible]
repetit eius quasi suos terminos et
limites [illegible] suos transcendit
Dicit ergo cuncta sapiencie disposita
atque sapientissima gubernacione [illegible]
respecta quod ad [illegible] [illegible] quod
creatura [illegible] ordinem sum non [illegible]
at nec [illegible] [illegible] dei ex
orbitet cum illam [illegible] creatu-
ram [illegible] vel aliud sua [illegible]
comprehendat / Quod quia per creaturas ad cre-
atorem contemplando ascendat na-
tura [illegible] talis est [illegible] [illegible]
qualis [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] illum dei
sapienciam quasi splendor [illegible] glorie
[illegible] patet. Ro sapiencia dei
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ordinem que [illegible] [illegible]
[illegible] ho [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt inferior [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] dei
[illegible] ho [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] est [illegible] / [illegible]
[illegible] quid [illegible] inferior sit
illis. [illegible] opus dei est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] aspicere et morte sua [illegible]
mortem [illegible] sui [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dignitate / quod [illegible]
clemencie quam misericordie cogitari
posset. Quin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omnipotentem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
celos [illegible] descendere [illegible]
[illegible] divinam fortitudinem
[illegible] / dei sapienciam ostendi et [illegible]
[illegible] sic exponere / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et gloriam latini [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] iudicia non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / omni misericordia infinita [illegible]
[illegible] [illegible] redempcionis est
[illegible] [illegible] sed non [illegible]
[illegible] illa / [illegible] opus dei est [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dat ut per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dum modo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]

odium habeatis / ego enim sum qui
de peccatoribus sola conuersione iustos et
sanctos / nolite tamen si mutati fu-
eritis quia ego qui vos iustificaui
magnifice disposui in terris propter
gaudium et defendam / in furore misericordiam
eritis felices tibi si perdideritis
candidi et pulcherrimi si hostes eu-
tis sicut ceteri mei et amici ideo
eos iustificaui ex gratia manete per-
petue in dilatione mea quod qui possum
nemini [illegible] sed sicut dicit
Sedulo (?) opus est primum misterio vel
[illegible] pro quo bone primam mat [illegible]
supplicia vestri debent / eum apud deum
sic vllum bonum premeditari deum vllum
bonum imputari / et sic veniam lau-
dandus est deus qui vidit benignique
sanctus est et deus ubi bona acce-
pit mala et vindicandum est
peccatum eius quod sit damnati eterni boni
compescit appetentes diuina iusti-
cia / et ubi sine pena quod volebant sibi
sibi esse in gloria vel sit consulti erunt
sub esse in gloria ut sit consulti erunt
in culpa sunt sapientes in pena / omnia
quod et primi erant mala ignem
vident in penam corporis spacii quos
accipient ad deo puniendi vena
nebat ad appetere tenenda in [illegible]
ad equalia quorum relinquet ut eam
sit et corruptibiliter peccatorum / tempus
sit ad se pandit iusticiam sunt
bonos qui ad opera mirabilia et
eos regressum mutabili et tenebrosi
peremptus felices (?) iusti tum viderit
qui ipsorum [illegible] bonum complent
eorum malorum in penam videntium [illegible]

pri creatoris / Sedulo opus est gloriose
pre gloria beatorum in quo laudabo
largi et immensi non habeo
nam per primo et breui vnito dicit est
dominum primum / et indita gloria letariam
et felicitatem ac mira magnificen-
tia et bonitate super effluere omnia tam
bona quam mala tam supra quam alicui
acciderit et bonum / gaudebunt ei sic
de bono proprio / congratulabuntur de a-
lieno / gaudebunt de malis propriis
quod ea deus adiutorio euaserunt
de alienis quod in periculo non viderit
In manu mea melius (?) malo obdurata
eum obitum meum operare iusticiam
quam non est apud istos [illegible]
suppliciorum regnum adquiret [illegible]
quod non deum ibi et timere [illegible]
be non pueris [illegible] tollere sit
tenere quod pene tabellio regno
sicut ne pene tabello regno
sapiens nullam letitiam in [illegible]
monent [illegible] (?) quantum
tibi auxilium [illegible]
mundi [illegible] sic man-
sionem // [illegible] habu-
erunt [illegible] bonorum
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] puritate
[illegible]
[illegible]
[illegible] abominabile (?)

6.

alterum corpulentia non abscondit
/ quesso cogita qualis erit illa gloria
si illuc perveneris eciam sit dis-
cumbentibus omnibus in civitate fuerit
scola nova et candida ornata
cum lapide precioso hoc est corpore glo-
rificato / In qua erit tunc solem-
nitas gemme preciose quot
modi sunt virtutes in mente
unum quod tempestas nec hic in de-
signeris / Vos civitatis illius
despicieda laudare eandem tunc in
placeret amore dei stant lau-
gaudeo et repleta superne sedis de
plenus quod cum non laudes et dulces
laudes parvulos de scola
ut quod si tam dulce est de ipso ple-
re, quam dulce erit de ipso gaude-
re / Quod fidelis gaudium tunc tunc
et etiam primum solacium sedis felix
hora qua primo intraberis in eum
in dilectionem tunc tam suaviter
abundante domus sue cum apparuit
gloria sua ad pugnas perducat
qui est gloria electorum et post laudes amen

Prima lxxv de pugna

Fili accedens ad servitutem
dei sta in iustitia et timore / Eccli ii°
Omnis dum ad maiorem religionem ten-
dit laudabiliter inniteris
debet principaliter attendere qualiter
faciens deum in profectu suo possit
digne et laudabiliter invenire quod
sic fiet si talis accedat ad
servitutem dei sicut in iusticia et
timore // Et ydem non ignorare
debet quod vita humana sit expos-
ita periculis et temptationibus circumdata

et ob hoc affirmari non debet sed suspi-
cari cottidie periculum, cum nescius
consequitur periculo se recipit aut quoniam
presserit temptationes aut laqueos
sibi parari vel periculum insidias
exquesierat / quis enim homo ut talis
cum de aliene custodie dimisso co-
tempus servire debere qui nullis
motibus carnis ad peccandum non
temptetur cum eius caro semper mortuus
non rebellat / quis autem anima sua ne
temptetur cum est in mundo sed semper
legem suam caro ex parte rebellans
et appetat mala velit non ad
pessimam vel ante nunc temptationis
quandam tercia ut patitur illis gloria
non videant esse interim sed ipsi
tamen qua anima corruptione
spiritualem affectionem corporis ibi sentit
originalis patitur et illud anime
corrumpit ipsi etiam si demonibus
terra non suggererant sicut tamen
suggerere ut per disputationis pro-
cessus faciant non cessant / michi
hebent et habent hostes in ista se tem-
ptationis malitiam ita quod temptatio
nimis se assistit cum quibus peritus partem
quod dum mundi spiritualem sunt mortem
inducat / In nullo quod est perdit peccatum
non in deo ymo neci in deo / Constat
est quod Hostes ad pugnandum et ab
sinendum a malo non sumus / Cogi-
tationes sedem et affectiones motus
et voluntas / Prima et tandem in oblivia
carnis non sit ubi mereri et de-
mereri que nobis collata sunt
a deo in deo ut ipse Rex qui confirma-
tur in sanctis bona opera facere

ac ipsi certamen nostrum per ea finiemus
omnes eciam talibus conflictibus arme-
mus hosti dyabolo viriliter resistere bel-
lantem contra nos dyabolus licet habeat
mille nocendi modos in omnibus
tamen est tribus solis astutiis suggestio-
nibus nos impugnat suadendo
ut peccemus non cogendo nam non
cogitur prius a bergnis non dicit pro
ut nos ad peccandum compellet quoniam
lex sine peccato possumus subpposse
quia nos fragiles mundi fortes
eciam vii set nos tollerantes non admi
cet in set nos carne et sanguine ac adver-
sus principes tenebrarum qui tamen permittet
probare temptacionem vincentes dum
per vitam nostram ... malum
mala suadeat temptatus sue illa
representet pro nostro tamen statum
est arbitrio an velimus eidem non
consentire // Quod patet quia suggeste homi
malum non est aliud nisi anima sua
hostis remonet velut i a obstetet
et auditus in tellexu ad bellandum // Ipse
enim temptando cogitaciones in
mittendo diuersas dyabolus fortis est
armatus ac temptator nunc hec
quas te ledant sed animabus volvens
vel occidant sicut peccati scripture in
cor tuum ut cogites prius quod
post tu est temptatus celestia et divi-
na pecunia cor tuum ad solacia
et mundana cogitacionis cogitaciones
discordie et rancoris affectionum
carnalibus oblectamentis fabulacio-
a effluant et lingua ceteris me-
dacium in crepaciones detractiones ma-
ledictas et vituperium tuus enim

laudibus et ex periculo cognoscere
fortitudinis mee in hec temptacione quo
te in eius subsicium ut sit set
aliis quam te de manibus meis eripiat
nisi deus // Contra consilium istud temptatorem
presumptorem est cor dyabolo tradendo tamen con-
dele semper temptacionem non diuinis voluntatem
quem postquam voluntatem fecit malivola
dyabolus apprehendit et cum nec posse
in libertatis non est potestas super
quia sine gratia dei possit pugna dyabo-
li hec hominis remoue et videas in
plorando est offensam predicans peten-
do est pressim conditor noster
et redemptor quia hanc in beatitudinem
dicit malos oculo peccatis res-
piciat et sub quem ipse et diro
iugo dyaboli degit agnoscat et
agnoscere peccata sua / Cum deos est
ad tribunal confitere me plorans
/ cum venia non hoc periculum acce-
dissent scilicet eas ad similitudinem dei
in puta et carne dei non aspicias / Cum
timeret eum faciet bona et con-
tinens est iustis apprehendet illam
coronabit illi quia in eterna hono felici
tate cum gaudio nobis respuit
bella et cotidiana sunt in carne
nostra et dyabolo pugna contra et nos
gerimus ubi nos undacunque ma-
gna temptacio contra aufice tamen dyabolus
arma mea fundamentum eius tollere
a morte et debellandum est cum
aptare non quod absit sit perfecta
fuerunt a temptacione seu victima
fuerunt in nos crudelis simul et
usque ad mortem perseverat
ullatenus contra daemonis alterius deo

Sicut enim tot mille hostes apprehendit
totum hominem possidebit ut patet
quia ad opus ignorancie dicens primo ad
quia ad laborem de peccato pro / Secun
dum in mente respiciunt nec quantum
levant periculum fore anime sue ad
male cogitandum vel meis ad a
gendum aut linguam ad loquendum
cuntur attendunt ymmo plerique
antequam temptator adveniat primum
sibi laqueos fabricat et texunt vel
ille qui sponte ad cogitandum prava
et iniqua se tradunt, tales parvulo
a principio cogitaciones pravas ipse
generant quod demum in delectacionem sue
runt ipse et inimici tale difficulter
repellunt / Quibus talibus aspectis quod
iam locus inveniunt ut semper cogitet
prava et iniqua. Sunt etiam non
nulli qui facilia tentacionibus admit
tunt quas astutus ita contra sentit
non mitius impugnat / Sed loca postea
magnis laboribus et studiis evellat
Sunt et alii qui non habentes ex tem
ptacione vel tentacione ex sola sus
picione vana suppriant et plurimum
temptacionis fabricant per illa / Quod
non impugnat contingit in personis vere
ces sit terra et contencio non contra
dire malicie ex sola vana suspi
cione ut dum uterque illorum
sibi constituit contra ad invicem alterum
ne intendunt aliquo cum ledere sed pro
piciat alterum erga se iracunda fami
liarium attendere quo possit cum
ledere et cum suspiciat cum hoc illo
revelat ergo cum invenisse ille
vere contra mihi sibi constituit

dicimus conquirit quod ille sibi imminet
sine causa et accipit stare alterum
qui ad invicem ponderare ad invicem
contra alterum odio inflammant sine causa
ex sola suspicione vana et quamquam ita
generis utrique temptacio et tales sunt
orta quod de modica scintilla suspi
cionis conflante dyabolo magnum in
cendium et difficulter remobilem quantum
tales non perficiunt sed deficiunt pro eo
quod animis inmittit ad extra et ap
mixtos ad opus dyaboli carnem et mundi
noluit / nec attendere ad similitudine
spirant in superbia et more ad per
ficiendum aut impetuosa virtute
maior sit promocio / Primo ut ab illa
voluntate qua ad puritatem venit con
fessorum puritas et a fervore quem
assumpsit tunc discrepat quantum enim
canon tepescit / Quemadmodum in a
pocalipsi ostenditur episcopo tepescenti
dicitur adversus habes adversum te pauca quia
caritatem primam reliquisti. Age
primam et prima opera fac / Alii enim primam
caritatem relinquunt quod post fer
vorem et devocionem postea bonorum oper
deficiunt et tepidi / Linguam
ad hominem replicetur et limitabiles
se in ministerio ad binam quod convenit
expugnare vel delere sibi distan
promittere / Ideo pro libitu suo non
permittunt vel supplantaverunt
tepidi sunt nec videre sunt tepidi
tamen advertunt, nam licet ami
dant in custodia videt sedent
ambulant et loquuntur contra quos
religionem dicitur ad lucem bonus filius ...

fuit preceptum memento te diei illius
in qua egressus es de terra egypti
Dies enim qua ab egypto egredi-
mur est voluntas bona qua con-
cipimus aptus ad tempus domini in-
cepti ut a memoria bone volun-
tatis que conceperam in inicio conversionis est
nobis potens recordamini / quod dicit dominus
in vobis primis semper recordetur con-
tinue religiosus in tempore vel cum tepide sa-
nctitate et operibus nimium tarde volun-
tas inspicere quod placuit deo et displicuit
diabolo et mundo et ubi hoc non inspicit quod fer-
vidus in deo tunc fuit assistens nunc
vero quod oculus se movet ad somnolen-
tiam et principaliter ad luxuriam sed
opera movetur ad vana vel levia
sepius est quod prior cautus fuit nimis
sepius est quod prior ipse hoc timor sed redire ad me-
tem ipsius quod timebat diabo-
lum in principio quod amans esset videbatur
memoriter quod amans est videbatur
in usque exordio derelinquisse
dum fontem aquarum viventium
exprimere in principio opera fac et sic tu
fervore a pace ut feruens vel
fervore dicendum te possis disponis
ad fervendum te posse disponis

¶ 2^a qui vult proficere sic ut tamen
vermulis respice alios tepidos
ad tepescendum post cum illis in-
venire / que admiro / quam plures se-
culares / a fratribus suis videtur ali-
quis spiritus dei ut despicere et pigre
vel otiose verbose ambitiose
rebelles et elatos sed alios multos
devote agentes fratres primum et
conventum et gaudet se invenisse
socios tenebrarum / sed utique

devotos dei sine et sic videt multi
venit curiose apud se inde re-
non est in veste sepius nullos pre-
ter eum et artifex volens opus
nobile facere non querit vilia ex-
emplaria sed meliora que potest habere
/ Sic velut non querit viam ab aliquo
vanitatibus sed a strictis cum et ipse sepe
ambulavit per eam pede non imi-
tabor hoc sed alios qui in principio
fuerunt in meo tenebo regulas quam
primum professus et si ultimum in meo qui
eandem observet / tunc enim in eum
eandem velim inde desperans
conscientiam bonam inspicere quod deo meo
placet placere concupivi et ideo nolo se-
qui aliquem / ut adeo ipse quam prius
invenerim religionem et oblamenta
videt et omnis spernens / recordamini
fratres quod si hos discolos tepidos
[illegible] et vobis sepe paucissimos
quam eos fervoribus elegissem
vide sicut salti dei [illegible]
quod salus tanta anima mea pro omnibus
deliciis et divitiis concupivit
tenebo igitur eum non dimittam ut
dum post eum et specialiter eum dolo quod
numquam offendi ipsum a tanto mens
semper est enim in se [illegible] pro pre-
meo thesauros incomparabiles
et gloriam sempiternam ¶ 3^a qui vult 3°
proficere sic diliget omne in tem-
pus [illegible] alios perfectos ubi inde [illegible]
quia [illegible] in devotione sanctum [illegible]
[illegible] alios cogitationes
[illegible] devotiones eos [illegible] vel
hoc fuit / vide quod [illegible]
potest [illegible] dubium
est [illegible] anno fuit in meliorem

pterum in preteritum si ergo volumus cor
in nobis habere tranquillum si pure
cum aliis et alios non turbare si deum
non offendere nec proximum ledere a pre
dictis temerariis abstinere tamen
sepe nascitur iudicium in malum quod
ipse non est malum exemplum respecta
de nobis iudicia devitabimus unde
apostolus tu quis es qui iudicas alie
num servum item idem quare teme
rarie iudices quia aliorum facta dispen
sant ipsa vel ignorata vide p
mittuntur quia ex infirmitate ipsa di
scunt operari aliene habitus aut
nolite iudicare ut non iudicemini

Qui volet proficere non debet fugere tep
tacione vel adversitate adhuc con
tra unusquisque enim assumpsit xpi militiam
et vivit quasi in multitudine contendit
aut libet proficiat exemplum de eo
qui bellum intrat et prosperare
debet utique quia non vadit ad esse
de deliciis sed vincere et laborare et
in deliciis sed vincere ad labores et
spectat tempore et qui non vadat
sed hostem ad vincendum armatur
audiam sed adimittandum armatur
oratio nimis et optinuit xpm pater
per tribulationes et gloriam suam quo maior
est reverentia ferri quia dum vexatur
tribulationibus et temptationibus adversis
tua vadat nempe non fert ad
astra deliciis sed opus tormenta
tormenta sequens et tribulationes tribula
tiones non opus intrare regnum celorum
Recordare ergo aliquis accedens ad paenitentiam
dei sed tamen post actionem memor
esto dicti quia xpi te de morte
adventum commendabunt pertinaciter
nem enervavit et fecit hunc diem

sum et celebrium pergit in domo tuo
sit enim non deperire abandonare non
nobis malorum et multorum exemplar
recipere sed xpi et sanctorum nobis de cord
tis quempiam temerarie iudicare
nobis temptationibus desistere ut desperare
non enim contrariam sed intra quia ac
ciderunt illi nemo esse contabi
sit qui legittime certavit et beatus
homo qui suffert temptationem quoniam
cum probatus fuerit accipiet coronam
vite Coronam nobis concedat dei filius amen

Capitulum lxxvi De laude dei

Maior est omni laude capitulum xliii
Laudandus sapientia bonitas
res et omnia que dei dicent in
gunt timent et concordant quem super
omnia laudabilem et gloriosum
in secula unde creature sunt creature
in laudem dei excitant et modis
omnibus valent in laudem assurgunt
et cuncta visibilia et invisibilia sua
quem semper laudandum demonstrant
omnes nimis homo multipliciter
conditus qualiter cessabit a laude
domini licet sit ipse maior omni lau
de angelica et humana est ei super
omnem laudem supra sensum super
intellectum super omnem narrationem verbo
omnes lingue deficiunt a propria lau
de perfectione quia sermo propheticus omnes
creaturas non solum visibiles sed eciam
irrationales et insensibiles ad
laudem dei monet et invitat in
quibus omnis spiritus laudet dominum et
in hymnum psalmorum et non ambigit
sed verbo aut vermis aut
vel bestia ~~que facit bene totum~~
~~perficiunt~~ laudem sermo creatorem

quod homo qui est ad ymaginem dei factus
capax beatitudinis lingwam ad laudandum
deum contineat in quiete ne
fieret sicut muta laudat quod bona
facere valeret corpus erectum ut sublimia
ta loquitur quod venalia obumbrat testat
et qui ut scribitur sapiencie xiii° a ma-
gnitudine speciei et creature poterit cog-
noscibiliter horum creator videri, hinc est
oculos ad corporalia ut ad corpo-
ralia moneamus verbum enim quod
erat in principio apud deum mundum fecit
quem contemplato conspicimus. Et quod
videri est nec digne laudari
non potuit per illud quod fecit ve-
ro potuit et illis qui erant ad
deceptionem et illis qui erant ad
laudem et gloriam sui nominis laudare.
Invisibilia ipsius a creatura
per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur
Item quod ministerio domini ysaye xl° Le-
vate in excelsum oculos vestros et
videte quis creavit hec. Et Job xii
interroga iumenta et docebunt te
et volatilia celi et indicabunt tibi. Loque-
re terre et respondebit tibi et narrabunt
pisces maris. Quis enim ignorat quod
omnia hec manus domini fecerit
in cuius manu anima omnis viventis et spiritus
universe carnis hominis ex creaturis ergo
sumite materiam laudis. Quia lau-
dare hec sit materia laudis
de creatore laus valeat ipse sit gloriam
creator verbum et omnibus. Super primo capitulo
ad romanos quod invisibilia creature
ut a visibilibus possit sciri opus suum
ut quod opificem suum visibiliter
demonstraret, sit per certa scientia

possit sciri et ille deus unum cre-
deret qui hec fecit quia ab alio
fieri fuit impossibile. Considerate itaque
creaturas videte creaturarum formas
et delectemini in artifice qui fecit eas
qualis enim putatis est artifex qui
sic pulcherrimum mundum fecit cum
celo enim potentiam per benignitatem fa-
ciendo creat, enim sapientiam per potentiam
benigne distribuit, enim benignitatem
per sapientiam potenter creata conservat
enim potentiam manifestat creaturarum im-
mensitas sapientiam decor et speciositas
benignitatem utilitas. Immen-
sitas creaturarum conspicitur in habitatione
creaturarum nam quis divinare poterit
tantam multitudinem creaturarum quis numerare
ut vel unum potest stellas celi
arenam maris pulveres terre guttas
pluvie petras volucres serpentes
piscium pisces animalium genera
camporum radices et vinces ramos
et folia fructus arborum vegetabilium
et plantarum. Numerare quis potuit
moles moncium tractus fluminum
spacia camporum altitudinem celi pro-
funditatem abyssi. Numerando
deficeret et deficiendo nichil in-
veniret. Quis mensus est
pugillo aquas et celos palmo
ponderavit quis appendit tribus
digitis molem terre et libravit in
pondere montes et colles in statera
nonne qui sedet super gyrum terre
et habitatores eius quasi locuste qui
extendit velud pellem celum et ex-
pandit sicut tabernaculum. Que cum
tam potens sit unus omnipotens nomine

cuius timere cum et dare claritate illa
qua sit corpus et animam mitte liberet
ob superseruit omnipotentis cuius quod vos ex
dicit complectitur nam super vos est ut
trahat sic boni emulatores fuerit
ad celestia / infra vos est ut trahat
sic sequaces fuit diaboli ad infernum
extra vos est ut mundum totum ad eterna
intra vos est ut expiam spiritus
pure diuina teneat sic resonabat a
sextris est nec vos quempiam offendat
/ a sinistris nec mundus blandiendo se
ducat aut detestando vos effi
ciat dei suggerendo et fallendo in
desperationem trahat in aia est ut diui
nus gratie demonstret. in corpore
est ut ex redundantia spiritus ipsum cor
pus ditet vel saltem ne laborando
in spiritu cum tempus occulatur // in
medicina est ut virtutem spiritus contra
infirmitates renouabit / in fantasia ut
eam demicendo caput ab amatu
do non tardat / iuxta illud canticum ego
dormio et cor meum vigilat in spi
ritu omni ut in iudiciis temptatorum
non erret / in velle ut spiritus puritatis
virtutem intendat et esset in vo
luntate ut homo voluntate sua
diuine conformet / in corde ut spiritus
amore suo nunc cor non cessat
/ et amet ab amore diuino vnquam
cessare debet / in toto homine totaliter
viribus eius est ut non sit vi
ris quem deo non tendat nec
aliquid pro corpore quem in specio
deo non turbat / O admirabilis
omnipotentia dei speculos est quam magna
ymo infinitam gloriam dominus
patuit spiritus quam nec gloriam
aut in superioribus respectu tali po
tentissimi et magnificentissimi regis o
peratus / sublatissimus homo quoniam
exemplum vniuersitatis creaturarum et ti
mor dei amabo non renouit sed
bonitas dei eius non emollit et
qui occasione super eius bonitate
et longanimitate diuina licebis per
cat igitur quod bonitas dei adprima
quempiam non ad dimicacionem contra
instruit / Commendabilis diuina potentia
quod de laude tanta super dicemus
nisi quod sicut potentiam dei creaturarum
immensitatis demonstrat ita de
cor ipsarum sine sermonibus ipsum
sapientiam manifestat quod attendit
in statu et motu in specie et quali
in proportione et ordine in dispositione
elementorum / in conservatione mun
dorum in ordinatione celorum / Certe
signum dei super quem maior est
de laude eorum fecit super vnum, v
dicimus in celo stellas et luminaria
collocauit vt pulchra omni illust
raret in aere ventus et nubibus vo
rit, ut agitacionibus suis diffunde
rent pluuias funderent / in genuino telli
ris moles aquarum recipe iussit
ut per congregacionem suam hic et illinc
quoniam inuenerit fieret distringeret
volucres in aere volitare fecit
pisces aquis immersit / Terram
bestiis et serpentibus et reptilibus
hominum quod diuersis generibus impleuit
/ quasdam regiones dicauit et
libertate singulas quasdam vine
arum alias fertilitate olearum alias fe
cunditate pecorum alias potentibus
herbis alias gemmis preciosis
alias bestiis et animalibus monstruosis

aliae coloribus variae, aliae di-
versis avium studiis aliae incisis
locis et liniamentis diversis quibus
pro eo quod totum mundum per plagas eius
adornavit ut nulla sit plaga
mundi vel regio quae non aliquid speci-
ale possideat, nulla quae non ad speci-
ale et ipsi soli ab aliis accipere quod
Ex quibus patet quam intelligitur Dei sapientia
maior laude relucet. In dispo-
sitione locorum. In dispositione ver-
temporum quod sufficiat ipsius Dei
sapientiam admirari. Ecce naturae
post noctem venit dies ut torpen-
tes ocio moto labori excitet,
post diem succedit nox ut fessos ad
refocillandum quies excipiat. Non
semper dies, non semper nox, non semper
equales dies et nox, ne vel in mo-
dicum labor debilitate frangat
vel quies continua nimium enervat
ne vel deceptibilis perpetua tedio tedi-
um gignat. Ecce quemadmodum
vicissitudo dierum et noctium ani-
mum renovat, ita quatuor tempora an-
ni ordine congruo sibi succedentia
totam mundi speciem non sine delec-
tatione humana immutant. Per tem-
periem veris quasi quadam innova-
tione mundus renascitur, per fervorem
estatis quod immaturum est roborat,
tandem superveniente autumpno ad
maturitatem descendit. Postmo-
dum succedente hyeme ad defectum vergit,
mirum quod Dei sapientiae magisterio or-
dinata semper deficiat ut semper
post defectum renovari possit.

quae [illegible] astricta pro defectu
habitura, quae locorum illis com-
partibus non habent congru-
entia. Omnis praeterea dispositionem
partium in homine quis non divinae sapi-
entiae sufficiat admirari. Ecce
ubique in humano corpore ossibus
collocata sunt ut tamen non ulli
quemadmodum [illegible] robur corporis corrum-
peret, deinde etiam ossa vestit
ut duritiam corporis mollis tactus
exciperet et deinde pellis carne
induit ut ipsa quodammodo tenera
tate aptius accidentibus [illegible]
[illegible] muniat et protegeret.
Omnis etiam non admiretur et lau-
det Dei sapientiam in eo quod contempla-
tur motum localem in celis motum
vero descensionis motum autem
ad [illegible] motum
constrictivum et extensivum in her-
bis motum progressivum in
animalibus motum [illegible] in homi-
nibus [illegible] et plus quod [illegible]
[illegible] moderatur. Quis non
vel sapientiam [illegible] qui [illegible]
admiretur [illegible] gigan-
tes inter homines, [illegible]
inter pisces, griffones inter volu-
cres, elephantes inter quadru-
pedes, dracones inter serpen-
tes. Quis non miretur [illegible]
[illegible] bestias [illegible] quod homines
[illegible] solo
[illegible] pul-
[illegible] quod hostes
[illegible] violari
non moveat. Et qualiter

salemandra i igne illesa perma
neat / cuius dedit formice i du
striam ut yemis c[on]tra c[om]pleat
granis horrea sua / Vnde aranea
q[uod] de visceribus suis laqueos nec
tit ut capiat predam / Venera
bi[li]a sunt testes sapie[n]tie dei q[ue] i celo
e[t] delicie / q[uo]d i corpe humano
membra varia miro disposuit ordi
ne et situ / q[uo]d aliud cum ad oculu[m]
aliud lingua ad manus ad pedes vel
manus ipsi dei sapie[n]tia q[ue] singula sua
loca singulis sua officia c[on]cessit
q[ui]b[us] c[om]munis singulis sit sua forma
et ubi se sint diu[er]sa / [con]iu[n]cte tu[m] s[i]bi s[er]
uiunt et coope[r]antur / Oc[u]l[u]s et ani[m]u[s]
no[n] sufficiunt varietate colorum
et corporum pulchritudine admirando que
o[mn]ia sua sunt p[er] sapie[n]tia[m] dei / q[uod] e[st] luce
pulchri[us] que i[n] colorib[us] sic no[n] ha
beat cum tu[m] ceterorum colores ipsa q[ua]si
da[m] illuminando addat / q[uod] sere
nu[m] aspiciendu[m] celo qui serenu[m]
e[st] cu[m] magis sol luceat sicut cum
luna pallet q[uod] celestium / stellas
q[ui]dam aspectu flammeo irradiant
q[ui]dam rosea luce micant / q[ue]dam
v[er]o alternati[m] nu[n]c virid[em] nu[n]c
candidu[m] fulgorem demonstrat
q[ui]s dedit gemmis efficaciam virtute
q[ui]s p[ro]ducit e vitalis aspectum in
rubis q[ui]s adornavit virgulta flo
rib[us] i[n] tine q[ui] redimita iocundi
hominib[us] spectaculu[m] p[re]bet visum
delectat et assensum p[ro]vocat / Exo[r]
diri virentium rubentes rose cum
dealbata p[ur]pureas violas / In q[ui]b[us]
no[n] solu[m] pulchritudo s[ed] origo est mira
bilis e[st] d[omi]n[u]m mirando sapie[n]tia[m] d[e]i d[e]

pulchris certe talis p[ro]ducat species et flores
q[uod] nec salomon i[n] o[mn]i gl[or]ia sua coop[er]tus
erat sicut unu[m] ex istis / Nec p[re]tereu[n]
dum q[uod] i[n] admiraco[n]e sapie[n]tie dei p[er]stollit
animu[m] c[on]templantis c[on]cent[us] avium
/ Amorem imp[er]iorum dulcia collegia
avium et thimiamata diu[er]sorum odorum
/ Habent enim rosa odorem suum ha
bent prata odorem suum habent ne
mora habent fructus et flores odo
rem suum et cetera que suaue c[on]flant
fragranciam et dulces c[on]flant o
dores aff[ect]u suo un[de] et cet[er]is deli
ciis creata sunt / Eodemo[do] gustus
et tactus varia habent oblectamenta
et q[uo]d nature potest et cophicie in
c[on]sternu[nt] sapie[n]tie dei s[ed] h[ec] o[mn]ia sunt p[ro]pter
homine[m] s[an]c[t]a in quo relucet imago
divina // Igitur o[mn]ia reg[istra] scripsit ut
tephila dator beneficia o[mn]ia cum
que vides que audis que sentis ea
p[ro]p[ter] te intelligis / A propriis cedunt v[e]l
in incrementum profectum aut finem
tamen p[ro]pter q[uo]d lauda ea...
tamen multu[m] ... fuerit multis de
tamen s[ed] bonum hec ... quod ipsum
ad te traxit q[uod] i[n]signita es ipsius
ymagine p[re] ceteris rebus creaturis
est tue vitutudis laudanda cum omnis
sit maior om[n]i laude p[ro] eo q[uod] o[mn]ia
subiecit sub pedibus homi[ni]s volucres
celi et pisces maris qui perambulant
semitas maris ipsi q[uo]que veritate
creaturis decoravit ... ve ...
q[uod] ... in celo in terra ... in
tis / in elementis / Exo[r]q[ue] no[n] habeat
laudes et multi argumenti ... aut.

lauda quid illam sapientia dei dedit
tibi rationalitatem / nam inmorta
lem spiritualem incorruptibilem / divina
onem immutabilem et beatam pro
cupisti comperturam / attende quod q[ui]
dedit esse dedit sentire dedit in
telligere divine discerne et habet
se videre attende indi si plus
sic videre attende inde si plus
tuam pulcritudinem et hoc ipsum intelli
ge qualis ad donandum pulchritudinem
sapientie divine cuius semper desiderant
vident angeli in spiritualem de lucem
assumpta tu quidem tantis supplicio
cis et tam admirabilis quod nichil
sit dominum tue menti in habitudine
per illapsum nec ibi innasionem
sincere nisi supplicationis pura quam
e deus / illabi quippe menti soli deo
e possibile qui hanc creavit quod ipse e
qui vernacule tibi cum tu ipsa e
esse prohibetur / gaude quod quod po
tes esse tanti hospitis hospita ad
quod ut veniret / patienter tota
cor tuum mundum et sic adhibe di
cum sponsus delicias aspira
beata sponsa eius et beatam te dicit
omnes generationes sic dicit deus rex, qui me
venit ecce tui cum vero spiritu sancto ve
ce cum populo qui erunt vere
requievit in tabernaculo meo / neque
quippe christo etiam patris sapientia
magis ille non sit qui sibi in hac
beata regione cum te speravit
preterea sic dei potentiam manifestat
creaturas inmensitas et sic dei
sapientiam ordinata creaturarum decor et spe

ceptas quam bonitates et beneficia
dei demonstrat creaturarum utilitates
in obsequium nostris hominis creata sunt
superiora media et infima angeli
celi et elementa / angeli administrant
quod sunt administratorii spiritus missi
propter eos qui hereditatem capiunt eterne
salutis / celi desuper que lumen
suum per orbem terrarum diffundunt et mo
tu suo / tunc et influentia ad gene
rationem rerum concurrunt homo et homines
generat et sol ut ait aristotiles / e
quartum elementa adhuc quod nobis ministrant
tamen quam principia prima corporis alia
sunt et ea que vivunt / lauda igitur
et considerat sic dicit ipsum esse te dispo
dei potenciam qui deum esse te dispo
lauda dei sapientiam qui talia fecit ex
nichilo / lauda dei bonitatem et volo
mentem quam creavit ostendit ne adm
irabilem ordinavit / si enim sine
qua dei virtus remitteret omnia que
sunt in se legem eorum non habet
lauda deum tam et bonum qui omnia potest
ter creat superest gubernat et bene
que dispensat / respice in o ani
ma quid tam dedit et quid
tibi debitum est ipsum tunc / scire
sepe ad hominis creaturam adhuc tempus
sum virgo et tuis utilitatibus
desinat et suis oblectamentis
te famulet, considera quod creator tu
us te mundi machinam ministerii
totum ordinavit / nam angeli pro
tui custodiunt te ad certamina
preparant et in fluminibus suis illu
minant et informant tum in bello
proficiunt et custodiunt tecum fortiter
quanta merces ei e dignitas

habere tibi tales custodes tales
doctores / tales consolatores tales co
piletores / revolve que paulo ante
sunt probata et ex hiis collige quod ce
li tibi deserviunt per suum motum
/ luminaria tibi per suum influxum / sol
rumpit diem / luna illuminat noctem
/ ignis recreat aer humiditate / aer
in terra mitigat caliditate / aqua un
dat fetidum / refrigerat ardorem /
et recreat tibi rigorem / terra per
sustentat hominem sua soliditate / re
creat sua fecunditate / delectat sua
amenitate / sustinere quoque plurib
lia in tibi laudat tuum creatorem
/ non tamen ipsum propter beneficia / verum etiam
dicitur / sed propter ipsum solum qui est tam
benignus vere et gloria omni electorum
eterna // Ad quam nos perducat qui vivit
in laude et gloria sua vivit deus per secula
¶ De laude sapientie dei de cogitatione
mortis sermo secundus
Mane temporis tenentium
capitulum xi° / Opus est immensi labo
rationum ut in tractata dies sunt
et nox appropinquavit et nisi colli
gerint manipulos et redigant in a
cervos [illegible] et nos tunc vita de
servibili debemus accumulare me
ritum in ista vita sed capiamus
[illegible] sine manipula com
[illegible] et exultatione
lucrent venientes autem venient
cum exultatione portantes mani
pulos suos. dum hoc tempus homo
operatur bonum ad animas maxime ad
domesticos fidei. Adgell ultro
nam ut aut ventas veit nos

per quam nemo potest operari. Jo. ix° et post
quam possibilitas est post hanc vitam
merendi / manet semina semel tamen
In ea vite tenentis tempore operari et
cursus potest maiorem tua sunt operatione
nostras cum quis colligo mortem
generent nec amplius potest tempora
nisi per suas semines faciens et metes
/ Si in hoc seminas quod bonum colli
gendum expectas / si optas diu
vivere nec seminas ut vitam eternam
possis metere / Quid est tibi diu
vivere nisi diu torqueri nisi ad
finem vivere nisi penam desinis
admonitus vite diem ambulare
/ Quid est diu malo vivere nisi cot
tidie et omni hora singulum et
non mortis expectare // Si ma
lus es et differs converti in tantum
quanto vita tua longior
tanto pena maior // Si malus
es et vivere diu optas ut quidem
penitearis es quod vis habere longum
malum // Expediret pro certum potius
enim malum citius mors aut lon
giorem malum expectare nisi fortis
sis volens diu vivere et tarde
converti // Sed vide ne te illud
[illegible] respondit vult fieri
monachus cum habet etatem [illegible]
ordinando [illegible] ut an
[illegible] non est hodie cras minus
aptus erit / tanto enim sunt [illegible]
ora peccata quanto diucius in
feliciter animam detinent alliga
tam / Sed cum nisi sol[illegible] optat
sit per diuturnam consuetudinem in
[illegible] consuetudine non respi
[illegible] si malus es et [illegible]

malicia aut odiis vel spiritu
odium recipias in aequitate et si licet
expedire correptione exspectabis vel si nos
desperas quod diu vivis ut in aequitate
operum tuarum confidas / Vir malus est
et loquitur tibi blandiens
attende quod dicit alter sapiens scilicet
Ecclesiasticus et dictator semper erit homo
ille nescis quod blandiens mentitur / Et re
spice diu ipsa facta michi heu in
fine diu nulla fides nulla constantia vel mens
nulla fides nulla constantia velim nos
res ipse quod sunt mobiles docent
ostendit quod habes hodie eris tu fortassis vel
qui / Sunt modo duo loquitur de se et
esse tam / est si vero homo si in tempore
labi et semper quadam contraire modo
est homo nasci unde in die quod venit
admittere nec operis tollere posse potest /
et pauca respondere subito dixit cui re
dicat si nescio quid si nescio quod
et fortassis dices ipse supra est
Vir malus est et vivit bene cupis quod
aliud cupis quam ut dicatur ei dico
colligis ex dictis differentia respondere
tem contendis / Vir malus est vel
secum tibi prolongare petens nescio quid
petis quod penas et tormenta divina
pessime / Vir malus est et vivit bene
ipsius expectas quod venit dies te
expectet deus nomine nichil esset
tibi in tempore parva dimittere ipsius
fuit redemptor inimicum et plurimum
quod hodie inspiciens in statu quem
maior malicia expectare dicit
patiens quod deus pro quantum quan
tum placuit nobis
potest nos dixit placuit
pro latronem visitans si minime
privilegia parvorum contra legem
legem non fecerunt // Non et quilibet
fratribus credit quod nabuchodonosor concessit
recipit qui prius nocuit finaliter
pharao rex nabuchodonosor rex regum
spoliatus verum in idolatria et regna
peccator verumtamen flagellis divinis
nisi clementer admonitus si nabuchodonosor
in recordatione ipse creaturis regre
tunicit alter vel et nescit et magna
ipsa pugnavit arbitrio si non cui
concessit indulgentiam adulterio pro
damnationi perdere si nec cuilibet latro
quod post passionem expectavit pro latrone
pro peccatis nec quibusdam mecum
sine perdere nec quibusdam
indiguit pro multum exponentis aperte
Item et hiis deum quod suscitavit
sed nec absolute amatoribus mundo pro
nec a maria magdalena propter devota
tentationes publicanos alios
emunt // nec publicanos alios
pro matheo apostolus rewardatur fecit
Tunc id est dixi nisi in credidit quod no
tum et vivit malo dum bene vivere te
e vele malo dum bene vivere
si dicit se quam sunt expectare
ad ipsum spero quod eum velle
tu fugere apud tecum a forte solu
ti fugere manere sine quibus
bis fugere manere sine fine sine
fine amare manere istud semper sine
tum nec ostendis dictatas inmutabi
liter voluntate devotis pietate
domina de pietate ubi et mors
postea vero venit rapit senes et
iuvenes doctos et indoctos pauperes
et divites vide Ioh. in apocalipsi
mortuos magnos et pusillos stan
tes in throno omnes cum eque
venit nec est qui effugiat vero
cum accidit tela et nos iacent
et vivos a morte respexit istud
non attendebat quidam nobilis

cuius filius dum intrasset religionem
ut deo ibi deserviret parentes nar-
raverunt priori eiusdem alicuius scripto // pe-
tentes ut eum eis exhiberet alioquin
non possent religiosi illum tenere
petiit iuvenis ut posset loqui cum
patre quod cum licet ei concessum esset pa-
ter ad priorem quod si auferret vitam
consuetudinem consuetam patrie sue red-
deret adolescens ait quod pater eius
filius quod [illegible] consuetudo ut
iuvenes moriuntur et si
illam auferret ipse redderet quod si non
faceret nec ipse redderet quod pater audi-
ens videns ipsum opposito constantem
ait nec volo quod ad filium reddat
sed [illegible] deo [illegible] in filio sic
ut ambo servirent deo // Exemplo patet
quod cum mortem non sit evadere
non restat ad hoc nisi quod laboret
ut vivat [illegible] vita appre-
hendendo cum [illegible] morte non ti-
mebit [illegible] quod beatus paulus dicebat
mortui estis et vita vestra abscondita
est cum christo ad collo. iii. filii mei
ne [illegible] bonum cum
[illegible] portant [illegible] ab [illegible]
[illegible] iuven-
tutis offerre deo et fructum [illegible]
[illegible] vel senectutis [illegible]
[illegible] qui flore iuventutis offe-
rendo [illegible] vel [illegible] in senectute
[illegible] fructum ferre / [illegible] quia
ut ait poeta [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] semper novissima tua et in
eternum non peccabis eccl. vii. in
quid enim non [illegible] dicitur

[illegible] / [illegible]
et ideo [illegible]
ne forte [illegible] mortis
[illegible] patere
[illegible] quod [illegible]
[illegible] / [illegible] qua
quod ut scribitur eccl. xi. / [illegible]
[illegible] homo [illegible]
debet [illegible] tenebrosi / [illegible] quod
[illegible] in vita beati iohannis
elemosinarii legitur fuit observati
quod cum imperator esset coronatus
[illegible] veniebant
[illegible] cum
[illegible]
[illegible] tam
[illegible] tam [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] ac [illegible]
[illegible] disponere [illegible]
[illegible] mortis [illegible]
[illegible] depinit [illegible]
[illegible] pater
[illegible] filio [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible] ne
[illegible]
[illegible] cum
[illegible] ho-
die / et salomon qui dicit melius
est ire ad domum luctus quam ad
domum convivii eccl. vii. [illegible]
luctus [illegible] mortuo [illegible]
mortis [illegible] quam [illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] / sic alludit illud

senecte venalibus conditionibus hiis in
fine deliciat / sicut dicenti bio
prosperi persone paululum valet
cum mors quos pares faciet
bos quod per dicunt filii per morte ci
quod prospicere per pergit dies mortis
revoluas cum bonum tuis disponere
per legem dei non tuas perde per
non ambigis quod mors veniet quoniam
vbique quippe loco te expectat
et tu si es sapiens eam expecta
tuis vigila tecum quippe dies vi
gilate quia nescitis diem neque
horam surge mane sterna semen
tuum vel fructum auferat spirita
Quia iam messis venit quoniam finis
venit et finis instat aspicit
et vides collige manipulos mitos
vel saltem despicias ulteriores
proximus ut aggregem valeas colle
gio stolis dicit enim salomon qui colli
git in messe filius sapiens est qui
stertit tempestate filius confusionis est
Proverbiorum x. instat tempus reddende
tibi rationis videas si nequiam eo et
pietur nec heres animi ve pecu
tendi expense nam ipsi ut mo
rientes viuunt de ipsis dicatur apostolus sine
viuimus domino viuimus sine morimur
domino morimur mali vero quadrupliciter
moriuntur / moriuntur enim morte que est
separatio anime a corpore que satis est
amara / moriuntur in anima que est separatio
dei ab anima ipse per eius et est anima
non hic mali carent videntur et
non sentiunt eo quod letantur cum
male fecerint et exultant in rebus
pessimis volueant et non sentiunt

mortis animarum et viui sunt credunt
moriuntur quod pene deputantur eterna
liter et sepeliuntur in inferno sicut de di
uite legitur luce xvi° mortuus est di
ues et sepultus est in inferno et est ama
rissima et hec in iudicio / moriuntur
in anima et corpore post finale iudicium
quando dicetur eis ite maledicti in ignem
eternum et est amarior omni amaritudine
Sed hec mala quod sepius non
iniquitur vident. O quam boni qui sepe
diem mortis reuoluunt et cum adhuc
dierum tractare disponunt ut possint
in conspectu dei fiducialiter apparere
valde nam sancti patres hanc mortem
timuerunt vnde narratur in vitis
patrum qualiter helias abbas dixit
tres res timeo vnam quando anima
egressura est de corpore / aliam quando sum
occursurus deo / tertiam quando aduersum me
prolata erit sententia // Item theo
philus episcopus de beato arsenio ab
bate eo abbas arsenii quod semper
hanc horam ante oculos habuisti
et abbas agathon dum finis mo
rtis per tres dies manebat immo
bilis apertos tenens oculos discip
uli fratres abbas vbi es quibus inquit
in conspectu diuini iudicii assisto //
quibus illi et tu times quibus ille
quamuis valde quia potui pro custo
diendis mandatis dei sed deo ho
et nescio si opera mea placuerint
deo dicunt ei quod aliud est iudicium ho
minis et aliud dei / cum vellet eum
plus interrogare / ait / nolite mihi
loqui quod occupatus sum quo dicto
mortuus est in gaudio // Ex quibus

talis sepius et exemplis sanc-
torum patet quod multi pavebant
sancti diem mortis quamvis omnes iuste
[illegible] monstrantur [illegible]
Ecclesiastici xxviii [illegible] hic
quidam sine aliquo [illegible] est quod
laudabiliter gesserunt sed remota pro-
ximitate iudicium quod considerans
David dicebat Non intres in iudici-
um cum servo tuo domine quia non [illegible] time-
bant / sicut in vitis patrum legitur gaude-
bant expectantes diem mortis
/ Ubi timebant propter districtam
iusticiam que nemo in iusticia
sed etiam in iusticia [illegible]
hic gaudebant quia post pe-
regrinacionem et laboribus suis [illegible]
lacrimarum et luctum [illegible] per
et laborem confidebant absterge-
re. Et nos quia multis offendi-
mus omnes horam ultimam quam deus
voluit nobis fieri incognitam ut
semper possit esse suspecta [illegible]
[illegible] illam [illegible] non
valemus [illegible] sine [illegible]
preparemus ac [illegible] letanter ex-
spectemus beatam spem et adventum
glorie magni dei [illegible] gloriam
nos [illegible] iudicaturus est vi-
vos et mortuos [illegible]
[illegible] amen [illegible]

Turris fortissima nomen
domini. Proverbiorum xviii. In cum
tribulacione et angustia [illegible]
[illegible] atque [illegible]
et [illegible] venit [illegible]
[illegible] quia

[illegible] est [illegible] male-
cia et multitudine nunc [illegible] non est
[illegible] omnibus cum [illegible]
omnibus aliis [illegible] tribulacionibus
ipse non deserit [illegible]
numquid potest oblivisci mater
ut non misereatur filio ventris sui et
si illa oblita fuerit ego tamen non
obliviscar quasi dicat / pater
et mater [illegible] aut alii
quivis quantumlibet [illegible] amici
te deserant / ego non deseram [illegible]
[illegible] deserunt sed et non
[illegible] deserens [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] tribulati [illegible]
fortissima nomen domini quod est
cum [illegible] et [illegible] quia
[illegible] tribulati [illegible]
[illegible] cum dicat [illegible] propheta
cum ipso sum in tribulacione eripi-
am eum et glorificabo eum [illegible]
[illegible] ipse
[illegible] et [illegible]
peditos / [illegible] quis [illegible]
ipse est [illegible] tribulacionibus
in tribulacione / [illegible] quis [illegible]
[illegible] medicus est [illegible]
[illegible] restaurat
[illegible] ipse de [illegible]
de [illegible] facit [illegible]
/ [illegible] quod [illegible]
[illegible] ipse est [illegible]
[illegible] salvos facere [illegible]
[illegible] est [illegible] semper [illegible]
non est [illegible] amara
[illegible] / [illegible] timet [illegible]

offensum nunquam possit habere placatum
nec tamen penitendo posse acquirere quod
per peccatum recessit. Si felicitatem amisisse
uoluit esse deus simul mutare simul
se peccator simul mutauit uoluntatem
Dicit enim aug. contra nouacianum quod
per necessitatis precepta [illegible] ad pe
tendum nec tamen quantitas [illegible] te
poris breuitas / in uite eminentis
in terre extremitas superna fuit deo
lubricus affectio excludit a uenia
sed tamen amplissimos sinus mater tam
sed ille amplissimos [illegible] recepit uene
tes filios patres recepit uenera
tores illius / constituit dei mira
filius ille prodigus qui substanciam suam expendit
in meretricibus uiuendo luxuriose mo
ri ... ad patrem humiliatus uenit bene
que recepit / cito ipse profert stolam
et dedit anulum in manu eius et calcia
menta pedibus eius / ille petiuit ut esset
sicut unus de mercenariis ... tamen protexit
et priori filiacioni restitutus / Vnde
et prior filiacioni restitutus melior est quam
ambo per liberam melior est quam
qui perditus perfectus / semper dubius
qui plus tribuit quam rogatur. latro cum
rogabat dominum ut memor esset illius
et dixit ei amen dico tibi hodie
mecum eris in paradiso / iste est periit
mecum eris in paradiso iste ex perit
se recepit ad officium uicarium et
habuit consilium amici et dominum perfecti
felix hic / carnis (?) quod prior quod
mis amittat per peccatum baptismale
conuersatus diuinam amiciciam celestem
et suam spiritualem sacramentalem graciam
superna[m] et eternam spiritualem heredi
tatem et omnis creature capi
talem diuinitatem / Sed diuinus ...
niam per bene uenit nec despe
rat / ad beatam reducit in uera
diuinitate recuperat amiciciam / ad
celestem dirigit spiritualem sacramen
talis quoniam / honore cum
celestem militantis letatur se esse
per tempus / adde istos reducit
gaudium et eternam in uera
experit eternam et quod anima
naliter mundum ex lapsu recepit
secundum innocens merita ex
post quam antea recepit in uia
quod cuius ad talem corpus [illegible] miseria
quod omnibus non dicet quod post odo
rem tam nobilem angelorum
rematu non sufficit / quod tantum
uoluit ut reueniret ad tam
quod prius in medicina non accedat / quod
desperacione fractus caret
iste qui redire ut de misericordia
per peccatum repentit / surge itaque
ad medicum [illegible]
miser [illegible] ad medicum ibo
[illegible] tam qui est fortissima
nomine dei et te respiciat pro
eternis oculis sicut petrum in desidiis
lapsum nam cum contriuit in ira
misericordie sue nec obliuiscetur
misereri deus / surge a luto fecis
a sompno mortis / a cibo dolo[re]
anguisti separatus nam luteum peccati
faciem tuam deformat / sompnus me
mori tollit / panis doloris tam
gustum animam perimit et repleat
stagnum [illegible] oneras te illiber
tate aspice qualitate boni ame
nitatis et habitaculum fulgor ac
benignitas te sedeat quod diuini
atque habundancia et ubertas te sociabit

stire numquam debuisti qr tibi di-
uicie tue preciosum ibi tuet fi-
stus / ornamenta superbia luxuria
et voluptas terre diuicie multe
prefulgent qualis esset anima uestimen-
torum ornamenta / annexis [illegible]
terre papirus pompatica eleno-
sina qui glorificas nebulis tuum anim
sit obseruat ut nunc recordaris
iudicans dei / qualis facies
mulieris forma te delectet
allicientem et dum que maticis
fuerit tenuit spiritum non at-
tento quod per speciem uideris uelut pe-
ccato et talis fugit de medio ba-
riant / consola-
bilis et spiritualis [illegible] tuam / consola-
dum tempus est ad dei misericordiam ut
deponat posse agere dignam
penitentiam / in futuri obtinere gratiam
et gloriam in futuro non te retardet
consciencia qr ubi superhabundauit in-
iquitas superhabundauit et gratia
/ nec prime austeritas deterreat quia
non sunt condigne passiones huius temporis
ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis
non in [illegible] oneris remanere
ut quia nil timentibus difficile et
amantibus nichil difficile et as-
perum / proferetur secundum apostolum / ad ro-
manos / spiritus adiuuat infirmitatem
nostram ille ipsum spiritus qui est deus
ubi ambo perpendatis conclusa sit in quo
de omni uerbo ac dubio et omni
nihilominus certamine tum exsuper-
tat tempus et dya / dimicantem
adiuuat et uictoriam coronam
celestem parat / et nunc per po-

culum tum uenit deus et voluntatem
tuum in spiritu et uictum conspiciat / hor-
tatur ut pugnes et adiuuat ut
uincas / te certantem spectat
te deficientem sublevat / te uin-
centem coronat / consideret quod dicat
tribulatum cum est fortissima turris
nomen domini id est patris dulcem adiuuet
na timeto quod faciat michi homo et dic
expertus sunt diuinum presidium ita
quod eorum uocat in uotorum aliorum
non desperate proferendo secundum in deo
salo speciem ponendo dicat id est psalmo
ipse quod exultabunt labia mea
cum cantauero tibi et anima mea quam
redemisti de inferno inferiori et
eduxisti carne mortuum in adiutorio
meo sentire uitam fecisti / cuius
eius dominus fecit deus meus qui uota
fecit uedum michi secundum oculum
/ de uo-
catus in me miseriam / de uo-
tribulatione inuocauerit nomine
domini uel inuocando fortiter clam-
dum ne diffidas aut in apostolus
ad corinthios scribens fidelis deus
qui non patietur uos temptari supra
id quod potestis sed faciet
eciam cum temptatione prouentum ut
possitis sustinere / Cum igitur
sit turris fortissima nomen domini
quod est christus / [illegible] ingredere
[illegible] / [illegible] reuolue / [illegible]
meditare / [illegible] obuiam tempta-
tionibus / in oratione / [illegible] que hec
nomen deuotissime inuocauerit sal-
uus erit / [illegible] est eius nomen
quod [illegible] parabolis [illegible]

retrahit, desperatos adiuvat / ar
ridos humectat / debiles confortat
egros sanat, mortuos suscitat
ventum nube mutat, facit signa et
prodigia, operatur mira / innovat signa
et inmutat mirabilia. hoc nomen quod
est super omne nomen, preter quod non est
aliud datum hominibus a deo in quo oportet nos salvos
fieri expectat et in quo omne genu flectatur
celestium terrestrium et infernorum et omnis
lingua laude angelica condigna fiet
nomine omnis homo in Christo Jhesu et omnia
in celo Jhesu dulce sit alleviare curam
desperatis medicina est in febre estu
ans fomes est refrigerium in tristitia in
sociale est suffraget auxilio ubi est
siccitas desperantibus via est terre
bellis (?) lux est in morte vi
ventibus vita est in ... alimen
tum est hic / ... Jhesus in
bonitatum omnium altissimus ...
cunctis necessitatibus auxilium ...
...
...
libus ... temptationibus re
medium optimum / ...
...
tum ... salvatorem ...
apostolus ad Philippenses iij / expectamus dominum
nostrum Jhesum Christum qui reformabit corpus
humilitatis nostre configuratum corpori claritatis
sue. nemo autem Christo configurabitur
nisi qui ... moribus conformabitur
... Christi
... quod fuerint ... sponsa
dei ... ... taliter
et rubicunda clarus ... / sunt

cum Christus candidus ... candore tam
... rubicundus ... fervore caritatis
clarus ... splendore virtutis
sic conformiter ... candidi
... caritate / decima oppor
tunitas ... ornamentum nobi
litatis ... nobilitas
... plenitudo ... plane
ignobilium ... argumentum ... plenitudinem
... religiosi / utique mentem
deo ... amica ... ille ...
creatura ... celeste
virtus ... angeli ... deo
quam ... ... dedicarent
... hanc ...
... angelorum et hominum
Christus dominus ... celeste scola nobis ...
... publice docendo ubi ... prius
et exemplo attulit et ... matrem
suam gloriosam semper virginem post se
... discipline magisterium ... illa
... ... omnibus ...
... medulla ...
... / ... liberos ...
facit et ... expedita
... ...
filios autem ... educatione ...
... placeat
... ... facere
qualiter ... ... non affines ...
... / ...
... placeat et hoc ...
facit ... ...
... ... tam
... angelus ...
... facit / quam
... ... bene
... // est autem ...

coniugalis que licitam delectationem eciam
fugere propter amorem matrimonii non
valet iuxta doctrinam apostoli melius est
matrimonio uti quam non uti / Est
castitas vidualis qua delectatio
preterita fatigata non desistit / Est ca-
stitas virginalis que vivit in carne pre-
ter carnem nam sicut dicit Ieronimus in carne vivere
preter carnem non est vita humana sed
angelica / Est castitas mentis sed
non corporis et hec est coniugatis qui
debitum coniugale subtrahere non red-
dendo petit consencienti / Est castitas
corporis sed non mentis que est in hiis qui actu
abstinent carnali nam in tacto corpore
fugit castitas a mentibus / Est
castitas prima que est in hiis qui vacant ab
actu carnali cum proposito se conti-
nendi et oculis motibus illicitis
membra corporis dirigendi et hec
propter nonnullos consortes carnis
voluptatibus et viciis, cum est utile
vero non aspicere ne ipsam cum uxo-
re loth que ad sodomam contra prohibi-
cionem angeli retrospexit propter
recidivo contingat primum / Est
castitas media dum finita con-
tinencia per maceracionem carnis et spiri-
talia exercicia et studia induit af-
fectum et carnem spiritui subiugat
et tamen tepet et inimicus spiritus
cum non plene adhuc careat
stimulis concupiscencie tamen
se corporis et motus eius inordinati
deprimunt et facili labore seden-
tur et magis pendo quam reluctam
de temptacione carnis conpescit
nisi forsan propter desidiam vel ne-

gligenciam permittat hos vicos compes-
cere ut mentes per quod peccatum
vel post hec tribulentur. Castitas perfectorum
est ad quam sic vixerunt nos tempus
audacior est ad temptandum / Et ac-
cidit aliquando ut vincit. Tandem dum ex-
pectat nec delicio luxurie in-
festat donec iterum homo pugne
dispiciat et tunc subito in promp-
tu erit vel prosperitas vel in prompto
tanto securius servat quanto diu-
turnius inpugnandum recensit temptatus / Est
alia castitas summa cum motus car-
nis et corporis carissime senciuntur
et talem reddit hominem audacem con-
tinendi ut iam cessatus carnis
concupiscencie omnis sic detestetur
et horreat quod quandoque nauseam sibi pia-
cionis vel audit tractatus de opa-
ribus carnalibus inter dolore cordis
et tribulacione / Et hec castitate
aliorum certaminalibus castibus
aliquid tractandum oriantur ita
quietos motus sue carnis senciat
ac si de ligno vel de lapidibus trac-
taretur et quod per superiorem scrip-
turam redundancia nature se-
nsibilis sibi quiete et leniter pro
fluat ut nec ipsos fantasmatum
ymaginacionibus illudatur nec cuius
ficte delectacionis titillet que
sponte et per somnus vel prosint
possidentur non semper tamen arguit
carnis tranquillitas stabilitatem sunt
enim nonnulli qui propter naturam frigidi
vel debilitatem carnis motus non sen-
ciunt ¶ Debemus vivere continue
ut esset inimicus noster fervidus

caritatis que sibi pro castitas est
temptata / est enim infima que sic vult
cogere ut illicita debitet vel a
morem aliorum rei dei amori pre
ponat / est media qua homo vo
luntate plerorum et asperitate fermenti
non solum quia sunt precepta sine
quibus non est salus sed etiam consilia / est
etiam suprema qua homo asperitate et ardore
ex essentiat quia qui sine xpo vivere
non possit et caritatis desiderio
dissoluendi cupit esse vivum per
fecte cum ipso quam habuit apostolus
qui dixit cupio dissolui et esse cum
xpo talibus enim caritatis desiderio
constrictis est penale vivere sed delecta
bile est in omnibus tormentis mori vi
detur. Unde sanctus andreas crucem
tamquam delectabilem amplectitur et ste
phanus inter lapidantes dormivit
sic et laurentius dentibus carnifi
cibus videtur complacuit tortores
agathes letissime et gloriante ibat
ad carcerem et ad penas quasi ad epu
las invitata et quam plures sancti inter
in duo serviebat penas dulcissi
mas quia non penas sed epulas af
fectabant propter hoc vivere quasi dissol
verent et esse cum xpo // de
3º xpianus xpo conformatus sapien
tiae vitatis ita ut in verbo sua non
sit vanitas non duplicatus non
simulatus sed clara et plena veri
tas ut merito dicat psalmista vere
propheta ecce fidus meus sustinuit cum
clavis meis complacuit psalmista ...

mee hec quoniam ambulavi in virtutibus ...
quasi dicat anima xpiani cum vere
fortissima debet esse nomine domini
iste namque dicere potest id est alta voce
quasi ego autem gaudebo in domino et
exultabo in deo ihesu meo respon
tes saepe in temptacionibus habere de
consolacione futura fiduciam nam
fiducia exsultabit nos dominus ignem
dico qui cogitat dies passionis non
afflictionis non debemus animum
dare et tamquam pusillanimes con
temptari sed agere viriliter et gaudi
dum expectare de ipso ei sperandum
est post temptacionem tranquillitatem
sicut enim post tonitrua lux gaudi
videtur / ita post merorem gaudium
magis est acceptum gaudete in
domino / iterum dico gaudete
quia bonus est dominus sperantibus in eo me
rito illum per omnes fratres
sancti eius confessione laudis et psal
mis jubilemus et nolite contristari
gaudium enim domini fortitudo vestra
quam vobis deus conferat et vos forti
ficet et tranquillitate actus spiritus sancti
unam potissime vobis concedat pater
et filius et spiritus sanctus unus deus amen. Finitur exequie xpiani hunc

Modicum plora super mortuum
Eccli xxij. Gemmus paganis
et barbarica provinciate cursus
suos deplangunt eo quod resurge
re non sperant nec vitam post hanc
vitam credunt non gaudent tamen
catholice a pietatis et humanitatis
lacrimas super mortuo et datur
sapiens quod modicum plora super mortuo

Cui alludens apostolus 1 ad thes. iiii°
nolu͞m vos ignorare de dormientibus
ut non contristemini sicut et ceteri qui spem
non habent / quasi dicat nolite
contristari de catholicis qui sic mori-
untur in domino moriuntur vel vivunt
propter quod de eorum vita quod sint
speculum virtutum forma bonorum
et exemplar eorum doctor et nutri-
tor discipulorum hospitales pauperes
puerorum et custodes qui admonet utili-
ter omnibus viribus divinis [illegible]
[illegible] et disciplinis secularibus
scientiis obediens / decimo tertio [illegible]
beato quod [illegible] et agnoscit quod constans in
obediebat prelatis religiosis ingredi-
endi dispositionem talia fecit quod madus
spem qui non ulli religioso primus abbas
tibus obedivit vel prelatis cognosci-
tis nichil ad cognoscendum nisi virtute cum
humilitate nisi boni gratia zelum et fide
catholice nisi sanctitate / ipse postquam
primus erat pro necessitate domus pro
[illegible] tenuit et legit quod ut
[illegible] pauperibus manum [illegible]
porrexit / magis gaudens in operibus cope-
[illegible] usque ad gradum notabilem tempore
suo [illegible] malebat [illegible]
tenuit / [illegible] doctrine detestet ipsum
ut [illegible] doctrine detestet ipsum
/ ipse laborare in [illegible] vulta [illegible]
[illegible] multa [illegible] docuit plu-
res condiscipulos suos [illegible]
catholicos et doctores [illegible] reliquit
/ iste enim unus iudicis plura fecit
aliis decem vel xxx magistris iste illu-
minavit patriam decoravit sollicite
coronam / iste bonam habuit exor-
dia bonam mediam et finem deo pro-
tectis [illegible] et [illegible] nobis

dicitur post [illegible] sua medium plura
[illegible] mortuum non xiii mortui est
obdormiens vivit in deo [illegible]
[illegible] credidit in [illegible]
[illegible] dilexit adhuc ut videatur
[illegible] habuit [illegible]
/ [illegible] iudicium [illegible] habuit
[illegible] [illegible] legi-
tur quod [illegible]
[illegible] medium nos plorare
[illegible] / primo [illegible]
recepit [illegible]
recepit quod oculos [illegible] / 2° quia
[illegible] solo [illegible]
[illegible] aliud nisi lamentaciones
[illegible] / 3° quod post labores
[illegible] / 4° quod abs-
[illegible] lacrimas ab oculis eorum vel
absterget [illegible] neque
dolor qui prima abierunt / 5° quia
[illegible] in
[illegible] aut [illegible]
[illegible] recepit [illegible]
[illegible] ecclesie
[illegible] / [illegible]
[illegible] detanto
[illegible] et [illegible]
nobili candelabro [illegible]
erat ut [illegible] assistent [illegible]
[illegible] absterg[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible] fidelitas [illegible] operibus
[illegible] fidelitas [illegible] sunt
fidel [illegible] quod fuit [illegible] fidelis
[illegible] fidelis [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] fidelis [illegible] rebus
[illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] vel ad

tempus abiciendi discutere possen
derent illa lectura quam oculus non
vidit nec auris audivit nec in cor
hominis ascendit, ad quod nos ad-
ducat. Sermo lxxix de gratia

Ambulabis fiducialiter in via tua
et pes tuus non impinget. Proverbiorum
Omnis katholicus qui dilatato corde vult
in mandatis dei ambulare et toto co-
natu bravium subducere, virtutibus se mu-
nire, quod nimirum efficere potest si sibi
gratia dei que virtutes infundit et industria
propria que gratie cooperatur ex libero
arbitrio sine necessitate coactiva virtute
assistant, nemo enim sine necessitate co-
acta sit sepe videtur esse sine gratia vel liberi
arbitrii consensu, nunquam et quidem quibusdam
gratiam virtutes infundit tamen modo divino
vel nullo labore industrie proprie sicut
apostolis et aliis quibus in primitiva ecclesia legitur
repente spiritu sancto repletos quos volun-
tarie virtutes et dona ac diversa
spiritus sancti carismata excitabat ipsum
expectantes et confirmabat ut, dum agn-
oscebant virtutes et corroborabat ut distinguerent
quam ad perfectum virtutem consumpsit quam
... tamen crebris nava-
verunt, quidem tamen crebris navarunt
e ante omnia gratiam quibus libere credit
arbitrium et liberi arbitrii consensus ut
arbitrium et liberi arbitrii consensus aut
tur aut necessitate voluntaria aut
saltem necessitate coacta quod devote
sentiatur necessitate coacta quod devote
te facit volentem in quorum et labo-
re perfugiis virtutes anime
conservantur. Est enim necessitas quidam
voluntaria cum sic homo voto vel pro
fessione ad obedientiam castitatem
et paupertatem ut sic astringit quod
aliquid pati vel agere quod

libenter vellet evadere contingit
ad illud quod cum necessitate co-
gitur dum malum hoc pati vel agere
quod aspere proposito et voluntate impe-
ditur voluntarie repleri. Est et
alia coacta necessitas quando voluntas
homini aliqui tollerat ut est paup-
ertas sibi vel infirmitas corpor-
alis, desperatio aut persecutio vel
alia tribulatio aut temptatio
tamdiu videtur hominem temptatio
nos esse intollerabiles in temptatione quam
ex voluntate pellere et fugere
de necessitate virtutes impatientia
tunc maxime sic illa necessitas
cooperatur homini ad magnum profectum
virtutum adquirendum, non potest esse
alius presens sine eo de quibus
dicitur conpellite intrare et sancta
mater ecclesia orat ut quos ad te
nostras etiam rebelles compelle vo-
luntates hoc est fit de nolu-
ntariis volentes adeo quod nos
nostras expedire etiam per afflictionem
... eam te compulsum non
sequamur. Hinc ipse sibi ipse
facies etiam ignoscit et penitent
nomine tuum domine sic paulus de
nolente volens est sine statu
pendens in ipsa necessitate mor-
tis in perpetuum quibus salutis
felix necessitas quod vestra
vera libertas et optanda neces-
sitas que malum non valens
evadere pene in perpetuum facit
evadere pene malum evadere. Quis
enim tribulationes passum recumbit
vera et istentur virtutes.

felix periculum per quod mortis
periculum evitatur bonum ne-
cessitudo que ad peccandum
non compellit sed liberat pro-
batus est qui se necessitati-
bus non eripit de necessitatibus
meis eripe me domine sed potius
quod bonum in quo similiter me
bonum in quo lex carnis super mihi
a auro et argento ¶ Vel consulta
pietatibus comperit superbia que de
vocatione in labore amatur dum
persuerunt diligentur / per quod tua
asperitate gratia oraverit bona
consenit virtutes gratia eos quasdam
se pervenit ut animi facili-
tate et suavitate bonum faciat
et animo declinent autem eo
laboratum esse accedit utrum
magis tenende quam fatiendum
propter quem durata asperitate ad
difficulta agendum quosdam eos
tempore relinquit quodammodo
Vel cum aliquod bonum agere deberet
adversari pigre aliud indiget
ut orationibus et suspiriis auxilium
orationes quasi compunctio calcaribus
et stimulis urgeantur sed et ta-
libus propter tepidorem eorum / qui
ex difficultate operandi quidem
laborem maxime persencidit et
hii nimis et non habent de spe
in fortitudine eorum post diu
orant tamen ut desiderent in
perfectione incipiunt dicitur
despedare insufficientes cum
tempore / habent quod voluntate
bonum sed pigrum et tepidum
non fervorem sed per felicem

secundum laboriosum / quod ante suo-
rum sit maioris meriti alibi nomen est
spiritum et pondus de virtute velut
quod tamen virtutes esse opus primi cum
maiori indiget conatu ne secundum
quod divinitus facilius acquisite sed si
liber effundi solent quam que sunt
per se cum difficultate acquirunt
¶ Secundum eos antiquum esse se bene cum
sepe difficultate temptationis lassare
aut cum labore tanta debilitatum de
secundum quamadmodum et finem quod vel
quatenus perire non posset et
obliti eorum devotionis et studium
professionis quasi de eius difficultates quod in
professionis primi nostri sic est
let eos iterum permissionis hoc est
cum professionis introducere adaluis et
cum paucos et rationem et bonum non
ad stolaria et iudicia sed nutrimentum quo
signabat filii israel qui tedio labo-
ris et timore difficultatis de hostibus
expugnandis debiti detraxerunt te-
rre promissionis et propter difficultatem mor-
tui sunt omnes illius temporis calephi
et iosue ¶ Eos quibus patet quod pauca ad
professionem pervenit nulla aut divi-
tes et abundancia gravis solvent
aut propter tepidorem et difficultatem
a conceptis desideriis retrocedunt
vel quod bene incipiunt sed ipsi in
finem cum caleph et iosue non
perveniant ut terram permissionis
hoc est statum professionis attingat
nos / itaque contra quod gratia di-
e adsolute cuilibet quantitatibus
virtutibus eminenter optima
strant apostolus non quod

sufficientes cogitare ad consolationem ta-
quam ex nobis sed sufficientia nostra ex
deo est. Et bernardus ait pure me vel
potest sentire. Et nemo de se re-
vera presumat nec aliquatenus sibi de
virtutibus plaudat. nemo laudem
sibi de virtute vel gratia appetat quia
soli deo laus et honor debetur qui
per suam gratiam in nobis et per nos virtu-
tes creat. que sibi attribuit operat-
ur ingratus ponit obicem divine
gratie quam proprio est nunc libere attri-
buit vocare sit cum non nulli
pulsanti ad hostium cordis
non aperiunt vel illi qui domine
tes sunt aut monitus dure cordis
accommodare non dignantur. Quantum
tribulationibus angustiis et tribulacionibus et
presumptis expectata ad regnum dei
in gratitudine sua et nimis sedenti judi-
cia dei districta non movemur
sed cum non nulli qui et pro anime
corpus ubi ante perpetuit quamque
... amplius tractat
/ Judas traditor non bene sendit
in studio sapientie dei / Quanto magis
auditor fuit sapientie / tanto magis ce-
cum avaricia / quidem vidit virtute et
miracula fieri non permittit / tamen
in dominis obligavit se dum lucrum et
dominum suum tradidit morti non expa-
vit / O detestanda in qua vis ani-
me quam tradidit et multos redemit
... quem morti christi et doloris
non movetur dum plure / Ipse

non ostendit hec est cum que stet
contra fidem examinat homines eccle-
sie bestie crudelibus facit /
non patitur parentibus non amicis non
civibus non notis hec sunt verba dicit
et mittit homines despoliat / sancta
committit / caritatem prius exspirat
ad homines congregat / dolos
vendit et fraudes / adulando placere
studet ut plurium aliorum cum velit tunc
pro ... sapit
/ Hec enim que diligit est expressum
aut ... ut hoc ipso
aliquis lucraret / Hec festa et sabbata
violat / diebus dominicis stamina ex-
tendit ... alios ... ...
... fornicatione in
... sunt sustinet / et pecunias
vendit ... omnibus ...
... non potest sufferre ...
... et ... non
... falsum profert ...
... / committit facile per-
... judicium / ipso
... perdu-
... periculosa / committit
... tradit civitates
... vitas ... destruit
... regna et policias
... / ... de ...
... / ...
... ut ...
... generalem
... quod avaricie
pecunie vel cupiditas non ...
... sed ...

in presenti perimeret // Sunt plera
non nulli qui flagellis divine
clementie admoniti sunt deteriores
effecti sicut pharao multiplicatis fla-
gellis durior est effectus / De quibus
ex nostratibus post diluvium divine
iustitie flagellum quo nunquam ple-
pro pluribus est flagellatus peiores
sunt effecti qui et forsitan debebant
in pauperibus propria hodie in luxus per ec-
clesiam prohibitus rapiunt a' rape
sathagunt aliena / Qui alias
continentes vite fuerant nunc scor-
tia amplexantur / Qui respuebant
lascivias et [illegible] cessantibus
a proximis velut liceret eis quondam
operata nunc sine dilatione post
posito timore dei que volunt o-
perantur / Qui honorabant forsitan
spiritualium dudum vel saltem divinum
in auditu predicationem statim
venientibus non audebant / Nunc con-
tra facere vel fovere non
pertimescunt / O filioli ubi timor
est dei ubi reverentia ubi obedi-
entia quam tenemini deo et ecclesie
/ Quo abiit memoria flagelli dei
/ Quod prius pauci ne manus eius ad
huc sunt ad feriendum extenta
nolite quasi primi tam iudicio dei
vos quod apte considerantes dimittit sunt
aborti / Oportet ut dicit vobis
dei cor tamen non lapideum
quod [illegible] ad aliquam moni-
cione commoneri / Relinquat impius

viam suam et vir iniquus cogitati-
ones suas / Agite penitentiam observate
legem divinam, observate statuta
et precepta dei in spiritu [illegible] est
quippe nobis dum tempus est in-
star quare venturam ne forte
tandem preoccupati die mortis
queramus spatium penitentie et invenire
non possimus // Attendite dilecti
quod dei sapientia visibilis hominibus appa-
ruit et conversatus veterem hominem
novum inveniunt ut ubi Christus est
/ In dextera dei sedens pergentes
respiciant / Ad quod perducat vos

[illegible]

In nomine domini nostri Jesu Christi [illegible]

Deum timete / Regem honorificate
Prima petri ii° / Ad homines dum
esse summe bonum summe diligendum
summam rerum summam beatitudinem
summum [illegible] bonum summam
[illegible] felicitatem / [illegible]
super excellentem super magistratum
super effluentem super [illegible]
super [illegible] / super [illegible]
[illegible] / [illegible] super [illegible]
divitias [illegible] / super habi-
[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] magistrorum
et gloria / [illegible] / [illegible] nobilium
omnem [illegible] quam [illegible] sunt
[illegible]
[illegible] angelorum et humanorum
quia angelos et homines [illegible]
[illegible] restat

faciat et qui erat semper iste humilis
numquam desiderans numquam habere se
semper leta semper clara / semper iocunda
cum bonis delectabat affectus desider-
abat fruitio summis regnat
/ Cum tanti et tam boni principes
et domini gratis amicitie et pacem
districtionem sui iudicii timere non ser-
vidant / Cum virtute eius sit ma-
iora ad recompensandum ipsi gratiam
non assurgunt / cum velocitate earum
suo et amabile vero cor eorum amen
dum exterius vel dilato affectu
declinant / cum ante se super dominum sit
eius nomine suis regibus et veniali-
bus plus quam doctoribus adeo misse
adversitatem malorum laude vel bono
non debitam obedientiam non impedi-
unt / Si enim sunt homines sunt vasalle
et operatione subiectos se esse principi
deo deinde regi suo non quasi
prelati pro ut religat et ob
hoc deum offendere timent quamquam
adoptionis filii timeant et re
gem honorent alioquin flagella
divine iustitie et regale recti
iudicii censuram expauescant
/ et quod ipsi sollicite adiuuit tam
tempore legis mosayce quam gratie
districta dei iustitia maiestas
punita clementie dei recipiet bene
similiter eorum et pauet propterea
et ipsi pronde extendit vnde
manant dum ista vertens offendi
per vtrumque primorum malitia a-

mor dei reuebit humana specie
met molestie feret illi se esse
subiectum / Reverendo nempe
stupendum divine maiestatis
iudicium timebit iudices et dum
timpe lit disputacionis penam itol
lerabilem timere / nescientes de-
linquet et tripiet esse quod non
erat ¶ Dico primo quod si quis sollicite
adiuuit tam tempore legis mosa-
yce quam gratie districta dei iustitia
maiestas punita clementie dei
recipiet bene similiter eorum et
paruet perfectum / paruo namque
petent vis iustitie quam sibi her
sent in veniendo eandem quod fiet
/ tam dure de puniunt parum
priuum penitentie / quod tamen ipsi merebitur
semper tam veniale nec ita dure pu-
niendum quam modo quod fiet de illo
qui nulla malis accumulat
eius ardens ne culti do misera
eorum competens emollit ut in ve-
niendo iudicium gratie arta de re
nunc modo originali de non pec-
catis ponit sibi pro suo ipsum in videre
debent quam modo / quod fiet homini
divino et superna vere plenius ¶
/ Deinde tanta multitudinem non
peperit non peccati et homini se gulam
prospicite eorum quamquam civitates et
puerorum parum et nam fecerunt an-
te flagrationem divine respexit / quam ideo
qualiter exemplo dum perspexit
filios ipsius per assignationes sunt esse
scilicet ipsum in aquis Bethemonibus
subiecit / Exo xiiij xxv capitulo

Item vite cum non sit timendus de-
quo per bethuliam que devastavit
Item occidit una die qui xxiij
milia hominum Exodi xxxij Item sicut
Item sicut alius blasphemium que
dominus corde capta prope dua et
abl... populo lapidari Levitici x
xxiiij° quando decimis adhuc in
ore hominum carnalibus populus eos
dominus plaga magna nimis Numeri
xj° quod de sex centis milibus
qui exierant sunt nisi primo milites et
intraverunt promissionis preter caleph
et iosue sed omnes dominus calamita-
tibus pro eo quod non crediderunt
dum ... in deserto quando
subita morte occidit duos chore
complices eorum pro eo quod sibi sacerdoti
me officium usurpaverunt Numeri
xvij° Item sicut adhuc cum dicitur
de impio malefactor non sit puni-
tus et potest sed dissimulavit non
vult actione dum vere vite spiritualis
exterium et scilicet eius esse neque
moyses similiter fuit ad aquas
contradictionis hesitate dure deo punit
quod tamen nisi tunc fidelis a parte
se gessit tamen ad deum qui ad populum
sibi commissum Numeri xx° quid ergo
faciet eos qui ipsi debet se gerunt
ad deum et populum et quod deum non nisi semper
mandato compensant esse tibi bene
cum spiritu detestande luxurie
in viciis levite commisso excessus
hominibus tum excepto delevit Iudicum
xx Heli sacerdotem quamvis esset
vir iste bonus quia filios suos
tamen fecit eos male agere non corri-
puit primo filios orbavit deinde
ipsum punivit nam de sede cum
cecidit fractis cervicibus expiravit
primo Regum iiij° et iiij° capitulo de ipsomodo
dicitur Heli Item pro electione David
lxx milia hominum peremit ij Regum xxiiij
in duabus plagis horribilibus quarum
omnes quibus tunc erat tempore
legis quam gravis affligit. Quibus omnibus
exemplis quam districte tamen semper
iuste vindicat peccata volunt homines
videre vel peccatorum per metum
...is desistunt a malo et faciant
bonum, in quo magis parcit et persequat
eum. Clamat deus idem et consultet
eum tamen modo apprehendat deus
tempus et disciplinam possidebat semper
etiam ne pereat de via iusta. Ve-
nite ergo filii audite me timorem
domini docebo vos. Item quod sit an-
gelis peccatoribus non pepercit ij Petri ij°
Et per diluvium ... non benignis
... plures delectos postea tamen
peccatores durissime flagellavit
... ipsum non diligeret sed vitre
magis tamen magis. Item deus qui sit pro
contrariis non punire utrique et ...
nite sed gravius punitus est sive
ille qui thalentum sibi traditum non
multiplicavit sed legatur in sudario
reservavit Luce xix Item fiet
de ... qui talentum sic sibi creditum ne
dum non multiplicat sed etiam abscon-
dit quicumque vel tamen cum sit ma-
gister vel doctor ad docendum
simplices eos aptus, licet quantum ad
honorem aptum videtur eo quod non aptus

vt ſpernat ſed ut euadat et ipſi
regimen habeat / cum tyrannicum habe
at quid inclinatum occupare uia
qua videtur ſi regimen ſufficientibus
alijs ſit quieta ſola bene parte
nichil ſufficiens eſt tunc certi tempo
ri non bono viri prudentes conten
ſeruare eſſe frequenter legitime uel
diſputans negligenter reſpue
in magiſtratu eligere prudentia
no dignitatis uel unicum continua
re / ſolum uel longa occupari
no addens dominum libertati ut ex
cedas menſure tuas conſtitua
omnium / et utilitas mandes ut tuis
res limites paternos tuos / extra
de ſepulturis clericos Et illud
tibi dixi nec ſe apte audiat
apicem eccleſie hic tamen quod legum
ſcribit / gratis fecerit propoſita uana
in ſpiritu 1° clamide dum ſeruit ipſo
ſentit ut facere habeat quem
ſtatuimus et hic dixi primo ¶
Circa 2° quod ſi quis conſideret bene ma
nauit dum ſuper rectores officium per q
reddidit in malos in aliena preuidere
dei ruinebit hic tamen in ſpiritu uel
inoleſcere fecerit ille ſe ceſſabit cum
nam tamen conſtituit rectores dominus ſcita
tum et plures regnorum inſtitu
et diuina ordinatione et plures et
electa aucte aut paterna uel
hereditaria ſucceſſione a ſpiritu diui
nam electione ueluti per plures
aut preſidium attigit canonice uel
dicto plaraonie officium nisi eo

it prudentie uel ſcienti / dixit
cum potas eſt a deo ad Ro xiii° / quod aut
a deo ſunt ordinata ſunt Itaque qui poteſtati
reſiſtit dei ordinationi reſiſtit
et qui in eum poteſtatis ſunt Johannis xix
dixit ihesus non habes in me potestatem
tem niſi datum eſſet tibi deſuper
uel obſtat illud Oſee viii° ipſi
regnauerunt et non ex me / principes
extiterunt et non cognoui / potestas
et principatus ex deo eſt ſed poteſtas
regnandi aliquando ſic habentibus
regno habitantibus eo quod non
regnant ex deo in aliqua quem uerum
tur alieno nam illorum actus non ap
bat diuina natura prius ſolus populo
principes uel rectores eligitur eo quod
rarius legitur dixit et Ieu primus ut
ait hugo de archa uoc / Sic elec
ti moyſes aaron dauid et alij
reges / Dixit in euangelio ſimilia per in
ſpiritu et diuinam eligebatur ſacer
prelatorum hodie uero per co
potiores et prelati hodie uero per e
prelatorum per collegiorum per conſiliorum
per colluſione quandam ſimente
deo quin ſpiritu ſancto facit regna
re yprocritam propter peccata populi ab ho
minibus in cathedra peſtilentie colloc
cantur / eccleſiaſticus quod ortu
habet a deo auctore aliquando
ceperit nec unquam aliud deputat
ſic moyſes deputauit ioſue
et dixit ei ut introducat in terram
promiſſionis ſpiritum dei Deut. xxxi°
/ et ſamuel unxit dauid in regem
ſignificando quod virtus et ſpiritus
principatum regimine ſpiritus dei gerit

prestancia exigit et habilitas circa
requirit // Licet tamen electio et si non
est ita certa sicut prima successio tamen
est tamen certa quam potest in mundo nihil
tamen est certior super populum pro lapide
vel stultum pro sapiente // paterna
vero vel legittima successio et
dum principes vel rectores super
populos statuunt / quod dicitur psalmo quod adhuc
vivente patre sedit super thronum
david patris sui iii regum primo convinscat
cum david david prius gubernare
populum suum vel filius suus post eum
regnaret / christianum autem populus
respondit vel minimos partis continere
rectores eligunt sic olim israelite
reges et duces ut patet baleis libro 1o
capitulo 3o abanatus accipiebantur
et duces fierent / nunc vero si ad
electorum in rectoris mentis oculos
intenti presumere possumus quod divina
inspiratione tam dubitet certe
certum habet adeo auctoritate ac beatam
ac canonica electione sit electus quod
electus est deum timens / quod benignus
mansuetus humilis et modestus / benig-
ne inspiratione pollutus per ordinem eloquencie
de vita expertus in ducendo hominum quod expertus
zelans commune bonum / quomodo non quod
sua sunt sed que ihesu christi / doctrina su-
ndatus / tamen necessaria / moribus autem
conversatione probabilis / etate et plus
gravitate morum maturus et bene
iter et humilis mores honestate
prelatus / quem et primo nobilitauit
nobilitas nobilitas vera tamen
nobilitas ipsum insignivit magis pre
rectorum qui alium bonum statuens
efficeret quam hominum abiit 1o questio 1o omnis
potestas vero et 1o potestatibus non
militat et vero convenit ut prelatus in
beneficium assumptum est quod si quis
prelatus advertit tam tempore legis
nature quam gratie districta de-
mpticia maleficia fuisse punita
a timore dei incipiet vite spiritualis
exercitium et primum perfectum // Et si quo
proprie consideret vera vivaciter
sumpsit rectoris officium pro quod rectum
dicitur principium malicia et eandem
et recipit humanam in principio ut non
hoste fecerit ille se et subiectum quod
rector deum diligit plurimum timent
a rectoris officio non videtur qui
dicitur deum et ore prophete a
postolorum doctrina plurimum cedunt
quod dei deum timere neque hominis. et
In cuius ydemptitate alios primo verbum opportet
timendi necessitas in deo quod dicit
deum timete / timete in deum et
date claritatem illi et adorate eum
quod fecit celum et terram mare et
fontes aquarum apocalipsis xiiii // 2o
comunitas honoris impendendi cum
in iis ex eo quod addit / regem ho-
norificate dispensat ei in prios nos
superiores primo petri ii et cum pro illis de
qui hic preter eorum et eorum inulti
recipiunt et capitulo / in mensura magis
eminum quam talem habere me-
rentur quod a cetero vigens
ut sit deum timete / timent

enim deum bene erit in extremis
/ Cum vero ad hoc rex vel rector
eligitur ut iusticia et veritas regni eius
prodeant et roborentur clementia
thronus eius prov. xx in rege hono-
rificate / Alioquin scitote quod pra-
vi regis magis timere prov. xx° quia
stupendam regni eius altitudinem
et magnificentiam deum timete quia
pastorum sollicitudinem et pastoralem
regem regni eius vestri providentiam rege
honorificate / Itaque timorem homini
et honorem timori preferte deum timete
regem honorificate ¶ Dixi 3° quod vobis
proponitur timendi necessitas non
quod deum timete primum esse
sapientie timor domini prov. i° et ecc. i°
de timore namque domini nascitur salutaris
compunctio de compunctione cordis con-
fessio abominacionis et exteriore
et interiore facultate de exteriori
et humilitate procedit dehu-
militate mortificatio voluptatum
quia voluptatibus mortificatis
/ de voluptatibus mortificatis viciorum
extirpatio atque inde sunt bona
omnia virtutis que plantatione
germinant fructificant et proficiunt
ut de virtutum pullulatione pax
cordis accipit / Secundum pacem autem
tantus spiritus possidet / tolle
in deum timorem ab homine et statim non
nisi tenebre sunt supra faciem abissi
ut / hinc exponit beatus Bernardus super
cantica sermone xx deum timete et
mandata eius observa hoc est omnis

homo sine hoc est omnis homo absque hoc
non homo et ideo non sunt homines sed bestie
non rationales sed iumenta que comparata
sunt insipientibus quia nec philosophi ad pessima
quasi flagicia despectum altissimi exe-
cratione fecerit gladius velut eundem
committere non verentur ymmo dati in
reprobum sensum nec deum timent
nec homines erubescunt / hinc est quod ad
philosophorum studium vel artes liberalium
expediti auditoris acutus credunt
ovidium de amore perlegerunt nec noluerunt blan-
diciis et tactibus venenosis mulierum
laminis obiciunt / sunt beluarum
sicut in furunt / mortui sunt ac
nec sunt credunt / quod sunt quod gratia
sentiunt mulierum fraudes quas solent
totis diebus mulieribus colloquium concedere
confabulari brevis hora videtur
audire vero scripturam et recipere conve-
nientibus ... disciplinam honorabiliter
nequissima est ipsis tenebrosa ¶ hinc est
quod dum volunt viri valentes et potentes
tres euntes sunt in impossibiles
mulierum non est enim aut tulit in libro
de paradisi liber cum mulier in
parte possidebit leges imponit subiect
... cum aut ipsum non solum
... sed in mostis omnium fraudum suum
suum sermonem appellandum puto hoc apertissima
sunt rationabiles / vos autem fratres non
sic sed fugite familiaritatem et fugiens
alibi semper ad opera sancte ut
dicat vobis venit operatores de consciencia
dicta v. nequam nolite remitti
per disciplinam et vere. vero post hec
et voluptates sunt carnis hostis atque

admiserint oculis captivitate de
muliere · nisi cum pudore. Hinc ait
poeta/ quaeritur Egistus quare sit factus
adulter? In promptu causa est: desidiosus
erat/ Itaque iudicium dei revoluite
et tragicum filii adventum timete
ne forte quemquam excelsius inspecta
te aspice maiestatis conspectum
ingerat et se quod absit vel tam
renunciat. Et hoc de primo ¶
Dixi secundo quibus praemisse primitus
honoris impendendi oportunitas: Nec
quod addit vere honorificate nam ubi
honor incipitur vel receditur non
est ibi non dubitatur esse contemptus ubi
contemptus ibi iniuria ubi frequens
iniuria ibi indignatio ubi indignatio ibi
quies nulla ubi vero quies non est mens
a proposito saepe deicitur ubi autem a
proposito aufertur non augetur sed mi
nuitur est vere ac sic si vult augeri
non minui neglecta vel bonum revereri honor
insistite digne te cum honore qui fulget
sapientia prudentia moribus virtute vel
ut ait beatus augustinus v. de ci. dei: gloriam
et honorem non debemus sequi ut tamen ipsa
ut vere ipsum quoniam honorificate quem
revera honorificabitis si deum timueritis
si eum deum timueritis pietatem
in habitis praelatis et parendo homini
quem posuit deus super capita vestra
vel habebitis ubi ... potestas
dicitur de ... in ... ...
... habebitis ... obedientes
... illum/ quod nobis ...
... in ... primo ...

Que potest maior vita ... operi
cetera/ Job patientissimus expertus
flagella testatur: Militia est vita hominis
super terram/ Et quod ullus
christianorum militat deo ...
nullus certe quantumcumque sanctus se de
salute sua assecurat/ ullus ...
... temporis tempestat/ ullus ...
... recedat/ Expectat ...
... omnium bonorum ...
... dei ...
abscondita hominis qui diligunt illum
/Adest et iudex ad ...
... per se ...
cum restat ...
qui ...
... operare et ...
militiam ...
operari ...
...
militandum ...
...
... habuit in militia ...
... militari
... militia ... homines
... abstineat ... qui vult ...
... dei ... praecepta ...
quod ... ait ... diligit me ...
... mecum ... et ...
... cum ... et ...
... aperit ... O felix ...
... de ...
... de ... filii ...
... tamen ...
... ille miles ...
... militia ...

adom⁹ adventum aīa exultat
in iubilo et rapta ipsius dulcedine
nescit aliud nisi deum / O divi-
ne ineffabiles quas anima concepit
ex adventu sponsi magni dei ibi
namque sicut supremum cor exigit ut
si fieri posset iam ad videndum nunc
lucta fortior illa que pre omnibus att-
ractis in pectore emicat ibi
sunt delicie paradisi ibi saporum
[illegible] sedula letancia saborum cantate
in opificie sic apleto ibi rumpitur
anima plena omni tabula [illegible]
id ibi amor castissimus ardor fer-
vidus ibi alternacio hora idem eius
tunc efficitur homo totus divinus
et gracia dei illustratus / ibi anima
et deus loquentes separata ab ipsis omni-
bus [illegible] efficitur ibi per-
git et venit [illegible] plena et spiritus cor-
dea et delectabile plena [illegible] pre
omni tunc [illegible] et tota core
dedicata [illegible] et ipse deus illa docet
non est [illegible] fine magis
delectare [illegible] repleta anima dulcedine
dei et [illegible] ipsius amor
ipsius in anima dulcedinem aliquam
percipe est lachrimas dulces effun-
dere / Christi miles tuus [illegible]
loco mitti cum pauperibus et [illegible] ad
sibi [illegible] complendum [illegible]
aut pauperes gra [illegible]
[illegible] miles christi [illegible]
[illegible] sublato omni impedimento
[illegible] non ulli christi milites [illegible]
volunt [illegible]
qui tamen militare christo [illegible]
non tam [illegible]

blandicie affecti carnalibus [illegible]
[illegible] affectibus carnis et sang-
uinis [illegible] sicut [illegible]
habere volunt [illegible] tamen [illegible]
que debent [illegible] non de-
[illegible] non [illegible]
adorancium nec christi [illegible]
[illegible] miles [illegible] postponere
[illegible] complacent [illegible]
[illegible] solum [illegible]
[illegible] debent [illegible] ad [illegible]
[illegible]
libere [illegible] amore [illegible] non
omittat / [illegible] miles [illegible] bellum
[illegible] hostem [illegible] pugna
[illegible] christi miles non
[illegible]
[illegible] habens
[illegible] parte
[illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] bellum [illegible]
[illegible] non aliud [illegible] nisi ut [illegible]
[illegible] / tolle in
[illegible]
[illegible] que
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
valent [illegible]
[illegible] sola
[illegible]
[illegible] non permittit [illegible] // [illegible]
[illegible] super [illegible] e mors
[illegible] palma [illegible]
[illegible]

quam fides conspiciet / Ad quam
spes semper erit / Cui perfectionem
hominis servit caritate itaque sa-
lutare tolle scutum fidei quo
possis omnia tela nequissimi igni-
ta extinguere ephes vi videtur tibi non
unquam quedam documenta fidei dif-
ficilia ad credendum crede tamen
quia est necessaria ad salutem non enim
potest credendo catholice decipi
cum fidem habet quam sequitur ad veritatem
et gratiam habendam / Aug. in tract. ho.
i° de fine est fides verba attendunt
iudei verba audiunt pagani in
quantum sue servitute pertinet p-
re ad divinum iudicium poterimus
attende nunc cum de fidem de qua
potentius dicere semper est atque de-
cepti sumus namque ista tales signa
prodigia consumata sunt et talibus
quomodo nisi per te fieri potuit certe
apponere sibi ipsis sunt nobis tradite cum
summa auctoritate attestatione pro-
bata tempore apparente et sermones
confirmante sequentibus signis hic est
videbis hoc consummat sathanas
phantasmata quibus imitatur te fallere ne
metuas facilis enim potuit credi
mere quam recte credebas perire
hic est ubi qui videt signa non solum
quidem ibi pueri in videri celebras
posterius cum deinde manifestum est
hec invenit in nimis atque quod beate
inetibus me tamen falsus quem
quod liquet in istis elementis bene
certo sumus nulli hic mira fa-
cit sathanas ut est videre in opere
ad omnes fidem sibi fecerit in medio
celi ipse ex ... celitus de celestium
hominibus in montibus in terris et in aqui-
is omnibus elementis horribiles cum
prophetabit ... annuntiabitur sub machabeis
dicebatur non est differentia in conspectu
dei liberare in multis et in paucis
quia non in multitudine exercitus
victoria belli sed de celo fortitudo
est. Primo Machab. iii° / Abraham a-
braham placuit deo et reputa-
tum est ei ad iustitiam Genesis xv.
Saul David adolescens vicit gi-
gantem quem occidit / i Reg.
xvii° / Per quod datur intelligi quod non
est tam debilis homo quem fide
vera in virtute tamen sive gratia
confirmata suffultus non hostem
gigantem sed spiritum angelicum super-
nitum conspiciet in multis vin-
cente valeat superare / Quem etsi
non est nobis colluctatio adversus
carnem et sanguinem sed adversus principes
tenebrarum spiritus tamen superiores de
quibus vincit sathanas malicia ma-
gistro agit ut ab hoste contra
natura constante sicut angelus
apostata et se vinctum quod deus
ab eterno non conspicit beatum / Unde
beneficium tamen vinum gelatum
super ipsum capitis ... ut liberatus
celum apparuisse tunc clarius
enim secundum vnicum aliter ... signe
descendit super prophetie credunt
impossibile est quod demonstret ut deus
quod facile est nec est in aliis a-
mantem se facit procedit credere
ipse non videtur aut operante re-
linqueret / Tum hic fecit consuetu-

potencie quia non posset tribula
te succurrere sed hoc tamen sit omnipotens
nomen illi non procedit aut hoc
sciret quod tamen sit magnus et altis
simus nullius egens creature non
dignatur habere ad tribulatum et mi
serabilem suum respectum sed nec hoc
locum habet nam nisi dei sapientia in tri
esset in tribulacione miseris diligentibus
tiue deum inclitissime dignaretur
de celo nequaquam ad infima descen
disset et infirma nostra suscepisset re
putare absolutis quidem eis impietatem
velimus Et ideo si non putat ho
xpi miles quod deus sit impotens ad sub
veniendum et adiuvandum si credit
quod tamen in se fore est quod non sit se
quod tamen in seipsum se vincet suis mali
contineri quia ipse vincet suis nihi
tibus tribulatis credat et speret
quod ultimate ipsum sit tribulatus sinit
quod ultimate eum non relinquet hinc est quod cristus x
solum relinquet hinc est quod Augustinus x
de civitate dei Noui ne dico Jesu Christo
in quid sapientia dei non ne dico fuisse
res asse veniant et bonos collige non
tradit super terram suis pro meis tempo
re illa tempus qui suos ad beatitudine
pervenisset eum ante primo bonos
ac tercia tempora non erunt de venient
ant sub spiritu suo cognitor dei an
patris quod sit aliquis habere tamen nisi
nabat et patens despectu dominio
deum diligit recte credat et speret
quod deus ipsum notum non habeat non
Verbum sancti sunt in ipsius esse est
scribit in libro vite quod sit potentem
justiciam aut prestacionem eternam
Sed dicet fiducium quod finalem spem
non habeat dicendum est quod super omnes sanctos ibi ostendit

nedum humanum sed etiam angelorum
et sic secundum humanum facultate excedit
qualiter quod in eo quem nullus
videre potest sunt omnes in primus probat
recepta vel apud eum de spectu
speciem sequere ponendum tamen in
dea quod tamen hoc sit ad hoc solus
nisi dei magisterio cognoscit eo quod
in cognoscenda ea est vita eterna
Ergo ad eam perpendit de primo
non posset videri in via consideratum
tamen contra illud psalmi non ventum
consideravi omnes filios hominum
et spiritum de hominibus tamen habet
nec obstat illud Jeremie xxxvi Ecce
deus magnus vincens scientiam
nostram quod cognitio divine ma
gnitudinis bonitatis et sapientie dei
per nature non sit nisi per gratiam reve
lacionis divine Unde Augustinus super
Johannem deum ipsum nullus cognoscit
si non se indicat qui novit in
dicavit se quippe deus aliquibus
hominibus nam quadam cognicione
ad cognoscendum per hoc quod
hominibus lumen racionis
impedit in quibus bonitatis et
sapiencie ipsius aliquid relucet
vestigia per illud quod scribitur
ad Romanos primo quod notum
est dei manifestum est illis
et secundum beatum Thomam in tri
tate de spe eadem verba
apostoli exponentem quod cognos
cibile est de deo per racionem
naturalem manifestum est gentilibus
hominibus deus enim illis re
velavit per lumen racionis
et per creaturas quas condidit

nam invisibilia ipsius ut ait ibidem
apostolus a creatura mundi per ea que
facta sunt conspiciuntur // Ista tamen
cognicio insufficiens est quia tamen non ipsa
creatura ab homine perfecte comprehendi potest
non mirum quod homo deficiat a perfecta
dei cognicione quia virtus cause
in infinitum excedit effectum
Unde Job xi scribitur forsitan
vestigia dei comprehendes et omnipotentem
usque ad perfectum reperies // Ex huius
autem cognicionis imperfectione consequens
est ut homines a bonitate descenden-
tes diversimode errent circa dei-
tatis cognicionem secundum quod plus vel minus
recedunt vel proximant / Unde de
quibusdam scribitur ad Romanos i° Evanu-
erunt in cogitacionibus suis et obscura-
tum est insipiens cor eorum
et mutaverunt gloriam incorruptibilis
dei in similitudinem ymaginis corruptibilis
hominis volucrum quadrupedum
et serpentum / Patet ergo quod non
aliunde procedit quod creatura plus
diligitur creatore aut quod pro
creatore venditur creatura nisi ex
imperfectione cognicionis // Nos autem
quia medium per creaturas deum cognoscimus
non solum in lege veteri per figuras
et scripta moralia agnoscimus
sed per filium suum manifestatam [illegible]
que nobis necessaria ad salutem notitiam
de deo habemus et ideo expedit
ut presumus superiores gentilibus
et iudeis in divinorum cognicione
sic simus spectabiles nedum [illegible]
sed eciam exemplis in tenebrosa [illegible]

ut sic luceat lux vestra coram hominibus
omnibus et glorificent patrem vestrum celestem
/ celestem // Itaque sicut iam habeas certam
operis vel temporis cum militare
te semper oporteat / Unde cum contra dyabolum
et angelos eius sine armis spiritualibus
que sunt fides spes et caritas tibi con-
veniat dimicare ¶ [illegible] sic per
fide completiva est ut virtutem quis
tibi auferat quin a fide te avertat
vel ipse confundat / Cognosce quod
supra gentiles et iudeos deus tibi
per filium innotuit perpende que et quan-
ta tibi / sic fide et unde spiritus sperari
de retribucionem in celis prescindamen-
sic datur principio // Apostolus quod iuxta
sapientes consilium quodcumque potest manus
tua instanter operare / omne enim
tempus tibi impensum requiretur qualiter
sit per te expensum / itaque in quo adhuc
que potest manus tua operetur quia
nisi operatus fueris virtutes destitu-
eris enim enim est mater virtutum
et fomentum virtutis [illegible] omnium
virtutum et [illegible] / Enim pure
[illegible] est et omni hore sepul-
tura / Ceterum operaris iusticiam
fuge iniquitates nescis enim tempus
quo adiudicandus rapieris / Sed
autem sicut fratres ex ad predicandum
premiserunt deo merite recipiet
quod quem operis sed dissolucionis non me-
ruerit sed bona non scilicet sed non
tutus sed vivere ad agendum virgilias
Sed fratres ex nichil bonum ad com-
parandum distincti iudicis attulerint
tibi medium in instantes sed erunt iusti
distincte iudicabunt // Sed fratres

de domo dei

qui de dono dei fecisti prostibulum
de templo sancto dei habitaculum
diaboli de membris // Christi membra
meretricis / quid facies tu pollu
te tu contaminate // tu spurca
le pectore pleno / cum sperare po
teris quod ab eodem sanctorum collegio sepa
reris quando ira agni ad iudicium veniet
cum demones ut te precipitent pre
cipites [illegible] catenatum
assistant / cum steteris apud [illegible]
tur / quid facies quod nec oculos
levare pre multa ignominia et confusi
one nec quicquam loqui pre tremore
ne quoquam aufugere pre timore
sedentis in throno valebis // quid
facies tunc cum tua conscientia te pa
lam accusabit peccata tua testifi
cabuntur contra te // quid facies miser
quod de diversis amoris iocunditate
et bibisti vinum libanum et sapi
ens gratie post amplexus mulierum
surgant in die tua et opprobrium
tibi cum necessitate te protegant
vel pallium alicuius iudicis abscondat
/ quid facies cum in tanta strictura
in ullam partem tua sed [illegible] quod
re contra te iudicium [illegible] sed
expectes / Sed adhuc semel loquitur
facies in [illegible] certo
certum sed sensus [illegible]
angelum quo rapiaris ad districtum
supreme dei iudicium [illegible] quare
cum per [illegible] tua stant opare
non [illegible] apud iste
vos quod [illegible] / opare / [illegible] studi

ose catholice et devote operare
velud miles bonus Christi quod si be
ne Christi miles fueris premium mili
tie habebis quod est vita eterna
consequeris ¶ Ad quod nos [illegible]

Sermo lxxxiiii ad laudem sapientie dei de
contemptu mundi

Risum reputavi errorem
et gaudio dixi quid frustra decipe
ris / Ecclesiastes ii ubi translatio habet risum
reputavi amentiam et iocunditati
dixi quid hoc facis // In verbis istis
dixit [illegible] et sub [illegible]
[illegible] et supplicio [illegible] ipsa
[illegible] Salomon attestatur et ideo
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] non aliud [illegible] inspiciat
nisi vanitatem aut penalitatem
vel [illegible] et eo [illegible] risum reputa
vi errorem et gaudio dixi quid
frustra deciperis / Quia et magni
[illegible] gaudium [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] singularia [illegible]
[illegible] tamen bibe vinum libanum
[illegible] ut sa
[illegible] [illegible] cibaria [illegible]
[illegible] conquirere plurima [illegible]
[illegible] exquirere [illegible] age
tare amatoria [illegible]
venerea // [illegible] exposui que
[illegible] oblectamenta [illegible]
[illegible] se [illegible] dum
letari [illegible] qui mox ideo quod bene
se habent [illegible] et risu
bant [illegible] quia risus
dolore miscebitur et extrema gau
dii luctus occupat Proverbiorum xiiii / gaudent
quippe ad sonitum organi ducunt
in bonis dies suos et in puncto ad infe
rna descendunt / ubi experiuntur

id momentaneum et transitorium mixtum
quod in mundo delectat / eternum
bonum quod emittat et non iam fuisse
in mundo refrigerium mereatur nec
gaudium verum sed umbratile et va
num / comparare ex credat esse gaudium
acquirendo divitias et superflue agrum
agro et domum domui coniungere divi
tias augere / potestatem extendere
aliis preesse honoribus et excellentiis
ceteros antecedere. Istud tamen
simile est gaudio puerorum papilio
nem sequencium / Sicut enim pueri
a papilione iam huc iam illuc
volitantem decipiuntur / cum ut ca
piant et cursum quasi conclusi esti
mant esse dum se comprehendisse pu
tant amittunt et evolat suspi
ciunt quod tandem post labores et
corporis molestias per plurimas
et si eum deum comprehendunt comprehensum
tamen quod cogitaverunt nichil se ma
gno labore cepisse perpendunt
/ Sic avari cupidi et superbi que
rentes divicias honores et excelle
ncias sequuntur et imagine
one et corporis laboribus tendunt ut
ditiores et clariores aliis videantur
sed post fatigas innumeras et si adepti
sunt aliquod estimabant in morte non
nisi umbram se tenuisse comperiunt
et frustra se tota vita quasi multis dies
cursu certasse. Philosophus inquit
vit et si sapientibus ut ait sapiens proverbiorum xv
gaudium est stulto stulticia. Sedare
victor tamen erit penitus stulti

perfectione ut quamvis stultus est in palpa sit
sapiens comprehendens / Non ergo mirum multum
pensent divitias et honores. Sicut enim
gaudium pueris cum album in hamo [illegible]
sed mox amaricat cum aculeum sen
sentit / Sic gaudet puer quod eius
quos nesciunt regere ascendunt
qui non nunquam precipitati colla fran
gunt / Tenerant siquidem superbissimi
Salomone quamvis ut legitur Ecclesiastes ii dicebat
quibus non denegabit a deliciis affluerent
ut ego / qui in de gloria sua non fuit [illegible]
aptus [illegible] libris ymo pro eo quod
gule et [illegible] vacavit a deo [illegible]
tem pro venereis amore carnali
necesse et [illegible] suam fecerit operibus ma
culavit vir de quo legitur Ecclesiastici xlvii de
dicit [illegible] gloria
sua et omnibus aliis potentis et [illegible]
factis et vermis i Machabeorum primo
hodie extollitur et cras non invenietur
quia conversus est in terram suam et cogitatio eius
periit / Sic ergo gloria malorum sit velud
umbra ubi remanebit gaudium in
piorum potentum quod cito [illegible]
post delicias tormentum et cruciatum
Ubi ergo sunt principes [illegible] et
Vespasiani et ceteri mundi potentes qui
[illegible] dies
in gaudium [illegible] ne forsi
tan [illegible] morte mutetur [illegible]
[illegible] iudicio [illegible]
[illegible]
[illegible]
habitatio / [illegible] sit enim [illegible]
et [illegible] vobis quam alios [illegible]

alios contempsistis, aliorum res atte-
nuastis, occupastis aut distraxi-
stis, quod alios supplantastis, quod non-
nulla per fraudem, alia per calumpnias,
alia per tyrannidem, alia per usuras
filiis ac nepotibus vestris cumulastis.
Flete non tam mortuos vestros sed
vos metipsos et filios successores
vestros et imitatores, pretium vestrum modo
ipsi lugeatis divitias et mala fide
congestas pene absorptas. Prosperitate
quam vitam vestram velut aranee ara-
nee tela brevissime succeditur,
quod exortus est flos et recidit. Sicut dives
cadet ad ima et honoribus secularibus mar-
cescit, et quanto tumidus magis su-
perbit, tanto gloria et elatione maiori
tyrannum distringet pena. // Et venerunt
[illegible] vobis divitibus et potentibus prodest
castra erigere, structuras facere,
edificia construere ut ad horam
ipsa hinc oculi contemplentur pau-
peres vel fame et frigore morituros?
Ad quid est utile ymmo
nocivum certitudinem facere? / Desperantibus
vos nichil cogitare / de luxu affluen-
cie et ipse estis corpus et anima perdere.
Numquid enim putatis deum posse
illudere qui vos sopniando contra
[illegible] vestri quod iam luxuriam [illegible]
[illegible] iam inebriari, iam adulari,
[illegible] iam pauperes [illegible]
[illegible] et opprimere nonne [illegible]
ponere / debet illiberos facere
et divinis [illegible] quam iudices [illegible]

placere sentitis esse secularem regi-
num committere / sicut de [illegible]
simulacrorum exquirere / // [illegible]
re / iusticiam non facere / et [illegible]
prohibere / degeneri [illegible]
dere / deum non timere nec reveren-
[illegible] / [illegible] flagicia vel [illegible]
[illegible] in [illegible] committere
[illegible] / sed esse deludere
vos metipsos / [illegible] est enim illu-
sores suos ipse deludet. // Esto
per gaudio eternis amplectimini mo-
mentaneum quod deo vestro [illegible]
[illegible] / per corpore [illegible]
animam et [illegible] corpus [illegible] et animam
[illegible] / gaudete
in [illegible] [illegible] mensure
[illegible] vestrum [illegible] delicie / so-
[illegible] alter [illegible] / [illegible]
[illegible] delectabilibus [illegible] brevissimo
temporis spacio / nam tempore vestro
[illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] / epulemini [illegible]
ebriemini ut [illegible] et [illegible]
[illegible] augeatis / non enim post
mortem vestram [illegible] et [illegible]
habebitis sicut dives qui cottidie
epulabatur splendide in [illegible]
[illegible] guttam aque [illegible]
[illegible] nec habere
petiit / [illegible] tempore
et tempore illa [illegible]
[illegible] iustissimi / iudices colligat
[illegible] et magno die iu-
dicii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]

dyabolo et angelis eius / Et vnus qui
sapient et intelligent anan-
cupidi superiores et omnes nephi
ac nouissima providerent / Et isti
dispensatum dicunt vltimis in hoc
propter prouocabunt / In quo reddetur
ei sit racio de honoribus et capitulis
de amulatoriis de fictis verbis
de ceteris et operibus de multis et fan-
tasiis consiliis de beneficiis et
potestatibus de tradicionibus de spiritus
et alijs [illegible] / De
inspiracionibus et possessionibus de pompa
et [illegible] de [illegible] et vbertatibus
de [illegible] malo et de [illegible] eius vbi omnes
[illegible] capiebant et in [illegible]
ore in [illegible] [illegible] sed etiam
inferni [illegible] ut sic vel vel
[illegible] // O cor durum et lapideum
cur quare ad deum procrastinas
cur de die in diem emendari dissi-
mulas / Cor mortis [illegible] presto
ad tollendum animam tuam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] iam secun-
dum [illegible] iam de [illegible]
[illegible] pene [illegible] iam ber-
[illegible] [illegible] omnis [illegible] et
ignis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
omnibus [illegible] [illegible] [illegible]
omnipotentem deum tempus est misericor-
die appellate [illegible] [illegible]
et ambulate dum [illegible] [illegible]

prudencie / [illegible] [illegible] [illegible]
et non [illegible] nolite [illegible] [illegible]
plus in [illegible] diuicias [illegible]
aut nolite cor apponere [illegible] [illegible]
et argentum nec bonos nec malos
faciunt sed [illegible] bonum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
diuitibus / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sepe non [illegible] in isto diuicias
sed [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diuicie [illegible]
plures [illegible] diuites et potentes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
// O quam omnis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diuicie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
diues qui diues [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] diuicie [illegible] [illegible]
[illegible] / non est possessor [illegible]
sed [illegible] possidet [illegible] [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] diuicie [illegible] [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] tanto magis [illegible] [illegible]
magis appetitus diuiciarum [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] // Et

Vendabit boream ilico consolatorium / nil
parum parta videntur si opera ra-
paratur alios pandit theatrum
¶ Tercio quia divicie temporales sicut
multe aspiciuntur afferunt miserias
adducunt paupertates ingerunt [illegible]
et relinquunt mendicitatem // Sic contemp-
nebis omnes mundi glorias et grandium
honorum reputaciones sicut temporalia af-
fluxerunt sicut potestatibus nec plus [illegible]
nerunt sicut fortuna [illegible] nobis [illegible]
/ Sed comparacione [illegible] plena sunt enim
tamen [illegible] sicut per orbe toto
[illegible] magistro [illegible] olim
allexandri macedo [illegible]
volavit aut sapiencia vel velut
palore [illegible] de [illegible] fuit non
thezauri persone [illegible]
auri vel argenti confidamus / Sed
in tribus [illegible] nos aut in
nomine domini nostri magnificabimur [illegible]
tem [illegible] Job quia dicebat / Et
letatus sum super divicias meas [illegible]
[illegible] plurima reperit manus
mea [illegible] in tribulis [illegible]
[illegible] Job xxxi° [illegible]
divicias gloriam [illegible] gloria
[illegible] et abraham [illegible]
xiij° erat abraham dives valde
in possessione auri et argenti [illegible]
patriarche reges sancti et principes
in mundo [illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ Secundo debemus hic
[illegible] divicias spirituales magis

celestes et multo amplius super cele-
stes et que sunt spirituales divicie
[illegible] vij° divicie salutis sapiencia
[illegible] et timor domini ipse est thezaurus
eius / sapiencia [illegible] que sunt superius
[illegible]
bonum et malum discernere [illegible]
[illegible] a bono malo [illegible] eius
[illegible]
[illegible] habebimus et habundanciam di-
[illegible] in nobis divicias plenum [illegible]
[illegible] gloria et divicie in do-
mo eius hec est [illegible]
divina [illegible]
[illegible] divina [illegible]
[illegible] gloria et divicie [illegible]
[illegible] potius gaudium quod [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] gaudium super [illegible]
[illegible] divicie pertant [illegible] bonis
[illegible]
ut ex habundancia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] // celestes [illegible]
[illegible]
[illegible] diligunt [illegible]
[illegible] laudant
[illegible] / super celestes [illegible]
[illegible] magnificentia [illegible]
[illegible]
[illegible] / Ad has itaque [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] celestium // [illegible] nos [illegible]

Qui confidit in divitiis suis cor-
ruet. Prov. xi. Augustinus habuit
servum homo unde et videlicet sicut
in necessitatem haberet et volu-
erit vero extra suam alienam non est
divitis sed illo. Item Prov. iij. et ideo
si divites habent divitias ut non
habeantur ab illis et respiciat animus
ipsius in eis de vilitate divitiarum ut
non sit ille vilitas. Perit enim
superbia hominis mundi. Et sunt et
acquirit ut tamquam fidelis servus
dispensator quem dominus digne deus
possit id perfectum dispensare debet
pauperibus misericordia eius manum in se-
culum semper aliquorum fratribus erit tamen
sine causa per fortunam eius quam
divites tenent in regnum celorum per-
venire. Contrarium vero qui vo-
lunt divites fieri incidunt in tempta-
tiones. Item ad Tim. vi. Augustinus
amat divitias semper non capi-
at eas ex corde. Cui quod gloriatur
in divitiis gloriatur et quod confidit in divitiis
confidit et spes in mortem spernit vitamque
non commovetur. Contra apostolus ad Thi-
mo. vi. divitibus huius seculi precipe non
sublime sapere neque sperare in incerto
divitiarum et hec nisi ut nimium
periculum experimentum quod confidit
in divitiis corruet vel in divitiis
appropriationem mortis etiam timent
et ideo debent si confidunt quia
si per rapinas possunt sed per dolositas
sed per usuras sed per ypocrisis aliorum
modos in pessimos consequuntur hic ipsi
eorum divitiis sed sub pretio donec
reperiantur vel salvantur vel perierunt

servane debeant si fraudulenter recepta
quia non habent tamen illuc et ubi
plene restituendi. In fraudulentis
assumunt nisi admonitione quod audiverunt
stannum de tempore et amici et pro
pauperes damnationem in testibus de
suis bonis, divitias puniunt tamen
acquisitis velamine deserunt veri
pauperes et terrena et habitudinem
dicunt premunt ut magna accipiant
dispensant temporalia ut accipiant
eterna si vero non habent habundant
tribuant et nichil habundabunt ut
[illegible] cum bonis et coagulabitur
dabit deus in tempore ipsorum eorum quo
eius divitie non perit. Et ideo in
tempore thesaurus in terra colligunt
ubi nec erugo nec tinea demolitur
et ubi fures non effodiunt nec furantur.
Cum homo dormierit non feret
divitias secum neque descendet cum eo
gloria domus eius. Job xxvij. Legitur
dives cum dormierit nichil secum
afferet. Quod ostenditur libro quoniam xiiij
moralium sic ait. Divitie vero nunc
durare non possunt quia pollice quorum
venerit deserens aut ille eas
vivens deserit pereunte hic vel
ideo quamvis vivens perhibet
hec divitiae perditi quia terrena
fundo amicitiam largiendo sua
ultimo ipse nisi retinendo perditur
unde cogitantur propter quod semper
habent agendi nobis est ut nos absolute
pertineamus in bono pendentem aliquam
tempore moriente possunt divi-
tes quod sunt dicti propter pauperes

nam deus voluit quod aliqui essent
pauperes et aliqui divites ut illi e-
lemosinas reciperent et isti pauperibus da-
rent ut per istas virtutes proficerent illi o-
rando isti dando / abusio quarto est
dives sine elemosina quia superflua
sua egentibus non tribuit nec the-
saurizat in celis sed in terra ubi eru-
go et tinea demolitur / Et propterea cogitet
futuras miserias quas amatoribus
divitiarum iniuste [?] ... quod
ostendens Jacobus apostolus dicit a-
gite nunc divites plorate ulu-
lantes in miseriis vestris / numquam enim
dives caret miseria quia istas
stimulat timor, comminus vexat
cogitatio, ingens vero spina molestat
eum si non auget divitias reputat
se minui, timet, nichil videt
nichil audit nichil cogitat nisi
aurum vel argentum, certe timet fures,
certitudine latrones, certitudine insidias
suspicatur, abhominatur dolos, alia
timens timet insidias domesticas
pavet traditiones / iam heri iam
aliquem suspicionum supreme pabulum
tenet quod claudit nunc clau-
sum se credit / et reddit et re-
cludit cum clauserit se perdere
tepescit cum hora [?] ...
domo quasi fures quasi ignem quasi aliorum
pravitatem meditatur, ecce plura.
Ecce quod auctor divitiarum
... [?] habet timere
ne ... vel palpitet et ideo hoc

solum divites habent iterato quod elemosinas
faciendo deponunt in celo. Quinta
causa ... relicta ... [?]
... et ... [?] evanescunt
divites itaque in divitiis non confidunt
nec ... [?] a divitibus
sed superbie v. quomodo ... [?]
quod nobis ... superbia quod divi-
tias iactanciam ... omnia ...
... abiciunt ... [?]
eo quod multiplicat non sua ... [?]
aggregat ... [?]
quia ... [?]
calumpnias tyrannidum ... [?]
rapinis suum augmentat ... [?]
Cum ... non ... divi-
tias ne dispiciat ... [?]
omne ... [?]
... [?]
... [?] perire
... [?]
... [?]
... [?] Septima e[st]
... [?]
quia ... [?]
ad ... [?] optima
... [?] divites
et divites ... omnibus bonis habu-
... [?]
... [?]
... [?]
... [?]
... [?]
... [?] esse
... [?] divites
... [?]
... [?]
... [?]

psentem ubi diues cum pst / atq
diues sit ubi paup est qz pau
p'es raro nouis dimitte sen
der'i diues sit paup ipsi ut
possit dilata uel dimitte r pau
per ipsa acquirat celeste diui
cias ut dum sui conf' thesauro
sup aurum et topazion preciosioribus
possit abscondi est enim de paup
tate breue sola tu'se paupertas
c'lue miserie / homesta g'o res e
leta paupertas alienata h'ed
multis periculis diues aspe r q'i
modica h' ipse dicas delecta
uocata multo plura h' tamen
ta aliis liber e paup et immis
ueris enim nescitur qz ubi multe
sunt opes ibi multi qui comedunt
et opes ubi sunt omnes u' q'st
eas qz erit diuicias con
possessorem qz ternit diuicias con
ho spus pu'ltis qz b'eat
consolatorum exigent qz p multis
possidentur tollere siquidem diuites
medi timet homines h' hominibus
eui poeta ammal sic pertes ar
genti uaspula puri ores iter
aggressus contum gladium h' ti
mesties / et mot' admirantur trepi
dabis ammdinis umbram / can
tabit vacuus coram latrone uiator
et hoc h' de philosophica c
solatu / ita quam unit contra siste
dum qz p timoris sit bibe hum
cullem vacuus uiator ibrisses
corum latrone secum cantabit et sit
dit o psperitas opum mortalium
beatitudo quam cum adeptus fuis
securus esse desistis / hinc aug'

us' q fess' reuelat qz cuspicies p uicu ui
dit pauperem mendicum potantem atque
letantem et ingemuit loquens ad socios
meos omnibus conatibus ubi laboramus ui
si ullo aliud nisi ad securam letitiam
puenire quo nos ipse mendicus pre
cessit et subdit ille letabatur ego an
xius eram securus ille ego trepidus
/ h' securitatem plus deceret / paupertas
e ordibile bonum / saciatus mater cu
rarum remocio absque sollicitudine
semita serpue repatrix negocio
sine dampno ilectubilis possessio
possessio sine calumpnia / certa fortuna
sine sollicitudine felicitas h' ille
bonum eius e esse pauperem licet
ordibile quam propria pertris cum ome
deat et u' uli ut bti pauperes spu
quam ipsorum e regnum celorum h' ut tamen
et xps uos cum esset diues omnibus ipsis
assumpsit et ostendendo signum pro
sumpsit ita ut cum consummauit
sum in terra omnis cum sibi ostendit
p huius tamen obediendo patri usque
ad mortem et pertractando regnum celorum
pauperibus comparauit et licet non sit
et sic semper bonum esse licet ordibile
multis paupertas eas / predicat anud
ut liber in quodam h' mone
de uactabilis dum sit dicebat nasci
bris filius dei elegit qui fuit
molestiis eum qz nullis i paupe
dum e esse de aliis / h' mo tale
iudicium mundi aut ergo iste fallit
aut mundus h' diuinam illo se fallit
apparentiam multis g' bellis et peccatis
quod ipse elegit itaut sic aliud
doceret uel predicat alio tamen

a seductore tacendum. Hec idem in
alio sermone. In celis omnium bonorum
sufficientia. Sed paupertas non recipiebatur
in terra predicta habundantia et propter habun-
dantiam et nesciebant hoc pretium esse.
Habent quod filius dei qui crucifixus de-
scendit ut eam eligeret sibi et
nobis sua estimatione faceret
preciosam. Ex quibus patet quod errant qui
volunt deicere paupertatem Christi et propter
te debent tu omnia relinquere propter
deum sicut monachi qui existimant mona-
sterium et pauperes prosperitate. Unde
beatus Jeronimus epistola C xxxiii loquens ad
Nepotianum ait. Ex sermone monachorum
nullus atque periculis salvatore me
paupertate prosperitate sed michi fratres
sit et ipse post Christi servus divites et spiritus
apostoli gloriantur quod omnia dimiserunt
et secuti salvatorem et certe Petrus
retia et navem nichil legimus eos
dimisisse et tamen testimonio summi
iudicis commendantur quod se offeren-
tes tota dimiserant que habe-
bant hic ille // Item in condicionem
divites et divitum spiritualiter valeat
nullatenus thezaurus bonis consideri
tes quoniam qui considerant divitias eorum
et intelligite pauperes ut vos
divitias acquiritis / Vobis enim
sine comparatione sed pauperes sunt
nec sine regnum celorum debetur
testimonio veritatis / Ad quod nos
perducat qui manens semper
dives unus assumere paupertatem
pertinet esse vigilis dei filius per secula benedictus amen

~~Sermo cxxxiii de sapientia ad clericos~~

Curam habe de bono nomine
Eccli xli. / ~~De clericis cura hic~~
de libro / De scolaribus de bono na-
gestio / De agricola de agro et de se-
mine bono / De milite de omni ta-
bernaculo mundi. Sermo scilicet aliud placet
et bis pro / De mercatore qualiter
adiciat aliquis thezauro tamen magis
curam habe de bono nomine / Bonum
autem nomen est effectum ubique hic nisi
is qui hic scilicet fructus et rectus et
constans venerabilem et timoratum
doctum vel scientiam sed sententia tamen
doctus fide probata conversatione com-
mendatus exemplarem et statum fide
propter requiritur vita quod sibi fida
Christi non est super edificium non potest
nisi non est impedimentum placere
et prime fide populi est deo placere
ut ait apostolus conscientia bona
verbum requiritur ne trepidatione
conscientia non est et timorata ne
scripsi scire capite et verba ubi non
sermonis ostendat / Doctrina vera
et que ostendat / Doctrina vera
requiritur quia ponit bona doctrina
dubitationem quod xiii sua falsa in
inscribit et superioris / Tertio sequitur pura
requiritur quod prius precipit verba
sed non perstringent ubique opera
dicit dei sapientia et veritas dicit
scilicet luceat lux vestra coram hominibus
et videant opera vestra bona et glo-
rificent patrem qui in celis est // Quantum
ergo ipsa specialiter qui dixi ad ha-
bendum nomen bonum quod est necesse
huius quoniam evangelii periculosa quanta
prima orationis requirit / Et ideo

volens habere nomen bonum dz
hre fidem vnde dn aug de
fide ad petrum cap p'mo apertam
et auctas q sine fide ipo dz
placere deo fide namque e omnium
bonorum fundamentum fides e hu
mane salutis inicium sine hac
nullus pt ad filios dei nume
rum puenire q sine ipa nec in hoc seclo
quisquam iustificacionis graciam conseq
ue et in futuro possidebit vitam et
nam 7 si quis hic no ambulauerit
p fidem no perueniet ad speciem et
sibi dz sine fide oe labor hu
mane e cass[us] id aug[ustin]us li[bro] y de
bn[e] fides catholica proice
hoies salutis venis eluuiat in
finos curat cathecumnos bapti
zatos curat fideles iustificat penitentes
fit fideles iustificat penitentes
reparat iustos augmentat marti
res coronat virgines 7 viduas et
coniugales casto pudore conseruat
clericos ordinat sacerdotes consecrat
celestium hereditate cum scis angelis
collocat h[ec] ipe / sz q fides ne
pe illa de qua loquitur aug[ustinus] fide
xxvi / In eius ia te verbo credendo
credo credo sine quid dic et
fides e / qr dicat sine nulla non
agnos no credie / pz go q illis
h fidem hent tam q quod ore
consiunt ope confirmant 7 sicut si
recte credunt m[ihi] utant so
haunc aquila hye dedit pro
tempore xpi filios dei sic q ore
dicunt vnde eius / no dant illis q
credendo demones ymitantur.
videm illi credunt 7 contremiscunt

vz credo i xpm vim credat i deum
sz dicit credo deo sibi fallus sua
qualit deum colere q dya consiunt cum
deo diffiglas cum dya collig / non
concordant ppe sunt corpus 7 adhe
rere ipm et quibo xpi adhcliat
non sit ad tamen vbo deu obliga
dyao 7 fuit xpi / reddit i quo fran
ditu / fidee quod p opias cogitet
sit / reddit ips adquirendum / aliter
conmy q aput deum ista no valeo
equalitatem / vmo ne munitum
nec corporis opus in mala nec
tamen timore sit pena quibo duiam
pfessione dz debent qo despet in
sic tamen / nec salutis stare quo
operacoes ipius valeant laboran
tium / hec vero q cum fidem repu
tamus magni q no in ambulant
q rn ultis ambulant / Iustitia sic
q in vita sic scitudinem adulterin
cum credati deo die sine dubio
qui sit catholicus vero q baptisatus
credo / sed scienda sit credit deu
ut assentit cuncto sunt me
bricacionis / cum de exemplo de sunt
latum periculum sit credit deu cum
tamen sua bestia ops conuert iurene
tres unquid ci ei credit deum
dya voluntate sine 7 sit ipius ab
suo inseparabili ut comparacione cum ma
gis e deo debeo ob ymurne porum
cum deo hoc q sibi bestias sit cui
subiecit subiecit subiecte dis omnes
flamma 7 lumina pena / volunt
ecclesie 7 spiritus mei q pambulat
seruitus mali 7 qo primum dt
imp qui debeat duratione qui

bes duxit ad victimam et vestit in
ser quod de periculo anime sue agitur
In quot iniuncta hominis qui videntur
ex honore vel veteres perit ipser
core suo, quod tollerabilior fuisset
pena si non agnouisset quod velit
respuit fidem catholicam ¶ In tergo
potentes tyrannos et homines oppresso-
res pauperum per quia gentes eorum re-
dant in regnum neque presumitur ne
in dicat // In terga tempore vos et
stimus quod filii pauperum et maxime
potentibus dicite vobis quod eos ignorans
peccatis eorum habeant vos in
dampnum esse super papa dei et vitulo
dei per papam dignitatem sua glori-
antibus diceat // Ut filii abrahe
estis opera abrahe facite et verum
vos ex patre diabolo estis, sic dicit possum
sui si estis filii pauperum ondite
opera eorum, unquam enim tangit
sitatem et fidem pauperum viduas
opprimere pupillos calumpniam facere
loca polluere bona eorum distra-
here et pro suis vsibus adaptare // Item
ecclesiasticus dicit non timere homines
non benefaciet quod opprimere pauperes
sunt supplicare, vos opprimere fal-
sitatem colorare iusticia a ven-
dere aut non facere quod non tradere
et sic ille opprimere iniuste vel
unus vos dicere quod fide tenere est
omnia simulatione agere et conscie-
nciam quod placeant deo et honori esse
nolle de malo augere bonos non

timore, malos amare / adulato-
res diabolus pessime / confessores pe-
nitentes propter nulla absolutione vel
dispensatione adeuntes vel aliis prec-
tantibus cecos et surdos ydiotas
pupillarum quod est amico similes
sententiis agitent adulatores
et simulatores et [illegible] / Nemo
debet viua elige / episcopos
decanos plebanos et alios pre-
lates eorum ignaros bubulos la-
pides meretrices viuos et scribas
per dignos et luxurie deditos depo-
nere et ponere et indignos eciam
stare quod non est dignus ut esset
magis punitus / prelatus qui per
voluntatem suam talis constituit
constituti indignos peccata suorum
constituit parentes effeminatos
indignos ¶ Ex papa dei qui
[illegible] quod presentat
ad curam eorum vel officium malus
personas iniustas presto ydiota pro
personis [illegible] nam
legis ... formo presbitero / nam
per nullus potenti velit sedens
vel sepulta animo tam sunt
ponere quod papa dei pro maiori
regimine presbitero seditiosus et simu-
lans homines et [illegible] vitiosos
et clamosos animo multitudine
esse superbus / procul dubio ipsi
dampnaret fieri iudicem hoc quod
sit ecclesiae enim [illegible], vnde
potentes potest tormenta pa-
tiet ¶ In tergo aduocatos et man-
datos sibi ... credat in deum

Hi dicunt credi cum obsequio
dyaboli mancipantur. Hi tales domine
et ipsius cum secum non colligunt
sed dispergunt, cum avide ad dispensa-
tionem ecclesiarum accedere properant
ut alienarum animas non absol-
vant, cum non veniunt ... [illegible]
dere alienos de corpore de
tempore de rigore de animabus et
perdere, cum libenter [illegible]
horum boves [illegible] ipsorum corporis
ad relevationem [illegible] sacra-
menti / Est ne istud [illegible]
quod domino placeat? / Corruptionem pro-
bita [illegible] [illegible] / contractus
immunda, [illegible] [illegible] / hoc
[illegible] plurimum domini diligere / dei
non timere, homines non erubescere
[illegible] ad [illegible] se orna-
re [illegible] [illegible] affectibus
[illegible] [illegible] corrumpere
dolo aut fraude castitatem
pulverizare / [illegible] plenum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] genere [illegible]
[illegible] [illegible] omnibus [illegible]
se facere / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ornatibus
[illegible] verbis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] vel [illegible] aut
[illegible] loquuntur [illegible] / [illegible]
[illegible] manifeste [illegible] / [illegible]
[illegible] nemo ullus dubitat
quod [illegible] [illegible] opera dyaboli quod [illegible]
[illegible] de [illegible] dyaboli ¶ In tertio

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credunt
quod [illegible] Christum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] allegant exigunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opprimunt [illegible] sine
pena dimittunt viduas et orphanos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pauperi [illegible] [illegible] justiciam
faciunt / [illegible] potentium horum [illegible]
[illegible] [illegible] judicant magnum et
alterum parvum / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pauperes viduas orphanos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amplectuntur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] portione
[illegible] [illegible] [illegible]
In tertio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] dicunt quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ledunt deum et proximum. Primo offendunt
eos quia ut ait beatus Jacobus in canonica
offendens in uno factus est omnium reus
et obligatus. Incitatis furibus et latronibus
spiritualibus deputantur. Dividite igitur
fures raptores calumpniatores et
male congesta tenentes quia non vestras
dum sed vos ipsos. Nam Christus venit
vestri sed precium Christi remedium respi
cit pro presumpta adiuncta aliena
tenentes nisi admonitum aliena
prohibitis nam non dimittitur peccatum
nisi restituatur ablatum. Item nempe
alios possedimus alios flamma
ignis alios gladius per medium
scindendo dimovet et aliena
restituant. Mors nimia est vita
minatur. Judex districtus ad pleniorem
per scilicet peccatorum proprie compellit ubi
iuste iudicabunt et pie falso iniuste
petiverint dampnabuntur. Et tamen
concupiscentes fures sunt contra deum. Nam deum
offendunt et proximum ledunt fidem frangunt
contra legem dei et legem proximi
contra iustitiam committunt. Parce igitur
a criminibus committendis. Iniusta a punire
retinent quod iniuste per illatas etc. et breviter
pax inter omnes latrones et raptores
vendicant ... quasi credat in
quodam dicere vel credimus sed illud
scriptum mediare volunt constituere
non possit divinum vel aut negant
nisi ... legitur adam
... non ...
accipit ... non ...
nempe ... prudens non nimis tamen
... iudicat quod proxi
ke meliora ... ipsum non post
tergum ... Qualiter ...

horum in presentem ... et per
dicta agentem ... appellabit
eum dicat ... duobus
... ad
tradat ... ad
... non
... sed ... fide
... in verbo ... tales
apostate ... ¶
Circa 2° quod attendendum nomine boni
... constitutio et timo
... verbo
... nec ... servanda
nimis exorbitet sed semper ...
... Hugo libro 1° de
... capitulo ix° ... bona ...
... et religiose templum salomo
nis et religiose ...
... angelorum
... anima
... liber ...
... amenda
... in qua ... omnibus
... gravis ... anima
... ad parvitatem
... ad ... et ... ad ...
... Hugo libro 1° de anima
capitulo xv. ... templum ...
... constitutio ... obe
dientia per devotionem ... pro ...
... per ... constitutio
... pro dispositione ... ille
... bona constitutio
... templum dei ... constitutio
... que ... ille
... bone constitutionis ...
... illa ... constitutio
est ... amicus ...

pspexit / inimicos minime psequit
et psecutus patiet adusa sustinet
magnus et spiens benivolentiam ex
hibet / non wlt dictum aut fcm cap
ne / no wlt laudem aut alti diffe
re / impendit pietate exhibet
humilitatem / no erigit pspere nec
sternit adusis / reddit malu pro malo
reddit / peccatorib compatit supra ga
det sup unus corde lacrimatur
non quert puatum tra nec forsitan
ibi erat ex sursum i celo / no dimicat
male effectus habet / no honores
p ymmoderatu labore ascendit
nichil alienu retinet / no patit
interdu minimam apud se mane
nisi minime distrahe se in alios
pius iudicat / de speciali aliis
os lingua minime relaxat / non
wlt scire de aliis nisi bona / no
delectatur i spu nec de habitate co
gnovit libertate et virtute / no cogi
tat nec facit quod malum / adim
tatur nec facit quod malum / adim
[illegible] no nocet / i bucce
reprodit / scriptura cordis custodiunt
habet / loquitur qui finales di
via q ft i medio sue superbia
vitae sue / ex concupia oculorum
aut carnis pirpendit / tm tnat
ut pgatu cor habeat aliorum
pistena mala / tu posseri
nonne videt aliorum p plus et ne
phas altus sedes qre tuos dim
ene anhelare tunde compre
id caritas revoluit / ep p dist
hoi p summum mdi huent
av ad sue destinata patitur
Dr ante male psciencie et
Sapiencis etiam in cibatum p

rebus pessimis / gaudet assidui
cythare deditur i bonis terrestribus
dies suos et insuper nescit quod cito
et quasi in puncto ad inferna descendet
vidit iocatur / fugit tristitia / querit solacia
/ vetant [illegible] ad locum domum et
[illegible] [illegible] pretiis venit ad domum
[illegible] non attento quod ut aut [illegible]
[illegible] eius [illegible] esse ad domum [illegible]
[illegible] ad domum [illegible] ut tua mali
homo [illegible] ut aut noceat [illegible] presit
ut appareat [illegible] ut agros
agros domum domus per [illegible] et nephas
copulet ut suos [illegible] [illegible]
dispendio ad dignitates honores
et alta [illegible] promoveat ut filiis
vel nepotibus castra fortalicia de
mos pecunias thezauros [illegible]
[illegible] quod alia per fraudes / alia
per tyrannidem alia per usuras alia
per [illegible] alia per rapinas et alias
[illegible] quolibet [illegible] acquisierit relinquat
[illegible] periculo anime sue corpora
[illegible] filios aut nepotes [illegible] ut [illegible]
filios aut nepotes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] bonus [illegible] apud [illegible] et
[illegible] apud homines [illegible]
[illegible] nomine [illegible] [illegible]
[illegible] nomine bonum apud deum
[illegible] apud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] habet
[illegible] bonum nomine habet
/ [illegible] [illegible] [illegible] laxa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

videtur cum de [illegible] magis [illegible]
ad [illegible] de [illegible] magis [illegible]
[illegible] [illegible] nam [illegible] minima non
[illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lo 3o de [illegible]
/ [illegible] dei [illegible] esse
et [illegible] per [illegible] non [illegible] et
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] nam [illegible]
non [illegible] [illegible] de [illegible] quod de [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod debeat sibi esse
non apparet quod debeat sibi esse
[illegible] / [illegible] [illegible] quod aliquis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] ut
[illegible] se esse dignum ex gratia dei
[illegible] [illegible] [illegible] de lege [illegible]
[illegible] [illegible] dignus [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] nos [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non est / et
[illegible] [illegible] se reputare
[illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] non [illegible] [illegible] quod
[illegible] indignum / nichilominus
[illegible] periculo [illegible] se re
[illegible] dignum [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] non [illegible] quod ille
[illegible] dei dignum se esse [illegible]
/ [illegible] quod [illegible] malum sed
[illegible] et [illegible] nam [illegible] [illegible]
[illegible] se esse dignum [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] revelacionem dei [illegible]
[illegible] se dignum
[illegible] / [illegible] aliquem [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
ille [illegible] [illegible] celestis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ſibi non eſſe proprium vel ver-
gam et video nec dignum te dif-
finiales. Et indignum te eſſe lic-
time debes et potes utilitatem
tu tu non cognoſcis proprium deſi-
derare habetur et emendare
nolo te indignum diffiniat ſed
ſed tota deligencia dimitte me
te ſummittas quia de indignis
facit dignos et de peccatoribus
iuſtos. Exemplum patet quod licet iuſtus
et ſanctus ſit tamen dixit apoſtolus perfecte
tamen indignum ſic paulus apo-
ſtolus dicit bis in epiſtola ad [illegible]
de [illegible] dei [illegible] / dixit quod
ſed peccatorum primus ego ſum id non
eſt tamen temeritate iudicandi ſed
humilitas non mencienda ſeu perpe-
tracione ſed eſtimandi affectione
[illegible] cum homo de lege [illegible] ſit
dicere dico non ſum dignus ut talem
ſubiectum meum quia puto magis
ſum nec debita contricione con-
feſſione et ſatisfaccione penitentie
niſi in via tua dignetur hanc medici-
nam quod ago acceptare tunc per gra-
ciam diſcrecionem aliquam iuſticia
mea ſive gracia tua parum me ſtrin-
ate ¶ Dixi 3° quod ad habendum
bonum nomen requiritur doctrina ut
ſana ſi ſtatim doctores qui tenent
falſitatem permixta nulla perdita
[illegible] cum generant affectum [illegible]
[illegible] quod utilitate [illegible] aut
falſum cudere vel monetam [illegible]
[illegible] ſuum [illegible] pactum [illegible]
[illegible] dicit et hic eſt aut

libros quos per excellentiam [illegible] neceſſario debent
homines in veritate confirmare predicare qua-
ſi non doctrine non proficit niſi in per-
fecta caritate [illegible] ut [illegible]
ſit orator et angelorum doctor ante
tribunale temporis [illegible] fieri
[illegible] hominum vel os [illegible] cum ſa-
[illegible] ſpondet [illegible]
certus qui labia non poſſit [illegible]
quam non niſi in perfecta caritate predicet
[illegible] nec [illegible] nam [illegible]
[illegible] appetit [illegible]
[illegible] in alta [illegible]
[illegible] tempeſtivi predicatores
[illegible]
aut [illegible] ubi [illegible] docent [illegible]
dicunt predicator ergo doctor ſit [illegible]
[illegible] bonam famam [illegible] cum [illegible]
bonam vitam / Exemplum [illegible]
[illegible] loquendi auctoritas [illegible]
[illegible] vox [illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] propter [illegible] ſalubriore
[illegible] magis de oracione
debita [illegible] de [illegible] profunda
magis de [illegible] de ſubtilitate
[illegible] oracione ſancta [illegible] et
[illegible] magis credit [illegible] ut an-
[illegible] tamen dicat bernardus
[illegible] homo [illegible] doctrina [illegible] / pre-
dicator laboret ut intelligenter
vel libenter vel obedienter audiatur
et hoc ſe poſſe magis pietate oracionum
quam oratoris facultate non dubitet
et orando pro ſe ac pro illis quos eſt allo-
cuturus ſit prius orator quam doctor
tum ipſa hora accedens priuſquam exe-
rat proferentem linguam / ad deum

leuet aiam sentenciam vt cenon
quod bibit et cum splendet fundat
h ipse / Et quod non alii faciunt na
quidam nec dum effecti discipuli vo
lunt esse scripturarum sacrarum magistri alii
non que ad deuocionem attendunt sed
que ipsos magistros ostendunt vel scien
cie curiositatem educunt et subtilissima sup
erflua cum magno tumore proferunt simpli
ces plebiculos simplices confundunt
vt stolidi videantur / Alii licet nec
ffm nec scripture complete audiant
kathedras ascendunt et perplexitu
pyctat / falsa cum veris miscen
tes ipsum non tam sancte et deuo
cium confirmant / Alii fabulas et pue
riles audientium leniunt vt pla
ceant audientibus narrant aut
cetum acquirant narrant aut
anrope que non edificat in cari
ad deum vertunt nec homines pro
ficiunt / pereunt aut stabiliunt
tum hec iam ille exigunt / Contra
quos loquitur beatus Jeronimus primo libro vinum
tuum mixtum est aqua ys. 1 c. sic
ait / Omnis doctor qui auctores scrip
turarum per quos sit homines corrumpe
vertit ad graciam loquitur non ut
corrigat sed delectet audientes
vinum sacrarum scripturarum violat atque
sua corrumpit sensu / Et ambo sic luc
non mediocre peccatum est / Tu hec
tum tale eloquia dei corrupta quod fecit p
illis premissis loquatur quod scribit
audiat que sunt / Ex quibus patet
quod aliqui bono predicatores non au
ctoritate mis vel sinceri sunt tota in

tencio doctoris sed esse ut deo ante
omnia placeat, suam gloriam non querit
sed ipsius aut audientium salutem
Item non debet predicator aliud inspi
cere nisi scripture sacre vel eis consonancia
predicare / Item licet predicator possit
attendere ut sermo suus audientibus
placeat quantum ad edificationem ipsorum
non tamen ut pro ipsis loquatur arbitrio
faciat contra exemplum Michee prophete
qui cum hortabatur loqui placencia
videt Viuit dominus quia quodcumque dixe
rit mihi dominus hoc loquar iij Regum vltimo
et tali predicacione ut ymitentur carent
potentes et nobiles / noluit ei ut
tempendo ipsos vel aliud aliquid derogetur
vel quod obliquis mordeat sed potius cro
penatur nec nisi illa que palliant
ipsorum vicia sed attenuant audire
dignantur et ipsi quod prophetas falsos
secuntur cum prophetis prophetantibus men
dacia nisi digne pertinentes probet
nos sic te fili sed curam habe de no
mine bono ut decias et audias quod
vera et optima sunt / Primo qualiter
quod loquuntur / cum loquuntur / qui loquuntur /
quantum loquuntur / non ei vero toto
medicamento omnes homines sunt
sed firmandi sunt nec modis omnibus
atque idem est firmandus nam aliqui sunt
dicenda unicuique quod non licet ut dicam
mandatis aliqua tacenda / aliqua
minantibus aliqua optime ipsorum et
dulcius / aliqua moderatius tunc sunt tacita
sed dicenda ¶
Dixi in quinto multo ad habendum
nomen bonum requiritur in sacro

exemplar est et via nam communiter
viventium proficiunt vita sua sicut
bona aliis tamen est nociva fama
sua et ideo cum ut aut vitiis
nemo attendit virtutes et prodit
sub modio sed super candelabrum ut
omnes lucem videant exemplum
¶ Hic est primus est precipuum cautela
re firmam animam nostram caritatem
perfecte nam videmus quam scanda
lizari sunt quia superioribus non adhibet
et ita sunt sed caritate christi
et tollat scandalum de medio
sui et vehementer peccat qui non
habeat ad deum perfectum amorem
nec ad se caritate ordinatam
quod vim primus erit alter quam causa
hic et propter ipsum laceratur quippe
nobis lacessit et sic in peccatis
et agnitus precipuum quippe
ipse tamen confidere de perfecta sua
perficit pacificabiliter obsequia nec
curat verba nec timet verba neque
curia et spiritualibus spiritus et talis
neuter tollis et multum per ipse
hic bonis et dicat. sunt videat ante
nam tamen melius et nemo bonum quam
vigentem pro semper valde credidit
agit quod potest tollere blasphemiis ad
oblocutionem non sunt et nostra ¶ Quam
intelligere in ipsis et sine an
pulsate vere, presentem perseverare
semper quis fuit nos et perfectam
et spiritum in eorum fortitudine
tamen pacientia habet patiens et tamen
tamen alium habet cum suspicionem

per ipsam alios corrumpit. Vocat quippe
homo videt que agit exterius, et dif
ficile videt in motibus cordis que agit
interius, et ideo etiam iudicat quales
velit loquentem videntem sentientem
ab hominibus suspicionem. ¶ Ergo si tu fuit
suspectus ipsum estimabit suspiciosam et
perfectam iudicabit. Cunctas si nolis a
hoc suspicionis corrumpere potes audire
cum loqueris, ubi per loco et tempore te bei
nolum exhibeas, mane et item
gratulibus nimium vultum ostendas
nobiles sed convenientibus affabiliter
nobilibus respondeas, senioribus deferens
equalibus condescendas, minoribus preceden
exhibeas, omnibus sis benevolus
nec tamen adulator; Cave ne affectio
alicuius te alliciat ut diligas
illum familiariter aut frequenter; singula
la que ex familiari consuetudine tu
eadem concite per insinuans hoc est
cum proximo aut amor carnalis a
quo peccatum ad te, ut ibi actu
tuo ad verbum ex parte ac uti bi actu
ipse deo sis tunc semper deum sic dete
tuo sis videntibus semper deum sis de te
in sua maiestate et corone cum gloria
dium tuis actibus preciderem timore
semper mortis tuis quod iam tempus
resolucionis advenit; incorpore
semper angelicam puritatem singula quod
agis in spiritualibus intellige; cita tamen
ad districtum iudicium ut tempore
comparens illa die aut hora per prius
recognoscere; Cum eis hominum ultimis
et aut vite gradus incipiendo omnia
¶ Vide qui voluit esse nobis in
caritatem ut esse possit et perfecta

Et tamen illam fieri deo non possis
auxilium sine te misisse pertinent
perdere est. Ne tamen verbo aut
opere offensam facias et si feceris
sine mora doleas et proximo tuo
veniam offenses vel satisfacias
[illegible] sicut mala herba nisi fu-
erit mox evulsa magis invalu-
erit / Sic in anima quelibet nisi fue-
rit reconciliatio et satisfactio sem-
per in peius dilatatur. Et ut finem
vobis [illegible] fuge rumores
vitia detractiones que [illegible]
[illegible] fuge [illegible] fuge sonos
tantos malos qui gaudent in vanita-
tes [illegible] turbas curia que ubi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] te [illegible] superiorem sed in
[illegible] nam si te magnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed melius
[illegible] [illegible] alios te
[illegible] [illegible] [illegible] alios
[illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] tantum
[illegible] [illegible] de [illegible] tua / [illegible]
[illegible] sed tamen semper mediocriter / [illegible]
[illegible] [illegible] caritas ordinata / [illegible]
[illegible] [illegible] nulli [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nichil [illegible] [illegible]
sim possit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
tam [illegible] ne [illegible] in [illegible] / quid
enim [illegible] tibi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / semper

in actibus [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] certo tempore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
tenet statum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] apud homines [illegible]
sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

O nunc desiderabile et no-
bis [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nunc [illegible] aliud [illegible]
ea desiderabile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amplius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sine ultio
[illegible] quietis et [illegible]
[illegible] apparuit gloria sua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sed hoc ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adoptata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]

tamen alia ipsa cum prius in
alia aduersitate consolaretur / unde
qui incipit obedientiam firmius quam
deus tenebatur / corpus est carnis
inobedientiam experiuntur quia unus quod
mo omnia apparet primum hominis plus re
bellare contra ce et inobedi
entia que per angelum fecit deum
hominem quia adamo fecit immuta
mus quod ipse deus homo in homine
est non rebellat corpus spiritui
in spiritualibus et spiritus est illius / Item
destruxit angelos in infernum de
iecit / hominem de paradiso deiciens
fecit periclit / filios ipsius quia fecerant
in multa tempora [illegible]
non principes / saulis regnum abstulit
[illegible] multa
[illegible] / Item frangit iuramenta
[illegible] mandata / [illegible]
[illegible] / confundit monasteria /
destruit [illegible] capitula /
Item [illegible] / [illegible] plans / [illegible]
[illegible] capitulantes
[illegible] / [illegible] capit [illegible] / [illegible]
[illegible] mandata [illegible]
[illegible] / Item [illegible] / [illegible]
[illegible] multiplicat [illegible] / [illegible]
[illegible] / Item de homine
bestiam / de [illegible] bestiale fecit /
Item [illegible] obedientia salus est omnium
fidelium / [illegible] / celos a
perire / [illegible] / [illegible]
[illegible] angelos / [illegible]
[illegible] / Item [illegible] / [illegible]
[illegible] / religiosorum / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] publica [illegible] / [illegible]
[illegible] publica / Item est sponsa
dei / Item est scala per quam celum ascendit /
Item est quadriga qua [illegible] est
[illegible] in paradisum / Item [illegible]
[illegible] / paradisum [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] sancti angeli [illegible]
custodiunt / [illegible]
[illegible] et plante [illegible] / sol [illegible]
[illegible] / [illegible] non [illegible] /
[illegible] / [illegible] /
[illegible] / [illegible] /
[illegible] philomena / [illegible]
[illegible] psalmodie [illegible] /
non est modo [illegible] quod [illegible]
[illegible] per inobedientiam [illegible] /
Item quod [illegible] obedientiam
[illegible] commendabilem [illegible]
[illegible] omne [illegible]
[illegible] propria est [illegible]
non propria [illegible] voluntate
[illegible] / [illegible] est obe
[illegible] / [illegible] capit et [illegible]
[illegible] Item [illegible] de [illegible] ex
[illegible] quod dei filium [illegible]
[illegible] [illegible] ad hor
[illegible] homo [illegible] et homines
[illegible] non habet voluntatem
[illegible] sed [illegible] pro
[illegible] Christus [illegible] obediens
[illegible] per angeli [illegible]
[illegible] nobis [illegible] obedi
[illegible] elementa re
[illegible] obedientie [illegible]
[illegible] obedientiam non [illegible]
[illegible] dei non [illegible] et ideo
[illegible] propria dei [illegible]
[illegible] non habet

respuit are obedientiam per iniobediens
deo reddere prelato et principi ma
gistro pro abbati vel minori tuo
licitis et honestis secundum [illegible]
qui potestati resistit dei or
dinationi resistit alioquin si
abbas precipit ad monacho contra
regulam in eo quod dispensare non potest
velle sicut si prelatus preciperet ad
malum ymo secundum aug. ad frates
humilitas in idolatria sunt quod si precipit
homo contra opera tua deum angelus ut
archangelus hoc tibi preceperit non
credas illi quia nec per se dei filius
bullas / pro nobis hoc papa [illegible]
habent itaque prelato libenter
deo obediens et voluntate propria
mediantibus ipsorum obedias sine
obediendo sine questionibus sine
murmurationibus sine excusationibus
ipsos parvis tristis et salutiferis
voluntati / statuit merito utique de
te dicere possit in psalmo / psalmi / propterea
te dicere possit illud psalmi obedivit michi libere
dictum auris obedivit michi libenter
et spiritus obediendo letus fiat et
propheta preceptum / servitus cum
implicas preceptum / servitus cum
vultu et sermone dilecto vult
non vult obedientiam / sic enim o
bediens deo saltat cum archa
et hilaritatem quam recipit obedi
endo a terra fuit ordit cum re
[illegible] deo et prelato velocit
obediens exemplo ipse qui ait
viam mandatorum tuorum cucurri
cum dilatasti cor meum / fidelis

quippe subditus aut sine moram
nescit nec expectat secundum
[illegible] / precipientes
preceperit / oculos corpus parat au
res auditui linguam voci / pedes
itineri et se totum colligit ut
operatoris impleat voluntatem / exemplum
zacheo quod ad vocem domini festinans
descendit et suscepit eum gaudens
luce xix / videlicet filii quod de
precipit ad prelatus adimpleas
[illegible] sit voluntas timeat sit pre
ceptum et [illegible] / hec pauca aliquam
[illegible] / [illegible] sit iter
[illegible] nichil timeas [illegible]
[illegible] nichil ames [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obediens [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] j reg. xv / [illegible]
[illegible]
[illegible]
obediens [illegible]
obediens [illegible]
[illegible] salvus erit math. x / [illegible]
[illegible] obedientiam [illegible]
[illegible] nam ideo melior
voluntatem [illegible] victima secundum [illegible]
e obedientia quam victima [illegible] victimas
[illegible] obedientiam [illegible]
aliena [illegible] / [illegible] non
[illegible]
[illegible] prelati in
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in eam. Item qui in ecclesia ma-
tutinum complet penam euadit sed
mercedem non accipit. Hilarem enim
datorem diligit deus. Item qui
mandatum prelati sui adimplere
contristatur hostiam de spoliis rapi-
dum se ad obediendum demon-
strat. Item fictam obedientiam no-
scit qui tempore prosperitatis obedit et in tempore
aduersitatis obedire dissimulat.
Item qui humiliter non obedit non te-
netur obedire. Item non sufficit ad
perfectam obedientiam [illegible] obedientiam
sed ita usque ad finem perseuerare.
[illegible] principes [illegible]
[illegible] accipite [illegible] et [illegible]
duo [illegible] et [illegible] de [illegible]
disciplinam. Filius obediat patri
discipulus magistro monachus abbati
clerus pontifici [illegible] parrochiano
regni regi vel principi familia
patri familias et omnes subditi pre-
latis suis [illegible] vel [illegible]
et hospites [illegible] magi-
[illegible] regula [illegible] qui in
[illegible] ad obedientiam [illegible]
non [illegible] obedientie principibus
[illegible] aut prelatis non tantum bonis et
modestis sed etiam dyscolis [illegible] illum
[illegible] siue [illegible] siue [illegible]
[illegible] laudan-
[illegible] non
[illegible] quod
[illegible] obedientia [illegible] efficax
[illegible]
[illegible]
quod dimissa [illegible]

non [illegible] cum ccc [illegible] ab abbate
[illegible] alius qui [illegible]
Item [illegible] de illo qui dimisit ad
[illegible] ccc [illegible]
ab abbate. [illegible]
in suo dyalogo de mirabili obedientia
[illegible] religiosi [illegible] abbas
[illegible] qui [illegible] duo
[illegible] aquam
[illegible] narrat
de illo qui [illegible] obedientiam
abbati [illegible] vellet
[illegible] abbas [illegible] abbas
[illegible] non [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
collacionum [illegible] qui ad [illegible]
[illegible] toto [illegible]
[illegible] bene [illegible]
non [illegible] et [illegible]
nobili [illegible] ut [illegible]
[illegible]
ad [illegible] aut [illegible]
officio [illegible] non [illegible] sed [illegible]
[illegible] deuote [illegible]
[illegible] de disciplo [illegible]
[illegible] qui [illegible] nec [illegible]
esse [illegible] non
[illegible] obedientie discipuli [illegible]
[illegible] non [illegible] ante
[illegible] obedien-
[illegible] et milites
[illegible] ut [illegible]
[illegible] narrat
[illegible] milites erant obedientes
principibus [illegible] disciplina [illegible]
[illegible]

z ibidem dicit de quodam qui eduxit
q pro propria fugiente castra petisset
pro hoste reversus qui severitate
milites compressit hostes vicerunt
Ideo dicit ut pro milite stare et dicit
e ratione pro principe obedire ita cum
libet subdito ratione et ut obediat
suo principi vel prelato z sic non fura
le ocius quam locum suum z milites
tenent et ordinem ita nec fiat
dampnabit quod non sequitur propriam voluntatem
z ideo dicit quidam senex quod legi
libros patrum quod non fugiunt voluptate
dominantes qui non poterunt male volu
tates quod ipse ~~domine~~ voluntates
deo mees / dixi cum voluntate
communi et dixi z honorum quod sibi ho
e nimis relinquit dicit pro deo meo tunc
tradidit nimis sed ordo meus
ego dubito capiti meo adhuc z eo
eis dubito maximum laudatis et deplo
mo ymbrem vellem salutem dilectoris qui ti
me volunt solum dicam qui sub ti
similem z religiosos sum adm
rium qui meditatur / dicit ei cognitum
regulis ad quod capitulum velit
hic prelatum adiungere nove
portis ad serviendum et ad vivendum
nove portas ad laudem vivendi
~~ad serviendum~~ ideo / nove portas
ad vacandum in mundo / volunt
ipse in tempore regula sed pre ante
stare voluntas / non sunt volunta
tibus prelatis assentire sed ut ipsi
prelati voluntatem ipsorum studeant
adimplere / sed ipsos sic zelantes

valent tradunt accipiunt / legunt
benevolentia dicunt sunt quo re
spectant qualiter corporalis in
partibus habeant / et dicit ob compa
ratione abhominabiles sunt sed quia cum
non est quod faciunt homini non est ipsi
ad leviam. Capitulum de concessionibus
per amicum z propinque per simoniace
eligunt / principes per oppressiones
z alium preveniunt z recipiunt / Contra
z pro ratione quomodo impellit obedi
e z regnante quam magna parte non sequitur
eum z pro magna parte non sequitur
propria voluntate / nos aut talis confu
stoz reputabunt aspero z pro obedire
eorum non sequitur / In simplicitate z in
obedientia de qua habetur in dignitate
pertinenti proponam vobis de quo
dicta principia quod de possibile
de vobis operam non pertinet z ideo non
volunt sed priorem facere voluntatem
suam sed presit liberi simul
et facere quod presit libere sine
accidente velit z inter vel vel
adimponere eum quod in valere
habeat ~~adimplere~~ / ~~C~~
~~C de signo hominis quando~~
~~simplex per paramento~~

Hic incipit ~~multiplicis personas~~
~~z rumores z deus vel~~ ~~sub~~
~~in fine~~ ~~Admiranda bonitas dei~~
non quia potestate homo posuit quod
sit velit prelatum principem dum suum / quilibet
ipse dicit ut habitus clarum
sicut quamvis proprie sic se parat homo
et ipsum suscipiunt salutem eorum homine
qui dicunt in me non deficit quod me
non accipiatur cum ea sub me

Venerat sic voluerit / admiran-
da largitas sapientie dei ista de-
dit homini libertate arbitrii per quam
possit esse pars corporis mistici id est ipsius
per eam gratiam dei / sed et eciam esse in-
corporis Christi / laudanda est im-
mensitas clemencie dei que dedit
operibus suis reddat bona voluntate
ut fecit mundi et commissa emendari
admiranda est vobis sapiencia eius
dei quod dat nobis desiderium unionis
et amabilis puritas sue dulcedo
spiritus et gratie in suo venerabili corpore
et sanguinis sacramento et omnium ipsius gra-
delicie sunt esse ut per Salomonem dicit
esse cum filiis hominum quod autem dubium
quod ex deliciis essendi cum filiis ho-
minum hoc venerabile / dei sapiencia in-
stituerit sacramentum / o sacrosancte
delicie cum ipse Christus delicias esse
fecerit nobiscum hic dum sit
et nos pariter in Christo delicias
habeamus / preterea in deliciis sic
non sibi sed nobis sit profuturus / ille
enim qui summum est bonum nichil ul-
terius quod [illegible] delicias aliunde accipe-
ret sed ipse misericors et miserator dominus
sed sicut [illegible] delicias habeat cum
[illegible] solus [illegible] delicias habeat cum
in nos gratias dona sue pietatis
effundit et sibi computat [illegible] quod
nobis bene facit optimus mediator
largissimus premiator respicit quod a
[illegible] ut per amorem oratione sua
[illegible] nos [illegible] et [illegible] o in-
[illegible] [illegible] [illegible] quod amor

[illegible] [illegible] totum non sibi sed nobis
[illegible] / quod quis nolit cum tam amabili
et largissimo [illegible] tam dulce et [illegible]
commercium / quis nisi [illegible] nolit
[illegible] et [illegible] deum suum [illegible]
[illegible] / quis nisi [illegible] nolit ad [illegible]
[illegible] sed [illegible] accipiet et [illegible]
[illegible] nisi accepit [illegible] ipsa sapiencia
amen dico vobis nisi manducaveritis
carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem
non habebitis vitam in vobis / [illegible] quod
[illegible] in conspectu dei [illegible] nec [illegible]
[illegible] nam et angelice [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] delictis [illegible]
[illegible] et posse ac [illegible] se-
[illegible] se ad communionem disponit
quod nichil sit sibi [illegible] ad debitum
[illegible] et sic quod [illegible] intelligit
[illegible] nec vellet negligere
[illegible] se disponit cum humilitate in
conspectu dei [illegible] suum / ex eciam
quod [illegible] non absolute
[illegible] semper oportet [illegible]
[illegible] et [illegible]
quod homo sit dignus [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] homo
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] posse [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ipse dominus ut possit

cum digne suscipere / quia sicut peccata
que nichil habent boni inde ex
gratia et eternam vitam quam Christus omittit
eo quod ex ipsa peccata delet que iniqua
sunt per ipsius sacramenti operationem
dimittenda / Amplius quia pro
differencie tanti boni dimitti de
bent de bono nondum pariter sed
tamen habetis contra exemplum / habetis
vero quid facere debeatis in dubio
confessionem tali dubio saltem adeant
votum et debeat de culpa et de satis
factione iudicio discreti confessoris / Et
sacerdotem iudicio [illegible] potius vos sumi
ipsius cupiam hic potius vos sumi
tales / Unus habet sicut parti est primo
possitis talem habere quod vos dignere
valeat in hoc casu / Quando credit
vel timet vos esse in dispositione ve
rum habetis quod fiat nec hoc quoque
studiose potentes disponi valeretis
et sic timetis de negligentia committenda
et sic habere diligentiam et sic hic dicam
habere diligentiam quod vos non
mittere et sic omnibus quod vos non
sunt a reatu nolunt quod sic agere
dum per sceptram statum vel pro ra
cione septimis sed consuetudine receptionis
// quod patet quod dum quo sicut circa de
et propter sacro quomodo vel officio
nisse tendere nec aliquid omni
cum plus obsistat ullam tamen sicut
dimittendi prevenire vel fugere
inspirationem negligentia vel desperationem
primam quo ullatenus negligentie
tam bonum unius pro modulo vestro de
sacramenti istius tam salutiferi
et unum penitentie expleri vos aceon

ne dispositis / Et sic patet de modo
disponendi audire et accipere
discipulos per sermone meos et dicit
vobis / Et quidam quod alius est status
respectu aliorum confitentium et aliorum
pro statu non est omnis dispositionis
modo proprios ipse dominus quod
confessi quaerunt et sepius tamen debent
sic peccasse et confessi sic peccata saltem
mortalia vel saltem venialia est ea
peccata sicut confiteri primam sume et
satisfactionem nec demum indicere
/ Habere
hic est confessor sui peccata
et eam vero habeat bona volu
ntatem vitandi peccata et emendi de
talem faciat suam diligentiam de hoc
proportionem loci temporis ac tamen
quidem cum quo in speciebus et
non debent accedere / Sed sic plus tamen
de peccato sunt taliquo quin peccato de
dolere tamen doleat ad hoc tamen affecte
hic non sit bene peccatum sed compo
sui non sit bene pergas sed comp
sicut fantasia et memoria dela
ta sicut fantasia vel passi
onibus ad ymaginationibus vel pacie
talibus primo est sicut voluntatem
et animo adhuc nimis vehementer
in pendiculis et ne sic ad de
nationem non finiat sed rebellat / quod
aliquando tangere vel vobis sic tamen
hominum sic ipse quod recenti adhuc
respectu pulvere cum sic et ligno
hec tractatu de luto hec tolerari quod
presentatis quod dicat ipsius non et
primitus ¶ dicam plus temporibus sic non
habeat quod culpa vel negligentia sua
notabile devotionis impedimentum
vel potius pollucionem corporis vel ma
gnam distractionem animi ¶ postremo

pbet si non sit nimis i dispositus
ad devotionem / etiam si culpam
et negligentiam suam verum est quando
i culpa prius supradicta et
nimis tedioso // si tamen sit per aliquam
ad missionem celebrandum qui non
prius est necessitas tamen in ne
cessitatis articulo possit si non
prius dispositus disponere corda sicut
quoniam ultio dicat sicut homines spectant
Ex quibus patet quod quem solet verecundia
se peccasse et se deum offendisse
in missione non est dignus // Et quod devo
tione peccatis mortalibus de quibus habet
conscientiam et dispositionem non consistit
sumere corpus et corpus non est dignus
Et quod quis sit aliquis de peccatis
quibus confessus sit tamen volit satis
re peccatum et satisfacere possit
per eiusdem corporis sumere non est
dignus per hoc quod huius primum non est
Et sicut p[illegible] dixit [illegible] v. plus.
Item licet quis habeat bonam voluntatem
plangendi peccata preteritum et
fugiendi deo bonam voluntatem
non habet si non est dignus
nam primum est peccata preterita depla
nam primum et plangenda non quittere
Et non est tutum sicut ei qui
in missione diminuit peccatum et adhuc
delectationibus venialibus sicut velle
primum et voluptatibus extendunt peccatorum
aptitudo si patiens sustineat
devotionem sumit aliquando peccatis pol
lucionibus sit purgatus // Si talis dispositio
accidit quod ex culpa sua notabili

pollucione corporis aut mentis magnam
dispositionem tenet si derelinquente
Si sciens vel qualis de ex omnis
qui sequitur quiatane possit / cum pre
dicta non possunt si totaliter sua
de ex spatia ad postrepos tam sola
tisfaciat tam dolorosi facientis / sed primum
in mortificando vicia / suspendo
voluntates interiores peccato medium
motum si est mortificando et viventium
acceptante qui non vivit in quibus
si homo vivere est cum proposito custodia
cordis sui // Item si sit poterit in noctibus
et per premeditationem et se plorare ante omnes
accedere ad communionem vitam per fi
dem humilitatem / ardentem
fervens desiderium suum / i[n]tendo
servitiis xpi operando pro viribus
et se sive multum cum communicando
in vita de se aut depis medio
si de sua parte vehementer consistit
nam ut constat sicut plenissime suam
esse iuvandum passionis diurne in
sanctum et morte / in pignus dono
patientiam in medium vivendo reparando
in medio humilitatis in xpm / qualis tam
et transformationis e dispositus quanto plenius
in de corpore delectationibus carnis
moritur et moritur vivat et in mol
de veluti et passionibus xpi cum sepul
tus sepelitur // Talis ut sumere debet
sicut cum xpo sibi ipsi mori ut
xpo vivat Nam quod dicere possit cum
Vivo iam non ego vivit vero in me xpus
Et si ergo i[n] exterior homo ad ista aptus
in missione sit vero medita[tione] per ora[tionem]
corporalem spiritualem vel corporalem per illud
multis ad maiorem dispositionem // Ex quo patet
error plurimorum qui asserunt se.

remanent vigilant orant et dicit
textus idem quod sibi obvenit tabor
devocione impedit. Aliter quando corpus non
magnum corpus valetur affligit sed non
admittit quod habent aliquam vitam in se
et affectiones carnales vel in divinis
quales non dimittant mortificare ut
pote aliquam malam vel stridulam
concepcionem audiendi vel [illegible] ad
hominis contemplacionem ad videndum corporis
ad divinitatis. Aut aliquis contemplaciones
se dimittunt sed ad tempus ulterius
tam illa revertitur corpus imo
formetur invidiam ipsius quod ante
hypocrisim tenebant et talibus magis
valet de tempore ipsorum vitiorum
et orationem et magis spiritus admiracione
disponet quam modulacio totum psalterium
vel decantacio mille psalmos. Quia
est exhibere quod [illegible] fuit quod non est quando
[illegible] [illegible] fuit ab hominibus
[illegible] [illegible] se abstrahunt ut [illegible] homines
se abstrahunt ut requiescat homines
et arte propter spiritualibus et naturas
Et [illegible] possunt sine pro impedimento
[illegible] illi potuisse qui [illegible] opera
corporalia possunt attendi et magis
perfectius possunt. Item ... non sufficit
disponi. Item [illegible] et leviter totaliter
contra [illegible] sed est [illegible]
ponere corpus in occupacione
non [illegible] non impedit [illegible]
corporalium etc. Item idem magis [illegible]
post ad [illegible] [illegible] quod
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nit. Item [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] tendit [illegible] apprehendit

[illegible] de spiritu quod [illegible] adeo
non potest eam abstinere dum perfecte
[illegible] non potest eam [illegible] sine
ipsa et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potest eam [illegible]
[illegible] [illegible] ad amplexus. Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valde dulcedine eius quam
abscondit timentibus se. Et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de celo
descendit [illegible] de [illegible] [illegible]
te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tempus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] advenit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible]

Sermo lxxxvii de sapientia

Accipient regnum decoris
Sapie v. Loquitur de regno
beatorum et celestium [illegible] absolute
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] regnum dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] regnat quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et habitando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpo
habitant. Ibi tamen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad illud regnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
moretur ibi semper habitabit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde

magis videtur mirabile quam ad felici-
tatem sanctorum et gloriam electorum
quorum videt ex visione et fruicione
perpetue dei. Et hoc non apparet
intellectui cum sit mirabile sibi in te
aut reddita ipsum ex toto et non
est aliqua res preter deum que eternaliter
totaliter possit sufficienter satiare
appetitum nec est aliqua delectacio
sensibilis tanti ponderis nisi ex
vanitate quia omnia sensibilia sunt
vanitates nec est regnum aliquod de
mundo quod regnum non habeat pe-
nalitates aut pericula. Unde igitur
videt quam modicum de regno celo-
rum tenemus et ad illud sunt tepidi
aspiramus nisi post predicatores
patriam possunt ... op-
time Christiani magis terrena quam
celestibus diligentes / videt itaque
de celis superna dei et revelant
se parvulis et a sapientibus se abscondit
et nunc revelat misterium et audi-
ant in tenebris constituta dicens splendores
et sponsi verbum dat ... semper
ut audientes quam placent celo signum
huius mundi et quod de ... optimum
remunerator bonorum omnibus et in
via regnum istud incomparabile in-
mutabile regnum semper sufficiens
semper desiderabile semper ... stabile
dimore plenum opulentum gloriosum
magistrorum pacificum et tranquillum quod
debeamus / Nunc quod nichil sit tam in-
amabile aut / propter quod regnum
dei et possessionem eius tam adiaci-
bolus / ... cogitemus delectissimum

quam bonum et quam iocundum habitare fratres
in unum manet in loco altissimo ubi
nullus perversus appropinquat in loco spe-
ciosissimo ubi turbo non est nec tempestas pro-
cellarum ventus sed in loco latissimo
ubi nullus alium comprimat in loco se-
curissimo ubi nullus timet nec hostem
ubi societas nobilissima civitas
munita firmissima et pulcherrima que
nunquam habebit nunquam dissolvetur
nunquam deficiet / ubi amabiles
et benigni / concordes et tranquillissime
viventes et eandem / cives sancti et spe-
cialiter eius amici / nunqua...
ubi gaudent et tunc / in
... plena dimissione ... viventes
dicunt quod nullus maior nullus potentior
nec ullus dicior nullus nobilior
nullus gloriosior nullus pulchrior
nullus perfectior / nullus iustior nullus
melior nullus amabilior nullus
misericordior deo quod potest et habent
et / eandem te semper ut ...
sufficienter placent et placebunt eis
mirabiliter ut semper tenet quod semper
viderunt que videbunt ... quod deo
semper et pluribus ... / semper dili-
gunt / semper laudant quam dulcissime
revenerunt / semper ... devote ...
cunt / Admirantur quam sine quantitate
est magnus sine qualitate / bonus
sine tempore / sempiternus sine loco /
ubique totus sine mediante / bene
sine ... sine ex ten-
sione / ... sine ...
ubique omnes sine motu / omnia
transcendens sine ... / Et

omnia manebit sine indigentia omnia de-
centia / sine labore omnia regentes / sine fi-
nitatione omnia mutabilia facientes
Admirabuntur magnitudinem in sanctis virtute
omnipotentem in deitate summam / in propria
incomprehensibilem / in operibus laudabilem / in pre-
dicatione mirificum / in cogitationibus secre-
tissimum in operibus suis / pulchritudine vacare
in inspiciendis corporum suis omnia
in inspiciendis ... clarissime et perpetua gloria habundantissime
clarissimus et perfecta gloria habundantissime
ita quod omnibus sanctis velut adinvicem
ita quod omnibus sanctis velut adinvicem ge-
no clarum sed respectu immense clari-
tatis divine tenebrosa videantur / o mi-
ra potestas tenebrosa videantur / o mi-
rabilis deus ut cum etiam e vincere
valeat deus ut cum etiam esse que nec spaci-
orum atque idem esse que nec spaci-
a dilatant / nec brevitas locorum
angustat nec ulla receptacula
coartant nec volubilis variat
nec necessitas corrumpit / nolenti
demulcent non terra tenebat / cum
celestia non tulerunt nec facta suorum
sunt tamen nihil pertingere minime
cum nec origo novum / nec tempus finem
cum nec cogitatio fine dubit / cum
inventum nec corpus sine dubio / cum
lucida perpetuitas laus perhennis
summa potestas / eterna gloria / perpetuum regnum
sua in finita felicitas electorum / sine fine imperium
Cogitet proteea quam bonum sit hoc admo-
dum passibus ad contemplationem mundi in tertio
commendat nam creaturas tripliciter valde
sicut quod in mente et post eum videat
delectabilem eam finaliter et verbaliter tenebit
de modo sublimi perfecte comprehendat / corpus
vero videbit et ut tunc ut sit clarus et ra-
gile subtile et impassibile / corporibus
constringent sancti dei fruitio / perfectissima

/ caritas / sobriissima ebrietas / pu-
rissima voluntas / audeat deo perpetuo
iocundum amplexus / amore tuo sempi-
ternam / perpetua delectatio omnis premitis /
perpetua securitas et liberetas nam
liberi erunt ab omni miseria / nolente
omnia / tempus tempestivum / et quod absterget
deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum
et mors non erit ultra neque luctus
neque clamor neque dolor erit ultra quia prima
abierunt ¶ Cogitet etiam quanta
habebunt gaudium sancti quam etiam
deum ipse de gaudio sanctorum declarat
de bonis aliorum quibus eum certe
sibi diliget velut se ipsum et to-
tius gaudium in triumphabit sanctorum
innumerabiles unum angelos et sanctos
diligens gaudio gaudebunt sanctorum
tantum habuerunt sanctorum de eo
triumphus ac gaudebunt de eminen-
tia divine potestatis ac pulchritudine
divine sapientie / de divina clementia
et inestimabili bonitate quam
et de nostra salute / sic unusquisque
absque dilatione et gaudio deum
dum in eo manebunt sancti divina dul-
cedine illecti sancti beatitudine summa
et confirmata bonitatis et vero beatitudinis
excessivo gaudio superat plus deum
quam se ipsum et post diligunt / nec
quam nos eum et deum plus sine
comparatione nos diligit quam nos ipsos de-
plus valebit in hoc gaudio et letitia
sine comparatione quam pater et ipse
tunc possimus vel sciremus / Deus
quam habitabis in tali gaudio quod
nec oculus vidit nec auris
audivit nec in cor hominis ascendit

est quippe illud gaudium nobis pa-
ratum summum bonum quod non di-
co viator sed nec comprehensor
aut angelus comprehendit. Sunt e-
quidem creatura de infinito apprehe-
dit et nullo modo comprehendit
dicit philosophus quod infinitum res fini-
ta comprehendere nequit et hic est
quod infinitas dei notatur et hominis Christi
in tale utique gaudium ducat nos in
trabimus et repulabimur semper seden-
tes in pulchritudine pacis et in re-
quie opulenta. Nunc in ista ex toto corde
de pulchritudine celesti odoris ad celestia
a terrestribus. // Certe namque pro-
pter nimiam incredibilem suavitatem omnia
sine mente tangendo ora / que cla-
rius omni inestimabili credibile
amabile metuenda. // Porta e-
ius omni sine mora splendens omni sine
corruptione pulsetur ad hostium tan-
tum et perveniat profundo ut te-
nore celestium accendat. / Propter
quod flagranti cordis alacritate de-
votione quantumvalere et memen-
to ocius ne forsan subito in-
opinate adveniens inimicus perpetuo
et annulatam invenerit despoliet et
se tibi quod deus auferat perpetuo ab-
scondat. / Quod ne moretur ut te-
cum bene fiat adhuc superius pul-
sat ut dulcedine tunc te repleat
ut sepulcra secreta tibi cedat ut
tu suffocatus ipse ad regem tuum ve-
niat et sperans intime appare-
at partus tua mea vere pugne
preciosa recepta et illum regnum de
intromittent ut regnum tibi sine

fine mansurum concedat, id est celeste re-
gnum cui nulla terra succedit, per quod
ubi gaudium sine nocte dies, ubi tot
habet tempus, ubi perpetua est et gellmaque
ubi dies sempiterna, ubi agnus lucidior
lux lucidum et pulcrum est lucerna
ubi ymni et spiritus, angelorum chori, ubi fo-
cietas supernorum civium, ubi dulcis sollem-
pnitas omnium illuc ab hac ere peregrinatione
redeuntium, ubi prophetarum providus chorus, /
ubi iudex apostolorum numerus, / ubi innumera-
bilium martirum victor exercitus, / ubi san-
ctorum confessorum pia cetus / ubi veri et per-
fecti monachi / ubi sancte mulieres que
voluptates seculi et sexus infirmitatem vicerunt,
/ ubi pueri et puelle qui annos suos mo-
ribus transcenderunt, / ubi sancte oves et agni
qui iam huius voluptatis mundi laqueos e-
vaserunt, / ubi omnes in propria mansionibus
exultant, ubi diversa gloria suorum
sed una leticia omnium et pfesta. O anima
sed omnis leticia omnium et perfecta. O anima
mea felix esset si viveret in eterne
pulchritudine dei tui si plateas eius
reliquias sed annos ipsius octo ad
... ipsius / Tu videbis regem
celum conspicere / Tu videbis regem
regum in decore suo ac magnificentia
ac maiestate stupenda / Tu videbis
muros ex preciosis et pollicitis structos
lapidibus / Tu associata supernis civibus
ambulans per plateas structas auro
mundo tamquam leticie decantabis cu
audies id est alleluia quod sonus
bienilluminibus sonabit. / Tu
habebis civitatem dei una fortibus ex-
structam lapidibus fundatam ex saphiro
constructam lucidis annulis coruscans
quod ille ingredi in me illam iha-
bitabit coniunctionem. // Bonum quod nos

ubi esse/ Sed miseria quo ibis si ibi
delicijs fruaris que credis habere tibi
ipsum/ Ait quidam beata luctu lacrimas
die ac nocte lugere quam laudum expecta-
re aliam quam in deo consolationem non recipit
quia talia delectant quam ideo ut
quis sine delicijs delectam/ per
aspectum sue delicijs delectantes
ipsius gratiam ideo patrie delectationis
unde ubi patrie digne

¶ lxxxviii de sapiencia dei

Hec mutacio dextere excelsi
in psalmo / Cum asscribitur ipso
dicitur a deo vel homine quod non ulli ma-
liciam recipiunt in malis mala atamen
lant et florem tamen ipsi merebuntur/ Vo-
lunt fortitudinem corporalis bona con-
sumunt/ Ad virtutum vero vite ut spe-
merent bona beneficia bona despe-
rare recipiunt et ad celestia [illegible]
na conspirant et unum spiritualis
salutis spiritualis deus et unum spe-
rimpius corporibus sathane [illegible]
antes mente erigunt ac spem
eternitatis salubriter appetunt nec extra
aliud optare quam ipsum deum/ Sed et
exhortationem suscipit quod quidam pro mutacione
consonantes adulterium et [illegible] omnes
in dispensationem dei conversi fuerunt in
ipsius dispensatione dei vite non im-
sperantem salutem vite eterne non im-
tant/ Adest quippe eis per illum
libertas arbitrij quam per se sibi sit
mone possent per illius propositum
qualitatem et sic valebunt converti
sine gratia dei et sine salutare
gratia mente nec vertere nomine
Christum Jhesus dei et hominem mediatorem/ ab
sit autem a cordibus fidelium hereses
et error [illegible] a catholica ecclesia
condempnatum non recipi debemus sed alii

mutacio quam deo/ Ergo demum
ne recipit et se esse spolia de-
indicit ut paulus/ Ergo toto vite
sue tempore in spoliare pauperes
opprimere innocentes/ Age mala o-
pera in qua eternam suppliciis dedicavit
in agone tamen gratia dei conversus
ut latro divinitatem Christi professus
Sed videmus hominem et deliciis car-
nalibus affectum post innumera
flagicia in extasi spiritualis
dulcedine raptum mox justificari
et sanctificari excepto tamen et honoris glo-
riosum et vel tamen [illegible] in
...tate convertit ut Mariam
Magdalenam et ... / Sed de-
mentem statim de sana et ...
bilem hominem et ideo [illegible]
et de firmitate ... / Sed
dulcedo ... / De ebrioso et ...
... facta
... carne ...
ratum et ... de malo ...
... / Ecce enim mutacio de-
xtere dei excelsi ipse natus
qui vult assumpsit/ Cum designatur
per gratiam illabitur ipse ex nobis
desperatis et impossibilibus hominibus possi-
bilia operatur/ Ipse autem tangit
tangendo mutat/ mutando
libertate arbitrij [illegible]
peccatum monet/ monendo meliorem
in bono firmat/ firmando justifi-
cat/ justificando tamen sanctum
magis et minus apud se et homines
prout vult gloriosum facit/ Ex
hac mutacione qua est sanctum
tali modo quod diversi ...
tur fit quod quis eligit contra
nihil aliud asserere dicit ...

Et in ipsum plenum iaciet suam cogi-
tationem et affectum et de nichilo ca-
veat nisi de ipso deo igne sufficia-
tur et tamen ipsum amatum et desidera-
tum mente semper cogitat et sitibun-
de ac medullis cordis querit quo-
modo et per alios honorificet et lau-
det. Quanto de primo. Et quanto magis ar-
dencius deum diligit eo eius sitim co-
dulcius ipse ipsum gustat cum liquido
quod hic invitatur a deo ad excelsa / Ubi
quippe petitur quod in talem et tam mira-
bilem sit invitatur deo quod pre eum fuit
vanus multum iam sit sicut totum al-
terius multum / Cui prius tempus et
tristicie tenuit / sicut pallor et candor / Semper
sedens iam pallor et candor in semper
deo se quidem modo commutavit suam
delectationem in eius maiestate suam
nescivit / In deo clemencia commu-
tatur / in dulcedine caritatis
tantum ut totus esse deo et nichil in deo
eo quod totus est deo et nichil in deo
diligit et requirit / Deus enim suam plenitudinem
esse deo et sic se convertit et deum in deo
zelo eius dei plenius tangit eum
sepissimo hoste quando diu videtur mo-
commercium sicut / Esse salubris
tuo esse ineffabilis invitatio de deo
excelsis quem tamen nichil sit verbis nil
nobilius nil delectabilius ista invita-
cione quoniam homo habet honorem
abnegare temetipsum tolle crucem
tuam et sequere christum ut ipsum di-
mittas quamvis amicus ipsius feme-
tipso capta interius illum / Insque
sit invitatus sunt dicere ne possit
dicere ipsum aliquid invenire ut sit
cum vita christi ipsum sine mora quia
desperatio potens invenire sit tardatus

Sin christi ipsum / Et tamen aliquid nichil infinite
ont neghesetel / Quoniam te ystight al
luc sit verum tractare in ipsum
ipsum eius cum cumlatum sed plenum
dicendo de ipso et responso ut te sacro
sanctum significet veritate accipiatur de
homo contrarie et per seipsum illis
credere ille atque ille primo te ibi
ostendens te ystight quoniam verbis eum
sicut non omittas bonissimus eum est
de nichil non claudit sine pretio spiritu
ulla beatitudine invenit et ipsum eum quo
sicut semper secundum manendo et ipsum deus
fieri gracia ¶ Postquam in deum anima
sua cum suis beatitudinibus fortiter ipse
tempore abeo multipliciter consolatur et post
tantas consolationes et bonitates eius
mox superiorem et raptum per deum placent
presente atque plenius primum pro-
perire adipisci plenius frequentius per-
tinet ebrietate duplici exprimit bona
que te cuivis habundantia sentit et tante
et vehemens / iubilacio mentis / quod aliquando
post multum fletum a multis consideratur
preciosus per / Sunt plurimum secundum
amoris singularis deum / Exquirit nomine
divina perducere debet / Illa sic
divina in habundat et inde ut cum
in membra corporis effluit et redundat
in membra corporis eius sequitur divine clemencie gra-
cia eius sequitur divine clemencie gra-
ciarum et ipsa voluntate divine ad
medium eius perseverant gradientur
gratiam non perficiens / Ebrietas quoque
quem rapuit suam caritatis amoris magni-
tudine amplexatur / Nec tamen corpus suum
applicant ad eternam quod sit eius occurrit
omnia reputat ex bona et alium
bene potant expressi ebrietatem
sua dulcedinem que tunc fit quando

tur repletur nimia dulcedine eo di-
vino conspectu et sic venit per gaudete con-
templacionis quam sedulus eciam habundat
ardore set totum hoc simul totus tenens
quamquam eciam mellifluum videatur et
sed per ipsa ebrietas per stabilitate non suspen-
debit quietem sed ipsa precipua dul-
cedine quiescere sicut nisi forsan
plus tenendat. ¶ Nunc tamen ne te
deberet ebetudine quod contingit in admi-
rabili dulcedine cum assencione ymo
[illegible] tibi deberet dubitare secun-
dum [illegible] mille artificio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquis ve-
[illegible] quod hoc [illegible] aliquis
putaret et talibus deliciis sine
[illegible] consistet nam sic sine fal-
[illegible] ad deum pervenit. In isto
[illegible] incredibile videatur nam et quidam
contemplacioni nimie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] talibus aliis [illegible]
[illegible] dei in [illegible] pater
plus [illegible] talibus [illegible] accipit
et talibus deliciis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod dat [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in divina [illegible] ut [illegible]
[illegible] modo talia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
amabili [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in dulcedo de-
[illegible] debet tenendi [illegible]
[illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut
quod [illegible] aliquos [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] deliciis [illegible] [illegible]
[illegible] ut potius [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] dulcedinem quod reputabis
esse quod magnum vult dare [illegible] pro
premio eo quod eternis premio [illegible] re-
putat [illegible] dignum [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] dulcissimum [illegible] tali
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] debemus
[illegible] [illegible] [illegible] pro eo
appetere [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam dulcedinibus
[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] appetere
[illegible] [illegible] reputare / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nobis [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] ¶
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] aliquis quod [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] palpitans [illegible]
[illegible] [illegible] / esse [illegible]
[illegible] quod [illegible] habet [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
nullus homo [illegible] nimia [illegible]
[illegible] [illegible] excellencie altitudo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

iudicia eius et investigabiles vie
eius et quis cognovit sensum domini sed unde
dictum nescio nisi forsan sicut te-
mere de celestibus disputando ex alie-
na tamen incipiens sententia quod aliqua li-
te dispensare poterunt ab infimis
ad summa procedentes hic grandem
rem possibilem si deo placuit et
[illegible] / Ecce stupens si eius mentem
ideo quod et pauciores [illegible] in mentibus
studeas cum conpare ut tandem
corporis et bene recolligere posse
admoneo deum ascendere videamus
super te / Cogitabis ab origine
quod totum unus est deus [illegible] ab
originali peccato purgatus et gratia [illegible]
baptismate postquam per usum liberi
arbitrii persistere usque ad hanc
horam contra te peccasti in diebus fine
lectionis / Deum non invenies
maiestate in cuius presentia per
custos tibi dimor aliis innume-
ris quod eius dimunis aut peius tibi
esse potuit cum ut credere datur
spiritus vel persone receptibilis per nullam
sit homo dare quantitatem / Cogita-
bis ergo quod soli deo honor et re-
verentia debetur nam ipse solus de-
super omnia amandus et diligendus
et ideo si vere deum diligis debes quod
honorem vel laudem sed tamen ut
honoret deus in diebus omnibus et si
homines unde et complacere [illegible]
quam sunt alias et deceperunt propter
des et applicares extra ipsum quod
sufficiens tollerant [illegible] [illegible]
animalia et pungunt personam
[illegible] [illegible] ablata et mundata

[illegible] deum sum meditacionis [illegible]
[illegible] celestibus [illegible] et in [illegible]
[illegible] debemus quia [illegible]
[illegible] deum [illegible] / [illegible]
[illegible] tanto ma-
gis divine maiestatis [illegible]
[illegible] cogitabis quod omnia [illegible]
[illegible] non debere sed [illegible]
debere [illegible] abandonare et
[illegible] quod est deus [illegible]
deus [illegible] affectus [illegible]
[illegible] non tendunt ab hominibus de
[illegible] alias [illegible]
[illegible] labore ab infimis ad celestia
[illegible] [illegible]
[illegible] ascendere [illegible] necessitas nec
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
de abhominet cum [illegible]
[illegible] sed [illegible] de
non [illegible] amplexari
[illegible] [illegible] vult
[illegible] amplexari [illegible] vult
[illegible] deo excelsa quod non [illegible]
[illegible] [illegible]
amplectere [illegible] [illegible]
[illegible] quod delectat [illegible] ut [illegible]
[illegible] et quod pauci admonet [illegible]
[illegible] [illegible] quia
[illegible] ut [illegible] ascendit
[illegible] tedio ad [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] manentes in [illegible]
[illegible] credunt se ad ascendere [illegible]
ad deum [illegible] quod [illegible]
locum ad quem [illegible] [illegible]
[illegible] valent / Quare tolle [illegible]

regularem quam tradit tibi dulcis
doctor et pos hic 33 ha de spi
ritu amoris parte iii^a c^o iii^o
subhat summa qui vult se co
templari prevenire ad spiritualitatem
modum sui in quiescat uel uel
credat deum affectum sit quod
tendat nisi forte descendere
uelit ad priora ... consiliam
parvis. Descendet in consideracione
tione totali et sine ... dilecione
in deum. Sicut habebis ... pius
quam pro deo ... si nil valet
per eum cogitare et si cetera vide
pro tuum tibi nimis amara compe
ant tibi ... qui habet ex amato pro
dilectione ... actuum superiorum
... que dilectionem debet ... ur
re ... tempus et ... ...
tuum scriptum et si forsan perdidisti
se dilectio tunc excludit ...
... ...
pulsaverit ... que ... tam ... ad
aliud ... q^d facit
ut placet ... dilectio ... ...
... ...
... quo posse ... ...
... ...
... ...
... ...
plus te diligit ... diligere
uel diligere posse ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ad ... ...

... ...
... ...
... ... ut a
... placet ... diligere ... te
... ...
... ...
... ...
... ... te potest
... intellectus ... ...
... amplius affectum ...
... ...
... amplius tibi dabit ...
... ... amplius ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... plene ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... de ... pro ... ...
... ...

Sermo lxxxix de cap. ...

O... ... ...
... xxxv ... ad ...
... ...
... ... nobis ... ...
... ...
... ...
... ... tempore
... ...
et ... ad ... ...
... amoris ... ...
... ...

et corpora nostra que Christi sunt vel esse
debeant templa quae [illegible]
tot in eis beneficia quot cor-
poris membra et nobis beneficiores
quales affectus reddamus quam pro
gratia / Si naturaliter [illegible] exoculis
amisisset oculum et pupillam utrumque
diligeret quod sibi illam restitueret / A
similis exemplo [illegible] plagiam
dignus est oculum amittere debet
pro his duobus illum nos modice dili-
gere quod sibi illa plena [illegible]
sibi magnum aut pecunia magis
amicus aut hominem / fortius et
amplius omnibus talibus deum diligere
qui oculum dedit et datum homini
tenere retinendo eo quod deus gratiam
uenit amittere [illegible] / Si
aut consideras Christi passione pretioso
redemptos quantum / sumus ei teneri
[illegible] amoris [illegible] quod
[illegible] potestatibus ibi in
[illegible] ratio pro [illegible]
quod fulget ratio [illegible] bonum
[illegible] annulo sibi volutas mandat pro
quo omnem [illegible]
[illegible] ibi inceria per
[illegible] beneficia [illegible]
quae [illegible] beneficia [illegible]
[illegible] possumus [illegible]
[illegible] beneficiorum [illegible] non
[illegible] beneficia [illegible] solum qui
[illegible] beneficia [illegible] diligimus ibi
est [illegible] omnibus diligimus ibi
[illegible] naturali [illegible]
[illegible] alegnabit [illegible]
[illegible] quod naturaliter [illegible] anima
annulo quod naturaliter [illegible]
debemus [illegible] / [illegible]
[illegible] naturale et [illegible]

[illegible] / ibi [illegible] stimulata que
[illegible] cum volumus
[illegible] habet [illegible] ani-
mam de ymagine [illegible] quia
[illegible] penssavit pro
magnis [illegible] dedit et [illegible]
[illegible] pinxit / quod [illegible]
[illegible] Christus dedit esse
/ dedit post renovationem per gratiam [illegible]
[illegible] dedit se
nobis quod [illegible] esse [illegible] cum non
[illegible] fecit nos [illegible]
[illegible] obsequimur [illegible]
[illegible] testamentum [illegible]
[illegible] et [illegible] nobis manet
nit nos / et [illegible] nobis manet
[illegible] medicina [illegible] passione [illegible]
nit et [illegible] / [illegible] beneficia-
[illegible]
[illegible] non intelligit
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] in purgatorio
[illegible] / [illegible]
[illegible] poenis in inferno / [illegible]
nobis [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] potestate [illegible]
[illegible] de corpore
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] potuit [illegible]
[illegible] claritate / [illegible]
[illegible] oculus vidit nec
auris audivit nec in cor hominis ascendit
[illegible] non solum gaude-
bunt de contemplatione [illegible]

sed eciam in templo alye domus
quia dum deum in celis inhabitare ve
niunt beati spiritus magnalia in
videndo laudantur et benedicendo
mirantur / mirabiles letantur et iam
de divina contemplacione letantur / iam
de mutua visione congratulantur
iam de pulcritudine dei / iam pulcritudine
ministracionem deo admirantur / iam
ardencia seraphin / iam repleta sapiencia
cherubyn / iam in perfecta tranquillitate co
ledencia thronos / iam simul laude
et vigore / in perfeccione in fortitudine
in subtilitate in agilitate in claritate in pul
critudine in dote celestes angelos
qui in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mirant in [illegible] assurgunt / ibi
uidebis sugunt ibi [illegible] sed ibi ma
nent ibi [illegible] ibi [illegible] ibi
incipiunt quo non deficiunt / ibi
tempus [illegible] [illegible] non est
necessitas [illegible] non [illegible] non
[illegible] non [illegible] non [illegible] non
[illegible] ubi nulla molestia nulla [illegible]
[illegible] nulla [illegible] sed semper summa
[illegible] summa felicitas / felix
securitas summa felicitas / felix
libertas felix beatitudo ubi [illegible]
but illud quod dicit [illegible] in [illegible]
erunt homines [illegible] angeli ubi [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] omnibus quia [illegible] videbitur
[illegible] amabitur sine fatiga
sine fastidio amabitur sine fatiga
cione laudabitur ubi et [illegible]
e pun [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] et
[illegible] [illegible] ordines [illegible] caritatis
[illegible] [illegible] letantur et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]

[illegible] [illegible] accipiunt quia [illegible]
[illegible] [illegible] mente [illegible]
[illegible] quam
[illegible] et [illegible] [illegible]
qualitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
/ [illegible] gloria sed [illegible] quia [illegible] [illegible]
non [illegible] sed [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam gloriose
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nulla / nullus po
terit esse fastidium ubi gaudium quod
[illegible] [illegible] nemo tollet ab
eis / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dolor est / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] postremo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fide non capit / [illegible]
non [illegible] / [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible]. Secundum
[illegible] [illegible]: quod patet in David
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] / et [illegible]
quia [illegible] [illegible] templum domini et [illegible]
regale palacium et [illegible] [illegible]
[illegible] fuit [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible] / postea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] quod v. Salamon.

hec ezech. xvi scribitur hec fuit iniqui-
tas sodome sororis tue superbia
saturitas panis et habundancia et
ocium / nec mirum quia ait prosper
de vita contemplativa quod ociosa que
te presumit in se spiritualis luxurient
modum peccatum bibit / cum vero
reddit cassianus li. x de spiritu ac-
cidie in genere monachorum ociosi mich
ad cogitacionem venit quia de cetero
a delectare / Et ideo fili iuxta
consilium beati ieronimi semper aliquid operis
facito ut te dyabolus inveniat occupa-
tum / non cum tristicie tempore adiu-
quod bono vacat occasio de se ...
ut v. magister / noli dicere certe
istud bonum vel istud faciam cum
statim facere possem / quia si non ego
statim vales forsitan volens agere
tunc non posses exemplum de ossibus de legenda
cum piger / noli dicere dives est
michi cotidie quia si retardes du-
nisi cum angusto diu purgere
et quanto peccatis diucius teneberis
tanto magis dives eris nam talis
gravior sit pena quanto diucius in se
licet aliquis detinet allegatam
de respectu / Et tanto / noli dicere
quod puer ego sum iuvenile tota
non valeo flere quod homines
in bono quia puer est et puer ac
rubesco quia puer est et puer ac
nunc tamen esse / tu bene respondere non
sum corpus habeas vel tantum habes
tu cum per consensum vel delectacionem
morosam corrumpit et ideo non
dicas quod pudicicia tenes / si o-
culos habes impudicos impudico-
rum oculus impudica cordis est nuncius

/ diceris sive male agere sive occulte
tactibus impudicis vel amatoriis iter-
pretari seducere studes corpus per ab-
stinenciam castigare / noli adhuc
dicere nego quod homines caduca re-
linquere ut ait salomon dicit piger
leo est foris femina est cadavera in cor
quod dicunt piger de facili excusacionem
sumit ne ad quod stimulatur agat
excusacionem et qui vult recedere
ab amico / noli te per mutacionem
aut vilitatem aut alia quolibet
a causa magni dei excusare
per hoc quod per dum tempus est necgo
sunt quia per dum tempus est nego
tuum etiam non fuis adquisita facul-
tas / non tradas / dicere xpistus dicit vobis
quod nemo vestrum illorum qui vocati sunt
gustabunt cenam meam / Noli male
questum per rapinam usuram vel aliquam
iniquam dimittere / si reddes
non debes quia in se reddere illo ut per
illo sepelieris // Pone et bona non
dat in se convertis et pena non dimitti-
tur in se restituatur ablatum / noli eadem
nobilitas amplius occasio ecclesie exim-
quia in se tantum ut debes reddere
per decima tortoribus punieris et in
quod ergo facis fac citius debemus
tibi quod absit obligat / noli quod
pauper tu in se sorsum si statim non
debes aliena subtrahere / debitum
tu tantum per credant minima re
tuere aliorum tuor et quod de pauper
vivere tua super quem pauper in se pia
semper tuam // Et cetera
tum etiam ... stimulo
ad agendum omo mouebimur
nam cum tu monitum est quod ...

delabitur pet [illegible] scribi / nec e
a de filiis quisquam q morte ef
fuge pt dicente propha que e homo
q vivet et non videbit mortem
nam [illegible] alia sunt alia na
sit [illegible] et quo [illegible] et [illegible]
advenit [illegible] ille q re
[illegible] nam [illegible]
decuit malicias ille age bona
ille abolere p [illegible] pt
cata [illegible] / nec ad [illegible]
[illegible] debent robore de cor
poris [illegible] [illegible]
blandiat / mors cum senes et
iuvenes pueros ut antiquus [illegible]
[illegible] sicut divites et paup
[illegible] hic e [illegible]
Johes aut [illegible] mortuo [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] mors [illegible] n est
q effugiat [illegible]
[illegible] hominem mori oporteat / [illegible]
[illegible] de [illegible] / mors
[illegible] mors [illegible]
q mortalium / expedit ut [illegible]
sim homines [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] ad bene
operandum [illegible]
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui re
[illegible]

[illegible]
[illegible] colligere
q q colligit in messe filiis [illegible] est
q [illegible] filiis [illegible]
[illegible] de nobis militantibus
[illegible] dicitur [illegible] veni
entes [illegible] in exultatione por
tantes manipulos suos / [illegible]
[illegible] non e cui nos col
[illegible] tamen et [illegible]
[illegible] et potestates
/ cogitemus sollerter ut possimus
[illegible]
[illegible] omnis
et de [illegible] omnis / de tempore
et aliis [illegible]
[illegible] / de [illegible]
[illegible] de [illegible]
de [illegible] de falsis
[illegible] / de [illegible] actionibus de
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
optimi / de loquela [illegible]
[illegible] vel [illegible] / de ne
[illegible] vel [illegible]
[illegible] de [illegible] pa
[illegible] mali [illegible]
[illegible] de [illegible]
de tempore de [illegible] de [illegible]
de [illegible] actibus [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] pati
[illegible]
[illegible] loco mortis [illegible]
[illegible]
[illegible] debet esse

nobis in dignitatem ut sic posset esse
suspecta. Sed dum illam perdid(imus)
non possumus ad illam pervenire nisi
per orationem [illegible] pati in eo
[illegible] quia qua hora non putamus
filius hominis veniet. Unde ut iudic-
[illegible] sollicitudine ne in [illegible] nos
[illegible] penitentiam agere
[illegible] de corpore [illegible]
cum iam [illegible]
[illegible] in [illegible] ab
[illegible] habeamus
[illegible] in [illegible]
[illegible] anime [illegible]
[illegible] magna [illegible]
[illegible] amor non est [illegible]
gratia dei [illegible] quod [illegible]
[illegible] morte [illegible]
sepulta [illegible] fuerimus [illegible]
[illegible] salute [illegible]
[illegible] papie [illegible]
[illegible] sermo XC.
De domina nostra [illegible]
Experientia [illegible]
[illegible]
[illegible] sermone [illegible]
[illegible] papia [illegible]
[illegible]
ut disposuerat [illegible]
[illegible] subveniret [illegible]
[illegible]
[illegible] esset [illegible]
[illegible] linea
[illegible]
[illegible] resplenduit [illegible]
dei papia [illegible] signum [illegible]
[illegible] papie [illegible]
[illegible] papie [illegible]

[illegible] digna [illegible]
[illegible] privilegiis
[illegible] Dedit [illegible]
[illegible] papia [illegible] privilegii
[illegible] quod [illegible]
non potuit [illegible] Dedit
privilegium [illegible]
[illegible]
[illegible] totaliter [illegible]
Dedit privilegium [illegible]
[illegible] Dedit
privilegium [illegible]
[illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] hec [illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] Dedit
privilegium quod morte [illegible]
[illegible] eximeret
[illegible]
[illegible] Dedit [illegible]
[illegible] tempore
[illegible]
[illegible] non plura [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] resurgere
[illegible] corpora [illegible]
[illegible]
[illegible] Dedit [illegible]
[illegible] privilegii
[illegible]
[illegible] plena gratia [illegible]
Dedit [illegible] quod [illegible]
[illegible] Ioseph [illegible]
[illegible] semper [illegible]
plenum [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]

Dedit semper alios ascensum humiliter
quid enim excelsius deo qui formam
servi accepit et quid splendidius
virgine maria matre dei que dum
nuncius illum angeli de filio suo sibi
cooperante virtute concepit a se co
ncipiens mater esset non respexisse
virginitatem suam sed humilitatem attestatur
inquiens respexit humilitatem ancille
sue / et ideo que in altissimo posita
deposuit se per humilitatem ad infimam que
congruebat ut pectus perveheretur
ad infima / omnis enim qui se humiliat ex
altabitur et ut ait beatus Johannes super
missus est nichil est quod ita deo gratum faciat
et hominibus quam probitate vite non magna
sed humilitate infimi videantur et huius super
contra super hoc rara avis in terra
est probitate non perdere aut humilitate
sermonia non vocabit et ideo beata
que retinuit dedit excellentem
probitate separabilitatis congnicionis / nam
licet ut ait augustinus sermone de nativitate
virginis marie / pronunciatores spiritus sancti
christi edocti fuerunt deum veritatem
in corporalibus tamen manifestat et cum
necnon ipsa per eundem spiritum que veritatem
intelligebat profunditate / dedit sibi
eciam credendi fervencissime caritatis
unum senciens se servebat amore
dei et non magis / hoc quod tanto de se
hic fuit intimior quanto singularius
mater eius effecta / dedit et semper
dum corporaliter sedebat devote et alii
per singulos secundum debat prophas esse condere
quod angelicam excederet dignitatem
et sancte tamen tot prerogativis et plu

ribus ergo sacratissima mater dei
fuit munita tum insuper iure ipius
sapiencie dei et vere beatissime tamen quam
domus sed tam fulgida et sancta credit
edificata / quam et deo promissi tam
producam domini et deo per omnia pla
cibilem construere insuper filii dei
sapiencia que habitare decernebat
corporaliter in gemina mater talis esse
pre domus esse debebat sapiencie dei
ut in toto terrarum orbe esset ornatissima
tamquam illa que ab eterno et in
tempore ... ut fieret portata
ut eet fundamentum confirmacionis
complementum reparacionis ...
defensionis. Hec domus quam
ab eterno dei sapiencia sibi edificare
disposuerat ut in proverbiis ...
intelligitur cogitavi ut edificarem
domum in qua requiesceret ...
sedes mei hoc est corpus meum pro
recreacione ... mich
... indissolubiliter ...
O domus ... mirabilis ...
electa / ... ...
ut ... spaciosa que
celi celorum capere non poterant
tuo sacratissimo ventre contulisti ...
incomprehensibilem / ... deitate tuo
... ...
... ...
... ut ...
... / ...
... ...
audita ... ...
... ...
... ...
... ...

In scientia mirandam perspicacitatem
ad comprehendendum dei filium in mente
In intellectu mirandam subtilitatem
ad intelligendum verbum eternum quibus
dam angelis incognitum.
In affectu mirandam caritatem
ad degustandum saporem celi
cum / In effectu mirandam nobilitatem
ad sequendum spiritus sancti conductum
In conscientia potentia mirandam sin
ceritatem ad suscipiendum delecta
cionem / In motibus mirandam libera
litatem / ad distribuendum benigni
tatem / In toto corpore mirandam
decorem ad perficiendum in latere
misterium a seculis absconditum
¶ Domus bene composita stabilitate et gracia
plena omnes excellit mentes
superans paradisi civitatis palacia
decebat domos in quibus pergit dei
sapientia habitare dignatur prius et
primas in celo sed te omnibus ponere
decebat eum sed angelis beata et puella
te intueres quam sub deo nequid
maior intelligere / In spiritu ecce Johannem
baptistam de quo dei verbum tui filius
Christus ait / Inter natos mulierum non
surrexit maior Johanne sed in tua
virginitate spiritu sancto de cuius
nacione spiritus sancti in corpore
[illegible] talis domus adhuc
magis tamen / Ecce vero ut fuisti
concepta mox purgata / non est possibile
esse credit vel originale peccatum ibi
nec tum [illegible] sed in te ita
domum eternam fecit ita fuisti
gracia repleta et tamquam celestis
inundata quod quidem credere multum

in secreta fuisse sed spiritualiter semper man
sisse / Et ecce est ipse domus illa de qua
Proverbiorum 9 ad filium ait sapiencia edi
ficavit hanc quam edificavit et ut
primum nominavit ibi templum
3 Regum 6 / Hec est domus tota in visu sic
data in zaphiro Ysaie liiii / Domus sanc
tificata ornata fuit de lapide pre
cioso Apocalypsis xxi / sed et illa domus in qua
nichil erat quod non tegeret auro
3 Regum 6 / sed et illa domus in qua
machabeus hec est dei filius eius secundum filium
ret eam in tabernaculo hec
est habitum per passionem et tabernaculum
dicit lucens qui erunt super eum
hec est multiplicavit gracias primum
machabeorum liiii / septem candelabra
lucent in hec benedicta candelabra
sunt domus pro quo / quasi septem
principales gracie sunt nobis omnibus
posite per speculo / Prima est gracia
preveniens / gracia originalis / gracia
operativa et actualis gracia primo
virtutes et tamquam meritis / gracia
fundata ad opera sua filii / gracia
consumata et in propria preciosa / gracia
dispositiva ad dimittendum corporis sui
sacra gracia consumativa ad corporis
singularis per ipsum domum ergo ma
ria sic glorificavit deus / 3 Regum xx
gloriam hanc domum sic pictam
quasi lacrimis stabilis illustrata
gloriosissima domus quam stabilis est et corpora
sapientia domum pro stabilis cum templo
benedicta ad vitam sanctam et in
hoc istam hec est domus / In domini
gloria templi mariae hec est
domus sapientie dei similiter est fundata
et bene fundata super fundum petram
In qua natus est homo et ipse

fundavit eam altissimus / Hec est
domus edificata cum propugnaculis
mille clipei pendent ex ea omnis
armatura fortium canticorum iiii
cum canticum v. hec est domus completa
est odore unguenti Jo. xii. ex quo
ortus est sol iusticie illuminans totam
domum lucis et totam celi sanctorum
hec est domus de qua fons vivus
egreditur Joel iii. Ezechielis xlvii. fons
egreditur de domo domini ad irri-
gandum torrentem spinarum hoc
est statum viatorum qui diversis hostium
sentiunt [illegible] punctiones domus
sapientie dei nostri Christi spiritualis de qua
fons vivus egreditur qui in septem
fontes divisus est hoc est septem dona spiritus sancti
irrigat statum animarum
hominum [illegible] regentium hec
est domus ornata propter eadem
est domus terrena propter
opinionis domus terrena propter
sublevationem sanctificationis / Item
est hec scola prophetarum et cultor pul-
cherrima fructu sapientissima est
doctrina et efficacissima domus
eminens propter Cuiusdam collocatione
ebur cum consolidam quem ecce ce-
phalus / domus salomonis propter
edificium et temporis in iii Regum vii.
domus ministrorum propter splendorem
consecrationis in iii Regum vi. / Domus ergo
dilectissimi dominus qui sapientia dei
est edificata ista domus adhuc vi-
tis utinam omnes animi veri adque
curamque ad domum refugium confuge-
bamus et ideo cogitemus quam

larga perpetue altissimi erga nos
et prodiga largitus / nam et prosper-
itatem nos dirigit nec aedificamus
et si quod absit cadendo peccati oc-
currimus statim / ad domum sapientie
que mater appellatur mitte fugien-
tes abeuntes pro qua veniunt
et filios difficiles adeamus
flentes puro corde quod dei et
celestem nimis benignum offendimus
fugiamus / Ideo quia laudem divina
sapientia que semper effluenter gratiam
tum deorum domum regredi ut ha-
bitaret in nobis et dignabitur totum
beneficium divine sapientie gratiarum
humiliter referamus quod ipse dominus
dignatus est ergo nobis edificare
dignetur cuius nos prestare dig-
netur dei sapientia per sola bonitate

Sermo xci de sapientia

Quasi a facie colubri fuge
peccatum Ecclesiastici xxi. Et Sapiens
vere quod ambit divine et est sum-
ma bonum adprouidum nichil potest
eque nam ymo magis
quam omne corpus sapiens et
sicut et ideo per fugeris pre mente ne
morderet mordendo te veneret
veneniando interimat Sic quasi
a facie colubri fuge peccatum / quod
tam crudeliter mordet / Item
feliciter separat / Ideo probat
Sed ergo sapientia astuit vel
et periculi quem appetitu aufert hoc
Primum / Ambulavit primi ipse pater
et domum suam per in periculum quem
spoliatum flagellat / Avaricia
que flagellatum erat et tapla

que creatum seducit / Tercia
quod seductum spiritu insensibili
subiecit / Et quodlibet aliud mortale
quod corpus est corruptum semi
nutrit malo aut radicaliter proce
dit. nichil enim refert sive quis
occumbat ex semine vel radice
de corpore quod ortum est corruptum
non creatum tendens ad perdendum
mortale peccatum qualiter quod committatur
ex gratia // Et ideo recurrendo
de differentia mortalis et venialis
sed aut mortale est quod quis non
potest committi sine grandi corruptione
sui sive gravi lesione proximi et
sine magno contemptu dei / veniale
vero cum vadunt in venialia / et
potest veniale peccatum esse tanta in
quantum esse solum sit mediate
mortaliter debet etiam desperare / mor
tale vero est tantum in quantum esse
solum semper etiam debet desperare
Ille autem mortale obligat ad eter
num veniale vero ad temporalem penam
~~Ex quibus intendit~~ sequitur quod prout
veniale et mortale committitur quod
regulas tradam quarum prima est haec // Quando
et amor vel affectio ad aliquid
ipsum amor magnus quod mag
dictum est cum magnus quod magis
preferens constituit ultimum finem suum
sive aliquid nec actu nec habitu or
dinat illum dictum aut vero alias
dicit illum dictum quod valet tali
quod recipit dicens se vellet tali
dictum contemptu non vult quod dum
offendat ipsum hic mediante propter
tantum post illum dictum / hic enim
est dei contemptus et non fortius

tamen temptatione vel de pinito dicte
quod deo preponitur dictum sic aut quod
aliquid aliquid plus quam debet dictum
non tamen propter illum vellet deum offen
dere nec amicitiam eius perdere nec
propter hoc transgredi preceptum nec deum dese
rere nec eo carere quod tunc non esset
quod sit mortale ¶ 2a regula / Si quis committit 2a
quod notabiliter obviat dilectioni dei / quod
~~contra~~ caritati vel proximi est
mortale tunc aut dei obviare di
lectioni dei quod repugnat caritati
dominice quam super omnia debemus
habere ad deum / tunc vero dilectioni proximi
obviat vel quod legi obviat illi
naturali / quod tibi non vis alteri
ne feceris / aut quod infert proximo no
tabile malum / non tamen videtur ex mor
tale si sit in modico quod proximo quod preium
excedit et cum sit aliquid et ideo
quilibet attendat prece semper quod
quilibet vellet fieri vel non vellet sibi per
sonaliter fieri dum est nec per
petua tristicie quod asserunt hic mor
gravia clarent quod asserunt hic mor
le sed per maiorem quod passi po
le sed per maiorem quod passi po
tentia homo notabiliter vel inveniri
¶ 3a regula Si quis committit aliud vel 3a
omittit contra deum vel cere / legem ve
vel prelati iurisdictionem hominis precepta
vel aliquid illorum constitutione ad sa
lutem vel contra bonum publicum aut
privatum vel licitum iuramentum
est mortale secundum quod vel sit nunc ad
vitam eternam per sua mandata quod
dicunt assumptionem mortis sive
moriens ¶ 4a regula Si aliquid 4a
est vel committit contra constitutionem
probabiliter dubitaverit an aliquid sit

mortale vel semper est mortale pro eo
quod que sunt contra caritatem excludunt
[illegible] divine [illegible] perfecte
[illegible] est [illegible] non sunt contra caritatem [illegible]
non est sufficienter. Secundum formam legis
[illegible] petitionem a lege dei
venire nec omnino quod potuit
peccatores complere nec complevit et
ideo cum laboravit ignorancia quod
sua vel superiori ignorancia ignorabit
et [illegible] negligencia culpe complectitur
¶ Tercia regula de actibus et quando
tibi quorumque ex sola cogitatione de aliquibus
quantumcumque turpe vel immundis aliquis
complacentia seu delectatione et consensu
nullum est mortale sed est veniale vel nullum
peccatum. Verbo consensu est et actu quod est
peccatum mortale semper est mortale quia
de acceptat voluntate totaliter
[illegible] que [illegible] super
pro facto licet secundum leges humanas eo
[illegible] penam nemo meretur
qui autem in cogitatione est complacentia
[illegible] morosa talibus tempus expendit
[illegible] vel est quod non sit consensus
tacitum est secundum doctores et specialiter
augustinum mortale. ¶ Ex quibus elicio primo ad
gulam quod si finem bonum ponit in
voluptatibus vel delectationibus et deliciis
[illegible] et finem bonum amittit
[illegible] de venter
[illegible] quod pro
voracitate aut crapula ieiunia
pro ecclesiam indicta frangit [illegible]
[illegible] transgressiones [illegible]

tes [illegible] nisi digne penitent
puniendi. ¶ Item si ipso studet [illegible]
[illegible] aut gravat quod [illegible]
[illegible] amittit et incipit
quod agit mortale peccat. / Item eo
quod [illegible] cadit sub precepto secundo
dilectio proximi est caritas ordinata
[illegible] a deo quem semper
et [illegible] reddere est contra dilectionem
caritatis nisi semper [illegible] aut
[illegible] ut si in
hoc casu [illegible] mortale [illegible] eo
curavit. ¶ Item qui studiose alium
[illegible] aut [illegible] opposito replet
[illegible] notabiliter gravat
mortaliter peccat eo quod est contra caritatem
proximi agit et offendit deum secundo
est deum. ¶ Item dum [illegible]
probabiliter dictat quod committat vel
extra talem [illegible] est [illegible]
nature vel proxime tali die ieiunium
vel [illegible] ¶ Item est [illegible]
preceptum et notabile scandalum plus
[illegible] agit est mortale peccat
¶ Item si ex delectatione vel [illegible]
comedit vel nimium [illegible]
aut [illegible] esse quam nature
[illegible] est mortale [illegible] ¶ Item si
[illegible] quod deum [illegible]
[illegible] obediencie et [illegible] divine
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est mortale [illegible]
[illegible] primo [illegible]
pro [illegible] gravat est mortale [illegible]
[illegible] pro [illegible]

sicut principes excoriantes et popu-
lum emungentes seu per iniu-
stas tallias vel exactiones
indebitas compellentes // Item si quis
per simoniam quod quod placet vel
contractibus prohibitis aliquid ac-
quirere tenetur. Ideo quod tenetur g-
neter simonialiter pro in pendit
meretrix pro actu si licet inlicite cum
illa ingressu licite / Quantum meretrices
ex turpitudine se ornantes
ac per ornatum suos conspicientes
decipientes omnes trahunt
ne lapsum dantes etc si minime
actui consenciant vel ad actum
operum perfugiunt / Veneni ei sep-
offerunt et de iure licet carere
ter spiritus et cinis quod decio non
habeat vel admixtus exhibet ideo reddere
esse quod habent attulerunt si quis
simul quod habet // Item in quo per simpli-
ciusque dicit preceptum esse uti tu-
rat quantitatibus aliquis vel aliquis
prohibeat meretricii prestat sicut
faciunt milites torneamenta per
ecclesiam prohibita vel monomachiam
exercentes // Quantum vero ad mali
clericos quod quia ... appetit habere be-
neficia per phas et nephas iuste
et iniuste ... et per ...
... dimicare per
iniustitiam iuste et iniuste
meretricii prestat // Sed quibus tem-
pora sunt et ... appetunt quod spectat
et sine ... post e morte

Vit si examinata ... vite
... vel decime ... vel bona in
... ecclesia continuata vel ...
non sunt illa quae abstrahit temporibus
sunt ibi sepulta retinent e morte
Decreto Augustinus si quis invenit ... resti-
tutio ... si quis
tempus multa sunt pro ... putant eo si
alienum quod invenerit tenet et dicit
... debeo reddere / ea
causa rapine multum. Ubi dicitur quod
hi promissum est ... rapine si ... ita
... reddat. Secundo notat glosa
notabiliter in eo canone / dicit quod inve-
niens quae vult quod si quis invenit thesaurum
in loco suo ipso facto est inventoris
in loco alieno ... fortuito
... quod invenit thesaurum dimidius
est inventoris et dimidius domini loci ...
... studiose quaerit et invenit in loco
... dimidius domini loci ...
... totus est inventoris
loco ... fortuito totus est inventoris
si studiose quaerit totus est ... Item
si studiose ... illa negligentibus
... vel precepta ...
... quod appetit dimittere ...
... debet ... per ...
... vellet ... bona ...
... nec ... offendere nec
... tempore pone ... sine ...
... ¶ ... et ...
... quod si ... quod ...
ad ... primum ... et ... no-
tabiliter ... per ... vel per-
alterius ... vel hominum
... parent / quod ... pro
... tenetur

alicui malum vellet tamen deliberate
sibi malum aut si sit alicui displicencia
in presencia vel mala affeccio quam
non potuit statim dimittere vel eam
cohibere licet per liberam voluntatem eo
semper venialiter peccavit ¶ Item si ex
ira provocatur homo ad contendendum deli-
berata optans sibi malum vel ipsum
confusum aliquid notabile dicat vel tempus
verberat seu impugnat ad dampnificandum
semper mortaliter peccat. Dico si illo sto
quod motu primo mox modico excessit
quod tunc venialiter peccat. Dico tamen si quis
bonum famam vel dico de eterno alterius
cupit statim quam dimittere non potest ita ut
mortaliter peccare quod per se vel signo
quod pravus excessit. Dico quod si insistit appeti-
tui contra vel malicia alterius et
non habet personam dum modo sciens non exce-
dat non peccat sed ex zelo bono et iusto
si ordinat in deum vicet. Quantum
ad invidiam / ista cetera dicitur circa
de bono proximi personalis si sit cum
deliberacione et placencia est mortale
Dico quod circa de bono eius quantum ad illa
et notitia quod gaudet de malo proximi
quantum est iniusta persona / de delictis
quod non potest sibi nocere peccatum / non
quod sit mortale et de ... ali-
quibus quod sit mortale et de illis ali
cui aut denigrare famam suam vel
confingens falsa et publicans occulta
vel dicere peccatum dubia ex odio
vel invidia mortale peccatum / nisi forte
propter publicacionem peccatum in specie co-
cedat vel proximo respexit et videns
de illo quod ducit ad detractionem

vel alia persona est sentiendum nam
hec omnia attribui proximi adiungant
¶ Quantum ad luxuriam hec eciam ac-
concupiscencia deliberata et affectus eius de-
lectacione morosa vel consensus in actu
tempore et loco tactus tamen dicitur in locis
propriis pudoris et in motibus et verbis et
amplexus osculis ex libidine
procedens est mortale / Dicit ei vitae
quod viderit mulierem ad concupiscendum
iam mechatus est eam in corde suo et
ergo mechia committitur videndo cum
concupiscencia constat per se quod fornicacio committitur
in amplexando osculando alloquendo
et tangendo / Item omnis amicicia
inter virum et mulierem ex matrimonio preter
virum alterius dat per talem carnis sim-
plicem tangendi amplexandi et
imprudenter tangendi amplexandi et
osculandi seu alia simplicia que carnalia
dicit quod vel quod peccatum sit tamen si
dicit quod vel alter vellet est mort-
tendi dum alter vellet est mort-
ale tali proposito hic persona non
constat tali proposito hic persona non
et ipsa talis nam hec omnia sunt
ex concupiscencia quantum consumat sua
vitalis et sumendum fornicatum sed
velle fornicari / videre / tangere /
amplexari / osculari / confabulari /
libidinose est mortale / Item omnis con-
cubitus semper quod ordo communis publica
sub penis peccatum constituta / adulterium
est quando vel alius acceditur ad eius
vel coniugem alterius / vel extra coniugium
est mortale nam obviat proximi contra
vitam vivencium periculosum quod committitur non
per se ipsum ordinibus constitutis vel re-
professis est mortalis opportet eum dilectionem
cupiens est mortale opportet eum dilectionem
dei / Dicit in testimonio ... conspiciens
vel coniunctis carnalis vel spiritualis quem

consuetudine est mortale / mortalissimum
vero est quod natura vel in sexu in
debito Mortalis aut alii exteriores
et interiores ad peccatum luxurie pertinen-
tes / sicut tactus et oscula / quia
humiliacio non stabilis est pro-
pter. Quantum ad auariciam dico quod
spiritualiter vel simoniam de deo
et bono diuino actibus spiritualibus
a principio ad audiendum de deo et ad
faciendum ea que ad deum spectant
siue sit de iusticia potestate vel
simplici quod de eis actibus [illegible]
omnibus dicit et suspendit / quod omnia potest
nec est quod effugiat in velo et rursum ut
hic in istis potestatem eius quod omnia inde
recepta sunt vtilis eius / est mortalis
vel mortale / molestia est eum hiis
iuste est potestate vel proprie et quod non
ad est ideo nisi deus et vult [illegible]
te accidia excludit [illegible] / Vult
si tarditas esset tantum vel homo ex
tedio illa negligeret ad que ex precepto
agenda obligatur aut ex fastidio
spiritualium alicuius agendi voluit de
sisteret et quamuis sciret se posse de
sisteret mortale peccatum incurreret Si
autem impleret quod tenetur sed in tedio vel
accidia siue de spiritualibus distraheretur
non tamen ab hoc cessat sed repugnat
non est crimen nec veniale mortale
Hec in eius regula ad agnoscendum
mortalia peccata sunt distinguere
de lepra et non lepra sicut peccata quod
mortalem sentit et sentiendo autem
attemptat. hec docuit [illegible]
nit quod a [illegible] [illegible] p̄
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in conspectu dei et seruus eius [illegible] inter
ruine abhominabiles detestabiles et de-
formes / Scitum quod quod mortale peccatum
alium deum quam omnipotentem preter et filium
et spiritum sanctum sibi constituit vnde beatus Iohannes
super [illegible] [illegible] ubi non est
[illegible] [illegible] sit [illegible] vere est
et de vero est / [illegible] [illegible] habet
et [illegible] [illegible] [illegible] habet
[illegible] [illegible] [illegible] de est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] et quod cupit et veneratur
hic ille deus est / [illegible] [illegible] in robis
[illegible] nec adoret deos alienos
[illegible] [illegible] [illegible] sed potius
deum verum de deo [illegible] non solum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
quo [illegible] [illegible] [illegible] celestis
[illegible] [illegible] ut [illegible] filium dei in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ad
[illegible] [illegible] Sermo xcii de [illegible]

Octauo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
decalogi [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et mortalibus [illegible]

luxuria invidia gula et accidia
septem virtutibus principalibus fide spe
caritate quas sibi ipsis ac iusticia tem-
perancia fortitudine que cardinales vocantur
per eas complet tota vita hominis quasi in
columpnarum ordinibus decet vivolin
sit muniti et septem operibus corporalibus
nunc decebit in die novissimo non dubi-
tant per districtum iudicem teste quod sit-
ientes potare nudos cibare esurientes po-
tare sitientes visitare infirmos liberare
captivos hospitare pauperes et peregrinos
sepelire defunctos, ac septem spiritualibus
quas sunt sane consulere nescientes docere
peccantes adducere dubitantes instruere re-
duere desolatos consolari oppressos sustin-
ere ... alios sepius perdere exhibe-
re ... dei et anime ...
re ... per deum indulgere
pro defunctis sepius preces fundere
et hec aliis remediis subvenire, sunt
felicem ~~quam quod prole de nobilitate~~
generis se crescere volunt superbiat non
generis se presumere volunt superbiat non
superbiendo et sint tunc et tua actis
superbiendo ... in luxurie
opprimant non sperant ... feliciter
operant non ... diu gres-
sibi dant non ... stulti re...
tent nam ... contingit non ... e
... ~~hic~~ ... prestum
prium perpetue ... non ... gule sen-
sualitate ... non ... sen-
tentu sed ... quod ... dum in
serviant, non ab uno ope adquod
ex precepto dei vel opere obligantur
temperant, non aspice aliis quam
adeo subiacent in diffortunie vel
tribulacionibus exhortabuntur, non aspice

dummodo de proprio loco doleant et fini-
ter absorbere decreto comparat enim
sed ecclesia nulla facit miracula
si gemeret ... admirare opposita
eius sed reum mortem videat vel se
suspetum venerit angelis quod ad quam
sentiret sed ... ecce dignitati placet
... non contentum habet
... alii ... magistrum lati...
... pulchritudine / eloquencia
... vel gladium ... per ...
... prestitas ... per ...
... peroula et pressuras ...
gladium aut fame ... tyrannidem
quod calamitate per morbos et fini-
tatem angustias ... metu ... ...
am vel ... aliud ...
... aliam disrumpat, non
se ... possit misericordia ... ex
... iudicium ... fiet ei
qui noluit dum potuit ... / Et
... ut pulchre dicit ...
... custodiat ne va-
diliget ... aliena ... gen-
gant ... et ... adetractoribus abs-
tineat / ... et fabulis otiosis et vani-
tate ... et ... absti-
neat, ... eptiche at
... sermonem ...
... se eloget ...
... veritate ...
non ... // Attendat ... ergo
... exigi ... de
se ad serviendum ... et ...
... et operibus eius ... abrenunciant
... apostate ut ... ab
... et super se ...
... bestie ... se ... ponat

Intelligant quod concivium per Christum ad
regnum acceperint et ideo vere veri
ministri pingnent nec timeant
si cum sint vindices [illegible] iste
timet aut conantur detrahere asse-
runt / Secundo quod sit spiritus constituti
sint sic et immaculati in opere tu-
in caritate quia sicut mulieres sic
vitant matrimonio ut si non vitam
tum placeret cum Regina huius mundi
/ Tertio thabulum primum post nau-
fragium hoc est per agendo mala que
fecerunt accipiant secundam thabu-
lam id est penitentiam primam dum
dico et ne sibi virgant qui sibi
infirmi post penitentiam ad hanc pe-
nitentie lamenta extrema dic-
tione recipiant ut sic expedita
cum ecclesiasticis sacramentis ad
deum excelsum ire possit. Intel-
ligunt quid orando continuando
reportare deponant / Primo enim
petunt ut sanctificetur et glorificetur
nomen omnipotentis per opera bona eorum
dicunt sanctificetur nomen tuum / et regnum
ipse cum deo sancti esse gaude-
ego sicut sum / 2° ut ipse puri-
gui coheredes constituat deum adveni-
adveniat regnum tuum / 3° ut sicut
angeli et sancti dei semper fuerunt
cum voluntatem in celis ita et
in terra ut faciant voluntatem
suam ideo dum dicunt fiat vo-
luntas tua sicut in celo et in terra / 4° ut
ipse tamquam primus pater adsit
creator redemptor et provisor nota
tum ac cum corporis submittet
dum orant dicentes panem nostrum

cotidianum, id est per substantialem per quod
tenetur homo et corporalem per quod corpor-
vegetatur / 5° ut deus quod similiter consti-
tuam dimittat eis prout sicut et ipsi
dimittunt inimicis offensas sibi factas
in hoc ubi et dimitte nobis debita
nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris
Sexto ut si contingat temptacionibus
ipsos attendit non sinat eos quod nolle
obtinui vel consentire dum dicunt et ne
nos inducas in temptationem / Septimo
ut deus ipsos liberet a malis preteri-
tis presentibus et futuris dum concludunt omnibus
tes sed libera nos a malo / Septimo
debet publice admonere ut intelligant
quod sunt decem mandata et quot quod dicere
primum non adorabis deos alienos
et ideo nulla deum sibi alium constituat
nisi primum et solum et fin veri et
unum deum / 2^m non accipies nomen
dei tui in vanum et ideo caveat quod periuret
dicat aut alium peccare deum vult dicit
aut ultra penitentiam dicit vult quod replebi-
tur in septima lux ultra ... et ...
iniustitie et non discedet de domo eius
plaga / 3^m non falsum testimonium dicas
ideo timeant quod deum non ... nec
oculis ... ... aut vitare
debite non ... testificantur
prius et si eis certissime visum
sunt ubi veritas vel qualitas negotii
sint et esset notum / 4^m sabbata
sanctifices / et ideo die dominico et aliis
festis per ecclesiam statutis absti-
nent et corporali opere nisi continuo
pietatis dispensanda vel necessitate
reddentur excusatum esse diligenter
abstinendum / quod in medium populares

ymo et nobiles & etiam non sacer-
dotes vel pontifices male sumant.
Tertium honora patrem et matrem ut
sis longevus super terram. Cum enim re-
verenciam patri non exhibet et matri
et maxime sumendo sicut temerarius
et violentus maledictus est obnoxius
morte dignus. Quartum non mechaberis
videmus enim quod sicut membra
sua membra meretricis ... [illegible]
membra sua membra facit [illegible]
corpus nostrum cum [illegible] nos [illegible]
ymmundiciam sed sanctificacionem et [illegible]
ut unusquisque vas suum possideat in sancti-
ficacione et honore. Quintum non occi-
des [illegible] lingua manu consilio
auxilio adhortatione et auctoritate [illegible]
ubi [illegible] [illegible] [illegible]
Sextum non furtum facies fur est
qui subtrahet quod non furtivam sumit
qui [illegible] furti accipit qui
[illegible] furtivam [illegible] Septimum non lo-
queris falsum testimonium contra proximum tuum. Et quod
[illegible] non [illegible] qui operatur [illegible]
[illegible] [illegible] deliberat [illegible]
te et [illegible] Octavum non de-
siderabis [illegible] proximi tui non an-
cillam non bovem [illegible]
sed etiam desiderium mali [illegible]
malum [illegible] ad [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] inter [illegible]
quo [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Decimum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humilitas [illegible]

[illegible] [illegible] possessio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] maxillam dexteram [illegible]
male [illegible] [illegible] [illegible]
malo [illegible] [illegible] quis
[illegible] maxillam alteram [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maxillam [illegible] quod non [illegible]
aput [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] pauperibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pauperibus [illegible] me
[illegible] [illegible] possessionem [illegible]
[illegible] possessionibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possidere [illegible]
possidere [illegible] [illegible]
[illegible] possessio [illegible]
[illegible] possessionis [illegible]
ambicio [illegible] non [illegible]
[illegible] bona [illegible]
non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possit [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] possessionibus [illegible]
[illegible] voluntates non [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] philosophi

non tamen propter hoc simulati leguntur
abiecisse cum heretica omnia
abiciunt talia necessaria per consequens
tamen heretici hoc dicunt et disputa-
tur hoc longe magis perversa abire
voluntate ¶ Item sicut stulti qui perfec-
tionis iter non ingrediuntur quia volun-
tatibus suis pre tandem nobis ter-
minis relictis ex toto credere se pro-
fitebant autem ipsum velle eo-
rum voluntate suspendunt ac quasi
esse possunt omnibus quemadmodum faci-
endum quod suggesserit divina ac
prospera spem veritatis rupti dilatare
contempnunt // Consilium perfectionis est
virginitas quam suadens sit ipsam
autem non sit lex apostolus i ad cor vii°
de virginibus preceptum domini non habeo
consilium autem do / sicut et virginitas
est quia sicut celum nec obstat
aviditate et difficultate est dep-
cepto hoc de consilio quod prima se
quuntur deglutit videlicet ait enim dux
dicit ... quod asserunt se
propter regnum celorum qui potest capere capiat
et ~~Sponsa ... amen ...~~
~~... Regnum~~ / [illegible]
propter celum et timebam abire
[illegible] communis ...
[illegible] ...
[illegible] ...
non sunt preceptum ... ultra
homines ~~...~~
[illegible] ...
[illegible] de celo cum non ...
[illegible] ...
[illegible] ...

vendit hoc de helia et Johanne baptista de
vita ... de virginibus ...
legimus fuisse in templo deputatus hoc
... ...
... figura ...
... ¶ Item ... [illegible]
... virginitas non est ...
[illegible] ...
hoc offert ... et ...
... ex
... sicut ...
... ...
... ab angelis ...
... angelos ... hoc ...
gaudeant ...
... et tamen ... sicut ...
... at ...
... hec enim ...
... ¶ ... perfectionis ... est ...
caritas ... hoc est ...
... non tamen ... quod ...
... et ...
... [illegible]
... magni
... et
... hoc ...
diligamus propter deum et ...
dicat ...
... et ...
quasi cum bonum ... malum ...
... unde ...
... non posse ...
quasi ...
quasi ... est ...
religio ... non tamen
... quod ...
omnes ... de ...
... ... in ...

nisi possit impleri alio vero adimpleta
alligatur in stabo potius deo quam homi
praeterea omnem deo quam diligunt in omni
tempore non laborant credendo
eundem laudando / amice audiendo /
mandata operando. Et possumus praestigia
eorum ita excusare. Si deo possit
de quo ante requirit velit comparare ut
diligunt per velle [illegible] veritatem utere
ut apparet / unde in nostro qua fronte
indulgentiam peccatorum suorum cum xpo bene
valeo obtinere potest / si deo proprie
in unitate [illegible] dare non accepit
[illegible] peccatorum [illegible] nemini malum
pro malo reddentes / benedicite persequentibus
vobis benedicite et nolite maledicere
[illegible] vicem a malo [illegible]
[illegible] malum [illegible] amota
[illegible] quod dicit [illegible]
[illegible] augustinus [illegible] diligere
[illegible] debemus [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] tenet [illegible]
diligere si ille quia signa [illegible]
[illegible] necessitate [illegible]
[illegible] requirit, iste vero
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] alterum eligite [illegible]
[illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] pars xliii [illegible]

~~[illegible] magis [illegible]~~

Othezannis eligite ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] quod dicit [illegible]

tum nostri [illegible] nobis [illegible]
[illegible] maria et [illegible] quis [illegible]
corpus [illegible]
[illegible] operacionis [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
[illegible] movet [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] adeo quod [illegible]
[illegible] nostram futuram felicitatem
[illegible] ultimam [illegible]
[illegible] nobis [illegible] quomodo
[illegible] nobis habe
[illegible] felicitate / [illegible]
[illegible] quandam [illegible]
[illegible] opera [illegible]
[illegible] nos [illegible]
cogitacionibus [illegible]
[illegible]
opera [illegible]
[illegible] cogitacionibus [illegible]
[illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] nostri
[illegible] omne quod est
[illegible] unde [illegible]
[illegible] temptacione
[illegible] / ~~[illegible]~~
[illegible] cogitaciones [illegible]
[illegible] oblivisci
[illegible] quod sunt
[illegible]
[illegible] oblivisci [illegible]
[illegible] / iam
[illegible] et oblivisci [illegible] / iam
[illegible] potestatem / iam
[illegible] / iam
[illegible] et [illegible] de
[illegible] meditationem

Apostoli dum corporalibus oculis
[illegible] conversationem eius perdiderunt
Et ideo dum corporalia visibilia re-
cesserunt ad cognoscendum eterna animi
Apostoli per visibilia ad invisibilia
ascendunt / Et ideo per visibilia quasi
per quandam scalam sursum ad in-
visibilia conscendunt / Apostoli
cum Christo simul verbum dei audiunt
et exemplum sancte vite viderunt sed illa
[illegible] amplius [illegible]
/ spiritu sancto [illegible] magis acceperunt apostoli
[illegible] Et hoc est quod dicebat apostolus
Christianis [illegible] alius
[illegible] alius vero
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] libertate
[illegible] magis [illegible]
/ Et ideo [illegible] plus [illegible]
[illegible] perfecte
[illegible] pecuniam
[illegible] plus quam [illegible]
[illegible] diligite et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Christo [illegible] amor [illegible]
[illegible] pluribus sed [illegible]
[illegible] / De spirituali uni-
tate c° 4° libro 6° / quod ut
[illegible] possim [illegible] unus
tibi spiritum [illegible] populo
[illegible] ¶ O Christe
amor [illegible]
[illegible] / quia idem
[illegible]

cedet / Idem [illegible] et illi
obiectum et tamen [illegible] quod malus
[illegible] a te [illegible] fieri [illegible]
/ ille [illegible] sursum descendit / iste sursum
vadit / ille descendit iste ascendit [illegible]
[illegible] accepit illi [illegible]
sit visibile tangibile audibile sen-
sibile / omnis a te sine te vadit quia
patrem videt [illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] altissima [illegible]
/ [illegible] / [illegible]
[illegible]
/ [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
pandis / [illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] melle dulcior lacte [illegible]
candidior / nectare suavior gemmis
[illegible]
[illegible] et honoribus amabilis te [illegible]
[illegible] et non solum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] bonum digne amare possit [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] te semper [illegible] et
[illegible] / [illegible]
[illegible] quam amo te sed [illegible] te amo [illegible]
[illegible] amare cupio / [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] cupio [illegible]
[illegible]

te non habeo nisi me inviteris
te ac mollificaveris prius cor meum
durum et lapideum / nisi omnem
affectionem voluntatem carnalis
superbiae nisi carnalitatem
nos thesauros expulseris / nam quo-
usque remanent tamen si non operentur
pulchritudine huius mundi fidelis extingui-
tur et vilescunt per imaginationem timore
amoris tui oblivisci / Tecum quo-
modo quod accensus mele nec tibi
presto tenendo nec modo presto dese-
ro hic tamen de dilectione non quo-
modo ergo sic timeo dimissa iam
bo tendamus delectari non quo et
claritatis ac tuis delectare ut debeo
non pertendo / Ob hoc enim iam te
pure misericordia mea ut sit mihi
pius misericordiae et confessione presto et regi im-
mundis concupiscentiis praestare et regem in-
do nec alio gloriari placeat nisi
amore tui et dolorem de amina
passione Christo secundum ac tua
passione multa magna sed apud
peccatorem multa magna sed aput
te pium ut desperabilis non integra
nec gaudeam nec in eo aliquo
amittere nisi te spem meam unica
et bonitatem meam non blandum cum
per nos adipere venerit / Ecce si
fervor est ut mors dilectio tua / ab
sorbeat ipse meum et ab omnibus
quibus tibi sit mellifluae et tuo bo-
nus amoris tui et tibi soli inhae-
ream sola tua summa medicina pas-
tur / descendat nunc in te tua ma-
bilis fragrantia saporis tui ut dul-
cedo tua spiritu corpore et

unde meo perducat bonus ad salutem
in bonum eternum / Audiat propria celsi-
tudo quod non est corpus ut filii huius
seculi et tenebrarum per carnem desideriorum
ac bonae de studio pertinens divini-
tatis ac fugientes honores diligunt
et sperant quia non te vero sum ea-
dem verissima et amatorum
bonum nostrum per quae sit summum et nostra ser-
vus perpetue sit summum et inscripta ser-
vire tibi diligamus / O veritas una
quam illi mundus velis eadem tu dumtaxat
ex illa tu mundi veritas qui ipse
cum nos tuae leviorem hortaris quae ipse
tollere multum beneficium ne salva
pace pie ac exorabilis dulce re-
dudet in tuum / O cum nos amat
distinctionem per gratiam attendas quia
sit ipsum plana verba tua qui
dispersione tamdiu nostros per ipsum summum
semper habitum et nobis / Ecce fratres cari
dilectissimi quomodo tua cum mea in
deo habitare debeat nunc meus quia
thesaurus ex ipso bonus dominum
quem Christum vivo tecum acerbum in
quem dilectum sit delectatio / Proinde gra-
tias tibi ago et affectus quod hoc nisi est in
tuo deo adfectus quod hoc in iustum
patitur debeo sed hoc cum minime
tamen magis habundet exaggeratum
dominum qui non rebuit
ipse deo compungit / diligat itaque
debet bonitas dei recolere / salubri-
ter diligere / fideliter confiteri / studiose
diligere / diligentius assumere / offerre
deo summo pie tamen / si quis acceptat
pretium vel desperatum non amittere
ab ipse perit quoniam absconditur
deo ille piger prius qui absconditur
perdendum dominum / Attendite quod de
deserto datur summum et munere
dignitatis aequum magnum est sed
quod excogitare debemus tanto

talem affectu ac benivolencia dat
hospiti visitanti quod eo commodius
daret gratantius esset recipien-
da. Si ipse licet proprius divina corpo-
ris dat tam tale ostendit graciam
quos tanto fiat et super eminet
a presencie tanti eo quam amicis
semper potest / Existimari ipsa quorum
visitacio dei cum in nobis operatur
salutem tam precipua sit quod ultro
precio sit condigna tamen quod
dignum sit quere sit ipsius cogitacio
quem dat fidelibus suis velut dignus
corpore et sanguine ihesu christi et quod
filiorum gracia celeste quod acceptione
quem post preciosum dei est esse adop-
tivorum filiorum dei / quod dulcius quod
in deo delectari / quid tamen quam
deum possidere eternaliter quod honora-
bilius quod in responsione et fruicione
divine essencie cum sanctis angelis
dei participare / Attendite quibus
conferat visitacio talis tamen in
merito quamvis [illegible] indignis quid
et pluries anime et publice
per admonicionem psalmiste repete
bene vivite replete ut [illegible]
sumus deus exposita [illegible]
et quod horribilius deo rebelles
cum pro suis visionibus et predilacione
eo immensis contumelias et despecti
rependimus. Quam negligentes
sumus in grata visitacione tam clari-
tatibus sed dissimulare nolumus [illegible]
[illegible] divine [illegible]
augustinus tamen quod hic pen-
sare debeat quanta sit dei
pietas illius visitacione qui nec

renuit qui visitacionem accipere nec non
eam conservare similiter quod petenti
primum et visitacione si premissa et divina
visitacione contempnentis et maxime sub
ipso et sacramento advenienti / Et ideo
reverenciores visitacione dictum gracia de
acceptis sit agere deo gracias [illegible]
et accepta conservare per gratitudi-
nem formatam graciam ac eam a domino
[illegible] conservare semper [illegible]
[illegible] ~~quod [illegible]~~
~~[illegible]~~ / b. xcviij de [illegible]

Delicie mee esse cum filiis hominum
Prov. viij. / Ut sapiens sum de-
[illegible] delectacio ac dulcedo [illegible]
angelorum et omnium delectabile ac de-
[illegible] plenum [illegible] si eciam homi-
[illegible] conferre per graciam [illegible]
se [illegible] / [illegible] donat [illegible]
[illegible] delicias [illegible]
[illegible] jubilo [illegible]
[illegible] extendit ac [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] fieret adeo quod [illegible]
[illegible] delicie [illegible]
[illegible] debeat quod [illegible] dei delicie
[illegible] esse cum filiis hominum [illegible]
[illegible] diliget [illegible]
[illegible] [illegible] nequaquam
[illegible] delicias divinas [illegible]
[illegible] delectacioni quod deus est
[illegible] dulcedo [illegible]
[illegible] et [illegible]
Caritate [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] impossibile [illegible]
[illegible] admiracione [illegible]

largitatis sue in animam quam nec diu dat
sed effundit nec parum sed ultra ymo
summum bonum quod regnum quo adepto
nichil ultra desiderare poterit. In quo
[illegible] delectare, unde delectamur in deo
odor suavium. In quo sapor et suave
dei thezauri sed absconditi ad illo
y° In quo dulcedo ipso fonte gustatur
In quo delectatio et vita beatitudo, ipse
[illegible] e deus ut [illegible] celestis alii
ad illum / Sic adverte ergo bonum
disciplinae et dedit illam iacob
puero suo et [illegible] dilecto suo post hec
in terris visus est et cum hominibus conversatus est
[illegible] et ut ait
ipse deliciae meae esse cum filiis hominum
[illegible] audite me ut ex
[illegible] sapientiae dei deliciosae [illegible]
[illegible] multe sunt tribulationes
[illegible] inspirant eis per
[illegible] consolationes quibus ea que
[illegible] in deo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] reddatur
[illegible] aut liquefit [illegible] ad
[illegible] aut liquefit [illegible]
[illegible] pervenit et deliciis plenum
[illegible]
[illegible] dei [illegible]
dominicae xxx° [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] diligentibus deum abscon
ditum [illegible] effluit ex

fonte sapientiae dei [illegible] dulcedo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] sapientia
[illegible]
exprimit [illegible] cum [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deliciis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sapientiae
[illegible] qui nichil diligit
[illegible] cogitat [illegible] illam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deliciae meae esse cum filiis hominum
[illegible] ambigat in
[illegible]
[illegible] diligentibus deum
[illegible]
[illegible] sapientiae dei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

at sine defectum contemplari sicut
et perfrui eas alie ymo infinite sunt
delicie sue quod dignatur esse cum filiis
hominum / ex quibus clarius patet propositio
supposita / Et maxime illustracio
diuina deuotis admirantibus deum
actualiter ignitis et inflammatis pro
fluit ex thesauro sapientie dei et que
dicitur dilectus ad deum amorem tene-
dum et per omnem modum fruendum
perfectione preualet ex dulcedine et se
cretis altissimi ¶ Dixi prius quod men
tis illustracio diuina deuotis ad a
mandum deum actualiter ignitis et
inflammatis profluit ex thesauro
sapientie dei / Nam deus vna ad creandum
ipsam dei effectum suo sed totum
efficit in deo pietatis quorum in diuinis
resplendet perfectio / maxime
ignitis et amoris et affectione et
quibus fecit actualiter deum accendit
vnde eis [illegible] estuat et
exsufflat [illegible] ex [illegible] fuit
atque tota ac beata [illegible]
[illegible] atque [illegible] hoc [illegible]
[illegible] representat [illegible]
deum [illegible] ut ei [illegible]
[illegible] nisi [illegible] ut
[illegible] Ita ut dicere potest
cum propheta [illegible]
me et [illegible]
[illegible] // hic est ignis qui [illegible]
[illegible] auctor dei [illegible]
[illegible] sit [illegible] amor [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] bone [illegible] de [illegible]
accende me igne tuo amore tuo
[illegible] et dilectione tua / ut
[illegible] et [illegible] tua / [illegible]

[illegible] que [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] regem
[illegible] sunt [illegible] exstitit misterio
nabuchodonosor regis babilonis · i · danielis
[illegible] adulatores car
nem et sanguine [illegible] / [illegible]
maxime contra bonum publicum et [illegible]
les formare [illegible] [illegible] multum
[illegible] / [illegible]
/ [illegible] / multa
alia sunt [illegible] abhominabilia
[illegible] [illegible] · i
[illegible] et [illegible] ut in
[illegible] iudicio [illegible]
[illegible] talis [illegible]
[illegible] diuersitates
[illegible] et [illegible]
[illegible] plenus et [illegible]
et [illegible] zacharias propheta qui
[illegible] amphoram et [illegible]
phone erat mulier [illegible]
[illegible] amphora erat [illegible]
[illegible] duas [illegible]
[illegible] habebat alas [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et
[illegible]
zacharie v · / amphora [illegible] quod [illegible]
[illegible] / et ambas
[illegible] quod omnibus [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] sit
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] totum [illegible]
[illegible]
[illegible]

fraudulentam / Et quia peccatis simulatam
per ypocrisim instructam / Dicebo enim
heb habebit alas milui sicut cico
te ba et luxuria ciconia quia magna
in pietate laudant abiciunt et po
persperas laudant abiciunt et po
tent cum illa sermonis ubi e ser
tibilis et opera per psalmi commendat
et quia ore luxurie, qui dicit meo
ostendens de spirituali sermonis tibi dicit
vero et si ignis aut sunt per peccatores
ad simulationem cognitam filios ipse
sint ignis sororis tue sodome sa
turitas et habundancia panis ocii
ipsa et filie eius superbia et voluptas
et terrena lucri atque alterius secul
arte ceptionandis declinamus ee
inspector potens // Et sicut articulos opus
contemnit glas incorruptibilis dei in
similitudinem ymaginis corruptibilis hominis
volucrum et quadrupedum et serpentium
ad ro. j°. Et sic dicitur quod ut aut bene
vult loqui, Secundum ypocrisim quod plura
tur de ista homo esse de spiritu con
dicionem ydolatrie tunc non possit de
obsessum psalterium / Crisostomus super
mattheum omelia xiiij^a ypocrisis quod proderit
per diversa parva diversis respirantur
portant ymaginis / Et ut quod probitatis
e abiguae dei sit substrahere qui
pphet ex thezauro sapie dei / ne
qualis tum loqui patiencia dei
et in dispensando quippe accepta et neophi
ta alta petent momentanea plus
celius diligent impertinebimus
ingrit pateramus // hic e enim ne
quemtumlibet tenebris aperte
ad lucem per spiritum veritatis attolle
plebs quia sit amicis quasi nocte vero
illumidit, dico avait ipse quod qui elibi
de lucre dicit / quia ad valles plebs
pertinent per inpendit quod anima homo
non posset eam quia sit spiritu dei quod eius
non indiget per adiuvandum eius
nec mag accendit quod poest ex
ipse usque ad terium sapie dei, et hic de primo
Dixi 2° quod ame delectat ad dei
vimerose tenendum et ipso dicit
munde servandum per videre ex anima
mode fruendum quod deceret et ipsa
mibi et sicut de non te recte vive
sic singulare et delectet in omni hore
sic ex deo et datum dea^u quod lego
sic condem distillando et per totum
dum distillando quod specium lenguit, Et inde
sic diffidamus quod opus lenguit, Et inde
conveniunt et sepe veluti / Sicut
provenit ad illud lucem lobis an
probat ab illo lucis virtutum com
plectandum et decium et exemplando
et per ignis sensus principali sunt
mandat / sic vanitas multis pietati
pugne in principiendo. Unde non est
ex hore Et quod in brechaginum dico
desertum ex tam hore voluptuose
ad sui intellectualem divini amoris
fontem quemdam medulatis
sensum actuis virtutibus per cogitat
tibi prestitum ad spiritualem animam
presentis ratione habent solum
tu quandoque et spes in superiores
ad quos ea ad non absolvo
bonis litteris dum contemplando
supernis corporalibus sensibus et del
itiis et assensum suarum ostendit
ubi spiritualia hic desiderando
sibi presente intelligendum / sicut in
quod ipse ex celesti divi
nus valete quam remanete
sensus quod videt per speculum
tamen enigmate / Cor. xiij° et

ficus que uestra est speculari
tiuat ad secreta dei et diuini-
dius spiritui committo quod ab in-
tellectu quod cum suo conatu con-
tinebat forti ignorantia non potat
a suo essenciali et spirituali
dulcedine ~~defonte~~ bonitate superlat
recipit et conspicit tota anima
transformata et amatur tota sua
infinitate ineffabili delinitur / Su-
adeo solo bonum tum in genitu-
ale plibatio mellitu et per primos
diuine dulcedinis ut iam sibi vi-
deatur in via quodammodo paradisi-
cum composito mellifluo diuo de
perpetuat dies caro / Sicut adeo bea-
tum donatur menti unica et su-
auis tranquilitas quod apud illos
celestes spirituales recipit quod frequens
super celestes plagas speculatur
dum quam modo cum illis delectatur
et ipsa fruitur que clare / Judicat
quod deliciis sapientie dei fit ee per
gratiam et donis redundatur tum
semper homines / Thesaurus aut delicias
continet e adulator quod benenum
mellitum quasi mel benedictum sub
ministrat et venenum adulato-
rem uerbis mollibus respicit
et laudat que corde subrepit
in sermone mulier que post tergum
sibi plenat que post singit que
ue sit fallendo conuenit
arridet ut blandiendo fallat
supplicat et simulando seducat
omnibus applaudit omnibus salue dicit
pergens coram sibilatores / Tradunt

et per eos superbos / lascivos verna-
les garrulos affabiles / obstina-
tos contrarios / pigros inertes et
[illegible] nec est bonum quod uel non
attennet uel palliet uel compo-
net et bonum ad quod astu uel o-
leum non apponat / fauor laudis
singulis ferculis / Iste in adulatori-
bus medicatores uerba et dimitte tumbus
inflammat / Furor mellite adula-
tionis scelus crudelitatis [illegible]
numera uel brevia conspicat
/ Capud diuitis oleo unccionis tegu-
latis pulmenaria laudum sibi
et arte sophistica non in aliquibus
respicit dephilant in plumem
stagnis fugiebat ille princeps qui
dicebat oleum peccatoris non impinguet
caput meum / nam quando deo sit
quia per peccatoris uituperatum et ad
laudatum ~~ut aut amico suo pro se hon~~
plures tamen presunt tegmina adu-
latorum quam manu perspicientes
Talibus ipsorum delicias corpore est
cui inter principes reges ipsorum / pre-
sidebit / iubet / cetat / que igne fla-
mignis inflammat et fumibus sue
turbationis preciat et exoculat et
excoculatum dum quod mitis fer-
ire comperitur dum temporibus appa-
ruit et exaltat sic in ruine mula-
ro benevolt / blandiendo cecidit
arridendo sibi ter tollit et tam
adspice commissione cogitandum sit
prudens / tamen ratione exaltat perdi-
tice depravat / inebriatis beatus
sunt ingenium obnubilat / Formam

replevit / [illegible] concludit
stultum componit, vitam abnuat
et docuit dicens quod vult fieri [illegible]
ab dispersione sua nam enim iste fit
totus malis adeo quod spiritus dei
non pertingit et sic quis de delicijs
dei nisi saporem senserit eam de celo
nihil disputabit / Tertio est deliciae
dei procedunt ex archane conscientie
dei / tum in mentis delusione amorem
dei / devotionem [illegible] dei actualiter
[illegible] procedit ex
ignicione replitudine procedit ex
thesauro sapientie dei et tamen delectatio
ad deum amorose tenendum et spiritus
dum [illegible] procedit ex
archanis secretis dei [illegible]
in [illegible] et destruxit / et quia
omnia [illegible] arguit [illegible]
[illegible] est [illegible] et ser-
mentibus [illegible] delicijs, [illegible]
de sapientia respondeo cum [illegible] de
[illegible] non [illegible] per [illegible] sapi-
entis [illegible] dicit deliciae
mee esse cum filiis hominum / et [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
divinitatis [illegible] super [illegible]
bilem quam [illegible] arguit [illegible]
dum [illegible] dicit deliciae mee
Ergo [illegible] [illegible] [illegible]
super [illegible] quam dei [illegible]
nos [illegible] [illegible] quia [illegible]
esse cum filiis hominum [illegible] filij hominum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mediam [illegible]
[illegible] [illegible] delectat esse
deliciae [illegible] esse [illegible]

deliciae [illegible] deliciae mee [illegible]
in placet vel [illegible] esse deliciae
mee esse cum filiis hominum [illegible] ergo
[illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] quod omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
dum dicit [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible]
[illegible] ac [illegible] eum quod [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
deliciae mee esse cum filiis hominum

[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] divinitatis [illegible]
super [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit deli-
ciae mee esse cum filiis hominum / [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mee
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bonos et malos [illegible]
[illegible] arguit [illegible] amor [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei quam magis
[illegible] sapientie dei quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] et habeamus quod [illegible] [illegible]
[illegible] quod nobis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]

humilitas et in unigenito nunc-
berem ad infima / In sapiencia celi
in orbibus stellarum et splendore
orbium et videre magnitudinem
celi, latitudinem terre / profunditatem
abyssi / gyrum celi et ambitum eius
varietatem stellarum / influen-
cium / diversitate specierum in ge-
neribus et animalibus / in piscibus natati-
libus / in reptantibus / in volatilibus
in vermibus in floribus / in fructi-
bus in vegetabilibus et plantis / in mi-
neris / in lapidibus et monstris in sin-
gulis que oculi aspiciunt et videt quod
admirabiliter dei sapiencia / Ecce tunc
filii hominum cum gratia scribitur Ysa.
xl° Levate in excelsum oculos
vestros et videte quis creavit hec
Job xii° Interroga iumenta et do-
cebunt te volatilia celi et indi-
cabunt tibi / loquere terre et respondebit
tibi et narrabunt pisces maris
et quis aliud nisi quod verbo domini celi fir-
mati sunt et spiritu oris eius omnis virtus
eorum / omnia per ipsum facta sunt
et sine ipso factum est nichil / Adhuc
ulterius quod tam invisibilia quam
visibilia et spiritualia quam corpora-
lia humanitati complent vel salu-
tem exercent aspice ulterius
gratias quam [illegible] sine vel
terminus gratia sapiencie dei quante
[illegible] quo ad respiciam [illegible]
[illegible] tot et tanta / [illegible]
[illegible] dilige [illegible]
[illegible] quod [illegible] ambigo
non poterit quam delicias

habeat. Dei sapiencia cum hominibus conversari
/ esse in [illegible] tibi [illegible] de-
licias suas [illegible] quod dei sapiencia sibi
delicias reputat si nobiscum [illegible]
maneat et perseveret / Adhuc autem
Indicabo tibi homo quid sit bonum et quid
bonum et quid dominus requirat a te utique
facere iudicium et iusticiam / diligere
misericordiam et sollicite ambulare cum
deo tuo Michee vi° / Iuste iudica-
te filii hominum / In quacumque mensura
mensi fueritis remetietur vobis Matth. vii
Diligite iusticiam vos qui
iudicatis terram aliquam durissimum
erit hiis qui presunt iudicium Sap. vi°
Exiguo quippe conceditur misericordia, po-
tentes potenter tormenta pacientur
Quantum glorificavit se et in deliciis
fuit habebunt tormentum et luctum
Apoc. xviii / Reddite ergo que sunt
Cesaris Cesari et que sunt dei deo Matth. xxii°
cui tributum tributum / cui vectigal
vectigal ad Rom. xiii° / Reddite
deo [illegible] formatam et [illegible]
[illegible] et [illegible] dei et [illegible]
[illegible] obediencie [illegible]
[illegible] / [illegible]
et [illegible] bonis laudes et
[illegible] malis [illegible]
[illegible] xl° di-
[illegible] / [illegible] iudicium
[illegible]
[illegible] ac bonum
[illegible] / in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] potestatis divine

largitatis elemosinarum munificencia
qua gratis arguit mititudo et hec de primo
Dixi 2o quod liberalitas plurimis consideratis dum
ne dignationis redundanciam super
inestimabilem qua deus ad homines
ostendat mansuetudinis quia dignatur
esse cum filiis hominum de secretis sinus
patris exiens ad publicum miserie nostre
apparuit lux magister benignus
miserans et mansuetus pacificando
disiunctos liberando oppressos / mu-
dando pollutos vivificando mortu-
os et destructos manifeste probans et
evidenter ostendens quod delicie sue sunt
esse cum filiis hominum / Et ideo qui
magistrum habetis humilem et mansuetum
discite mititatem sanate mansue-
tudinem attendite quod ipse est mansue-
tudinis et bonitatis doctor / Io. 13o Va-
bi quid me vocatis domine sum quod ideo
vos magister meus cum per hoc signa
fuerit nisi sunt dominus in illo est
magister bonus Marc. 10o xvii no
magister bone quid faciam vitam eternam
habebo aut omnes fratres estis
ter est vos aut omnes fratres estis
est magister bonus singulariter preceptor
Mt. 23o / Et ecce quidam scriba
Mt. viii magister volumus a te signum videre et
respondens ait generacio signum quaerit et
signum non dabitur ei nisi signum Jo-
ne prophete / est magister benignitate
comedens cum peccatoribus Mt. 9o Quare cum
publicanis et peccatoribus manducat magister vester
quia potens est timete eum et date
gloriam illi quia bonus est et ad istum non habetis
Mt. 10o / nolite bonitate vestra con-
dere nolite caritate indere

fratre in ... nolite alter alterum
quia membra estis unius corporis in-
vicem exprimere ledere / aut contra
diversum et iniustitiam perturbare quod
magister vester est et non exigit ut eum
discipulos suos assumpsit per eos quod plus
fabulas quam historias plus in-
genio quam scripture canonice di-
ligentes ... de legimus
legentes ... eloquencia
vant falsitatem veritatis / eloquencia
tenebrarum ubi sententie tenebe
racioni ... contra illud
luce spiritualis contra illud ye-
re qui dicitis xi q iii / Et quia
magister est benignus et mansue-
tudo arguit ... dilatacione ex-
cercionis sententie miseracionis
est enim et miserator dominus longa-
nimis et multum misericors Ex-
pectacione conversionis primo
Jeremiam ... per prophetam ... sub
perpetua dilexi te ideo attraxi
te miserans tibi Jere. xxxio
Ex remissione transgressionis
culpe que licet sit maxima quod hec
magni pondus ... ceterum
tamen maior bonitas est eius magna
quia plena sunt ... Ex
commutacione obligacionis pene
nostre quia Mt. xviii de ministro
nostro servi illius dimisit eum et
debitum dimisit et a pena
... de illo dimisit ei / ... mansuetudinem bonitatis
parte in mansuetudine bonitatis et
fratrem ... quod sit ... / non enim dubito
quod fit ... karitatis benigne
benignitatis, mititatis et modesta humi-
litatis / et mansuetudinis ...

delicijs sapiencie dei quas abscon-
dit diligentibus se permanencie
experiri nos in presenti quod modi-
lo nos faciat et in futuro plene
ore ipsis perfrui nobis concedat
dei filius per secula benedictus amen

Capitulum xcv de sapiencia dei

Unus est et secundum non habet
non filium nec fratrem et tamen
laborare non cessat ecclesiastes iiij°
Omnes [illegible] sic sunt affecti
laboribus corporis et possessionibus
terrenis quod continue congregant que
post dubio relinquere debent/ iungunt
agrum agro copulant cum tamen
non poterunt habitare in terra et tamen
persistunt incommoda ut dicitur
perferunt iacturas corporalia ut
cum principibus sedeant aut similiter
glorie teneant/ de terra cottidie
disputant et loquuntur/ terram calcant
terram arant et seminant ad a-
randum et seminandum apta tempora
seminant/ norunt terrena/ querunt
[illegible] vel laborare et non
[illegible] dignantur ymo non nulli
de celestibus verbo loqui indignantur
quod omnis homo unus est et secundum non habet
non filium non fratrem et tamen laborare non
cessat/ semper quid cum aliquis proprie
fratrem aut filium aut frequente dap-
netur [illegible] de celestibus
in heredo commutabit non utique
quia ullam debet hoc commutacionem
per terra [illegible]/ filius quippe non portabit
iniquitatem patris nec pater filij

aut fratris vel amici et ideo filius
respondebit cum male fecerit/ quia
unusquisque onus suum portabit [illegible]
sone igitur suos/ Attendite filij quid
dicat sapientissimus salomon de homine qui unum
est et secundum non habet [illegible] judicio
at non habet non filium non fratrem
tamen ergo laborare non cessat quod filio aut
fratri vel aggreget divicias per usuras
vel colligat possessiones per astucias
vel orphanos et viduas et pupillos
coheredes [illegible] seu con-
filijs vel fratribus [illegible] debite [illegible]
[illegible] ullam [illegible] sollicitudines
de diviciis/ [illegible] ipse operatur aut
[illegible] mente [illegible]
quos [illegible] pro [illegible]
divicias [illegible] adquirendi eas
[illegible]
ut magis [illegible] puer ligat
filium [illegible] fratro et dum [illegible]
puer velint [illegible] apprehende [illegible]
[illegible] non
[illegible] aut [illegible]
[illegible] divicias [illegible] committit [illegible]
hoc tamen in morte ipsis [illegible]
[illegible] ut [illegible]
vel corpi [illegible]
[illegible] ullos divicias [illegible]
sunt alios [illegible] pauperes [illegible] divi-
cias [illegible] divicias non [illegible]
[illegible] difficile/ [illegible] pauper [illegible]
minime esse non minus difficile quo
sic quod non ulli pauperes [illegible] laborant
cottidie nec possit dici divicias vel
[illegible] nec tamen habet vel [illegible]
quod [illegible]

nec tamen ex fatiga

nec tamen exstincta conflantur
duabus manibus colligunt sed una die
perguntur semper occupantur et nichil
inperbibuntur recipiunt per ea quod illi
aliis occupacionibus occupantur / Sicut
enim sex diebus operibus et septima
die cessabunt et requiescant boves et
asini tunc // Quod si plurimi per
pendunt medius festinos dies Christi
et sanctorum custodiunt et servant / quia
alii diebus dominicis et aliis festis ligna
alii aquam non sine scandalo alii
onera in curribus et quadrigis vel cu
... alii mane ad bonum
nes ducunt alii mane ad bonum
nes ducunt alii mane ad bonum

nec tamen exstincta conflantur

et ponat deo fieri primicias cogi-
tacionum vel delectationum. Et hinc
est quod sicut vepres vel urtice sedu-
cunt et adolescentes iuvenes de facili
pro eo quod nullis honestis artibus
vel laboribus sed amatoriis et lu-
dicris occupantur et velud dum inval-
escunt cum vi se magis tamquam
urtice infructuosi et viles
inhabiles reddunt. Sicut ipse malus
vel tortura et spinis etc. xxxiiii°
/Et convenit quod ager qui non coli-
tur seminatur nunc fructificat
sed incolumiter crescens non gignit
q° fructum utilem sed spinas et tri-
bulos. Unde poeta / Cernitur
corpus quod sit status adulter. /In
principio campus desidiosus erat
et hec est una de causis quare plu-
rimi civitates amittunt velud
sibi et templum dei sibi vas
tum possidet christianorum et hore
/Romani nec dum superatis aliis
bellis et tantum ymo funesta ocia
soluti contra non cum amalos cer-
tare ab ... nec catholicos
milites Christi abstinere. Fuge igitur
sibi ocia / unde poeta / Ocia si tollis
periere cupidinis arcus // Nam loco et tem-
pore fabula prebent ... vide
nam virtute vel loca tempora vita
nam loco et tempore fabula prebet et
fuge ... // Nam ...
corporis ... mentis ... anime
sequitur contra ut ait aristoteles
fuge sompnum diurnum. Nam diur-
nus sompnus tempus ad ... ardium
contrahit corpus et desidiam respuit
mentem ebetat aut vigilet unde
Bartholo plus vigila semper nec sompno
deditus esto. Nam diuturna quies vicijs
alimenta ministrat. /Fuge vero mulie-
res et cetera. / Nam ex contactu earum labi-
tur adulterium sicut ignis extat quod
apostolus dicit apostolus dicit fugite for-
nicationem non vero ut pugnate contra
fugite / unde poeta / sic vince igitur
gladiis et fustibus arte et fugiendo
fuga quamvis sola fuga fugiunt. / Et
hinc est quod multi contaminantur pro eo quod
fugere nolunt aut nimis se posse
fugere nolunt credunt. / Fuge
...e ... et ... vides ... mores
libidinis ... ce ...
... periculosi est primum
... adventum. / Quia ipse certe
... malis
... flagicia ... bone
... // Item nec dum ... et ludum
... sed ... excludi
... ...cet ... detractores
... lites ...
... distendit adulteria et ...
... et ... et ... /
... dulcia carmina melos
... voce dulcem
... dicit ... Philosophus scriptum
... quod nichil est potentius ad
... quam ...
melodie ... ... illa
... de Saule quod ...
... David psallebat
... cythara

et poeta orpheus suam libidinem
cytharizando concitans eurydicem ad
infernum secutus est. ovidius de penelope
et ulixe. boecius 3o de consolacione metro
finali / Item eius rei argumentum
accipe quod difficile est mecenatum
vere tyrannice vite viden
videbis in [illegible] aut videri solum
tis tam vide quam ferunt tan
to peiores vite quanto meliores
vocis / Et illud refert de nerone
quod ipse vocis dulcedinem suprema
perhibuit facere et spectare pro la
[illegible] publica [illegible] cum [illegible]
[illegible] et abstinere [illegible]
[illegible] vocis [illegible]
[illegible] submissa [illegible]
delectabat [illegible] cantando [illegible]
tus bene [illegible] tantum [illegible]
quam inchoata finiret / ecce homo
vocis dulcis et vite pessime et talis
quod nemo peyor inveniretur // Exemplo
[illegible] omnes [illegible] animalia et a
[illegible] ac [illegible]
[illegible] Item multi
[illegible] iuvenes dulces voces
[illegible] habentes [illegible]
[illegible] perfecti [illegible]
[illegible] formam [illegible]
[illegible] formosa [illegible]
[illegible] pre
[illegible] forma [illegible]
[illegible] / [illegible] a
[illegible] / [illegible]
ut ovidius [illegible]
[illegible] formam // [illegible]
patet nam alii fraude / alii

fraude / alii corporis / alii potenciam /
vel tyrannide / alii premissis fallaciis
vel amicicie consortis gaudent suum
polluere / et ideo difficile est putare
homines ipsi attendunt bellum vel
iustos esse ¶ Ecce iam tibi [illegible]
pueros vel iuvenum plus casti
esse / preciosa est enim etas pueri
et magis preciosa senectus / figurat
vinum vel [illegible] et maxime
[illegible] consuetudinem
/ cum quod [illegible] regnat
ebrietas / cum quod ebrietas [illegible]
boni [illegible] mentis [illegible]
[illegible] / significat [illegible]
/ quod ubi ebrietas ibi confusio / ubi sen
sus ligatur / ubi [illegible]
ligatur sensus [illegible] amittit castitatem /
/ [illegible] et [illegible]
[illegible] ¶ Et vilis
est labor corporum [illegible]
[illegible] plenum ad culpe [illegible]
purgatorem [illegible] 3o [illegible] homo
in laboribus [illegible]
vite tue [illegible] culpa [illegible]
die quo [illegible]
aut [illegible] vide humilitatem meam et labo
rem meum et dimitte universa pecca
ta mea. Si [illegible] humilitatem [illegible]
et labor quo [illegible]
tum [illegible] optinebit ut [illegible]
[illegible] universa peccata mea / nec [illegible]
placet tibi humilitas [illegible]
[illegible] nec labor [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] altitudinem [illegible]
multitudine iniquitatis mee

(quod tamen peccare ulterius volo y
mo peccatum detestor et oblig(o) me per
cam et mollicie [illegible] de cetero [illegible]
stultis et sapientis humiliter et labo
ro ut te propicium michi [illegible] pro
dolore amissi [illegible] / vide humi
litate meam et laborem meum et dimit
te vniuersa delicta mea / est vbi
te [illegible] labor compensans ad [illegible]
[illegible] [illegible] sap. iii. [illegible]
bonorum laborum gloriosus est fructus
[illegible] quales et fructus [illegible] vt
[illegible] que [illegible]
[illegible] qui [illegible] et dulces
[illegible] homines [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] labores vel operari
[illegible] que [illegible] / que appo
[illegible] laborum [illegible]
te / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nolite [illegible] labo
ribus corporis vel oblivioni [illegible]
quos per [illegible] obtinenda sunt
oportet nolite [illegible]
et [illegible] filiis
[illegible] vel anime [illegible]
[illegible] alias domos [illegible]
[illegible] agros diuicias aut
[illegible] relinquere / vnde et [illegible]
quod [illegible] iudicio [illegible]
debet et [illegible] non habebit [illegible]
[illegible] laboribus et [illegible] tem
poribus [illegible] apto [illegible]
te ut possitis esse hospitales
sicut [illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible] semper

labores quos Christus sustinuit in predicando
fatigacionem in sustinendo, temptacionum
in sermonando [illegible] , labori
[illegible] , [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sic con
moneri petitis ad laborandum pro gracia
obtinenda in presenti et pro gloria in futuro
~~Ad quam nos perducat [illegible]~~

Sermo xcvi de eodem

Inter sanctos sors illorum est
~~sap. iii.~~ / Quales debet esse illi
qui volunt inter filios dei computari
et inter sanctos sors illorum esse. Verum
[illegible] filii [illegible]
~~Sapientie v.~~ [illegible] e [illegible]
potestas summa [illegible] sapien
cia summa bonitas et [illegible]
homines qui volunt [illegible]
[illegible] debent [illegible] potestatem / [illegible]
[illegible] / [illegible] bonitate et [illegible]
[illegible] / potestas specialiter [illegible]
prelatos [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
prelati esse reges principes [illegible]
et iudices [illegible] tunc [illegible]
esse potestates [illegible] debet [illegible]
subditos [illegible] custodiat [illegible]
[illegible] et protegant [illegible]
[illegible] quasi gallina pullos [illegible]
[illegible] / debent [illegible] prelati reges
et principes [illegible] subditis
[illegible] quoniam [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible]

fluunt doctrinam habent homines a
natura ut et ipsi principes et p(re)
lati sint in [illegible] de propriis
laboribus viuunt. habent etiam in
defensionem omnium et tutelam sicut
in militibus ballistarios propositos
ut omnis sine fortitudine tam
reges principes et prelatos quam ce
teros et alia custodiant ne [illegible]
[illegible] mandant quod si of
ficia sic ut permittit deputata
compleuerint sicut ipsi tales prelati po
terunt in regno suo principaliter di
gitate vel officio [illegible] oportet
predictorum regum principum vel pre
latorum tamen generaliter singulorum [illegible]
[illegible] tamen sic de [illegible]
sit [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] disposito esset
[illegible] ordinata sicut [illegible]
capitis vel dominium [illegible] aut
[illegible] vel ciuitas [illegible] sit [illegible]
do debitum [illegible] membra [illegible]
necesse fortitudo et pulcritudo homi
num [illegible] habent [illegible] of
ficia [illegible] exequentes [illegible]
[illegible] [illegible] habent
[illegible] corporis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] membris [illegible]
reliquum [illegible] adaptatas [illegible]
[illegible] sic habeant reges
principes et prelati vel rectores
ciuitatum aut aliquas communitates
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible]

flavos [illegible] [illegible] [illegible] habe
ant manus sicut in militibus [illegible]
[illegible] vel alios defensores qui [illegible]
[illegible] repellant [illegible] op
[illegible] [illegible] [illegible] a
[illegible] repellant. habeant pe
des sicut in [illegible] [illegible]
[illegible] artifices vel operarios ut labo
ribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sustentent. [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse nobis necessarium. sicut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non habet resistere
[illegible] [illegible] defensoribus
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse sicut [illegible] [illegible]
sicut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spina [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sicut spina
[illegible] quod [illegible] [illegible]

recipit prudentes vbi vero furie
tia ebriorum eruit oculos vbi
pedes amputat vel frangit
/ Et ideo attendant nobiles qui
sunt manus regni ne conformes ec
clesiasticos et pauperes quidam
vero sequiantur et ut matrem quam
filium eorum que ipsos in Christo genuit
affligunt more pedicularum qui
corpore pascuntur et tamen matrem
suam corrodunt decimas et oblati
ones debitas auferendo predicet
pro nobilis est vero qui opprimit innocen
tes calumpniatur viduas et pupil
los rapit decimas bastardus autem
anime non est et Hispanus ... sed frenetici
eius nec potestes dicemus tyran
nos quod posse malum non est posse
sed defectione / constat ergo tamen illos
Christo in potestatem conformari qui credi
derunt in regendo et gubernando vel
agendo conformant ¶ Preterea homines
cum Christo forte et speciales pius haberent
vestes debent in veritate Christo ad
herere Christo autem est veritas qui est
firmamentum corporis est veritas qui est
caput fidelium et ideo membra eius
debent veritate consistere et sermone
Vnde hic quare capitulo arguitur esse filius
dei si veritate amat vel loquitur
enim per veritatem pro sua fictione aut
fraude dicente firma veritate omnis
qui est ex veritate audit vocem meam
Et quia est audire veritate nisi eam
sequi et tenere / at que ille audit
esse filius dei quia talis loquitur preter
eam per veritatem pro malum aut timoribus
eius et maxime sunt per veritatem mendacia

loquitur nam cum mendax sit diabolus
pater mendacii qui conformatur mendacium patrem
est que est filius diaboli non cum talis dicit
mendacium ab illo alio qui est per ipsum que vel
tus non generat ut per ducit ad virtute
igitur ad diabolum qui est pater mendacii patris
conformiter loquentes mendacia / aut
em ipsos de conflictu vicionum et virtu
tum inter fictiosos ideo nec simplicia
cibis optis decipere quemquam que qui filius
modo mentiatur quis offendit
/ concordie. Augustinus in enchiridion libro
secundo in mendaci non absconderet
se diligendum quidem mendacium esse peccatum sed ut
omne mendacium esse peccatum et de diversis
tum enim ideo est quo animo et de quibus
rebus quis mentiatur non enim ita
peccat qui consulendo vel complacendo
... non quod voluntate me
ntiri fecit qui nocendi non tam ille non qui vult
tenet nec tam ille non qui vult
rerum in ascripsim / Iter mittit quidem
per qui bonum vite mendacio fallen
ter deprauat ¶ Sibi igitur diuerte
homines cum clericum quiter loquendo
videat mendacem et falsum aut
potentum remaneat quod exhor
rebat per psalmista qui dicens oleum peccato
non impinguet caput meum / quod est
non inpinguet caput meum / nec est ma
ior periculosa et adulacio letargie ne
gum potestatem et potentum / omnes
enim vel quod omnes nichil loquitur
nichil loqui mediante nisi id
quod putant principibus vel potestati
bus acceptum esse cum tunc oribus
applaudunt oculis palme dicunt
ut pergius bonum liberales / quod eos
sapientes iustinos curiales / cumulos

affabiles, obstinatis [con]stantes,
pigros incautos [et] verbosos loq[ua]
ces [et] ignavos simplices sapi
entes / quibus sincere emendan
e tales est sicut amici confesso
res hostes in uno compti verbo / tan
pestes in ipso ferri ad ipsa sca
pulas ad adapta suplicari adob
sequia cum ad obsequium in modica
ita et ad gaudium similes adhuc
in difficiles ad honesta / iste
Dixi quod in spiritu forte hic volen
tes debent ipsos in propria [con]firmi
suspiciens vir eos arguit si sci
ret quod se bonis amabiles exhi
beant [et] malos discrete corri
piant et distringant iuste
iudicent [et] quod ubi decet
bonitate [et] stabilitate vite demo
strent velut gregis ipsos [com]mis
audiant quid vel qualiter agere
debeant, michi tamen per illos
exempla eorum per urbem vadant
// Quintoque bonis amabiles sit
protinus de quibus spes subest in
corrigat affabiles [et] benigni
tatem non sicut pater exhor
tatur filium sed relinquit unde
dicit paterna pietate sufferat exp[er]
tamen de facile corripiens dum
cum eorum sperent iniquis quod aut
aperit ad hoc ... patres no
lite ad iracundiam provocare
filios vestros / sic magister discipulum
disciplinam non solum de stolidis
elimat vel quid affligit

sed quod audivit ab eo ignorat si
exhortationibus amonicionibus [et] verbo
dum cum ad obtinendum est an
dinit vel audivisset reputat
sit vel suum sine aliqua utili
exhortatione benigne [et] dulciter
corripit deinde quod de actibus
sibi commissis a talibus vel similibus
spem habet / aliquis sed non est
spes patris de filio et magistro
de discipulo vel domino de servo quod
corrigat vel ... cum aliter
corrigat cum ceteris stimulis [con]so
cium cum ceteris scandalis [con]so
nere sicut natura sed scandalum
de vulnerata que sinceritas non
sinunt disciplinam [et] libertatem
morbi deficiunt medicum dulce
ac ceteras patrate de stomacum
potant tollatur morbum [et] comitatur
morbidum [et] non vivet quia
sunt sanum quod nimis quod
paucos obsistant per caput si
hoc discipulos [et] servos sicut sunt
/ sunt zelantes et male discre
te corrigunt [et] desipiunt no
ta sicut heli sacerdos qui fratres
in usu agere filios suos quos
non corripuit [et] ideo propterea
deo filios expertibus ipse fract
cervicibus expirauit i Regum
de sincera [et] vel lectio / sed
sed tamen sibi aut disciplinam
ne dissimules nisi sit pro
loco [et] tempore quam corripiat
aut cum Augustinus sincere ... de
civitate dei patres te omnes servo

qui eum non credit aut irritare filium cui enim non dat disciplinam aut tunc amare filium qui eum non corripit non est caritas sed languor. Augustinus de vita et regula clericorum: Non vos iudicetis malivolos esse cum alterius crimen iudicatis, magis quippe innocentes non estis si fratres vestros quos iudicando corrigere potestis tacendo perire permittitis. Si frater tuus vulnus haberet in corpore quod vellet occultari cum timet secari, nonne crudeliter a te sileretur, sed misericorditer indicaretur. Quanto igitur potius debet manifestare ne deterius putrescat in corde. Unde nec cum dilectione odium patris ad filium inducit ad disciplinam et cum ad filium si videat cernit plus iam nec congedo medeatur. Mala quippe cum dilectione perhibere remissio et cum dilectione corripere usque ad diem iudicii. Cura ta usque ad diem iudicii, omelia Iohannis Crisostomi super epistolam.

Quod attendens ambrosius in sermone ad vincula sancti petri sic ait: Non opulenter pater filium sed aliquando cum stringit quod corripit quod dicit leviter, tunc cum pietas ostenditur habet enim amor plagas suas quae dulciores sunt cum amaris fuerint. Dulcior est enim religiosa castigatio quam blanda remissio. Boetius in secundo: quod si pater non debet dissimulare peccatum in filio

magis potestas secularis in subditis quippe cum malos tamquam membra putrida vel omnino mortificare debeat vel saltem iuste per iustitiam reducere et iusti respondere qui cum periculo omnium tollerentur. Et dicunt eos tales esse iuste iudicant et quod solum diu ... tunc resistunt et stimulare velle demonstrent. Ipso iudicio ... de talibus qui sciunt regere sed ... debent attendere. Sicut enim proprie habet dicitur xiiij ut rex semper habet secum dicitur xiiij ut semper in lege dei diligeret et sic cum iudicat sicut formulam in psalmo: Et nunc reges intelligite erudimini qui iudicatis terram. Et ex hoc dicitur quod dicimus debent esse libenter per se divine et sermonibus audiendis ubi legi divine et sermonibus audiendis verbum patris dei intellectu ut tales gubernare possunt quod oportet se tales gubernare. Sed revera nunc multi sunt cassidiorum in dominicis diebus audire sed in solempnitatibus et in aliis tractatibus, in festivis in curiis tractatibus in festivis vel aut totum diem quiescunt aut in tabernis vel diebus ludis aut diem expendunt aut dicunt diem in vestes expendunt aut dicunt diem in uxore et tales libenter audiunt histriones aut ioculatores quam libros evangelicos vel predicatores. Dicitur Iohannis xxx: Filii mendaces sunt filii nolentes audire legem. Non filii aut tales et plures aut magis aut tales et plures verbum dei audiunt dominant et verbum dei audiunt. Sepium respondent et sic missas audiunt

pre[illegible] suggerunt et celebrent
cum festinant // qui si carpe ad
alium quem vult que sciunt continu
diua pagere admuendo pueniunt
tedio et tenia quiuntur et do
lent quod audire ceperunt: unde asse
ches credat ce [illegible] uno dei [illegible]
Sectatores / nam si deum vel diligunt
spiritus diuina dulcescunt sed dul
cescunt terrena et palatum cordis
afficiunt et alibi spiritus vero diuinis
[illegible] celestia non dulcescunt
tempore [illegible] palato cordis
circa superiorem celestium non sentiunt
dulcedine vel lege dei desipite [illegible]
/ [illegible] quite cum qui peruiz et
thezauros [illegible] petiuit [illegible]
petiuit [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] vel [illegible] [illegible]
diligere [illegible] ille [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible] nec
deum vel [illegible] diligere [illegible]
expectans aut desperat [illegible]
[illegible] vel [illegible]
non [illegible] / cum tamen [illegible]
non [illegible] [illegible] quis [illegible] mor
talia [illegible] [illegible] eterno [illegible]
[illegible] / [illegible] iudicare alios ex
officio [illegible] oportet iustum
iudicium iudicare / sed quidam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] iudicare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] iudi
[illegible] iudicium [illegible] [illegible]

distinctione est qui gladium in manu
furiosi [illegible] [illegible] [illegible]
est gladium in manu tyranni / iudicium
[illegible] vel [illegible] est [illegible]
gladium in manu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per ignoranciam [illegible]
[illegible] iustum [illegible] iniustum [illegible]
[illegible] impeditus [illegible]
[illegible] [illegible] iustum [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
iniustum [illegible] [illegible] dimittit
[illegible] punit / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exempla [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] civitatum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
exempla [illegible] [illegible]
// [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
trahunt [illegible] ut [illegible]
/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicando [illegible] [illegible]
[illegible] nam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iustum [illegible] iniustum

valeat. Institute ter(r)e et incorr-
ruptibilitate fulgentes sic ut vi-
deat lux tua coram hominibus vi-
deant opera tua bona et glorificent
patrem qui in celis est per terram et studet
habere potentie in gloria eterna
~~[illegible] non [illegible]~~ c(apitulum) xcviij
~~[illegible] [illegible] ut videat~~
~~[illegible]~~

Revertere revertere Sunamitis
~~revertere revertere ut intueamur te~~
~~[illegible]~~ ad eminenda calices dei
in statu quo alteri eorum liberi
dilectus est in linea aspectus vel
[illegible] / [illegible] dicit ad peccatricem revertere
revertere Sunamitis revertere ut
intueamur te / ~~[illegible]~~ [illegible] prop[ter]
animi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pater [illegible] dulcedine et amicabi-
liter revocans et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] revertere ad me / qui
[illegible] [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] / ego [illegible]
[illegible] illa [illegible] quod [illegible] / [illegible] ad
me [illegible] quod [illegible] est et ego
[illegible] / ~~revertere ad me iam~~
usque ad mortem amavi te et [illegible]
[illegible] [illegible] pro te / vide quanta
pro te [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / quo [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / vide quod
non sunt dolor sicut dolor meus
quod [illegible] [illegible] [illegible] te in
[illegible] / [illegible] habes contra me / quod [illegible]
[illegible] me ad [illegible] meum et [illegible]

quod non [illegible] ad [illegible] ut te [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] ut de [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] te [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libertatis [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
te [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
angeli [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] revertere [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
/ [illegible] te revertere ad me et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad te amplexandum
[illegible] [illegible] [illegible] ad te
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad me [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut nichil [illegible] in me [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible] [illegible]~~ [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] ~~[illegible] [illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quia mee voluit [illegible] quod
tanta volui fieri te esse propter
unde ego quidem te apud [illegible]
peccatores [illegible] esse prima mea et
qui [illegible] esse
secunda ego peccatorum non solum
[illegible] esse tertia ego te pro
[illegible] [illegible] vel
tionem suspendi et iram placa
tam esse quarta ego peccato
rem recepi esse quinta ego
contendi vel [illegible] emendandi
voluntatem plenam esse sexta ego
gratiam tibi peccatori dedi esse
septima ego spem obtinendi [illegible]
am dominum esse mea octava
sed [illegible] alias nunc tibi fe
ci [illegible] igitur postquam
agnovisti me et [illegible] post
lapsum [illegible]
te dedisti infelix quare et misera
facta iam agnosce turpitudinem
tuam et detestare malitiam tu
am [illegible] quod te [illegible] cum
non esses [illegible] experisse te
[illegible] cum in [illegible] ambulabas
[illegible] ignibus [illegible]
peccatoribus [illegible]
[illegible]
[illegible] pravos
[illegible] polluta vel infecta [illegible]
[illegible] ne desperes [illegible]
homine [illegible] super [illegible]
[illegible] apertis [illegible]
sponsi [illegible] gratiam [illegible]

posse [illegible] hunc tibi
[illegible]
[illegible]
[illegible] tormenta et [illegible]
[illegible] et tibi [illegible]
[illegible]
[illegible] amore [illegible]
[illegible] mente spem debet habere
[illegible]
[illegible]
[illegible] itaque ne moreris [illegible]
[illegible] accipit [illegible]
[illegible] potuisti [illegible] intelligere [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] seraphin [illegible]
cherubyn intelligit thronum [illegible]
cant, dominationes [illegible] princi
pes [illegible] potestates [illegible]
[illegible] virtutes
[illegible] archangeli [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
Ego [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] polluta es [illegible]

iocunditatem qualiter finibus terre
uirtus diligatur / qualiter inuestigabilis
fons diuinitatis effecta est et comprehensa
quod prius mens angelica non ualebat co-
ne desponsabis diuinitatis et candide dis-
tinctum tyranni domum nunc letabor
ego ipse sum tibi tu reuertere
anime et ego reginam te uoc-
restitutam [illegible] uultus ut p(ro)
hoc te asserere mea aliquam
meditabor si christi uoce electa
in qua uox [illegible] in-
genua / ego ipse solus desponsatus
fuisti castissimus et de[illegible]
sum dat anime conspicientes sa-
cro et dilectissimis et pacien-
tibus uestris et spe / Ecce de in-
uestis sponsus suis et [illegible] amo
uiuit clamans paratum ut amor
tuus resurgit et [illegible] diuinitatis cla-
uat iam qualiter tota celestis cu-
ria eterni huius pollicetur et adimo-
net audiamus / amore et [illegible]
domine [illegible] altissimi qua
[illegible] nos reddentes [illegible]
/ per eandem hanc uerbi uel co-
[illegible] uenerare et reddat [illegible]
in [illegible] castissimi et [illegible]
[illegible] et [illegible] plenum [illegible]
reuertere ad eum [illegible] te co-
[illegible] ut [illegible] et [illegible] per
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] auditus / [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] te [illegible] / si
[illegible] ut tibi [illegible] clam
[illegible] pulcherrimus [illegible] / ego

[illegible] spiritus sancto [illegible] celi [illegible]
ac [illegible] principes te [illegible] [illegible]
[illegible] te [illegible] per [illegible] filiam
dilectissimam / Ac filius tuus sponsus
dilectissimus spiritus sanctus tamquam filii [illegible]
tissimam / [illegible] benedicta omni
celestium [illegible] celi regis familia
et te [illegible] collegium [illegible]
[illegible] reuertere ad regnum celorum
[illegible] cum magna [illegible]
[illegible] altissimi [illegible]
et [illegible] ualle lacrimarum
[illegible] te [illegible]
[illegible] ambicio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
et [illegible] caritate [illegible]
[illegible] gaude et
quod futura es iam tempore / [illegible]
[illegible] celestia gaudia [illegible]
[illegible] que de [illegible] de
[illegible] non [illegible]
[illegible] pompam ac [illegible] oblecta-
[illegible] tuo [illegible]
quod [illegible] celestis [illegible]
[illegible] illam celeste [illegible]
[illegible] cottidie [illegible]
[illegible] / [illegible] reuertere reuertere
[illegible] [illegible]
[illegible] celi regis filia que
[illegible] regia
[illegible] celestium [illegible]
[illegible] oblectare
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] qualiter [illegible] spiritus.

qui presentes erunt perenniter conspicient
i duo letantur / quid pia essencia
presencia qualiter gaudebit quod tam
ineffabiles impios terribiles ho
stes dyaboli et vindictam per divinam cle
menciam superavit et ipse pater per di
mencionem inimicum evitavit vel subie
cit dudum congressa convexerunt / quod quasi
in terra eterne / sed chaos in terra
horrendum / sed lamentabiles inter
in magnificencia inimice videret
quantum cum putarent gaudium sine re
velata forte cernerent quale gau
dentes fuit de triumpho quod divinum
de summo et dyabolo prevaluit altissimo
triumphavit / audire cum sit tecum
adesse quos subtus pharaone
videre videre cum ruinis victoribus
eius ipse sed dyabolus in cupiditatibus suis pa
teri reluctat certamen supra acie
ipsorum conplent ut ratione luna ho
spitis omnes canterent / tunc gloriose
duo cum hospitalitate cum terris
temporibus periit unanime sibi in
corporibus quo duo seraphin
duce eadem quo duo seraphi
duo bis thron clamant et perite
et nocte clamat surgit alti
et alteri dicens sanctus sanctus sanctus deus
de sabbaoth / sanctus pater qui nos demo
de summo dyabolo tam potenter
liberavit sanctus de filius qui nos ope
na et culpa tam superet iustifi
cavit / sanctus spiritus sanctus qui nos tam
clementer operis eterne perficiunt
plena est omnis terra gloria eius qui nos
de mundi in pena adhuc consedet

gaudia cumulavit / virgini nostra
fuerit ad dextram domini tui et prima
fuit i dilectione sua per tui dubio
ciue quod intra sapiencie tecum
tibi / sublimem gaudet tempore per
tuta egressa fuerit ultimi benedictio
regem / i deitate sua et labia tua
exultacione aperueris, dices in
fecunditate domini i tecum cantabo
tempore exeris et ut veletis super
tempore ut dyabolus adhuc veniens iam
cum venit tempore in sensibus / eo
per gesta / semper et semper decore sul
vere sanctorum ac potes quasi
fidelia quam sacrosancti tibi laca
supra adhuc magis
tenus compunctus quantum thesau
rum tibi dare per ipsum quem un
quam et dilectam adspiciendum
sui et dilectam conparavit // attende
quantum luminosa / quam splendida
et mansio celestis / qui nunc in
get luna nostra sole vel tua luce
ac si ipse dies sol inspiciens cum
dilectus celestis et eius et laudem
nunc incorruptibilis visione ape
priciam tempore vel post omnis
dilectione gloria perhibere / qui
eis cum per immortale ostendit
tempore alta terrena deambulat
morte tibi respicit pro labo
re tibi sine morte preveniens
sine fine beatitudinis / sine tempore / sine labore
gaudia cum eterna gloria tibi
applicabis omnibus laboribus regni
regis gloriosi eterni inter que dilexit

qua patria / qua stirpe qua gente
quo conditus fuit / ubi tamen beata
xpistiana erit cantus iustorum / plus
quisque tamen diliget proximum quam se
ipsum / ergo illud inestimabile
sequitur bonum quod unusquisque tamen gaudebit
de alterius gaudio sicut de proprio et sic
ad societatem supernorum civium per
veniens sicut regna celestia quod
omnes optimum peragere velit bene
anime. In illa enim celesti aula
iuvenes pro omnibus qua sunt omnia propter
eum et vobis et via / Ibi enim virgo
gaudebit de virginitatis merito
et vidua exultabit de caste viduitatis
genere triumpho / martir exultabit
de confessoris bravio / apostolus gaudebit
de patriarchis prophetis (?) conversatione
/ patriarcha exultabit de prophetis et
de contemplatione / apostoli et angeli
gaudebunt de omnium iustorum me
ritis / omnes ecclesie letabuntur
de proprio premio / et sic ex parte
caritatis gaudium habebunt quisque
habitum et in alio quod non habet
in merito proprio / O quam felix et gloriose
tibi seculum sine fine festa
philosophi speciale sub patria / quia ad
eius patriam sub tuicione et iter
ipse et hinc nulli alii sumus iter
mediante. Christi enim sunt qui eum
intuebuntur contemplantur et super bo
nitatem eius perfectorum perfruuntur
qualem putas habere gaudium
et statu gloriosum celestibus vite
meritis videndo faciem speciosum

nobilitatem contemplando etiam divinam
caritatem / cernendo dilectionis fide
nitatem / o quam gaudens congnoscet qua
cum et felicitate illi ubi sunt
eum hic vita actibus servient et sunt
contemplatus assistunt orantibus assistunt
meditantibus super sunt gloriosis
frequent. Audiente ergo hunc puta
commemorata ymagine tua et tabule
tui figure xpi et in mente tua casten
de cellam superiorem unde videas que
habitus vivat faciem tuam et gloria eo
superat omnem loquelam et tunc
proprie dicere cum beato petro
apostolo in magne cordis iubilo bo
num est nos hic esse hic patria
hic pater hic soror frater et mater
est / ubi animus obediet perfecte
creatori corpus promptissime obe
diet sine mora / ubi oculus
videbit obiectum pulcherrimum
quod eorum capiet saporem dulcissimum
/ olfactus odorabit odorem suavissimum
tactus amplexabitur obiectum
delicatissimum auditus intonabitur
sonum leuissimum / vere venite re
pertam / ubi regnat amor sine pre
mettere / ubi vivit ardor sine ce
ssatione / ubi [illegible] nulla adversitas
adversitatis / ubi nulla necessitas angustiat
et ubi nulla necessitas ingerit / nulla
nulla molestia inquietat / sed perhennis
leticia manet / ubi abest omnis
deformitas / ubi est formitas / omnis
confirmitas / est compassio / ubi plena
libertas / est ibi angelis honor sine tedio sed fe
cum angelis honor sine tedio sed se
curitas / ubi tamen sine morte

gaudium sine tristicia / voluntas
sine iniuria / regnum sine omni
defectu et penuria / ymmo plenum
omni bono / Christus secundum veritate
veniat ut innocam te tuarum. Dei
clericum / Concedat nobis etc. Feria xcviij
Hospitalis / bene regulares sacerdotes
Honorifica sacerdotes / cm viij.
Dicit glossa quod ydolis sunt
bant suos honorificabant sacerdo
tes putant plato in thymeo hoc po
tes magis sacerdotes altissimi dei ven
erandi sunt apostolo honorandi sunt cum
ministri dei dicuntur apostoli angeli
ministerium xpi deputati // quod
malachie ijo capitulo labia sacerdotis
custodiunt scienciam et legem exquirunt
ex ore eius quia angelus domini exercituum
est / antiquorum sacerdotum et bonorum et sine
dubio quod angelus domini honorandi aut
mali / tamen quia domini angelus tolle
rantur non est nobis reverenciam enim contempt
ministerium contempnendum / dei filii non
lavit sed honorificat sacerdotes
neque scriptura est sine non debemus tamen
neque super cur eorum dei est filii excelsi
omnes vobis in sacerdotibus simulac
despicere personarum honorari et facere
tam nominis efficacie cum asto
sufficit intellige quod sed determine
non sit ad electione sed non sit melior
de presbytero melior / que enim sunt sunt
marginalia non sunt / cum dicit quod non
est malicia operis evidencia sacerdotis
sed similiter est sacerdotibus sacramenta
quod sacerdotes multas et religiones exis
tunt Et nichilominus diminicia sunt
velmonendi aut per operis et acriter ad
me prauis exemplo magna per terram
abstrahunt fidelibus Et bene enim
ut accidant ultime presbyteris vestris
sunt nunc digne sunt sacerdotum
habere ante oculos sunt custos quod caste
honestate ante ea sit custos quod caste
speciales castitas ex professione publica
et de sponsa abscondit lapsus facere
dolore fratres per primo efficaces adulte
vobis fornicacio per ipsos pro ibi adulte
rinis / in tarp. Et plenarie veniebant Cum
filii sunt legittimi quia sit sacerdotes omnes
fornicacione adulterat / holanda dicas
quod omnes apparitum incurrunt Sunt quod dicit
tempus quam non est tunc sed dei
sublimitas / sacerdotes quod hoc scientia
hores / traditur quia deum de templo
tenet tempore expellere / precariter
quod dicitur dicte quod sunt vestes
sunt contendere / Et tarnen quam ita
it per Josephum libro 3 romanorum phase
sacerdotes et esse expremissos inis
essent plurimis quod abstinebant Et tibi
non semper abstinebant Et cotidianum
ut cetera sacrificant multo magis de
sacerdotes casti debent esse qui dicitur
te sunt hec ben plenitudinem et liberum
ancillis mensibus vobis / Et tunc ita
libris attende quod est sacerdotes dei
oratum unde sunt te exhibere
regulari ad sacrificandum esse est po
suerit et sola sacrifica dico non solo
placit obedire missis est debitas
superiorum ordinaciones et statuta

quia sine causa nosti non occupans
aspicere aures tuas admittas lege
do vel cantando attende cogita
tiones vanas et lubricas repel
lere et spiritus tuus liberius ascen
dingat / Respira post que respirasti de
nocte aliter nam. Devote est dum
quis curat fructuosis cogitationibus
tuas occupare et ideo ipsum labo
re pessima tot ad deum quite exer
ceas jam scribendo jam nunc pro spi
ritum confitendo / Nam iste [illegible] illud
de deo cogitando dum aliquem essent
devotione corporis et esset timore tu
respuit / In divino officio non sis pi
gre sed corporis spatium velle finire
compelleris sed tu revenient psalle alia
inter eos quod deus est ibi presens et ange
li eius / In ecclesia tot tam tempore deo
devote voluerit ut oculos sparge
re vagos vel aures curiose intende
re sed rubea ecclesia tecum debes
stare et ibi semper cum altissimo me
ditare / Tua psalmodie distincte
et legere paenitentia non disponunt
verba vagos quum hic tam ibi per
ceptis nec cum finem horas expectas
cum oportet / Sed cum affectu
e devotionem et si non habes devo
tionem psallendo etiam compulsa fi
na disciplina [illegible] gravitate ex
terius propter reverentiam dei et alio
rum exemplum / In mensa noli
te totum super cibum effundere sed
tene frenum nec oculis vagis
circumspice quod magis tibi competit [illegible]
alteri non enim expedit ut sine

gratias sumere contra quem palatum, et
gratias accipe sufficiat tibi quod habere
potes noli si in dextra cetera
fuit i singularitatem quod consilium tibi at
tendunt et cogitur quod multo melio
res multo vilioribus et paucioribus
sunt contenta et quod tu aliquis forsan
illic prodigus de cibis contrariis
Contra quaestiones in sompno difficile de
vigilare generaliter sic te gere ut
medium teneas [illegible] nec utrumque
sumas vel libis desideras et agin
labore frangaris velut vel tu si
labore [illegible] cibum non possis digerere
nimis quod potes cibum non possis ...
legere a labore / Et etiam experiri
melior est [illegible] / Devote quo
[illegible] vigilanciis [illegible]
[illegible] tui [illegible]
[illegible] quod ipse sompnos vigilat
re nec apprehendit [illegible] tempta
In dormire spatio vel deo
orando vel meditando [illegible]
operatione [illegible] semper
[illegible] / Omne ne [illegible]
[illegible] spiritu dei per
[illegible] maxime [illegible]
[illegible] retractis [illegible]
[illegible] regis [illegible]
[illegible] amplius [illegible]
et potestate [illegible] mitte
[illegible] nec minus [illegible]
[illegible] nec [illegible]
per [illegible] et in [illegible]
[illegible] libenter [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] caritate [illegible]

promoveris in bonum / cum quum inimis
tuendo cum angelis ipsius similia
nec erit / cum quia vix esse potest quin
si quis devote interesset quod ipsum
spiritualem gratiam reciperet // Verbo ad
missam legendam vel cantandam
te disponis cum ora ad venerationem
principalem passionis recordationem ascen-
sionis vel missionis spiritus sancti paracliti te
conferre vel gloriae dei et sanctorum medi-
tare aut aliquid talium per quod vale-
as contemplandum et meditationem salu-
aliqualem pleni / trahat te non con-
suetudo non timor non questus non
offerebatur non ypocrisis vel fama non
ficta devocio sed pocius dei amor timor
augmentum divinorum misteriorum suf-
fragium / fidelium defunctorum / aliorum
edificacio virtutum robur / divine gra-
tiae / pagina aut divina in-
strata habeas delectationem ingen-
tes reverentiam in exprimendo humilitate
in gestu / devotam confessionem pro
tuis / caveas ne signum quodlibet
contemptus aliquis vel lateris permittas
ut formas confessionis corripe et
sacrificium et non se sponte accommodis
plangere / assiste vel lege nisi
a diacono vel ministro confecto con-
pone et pace deum veneranda habeas
in tangendo timorem tandem in
tenendo honorem exhibeas in co-
municando nam temporis erit quod
non admittere hospes / finita mis-
sa ne te revolvas petens
ut tibi negligentias officii

comisse.
in diligeat et te ab omni malo custodi-
at dilecte tibi pace sua sentiat
et adsequenda tandem sua misterium
ipse creator admittat / Et antequam
aptum poteris divina peragere aut
sacerdotibus ministrare die quolibet
vel saltem ter in ebdomada studeas
tecum sed angelos dei sumis et fieri
non obdicas vel omnino nobis tamen
exemplarium vel allegationem non lo-
quas observare vel applicare ita quod
sacerdos tunc te non intelligat nec
historias aut fabulas aliorum libros e-
notare recitare noli longum trac-
tatum facere nec texere curiosa-
generalis confessione quod gravat vel
confessionem sed que recolis te fecisse
vel omisisse atque quod in prima
confessione aut semper obmisisti dic
breviter tamen intelligibiliter et pro
tenens ipsud per certo quod nichil ve-
lis confessio si non speras de te
cetero emendare tamen ubi-
modis tibi possibilis // Post confiteri
Sacerdos es studeas legem dei
legere et scire scriptorum vitam et doctrinam
tum ut in omnes sensus litterarum tibi
sordescat tum ut vitam sanctorum
et doctrinam plenam dilucide intel-
ligendo attendat tum ut probet te absque
divinum iudicium reformet in intel-
lectu proprie sentiens tum ut tibi
ad discernendum habeas a falso et bonum
a malo et verum ad virtute non legas
vel studeas et doctus a vanis
pus videaris non legas que non
edificant quia vana lectio vanas

cogitaciones quam terrenis devo
cionem extinguit // Sacerdos eciam
est ad predicandum est missus non ad
fodiendum terram quia indignum est esse
manus simul predicator vel confessor
nec plurimis debet indignus sed qui
maior est humilia te in omnibus
// Item dignum sicut dicitur vocabit
te eciam venientem et tamen dicit
ve misi qui ut ait apostolus nec
sumat sibi honorem sed qui vocatur
a deo tamquam aaron // Illis similis in
dignum nimis est conspicere quorum petit
quia ut plurimi priorum similium vel alium
predicatores vel confessores faciunt
quem non vocati a deo veniunt sed se
ingerunt tamen misi cum debere
fructum facere talem audiunt ipse
fecerunt vadiorum veniunt // nec obstat
illud prophetarum qui dixit deo
quem mittam et quis ibit, ubi
propheta ad predicandum se exposuit
ecce ego mitte me non enim prius
ecce ego mitte me non enim quia
predicabat nisi a deo mitteretur et an
bicio vel appetitu honoris prophe
vel commodi reprehendit non solum
tamen primorum affectum deus eciam deo
deum specialiter propheta dicebat a a
a puer sum nescio loqui et aliis
dixit ecce ego mitte me deum quia
in superius // Sacerdos eciam et
honore debent superiores dignitatis
ideo quantitatis sacerdote loco se
eius constitutus // Item debet ipse quia
eius et tacitu talis semper earum
et simplicitate habere ut se ab
aliquibus videntur sicut angeli

qui videntur conviviis suis pro in
deo certi semper nobiscum sunt et
videntur quia sanctum // considerantes quod
dictum // equaliter nos tangentes sin
gulis habemus // quorum affectum
et procuram debemus Invenerunt pre
sertim quia predicte et nec noster qui
una philosophia et ipsa mirat
et appendit // In cuius testimonio retrac
timus // Sacerdos eciam et libenter
audire dum dicit quando subditos
inter fratres dum sunt in tracta
tu aut capitulo te exhibe gra
ciosum modestum affabilem et
dulcem sermonem // sicut disciplina
observances et reprobaverunt alii
se se mereo sunt et solus dissolute
quia prava amici nos et carnalitatis
spectant nusquam excedes // non est
loqui sunt contra presens nec libenter
audias omnes gestum amoris ab
mo aspectu et gestus debent bene
dicta debent esse collocati vel in
appareat ibi elatum pomposum
vel laudari presumpcione notabilem
// Sicut enim timere debet sponte hominem
tendat disponere ad voluntatem
ita beatitudinem extrinsecam sponte a deo
accepta // Incessus tuus sit matu
rus ita quod desiderabile sicut notabile
non tu nec caput erige sed
mediocriter depone non vacillet
bracchiis nec lingua sed cunctis
nec timore mane seculum composito
gressu incedas sed plano et humili
modo quia apostolus ab omni devota
exercicio // sedens in illa pigre te

tactum alijs non declinet. ut presen
tibus alijs longe tactum extendis
nam in composicione corporis exterior est
mentis interioris indicium / Inspice tamen
si verum sive actionis sive dictus
levitatis et non dissolucionis oculos /
Verba tua levia sunt / vultus humiles
sive importunitate sive oblique
respectione / vel inspectione / si
forma tua loquendi ad alteros
sed tu non habes pro malo ab al
teris / Sic loquere ad alteros de absen
te ac si presens eum aspiceret et au
scultare rumores fuge quia men
tem distrahunt cor inquietant de
votionem exhauriunt et tempus sine
utilitate consumunt. Omnis intra
scientias non vana effundas ne scien
tias sive experimento quod stulti ex
tollunt quod qui ipse continet effundit
noli de bono opere tuo aut scien
tia inanem gloriam. vis cum sit ibi
esse aliquid laudabile quod istud a
lij intelligunt / Cum presertim plus
placebis si per deum tuum vel te con
mendas in videberis et displicebis
et veniet tibi qui prius te edifica
bat postea te despiciet / male
dicta, convicia, mendacia et scurri
la, murmura aut contra verba alium
videant iocosa et [illegible] sacerdotis
pretiosa [illegible] si verunda
quam omne verbum sacerdotis os est
eius aut sacrilegium. Verba iocosa
et levia fuge nam omnis levia
videntur / ex ore tamen non nunquam

emittuntur / detractiones / blasfemie / dis
solutiones et iniurie contra ... proximum /
libenter de deo loquere et libenter audi /
prohibet enim tuum ad studium vir
tutis / et ad affectum devocionis / audi
patienter bona / que alius dicit /
nec despicias quod quamvis sciant
quod audiunt aliquid boni quod ideo
agunt ut sciolum videant et tunc
e contra bone collaciones tur
bant dum contentes non edifica
cionem sed ostentacionem querunt. noli co
ram senioribus linguam ad respon
dere ad loquendum sed humiliter
ausculta doctrinam eorum secundum
eum qui dicit aperuit [illegible]
dispone et obedire // Amplectere
raro [illegible] quod si non iste sal
tim alius ut te honorabiliter et si
te [illegible] dominum contingerit no
te curiose per plateas respiciens ne
forte videas unde postmodum
temptaris vel in domo spectans
[illegible] per [illegible] et [illegible]
respexisti. nisi eum curiose dil
vid Bersabee ex opposito se la
vantem inspexisset iterum adul
terium non fecisset / tamen ne cum
feminis solus loquaris si tamen
loqui te oportet vultum earum
curiose ne respicias et maxime
studiose nec manus contractus
nec nimis prope sedeas. nec
levitates earum non diligen
ter audias supprimas / nec argutos

adversus colloquia quia nimis esto
quod hec animi temptacio que est
difficilis invenitur facile tamen
poteris notari suspicione et ma
culam contrahere infamie quam vix
tandem abstergere poteris cum pu
taris de te habito cum singulari
aliquo sermone cum ea de te crederet
conscientia quod facies tandem
quod dico/ de omni virgine ac puella
dico de pluribus tunc videt quilibet
aliquid suspicare vel dicere. Sed cum
tu gesseris non leviter notam
suspicionis/ cave ne familiaritatem
habeas cum femina etc. qualiter
quod scilicet cum spirituali non est
nec suspicionis aut infamie ca
ret suspicione quia familiaritate semper
mens quasi affectione cordis in
affectionis quibus per quod verbis delectatio
nutritur conceptio et desiderium
videndi vel audiendi et hic
videndi/ videat aliam alteri
et quod si viderit alium alteri
cum timet aut animum
relinquatur timet aut minime
rat vel delet quod credere pla
cet forsan aliam
eligendum benigne vel res
pondet hec cum sibi sermo
non libet aliquiliter admit
tere nec cor suum cum talibus
occupare/ et si forsan oratione
tuis conspectibus fratres quod non
sibi tibi cum oris sua per desse quod
talis occupacio tuorum que
bus sit te in spiritualibus studiis
Capitulum .c. quod bonum sit
vigere cum iter et humilitate et
nullo aliquo cum contemptu

/ cherubin videre tua pro habundantiam
super sibi gratiam venerere/ nolite ta
men ei aliquid nisi leviter comparare
vel velle laudabilem despicere/ sa
cre littere laudabilem despicere/ sa
cedens sibi secundum agere et ordi
nem divinum coronam in celo quolibet
vel secundum pastorum vel te comparare
vel aut cum pastore vel te comparare
est tum per se dum gladius debes
per se aut incepta tua contemplatione
humilitate aut lux sola spiritualis
abundanter et bonitas dei tibi
subtracta aut regni celi solum
videtur aut magnificentiam nostram ar
chaum intellige cherubin
dum seraphin intellige cherubin
dominum iudicum/ archangelos et
thronos iudicum/ Deo assistencium
angelos quoque/ deo assistencium
me in deum cum celestium virtutem
vel dum ordinem sicut angelorum
divisum conceptibilium quando
in celo) Sed sabbatum quando
aut per se deum quanta plus
vel de sicut considerare/ aut de fonte
tuum iudicium et venienda in
mentibus aut incredibilia plena
dictione multiplice temporibus
ad mortem eterne perfectio ha
bere aut una que plus sit
bene autem quod plus sit
conditorum angelorum aut alios
modis ad deum explanando
deus bonum hominis ubi hoc
constare tamen tandem
hominum considere semper eternum/ talem
non oportet sed Capitulum xcix de spiritualibus

Diligenter excute agnum tuum
spiritu xxviii. Deum in spiritu
signum est horis de spiritu tuus agni
non replevit bene tibi est
incepta quod plus aut/ per agni
horis plus tum sancti tuum

replevit vetite sicut cui debet est
sepimentum soluere / Cuius animus possessor
auidum libidinum et spine pungunt
cupiditatum et quod non aliud fructum
facit nisi bonum ibile a tempe
quare sibi consistat fidelis et labo
nosus agricola diliget corde a
grinum tuum / Extirpa rubeta li
bidinis ... tribulos carnalium
corpus ... sentes malarum
voluptatum spine ... malas
concupiscentias ... ubi
... et exemplis ... ymo
... ... respicit ... et
... agros ... super ... semines
... // Expedit enim ... non
...a ... ... ager ...
posset fructificare ... ...
... ... ager ...
... posset fructificare ... / Ex[pedit]
... solet ... agrum
liberet ... fructibus ...
... / ... ...
non ... quod ... cordis
tui ... ... malarum affec
tionum ... monstro ... quod
... ... de agro ... ...
de ... ... de ...
... ... michel ... ...
... ... cum
tenue ... ...
... ...
... ... et
... ... non ... ...
... ... ad ...
... ...
... / surgit mane agricola

... ...
... ...
... post labores ... ...
... ... / De agro ... cordis
quod ... ...
non ... ... ut ... fructus
... hic non ... quod ager cor
... ... quod ... ...
... fructus ... ...
... ...
... ...
... ... bona ... ...
... esse non ... ...
... ...
te habet ... ...
quod bona ... ... posset ...
re ... ...
... ... bona ... ...
... ... et ideo ... bona
... ... magis ... ...
... ...
... expedit ut ... ...
... ...
... ...
... quod ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... quod sit ...
... ... cordis
... ... quod ...
... ...
... ...
... / ... ...

tas quod fecit ab esse peccati resilit
et penitet pro eo quod in lege dei
commisit arguit et punit et se ipsum vi
polose reprehendit // Ad istum quasi com
passionem et tertio pro morum reco
gitatur cum dolore plorans cum
qui dicebat rex ezechias ut habetur
ysaie xxxviii recogitabo tibi omnes
annos meos in amaritudine anime mee
revolutio cum pudore commissorum
puta vir libidinosus spurcissimus pilorum aut
putredo corporis eius et cetera vir peccator
talis vilis aut putredo eius co
sepsio / detestatio voluntatis prioris
vilis ipse est qui peccat et tanto
vilior quanto magis contra veri
tatem vel mandata dei dicit per prophetam
ysaie ij° et quid eum vilis facta es
iterans vias tuas compunctio et
ad gemitum non parum revolu
mortis horror inferni et gehenne
tremendi iudicii / offensa
multiplex creatoris et amabilis re
demptoris at prima blasphemie vespere
considerans homo qui plangit pa
rentes et amicos morti obnox
ios non tamen plangit animas
eterne morti deditos et dyabolo cru
ciandos assumptos / Sunt habundan
tes super diviciis momentaneis sed
inde nec tamen modicum quid
super peccatis suis vel aliorum illa
mant / Omne quod flebit et si depa
rata quod dampna deflemus rerum
corruptibilium et non deflemus
dampna animarum preciosarum et incendia
attendere quod acerbe dolendum

quod conuertimur offendimus deum celo
rum cum acerbius quod offendimus
patrem celestem qui nos frequenter
multiplicavit et pavit, attendere quod
redemptorem cum amabilem valde
nostram perpetuam offendimus
quem non corruptibilibus auro et ar
gento sed suo preciosissimo sangui
ne nos redemit et se pro se totum no
bis dedit quos ipse dedit quos ipse dedit
complacent doluerimus quod aliud
serviens nisi illum serviendum et ve
rum vel tandem suscepto sermo
nem vel tandem de celo recepto fruc
tum / Sed dicit aliquis cor
sensum // Sed quod numquam deum
quem possim pro eo quod nunquam deum
offendi habeo voluntate amat
ardens et nichil est preter omnis
quam michi displiceat ita quod pe
nitet me taliter contra deum peccasse
sed nichil respondeo nichil credo
nichil penitet / vel contra
nichil facietur vel respondeo non
crucis passus velimus non
sed precor odio karitatis que
fluxerunt ex opere sit pro amo
tudine anime quod timor
sensibilem dolorem non sensibiliter
lacrimas expellet / Ad quod dico
quod cum peccatum sufficienter per
actum voluntatis nascitur
actum per solum actum volun
tatis contrarium dissolvitur
cum gracia dei dissolvitur
cui quod omne rei per quamlibet
causas nascitur per easdem dis
solvitur / Deus enim non requi
rit ab homine nisi quod est in eius

ptate z nemo ad impossibilia ob
ligat^r / ut sic cum hic dolere
volebam z pcti displicebam
cu gra dei et ci hois potestate
no aut habe dolorem sensibilem
e de necessitate salutis e hoi
q doleat z slacrimet qz ei
sucudiz flet vel cplexiois
ingtate no effundat / alioquin
p lacrimat dapna ves desperati
aut morte putam no impossibile
dolorem sup pcto suo ista ex
perit^r vom psint voluntas illius
a malo ad quadam spiritualitate
pcti absa nec cna p dolorem
pci absa z p cmo no tenet^r cu
fessa z p qmo no tenet^r cum
infirmitate adque simul tempe
contrit gressione contra z pcto in
remissio licet qo heat prio
remissio licet qo heat prio
qm cterat^r qm cum gra habet
diligit ipm diliget z cont z q
ytent excpyat ipse p ass vel
hept^r de pnia di. j. // tunt ty
assignant x^or tunc ad instip^s
inquae simul sit tempe que in
sustinet libere arbitrium contro
peti z remissio // prim no mem
nec illo mem // 2^m no memin
st u^o mem // 3^m mem et 4^m memin
st illo no mem sedm
p^m mem st illo no mem sedm
bm thomam z petrum de tham
tapo in comas di xvj^a // videt
tur st ch q iustificari no pote
rit nisi gram dei habueris ne
adhuc gra dei susceperis nisi

p arbitrium tuu sic sibi captatur
qui cum creavit te sine te non
iustificabit te sine te z sic gram
consequi habueris z motum ad pen
tendum facies sic tu alius gra
dei facies nec valeat de pctis
dolueris nisi non est ut sicut
nisi qs apiat fenestram q luce
phibz sol no intrabit sic autem
aperuit mox intrabit / de sic q
p liberum arbitrium fenestram
cordis sui divine appuerit
intrabit sicut aut cum ipso sit
no intrabit / intelligere q obli
inspirari deum audire rebelles
remedia corde cecidis que
illuminat ocm horem venientem
in hunc mundum ipso e intellu
mundi / ecce gra dei q adhuc stm
cordis pulsat / ecce g^o dicit de
cords pulsat / ecce go dicit d
fecit me de voluit in sentire
voluit adpmade eu illam de se
nullus ms de scls sed ab i^o ex
ttpuco ium ags cord exclu
q spngebant remum // q uml
oculant de scrm q mocabunt
cuta / ad pdue aglors puem
supposite me abutatur dimorem
taue sensibilem no habeo et
sedeo tene de no ppco sancti
q^o hz affert dulces no heb
cum bone rench z amode
q spm demesse z ama arrde
potes si p qua r^o motu grace
sepheudenter be q sic sequente
displicencia z detestaco pcti
ppt qui alium / s el mag cum
instante simulatio cbiua

debilitatis sui ipsius despectum ce- lestium perceptione ad eternam ordinis queritur sed quoniam de- volunt et perficere quam supervenire pervenerit / conceptus et singularem bla- [illegible] mundanam consolacionem vel si que adesse contingerit non ex eleccione vel desiderata consola- cione invenerit. Hec enim consola- cio est signum dulcedinis quam boni ha- bent habitualiter quibus semper con- tinue sibi datur que quamvis sit assi- due quam modicum reddit ferventem et hilarem ad spiritualia et divina et tepidum ad temporalia alia.

¶ Tercius gradus habundancium est pro- babile debet esse non tamen tu- tum [illegible] sed per quondam animi [illegible] ad spiritualibus vincendi ad- sit et delectabilia contempnendum sibi quadam confidencia et differencia desuper voluntate sperandi committendo et dicendo spiritu corde non sicut ego volo sed quod tu vis fiat et [illegible] dicta sunt ex [illegible] ne debent hanc earum presumpere spiritualem racionabiliter exercere non tamen [illegible] perfecti exer- cendo aut vires excitando vel de talibus nimium conpe- tendo sed aliud semper vite celestis tranquillitas debet ne- gantur [illegible] vel [illegible] ordine sunt spiritualia [illegible] vel absorbeat [illegible] modo nec [illegible] ut voluntate [illegible] nimia [illegible]

dissolucione et negligencia ab illo desiderio spirituali [illegible] suppl- [illegible] non neglectis operibus que fieri debent habitualiter et [illegible] dulcedo quis non [illegible] devo- [illegible] et [illegible] modicum [illegible] aut super [illegible] sunt plures [illegible]

¶ [illegible] per quod autem [illegible] devocionis insignia in [illegible] et sunt [illegible] nullo [illegible] ut mulla [illegible] consola [illegible] sicut cum [illegible] compungitur [illegible] peccata plangunt et [illegible] mundi pompis et vanitatibus renunciant aut nec voluntatem dimittunt peccata mortalia aut [illegible] in [illegible] / Alii devocionem [illegible] [illegible] fundunt [illegible] dulcedi- nis [illegible] tamen [illegible] aliqua [illegible] cordis [illegible] [illegible] / Alii [illegible] [illegible] et delectabilibus [illegible] compungitur / Alii ex continua- [illegible] aliis in [illegible] sicut [illegible] [illegible] sunt [illegible] fundunt et cordialiter [illegible] / quis aut [illegible] [illegible] nimium [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] tamen [illegible] habent [illegible]

capalem (adoru) ymaginem christi
Sicut fuit homo formaliter [illegible] ad
illam formam coronae [illegible]
sic qualiter [illegible] formaliter erat
de corona [illegible] [illegible] quo
[illegible] sic corone [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] anime [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible]
quidam doctor modernus in tracta
tu de dispositione adquirendi ca
[illegible] [illegible] [illegible] the
[illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] erat
[illegible] [illegible] sic tamen
[illegible] [illegible] [illegible] habuit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuisset
[illegible] cepit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] statim [illegible] [illegible] [illegible]
fuisset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agnum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] posset [illegible]
[illegible] gratia dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amen. [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]

Melius est duos esse quam unum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod habens [illegible] [illegible]
[illegible] habeat [illegible] [illegible]
emolumentum [illegible] [illegible] quod melius
est duos esse quam unum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui
non vult [illegible] divine potestati
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

enim [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nulli obe
dire [illegible] [illegible] timeret [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] capiti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] respondebat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] caput [illegible]
[illegible] [illegible] lege [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non habeat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] duos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in domo dei cum [illegible] [illegible]
[illegible] in domo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] honorant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] descendunt
[illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] alter alterius portant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] enim
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] exemplo jo
[illegible] [illegible] [illegible] apocalipsis
[illegible] ego johannes frater [illegible] [illegible]
in tribulacione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

formacoi lapidum que casura e
nisi ibi eam obstaret sic eciam ipse
persistat sic ille qui bonorum societate
careret nisi mutua supportacio
ipsum releuaret Boecius capitulo sic
michi duos esse quam unum in bono
[illegible] condecet cum michi
est duos esse simul unum bonum
et alterum malum unum perfectus
et alium patientem sustinentem quia
unum solitarie [illegible]
non video quam sit michi esse
duos quam unum ymo [illegible]
xxi° scribit michi esse amicis hoc
[illegible] ambulare cum
[illegible] ne distare similitudines
[illegible] super Ezechielem 1° omne
In hiis debent dictum esse malos
[illegible] nemala quam frequentes
[illegible] non valet de
[illegible] / nam sicut
malus assiduo [illegible]
[illegible] ita pro [illegible]
sine [illegible] / corrumpit
bonos mores colloquia praua
[illegible] / In psalmo legitur cum sancto
sanctus eris et cum peruerso peruerteris
[illegible] ut volo
[illegible] esse demoniacos / et
[illegible] cum suis
[illegible] / et [illegible] est
[illegible] / In malos
solum esse [illegible] / In malos
tamen vincere multum est per
fecto [illegible] qui [illegible]
non pollui [illegible] remittat [illegible]
[illegible] / Sicut Ezechiel dicit
cum scorpionibus habitas / Sicut
[illegible] frater fui draconum

[illegible] sermonem [illegible]
[illegible] auditor [illegible] se [illegible]
In [illegible] sibi [illegible]
[illegible] hunc sensum [illegible]
[illegible] duos esse quam unum [illegible] non
[illegible] esse unum / esse [illegible]
In obediencia [illegible]
[illegible] columbe [illegible]
[illegible] habent [illegible]
[illegible] malos [illegible] non sit [illegible]
[illegible] non [illegible]
In bono quo duo [illegible]
unum [illegible] que [illegible]
[illegible] habeant [illegible] debeant
[illegible] in [illegible]
[illegible] habent [illegible]
[illegible] habere possunt [illegible]
[illegible] / [illegible] fratres [illegible]
non attendite quam michi esse duos
esse quam unum [illegible] sunt
unum [illegible] mille et
mille [illegible] unum [illegible] quod
In actibus apostolorum legitur [illegible]
[illegible] erat cor unum et anima
una erant quippe Christi ut [illegible]
unum / In eo [illegible] cum
[illegible] / qui [illegible] exaudit se pro
sua reuerencia / et ille Christi [illegible]
unum [illegible] esse [illegible] cognoscit qui
[illegible] qui [illegible]
[illegible] Christi [illegible]
[illegible] Christi pacem pro
magno in suo testamento [illegible]
[illegible] bono sine quo
nullum bonum [illegible]
[illegible] / nam pax [illegible]
adhereamus [illegible] est [illegible]
[illegible] / [illegible]

monachorum prior patriarcharum vin-
culum apostolorum refugium martirum
solamen virginum tripudium tyran-
norum odium sic quia nec reg-
valent nec orantes et ieiunia
vel elemosine cetera que bona
cumque prodesse possunt sine habete
patrem sed fr pt quatuor ex verbo
patrem sed cum dicis / Videlicet cum ha-
ec cum dicis Si cayn non promisset
benissit patrem iterum non promisset
ipsum fratrem abel et si iudas ha-
buisset pacem cum creatore cum gesta
buisset ipsum non promisset adhuc
si ad dominum reversus perfidiam
fecit ad dimissa divina ~~sicut ad~~
~~ipsum~~ tu simus ~~ne dimiss~~ sed
peccatum ut restitueret quere di mi
redemptoris preplacasset / Datum quod
desperantes non pt impetrari dominum veniam
dicitur non pt impetrari sic vbi pro-
tum quia pro duat ubi pro
ibi de fi nec illarum dominum pt
impetrari de ubi pax vel prudencia
iniquitatis vel iusticia quantum
vt equitas dicit dicitur enim
ex quo cum tradat dicitur et non est
benevolus attenebrare prudencia
quod fides regnum vel non oppressa
taberna carnis ne lubrica legis
trahit descripta dicitur vel salus
orationis credendum ut cetera omne
sibi bonum sic sapere cum bonum
/ Di quapropter pravitatis dominum cum
hospite sum super dicitur de vos
nos non quapropter faciliter dimitti
et reddidisse pacis / Et dicit pacis sic
stabilis esse in spiritu vero fit ver
et absque quod tamen sed ven cum humilitates

pace sua percussit peccatum que inclinat
e esse duos cum unum ex tomaco tempta
ad inclinantem quando et vivantes i
bene cum bonum / bonum et ex te quiminis
tanto dimittis et iubes ibidem i tantum
pro sicut are bonum et ea vita ubi omnibus
proprie quam bonum tamen pro gloria habentes
~~pro quam vero est~~ ~~[illegible]~~ f[a] a circumstanciis peccati dicitur

Perverse cogitationes separant
a deo / sapie. // Secundo sancte
sibi vel alteri blandiatur quod solum
suspicionis et tunc quo in te i tantum
peccatum cum pensat ad actum ma-
lum vel conatus e malum perfecte ha-
bent vel valebat malum contra eo
ipse dicit appellat
conspiscenciam ad eo appellatur
/ Et quod viderit mulierem ad concupis-
cendum eam iam mechatus est eam in corde suo
/ Et quia spiritus cogitationes sunt nec opera mala sed
/ Pro quod perverse cogitationes separant a deo
/ Sed ipsi concupiscencie contra prohibuit
/ In ipsi concupiscentias carnis labunt
fornicationes tactus osculationes
blandos amplexus et oscula et alias
immundas voluptates de inepte carnis
peccatum dicitur Et ibi alloquitur
complexibus amatoris et deduces
et amplexibus amatoris ibi ducentes
que non prebendat et
in concupiscencia sua non prebendat quia ea
frontes pura liberatione et sed ea
adeste ex alto nutrimentum / Et minores
adiste ibidem cum excepto sic
ut vel videre ubi cum fortitudo
et assumit magis actibus fortitudinis
et belles et anime ubi se refulgere ac
honestatis et monita quam sine sol
habitaciones adulterii opera et anime
amatorum quantum pullulare / Et
ventura fallat / liber sic minime falli

propter crudelitate amoris non consistat
nisi cum diriget castus amor a
plexibus et corporalibus deliciis nec
stant simul spiritualis amor spiritualis
et amor carnalis quia ut ait apostolus
caro concupiscit adversus spiritum et spiritus
adversus carnem et quanto magis cor
dium crescit tanto magis cor
carnalis minuitur reprimitur et si
gessit sic contra in plurimis in
cedunt in laqueos sathane se talibus
blanditiis licite licita putantes quod
tu credam quod ullam pravam commo
habuerint voluntatem cum quia
temptationi se semper exponunt peri
culo semper et hanc cogitatio et ope
ratio periculosior est admodum et quia
quidam propter non temptabuntur diu quidam
diu temptant tamen ultro
tamen quia quidam temptant cum ultro
se talibus ingerunt non sine periculo
ipsam familiaritate confabulacionis et ra
mulationes acceptas potuit donec
voluntas alterius compleatur
nisi cum corpore est quia hiis
qui familiaribus colloquiis et aliis ob
lectamentis sunt dediti venalibus
affectibus spiritualibus carnales in
currunt quomodo sibi plerique cum quia
ceciderunt in exemplis pluribus semel
dabimus et similiter pessime dum
non nulli de talibus familiaritatibus multi
meminerunt de talibus et perdent
cum quia ad respondendum dicitur a
patribus sibi alienis virginis se
mutuis argumenta et contra deberet
olim et in die ponit sibi licere
in adolescentia ipsi non dubitant

Videntur quoque homines habere et plures ex
temptationes ipsorum ac per amplexus
et oblectamenta carnalia separa
ri et experimenta cogitationes
tam diu persistere que sequuntur adeo vi
gilanter excitant vel saltem cis in
hoc resistunt invitum familiaritate
hic et nimium deletantur optima et
quasi semper colloquium aut contra fieri esse
et non se cognoscere vel saltem aliena
non videre est magis quam mortuos se
non sentire at si mortuos non posset
sentire quod est mirum qualiter credam vel posse
quod est unum periculo fieri quod est minime.
Quia nullus artifex mirum pravus
quam in libro conspicere illaqueat et tamen
hic iste abscondit / Ipsi cogitationes te
temptatione carnalis laqueos
familiaritatis temptationes carnalis laqueos
abscondit dicens quos videbunt eos
usque reputans quod si tunc ipsi certa
monete temptare et sentiret aut in mali
molestias precarii sentiret aut invidia
recepcione repleverit tandem vero
tali collatione invenies in prodigo
per longam familiaritatem et a dantes secum
talium amicorum affectus adeo fortes
conglutinat et simplicet ut vix consolata
conglutinata et si senciunt sibi
futurorum ruine vel scandali
iminere pericula insciunt
ad talium recipere / Talibus usque
spiritualibus subvenientes inde
veraciter vult sibi facere cum quia
evellat se de laqueo diaboli
et velle asperam nimis et timet
alterum contristari quod esse se reputa
re pro se fidem si desereret cum quo
tum plures amore inseparabili et vinculo

libidine / alter consentit alterius
voluntati / Sic Sampson qui multis
sepe hostium acies prosterneret
et validioribus devinctus erupit
tandem lascivus amore Dalide
quam illam debuit et nesciens dum sibi
sibi cor aperit captivatur / captivus
tenetur excecatus illuditur / Gerebs in
primum congregari qui plures annis
suffulta spiritualibus tabernaculo de
monachis effugerunt tandem familiaritate
colloquentes seducti / Impuri tunc ibi
nos accedunt / Effugiant in Dam
mulacra qui tunc alterius ancille
fuerant et acquisitis peccatis separant
adulteris adiungere dei fratres
concubinati fugiant posterum
in diversis provinciis et Hibernia
necessarius penitentie exemplo com
pararent / Sic cum Salomon in pluribus quam
sibi prebuit feminis que dicit ne ipsum
se preferret ... annis senior efficeretur
... illis / Quod pater quam qui cum
lupis esse vult oportet quod cum lupis
lupis esse velit oportet quod cum lupis
ambulet nisi sensum ideo cum
eis habitare cupit vel eos in ag
nos sit / eos sed si possit convertat Sic
eum laudabilem vitam in malos ha
bitavit quendamque Dixi sed Sam
le adiuro / In creatura et ... fuit
terram totum ... habitare
potest quod ... sit laudabile
esset esse in malos ...
... possit ... in ... tempo
...ria ... mortuum ... quam

In prelatis / In ... tunc ...
per exemplum primum ... pro ...
... et ... vitam ...
... cogitationes ... cum
... vel salva ... petere possit
sunt eos ... consuevit ...
... invitant ... repleverit
... hostem eius ... contra
se consumat quod carne ... de
... / ac ... hoc
... consolacionem ... fuit ... pau
... et ... e ... sa
... suppliciis vigere
... se suppliciis vigere
... anti... quod esse
... autem ... apud
... amplexu aut castigo
... in ... non
... alios ... suplicius
... valeat ... vero
... spiritualis ...
... fuit ...
... // ...
... vel salva ...
... vel pinguedine
... vel vini non ... vel
... cogitationum
... non habent ...
... esse ... adeo
nulla ... esse ...
... ...
... non ...
... vel ... puelle ...
... ...
... ...
... appetitum aut cum apo
... vivit mor
... et ... vivit ...

mortua tunc est in tempore propter peccatum
et quod apostolus de vidua intelligit in
telligere de anima modo pari / quia
quam spiritualis vidue cingulo cingulate vi
rtutum vincula cingula habent fugite
primum ubi ociosa confabulacione
et vana / occupatus enim laboribus ab
uno tantum demone impugnatur sed ocio
sus innumeris demonibus vastatur ex
ponit / nam quot cogitaciones per
nocuas recipit animo tot inimi
cos proprios colligit in corde / ut
nunc custodias enim voluptate
secundum animam hospes aliquis admisse
rit aut corpus tenuatus / secundo in
nitens in proprium / secundo eius exten
ciones ab illicitis aspectibus tactibus
et auditibus custodite / mors enim
intrat per fenestras / unde david
ideo idem offerit videns bona que
ideo ideo concupivit eam concupiscens sed ideo concupivit
que idonee eam offerit et oculis
sine probatis est aliis suis / sic eum
tendit lignum prohibitum vidit affec
tum quod delectabile et tactu corripit
gustavit vero abstulit et doloris
pene et laborem ac morte est expta
Sic dina filia iacob egressa est vi
dere mulieres paganas et corrup
ta / custodiens igitur secretis excite
rationibus a cogitacionibus malis tamen
a domesticis laboribus et sermonibus vane
atque nam ideo quod prodit per exterius
verbum totum bonum ideo despoliat
per domesticos hostes quorum dissolutio
nem dissolvendam alios et predandum
exponit et ideo custodia verba

custodite quia exempla verba credit
ipsi et scandalo non movent ideo cogi
tandis passionem aut eum dicit ad ephesios
iiii.o v. sermo malus ex ore vestro non
procedat in malo tempore ut invid
et blasphemie contentibus cogitacionibus
bene clarum cognoscunt exire ab
ore eius fortiter et eos pugite
depulsamento ad bonum custodiam
claudite fores abstinencie presertim
eorum quod absit domum celestis
in hora singula domini confiteor
plurimum de sancto ... tam huic
turbis ... contendentes in ...
ut sensus hostium ... fugite
beatitate clamante est sermones
nostris uberibus conveniunt vel aperta
ipsius per hec bonum contendat beate
cordi bene in mali addamus corel
sum nisi eum dies custodierit eum
frustra vigilat qui custo
ditis eam nullate cessit de die
aut eam nocte aut diebus plurimis
vel noctibus vel vel nocturne
affecta tedio vel defuncti carnis
delamento [illegible] per fructu desperacione
lapsus prius cogitacionibus confecte
nolite vanitatibus tumultuantibus cogi
tacionibus aperte consentire quod sit
si mortem veniunt / qui nec dissensi
ente bene nec possint confectis
sed repulsis semper noviate / et vel
ut apud deum perficere vel non quod
esse deum predicte hominis / necesse
semper angelum dicunt confitemur / semper
in hymno que bene respondent angeli
dei ferent septe testium habete

p qm actionee brad singulac me
finate / adque tug3 bon benedit
ibi manete p tempus nec a de
dissolucoe ment a divi ben
tute notem / aut nays becti
lenib atqs i uspiamc studia per
unitamc nichil amih differt
nolite pco q scdm subtilit
lobis devotois dulcedo et ysola
cio qt ausi cet dut abob ostar
mm vult cum dic ut magis / uni
tum pare septim a fides q exp
etiam nostre cam fides nohabet
nulla simpla expietia ostet
et spes sor expleta tenet / spec
no esset / sanissime tenent / ulla
tem amerti abobis den p gram
q dm volutas tua p confess pat
tempore negligentie nam e abeo a
versa / tradim scdm quo sil
let videtis me fallit qine aut
omne quod tenet adme no eternaz
ppiae hoc esse credo lenissim
hostiber temeo nec opposita ess
si tenet angeli de celo crede dog
lutrozo q magis den qd amitt
nec exorbit foras abeo ita q ssu
sio sto nimie degeret q dm qb
p confess explicatum vel implicatum
praedicacois mandatum / deo no tedet
ahoc sic tenco q magis do de
sent aliquem nisi demerito suo in
sent aliqne nisi demerito suo in
se videt eum desernendu / et q
ullatenus volo ost mandata omit
tere nec omitto / debeo ppter
spiritualem suam unam cecit sic p
quos multos devotois dulcedi
nem vel consolacionem expim dicem

no habuero / minime desperabo
/ absit enim ut de cuius sit i nima
expressi q sor deseruit hoem
qm abhoie fuit derelictus
/ licet i hoc ipso quo sic ancrtit
ideo prior ostigit q deo abeo
aventit / ipse ipse nos elegit
non ipsum nos elegimus / ipse prior
dilexit non dum exspectantes
primo quod e mutabile p pecam
et respectus / sic morte e iusti
p iustis / quos ergo deseret eam
conspectus nec eum deseretes
et ideo quia prior dilexit nos
et eunt nos apud nos i finge
sio si mansurum ideo tales sua
sio si inveni manserint utiqs nos si
i nobis manserint / ut nos manet / quam
nabit dandonos spiritu gram
et gloriam i futuro ~~adeoqm vos tes~~
so Cn de sup ~~adelud~~ sapie dei
p dispensacione ~~remanenda~~

Hilleratis sapiam a no ex
cedatis sapie xyº ~~Cyprian~~
sit volunt aspiciam cum hoiee
sic cadunt / tam tot et tanta
habeat innumera / tot
salutis habeant innumerabilia / tot
dirivi amore insignia / tot talia
tu beneficia / q salute tam ut
tu consuere / sic plura quonsignat sic
tu e. ppsdis / sic plena q sugat si
more innucat / et adversi
eos cristia i inimicos ppstauit
amore ... adinsimonum
potuerint deridere / i nulla pe
ipsa adversa formidare / qb e em
ipsis adiuva formidare / qui e enim
q dies conspuet / si do interesset
/ qb dominum oipotentis crepuit /
tertium sum i quit apostolus q
neqz morte neqz vita neqz
principatus neqz potestates neque

altitudo neque latitudo / neque pro
fundum / neque instancia / neque pericula /
neque aliqua creatura alia poterit nos separa
re a caritate dei que est in Christo Jhesu / An isti
de talibus se pertinent comparabilit
qui ut pauperes nostros fieret descendit
unde quod ait / vos bene scitis istos
sic pauperes / An credunt tales quod sit a
liqua iniquitas peccatorum cui deus nolit
vel non potuit invenire in sanctissimi
te mia / audiunt inestimande quod
fert vel valeat cogitare nomi- inestiam
natorum numero tempora diffinire / An
forsan quod semper habundat et sicut
suam gloriam et graciam concedat de pre
senti inclinatus addidit qui dimissio
nominis vel nove omnibus / quod desiderio
bonum per deum consuevit et libentius
quando homines peccantes conposuit et sic
quando multis sanctis ut distulit
libencia animos suos / An ideo quia
venit et glorificavit / An ideo quod de
istis unam denegavit in hoc
liberaliter venit an forte sit mo
lestum quod nescit curare ignorat
ante quam dei septima curare ignorat
in die unde sit utilis eius a apta
An ideo desperant quod deus graciam
ipsis nolentibus cum dimittere sub
ipsis noletibus eum dicit deo fidelis de
traxit eum dicit in se astans et homo istud
ipsis non est in Christo et homo istud
non facit vel diligere sic oportet in
non ... repugnet / deus sic enim
eorum nihil repugnet / quod ei spe
ciem dereliquet abscondi / quod ei spe
verum sicut ut est confusi quod credidit
vanitati illi et confusi quod credidit
peccatum de recepto bonorum in apostola
et bonis spiritualibus ideo autem gracia
illum / An ideo desperant quod si in
te de peccatis suis confessi fuerint
nichilominus dampnabuntur quod si ipsi quod
bene de illis peccatis suis bene debet

et peccatum similiter eciam deo exaltu
bit spiritum An forsan credunt quod deus
ipsorum eorum si bene penituerint sit ob
litus cum dicat ipse per prophetam ysaiam
numquid potest oblivisci mulier infan
tem suum ut non misereatur filio uteri
sui et si illa oblita fuerit ego tamen
nunquam oblivisceris / An ideo quod deus sit
durum vel maioris ut semel tan
tum velit hominem misereri / sed petro
interroganti quociens ipse peccavit an us
que septies dimittet respondit non dico tibi
quod septies sed usque septuagesies
septies / An ideo quod angeli et sancti in
speciosi / An ideo quod angeli et sancti in
nume dolent cum peccatores penitenciam
cum dicat veritas gaudium est angelis
dei super uno peccatore penitenciam agente et tuncdi
sub uno tota celestis curia peccat
debet nimiam peccare et redeat ad graciam
non autem vel redeat ad graciam
In castro caritatis Amonet ipsum / veni
te veni in paenitentiis veniente veniete
veni et tuearum te / veniete apud
pauperem acceptacionis veniete apud
peccatorem locutorem veniete apud pec
catorem penitente apud peccatoris confessori
onis / veniente peccatores contricione
veniente peccatores confessione / veniete per
opus satisfactionis / veniete pleno corde
contrito / excutere de pulvere /
dissolve vincula colli tui captiva
filia syon / non est ibi filie regis extra
ut dicitur de alis suis / sed sathane /
forte sedebis dominus qui lutum ipsi
tue terrenis amatore / respice
qualiter pollutio per / ita quod super
terram luxuriam prohibite sunt
stelle pluviarum et imber serotinus

xvij

non fuit

non fuit accipe mode sanctam
discipl[ina] prudentia tua cum probavit
usque in celum agnovit tua usque tertia
die de salute amodo verba me
pro meo eo tu dux veritatis mee
perfecta cheste ne detinere contigit
sponso nunc tibi quod si tu esses a
capite amantibus et perditis et absolute
rebus accipe tuo et oculis meis suscipe
medicinas et amatorem animas proul
pure respicio sponso nectaris et
post amatores fedus aplius uo iers
de bec et inspire dispositis tuis dolu
eius et delicias confessa sunt et omnis in
postum tibi per eiusdem gaudet et
devote portaverunt memorabili ut
asile presentem tua apertam elegit
in te ipsius mee et fortis mee ut sol
mane tibi imago et plenitudo mea
sit quod te sponsa et celorum meam
manens in te speciosa et eternitatis in
rationabilia et aperiam tibi familiariter
secreta cordis mei et perfecta dei in
orte sementibus dulcorem mea ab
secundum depono ulla velut claudam
ulle veritatis ulla ab in me dilecte
restitutus tibi introitus quod alma sup
tempus fuisse virtute sagie mei
pectoris conserva secundo te diligens
et spiritualis liberis bene et proinde te
magnificabo in me virtute tue et
prox erit dum verbo in te et per se
miseri dabo tibi plenitudo gratiarum
iterum ut semper te que caritate celi
stat ut super te quam cathanatte celi
apte credant tenebo te ne dei
mittam donec in dominum dominum pe
tis mei et tribulatio sextis mee
tibi semper me videbis et afficies
et minuitur et dilatabitur cor tuum

vita vince et non mortis in celum
tibi sabbatum semper habebis ex sab
bato regnum gloriose festum ex
festo gaudium ex gaudio et tunc
diu videbis mea inestimabilibus
divicys / tunc diu regnabis et
cum bonis habundans sedebis in
pulchritudine pacis et in requie opulenta
laudans et magnificans tunc ita
tibi et tamen tunc videbo tibi
vere dum plenum spem habens te
mane salutis et completes ut
amorem tuum cum diu mea dum
vivit diminutis cum diu diminue
me tuo exhalament quod finem
tuo habent et post ego dimo
in celum / ut te fruatur bene te
tam / habundans / gaudium / pacem
angelorum / quod semper ego et sic te peto
quod non te aliud cum ego in celum
et cum regnum meum in celum et
tam est in me regnum pure sic ma
pus / ecce hic talia quod verbis non
vidit nec auris audivit nec in
cor hominis ascendit sibi se pinnissa
tam dire pue ore angeli et sic
dum in nube ad dominum ut ibi cum
te lebelum illam vagorem te
fulgentes in quam de sperantibus
sancti ac pro sponsione omnis pule
hinc ita cepit alterum et ubi tuo
tuo est et hominem tua et laudamus
sicut et quemadmodum a gloria eius gloria quasi unigeniti a
patre plenum gratia et veritate ne
sitiere igitur ne desperes de bo
num quod una dum plena est
tua hec vobis dilecte filie
in christo quod est gaudium et corona mea

in duo opposita vel miscella / sup-
erbiam et non pro desperacione quolibet
occidat / audiant vero si forsan
ex hoc capiunt occasionem desperandi
qui dicit ¶ In persona mulierum omnium
que vestram continerent aut qui post
nuncium statum dei sunt in spolio vel aliam
post lapsum veniam in dubium ponens sed
istud sane festine repellitur si
ea que prius precessere recensitum
de mulieribus gesta sunt advertatur re
ducuntur quippe cum scriptura sunt admira
cione scripta sunt vel pro patribus et
prelatis scripturas quam habemus
Respiciat itaque magdalenam no
minatissimam criminum peccatricem que
et veniam humiliter implorante christo impetra
dimisit et iam tempore ante delo
mis audire fecit vocem epulas et
obviantes completis corpore non dum
vesceret et tamen mortuo domino
et sepulto necdum christo apostolis anno
nunciato cui non credebat que
et palpare christum tunc mortalem de
qui palpare christum tunc mortalem dei
beneficium prima omnium videre meruit
amoris resurgentem Inspiciat
quod non nulli de sanctis perveniunt
quam qualiter aliquis misereri debebat
primo peccatis et confessione didicit
et non nulli nequissimi prave
adeo sunt in iam conversi quos cum
dubitat inverum esse prophetam qui
primum tamen crudelitate qui lo
cutus est deo sed hoc plerumque homo loqui
et tunc de divina sed ad aquam
ydolis desperavit quod dubitat
david per excellentiam dei prophetam
quod tamen lege divinam adulterum
simul et homicidium perpetravit / quos
scripturas leges sacras vestiat

salomonem esse sapiencia plenum quod ydola
habere amabilis deo et beatus omnibus
tamen in illis corruptum ydola
tria et pessima adversitate deus
licet quidam dubitant an agendo
penitenciam veniam meruerit alii tamen
nec salvant dicit dicit salomon
ibi de hoc ¶ In specie mulierum
regum licet nequissimum et plus quam
omnibus regibus ipse delinquentem
qualiter et humiliatis coram deo erit
Item cum diceret post in supra minus
amore mulierum suum legimus ha
bere altitudinem celi pre multitudine
iniquitatis mee veniam adeo impetrant
tempore achab regem nequissimum
qui per quod devote erat eum
altissimum nostrum tempore et malum quod
locutus fuerat deus super eum et super
adeo non tantum testamenta veteris
modi sanctum novi ad quod ma
theus de theloneo publicanus peccat
in discipulum adeo et receptum qui sum
tota corde secutus est christum et evangelii
primus obtinuit et apostolus eius est a
iam persecutor esse et novi vero non
est paulus qui stephanum lapidaverunt
et apostolus et doctor plurimum tamen
ecclesie catholice factum // petrus prima
vera apostolis ter negavit christum et
sed veniam impetravit / militem
latera eius aperientem de divina
nunc confiteretur / latro et tempore
nunc perdentem nichil boni sed mali se
fecit confitetur dei fuit et vita
se confessurum / quid plura
precedentem / que omnes qui iam regnant
perpetue cum deo vel olim sunt peccatores

bent vel salti ptare potuisset
si eos dilectioni aptam inuenire p
suasisset et ita tot affectus qui e
planius nllate habent desperam
omnis de sic poris desinitis mseratorib
dei consideratis // consecratis i ietere
hat sapientz et no desperando ut dis
sidendo occidatis nolite esse ste
tamen q dicebat maior e iniquitas
mea qm ut veniam merear qm
in estimatum inutore e dei venia qm
iniquitas sit maior iniquitas pu
quatuor sit magis iniquitas ea
e adde maior e deus inde confusa
respectu diuine mie qm venia gut
ta respectu tocius maris illa con
habet sic tanq finita ad sea
respectu licz i regulis proportione
sic ulla que finita ad finita
tota illa sit esse collata / magis
qui sit i finita deus bonitas p care
ut i iudge qm totus orbis sic pt
care / nolite cogitare dicentes
ques e mea confessio tu ubique corde
nos colligit. sic sit scriptum pu xxiiij
fortes i die ordit iusticia e fera
respicit ut aut
or respicit confitebor ut aut
augis / ei patri nolite displicare
q semper pisto e ea desponere de
pmal di m adhuc instante
nec dicat quem tm affectus
prim hoc peccato et vehementer deo q
inuisibili mea abstractas qm vna
du affectu ipsorum i sepe sup tem
tas omnis et ipsius hoia pauere eos
deum quis sunt et ignoramit di
mittit ei peccata sua no di aput

Dei aliqui hoia secreta licz hoia qui
homo seriatim no e tanta que
quod tamen tertium et dimitte iter
tam / nec dicat aliquis et si venia
de peccatis confessi qui potero confiteri
tamen veniam no valebo primam
inuenit confessionem perdere non ei
ha iustificaturs p gratiam dei e tam
debilis quam acciperet dei an
matronam posse resurgere dum ad
qui hortatur apostolus / induite vos
armaturam dei ut possitis stare
aduersus insidias diaboli / tertia / satte
ge pronuba lubos bona voluntate
iudicaturus ipse e / spiritum
in vita lorica iusticie / spiritum
tamen sit hoste et tam debilis
tamen sit hostis certam debilis
ep no possit vincere nisi volentem
/ videt nec legis damno i vire
petuit quoque portans nisi prius
priusquam adimo // habete magis
fidenter i deo qm si vos geram
que consequi est diabolus sic ipse eos
armauit / precepto omnem humanam
q sint i militate cetera aspicias
mediam hominem nisi sic ex semper
angelos essent insimiliter sui
pallumeus et terras directum
et tutelam diuine potestatis ab
eruit // ergo dicit nobiscum quis
sit nos per vincet sicut angeli tho
sit nos per vincet sicut angeli tho
nos nisi nobiscum et spacere
ad usque in operationem / plures
eum sunt nobiscum et fortiores
quod omnis eius ideo q quod nos qui
qui i hodie super dei tuo tempora
de peccatis cogitationum i domini et
ipse est per suum ruinam e no derelinquit
/ nos p magnitudinem deo i illum alius
quibus prius nos plectit deum nos

pducit ad beatitudinem vltimam sicud
ubi ullis pecatoribus appropinquat Et
nobis concedat ꝓ . C . cuius . d . ꝑ

Qualiter sapie de donis bonis ꝑ
que per gratiam ꝓ [illegible] virtute
inueniuntur esse ꝛ

Omnium bonorum tribuens tibi
primus ubi iniurijs vtat ꝑticulum
ubi caritate agendum ꝛ [illegible] ubi
[illegible] sathane se [illegible] in
gelum [illegible] ꝛ [illegible] inueniunt
se esse virtutes [illegible] opus
ad [illegible] appetere q facile ꝑ
uo [illegible] ꝛ dimittunt [illegible]
respicit ꝛ dimittunt velam ambu
lare simul cum ipse hostes paterni
[illegible] deliciis cum liberis
unde sicut amicam [illegible]
[illegible] tenuit quod consolatum esset
cum [illegible] hostem [illegible]
[illegible] gladium eius ꝛ [illegible]
[illegible] i dolo e [illegible] / Sic non
[illegible] multa bona [illegible] bona
[illegible] videntur que sunt [illegible]
[illegible] iustitia sathan ꝑ [illegible]
[illegible] bona [illegible] ubi ut sa
ad [illegible] alterius hoc est
[illegible] sathane ꝛ [illegible]
[illegible] [illegible] du
[illegible] ꝛ [illegible] sine [illegible]
surgit q [illegible] se esse
virtutes inueniunt / attende q
Ut tam [illegible] e [illegible]
quod nedum bonum [illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] ꝛ ꝑ eo [illegible] magno
sathane [illegible] q [illegible]
[illegible] appareant [illegible]
[illegible] [illegible] dissi
mulatione [illegible] [illegible]

aut laudem ubi ꝛ [illegible] uos
[illegible] [illegible] hec [illegible]
[illegible] ostendunt [illegible]
[illegible] [illegible] consimiliter
hec [illegible] deuoti sunt ꝛ [illegible]
[illegible] simulatis [illegible]
ꝛ [illegible] [illegible] q ipse
quia [illegible] bonum appetere [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Sic illi
[illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible]
et ipse aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
putat [illegible] ut ibi dicat habuisse
[illegible] [illegible] [illegible]
ꝛ [illegible] Sic [illegible]
[illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] honestas [illegible] ꝛ ꝑ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Sic [illegible] [illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] laxare
plus [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] e [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] non e [illegible]
salutem [illegible] [illegible] /
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ꝛ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
placeant / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]

ex sint pacti non curat verum et te
porat in soliditate deducere quod
allegat maiores vel equalium
si iniustorum exempla principum et sibi
dissimulat vitium aut dixit exemp
tunc vel curat audientes dub
natione argumento nec tamen
restringere multiplicat domus an
get et plura et ne plura dimittit
nec quod factum sit si quod debet
speculat in eodem eius corpore de
tale et principis sine multe distractio
locutus cum hec dicta suspicionem d
bet in motivum / Sic garrulitas
eius affabilitas dicitur si non est ita
et inflatis quam non decet et
de verbis eius se blandis plus
reddidit sum primo verba ta
cere / Sic prudentia fiat et zel
tamen dicitur et similitas vel et te
tamen vel rigor eius spiritus sed
iustitia rigor eius prevalet sed
non est ita quod zelus non habet formam
non est ita quod antiquitas vel rigor
eius vel si antiquitas vel rigor
ipsius ita ut sibi credit quod facere
in plus offendit per eorum gressum
eius hominis studium ducit quando
trahat / Sic audacia et turpitudo
dimittit acquirendi et multiplici
candi per ipso in vulgo nocentium
si non est ita quod prudentiam comune
est in unica de et dicebat sic per
dictis esse stulti sic sed apostolus
noluit potest esse
hinc apostolus / noluit potestes esse
apud homines ut ipse / Sicut enim vero
prudens crescit quod magistra est
nec potuit alius quoniam sit
qualiter sic propter magistrate et
debere cum alios aliqua quod sunt

aut quod sibi et principis tamen non dicte
quod cum bono seu republice
prosit adiebit non solum mon
strosum cum est ubi nec cum
vel velle esset quia alia posse non
tunc est ut bonum esse videtur
ut ipse plus bonum principium quam
que tendit cum destructio que
destruit singulare si sint quod adhuc
per eum / Curat bonum principium non
sunt et illusum et quod est sine
gulans esto perit / Sic eadem
elatio ambulans ostenso dignio
sicut si non est ita non est expo
sicut debet quamvis homini sollicite esset
dicitur esse si similiter volunt
qui dixit diserte cum exemplis
sum et simplice corde / Sic glo
sum et ordinis alium vel hoc
tunc defensio appellatur / Sic
non est ita / Nam sicut legitur
esse contrarius et de discipulus
esse quod corpus habet et cum mon
non audire humiliter ordinis
sed monere et suspendere quod
pulchre virtutem et contrario
defensio virtutis vel ordinis
vel locum nam cum eius
ipsum debeat quoniam est eo
ipsum debeat quam et eo om
ordinatus parum apparere
et habere ipse defensionem
calumnie stomachat ut omnia
non vel audire defendit quam
per elaborationem regulam logice
alium et necesse / Sic sanctitas
et elatio distantie quoniam ut
videri sed non est ita eo tamen
oportet habere tenere cum quod

bonum agere et difficile est primo quia
in publico bonum fieri est contrarium ut
refulgeret eius persona vel gratia
dum latere posset. Unde dicit Ber-
nardus nemo accendit lucernam
et ponit eam sub modio sed super
candelabrum ut videntes lucem vel
lumen exemplum [illegible]. Secundo quia
alterius bonum detestatio vult vel
si non esset [illegible] omnis [illegible]
sint tamen multa minus dete-
standa sunt bene respondit ei re-
morderet vel nec regula canoni-
ca vel evangelica sanctitatem
nec pietas omittat / quod ergo quod
singula modeste sibi causa sibi est
redarguit pietas sua suavitate
tolerat et supportat / Sed cum
simulatur virtuosa vult videri sin-
gularitatis esse sed non est
quia [illegible] singularitas et quia
non [illegible] tuta est periculosa
[illegible] multiplicitate spiritum quem
[illegible] distinguere est difficile
[illegible] laude finguntur / ita quod simulatores
[illegible] quandoque vel quamvis
[illegible] [illegible] est [illegible] quia
singularitatem [illegible] [illegible]
[illegible] ne cadas in [illegible] sig-
[illegible] ultimis [illegible]
te [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] te [illegible] [illegible]
contingit [illegible] superiores [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est // Sed [illegible]
[illegible] negligentia / [illegible]
[illegible] humilitas vult videri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

te ne [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
manifestatur [illegible] / Sed fallit
nam omnis de [illegible] et de [illegible] est
humilitas [illegible] quod [illegible]
respexit humilitatem ancille sue
[illegible] / Sed [illegible] studiose est
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in amore / in quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible]
quanto maior es humilia te in
omnibus et quanto plus humiliata fue-
rimus tanto tamen [illegible]
[illegible] dei capaces [illegible]
et ad intelligendum que super nos sunt
levare poterimus / Sed [illegible]
[illegible] timor dei [illegible] sed non
est nam [illegible] passim quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel ad salutem
opera [illegible] / quia [illegible]
ad [illegible] [illegible] nichil [illegible]
agit [illegible] [illegible]
agit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / Sed
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vult [illegible] [illegible] / sed
non est [illegible] quod ut dicit Seneca in
quadam epistola / [illegible] est
quod [illegible] est non [illegible]
arbor que sepe [illegible]
nec [illegible] [illegible] [illegible]
medicamenta temptantur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] // Sed [illegible] [illegible]
[illegible] vult videri sed non est

ita nam contrarie i dando conveni
ant vel tantum differunt i[n] vi dum
so nam illa passim dat histrioni
bus venatoribus adulatoribus meretri
cibus bonis et malis ista dat pau
peribus vel hominibus bonis et personis
bene optimis et si mihi quod optimum pro pluri
ma sit sicut que transco
quod virtutem assumunt vel amina
ipse que discretio secundum quod sentit
distinguat et semper regulam pro
virtutem medium teneat ad dexte
ram vel sinistram non declinans
ne dicat bonum malum et malo bo
num ponens tenebras lucem et lucem
tenebras ne forsan angelum
tenebrarum sathane pro angelo lucis recipiat
sathane [illegible] distinguebat et quod
vere a falsis distinguebat ¶ 2º domum
habitacionis ...
bonum tibi vel similis quod
non possit sathane ... pro bo
no ... ipse virtutes esse iudicant ...
esse ut videtur esse iudicent
ess ut virtutes sicut esse iudicant
esse [illegible] per bene et prius esse
/ esse ... crudelitas et avaricia
contentio ... que
tam quod non audeat ... que
habet ... si non ... nam
... per ... et ... e[st] con
... et est ... et ... na
... quod ... e ...
... ut thezaurum ... super ...
... thezauri sunt
/ sic salomon ... reputatur
... principes ... sicut salomon
... quod ... et ...
si non ... quod ... est ...
ut ... scriptura // sic ... nativitate
... amabant bona

si non est ita ubi eum ... gravitas
ibi ... et ... ubi ... ubi
ibi delectacio gravitas et veritas ubi
... ubi ... ubi ... ubi
... ubi post ... / sic
zelus iustitie ... iudicium
appellant si non est ita ... angelum
... habens non iudicat
... si ... secundum
... // sic
... pusillanimitas
... si non est ita nam et ...
... quod ...
... bona ...
... est ... mala
... vel ...
quod tenet ... vel debito
pro temporibus vel ... fructus
... et ... mala / est ...
... aut devocione ...
... vel gratia et ... laude
... et ... quod dixit
... et ...
... / sic
... tempora ...
... desperatam
... gravem
ubi quod ... / sic ... corpus
et ... modestia et ...
... per
... corrumpit
... vel ...
... et ...
// sic simplicitas stulticia ...
si fallit nam ... mala sit
simplicitas ut ... ne sciat ... quod
... scire oportet / est ...
simpliciter ... nescit male
... vel ... / sic bo-

dr. litigiosi contra est intelligendum
si fallit / nam hic quod corpore contra
scienciam litigat quod timet non cari-
tative dilatacione sed ipsum prope
mortali contra non remouenda // Dic
sicut publicum singularitatis vitium
si fallit / nam est singularitas
bona quia quis fugit publica sce-
lera et vicia ac omnes delec-
tamenta / est singularitas mala
cum quis ideo quod videtur bonus dici
cum quis ideo quod videtur bonus dici
sed ypocrisis vel ipsum singularitas est
specialiter / Ieronimus contra multos
quos videt vulgaris quod nouam
sed ipso quod est consulta et suspecta
sicut quod modestius falso ce-
dit quod suspirant. ¶ 3o dum bo-
num tibi ut confessus equalit
ocius tam adiuuatur quod apparet
sed timore est obsessa / licet ut si
notabiliter ancedo declaravit
ad extremum non tamen ab uno
appellatur / Dic primo non ab
sanctorum sed vicio in supra plus ve-
rum notabiliter procedat in ve-
limento declarauit / Dic digno
tu quale de modicum de alimento
sed vel de modicum non insit benigni
in discrecione tenet sed cum vires
corporis destruit langwiz inest
extinguit naturam debilitatur vi
tam et iam primit / sempiterna perdit
et bona que in vitae durante pernicie
poterat negligit et amittit
/ Dic corporis diminucio sed vltra
quod iustum vel corpus est consteget
sed tam spiritualem intermutacionem plura
/ Dicere nichil spirituale ad corpus

velit admittere vetabit naturam
sicut figura consuetudine et sanitate
/ Dic pacata sed zelo iustitiae perdit et
tamen in se cum in alijs bona crescere
que debet per se ipsum zelo sed sic
insultat procedit in desperatione et tor-
mentum / Dic similitudinem ex distan-
ciam alienacione salutis contra sed non
perfectus spiritualis perdit / Dic cum
bonum proximum sed pro in discrecione studeat
que salutis ipse tibi eis detinetur
ut est videre in illo qui pro salute ani-
me proximi vel honore aut con-
gaudia nimium substancia sua disp-
ensando / Dic punit in summam
vel vitando perdit consummationem
accidit dispoliat vel alterius
bona per calumpniam dissipat vel
vendit seu falso cane quando
libet vel qualibet alterius infirmi
vel alterius substerit vel vbi
/ facit omnino homo per spirituali salute
vel honore aut fructu et ideo perdit
iuste et per tamen autem accidit ventura
vel non petit illi sine effec-
tu erit vel proximi salute
sed extra vel proximi saluare non
quam non habebit eam salutem / fa-
cit aliqua tali vltra terminos
aliquid procurat / Etiudo in se ipsa
sed et sanctorum que non tam sanctus
cum potentiam ordinando pro salute ani-
me vel sua vel amici honore vel
propter substancia augenda aut acquirenda contra
legem dei agunt in pendentibus
peccant et dispensant // Dic timor
castitatis sed discrecione vincere
exit tamquam ipsa legis finge
pollucionem corporis vel membrorum spiritus in se
in ceteris et se ipsum vel se mutilat

vel cecidit / Contra agilitas boni
operis quae fugat pigritiam et teporem
devocionis extinguat / Contra spiritualis
leticia quae minus discrete exercitatum
delectat cum in dissolucionem inducit
a[illegible] vanam gloriam tradit / Contra ca-
ritatis quae otiosa verba dicere
nonnumquam vetitum non impetit vel [illegible]
[illegible] ipsum et sui proximi [illegible]
mentem / Contra obedientia quae dispre-
cionem cernet sic fugit idem ipse
vultus vicium vel superiori caritatem
ad opera obediat vel proprio consen-
cit cum tamen magis operatur
obediendo quam hominibus [illegible] deo [illegible]
[illegible] quam homo propter fractionem [illegible]
et ideo male obedit subditus
regi vel episcopo si preceptum precipiat
quod legi divine aut racioni vel
[illegible] repugnet / Et male ipse
[illegible] obedit precepto dei quod precipit quod
[illegible] / vel quod fidem ca-
tholicam offendit non enim pre-
[illegible] ipse vel alteri datur est [illegible] ad
destruccionem sed ad edificacionem [illegible]
male [illegible] vel [illegible] superiori
obedit si ad preceptum illius [illegible]
vel ordinis substancialia frangit
[illegible] alios [illegible] virtus
[illegible] dispensacionem admittit ita
[illegible] non [illegible] appellet
ut [illegible] / Contra [illegible] multiplices
[illegible] nocentes mala
[illegible] consilio [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
[illegible] putat / discrecio aut [illegible]
[illegible] potest [illegible] superiorem habeat /

[illegible] nobis gaudet et pacem [illegible]
quietem nobis servat [illegible]

Incipit [illegible] capitulum [illegible]
[illegible] composite [illegible]
[illegible] venerabilis viri magistri [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] magistrum [illegible]
[illegible] in [illegible] Alia [illegible]
[illegible] f. [illegible]

Beatus vir qui in [illegible] sa-
pienciam [illegible] pre-
[illegible] omnes homines [illegible]
[illegible] metaphysica [illegible]
[illegible] sapiencia
[illegible] Hugo [illegible] de magistro
[illegible] que [illegible]
[illegible] sapiencia [illegible]
[illegible] sapiencia
[illegible] sapiencie [illegible]
[illegible] sapiencia habitat [illegible]
[illegible] non est [illegible] sapiencia
[illegible] dicit [illegible] sapiencia
[illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] [illegible] dicit
non est [illegible] non est
[illegible] et [illegible]
[illegible] intelligencie [illegible]
[illegible] virtutum [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] audivimus [illegible]
[illegible] intelligit [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] melior est [illegible]
negociacione [illegible] et argenti
primi et purissimi [illegible]

et prudenciam iusticiam et virtutes
docet quibus nichil est vtilius in
uita sapiencie viii. hic est quod sapiens
diuicias nichil dicit esse in con-
paracione eius nec comparauit illi la-
pidem preciosum quia omne aurum
in comparacione eius arena exigua et
tamquam lutum estimabitur argentum
in conspectu eius sapiencie vii. / hec autem
quod est preciosius ceteris sapienciis in hoc
ipse nature est ultra duo regna
resplendeant / sicut illa vertuosa
In hugo de sancto victore libro de con-
cepcione dei secundum diuinam plenitudinem
reperit preciositas virtutis quia adi-
ungit speculacioni? virtutes quia adi-
ciunt et exteriorem virtutes quia adiciunt
terram / cui consonat algazel in
prima logica dicens / perfectio autem
duobus constat / in munditia et vir-
tute munditia vero ut ipse dicit
est vt anima expurgetur a sordidis
moribus et a fantasiis corporibus
Ornatus ut depingat ei certi-
tudo veritatis itaut reuelet
ei veritas diuine / sicut hugo
super celestem ierarchiam dicit
angelice ierarchie c. viii. sed au-
tem preciosius est omni virtute
ipsa peperit habitus virtutis illa
enim que est virtutem nouit quem
eam non amando solum sed quam
fruendo et sciendo diligit / et
sciendo et sciendo [illegible]
iohelis cum autem super mathei
cum vera sapiencia est non eloquencia
esse sed per eloquencia dei timere
Sunt enim et [illegible] sapiens
enim non habebit amaritudinem
conuictus eius nec tedium conuictus eius

sapiencie viii. est quod nichil est
maius eius ut ait hugo in libro de ma-
gisterio scripture allegando sanctum salomonem
in ecclesiastico / est fundamentum sapiencie quam
qui inuenit felix est et qui possidet
beatus ut sic nichil de illo qui videt
sapienciam / Quod diuicias neque in
alium et lucet in tempore suo
sapiens et nobis desapit non
sapiens est in quo sapit dei (?) [illegible]
eterna quod constat quod sapiencia
non deficit apud ipsum [illegible]
per eum sapienciam sapientem et per
dominum [illegible] / ut animalis
quod constat in experiencia sensibilium
voluptatum de qua [illegible]
[illegible] / et in pro amicum sit quod omnis
[illegible] / non diabolica que
sit sapiencia / non diabolica que
constat in ambicione excellencie
eius mundanis dei [illegible]
legi de [illegible] sapiencie
esse [illegible] stultum sicut ut [illegible]
sapiencia eius apud deum stulta
est / nec illa quam saul
appellat beatus iacobus [illegible]
demoniacam [illegible]
[illegible] habens [illegible]
nec sit [illegible] gloriam [illegible]
esse [illegible] non est
de ista sapiencia [illegible]
[illegible] / [illegible]
sunt est de illa sapiencia quod [illegible]
est quod [illegible] pudica est deinde
pacifica modesta suadibilis bonis
consenciens plena misericordia et fructibus
bonis iudicans sine simulacione
iacobi iii. / de qua dicit
quod ait ut [illegible] sit sapiens
requiritur quod habeat pudiciciam [illegible]

in otiosum inuenire / in eo declinat
sermone, et quod sit suadibilis in as-
serendo / liberalis in effectu / in iudicando
maturus / et in sustentatione simplex
terrenis / talis autem est vnicuique
eius / origo per psalmos Anaxilaus
in stoicis patris decretis sermo re
gnorum communis liberalitatis studi
et in castris ange doctoribus de
creatis re nomine et summa et sapientie
dignum quod unit ex eo ut as
cendat in regnia doctoribus pe
titorum // Ipse vero post studuit ser-
vare predicatum nomine sermonis
quod in malinolam animam non intrabit
nec habitabit in corpore sub-
dito peccatis sapientie primo et quod nichil
sit melius conscientia quod dignitate
repleti peccatorum xxxix capitulo i in corpore
contemplatiue sola est quod in secundo pt
decet maxime presentare primam ante eo
de leonibus. vii. sanctus collacione a
Deinde perfectus est ad suadendum in
veteranum timebit quod per pacem qui
nichil diligit confirmat sibi ecce autem
si debet et respondendo sit per eos. vn
se etiam ipse consilium sapientis
phorum custodia seruauit ac sua pos
cum custodia ~~[struck through]~~
quis ~~[struck through]~~ totum patet natus est in eo
ex ipso verba perdit natus est in eo
declinans sermone per quod ex hac
beatitudine contra os loquitur per quem
beata contra os loquitur per quem
in re magistro sit breuis sit et
loquitur legis consilio sapientis homo
sapientes tacebit usque ad tempus
lasciuus autem et imprudens non seruabit
tempus eccli. xx. hic apostolus
habeo dictus ligua compesce sit

aut dicitur sermo malus ex ore tuo non
procedat sed si quis bonus est ad edi-
ficationem fidei ut det gratiam audien-
tibus ad ephesios iiii°. / Item sunt
nonnulli non multi quod facile sol-
uuntur per verba audiunt sed eorum
si molestia loquuntur non discer-
nunt sed desinunt nolunt audi-
tu sed odiu subministrant / non con-
siderat quod sit sermo bonus uel verus si quod
sit in dulcissimum uel decet gratiam
audientibus. et ideo supra hoc persus
ideo fuit laudans corpus et pro se
veritatem veritatis et retinet suadibi
pium in effectu loquendo tam
sanctorum sapientie seneca. primo de ira
sapientie sapientie iudico
benignitate consentit sapientis quod te
cum tantum est sapientior tanto plus
antiquus est sapientior tanto plus
audiens et benignior est ad bonum
et rapitur aliud probando et pro se
contra verbum trahit et qui
audit dicit tamen nolo ergo
preter audire sermonem / Ipsius sa-
pientis verbum quod scit est despice namque
uerbum quod satis est sapiente corpore quasi
nichil est insipiente corpore quasi
stulti adulationem eccli. xxi° ui°
intraue in suo consilio clam et
eum xlv. dicit de disciplina
decenter habuit et ibi libidine in effectu
nam et sermo aperuit sapientie et
sic elementum lingua cuius gressus
tamen verbum quod bona est magis
autem eius non extinguetur in nocte
lucerna eius proverbia ultimo / Propter hoc
persuasionibus sibi sermo ipsum de
verbo et pietas animalis sue sed de
tiis xxx capitulo i seculares / Item
deniteo ipsum et pietas est in iudicando
verbum ipsum quod sentiens gessit
in maiestate et humilitate apparebit

equo libramine, dare judicata Ecclesiastici 1°
libro 7° capitulo quia os justi meditabitur
sapientiam et lingua eius loquetur judicium
lex dei eius in corde ipsius et non sup-
plantabuntur gressus eius / qui justo zelo
ad bonum applaudimus et malum re-
prehendimus moneamur. ¶ Postremo
tamen quia plus valet tamen quam vere
[illegible] [illegible] angelus domini ex
alium cuius labia custodiunt scientiam
et legem exquirent ex ore eius Malachie 2°
ex [illegible] ex vinculo tamen
quia [illegible] exposito tamen quia albanie
quia dicunt [illegible] in studio sapientie [illegible]
[illegible] / in studio sapientie [illegible]
et [illegible] [illegible] in [illegible]
spiritu esse simplex et [illegible] alia
[illegible] sapientiam [illegible] sapientie
[illegible] [illegible] [illegible] eius spiritu
[illegible] et est in sapientia [illegible] ipsius
7° et est in sapientia [illegible]
sapientie [illegible] [illegible] ex
[illegible] [illegible] dubitat quia ipse sit
[illegible] quia vincit sapientiam. Et si sen-
[illegible] quis adhuc dubitaverit sup-
[illegible] [illegible] quia non sit formaliter
[illegible] [illegible] [illegible] isto
[illegible] [illegible] argumento assignat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] spiritus
[illegible] spiritus [illegible] spiritus [illegible] spiritus fortitu-
dinis, spiritus consilii spiritus intellectus et spiritus sapientie
spiritus [illegible] [illegible] [illegible] quia apte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] tamen
[illegible] [illegible] [illegible] et
fide catholica [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et indissolubile
[illegible] [illegible] cum dona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] inhabitat / inhabitando [illegible]
[illegible] [illegible] replet re-
plendo [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] omnem e-
[illegible] omnem habet virtutem omnia
[illegible] sapientie 7° et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agibilibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad deum
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] necessarius ad salute
[illegible] [illegible] [illegible] spiritualis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] in sapientia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sapientie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illustrat
[illegible] [illegible] divinis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
longe repellit [illegible] [illegible] quia ipse [illegible]
sit quia vincit sapientiam / [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ¶
¶ In [illegible] [illegible] [illegible]

sume laudis preconio attollitur
quod predicatur beatus qui legit et audit
verba prophetie apocalypsis 1o. 2o affectus
religiose exercitacionis que habuit
contemplacio exprimitur in eo quod in
evangelio dicitur quod vigilat et pulsa
ti apocalypsis xvi. 3o affectus sancti
operis dotacionis perficiens ordinatur
Necnon quod dicitur in ecclesiastico sapiens que
vehiculat doctrine sapientis ecclesiastico viij
cum doctrinam operis dicitur cuius
habe fide / in veritate adultis cum
omnimodam argumentis perfectum
in hec quod sit beatus qui vivit sapienter
in meditacione sua / quod sit quod
cum quis perfecerit in quibus sue
virtutes et bonus / quod venit in di
vinis sume bonitatis / beatus qui vivit
homo sume bonitatis debet ut perficit pro tempore
quod dicitur ut perficit pro tempore
medo in finitione enim secundus
modo consistit beatus qui vivit sapienter
Cum homo singularis quod bene
vivit apta fieri conpetenti assu
mit singulariter sumptum est vel
homo regularis cum regulam
quibus sancti fuerit super super vite
ad quod una homo secularis qui
conposuit sibi sume scripture quod spon
sum commendat sine sume
sum semper una et ideo vive dicitur
beatus qui vivit sapienter ¶

¶ Item secundo quod singularis sanctus doctrina
in vite summa laude perfecte attollitur
quod predicatur beatus nam ex beatitudine
perfecte summa humana agitatione
perfectus beatus beatitudine vocamus
perficit 2a scripture sunt agitata
perfecte adquirenda beatitudinem
operacio / digne predicatur beatus hominum
cum sua doctrinam / Fulget per bonum

tam vite beatum doctrina de quo dicitur
consistit in scriptura sanctorum tamen
in notitia scolasticam / in practi
ca scolastica negotiorum talis est de
esse doctor quales de doctrina non
esse doctor 1 q viij. concurrentibus et
doctor tempore discernere quod docere
debet xvi q 1 de vita / quod necesse
debet in repetita de qua dicitur
hec que scholastica / sancti doctores
circa perfectum et humilitatem et quod sit
eorum de vite operis / Et sit eorum
doctrina vite norma
sunt sancti doctores ordinis doctrinam
discernere et quamvis predicator fuit
perfectus humilitate scolastica
fore non esse negotiorum tamen
reperit de sufficiencia sit unde quam
tibi dicitur scolastica et sufficientia ferro
vivunt a doctrina qua sancti
vidatur ... de p. in texu
Et sepultu negotiorum scolastica
fuerit tamen negotium doctor
sicut Iohannes magistralis bene
erit sicut et casus ecclesia et
sola debet esse scholastica quod dicitur
vivi vere de regione sancti de
sunt in qualitate vite sancte de
de sancto sermone vivit
sit contemplacio ...
vite de apostolis / Et quod adest plus
vita beatissima / acceptabilis est
sua doctrina / Nam sicut in operibus
beata ... desiderare resultat
ut ipse predicatur et regimus / propter
quod et sua vita et doctrina sunt
tamen ... opus in suis doctrinis
doctrinam / in sancto ecclesia doctrinam
Studens ... obtinuit consistit
in plus doctrina iustificare
esse hoc cum debet appareat quod digne

perhenniter beatum ¶

Circa 2m et 3m que sunt perscrutanda bre
ui comprehendo quod ipsius fuisse
noster dilectionis affectus ubi
est contemplationis quam habuit
in studio comprobatur et quod effectus
fructuose dilectionis patenter
ostendit / Nam ecce quod dum in diuersis
prouinciis ipse multis causis pre
lationis audiuit frequenter manus
scripsit / scripta et inedita cuius
collationibus uoluminum uoluta
medite quecumque ac audien
do discurrendo et defendendo scripsit
comuniter scilicet dicit pro suis sanctis
quod nobiles scripture possessio di
uulgata prescripsit documenta
libris eius et omnis vel saltim
uerius uerior dicit que
scripsit omnis homo / Nam legere uel
scribere dicitur quod omne bonum
quod in omnium mentium prescripsit in
numerum / Augustinus de legibus
in legendis sermone 9° contrariis
grandis igitur res publicare pa
lam quod clerus in libris ex
multis quam inuenit scripturis per
omnium fecit prudentem et insuper
loquentem omnium ex suis uite
/ Et sic dicat Cassiodorus uere opus
prophetis nobis / est enim opus
deo plenius riuis prophetis
ad quod dicit se ipse est propheta
et uere nescio si unquam sic fons
quorum fuissent tres uel tres uidentes
quod hominem scripture perfecte operetur
tolle scripturis deinde scriptis
et non erit aliud nisi tenebre

post sermonem abyssi nisi cum ipsis ipsis
nos oppida dixi quarum reliquisset
nobis semine suum quod possideamus fuissemus
et quasi gomorra similes essemus / Vide p°
Allegare igitur tamen scripture doctum
nos studiis ipsis nobis quod
legitur ad scripturas hic habitum una
quam habuisse appetitum / Unde
narrat augustinus in libro nono
de ciuitate quod ab epistola philippi ma
cedonis patris alexandri hoc
fuit quod huiusmodi studium admoni
quorum precipue uirginis et felicitatis
fortunis habendum uictoriam de
suis / Hinc Seneca epistola xl in
narrat de alexandro quod geo
metriam discere studuit solum
quam per illa certe sciret quam
munda comparandi et ubique de illo
debuit se solum gerere magnificum
se magnum alexandrum / Cum
sit magnus in pugillo ... diligenti
alexandri studio narrat plu
rimos quod ad quinque ..... quam
qua solo uolumina de uaria libris
aristotelis condidit / hinc in libro
de Ciuitate dei narrat de patribus
qualiter in tempore tunc
solos mundo homines et nomina
ea tempore qualiter hyppocra
tes ... et multas libros scripsit
per ... [illegible] ... felicis
legitur ... omni persona tempore
uero fundata est / nullus enim
nos scripsit nullus quamuis
nisi per epistolas prohibet doctis
se et per ad principes catholicos
habeatur respectum / Unde dicitur

modo regni negocia disponebat
modo sapiencie vacabat. Unde legitur
in prologo historie tripartite. Aiunt
[illegible] [illegible] per diem exercitum armis
[illegible] negocia [illegible]
[illegible] quod sunt agere modo se
[illegible] modo publice quod sit agenda
[illegible] nocturnis [illegible] libris [illegible]
et karolus magnus in artibus liberalibus
studiosus fuit quemadmodum [illegible]
[illegible] suo. Libros duos
[illegible] beati augustini de civitate dei multum
[illegible] quem aliquis [illegible]
[illegible] [illegible] rethoricam [illegible]
studium de Roma usque parisius [illegible]
rex vel princeps secularis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] publicus [illegible] [illegible]
[illegible] sapienciam [illegible] et
[illegible] sapientes. Ait ei tulius
habeat sapientes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] sapiencie
[illegible] voluit sapientes [illegible]
[illegible] fuit abraham qui
[illegible] fuit [illegible] sapiencia [illegible]
sicut moyses et david quod habuit
sapienciam sicut angelus dei et salomon
cui dedit deus cor sapiens et intel
ligens et cetera [illegible] sapiencia [illegible]
[illegible] optima. Ideo [illegible]
[illegible] [illegible] dedit [illegible] et sa
[illegible] altissimi. Et [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible]
vel publice [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] est dignus
[illegible] accepto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fu
ere [illegible] [illegible] [illegible]
sapiencia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] f° CV

Qui me invenerit inveniet
vitam. Proverbiorum viii°. [illegible] vult in
[illegible] sapiencie est vitam [illegible]
[illegible] cognoscere vitam [illegible]
tum [illegible] [illegible] esse [illegible] expo
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] salomon ingenium habet
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] astra nitent [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] mel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] sapiencia. Expedit
[illegible] cognoscere et [illegible] [illegible]
[illegible] possit [illegible] sapiencie
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] nostrum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] no
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dedit [illegible] [illegible]

Et ideo principes seculares et cetera
diuites huius seculi et potentes se
non esse diuites sed miserabiles diui
tias suas et timorem et ... ...
se ... sinem ostendunt uel ...
spectum aliquid agnoscant nam
a potentibus timent ... ab e
qualibus supplantationem ab inferioribus
tradicionem a seruis ... et plus
desideratam ab amicis fraudem ab
inimicis dolum a pedibus furtum
a ministris et a quibuslibet principibus ...
corruptionem ab omnibus et singulis suspe
cionem qui si sit multum cum ammi
cione qui se ... ... suspe
se ... diligi ... nec ... [illegible]
... nullum ... diligit nec ... a
... totaliter ostendit contrarium ...
... [illegible] iam diuitias, ...
honores timet amittere ymo quanto
plures uel nullam bonum fecerunt
... timet amittere ...
... ... honore. Respi
ciunt ... bella sunt in ...
... contra ... ... alter ...
... ... alterutrum
... esse ... ... regem di
uitias aut potestatem ... pallium
breue duobus non sufficit ut ait
propheta ... ... diuitias
et potestatem ... litigia
et odia ... homines seruient
... ... false diuicie ...
differunt ... spiritualibus diuitijs
... habundancia ...
... ... homo
... diuitijs ... ...
... ... quot sunt ...
... ... diuicie ... ...
alios ... ...
alter alteri habere plerumque

... dum aspicit ... possit ... ha
bere uel ... quod uel quantum possit
... habere ... hic ... ...
... ... nam ... ...
uidet alter diuicium quam alter
... ... augeri ... ...
... ... quales sunt ...
... et ... quam ... ...
... ... uidet ... ...
... ... sunt ... ...
... ... uident ... ...
... ... quanta ... ...
... ... uel ...
... ...
... ... uel ... ...
... ...
... ...
quod ... ... sunt ...
... relinquunt et aliud ... ...
... ...
... ... altissimo ... Et
... ...
... quanta ... ...
... ...
... ...
uel ... ... quanta ...
... quanta ... ...
... quanta ... ...
et copia, quanta ... ...
... ... de
... ... ha
... ... uel ... ... dela
... ...
... ...
et diuicijs ... ...
... ... et ... ...
... ...
Et ... ...

contra ad superiam conuincere videlicet ti-
moris conuincere doloris / vnde compas-
sionis / vnde suspirii / vnde admi-
rationis / vnde deuote exultationis / vnde
superne redamationis / Exterior com-
pescitur supplicii velut timet
anima per clementiam / adeo delinquenti
compunctus fuerit in deum / pulsat et
pulsando perseuerat iam illud psalmiste
cum dicens ne perdas me domine cum
iniquitatibus meis neque in finem irato
reserues mala mea ne derelinquas me domine
deus meus ne discesseris a me iam non
timens iudicium in furore tuo arguas me
neque in ira tua corripias me vel in
tempore illo esse nimis formidabiles species ma-
iestatis tue tunc cum quasi absorbeo
in quibus iustitie tue fugiens et ascendo
te non exemplando tu illic es si
descendero ad infernum ades et latebit
re te et ipsa et apparet coram te in
conspectu omnium celi sanctitatis
angelis et spiritibus iustorum conspectus
sed me purificaret per te clementia tua
sed et irreuocabile / Vnde in-
tuitus supplicia gehenne vel ne
timens supplicia conatur coram domino separari
et quasi bonum desperatum et talis ma-
gis tunc confusio quo plus amplius acce-
ptabile tunc gehenne supplicia et
bonum regni dei sicut deus affici-
tur esse regnum dei siue dei afficia-
tur tunc affectu et per donum bonum effica-
tur vel per sermonem aut legendum mouet
dulcedinem habens gaudium ipsum
sed exultanti tu in altitudine vnde spe-
ret futurae glorie et voluntas diuine
quod cum accepta sunt quod debet /

spiritum vero esse supplicium et bonum et
et iter primum in deum ¶ Extime vero
secundo procedit anima ad deum et tendit
in eum cum dolet suum bonum
se offendisse regnum dei quod est bona
tunc iustitie amisisse autem dolet
perpetua stipendia eterna caritate
spiritu per quam se diligat homines et per
deum per suos sanguinem dimisit et vinum
dantem ipsum quod se afficit per se bonum
ut iste delictum ab eo vertet et alieni
tu indignatio stipendia filii dei quo-
tu esset in forma dei non rapinam
arbitratus est se esse equalem deo
exinaniuit se formam serui acci-
piens in similitudinem hominum factus et ha-
bitu inuentus ut homo et pro nobis
passus vsque ad ipsum illud
mortem crucis propter afflicti anima
afficit quasi latro etc / voluit et
dolor ipsius de dolore hominis separet
et mortem separet / vel
penitentia pietate ipsius pacien-
tia sed deum primum ardore pietatis eius
misit ut filium suum pro hominibus re-
dimendo ad hoc vsque ab ante
sempiterna mitteret / quod quia filius dominus dominica
parte patiendo hominibus domi-
num / non se poterat conuertere
qui doleat se scire primum se inueni
contra bonitatem offendisse se
saltem contingit ipsum tamen
dignatur altissimi cordis per-
spicere // aut certe tendit ex
dolore sed idcirco quod ipse spiritualis
tu stipendia eterna sua sibi celestia
et per eo dolet quod per se peccat aut

q pu vel ulti sit nisi ap deu
et tandem clamat cu propha vbi est
nunc tua alia dne, nunquid ei de
plus faciens tui qui alii cu deo te di
cit sitq nos C psonis accepta
de xpiani velle clauis ip no est
discretio iudex regni ¶ tunc accur
tatasit nam tua ut illi habu
erint ego esurien ille plorabant
¶ displicatam et si du sibi met
videsit i ostis sue pauperz se
exasciat a nulla vbi opotet do
q dives e vbi q iborant illum
representat. post eosdem opolez in
venit nam depo dom e post
septuage tranquillum fratis vbi
explerunt vx esidetur addu
jam ista bona reddere vbi vesti
mentu esset benivola et devota
oblatam patra ad sola suspicienda
p deo et ora q dei sit vel devot
adepti diligenda exq tulipe a
signo argut sit vesse vitiz ve
37 nam discrete sentiendum ¶ tunc
ver opassione sit sert i deum
ut omnes alios sui de patre
evangelium epi sumna sic capitu
q ip voluntas penas p amore
magnitudine nunc pcata aux
eligere ubi quoties clamore
qverens animi sumeus qtiens
lucere ap primis ostiens ne
vocari tenebris dictam exten
sione cessare dicta . . . volnit
teneris ad opacenentium sibi tu
qui amato ulto et despectato
corpori sui incredibilis quomet
et amore saeculo videlicet, ne
e enim possibile q asspropia
xpi sit vel amat qui mors sui

spons eui deta i spiritus elemosina
ad amandum cum ei vo femedi
monatur illa q tua sue pane
afflicta xpi opassione numina videt
xpi e iter p quod uni ei crucifig
hominibus potest videre sit bu ossp
cu aplo in ui ei co fixus e xte in di
xi q xpo confixi sit cu nuuc iaz non
ego vivit vo tunc xpi o beata mors q
vita dat et vita sinit et videos xpo
passionibus eius augi in animum vel cu
sigui cu x ipso absorbitur e vita ura
sicu confixi scem i sepulti sum in
sit inspirationis eius perpetuus eius petit
~~ab hoc tua den . . . opassione vine~~
contemplando primus tamen devotione
praelata et deplorando ultimus et gloria
i stimula q . . . dum ei dii et zel
ille dei sive pugit oast spon
sig xpi intus bissilet si aut si fe pt
id corpaget vel pulti si no vale vel
hec stimula dum deplangit
~~qui scelere tunc magis hoc elige xpi~~
deposit oportunam pyete ergly
xpi quomet eis primis di i dom
in alusit a q delicti primus dei
mir depots ~~[illegible]~~ ¶ procedit
~~corp . . . dei 2o time ut superior~~
dei i velut et ea bune de osport
quod sit qui tacta dimittit i nuar
dulcis dolce magistri sapiens inuexit
vel pr . . . a nuc ipse et largitas
dei si pp se kauit et ex de . . .
q ex omnis et opoinis sit si exsp
suspectat et hoc dat ad spuz elicione
verpose peniche verbali ipsis sic
dy et tibicali extere a ad stulia ut
dne primitive vel ad xpi proxi
de elucandum seu ad ludend filium
rigla patis aut ad deuenii illu bu
dom prima dom tunc opolitis filium

filiu[m] suu[m] p[ro] o[mn]ia ryliat z maiestate
quantu[m] vel s[e]p[ar]em su[u]m ab eo vel
vna sp[irit]ualis poedete, q[ui]a adtende
du[m] arborib[us] multitudo [illegible] adhi
bendu[m] p[ri]ncipiu[m] i[n] gl[ori]a claro ad
g[u]standu[m] q[ua]m p[ro]pinauis e[st] dulcedo
c[on]tra adspiciendu[m] qualis grandis
q[ua]lis uirtus q[ua]lis ardor v[ir]tutis
sit o[mn]i[bus] admiracio[n]i q[ui]a apparet ip[s]e
iden q[ua]m bone ist[e] d[eu]s q[uia] admi
rabil[ite]r apparuit et dixit q[uia] venit nox
velocitate at d[omi]n[u]s n[on]d[um] possi[bi]l[e]
erat z uiuebat et desideriu[m] sui
ip[s]e nomi[n]e d[omi]n[u]s no[n] aufferet s[ed] in
plenit[u]d[in]e desideriu[m] magis c[om]pleat si[c]
fecit et dixit sicut ip[s]e o[mn]ia
a[n]i[m]a q[ua]m faciat [con]cipiat [con]s[er]uat
a[n]i[m]a q[ua]m s[an]c[t]a due tu te o[mn]e desi
p[ro]p[ter] q[uo]d sp[irit]ua d[omi]ni tu te o[mn]e desi
deriu[m] meu[m] bonu[m] e[st] ip[s]e desidera
re q[uia] d[eu]s est c[on]s[er]uat eu[m] i[n] d[omi]no i[n]
uite q[uod] recepit i[n] uobis bonu[m] op[us]
q[uia] q[ui] recepit i[n] uobis bonu[m] op[us]
p[er]ficiet usq[ue] i[n] die[m] ih[es]u xp[ist]i, ac
si sic desideramini sic aspirare
si sic desideramini a[ni]mo celestia q[uia] dedit desid[er]e
riu[m] celestia q[ui]a dedit desid[er]e
riu[m] p[er]ficiet utiq[ue] desid[er]e
riu[m] p[er]ficiet utiq[ue] v[er]um desid[er]e
riu[m] z tangebat i[n]cremeta singula
ri z tangebat i[n]cremeta singu
lari z tangebat ut possi[m] c[om]petenter
iusti[ti]e uite ut possi[m] c[om]petenter ¶
iacere suspiciu[m] reddebatur ¶
¶ Septimu[m] scil[icet] quo a[n]i[m]a fecit i[n] d[eu]m
fingit se ex amore dei q[ua]n[do] revolvit
ho[mo] q[uia] benigne d[eu]s secu[m] egit q[uia]
tot p[ro]p[ter] benef[ici]a i[n]digno et i[n]uito
c[on]tulit q[uo]d q[ua]n[do] patre no[n] p[er]misit
p[ro]p[ter] su[um] et cu[m] p[ro]meruerit iudicio
tenuit clemencia c[om]pescuit et hic
i[n]iq[ui]tate retraxit vel cu[m] p[er]misit
q[ui]a multa mala p[er]petrauerit nisi
deu[m] p[er] passione xp[ist]i aliq[ua]n[do] tame[n]
p[er] p[ro]p[ri]a[m] ... reddit e[ss]e meu[m]
p[er]petuu[m] eu[m] dedit esse medale

suspirio
pro corp[ori]s [con]fess[i]o[n]e p[ro]p[ri]a reuersa [con]fessio[n]e
[con]fessio[n]e [con]spicabile q[uia] c[ircum]sp[ici]t i[n] [con]fessione
i[n] uult benigni[ta]te tam[en] eu[m] e[st] ei[us] bene
fitus [con]templabilis v[ir]tutis q[uia] n[on] meu[m]
fuit n[on] s[i]n[e] sit z exolu[i]t iudicab[it] q[uia]
sine me[rit]is e[st] v[e]ro diligendu[m] modu[m]
ei amando deu[m] i[n] me[rit]is et i[n] ip[s]is sine
modo amare diligat[ur] est i[n]ip[s]e sine mo
do q[uia] magis ip[s]e nos diligat q[uia]
nos vale[re]m eu[m] diligere p[ro]pter q[uo]d sum
ma e[st] dilecc[i]o sui ip[s]i i[n]finita ma
ta e[st] dilecc[i]o s[ed] ip[s]i i[n]finita na
sua dilecc[i]o n[on] e[st] i[n] ip[s]o d[eu]s i[n]finit[us]
q[uo]d n[ichi]l diligibile n[ichi]l h[ab]ebat ul[tr]a
bilis e[st] sic s[ed] s[ed] tu [con]tra alterius
bilis e[st] sic s[ed] s[ed] tu [con]tra alter[ius]
hanc r[ati]o[n]abil[iter] p[ro]p[ter] i[de]o h[ab]undat tale
magis i[n] [con]solat[i]o[n]e ubi tu p[er]ficit z ul
t[er]i[us] ip[s]e v[ir]tutu[m] i[n]cremento p[ro]ficit
q[uo]d ip[s]e v[ir]tutu[m] i[n]cremento [con]ficit
q[ua]n[do] p[lu]s habu[er]it de amore q[uia]
e d[eu]s bonus c[on]dicio[n]e n[on] vel s[ed]
e[st] d[eu]s bonus c[on]dimentu[m] n[on] vel sit
ex ip[s]o vel diuicie q[uia] ex amore
dei tales a[n]i[m]a ut uiue n[on] pro
deri velle[n]t ... ut ip[s]e p[ro]cedit
credit [con]stat q[uia] q[uia] sic p[ro]cedit
ad p[ro]p[ri]a[m] i[n] celest[e] v[ir]tutu[m] ¶ Sexto
i[n] amore tendit a[n]i[m]a deuota i[n] deu[m]
gaudendo i[n] d[omi]no i[n] eius miseric[or]dia h[ab]et
gaudendo i[n] d[omi]no et eius misericordiam h[ab]et
labi b[e]n[e]ficio[rum] ei[us] exultando q[uia]
te esse g[ra]tia sua se [con]solatu[m] ee
te esse g[ra]te i[n]ma se [con]solatu[m] ee
p[er]uenit p[ro]babilib[us] argume[n]tis bel[lis]
fidit se e[ss]e d[omi]n[u]s saluator z ei
fidit se e[ss]e de nu[mer]o saluandor[um]. ei
h[ab]ui[s]se c[er]te spe[m] et a d[eu]m [con]gratulat[ur]
salute[m] et p[er]fect[u]m p[ro]p[ri]u[m] se[m]p[er] [con]sol
tacione s[em]p[er] ex h[ab]ilitate p[er]petua
dei [con]templandi g[ra]c[i]e bona[rum] illuc merebi[tur]
deambulancium [con]uit celeste ualde
in bone et uide ac p[ro]p[ter] ... thronis
angelor[um] i[n] palacia p[ro]phetar[um]
z p[ro]phetis i[n] ap[osto]lor[um] tabernacula
i[n] martir[um] [con]uiuia s[an]c[t]oru[m] [con]fessor[um]
palacia i[n] doctoru[m] refulgenti[um]

¶

Jam virgine glorie iam virgo virginum
stabilitate eminencia pluribus post
deum elationem ac aspectus diuisi man-
sionibus clarus/ primum exultacio pro
cedit quod qui secunda [illegible] clamps
perfecte laudat in iubilo/ ac plenitudine
gaudii quod dicere [illegible] potentes excre-
uit eximit quis ita quod dicitur in primo pere-
possit/ cor meum et caro mea exul-
tauerunt in deum viuum/ Et hec exul-
tacio aufert de sapiencia quod quinque
venit et vicit [illegible] et hauriet
plenitudine adeo Capitulum 7 iter quod eadem
potestatem et eminencia et superius
superius [illegible] fulgere sapie-
ntem magisterii et plenitudine sapie-
ntem et spiritum [illegible] [illegible] velud
latitudinem magisterii eius vel occulta
iudicat quibus sunt adeuntibus plenitudinem
ipsum ad mortem presit vel in [illegible]
claritate [illegible]/ et superius longitudo
eius que tollerat vnam in fine eius
eius spa [illegible] ipsum admirabilem
in pietate [illegible] per de peccatoribus nisi
eos sunt et stabo vel [illegible] possibilitas
pulcherrime eius et una semper stabilis
viuit angeli [illegible] quam magisterii
et fortitudine potencie eius per quem
omne regnum celestium terrestrium et
inferorum [illegible]/ Et admirabilem
maiestate eius cum contemplatur multa
milia ministrancium et decies centena
milia semper assistere/ vel super vnum
velum sapiencie eius per quem fecit omnia
[illegible] sunt in celo et terra
per quem erant celos angelos/ homines
bestias et volatilia/ reptilia et ser-
pencia elementa et elementata
speciem [illegible] [illegible] quod omnium
nisi [illegible] [illegible] [illegible]

ipse deus/ In celis angelos specialiter de-
scendis/ In aere pisces diuisos et speci-
e distinctos/ In terra arbores plantas
herbas/ numeros diuersos [illegible]
et holces diuersos fructuum/ Sicut et
alia innumerabilia et spiritualia [illegible]
et putant eciam angelis [illegible] [illegible]
fuerit [illegible] [illegible] et pietatibus quod [illegible] [illegible]
respiciunt et contemplati admirando de-
fecit per gaudio quod [illegible] [illegible] [illegible]
perinde et per [illegible] ad [illegible] ipsius [illegible]
sine [illegible] [illegible] disponit in [illegible]
[illegible] [illegible] nisi [illegible] [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible] habet [illegible] [illegible]
Capitulum de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que potest [illegible] ad [illegible]
[illegible] ipsum in deo et [illegible]
quod [illegible] ipsa [illegible] et vicit
[illegible] quod [illegible] [illegible] ipsa [illegible]
loquitur sapiencia [illegible] Capitulum Cxi/ de sapiencia

Gracia super graciam [illegible] [illegible]
[illegible] capitulum xxvi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xxxvii. [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]/ In [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod de quo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nisi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible]
[illegible] fulget [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible]/ In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

sicut nulla virtus vel castitas admittat
et ideo abusio est femina sine pudi-
citia vir minime pudicicia // Cuius
sed vel bonos mores probat in tem-
pore et in feminis honestos actus
servet custodit et nutrit pudiciciam
impudicam namque vitam vt laudem
alit hoc corpus sed in feminis vt
vetitum sed in feminis expetit
ipsius / Ut sic verecunda pudicicia et
feminam laudem inter homines possidet
et ipse fortune vicissitudines expandit
ideo quod vxores feminis diligenter
castitatis fuerint et sollicite omnes
tenebant servare in diligenti quam in
gloriosam custodiam quam castitatem
amittant // Inspiciant gentiles
quomodo mulieres vitam quam castitatem
contemptione sunt virtutem **valerius
libro vi capitulo i de castitate** In eo quod ponit
de lucrecia quam a tarquinio rege superbo
violata per vim stuprum passa creata
lacrimas per iniuriam suam dolore deplo-
ravit ferro quod veste texerat
attulerat se interemit et diei nunc
vit vitam / Que passa stuprum crea-
vit illum trucidavit ut illum occiderent
in eodem capitulo abscisum manibus
veneno accingens vbi abiectis
quam ad pedes eius et tamen cultoribus
sine ordine corripuit cum femine
quamquam aliud quam corpus castitate
compositum vbi esse dicit nam nec
hostem vincere dicat nam nec
animus vincat nec pudicicia en-
tem potuit // Iste in hiis exem-
plo ... studio castitatis non
excessit laudant / licet catholi-
ce per ... corporali pudicicia
vel camera ... sed ... ...

dere vel subingere non debeant
Ecce quod augustinus primo de civitate dei capitulo xviii ubi
monet quod non potest auferri tem-
peramentum et ideo quamvis vir vel femina sus-
tineat violentiam sed in libidinem
non consentit pudiciciam non amittet
corporis quod polluta est animalem
non habebit sed hic potest duplex
culpa feminam ad eandem vel secta
lucretia fertur dixisse passam si
vero et in re ... stuprum se
virtus duplicabit ... ad eandem
corporis ... pudicicia ipse est virtus animi / legitur
libro vero corporis et ideo illa in corpo-
re non remanebit // Ista de causa potest
violenter repelli / In tendunt itaque
mulieres ... quare remanere
sunt pudicicia apud paganos
narrat enim valerius libro vi capitulo xv
de parte ... vbi ... sic perit
...cauerunt pecuniam nescientes necne
vbi nascitur non tamen desistit hom-
inis ... locum ipse adiectum est pudi-
cicie ... plurimum licet laudisque
certum ... committit vlterius admittit
nisi quam castitatis fide ... tenebre
... quia vel est vel
... culpe diminuitur sublimo-
... per ... spacio salutis ...
... dictum ... est ...
puerperii sed ... // Si ergo gentiles
ad servandum castitatem apposuerunt
quod vitam post hanc vitam non credunt
non habent quanto magis catholica quia
vicissitudinem et vitam eternam ipse / que
oculis non vidit expectat / Sed
ipsius ... ad servandum castitatem
... ... quam apostolus
... et gentilibus ... commendatum
... ... / Sed quod quod sunt

intincta casti^t munditie ut sic
possit comparari virgini et mulieri vestite
pretiose ad habendam gratiam super
gratiam ut sic stat et pudorata mulier
complures parit / Unde eo prius sit ipsius
receptiva immaculata vita et in
immaculata qui ambulat in lege domini
/2° meditationibus divinis debet esse in
tenta quia qui meditabitur in lege
domini die ac nocte dabit fructum
suum in tempore suo / Debet esse munda
nostra omni et perversitatum vacationum
concupiscentia ut sic sit sancta corpore et
spiritu / Debet esse sobria ut vita
suis in quadam copia / Ex recepto
edit^r h^c primum monachus et sponsa
christi vivum fugiat pertinens / Et
subditis adiutus adolescentium p^a
sit anima devotus / Debet esse
timida sine verecunda et humi
lima sobrieta ex^o beate marie
virginis matris dei [illegible] dei
[illegible] virginitas / Debet esse tacita
et timorosa pudore verecunda ut vite
suis ad [illegible] virgines exe^a
honorum / Ut primo virgo [illegible]
et [illegible] non tam eloquentia
corporis quam pudore / Exemplum
tale de tacere verecundum de loqui
de prudentiam et [illegible] virgo
debitato honore virgo [illegible]
debet esse [illegible]
[illegible] et [illegible] ex matre
[illegible] in cubiculo
[illegible] in loco archano debet esse sacra
sine [illegible] laboribus occupata ut
vite suis ad [illegible]
omnibus horis hore debitis ut sic
forte aliquo opere faciendo deleta
[illegible] ad [illegible] tempus admo
neat hora tertia et sexta et septima nona
vespere ut sit [illegible] oratio
operi et alloquens matre dei
tuitione sibi [illegible] horas et
custodiam / Consuescat ad orationes
et psalmos devote compungere manus
[illegible] / Tertia sexta / nona
hora [illegible] in arce [illegible]
christi [illegible] dispulit luna [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
neat [illegible] alie [illegible] super
conspiciat [illegible] / Maxime
[illegible] sua [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
hat / Exemplo sancte [illegible]
narrat vite alibi [illegible]
quod cum esset virgo [illegible]
et [illegible] palmis [illegible]
[illegible] audivit [illegible]
obtulit ut sic fieret martirum
[illegible] / Ubi solet esse pudor [illegible]
[illegible] / Gaudebat [illegible]
[illegible] [illegible] in reg^s
[illegible] / Legitur in vita beate brigide
quod cum adulta [illegible] peteret
in uxorem [illegible]
[illegible] obtinuit ut aliquam [illegible]
[illegible] deformitate omnium
[illegible] / Tunc
[illegible] oculus eius crepuit et liquefactus
[illegible] pro [illegible]
[illegible] oculis quod eius [illegible] //
narrat [illegible] de alia quod [illegible]
[illegible] se dedit [illegible]
[illegible] donec mortua fuit
et h^c [illegible]

lepis fuerunt et ne vulg cum
/malis/ incipiam sepulcra videre
dixe qui noceri aut adpetit re
dixit / Et quod sit modernis
nunc luxuriosi relictam no incre
tricis affectu pendent / nequis
quis forcius pulcris ostentant et
ponent sit vanitatis et multo
pro et multos sepulcra picta
possident / O quanti deo sunt
tales adulatores quanti dyno plus
tabulas nam eum vestimus qui a
liquo gratie plures laudat eorum
tamen quam multum mulieres nunc sepu
cri que speciosis mulieribus multa preciunt
/Et quamvis virgo alii inibi pro
sunt nichil ubi contrarie vigent
custodiant et sit remediatis con
fuerunt ¶ Legi et Vitam sancte Regi
dem quod ap.ta abtigo probaretur ut
quod admodum hoc ha hic sanctitatum
durant et qualis ingo in putamine
eius existens sponte desponsata
bona absque ulla retractatione
sepeliri debuit / Evolavit vero
eius super sepulcrum suspendi // et tuo
eius super sepulcrum barbaro et sit puella
fuit et pro barbaro et si puella
in patriis sermonibus quidem liber
clarus de papalio monte altissimo
supplicet // Et quod yrellos dixe
be pitetet sit tempore et celabat
religiosa sit ipsa ubi amplia
aplus adeo dum docuit ampla
ne // Sed per dolor vera amo
castitatis et maxime virginitatis
et in igne quod similiter quoquo bi
olant ipse matrimonia / fugiunt

virginum claustra / templa dei prophana
tur / Sed quod cogitis dei magna pu
niendum / et videtur quod hoc talia om
nia remanet plures quod spoliatis
in puniat. Et punit ambitiose co
regnat ¶ Ut primo sacerdos duce
bat filias suas et plures castitate
puniebat lapidare adulterii
honeste sponsa matrimonio / Super omia
remanent predicatione virginum qua
gratia super gratiam mulier sancta et pudorata
ignem mulier sexu sed largimente
et sponsa q vocabit semper quod dei sit
et sponsa audite ut sine casta mente mo
relinquendi nam tibi matrimonio
salubriter nam tibi matrimonio
castitatis regnat et verbum alius no
exhibendo sit causa plene vel pena
pro fornicationem evitandi gemiscat
dixerit ut qui cui castum habere
habuerit et corpus inficietur qui
de liberet et gloria dux se spina
dei in perpetuo possidebit. Ad nobis
concedat Christus etc ¶

¶ In nomine ihesu christi et de sanctis quos
hic fuerat congregatis ubi assi
tuo quod sit pa xvii ¶ Diligetis
agnoscite multum petentis in Remedia
pre ac predilectissimi dum omnes
adeo primo sit adiungit
ste / sapia domus / predicta fratres
nostri virginis / fortitudine collatione /
te spiritu apostoli / et bonum
adornatis depinia dei patris et dei
pungit / continuit fugit venim
tale virgine semper semper amandi
semper amando semper ei adheret
semper ei adherendo tandem inter
talis esset ac deo et michel melius

108

estimari cogitari aut esse potest
delectabilius sonet. Verbo ho[mo] in choro
esset non intellexit operatus est imme
tis insipientibus et plus fere est alie
qui pro liberatione eorum suo se sponte
te exponere non dubitavit. Iniuris
satis in pignoratis dilatatis donis pre
plurimis recalcitravit ac recessit
a deo salutari suo / propter quod semel
pus afflicte dum remansit Iacob
propterea super terram ac totaliter levi
mentum conspexit tradidit lame
titates et omnem verbi possessio
et quod postea ut tabula facit pater
si voluit in preceptis dei ambulare
et prius sum deluge ad pristed
perdidit et peccata et exitus
et tandem in eternum honoris ibi
se pollicuit de tempore ubi que
sedet in tenebris et umbra mortis
victis donec [illegible] dei pius
de summis celi descendens
dum ipse deo sit acceptabilis
perdiderit / quam quia sine gratia
Christi Ihesu et pro suis [illegible] ma
nus [illegible] exire non po
terat dum [illegible] pro [illegible] reli
qui de famulis corpore
dya nec agere quodcumque bonum
potentius sine ipso / testante
eodem sine me nichil potestis
facere. Unde cum sumus misericordes
[illegible] mala nostra perdunt / de
celebratione missarum. De hono
ratione et [illegible] pro [illegible]
[illegible] exemplo Christi
[illegible] implorantes, dicentes
voce pia Ave maria etc. ¶

¶ Diligenter agnosce vultum pecoris tui
etc. Prov. 27. Reverendi patres et spectabi
les et venerabiles domini / Salomon
de amore huius de dignitate sacer
dotalis [illegible] sacerdotis
[illegible] et quod supra [illegible] et [illegible]
oportet esse sacerdote et [illegible] ut
ita dicitur mille oculos haberet
ne [illegible] aliquid negligit aut
scandaliset ex nostris [illegible]
[illegible] / cui alludet glosa
super verbo isto thema dicit / pastor
esse diligens adhibe curam eo
[illegible] et subdit
agnosce [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] monendo et [illegible]
quod non [illegible] pastor [illegible]
[illegible] potestate habebis [illegible]
[illegible] accipies [illegible] tuo [illegible]
[illegible] quod
[illegible] / quod
[illegible] non accipies eo
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] et primo
[illegible] esse [illegible]
quod [illegible] in [illegible] operibus
[illegible] in [illegible]
[illegible] ¶ 2° debet esse
[illegible]
[illegible] omnibus studiosus [illegible]
[illegible] ¶ 3° debet
[illegible]
esse in agnoscendo vultibus ovium
[illegible] et [illegible]
ignorat [illegible] et [illegible]
[illegible]
dissimulare nolit [illegible] ¶
Dixi primo quod [illegible] esse
[illegible] esse in [illegible] omnibus

operum/ ad quod altitudo status
sui et eminentia [illegible] dicitur et
pollet. Et cum omnes [illegible] sacerdos
[illegible] statue eminentis
perfectione nec eadem [illegible] sit
quam homo possidet [illegible]
volatilibus celi/ et bestiis terre [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] secundo [illegible]
sed [illegible] supplicem [illegible]
[illegible] ut corpore pende
[illegible] subditorum/ [illegible]
quam necesse est dignitas sacerdotum
[illegible] respectu subditi grex [illegible]
[illegible] omnes apel
[illegible]
[illegible] dignum [illegible]
[illegible] episcopi [illegible]
preeminet omnibus ita sacerdotes
[illegible] precellant alios
[illegible] et ut [illegible]
splendor firmamenti/ stelle celi
lux mundi/ sal terre civitas supra
montem posita/ candelabrum an
[illegible] et lucerna super candelabrum
[illegible] nec
[illegible] nec [illegible] sit [illegible] nec
[illegible] duci
[illegible]/ duces [illegible]
[illegible]/ cum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ihesu christi qui [illegible]
[illegible] hominem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] habet [illegible] hominem [illegible]

[illegible] et terre [illegible]
qualibet [illegible] certam
[illegible]/ dignus est esse
[illegible]
[illegible] angelus
[illegible] episcopali officio
[illegible] agit [illegible]
[illegible] corpus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sacerdotes
[illegible]
[illegible] placeat [illegible]
[illegible] officium [illegible]
[illegible]
[illegible] filio dei [illegible]
[illegible] officium [illegible]
[illegible] nec aliqua [illegible]
[illegible] nec
[illegible] sacerdotibus [illegible]
[illegible] regnum [illegible]
[illegible] sacerdoti
[illegible]
[illegible] quum
[illegible] attendens [illegible]
Valentinianus [illegible]
[illegible] cum [illegible]
qui [illegible]
capita submittamus [illegible]
[illegible] relinquerimus [illegible]
[illegible] medicamenta [illegible]
[illegible] Valentinianus [illegible]
[illegible] tractatu
[illegible] sacerdotalis [illegible]
[illegible] quidam [illegible]
[illegible] angelos [illegible] archangelos [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] sacerdotali
[illegible] celebrationis
[illegible] ut [illegible]

in sacerdotem prout idipsum ostendit
in altari quod christus manibus suis
confecit in cena paschali / de primatu
initate et fide catholica [illegible] sunt
// de quibus euidenter constat quod deus
sic suos sacerdotes euangelicos
honorare voluit ut non solum eos
vt cis prelatum in homines in celu
[illegible] ferunt primo est quod eum modo
conferunt / [illegible] pres dilectissimi [illegible]
quod tantis dignitatem [illegible]
cum talis creatus [illegible] et
[illegible] nequid adhuc ut in
[illegible] bysso et purpura [illegible]
[illegible] cottidie splendide ac
[illegible] domini [illegible]
in predicanti domini dei [illegible]
et cythara / lyra / tympanum et
tibia / sunt in [illegible]
[illegible] amare [illegible]
[illegible]
[illegible] ebrietatibus / in
in comessacionibus et [illegible]
[illegible] et impudicicie et [illegible]
[illegible] et emulacione [illegible]
[illegible] patrimonium [illegible]
aut [illegible] consumptum [illegible]
[illegible] absit / ut [illegible]
[illegible] nempe absit / ut [illegible]
dicit quod hoc modo [illegible]
[illegible]
[illegible] maius
criminis [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] plane
[illegible]
[illegible] offeruntur
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in
iudicii [illegible]
[illegible] // quod quam [illegible]

primum constitutam sunt de [illegible]
[illegible] quasi angeli dei
ministerio / de [illegible] est
[illegible] aliquem
[illegible] quod ipse de
[illegible] celestium
[illegible]
[illegible] qui est [illegible]
[illegible] / [illegible]
quippe [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] magnificum
et [illegible] / et
[illegible] nullus / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] quod [illegible]
[illegible] dico [illegible]
[illegible] de [illegible]
negligencie et [illegible]
collacio [illegible] et [illegible]
[illegible] dignum [illegible]
et [illegible] non [illegible]
[illegible] dignitatis [illegible]
quia non in altitudine [illegible]
[illegible] possidebuntur
[illegible] de [illegible] ordinatorum
[illegible] quod absit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] tanto
quanto [illegible] est [illegible] minor
[illegible] est [illegible] vehemens
[illegible] / [illegible]
[illegible] dilectionem
[illegible] ad
[illegible] dignitatis sacerdotum [illegible]
hoc [illegible] et [illegible]
[illegible] 2º quod [illegible]
[illegible] omnibus
[illegible] magistrum [illegible]
[illegible]

sceretit. nam ut apostolus 1 ad thi
v. Qui bene presunt presbiteri dupli
ci honore digni habeantur maxime qui
laborant in verbo et doctrina in quantum
duplici honore tam in spirituali quam in spe
ciali// In spirituali quidem honore specia
liter subditi eis obediant / et te
porali ut ipsi eis necessaria subministrent
et quia dignus est operarius mercede
sua// Nomen est signum prerogatiue
clerici duplicem debebant. Dan. x
xii/ In futuro vero duplex honor
videlicet aurea et aureole digne
propter et regentibus debetur. aureola
apposite debetur hoc est beatitudo essentialis
dum dicit qui docte fuerint fulge
bunt nunc propter regnum quod habe-
[illegible] est aborigine mundi / aure
bebunt et aureolam hoc est beati
tudinem accidentalem per quantum
talis ab eis diuersa beatitudo aurea
[illegible] et [illegible]
[illegible] principibus [illegible]
[illegible] non sic ornatis distabit [illegible]
quod apostolus 1 ad thess. v. [illegible]
quosdam clericos esse contrarios [illegible]
[illegible]// Ex quo patet quod si bene
[illegible] et in verbo dei laborare fuerit
esse [illegible] temporali [illegible]
[illegible] digni temporali [illegible]
et subditorum obedientia / [illegible]
est per oppositum quod male regere et si
[illegible] negligere et ma
[illegible] aut [illegible]
[illegible] temporibus [illegible]
laborare ipsorum [illegible] prelatum
aut presbyterum reddit indignum [illegible]
[illegible] prelatis [illegible]
[illegible] indignos quidam dominum tolle

rent ab eorum [illegible] debeant obe
dire et ipsorum [illegible]
[illegible] decimas aut alia bo
na necessaria debeant subtrahere / [illegible]
[illegible] clericos et [illegible]
[illegible] prelati [illegible] in
digni esse [illegible]
[illegible] / [illegible] dat [illegible]
[illegible] diuinum vel dyabolum
aut [illegible] de [illegible]
[illegible] / et ideo [illegible]
[illegible]
[illegible] duplicem
[illegible] / [illegible] non
[illegible] quod [illegible] / [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] operum vel destructor
[illegible] esse potest [illegible] quod non
digne operario debetur / [illegible]
[illegible] quod tota die
[illegible] accipere
[illegible] et plurium [illegible]
[illegible] offerendo
[illegible] propter [illegible]
[illegible]
propter [illegible]
[illegible] diuina providentia [illegible]
[illegible]
[illegible] permittet // [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] bona // Et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] potuit quod [illegible]
[illegible]
[illegible] / quod [illegible]
a potentibus [illegible]

secularibus opprimunt et alios
penis persecucionis adeo puniunt
quod qui non dolebit vllo tempore
dum dicere cum propheta possit ecce
ego non dolui emendans Iere v^o qui pot
puniendum est quod inferiores cle
rici ex quibus dependet videtur
eius malum emendatum fuerit
gravissimum videtur in membris
ecclesie pastores sequentur dicit enim
propter malos male perdet et ali
neam suam locabit alijs a
gricolis Mt xxi^o Augustinus
igitur prelatos et maiores plate
in dignitate et principio presint et
futuro ut se ostendant omnibus
studiosos in tenendo plus honestis
quam pecuniis plus spiritua
libus quam temporalibus plus missi
dicionis et predicacionibus quam
ingenium vel apparatuum
ornatibus preste sunt esse
vetitos non repletos sericum
quia habent dare non est aliud
quam perdere 1 q 4 pastor pas
quam perdere et exemplo
et verbo perit et exemplo
vt si actiua vertitur trahit
vt si acciua apertius trahit
ipsum audiat diabolum ma
sepi audiat diabolum ma
supra personalis personalis
fortissimum personalis personis
eminencia te contingit Augustinus
dicit per perhibitum reprobus prelato
nos audire ubi dum h o^t dic
capiunt eos fratrum vult non
pestilentia gregem meum nec pastores
pastores sunt pastores et liberabo de
ore eorum gregem meum Et for
san quamvis prelatos non cunctos
h ali bigamis et tamelice
predati et horrore ausus ibi

vel si ipse patrimonium spiritualem ibidem
per patriam expendat sicut debet ne
ne perpetuis plus adaptis perpetuum si per
conces detinuit et redditus expen
dat in prosperis vestibus superfluis sportis
et laucis communes in palacijs communis
in clientibus non necessarijs et bellis
non bonum adulteros dominis et mere
tricibus certe non sic tenet ad ali
trahere certe non sed deiudicabo per
Esa cum ex om bo te iudicabo sco
non eum quod habes meruisse mundi de
vitis ad prebendam aliquam sitam
vel ecclesias personas vel abbaciam
aut aliam dignitatem de quibus forte
quod ipsi recitans ociabona perdunt
expendent in comitatibus et popula
tionibus vel vicinibus aut aliis in
certis agentibus Tempore vesperi eos
igitur excelsis wellensis beneficium debent
expensis ecclesiarum alios pervertere
in possessionibus alios penis ecclesie
acquirere digni
et exemplum dignitatem acquirere Augustinus
et citra quod hanc sibi dignitate prius
et ita quod hanc prelatis et successione
laborem dictorum vixerunt aut alias ma
hereditate luxuriose aut alias ma
le vixerint certe si inhonestos fuerint
indignabiliter sibi tamen inimice relinquebat
se ipse et debebit xj q iij Cum
et ideo excusso sompno negligencie
et cum summa sollicitudine studiose et hec
sic perfectos omnibus studiose
de secundo

Tercia 3° quod omnes prelati et sacerdotes
curati debent esse in agnoscendis
vel curatis debent esse diligentes ad quod
veltibus omnium prudentium ad quod
sic sibi fuerit ignorancia sua et maxime
formidare secularis suffragium tempus
forsitan vult et pene se dissolvere volu
ntate sed plus eum sola respondere
compellit Cum enim forte respondere
sustinebit et male vivit perditos
malo exemplo corrumpit dignitate

obprobrium facit et sepius confundit
et deicit corrumpit ipse prioratus
exemplo quod agit a prelatis
facile trahitur a subditis exem-
plum de bono et malo nedum per me
augmentum unde gregorius in pastorali li. 2o
cum pastor per abrupta graditur
fit ut ad precipicium grex sequatur
Et augustinus nemo amplius in
ecclesia nocet quam qui perverse agens
nomen vel ordinem sanctitatis
habet delinquentem namque hunc redar-
guere nullus presumit et in exemplum
culpa vehementer extenditur
quando pro reverentia honoris peccator
honoratur Rabanus in [illegible] nemo
dignitati vero obprobrium facit quod
Et ait boecius li. 2o de consolatione
collata improbis dignitas non modo
non efficit dignos sed prodit potius
et ostendit indignos et hic est
quod in mundo habuit magisterium in-
licat et sacerdotium et celeste co-
quod inter indignum et talem assumi-
tur vel assumpti temporibus comparantur
et vilificantur multi sacerdotes pauci sa-
cerdotes vel dicitur multi milites
pauci milites multi magistri
pauci magistri et sic sublata est
ab illis statibus debita reverentia
quod sed primum communis est ista
Et hoc male reges sepius con-
fundit et deicit sed per nam
quanto gradus eius est in ascendendo non
tanto tanta corruptio et nobi-
libus quanto nobilius bonum tanto
deterius acutum et ideo dignum
tanta poena non minor addit
super hominem et reliqua spiritualia

spiritualium scandalum sed ut gentiles a
deo confunde christiani stantes con-
fundens et ideo certa confundisse
gentiles quippe vincentes vinciose
sunt victi christiani vincentes
feliciter sunt antiqui et vin-
centes vincentes vinciose sunt
deo dicendo hoc tamen non adver-
tere non substantive nec vinci
illi quippe gentiles sunt victores
quod cum iste boecius in 1o de consol.
prosa 1a sola probitas honores ultra
omnem statum prelati possit magis
est et ex probitate intellectum
ritum detrahit magis hoc exem-
plo tamen de probitate si in
[illegible] glosa super
illo psalmi hoc in honore erit
christiani vos vincentes feliciter sunt
antiqui quod si antiqui vicerunt quod fuit
antiqui quod non de perfectione potuerunt
christum de nomine dicta potuerunt
antiqui quod doctrine christi vivere et in
terminum convenerunt et nescierunt de
terminum quod non est michi adimplere
de christo quod non est inter eos clarum
nec est luc. 1o sed quod vincentes certa-
mine vincentes vinciose sunt dicitur patet
non iste jo. 6o hoc ait christus de
iuda discipulo electo et prelato non
nemo vos duodecim elegi et unus ex vobis
est diabolus et ideo quod indignum sacerdotem
non fuit angelum dicit sed diabolus quod
restat nisi quod contingunt eius ipsa
que parata est diabolo et angelis eius
apostolus quod agnoscat dominum suum pac
nemo diligit docilis omnium ne
debuerit quod absit incidat in laqueum
supplicium quod cum ad plures
et cetera multis debet esse
demandata omnibus ipsis ad quod
altitudo status sui terminetur

eum irritat et impellit impositus omnibus studiosus ad quod magistro suum et ex collectis eum irritat et implectit // Et in agnoscendo voluntates omnium penitus spe ad quod se sepe fecit ignorandum et inexcusabile sinunt / Ipocrita super plures eum simulat et pene se dissimulare nolit compellit // Sed tamen se hic appellari pastor ecce videlicet se pensare tue dignitatis studium se attendere primo subditorum suorum et tale per consequens supplicationem diliget agnoscere vultum pecoris tui esse erit vbi in primo pertinenti

¶ In glossa super illud dico ergo presbiteros presbiteros curatos se cum qui ipsos per subditos curatos et prelatos renouent negligentiam prelatos opposita diligentia in verbo per opposita diligeret / Et qualiter agnoscere si non habere statum agnoscere in verbo dico per prophetiam dicere retinere cum aut dico repel pulsati status et rego ipsum dico repellam te in sacerdotio fungaris illum te in sacerdote fungaris mihi Osee iiii° / Secundum in mentem mihi // 2° tenet eum statum et consequentem prodesse // 2° tenetur debita ipsorum addiscenda per subditorum debita ipsorum quomodo notat dicitur subiungit melius cognoscunt vultum pecoris tui / Cum se phariseo gentilis volunt ingredi peccatum hic phariseo et sophiste / Cum xlix° forum dei filius negatus ducere cum inspectione sua et bona autem prelatos esse in tam ante omni regere merito circa districte fistulatione dicere tibi in corpus tuum / Propterea quod tibi tu vita negligenter inimicet ideo agnoscere nam non potest esse ulla pastoris expectatio se suis credit unus et pastor nescit de re in

cum penitentia legis per ista dum apparet quod non apparet ut ait zophista et sepe bona inuenit se esse alienos a quo se diliget vultum pecoris tui // Nec tamen sufficit presumere te eum ipsum ipse agnoscere / Et primo te tamen alios quia qui se nescit cum bonum esse nisi sed super curata subditis per diligentia tamen ad ipsum proxime diligebant quantum potest inveniendum diligentia cum tamen finaliter agnoscere finaliter vultum ipsum finale agnoscere finaliter vultum pecoris tui

¶ Dixi quod 22° propter benignitatem quedam qui presbiteri presbiteris curatos primo per prelatos renouent negligentiam per prelatos diligentia in verbo agnoscere opposita diligeret ipse tenetur debita ipsorum adiscenda per subditos melius que vult dum subiungit vultum pecoris que vult dum subiungit vultum pecoris tui / Debet enim dies omnes bene et ecclesiasticos suspicere negligentias summopere negligentes vigilantes vel rectorum nam sepe in negligentibus vel circa peccatum et de negligentia iii° reg. ii° / Consideret quia si lapsus fuerit circa ipsum quia si lapsus fuerit tam anima dominata cum ergo per anima non quia si laqueus fecit per excessum ut nos cum / Item dico super ezechielem nos quia sacerdotes locum super eum mala qui prelatus alicuius morte quae ipsa habemus alicuius morte super adiutorium et dicit super 1° ezechielem iii° Et super addimus et dicit super me, ad spiritum morte eius dicitur meum additum ad singulos viros autem ut sanguine eius de manu tua requiram sed aut cum de manu tua requiram sed cum ubi subiectos sua culpa moriturum ubi subiectum sed qui tacuit nemo // Licet sufficiens mortis rationem / Nec sufficit alioqui bona bona ut assit de alicui bona vita nisi assit de bona negligentia nam lex heli iste bonus erat quia tamen filios suos qui mala erat quia tamen filios suos scivit quia debuit non cor rigere suam per debuit non corripere in bello filios ipse fractis ceruicibus expirauit / Despon

licet heli neglige(n)s q(uia) (non) cu(m) ... posset
p(er)turbare p(ro)p(ter) p(er)sonas nichil aliud e(st) q(ua)m
fauere nec caret scrupulo societ(atis)
occulte qui manifesto facinori de-
sinit obuiare lxxxiij di. / error.
Ibi p(er) 7 by(?) est mirabile cu(m) due
p(ro) p(ro)phetam de malis pastoribus sequ(untur)
monentem ...
... quo plebani (et) maxi(m)e
rectores ... archidiaconi (et) ceteri prelati
... fieri p(er)mittu(n)t / Sz michi
... q(uod) ... plures
negligentia sine ex amore ...
... carnalis ... pastorum
... p(er)dant ... vel ...
... aut ...
... // 2o qu(i) p(er)cata aliorum dissi-
mulant ... p(er)cata ipsorum dissi-
mulent ne forsan ...
audiant ... apli / ... alte
... / ...
... maxi(m)e prelati ...
... officia
... subditos ... exemplo (et)
... m(ihi) ... sententia(m)
apli ... ...
at et diligit malos corrigat
... et
... obs(er)uando et hortando
... delinquentes puniat
... exstinctiones et ...
... sibi subiecti
... p(ro) alios ... teneat
... nec ... (et) ...
... plu-
... conditi(o)n(e)...
... opib(us) ... p(er)turbationibus
... et
... regno ... sun(t)
... sine fine / Quod
nobis ... dignetur ... amen

Reverendissimi ... venerandi(que)
patres prelati (que) venerabiles
ac illustres principes regni
(que) ... principu(m) ac prelatorum ...
reverendi ac magistri oratores
... (que) doctores // ...
... que ex post ... ...
tellectis que ... ...
... fuerunt ... ... synodo
et sacro generali concilio p(er) reverendissi-
mos patrem et dominum dominum Werdu(m)
... cum aliis oratoribus
... ad hanc sanctam synodum
... destinatis p(er) ... illustrem
principem dominum ... dei gra(tia)
Romanorum / Reges ... / ...
... michi extitit ...
... ... sup(er) ...
... sanctam synod(um)
... officio p(er) eandem sanctam synod(um)
... ... dubiis ...
... ...
debere singulariter ... / ...
aut ... negociorum ...
... / ... quod ...
... legi(tur) a a a domine
deus nescio loqui quia puer ego sum
... // Si vero zelum catholice ...
... ... / ac pre-
... salutem / ...
vestigia / qui ... deo ...
... quem mittet ...
... / domine mitte me
... alter
... ex
... et ...
tem ... ... non ...
... fonte ... ...
ut legi(tur) (et) notat(ur) ...
scripture

In hoc itaq(ue) gravissimo negocio
... intelligentie
... temeritate

et presumpcionis culpa nunc propter obe-
diencie meritum excusando sequitur
quod conuincatur spiritualis / et spiritualis
esse videatur viii q. 1 / Sciendum
/ Septimum est cum esto subiectus pon-
tifici tuo et sicut alegatum
anime / suscipite xv. di. esto subiectus
xi q. 1 Oportet / In cuius quidem responsione
inicio pro solido fundamento con-
verso in vocabulo domini primum et re-
demptorem nostrum ihesum christum quem preciosis
se ubique vere fidelis anxelmi teste
lucas libro 1o de ... et 1 q. 1 c.
paulus ipse cum sue diuinitatis
prouidencia res perditas reparare pre-
magnitudine utitur sicut ipse est
anselmus aug. li. xix de ciuitate dei
quia in ... vite beate dulcis felicitatis
vite ... cuius auctor intelle-
gere datur et amor quo bene
bealiterque viuitur concipitur sine
quo nulla natura subsistit nulla
doctrina instruit nullus vsus expedit
ipse quo ... in quo nobis seruare sit
ipse est ut ait apuleius libro
de deo socratis / in rebus incertis prospe-
ctor in dubiis premonitor in pericu-
losis curator / egenis opitulator
qui ut vsus expedit bona preparare
humana sublimare / nutancia
fulcire / obscura declarare secun-
da regere et aduersa corrigere
consueuit ipse est quod que ... vos ...
... mors / ...
...tores qui ... fa-
tet ... qui ... bin-
tes ... preparatos
huius colloquii destruxit modos
... quo ... stulto
homini ... cum voluntate ...

cum voluit ... ora ...
narrat / ipse est ... sicut ...
in specie ignis apparuit fecit eos
loqui variis linguis magnalia dei
actuum 1o ... et ... columbatus do-
minum nostrum ihesum christum ...
in ... gemina ... ...
in ... / ...
affluentem gracie fonte dei genitricis
marie et beato anthonio ...
supplicat ... matris ...
... dicens ... sancte ...
... prouidencie ... et ...
... nephande ... in
... feliciter
... huius diuini numinis
... premissa / descendendo
in ... ad principale propositum
... ut teste
in ... ...
... ordo ... et
... / ... et
... pater ... retro
... dubia et quesita proposita
... ista ... proposita
... ista ... oratores breuiter ...
... eximios oratores breuiter ...
...
2o ... ad solucionem descendendo ...
soluciones ... apparebunt com-
dubia et quesita ... et ...
... proposita et deducta
3o ... ...
clarior et ... solucio dubiorum
... apparebit
4o dicta dubia et quesita ...
... soluciones ... canonicis legibus
et ... ...
... et ultimo breuiter ...
concludendo ... apparebit
... quod ultimo ...
per prefatos eximios oratores

cruibus quibus membris explicatis
cum i[illegible] actu quam brevius potero
expediam que cum et si longior
fuit cum magnitudine materie compense
tur et ita forte esse brevior vide
bitur ut aut [illegible] de offic(io) ¶

¶ Redeo igitur ad primum membrum videlicet
ad respons(ionem) dubiorum et questionum dictorum ve
nerabilium oratorum et si bene considero
tempus sunt multa tamen ad x[illegible] pri(mum) necessari
orum / Primum respicit nullitatem
substractionis obedientie et exhortationem
prelatorum ad pacem substractionis Gregorii
faciendam ¶ 2m respicit nullitatem
revocationis huius sententie generalis propter plura
[illegible] defendenda ¶ 3m respicit nul
litatem [illegible] Gregorii ad partem
[illegible] generalem [illegible] nunc tenetur
[illegible] propter aliqua [illegible] notanda
et [illegible] 3m explicando sunt tamen [illegible]
[illegible] ¶ x[illegible] est ultimum
quod respicit nullitatem [illegible]
[illegible] possibilem [illegible] et mixturam
duorum cardinalium [illegible] collegii
per [illegible] recitanda

¶ Ista sunt [illegible] principalia dubia quorum
quolibet [illegible] plura dubia [illegible]
[illegible] patebit / Et [illegible]
ad [illegible] descendam capitulo 2m
membrum [illegible] fuit et [illegible] / Ex
quibus [illegible] venerabilium oratorum
dubia et [illegible]
fuisse [illegible] / nam [illegible]
[illegible] dubia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] illustre [illegible]
[illegible] ad alios duos [illegible]
[illegible] constat cum [illegible] esse [illegible]

[illegible] dubium de [illegible] et [illegible]
antiquatum et ista [illegible] est ad [illegible]
generalem [illegible] et [illegible]
[illegible] distinguendum [illegible]
[illegible] notatur xxxix di [illegible]

¶ [illegible] spiritualibus [illegible]
[illegible] ut alias [illegible]
[illegible] diffinita [illegible]
[illegible] suscipere
et [illegible] xxiij di [illegible] ad [illegible]
et x di [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] esse [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] Clemente [illegible]
[illegible] submittere / [illegible]
[illegible]
[illegible] disponet // Et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] spiritualibus et fidei
[illegible] diffinire [illegible] ad sedem apostolicam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] matrie [illegible]
[illegible] patet [illegible]
[illegible]
[illegible] relinquunt
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] fidei [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

corpe deleant et univs i dubita
tus pastor in terra habeat consti
hec fore non s[...] utile si summe ne
cessarium et expediens et hec con
vere consilium prelatorum et principum
fere omnium alamanie // Secundo probo
presupposito consequenter infert quod
dictus dux novas electos iuste se
opponit bono publico et maiori parti
ideo non est audiendus [illegible]
qui sunt maior parte ecclesie // et [illegible]
hec ex illa movet dubia / In hac sa
sancto non est aliud quam errores
et scandala seminare et [illegible]
catholicam que versatur [illegible]
partes scismatis publice disputare
et hec expresse est legibus prohibitum
sub pena ut lege nemo Codice
de summa trinitate et fide catholica ¶ Ultimo
videant isti domini oratores
que tot iura et tot subtilia et
sollempnia exquirunt in duobus [illegible] iam
omnibus [illegible] per orbem diversis exposite
[illegible] per [illegible] iuste [illegible] non
posse [illegible] racione et ideo
fore [illegible] et in postea
[illegible] publice replicant
[illegible] et dampnatam et
ob hoc adhuc [illegible]
[illegible] et dux [illegible]
[illegible] debebunt [illegible]
[illegible] non [illegible]
dux nec domini oratores ~~[illegible]~~ ita
[illegible] ordinatorum
[illegible] publice disputare scismata [illegible]
[illegible] hac via [illegible]
vel [illegible] ut [illegible]
oratores [illegible] scismate [illegible]
[illegible] non [illegible]
illustres principes [illegible] bonum [illegible]

[illegible] quam [illegible]
[illegible] et [illegible] dominis [illegible]
[illegible]
[illegible] dubito ¶ Postremo si [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] oratores [illegible]
ad defensorem [illegible] tendunt [illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible] dux [illegible]
et [illegible] non
etiam [illegible]
[illegible] non posse [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
non est [illegible]
[illegible]
[illegible] videant [illegible]
[illegible] si non [illegible]
[illegible] dux [illegible] tamen
[illegible] // [illegible]
[illegible] quod appareat de [illegible]
[illegible] dux [illegible]
[illegible] proposito [illegible]
[illegible] in fine de [illegible]
videant [illegible] oratores
[illegible]
[illegible] non [illegible]
certe [illegible] tempus
[illegible] expectat eventus
l. [illegible] ff. ad [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] negocio dissoluto
[illegible]
[illegible]
expensis et [illegible]
[illegible] ¶
[illegible] principis
[illegible] principum [illegible]
[illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible] principes [illegible]
[illegible] in orbe [illegible]

fide et concordie / maxime et collusio
nes ipsorum duorum contendentium de tes
tatore et ideo ex eis talibus aliqui anti
papalis multiores compilasse sepe
lepides tractatus et opuscula / Sed
tales ex quibus omnes bone concordie et
magne fidei abundavit ipse rectores
ipse et dicti cardinalibus adhese
se / Unde quod illustres principes
dux et alii regibus principibus et prelatis
doctores non concordat et concordes multa
fecit bona ut appareat [illegible] rigorum
proprietatis nec initialis predictis
et cum dicit apostolus noli plus sapere quam
oportet / Concordia libris huius supremacie
respectiue domini item aut / Sed ecce
ipsum conplevit ea propter est que impossibile
ipsum [illegible] et ipso plus habundat tanto
sed plus sanior esse videtur. hic
est qui zelum dei habent sed non secundum
scientiam etiam sic obstinati
[illegible] ut nullo debitum consilio at
[illegible] quiescere / sed sicut dimisit ecclesie
unitati ... in certis / ...
inuentes placentes sibi
et magni in rebus fuit inter eos dei
...
... de ... ydolatrie
... non acquiesce ...
... ille // ... ordine
expedire ... membra
... in que omnes pace et unitatem ...
venerabilem doctorem ... dubia
et ... pro ... providere ...
... fuisse ... ¶
¶ ... ad 3 ... Nichil
... fuit ut dixi prima ...

... appellat ...
... dubiorum ... // ...
... exinde ... // ... in ...
... divisio ... ecclesie ...
... ecclesia ...
... capitulo / ... Canones
... / Et in ...
de ... capitulo ... / Et in
... dubio ... dicendum ...
... quod fuit ... / ad
... puncto ... unio ...
... capite et membris ...
... non fuit ... ibi esse
... / ... quod fuit
... primo ... quod
ecclesia ... et corrupta ...
... ... xxiiij q. i. ...
... xxiiij q. i. loquitur
... quod ... unum ...
... et ... exer
... et ... unica ...
... in ... et ... unica ...
¶ Item ... et ... una ...
... una ... que unione
... corpus ...
... ¶ Item alius canon dicit
... super petram
... dei ... appellat ... ...
... columba appellat ...
... una ... xxiiij q. i. ordine
... sponsa ...
// ... successor ...
... duo ...
dicit duo capita corpus ... quod
ecclesia ... monstrum // in capitulo ...
de officio ... // Item ... habeat duos
... non ... in ...
... meretrix ...
... duos
... de
... ad ... et ...
q. i. ... et non ... in hac

Item

... xxiiij ...

Item

Item

... xxiiij ...

Item

dignitate summi pontificatus sed in spiritualibus
sed eum presidere non duos. Una ecclesia
unum debet esse presidem vii q. 1
in apibus. Deprehendi etiam non
igno[rant]es quod modo diuino tempore
ipsa ecclesia sine macula sine ruga
sanctam prudentia etc. quod ramos se
ab unitate [illegible] capitulo
non pendere non requirit ipse [illegible]
tibus primo diuiso in capite nec
de membris [illegible] quod sit
scisma. Item [illegible]
scisma unam in
[illegible] est quod scisma
respon[...] sed [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
[illegible] et [illegible] de
[illegible] canones
[illegible] notent sunt
in scisma [illegible] xx q. 1
c. quod textus [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
[illegible]
[illegible] xpi [illegible]
[illegible] c. alieni [illegible]
[illegible] aliquo
[illegible] capite ecclesie [illegible]
[illegible] non potest habere
[illegible] unitate
[illegible] c. [illegible] et q
[illegible] teneri
[illegible] non agnoscit
[illegible] xpi [illegible]
[illegible]
[illegible] c. [illegible] q. 1
[illegible] xpi [illegible]
[illegible] c. [illegible] xxiii q. iii c.
[illegible] cum fraternitate [illegible]
[illegible]

[illegible] per [illegible] quod scis-
ma [illegible] diuisionis [illegible]
capitis et membrorum [illegible] quod
[illegible] scisma esse non possit
et [illegible] ecclesia [illegible] corpus
[illegible] ecclesia [illegible] non
sit nec xpi diuisa potest [illegible]
[illegible] ut hic
dicit textus xx q. 1 scisma et quod sit
de textus [illegible] scisma [illegible] de textus
[illegible] c. [illegible] quod [illegible]
c. [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] scisma est eo
[illegible] ecclesia [illegible] ecclesia esse
[illegible] quod [illegible] est ecclesia esse
[illegible] ut ibi de textu [illegible]
[illegible]
[illegible] ecclesia [illegible]
[illegible] quod [illegible] potest esse [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ut de textu xx q. 1 [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] papa
vel [illegible] ecclesia esse non potest [illegible]
[illegible] corpus ecclesie
[illegible] quod [illegible] diuisio
[illegible] quod diuisio
[illegible] deriuata est
[illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] ecclesie et [illegible]
[illegible] ecclesia et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] sit [illegible] scisma et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ecclesiam

xpi impugnat et per consequens magnum scisma
[illegible] di. leges) etc. ¶ 3o primitus
et [illegible] i. dubium [illegible] [illegible]
aliqualiter possit impugnari presertim in
ea contendentibus in tantum quod catholici possunt
dici scismatici et aliqui scismatici
[illegible] et per consequens heretici et certe
quod tempus [illegible] non potest revelare
quid [illegible] per alios scripta reperi et ex
[illegible] [illegible] tempore [illegible]
quod credo / [illegible] et iuste quia
[illegible] quod sunt scismatici [illegible]
aliquando et per consequens heretici [illegible]
[illegible] ¶ 4o per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et parisiensis / qui [illegible]
[illegible] sacre theolo-
gie [illegible] et [illegible] [illegible]
iuris canonici et civilis [illegible]
[illegible] [illegible] / et cum
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] qui me
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] doctorum et magistrorum [illegible]
[illegible] [illegible] / quod [illegible]
[illegible] quod plurimorum [illegible]
[illegible] de officio delegati
[illegible] c. [illegible]
et [illegible] per [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] ¶ 2o [illegible]
[illegible] [illegible] canones
[illegible] [illegible] scismaticos
[illegible] [illegible] nam
ambo [illegible] [illegible]
[illegible] xpi [illegible]
[illegible] [illegible] c. [illegible]

// [illegible] qui [illegible] nam
[illegible] et per consequens [illegible] non possunt
[illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] c. [illegible] [illegible]
quod [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] c. [illegible] // [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] possent [illegible]
[illegible] et per consequens [illegible]
[illegible] c. [illegible] / [illegible]
quod [illegible] catholica [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
capitibus [illegible] / [illegible]
[illegible] non potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] xxiiii q. i [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
non potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] xxiiii q. i [illegible] / [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] potest
[illegible] [illegible] [illegible] nam
ut dicit canon [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i q. i [illegible] / [illegible] [illegible]

qr patinos cete dissipant perz
alienando perz puniendo vel
levando ab aliis occupari et hoc no
lic ippe p 24 q 4 no licuit ipsi sit
q ulla hent adp catholicam
et vera caritate q sehnt no
ita dilaniaret corpus xp qd e cca
24 q 1 c vbi sana / ipsi st q ipus
notorie p prim contentionis materiam
ut dissipant et debitum iplicant hic
ut dissipant et debita iplicant hc
alie p habit nonpant et ipsi ctiam
scandalizant / ad hoc qd not te
di ssa xl di. ipsi st ecclesie qlibet
videt sibi primum potestatem
vendicat sibi primum potestatem
ordinatu adhuc nte ut sunt in
ceca scismatica 22 di c^o sacrosancta
/ Calibz aut ptates potestatis
tendit ad ptiscoz et dimissoz quo
ad ipsos cu adest pnt institutu
sunt ecclesie ut fit dua potestatis
fine coniugis ad vt vt x i p
pessimi opat e ca efficax e p
scisma eorum quod pnt ecclesie e ad ie
mediam tendit ad quem xlb di
c^o licet / Exist ferox q ca per
pbia acceptata pristos principali
ecclesie fidei corrupat silaby cete
devolut ecca adinchilari ud
eis / q exist talis subtraheat
sacr canonibus eo ut scisma
tricos et hereticos / nay ut dt canonis
blasphemia lcu^z spus sci qz qz
blasphemare videt spus sci plures
sacros canones spu sci pluma
dictauit ut vere qd dicte
ecce agit q loqui pnt ad xxv
q 1 violatores et hic nota de cas
q 1 violatores et hic marie ves
violatores sacr canon et scriptoz
diffinicionibz se volunt 27 q 1
sunt quod pnt aut hn no sp
os i pnd eccta durum i patuit sp.

potes etiam sunt perpetuo ut possit
et no pregit omes sunt qui et sp
pgnit / ph aut scisma dicitur
dicentur e ad duo capita vel duos
duobus obsunt quoque cay / scs q^o
ades q potuit qr decem q^o ut
pare et neglegunt p vel dubia sicut
in heresim ut not ex q 1 no aut
scisma et adh ca qp z ut scisma
lex dicit q possit qd prendat
i articulo e se sulum icy heresim
fugit si scisma hn posseius
detinent ecce / nduob capitulis
omis ly canon fundat i pceptis
xpi et aplor dicit laud esse
certas sunt matula sunt neque ut
i canonibz sup allegatis / vbi aut
canon dicit ipsa ut etiam et pacfice
custodire alz di e c iiii c / scisma
st e quam 27 q 1 ¶ preced ut sit
aplica sedes nul ceteris no debz
heticos nominibz dapnari e.
dicta 22 q 1 / sunt aut ipsos
pp dictum et ta scismatica deponen
dubie / ad quod male defendit
sepius conus se bos pnt i velle
debuit eos condilly ipenda post
q ppciat vbi sciter ecce i
pestam ut e vero e ca et q
memor ¶ et vero appellat vos
heticos et scismaticos q landat
corpus xpi qd e ecca e^o vbi sana
22 q 1 / alter pnt e^a iiii pnts et
dicit ut ambos pmt dicunt sc
vba canon / In verbo dia xxiii di
/ vbi pmspt clericos ipse sunt
sceps ut hic dicitur p se dicti
del ppios et qlibz i genit i
pondo cum vba i vba / qlibz

in generum / ex quo patet quod ipsis recompen
tibus implere promissa roborata iu
ramentis iuramenti roborati adepti sunt
prelatum in malo regem et conculcare
promissos dominum ihesum christum regem glorie
beatos apostolos et ceteros militantes ac
et clericos mala regem decepisse
quod constat quod non credunt hiis invenerunt malum
prelatum ... apud quod prelatum
prelatum ... ... apud quod prelatum
possunt ... quod ... ... ex
proprio possunt ... . c. sacra de p
superiori et lege ... c. de sacro
sanctis et idem ... si tale prelatum
apud non habuit sed postea superveniret
nam quod ad malum prelatum puniend
non est dicta hic ... apud vel ex
post sed superveniente l. qui ... c.
de impe... et l. ... c. ... de ...
... et l. ... ex ipsa violare
... fidei agnomina est scisma et ...
fidei ... mala et ... quod dicit
... in nomine domini / nam per certo
... statim esse non ... ...
... iuramenti si apud ... ...
... et iuramenta / ... quod ille
... ... c. ... ...
... ... appellatur ibi ... ...
... et destructor ... ...
... non ... ... violare fidei
... ...
... / ... non ... ...
... ... dat ... ...
... ... ex
... sibi ... illa pena c.
/ ... ... de electione li ... vel
... ... quod ... ...
... illis quod ... ...
... ...

... ... qui violant fidem
... ... apostolo ... ...
... ... glorie et ... ...
... ...
malo regem ... ... est quod duo
in tanto scandalo ... ...
... et ... ...
... ... tam ... ...
... quod ... ...
... ...
c. q. ... / in quantum duo ... ...
... ...
... ... fidem ... ...
... ... promissa ... ...
... ... hoc est 16
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
in c. / in nomine domini ... ...
... et destructores ... ...
et ideo ut ibi ... ... nulla
... ...
... ...
et ... ... dubios
... ...
benedictus ... ¶
¶ ... ... ad ... ...
... ... ad ...
dubios ... ... ut ...
... ...
... ...
... ... ut dicit
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

non dum fuit absoluta circa condem-
natum sive depositum non dum de
aliquo crimine scandalizante eccle-
siam convictum vel confessum quod ullo iure
tenebatur spoliatis nec rebellis respo-
liatis unde iura volunt quod prelato
pendente ea crimina quod ea sit ab-
solutus obediencia debenda / unde
q in nota / et videtur expressum
quod quia patent noluerant subditi abnuere
obedienciam sic subditi hic et ubi pen-
dente vero di. xv hunc ex / et per
14 istum textum redarguuntur illi presbiteri
duo / propter quod alios eis monet
et mandat ut illo deinde sibi de-
mandat ut parati quando apparet videre vel a
principe obedire / redarguuntur sub-
stantias unde et minus prelatos quando audet
dicere vel asserere quod ob tempore
/ Gregorius fuerit scismaticus in tempore
viam eius ipse fuit et sit in con-
i positione obedire ipse nec consistet
eis ipse ab eo repellatur vide
et solutionem obediendum consulendum et prout
de iure et contra / et scisma deficito
et nulla procedente sua obediencia
subtraxisse / Sub hac eius obe-
diencia et dum sua persone
fulcire et hic non potest ficte sub
esse eius tempore sine ut de c.
nome / Corrigunt et ipsi tantos
14 duos / cardinales quod prius post
te de observatione obediencie
venerant in presbiterum et illa de qua
urbanus sibi abne illis appellant
ut respondi / sed ei elegerunt
prima et similiter alius presbiterum / quod
quo bene debuerant quia tenebantur sed
non potest contra testimonium confirmare

c. plures de plurimo et inde vel a
nobis non potest fieri nisi plures unde q. i.
Albertissimi / de hoc quod fuit diaconus
parte capitulum quare non de eo bene
hebraeum deinde plus hunc sententiam de
ecclesia quando sunt possessiones et
iuris sponsat c. ea per leges de
heret. li. vi. / Confirmat motiva et
ratione quod considerans quod dicit sit Superius
prius surgerent et alias tamquam plenius
in tractatu per me composito super ista
materia et quoniam nimis esset
prolixa hic referre cum sit de ea plene
locum reserve cuiusque tanta
respondeam et fuit terminata / et postea tamquam
quod adversarios prestabilis esset Gregorius
desperent esse presbiterum et quod non legitur
eum sine vel processum et quod nota
eum fuisse cardinales episcopi et
egerunt dum conciliis ipsi hic ex
obediencia et alii subtrahere alios et
hortando et non tamen si melius
principibus et alii redarguantur obedi-
entia sibi et eas sua voluntate
et ex sibi et eis sive voluntate
// Item adde plus supposito quod ambo
sunt scismatici et in malitia scandalizarent
scisma et in se episcopum quem ipse reddi-
tor eis alio aliud capitula / Considerare
tunc et tunc de ipso sine dubio quod desperent
esse presbiterum falsi quia adversarios per
esse in presbiteris tamquam quod probat textus
contra eos ipso facto et i. de scismaticis / ubi gesta eius
in tantum esse aberrantis sit prima
nullis et abhorrentes sit prima
recipere // Et attendendum quod omnia
in illos capitulis sint illa tempora
praeteriti iste est tempus sua canonis
mox extitit in lege in curia c.
nos vobis in lege in curia c.
de pres. c. pred. / et dixi ?
allegat de ipso conclusio / Sed circa
quid dicit quod heber scismaticis
mox hominem prelatus ante prius xxiii
q. i. Audivimus / Sic ubi de quod sive.

sed scismati et heretici et non habent
spiritum sanctum nam non nisi congregati in unum
dantur et accipiunt spiritum sanctum / ergo etc. patet
quia qui non sunt in eadem unitate salvari non
licite non possunt / eadem causa et q.
audivimus) et maxime illa non sunt
deviare quem quia iam presciti) ad
sedem eandem ca. xxiiij. q. i. c. aut celestinus)
et c. apte ¶ 2° videtur quod propter heresim
supervenientem etc si fuisset ipsi in
dubitatis resolutis fuit ipso iure
titulis privatus iuxta notata in speciali
de an in c. ut commissi de hereticis
li° vi° singula et hic est quod pe
tenti restitueret obstat exceptio
heresis quia hereticus nichil habere pos
sidere potest. no. viij. di. quo iure
et per hoc per argumentum a minori
si enim possit esse titulo privatus
propter crimen lese maiestatis commisse
contra papam vel unum / cardinalem
de penis c. felicis et quod sede li vi°
vel commissum in prelatos vel eius
officiales ipso iure possit dare
l. quisquis. C. ad legem Iuliam
maiestatis fortius intelligi potest
etiam propter crimen scismatis quod dicit crimen
nobis ipso iure extendit in eius
maius unitas ecclesie scindit in illa
contra summi pontificis potestatem et
contra summi pontificis supra omnes
ecclesias ostendere sive sunt nigri
c. in nomine domini xxiij di. / ubi neque
est maius delictum maior applicatur
etiam videtur xxiiij q. i. c. non afferamus
et unde delictum scismatis he
resis / maius est delictum scismatis
et per ius et de iure fundatur
et ideo offendit maiestatem quam
contra c. vergentis de hereticis
et hoc per ista mandatur pene in
dicto c. in nomine domini ubi maxime et
diverse pene contra tenentes cathedra

sancti petri male ystero ut sunt isti duo
¶ 3° resolutis et illis titulis non
solum propter heresim supervenientem sed
etiam quia ex post facto non sunt fides
promisse et etiam multitudini
promittentes et obstitit / quod tamen per
se tamen in aliis casibus videri posse
spoliari alicuius repeti tamen collatum
ob causam causa non secuta ff. de
condictione ob causam l. i. et per totum vel ita
quod dicitur fidem frangenti fides frangatur
contra c. l. viij. generales C. de transactionibus
vel transactione fuit transactio de re
vel mittendo et tamen non stato propter
dubium de resolutum viderent quod spoliatus
resolutus ideo postquam non adimplet
et specialiter vivo l. si quis maior
C. de transactionibus vel si pactio conventa
fuit cum clericis habitis et postea
confirmata fuit resoluta ex eo quod
ubi est voluntas eligentium ex post
facto postquam promissa non implevit et
sic fuit defectus materiae forma
hic quia remanet sine voluntate
re et resolutus ipso iure contractum
resolvit ipso iure contractum
et est ista ultima ratio domini primo
et est ista ultima ratio domini de Turreyo p. l.
et d. d. mei domini de Turreyo p. l.
cum te. C. de pactis inter emptores
¶ P° probatur quod vel aliquis prius
non sunt illis tribus spirituali secundum nota
l. barbarius) C. de officio pretoris
et c. quod sunt declarare per modum
vel tamen quod sunt doctores certe ille
barbarius fuit pretor, cum igitur
barbarius fuit pretor non videtur sed dicit
ius consultus plus non vidit sed dicit
quod tenerent gesta per eum per tertium
quoniam necnon et publica utilitate
doctores autem debent ubi tamen tenet
quod ille barbarius non fuit pretor

net hnt tytulu ptorre di go
bn9 h3 i dig^te alla ptoria ty9
pn taly et ab ipo sq sup ei9
ihabilite potedat dispensare
ut appto Romani nofnit ptor
ulto mi9 duo hentes ty9 idu
bin et libertu ab ep9 q non
potedant ofre duob noz sup
h^c dispensare deut dica apud
son ppe ¶ Quinto ppa q si
aliquis hent tytulu tey alio
put era ua di fint pales in
titulo et ipe opinace pplorz et
impetratz apud libert erunt sit
dubiu q^s sit ben9 z scandalu
~~ut [illegible]~~ eine ppt hoc
nenter exer^s h3 plabz adm
instrandi et ut erzp z eia ppt
tale scandalu et tam meari
et ita not hug9 i dec c. si
duo forte o^st phat / et q^p ipe
not lxiii di c si pma ppter
iet bndez nenter dici z ppi
le duo sit tres. de tesca titula
non obstat q alibi i pluralite
tituli et p sessiox debeat p
unitate ubi possit / et ita possi
delis c licet tn i si de pbas
no h3 locu in re q sit p i dni
se duob vel plurib possessi
uo i re peteb. tam sibili ut
ppbs / adh^c ut not i c^a de
sponsi ducop uo la / plz dicit
hug9 i dec c. si duo / q si dco
tu be ostdet de eis ty^o
alia9 ei tenet de scandalo si
alto excelsa ale remanet
dz et ipe eiet et 3° elige
quod e dom not taudu q^o de

capti nuy pp h^c ez q ulto ex eis
admitte debeat ad plua de iusticia
pie clavis postip exercere alti9
z possitare illud scandalu nemia
tenet et tu h^c bissi / nag si ppt
scandalu z dispm ben9 ppa plates
cede tenet retinot et nisi ex pls
v^s propria / sy nolit ulto magis
q^u duob, oteedentib, opposi dtba
q^u duob, oteedentib, dtba
tens9 ex ete scandalu remanet ua
publica ltilitas e pferenda priua
te et ex eadem cu exolim pt aste
priuan pne sio i dubitato l. lucr9
ff de eem ¶ Sexto foret9 priuf dubi
tato z ppferti tu ex^s renunciare
pmisit cu vendit betry z pria
metorz ut i dem no z tu ista prca
ltilitas se exhibeat i effecto ut
sz eia nedigie adim i dubita
bius possidey z tepis eadep mates
zut sapina h^c possesses exstirpet
p libuli velud pernitiose pre
ppposita unde quis notoria e de eo
dq q eis absentib, z uo tit alit
ult9 p sitz qalia fuit eia / z 3^9
elige nuy regla iure e q possessu
sine tepute z lito uelto sitz9
te absente l. y p^c voluntate z l.
ff soluto mat / exceptis ab
dotem ff soluto mat / excep tis ab
lure clausi innifeste excludi tur
q possessu notorie si aduigit si s
null innbrets ulti hent pur
cedam // et q dca ~~q possessor noto~~
ne de causa ipe pure exaltus
des titulo sepe habent ipabi
uel q bi ten9 q^o ad ppso com
no dico q^o ad gesta / nunqm huisse
titulu ipabi sed nec alle haberi
huisse titulu i dig^ta pretora

7° ca^u eas posse eia
stabi titulo

no obstat c. licet

hens cany^{eis} titulu
de scandal9 h3 eia

et postq̃ȝ cedendi scandalum
et minus rectā ambos cinedos
vel desidandos asserens canonibꝫ et
iuris ueritas p̃t tot et tanta scła
grauia et cxpositatis et terigiū
sciatis cop i ciprian et minda
santis et fidei catho͡ce et ꝑ ista
guitat sc̃ depo adq̃sita ꝑ eos
lꝫ ꝙ licitū fuit dict cardinalibꝫ
aliis obediā se subtrahe ꝛ ad
sb̃thendum alios conatuē cum yino
rege et ꝑ eorum iucale auxiliū
ad ambos adherenciē et bratu
auxilium ipendē tenebant et ꝙ
poterunt alios aliā sua a hoīs
se ipsā auctē subtrahe et ad hoc
ad alios exhortari ꝑ ꝓ ꝙ canones
ita iubet sicut ꝓtegimt xx q i d
diuini // ubi cū ethis loqt dns
admonesius ita d. separāni alias
thiuarcit. hominum dimissos ꝛ nolite
tangere deoribꝫ q sc̃ eos i fz ꝓbat
textꝰ in c omnes. c. ca et d. ubi
sed inc vides vides chominum
sed sepultioni de kilneo recessit. d.
exercium hic ne kalnea ipa cor
mant ipsis lauat etribꝫ ꝯmenes
vitalis adhᵉ c. ca ꝛ q. q dignior
Et vicenda hic trans cum fugien
da sunt regul // excommunicandꝫ pedu
p̃iiuis coiss / canonibꝫ apparet
data licentia yimo mandatum oībꝫ
recedendi ab eo ꝛ ꝙ cum non resip̄
alia sicut ꝑ hereticā iudicat l. gda
ꝑ ydiocis ꝓ. ff. ff. depoi ꝓtitu
hunc de pctibꝫ ꝓpt̃ gd de pire
gm crederit. coriae de thezauris
f. ꝑ. k. xiᵒ [illegible] dicc̃ lex delic̃
tuffulis ꝛ decuratibꝫ ad desdendi
priam ꝙ h sedea pecie dele
filium sine iudice temdicat. c. qu
liceat sc̃ sine iudicis vindictam ꝑ ꝑ a
// eiꝫ yimo per dando selim decꝫ filio
ꝑcꝫ ꝓlemt ad desedꝫ patriam
f. minime ff de reli ꝛ sūp. fu.
// de gᵒ compatiꝫ desedeā patria
tam exeo sc̃ i ꝓhumanis legibꝫ
ꝓto fere ista duo compatim
defendam et ꝓ fide sca catholica
cum ꝑ eos ꝓsidetam maior supplico
cum sit nam alius vide oībus
digni sc̃ nam alios vide oibus
ꝯcessa ꝙ ꝛ diffensꝫ continetur
qᵈ i diuinam maiestate cōmitti
f. hinc ꝯ statim. c. de heretꝭ nam
et ubi dt textꝰ loquendꝫ eē ꝓ
delibꝫ ne diuinam i dignatione
i veniat ꝛ vi ꝓꝓetur patentur
i ꝓpe ꝙ fidei vite ꝯ superioꝫ idem
cut c et sc̃ pdus depende
// excepꝰ hec uitatam ꝛ iudicio
q ut prelatꝫ iudeii ymolantem
vidit sup aram dm zelo legis
accensꝫ trucidauit // sed exponatur
qui generosus langrecibꝫ sibi
torte ꝓꝓbus obmisso iuris ordine
i venit capta ꝯmitore ꝛ ne
pendit sumulam ꝯpulꝫ ꝙ vole
bat iuris ordinem obseruari diceret
ꝯpil dum iuris ordinem sequitur aliud
a ꝓtentum ab legibꝫ romanum
ꝓteriuit et refert valer
kamo ꝓ iꝫ tyᵒ de furti. nec
uam non dum cius iura simulari
q ea iura diuina ꝓt ꝯpluat
ꝓsidunt qꝫ yimo ipsꝫ statꝫ ecclie
en tibi miribꝫ subuite nolunt
c ꝙ sursum // de ꝓsuis / exposita
ꝙ canonibꝫ apparet ꝙ recede
re ꝛ recessit exhortari alios po
tuerunt dm cardinales / ꝙ hec
fuerit tenor ordinatoris sue ꝛ ꝙ
etiam ꝯpbate ꝑ eum / quesitū

dictꝰ ꝙ dni cardinales
potuerunt ab obediā
recedere

[illegible] adhesio
[illegible] obediē

ꝙ ꝓpter ꝛ ꝓ [illegible]
[illegible] ab
[illegible] c. ab

licentia
[illegible] abire

ut ipsa minima pars quod dum cardinales qui eligere ... conueniunt ... ponderare tenentur et ... quod ... ecclesia ... nulla ... [illegible] negligunt ... propter ... scisma fuerit quod sub... inferre et scisma ... habere et obedientiam et reuerentiam exhibere et talem scisma ... non ... ad xxiij q. v. c. ... quam ... fuerit quod duarum ... partium ... inter ... duos ... terminos ... de ... ad ... obedientia ... duobus sine ... scisma ... tenuerit ... nam ... canonum ... (expresse) dicit quod ... adherentes ... [illegible] ... ut di. xv. c. i. ... || ... constitutum ... c. ... et ... uenire ... dicitur ... et ... || et ... repetitur ... pena

... quae ... fuerint ... in ... et ... [illegible] ... et ... quod ... non solum debuerunt ... sed ambos ... ad ... et hoc ... notetur ... dominorum magistrorum ... ultimo ... principum ... scisma

quod ... non ... eorum ... et ... xx q. vij ... ut dicitur ibi textus qui ... scismaticus ... ut quod non potest ... per ... scismatis ... xxiiij q. i ... non ... xxiiij ... quo ... ad ... et q. v ... leges ... diuinae et humanae ... xcv ... ut ... principes ... non ... scismatis ... ut ... quia ... et alios ... ordinatas et legitima ... c. ... et q. v ... nulla exempla et ... agnosci ... scismatis ... et ... publicae ... / et ... quod ... et principum ... et ... non ... ut ... fuerint ... non exceptionis

sigulos si sim ecclis dimmedin e
et i lib. vellept i sine ecclis calce
dem / sy hic cum et alijs sidem tangebz
h. seitatum e ut adgeha remo
ret quodnam pt extra de ex q 1 a
nerd / quod ecclas qui exceptis
reta / quod ecclas qui exceptis
singulos et exhabilis secutu e
in ptitu qui stipulat ofunct certe
michil dicit lucum regen dum alterum
alter adhesit et fuit epto mich
...tisse ... suscitat indz in
epla therclarie e desp a tinte
attestat qui dissimilis ... clam
et lucidis non rendit aliq diff
nire sed nessarie aplice sedi ph
pall. c. ange x. di ¶
P predicta valet in simi notabz
et invenis i ctum dicam resp e
qui an tempor sine ero est bthenda
obedia plate attrepato de cime
quis sit e dubium de cime / et ita dt
tex) in dic c. none iur q in ibi
p dubia suspicione est ... ritus iuo
delicta iterum duiop sit notoria sti
p manent et scandalisat et dicto
coment cettas posteriori etz rebent
stent in duobz capitibz qui mon
stent in duobz capitibz qui mon
sciens ch...re q innameni theta
p ordem sine lud diuulgata
sed tu tles fuit exceptuati ut sis
mullier p sunds suis canonum
qs simi allegaui no contra alia
sm ahore est declaracio post eps
clara et lucida sit ex delicta
nat i excepnatt ab hoie gd est a
iure no h leon i d c. none ut
ibi not. hug / ¶ et no obstan c.
cu sit lege ... intellige tum
i tois e sienda excecucio sicut
cu pena assiont psim nat abca

facta postqm e i pslicitu de bcs nocdr
qm no respnt executorz sit sed exe
cucio i bonis / et hic volunt canones
pisste d. sup. ex q 1 didicimus et c.
ceb et c. q dignior / ph c. bis
epus de plend / li. vi in ne su
et ph hic glo. sue iur q none ph
ex c. audistis sup i. ibi notati
xix di / sed tu pbatu sit sup ...
fore stipulaciones certe talibz dene
gentur eis obedia ut not iuris di
in none dum / in glo / hic habes al
in non obstare qui pup post sub
sum no obstante qui pup post sub
tractis iminarent cu pper / ap
pellament ut adiperi de nam
notatoris appellacone esse nom
clerum possint postea dicce cum
no fore talem tmaxie cu dent
ossessu sit h3 veritas notoria i ipt
qui noibilist et e tamen exceptio
run qui nolibust cte c tamen expos
in l. pfecimus et l. ne comissa
in l. pfecimus ... sitz lib fate
C de liba causa / sitz lib fate
aut eum spm sed abco appellan
do tuando non ph hic sentent
hic executorz pusillat officiis pt
hic excecutorz pursuat officiu pt
hic ppponit notorie meretor
sciunt autqualiter no postp
catnoneo fuerint enim exceptinoe offi
cesso i ctum est nulla l. oma
inotrip ff de ar et at. l. cos ¶ ter
dup e sub tracio obedie alis
lata et sz quod pinal dnom
contradum sint sz quod h e q
aduerta pcepta ipe i tiqua q
bonum voucins vel no recedo
de luca vel no prouicando cu du
toribz pslupuetibz bouione alia ptes
eas sunt absoluta postqm cum
absilatu pendent et sic nichil
gtram. c. tum tu sibi de tepalo

h. cu qui no debent audiri

h. not. sup sub tracio obedie

p(ro) p(ri)ma p(ar)te solucio arg(umentorum) du(bii) p(ri)ncipalis q(uod) respiciebat nullitate(m) subtraccionis obediencie — p(ro) p(ri)ma apparet solucio p(ri)mi p(ri)ncipalis corpus
dubium cum alio accessorio nam dum
dubium ut dixi respiciebat nullitatem
subtraccionis obediencie cum p(ro)dicta
licet plenarie cum ipsum ¶

¶ Respondendo ad 2(m) corpus dubium
p(ri)ncipale quod respicit nullitatem
electionis Urbani duorum cardinalium
nam redarguunt de electionem
talibus modis/ p(ri)mo quia ad Gregorium non
adp(ro)bes s(ed) p(ro)ciet(?) / q(ue) he(re)nt xvii
p(ro)movet — de p(ro)tectum(?) ¶ 2o quia q(ui) p(ro) ipsum
2o — liberavit s(e)cundum Urbanum dicens apud
dominum cardinales s(e)cundum et p(er) ipsos
has p(ro)batione(m) dixit Ubi q(uo)d
talium maiore et tamen p(er)c
minebatur e(st) obediendum c(ontra) p(re)lata
de appellatione xl. / cum p(er) pupillum
ff quem admodum ff de re iud(icata)
no obstantibus p(ro) eo q(uo)d dicitur
canonem xvii. q(ue) loquitur de s(e)c(un)do
dubitatio non de dubitatio ut
dubitatio non / nam non fuit h(ic) posse
e(st) Gregorium / nam non fuit s(e)c(un)dum posse
dicere cum s(e)c(un)dum dubitacionem q(uod) p(ro)
dicit cum dubitatio cum electionem
fuerit cum i(n)defectu(m) app(ar)et nam
s(e)c(un)dum esse dicendo habent de(cisionem)
s(e)c(un)dum totum p(ro)p(ter) obedientiam q(ue)
remotis regibus p(ri)ncipes adip(iscentes)
habent dixerunt qualiter venerunt
dominum reperiri ac(?) l(ite)ra s(anc)ti Marci
p(ro)prium cardinalium corpus c(on)stare de
14 — gerunt in p(ro)prium ¶ Item quia
nunc dubitant de p(ro)p(ri)e tunc
debent dubitare de p(ro)p(ri)e p(ri)mo
eius electionem Urbani vi. et s(ecundu)m
multis de corpus cardinalibus qui
fuerunt tunc temporis ap(ud) Rom(am)
c(ontra) cum inter nos de re iud(icata)
3o — ¶ 3o opponunt q(uo)d dicta electio(n)em

electionem fuerunt duo cardinales nullitatem
nunc p(er)sone cause p(ro)p(ri)e requisite
ut e(st) g(lossa) nam una p(ro)p(ri)a electio
e(st) aliorum obedientie que reputantur p(ro)p(ri)e
nutum s(e)p(ar)atorum et non illam aliam
p(ro)p(ter) p(ro) obedientia tam e(st) p(ro)bi rebellis
ecclesia maxime q(uo)d eo l(icet) consentire
non videtur non tenetur cedere vel
renuntiare ut colligitur ex tenore
p(re)missa s(ecundu)m dicit et non bene
cetera q(uo)d esset ignorans p(ro) ipsum s(ed)
s(ed) cederet talis renunciatio nam
s(e)c(un)do aliis non existere duo vidimus
p(ro)p(ter) s(ed) p(ro)cedere licet p(ro)p(ri)am q(uo)d esset
absurdum ¶ Item ad r(es)p(onsi)onem cardinalium
non tenetur bene et si non e(st) citatus
electio aut non citavit cum s(ecun)do p(ro)
citatione p(ro)cessum nullum de pastorali
de re iudicata ¶ 4o impugnant dictam — 2o(?)
electionem eo dicentes p(ro)curatores duo
cardinales p(er) literas ad Urbanum
nam p(er) quam non venit h(ic) aliquam
p(ro)curatorum ¶ Quinto impugnant
electionem v(e)l forma q(uo)d electio aut
p(ro)p(ri)e ut forma s(e)c(un)dum s(e)p(ar)ati c(on)venit p(ro)cedere
in ut forma s(e)c(un)dum p(ro)cessum p(ro)p(ri)e
mature cessione tr(ans)f(erre) cum sint alie
ut videtur c(ontra) lege s(e)c(un)dum s(e)c(un)dum ¶
¶ 6o impugnant p(re)misse tali ass(er)ti(onem)
s(ed) dixisse eos electum q(uo)d h(abe)rent
¶ Septimo impugnant
formam electionis ¶ Septimo impugnant
q(uo)d in Romanum et in extremis videntur
q(uo)d non e(st) simple(x) ¶ Octavo
dixisse quod non e(st) simplex ¶ Octavo
impugnant q(uo)d de s(e)p(ar)ata dixerunt
¶ Nono q(uo)d i(n)timo n(ost)ro licitum q(uo)d
cardinales nationes ex(cl)usi ut dicit
q(uo)d dicta electio(n)e electum nomina
dubia et de p(ro)p(ri)o p(ro)cesso non valere — vers(us)
quam valere nobis supplicat s(ed) eos — q(uo)d
¶ Ad primos allegatos nobis apparet eos
non debuisse adhuc p(ro)modum ut inter datas

sed dixerunt sed et glo. pertractissime
defensores sed ut seminatores zizanie
super triticum bonum seminatis id est
scelerum dum pro absolutis vere sub
iterum metere homini bonum affe
ctum volunt // Et cum ad capit
ulum devenit totum scilicet synodum
suspectum Gregorius qui ut [illegible]
possit contra ipsum clerum [illegible]
et [illegible] pro simplicio causa pos
se [illegible] reticere ¶ Et
ut ad devenit dum assint [illegible]
posse ut suspectum. xi q. iii [illegible]
qui [illegible] causa errare posse
contra c. accusatio xxiii q. i Et ad
[illegible] causa nulla est contra c. li
berti xv q. v // Ista dum [illegible] sa
pientissime [illegible] redit ad
[illegible]
augusti et defensorum [illegible] est
auctor et fautor [illegible] errorum
[illegible] e // Et [illegible]
[illegible] defensores et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] synodo fuerunt re
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tione [illegible] xi q. i
[illegible] nullus
[illegible]
¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] // [illegible] proposito
[illegible]
[illegible] de
[illegible] / Card. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et l. ut [illegible]
[illegible] c. de [illegible]
et l. [illegible] c. de [illegible] et
[illegible] ¶ [illegible]
c. [illegible] de temporibus ord. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] Cardinal [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

tione officii c probenabiles ff.
rabus / cui filii scelerati / [illegible]
q adeo debes fi[illegible] debelari jur
dicione et excomunicatione omnibus ¶
/ 2o h[illegible] [illegible] constat p[illegible] scisma
[illegible] [illegible] sed p morte c 1o de
[illegible] / et no[illegible] in c. de scismat[illegible]
de [illegible] sede apostolica p mortem
[illegible] capitis innuit[illegible] vel [illegible]
[illegible] put dum [illegible] [illegible] [illegible]
c. [illegible] [illegible] [illegible] / de elect
li. vi. [illegible] q [illegible] no [illegible]

2a p[illegible]

[illegible] si ipsa nollet vel no[illegible] posset [illegible]
[illegible] in capite [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] extirpationis
scismatis vel [illegible] aliorum [illegible]
fidei / [illegible] cardinales collegium [illegible]
[illegible] / [illegible] q ipsa
sit [illegible] [illegible] vel [illegible] vel
capitis [illegible] vel [illegible] [illegible]
at [illegible] no vult [illegible] [illegible]
[illegible] vel no [illegible] q no [illegible]
q no [illegible] [illegible] [illegible] esse
[illegible] [illegible] [illegible] titulo
[illegible] [illegible] capitis [illegible] q [illegible]
cardinales [illegible] [illegible] [illegible]
devolut[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xpc noluit eccam
[illegible] esse sine capite et [illegible] al
[illegible] [illegible] [illegible] hostium [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tempore
[illegible] [illegible] [illegible] p morte
[illegible] [illegible] [illegible] de elect
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]

[illegible] exemplis / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sede
apostolica et multo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] c. [illegible] [illegible]
¶ 3a h[illegible] [illegible] [illegible] duos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] plures [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] duo capita [illegible]
[illegible] [illegible] monstrum et [illegible] [illegible]
[illegible] a toto mundo [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible]
apostolica expellere c. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] c. [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] expellere
duos [illegible] sede [illegible] de facto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] ¶ 4a h[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duos
[illegible] aut [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ambo [illegible] duo capita
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
scisma et divisio ut [illegible] c. scisma

c. audivimus c. de dicta xxiiij q. i.
in aliis allegatis d. c. iij membro
post pri. ¶ Certe primo casu sed
premissis concessa sit auctoritas et
deinde / nam in Iohanne legitur accidit
tamen quod cum singuli clerici primam
rat tenuerunt et puniverunt sep
cetera unum tabulem per quem dom
sepius tollatur et timore sequatur
leutare in certa timore et hanc
ordinatis ipse apparuit postea eis
supra respondit ¶ Dicit dominus beatus in
venit ecclesia lib. eiusdem q. in
tamen super de dicta ordinatione cum
suis clericis apparuit et ipse eadem
die beatus suis dominis / clericis sacra
iuramenta prestitit super sua cessione
cum ambo sepius nuper ut re
derent alias de loco cessionis com-
darent et ratione fecerunt nec facere
voluit ymo etiam cessionis sepius
replicaverunt non refert quod dum
clericis petivit sic. dicti ordinationi
gratiam revocare cum sit tua nobilis
et honesta et per alios ipse q. et in
antequam precipitatum et ibi dom. c. // Sed
ordinatione eius videtur dicendum quod licet
solum ex eis tenuerit titulo primam
et tamen dum gratiam revocare nam
ita singuli prenarrant // Et ponit quod ad
duos clericos spectat electio et illi
cum duo contendit de parte est
quod hic super c. de duobus de eccl. quod
plus hinc prius c. si duo ad. di. qui
primo si differunt eius dum clericis
redeat ratione debeat consen-
a recipere dicitur de eunda de c.
gratia in c. licet de cunctanda de c.
leone ¶ Ponit ex predictis cum
adversis prime ordinario sit devolutio
dixit textus ipse quod devolutum ad
supplicam ss. c. si forte / et quod dixi

Dominus ipse auctoritate quod ymo tenetur per
certa a suspensione circa manifestabile
videtur quod ceteris quibus ceterarum elemos
vel similibus dampnum posset circa
concordare et se opponere tamquam
mura pro domo domini et latere
xliij di. sed non nisi tantum
obviare et obsequio me fidem cu
ordinationis ad defendendum ut in p allegatis
quibus dampnum concordare ut in p allegatis
legere hic d. statim ab et si quis
¶ Ceteris quibus decerta sit se opponere quod ||
alterius tamen in certe precedentem et stabilis
attempta in certe pr. sedem ...
quod adhuc c. si quis presbiteros de re
iudicata et de testa in ultimo
potuit / nam ipse fecit
lege de Mathathia tu videtur quod de Mathathia
sacrificare tunc ipse zelo legis
aliquem ymolantem zelo legis
accensus accedit eum super aram
et exclamavit quod zelum habet
legis me sequatur et multi secuti
sunt pro certis quedam et multa
in dicta i. mach. ij. ipse igitur
solum absque alia auctoritate obviat
ad rebellum certis sed cum suspensio
et rebelles videlicet cogere
plura ut in toto c. h. ¶ Ipse ||
tu benignitatis c. dispensat ut sit
capitulo talis etiam adiungendi sed
etiam ordinant ut in re tu vero
pueros / de cuius non dicitur
et quod notatur in c. j. de nuntio
et se tribuere / ponit videtur quod ...
observanter si ecclesia plures quemcumque
lucrantur ... exstirpandi et
bene ... defensoris fidei
multis de sermone ... licet pro
iurisdictione ... pro
bono publico quemcumque res ista
sollicitius quod auctoritate ipse quorum
sit sollicitudinis praescriptum

non quis diuin cq̄ pz c c l xv. di
Ubi i patres olim pcrant qualr
b generis sunt dupz z hr ppt ipo
rebus esse punitie uit tepore hr
fiebat Ob cum ho pt manere in
potestia eius vinculum cq̄ pt rex
cupit iguit et nullo quest duo
b pro blem pnodu excede / st q
ipsi sta dub clauis y alios
istos sunt pm et restatu xprna
nec obstant canon xvii di p lo
nam ille loquit cum pcst lume
ista q pt blem esse cogitare et
ista dicta et dubitata scdo
aptum igitur lun pro z hr collig
exempli et c. q loquit i pr gulari
z hr no e dan mod nō obstant
q no sunt cu no ppz debitata
nā hr affecto sui canonis pt post
modū tendendo et plendo pmis
sa cu pbatur et irrefragabilite
et scandalo ubi esse seruum
c q exhe causis pup pelenti
ut pcant ipsis pt cu collate
petunt alias recede p d
spuale muttone z q nec de
plenende glo rationes sui gnlz
no tutandi et potest no hente
petes sat c nulla de elcc li
vi. et q nota i c quadraginta
de pro pms nam et ex glosa
dempta e et q nulla pt respi
vno ut reqsito pluribus inscrive
omni renunciandi elige do lucz
ecclesie cu pnomeo ¶ it nec
obstat ii responsione q cs dapnant
spe i cesse e q eis dapnant
spe et p curatores vedere
z possit q p curatores vedere
z dampna sua pt dn timent
et ocs vendit no obstan q
totum pnodu recupe possit

q hr est lex ut dixi d p9 pri 7 hui
zc dubium pt / Itez pi imitaciō nllo
pt plenende nec q̄t alteri p teri
q i ca in qua incidentem lu in sua
q ampte pt abiri obedia stituit.
lex q inscribeat et recedit no pt
pcandi ppeblt limiā a e tapes
io no lxve xxxiii q v / cum q pscēit
separatis no pt allegari iuui
ta qui cu ypsit lioys z tolerz
pij pt no limita dicta pt c cū et
q qui liueris et c q et q in z c i
z c uidis ¶ it illa pro misso facta
et cc esse militari pup stibancia
astipe lub hre excercitum patez
p d p fiss sta lo pate c quae
tandis caul) i q iiii / ca i pocuracē
macie q pt moneto p cu per pal
cedendo nulla pt allegari pussio
q nec resp tamē explico alia
c nouit de appellacō. nec ewo
cu hc q petit pt excercito c lec
cus de testa pnosceri / non obstan
q sui cauls nō he aut iurisdica
pup etatum z pout obedire no pout
nam i seriendo sedus de gnlo po
testate hent q iam dca / et pt
ppetes dico dicebat / postquam
aute sunt electum fateor q non
hent iurisdicom / hent q r tenent
vocatoes iurisdicom ut i p gulari
no ant potestatē sunt electum ut i
simpes / addi y q v pt pmates
¶ it plus de quod dicit q pt ho
sorum nomine ex no sit cedere
no cedere uideo nam pmo lex
z de iure qui et ex forma est
ut dixi plene i d c tenente pure
x posito ip q. ubi dico q illa

perplexitas si ille credat ego credam
de eo sed praesumptio pro se
per eos qui crediderunt ut e. cum
in s. de cler. excom. de cler. obligati
in consimili peringet et orare alium
[illegible] ad [illegible] dicere
scilicet per quos possit [illegible]
plene subterfugiunt et [illegible] et
per [illegible] et [illegible] facto
[illegible] illa verba se et [illegible]
[illegible] contra [illegible] sed [illegible]
tionem / et [illegible]
[illegible] scandalum et [illegible]
[illegible] tenebatur [illegible]
memoria fuerit / et [illegible] quod primo
apposuit [illegible] se et [illegible]
debuit [illegible] complendo [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] ad [illegible] notat in c.
[illegible] de reg. iur. li. vi. in mercu.
notatur in [illegible] in cle. i. de offic.
deleg. non obstante // quia tamen
[illegible] deficerent ex defectu postquam
non [illegible] confessionis [illegible]
[illegible] facultatem [illegible]
expeditionem [illegible] per se
[illegible] licet [illegible]
[illegible] legate [illegible]
[illegible] publica [illegible]
[illegible] officium [illegible] et [illegible]
[illegible] nulla [illegible]
[illegible] et expeditio [illegible]
[illegible] expedit [illegible]
[illegible] et ille [illegible] et ego ¶ [illegible]
quod obiunt [illegible]
[illegible] sed [illegible] dicunt [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible] non est de [illegible]
[illegible] ambiguis [illegible]
de iure canonico disputatis / [illegible]

cum sophisticationibus et arte dialectica [illegible]
[illegible] canonici [illegible] offendicula
[illegible] intrant [illegible]
[illegible] veritatis [illegible]
[illegible] c. quod aliquis [illegible] defendunt
et c. differunt [illegible] / et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
c. quod aliquis [illegible] dicebat
et quod defendit aliquis errores / [illegible]
[illegible] expedit [illegible] principale
dubium quod ut dixi respicit utilitatem
[illegible] pluribus [illegible]
[illegible] et demonstrative
et [illegible] satis clare [illegible]
[illegible] patet ¶

¶ Respondeo ad dictum principale quod
respicit utilitatem [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] dubium [illegible] de [illegible]
per duos [illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible] non
[illegible] non [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] ultimum [illegible]
[illegible] debeat / et [illegible]
[illegible]
[illegible] duos [illegible]
[illegible] / [illegible] restat dubium
[illegible] debeat [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
duobus [illegible]
[illegible] allegat [illegible]
[illegible] non est de [illegible] iudicare
[illegible] si [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] de iudicis

de sophistis

[illegible]

[illegible]
[illegible]

ad [illegible]
[illegible]

et C. si non attemptet iudi. pro tota capit. eum quod citatus sit legittima et fuerit in presentia alio iudice pro dicit effectum l. si pater. C. ne deest defuncti. Adhuc quod plene leges dicunt in c. in pluries adsit de off. delegati li. vi. ¶ Secundo quod consequenter [illegible]

[illegible] quod in de iudicio incipit a [illegible] et not. ff. de in ius voc. citatione ut not. ff. de in ius vo. [illegible] et c. cum sit [illegible] quod iudicium [illegible] dicitur [illegible] citatione [illegible] [illegible] adhuc c. [illegible] ff. de iur. om. iud. [illegible] ¶ In contrarium pro argumento [illegible] et [illegible]

2° quod [illegible] ¶ Et [illegible] ¶ 2° puncto quod [illegible] ¶

¶ [illegible]

[illegible] ¶ [illegible]

[illegible] ¶ [illegible]

Margin notes: [illegible] — In contrarium ar. — nota — 2° puncto

non deberet dari dila[ti]o[n]i mor[atoria] du[m]p[ro]
me[n]ssium ¶ Sz cu[m] d[ic]tum no[n] possit
fa[cer]e nec debeat ult[r]a mense[m] n[is]i p[e]r
i[n] eo[dem] c[apitulo] [illegible] cita[tione] dilatio c[on]ta
ve[n]is exced[er]e [illegible] q[ua]n[do] [illegible] debet
[illegible] et h[oc] est a[illegible] l[ibr]o i.
de glosa [illegible] legend[a] et c[apitulo] ¶ De m[odo]
et s[ummo] p[re]cept[i]s de co[n]cordat[ion]e tu[n]c
et [illegible] i[n] [illegible] et i[n] p[rese]nti c[apitul]o et
[illegible] q[uod] [illegible] c[a]usa[rum] h[abe]nt [illegible]
[illegible] s[u]p[er] [illegible] plur[ibu]s a[rticu]l[is]
ca[illegible] c[ontr]a [illegible] [illegible] p[ro]ut s[ecundu]m
[illegible] et p[ar]tes [illegible]
ut [illegible] i[n] eod[em] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] duos ¶ [illegible] no[n] habe[n]t
[illegible] ip[s]os [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] [illegible] eff[ec]t[us]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de appell[ationibus] c[apitulo] [illegible] de
[illegible] l[ibro] vi[t]o ¶ [illegible] q[uo]d a[b] alique
[illegible] vel [illegible] extra
[illegible] i[n] [illegible] et a[illegible]
[illegible] [illegible] ut d[icit] [illegible]
[illegible] c[apitulo] [illegible] de appell[ationibus]
et [illegible] de elec[tione] l[ibro] vi[t]o [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] illa app[ell]a[ti]o[n]e [illegible]
[illegible] [illegible] judicali appel
[illegible] [illegible] [illegible] sup[er] tota
[illegible] ad diffinitiva[m]
ca[u]sa [illegible] ad [illegible]
[illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] appel
[illegible] [illegible] no[n] illa
[illegible] judicu[m] ¶ [illegible] de [illegible]
ad [illegible] [illegible] de appel[lationibus]
de appel[lationibus] et [illegible] no[n]

i[n] q[ui]b[us] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut debet
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] c[apitulo] i et [illegible]
q[uod] l[ite]s [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sup[er] tota ca[usa] [illegible]
c[um] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ vel [illegible] ad singulos ar[ticul]os — nota
[illegible] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] sup[er] tota ca[usa] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] xviii de — 2a p[ar]s [illegible]
[illegible] ¶ 2o [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible]
ambos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nisi ambob[us] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel alia [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] notan[dum]
q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nisi ambob[us] [illegible] p[er] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] — H[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

est difficile uno perito possit
ipse consultum ... hic ibi de vige
simo ipse opiniones doctorum excel
lentium describas concordias. Item
ipse suum beneficium et generis ... ipso
sibi ... ab eo ... parte ... ius o
... l. si expilatio ... ff. de ...
ad legem aquiliam. Cum quod non possit
sit liquide ... quod sit ipsa ab
... l. duo sunt ... de testa
mento ... uno sit possit constare
de persona clerici ... ex
depositione ... scandalum ...
... debet ipse hic ambo ...
et ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
de ... et ... ipse ...
... [illegible] ...
ipse l. ... ff. de ... multo
fortius ... non ... quod
... xiij q. i. c. si ... ubi ...
Ad ... quod sit ... partes
nulla ... ipse
... et ... constat ...
... titulos ... ipse ...
... et ... ubi
... ambo possent ... pro ...
... quod ... ab ...
... possit facere
... multo fortius
... voluntatem
... l. dotem ff. soluto matrimonio
et l. dotem ff. soluto matrimonio
... quod nulla ...
... ad eorum ... possit
... et ... hic
facere possit. ¶ ... aliud ...

... quod ... ambos ... [illegible] ...
... non ... duos ut ... c. ...
... duo clerici ... possit
... sic ... ex ... [illegible] ...
multitudinem ... parte
... c. ... ubi ...
xxiij. di. ... sine
... illo ...
... tabulis ... in textu ...
... et glo. ...
... // Ex quo
... non ...
... non ... ambo
... ad ...
... de ...
... ut ... omnes
... et ...
... et ...
... ff. de ...
¶ 3a ... constat ... 3°
esse duo ... capitula et ...
... capitula et ... possit
... et hic est
... contemptus ...
... constat ex
... constat hoc
... scandalizare ... est
... // constat ... possit
... et ... ambos
... et ...
... plures ...
plures ... ipse ... ambos
... // constat ...
... possit
... possit
... quod ...
... non ... notabili ...

quod se exhibet i h° gnly (?) ... e h judicii ut judicii q psdeat ambo q̄ juris p̄dat mer respectu alicui citacio in pocesu p̄sdendum ff standalium et ii̇glis appellat i p̄ssentem cum i iqtate et semp judex pocessio exire est nec ine petetie c i de offi° deleg ff q go pcess ext̄ ambos formali et se notoio actu pmanete rixalia tione ȝpt citaoz patruelis pr causa i minere bz dispensacie q aly ȝpt longitz modis ȝpt i minore guerras · q non nesti dispensat / et pedin continuacione que tastatio magis se pe pub ore ostendit manifeste q absq̄ alicui citacōe put ambo p̄ pdim cur / et h° e quia capo bz q ff i minore pedin rebelle plurale se ut ie ut i dispenso inquo appatz duo capitula vertan q̄l me... adm solu defenda agit q cita° inpetrata et ita tenet jo hes rolland mi i quieto c. lra de co hitat clericorum et mulierum i v. cita quatz q̄one po. aliquid ¶ ff a° pt opsat et notorum e h d te hany fuisse contradicta i n... hy citra et cum q contradictionis · ltz de citra et cum q contradictione ltz et cum q contradictione / vt certum centum i spoz duas / et certum e ex tepl... h° stinisse zcie a regibus zcivitatibus in tractu d exhortatoi ad attesta/ hec go sunt p suppositu no bz decis alia citacio n̄ria sicut cita° ad sicm sive i ducede si q certum

e cenonari non debz / ad hoc optie c. item cum de clero / vt si equa ibi nota° in glo sup v° plenam nam z i multis casibus sola scia est no aliue i i n... sufficit ext. l. j de actis empti / et e ipse la pus / cum q certus de igni ... ju° li° vj · q° ph pr suscioem sive vsuracio i quo s... religionis vniversitas ext pus reglis statuta sit et c p... pso... ff de nihl z p... fine / ¶ Certe et dixi sup pnto dubio i sedep misso de cedendo zcom alias tam vetem q sepnato pudne to finatd hz scta cuo judicii i · de z pre cre milita tr° lo capt q wat in c. quovis ones ab ... vj q in et h... bons prudentia j pus descriptum q ... posten sup ne dubia et certa sine quone opatur / ca q° ipso q obstat hoc judicii ut judicia q tale obli gto cum pmaneo exhibetur judicia j. i solo habet hic ex uncuz patrum s tale patrum s cuius plucuit ff de pacto ȝ i excomunicatione que petit · ltz p natione jurits no hz neta ota° ut not j su i ...q̄ i t berne de testi / nupcie post taz lon gam medium et tergiversacoibus adhibetis in non aclando pcess ¶ Excepto et ultro concluder ende et verbis z prmiss palleg q citato note zcie remanet alius ... pcabim z ... c ... estende bel pulla a... plus tande tep of ... sempta ...

titulacione / sunt facti contra sup-
eos oracione sicut nondum possit
de integritate vel utilitate videns
qui ut dicitur ipse et inanem
sint vela quod ipsos ipsos contendunt
tes // ex quo contencione contra dicen-
tes veritate et admirabilem et hic ea
per eos illudebant et deinde populorum
in super beatum stabilem confessione
sunt colloquiis et dissensionibus
se loco clamore et alios videntes
tunc difficultatem et obstinatum certe
nalis replebant turpium dubio
et dampnata se ludibrio inimicorum
et scorpionem exempla exempla sa
lubricitatem / in pluribus conspicientes
inimicum quod clericis quod iura divina
per ecclesiam voluerint. Sed ad
sanguinem suum fundere et pecunias
animam gladio ultore. Ecce dicunt
leges et canones quod sunt leges
auxilium invocat quod committit lege
et quod suspensa de tempore / contra gratis
tum sacerdotum sedicionis et sanctum
sola veritate conspirant precedentium
solet / cum et simul inveniret
populo generaliter scelera venerunt
ex quo exemplo et aliis concludens
sed quod obiectum damnatis stringere
sit et periculis omnibus iniungere
paraverit et pericula sepulta jacet non
et quandam scripturam exacta diligencia
ubi ordo iuris exacta diligencia
observandum ut viderem capitibus non
ita generalibus ordo possit / Sed quia
non reperit non presumpcio et ideo
hic 3º eorum philosophorum dubio

Venio ad 2ᵐ dubium principale quod
est dicta respiciens utilitatem

et reproducimus impossibilibus unionem
et unitatem duo cardinalis presbiteri collegii
// propter quod eorum data sit ad unitatem
debitis quibus alteris certe et communi
nata non esse separatim et propter nec
tantas ab eo fore cardinales tamquam
tam habentes omnibus absolutam vel
dicit et de textu et contra cum ille lex
dicit indistincte vel tamen tales
habuerint fiat l. cum proprietas
ff. de negociis et c. dilectissimi
de negociis et vel primo dum sunt
de iure non patet scilicet absolutam
subvertent ambo separatim tamen
extricant ut retineant car-
dinalis presbiteri / talem cum non particulariter
simul ratione / talia cum non particularibus
si legittime possidebunt
de regulis iuris libro 6º / et maxime
c. j. de regulis iuris libro 6º / et maxime
huius quod mixte cardinales sunt
cum non sunt nec particulares quod sunt
mei se errore domino ut notum
in ecclesia romana dicitur / quod ut
eius tantum per cardinalem nepotem ut
tamen sed quod non potest nec comprobare
non potest vocare l. qui advocati ff. 2
¶ 2º vero post cardinales
collegii alieni ad tempus dispersi
sine capitibus sed tantum et
proprie reperiunt alterum anathema
separatum excommunicatum et suspensum
et per partes et proprios prelatos
congregatum participans // ex ista
in unione videt in cure item
eius vel manifeste et etiam sine
modo dicere non posse tales
vel adulterinos actus excommunicatos
et suspensos recepisse et per quos
eciam actus ilicitos legittimos facit
et tamen mixtim scienter cum illa

de elect. et e. sup abbatia de offic.
deleg. nam salt. ibi debuisse i ter
tere no salutio fi fori qr sestinit
tua et cogitatu abenta gpeint
vnapl i q vij § qui et q̃rnes
et xi q iij canonica / hic autem
alleritis ut ff. docet maiis se dene
deriuerent ar. ibi de sponsali / et i cap.
tum et oi ratione carnes mane
que dicta po alti reg. se dimisit
et deriuit tasim ff. fuerunt bon
consales qd e tpole ut p dixi
na aut respuit q gena que
pugnant l. sibi repugnantia de re.
iud. iuris ¶ 3º di q. am. aliqui
sepmate qd dub. gsa et bucto
obiunt et quo contraxerunt ou ipi
promisere et certe en eos ius fert
et labores ac expressibus dubi
sendit // ioh. tm ptrapasse in
sendt // ioh. tam papas non tene
dime tapulati cu par tene
suia rebus de sh y q vij at
cupido et o sit no ulti e cum
q v. canonica / hoc ei sch la
borantes al. accusat. ac testio
repellunt o psunt a bene
de testib. / fuit de except. cu
certa / de dinoreys c. perficit
de adulterf. c. in adlegavi cu sc.
¶ Iste aut rones qs ego feci
ex pte dnis horribilia dictor
qb. in mea obstantib. contrariu
de iure dicimus // Sº h. pbo q̃pter
mixturam bonorum tractatu cu
no vere carta e cum reum
materia hic no apud vos alte
ut vocis otetrib. cc viij ff.

ex una cauda suos conficient casum
eorum abusus ut in summis allegatis
sup 3ª col. q̃parte gtra ¶ Ex
q st. qp mixta ut bonorum eando
no species sc ut alet valeat poni
expt pecit / in summa fidei ipse
duonis q ista mixtura vile
nec vile pr stabile dicunt c. vile
et ipi ibi no dum de ypot. mix
h. v. / et hr maior pp mixturam
inseparabilem ppt coherentiam q sit
ben. uel no ben. / arg. h. l. in ff.
qualit. ff. de donat. int. vir. et
vxo. et l. i. § i. ff. qd fals tutor.
auctore ubi auctoritas pstita a
fals tutore sit valore valeat fort
q notat i c. i. de iure pat. h. vers.
ij notabilia sc ulti glo. ¶ 2º h.
pbo q̃ppt mixturam duorum diversorum
vel contrarie nam heuan matur
et talm e ubnius dignu bi. lat
dicit deni dignum o quibus tabe
seqt dependet debit q̃d i dubiis
digniori cede et alt. ¶ Iste natura
corpus e utrius qd reperit et illius
duch. a talis ptrapz reliquum
c. i ne sede vacante et l. i. C.
de re mil. act. l. v. et l. ij C. qua
dena et l. ij de legat. et ibi p
deleg. et l. ij de legat. et ibi p
ber / dicit et alibi bon. ptrapat
simulata altius et ipse fit cor psona
altius qd no hz corpus suu sed potz
in bono q hz priuilegium corpus psona
cau. xxxij q i / di qd bonorum et
corpus sua contracta albus tibi
aduleos xxx q iij c i ¶ Iste no pt
speculari clayen de re. spiritualium

Cor. 7 no bi. eand
mixtu. vile no sp
cont. dhalin

2º qr. hc

ht

ht

Si clericus et laycus sunt in concordia et in preiudicio dubitatur // Ad positionem
cum sit dubium utrum ipse sit ille
sit verum et certum sit inter eos nunc
alterius verus, quia ipse ipse
unio tollet sit talibus fit unio
duorum simul consultum quod dubitatur
certum colunt ut quod alio competit
prius agendum. nam postquam certum est
per resumptionem in extra competitit
ambos quando vel in fine
eligere // de libere agere et
gallus sit in et ille casu
de libere et postea dictum est
sequitur bello sit dictum
quod sequitur probatur sit con
qui non ambos judicat de loco
dicti quo debitum probatur
et tunc omnibus // de exceptione tutor
per tunc omnibus
et in illos de per postquam nam
et alibi ipse dubium sit vel puniet
admittit quod alias prohibet et non
et unius de postea plura
quod autem quod legitur // Tertio
3° consilio. aliud hoc quod alio pertinet tamen
de re dubia alio de recta loqui
eligimus in postea et de con
de eodem ff. que sunt pure
appellatione restitui // de postea
quod non vero causa nec possent
recipi nec admitti adhuc autem
recipi postquam dubium quod sit vero
in postea videtur posse ad
vel collationem videtur posse
mitti tamen sunt in possessione
cardinalium vide de de dubiis
tamen coloratio non ipsa in per
sonam tuendum in libere per
dubie et in consultationibus de pure
patiuntur // Item ordinatio de perpe
tuatione recipit exceptio in
habebatur ipse tunc ut excitatio
et de alia sollempnitas // sed ne tunc
de clero et licet de unitate in
// quod ultra magis in re unione
et maior certitudo procedendo post
super ipsa // quod tunc per de se ipse
fide licet in uno et in pagina
nam machabei quod valet tamen sit et
publice dimicant se in romanis
per se permittit // machabei vero
et invicem se permittit // machabei primo
et tunc romani colunt pagani nam
et tunc romani colunt tollenam per eum
vero ut pace cum tollerandum per eum
quod iam tamen et de quibus per malos
fuit videtur sunt per eum quod vero
nondum // // resumendo cum fides in
tempus quod propter tamen ubi ipsa in
aliter unum tamen vero possit
per aliis admitti adversario
in presentibus et in presbiteris de
hoc et hoc ut // Item habet hoc quod
ordinatio quando et super causa ipsa
dictum post assumptionem tamen
ut hoc per morem ubi consi
deratione per uno in ordinatione
uniter nam in ordinatione
hoc et jure omnibus post assumere
vel per se quod unum nam veritas
sed per sequi cum dampnum vel
per et ignorante cum tamen vel
admittendo de incertis valet
vel quodlibet compellit et postea
pubertate primo causa
celebrat consultationem in ipse sive
et pro collegio sit quare ac
ordinatione quod cum per collegium
quo et ipso sequitur inter tamen
clericos tamen sunt tamen per
tantum // ex quo ubi quod ad
sententia veterum et uniter
virtutum collegium duo sit per se
nam per quam in inspectione
sunt et alibi per coactione

ſtiſſime bnionis dicte duo eccl[ie]
n[on] l[ice]t p[er] se no[n] potuiſſ[en]t ſine alia
cā q[ue] ex dict[is] ostenderet q[ue]ſſi[one]
etc. ¶ Ter[ti]o q[uod] vnde dicte [ecc]l[esi]e a[d]
ſinem bnionis ſunt q[ue] ſi [con]tra
i dicta mixtura a p[ri]n[cipi]o [con]ſenſiſſe et
ex p[ar]te cognitiſſe [et] p[er] bullas dicti
p[a]pe [et]c. eius l[itte]ras bullatas dictam
cardinalem q[ui] appellauit et a ad te
bullas expedicione et h[uius]mo[d]i
fuit p[er] dictam i cardinalem b[e]n[e] o[m]nes in
habilitate dep[re]ſſis ip[s]os ¶ Cardinalem
ſi q[ui]a cet ab[so]lute [et] ſup[er] ea p[er]
q[uem] diſpenſatio e[st] poſt[ea] appellauit
mixtura q[uam] b[e]n[e] voluiſſe re
mo[n]e ob[s]tacula p[er] q[uod] potuiſſ[en]t
talis bnio fieri ar. l. aliud ff.
de acq[ui]r[en]d[a] hered[itate] // Et l. quidam
q[ue] ſolebat de re iud[icata] // iſta i bnio
et mixtura b[e]n[e] corp[us] abeo facta
poſt[ea] [con]petit ſ[ed] autem ar. l. i.
C. de bonis ſuis [con]cede / Et lig. i.
ubi b[e]n[e] dicunt reſum adhuc ow[?]
et mixtura poſt ceſſ[ion]em eius tn
// et et in ceſſ[ion]em poſt[ea] ſtat p[er]
ambos n[on] h[oc] dico [com]pleta
maxime poſt [con]tractu[m] eius ſtatus
ſtatutis p[er] eoſ ut dicitur e ſup[r]a
bn ne abſurde h[uius]mo[d]i probabile dici poſ
ſet q[uod] poſt dictam mixturam de iure
potuiſſ[en]t adelcone p[ar]te abs[que]
alia [con]uocatione [con]ſilii ip[s]e dictam
cardinalem et p[er] iſtam vos tollitur
¶ Q[ua]rta r[ati]o ſup[er] [con]tra talis eccl[esi]e
dicta to p[er] ea q[ue] dixi ſup[ra] i[n] ij[a] r[ati]o[n]e
ſta p[ro] iſta p[ar]te fuit q[uia] bnde e
tale [con]ſtitu[ti]o p[ro]ut [con]muni [com]u[n]iter
colleg[ium] ſit[?] n[on] q[uod] poſſ[et] p[ro]ſeq[ui]

ouilem dictum bnilem dicti nec per
iſtos cardinales potuerunt ſtrare
ſtatuta [et] alios adh[uc] [con]tra cohere
bant potuit ſ[ed] [con]tra collum abore
et mixtam bnire q[uod] h[uius]mo[d]i eccl[esi]a[m] bnilem
q[ue] ymo mata [con]munes ſtatutis
obtinenda // no[n] ob. ſuma to ſtat
ſup[er] i [con]tra mixtum ſine [con]ſtaret
q[uod] ſunt nos bene ſine ſit dubium
q[uod] ſit ille dicta bnio [et] mixtura e bn
q[uod] ſit dicta ſ[ed] [com]petit ij[a] r[ati]o[n]e [et] iij[a]
r[ati]o[n]e p[er] ea q[ue] d[ic]ta // Non ob. q[uod] ſunt q[ue]
p[er] iſta p[ar]te // non ob. q[uod] ſunt q[uod]
q[uod] ſubd[it] no[n] ſunt ſi ſi bnire ut te
nerent ſpaciu[m] tam[en] cardinal
ut tenerent ¶ Cardinalem q[ui]a
ſp[irit]ualis regere ſine ſcola et nulla
[con]forme poſſet i duos dimidi p[er] ip[s]os
dici ſup[er] ¶ Cardinales [et] alia
bn ſtatu[tum] [et] dignitas reſtaurant iure
ſi n bn bnio / d[e] iure [et] ro[mana] alia
[con]petit p[ro] recipi quoue ſup[er]ior
et p[er] eam dicta bnilem t[r]actare et
¶ ſtant q[uod] nos ponere
dicta // ſunt q[uod] nos in moto
m c. de ala[?] dep[re]hend[it] bude[?]
no[n] [con]ſtat dici q[uod] ſt[a]c[iu]m
[con]tra [con]ſtatu[tum] potiſſ[im]e poſſent
diſpenſare [et] ſtatuta p[ro]p[ter] vota per
duos [con]grega[tos] et bnire ad eam
dictam eam poſſent eam ſtat
dicti exp[re]ſſe poſſe de ar. c.
niſi erit d[e]p[re]hend[it] // ex h[oc] q[uod]
no[ta]t i[n] c. q[uod] no[n] dubie bi[?] iſta
dicta de ſpatio ad aliae dignitas
ut ibi d[icitu]r gl[os]a in ſpacio ter
iuris et vid[er]e artic[ul]us bnis ſtatu[m]
etiam [et] c. ſi / vij / ibi diffe
nitur h[uius]mo[d]i dicti tempore / duo
capitula [con]munes ponu[n]t tn
dictu[m] e in vocalis acephae

speciales [illegible] [illegible] poli

xpm dni sacrificatum // Ubi corpus quod eciam
Romanum recepta non ab apostolis sed
ab ipso domino salvatore nostro primatum
obtinuit // Illa ubi beatus petrus
cum [illegible] oves suas alere curare dicente
se [illegible] ancte deo disponente
[illegible] [illegible] [illegible] / Ecce quo
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
regulari prime poli altus vero
[illegible] // non [illegible] ¶ [illegible] quod
[illegible] [illegible] habent eodem modo
[illegible] tollerandum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] en [illegible] duo [illegible]
de [illegible] appareret [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tenuerunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
iuramenti et voti astringe ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tum quod ita [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] tum [illegible]
ita [illegible] ita se velle agere
per totum orbem suis [illegible] publica
[illegible] / non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] nec de
[illegible] [illegible] et [illegible] suis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / et
[illegible] [illegible] [illegible] iuramenti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et negligent [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] certo loco
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] claustra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et c. // [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] collegium [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] et [illegible] se iudicio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de efficacia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel publice disputatione [illegible]
[illegible] nullo [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exhibito [illegible] [illegible]
ad talia se extendunt / nec ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] temporibus [illegible] [illegible]
multa et [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] orthodoxa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
observancia religionis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] atque
[illegible] [illegible] post tot [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

tractandum reliquit / Et ergo cum
post electionem nostram aliqui dispu-
tat ulterius mediatum quod intima-
verit predicto religioso ipse Sinodi
se iudicialiter nec quod disputata sit
resolvere et disputare contendit
[illegible] contra fidem re-
norum [illegible] Constat enim hereticam ipsius
[illegible] sententiam que inter alia dampnata
[illegible] hodie publice dispu-
tare contendit // Ex hac [illegible]
tantum atque [illegible]
collegit [illegible]
[illegible]
ulterius et disputationibus [illegible]
[illegible] retractationibus [illegible]
[illegible] observanda [illegible]
[illegible] ecclesia [illegible]
[illegible] quod non sit [illegible]
[illegible] xv [illegible] et
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
disputare [illegible]
[illegible] appel-
[illegible] adhe-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] negare

Responsio facta dictis allegacionibus et
propositionibus per prefatum dominum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

dictamque disputationem per reverendum
in Christo patrem et dominum dominum Balthasarem
Cossa sancte Romane ecclesie cardinalem
[illegible] apostolice sedis le-
gatum et civitatem gubernante Bo-
nonie pro sancta Romana eccle-
sia [illegible] gesta
[illegible] mediante [illegible] in hoc
sanctissime unionis negocio non pepercit
et expensis [illegible]
quibus exposuit se et sua pro eadem
sanctissima unione [illegible]
[illegible] et laudes
[illegible] et honore Anno domini
Millesimo cccc ix die [illegible] mensis [illegible]

Hec sunt dubia in Concilio
Pisano proposita per oratores domini
Ruperti regis Romanorum

Reverendissimi patres et domini
excellentissimi principes et domini
domini Ruperti Romanorum regis
semper augusti oratores exponunt
coram D. P. V. [illegible]
[illegible] habuit
et habet [illegible]
statum ac perfectissimam unionem
sancte matris ecclesie et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] posset
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] domino concedente

Et ita ubi et singulis constitutione
hanc (?) et possibiliter eum dixe. Et
quando duorum in possessione existentium
maturius et frequentius delibe
ratione probabilius diligenter ponderata
libertas et pensatis [illegible] ma
nifeste unde non poterat esse ex
causa dicta per dominum dominum C. in dubium (?)
ex causa vel ex [illegible]
p. v. [illegible] in loco possessio
renda parte exaltata possessione
hinc inde [illegible] integra et [illegible]
[illegible] extulisse [illegible]
tunc que [illegible] et pro
cessibus utrimque habitis collata
et atque [illegible] colligi pos
sunt [illegible]

In fine quaeritur an subtracta
sit obedientia duo notantur: primo
quod [illegible] videtur quod xi die
[illegible] subtracta
[illegible] prima
die julii [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] die xi mensis maii [illegible]
[illegible]
nobis fuit obedientiam [illegible]
juris exigentiam abstraxit
et [illegible] Dubium
manifestum seu difficultatis ap
[illegible] ad opportunum
[illegible]
[illegible]
[illegible] subtracta
[illegible] xii die maii in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ad [illegible] ut [illegible]
ad [illegible] dispositum [illegible]
modo aliquo [illegible] Item talem
[illegible] obedientiam et reverentiam
debitas exhibere [illegible]
tenor appellatione [illegible]
die xiii [illegible] mensis maii et [illegible]
[illegible]
[illegible] C. v. [illegible] cum
[illegible] reverentia [illegible]
[illegible] appellando [illegible]
[illegible]
[illegible] obedientia
[illegible] et reverentia et ipsa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et ipsa [illegible] 14
[illegible] // Notatur etiam
[illegible]
[illegible]
[illegible] C. [illegible]
[illegible]

Item quod [illegible]
[illegible] prima die julii [illegible]
[illegible] fuit obedientiam [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Quaestio [illegible]
dubium quod [illegible]
fuit [illegible]
in [illegible]
xii die mensis maii [illegible]
[illegible] hora xxiii [illegible]
[illegible] xxiii hora [illegible]
[illegible] nocte [illegible]
[illegible] et
[illegible] et [illegible]

et i tam brevi tpe. Itm ipi duin glo
iudicis resistunt ut monuerit et
me gfilii diu un Reg' Reg' zali
or phopu et platorz obedire me recte
pont/ez certe diu de collegio p't ad
verse no' fecerunt q' tu semel sub ta
hent obediam. B. ipm de gplo Reg'
hent obediam. B. ipm de gplo Reg'
francie et alior pnopu intitutz et
digest de libacoibz phabitz p' respe
bant et monebat.

Itm cu dca diu ipsius lrs sb data pma
Julii super i dictis dixit h' ubi recipu
et mone) qtz abrupe. B. obedia peti
et mo despxit et recedit ut ci a
et ido depositz et recedit ut ci a
amere aplice de quib) ut mimt
pnioz fcu dictz bup' gfo alustin)
indicatz dubiu surgit quo pnisordie
de qua rustica h' respor facere po
tuerunt.

Itm qrit bel dubitu niqd dnd. B. ldhur
sit ppa et ptah tenend) i obedia ma
q' si pe que sbi no e obediendo sp lrot
et hoc est et ipe no ligat sue sue sibi
p intgrite / q' si no pit qz qua tu
et quo desperit esse ppa ex no du desse
n et abeat ab ea no du gpenalz vet
apme qui depoiz sit adz pro pnite
de dme hes uel alio notorie scandalisa
te gdict) sit uel gfess) ymo ipe expse
negat q sbi ab aliqbz obiant et impi
gnatur.

Itm dubiu e et ip sit obedia sbtheda
ad faciendu bonu tu no sit facien
da mala ut eveniant bona

Itm utz obedia fuit sbtheda ante
pnam latam an cause pt' q' sen
tencia gqunam

Itm unpnd tenem' liue sacre ante
aliorum cum pro dapno pace

tunc nichil p' est hoi tes una
bile ymo detestabile cet se dep
nare ut aliy ndimant ccpe
donum ut aly ingrediant se diui
de ut aly briant et se ipe facere
ut aly salutz optatz gpendium
gsequatur

Itm qua tenendu e de hac ppa
q' sit uel salti fuit de obedia
petune dudet dicere uel asserere
q' de obediencia quod fuit sui pnmiz
sancte et ciune qr i nouerunt
h' i ca pnic remansit tolle
dictz scilicz gtinuauerit ut ap
ctz verz de gtro no du se in
formabit ut adj tim i dicta
h' dubia i dicta respont sub
tencioz obedire p aliqs sit et
alys pnapuz p ex pisuz

Pcid: surgit dubia dca i dicacs
galy et gbocacie p dnm. B. et
ct p. ys duob) ys stab x p uul
gtabo

Et quid gtalen dm ppe. B. fuit
in dicta pntit i bullis suis unu
fe sic h' et m' monds pnlis et q
bona ppe. p. fuit i dicta die x
xuiy mes pnlis ut pz ex lrs
copeam duor) gli i dicabant
pntu gbocacioz ipi pus. surgit
dubia h' e dca diu scripserunt
i missio Reg' lrs sub data libm
iuy xxuy pnlis gtinentes h' uba
delibavi) aut gbocare galium
gnale ex Jep ptes ad que nit
in ppst i dicas de limitaco lo
cu lbu cpta dicta gtyu' h' u q
hi debent et ad eorum ppt
pnu mittem) ibrem admones
tates i brum) // pn alys lrs videt

videtur verum quod confirmatio de xxiii
julii non dicitur fuisse determinatum
quia quarta die xxiiii mensis junii in
uno tempore parte [illegible] per menses
an illum locum potuerant in dicta
confirmatione sedentium. Contra est
tempus [illegible] maiorum dicentium quod per
totum mensem augusti proxime
preterita dictum non dicitur fuit cer-
ta de loco [illegible]

¶ Item sic die xxiiii junii confirmationem
suam intraverunt [illegible] non
venientes [illegible] de mense
octobris postea publicaverunt per quendam
nuntium quod fuit [illegible] cardinales
duas [illegible] sub data prima die
septembris

¶ Item C. qui postea [illegible] sum
post [illegible] dixit [illegible] alamanie
[illegible] per duos
menses [illegible] publi-
cavit quod [illegible]

¶ Item in hac [illegible] duorum confirmatione
in [illegible] cum
quod [illegible] per duos
[illegible] collegio [illegible]
[illegible] capelle [illegible]
[illegible] ubi / [illegible]
[illegible] presbiteri et diaconi
[illegible] romane ecclesie cardinales
[illegible]
[illegible] collegio
[illegible] in [illegible] et duorum in
[illegible] cardinalium [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et post [illegible]
[illegible]

¶ [illegible] magno

[illegible] quod ambo collegia confirma-
verunt vel confirmatione [illegible] ante
[illegible] est
[illegible] junii [illegible]
[illegible] vel [illegible] dies post
dictam confirmationem

¶ Item in [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] / et
[illegible] quod sic [illegible]
[illegible] quo [illegible]
in dubium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] et plena [illegible]
[illegible]

¶ Item [illegible] quod non
[illegible] cardinalium
quod [illegible] quod [illegible] non ha-
bent [illegible] cum
[illegible]
[illegible]
[illegible] totum [illegible]
[illegible] dicere. Contra
in [illegible]
post [illegible] romane [illegible]
[illegible] / [illegible] / post [illegible]
[illegible] totaliter
[illegible]
[illegible]
[illegible] collegio [illegible]
[illegible] / cardinale [illegible]
[illegible]
post [illegible]
[illegible]
[illegible] die
[illegible] / in [illegible]
[illegible] / [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible]

cum de pro(pri)o statu dubitaverit que enim
elegerint et ut clerici totum obedie(nti)e
privilegiarunt

¶ Item dubium est utrum dominus qui obedientiam
suam (?) loco p(ro)prio teneat separate et
non deceret an possit iudicari dubium
aut pergit ex hoc quia minor pars prelatorum
corporis capitulum est dispte sibi adver-
sa que pretextum semper reputavit
sibi ... reputavit separatim ... aut fere
omnes se subtraxerint domino b. obedientiam
... et fecerint se parte quam
et ... manifeste
... non ...
quod ... adversum sibi ...
tres iudices vel ... ut ...
quod quod advocatus talem ... teat

¶ Item ... vel ... cum ...
... iudicare sibi dubium
... dominum ...
... die ... sed ...
die sancti Iohannis baptiste ...
... festum ...
... in talibus ... habent
... ...

¶ Item dubium est an ... possit
fieri ab illo vel ab illis qui nullam habet
... auctoritatem super ...
... super ... sine ...
non sit ... vel ... aliquam
auctoritatem super ipsum vel ...
delegatam

¶ Item videtur quod ... ad ... facta
per ... non ...
... talem ... quod ...
... et ...
... ...
... post ... in
... plures ...

... et ipse est ...
et duas de collegio alterius partis in
... comparationem ...
... locum ...
... et ... esse
... voluit ... legem
... non possit dubi-
tare alie ... ... unione
esse ...

¶ Item si ... ... venit
... et vellet ... cum
... quod ... mane vellet
possit ... quod ...
... possessione quod possit dicere ego
... hec ...
... non ... ut ...
... et ... venit
... et ... et
... quod ... dominum ... parte ...
... subtraxerint obedientiam domino
... Item si ... non venit ... noll-
et ... ad ... non obliget
... ... pt ex
... ...

¶ Item ... obediendi ... esse
nimis ... quod ... obedire
... partes quod ... partes ...
... quod modo humano non posset per
... ... adhuc ...
... debere ... venit non possit
... et ... facta
... non ... // ...
... dubia
...

¶ Quando dubitatur an duorum ...
collegium ... alterius ... unionem
... collegiorum ...
... ...
et ... ... absolute
... absolute ...

fiunt restitue in Card[inales] orate
bus istud fieret et Card[inales] pla
alia multa possent in dicta bulla
contentis contra sic premissa

Regem misit dux regni Romani

Item venerandi patres vos quod non ab-
surdissimus et pluribus aliis serenissimus
princeps et dux meus d[ominus] imperatoris Rex
Rex / acerbissimo cordis dolore tactus
[illegible] tempore et nobis vellet parit
[illegible] quod istud miserabile [illegible]
[illegible] quod istud [illegible] anfert
dum et detestandum [illegible]
[illegible] & certa sibi [illegible] fiet [illegible]
[illegible] et [illegible] fidelium [illegible]
[illegible] / et [illegible] et [illegible]
[illegible] ut permittit hoc [illegible]
[illegible] fieri maiorum principum
[illegible] et [illegible] consilio [illegible]
[illegible] et [illegible] ambassiatoribus quos dominus
noster [illegible] ad [illegible]
G et [illegible] p. v ad [illegible]
certo tempore [illegible] in uno loco
certo [illegible] / in quo [illegible] . G.
certo [illegible] loco et [illegible]
fieret [illegible] rege [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] at [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] quod sine
[illegible] . G. in [illegible] et loco [illegible]
[illegible] facit sine non
[illegible] et debitum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quod dux G. nol
[illegible]
[illegible] debitum [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tempore et nobis / et [illegible]

nota

[illegible] serenissimi regis supplica[illegible]
petim[us] et [illegible] exhortando [illegible]
[illegible] et [illegible] at singulos prelatos ac
[illegible] ista [illegible]
[illegible] Jhesu Christi et [illegible]
[illegible] virginis Marie et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] plena
[illegible] magnam
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] animas [illegible]
[illegible]
[illegible] monasteriorum et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] conmodi [illegible]
[illegible]

Ego magister Conradus de [illegible]
theologie professor [illegible] die xiij
[illegible] anno domini m° cccc xv [illegible]
[illegible] dicta bulla [illegible]
[illegible]

Hic [illegible] dominum Anthonium de
[illegible] et [illegible]
[illegible] doctoris [illegible]
[illegible] et [illegible]

Reverendi [illegible] patribus et domini domini
[illegible] atque [illegible] Cardinalibus
[illegible] Romane [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] Christi [illegible]
[illegible] et [illegible] altissimo
[illegible]
[illegible] habere

Item magnam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] autem [illegible]

precium sperate auxilium consumat / et omnibus ac quietis pacis et unitatis zelatoribus qui separabit nos an angustia an pressura an nuditas an periculum an gladius // Tribulationes presentis esse magnas sed experienciam pertalibus ad receptacionem seculi hic Christi est / Et dixi tanta compugnatores / Et pugnatores non habere presumpsi sed apostoli esse typum gerens sed et Christi / an discipulis presentis magnum / generose a primeve perhibet labor et iuncturi / et nichilominus inconsulte preferat et tua communi fidelibus in veritate respexit ut ac fidelium probitate sustineret / hic zelo dei actum ipso non generales qui vias sunt semper que Jhesu Christi in fine consumens opertum // Sub hac re hominibus opus in se et agressis prim ymo nichil quod efficaciter habeo animi vel angustie esse in nomine suo non amoris suspecta offero quod possum ardentis animi affectu ad pacem ipsius Christi et bonam fidem voluntate ac munimentum bene hic ex tali ardore datis agilem sanctam talem adversus duplicis libelli huius ad repellendum compilatoris libelli huius et pacem et ecclesie laborem mortis ut pace et dei re hac quam puto defendendam nisi tractandum et caritate totum quod dixero subiciens correctioni vestre et determinationi generalis concilii et eorum quos semper tenuit revocare presumpsi in auctoritate sunt prelatum aut superiorem

Rubrice libelli sequuntur

Brevis summa narracio gestorum tam per cetera de scismate quam per duos cardinales utriusque collegii in collegio scismatis // Cap^m p^m

Qualiter duo cardinales utriusque collegii protestantur obedire generali concilio videlicet utriusque obedientie ita quod illo congregato possent dicta concilia ad prosequendum que intendunt cap^m p^m

Qualiter sancta hic scismate et in rebellio et voluntate et permanentes utriusque deputati contendunt ad pacem unionis ecclesie quo subiciuntur generali et in vera caritate concilio procedunt 2^m

Quomodo licet debet eligenda virgo et indebite separatos et contrarie aut contradicentes separatos alter non utriusque in altero separatis quod venit presente quod venit 3^m

Quod aliqui contendunt excusare generali de talibus vocatis ad concilium vel alter et quod valeat illud sit satisfactione 4^m

Quod contingit concilium in totum non obligari per mandatum partem quod agendum per duos cardinales 5^m

Apposito quod congregent et respondent ambo quod duo cardinales habilitati possunt et possunt ambo sunt eligere cum altero nomine non sit collegium 6^m

Quomodo agendum sit eorum cum capite et de membris cardinalibus et tribus et in Christo cardinalibus de capitibus et generalibus et de singularibus mendicantium et aliorum religionum 7^m

Quomodo de dispensacionibus matrimoniis et in beneficiis et ordinacionibus et aliis et in censuris et in nocte alterius non gestis parte [illegible] valeat vel revocare deseruit 8^m

Quomodo debebit hic ordines et electi in uno pontificem sit non deleget qui eorum sit ipsa 9^m

Post obitum Gregorii xi anno domini m° ccc lxxviii° octavo fuerunt duo a pontificatu suo missi absque cardinalibus 10^m

assumpti // Primo quidem Urbanus barum
archiepiscopus qui per pressionem romani populi
prevenit a cardinalibus electus tunc
[illegible] // 2a pars collatio cardinalium
libere [illegible] sibi fecerunt
reddebant electum esse [illegible] per Ro
bertum et [illegible] Urbanus
sexto // [illegible] clemens in [illegible]
clemente de ytalia omnes [illegible]
cardinales avinionem accesserunt
cui adhesit [illegible] francie
et certe partes [illegible] // Urbano autem
adhesit boemie et tota almania
et anglia [illegible]
[illegible] // omnes autem cardinales
[illegible] clementi [illegible]
[illegible] duobus [illegible] hodie
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] isto fuit post mor
[illegible] // [illegible]
tum urbani [illegible] parte [illegible]
[illegible] assumptus
fuit bonifacius ix° et post eum [illegible]
[illegible] ho
[illegible] post mortem cle
[illegible] // [illegible]
[illegible]
[illegible] adherendo / alii
post [illegible]
alii [illegible]
[illegible] / et [illegible]
// [illegible]
[illegible] petri // [illegible] magna parte
[illegible]
bus et [illegible] civita
tum [illegible] fuit

presertim in ytalia et [illegible]
ambrosianam [illegible]
[illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] magne
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] omnes [illegible]
[illegible]
[illegible] habe
bant / [illegible] / [illegible] / [illegible] honor
et mores cum honestas / [illegible] pace
[illegible] / [illegible] populis
[illegible]
[illegible] // [illegible]
[illegible]
[illegible]
// talis [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] mortuo clemente [illegible]
[illegible] // [illegible]
fuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] // in [illegible]
[illegible] cardinales [illegible]
[illegible] ad tollendum
[illegible]
[illegible] in forma [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible]

¶ Forma iuramenti dominorum [illegible]
cardinalium

Nos omnes et singuli sacre romane
ecclesie cardinales [illegible]
[illegible] missa [illegible]
[illegible]
[illegible]

vnius predictorum premittitur et plurium aliorum
dicti cardinales asserunt per nos tantum quod
absque fraude et dolo et machinacione
qualicumque ad vnionem ecclesie et scismatis
componendi [illegible] pro [illegible] dolori in com
munem [illegible] quibuscumque in nos est labo
rabimus fideliter et diligenter et pro nos
quantum ad nos pertinet seu pertinebit
quilibet nostrum per se [illegible] et generis dicta
nobis persona mea et [illegible] dicta
ac beatis ihesu christi domino meo sancto
qui est pro tempore [illegible] consilium
pandere directe vel indirecte publice
vel occulte et ista omnia et singula
et alia et ulterius premissa [illegible]
[illegible] ad vnitatem ecclesie et [illegible]
[illegible] eius et [illegible]
et [illegible] seu [illegible]
cione [illegible] possessionem quilibet nostrum
[illegible] fuit assumptus ad papatum et
usque ad accessionem [illegible] per ipsum
[illegible] dictus dominus [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] pro bono ecclesie et [illegible]
[illegible] Et ego [illegible]
episcopus penestrinus presbiter [illegible]
et [illegible] / Idem
dominus nicolaus episcopus albanensis / Idem
dominus [illegible] et sancti [illegible] presbiter
[illegible] et [illegible] dominus [illegible] et
cardinalis / Idem dominus [illegible] et
[illegible] presbiter cardinalis / Idem
sancte potentiane presbiter et sancti [illegible]
dominus [illegible] et sancti [illegible]
presbiter cardinalis / Idem dominus petrus
[illegible] presbiter cardinalis / Idem
et sancti [illegible] presbiter cardinalis / Idem
dominus [illegible] presbiter et sancti laurentii
cardinalis / Idem Iohannes et sancti Iohannis et

pauli presbiter cardinalis / Idem petrus tituli sancti
petri ad vincula presbiter cardinalis / Idem
[illegible] tituli sancte [illegible] presbiter cardinalis
/ Idem guillelmus tituli sancti georgii ad velum
aureum diaconus cardinalis
qui [illegible] fuit [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] cardinalis [illegible] fuit
domini [illegible] assessoris [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] iuramenti [illegible]
et [illegible] dominus [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
et [illegible] adhesionem [illegible]
ambasiatores [illegible] regis francie
[illegible] assessoris [illegible]
alias [illegible]
[illegible] fuit [illegible]

Item forma iuramenti domini gregorii
et cardinalium

In nomine sancte et individue trinitatis anno
a nativitate domini ihesu christi m° cccc° vi° — iuramentum gregorii et cardinalium
indictione [illegible] die mercurii [illegible] mensis
novembris in die sancti clementis [illegible]
[illegible] post obitum felicis recordacionis
domini innocentii pape vij congregati
reverendissimi cardinales
[illegible] potestatem [illegible]
[illegible] videlicet [illegible] dominus
[illegible] florentinus henricus [illegible]
[illegible] neapolitanus anthonius [illegible]
[illegible] Angelus et
sancte potentiane [illegible]
[illegible] et sancti [illegible]
et sancti marci constantinopolitanus [illegible]
et sancti martini in montibus de
[illegible] Iohannes et sancte [illegible]

Ramundi et Anthonii et sancti p
ſidis eudoxiani presbiteri Raynal
di et sancti viti in macello de bra
chariis / Landulfi et sancti nico
lai in carcere tulliano Baronum et
do sancti georgii ad velum aureum
de columpna / petri sancti angeli
et [illegible] sancte romane ecclesie diaconorum
[illegible] intimati [illegible]
cum sancte Romane ecclesie cardinalium
In capella que fuit palacii
apostolici Rome apud sanctum petrum
[illegible] quod [illegible]
[illegible] elegerunt et est deputa
nerunt [illegible] mei [illegible]
de [illegible] et alios notarios et te
stes [illegible] constituentes [illegible]
sum [illegible] detinen
tes [illegible] et quamvis fidelium molestias
[illegible] conquerentes
[illegible] remedio [illegible]
[illegible] clementia [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod tantum [illegible]
[illegible] fideles [illegible]
[illegible] et durat [illegible]
[illegible]
[illegible]
per eos [illegible] aliquis [illegible]
[illegible] remedia [illegible]
[illegible] eos [illegible]
[illegible] quod [illegible]
et plena [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] temporis [illegible]
[illegible] elegerunt et
[illegible]
[illegible] posset esse [illegible]
[illegible] Romani pontificis
[illegible] pesata

[illegible] et [illegible]
et [illegible] mane [illegible]
[illegible] venient [illegible]
[illegible] et [illegible] apostolis pe
tro et paulo [illegible]
[illegible]
obligando [illegible]
[illegible] eos [illegible]
[illegible] civitatis [illegible]
[illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] modo [illegible]
[illegible]
collegium [illegible] et [illegible]
[illegible] collegio et [illegible]
[illegible] Romani pontificis
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] collegium
[illegible]
per eos [illegible]
obligaverunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] collegio [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] de collegio
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]

de compluribus personis duorum sacri collegii
[illegible] videbitur et per eos ambaxiatoribus
in effectu continet in compluribus corpore duo
[illegible] de electis [illegible] eligendi [illegible]
parte eius quod parte debet plenariam
de loco conveniendo habili et decenti
(et etiam promittet prout et promittunt quod pen
dente tractatu unionis huiusmodi [illegible]
et [illegible] ex utraque parte non debet nec
faciet aliquem cardinalem nisi [illegible]
casu quo [illegible] unum sui sacri collegii cu
[illegible] preterquam collegii cardinalium per
decessum nisi ex defectu [illegible] adverse
partis quod [illegible] parte [illegible] ista a
in [illegible] decessum trium mensium computando
[illegible] presentia [illegible]
liceat cardinales eligere [illegible] put
[illegible] Rome videbitur [illegible]
[illegible] creando cardinales nisi
[illegible] in forma [illegible]
bet [illegible] et [illegible] collegio sup
[illegible] et [illegible] fuerint / [illegible] quod
[illegible] premissa [illegible] tractanda
[illegible] et sine debito ter
minabit michel [illegible]
[illegible] vel quolibet optime [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
et [illegible] publicationem [illegible] et singula con
[illegible] et
[illegible] premissorum faciet [illegible]
[illegible] dicti domini de collegio
[illegible] et [illegible] super [illegible]
[illegible] manu propria [illegible]
de cardinalibus [illegible] et [illegible]
[illegible] et premissorum faciet
[illegible] dicti domini de col
legio in presentia [illegible] publicato [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible]

[illegible] et [illegible] tempore celebrabit
// [illegible] domini cardinales [illegible] — [illegible] (margin)
[illegible] premissent
[illegible]
[illegible] collegialiter in [illegible]
[illegible] de clarie [illegible]
[illegible] premissorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] tenet [illegible]
[illegible]
[illegible]
michel [illegible]
[illegible]
et singula premissa [illegible]
[illegible] attendere observare
[illegible] et [illegible] complere
[illegible] fide [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] complere [illegible]
quod [illegible] premissorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] acceptabit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
de collegio [illegible]
[illegible] manu propria [illegible]
[illegible]
[illegible] de collegio [illegible]
[illegible]

datum in capella [illegible]

Subscriptio duorum cardinalium

Ego Angelus [illegible] cardinalis Florentinus [illegible] ut premittitur [illegible] et [illegible] premissis [illegible] subscripsi [illegible] se subscripserunt [illegible] cardinalis Constantinopolitanus qui postea fuit electus

Reiteratio promissionis domini Gregorii post electionem

Anno predicto die xxx mensis predicti electus fuit dictus Angelus tituli sancti Marci presbiter cardinalis Constantinopolitanus dictus Gregorius papa xii et eadem die statim post electionem [illegible] promissionem et premissum [illegible] fecit [illegible] [illegible] duorum cardinalium [illegible] notariorum et se subscripsit [illegible] [illegible] [illegible] cardinales habuit [illegible]

Subscriptio domini Gregorii post electionem

Ego Gregorius xii hoc ultimo nomine [illegible] [illegible] assumptus [illegible] [illegible] sicut premittitur [illegible] [illegible] premitto [illegible] [illegible]

Secunda pars post promocionem [illegible] [illegible]

Postquam destinate littere per Gregorium [illegible] [illegible] offert [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] semper [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oblata in [illegible] [illegible] offert [illegible] [illegible] [illegible] Regi Regis aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legati

per Gregorium ad B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ambassiatoribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] offert [illegible] offert [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] offert [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habuisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

me capere hi consumunt adulatores
pape Urbani / et quam plura scripserunt
dissidentes civitatem / ingressus vero tres
solo depulit [illegible] / [illegible]
[illegible] patriarcha [illegible]
consequenter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cardinalibus [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] cardinales
[illegible] Urbani [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut dicit / per
[illegible] cardinales [illegible] [illegible] per
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] rex
[illegible] et [illegible] capelle et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sancto / [illegible]
dissidentes cardinales [illegible] [illegible]
[illegible] excepto [illegible] postea duo [illegible]
[illegible] cardinales [illegible] [illegible]
[illegible] / cardinales Urbani [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de pace [illegible] [illegible] Christi [illegible]
[illegible] electi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
deliberabant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Christi [illegible]
et [illegible] [illegible] clamat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad maximum
publicato [illegible] per Urbanum [illegible] per
[illegible] et [illegible] [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ante
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / cardinales ut
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] / publicato [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cardinales [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cardinales et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] ad
capitula reducta sunt [illegible] libello
et [illegible] [illegible] [illegible] sufficiunt

An duo cardinales [illegible] [illegible]
[illegible] potuerint convocare [illegible]
generale [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible]

Circa hunc articulum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
duorum cardinalium / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
cardinales non posse convocare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] cardinales [illegible]
[illegible] [illegible] duo cardinales [illegible]
[illegible] cardinales [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vii q. i. nouacianus de electo contra
impetus c. vi. Si clericum tempore S dere
iudicata c. ad plaudendum de scismate et
c. i. Dixit et dum cardinales ... scis-
matici videbantur ut ... vere
dicere scismaticis adherentes
xxiii q. i. Scisma loquitur et c. alienus
et dist. c. nouacianus et xxiiii q. iii
scismatici et per ... ipso card-
inalatu sunt priuati sed descenderunt
... ut potest ipso et ... cogi-
cari ut cardinales quando ... fuerunt
non possunt ... in aliquo tale ... prima
iudicatum et ... sed ... ...
de hijs que ad eorum ... ...
de ... ... de
fi. c. fi. / Repugnat ... potestate ...
... non valet quod agit ... multa
c. ... alii vel ... de officio
delegati in ... ... cogit
... tu sed. ¶ 2° negatur non potest
alterum collegium non collegium ...
... ...
... vii q. i. factus ... non dicit
... nouacianus in c. sed xxiiii q. i.
... et c. scisma de officio ordi-
nariorum et c. ... ...
... ... caput ...
... ... caput vii q. i. ... ...
... ... caput ...
... ...
... ... habilibus
... ...
... ... non valet ... agit
... ...
... ...
vii q. vi. prima de officio ...
in ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

2° ar

ite

... ...
... ... collegium ut
... ambo ... ... obe-
dire ... ... collegium
... non collegium ... ... non ...
... ... obedire ... ...
... ...
... obedientiam et ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... xxiiii q. i. ... scisma
... ... ¶ Tertio dato quod ...
et c. alienus ... non ... potestate
... collegium ... non ... ...
cardinalatum adhuc non ... ...
... ... quod ...
... ... ut ...
... ... c. ...
... ...
... ... auctoritas apostolice sedis
... ... potestate ... ...
... ...
... non ... auctoritas ... vel
... ... auctoritas ... ...
... historia ... ...
... ... di. ...
... xiii di. ... ...
... ...
... ...
... vel ... ...
... q. iii ... et q. v. ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... de
... ...
... ... de officio

ord. inestragabili ff. l. de nom ops
dimiss c. in adhoc ꝙ tetu ptiet
ad eum q prior ebz et spem i ali
que ff. de iudic. di glo expaliena
di glo in iho no by dcaffl super
hec. et quod ibi not. et de dilac
ppter sup. gialiu ante sepulto ipa de e
loco ssti ci ergi datu ¶ Lo qa
ipa iudice no agnoscit i lib i ab
auchsito vel abolicio vel agitb ur
appls iudicabi in q m nemo et a
appls iudicabi ex q m nemo ta
licet eis nolint de p'heiez iudi
ca sed aplice pp'le spatib quo
ccn seb aplice pp'le sint bo quie
respmaut archiepo c q. t aliorum et
et amel sca subditis iudicaut
aucti ma co adio iudicat ipa
sede de tota ista iudice pt ipa
aut adulti) conueniat iudicium c q
ipe ct c. fuita et pma sede no
iudicabi aliquo xxi di nunc aut
et ys iudicare possit nolta e ipe
loca sup conuing notet subims
sec c.t. nunc aut. in q v man
sup cit c. audit in q vj uos p
dist et c. audit in q vj uos p
ipe reperietur in ipsius ¶ Tertio qa
tale gialiu abseq ipe locata fit
acephalu absq capite monstruosu
et regula rea gialis q dist et
corpus et capite ut aliis i sionby
cialys in de s. penit xvii di cp
s eps metropolitanu) di glo epum
ex p iohn viij q i inapibus de offic
lege ptotu viij q i mapibus de sept
in no licet en s ¶ Quarto qz ebi
ipe supiditate expmi nelud qb
no habet iudice certu e elige iudi
cem qui superiore ipsum ut pz
in spaltorum q eligit p'ndiberi ce pars

de offic deleg. p'sup l. nec quisquam notat
de iudic. cu venisset in q v man
dast et c. audit in q viij nos sr
de i dimidi ept drunt) p'ster e
legit iudice ex q i iudicatis xv
q deant dixpm aut ptiet eli
ge iudice q h spite c asset gleram
de gialiu et iudic elco no e abl
de gialiu ut pudic elco no i dli
anfeuda aut spiu c iuste pro
pter ¶ Quinto posito q gialis
in desposo ipe petite de uoliu aduds
icuris cuius no repiat tum loque
iudic cu h i no repiat tum lapu
stabiles exigebat iniusti bti ipsp
ut ipmerent et sepsmet gialiu
ff de v. obligar s. conglati
de clau no respdebe ex tne v qu
c. i ff de sepulc l. nova) adhuc notat
gnet de plurib expirpate et de
gnessoe ffrode c. expte p pan
de relig. domib. cotigit) ipsa
aut no fuit respsta de gia
loco respsoe p h no libia ue
glia i actu sepato ex eo loco g
alii de testi) cu in ohm ipse et glo
de dolo et conti c. fi li viij in iho
no tenes ad fi) et maiore ofim
hec ep specialis fuerit nesta glis
ipsi excusalt et pgnt nesta
et sic et em ipsi i sel lois locato ut
not de offic deleg. pepterea ise
de appel ~~ut nunc et c. di duob~~
cum pati de offic deleg. sende
ipa et c. licet C. de uola l. i
nota de appel in tmaster de appel
ut nuq et c. di duob ¶ Octauo
ep cessio gialis debz fi ab eo qui
hz aliq'm auctem uel iurisdictioz

[Margin notes, right:] 4º ar' sume i defsu ipe pals de uolunt ac causis

[Margin note, right:] Lo ar causis no heat gnuore gialiu eo qp no heat auctez

super eos quos consueverunt habere super quo notatur
super eos quos subditos vocari et super casu
excommunicationis xviii di. quamvis placuit
et c. episcopus v q. ii. Item et q. iii
di. constitutis quod omnia cessant si quis
dicat [illegible] plene viderint
superiorem tamen approbante parte
plene ipse auctoritas excipit hunc
casum ipso [illegible] relaxere [illegible]
non possit [illegible] de clericis [illegible]
notatur glossa in di. [illegible] et quod
notatur glossa et archidiaconus vii q. iii [illegible]

14 ¶ Item [illegible] sit [illegible] an
[illegible] tamen [illegible] in ex-
[illegible] per [illegible] non est [illegible]
[illegible] recipiendum [illegible]
[illegible] possit [illegible] con
[illegible] absolutum [illegible] de
[illegible] plene [illegible] v q. v. [illegible]
[illegible] xxxi q. i quod si devenient
c. de collatione illorum cum plene

[illegible]

¶ Item [illegible] plene
[illegible] supposito
quod [illegible] i. [illegible]
[illegible] non [illegible] ut
[illegible] pendente an
[illegible] non
dicatur [illegible] est [illegible] male gesta
[illegible] i. [illegible] iudici
[illegible] ff. ad legem
[illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] laxatur
[illegible]
[illegible] et [illegible] non
possit dici [illegible] de

[illegible] q. i [illegible] q. iii est
[illegible] et c. non possit [illegible] c. [illegible]
[illegible] appellatione [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] pena
[illegible] cum sit [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] super [illegible]
[illegible] et [illegible] parte [illegible]
[illegible] quod [illegible] vellet tamen [illegible]
[illegible] / quod [illegible] non possit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut plene [illegible]
[illegible] aut aliocum
[illegible] non [illegible]
[illegible] aut non debito modo [illegible]
[illegible] non posse [illegible]
[illegible] vellet [illegible]
[illegible] remedio ullo
libere possit [illegible] remedio ullo
[illegible] non [illegible]
intelligenda sit [illegible]
[illegible] debere tamen non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] / si [illegible] non in
[illegible] non [illegible]
[illegible] i q. i [illegible]
[illegible] i q. ii [illegible] xxxviii di.
xiii q. i [illegible] q. v [illegible] duabus
[illegible] xxxi q. v [illegible]
[illegible] intelligentia ff. de legibus [illegible]
[illegible] / [illegible] quidam
[illegible] et [illegible]
¶ [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] de
[illegible] ff. [illegible]
[illegible]

¶ 2º nequit plures abbates et episcopos per duos electos tam horribilia contra metra Galtam conspirato et plebs uno pro partibus quorum medio dixit electus quod ipsi ab ordinibus ecclesie et cognosce habent infra Senonem Romani dicebant cum Romane dicit tu quod dimittat tolerantia pro dicta bulla quod dimittit in unam pro licite et dependit nouit unum ecclesie contra suspent constituet per imperatores causa. Si pro ipse Glossa comprehendit xvi di c. i et dicta Glossa. 1ª Galliensi ipse in causa affirmaret Galliam. Item constantinus pro ipse sponsis et quod constatumus pro ipse responditque ex peccata concupiuit Galliam et per dicta in peius conspirauit Galliam et procedit in medio Galliam imperialibus dedit quamuis in hoc cathedra et de historia in tripartita libro iº c. et libro 2º c. ix et xxx et ipse libro x c. 4 et 5. Item dominum et alia imperatoris conspirata sunt dato et alia imperatoris conspirata sunt Galliam calcedonensem ut patet ipsum in calce dicti Galliam et quod pro ipse respondit ubi de dicto Galliam / Item Galliam ad Theophilum apostolicam fidem / fecerunt imagines ac venerabatur reliquias / scilicet dicti et decreta prius primis imperatoribus conspirate et inuocate sunt in metropoli dicti et primas post dictum in ipse 7 et 8 imperatoribus aduenit ad fidem que dominus sacre tacite calcedonensi et pro sanctorum ad ipsum conuertit et uel caput ille con. di. abbas Cerdanit cum ipse illi uel di. abbas cum ipso ecclesie ab imperatore Venerabiles pro aliquibus collocatis in religiosissimi sacerdotes calcedonensis Religiosissimi iussione mandata et sancta conuenit in ecclesia historia tripartita libro v c. xx et in ecclesia historia tripartita libro v c. xx et se conuenit ex illa in oriente ecclesia et totam Galliam ultra cetera tempore uel proprie Galliam et pro aliquibus appellant et c. vij di. et cognitionem

imperatoris / quod omnes episcopos orientales Romanos ad concilia ipse per magis Galliam et in parte. Item ipsa est sufficiens quod in ipse dicitur ipsa difficile uidetur. dicitur deprecari tractauit fore dicto ad hoc ut tamen non quare auctoritate pro tunc ad hoc se conuenit ad orientales ecclesie et Bizantine ciuitatis permittebat quare ecclesie admittere apostolorum possessio capi sunt ibi vide uel uidetur dispersionem Galliam ut simul dicitur tempus ipsa aquae sunt ubi historie. Item quod imperatore tractare ecclesie non uult ut uoluit neque et Galliam primo conuenit de causa ciuium et nostri et tamen mus quietare alienare et personas non potuit / et orientales ipsos uolens et cetera conspirata aliud scisma et ipse tamen apostolorum non fuit ipse per ipsum dicta aliud fide. ¶ Tercio plura respondet Romani conspirata / bulla abbatis fuerunt per imperatores constituta / alia ut patet extra de prebendis et de ecclesia Martiniane et cetera. ¶ Ex quibus concluditur Galliam et non sibi per ipsum fieri sunt dum in ecclesia Romana. ¶ Et quod acta Galliam concilii generalis ipse nec Romana auctoritate et eius priuilegia nec est de iure quod de facto in ecclesia pro Romana et / non tamen alia uoce imperatores / et Galliam conspirabat ius quod sunt tamen in ecclesia Galliam conspirabat ex quo de facto ipse uelit Romana non ualet sed de facto et uelut Romana nullas in ipse dispositiones de facto nobiles inter quod per ipso dicta tamen potuit pro uelle dicti ut patet in circa potuit purgat sed tamen et quod quod per proprias et ipse sed tamen ex causa per proprias et ipse Galliam et aliquam per imperatores proprie tamen aliquam ad regulam auctoritate aliquam uel alia de ipso ad conspirata per totum in causa statute ut patet xxiij di. per totum et in ecclesia in ipse Simon et cetera et in ipse Simachi

geliam et conspirata Galliam

C. xx. ubi contestatur post s. hunc
ces/ et aliqui compilatores tabulis et
precaverunt ipsius / falcidias contra Dei
et authenticam, consequentur fuit ut
se ipsos authentica contra C. j
et regulas plures ipse C. c. j et
se. ¶ Ut compositores sunt dicta
a principalibus non sit dispensata ipsi etiam
non attendentes se respicere posse non
nec actores se consulerunt circa licita
concessit fa. alias ab alio tempore
similiter eius auctoribus prout vide c.
habuerunt ex multitudine dispar
pulcro et deponere dicimus dicere pro
res heredes se nequiant perire
prioribus ad secundo et sit rebus
adsit et pro consequendo sunt valde
cognoscit notabilis in lege esset
viae C. de donationibus l. x ff. de
venditionibus cum l. plane de rebus
creditis dict. alias l. ubi de
donationibus etc. alibi ff. l. iij notatur
dictum glosa de elec. titulo j ver. c. j
glosa de condicionibus lege in ver. c. j
fare etiam dicitur domini cum unius
c. j in ff. venditione ubi super ullo
c. j in s. mandatum C. de donationibus
lex / ad hominem dicitur quanto
lex / ex tota die quibus ipsa non
se tota capitulis receptum non
capitulum ante quodcumque data pro
ea l. certa consuetudine
ff. de iure non ff. de regulis
l. furiosi de elect. c. si. li. vj
l. furiosi de elect. c. si. li. vj
in notula / cum generaliter est iure
certe, ubi pactis propter se vero
tutis et tamen ubi consueverunt
reprobavit et abstulit dicit. B.
in multiplici per accipere hoc est
retentum in possessione a temporibus
quibus non potest et audientes

et ipsa aliter in extraordinaria in eis dicit
ius voluntatis et ipsa ... et alios
sanctissime et peripatetici quidem sunt
dicit nunc ex sola tota dicunt
similiter ...
recte ... nec tamen ipse
legitur respondet dicit ... et
super ipso ... humilia ...
sim. licet et ... parit. q. ...
... et ... ipso ... de ...
... et ... non potuit
... apparuit ... suis
... cum ... difficultate in respondendo ...
... difficultate ... alterius
nec ... ad ... prohibet
... cum ... de ...
in potestatem ... ut ...
potest ... et ... cum ...
... cum ... hanc
... in ... ut ...
... cum ... compositione
... in ... ab ...
... et ... nulla via ... in ...
... ut ...
... respondendum ... cum ...
... cum ... notissima
... obedientia ...
... obedientia ...
... non ... dicit ...
... ipse ...
... in ...
non sit ... in ...
... non ...
... in ...
... in ... ubi ...
... in ... hanc ... dicit

cōborator et s(an)c(t)or agendo cetc̄ de
et fidem xp̄i saciunt p(er)sonis z libera
ta xp̄m i incolibus suis contingit
cōsequens cum ole ad fine boi z ima
vime tanti mota p(er)sonam no d(e)z
ins(tit)ut appii sto xxx q 1 et c alienus
et inmarie cu videat ulli aliabi
a posse tollii p(ro)p(ri)a et i pole alia
bulli yr galiu gnale inst q(uo)d oes
p(ri)ncipes bni p(ro)p(ter) obedie cō(n)stituet
q(uo)d gnatu p(otes)t facile oib(us) p(er) q(uo)d q(uo)d
p(re)scr(ipti)o longa xxx an(n)o(rum) an(n)o(rum)
cedunt ¶ p(ri)o h(abe)t q(uo)d e(n)im p(er)statum
cōsoratores no d(e)pendet ab ip(s)o
nam no p(otes)t p(er) se cr(e)atores s(ed) r(e)p(ar)atores
s(ed) z h(oc) p(er) p(ro)p(ri)o/ abb. et hostien(sis) de
elect(ione) cu(m) ambis nam no p(er)se cr
tant s(ed) d(omi)n(u)s manet ut bonant ut
tali die cōsolem celebret (ecclesi)as at
d(omi)n(u)s in taurores r(e)p(ar)atores faciunt
pilles et maiores de p(ro)p(ri)o nega
plat(us) c 1 notat(ur) de d(omi)no fac(er)e de
lota magne/ addit(ur) q(uo)d not(atur) d(e) ph
b(e)n(e) delegat(us) de off(icio) delegati/ (ver)um
cu in 1 glo(sa) p(er) i d(omi)n(u)s ut qs faciunt
emptores bedib(us) ff de furt(is)
si rem. p(er) h et l. de dom(ino) ff pute
de empt(ione) z bend(itione) cap(itul)o si/ h(abe)t cest
q(uo)d (ecclesi)es r(e)p(ar)atores no req(ui)runt sol
l(e)git(im)itate p(er) emptori ut nomt glo
xam di a cepit metropolitanus in
glo y et not(at) ce(tera) l. si p(a)pa de p(er)me
fis stali li x/ archi(diaconus) de p(er)e(n)s c 1 li vi
nitate q(uo)d maxie i uniete ut d(ic)
pus uc dn p d(omi)ne card(inali)s s(ed) p(er)
ini(m)a de b(e)n(e)ficio stre s(ed) petit ycio
tam titulo ut gl(os)a cōfiget
et y(e)t alim ut(er)e deb(et) plu(s) ordinum

ad dom(inu)m cōnocaud(us) q(uo)d ad ybo(r)a(ti)ones
q(uo)d c(ri)m(e)n minim(um) q(uo)d ille maior e(st) qu(am)
maxie canta ne dei agit bolute
¶ Certu no lic(et) exigi auctas p(er)se
q(uo)d p(ro)bet auctem q(uo)d ip(s)e cōsolm
cōsocat(ur) ext(ra) p(re)sam no lic(et) aucte
p(er)se alt(er)s r(e)q(ui)re absurdu q(uo)d p(ro)bet
auctem i(ps)o p(er)so q(uo)d i p(ri)me r(e)p(ro)bat
lege 1. z l. pupill(is) i p(ri)n(cipi)o ff ad e
aue te xvij q iiij cōp(ro)me(n)t(ur) ycta
p(re)ter alt(er)s v(er)o ce(tera) d(omi)n(u)s rec(epi)t cōa
lic ebe si bene /ita q(uo)d dona et
pisso cu(m) tali i(m)p(ri)ssibile p(otes)t de(cl)
cess p(ro)bet p(ro)pulast(ur) d(omi)n(u)s ferat c 1
d(omi)n(u)s seq(ui) p(ro)p(ter) forme cu p(otes)t/ ceri
p(er)ess(e) cam(er)a h p ep(iscopu)m exig(e)t cōss(eq)ui
cap(itu)l(u)m et bn p(er) ea de(bet) ext(ra) cap(itu)l(u)m no
exigit q(uo)d p ep(iscopu)m p(ro)cedit et cap(itu)l(u)m
et d(ic)t glo de off(icio) ord(inarii) in p(re)stag(e)lh
p(er) excess(us) ¶ s(ecun)do ut d(ic)i quo(modo) cra
ones b(e)n(e)ficiatu cōbocat ad d(ign)i
ones d(e) b(e)n(e)ficio p(ro)bare datu i p(ro)bet(ur) ea
alt(er)s i(n)habitali(ta)te post p(er)sam no p(otes)t
inm(er)ces p(er)sone et ad ip(s)o p(er) p(ro)bis
sp(ec)tat p(ro)p(ri)o q(uo)d ad card(inale)s/ q(uo)d
p(er)se assistit et p(ri)n(cipi)e cl(eri)b(us) no d(e)b(e)t
p(er) alios nam p(otes)t ardua agere
p(er) aliis cum multis. ¶
iij q 1 ¶ ip(s)e cum multis
adhuc plurima ma(gis) cōp(ro)pr(ie)
xij q ij cetra c(ri)m(e)n p(er)sam elegit
transferunt/ de elect(ione) c licet
xxvij di i(n)iurie dm xxvij d
xxviij cōstitutum/ adde(n)s b(e)n(e)ficiate cetra
et q(uo)d sp(ec)tat p(ro)p(ri)e d(e)sp(ens)atu(m) et
p(ri)ncip(ali)s card(inales) cetra de electe
tibi p(ro)bl(ema) v. r(e)m q(uo)d h(abe)t m(odo)
adh(uc) not(andum) p glosam de p(ro)p(ri)is
cap(itu)lo 1. li vi(to) in ubo siue bl(an)c(t)e

ni cle no Roman de eleve

¶ Decretio nepio alicis tenetur q olim tamen electum ipse xiii fratres cu iudices erant epi cardinal. cu ipi habent conferre honor. di p totum / allant gesta gestis dandum c viii et iter gesta gestis affricani c xiii et gesta bonifacii c ii ss. de quibus et innocentio gelasio c iii et viii° lxv di c i 4° ar

ubi eciam ept no astabant epi tamen eciam cpt no astabant epi alibi ipse ss sibi pstea electores ipsi ss eligebant elige re eciam epi eciam eligebant elige bant et allant ex xxiii di c i nunc dicit / aliquis q̄ tamen hunc pe nere dicit / alicui q̄ tamen hunc pe minoritatem vocando contra ut q iudices erant olim hodie contra eciam vocarent

¶ Decretio primi dubii an dnus cardinal. possit convocare concilium

¶ In decisione dubii premitto q ad tollendum scisma de iure plenum concilii de iure et de facto concilium de concilii de iure et de facto concilium de ce quale de iure ss xv di c i ce quale de iure ss xv di c i R°
z c sceptibus xciii di nos adstit z o ubi unum nam uale e quod omnes tangit ab omnibus approbetur lex vi di c i lx di c i / xxii q i lex et regula q omnes dengneris ius lxvi / lex et glo i lxº conflictus de gestis bonifacii c ii libro eciam q p ut ss i tamen tamen aliis abusus solis clerus romanus aliquibus locorum et suffraganei temporibus ipse bant et suffraganeis temporibus ipse q tamen non in actu dicta tabe solet p tuls romani pontifex

ut ex toto ipse absorbebat plate ordinares ex quibus ipsius non licet tolerabat alii uitam no vocabat / ea aut applicata actum ut tamen ipse occuparet questio de ipsius turbat / omnes nuto vocat sit alte de fco ss q planum e adulter cardi et decessor tamen posse nisi et tamen obedia sit ipsius notum ei e q destinata tamen ibi aliter no sequitur tamen ipse tamen sint sit mitchel colloquium tota pcitis sint sit mitchel colloquium tota ~~aut e q de~~ put aut alia tractare pambula quibus mediatibus eciam adpacem et unione ut deus expedita concilii di ad unione ut deus expedita concilii et cetera ante tali de q̄ fieri tamen ¶ 2°
eciam ipsa parte aliorum actorum premitto q̄ a prin tetigi temporibus tamen premitto q̄ si ipse tetigi ss i temporibus tamen b ipsa subierit concilio si no vult aut no sit de facto vel de iure congregare concilium formale et tale put ce ss de pre ita q posse dicta concilium notum e concedens alter uel ab alio congregatum posse et ipse assentire tamen noscentibus et tractatibus debite congregare de cardinalium sua pfa mitte ca ipsam concilio tamen aliquibus Romani pontifices nolebat congregare concilium p mittebat temporibus aliquando negando aliquando tractando aliquando tamen suadendo / aliquando tamen cetera Et plene dixi 12° articulo p parte ipsa Et ultra illa patet scriptura tamen Et ultra illa patet temporibus cui appar impossibile concilium tamen lacunis ad iura impossibile cum lacunis adiuvante patorum vagando ut concilium congre ¶ premisso hoc pro patet i yealed ¶ premisso hoc pro tamen retro Clementinum aduertenda sunt duo casus p° qui dat casus lxxi

et i dubitatis ipsa responsiones et ablue
cunt et imminet ecclesie concilia dicit cum
alius ut sit concilium quod habere auctoritatem ipse
velit preiudicetur illam non debet quod defacto
potestatem posset quam potestate careret cum per
concilium congregat vel congregato accederet
tacite vel expresse consentit et hoc in
dubitatum sine congregat quod est etiam sine
consensu ipsius ut patet extra de xvii di § hinc
etiam et clarius rejest simachi c viii°
ubi in tegre ponitur § hinc etiam et per
alt simachus ii q vii. Item in spiritale
ipsa ut autoritate isto ipso supra in c
spiritale et scriptum pridem supra in marcello
no xxvi di nunc autem nec obstat quia
dicitur quod illa causa erat in scismate quod
simachus fuit electus in discordia cum
laurentio ut patet in dominus ut reabit
glo in c viii quod ut patet in dicto c vii et
simachus fuit par dicitur in excepit
et excepit laurentius et hoc quia simmachus
fuit electus primo et maiori parte eum
post de copia erat in dubitatus licet aliis
alterius recessisset et voluisset lau
rentium propter delicto quod simachus in
notum propterea. ¶ Advertendum quod non dicta
ponebat conceditur sic utitur ipse auctore
quod concilium cum haberet auctoritatem vocant
qui per concilium cum hierusalem tenerentur
in textu et hoc dumtaxat tenerentur
ad hoc textus xvii q i dicit quod absque
auctoritate sedis apostolice non licet episcopos
cogere textus in c. dicto quod non va
luisse congregatum per legatum apostolice
sedis non tenebatur et in di. § por
ro decreta c 3 et alias dicit quod non
valet concilia absque sancti romani

pontificis consensu, textus in c in istis
sed quod solum ipse reservata sit auctoritas a
de congregandum concilio, textus in d cum
que prima super allegationibus sine
per textus articulo et illa sinodo
rum celebris quando non fuit ipse auc
toritate congregata vel fulta ponderanda
alternatim, et ubi congregata et fulta
potuisset per alterius, tales ubi essent
in regula ad hoc probat textus
ut maior conclusio quod ratione
ut patet quod fuit a papa non debet
posset quod ad congregationem vel postea eius
auctore fuerit vel fulcitur.
¶ Unde dicitur practica quod
ipsa concilium congregat et sic per talia
est practica et ea quod congregat auctore
probare tenetur et tunc totalis
auctoritate est. ¶ 2ª quod concilium
congreget ex se vel ratione forte
potestatem de facto ut est imperator vel
sic obediret de facto et eo congregato
requirit ut consentiat concilio vel
requirat ut consentiat concilio et posset sic a
fulcitur eius auctore et posset sic a
probet et sic non potuerit ad inter se
iurisdictionem dicere illam vel aliam con
sultare et applicare se sic fecit
simachus in § hinc etiam xvii di
et clarius in liber gesta simachi
hoc concilio c xx ubi sic fuit
verba in conventu pontificis in
concilio congregato quibus allegandi
in inmenebat etiam publicavit ipsum
quod dicebatur apud debuisse nomen
nostrum concordare scientes quod eius
sedes nos hec habere § hinc etiam

4° ar

ubi presidet et dominus venerabilis collator
decipiendo habet negocio preut
precedebat ex tractatus sicut ipsa patet
multis Basiliensibus et quod potest
concilium dicit consilium preut habuit causa ce-
lestis vestre est et de concordie primo
sub clementissimo regi gratie re-
tulit et non de ipsum cuiusque te-
status est. Dicunt quod de predictis
omnis quod de consilio nostro sicut to
[illegible] nunc sentiebat absque est et
[illegible] ordinem de iure quod decreto
dicit concilium collegendo sed precedebat
causa [illegible] statuta [illegible] omnium quibus
[illegible] extra [illegible] per
[illegible] alias [illegible] apostolica
[illegible] absque [illegible] ubi concilium
concilium [illegible] patet de
[illegible] at [illegible] dilatandi
[illegible] impediendi [illegible] agit [illegible] causa
dicit [illegible] est quod non agit ut
dicit [illegible] ff. de re [illegible] et
notat [illegible] volebam
[illegible] diem et locum pro toto eo
et infra [illegible] quod non dubium
esse dicitur locum ff. quod [illegible] loco
pro toto et [illegible] alias
[illegible] esse concilium et [illegible] quod
[illegible] ff. de [illegible] eo
[illegible] sicut [illegible] C. de po-
stulando C. de fructibus et l. expensis
[illegible] ff. de iudiciis [illegible] exaltacio
[illegible] super [illegible] et [illegible] nota
et [illegible] maxime procedit predicta
[illegible] reprehenda [illegible] apostolica
[illegible] concilium procedit iudicio et
[illegible] de dilatando negocia

nota

aut impedimento ne congregetur quod [illegible]
[illegible] potencia velud quod dila-
tione [illegible] negocio [illegible]
de [illegible] et [illegible] longe dilatatio
[illegible] dubitatur quod
totum concilium [illegible] sed in
[illegible] adheret
[illegible] alteri [illegible]
[illegible] de [illegible] facultates
[illegible] facultate [illegible] obe-
[illegible] de iure
[illegible] possessione [illegible]
[illegible] obediencie [illegible] tota [illegible]
[illegible] concilium [illegible] obediret
repugnante [illegible] obediencie quod non [illegible]
[illegible] // [illegible] aliquis nota
[illegible] ut [illegible] in
[illegible] loco [illegible] et sed non [illegible]
[illegible] potent [illegible] // et [illegible]
aliquid dubium [illegible] et
[illegible] doctoribus dominis domino
Stephano [illegible] et domino Lau-
rentio de [illegible]
[illegible] doctoribus ac [illegible] domino
Bartholomeo de [illegible]
legum [illegible] professori quod tamen
[illegible] et pluribus causis [illegible]
[illegible] post hac [illegible] non fuisse
[illegible] quod [illegible] vel [illegible]
[illegible] ut supra dixi
[illegible] dubitato [illegible]
post [illegible] dicit
et si non allegat [illegible]
[illegible] assentire
[illegible] non [illegible] concordare
[illegible] habebantur
[illegible] si non
[illegible] ff. [illegible]

e. c. si in dote ff. eod. aut tempore
et l. dotem / ¶ Licet contraria pro
professione l. de etate ff. q. tenent ff.
de libro acc. not. de profess. c. si li[illegible]
mane aut h[illegible] potest stare pro
posse coe dilatandi et expediendi nego
cium [illegible] ptebit exsequebili ¶ 2o
quia jam pateBat de voluntate ma
gis jam [illegible] vbi [illegible] in quibus
[illegible] se [illegible] et [illegible] se
[illegible] fuerant suspecti de dilatan
do et expediendo negocio ut se ipse
[illegible] 7
¶ 3o quia actu se separabat eius adme
[illegible] alios admonentes [illegible] digere
[illegible] ab [illegible] longissima mora [illegible]
celeritate despiciente non erat spes
[illegible] eorum [illegible] voluntate ¶ 4o
jam experientia eos docuerat pro[illegible]
[illegible] et plus [illegible] super [illegible]
cordia loci de renunciando et ex
[illegible] suis [illegible] et [illegible]
[illegible] abs[illegible] con
cordia et quia [illegible] non concordarunt
in loco [illegible] renunciandi [illegible]
[illegible] loco [illegible] duo
[illegible] expediebilia [illegible] non
[illegible] expeditum [illegible] de non
e expeditum [illegible] non e
expediens [illegible] l. [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] xxiii
q. iii [illegible] ibi not. in gl.
de app. constitutus de elec. bone
de dolo in c[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] confessione [illegible]
[illegible] aggrega[illegible] aut [illegible] non

sit ad aliud [illegible] ut [illegible] quod
[illegible] denegata aut [illegible]
et [illegible] denegati [illegible]
[illegible] responde[illegible]
[illegible] c. [illegible] un[illegible] compa[illegible]
in [illegible] // [illegible] postea ob
[illegible] quod non obtulit ut debeat
[illegible] de [illegible]
[illegible] se [illegible] ad
[illegible] ut [illegible]
ex juramento et obligacionibus [illegible]
[illegible] B. [illegible]
[illegible] de acceptacione
[illegible] et declaracione [illegible] ad
[illegible] ambaxiatores [illegible]
[illegible]
[illegible] renunciacione [illegible]
[illegible] non potuerunt
[illegible] ut [illegible] de [illegible]
in l. [illegible] ff. de [illegible] ¶ [illegible]
in l. i. [illegible] et
et quod not. [illegible] de [illegible]
i [illegible] nam
p. [illegible] ¶ [illegible] et adhuc [illegible] nam
[illegible] collegium ante
[illegible] ante
[illegible] expedita et [illegible] non
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] jam [illegible] de
[illegible] malam voluntatem
[illegible] loco [illegible]
non [illegible] de [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
ad [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] ulterius [illegible]
[illegible] respondi [illegible]

voluntate non consentiendi ad electum vo-
cum non consentiendi vel de non [illegible]
respectu maioris partis capituli per
maiorem etiam que presumitur dicitur
[illegible] predicti dicitur in [illegible]
appellatione. de elec. pr. et c. i.
li. vi. [illegible] // [illegible] c. et pro [illegible]
de [illegible] ad petitionem predicti dicitur
[illegible] sic non debuit pro glo. [illegible]
q. in [illegible] pro [illegible] ad.
petitio — actum in l. si ff. [illegible] c. 1.
[illegible] c. quod et [illegible]
in [illegible] ipsius de electione
[illegible] adhuc quod notabile
de [illegible] venerabilis [illegible]
li. vi. in [illegible] respectu ad [illegible]
Hic finit ad. [illegible] — voluntate [illegible] loco resp.
[illegible] hoc non [illegible] in [illegible]
[illegible] de electione voluntate de [illegible]
petunt de app. [illegible] li. vi. et non pro
[illegible] et tal. de [illegible] ab [illegible]
ff. de adult. [illegible] si postula
[illegible] ipsa dicit [illegible]
[illegible] dicto ca
pitulo debuit eorum [illegible] et [illegible]
xxx annis duravit [illegible]
e [illegible] et [illegible]
fuisse [illegible] et notoria
consentiendi eorum vel debebat [illegible]
consentiendi ad [illegible] partis ad [illegible]
ad [illegible] prelato [illegible] absque aliq
[illegible] romana
ecclesie de [illegible] romana
[illegible] nota de [illegible]
[illegible] de appel. [illegible]
[illegible] et [illegible]
supplicantes [illegible]
[illegible] statum [illegible] patet

est ipsa [illegible] et q. non valeat et q. in
[illegible] de [illegible] non [illegible]
[illegible] et q. in [illegible] et se
[illegible] de [illegible] c. in alijs
Ultimo vel dicitur [illegible] principi
[illegible] respondisse vel [illegible]
vel [illegible] cum
sic [illegible] capitulo non [illegible] ut
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] et si [illegible]
[illegible] quærente
[illegible] quærente
[illegible] ad [illegible] ca
[illegible] et se [illegible] ad [illegible] ca
pitula [illegible] respectu [illegible]
[illegible] ad [illegible] consentiendi
[illegible] non [illegible] post
[illegible] admittendum [illegible] ante
vel post [illegible] et [illegible]
dubium // nulla dubium [illegible]
maiori [illegible] de [illegible]
[illegible] esse [illegible]
esse [illegible] et [illegible]
[illegible] capite [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] de [illegible] se [illegible]
ad capitulo [illegible] q. [illegible]
[illegible] non [illegible] q. i
[illegible] alicui [illegible] / ons
[illegible] et [illegible] q. i nominatim
[illegible] se [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] se [illegible]
capitula [illegible] se [illegible]

unitati et caritati cum bonus sit [illegible] xpus
[illegible] corpus ecclesie bonum caput loco xpi
[illegible] apostoli et [illegible] caput capite [illegible]
caritatis vinculo colligentis / sic [illegible] de
[illegible] ad duo [illegible] dicere [illegible]
[illegible] totum [illegible] xpi [illegible] non est
[illegible] [illegible] [illegible] sit est in ea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non habent [illegible] [illegible] [illegible] men
[illegible] [illegible] alterum [illegible] [illegible] esse
[illegible] [illegible] dubitationum [illegible] et in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] habeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] c. xiij. di [illegible] et
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] admittat [illegible]
in [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible]
posse. cum [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alterum caput / quo [illegible] [illegible] [illegible] posset
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut modo
in dubitatione admittat caput
duo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] duo [illegible]
[illegible] ad alterum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] repugnantes [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] dubitabile [illegible] [illegible]
dubitatione admittat ¶ [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] caput [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
caput corporis esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite
[illegible] [illegible] capite [illegible] [illegible]
caput ad ¶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] posse et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

de separatis concedentibus, tum quia eo
papabile [illegible] per electionem [illegible]
est de dilatione negotii ut dicitur
tractatur in hac tanta celeritate
dispensante vel deliberatione
[illegible] aut non procedente
[illegible] tum quia non erat
prius de aliqua concordia [illegible]
[illegible] tum quia iam electus concorda-
vit [illegible] ad summum locum est
et [illegible] notorie negligentia, tum quia iam patet
de mala voluntate [illegible]
de [illegible] tum
deliberaverunt [illegible]
[illegible] non adversarii
[illegible] ne [illegible]
[illegible] ut ne
[illegible] tum quia eligendo [illegible]
[illegible] tum [illegible]
[illegible] tum quia [illegible]
[illegible] ordinationi-
bus [illegible] quia [illegible]
[illegible] responsione
[illegible] dissolutione [illegible]
[illegible] prodit
[illegible] perfecte
[illegible] tum quia non [illegible]
[illegible] que
[illegible] post
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
non possent ambo [illegible]
[illegible]
[illegible] adversariorum [illegible]
[illegible] capitula [illegible] ut [illegible]
[illegible] non admittentur
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] debet non [illegible]
[illegible] quia non [illegible]
ante [illegible]

[illegible] quia [illegible]

[illegible] non [illegible]
[illegible] in canonica regula
XVII di. / quia [illegible]
[illegible] possibilitate
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] nulla
[illegible]

[illegible]

¶ [illegible]
et [illegible] argumenti [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] // [illegible] quia [illegible]
[illegible] respectu obedientie quia [illegible]
[illegible] obedientie
[illegible]
[illegible] possessio [illegible]
[illegible] possibiles
[illegible] articulo
fidei repugnante [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible] possessione de
[illegible] habere
possessionem [illegible] quia non
[illegible] eligentium
[illegible] habuit [illegible] cardinales
[illegible] post [illegible]
[illegible]
[illegible] regula
[illegible]
[illegible]
[illegible] habuit
[illegible] possidere ff. de [illegible]
[illegible]

lege ff / pro no depsop dicitur
gelt / de ceu adaplite ca ph
et ti sp / qte pecz appgatur
ff ptissor p ecz pte / tal aut
contra pmp dubitat tum icerte
bili gtua opinant pta dat tatz
cuiq opuz pp hent / mpte po
poteti exa ale no etipntatem
ntit cu villas de opibi ly
ff de pmp pti cgudam / et qp ibi
not glo delegti y q solidum
p casu notu de dolo fine cople
nisse ff depositi l. qd nemo
et pte duas causas dni gel
colodt que pmninntur abedienc
et pte dni B. colont pfundina
duas causas eligerint q ipp
a sede constituti dec et duo qui
ho venirunt confinis apparent p
pte pdcasserunt vider in bl que
q ubedicta habet gesta q admi
litate bonz dn alind apud
ff de off pcon / barbar q c
de prege vm qui nobis y q
de pnys vnj q in. nobis no. not glo. de elcore / dicitur
vy. ff bop not glo. de elecc / dicitur
not de stipulatoes cedo lege de
hic de re indicata adoptatz p ino
de eleve / q regula dicit posse
cu causa / et c ca clum / not ino
de resp spolia pslits et ideo c
de rescriptis / cumulat de pmp
causa de elect / contra de pmp
pertinent complecioibz cu pte
¶ nom obstat qp dni card pdm
sy) de stadio pactis stipulatoes
qp pendit que ff stipulatoes
tractante solum distessit
quod causa delibe / ac habebit
dicit tali responds xxxv q iiij

dixit y q i cis ac dictm y q y
sine ff qu dispensant p dim
altmoe spacio cite adqd no
tenere tenebat / exa aliquis ne
exegerat ca pmassit ps sy yl
de stilicidiis a quolibz optime
omitte de et feceint qd debunt
plz dico notorie debite officiu et
pmametu ptinendo qp hoc dicit v
xj q iij q nesseit et c ipatore
de sy exo. ingressi / de nos
spol. lite ¶ no obstat qp di
cos pulcros et examinatos ppt
prope bi p dispendent de beneficio
sua causa impdi ut impdi legem
q ad causz xj q iij sua pp
lig no q actor qui rei n' heat
iui tantz impartiz z legitate sine
corpa sone pune ch plani de
offici delegati cu ipsilt de sy
caus pede de app. pdicatas
et idq p ale ph notorie impon
ut not glo cu dolo i dolo c. p bulle
ad qd notat depsy cause dimni
ff. prnnipte et c. venerabilibz
la xj ne pam ithe pastoralis
adquod tex ibi de re indicata
indig no ppe ad legit impdi suna
q adcuius impdio adprptz
pparentz pub pati qd l. pte ff de
mpe z pmc / co no legit q adsy
ipo plz qm notorie e iq ipsi dub
qp adsy notorie e ipsa pp
aum pspmon no ph q notori
ipsit / ou q ad utilitate libelli
parma pit notorie copiani petitio
i libello i ipsa deliberare
i ipsi ac notoriz ut not ino
de off legati c. s. de ind cardinalis
ed adde de libello oblatione c. si
dic adquendi / ulti / ntatione

nemo dubium

que legit sua
i ipsa

q dr sna c. dehys q adet q
fugunt, puti, pana st eandem
exprimi ratione ut alr notorie
pate et prim delicta probata
s indagato v. s. al e notorium
dehys ede pastoral. de re iudic.
et h e ca spe sna q snam
no valet vbi liquet iudici de
sna snam q sedum extet noto
riu infra cordiz pt pnez q tu
pt i notorium insp sedi alr insp
fiet et h e vitale qp qp alij
dicat l y. c. qu plo no est
nare et h ff q sue sa app
nesti / adhuc not de re iudic
et uno facim / adhuc not i uocs
de yeess plura ou uine radi
et de fregnes sentum / adhuc tex
expssi no cumulado sunt te
pnrb de re iudicata et tetea
in sna aut ampune de appel
sollicitudine s. s uno notorium
vin e iudamen et plenum sum
publicatu notorium e psepta in
publico sim et inclara ca pcepta
[illegible] continz i tuna notoria ne
pugnata [illegible] i pphendo quod
[illegible] q pz colomo insturpe
est dicit q hunt exemplare
[illegible] i [illegible] ipe sit fincule et
plu dehys i [illegible] pbata notoria
nae ca pcepta qz ou gl ipa
bat ut pplet tutu ut dicitur
pax ut dicit ut dicit qdam
q no [illegible] notorium more
et fama [illegible] dicebt mch
fecerunt [illegible] dubitent
ipsius sum no exigit ut dicit.

notorium totu [illegible] sole z teste ex pos
se, [illegible] suffic pplus ex teste, de pu
[illegible] / ca [illegible] ut exigit
pplus totus civitatis s pplus q s
[illegible] prima dicit uno debuerit
ex [illegible] vn notorium pt q esse
in burgo [illegible] si repiunt maiores
pt esse testes vn notorium me
pt pnt esse testes [illegible] qu no imo
dici [illegible] mediocris ut maior
pt ex testes / [illegible] i [illegible]
e notorium [illegible] ut ma
ior pt pt ex test i [illegible]
[illegible] ut maior pt pnt ex tes
tes [illegible] possint [illegible] e notorium
et not i lege [illegible] ff de accusat
et [illegible] de uno. ff i [illegible] et
[illegible] et [illegible] pluc de [illegible]
plene dixi et c. [illegible]. Et [illegible]
[illegible] iudicet dehys [illegible]
[illegible] uno [illegible] q [illegible]
[illegible] q [illegible] et
publico [illegible] pnt ex testes et
[illegible] et fama [illegible]
[illegible] adpuniz [illegible] q [illegible]
[illegible] e [illegible] et notorie
[illegible] sepna [illegible] q [illegible]
[illegible] et s [illegible] pnrte ipo
adherentem et s alius pndte ipo
pnre s tenendo [illegible] pnam
q [illegible] pulsf possesio
q [illegible] tenendo q [illegible] dne i [illegible]
tenendo [illegible] vn [illegible] e
q [illegible] ipsa vn [illegible] e
[illegible] et [illegible]
i [illegible] exhortet et tenedebet
ad [illegible] ipo tenere ad [illegible]
[illegible] et [illegible] notorie
manifestat / [illegible] aut iudic
[illegible] pz h c [illegible] q i [illegible] tende
[illegible] pnare nec [illegible] pene
pt ut pbate [illegible] [illegible].

ius q. i nonatuan) xxx q. i audivi)
& c. didicimus) ult. h.o sna illa p
nuaris cumet a oide & sunt nulla
e. v q. i p tertu q vj. y.i suffitia
v. plata l plata. C. de piis de
pudic e. i cu p.li nedu et ~~aliam~~
ulla te oquuade pcedete lata
e. ß lata e. aucpis ea pcedit ex
qua sna cognicet l cattone
siue aut cam a oquita & pedita
alit examinata pmulgati debet
alo sunt nulle, de o statu, cum /et
quo potuit examinari et q no p
quo petunt siuam sup q dui card ke
cessit siuam sup q dui card
pnas excomicacois allegans qp
repellit et capiali si pnas ocu
pire posse attemptare assupta
sine possit cattonari assupta
ea defectu ut i c. Roma. §. cave
ex defectu ut l. ei dep. ex
auit deseq ex l. vj. desq ex
anolue //unsqui meum me le
gesse alias pnas q mediatike
no sit pmulgate ea defectu & h.
q no p.ut hre form nisi cm sna
tenet llcs sine, addo etc. pestal
dete judic //hoc abillis pnis sunt
appellatu ad galm et appel. pe
dede eas status renunct thegn
ff. in l nova app. l. i. l. pertum
ff. de dhis q vont ysumes ff. de
ff. dhis q. nont ysumes ff de
pe. l. vj. §. y exhys appaet
q dd. decretalibus z authenticus
card q dcam dustessent tal
vbi q ty tum sto pporto ill ad
hem ut ca notorie a mittatur
aut sunt eu eis ich. tope notorie
mso q p pnis no ligatur dui qq.

ppe dicitis cas osplm ty e q ape
nat adgalm cuius assignat
q tenet i dimisso cam & q
adpmanda dui card sim pporter
sit obligata ex debito lug
ndpetis ex dani l ut et sta
pmet & sermo militie malas
dicebant depoli q i h. sto ppo
sto ultra mi sit dubis card
et beusp nuy dicitis dit pet.o
de athenuis ¶ no ob. racio ad 2am racionem
2a qz p.o card pp te. B. ppter
op. obedie ppe dubitacoz nuy
et sit et eligerem amoltez sit h.lr
hrs ut e dci, ls q separa ubi
tanto obedias bu no st ih. nuy
p et p dicat st bonde oudit
st dimisso et p no hent form de
bitis, Rubr. q h'act.) bonde me e u. obstat
deibilis gaby nec e bona auto
resipuit gaho ß q s ppt adgeciata
gahn omi actor et xpt t ppt q non ben
sit istit) deste des sup ogqonos
i bem ben bz re pleny hat dui
sunt iter esta ogqat hz st de
neqm obtacioz qrededitz de
ppeta q e aucto capitl ho hoc
deneqz dns card angalm
ad pambula bacsep ffete an
oqqstaz nulrac h. opinte nature
et m nate q alr ymod fien
no st et p.r e q bul deboutao
fuit dey ff.m alti) et deliberacione
ad finem ut obedie dixisse ogre
qcent in bum ut dicatur i Rom q
qngreat & se reddit rapiens ppt
sit non defecerit u. affigat

ad 3m vim

i[n]t[er]im ut dixi ¶ Ad 3m uz videt[ur]
p[ri]mi dicta i[m]p[ro]p[ri]e oblocari collegium
p[ro]cedit q[ua]n[do] e[st] un[us] et indubitat[us]
q[uia] ad totam universitatem co[n]sideratam
et p[ro]p[ri]e d[omi]no et d[i]vine co[m]petit
pot[estas]. Si aut[em] s[un]t duo co[n]tendentes et dic[itur]
obedire et uno obediat unde obedita
alteri. // Vel et p[ri]mo dicat[ur] q[uod] ambo videt[ur]
vera q[uia] h[ic] n[on] e[st] admittend[us] nec c[on]tra
talem sit unio n[ost]r[ar]um ad duo capi
tale scilicet admitt[er]e et ne con
t[ra] sc[ilicet] posset n[ost]r[u]m d[i]visio q[uo]d agi
tolle ¶ Alie r[ati]o[n]es patet sup[ra]
i[n] d[ict]o cap[itulo] ubi q[uod] eccl[esi]a habuit
duo capita no[n] fuit p[er] i[m]p[er]i[u]m congregata
d[e] ambo[bus] co[n]tendentes ut p[atet] i[n] [illegible]
i[n] q[uo] subditi sunt c. vel duo [illegible]
di[stinctio] ut p[atet] [illegible] Bonifacius c. [illegible]

ad xm vim

¶ Ad [illegible] vim videt[ur] q[uod] i[n] [illegible]
i[n] [illegible] subiecti collegio collegium ab
eo no[n] e[st] [illegible] p[ro]p[ter] submissio[n]e[m] eo
[illegible] sit submissio alio no[n] e[st] [illegible]
i[n] [illegible] q[uo]d submittit[ur] aliis eo
[illegible] exigit submissio[n]e[m] [illegible]
n[on] e[st] et q[uod] [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ co[n]cordant et c. [illegible]
// Vel q[uod] [illegible] generalis sit maior
quecumq[ue] xxx q[uod] i[n] [illegible] aut c[on]cil[ium]
et [illegible] xix di[stinctio] [illegible] p[ro]cedit
et c. [illegible] xxiii di[stinctio] [illegible] et
[illegible] q[uo]d sit [illegible] [illegible]

ad quartum

di[stinctio] vel duo ¶ Ad [illegible] q[uod] collegium
no[n] d[icitu]r acephalum q[uod] caput c[apitul]a
caput e[st] [illegible] ut [illegible] d[icitu]r [illegible]
[illegible] c. [illegible] et [illegible] supra
i[n] d[icto] [illegible] ¶ Ad 6m uz videt[ur]
h[ic] [illegible] i[m]possibile et [illegible]
q[uod] si ambo [illegible] no[n] e[st]
[illegible] si [illegible] si ab[solu]te d[icitu]r et

[illegible] co[n]stitu[tio] alt[er]i obedire. // Vel hic est
[illegible] de [illegible] clar[illegible] iudic[illegible]
¶ Vel [illegible] collegium ut [illegible] p[ro]babilit[er]
[illegible] [illegible] partib[us] [illegible] iudicari
[illegible] [illegible] i[n] d[ict]o
[illegible] ut sup[ra] d[ictu]m ¶ Ad [illegible] ne
[illegible] q[uod] no[n] [illegible] neglig[illegible]
[illegible] tempus d[i]vini[illegible]
[illegible] ut d[ict]o [illegible] // Vel q[uod] [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] p[ar]te
[illegible] [illegible] no[n] co[n]g[re]gando [illegible]
[illegible] [illegible] loca et t[em]p[or]e et
[illegible] [illegible] no[n] est
q[uod] [illegible] loca [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] collegium [illegible]
[illegible] ad duo capita ut [illegible] d[ict]a
i[n] [illegible] ¶ Et p[er] [illegible] ad d[ictu]m
q[uod] allegat [illegible] neglige[illegible]
[illegible] p[ro]p[ter] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] loca
[illegible] ¶ Ad ultimu[m] uz [illegible] q[uod] [illegible] allegat
¶ [illegible] [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] no[n] e[st] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] d[omi]n[i] Cardinal[es] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] et
sup[ra] collegium si ut [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] collegium
[illegible] ut [illegible] tenentur
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobile [illegible]
[illegible] q[uod] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

mancus math xviii. xx de [illegible]
i q i in [illegible] xxx q i [illegible]
¶ Quoniam ab[illegible] qui dicit [illegible]
[illegible] obedientia [illegible] [illegible]
qui agere et tractare [illegible] agenda
[illegible] animo [illegible] o ihu xpe
[illegible] et [illegible] et [illegible] et
[illegible] multi dubium qui [illegible]
[illegible] et [illegible] non
[illegible] dum [illegible]
et [illegible] placet
[illegible] non [illegible] liberi [illegible]
[illegible] [illegible] aliter
[illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad quod [illegible] ordinant
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possidet [illegible] possidet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] xxx annos [illegible] non possit esse
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum post vita
[illegible] aliud [illegible]
[illegible] [illegible] caliter
[illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] fideles
[illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] // [illegible] de
[illegible] et [illegible] hec
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] // [illegible] aut [illegible] pro
[illegible] hostiles [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] difficile [illegible] et [illegible]
potest esse [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible]
qui [illegible] multe [illegible] hec
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible]
et [illegible] adhuc
mala de populo xpi radicitus
extirpanda ¶ Et hic est
finis primi partis et secunde
capituli // laus xpo

¶ Nota omnium dominorum spiritualium et temporalium
qui personaliter et aliorum qui per procuratores
proprios venerunt ad praefatum concilium generale

¶ Cardinales episcopi
dominus Guido episcopus penestrinus dictus
pictaviensis
dominus Henricus episcopus tusculanensis
dictus neapolitanus
dominus Nicolaus episcopus albanensis
dictus albanensis
dominus Anthonius episcopus penestrinus
dictus aquilegensis
dominus Johannes episcopus hostiensis dictus
vivariensis
dominus Petrus episcopus tusculanensis
dictus de Ponte

¶ Cardinales presbiteri
dominus Petrus tituli sancte Susanne dic-
tus de Turreyo
dominus Angelus tituli sancte Potenciane
dictus laudensis
dominus Petrus tituli sancte Praxedis
dictus de Hyspania
dominus Conradus tituli sancti Crisogoni
dictus ...
dominus Franciscus tituli sanctorum quatuor coronatorum
dictus burdegalensis
dominus Jordanus tituli sancti Martini in
montibus dictus de Ursinis
dominus Johannes tituli sanctorum ... dictus
...
dominus Petrus tituli sanctorum xii apostolorum dictus
mediolanensis

¶ Cardinales dyaconi
dominus Amedeus sancte Marie nove dictus
de Saluciis
dominus Raynaldus sanctorum Viti et Modesti dictus
de Brancaciis
dominus Landulphus sancti Nicolai in carcere
tulliano dictus barensis
dominus Oddo sancti Georgii ad velum aureum
dictus de Columpna
dominus Petrus sancti Angeli dictus sancti Angeli senior
dominus Petrus sancti Angeli dictus sancti Angeli junior
dominus Anthonius sancte Marie in Tratstiberim
dictus de Chalanco
dominus Balthasar sancti Eustachii dictus
sancti Eustachii
dominus Franciscus archiepiscopus narbonensis
camerarius apostolicus
dominus Symon patriarcha Allexandrinus
dominus Wenzeslaus patriarcha Anthiocenus
dominus Hugo patriarcha Jerosolimitanus

Ambasiatores Regis Romanorum et Ungarie
dominus Wenczeslaus patriarcha Anthiocenus
dominus Symon episcopus ...
dominus ... miles et baro regni
Boemie
dominus Jeronimus auditor sacri palacii
juris canonici doctor
dominus Johannes Nazon ... juris doctor

¶ Ambasiatores Regis Francie
dominus Symon patriarcha Allexandrinus
dominus Petrus episcopus ...
dominus Wilhelmus episcopus ...

¶ Ambasiatores Regis Anglie
dominus Robertus episcopus Sarisburiensis
dominus Thomas episcopus Dunelmensis
dominus Henricus episcopus ...
dominus Wilhelmus abbas ...
dominus Thomas prior cantuariensis
dominus Thomas abbas eboracensis
dominus Richardus abbas ...
dominus Johannes ...

dns richardus conyngsstein legum doctor
dns nicolaus reston auditor palacii
¶ ambasiator regis polonie
dns petrus epus traiamensis iuris utriusque
doctor ¶ ambass. regis cypri
Revmus dns cardinalis sti agti ultimo tantum
¶ ambasiatores regis ledowica
dns johes epus bapincensis
dns wilhelmus de ruppibus miles et cap
pellanus
dns johes de gencand legum doctor
cancellarius
magister lucas de castellione secretarius
¶ ambasiatores ducis barbancie
dns petrus clauderde legum doctor
et cancellarius
dns johes abbas monasterii sti petri
de hemblaco
dns otto abbas ste marie de willeers
dns johes abbas monasterii ste marie
de tongherse
magister amandus de sncui mole lector
curie in theologia
magister gotfridus de dychem mgr in
artibus et baccalarius in legibus
¶ ambasiatores marchionis brandenburgensis
burgensis archicamerarius sacri imperii
et electoris et marchie marchionis
dns johes epus lubucensis — secretarius in decretis
dns theodricus de dano oberbelen
dns johes prepositus bangermunden
¶ ambasiatores ducis hallandrie
dns johes abbas monasterii sti ghisle
ni in cella
dns thomas de fraximo miles
dns henricus de nyeseptile licentiatus
in legibus

¶ ambasiatores arnesti ducis austrie
magister fratres pius sacre theologie professor
ordinis predicatorum
dns petrus de honghen canonicus cancellarius
studii wyennensis
¶ ambasiator ducis masovie
dns paulus prepositus monasterii ste marie
magdalene
¶ ambasiatores ducis lotringie
dns henricus de tronke licentiatus in
decretis et cancellarius
dns gerardus de waldenburgh
cappellanus
¶ ambasiator ducis stetinensis
dns henninghus de wolde miles
¶ ambasiator marchionis mysnensis
dns nicolaus lubich decanus ecclesie
ste marie erfordensis prothonotarius
et secretarius dni friderici et wil
helmi marchionum mysnensium
¶ ambasiator ducis stephani bavarie
dns abbas de sancto
¶ ambasiatores comitis de swartzenburgh
dns johes de geyth clericus camere
apostolice
reverendissimus dns cardinalis petramensis
¶ ambasiator dni frigini cardinalis aut placentie
dns jonottus epus nemarcensis
¶ ambasiatores dni archiepiscopi coloniensis
electoris imperii
dns gotfridus de lynnynghen
prepositus magutinensis
dns theodricus de morse prepositus
bunnensis
dns johes de lynepe decanus
ecclesie coloniensis
dns henricus de wepterholt et in
utroque iure doctor et auditor
dns hugo hernorst miles

dns Cristianus de erpel legum
doctor
dns waldewinus de duck canon[icus]
sci andree coloniensis
¶ ambasiatores archiepi magun
tinensis electoris imperii
dns johes kempen archidiaconus
[illegible]
dns philippus flach canonicus magunt
dns henricus herfelde decretorum doctor
dns conradus vinaw de almne
bte marie ad gradus maguntinensis
¶ ambasiatores principis archiepi [illegible]
dns johes epus [illegible] cora
dns frauthius [illegible]
dni patriarche
dns adriele de [illegible] tractatus
in iure ciuili
¶ ambasiator dni archiepi salczbergen
dns fredericus de ys decretorum doctor
[illegible] archiepi
Rmi dni card burdegalen p
cora burdegalensi
Rmi dni card rauenensis p cora
rauennatensi
Rmi dni card mediolanensis
p cora mediolanensi
Rmi dni cardinalis de hispania p
cora [illegible]
Rmi dni card ulixbonensis p cora
ulixbonensi
dns fratres clerus patriarcha [illegible]
dns [illegible] de [illegible]
dns [illegible] prothonotarii de [illegible]
aplice
magister magister de rodis
¶ Archiepiscopi

dns philippus archiepus lundinensis [illegible]
[illegible]
Monasterium de tornes
Mon de burgo sci edmundi
¶ In anglia ordinis sci aug
Mon [illegible]
Mon de bello loco
Mon de [illegible]
Mon sci georgii in [illegible]
Mon bte marie de [illegible]
Mon de [illegible]
Mon sci ambrosii
Mon ste genefeue
Mon [illegible]
Mon sci [illegible] publico more
Mon noui monasterii
Mon florens
Mon [illegible]
Mon [illegible]
Mon ste marie de quadraginta
Mon sci [illegible]
Mon bte marie [illegible]
Mon sci anthonii [illegible]
Mon de walcham
Mon de [illegible]
Mon de thornton
Mon de norton
Mon de oseney
Mon sci jacobi [illegible]
Mon de darle
Mon de [illegible]
Mon de osey
¶ In anglia
Mon bte marie [illegible]
Mon sci [illegible]
Mon sci [illegible]
Mon de [illegible]
Mon de [illegible]
Mon de [illegible]
Mon ste [illegible] in anglia

Mon sti Jacobi leodiense
Mon sti laurencii ext leodium
Mon trudonie
Mon Stabulens
Mon sti hubberti
Mon walciodorens
Mon Gorzii de Byomo
Mon waltiodien
Mon florinen
Mon b'te marie de bethlehem
Mon sti johis angliacens
Mon sti landegan
Mon sti laurencii eptonnensis
Mon sti ampucii
Mon sti mauricii sup ligerim
Mon sti albani andegauen
Mon willemariche
Mon de pinnacllie
Mon de sto amando
Mon jornden
Mon sti ylarii altensoner
Mon sti andree
Mon sti gemulfi de honbeya
Mon sti saluatoris bire comits
Mon sti tyberii
Mon sti antonii werdinens
Mon ste trinitatis de vidorano
Mon sti policarpi
Mon sanctorum flore et lualle
Mon sti augustini lemouicen
Mon Burgedolense
Mon sti vincencii
Mon sti petri de cultura
Mon de ancless
Mon de walmancta
Mon de pelaria
Mon de ebromo
Mon de loulays
Mon sandiacens
Mon salmodien
Mon bgarrie

Mon Ersione
Mon sti Bildosii
Mon de capella Bndicto
Mon fontisombaudii
Mon de maresyo
Mon b'te marie de exordinio
¶ Abbates sitaceñ ordinis pulu mubon
Abbes seculares sti effrodii vittrens
Mon halmens
Mon wallis sti lamp'ti
Mon wallis dei
Mon magni p'ti
Mon fontis frigidi
¶ ordo premonstraten
Mon xij aplorum Bethleem
Mon florestens
Mon anemonen
Mon parcen
Mon leffien
Mon bethaniens
¶ ordo clunniacens
Mon sti anthonii de deserto
Mon clunniacens oppto ordis
Mon sti supplicii ord sti bndti
Mon omn storum i insula ord sti bndti
Mon trdenen ord sti bndti
Mon sti cypriani pictauien ord sti bndti
Mon sti petri dannoutes
Mon sti petri ordis
¶ carthusiens ordis
Mon sti Jannar de capeleno
ordis sti bndti
prior mon de Eonoye
prior mon de horten
prior mon sce de resson
prior mon de leyxen
prior mon de gossyrobe
prior mon clune

Prior mon Vintonien
Prior mon sti neota
Prior mon de Wallinford
Prior mon de bemere
Prior mon de dounestre
Prior ecce oxon Conventr
Prior ecce mon elien
Prior ecce Wygornien
Prior ecce sti nicholi exonien
Prior mon Barnestapel
Prior mon ecce bigornien
Prior mon de exhorst
Prior mon de malverne mag°
Prior mon ecce Bathoniens
Prior mon de spaldingk
Prior mon de tolforde
Prior mon de Causlake
Prior mon de bruchinholme
Prior mon de feptone
Prior mon de Sinapre
Prior mon de Wimham
Prior mon de Binham

¶ Convocatio dnorum abbatum mo
stiorum ord sti benedi et cystiercien
Sti aug[us]t extra muros
Cantuarien

Mon de fameshan
Mon de bello
Mon de Waldent
Mon de colchester
Mon de hida
Mon de borunndesey
Mon de corsteseye
Mon de abindone
Mon de Redinge
Mon de Derhurne
Mon de mylcone
Mon de Derne
Mon de albotissman
Mon de Tyntina
Mon de Daubyne
Mon de Stonlay
Mon de parcelude
Mon de strata florida
Mon de hayle
Mon de thelobesbina
Mon de Glastonia
Mon de mathilech
Mon de hadyngey
Mon de custham
Mon de Ramsey
Mon albani
Mon de hilcham
Mon de Wande
Mon de Stroynshed
Mon de lilishille
Mon de hynton
Mon de Cameshay
Mon de fornesia
Mon de fontanie
Mon de Riavalle
Mon de vella lucanda
Mon de kirkstal
Mon de odelay
Mon de nonomeyno
Mon de halin enlam
Mon de Caldra
Mon de Rochiford
Mon de Rupe
Mon de kirksted
Mon de stratfordia
Mon de mallespunnay
Mon de stane stoke
Mon de enersham
Mon de Gloucestre

Mon de barthone

mon de barthone
mon de wintcombe
mon de altestre
mon de Wynlecoges
mon de Cerbnier
mon de Regali loco
mon de Tinterna
mon de Roze
mon de Bullysden
mon de burgo sci petri
mon de Cronland
mon de Wardenen
mon de Cestria
mon de Sallopia
mon de Bruera
mon

dns iohes arcept Woruen in pui
cia pbincie (i sardinia)
dns Bertrand arcept arboren
dns arnald arcept turonen i Ytalia
dns vital arcept tholosan i gotia
dns pelerus arcept Januen i lobardia
dns almari arcept pysan i tuscia
dns nicolaus arcept Sipotin et
mot Gargani i apulia
dns franciscus arcept Sumnuen ult
mare (tennia)
dns petrus arcept Bitumcen iag

Epi

dns petrus ept melden i fra ba
et francia puicia Senonen
dns ept Bulde Bruges tonlien
i lombardia et pbi a mediolan
dns nicolaus ept Botonten . a
pulia et pbi a Baren
dns Blasius ept Sulcitan i sardi
nia et p a calaritanen

dns iacobus ept adrianen in
lobardia et p a Ravennas
dns franciscus ept otten i terra
gona et pvincia Terragustin
dns Bartholo' ept alamen in
Bertina et pbi a pysan
dns alexa' ept bobien i lom
bardia et pbi a Januen
dns petrus ept aretinen i tuscia exeptus
dns matheus ept pistorien in
tuscia exemptus
dns Raymdus ept petragoren i
cesterna et puincia Burdegen
dns iacobus ept florentin i tuscia
a exemptus
dns Bernard ept placentin i
lobardia et pbi a mediolan
dns iohes ept Caspren i pbi
pbincie et pvi a aquen
dns Tristan ept Campiflon
dns paulus ept massilien
i pbi a pbie et pbi a arelaten
dns nicolaus ept Sistaricen
in pbincia pbincie
dns Bertrand ept digner i
pbincia puincie et pbi a eburdunen
dns egidius ept Foroiulien
i pbi a pbiae et pbi a aquen
dns alman ept ouetten in
hispania et pbi a compostellan
dns petrus ept lamberien i
gotia et pbi a tholosan
dns iohes ept i ult eria
dns athoni ept calamanen
in insula arecen et ei' pbincia
dns iohes ept cumaclen in
romandiola et pbi a ravennas

Dns Jacobus eps Lauden. in Lombardia et p[ro]uincia Mediolanen.
Dns Wilhelmus epus Vestanen. in Apulia et p[ro]uincia Sipontin.
Dns Johes epus Faventinen. in Romandiola et p[ro]uincia Rauennaten.
Dns Petrus eps Fanetin. in Romandiola et p[ro]uincia Rauennaten.
Dns Gerhardus eps Neocastren. in Calabria et p[ro]uincia Regin.
Dns Symon eps Gaffenen. in Chartheia
Dns Wilhelmus eps Mirapicen. in Francia et p[ro]uincia Tholosanen.
Dns Wilhelmus eps Biterren. in Francia et p[ro]uincia Narbonen.
Dns Stephanus eps Dolen. in Britannia et p[ro]uincia Turonen.
Dns Wilhelmus eps olim eps Carliolen. in Anglia et p[ro]uincia Eboracen.
Dns Nicolaus eps Nazaren.
Dns Fratr. eps Croen. ultramar.
Dns Wilhelmus eps Lexouien. in Normannia et p[ro]uincia Rothomagen.
Dns Wilhelmus eps Ebroicen. in Normannia et p[ro]uincia Rothomagen.
Dns Martinus eps Atrebaten. in Francia et p[ro]uincia Remen.

ambassiatores procuratores

P[ro]uincie Mediolanen. / Johes eps Castren.
P[ro]uincie Rauennaten. / Walterus eps Oxeslegen.
P[ro]uincie Burdegalen. / Henricus eps Wintonien.
P[ro]uincie Pisan. / Edmundus eps Exonien.
P[ro]uincie Lugdunen. / Ricardus eps Londonien.
P[ro]uincie Januen. / Johes eps Elien.
P[ro]uincie Sipontin. / Nicolaus eps Bathonien.

P[ro]uincie Calaritan.
P[ro]uincie Rothomagen.
P[ro]uincie Remen.
P[ro]uincie Turonen.
P[ro]uincie Aquen.
P[ro]uincie Eboracen.
P[ro]uincie Arelaten.
P[ro]uincie Senonen.
Johes eps Laudien.
Fridericus eps Traiecten.
Gerardus eps Pictauien.
Episcopi Ambianen.
Bernhardus eps Cenomanen.

Alias
 eps Regen.
 eps Grassen.
 eps Ventien.
 eps Tholonen.
 eps Abten.
 eps Brixien.
 eps Montisalbani
 eps Sancti Pauli
 eps Nemausen.

Johes eps Malicaten.
Hugonis eps Lemouicen.
Henricus eps Nannecen.
Gratianus eps Consoranen.
Guido eps Leonen.
Johes eps Briocen.
Michael eps Antissiodoren.
Petrus eps Papien.
Petrus eps Matisconen.
Jacobus eps Placen.
Petrus eps Paten.
Anthonius eps Tinden.
Henricus eps Claromonten.
Stephanus eps Trecen.
Henricus eps Bambergen.

Roberti epi Couencen
epi Magenburgen
Ricardi epi Roffen
Roberti epi Herefordien
Mgri epi Cicestren
Wilhelmi epi Carleolen
Johis epi Lichefelden et Couentren
Thome epi Wigornien
Phi epi Lincolnien
Allexandri epi Norwicen
Johis epi Landauen
Anian epi Bangoren
Johis epi Assauen
Simonis epi Tereallen
Guther epi Morinen
Johis epi Laudinen
epi Cenomanen
Georgii epi Vulteren
Henrici epi Varmien
Hermanni epi Lubicen
Rudolfi epi Meten
Phibti epi Cabillonen
Geraldi epi Popilanien
epi Saplon
Martini epi Camenen
Olrici epi Lauanctien
Engelman epi Kurien
Ayrni epi Antonopolitan
Johis epi Ratisponen
Wilhelmi epi Ruthenen
Petri epi Parisien
Stephani epi Pluacien
Henrici epi Lubicen
Conegesten epi Wratislauien
Petri epi Tardinon
Bartholomei epi Alexandrie
Anthonii epi Eduen.

Johis epi Aurelianen
Gulielmi epi Lauacten
Ricardi epi Ampurien
Arnaldi epi Oluen
Bartholomei epi Vigilitinen
Henrici epi electen
Ambasiatores Comunitatis Oabuden
Ambasiatores ducis et comunitatis
Dni Ymolen
Dni Pandolfi de Malatestis
Dni de Crema
Comunitatis Januens
Comunitatis Florencie
Ambasiatores Comunitatis Nurenberg
Dns Bertrandus epus Apamiarum in
decreto in presencia tholosana
Dns Crispinus epus Tirasonen in
bononia et provincia Turonen
Dns Leonardus epus Finarum in a
tamen exceptus
Dns Egidius epus Nemausensis
in genere et provincia Narbonen
Dns Julianus epus Marsicanus
in provincia Aprucen
Anthonius epus Lucmien in regno
et provincia Beneuentan
Elias epus Auicien in Regno Sicilie
et provincia Lucanen
Epus Bohil Lemitanen ultra
mare provincia Ierosolimitana
Lodwicus epus Wlacranien in Regno
Bohemie Curie sunt
Petrus epus Stauanien in Polonia
et provincia Gneznens
Epus Pantoniensis et Scotiana
et provincia Burdegen

petrus ep̄s camerarum i͞n frācia
et p̄vīcia remen͞s
Johes ep̄s lubucen͞s i͞n polonia
et p̄vīcia gnezneńs
Johannes ep̄s nouarien͞s i͞n lom
bardia et p̄vīcia mediolan͞s
Gregorius ep̄s laudunen͞s
petrus ep̄s famagustan͞s i͞n insula
cypri
Stephanus ep̄s vulterran͞s in al
emania et p̄vīcia magdeburgen͞s
Gregorius ep̄s wladimirien͞s in
regno polonie
philippus ep̄s brugaten͞s i͞n ...
in p̄vīcia ianuen͞s
philippus ep̄s ... i͞n archipelago
petrus olavi ep̄s strengnen͞s in
suecia p̄vīcia vpsalen͞s
Walterus ep̄s boven͞s i͞n calabria
et p̄vīcia regin͞s
ep̄s ... i͞n lombardia p̄ mediola
robertus ep̄s saresburien͞s i͞n an
glia et p̄vīcia cantuarien͞s
thomas ep̄s dunelmen͞s i͞n an
glia et p̄vīcia eboracen͞s
hubertus ep̄s ... i͞n ca
talonia et p̄vīcia burdegalen͞s
ep̄s ... i͞n frācia p̄ remen͞s
Johes ep̄s ...
...us ep̄s ... i͞n p̄vīcia ianuen͞s
henricus ep̄s meneuen͞s i͞n anglia et
p̄vīcia cantuarien͞s
Bertrandus ep̄s tutellen͞s i͞n ...
... et p̄vīcia bituricen͞s
Wilhelmus ep̄s ... in
normandia et p̄vīcia rothomagen͞s
Egidius ep̄s ... p̄vīcie
et p̄vīcia aquen͞s
electus ... i͞n p̄vīcia aquilegien͞s
electus ... i͞n apulia et p̄vīcia ...
.Jo: electus famagustan͞s i͞n insula cypri
Andreas electus strengnen͞s i͞n suecia
et p̄vīcia vpsalen͞s
Nicolaus administrator ecclesie ...
... i͞n patriarchatu aquilegien͞s
administrator ecclesie ...
Johes ... abbas ord ...
Richardus ... abbas ord vall
... dyoc
...
... dyoc
Andreas abbas monasterii ...
ord sancti bndi ... dyoc
Wilhelmus ab monasterii ... ord
sancti bndi ... dyoc
Bartholomeus ab monasterii sancti ... de
... ord ... dyoc
Johes ab monasterii de ...
Jo. ab monasterii sancte marie de ...
ordinis ...
Caspar ab monasterii sancte ...
... ord ...
... abbas sancti ... ord sancti bndi
... ab monasterii sancte marie de sancta
... or sancti bndi ... dyoc
... ab monasterii ... et ...
ord sancti bndi ...
felix ab monasterii sancti ... de ...
ord cyst ... dyoc
petrus ab monasterii ... sancti michael
ord sancti bndi ... dyoc
Symon ab monasterii ... ord
sancti bndi ... dyoc
Wilhelmus ab monasterii sancte marie de ...
... or sancti bndi ... dyoc.

Guido ab. mon Crassen or sti
Bndti Carcassonen dioc
Jo. ab. mon sti Bethlehem in
cella ord sti Bndti
Petrus ab. mon Gualdimoten
ordinis cisterc
Laurencius ab. mon sti Petri de Cer
reto or. Camaldul dioc Volaterran
Joh ab. olim mon ste Iustine de
Padua ord sti Bndti
Nicolaus ab mon ste Stephi de Cu
tolo ord Camaldulen
Bernhardus ab. mon sti Michael
de Podio bonsi or sti Bndti Florentin dioc
Gregorius ab. mon sti Salvatoris
de Spinimula Camald dioc
Joh. ab. mon ste marie de Grangi
ano ord Vallumbros Pistorien dioc
Paulus ab. mon sti Eustachii cana
sii de Amandola or sti Bn Firman dioc
Michael ab mon sti Bartholomei
de bono Sola° or. sti Bndti
Otto ab. mon de Villers or cister
Leodien dioc
Petrus ab. mon Campis lemnis
ord cist Warmien dioc
Martinus ab. mon sti Salvi Florent
ordinis Vallum
Josephus ab. mon sti Salvatoris
de Spongia Vall Volatern dioc
Joh ab. mon sti Petri sup dina
ord sti Bn Bagnien dioc
Joh ab. mon Amene ord sti Bn
Magalonen dioc
Anthonius ab. mon sti Michaelis
de Sfurcal or. vall pistorien dioc

Johes ab. sti Michael de Burgo
Pysan ord Camald
Baldassar ab. sti Michael de pass
iniano ord Vall. Florentin dioc
Joh. ab. mon de Gembloux ord
sti Bndti Leod dioc
Johes ab. mon sti Maximini ord
sancti Benedicti
Petrus ab. sti Augustini Lemovicen
ord sti Bndti
Philippus ab. mon ste marie de Pet
rclua or sti Bn Pistorien dioc
Stephanus ab. mon de Camardino or sti
Bn Wimarien dioc
Wilhelmus ab. mon de Gimnodo
ordis Cisterc
Johes ab mon ste marie de Tonger
loe ord premon Cameracen dioc
Camilianus ab. mon sti Fridiani
de Pys ord Camald
Stephanus ab. mon de Canule
ordinis cistern
Thomas ab. mon ste marie
Eboracen or sti Bndti
Egidius ab. mon sti Egidii nouio
men ord sti Bndti
Johes ab. mon sti Baronti de
pistorio ord sti Bn
Egidius ab. mon sancti [illegible]
Placen ord sti Bndti
Richardus ab. mon bte marie
Joreuall ord Cistercien
Johes ab. mon Oesnen ord
cyst august dioc
Thomas prior eccie ecce Cantuarien
ord sti Bndti
Johes ab. mon sti Crispini maioris
Suessionen ord sti Bndti

Nicolaus abbas mon. Tyniecen
ord. sci Bndi Cracou dyoc.
Anthonius ab. mon. sci pauli de
Pezuolo ord. vall. fesulan dyoc.
Guido ab. mon. sci aglt de alegacio
or. sci Bndi feltrensis dyoc.
Johes ab. mon. sci donati de se
nis ord. vall.
Anthonius ab. mon. sci petri de sauce
ponte or. sci Bn. Bergomen dyoc.
Wilhelmus ab. mon. de Camelijs
ordis sci Benedi
Gerhardus ab. mon. sce marie de
Corona ord. camal. walterrn dyoc.
Andreas ab. mon. sci bricii de
auchana aretin dyoc.
Ruinerius ab. mon. sce Genefere
or. sci augustini
Benedictus ab. mon. sci Cassiani
imole ordis fesulan dyoc.
Nicolaus ab. mon. de imperchelo flo
rentin dyoc.
Petrus ab. mon. Berghaen ord.
sci benedicti eduen dyoc.
Lucas ab. mon. de Sayxo ord.
sci bndi aretinen dyoc.
Richardus mon. sci pancracii de flo
rencia ord. vall.
Bartholomeus ab. sci Zani cinsi
ord. vltren dyoc.
Bartholomeus ab. mon. mollisuen
ord. sci bndi lingon dyoc.
Bernardus ab. mon. sci iusti de
volterra ord. camal.
Petrus ab. mon. de Cervimonte
ord. sci Bndi
Sebastianus ab. mon. sci saluatoris
de florencia ord. camal.

Petrus ab. mon. sci bndi vall. albe
ord. cinsi Pataviensis dyoc.
Ludolfus ab. mon. Saganensis ord.
sci augustini wlatislauien dyoc.
Salvator ab. mon. sci Egidii ordis
sci. Beneuenten dyoc.
Rudolfus ab. mon. sci petri de
Gemen ord. sci augusti
Andreas ab. mon. Gallica ord.
sci bn. alben dyoc.
Johes ab. mon. sce marie de pomposia
ordinis camal.
Amadeus ab. mon. de clusa or. sci
Bndi Taurinen dyoc.
Johes prior mon. sci Fabiani prate
ord. vall. pistorien dyoc.
Franciscus prior mon. sce marie de Carcera
ordis Camal.
prior mon. de Francesca ord. gran
dimontensis xancten dyoc.
prior mon. de Bondeflamia ord.
grand. Cainen dyoc.
prior mon. de pedro Cupreum or.
Grandimont. Walkacen dyoc.
Magr generalis ordis predicatorum
magr generalis ordis minorum
prior genal ordis fratrum heremitarum
prior genal ordis fratrum carmelitarum
prior generalis ordis fratrum servorum

¶ Ambasiatores Regnaliorum
et aliorum dnorum acephis ab
latu et plurimis

Gunther archiepus magd. de burgensis
Conradus magr ordis de prussia
Lodowicus archiepus vetholdiensis

Johis archiepi neapolitanen
archiepi Remen
archiepi Bisuntin
Jani arepi Lunden
Thome arepi Cantuarien
Henrici arepi Eboracen
Ambasiatores et procuratores
Universitatis studiorum
Univsitatis studii parisiens
Universitatis studii Tholosan
Univsitatis studii Andegaven
Universitatis studii montispessulan
Univsitatis studii Bononiens
Univsitatis studii Oxoniens
Univsitatis studii Cantabrigie
Univsitatis studii Wyennen
Univsitatis studii Coloniens
Univsitatis studii Cracoviens
Universitatis studii pragens
Procuratores civitatum et dioc
ac capitulorum eccliarum metropolit
et kathedralium

Clero Civitatis et dioc Bononien
Clero Civit et dioc Januen
Clero civit et dioc ambianen
Clero civit et dioc Leodien
Clero civit et dioc Suessionen
Clero civit et dioc Wratislavien
Clero civit et dioc Novarien
Clero civit et dioc pluatticen
Capitula ecclesiarum
Capli ecce Floren
Capli ecce Wurmen
Carnoten
Carthusien
Narbonen

Dauien
Tholosan
Wintonien
Dunelmen
Londonien
Exonien
Saresburien
Elien
Bathonien et Wellen
Roffen
Cistercien
Carleonien
Wichefelden et annitien
Pictonien
Lincolnien
Tornnien
Laudunen
Meneuen
Bragen
Assinien
Alben
Cinuaten
Lingonen
Pragen
Vindarien
Wirdunen
Romanen
Namnaten
Selen
Ebroycen
Atrebaten
Cenomanen
Camoracen
Tutellen
Vapinten
Cameraten
Eduen
Agathen
Rothomagen
Aretinen

Capitulo ecce
Andegaven
Constantien
Parisien
Remen
Bituren
Maglisten
Aulnen
Pomezanien
Wilnen
Ambien
Floren
Waspiten
Autinen
Claromonten
Lugdunen
Valonen
Wigstamien
Capli ecce sti Flor
Prior et convet Roch
Priori ord sti Johis Jerosolim
Cheparum ord sti Jo. Jerosolim
Preceptor de Primerse

Ambasiatores marchionis
Ferrariens
Epi Medonen
et officii sui

Ambasiatores
Duci Burgundie

Ambasiatores
Comitis Wertebergk

Rex Ungarie
ratificat per
literas suas ea
que hic agent

Item ratificat dux Leupoldus
dux austrie
Item frater eius Federicus
Item dux Brunswicensis et multi
alii principes Alemanie obedire

Rex portugalie ambasiato
res sunt in Janua quibus est ha
bentes pecunie et certam ha
ratihabitione [illegible] sunt
in pr[illegible]

Ambasiatores petri de luna
alias antipape

¶ Sententia diffinitiva adversus
[illegible] depositum

Christi nomine invocato sancta et univer
salis synodus [illegible] ecclesiam represen
tans / adversus [illegible]
huius [illegible] pertinere / sacri
[illegible] / in hac [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] et diligenter [illegible]
[illegible] et [illegible] et a
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] contra petrum de luna
[illegible] et aliorum [illegible]
[illegible] appellatus [illegible] per
[illegible] aliquem [illegible]
ac [illegible] aliis [illegible]
[illegible] diffinitivam
monitionibus et [illegible] / habita
[illegible] et [illegible]
[illegible] in
theolo[gi]a [illegible] doctoris
pluries et pluries diligenti

collacione / ac tandem deliberacione
matura omnes [illegible] habita in predicta
[illegible] examinavit [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] / per
[illegible] commissarios seu [illegible] collateral[illegible]
de [illegible] cum [illegible] in
[illegible] diffinit
[illegible] / cum [illegible]
et [illegible] et [illegible] adiu
[illegible] petri et deducta
[illegible] / [illegible]
[illegible] / Johannis de [illegible] et [illegible]
de [illegible] promotores [illegible]
[illegible] seu [illegible] de [illegible]
[illegible] contra
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] contra
[illegible] petrus de luna [illegible]
et [illegible] et anno [illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] alias
[illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] atque
[illegible] de
luna [illegible] ut [illegible]
et [illegible] et [illegible] noto
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] non
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] in
[illegible] et [illegible] et [illegible]

Et eorum talis augmentum se reddi-
disse ac honore et dignitate cardi-
nalatus indignos ipsosque et eorum e
singulos alios premissis inhabiles ac
nimium et excessivos ne regnent vel
imperent aut presumant adeo et sacris
canonibus fore ipso facto abiectos et
privatos ac eciam abiectos privatos et
inhabiles ipsos p. et a. et eorum quemlibet
causa per hanc diffinitivam sententiam in hiis
scriptis sinodus abicit et privat inhi-
bendo eisdem ne eorum aliquis pro
summo pontifice gerere se presumat
eciam quam ecclesie Romane cardinalem
tulam ipsius decernendo et ipsum
eorum et quemlibet eorum declarans et se
speciali regali vel alia quacumque
prefulgeant dignitate declarat
ab eorum et cuiuslibet eorum obedientia
non obstante quovis fidelitatis iura-
mento aut alio quovis vinculo
quo illis vel eorum alteri tenerentur
astrictos fore penitus absolutos
prohibendo eisdem fidelibus ne pre-
dictis de papatu contendentibus seu eo-
rum alteri quolibet obediant pareant
vel intendant aut ipsum aliquem
sui vel fautorem ipsius presumat aut
eos receptet vel receptaret sub
penis excommunicacionis talibus a sacris
canonibus et sacris canonibus inflictis
puniendos et ordinatis. Et si parte
contra fecerint hec ordinacione ipsos
ipsos et eorum fautores defensores
adherentes receptatores et presertim
relaciones prelatos fore contendendo
a consilio dolo nec divina pre-

cepta et sacris canonum disponente
eandem sancta sinodus declarat pronunciat
et diffinit. Et ipsis eorum et sin-
gulos presertim et specialiter cassationis
inhabilitacionis vel alterius censure
et pene pronunciate et ordinum
dignitatum et cardinalatus beneficiorum
et officiorum ac quorumdam quorumcumque
cum qualitatibus sunt et quibuslibet
intercipient seu noverint dictis
cardinales p. petrum p. de luna
et Angelum Corrarium supradictis et
fulminatos fuisse et esse nullos
cassos et irritos nullas cassas
irritas ac nullius roboris esse
esse vel momenti et quatinus
de facto processerint cassatos annul-
landos cassandos et irritandos
decrevit et ad cautelam eosdem
expediat omni modo et iure quo
melius potest annullat cassat et ir-
ritat et ipsius promocione unio-
nem ipsius et aliis contra eos ad
cardinalatum per dictos contendentes
de papatu et eorum utrumque acceptatione
uti p. de luna die xxv mensis
et p. p. Angelum die xv iunii
anni presentis quod cetera ibi
fuisse et esse nullas cassas irri-
tas et inanes et quatinus de fac-
to processerint cassatos de facto annul-
landos cassandos et irritandos
et decrevit ad cautelam eosdem
expediat omni modo et iure quo
melius potest ipsa sancta sinodus
per hanc diffinitivam sententiam cas-
sat irritat et annullat

¶ De reformatione ecclesie tam
in membris quam in capite petuntur
ista sequentia per synodum in primis.

Primo quod propter vanitatem con-
ciliorum generalium retroactis
temporibus plurima mala evenerunt
ad obviandum tam perlatis quam
futuris malis statuatur quod sic
revoluto spacio xv annorum con-
cilium generale celebretur et sub pena
formidabili romano pontifici
non curantibus hec parte excom-
municatur
¶ Item quia non nulle partes ea-
rum adherent et dudum ex post
de dominica adhesione ipse domino
benedicto compulsus sub pena deli-
beratione a collegio cardinalium ut deposi-
ti a parte reductionem ad eum inde
melius et tamquam prelati habeant
et quod propter alios non nullos prelatos
absentes qui predictam sanctam
ecclesiam tunc personaliter habent domino
nostro pape (?) dicat ad generale con-
cilium hic ad tres annos celebrandum
et quod prelati qui tunc fuerint
ducunt ipso concilio
¶ Item ne pendente scismate plura de-
creta exigunt in retro spiritualiter
quod sine dolo sine de titulo spoliati
sunt eis cardinales ullo ordine exigant
in ipso generali concilio aliquam
electionem sed sint nulla
¶ Item quod temporalia domini papae per electionem
hec, petitum inminens ecclesia statuat
quod quotiens aliquis archiepiscopus aliquibus huius
manifestis scandalis evenerunt non
nisi quod per electionem hec romanus pontifex
deponatur quamvis absolutione non ob-
stante
¶ Item possessiones castra et civitates
romanus pontifex laycis in feudum aut
obligare sine consensu consensu prelatorum
cardinalium non debeat aliquatenus ullus
faciet sine ipsi generali concilio
¶ Item quod de singulis regionibus non ante
debeant duobus aut tribus solum in tractatu
consenserunt cardinales assumi sed ut tunc
debeant ad minimum xxx persone de equitate
¶ Item quod ecclesie kathedrales dignitates
electivae sine prelatores ecclesie provinciales
abbatie seu prioratus conventuales non
deinceps cardinalibus in commendam sed dalio
huiusmodi ecclesie ecclesie et prelatis
¶ Item ut tollantur dispensationes et tam ad
curam personae exempte ut capellani
honorabiles et ceteri et similiter ceteri
minores religiosi et plures alii exemp-
tiones ecclesiarum prelati
¶ Item quod tollantur reservationes tam gene-
rales quam speciales ecclesie kathedralibus
et aliis dignitatibus et prelatis
abbacie et aliis dignitatibus et beneficiis
in quo de ecclesiis fuerint et aliis
in eis petentibus ab apostolico proprio motu
immediate salvo tamen debito ecclesia
in mediato apostolice et quod tales non teneantur
ante admissionem debita camere apostolice
ante lapsum anni post possessio-
nis computandi
¶ Item quod ecclesie kathedrales et regulares
minime taxate redigantur ad debitam
taxam et super hec commissio petentibus
non negetur
¶ Item curia beneficia in Romana curia

vacatura fuerint pura causa / Regule
cancellarie et alie reservationes quarum
varietate ambiguitate et incer
tis lites oriuntur / Et quod se constitutiones
novas fieri contigit decretas sint
debita publicatio
¶ Item quod cessent in beneficiis primos fruc
tus vacantes que annata dicebant
reserventur / suspendatur collatio fruc
tuum camere apostolice nec hiis non solu
tis / et quod nonnulli constitutiones soluta
omnis suorum proventuum fortasse ad
annos facte et ulterius nec non possit
absolvantur prelati debitis proventus
suorum [illegible] solverint vel solvant
clerum pro Romanum pontificem aut per
temporales dudum talibus aut quibusvis
exactionibus non opprimantur &c.
¶ Item quod non impediantur causa et gra
tiis spiritualibus et laicis concedantur
et limitentur casus in quibus possint fieri
eadem &c.
¶ Item quod inoltola et processus in ordinari
is possessores beneficiorum non recedant
si fuerint pura causa possessores eorum
et x annos pacifice et quieti post
lapsum huius temporis apostolici nullus
lites in huiusmodi beneficiis possident
~~[illegible]~~ pacientur
¶ Item quod prelati decreto de pluribus studiis
presertim de annatione ad unionem ullo
beneficiorum pro ministra et legitima
ca et quod fieri contigit non nisi cum
debita causa declaratione fiat
¶ Item quod de multiplicatione gratiarum ma
xime expectativarum scandala multa

et lites pullulaverunt evadantur man
datarum et publicorum cum aliis gra
tiarum personarum et circa detrimento
prelatorum quod presides pro spiritualia
ordinarie iure [illegible] non
fiant
¶ Item quod ordinarii et collatores teneantur
providere solum dignos scilicet viris
et alios propter graduatos in studiis
generalibus et quod si aliter contingat
a predictis aut aliis constitutionibus
fiat / ipso facto sint suspensi per
triennium ab huiusmodi collatione vel
alia providendi
¶ Item quod omnes beneficiati atque in tholo
cenis [illegible] ad tempus
[illegible] vel qui licent ob dictam
[illegible] ultra moverit vel
mota per [illegible]
beneficiis absque dispensatione permaneant
et quod gratie dispensationes sint habiti
[illegible] eodem tempore [illegible]
consumentur et quod huiusmodi beneficiati absque
solutione annatarum vel collectarum
pro [illegible] aliis
sint ~~[illegible]~~ absoluti
¶ Item quod temporales [illegible] pro
[illegible]
[illegible] et quod ordinarii locorum
super hoc [illegible]
recipiendi sint et de plano ha
beant potestatem / et quod liceat
ordinariis de huiusmodi beneficiis per
sonis idoneis providere
¶ Item quod [illegible] pro [illegible]
[illegible] per diocesanum
ordinet [illegible] / [illegible]

canonice instituendis / cui debita
porcio pro hospitalitate tenenda et
aliis oneribus per eundem dyocesanum
assignetur non obstantibus quibuslibet
contrariis consuetudinibus

¶ Item quod omnes confraternitates seculares
spirituales in ecclesiis parochialibus
in diocesi revocentur et vicarii
perpetui in eisdem canonice instituantur
monachi / insuper canonici regulares
nec tales religiosi qui ad curam
seu degentes sub titulo quovis
cure animarum ad ecclesias parrochiales
residere cogantur / clericis secularibus per
ordinarios ibidem instituendis

¶ Item quod nullus tabellio in talibus
debeat suum exercere officium nisi
prius per ordinarium loci fuerit appro
batus etc.

Sub bruma et furtis prius dat
pocula mortis
Ni celeres redeant crude
gesta flebunt

Contra dapnatos vicinitas pergere
et qualis sit erga eos execucio
habenda teneri patet ex hiis que
sequuntur

¶ Sequuntur alie pene hereticorum
qui omnes secundum canonicas sanctiones
et omnes eis credentes receptores
fautores et receptatores non possunt
testamentum facere nec legata
recipere ex testamento. Item in titulo de hereticis
excommunicamus § credentes etc.
cum sequentibus

Item leges hereticos dicunt lupos rapaces
¶ Item angelos pessimos et colubros Item
serpentes nequissimos similitudine sibilla an
guis que corrupit in spiritu et ibi vero
dicit viros omnium ipsarum vocabulorum
quod hereticis applicantur

¶ Item excessus hereticorum tantus quod contra ipsos
catholica res publica civilia vivunt
et horribiles lese maiestatis crimine
iudicantur / porro leges hereticorum
mediam supponunt defunctos ac pro
nudas et bona adimunt sepulturas

¶ Item secundum leges de heresi suspecti etiam
postquam necati alicuius tercia replicatis
cogitata sunt per quos suspecti recentes
fuerunt ab eadem fide pulsati in articulis
debuerunt post mortem eorum crimen
abnegare noluerunt dampnatur secundum
tenorem et morte publice mandantur
ut a sepultura communi christianorum honorum communicant
publicandos quesiti predicto et eos ut
corpus et ossa comburi pariter

¶ Item secundum leges nullus pro talibus debet
intercedere etiam si preces fecit in qualibus
dampnatus clerici prestabit

¶ Secundum canonice eos pluribus modis
puniunt hereticos et eorum receptatores
fautores et defensores non dicunt
in territorio suspectos nec de peccato
cum de hereticis excommunicamus

non expedit igitur quod item excommunicant
ista vicinitate ea decreta

¶ Item sicut ipse suspectus hereticis excommunicantur
etiam ipsa communicacione sentit per alium
hereticos et hereticis de hereticis excommunicamus
Item qui aut etiam depereunt in ultro

i glo. supplicio heretice puniuntur
¶ Item qui pater e contingit tamquam
heretici dici non debent quamvis aliquando
errasset extra de [illegible] xxiiii q. i. h[illegible] est
et q. iii. dixit apostolus dummodo
resipiscat [illegible] [illegible] con-
[illegible] aliosque tradatur curie
seculari puniendus clericus prius autem
ordinibus degradato ut in pallegato
c. ad abolendam § i de h. i glo.
Sed laicus hereticus primo est per ecclesiam
condempnandus et postea iudici seculari
relinquendus punire [illegible] tradendus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut
palleg. c. ad abolendam § i
¶ Item filii hereticorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non possunt [illegible] bona paterna
ut in c. vergentis de hereticis [illegible]
leges [illegible] [illegible] ut [illegible] eodem tytulo
lege manicheos et l. [illegible]
et in auth. [illegible] de nestorianis
¶ Item postquam hereticus est per ecclesiam con-
dempnatus per secularem iudicem est ul-
timo supplicio puniendus ut de here-
ticis c. excommunicamus et in auth. et in lege
[illegible] [illegible] eodem tytulo
¶ Item heretici et corum fautores [illegible]
[illegible] sub [illegible] legitimo puniuntur
ut in preallegato c. excommunicamus et lege
manicheos
¶ Item condempnatus de heresi [illegible] debet
admitti per penitentia [illegible] illa [illegible]
[illegible] vel [illegible] perpetuo [illegible]
[illegible] ut in eodem c. excommunicamus § i
et si post [illegible] [illegible]

excommunicamus [illegible] [illegible] in heresim
[illegible] sine ulla [illegible]
[illegible] seculari [illegible] iudicio [illegible]
ut in palleg. c. ad abolendam
§ illos et c. excommunicamus § i
¶ Item heretici [illegible] [illegible] [illegible] sit
absoluta a fidelitate dominio [illegible]
quocumque pacto tenebantur eis ut
[illegible] ut in eodem c. excommunicamus § [illegible]
moneantur
¶ Item potest e morte [illegible] [illegible]
[illegible] hereticus [illegible] [illegible]
xxiiii q. i [illegible] [illegible]
¶ Item hereticus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] de hereticis
[illegible] xiii di. [illegible]
¶ Item heretici [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sibi et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] pena puniuntur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] puniuntur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
¶ Item absolutio et restitutio [illegible]
[illegible] in heretico [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
¶ Item [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hereticos [illegible] illos [illegible] [illegible]
[illegible]
¶ Item iudices seculares [illegible] hereticos
de [illegible] sibi [illegible] [illegible]
[illegible] si iudex secularis [illegible] negligens
fuit [illegible] [illegible] [illegible]
secularem [illegible] heresim [illegible]
Haec et multe alie pene contra
[illegible] hereticos [illegible] colliguntur
in tytulo de hereticis [illegible] [illegible]

¶ Advertendum quod quidam sunt heretici
manifesti et quidam occulti. Dicun-
tur manifesti illi qui publice
predicant contra fidem catholicam
et defendunt errorem suum here-
ticum sive convicti vel confessi coram
~~[illegible]~~ prelatis et iudicibus suis
vel per sententiam sunt condempnati de here-
ticis [illegible] c. per [illegible]
[illegible] quorum [illegible] non sunt aliqui ter-
[illegible] [illegible] celum [illegible] glo[sa]
[illegible] celum ut [illegible]
[illegible] non sunt celum ut [illegible]
palliatam [illegible] [illegible] et
[illegible] tamen dicunt contra ipsam fidem
[illegible] catholicam predicant [illegible]
vel non adherent [illegible] errorem
[illegible] [illegible] contra ipsam fidem [illegible]
et principale sacramentum scilicet corporis
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
de summa trinitate ibi [illegible]
[illegible] fidelium [illegible] [illegible] extra
quam nullus omnino salvatur in qua idem
ipse sacerdos et sacrificium est Christus
cuius corpus et sanguis in sacramento
altaris sub speciebus panis et vini
veraciter continentur transsubstantiatis pane
in corpus et vino in sanguinem potesta-
te divina ut ad perficiendum
misterium unitatis accipiamus ipsi
de suo quod accepit ipse de nostro
et hoc utique sacramentum nemo
potest conficere nisi sacerdos qui rite fu-
erit ordinatus secundum claves ecclesie
quas ipse concessit apostolis eorumque
successoribus ihesus christus et hoc [illegible]
[illegible] fidei et misterium sacramenti

[illegible] [illegible] tenent [illegible] ecclesie et [illegible]
[illegible] et modum theologi [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sive [illegible]
et defendere tenent [illegible]
[illegible] c. 1° et qui contra hoc [illegible]
defendere vel approbare aut predicare
presumpserint tanquam hereticos ab omnibus
[illegible] [illegible] c. [illegible]
[illegible] [illegible] de summa trinitate
[illegible] [illegible] et tenet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

¶ [illegible] nullus bonus [illegible] ambigit
quin [illegible] corpus Christi [illegible] altari
per sacerdotes [illegible] panis et vini
[illegible] de consecratione di. ii. c° [illegible] sub figura
[illegible] [illegible] ante [illegible] et [illegible] corpus [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et illud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et sanguis meus [illegible]
[illegible] [illegible] qui edit carnem meam et bibit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sanguinem meum in me manet [illegible]
[illegible] // [illegible] de veritate carnis
et sanguinis non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de consecratione [illegible]
di. ii. c° [illegible]

¶ Item [illegible] Christi [illegible] et
[illegible] in veritate [illegible] [illegible]
[illegible] vel non [illegible] [illegible]
et ideo [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de consecratione di. ii. c° [illegible] sanguis
[illegible] [illegible]

¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
contra quos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] notorium
sive manifeste [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multum.

pertinaciter et diu non desisterent
dictis processibus et penis contemptis vero
dictos errores publice fovent
et fovent et plura eis cum heresi
procurrentibus alicuius temporis
ut in preallegatis c. excommunicamus
¶ Isti eciam sunt pessimi mali animati
ta et violenti quosdam magne auc-
toritatis viros scilicet magistros in sacra
theologia et in aliis facultatibus diverse
graduatos presbiteros et clericos
qui tunc erant membra sive supposita
studii pragensis et in quibus ipsis nephan-
dis hereticis satis doctrine scilicet the-
ologice et iuridice scientie resi-
terunt dictos errores constanter
reprobando ausu sacrilego cum gla-
diis et fustibus et aliis eorum on-
dere vulneraverunt et quosdam
pragenses et barones huius Bohe-
mice possiderent cum multos
in carceres vivos graviter afflixerunt
multis eciam iniuria atrocia fuerit
et in magna parte fonem tunc [illegible]
dederunt cum viros catholicos tan-
quam ab inde fugerunt ipsi [illegible]
eos heretici ut per tempus [illegible]
nunc ibi ipsi magistri pertinaciter
errores ut fecerunt fovere et predicare
possent publice nullo ipsis tunc
resistente et quod mediam partem to-
tius populi prage eorum erroribus de-
ceptus talis hac parte fecerunt sed
maxima scandala illic et alibi
et populo subsecuta sunt et propter
violatores et possessores per [illegible]

heticos sunt ut prefert ipsi etiam
excogitaverunt et aliis censuras
et penas in tales a iure platas
dispensabiliter incurrunt ipso facto
in dictis omnibus sentenciis
et sentenciat nondum non timentes ad
certe civitatem primo pretextu cen-
sure legati missas et alia di-
vina officia prophanat et excepti
clamant et dicunt maiestatis of-
fensam premissa que dum prage
studii qui erat notabilis
eius suppositis [illegible]

¶ Et quia istud negocium contra hos
in manet scelesta patratores sunt
clamorose introductum in Romana
curia iam decem annis elapsis
velut ipsos [illegible] et hec
heretica preter [illegible] et omnibus
nolunt [illegible] efficaciter repellere
si ad [illegible] eorum [illegible]
iudicia in partibus dicunt abesse
dum [illegible] possessiones dicti archiepiscopi ad
sedem apostolicam appellasse causas
quoque appellacionis [illegible]
[illegible] predicti [illegible]
obtinuisse / quod plura gra-
vamina [illegible]
plurime [illegible] fuit / quod nullatenus
tales appellaciones erunt aut
sunt admittende / appellacio enim
non defendit aliquem in delicto
ut in de eo c. de appel-
lacionibus [illegible]
defendunt ut in l. [illegible] appella-
cionibus eod. tit. lib. sexto.

¶ Ex quibus infertur seu concluditur quod de certo
precepto sedis [illegible] prelatos siue
legos et hereticos tanquam manifestos
seu et notorios seu confessos et con-
victos super premissis habendos. Sed dominus
archiepiscopus [illegible] cum inquisitione
heretice pravitatis cum aliis [illegible]
quibusdam doctoribus in theologia necnon ceteris
aliis prelatis ac viris et fide dignis
[illegible] et omnibus assessoribus [illegible]
necnon generalis officialis curie sue
[illegible] [illegible] [illegible] quibus quidem
officialibus mandare ipsos [illegible] [illegible]
nere [illegible] ac etiam [illegible] obedire
noluerint sub gravibus penis in c.
administratores xxiii q. i. quod cum
hereticos personaliter comprehendat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] custodia [illegible] ac
per dies aliquot tenere [illegible]
[illegible] et [illegible] ne [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] die [illegible]
[illegible] illos [illegible] [illegible] vel
[illegible] in [illegible] aliorum magistrorum
et officialium [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] forma iuris [illegible]
iure c. degradacionis de pene li. vi
[illegible] per aliquem antistitem [illegible]
[illegible] degradande [illegible] [illegible]
[illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut digni [illegible] digna
[illegible] et [illegible] [illegible] pro
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] debeat
[illegible] [illegible] divinarum et
humanarum legum atque sacrorum canonum

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] delinquendi xxiii q. iii
est iniustum. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
Et quod omnia [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xxiii q. vii [illegible] etc. [illegible] alios
de hereticis.

¶ [illegible] multi heretici non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]

¶ [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] heretici [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] morte
[illegible] hereticos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] lex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

iudei in regno premiti fuerit ut ibi
et exarsit ignis in synagogis cor-
flantia combussit pueros et mulieres
cum quam plures aufugerent super eandem
ignis duo viderunt solem et ipsa
pessimum hereticum [illegible] dimerent
talem aquam decrevens et peat
in eadem corpore cum spiritu et plurimi
super eos larguis ignis et [illegible]
vexatores [illegible] [illegible]
¶ Tercia quod sermones vestre premissa
striendum est quod cum olim in urbe tunc
existebas in hiis liber et forte iam
lapsus certum anno vel circa [illegible]
plena formis [illegible] apostolicarum
meus stilum cancellarie apostolice
dirente archiepiscopi Bremensis contra
rescriptum quod non ulli canonici ecclesie
Bremensis esse in dignitate constituti
tenerent et fovenret tunc [illegible]
eius eandem [illegible] [illegible]
que ipse wiclefiste pragenses [illegible]
dei ut [illegible] [illegible]
runt et fovent / sed tunc domi-
nus pontifex rescripserat eidem archiepiscopo
quod si dicti canonici dehinc suspecti
vel diffamati forent eos caperet
[illegible] non ad purgandum se super [illegible] [illegible]
[illegible] publice [illegible] / quod
si facere nollet in eos tamquam in he-
reticos rigorem canonum observa-
ret et liber ipse credo adhuc
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non premissa

[illegible] cause dictus archiepiscopus contra
illos delatos [illegible] duo ipse pro-
cederet quod se facerent et [illegible]
negantes articulos fidei [illegible]
[illegible] ad purgandum
[illegible] ut pre-
dixi / meus [illegible] beati bernhardi ad
Eugenium papam / non [illegible] [illegible]
[illegible] flagellum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
puniens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de
templo / que [illegible] [illegible]
[illegible] reputatur
¶ [illegible] [illegible] et facta
[illegible] [illegible] quod a
[illegible] [illegible] [illegible]
summo pontifici [illegible] Romana
curia in parte citandi dictos
wiclefistas pragenses et deinde
Alexander papa v. [illegible] commisit
certo iudici causam [illegible] appel-
lacionis hus wiclefistarum [illegible]
¶ In quo videtur errasse [illegible]
monendo delatores [illegible] [illegible]
duo archiepiscopi [illegible] [illegible]
[illegible] ipse alias summus pontifex
olim in eadem causa [illegible] archiepiscopo
Bremensi mandato / [illegible] [illegible]
bonus dormitat homerus
¶ [illegible] meus premissa [illegible] [illegible]
hereticos esse [illegible] concludendum
quod voluit intelligere ut [illegible] agent
causa [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible]

in tempore suo non attulit / cum igitur ad
iudicium secum posita extendantur
et tunc videbunt si comparent illis scriptis
in aspectu / scriptis forsan in metu peccatis
qui sunt in diversis multis confliget acti
quorum eius erroribus infecti ab illis re
scipiscant / quod si facere noluerit pre
lati tamen alios compescent / et si pre
nimia latitudine eorum talis excom
municatio fieri negatur tunc est ipse excommunica
tus fieri credatur / sed aliquando forsan fuisse
[illegible] credat [illegible] legitur quod alamanni
nimis detinere fecit interrupit / et si
nimis [illegible] finibus saxonie dure
[illegible] et fecisse et illis aliquibus articulos ex
[illegible] sed [illegible] sacrum [illegible]
tunc fenebat / quod sed [illegible] quinque
nulla [illegible] gladii [illegible]
suis erroribus credunt / [illegible] tria
[illegible] reliquie [illegible] et ma
la per hec [illegible] germanie [illegible]
ad hodiernum diem [illegible] exclusis
erroribus catholicos [illegible] / et at
[illegible] ad bonum [illegible] xxiii q
[illegible] et [illegible] / [illegible]
te ad [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] disputatio [illegible] [illegible]
tum [illegible]

Si autem aliquis hereticus [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] noluerit
[illegible] allegata
[illegible] ad abolendum [illegible] et [illegible]
et [illegible] aut et specialiter [illegible]
[illegible] errorum [illegible] de
[illegible] / ego Berengarius
[illegible] [illegible] de tra

[illegible] illorum aliquem qui magis excesse
[illegible] ad terrorem aliorum / [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsi videlicet
te heretici sequentes [illegible]
[illegible] multi
detestantur illam forsan [illegible]
[illegible] ego Berengarius [illegible]
[illegible] si [illegible] illam [illegible]
omnes [illegible] alii [illegible] heretici [illegible]
[illegible]

Videtur etiam [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] ipsos [illegible]
[illegible] si possit quod [illegible]
[illegible] [illegible] summo [illegible]
[illegible] potestas [illegible] fideles [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ordinare [illegible]
[illegible] aliud [illegible] spectat [illegible]
[illegible] ad [illegible] debent omnes
[illegible] [illegible] appella
[illegible] [illegible] Romanam ec
clesiam [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] illam per ipsos [illegible]
[illegible] pragensem [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] declarare [illegible]
[illegible] et [illegible] apel
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] archiepiscopi [illegible] pragensem
[illegible] officialium et commissariorum
[illegible] forsan [illegible]
[illegible] vel [illegible] iudicium
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
quod [illegible] non sit hereticus [illegible]
[illegible] danda [illegible]
[illegible] futuris appellacionibus
et [illegible] [illegible] fieri
non [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]

hactenus vellent perorare / Et post hec eandem execucionem quolibet impedire // Sed absit quod assistente vel permittente insubidelium hereticorum et sacrilegorum talis desipiunt veritates quod in sepulcro aut cimiterio ecclesie perhabeat scelerata corpora ipse de lendo ecce quia isti heretici ipsius multa scelera habent et talium sceleribus scelerum sanguinis et scelerum corde tibi ... ut lux inde ulterius ad spectandum vitam sinant ... vita veritatis inimice memorie scelerum ... tales fortes Christi milites ambire debent / Et ideo in aliorum proximum ... ac degenerantes ... filii apostolici et in maria ... rebellia eorum Christi dei et fidei catholicam resistunt Et ipsi eorum re... habitacula que fuerunt debent diruere destruere et sunt submittere destruere alter eorum materia / Et ipsi sanctos abhominabiles vocant de ecclesia ... quod sanitati sunt tellure pessime eorum adiacencium seu ... habitare tamen polluerunt

Ex premissis eciam innuitur quod non erat expediens neque necessarium quod talia sollempnitas prius sancta generali concilio pro parte ... romano predictum per ... et per ... notarios ... et per ... dimisses et per ... ecclesie celebrato / quia per ... facti ... notorietates ... ... eorum nullo preambulo ac processu / Et postea sunt de Io. papa xxiii Rome in concilio generali ... ante octavis pe

magni augusti ... / in quo ... super ... ... ecclesie ... ... rum magnarum ... sunt ... / Et ... ... nostre ... ... consciencie et ... ... historie ... // ... sollempnitatis illa ... ... per ... ... non ... ... ut ... patet

Et premissa sufficiant de execucione ... contra ... ... wiclevistas ... ceteris aliis ... heretice et pertinaces / Et ... dicta sunt per me T. de ... submitto correctioni domini summi pontificis et aliorum omnium ... ecclesie catholice ... Rome anno domini m° cccc xi die sexta mensis marcii

Et tunc cum multis aliis ... ... de mandato pape Io. xxiii ... concilii ... hereticorum ... ducti sunt ad carceres ... et ... ... heresiarche ... omnibus ... ... pape ...

Respondetur.

Articuli magistri Iohannis Wicleff condempnati Londonie in Anglia per xiiii episcopos et xxx magistros in theologia in conventu fratrum predicatorum anno domini m° ccc lxxx°

Primus articulus

Papa cum omnibus clericis possessiones habentibus est hereticus eo quod possessiones habent, et omnes consencientes eis, scilicet domini seculares et ceteri layci. Et ipse hic papa meretur (?) predicare de heresi eo quod sit hereticus.

2) Ecclesia Romana est synagoga Sathane nec ipse papa est immediatus et proximus vicarius Christi et apostolorum.

3) Decretales sunt epistole apocriphe et seducunt a fide Christi et clerici sunt stulti qui eas studet.

4) Imperator et domini seculares seducti sunt a dyabolo ut ecclesiam dotarent de bonis temporalibus.

5) Electio pape a cardinalibus per dyabolum introducta est, et ideo sufficit (?) credere apostolo et cardinalibus et sic simpliciter deo committere.

Non est de necessitate salutis

6) credere Romanam ecclesiam esse supremam inter ceteras ecclesias, et stultum est credere indulgenciis pape et episcoporum.

7) Iuramenta illicita sunt que fiunt ad roborandum humanos contractus et commercia civilia.

8) Augustinus, Benedictus et Bernardus dampnati sunt nisi penituerint de hoc quod habuerunt possessiones et instituerunt religiones, et sic a papa usque ad infimum religiosum sunt heretici.

Dicit omnes religiones indifferenter introductas a dyabolo.

Substancia panis et vini manet post consecracionem altaris.

Accidencia non manent sine subiecto post consecracionem in eodem sacramento.

Christus non est in sacramento identice et realiter in propria persona corporaliter.

Episcopus vel sacerdos in peccato mortali non conficit nec baptizat.

Si homo fuerit debite contritus omnis confessio exterior est superflua et inutilis.

Non est fundamentum in ewangelio quod Christus missam ordinaverit.

Deus debet obedire dyabolo.

Si papa est prescitus et malus et per consequens membrum dyaboli non habet potestatem super fideles Christi ab aliquo sibi datam nisi forte a Cesare.

Post Urbanum sextum non est aliquis recipiendus in papam sed vivendum est more grecorum legibus propriis.

Nullus prelatus debet aliquem excommunicare nisi prius sciat ipsum excommunicatum a deo.

Qui sic excommunicat ex hoc est hereticus.

¶ Prelati exigentes clericum q appel
lant ad rege vel ad gentiliu
regem ipse proditor e regni dei
et regis

¶ Qui diiudicat predicatores vel v'ba
dei pp' exigitatores homi st co
gitati et die iudicii traditores
dei habebuntur

¶ Contra sacram scripturam e q viri
ecclesiastici habeant possessiones

¶ Licet alicui clerico vel dyacono
vel p'sb'ro p'dicare v'bu dei absq3
auctoritate sedis vel epi vel alterius
dey° pssi'v' ostat

¶ Asserere q nullus e d'ns civilis nullus
eps nullus e platus dum e i mortali
pecco actuali vel habituali

¶ Dni tpales pnt ad arbitrium
eorum auferre bona tpalia illis
delinquentib3 vel populares pnt ad
arbitriu eorum dnos delinquentes cor
rigere

¶ Decime st pure elemosine & q
parochiani pnt pp pcca suorum cu
ratorum eas detinere

¶ Speciales orones applicate uni
psone vel religiosos no plus
psunt eid psone ceteris parib3
q orones gnales

¶ Eo ipo quo qs ingreditur religione
privatam quacuq3 fit ineptior & inha
bilior ad observand mandata dei

¶ Sci instituentes religiones qscuq3
privatas tam possessionatorum quam
mendicantium in sic instituendo
peccaverunt apsto

¶ Religiosi viventes i religionib3
privatis no st de religione xpi
ana

¶ Religiosi st fres tenet' ad la
bore manuu suo & no p mendicacione
victu querere

¶ Conferre elemosinam fratrib3 vel
fri pdicanti e excoicat9 et reci
piens similiter

¶ Item dt omnes promotores qui
se obligant orare p aliis eis i
temporalib3 subvenientib3

¶ Oro psciti no valet

¶ Oia de necessitate eveniunt

¶ Confirmacio / inunccio / clicor ordi
nacio / locor consecracio / reservat'
pape et epis ~~[illegible]~~ ppt' cupiditate
lucri vel honoris

¶ Universitates studia collegia
graduaciones magisteria in eisd
st vana gentil' introducta & tm
psunt ecce sicut dyabolus

¶ Excoicaciones pape et cui'scuq3
plati no st timende q sunt
censura antixpi

¶ Peccant ingredientes claustru
et ingredientes st viri dyabolici

Dotare clerum est contra religionem xpi

Bulle pape et constituciones enervant debilis ecclesiam

Instruit reges et principes ut bona clericorum sibi usurpent et spoliat ipsos et laicismum legem instituit contra eos

Dicit omnes mendicantes esse hereticos et dantes eis elemosinam esse excommunicatos

In generales ordinem eorum ipse Wiclef sunt ad suadendum dicta precepta et persequendo predicendo adversum clericos nisi possessionatos aberrans igitur suadet apostasiam et multa alia erronea in libro suo dyalogo et plures alios errores in trilogo et in aliis libris suis etcetera

Eciam dicit aug' xix de civitate
dei. Ordo est parium disparium
que sua cuique loca tribuens di-
sposicio. Ubi igitur illa que bene
ordinata sunt fideliter et suis locis describuntur

In multitudine librorum et temporis brevitate
memorie quoque labilitate non patiuntur
cuncta que scripta sunt animo comprehendi. Hyst
sed aut hystorias ecclesiasticas quas plerique
fastidiunt antiquis scriptoribus contempno
voluisse et neglectum tenuisse cum sit
utique non solum voluptati ac recreationis
spiritus ac etiam edificationi plurimum in se
contineant. Ea quoque primum quidem nascentis
ecclesie temporibus in apostolis describuntur. Ter
iam quoque pace ecclesie constantinum reddita
pullulantibus iterum diversis heresibus
scilicet arriana donatiana pelagiana sicque
ad redeunda bella ipsam ecclesiam probata
tibi utriusque gladii imminebat. Verborum
fallacia subvertebat ipsos iterum here-
ticos per doctores catholicos scilicet atha-
nasium hylarium basilium ambrosium ieronimum
augustinum et ceteros convictos et vitatis sa-
gittis renitendo revixit. Denique
post hec triumphos ecclesia quasi emirata
in pace quievit. Dum in ceteris martiribus
confessoribus et anachoritis monachis ad
contemplationis culmen ascendit simul
que conversacionis dulcedines angelicas infinita
nobis bene vivendi reliquit exempla.

Illa quoque que apud omnes fama celeb-
riter vulgantur et confirmarent proponere stu-
dui. Nam ille res geste que nulla
regum ac temporum certitudine confirmantur
non pro historia recipiuntur sed inter apo-
crifas fabulas deputantur. Ut de hugone
floriacensi de karolo magno aliisque qui
bellatorum in belligeris excursibus
in republica reperiuntur in via cadere iaces
in bello et aliis que leguntur bis[illegible]

innumera etiam doctissima capiunt hic.
Augustinus ad dromogenem. Etenim igno-
rata fuerit obscurius signata quam
lomaxes et innumeras queque mul-
ta fuerit illis non intelliguntur misterio
posita. Item si forsitan super aliqua
sunt que non multum expediat scire
quamquam tamen hec ipsa turpe est ignorare
nam pro tedio illis aliis de facili
alia amicorum elabuntur. Accedit
adhuc quod omnes artes que liberales dicun-
tur sine scientia tamquam [illegible]
[illegible] illa plerique in assertione
errorum dogmatibus assumuntur. Unde
beatus petrus in epistola quadam ad clementem
non extremo adiuncta sunt loquen-
tium quod [illegible] septimus [illegible]
quos et finaliter [illegible] regulis [illegible]
[illegible] non erit si aliquis ex
excercitatus ac liberalibus studiis
que forte incipiens attigerit ad as-
sertionem boni dogmatis conferat
ista tamen ut bene vera dicerit falsa
et simulata declinet hic ille.

Item nec inconsequens ad argumentum
patet eo quod inter dicta gentilium philosophorum
et poetarum ubi nulla est dubietas
[illegible] in hoc sermone [illegible]
aliorumque et apostolos [illegible] potuit
quod exortum quoque non nulla in epistolis
sua testimonia susceperunt. Unde Paulus
ad Corinthios Menandri comici sententiam
posuit dicens. Corrumpunt bonos mores co-
lloquia prava. Item ad thitum scri-
bens Epymenidis poete versum po-
suit dicens. Cretenses semper mendaces
male bestie ventres pigri. Item Arati
poete scribens testimonium utitur dicens
ipsius ergo et genus sumus.
Hoc Tullius pro Mario oratore
romano per exemplum sic erudit
[illegible] in opusculis [illegible]

hap exempla ponam. Quandoquidem ec
clesie ethnicorum scriptoribus polluamus
inspumbuerit habeto. Neque enim hic
quirens nisi te totum tibi possidet
Si scripturas leges statis ac carmina
ipsa excludes. Nam in moyse et
prophetis voluminibus quedam de libris
gentilium scripta sunt. In deutronomio dominus vo
ce precepit mulieris captive radendum
caput supercilia omnes pilos ungues
et corporis amputandos sic eam con
iugio retinendam et habendam. Quid
ergo mirum si ego pariter sapi
entiam secularem propter eloquii venus
tatem et membrorum pulchritudinem de ancil
la atque captiva israhelitam facere
cupio cum me cogit ad hoc faciendum
et pariter solum bene dico. Et si quid in
ea mortiferum ydolatrie seu voluptatis
aut errorum libidinum vel precidendo
vel radendo permixtus pu
rissimo corpori et immaculatis domino
sabbaoth filios ex ea genero. Ieronimus

De apocrifis

De apocriforum libris quid censendum
sit considera. Multa enim apud
nos in antiquis habentur tamen vel
lut ab apostolis in novo testamento
testimonia sumpserunt. Ut paulus
ad thimotheum de magis pharaonis scri
bens sicut quemadmodum iamnes et
mambres restiterunt moysi ita
et hii heretici resistunt veritati. Que
utique maiorum nomina non invenit a
postolus in divinis libris sed in apocrifis
ut dicit glosa. Iudas quoque in canonica
mali horum scribens ita dicit: Prophetavit
autem de hiis septimus ab adam enoch
qui liber enoch inter apocrifa computa
tur. Hic dicitur quod libri apocrifi
eo quod in multis scripturis contraria esse autem

dicit sed quod licet ut recipi ea lege et eam
credere quod non sit contra catholicam fidem. Licet
non habeant veritatis certitudinem. Quedam
enim reputantur apocrifa quia veritati adver
santur ut libri hereticorum. Quedam vero quia an
tiquitas eorum usum non legit veritate puram
contineant ut evangelium nazarenorum. Quedam
eo quod de veritate dubitantur ut est liber de
infantia salvatoris et liber nativi
tatis et transitus beate marie. Quorum
liber de assumpcione marie. Quorundam
eciam primum. Idem ad eum claudium eorum que
petrarum scripsisse sed ipsa qui scripsisset
non velim mea falsa asserunt sed tantummodo
non vera. Que sunt falsa sunt ea salva
fide sine periculo dicere et credere et habere posse
nam alius quod credunt deum sed omnia fidelia
potuisse sic esse quod apocrifa primo non
ea vera aut falsa existimo sed tamen ea quod
legi possunt recitando que salva fide
credi et legi possunt. Unde cum aliquis au
diendo liber apocrifus philosophicus seu
poeticus legendus sit inter mentem in
genii probando sicut dicit apostolus omnia proba
te quod bonum est tenete. Ex quo Ieronimus
et ecclesiasticum ut loquar operis ac
studium meum est multos legere ut ex plu
rimis diversis carpam flores non tam
omnia probare quam que bona sunt eligere

De transposicione

De transposicione

Licet aliquando excerpta philosophorum
recipiam non tamen eadem perit summa
forma verborum sed ordine plerumque trans
posito et mutata plerumque ipsorum verborum
forma manente tamen auctoritate
sententia prout apud philosophos ab re
mandi velut verbis verbum tolle
rendo vel obscuritatis explanandi
necessitas exigebat. Ieronimus. Ut
quandoque veritatis causa divine scrip
ture ex ebrayco fonte quodam

in latinum flumen eloquii diffunderet
Cum enim ceteri pretereat omnibus tenta et digni
auctorem obtinuit nequaquam tamen verbum
e verbo transtulit sed expressus [?] expressit ut
sic atque translatoris morem gereret ne
aliqua translacione vulgata salua ve-
ritate editione nimium discreparet
ita novitate verborum eos legentium
in pectore offenderet nunquid tamen
dicam ut illum in tantum veritate christiana
latinum transtulisse se dicit in primo
in respondendo perito non presumpsit verborum or-
dinem sed sensum teneat sed ego ore
meo detestatur non posse conscientie
stimulo remordente me ipsorum calumpnia
deterrente de ploratu aristotelis ali-
qua in te sermonem ut eloquia de virtutes
et forma pure in te exprimere
neque saltem verborum venustate ex
ornem *De impari auctoritate*
eorum que scripta sunt
non omnia que in theologie concernunt pari
auctoritatis esse sed quedam in se supremum
auctoritatis locum obtinere quedam vero me-
dium quedam vero infimum quedam vero
nullum ~~dicit aug. de doctrina christiana~~ st
locum Sunt enim libri qui non per spiritum
auctoris sed per scientiam exhortationis consti-
tuti auctoritate et non apocrifi et si quid
aliud sapit in quibus nobis revelantur de
quibus quidam hominum non tamen credendi necessitate
sed tamen predicandi libertate legendum est
sed quod autem non intelligetur non licet ut auc-
toritatem illius libri temporaliter detestetur
sed quod certe neque dampnetur aut in se proposuit er-
ravit aut tamen non intelligitur Augustinus in
ista vero tamen eminentia sanctorum
litterarum est et per eum prophetica apostolica eminentia
obtinens aliquis in libris suis proposuit ita

canonis confirmatione declarantur non licet
dubitare quin verum sit aliorum vero nulla
est pagina quantumvis sancte ve-
ritatis et sanctitatis sit liberorum salubria
auctoritas et contexta perito abolentur
et tenuat confirmetur secundum aug. *De libris*
receptis libris divinis qui autentici
In prima quidem auctoritatis arce po-
nuntur primo post eos locum tenent epistole
decretales Romanorum pontificum
~~canonice~~ generalium conciliorum et opinionibus
nulla sacrorum doctorum sunt enim in decreto
gratiani prima parte legitur xx. distinctione
epistole decretales conciliorum canonibus
pari iure exequantur diminuant
eos scripturarum tractatores et si scientia
pontificalis pereminent tamen qua
dignitatis eorum apicem adepti non sunt
in scripturarum expositionibus eis pre-
feruntur in causis vero diffiniendis secun-
do post eos sunt sed ex potestate regimini
tertio post eos locum merentur utputa
quo omnium ecclesiastici gradus auctoritatis nam non
possunt ut excellentia et excellentia su-
perissima preferuntur ~~Illos~~ autem
sanctos doctores in eo gradu ponere vo-
lui qui auctoritate romane ecclesie cano-
nizati sunt eorum libri per ydonea generalia
pontificum approbati ut sunt dyonisius
ignatius cyprianus ylarius athanasius
basilius gregorius nazazenus ambrosius ieronimus
~~jo crisostomus~~ augustinus cirillus fulgencius cas-
siodorus ysidorus et alii multi quartum vero
eo locum tenent doctores ceteri pru-
dentes et catholici sed non canonizati
ut remigius beda haymo rabanus
rachardus hugo parisiensis carnotensis
et alii plurimi infimum vero locum
tenent philosophi doctores qui gentium non
sunt catholici fide veritate tamen
sunt mira tamen et preclara

quedam dixerunt de trinitate et incar-
natione et de virtutibus et vicijs que fidem
catholicam et religionem christianam manifeste
probant. Et vere sicut artifi-
cibus in sua arte disserentibus oportet
credere, statim sicut studiosis
scolaribus in arte prestant nature quoque
et primitus philosophis ac ipsis rethoribus
sicut Achilli, ubi grammaticam Prisciano
credimus grammaticam, Aristotilis logicam,
Tullio rethoricam, Ypocrati medi-
cinam. Apocrifa vero ea que ultra ter-
minum dicuntur autem habent sancta apo-
crifa, quia sunt auctor penitus igno-
ratur et de veritate dubitatur, licet que
sunt aliqua ab aliquo legantur vel e-
tiam veniunt vera credi vel non cre-
dantur, ipsis legentibus vel audientibus
iudicio vel voluntate relinquuntur. ut Aug.

Ca. Sancta Romana. de scripture dignitate
Ecclesia nullis synodicis constitutis
ceteris ecclesiis prelata est, sed sola evangelica
auctoritate et voce domini et salvatoris
nostri primatum obtinens dicentis: Tu es
Petrus et super hanc petram etc. Post prophe-
tas et evangelia quibus fides cingitur
hec ecclesia suscipi non prohibet synodum Ni-
cenam mediante magno Constan-
tino augusto celebratam, in qua
Arrius hereticus condempnatus est. Synodum
Constantinopolitanam mediante Theo-
dosio seniore augusto, in qua condempna-
tus est Macedonius. Synodum Ephesi-
nam primam mediante Cyrillo
Alexandrino episcopo et Archadio episcopo ab
Ytalia destinato, in qua Nestorius
condempnatus est. Synodum Calcedonensem
mediante Marciano augusto et A-
natolio Constantinopolitano episcopo, in qua
Nestoriana et Euticiana heresis

simul cum Dioscoro eorumque complicibus condempna-
ta est. Opuscula atque tractatus om-
nium patrum orthodoxorum qui in nullo a sancte Ro-
mane ecclesie consortio deviaverunt, nec ab
eius fide vel predicatione seiuncti sunt, legen-
da decernimus. Decretales quoque epis-
tolas Romanorum pontificum. Actus beati
Silvestri primi. Vitas sanctorum Pauli, Anthonij,
Hilarionis et omnium heremitarum, que tamen
beatus Ieronimus descripsit. Et gesta sanctorum martyrum
que tamen propter antiquam consuetudinem singulari
cautela in ecclesia Romana non leguntur,
ne vel levis subsannandi oriretur oc-
casio, quia et eorum nomina qui scripserunt penitus
ignorantur, et ab infidelibus aut ydiotis superflua
plura aut minus apta reputantur. Passiones
quoque et libri ab hereticis scripti non leguntur, sed
anathematis vinculo prohibentur. Quod
autem de inventione crucis glose a
quibusdam leguntur, de inventione sancte crucis
et de inventione capitis sancti Iohannis novelle quidem
sunt relationes et nonnulli catholici eas
legunt; sed cum hec ad manus catholicorum
venerit, Pauli apostoli sententia precedat: omnia
probate, quod bonum est tenete. Origenis
opuscula nonnulla que beatus Ieronimus non re-
pudiat legenda suscipimus. Reliqua vero
cum auctore suo dicimus esse renuenda.
Orosium virum eruditissimum collaudamus,
quia valde nobis necessariam adversus paganorum
calumpnias historiam ordinavit. Sedulij
paschale opus non spernimus sed miramur.

Cetera vero que ab de libris apocrifis
hereticis vel scismaticis scripta sunt
nullatenus recipit catholica et apostolica Romana
ecclesia, quibus pauca quedam que ad memoriam venerunt
et a catholicis vitanda sunt. Concilium Ari-
minense synodum a Constantio Cesare Constan-
tini filio congregatam, ex tunc et usque in
eternum confitemur esse dampnatam. Itinera-
rium quod appellatur sancti Clementis libri
apocrifum, Evangelium Petri, Iacobi

Bartholomei barnabe evangelista que
psallant lucianus et ystine ffesta apostolorum
petri andree philippi thome ffesta de
passione salvatoris dominum obstet
et de filiabus ade vel generacione
laudes pauli stephani thome et tu
pasche mane pascha post pascha o
vigere liber de sorte apostolorum tho(mas)
certamen epiphanie ubi superius
T ... ad abagarum regem et reges
adoptum vide ... actoribus auctores
per subsequentibus sibi anathematibus
i suspectibus titulo ... actum
ec ... huc usque decretum
gelasii pape Capitulum de deo

Deus est summa substancia simplex et
immutabilis eterna incorporea in
spiritualis ... multiplicitate
... notabile Quod est eius
et nichil ... proprie dici potest
... ipse unum ... est ipse dici
potest nam ... cogitatur de
... et cum cogitatur ...
... esse ... proprie dici
... quem omnia ... est
patet ... dicitur ... quia
... hoc nomine ... est ...
... dicere ... est ... ... et ipse
... quia ... potuit ...
ablacione ... divinis ...
... affirmaciones ... non ...
aliquis ... quia sit non ... sit non ...
... super se ... et super ...
Quintus ... et ... omnium
super essencialis unitatis ...
unitas super essencialis ...
... incomutabilis ... non ...
... nullo ...
... non ... et bonum
nulla ... quod ... nichil ...
... preter ... Campe ...

... diffinisse ... de esse ... omnis
... complecti ...
... corpore non est ... ut ... nec
loco nec locat ut aliquibus nec tempore
ut aliquis nec causat aliud de
nec forma ut aliquis nec aliquid ...
... quia ... que ... omni ...
... nec ... augeri ...
... nec minui quia ... simplex est
nec locari quia ... est ...
... quia ... est nec cogitari
quia ... est nec ... quia ...
est hic ... Capitulum de trinitate personarum

... sit omnis ...
... in
...
...
...
...
... vel ...
... potestas vel ... bonum vel
... felices ...
... omnis ... potuit
... filium ... genuit ...
... plenissime
... non ...
... genuit
...
... genuit
... nollet
... genuit
... non ...
... post ...
...
...
...
...
...
...
...
...

sicut ignis lucet eo quod exortus prae-
venit lucem et quia in deo nulla indigentia
est ac per hoc nulla in eo necessitas est
pater autem voluntas scilicet non
sit nec voluntate precedente pater filium
genuit nec ulla necessitate
sed per manentem bonitatis plenitudinem
ne autem immoderata esset quo divina
filium non genuit sed ex utroque spiritus
sanctus procedit ut ambo se invicem
diligerent. Sed quia condilectum habent
in caritatis sue deliciis omnes qui
carent consequi esset et possent caritate
rationales pro modulo sue capacitatis
ipsius participarent. Unde ait Augustinus
Spiritus sanctus utrique coniungens nos quibus
subiungens. Capitulum i. ad primum bonum
pertinet et summa perfectio et summa bo-
nitas. filius a patre procedit per modum
generationis que est emanatio perfectissima
et spiritus sanctus ab utroque per modum liberalitatis
que est gratitudo perfectissima nichil enim
est perfectius quam diligere et diligi. Sed
quia summi dilectoris quibus nec ulterius
bonum perfecta est possessio sine socio
per quod et perpetua liberalitas donum cuius
est ipsa tota donatio. amor est
omnia enim amatus gratis [illegible]
assimilatur in bonitate quod pater est procedit do-
num amor quod spiritus sanctus est. Sicut autem
a patre procedit et a filio quia pater
nichil sibi retinuit quod non filio
suo generando dederit. Et est spiritus
sanctus principalis utriusque quia ex summa
liberalitate optimi summi donum pro-
cedere quia summum bonum est unde quod
donum indiffusum est [illegible] et ideo
datum est, [illegible]
quod donum indiffusum [illegible]
quam [illegible]

commendet ex tunc et distribuet tempus
et creatura creata sit. Est autem
similitudo huius in multiplicatione solis quod diviso
nec [illegible] sit [illegible] de eo exposi-
tum sit lumen [illegible]
exposita intuetur. [illegible] ignem maiorem
de apparuisse legitur quia videtur sed [illegible]
splendor et calor sit [illegible] et lumen
[illegible] sit quam [illegible] publice apparent
igni [illegible] in sole [illegible] illuminatio
et calor [illegible] De unitatibus personarum

Sicut autem trinitas sit personae [illegible] est
ut exceptis proprietatibus personalibus
quelibet persona [illegible] de omnibus
intelligatur. nec maior est in omnibus
personis quam singulis sed tanta in solo
patre vel solo filio vel solo spiritu sancto quan-
ta in patre et filio et spiritu sancto. Nam et si pater una
persona est generans tamen filio quid genuit
[illegible] nec tamen [illegible] personam possumus dicere
pater aliquem filium deum genuit [illegible]
enim acceperit. Sed pater genuisse alterum
se i. alterius personam quam est hoc quod ipse
Dicunt enim pater et filius diligere se spiritu sancto
i. dilectione que appropriatur spiritui sancto [illegible]
pater et filius [illegible] a spiritu sancto [illegible] deo
[illegible] et diligere. Item nec pater dicitur sapere
filio sed sapiens sapientia genita filius
[illegible] sapientia genita [illegible] appa-
rent patri attribuitur potentia filio
sapientia spiritui sancto clementia. Et ut etiam
[illegible] totum bonum est divinis quod filius
et spiritus sanctus ab alio et pater a nullo est ideo
solus non legitur missus non pro nature diversitate
[illegible] sed quia auctorem quia
solus non habet auctorem a quo procedat vel
a quo genitus sit. Capitulum i. personam sit [illegible]
[illegible] trinitas [illegible] tamen est
personalitas [illegible] ordo et distinctio
personarum [illegible] tamen [illegible] origo [illegible]
in angelo tamen per qualitatem in homine

Secundum utrumque quod persona qualibet earum distat ab
alio et secundum originem unus est ab alio. In
divinis personis distinctio est per relationes
originis. Cum enim est origo aut secundum originem et est
in patre ut secundum originem et est origo et est
in filio ut secundum originem et non est origo et
est in spiritu sancto. Erit distinctio personalis
in tribus personis secundum tres modos. Quarta
vero dici quod nec habet originem nec est
origo ibi esse non potest. Talis enim per-
sona innata esse non potest, alias distin-
gueretur ab aliis, non esset persona cum
divina essentia, quae nec distinguit nec
distinguitur sed omnibus convenit eis per-
sonis. Notiones autem harum personarum
sunt paternitas, filiatio, processio.
Hae solae tres proprietates personales
sunt, quae scilicet personas faciunt. Quinque autem
aliae, scilicet innascibilitas et communis spira-
tio et illa tria, quibus innotescunt quae
tres sunt personae. Patri scilicet innascibi-
litas, paternitas, spiratio communis cum
filio. Filio filiatio et communis spiratio. Una
autem spiritui sancto, scilicet processio. Appellantur
pluribus notiones, quia notificant per-
sonas; quandoque distinctiones, quia distinguunt
personas; quandoque relationes, quia personae
ad invicem referuntur; quandoque proprietates,
quia proprie personis insunt. Non autem acci-
dentales dico sunt, sed in ipsis personis ab ae-
terno immutabiliter sunt. Nichil enim de
deo secundum accidens dicitur, sed quaedam secundum re-
lationem ut paternitas, quaedam secundum substantiam
ut potentia, sapientia, clementia.

Cum dicitur omnipotens. **De potentia dei**
est et tamen mori, vinci, mentiri,
falli non potest, quae peccata sunt. His passio-
nibus subiacere passibilis, omnipotens non esset.
Potentia sola [illegible] eius deitatis [illegible]
et eius excellentiae derogaret non potest,
in quo tamen minus potens non est, quia
hoc non esset posse sed non posse. Unde
Augustinus: Deus non potest facere iniusta, quia
ipse est summa iustitia. Non posse
mentiri magna est dei potentia.
In eius autem sapientia sunt thesauri
quidam reconditi, sunt omnes exemplares
rationes quae per eam sunt vel fiunt.
Sunt nec audeo dicere quod hoc ei inno-
tuisset aliquo cum ea fecisset quam
illa quae ea noverat antequam.
Non est transmutatio nec vicissitudinis
obumbratio. Unde super dei scientiam et praesci-
entiam tam admonitionem [illegible]
dicamus eam non esse causam eorum quae
sunt nisi talem sine qua non
sunt. Et econverso non est hoc ali-
quid erit quia deus illud futurum
scit, sed quia futurum est ideo scitur a deo
antequam fiat. Et ideo non scientia
eorum dispositio vel beneplacitum
includitur, tunc non potest esse causa.
Dicitur quod deus facit. Augustinus: ideo scit quia
voluit et praescientia placuit vel
quia sciens disposuit ut essent.
Itaque praescientia dei homines non cogit
ut talis sit qualem eum praescivit
deus. Esse huius locutiones duplices
sunt: aliter non potest fieri quam deus praescivit,
in probo est aliter esse quam deus praescivit,
et si enim intelligatur coniuncti ut
dicitur, sunt implicata sunt: sed non potest aliter
fieri quam quod deus praescivit, non potest fieri,
sunt utrumque scilicet quod deus praescivit ita
fieri taliter fiat verum est. Si autem
disiunctim, ut dicatur hoc aliter
evenire non posse quam evenit, sed
deus futurum praescivit, falsum est. Praedesti-
natio est quae praeparatio quae sine prae-
scientia esse non potest, sed cum

predestinatio est gracie in presenti et glorie in futuro. Sed reprobacio simul duo considerat quia unum prescit et non preparat scilicet iniquitatem, alterum prescit et preparat scilicet penam eternam. Verum est vero quod aut augustinus numerum electorum non posse augeri vel minui quia non potest verum esse et verum esse quod aliquis salvetur et non sit predestinatus vel quod prescitus sit et dampnetur intelligendum in condicione implicite veritate fuerat in diviso. Si autem sumatur in intelligentia falsum est. Nam et predestinatus potest dampnari et reprobus potest salvari. Licet autem sapientia nostre predicanda sive vivatis sive dormiatis de nobis presumit forte dampnandos vel salvandos sed deus est caute ut apprehendatur atque ipse est in eternitate, cognitione esse non merito salvandos sed legittime certe.

De voluntate ipsius dei

Voluntas dei prima et summa causa est omnium rerum. Nichil enim fit quod non de interiori et intelligibili aula summi imperatoris egrediatur. Impletur autem semper voluntas dei vel a nobis cum bene facimus vel de nobis cum peccamus velimus nolimus. Eam peragit bene vivendo contendunt quia hoc eius disposicioni militat quod per humanum studium resultat. Accipitur voluntas dei tam proprie quam improprie. Sed proprie est voluntas beneplaciti que in ipso est et eius essentia. Hec quidem una et impleta esse non potest. Unde omnia quecumque voluit fecit. Aliquando improprie ut signum beneplaciti et hec est multiplex et impleta sepe remanet quia fallere signa solet scilicet preceptum prohibicio permissio consilium operacio. Ut precepit prohibet permittit consulit implet. Homo vero misericordia et iusticia in ipso conveniunt absque ulla dissonantia. Nam deus cum malos punit iustum est quia eorum meritis convenit et cum malis parcit iustum est quia bonitati sue congruens est. Parcendo igitur malis iustus est non secundum nos sed secundum se. Id est non quia nobis reddat debitum sed quia facit quod decet summum bonum. Misericors autem dicitur secundum nos non secundum se quia scilicet non sentit compassionis affectum sed nos effectum. Sic itaque sine repugnancia iuste punit et misericorditer parcit.

Quod deus malorum non est actor

Malorum quidem deus actor non est. Et quo in ullo deficit bonum suum autem deficit malum, nec ullo modo in regno suo mala sineret nisi adeo potens et bonus esset ut etiam de malo bene faceret. Nam quod fit ab homine contra voluntatem per culpam ordinatur illius esse iuste per penam. Recte quia bene utitur voluntatibus malis cum ille abutantur naturis bonis. Ideo mala voluntas grande est testimonium nature bone. Non enim esset vicium recedere ab eo nisi nature cuius vicium id est posset competere esse cum deo. Est item vicium quod nam est quia nature non nec nocet nisi eius bonum minueret. Item mala que aliquis fideles perferunt sine utique prosunt vel ad emendanda peccata vel ad exercendam comprobandamque iusticiam vel ad demonstrandam huius vite miseriam. Adeo quod deus electis suis omnia cooperatur in bonum et si quando peccando deviant hoc ipsum eis facit cedere ad profectum dum scilicet humiliores redeunt et cautiores prudentiores. Ecclesia autem [illegible] sunt ita generorum opposicione sicut pulchritudo decoris conseritur in [illegible] malum

bonum contra frigidum calidum. Bonitas
tas quod res sic se tamen posset esse
in peccatoribus pulcra est licet ipse contra
deitatem suam deformitate turpet vel
cum sit invisibilis ac sensibilis quod non
deiecerit non et invisibilia ad aspectum
creatoris qui pulcre cum permittat sicut
inefabilem instantiam priorum quamvis
quamvis restitucionem / Quomodo sit deus
in omni loco continetur. Tribus
nec tempore variatur nec alicubi est
quod corpus non est sed omnia ipse replet omnibus
non pertrahit dimissus sed ubique totus est
omnia non inclusus extra omnia non exclusus
super omnia non elatus infra omnia non depressus
ubique neque est per diversas partes
aut similiter per extensionem quantitatis
sicut quum non dicimus quod est ubique
licet et hoc verum sit sed quod est ubique tam
est quedam excellencia non tantum
aut quod de unitate non est loco aliquo
corporaliter extra mundum vel intra sed
ubi habet unitatem sicut angeli cum
parva sed et ipsa unitas excellens immensa
est que ubique est omnia replet continet
nec excedit et superat. Omnia non loca
positive sed unitate dignitate et corporis
subtilitate unde lucifer aut in celum
ascendam et ad equalitatem dei ascendam
eam. Conveniens quod deus immutabilis iste
ex omnis presencialiter omnia potencialiter est
in omni natura sine sui diffusione in omni
loco sine sui circumscripcione in omni
tempore sine sui mutatione. Est deus in
sanctis spiritibus et animabus excellencius
sed per graciam et in homine christo excellentissime
sed non per graciam adopcionis
sed per graciam unionis. Sed nota
quod quinque modis dicitur deus esse in rebus
sed per naturam et hoc est sed potencialiter
presenciando presencialiter conservando, continue
sustentando. Per graciam est in sanctis innatae
ut ministris efficaciam ut in sacramentis
misterium ut in columba. Per gloriam est
sed in nobilibus sed separatis est ubi se per
cognicionem. Per incomprehensibilem separatam est
voluntas per dilectionem in inseparabili
separata est potestas vel maiestas
per reverentiam. Per unionem est
sed ad humanam naturam deus adunatus
est ut in sepulchro adiunctus est ut in
christo. Explorari circumscripcionem sine per-
sonalem corporalem est sed in utero
virginis per conceptionem in mundo per con-
versationem in celo per dextere patris con-
sessionem. Item de spiritu sancto. De mundi creatione
Deus cum sit natura invisibilis ut
ab visibilibus sciri posset opus
fecit quod opificem sua visibilitate
manifestaret fecit enim ut potentes
maximum ut sapiens pulcherrimum
et bonus utilem ut optimus diversa
enim res gradibus ordine digno dis-
posuit sicut enim omnia fecisset talia
non fuisset ordo creaturarum. Universa
fuissent genera bonorum non omnia. Nunc
autem et singula bona sunt et omnia sunt
valde bona quia sunt alia aliis me-
liora et bona inferiora addidit
laudibus superiorum itaque laudabilia
est mundus per suis cunctis speciebus sicut
res laudabilior ex armonia omnium
et species lavamus. Unde quomodo sine est
ex contrariis concordia dicitur sic in
ducem diversa sunt et adversa unde
personam ex sua parte contra convenirent
Pax enim omnium rerum est tranquilitas
ordinis. Ordo autem est parium dispa-
rum quod rerum sua cuique tribuens loca
dispositio. Quia aut nichil aliud est
quam tempore modo vel specie vel
ordine nature in totum mundum [illegible]

nostri in tempore sed in tempore nec durum in eo persistendo continuum aut voluntate mutasse. Cum igitur dicimus deum fecisse aliquid non aliquem eius in operando motum intelligimus vel cum eius eterna voluntate in aliquid venit existere absque tempore agitatione ut actus ipse dei non possit licet actus eius in motu consistit sed excellens sit et intelligit aliquid sed ulla vi in ipso vel eius talis ne sit mutatione vel motione sed ex eterna voluntate non habet esse sine actus mutatione. Solum autem deum eternum est et sed in eo operari differenter tempore creator opifex. Istorum sed primo sibi ipse retinuit reliqua bona creatura commisit. De ut ex hoc committit.

De creatione angelorum

Preterea sunt celum empireum mox angeli sunt repletum et formis materia et elementorum sunt et de angeli corporibus sine modo quo sit spiritualis creatura continetur diffinitione vel termino loci cum ita sit alicubi ita quod non alibi. Non autem quam dimensione recipiat et distinctionem faciat sed corporales quod multi spiritus sic hic sunt locum non ea constituet quo unius de corporibus continet. Secundo autem mutationem loci corporibus attribuit non spiritum quod licet sit tamen sunt de loco illum non tamen dimensionibus circumscriptis in expositione sui faciat distinctionem constitutione sed corporis aliter eius esse possent in finita sunt in minimo loco et tamen vel in alto sed omnino abilitate distincti vel sunt quod sunt locum non replent non ei equalis sit quantitate sed virtute. Ad hoc est quod de lumbis corporalibus quod una loco comprehendi possunt in finita

cuncta tamen sunt distincta auctoritate. Item angeli est sibi naturali quod mobilis arbitrio libero ex operatione ministrans sed gratiam non natura in mortalitate suscipientes. Angelici autem eorum videntur esse in moto attributa sunt essentialis simplicitas liberum arbitrium personalis discretio in qua sola differunt ab anima humana. Creati sunt nec miseri nec beati quia creati sunt ignorantia in deum esse habebant caritate quia natura conspicie unde diligebant deum sed dum ipso delectando sed per omnia sunt volendo bonum super omnia natura sibi amica. Et motus eius contraria et in contraria creatura in se et deum qui est in ratione conspicit. Itaque lucifer omni lapide precioso opertus et aliorum comparatione pulchrior. Eminentius sue nature preeminentiam sublimitatem et sue prosperitatem superbivit deo equale se voluit sed quod sunt stanti ab illo et aut hoc in vite dulcedinem non gustavit cadens quia non habeo tamen quod accepit sed habeo quod accepit sed deo subdi voluisset. Eodem autem ille draco tertiam partem stellarum secum traxit. Cum multi angelorum qui sibi sponte absque ulla suggestione in malicia consenserit. Cecidit hic sua pravitate delectati vel sunt bonum sibi ipsis esset agnitionem omni beatitudo bono ad ipsa desipuerunt. Licentes claritatis sancti persisterunt per excellentissima et munere caritatis ascenderunt per certissima veritate sed illi a perpetua confirmati per deum caritate sunt si fallacie sunt sed et in malicia obstinati nocendi cupidissimi callidissimi. Illi alios

Unde et plures demones aere cali-
ginoso detrusi sunt pugnant hominis
semper eis insidiantur homines ad pecca-
dum provocantes quasi tam corporaliter
vexantes. Sicut per [illegible] hanc [illegible] non
nas ipsi inveniens falsis visioni-
bus et fantasmatibus eos vigilan-
tes illudunt. Per eos artes ma-
gice divinatorie exercentur. Assiste-
tes simulacris cultoribus suos fal-
sis oraculis decipientes aliquando
et vera predicentes ut ex hoc ipsi
sciunt sunt vel signis naturalibus
futura cognoscunt vel ex dispositio-
onibus hominum signa signa per conti-
nua deprehendunt. Plerumque tamen suis
predictionibus falluntur et fallunt. Homi-
nibus corporum ad malum suggerendum
se miscent nec nulli eis [illegible]
cibus ipsi tamen adeo tamen [illegible] valent.
Est trinis [illegible] triplex scilicet super-
mundialis, [illegible], fantastica
et terna. Triplex ierarchia prima epi-
fania, 2a yperfania, 3a ypofania.
In deus amat ut caritas, novit
ut veritas, sedet ut equitas, dominatur
ut maiestas, regit ut principium, tuetur
ut salus, operatur ut virtus, revelat ut
lux, assistit ut pietas. In prima
ierarchia refert caritas thronos
ad patrem, cognitio veritatis ad filium,
ardor amoris ad spiritum sanctum. In 2a
ierarchia maiestas dominacionis ad
patrem, virtutis principatus ad fili-
um, salus tuendo potestatis ad spiritum
sanctum. In 3a opus virtutum ad patrem,
revelacio lucis ad filium, pie operacio
[illegible] ad spiritum sanctum. Administracio
angelorum dicitur quod omnes mittuntur
in ministerium propter salutem hominum et

corpora mentium et angeli et homines in
tum audierim. [illegible] sunt angeli per-
sonales singulorum gentium dispe-
sacione prelati. Alii vero personales
singulis animabus ad custodiam deputa-
tati. Habet homo post peccatum duplex
[illegible] similiter scilicet et demone
[illegible] [illegible] adeo duplex
custodia [illegible] similiter. An-
geli [illegible] demone [illegible]
in [illegible] [illegible] causas
cogitationes [illegible] extiora
sensibilia [illegible] ut ex
eis eliciat bona cogitatio bonas
effigies [illegible] utiles [illegible]
mendo [illegible] ad [illegible] lumen
recipiens [illegible] [illegible] omnes
cogitationes [illegible] fideles
[illegible] in magno gaudio
[illegible] [illegible] assistunt
[illegible] [illegible] [illegible]
demonum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] assumpto
corpore [illegible] [illegible]
ut [illegible] Martini [illegible]
[illegible] corpore [illegible] an-
geli ex natura sua [illegible]
[illegible] [illegible] mortali cor-
pori [illegible] non est [illegible]
[illegible] corporibus angeli [illegible]
[illegible] [illegible] gestu et habitu
corporis vel [illegible] [illegible] illu-
minantur. Angeli tamen ad homines
missi veniunt ex ministerio suo
sibi nomina trahunt ut michael
michahel [illegible] pugnat
cum dracone [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] defert
[illegible] [illegible] [illegible]
militans [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] synagoge [illegible]

214 De merito angelorum et eorum scientia

Et licet in ministerium mittantur ange-
li semper faciem patris vident et sic
eundem desiderant ut ei non sit in
desiderio anxietas desiderantes sa-
tiantur nec aut sit in saturitate fasti-
dium saciati desiderant. Queritur eciam
eorum beatitudo quam meruerit per gratiam
quam in confirmatione perceperunt nec videtur
tempore processisse sed causa. Aliqui dicunt
quod non fuit eis tunc gratia data ad
merendum sed ad bene vivendum quod
autem tunc premium acceperunt per-
obsequia nobis exhibita ex dei obe-
diencia ac reverencia mereri dun-
taxat ita premium processit naturam et hoc
in plane fateor tamen confirmacionis
gratiam tunc sibi datam non meruerit
gratiam non est gratia nisi est gratis
data vel dici potest quod in principio fu-
it locus merendi quod dum steterunt quam
creati in principio confirmati fuerunt dicitur
eis non ut debitum quia sine gratia non
est vel meritum et tamen meruerunt quo-
dammodo nam confirmati non conferuntur gratia
ad eorum caritatis et est meritum in prin-
cipio quod per eam perseverant et tamen beati
sunt dum angeli in eis cottidie tamen
magis ac magis cognoscunt et diligunt
Quemadmodum oportet temporalem scientiam quam demo-
nes consequantur nichil est quod dei cari-
tate quam subtrahunt eis cum ea est
premium amoris scientia omnia que in se sunt eorum
corporalia principales in eam ubi conficiunt
scilicet plurimi que rephibunt in illis etiam
sapiencie dei legibus inmutabiles tempora
futura deus dei qui voluntatem suam et eius
per corporalium conficiunt futura nisi deo
revelante non noverunt. Queritur autem
aut quomodo quod est quod non videant eorum

accipiendo est dehis que cognitores
sui cognitores beati fuerunt. Gaudium
vero quod de custodia perditorum habent non
est gaudium in potencia accidens. De locucione angelorum
215 Angelorum locucio spiritualis quia suam invice-
m ouerunt effectus suos et tamen velle
debet rebus quas cognoscunt non est aliter
apud deum quam est sua scilicet nam sicut sic
conveniunt boni et mali angeli sicut
cogitacio directa per voluntatem ostendendi
alteri ipsum cogitatum vel intentum non
alteri angelo loqui tamen est accipitur
ei angelo loqui tamen est accipitur tale
vel intelligere cogitatum ut intelligam
quadam luminis potestate predicate alii
voluntate ex parte et sub luminis exprimit
non possit alius intelligi nisi ille ve-
lit qui loquitur. Alia vero per gratiam scilicet
naturale speciali sive motorum superiorum
in qua conveniunt angeli boni tamen boni
cuius eum in potestate voluntatis velit
tenebris alii scilicet speciali representacione
in ipsis motorum superiorum quantum velit
non tamen omnes angeli omnia vident in ipse
enim scilicet plena revelacio representatur
plenitudini glorie et spiritualium premium
eorum in suo. Quomodo autem loquuntur
angeli bona suadendo sine medio
corporali cooperante vel impediente quod
dicunt virtute occulta et tamen sicut
ei imprimendo sicut magnes atrahit
ferrum et etiam vagnes in similitudinem
imprimendo incitantes ad bonum sed
demones ad malum. Secunda locucio est angeli
deum laudando sicut scilicet intelligere et scilicet
affectum quod intelligens comprehendit sicut modum
suum et amat bonitatem dei [illegible] af-
fectus vero consentit adheret et confor-
mat se ei vel hoc laudare deum
bonitate dei cognitam per eam cognos-
cere eum dei praeter ad intelligendum pro

testatio ad affectum [illegible]
sex genera formarum rerum informi
materie dicit nullo modo formatam
sed omni corporali forma carentem
corpora visibilia scilicet elementa formata
sunt que sibi quandam concordiam quam
inter naturam esse sunt spirituali ratione institu-
erunt. Ut ignis tactu desiccat. aer
in aquam densetur. aqua in terram gros-
sescat. Sursum vero terra diluitur in aquam
aqua rarescit sursum in aerem aer
extenuetur in ignem. quia ergo omnia
elementa omnibus insunt sed ex singulis
proprie qualitatibus quasi conspicuis brachiis
se tenent et distinctionem suam naturam
contrarie federe tenacissimo consistent
nam terra arida et frigida coniungitur
aque frigide humide. aqua humida
aeri humido calido. aer calidus ca-
lori ignis associatur. ignis calidus
et aridus aride terre copulatur. et sic
terra in parte quiescit summum ignis in
parte calidissimo supremum locum obtinet
et sic duo medium qui soliditatis
et levitatis tenent. reputant terre gra-
vitatem aque natantiam aeri vola-
tiam ignis radiationem. hanc angelicam [illegible]
ad litteram probare volens eandem
elementorum formam. Itaque dicit creavit
deus celum et terram scilicet naturam angelicam
et materiam in deo informem unde
aut invisibilem fecit deus deinde
formam materie per sex dies distinctionem
que distinctio duplex accipitur vel secun-
dum angelicam cognitionem vel secundum
doctores in tempore successione. unde secundum
angelicam opinionem omnia sunt in ma-
teria simul creata sunt et tunc celum et terra
id est materia informis spiritualis et corporalis
creature cuius compositionem sine formarum
distinctione Moyses incipit explicare

ubi dixit Fiat lux et facta est lux id est per
illum spiritum in tantum informem spiritualis
creature que prius vocabatur tenebre
vel abyssus ad spiritum suum revocavit
ut corpus formam perfectam acciperet. Fiat
lux id est quod fuerat sine luce lucifer
non fecerit sed ei subiecta voluntas ad
tenebras suas relapsus est sed quia
de luce angelica [illegible]
[illegible] a tenebris hic locus [illegible]
[illegible] dimisit quod erat creata lux
facta in ipsa conversione et illuminatione
sua completa est in luce creante
[illegible] omnium creaturarum [illegible]
dies vocatur [illegible]
[illegible] spatio [illegible] in quibus
proprie cognovit sed prima cognitio di-
citur [illegible] matutina. [illegible]
[illegible] vespertina. Angeli non per
creaturas creatorem cognoscunt sed [illegible]
[illegible] eius per creatorem creaturas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dixit
[illegible]
[illegible]
[illegible] angelo et [illegible] additur
[illegible] de intelligentia [illegible]
[illegible] cognoscit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tenebrescit et defecit lux eius [illegible]
in nichilum tendit [illegible] ex nichilo factus
[illegible]
[illegible]
[illegible] creatum est ei per dilectionem
adherendum statim reficit id est ad
laudem eius [illegible]
[illegible] cognovit [illegible] propter
cognitionem [illegible]
virtute [illegible] dies [illegible] quam sit

vel sero vel alia creatura propter quod
illa luce deficeret corpore tene-
broso et de die nox fieret sed quia
lucem illam secundum omnes supponit Io-
hannes per omnes sex dies nox nunquam nominatur
sed post vesperam statim mane sub-
iungitur. Et dicitur unus dies vespere
et mane usque ad sex quod spiritualiter
tum quia dilectio bonitatis angelorum
qui contradixisse luci bonitatis adhe-
serunt quibus immutabilis felicitas semper
est dies unus meridies quia deum
semper clare videt et amore eius
fervent / semper mane quia videt
rationem rei omnium creaturarum sicut in
speculo. Et vespere quia videt quolibet
creaturam [illegible] dicendo ve-
spere mane et meridie vel alter
dies in cellis omnibus libus rei creatae
species / nox eiusdem spere per naturam
vespere cognitionis post te [illegible] mane
sequentis exordium. Quidam doctores
communiter dicunt quod spiritualia sex dierum
opera illa dici primaria facta sunt. De
Prima die. De opere prime diei
ipse qui est vera lux et qui lucem
diligit et omnia in luce fecit recte
mundi fabricam a luce inchoavit
merito quia lux est omnia prima obtinet
locum quia ut ~~dicit Augustinus~~ omnis creatura duabus
species communis utrumque prior est. Secunda naturam
lux autem est creatura communis igni et stellis
quod omnia alia corpora precedunt quia prima
omnium corporum est lux. Item ipsa est
nobilissimum corporum quia spiritualis naturae
vicinissima est quae est nobilior omni
corpore ~~Augustinus super genesim~~ lux est corporum
subtilissimum et habilius ad vicinissima
sed per ipsam omnia agit operatur in
corpore. Item ipsa est omnium corporum
pulcherrimum quia pulcritudo est ex
multitudine et convenientia partium in habe-
tibus partes. Quod vero dicitur corporibus est visibilis lux
omnium pulcherrimum quia in nichil [illegible] co-
loris vel dispar [illegible]. Item ipsa
est omnium corporum optima quia bonum quod
sui communicativum est et ceteris corpora
lux se et species pulcherrime maxime
communicat unde lucis partibus velocissime
subito totum mundi spacium replet. Item
hec est spiritui similima est deo
quia ubique est et tamen quae totum corpus
sine replet [illegible] corpus sine [illegible]
est incertum nisi per lucem et sicut [illegible]
[illegible] locus est per [illegible] lux constituit locus
fuit esse per formam ipsa in sola est quae
toto mundo bonum et populare est. ~~Augustinus super~~
ipsa facit ut caetera inde membra de
qua sunt laudantibus et in [illegible] voluntate
ac decorem omnium [illegible] tamen
fecunditate non [illegible] De opere secunde diei
Secunda die de firmamento quod est
celum de rotundum et mobile [illegible]
[illegible] ex aquis
congelatis admodum cristalli soliditatis
et tanta celeritate super [illegible] celi [illegible]
[illegible] ut nisi [illegible] cursum eius
astra [illegible] quae [illegible]
mundi [illegible] sed [illegible]
artifex mundi aquis [illegible] ne
conflagratione superioris ignis elementa
inferiora perirent. [illegible] aquis
dicunt quidam quod admodum cristalli soli-
date sunt ne igne solui possint. Augustinus
~~super gen~~ dicit eas posse vaporaliter
et levissimis guttis suspendi sicut
aer iste nebulosi exalatione [illegible]
aquas vaporaliter trahit et per subti-
les minutias suspendit et postea
ampullis conglobatas pluvias re-
spendit. De opere tercie diei
Tercia die de aquis [illegible] quod
totum terre spacium vaporaliter

occupabant soliditatis in una mate-
riem congregavit terram aridam vel-
quod / sic ... iiii^or elementa per suas spe-
cies iuxta propria pondera gradatim
in ... firmamenta disposuit
scilicet ignem superiorem in summo firmamenti
collocavit ... omnium corporum levius
... terminis ... aerem secundo ... Aerem
superiorem partem in summitate per manente
sub inferior humida exalatione ...
... qui oculis ...
... velut ... ignes ...
tina plurimas gradines ... Et
3° loco aquam ... in una materia
collegit in medio ... tumultu-
antes meatus fontes ... lacus
... ad irrigandum se
... terram circuivit Et
terram ... in medio quasi centrum
equa lance libravit ... me-
tallorum generis lapidibus glebis di-
versi generis replevit. In medio
... scilicet oceanum et mediterraneum
... Eadem die terra
... aque ... virentis
herbas ... vestivit ...
... genus ligna fructifera ...
... non per modum ... sed nunc
... sed statim in maturitate ... in qua
et herbas seminibus ... po-
mis honestavit. Nam et paradisi
in ... eadem die plantatur quod
mox ... amenitate ... et ...
... lignorum ... fructificata ...
venustavit. De opere quarte diei
Quarta die superiore parte mundi
deus celestibus luminaribus adornavit
que diebus ac noctibus terram lucere
illuminaret et ... suo mo-
tu ... tempora distinguerent. De opere
Quinta die deus ... quinte diei
... volatilibus et aquatili-
bus ... quedam ex aqua producens
... sicut ... ag-
... terram ... et ... aquam
... De opere vi^e diei
... superioribus mundi
partibus celo et aere et aqua
... sexto die ornat deus
inferiorem partem scilicet terram. Produxit
ei de terra ... scilicet iu-
menta reptilia bestias. Sicut
cum deus hominem post peccatum ...
... laboris / dedit ei iumen-
ta que ... adiuvarent vel ...
Reptilia et bestias ad exercitium.
De reptilibus. Reptilia sunt que ... trahebant
ut bruce qui se ore trahunt. Ser-
pentia colubri qui ... constrin-
cti se rapiunt / Reptancia pedibus
vel repencia pedibus ut lacer-
ti ... / Quedam autem animalia
que ex cadaveribus nasci solent
vel ex humoribus ... sunt quedam quedam
ex alterationibus ... ut bubo-
nes ex humo papiliones ex
aqua. Quedam ex corruptione
humorum ut vermes ...
quedam ex cadaveribus ut apes
ex iumentis / scarabei ex equis
stallones / Quedam ex corruptione
lignorum ut ... / Quedam ex
corruptione herbarum ut ...
ex oleribus / Quedam ex corruptione
fructuum ut ... ex fa-
bis. De hijs ... que ex corruptione
corporum nascuntur utilla que ex alte-
rationibus / Nulla prima animalium ...
tione facta sunt que autem ex corrup-
tionibus post peccatum ... orta
sunt ... animalia ... Prima
noxia creata fuerunt. Sed post pec-
catum hominis ... ad eius correc-
tionem ... in ...
... sunt. De creatione homi-

De creatione hominis

Adem dre indi[illegible] lytacoe or
nata de homez ut s^t in di
stola ex duabus naturis constituit
scilicet hunc ete spm corporalez mis[-]
teries ad similit[udinem] custodiaz que a[n]ge
lice sp[irit]uali conveniat per superbiaz
fecerat corpus ad imitacionem similit[udinis]
de terra ut patet per similitudinem illaz
ad ymaginez suam deum chilo creat
eidem corpori inspiravit / talis ut
dicit aristoteles nobilissimus talis
spiritus est / est ora anima celestia
hospiciis vole eternis cum corpore
partes create et dispositas sunt sedem
creatorem ipsum eam cu[m] inde et
dicit in i[n] corpore suo ipse solum tu anima
videt et loquitur intellectum recipit
que cum sit valde tenue / Item
deus formavit corpus homine de limo
ideo dicit vos cum bestiis morta
litate ex parte corporis / et immortali
tate ex parte anime

De anima humana

Tradit augustinus animam ade et an
gelis sine corpore creatam
fuisse et postea sponte ad corpus
accessisse quod valet tantum sicut
etiam hic belle / alii dicunt eam creatam
in corpore / et quod de illa estimet
~~estimet~~ credidisse de aliis teneatur
est quod in corpore creando infundi
tur illa fuit postea operis spi
ritualis ipsius vel suo ipsius / Anima
que humana est sua vere per tempus
regendi corpori commodata / Item hic
dicit ab angelo quod corpori est ani
bile et nobis distinctionem personalitatis
et spiritibus componendi divini debitum vel
[illegible] responsabilitatem que non hic
angelus / Item dicunt et dicunt non est me
dium quantum ad putem illuminacionem

quidem que recipit ab angelo angelus
ab eo / Item anima creata est ad beatitudine
esse non autem est illa tantum simplex ut ra
tionalis vel composita / Est autem compositio
pro similitudine ad terrenum et diversis
casibus et pre tres / sunt partes quidam integra
les ut partes et terrae in domo / et
specialiter ut materia et forma in composito
artificiali et statua et figura
Ratio quidam sunt partes in terminis ut unus
quidam magistrum in triginta / Et a
compositio est attribuibilis ut ad solam
compositionem sunt potentie adaliter
in re / Quarta et adessentiam et habere
se[cundu]m quadruplex genus cause ut dicunt
compositum quod est ab alio ut efficiente
vel finali ut partibus forma vel in alio
ut in materia vel ad aliud ut ad finem /
Tamen tali compositione deus caret / Omnis spiritus
creatus spiritus est anima aut angelus / Pro
prie compositiones sunt proprie carent / sed tres
alias habent / Item cum anima quod est quod est
ipsum compositum potentiam passivam et recep
tivam que sit hic ad modum materie et ac
tivam que ad modum forme / Item dicit
aut ras cum in anima et non re / quod ipsa
secundum se formam suam est viventis sed et passi
bilis sine receptiva et activa ut corpo
re dicunt ut ratione / Item est compositio
sicut alii ut corpori ad faciendum
unum hominem quod angelus non habet

De immortalitate anime humane

Aristotiles immortalis esse probatur
quod scriptum monet et in alia vivi
ficiunt inseparabiliter et quod una spiritus est
ut agere et dignitati competit / im
mortalis spiritualis appellat quod ad ymaginem
dei viventium eternum fuit legi / ut quod
anima considerata secundum originem suam sed
competentia hic esse potest non esse / et ex natura

sua corruptibil e q aptanata e
vedere adnon esse nisi volunt p
cuius spediat 9sideata vo p eius
pmam corruptibil e q eius sba
no ex gtine e n alip nate sue
gtium hz aq posst corrupi phys et
9sideata quatu ad formam q e
po itelligedi qi itellectus e capax
om formarum itelligibilium q p se
sunt icorruptiles phy 9sideata e ea
virtus speculativa et motiva p quas
pt se ordinare ad sum bonum exce
cacione qdem hz q dz velit eam
no rumpi vn et sic do no queat
crede vel sperare ip eius esse fidei
e pme vitati assentie sup oia
ipe qd vtiqz faciat dz vem ep ho
effcus spei e 9side de deo super
oia ppt se dilr de caritate nota
Dilitudo e multiplex p a oriode ysop
qua filius e silis patri 2a ppeta
tum 9formitas de qua aristo
ppm e qualit s eam silis ut di
sile dici 3a repsetatoie q sz ya
go alicuius e ei silis 4a ymita
tois q ad ptiis silis dr qui no
ne eminita et hac ultia ho as
silat deo sz distincta opone que
e a tuis esse et de locatione xpi
ia dr ee nulo titate ipi ane
a
to ueta dr ei alique ee i loco
ppe p cumspitioz et ppe sili corpe
ee i loco queit 2a dr ad i loco
p diffinitioz vel limitatioz et queit
angelo et aie separate q ita e ali
cubi q no alibi 3o p puncto ippo
et dz dr puus i oi loco dia aute
tri emita e corpi iaz corp phibz

aloco
aliud corp 2ias e aut vo corp no
phibz nec eius vel sd corp ita
ecia eadm phibz aloco suo quia
separant alicuiam eciam ee a
pone et loco vn no pnt ee due
aie i corpe nichil tn phibet
demone ee i hmoi corpore
hic eciam pt i qualibz eius pte q a
eia ubi e p vniioz demon per
adhesioz et no p vniioz to pnt
pt ee et hic p accn sz dr pt
9tinere oes spt cumspitio nom
tn habet i ea ppe cumspitionem
dicentez q no hz longitudiem
lati nec pfsudit s eius ica vn
s spt creati sntient i tellgibles
s e de loco corpali sz hz abitu
virtutis i opone tra qm pnt ee
aie dumse et angeli q dm ept
nitti respectu celi empirei
Porro aia qn a corpe separatur
localit mouet sz dr pro no
moueri eo mo q no trāsit p
loca qo corp ita ut p se quie
tat pti cuiusuis sba p te no
hz inconuentez se p te corpali
dr ee mota p temp q modo
e i vno loco iam i alio motus
qde eius subitus e apl tota est at
i singulis ptibus corporis tota quatu
ad totalite een et p sua i esse
no tame totalr s oez potez
velud tute sue opone nlti do
vo pot no ipert maudite aie
q i ea lig multiplicitez tanta e
qo i vna pte sui corpis vel i de
alis quata totalis sz no tm mltix
u e quata cpti sz utute
tem de vnione aie ad corpus
aia pt 9siderari vel ut e sba
et sic ppe dr et est i corpe p eo.

existentia non p[er] se [et] fortez vel co
sideratur ut forma [et] d[icitu]r tunc [con]se
quitur [et] p[er]ficit corp[us] [et] sic [et]
eo ut p[er]fectio [con]festibili s[ecundu]m forma i[n]
na [et] sic destructo corpore destrui
tur a[n]i[m]a i[n]quantu[m] forma non tamen
a[n]i[m]a i[n]quantu[m] s[ubstanti]a i[n] spe[cie] [et] p[ro]p[ter] h[oc] a[ugustinus]
i[n]quantu[m] s[ubstanti]a i[n] sp[iritu]s [et] sp[iritu]s a[nim]a
aliq[ua] no[n] ee i[n] corpe ut formam
i[n]ma i[n]telligens e[st] s[ed] ?oez modu
q[uod] a[n]i[m]a i[n]quantu[m] separata a corpore
s[ed] q[uod] s[ubstanti]a / forma vo s[ed] rez ullo
separ[atur] a[n]i[m]a / Item a[n]i[m]a no[n] e[st] ubi
ta corpi p[er] mo[dum] [con]tinuitatis q[uan]
[con]tinuatio tu[n]c h[abe]t s[ed] q[uo]d que vel
alti [con]iungit u[n]a e[st] p[er] toti i[d] cum
q[uo] [con]tinuat[ur] / a[n]i[m]a vo e[st] p[er] tota cor
p[or]is ab ipsis tamen i[n] s[in]gulis ut d[icit] aug[ustinus]
no[n] e[st] i[n] corpore s[ecundu]m ... s[ed]
tota toti corpi iuncta e[st] ead[em]
vo[ce] nec p[er] mo[dum] [con]tigui[tatis] / n[ec] p[er] mo[dum]
mixtionis q[uia] i[n] mixtio[n]e opt[et]
ee p[er] tu[m] d[e]imp[o]s[it]oz n[ec] p[er] mo[dum] i[m]p[re]s
sionis i[m]p[re]ssum cu[m] no[n] subsistit
sine eo cui fit i[m]p[re]ssio s[icut] p[at]z i[n] for
i[m]p[re]ssa sculpture vel sigilli s[ed] e[st] p[er]
mo[dum] aglutinacionis q[uia] ...
... vel excedit seme ab hoie ut
i[m]ponit gnone q[ua]da[m] sp[irit]us q[ui] d[icitu]r
edificator vel artifex sp[irit]us ...
q[uod] dispositiones acquirit i[n] corpore
p[ro]p[ter] qu[am] a[n]i[m]a i[n]fundit[ur] [et] q[uod] ad ea[m]
recipiendaz corp[us] h[ab]ilitat vel co
aptat se cu[m] d[u]o ista ... [con]glu
tinat / s[ed] ... ut ... [con]
i[n]divisibile s[ed] ... no[n] q[uod] eade[m]
sit ... s[ed] q[uod] ...
e[st] ... h[om]i[n]em. Est a[utem] ...
... sunt ex
... ad for
mam ... [et] tales e[st] i[n] corporib[us] que
s[un]t i[n]gnabilia [et] i[n]corruptibilia ut i[n] corporib[us]

sup[er]celestib[us] que mat[er]iam no[n] sunt separa
a forma [et] e[ius] [con]tra. 2a que sunt ex ...
... vel dependentia s[ed] mat[er]ie ad
forme ad mat[er]ia[m] [et] no[n] e[ius] / tal[is] e[st] i[n]
o[mni]b[us] corp[or]ib[us] que mat[er]ia[m] sunt separa
a forma [et] no[n] e[ius] ut ... [...] igne fit
aer p[er]dit forma[m] ignis ... in
... talem formam ...
d[u]o ita iungunt[ur] ut ... separabile
... [et] tales e[st] ... corp[us] De vi

na e[st] a[n]i[m]a ... ribus anime

Hoie s[un]t tres pote[n]tie s[cilicet] vegetabil[is]
sensibil[is] [et] rationalis i[n] una s[ubstanti]a sunt ...
... corp[us] hois i[n]
... p[ro]p[ter] vegeta[ti]va q[uia] ...
et p[ro]p[ter] ... no[n] ...
... sunt tres a[n]i[m]e vel ...
... s[ed] una q[uia] ... vegetandi
... vel se
p[ostre]mo ... intelligendi ...
... ad 2a[m] ...
... ultima
... [et] 2a ... ultima
... horis ... a[n]i[m]a ... hic
... puer ... ee a[n]i[m]al ... ho[mo] ...
corp[us] h[abe]t ... sensibiles ... vitales
no[n] ... sit ... q[ui]a
... a[n]i[m]al e[st] p[er]fectu[m] ... habet
... p[er]fectionem s[ecundu]m ...
q[uod] e[st] ultima p[er]fectio corporis ...
... que sit ... ad ... con
... i[n] corpe morte s[ed] ...
... separata ... corpe ...
... destruit[ur] q[uia] no[n] ... i[n] corpe
... destruit[ur] no[n] ... s[ed] i[n] hoie ...
... ut michael ph[ilosoph]us ... ad ...
... ab ... separari potest ...
separari potentias ... s[ed] ...
... i[n] capitulo pauli ...
... que [con]sistit
... corporis [et] p[ro]p[ter] q[uo]d [con]s[u]mat ...
... / potentie vegetabil[is] a[n]i[m]e tres s[unt]

inventiva augmentativa et generativa / sensi-
bilis dividitur in motivam et apprehensivam / mo-
tiva duplex una quae imperat motum alia
quae efficit motum / imperans motum duplex
est concupiscibilis ad prosequendum / irascibilis
ad repellendum / potentia apprehensiva
dividitur in exteriorem et interiorem / exterior dividitur
in quinque sensus scilicet visum auditum odoratum gu-
stum tactum / interior est in quinque sensus scilicet sensus
communis ymaginativa cogitativa esti-
mativa et memorativa **De ratione**

Ratio est assensus animi quo proprium
nomen [illegible] Ratio
autem superior est ad contemplanda su-
periora et administranda temporalia et in
hac homo precellit bruta / spiritualitas
autem est [illegible] ratione
potest [illegible] in homine ad
ulteriores [illegible] rationalem / sensualitas
habundat [illegible]
nem aliquo [illegible] in homine [illegible]
in brutis / Ratio in humana [illegible] esse
potest in bestiali [illegible] non distingui-
tur ab intellectu [illegible] apprehendit
[illegible] aliquo [illegible]
te homine [illegible] homo precellit bestiis
quae tres [illegible]
possibilem [illegible] et voluntatem / Ratio in
[illegible] sensualitate [illegible]
[illegible] Augustinus dicit [illegible]
[illegible] est [illegible] media inter
[illegible] intellectum [illegible] sen-
sibilem [illegible] comparatione [illegible]
de [illegible] voluntas [illegible] cor-
poris et [illegible] rationale in
dispositione hominis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] convenit cum angelis per-
[illegible] convenit cum brutis in [illegible]
sunt [illegible] comparatione est

[illegible] aut [illegible] est [illegible]
in intellectu [illegible] tres [illegible]
[illegible] in homine [illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
no [illegible] separabilis est **De libero**

liberum arbitrium est facultas **arbitrio**
rationis et voluntatis qua homo eligit
gratia assistente malum vel gratia de-
sistente / voluntas est motus [illegible]
[illegible] ad admittendum vel ad re-
pellendum [illegible]
est [illegible] intellectus
[illegible] ad [illegible]
[illegible] de [illegible] rationalis
[illegible] ratio
[illegible] et [illegible]
[illegible] eligere et voluntas liberum arbitrium
[illegible] officium
[illegible] eligendi / [illegible]
[illegible] conceptum [illegible]
[illegible] disponere et [illegible]
tas / [illegible] est libertas a ne-
cessitate coactionis [illegible] / [illegible]
maior libertas quam in hominibus quia ali-
quam habent tres libertates plenarias a
necessitate coactionis [illegible]
/ [illegible] homines tres habent libertates [illegible]
non [illegible] plenarias [illegible] a necessitate
coactionis et [illegible] a necessitate
[illegible]
quia [illegible] non [illegible] liberiores sunt
[illegible] mali [illegible] duas tamen habent [illegible]
a necessitate [illegible] / [illegible] homines
liberiores [illegible] demones [illegible]
tamen habent [illegible] a necessitate coactionis
[illegible] est [illegible] **De synderesi**

[illegible] conscientia [illegible]
[illegible] creata [illegible]
[illegible] / synderesis

absque ulla deliberatione dictat ma-
lum non esse faciendum sed bonum cu-
sit pro spirituali nebula vero
peccati licet eis obtenebrat ita
quod eligere ignoret tamen potentia
sit in exercitio cum tamen iudicium
exercitationis et non deliberationis et
[illegible] punitur alie vero sine ma-
gis illac perpetue punit torquetur
et dolet in prudentia quod non putat
secundum tempore dolere bona mobilia de-
bent et alia que remitta sunt in bona
vita bonum tamen ipse loquendo puni-
tur ut vide esse nec videtur in vih
sed in sola pena punitur quod expl[illegible]
ximus non est expectata sindereses
est in heresiarchis licet errant in
particulari suppositione habet esse
veram fidem qua credunt in quo
tamen placet eis veritas et bonitas
et displicet error et malicia bo-
nus agnito errore redeunt ad ve-
ram fidem quod sic non esset si sinde-
resis extincta non esset [illegible] in pu-
eris paganis nec in desperatis non
est in dampnatis Et nota sinderesis
sit due partes scilicet cognitio et affectio
affectio habet duas partes instinctum boni
ad gratiam vel gloriam et displicentiam
mali vel peius mali vel talia
ante [illegible] In dampnatis peius extinc-
ta est sinderesis quoad instinctum boni non
et est quo ad detestationem mali in se
tamen in collatione ad penam In
dampnatis autem extincta est simpliciter
quoad instinctum boni [illegible] modo sed
remanet quo ad displicentiam ma-
li [illegible] modo sicut enim timor
pene [illegible] quod eis displicet
culpa propter quandam penam [illegible]
[illegible] alia [illegible] quod tamen in [illegible]
quam in dampnatis extincta est absolute

quantum ad displicentiam mali collatione
ad penam quod remanet eis ad [illegible] pe-
ne accumulationem In desperatis extincta
est [illegible] quo ad instinctum boni com-
parati ad gratiam et gloriam sed remanet quo
ad instinctum boni [illegible] quo ad displicentiam
mali [illegible] modo **De creatione hominis**

H omo vagiens [illegible] tempus post
in auctore creatione qui fuit deus omnium
et duo [illegible] celestium et [illegible] sic ho-
mo [illegible] mundi [illegible] plus est [illegible] 2°
auctus [illegible] sit deus omnium est [illegible] creatura
ita adam omnium hominum [illegible] 3° sit
deus [illegible] [illegible] [illegible] et de
[illegible] architypus sit homo de microcosmus
4° quod sicut deus omnium finis est sic homo totius
creature [illegible] fuit [illegible] sit [illegible] pri-
mum [illegible] origine [illegible] ultimus tamen est
[illegible] ordine nature quod ultimus omnium creatus est
[illegible] quod sicut deus est ubique totus in mundo [illegible]
do sic anima hominis tota in suo corpore et con-
[illegible] de angelo non exposuit
[illegible] sicut adaptatur sit [illegible] de
[illegible] quod in pluribus assimilatur deo quam angelus
homo quod [illegible] assimilatur deo quod
licet angelus magis assimiletur deo quod
[illegible] simplicitate homo itaque [illegible]
de agro damasceno [illegible] cum formatus
in paradiso [illegible] de latere ipsius [illegible]
[illegible] evam de costa traxit [illegible]
[illegible] non [illegible] et matrimonio
[illegible] [illegible] In statu [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod nichil [illegible]
[illegible] [illegible] itaque fuit eis a
deo preceptum [illegible] nature [illegible] [illegible]
[illegible] corporis de [illegible] [illegible]
de [illegible] paradisi 2° [illegible]
[illegible] [illegible] cum per leges
matrimonii 3° [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] datum ad [illegible]

sz preceptum discipline ad probacionem obedi-
encie ut de ligno sciencie boni et mali
non tangendo / contra felicitati dyabolus
invidens temptando aggressus est mulierem
per serpentem et virum per mulierem / mulier
ad suggestionem serpentis elata primo modo
peccavit sz divinitatem appetendo
et prohibitum credendo verus adamne
deum rennuendo / ad increpacionem domini
culpam suam excusando viro autem
non seducta ut dicitur apostolus sz
quia adam mulieri benevolenciam illectus
et mulierem offendere timuit si non ob-
latum pomum tolleret duobus tamen modis
peccavit sz comedendo et se excu-
sando vir mulier plus peccavit quia plu-
ribus peccavit et magis displicuit quia in dicti-
bus peccati et in serpentem vir et gravior in
tentatione quia sz ut est sicut de viri
et punita est gravius quia peccavit dampna
nostre nature tamen vir gravius peccavit
in gravioni origine quia sz excerta
scita / mulier vero seducta concupiscencia
de ipse peccatum ex punitum est ipsa in
sua posteritate et tota universalis dampna
in serpente punita sic ut quia sz gra-
dus mutata est vitata sua contempta
quia de paradiso sunt eiecti / ex pena se-
quenali **De peccato in genere**

Peccatum autem dicitur originale et actuale
actuale in duo veniale et mortale
mortale in duo in delictum et commissum
delictum in duo in ignoranciam et omissio-
nem ignorancia semper excusabit et
in defectibus prelatis et predicatis qui manere
tenentur fidei quia officium est interrogatoribus
de lege dicitur et fide iudicare et sine mercede
vero peccatum commissum est pro sacerdote ignorancia
nos possunt vos cum neque de
de ignorancia excusabit est insuper

domini et tibi et debitum quod ipse liceat
tenent tamen non valet in debitum et male
discretione peccatum commissum dicitur in septem
vicia capitalia **De peccato in specie**

Peccatum dicitur contra actus et opere
peccatum contra deum sz cogitacionis
delectacionis et consensus peccatum cogitacionis
est ipse error quod tunc est sz error contra
deum in fidelis et peccatum iudicum ex
error contra oritur perplexitas ex
prauo iudicio presumptis accepto peccatum
contra veritatem est presumpcione in respectu
sz vitalis bonitatis eternitatis sive
certitudo et prioritate peccatum verbo
quia vicia violat ut per mendacium
quod contra veritatem est sit per perjurium
quod contra impugnat eum sit per detractionem
sed contra bonitatem peccatum per blasphemiam
et veritatem per vituperium vituperium
de laudandum et laudare vituperandum
in vituperio peccatum duplex quod vitupera-
do est sit blasphemia quod peccatum et deri-
ad inferendo peccatum eum sit per maledi-
cere quod in inferendo culpam eum sit per
contumeliam et sic duplex quod occulte eum sit per
detractionem quod aperte eum sit per maledicta
quod tunc est sz officiosum perniciosum
et iocosum eum dicitur in vanum gracia peccatum
operis tunc est sz contra vicia et in flagi-
cium et scelus facinus et crimen **De peccato**
in specie tunc est quod **per superbiam**
est de originale dignitate quia
attribuit patri quod veritati filio quod
et bonitati spiritui sancto eius sublimitati
debet honor cui derogat tunc vel cul-
tum ei debitum alteri impendendo eum
sit per ydolatriam quod cultum in debitum ei
impendendo eum sit per presumptionem
iudicantes quod cultum ei debitum non
dando eum sit per apostasiam quod tunc
quod recedit a fide et sic est perfidia

et apcepto etc. e[st] inobedientia q[ua] quis
e[st] sed dei platorum [con]tempnit apo
stasia irregularis fit quis clericatum
dimittendo religionem dimittendo vestem
religionis professe mutando clerice
ordinem reddendo veritati divine cum
debet fidei quis derogat aut
eam contradicendo quod fit per heresim aut
quod e[st] [con]tra falsa scientia ascribendo
scilicet futura predicendo aut per divina
tiones [illegible] credendo quod fit per
sortilegium divinacio multiplex e[st] quia
in corporibus mortuis que dicitur nigromantia
in igne piromantia in aere aere
mantia in aqua ydromantia in terra geo
mantia veritati divine derogat
quis aut veritate false simulando
quod fit per ypocrisim et [con]structe dona
falsificando. sibi relinquendo pro pone
do quod fit per sortiam et sanctificata
violando quis et violatorem sacra
loca quod fit per sacrilegium et sacra
tempora per transgressionem sabbati et festivis
et sacramenta quia ipse [illegible] sibi sancti
ficavit ut sunt decime et primicie
et que homo deo sponte [con]secravit
ut sunt vota vel votiva et que deo
sanctificata instituto ecclesie sanctificat
[illegible] oratione [illegible] e[st] deo sanctificata
violare Symoniacus [illegible] [illegible]
vendit aliquid spirituale sicut sacra
menta aliquid annexum spirituali ut
prebenda aliquid [illegible] spirituale et ad
nexum spirituali ut predicatio Sacri
legium fit quis cum [illegible] persone ut
in clericis vel religiosis [illegible] ut
vel loca utrum polluendo [illegible]
[illegible] violatur [illegible] vel ten
[illegible] sacras vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sabbati violator quis
qui quis [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] operando [illegible] [illegible]

[con]temptum descendendo est enim dominicum vel fe
ste et [illegible] [illegible] [illegible] corpore
et spiritu male occupando Fractio
voti quis est | est enim votum simplex et
solempne etc.

De flagicio

F
lagicium duplex e[st] unum est in corpe
[illegible] fit duplex operativa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alia [illegible] [illegible] [illegible] | [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod fit per luxuriam et [illegible] quod fit
per gulam luxuria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] | [illegible]
et [illegible] [illegible] quod fit in [illegible]
et [illegible] et [illegible] duplex et [illegible]
etc. e[st] incestus et [illegible] duplex et in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
etc. e[st] stuprum et non [illegible] etc. est
[illegible] | in [illegible] duplex et [illegible]
etc. e[st] adulterium et [illegible] etc. aut
[illegible] [illegible] et dicitur fornicatio et in
publicum meretrice etc. e[st] meretricium
Contra naturam peccatum duplex et [illegible]
et dicitur mollicies et [illegible] etc. e[st] [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel masculus cum
masculo et dicitur sodomita | et masculus
cum femina [illegible] et femina cum femina
[illegible] etc. [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] vel femina cum bruto et vocatur [illegible]
[illegible]

Facinorosi multa sunt peccata

F
acinus quis e[st] a laedendo proximum
in re et in corpore et in possessione
in anima laedit per scandalum in corpore
et cum [illegible] [illegible] et [illegible]
laedendo per [illegible] [illegible] et vita
[illegible] [illegible] [illegible] quod fit per homi
cidium in possessione quis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod fit per [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] negat
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod fit per rapinam vel [illegible] [illegible]

Respondendo quod sit puniendum. Vel
aut pro xi dupl' auferunt apte se utrumque
permittente ut sit pro usuris non contra
te dupl' uel tripl' abscisa quod sit
pro furto uel tripl' pecunia quod sit pro fraudem
dem sive genere incarnamus. Quoniam
aut peccatorum qui sunt in spiritum sanctum maxime peccatum
in spiritum sanctum peccatum est ipse mali
tiosa et obstinata impugnatio divine
bonitatis. Cuius sex sunt species scilicet presumptio
impugnatio agnite veritatis invidentia
fraterne caritatis finalis impenitentia obstinatio
et desperatio etc. De peccati pena

Venia gratia est maxima sequuntur in
quomodo sed subtractio omnium gratuito
rum et corruptio naturalium obligatio
pene eterne. Claves tres sunt partes re
mittendi scilicet contritio confessio et satis
factio. Ad remissionem culpe [illegible] contritio
quia sit tempore non nata per gratiam dei
infusio quod dicitur per remissionem motus liberi
arbitrii contritio et satisfactio dum sunt ex
parte dei et ideo ex parte hominis contritio
et gratia dei infusio presumas ex parte dei
confessio et satisfactio ex parte hominis. Con
fessio est [illegible] secunda sa
tisfactione partes sunt tres scilicet oratio [illegible]
bium ieiunium quod continet corporalium
elemosina [illegible]. Species penitentie sunt
tres scilicet sollempnis publica et privata
dicitur sacerdos aliquem ligare vel solvere
[illegible] ligatum vel solutum [illegible]
[illegible] penitentiae satisfactionem iniungendo et aliquid
[illegible] remittendo

Veritatis fidei sunt [illegible] De fide

Symbolo continentur septem de divinitate
et septem de humanitate. Primus est unum deum
esse. 2us patrem esse unum deum. 3us filium
esse unum deum. 4us spiritum sanctum esse unum deum
et unum deum esse trinum et unum. Non est
alius articulus sed iste [illegible] 7us deum

peccata remittere. Hos tamen quod sunt de fide
catholica. 6us deum mortuos susci
taturum. 7us ipsum esse remuneratorem
bonorum in vita eterna [illegible] [illegible]
ipsum esse punitorem malorum [illegible] pena se
terne. Septem de humanitate sunt filium
dei conceptum esse de spiritu sancto [illegible]
virgine ipsum natum esse mortuum fuisse
ad inferos descendisse [illegible] [illegible]
tuis resurrexisse [illegible] ascendisse
et audiendum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potissimo [illegible]
[illegible] iudicem venturum [illegible] articulus
ipsum bonos et malos iudicaturum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] articulos ipsum esse [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] explicite [illegible] esse
[illegible] [illegible] omnis bono [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] modo [illegible] credere explicite
[illegible] articulos istos [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] passionum [illegible] [illegible]
[illegible] appellatur et non solum per [illegible]
exhibitionem [illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per
sollempnitatum frequentationem quod
non fuit in veteri testamento [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] explicite credere [illegible]
articulos sibi revelatos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ex fide
[illegible] [illegible] ex causa [illegible]
non [illegible] [illegible] formatur [illegible]
[illegible] [illegible] alii [illegible] fide
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sed caritas ad spiritum sanctum quod est prima bonitas. Unde ait caritas in deo vel mater omnium virtutum appetitus(?) earum quia movet eas ad actus proprios. Nam fides assentiendo sicut deo, spes confidendo, caritas diligendo. Item differunt ratione subiecti quia fides in intellectu, spes in concupiscibili, caritas in irascibili. Item differunt ratione obiecti quia fides verum, spes arduum, caritas est bonum. Item ratione finis quia illis(?) mediis [illegible] finibus(?) [illegible] tractatus(?) qua [illegible] [illegible] diligenda sit nobis precipue iiii^{or} [illegible] nos est ut deum quem diligimus ex toto corde sine errore, ex tota anima sine oblivione, ex tota mente sine [illegible] secundo quod nos ipsos diligere debemus [illegible] in nobis est scilicet anima nostra. Tertio quod iuxta nos est ut proximus ut homo angelus. Quarto quod infra nos est ut corpus nostrum debile vivificando aut proprio(?) relevando. Diligendus est deus ex toto corde quia totum bonum spiritus(?) sed proximus(?) autem sicut se, extra deum et supra corpus proprium. Unde et canticum: Ordinavit in me caritatem, ordo diligendorum in quo diligitur qui est in iiii^{or} in affectu(?) [illegible] ordinat et movet affectum diligentis. Magis diligendus deus super se, tamen cum plus et affectuosius fit quod alium [illegible] quam alios in effectu ordinat(?) [illegible] diligendos necessitas. Ita quod potius subveniet in diligentia(?) quod [illegible] ecclesie(?) quam [illegible] ad bonum salutis eternale diligendi sunt, sed ad beneficia exhibenda [illegible] plus [illegible] filius plus aliis [illegible] cum potius subveniendum est extraneus(?) [illegible]

minor erit [illegible] [illegible] et [illegible] videtur quod alium plus debeat proximum scilicet in beneficiis exhibendis et exhibitione [illegible] in extrema necessitate [illegible] ad salutem eternam [illegible] proximum [illegible] diligere ut [illegible] salvi fiant. De iiii^{or} virtutibus cardinalibus

Prudentia est in discernendo [illegible]
iustitia in [illegible]
fortitudo in perferendo molestias, temperantia in coercendo cogitationes pravas. Continentia triplex est: coniugalis, vidualis, virginalis. Coniugalis [illegible] vidualis [illegible] in virginitate, talis habet aureolam in fructu centesimum. Nam ille qui propter bonitatem suam computatur virgo reputatur et habet aureolam [illegible] nam sicut [illegible] corporis [illegible] computatur aureola [illegible] primus(?) sed est accidentale [illegible] habet essentiale premium in visione quod habet fructum centesimum gloriosi [illegible] redundantia glorificationis(?) [illegible] De vii donis spiritus sancti

Septem dona spiritus sancti quae sufficienter excludunt vii vicia. Timor excludit superbiam, pietas invidiam, scientia iram, fortitudo accidiam, consilium avariciam, intellectus gulam, sapientia luxuriam. Cum ergo sit duplex vita scilicet activa et contemplativa quae sufficiunt ad regimen humanae vitae, duobus primis donis sufficienter regitur. Nam per donum sapientiae perficitur ad contemplandum deum in se, per donum intellectus ad contemplandum deum in creaturis, donum sapientiae gustatur dei suavitas, in intellectu videtur dei veritas etc.

I 52

335

Expedit timoribus De timoribus
Primus naturalis quo timet quilibet homo
triste nec bonum nec malum nec meritorius
nec demeritorius quia non subest libero ar-
bitrio En autem primi motus non sunt in potestate nostra
et hic fuit in Christo / Secundus humanus quo timet quis
perdere aliqua humana et hic viciat nec mor-
talis secundum quod amor humanus actionis vel peccator
Tertius mundanus quo timet quis perdere res
suas et hic malus quia nascitur ex amore
rerum temporalium quas in eo deficiet / Quar-
tus servilis quo timet quis peccare propter ge-
hennam pene / Quintus initialis quo timet
quis et gehennam et dei offensam et habet
quasi duos actus unum ad penam alium
ad offensam et hic principalior / Sextus
filialis quo timet quis principaliter offen-
sam dei vel separationem ab eo nec sunt
plures timores / Augustinus timor est fuga
mali sicut amor appetitus boni / Secundum
quod triplex est bonum delectabile expediens
decorum / sic triplex malum contrarium delectabile dis-
positum et indecorum / contrarium delectabili dupliciter
temporale et eternum / temporale duplex scilicet natu-
rale quod inducit contrarium delectabile est in moro, contrarium delectabile
eternum est timor servilis / malum dampno-
sum autem est eternum vel temporale / malum
indecens est verecundia / et causa est timor
reverentie Timor naturalis omnis omni
homini est et est absque peccato / humanus et mun-
danus nec absque peccato nec cum spiritu sancto
servilis absque peccato sed non cum spiritu sancto
initialis et filialis sunt cum spiritu sancto et
absque peccato quia cum gratia gratum faciente quia est cari-
tas Et hic triplex timor scilicet servilis cum
castitate fuerunt apud veniales et
tres alii filialis sunt dona spiritus sancti / alii timent
non sunt dona spiritus sancti / Tamen non vita acti-
va uni tres secundum ordinem ea est contem-
plativa contemplativa secundum ordinem et dili-
gentior atque securior De primo statu hominis

Quicquid primus homo quantum ad se deberet
...tum suo peccatorum satisfaceret non
tamen de communi potestatem relictam
statum recuperare valuit et potuit
miserias penales vite mortalis
scilicet et posteros inflictas iusto dei
iudicio non evasit Quod decebat ei
dei creatorem suam et bona cri-
ata et uelle tota primus quia cum
sciat adversarios suos Secundo quia
ad solitudines suas Tertio quia corporis
immortalitate sed tamen bona corrupta
sunt per tamen mala per ignorantiam dei
vagis / per ... solitudo dei
per infirmitate corporis immortalitatis
et ita a deo reddente fera est vel vita
...timebe per ignorantiam subiect
per ... et ... infir-
mitas corporis ... donec
... est
propter hoc tamen commoda ... data
data sunt ei tamen remedia scilicet
contra ignorantiam / Deo contra ...
contra necessitatis contra infirmitate propter
quod tamen inventa est omnis philosophia
vel artis disciplina propter sapientiam
theorica propter virtute practica
propter necessitatem mechanica ut patet
... et ... que stat in
peccato qui per peccato notabile ea
... De testamentis ultimis

I 53

tamen extra in capitulo de testamentis
notatur quod testamentum solum
fit de rebus propriis et non de rebus
ecclesie / Item extra de consuetudinibus
non quia est sed quod fieri debeat capitulo
... est extra de ... cum
in causa et in eadem / Item ...
... per malam fidem non in
... in possessione
... iustis titulis ...
in peccato ultima in ... ... defendit

contra illos qui dicunt fuit competen-
do quia fuit quod non debuit esse Item
votum professione non tollitur
Item habitus non facit monachum sed
professio regularis Item ultima vo-
luntas testatoris non potest revo-
cari post mortem Item verba dila-
cio executionis testamenti per iudi-
cem aliquamdiu de facili dicitur quia vi-
ciosum et iniquitatem quia sit una quidem
racio cum habent ad pugnabile dece-
dere tantum quod quia precio sit tum
sit ad alleviacionem et abreviacionem
pene sue non ad augmentum gracie
vel glorie Item dilacio facta testati
quia quod precio factum fuit non prodest ad
abreviacionem pene cum sint adhuc
obligati ad penam vel debiti
solvendi etc. **De sciencijs**

Nota quod de omnibus scienciis nec-
tius bene et honestius pertrac-
tetur in theologia quam in logica. Theologia
tractat de invisibilibus invisibilium
essencias ut de deo et spiritualibus
creaturis vel invisibilia dei per ea
que facta sunt cognita habeat. Unde opus
dicitur fuit per condicionem ut creatio
mundi cum sibi elementis que facta sunt
in sex diebus. Secundum opus restaura-
cionis cum suis sacramentis que facta sunt
in sex etatibus ut exponitur idem est
redemptor qui creator. Ethica trac-
tat de visibilibus visibilium causas
corruptibiles et incorruptibiles vel differencias
decem mundo quia celum est corpus non
quantum nec subiectum [illegible] corrupcioni
in processe ... Arismetica deter-
minat de quantitate discreta ut est
numerus de quantitate continua
ut est magnitudo quantitas numeri

quantitas alia discreta per se ut numerus
dicitur vel alia ad aliud ut sexquialter
sexquitercius. Ethica est que per eandem
generis mentes se erigit. Yconomia
que familiarum curam officiorum mediocri
dispositione componens distribuit. Politi-
ca que rei publice curam suscipiens
utriusque salutis sue providere plerorum
iusticie libra, fortitudine stabilita
ac temperancie pacientia medetur. Mechanica
septem habet species lanificium armaturam
navigacionem agriculturam venacionem
medicinam theatricam. Quod habet omnium
rerum fabricam generatur ubi quod humanis
naturalibus invenitur grata amodo in-
mit. Inter has species ars theatrica
in alea fraus mediatum per primum
... abest cum dampnacione ...
cerus aliquando ... legibus
fuit interdicta

Adam et Eva **De exilio primorum parentum** 156

Secundum credunt ... die sue creacionis
in sexta die in terra paradisi hora media
diem prevaricati sunt et ... Adam
post multos annos revolucione sexta
feria viij kalendas aprilis hora media
sexta crucifixus eius de peccati debitum
solvit. Et hora nona expirans la-
troni aditum paradisi reseravit. Tercio
in exilium venit ad humanam solacium
Egressi de paradiso egressi sunt et extunc
carnaliter convenerunt. Adam ... impleverunt re-
plevit mundum. Egressus paradisi anno
vite Adam xv natus est Cain et so-
ror eius Calmana post annos xv
natus est Abel et soror eius Delbora
Credit autem Adam ipsum filios deo
offerre de decimis ac primiciis officie
Cayn autem agricola spicas vetitas
et corruptas ... deo obtulit et
meliora sibi retinuit. Abel vero pastor

prim^x innocens de p'gniciis gregibus
obtulit et ideo eius vita deo placuit
et eius oblacio grata fuit et hec ipsum
deus per inflammacionem sacrificiorum innotuit
ut ignis de celo descendens oblacionem
incendit / caym vero malignus voluntati
et ire sue indulgens cum in agro vacarent
ambo per dolum occidit accepta a deo
maledictione sua vagus astare dum
fuit tandem a lameth in generacione sua
vero cum passus venit vii et septe-
plex penam dimisit quod si non esset dimisit
sic intendit / de lege ergo occidit pecca-
torem necesse fuit / desperavit nec vap
nialis primam extitit ... punitus est septu-
plum i. usque ad vii generacionem suspensa
pena eius set cum vita finita est la-
meth septuagesies septies ut in-
terpretes quidam philosophi locuti iam fuerant
pena gravata vel quod tot anime deo e-
compresse in diluvio perierunt / hinc itaque
duobus filiis ade scilicet caym et abel orte
fuerunt due civitates scilicet augustinus vna
scilicet quorum peregrinat in terris et aliena ex
spectat in celis hec est civitas celestis
altera reproborum qui hic habitaciones suas
construunt spem futurorum nolentes hec est
babilon spiritualis et abadam dicitur
incepisse eam quasi ab abadam accepisse
non fuisset continua et ipsa in caym se-
nio fuisset continua et ipsa in caym sed
vive cepit istos reproborum mahaa
In abel vero per fidem et iusticiam vita sanctorum et pa
ciencia perfecta vita corporalis dispar
fuit / abel enim primus in pastoribus omni
et (?) deo de pecoribus grata ob
tulit / pastorum fuit primus constitutus deo
paciens sustinuit vim et punitus in
eo signum passionis christi expressa fuit
et presensit quod penam non fecit quia ideo primo
iusto eam pati cepit quod singularis

iustus pati tunc usque in finem pacietur
dicebat gregorius abel esse renuit quem
malicia caym non exercet
caym requisitus cum nimis tremens
tremens cum vitam primus condidit
rapinis violentia opes congre
gans ad latrocinia socios invita
vit ac simplicitate vite hominum
adinvencionibus mensurarum ponderum
permutavit / videre tunc primus
posuit civitates munivit
et timens quos lesebat ad
securitate suos in urbibus colle
git ideo primus natus est caym
pessimus quam abel iustum natum vn
de et ipsa adam tota gens humana
massa dampnata est et ipsa ad
eo ea lex in honorem efficitur
non hoc provenit ex natura sed ex
voluntate dei una / sunt de genere
filiorum caym manifeste in vicem
adequitam civitatem posterius per te
autem lameth primus contra naturam
et mores bigamiam introduxit
et adulterium commisit cuius posteri
tas artes mechanicas et in
vanitates adinvenit / iabel
portatilia et tentoria pastorum
iubal percussionis sonorum invenit
quod pertinet ad voluptatem animi
thubalcaym artem ferrariam
et sculpturam metallorum de armis
cultus corporis et libidini / noe
ma soror eius invenit ar
tem texture varie et omnes
pene scrutatus artes hec ar
tes genere non erant ad salutem
corporis et labor debebat
filius ante lucis fructum sua
batum iam ab hebreis corp
ore nominant / et cithar parte me
rito eius dicitur adeo alii laudant

z hos i habet eius i transitis
Adam post morte abel luxe-
rit eunde centum annos qui fuit
luxerunt z genuit seth in cet
annorum c. xxx secundum hebraicam
veritate q seth genuit enos
anno etatis sue cc v ab inicio
mundi ccxxxv enos genuit cay-
nan anno etatis xc mundi ccc
xxxv cainan genuit malaleel
anno etatis sue lxx mundi cccxc
malaleel anno etatis genuit iare-
d anno etatis sue lxv mundi
cccclx hoc tempore videt in scolastica histori-
a occurre iared enoch post
genuit cet annorum translatus
e in paradisum ad tempus ut iste tempus
cum helia convertat corda filiorum
ad patres [illegible] filiorum
seth fuit optimus quod lameth
i generacione [illegible] filiorum cayn pessimus
Matusale lameth genuit la-
meth noe anno mundi m° lvi noe
vero anno mundi m° cc lvi [illegible] in
valescente malicia hominum precepit
deus fabricari archam [illegible] ante
ante diluvium [illegible] fuit [illegible]
ad predicandum [illegible] noe [illegible]
i [illegible] dum fabricavit archa
predicabat hominibus penitenciam ut immi-
nente evaderent penam [illegible]
[illegible] corrumperat [illegible] filii
cayn [illegible] filii [illegible] ab
[illegible] sup [illegible] exerceant
[illegible] alteri
[illegible] filii seth quondam
religiosi [illegible] filiabus ade [illegible]
[illegible] filiabus cayn
mixti [illegible] genu-
erunt [illegible] corporibus
[illegible] viribus [illegible] mo-

ribus [illegible] Deinde fabricata e archa
[illegible] tricamerata ut
[illegible] sicut [illegible] aug[ustinus]
[illegible] fuisse [illegible]
[illegible] media hominum [illegible] summa
[illegible] pono [illegible] sententiam non
computat [illegible] ingressus noe cum familia
sua [illegible] animalibus [illegible]
tribus [illegible] hominum [illegible] diluvium
plunt xl diebus z noctibus et
elevata archa [illegible] sublime [illegible]
[illegible] aqua sup [illegible]
ut [illegible] aeris [illegible]
[illegible] [illegible]
aeris [illegible] z ignis in
[illegible] ad eundem locum [illegible] ex
altitudine [illegible] obtinuerant .cl. dieb[us]
[illegible] egressus noe z [illegible] in-
[illegible] archa requievit sup mon-
tes armenie tandem [illegible] deo
egressus e de archa cum [illegible]
aut die qua ingressus fuerat [illegible]
[illegible] edificavit altare obtulit [illegible]
[illegible] deo [illegible] pro pace [illegible]
[illegible]
fuit [illegible] multiplicatione [illegible]
[illegible] concessione [illegible]
amplificata e tunc [illegible]
[illegible] hominis [illegible]
[illegible] e [illegible] absque sanguine [illegible]
[illegible] hominum [illegible]
[illegible] diluvium [illegible]
[illegible] posuit archum pluvialem [illegible]
[illegible] colores [illegible] z [illegible]
palem [illegible] signum [illegible] iudiciorum
[illegible] qui [illegible] e in
signum [illegible] per aquam [illegible]
[illegible] signum [illegible] per ignem

C.I 62

ut experiretur et prima in dictis [illegible]
nata ab Heber. Autem glossa dicit vel ab Heb
secundum Josephum dicti sunt Hebrei. Nam in domo
eius remansit lingua hebrea que an-
te divisionem linguarum dicebatur prima et humana
quia ea omnes homines utebantur. Filius primo fa-
let .i. divisio quia in diebus eius facta fuit di-
visio. Et tres filii Noe duces que
nerunt in campum Sennaar et venientes
diluvium cum filio Nemroth volentes
regnare ceperunt edificare turrim que usque
ad celos pertingeret. Deus autem confudit
linguam eorum ita quod proximi non habebant
linguam communem apposito per orbem terrarum
sunt dispersi et divisi regionibus secundum voluntatem
et linguarum suarum. Sciendum quod filii Sem ob-
tinuerunt Asiam, Cham Affricam,
Japhet Europam. Hec Augustinus. De orta ydolatria
Ysidorus libro 8. Justicia gentilium gentis non
legibus culta est. Augustinus libro 4 de civitate
Sapiens Varro scribit esse plerique qui
vivere sciebant ipse ymagines non habere et
iubet infelices habere in deos et ne
non indulgeant eo quod mallem [illegible]
[illegible] in loco predicaverunt esse luctum [illegible]
[illegible] fabulosos [illegible] historia [illegible]
[illegible] confirmant. Amino rege
[illegible] mortuo pre
[illegible] ydola [illegible] mortuo
[illegible] solacium doloris ymaginem
[illegible] expressit ei exhibebat
[illegible] ut [illegible]
[illegible] honores [illegible] homines
[illegible] de regno eius [illegible] homines
ymaginem [illegible] plurimi et
[illegible] pagani ceperunt de honore
[illegible] ydolo [illegible] ydo-
[illegible] Baal, alii Bel, alii Bele, alii Belphe-
gor, alii Belzebub dicentes. Hec [illegible]
[illegible] libro [illegible] Ad ymaginem
cultum homines [illegible] affecto
[illegible] mortuos timor [illegible]
[illegible] reges [illegible] artificium [illegible]

de [illegible] pingendo ymagines [illegible]
Abraham, Melchisedech. De decimis
[illegible] qui ei decimas ex
[illegible] que obtinuerunt [illegible]
[illegible] privilegium date [illegible]
[illegible] esse hunc Melchisedech
dicunt Hebrei Sem primogenitum
fuisse Noe [illegible] primogenitos annos
usque ad Aaron sacerdotes fuisse
qui [illegible] pro [illegible]
dicebat et dignitates [illegible]
[illegible] duplicem [illegible] primo
[illegible] De circumcisione instituta [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Abraham deo placeret [illegible]
[illegible] significat Adam
[illegible] signo [illegible] discer-
neretur ab aliis nacionibus. [illegible] ideo
membro quo libido [illegible]
[illegible] extitit. Item
ut esset [illegible] originale peccatum [illegible]
[illegible] Item ut esset in
remedium originalis peccati [illegible] conferebat
Hebreis [illegible] gratiam
ad peccati dimissionem non autem [illegible]
[illegible] circumcisio [illegible]
[illegible] parvuli in fide parentum. Parentes autem
[illegible] .l. [illegible]
[illegible] Christi [illegible] sacrificium in
telligebant. [illegible]
ex Abraham [illegible] fide
[illegible] parvuli in fide parentum, sic
adulti [illegible] propriam. [illegible]
[illegible] ut in quo
[illegible] Adam inobediens [illegible] ideo
Abraham obediencie signum accipit.
[illegible] sic ubi [illegible] ante
[illegible] Item ut ideo [illegible] quod
[illegible] originale peccatum [illegible]
[illegible] remedium fiebat autem
[illegible] die cultro lapideo ut [illegible]
[illegible] die [illegible]
[illegible] que futura est [illegible] etate

C.II 03

p[er] peccatum xp[istu]m abscondere ore
cum p[ost]q[ua]m ab oculis dei / ro dispensat
sacramentum h[uius]modi nec p[ri]ma contritio a
peccato i[n] futuro sit / 2a nec sacra
menti h[uius]modi contritio oris compa
rationis i[n]ferioris / De sodomitis / et pecca
to p[er] h[uius]modi primum de peccato corp[oris]
Pelum subvertit et loth p[ro]p[ter] tribus
abrahe liberavit / ut glo[sa] qualiter
relationis innotuit macula civi
tatum sodomitice fetore et candore lu
xurie contiuerunt unde sulphure
et igne perierunt / et fuerunt etiam hor[um]
peccatorum causa culpe et pena / ca
[illegible] ut hic ezech. saturitas
superbia otium et [illegible] culpa fuit ur
[illegible] aggravantia / [illegible] culpa fuit
[illegible] nate [illegible] loci [illegible]
[illegible] sic [illegible] et [illegible] sulphur
[illegible] nec [illegible]
[illegible] sit [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] homines bonos et
[illegible] mortuum dr. Josephus
fabula terre sodomorum [illegible]
/ Item fuit [illegible] peccandi / [illegible]
[illegible] quando nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] luxuria [illegible] maior causa
[illegible] / Item [illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] magnum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et a
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / subvertit [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p[er] peccato [illegible] pena [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] non ce

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] esse / Unde loth [illegible] dicat in
[illegible] [illegible] sodomorum [illegible] paravit
[illegible] filias suas sodomitis [illegible] fla
gitiorum flagitiosorum [illegible] [illegible]
[illegible] / cum dicat apostolus non sunt fa
cienda mala ut eveniant bona / et sic
thomas / nemo deum offendat pro ali
quo alterius multum / [illegible] admitti
[illegible] talis ut faciat mala ne si
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
fuisse ad penam [illegible] loth [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] vel [illegible] fuit et
filias [illegible] violavit / Item glosa
abraham pugnans [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] habuisset
[illegible] [illegible] De spelunca dupl[ici]
Abraham mortua sara agrum ephron
comparavit ut saram sepeliret in quo
408 [illegible] ephron [illegible] [illegible]
sepulcrum [illegible] [illegible] postea
[illegible] [illegible] / abraham
non [illegible] [illegible] speluncam
emendo [illegible] agrum in quo spelunca [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] speluncam [illegible]
emit agrum in quo sepulcrum [illegible] agrum
[illegible] [illegible] De [illegible] [illegible]
Jacob emit primogenita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
In [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jacob [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illa laborabat [illegible] [illegible]

non nature veritate ut dicit greg(orius) sed non pre
primogenitura dicitur emisse ipse quod erat spiritua
le sed redemisse quod venale ei fecerat
quod sibi sit dati et hec levi cuiusque pius sui
redimere scilicet dolorem suo decimas quod sibi
debet/ alii exponunt quod nec sunt spiritualia
sed annexum erat ei spirituale scilicet benedictio
sunt sine pre benedictione quod tamen erat ei
principalis scilicet pro primitiatis annexum
fide tamen erat ei deo / vel per fraudem
surripuit sibi greg(orius) sibi debita accept
quam aspere apparuit nec falso dixit pri
se esse esau quod esau licet non erat per se
erat tamen esau primogeniture dignitate sicut
Johannes helias non natura sed virtute
post loquentem esau ysaac expavit
itaut quidam extasis sequeretur et admi
ratione stupuit et videt et signum quod pre stupore
et redit/ ideo quod ait non prasset
sed confirmans quod fecerat benedicens
tunc fraudem etc. **Dissimulatio patrum**
tum est dominum vel stupor vel impuri
contra legem eternam/ lex eterna est ra
tio divina vel voluntas dei ordinem naturalem
observari iubens perturbari vetans
Cum ergo abraham peccasse contra legem dei quia
cum ancilla concubuit/ dicitur lex eterna
in conservando naturali ordini conservari non
ut satiande libidini serviatur sed
ut saluti generis provideatur ad ple
tam propagandam unde abraham non
tam propagandum nichil inde agebat nisi
ordinem servans nichil inde agebat nisi
ut honestatem neque sara contra conscientiam
suam flagitio conivens ancillam misit
quod ille spiritus libidinem turpi et illicita
voluptate saciaret sed desiderio/ abraham
autem domino submissus ptriet ad generandum
... quod hic vir sicut ho non tempus
... sine etc. Idem omnino operis eius
est similiter excusat quod legibus et moribus
et contrarium sed non lamech ipse dicitur

compremit tamen sicut videns in divino magne
quo non fecit ut unde plus fecit sed causa
explende libidinis ~~hec augustinus~~ non
erat plurium hinc en pluribus uxo
ribus carnaliter sed hec fecit ex libidine
semper fuit mortale quod lex nature
non permittit voluptate carnis re
laxari non ad propagationem generis humani
debent tamen alii quod sine carnaliter sine
voluptate intus licuit tamen patribus
divini de hoc/ excusat abraham et
jacob divina hic voce fecisse dispen
satione et sicut idem privilegium patriarchas
non faciunt contra leges
De stropha jacob quam invenit in pecu
De cart ... distribute cum filiis
sunt appetitu virga lanuginosa
corpore obiecti species quam videntur
extrinsecus forma ipsa ab illa gra
vidi ... et voluntas sive libido
tamen ... copulandi ... dono
ipse **De benedictione joseph**
Nes joseph dedidimus spiritualiter
qui mirabiliter dicitur ipse fuit
castitate erga se pudicitiam ... amdem
ipse scripsimus narratorem ... per spem suam
acquisivit/ spiritualiter dedimus uxori
septem putifar eunuchi egypto
magistro militie pharaonis/ alii dicunt
principem coquorum ... non bene translatum
assentit hic/ Tradunt quod putifar
videns joseph elegantem emit
eum ut ei ministeret/ sed autem
custodiens eum abeo/ item eum ipsi
comparavit ut dicitur potest fieret
carere taciti eunuchus ... et Inde hec
eum in spiritu anastasi ... conthoraliter helio
poleos ... et joseph ipsum
loco locavit **De afflictione hebreorum**
Compressit rex **post mortem joseph**
egypti enim anno XX joseph ...
annos obiit ... in egypto

yoseph collata ignominie hebreorum
populum multiplicari afflixit populum in operibus per populum
i grauj seruitute populum labore i duris
populum operum afflictionum populum sobolis
nobilitate. Imposuit eis principes an
garias operum ut fatigati non va
carent amplexibus sed coquerent
lateres in finibus egypti ciuitates
tabernaculorum edificare lutum palee
atque sordes i cophinis extra
deferre. Ut plurimi per uilitatem de
macerate diminuerent. Verbere cum
dare minus. Et quanto magis opprime
bantur tanto magis crescebant et multi
plicabantur. Tunc pharao alium contra
eos dolum opprimendi inuenit ut si
quos masculos nasceretur ab obstetricibus
necarentur que obstetrices eos per
centibus i feminas fecerunt viue
mentes perceperunt ne multiplicati con
regnum impugnarent. Feminas viuere
preceperunt quod sexus i tecollia sor
libidini egyptiorum deseruiret. Ver
umque multo eo tempore seruum perierunt
per quos pater credidit de egypto tra
didisse. Tunc omnem ut ipsum
per deum tolleret qui erat contra tham
ut ezechiel de flumine in dextro
huius signum habere tradidit atque
affligere egyptios ostendit quem nu
merosos per ista habebat et acere
et uarie de enumerabat. Plinius
dicit se eum vidisse. De expulsione egyptiorum
Ut obiit seruus dominus moyses
[illegible] (Clemens ait) 12° ho
de eadem. Clemens et in lege com
pleta multiplicis quod moyses hunc
egyptium liberauit inmoritum. Et probans
non debuit occidere quod ullam aduer
sarium geribat tamen et per tale uero
dominus accepit tamen humana seru
itute ordinata. Tunc alibi dicit

contra ecclesiam prius creuerunt quam
illud in diuitate et eos perdiderunt quam per
nulla lege subiecti sunt sed magne
seruitutis hinc est iudicium et petri
cum euaginato gladio defendit. Vo
lente domino seruo amputauit auricu
lam quem satis minaliter dominus reprehendit
dicens conuerte gladium tuum. Vigilantius
(Augustinus) Zelus fuerunt ibi sed scilicet
non dominus sed conscientiam et vocabatur
quod tamen postea per spiritum sanctum creatus est
et habundauit i bono sed prius i malo. Vn
de moyses prius seruum occidit et post est princeps synaga
goge sicut petrus post in principes eccle
sie et similiter paulus erat prius tantum
persecutor cumulatus et presegebat ecclesiam
putans se obsequium prestare deo. Similiter est
iudicium valet sed magne seruitutis
iudicium preferebat. Vnde et primus fuerunt in
tectura dominus predicator moyses. Aut ex
cusatur in glo. sicut actus apostolorum quod superue
nebat egyptium estimabat intellige
fratres quod per manum eius dominus det salutem
illis sed illi non intellexerunt. Et propter hoc
solus dominus admonitus audire potuit
quod egyptios suum sepeliuit i puluere in
cepit populum quod accusatus apud pharaonem
timuit et fugiens in madian filiam
ietro i uxorem duxit. De spoliatione egyptiorum
Spoliauit ipse egyptios dominus per
missione quia per merita sua pro re
compensatione quia gratis et diu in se
ruilibus eis fuerunt. Nec quidquam
peruerse eis reddiderunt. Vo
luerunt uestes aurum et argentum
ut inde fieret tabernaculum. (Augustinus)
Egyptios ipsos anno dei i cultura
dei malis obtulerunt et adinuenerunt
de ydolis fuientes (?) sed aliene uult
quasi alium dignitas in eorum habitu

corum in egypto fuit .ccc. xxx. annorum

f Verum et **De sacrificatione preceptorum**
de preceptis ceremoniarum proficiscebat
sed preceptis iste demum agere male
libando sibi sacrificauit. Nam de ci
finem alie horrendis aqua puniti sunt ille
fructus creandis et de precepta leuem
offerebant dominus puniuit. preceptis alio
offerebatur et quibus est hic uide
bantur preceptis peccatorum apta adymo
laudem oblata cadit sacrificio similiter
dixit oblata quidam uidebat ut pre
cepti apud mutabat omne quod pecus of
ferebatur quidam non uidebant sed obla
ta offerebant pro tantis preceptis et

o uerum de ornatu **De frustra mirabilibus**
mundi hoc opere Extant adhuc et
pessima monimenta gestorum nam trac
tus et correcta pro multis
sed cum ipsis facta usque nunc cernuntur
iste ad terram plurimi constatur mox de
mum in ipsum uestigium sacrum coronatur
et constantes non uertuntur terre dei sacra
tempore ulterius creatur studio et
hoc ille **De lege moysi**

m Moyses legem a domino accepit in qua
lege continentur precepta triplicia que
moralia alia iudicialia quedam cere
monialia sine legalia Prima data sunt
ad mores. Secunda ad bene diuinandum.
Tertia pertinet ad signum diuinis iure plagis ei
mundis in pedagogi. Prima precepta
moralia puniuntur in decalogo quia
sunt decem. Nota quod lex moralis sub
uno debito quod ex debitis xx constat
Caritas est perfecta bonitatis que prime
credenda est. Septem autem morum preceptorum
que fide et moribus perfecta uita hominis
consistit. Secunda data sunt ut precepta ut
homo pro illa bene ordinetur ad deum
et ad proximum. Caritas dei ordinatur per terram

sed prelatum quod dixi sed sufficit lata est
uiris qua mente sola deo sit ad dandum
et sic constat tribus scilicet fide spe caritate
que ad tres personas referuntur fidei in deum
credimus spe in deum speramus caritate eum
diligimus uel etiam per fidem
tollitur ydolatria per spem tamen est
dicta per caritatem uel adoro uel per
fidem tollitur error quia fide in uite
et assensu plene ueritati per spem a
nos confidentia ut non ponatur in do
mo aut in homine et per spem ordinatur
homo ad caritatem quia nullum est creden
dum nisi in deum in nullo sperandum
nullum diligendum nisi deum. Augustinus non est
b perhaps aliquid nisi deum credere aut
dicere in spe ea uocat de bonum ma
datum et iterum dicit diliges dominum deum tuum
deum tuum tenere deum tuum amore tuum
tam adorare uel cogere sic dicta
lego diliges dominum deum tuum fortiter
sapienter dulciter ut nec blanditiis
iniuriis nec seducat fallaciis nec
decipiat blanditiis Secundum mandatum
est hinc que de precepto abisto quod bene
diligit deum etiam diligit proximo
praeceptum dei ad hec dilatam deum perti
nent alia septem precepta quod ordi
nant homines ad diligendum proximum
et uel trahit uel ei honorem impendere
deo et sic fiet in illo honore precepti tamen
uel ei non nocendo et fiet sedem
uel falsi testimonio ad ipsum proximum tamen
hoc tam est perfecta et adeo dulcem
caritatem sed Augustinus uel beatie etiam
dicit a lucem quod constant alias data
data sunt in tabulis lapideis propter
duriciam cordis eorum illius ordine
in duo diuidit et in prima tabula
esse scripta tria mandata continentia
diuinitatem in alia septem continentia

huilitatem. Cum yosephus consentit
helmei aut ponunt quasi in te que
vel secundum origenem ad doctos pertinet
ignorari e pu. Et ita sicut pu est
similis que e creatrix omnium rerum
ut sola similitudinem debet cum laudare
Nunc aut dicitur lex prohibitorum manum et
ut tamen lex est spiritualis et vel
contra judeos sed secundum apostolum lex spiritu
alis est vel spiritualiter intelligenda. Sicut
ait dicit non mechaberis. Ego autem
dico vobis non concupisces. secundum augustinum
non est additio sed explicatio in lex
data per mosen solum detegit non tamen
consumit quamvis per peccatum ostendit et
infirmitas naturae non legis auctae est
sicut lege data optinuit sed e iste
primo corporis quod dum medium plenum
omni venerit a regalibus sedibus missus
est. Et ideo plenum secundum ait legem
sed ignorantia languoris est super lege
dispensatio curatione sed est ista
adeptio salutis cum lege hominum mor
bum non cognoscebat in medicina
non curabat. Et aut lex sub
intravit et languidos volneravit
mox inspecta e plena requireret
ergo postea remedium sed tamen per cura
ergo legis debet sal non est sanare
volebant querebat sed in morte non re
quirebant tandem domino sub
gratiam hominum plenum ut desperans et
corporis primo a regalibus sedibus venit.
Et secundum jeronimum in translatione lex tamen
data fuit ut contra prevaricatione
transgressores detineret. Ita ut
ipsa quae per gratiam sanaret. Et ideo
augustinus lex ignorantiae data est cum
sto Et qui consumit per cum iniquitatem. Data
aut fuit per angelos in manu mediatoris ideo sic
ista in ut esset portari in manu medi

atoris i. christi ut staret quamdiu vellet
et cum vellet cessaret. Ceremonialia
vero precepta quae instrumentum futurorum dicta fu
erunt in completa veritate cessare
debuerunt. Unde ut dicit cessit sacrificium
sacrificiorum habebant constituta et de
ritu gentium deo recipienti erant
Erant illa sacrificia vetera sed offeren
tibus meritoria et insufficientia quia
adoptis operantem vel quantum ad opera actu
ave offerendi quod fiebat ex caritate
ut patet in abel noe abraham et aliis
de sua accepta hic dignitate et non
vera sed quantum ad opus operatum cuiusquam
quoniam oblatum ut puta caro vitali ag
num in aliquid sacrificabat quae satis
sufficisset deffuncta non fuisset. Caro
immaculata vero nomine legis sufficiat
ad esse effectum quod signabant scilicet templi
gratiam et si de corpore per fidem
quia de sanguine dico vero e sacerdotes dimittit
gratia et dominica duobus modis justifi
cavit modo per fidem domini post subsequenda
passionis habere credita unde et inter
ea cum carne virtute diluta augere
quia ea peccata dimittuntur. Alio per modum
sacramentum et exempla circumcisionis gratiam
referentis et rationem receptus quae pro debite
in cuius dicit domini vel unius quam ad
pueri purgat et virtutes augere. Proprie
insufficiunt vero quantum ad opus operatum sed ipsum
sacramentum verbum veri firmitatem sacra
mentum vero nomine legis non solum sacramentum vera
e sicut sacramentum veteris legis sed sacramentum sacerdotale
vere significat et vere insufficiat et sanctificat
quantum adoptis operatum. **De lege sacrificiorum**

Scit augustinus ad litteram quod illa quae offe
bant in templo deo erant oblationes quae
de animalibus erant vocabantur sacrificium
vel ad octavam diem nati sunt potuit
offerri. vel eadem die mulier et infectus
eius oblatio quae erat deputata in

ut de simila pane thure farina
dicebatur oblacio / oblacio vero de liquoribus
ut de oleo vino ipse dicebatur libamen
Sacrificiorum alia holocausta alia sa
crificia. holocausta tota incende
bantur et fiebant in eis tantum de armentis
et pecoribus scilicet tantum de ovibus et capris
et in avibus scilicet tantum in turture et columba
De armentis et pecoribus offerebantur
tantum masculi animalia id est vitulus an
vel citra annum / supra annum non. vi
tulus agnus capra quae aries appellabatur
bos supra annum non poterat offerri
ut dicit Josephus. erat immaculatus quia
non de macula vellerum sed corporis
intelligebatur et non debebat a partu
medio subtracto [illegible] offere-
batur sacerdoti prius ad hostium atrii
ut videret si esset ydoneus ad offerendum
postea ad hostium tabernaculi domino per
manum imponens super caput eius pro
[illegible] praeter manus sacerdotum erat
in ante domino [illegible] alterius
[illegible] et loco offerentis [illegible] erat
sacerdotum vel offerentium / de armen
to offerebant domino ad hostium tabernaculi
[illegible] hostiam [illegible] hostiae
victimae appellabantur / oblatam
hostiam sacerdos reducebat ad altare
holocaustorum et [illegible] ad aquilonem
[illegible] domino ad latus al
taris et [illegible] fundebat sanguinem
[illegible] circa pedes altaris. detracta pel
le hostiae quae erat sacerdotis sacerdos
artus in frusta concidebat caput eius
cum capite pedibus et intestinis ado
lebat omnia super altare in holocaustum
De avibus offerebantur pulli columbarum et
turtures quorum sacerdos frangebat collum
sola manu non licebat [illegible]

super altare et fuso sanguine ut prius plu
mas proiciebat ad orientem. ado
lebat super altare in holocaustum. Item
holocausta voluntaria fiebant vide
licet de armentis pecoribus complebantur
de avibus media domino et media in
usus cedebat sacerdotum [illegible]
[illegible] de domibus suis cum uxoribus et
liberis et domo tota / Cibum non offeren
tes et alium sacerdoti dabat re
liqua offerentium et epulabatur in loco
ad hoc deputato ut in atrio vel [illegible]
licebat [illegible] tam sacerdotibus quam
aliis [illegible] duobus diebus et quod remane
bat in tertio cremabatur / Si vero ma-
ioris [illegible] non poterat tunc
offerebant pro salute [illegible] pane simi
laginis farinae delicatissimae fundebant
super eam oleum et thus / sacerdos autem
totum adolebat. Si autem sacrificium de
simila coctum offerebat panes sine
fermento conspersos oleo coctos in clibano
vel in craticula. Si vero erat panis
[illegible] sacerdotali [illegible] pane
sacerdotale sola sacerdotes [illegible]
[illegible] debebat [illegible] domino
[illegible] non [illegible]
[illegible] offerebant domino in [illegible]
[illegible] Illa erat sacrificia alia
erant [illegible] ut pro peccato et delicto
Dicitur autem [illegible] peccatum quod ex industria
factum est. delictum [illegible] quod ex igno
rantia factum est vel peccatum dicitur [illegible] quod
faciendum non est. delictum quando
relinquitur non fit quod faciendum est
[illegible] peccatum erat duplex
sacrificium. Si ergo sacerdos pecca
verat [illegible] erat [illegible]
[illegible] sacerdos
[illegible] hebreus habet
ad culpam populi [illegible] videlicet [illegible]

de simplici populo offerebat pro peccato suo
per manum presbyteri ad hostium tabernaculi
vitulum immaculatum hircum et sanguine
intingebat digitum et spargens asperge-
bat septies contra velum sanctuarii et pone-
bat de eodem super cornua altaris
thymiamatis, reliquum sanguinem
fundebat circa crepidinem altaris et
adolebat in holocaustum. Si vero omnis
multitudo peccaverat per ignorantiam sacerdo-
tes simul ad hostium tabernaculi per manum
presbyterorum offerebant vitulum et faciebant
ut prius. Duobus modis dicitur peccatum sacer-
dotis apertum, quia sacerdos non dicitur peccare
per ignorantiam cum debeat scire, et ma-
xime cum sit ignarus sint et reprehen-
si ordinantes et ille qui per eum quid
commisit peccatum. Item quia non bene quis
orare pro peccato sacerdotis nam si tem-
tator per omissionem fuit a spectare quis
medebitur cum sit medicus infirmatur,
quis curabit cum sit pastor qui pascit
gregem. Si princeps peccavit per
ignorantiam offerebat hircum quo immo-
lato tingebat sacerdos digitum in
sanguine et tangebat cornua altaris
holocausti, quod autem remanebat fundebat
circa basim. Si quis vero de populo per ignoranciam
peccaverit offerebat capram vel agnam
sine macula et immolabat in loco ubi holocausta
immolantur, et fiebat
30 bat eo modo ut de aliis. Si pecunie
non poterat rem offerebat duos
pullos turturum vel columbe quorum unum
offerebat pro peccato, unum reliquum erat
sacerdotis. Quod si nec animalia poterat
rem offerebat similam decimam
partem ephi, nec mittebat oleum vel
thus, quia pro peccato erat. Et me-

moriale eius adolebat sacerdos in al-
tari, reliquum habebat ipse in munere.

De igne sacro et adipe sacrificii non comedendo

31 Preterea addidit dominus ut ignis semper
ardeat et sacerdotes in altari nu-
triant. Adipem non edant, quia domino of-
ferunt sanguinem, et non comedant in igne
eius sufficiebat eis hoc est aut ...
vel ferrum, bona ratione vel ... pro
ceptam. Sed omnia sacrificia non licebit
nisi igne divino cremari. Nam Moysi
dicta consecratione vocem domini tenens ignis
a domino venit et domino ignis superveniens
devoravit omnia oblata, ignem perpetuo
servaverunt usque in transmigrationem Babilonis.
Propter hoc verum aliquid dicemus. In
altari apponere licuit. Sed Nadab
et Abiu qui eadem die cum igne alie-
no incensum obtulerunt igne divino
consumpti sunt. Aaron et filiis eius precepit dominus
non scindere vestimenta sua pro ejectione eorum, verum
cetus lugere debuit sed. De immundicia

animalium legalium

in tuto officio. Sacerdotum populi erat offerre et o-
32 stendere, quia est et immundum et mundum discer-
nere. Sed quia animalium immundicia est plu-
rimum quidem in vita, que sunt mundum vel
animalia per naturam. Omne animal creatum est
et munda sunt. Sed ut tam causa magis
dei bona sunt sed ut eorum esu magis
restringeret et ut i... in ... moribus
homines. In animalibus autem nobis moneo
significat, in animalibus quidem munda
significantur, quod ... ad omnia ... prohibita
sunt tamen in lege que ad eorum significationem pertinent. In mundis homini bo-
nis vel qui designantur in mundis homini-
bus. De purificatione puerpere

Mulier que peperit masculum in mun-
da erat vii diebus in quibus dies separatio-
33 nis quando menstrua
tabatur que separabatur ... comparat
... non licebat ei
... in ... viiio die puer
circumcidebatur post vii dies terminatur
et ... manebat xxxiii diebus in sanguine.

purifi[ca]tionis, sic ut ita cessaret di
es ocm̄ xl, q[ue] tot diebus, sicut phi
losophi tradunt, masculus formatur in vte
ro. In purificatione xxxiij. licebat ei
surgere in domo deambulare set non
egredi, quia iam languendo ex magis
non poterat et licebat ei comede
re de cibis. Attendendum est ad hoc, quod
mulier non poterat nisi expletis xl
diebus. Si peperit feminam, tunc dupli
cabantur dies, scilicet inmundicie scilicet vij et erunt
xiiij, et dies purificationis scilicet xxxiij
erunt lxvj, et in toto erunt lxxx.
Quia tot diebus formatur femina. Post
pro filio vel filia offerebat agnum
anniculum in holocaustum et pullum co
lumbe vel turturem pro peccato, pro eo quod in
libidine concepit. Unde glosa: pro peccato,
id est libidinosa concupiscentia, qua concepit, que
est peccatum nisi per bonum matrimonii
excusetur. Augustinus: pro peccato, id est filio et
sunt verba ab illo textu Luc. ij°. Alii ta
lent pro eo dicuntur non dicit pro ea, et erat
sacerdos. Si non poterat primam in
venire agnum offerebat ij pullos col
umbarum vel turtures, unum pro peccato vel
pro originali filie vel filii et unum pro se
divitie erat alterum in holocaustum
pro puero. Hebrei puerum non habe
bant ordinem. Post hec dicit Josephus re
demi quemque factos. De lepra
Leprosus prohibetur accessus ad domesticam
cur non adlepra fatuo. Nam vul
tu cito credit lepris. Leprosus non
porro propter fidem matrimonii lepre se
reddendum debitum non tamen aliud
petendum. Sic Hebrei dicunt quod domus
earum lepra conspersa ut cum
superbia in edificio reprimet, quidam
de lepra vestis et domus. Unde que
domum vel vestem plenam multum pulsas
habebat ex eo superbiuit. Alii autem

illam domum lepra plagauit ita quod
eam diuini ostendebat plenum vestem
plena tamen pergeret vel extra castra
iudicandum habebant. De vitula russa et
terre sanctus potius ex Hircio a pompeyo
Set in anno ingrediebatur ipsa scilicet
x. die septembris in sancta sanctorum ta
bulis missis et hircum, quem tunc ablatum
a pompeyo segregatum reddebat in
sortes, dum sanctus pergeret asperso
expiatio altarium et terre tabernaculi
decretum ut altum obtulit in eundem
vel diebus faciebat aquam aspersionis qua po
pulum purificabat. In eadem die hir
cus eo emissarius in deserto dimissus
fuit numquam rediturus, non quia deus
e a pompeyo vocat emissarium. Nam
populus sepe feda ad eum significantur
et in deserto emittebat et hec pro hiis
ad specialem patrem. Nam si hircus rede
ret non valuit populi apud eos perpetua
vel eo non redibat purificatio e
rant apud illos, eam quod per fragilita
tem per ignorantiam contraxerat. De prohibitione
in pluribus factis illicitos coytus
in quo fratribus hominum iniquitate solum excepit
duas personas. Deinde post hec relinquet
homo patrem et matrem id est vel filium
matrem vel filiam pater copulabitur
sub lege plurime excepit quatuor xij in
nunta soror neptis et amita ma
tertera uxor patris nurus uxor
fratris ideo lege dicitur de fratre mortuo
qui semen reliquit vel sine quo
uxorem respondebit contra eum ma
ledicto tamen pertinere filium benedictione
mortem prohibuit deus. De panibus
Triplex erat panis sacerdotum sacerdotum
prius sacerdotalis leuiticus et laycalis.
Sacerdotalis erant panes propositionis

que de publico sumptu fiebant quas
non licebat nisi solis sacerdotibus co-
medere / primicie levitarum quas offerebant
et oblaciones quas pro deo que levi-
tis comedere debebant / hec non vescebantur
ad libitum in aliis sacrificiis nec in conviviis
plurimis sed in conviviis sanctis vesci potuerunt

De separacione levitarum

Separavit sibi dominus tribum levi pro
primogenitis primitivis qui comitantur
sicut in exodo / primogenita enim om-
nia erant sua quia in domino dedit primogenita
egipti percussit primogenita eorum reservavit
sibi postea omnia primogenita sibi
ut sibi in preceptum sanctificationis generis primogenitis
consuetudo habebat tribus levi
et pro primogenitis hunc per levitas leo
ad hoc ibi deserviebat tabernaculum
sicut hic habetur / gersonite mozita
faciebant in civitatibus de parietibus tentu-
riis ante dum levite levite
sibi custodiebant tabernaculum
levite sacerdotes sunt vasis omnes
pro anime sue sacrificio habuerunt
temporibus dum erant tenebant de
decimis et hec tentum erant / sacer-
dotes erant sacrificia primicie primo-
genita tota quibus vescebantur in
domo sua munda / Ceteri oblata
quos pro ipsis offerebant que solum et
non alii comedebant quia soli sacerdotes
pro tota comedunt ipsi / decimis de
omnibus suis levite dabant primo
sacerdotibus decimas decimarum solis ipsi non
habent in terra quia medium eius esse
sicut sacerdotes et levite de omnibus
pro tota habent sicut habere eos **nota**
non de decimis quia legatum in
presumpsit legatum cum adonay quia
non nominantur inter legaciones non
Ideo adhuc libeacionis receperunt
annos in intante in incontinenti / Circa a
prima olimpiade / Romani autem
hec condita / Christiani ab incarnacione
domini quos hoc venit ad motu domini pa-
tres primo apparet dies sanctificati in ea
legem acceperunt que fuit quinqua-
gesima dies ab egipto sicut augustinus dicit
et talis die anno revoluto quo leges
receperunt recessum a monte ut dicit
glosa quia fuit ad monte per annum
tegum et xx dies et alia autem die ten
mensis recessit quia eadem die lege
acceperat anno secundo / dix ab e
gressu de egipto mensis secundi mutati
sunt a monte synay ut patet in libro
numerorum / sed quia mandantes et per
pmissione sunt quia mandantes et per
tates domini Jesu se cogitacionem
anno spedati i desertum convenerunt
nos eum moysi et aaron dixit tra
monte quia ipse numerante ad aquas
contradictionis credebant diffidebant ergo
non per plurimi te apud aquas contradictionis
qui in domo aquas contradictionis quo cecidit deserta
monte de primis deum ut dicit glosa sed
moysi et aaron **De libaminibus et aliis sacrificiis**

Libamen erat simila oleo co-
nspersa et vinum quod in hostia
adolebant super sacrificium velut de
fine erat de publico sumptu ut ag-
no quem mane offerebant pro tota die
vespere duo adolebant / quod in post per
altare sacerdos levita in thimiamatere
ponebant primas in altari in thimia-
mate et hostias incendebant que
ardebant ex sacrificiorum **De sabbato**
Sepcem erant legales **neomenia phase et**
sollempnitates sabbatum neomenie
phase pentecostes / festum clangoris
festum propiciacionis scenophegia / sabbatum
sabbatum dicebant festum domini quia ideo dominus
requievit ab opere ut et nos
cessemus et erat privilegiatum adeo

id[est] sabbatum p[rim]o ut in eo non liceret ignem
pare[re] 2o ut h[oc] die non liceret ultra
mille pass[us] ire 3o q[uia] p[re]t[er] iuge sac[ri]-
ficium i[n] sabbato offerebant[ur] duo agni i[m]-
maculati i[n] holocaustu[m] cu[m] libami-
n[ibus]. neomenia d[icitu]r a neos q[uo]d e[st] novu[m]
et mene luna q[uasi] luna nova vel i[n]-
novatio lune et erat p[rim]a dies lunationis
cui[us] e[ss]e consueverat kalendas dicez
et erat festum apud eos in h[oc] offerebat
duos vitulos arietem unum agnellos
vii cu[m] libamentis hircum unum pro
[illegible]atione s[ua] i[n] holocaustu[m].
phase i[d est] transit[us] dicebat[ur] nox illa
i[n] qua immolabat[ur] agn[us] xiiii die mens[is]
ad vesperam et die sequenti inchoabat
festum azimorum q[uo]d p[er]ficiebat[ur] vii dieb[us]
[et] p[rim]a [et] ultima solempnior erat ab
o[mn]i opere s[er]vili. post p[rim]am diem s[cilicet] xvi
luna tollebant spicas novellas et
torrebant igni et granum inde far
[illegible] offerebant deo assum unum
cu[m] pugillum unum sacerdos offerebat
deo reliquum suum erat. pentecosten
erat quinquagesima dies a p[rim]o die azimorum
q[ue] celebrabat[ur] i[n] memoria[m] legis date
quinquagesima die a phase. Festum
clangoris seu tubarum fiebat p[rim]a die
septembris i[n] memoriam liberationis ysaac
quia eadem die liberat[us] e[st] a nece pro
quo velato h[ab]ebat die duplex festum erat
s[cilicet] neomenie et tubarum per bucci-
nam et i[n] neomenia et tuba. h[oc] die
offerebat[ur] vitulus unus aries unus ag-
nelli vii hircus unus p[ro] peccato. Festum
propiciationis fiebat decima die sep-
tembris q[uia] i[n] ea die deus reddebat se
placatum iudeis sup[er] offensa vituli
et eodem die [illegible] et
[illegible] pueri septennes usque ad

vesperam p[ro] memoria mortuorum i[n] di-
cte afflictionis dicebat[ur] et dies
expiacionis q[uia] tu[n]c expiabat[ur] taber-
naculum et altare sanguine vituli
misse et fiebat tunc ad expiacionem
iudeorum ipsi et filii israel expiabantur
ipsa die p[er] emissorem a pompey
oblatio h[ui]us diei erat vitulus un[us]
aries un[us] agnelli vii hircus unus
cu[m] libamentis suis. Scenophegia
i[d est] fixio tabernaculorum celebrabat[ur]
xv die mens[is] eiusdem q[uod] per vii
dies habitabat[ur] i[n] tabernaculis i[n] memoria
xl annorum quibus sub tabernaculis
fuerant i[n] deserto. p[rim]a et ultima
erant sollempniores et [illegible]
[illegible] palmarum vel alios quos [illegible]
et fiebat oblatio magna i[n] hoc
festo moyses [illegible] diem [illegible]
mortis sue an[no] xl ab egressu de
egypto convocavit eos ipse ad predica-
[illegible] deut[eronomium] condidit q[uod] secunda
lex dicitur non q[uod] sit alia preter dictam
s[ed] q[uia] eadem 2o repetita sup[er] tria
[illegible] nove legis typum commendat[ur]
[illegible] q[uia] ultra [illegible] esse eorum
[illegible] q[uod] [illegible] legis supplet
2o ut [illegible] p[ro] [illegible] i[n]
[illegible] cu[m] [illegible] e[ss]e [illegible]
non [illegible] pugna [illegible] molestia
3o ut [illegible] iudeorum [illegible]
q[ue] [illegible] non intellexerunt [illegible]
[illegible] inusset
moyses [illegible] i[n] archa [illegible] ut [illegible]
[illegible] eos [illegible] p[ro]
[illegible] p[ro] p[re]cepta cerimonie
et [illegible] dei et flagella comm[inata]
p[re]cepta [illegible] in medio
[illegible] dei ad [illegible]
[illegible] i[n] eis [illegible] flagella
q[ue] [illegible] [illegible]

Ut quod amor non provocabat ad bonum
saltem timor revocaret a malo et
opere. De morte Moysi
Tradunt doctores Hebreorum licet ut in
ponatur in Achaam in textu tamen
sexto precepit ut semper in ymo reponi
mi inferiore anno a primo plenarie
legeret in loco exitus cum prophetis
tunc sexto in die stamophegre tandem
ascendit iuxta preceptum domini in monte
Abarim deinde in monte Nebo
in vertice ipsius qui dicitur hebraice phasga
et ibi contemplatus terram mortuus est
cui licet mors esse Et non cognovit
homo sepulcrum eius usque in presentem diem
timuit ne corpus mortuum pro deo co-
lerent qui prius adversabantur cum viverent
Idcirco sicut amore iudeorum voluit deus quod
Moyses abscondit sicut Enoch et Helie divi-
nitus conservati sunt si tamen tamen
et sic viderunt ascendere quia ascendit
Enoch ascendit et Helias ascendit
Moyses cuius sepulcrum latuit quia
in celum ascendit in carne non potuit
octogenarius Moyses ductum populi
in annos xl rexit De morte Sampsonis
Magister in historia libro iudicum
alibi Sampsonem excusat quod se ipsum
cum hostibus ruina domus op-
presserit unde quia sepe hic latet mis-
terii quam per ruinam domus sicut ...
Idem i fole Sampsonem fortitudine habuit
non naturam sed dei gratia et tamen de iudicum
in credebat cum sic spiritu domini cum
sancto dei et fortitudine fecit quod plures
occidit moriens quam vivens De Samuele
Magister Samuele supervixit tempora
regni et Samuelis tempora necnon
prophetarum De sepultura David
Magister Regum libro xiii David in
in tumulis cruditis cum ipso
in magistratum non volens si fideliter volente
Salomon eius Dominus sua mistice
vel magne signacule fuerint deum
sicut cum senioris caritate deum ad civitates
suam comparat ante dominum civitatem
sustinuit ubi dominus eius in prophetis quia
non fuit communia de ipso prophetat hoc
Johannis et hic eius fides apud eum tradunt
Lib. vi. de Johannis aqua proponit prophetas
placet cum et omnis sanctorum ad esse
secundum amorum in opere tenerit
ystoria in prologo historie scolastice
hiis etiam iuvenem disposuit Opiniones
latius ponuntur de Platone de deo
Sanctus Augustinus de civitate dei libro octavo capitulo quarto
Socrates tercius precellentes inter capitales
statim admittit quod aliquis de principibus
ceperit ceperunt appellat deum in deo
Plato affirmat ametoribus divinis
nescit in ...
... difficultate scientiam studium
in sapientia et cum tempore vel quidem
non quod credit quod Plato fuit discipulus
Jeremie propheta ita et Hebreus per
epistolam dicitur scripture non quod peragi
questionem quod in Thimeo Platonis opere
ipse Solon dum contra Demetrius in 10
ope ... primo virginis quod liberi mundi que sua
scientia et illustrium ... In principio Eanit
de celum et terram in istis verbis teste dictus Pla-
to appellabat deum esse Thorum ...
creavit ... manifeste tamen deum posuit
in tempore existentem in alio dicta esse
... alicuius ... nomen hic nomen ...
in creaturis ... et ... et cetera
de deo non fit per in ... que
sit in deum ei ... ea subsistendi
et ratio intelligendi et ordo vivendi
prime et nulla in subsistit ulla dicta
... ipse tamen quatenus
tenemus summa sit omnia ipse creavit
ubi nos certa sit omnia ipse diligeretur
et nobis ... tota sit omnia Et Plato
in Fedone dicit omnia esse veritatem

c(ontra) ipse mouet(ur) p(er) motu(m) e(st) q(ui)d
aut p(er) motu(m) e(st) natu(m) no(n) e(st) z q(ui)d
natu(m) no(n) e(st) i morte e(st) i morte e(st)
sz dup(lex) q(ue) d(icitu)r i morte p(ri)mo q(ui)d q(ui)d p(er)
se no(n) e(st) capax mortis 2o q(ui)d p(er)ma
nent alt(er)i a morte defendit(ur) Un(de)
os i(n)ndes p(re)lato posuit eum i(n) rel
ligibile(m) q(ui)a p(er) uitas ha(be)t aliu(d)
sensibile(m) q(ue) manifestu(m) e(st) nos d(e)
se tantu(m) q(ue) sensibile magist(ru)m adq(ui)
ren(dum) alioq(ui) re(m) so(lum) vs(que) declarat
ce i(n)cretu(m) dui(n)a desibeb(us) sed
e(st) xps q(ui) fuit exemplar eo(rum) q(ue) t(ra)
ctauit q(uod) aliud ce eius q(uod) d(icitu)r
uetem putauit xps ... e(st)
p(ri)mu(m) eu(m) h(abe)n(t) q(ue) alii d(icu)nt
dicut xps (Marc) Caui(tur) q(uo)d eis ep(iscop)i
mobi(li)b(us) ... ce ...
...q(ue) ... i(n) du(m) guber
nauit xps De testamento

Om(n)i c(ler)ic(us) i(n) p(ro)p(ri)etate clerici h(ab)et
... no(n) p(otes)t h(er)editare sz ...
... he(re)dit(ate) sit ... du(m)
...sse ... dispensato(r)e ... ep(iscop)i
... no(n) ... de bo(n)is ...
... dispensato(r)e ... vnde
... ep(iscop)us clic(us) uel p(re)lat(us) de bo(n)is ...
... tunc ...
sz p(otes)t testari i(n)st(ru)m(en)t(u)m s(ecundu)m el(emo)sine t
uel ... de bo(n)is ...
... sub modo ...
... ut ... non
p(otes)t esse ... tu(m) ...
... d(e) ... adhuc
... p(otes)t de bo(n)is ...
... ...
... i(n) morte ...
... p(otes)t ...
... h(er)editaria
... sz p(os)t
ea testari vellet ... c(on)t(ra)

... q(uod) p(otes)t testari re(m)
alienam dico q(ue) ille q(ui) testatur
... testa
... ut ... res e(st)
... ...
... res
aliena fuit ... testat(us) e(st)
no(n) ... extorque(re)
p(otes)t ... p(ri)mu(m)
p(otes)t ... h(er)editatis vnde
... mone(re) post mo(rtem)
... emolumentu(m)
h(er)edit(atis) ... aute(m) | reddita ... h(er)editaria
... h(er)ede(s) ...
sz aut ... i(n)testato
... clerici p(otes)t testari res mobi
les ... aut i(n)mobiles
p(otes)t ... ubi ... sz non
... p(otes)t ... (Hymo)
... ut ... c(er)t(um) ... ex
... de testa(mento)

Au(tem) ... De Penitencia
... Ab(olendu)m ... re
... e(st)
... p(eni)te(n)cialem ...
... de p(eni)te(n)tia ...
cap(itulo) ii De baptismo xpi A...

ut ... i(n) ior
dane ut baptisaret(ur) ...
licet e(ni)m no(n) h(ab)eret ...
... tam(en) bapti(zari) uoluit p(ri)mo
ut bap(tismum) io(hannis) c(on)firmaret 2o ut iusti(ci)a
... ut ...
... xps ... 3o
ut ... 4o ut
... ut ... 5o
... 6o
... bap(tis)mu(m) ...
... 7o ut nemo ...
... bap(tis)mi ... ...

Tum ut patet quod baptisatur filius dei ceb
renatos filios dei et fieret sacrab
bon tempore christi erat incipiens annorum xxx
glosa tradunt tum dicens cuius etiam
anni tunc patet Tum revoluto anno eo
dem die quo vinum aqua in vinum et
sequenti pascha scilicet xxxi anni
incarceratus est johannes baptista in pascha
sequenti scilicet xxxii anni decollatus est
In 3a pascha dominus passus est anno
tricesimi tertii Et ita vixit xxxiii
annis in integro et de xxxiiii quantum
plus fluxit tempus a natali domini usque
ad pascha quod anno dimidio completo
tantum Unde tum dicitur completisse xx
xxiii annos et sic tum hoc est vixit
dominus xxxiiii annos et tum de quarto
quantum est a natali usque ad pascha
Tum baptisato De columba et voce
Oravit post baptisandum ut ait
aperiunt celi spiritus sanctus descendit
de aqua erat aperti sunt celi et in
estimabilis splendor factus est ac si
celum aperiretur et spiritus sanctus
corporali corpore [illegible] et sedit super
caput eius [illegible] Et glosa quod ea
fuit columba et ideo corpus columbe
simulatum ad hoc enim non quia spiritus
sanctus corpus assumpsit in unionem
sed sicut tum ad demonstrandum
si nobilem in [illegible] possit et spiritus
sanctus in baptismo sed ouder et corpore
sanctus columba que in alia avis venit
Et ideo ut [illegible] simplicitatem
et in igne descendebat nubem
columba quia columba sic et cetera
et [illegible] ut [illegible] angelus
columbe speciem accepit Item septe
spiritus sancti baptisator atque [illegible]
in corde repleret quod sic etiam in
petris sunt in ripa columba Columba
cum sit gemitu pro cantu eo quod spiritus sanctus do-
cet quod peccatum Item alienos pullos
tamquam suos nutrit eo quod spiritus sanctus per
quod [illegible] Item super aquas sedet ut ac
cipitrem preuisa in aquis umbra declinet
eo quod spiritus sanctus [illegible] Item in [illegible]
[illegible] ut non [illegible]
[illegible] Item [illegible] in petra
[illegible] quod attendit
Item non [illegible] ab alie aves
eo quod spiritus sanctus [illegible]
[illegible] eo quod spiritus sanctus [illegible]
quod hominem fecit [illegible] et
[illegible] Item primo grano
[illegible] eo quod spiritus sanctus [illegible]
Et [illegible] spiritus sanctus volu
[illegible] apparuit [illegible]
[illegible] super discipulos
[illegible]
[illegible]
Et quod [illegible] de ista columba dicit glosa
quod de illa [illegible] signum
quod [illegible] apparuit [illegible]
[illegible]
[illegible] baptismus
[illegible]
[illegible]
post [illegible] Omnes [illegible]
[illegible] christi quod repleret [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] monachi autem [illegible]

vel dicens ieiunio preibat cum et di-
cens legem moysi datam et totam fu-
isse ipsi in heremo / cum venissent dum
esurire quod non legitur de helia et moy-
se accepit et temptatur cum ieiunasset
dum de celo scilicet regula ubi dicitur ut
lapides isti in manna ubi fit preciosum
ad damnum eius in superbia ubi mitte
te deorsum / cum recessit lucas ad
adeptus tempore passionis redijt / tamen
ne mortis patiatur cum deiceret te
ante os lucis relinquitur et in supremo
diebus antichristi solvendus fit apokalipsi
iohis / credendum est homines assumpsisse
fuisse quadraginta diebus et duce et tollos
pessum et cetera Sequitur quomodo venit natanael
Unde dixit philippo Ecce me hi-
c ubi est natanaelem glosa noluit
deum natanaelem in apostolum eligere
quia doctissimus erat in lege et alios apostolos
doctos ut confunderet mundi sapientes
Glosa ordinaria Secunda dominica

Quintum dicit quod ieiunium penetrat et du-
os habent alas scilicet elemosinam et ieiunium et ele-
mosina est alia dextera que suppellet se
minus magis ad celum propter magis
deo placabilior secundum dicit ecce in uno miser-
cordie tuo sacrificium ieiunium et qui alia se
nistra ad corpus domandum pertinet cum
et dicitur in alia oracione per hanc cum dicit
precata carnalium ... secundum modum cum dicit
cum vitas volunte ut in hac sexta magis cum
dicit in petitionibus per eum suum tercio dicit
spe et ita scilicet ut per hanc deum honorem
sibi et ab eo solo petamus sicut ut eum
petendum per ipsum. Sequitur oracio
super oblata alias sanctificata et sicut
integritate corporis processit et ita
e glosa ordinaria magis spiritualis et quomodo
ista que ... verbali processit in
humilitate ... statum ut meo
ne melius quemdet ut secundum ...

dicat et dicebat tibi non afficiat
ut tres dignitatis excessit ut dicis
tuo exaudire audiat ut magis
asserit quod vox reget / Imprimis sunt
qualia ... petenda continentur tamen
ad corpus quam adiuvat vel in die per
nos que est tribulacione / Secundum que est
benivolencie in uno vel apostoli rogantes
sic pater apostoli rogantes et unus apostolus
accessus cum dicit tribule vel secundum honoribus
angelis apud negocium cum dicit de fastidie
nomine tuo / id est da nobis spiritum suppliciter quo
concedatur tibi servire adhereamus
ne astitute tuo nomine talibus disserere
premium et est propiciacio preces Adveniat
regnum tuum / id est da spiritum intellige que
videretur tuo ... requirere videat
Fiat voluntas tua / id est da spiritum complices qui huius
placeamus tue voluntate quomodo magis conve-
nit in una / panem nostrum cotidianum
id est spiritum fortitudinis ne deficiamus vel secundum
magis esurire iusticiam Et dimitte nobis
debita / id est da spiritum scientie ut peccata
nostra flere lugeamus Et ne nos in
ducas / id est da spiritum pietatis ut non ledamur
ut mittem sed manifestum accipiamus
liberemur. Sed libera nos a malo / id est da
spiritum timoris qui humiliati apud liberum
timor expellit peccatum et tres peti-
tiones pertinent ad statum glorie
cum dicit sanctificetur id est spiritum vel ad vitam
per sapientiam cum dicit adveniat
petit spei securitatis cum dicit fiat voluntas
petit caritatis conpassio pertinet ad fidem
et ad spem / prima ad vitam et secunda
viam dicit alie et cetera pertinent ad statum
huius vite ... plura petit ... Mattheus
est solicita circa plurima sed unum
est necessarium et cetera in parabola et cetera / Sacramentale
dicit glosa hebreus hunc per Iohannis
septimo ... qui tu sunt
precepit in imminens apostolo dum tempore est
doctor ... 27 ... tenorum

vel exenia et dona excecat sapi-
entes. Et zelus iudeorum adversus
eum ipse causa accedens lucratus.

De adventu in Ierusalem et passione Christi

ctor in glosa, erat preceptum de agno
paschali quod decima die mensis
primi assumebatur de grege et servabatur
usque ad quartamdecimam. Et ideo Christus de-
cima die venit Ierusalem qui [illegible]
[illegible] et mansit usque diem passionis. Eadem
die cum venit et [illegible] fuerunt
in Ierusalem in ingressu cuiusdam castelli
occurrerunt ei decem leprosi qui dum irent
iussi sacerdotibus ostendere mundati sunt.
Quorum unus samaritanus rediit et gratias
egit. [illegible] vos qui per [illegible] erant per man-
sionem ingrati, postea penitentes [illegible]
laudabant eundem in Ierusalem adorare
nolendo cum hospicio recipere vel [illegible]
et [illegible] volunt ignem a celo
descendere [illegible] Christus [illegible]
[illegible] quod [illegible] laudatum est [illegible]
[illegible] et non appetebat [illegible]
[illegible] ille [illegible] plus [illegible]
morte passurus [illegible] die
[illegible] filii Zebedei [illegible]
[illegible] in [illegible] Ierusalem re-
gnaturum suggesserunt matri ut
peteret [illegible] Christus [illegible]
eorum temeritate [illegible] ad
[illegible] [illegible]
ad [illegible] magis [illegible]
ambicionem. [illegible] postea [illegible]
[illegible] Iericho [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Zachei [illegible] egressi
de Iericho duos cecos [illegible]
[illegible] Igitur ante sex dies pasche
id est ante diem palmarum que dies sexta
erat ante pascha, [illegible] dies [illegible]
[illegible] pasche [illegible] postea [illegible]
[illegible] domum Simonis leprosi [illegible]
[illegible] manifestat [illegible]

[illegible] convenerunt iudei ad diem festum
pasche non propter Ihesum sed Lazarum ut vide-
rent. Cogitaverunt iudei ut Lazarum
interficerent. Fecerunt ei cenam. Martha
ministrabat. Lazarus vero unus erat discumbentium
cum eo. Ait Augustinus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] tandem
[illegible] Maria aperuit
alabastrum et [illegible] capud [illegible]
ei [illegible] sabbato cum palmas [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad celebrandum missam [illegible]
[illegible] Iudas de [illegible]
[illegible] [illegible] filius dabat

De die palmarum

[illegible] Ierusalem
et cum discipulis [illegible] venisset
Bethphage que erat viculus sacerdotum
in latere montis Oliveti, misit duos e
discipulis in castellum [illegible] ut [illegible]
erat ut adducerent asinam et pullum
qui erant alligati in bivio. Asina
[illegible] pauperibus que [illegible]
[illegible] [illegible]
dabat [illegible] et pullo [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] putat [illegible]
ei [illegible] et [illegible] ad [illegible]
et [illegible] sola [illegible]
[illegible] amplius [illegible]
[illegible] apud [illegible] dicatur [illegible]
[illegible] putamus [illegible]
laudo deum [illegible] descenderet
ad descensum montis Oliveti [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Et quidam phariseorum dicebant
ei: ut [illegible] discipulos. [illegible]
[illegible] si hii tacuerint lapides cla-

mabant quod signum fuit in passione Ihesu
tantetibus pueris stans clamabant
Osanna filio David in de [illegible] et appro
pinquavit flevit. Ipse feria secunda intravit
Ihesus in templum ipse enim primo ut doceret
nos formam religionis ut quod per [illegible] domus
orationis vocabitur. Illos qui locum publicum
erat ut audiret se non [illegible] sed propter
passus. Iste fuit vindex immanis [illegible]
causam maioris ex sacerdotum culpa
procedentem. Sacerdotes avaricie con
sentientes procurari templi hostias ven
dentes ex parte templi hostias ven
debant eius quod emere ne venientes
de longinquo nichil offerrent sed hostias
ipsas non invenirent. Et ne pauperes quod
nichil secum portaverant ex consuetudine
procedentes primo non haberent propter
erat ibi nummularios qui mutuum
sub cautione daret pecuniam sed quia
lex non patiebatur ut a fratribus suis
usuras acciperent excogitaverunt ut
collibistas facerent. Collibia apud eos
dicebantur munera ut ciceres, vive
passe, poma et diversi generis que quod
in nummo non licebat, talibus liceret
quod prohibuit exodi dicens usuram et
omnem superhabundantiam non accipies. Dicitur
autem quidam sub nomine collibistarum
pulliant. Et facto flagello de funi
culis eiciebat vendentes et cetera. Ibi primus super
omnia signa que fecit hoc mirabi
lius est. Verum quia unus homo in illo tempore
contemptibilis eiciebat vendentes quos postea
cum fugeret scribe et pharisei cum
se semicibus in hunc sed videntibus
destrui potuit. Unus flagello verbe
tantam multitudinem eiceret quod resistere
saepe non potuissent. Nunc et cetera
homines. Verumque cum atque per dextram [illegible]
quod ocius videbat et divina maiestas
tas in facie lucebat quod turba stantes
flenire non poterant ei resistere. Cum
illa accessissent ad eum ceci et claudi
in templo et sanavit eos. Cum dixerunt
pharisei quod signum ostendis nobis quod hec
facis. Quibus dicat hic ubi facis non credi
mus. Et hic quod ostende signum ut credamus. Et
videt sedentem in templo hic dicebat ut a
it Augustinus non imperando a hortando vel
compellendo sed predicando. Et respiciebat
divites qui mittebant munera sua
in gazophilacium vidit et quandam et
viduam pauperculam mittentem duo minuta .i. eros mittentes
duos .i. quartam partem sed scilicet obulos
et dixit eam misisse plus quam dixit quia
totum miserat quod habuit. Ali ex habun
dantia partem non totum. Cum dixit ad
dam quid ipse considerabat hic et pauper ve
ro [illegible] dixissent [illegible] multi adu
lati essent abiit sero et vespere facta
quia nullus illum in hospitium daret
in Iherusalem fuisset. Cum nocte venit ad
eum Nicodemus non in die quia magis
erat solo puer [illegible] docendi non
de die sed de nocte vel quod metu
[illegible] quod dicitur docebat in templo, nocte
[illegible] exiens morabatur in Bethania, to
ta illa ebdomada penosa dicta
quia per totum laborabat recitando quod
per totam mundi propter
destructum erat sed quod per tota ebdomada opus est
ebdomadam operaris est quod fiendum
erat. De hiis que gessit in secunda feria
Ihesus ideo diluculo venit et sedens
docebat populum. Pharisei [illegible]
tes ei que faciebant cum eo man
festum et ut provocarent adduxe
runt ei mulierem lapidandam sed ei
quem Moyses vetus si eam lapidari
iudicaret quia mulier se [illegible]
tuo hic emer [illegible] quod [illegible] predicavit quia
si autem dimitti quasi hostem legis

q̄ depnaciut / ipe inq̄r om̄ utrāq
calūpniā p̄ deū cūtuuit ep̄ iuſ
ticiā et miām condēco ſuauit ꝑ
tulit ipſū iudiciū ſalutem in a en
digito ſcripſit in tra qꝛ aut ſcripſit
incertū ē aliqͥ q̄dā dicunt q̄ illud
ſcripſit qd eis indixit scꝫ vel ī q̄dā
ꝗplā eū ſcripſiſſe tra tra abſorbe
viros iſtos abdicatos vel glo. tra
tram accuſās vel forte pcta corꝑ
tur q̄d uide mlier vbi ſunt q̄ alli q̄
venerāt ad q̄rendū iſti⁹ ſugati
ſt iudicio iſti⁹ ... nec te ꝯdēpnat
nec ego. q d. illi dimiſerunt tei ꝯp
natam q̄pt pcca ſua ego vo q̄ pcc̄m
no hēo abſolue te ex mīa mea ...
de āpliatur p⁹. glo. ut moris p̄
cata dimittens p̄ltā et iuſticiā ne
aplius peccet ... cū vniuſe
... et notat h̄
... q iudici ... ineſt ...
... ma ... et diſcreta delibe
racio ... ſed diligēti
examinacōe pmiſſa ſentent ... Job
xxix ... q̄ nesciebā diligenter
inveſtigabā ... audita cauſa
noſcuti pbulit ... et ſe
habebat ... ut ...
... q̄ iudex ... ſe ...
ie ...
ſe. p⁹ iudicium ...
...
... vite
ipe ...
... ē ... mie
... iudicio ... ho hōies
no ... iudicare ... iudicium
... ſiet ...
...
... philippo ...
... ho ut ... ſili⁹ hōis
... plenitudo ... ē in

q̄d no iuſt poſt paſſioꝫ ſuam ... ſuniat
... ſūmeti ...
... glo. clari
...
... et ...
... glo ...
... ſcdʒ
... potestate
hōies poſt ſe ...
... de geſtis
... ſerie tercie
... ad eū phariſei ſacerdo
... q̄ dixit q̄ ē
q̄ ... de teplo ... hoſtiam
... poſuit ſu
... poſt ...
...
... ph ...
...
... poſt ...
...
...
...
... de teplo ... templi
...
...
...
... paſchalis
...
ut ... de geſt. ferie quinte
ne ... ſacerdo
...
...
...
ut ... no ...
...
...
...
... morte ...
... glo
...

vngenti volunt repensare ibe dicere
nigri lu dt qi vult in dicere q. d.
vile ma tipum venale reputo. l.
xpm reputo vile ypono item po
testate dei qd vult ex tabula ex
ponitur contra eos ab opposito qi xpm
dicere sit vendit dicit ut epla vo
in quale etiam in eos eius in eo in
medietas hic p totum auncti. sibi tenz
zy leon an septem sibi consistet
sua passione que habet optinuit istum
eum vndecim sue vite. De Cena domini

Vna autem die azimorum i. eadem
die qua vespa eat agnus vola hic
de qua in azimis fruiste dies
xx ut patet in tali fi. 10. vult illi
oplos ut patet in dispositis adtenus
z distulunt in dispositis adtenus
an diem festi pasche. l. an festum
dies azimorum p^m q debebat eat i vel. vij
dies paschales. Conueniens hic non
pascha equiuoca ad tria aliquando enim
pascha dicebat vespa q agnus ymo
pascha dicebatur vespa qz predicum pas
labia vel ibi sibi qi predictum pas
cha fiet. aliquando autem ipse agnus ut ibi
tibi ubi pamus vbi conede pascha
aliquando autem vij dies sequentes in q^s
edebat azima vel ex azima ipsa
vt ibi non intrant i pretorium ne conta
minarent sz comederent pascha hic cons
vocant decepti greci qui dicunt defer
mento dicunt eum pastionem lunam
ee xiiij xpm fuisse z i vespa illa fuisse
pascha iudeorum sz dicit ipsi qz ea
die passionis anticipaunt pascha die
dere i die predicti vesp saltem quia
dere ibi predicti fuit luna xiiij vnde
fema z tunc fuit luna xiiij vnde
qi tunc licitum dicit potuit tenere
dere fermentatum idem tempore qui dicunt
de fermentato p verit autem eius co
ze hoc loco qi putat hic pascha ac
cipi p die passionis sz accipi p pa
die azimorum ut dixi est et sic erat

vel q dicunt de die pasche in vespis
erant qi quandoqz die duo veniret
pascha i. agnum mensabile et eum cone
dere cum azimis sz legem. Preterea
dicitur ipsa precedente vespera violata
omnis nec diceba pascha ut erat
solle pnus z tota luna xiiij non fuit
prima dies an diem festum z insuper
leg dum conedisset comedit insuper agni
paschalis. Consequenter cena lauit
pedes. exem qi dixit qui lotus est non
indiget nisi ut pedes lauet. Appendit
aliquando eos qi apli baptisati erant
et omnis sanctissimi itaz dicunt eos
dixe. in vita sua sub qui xpm
audiunt qui ait quin dixit velo
tradiz me tradi. e qui misericordia
apparet iude qui volebat ?? mem
pre omnium p clamat non [illegible]
sapientem dicebat pegillata ... ini
quid e^o sit ait q i dig meo ?
xij cum duo sedebant z de eodem
catino edebant z alij non. Ideo
dt ven simi p ex xij et dt digit
qi forte pirty agrestium lactucas
eat in eius adespi agni. Recubebat
autem dispositis pro pectus domini non aliter
insi distulebant tetiatis an pectus
dum cum submissa voce dicit expressit
et cum pane intinctu porrigit hic eum
tradere et tunc intrauit sathanas
i iudam non vero p^s qz adueniens eius
possidendum ut eum qz spu possideret
Acter tunc iudas ne tacendo se p
deret ait nunquid e^o sit ait i tu dixi.
non de tota alijs manifeste eum ex
no dicit tota alijs manifeste eum ex
ponens vel tu dixisti i. non e^o dicit
sz tu dixisti vel iam ex p dicto in
vel qi latent vocabulo non respectu
bait manifesti qui ?? notauit &
tu dixisti i. tu verum perdisti non
e^o. tunc exiuit iudas et tunc erat
nox l iam tunc erat ihesus vinit clarificatus

e fili(us) .i. excoto tenebris sol mundi
remanserunt cum incitudine / clarificat
me cum deus pater per resurrectionem cum glorificatis
resurgens vel clarifica per miraculis mor-
tem post mortis apparuit hic quod fuit
in ipso et cum conspectu suo / Et qualibus
at lumen dixit pane glorie lumen dixit quam nam
hunc quam recepit ipsa dixit corpus
plenius frangit ut ondet corpore
sui fractorum non sine sponte / accipite
post tradite non tollent et ipse distribuit
septem corporis demum dimissis ministerio
venit ipsum misterium quod et conferunt
cum accipite tradite sacramentalis
et specialis hoc est corpus meum sed in cenae
quibus ubi presentes sunt hoc est corpus meum
hic expressio continue ubi post tempus
tunc [illegible] incredibile est dicere
[illegible] dixit mutasse panem in carnem
et [illegible] sanguinis et tunc eamdem
[illegible] accipite et reposuit unde lucas
dicit cum addisse hoc facite in meam co-
memorationem quod nunc sunt hic patrum
et tacite primisse desierunt / unde sto
thoes [illegible] departamento dicit
[illegible] et vinum ... in corpus
christi fecit quod de [illegible] deberet de
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et tunc ait christus vos
omnes scandalum patiemini unde petrus et ...
... plenius exposuit ... nega-
tione petri gallus statim cantavit
quod gallus antequam cantet ter me ne-
gabit et ita una negatio petri ante
primum galli cantum inchoata est / secundum
galli cantum impleta est / alii vero dicunt
dicunt post quam gallus cantavit ter me
negabis. Dicit enim agit .i. trinam
inchoabis negationem ... de
precedere scripsit ait petrus si oportuerit
non metit quod credit ... quod promittit / tunc accepit christus facie longum

simonem cum consolando quod scripsit Jo.
et non Habet [illegible] unum et tunc venit
cum illis in villam gethsemani que est ad
radices montis oliveti et venit christus in
ortum cum discipulis et ait eis sedete donec
vadam orare et assumpto petro et duobus filiis
zebedei tunc scilicet ... ut ibi
ondeat gloriam manifestius ...
... et tunc passionis ...
... hominis ...
... quod non ...
... per quod ...
... ad ... tunc ...
mortis quam ... natam ... sed
... iudei et scandalum apostolorum
... et ... tunc
... ad discipulos ... dormientes
et dicit petro quod precedit cum gladio ... ~~...~~
... impleret quod primus scripsit ...
... post ... ad ...
... ad consolandum / tunc ab...
... et orabant et apparuit ei angelus
confortans eum ...
... ab ... et ... agonia
... quod ... quod ...
post ... resurgendo ...
... ut ... petrus ...
... tutelam ...
... vel ut ...
... legitur ... iudas
cum cohorte militum accepta ...
... accepta ...
... ad cayphas se ...
... iudeos
... quem ...
... sa-
thanas quod possideat ... fecit
... vellet ... et ...
... potuit dolere quod ... et ...
dolore ... in sathanas
... ut ipse manum ...
... ut ondet

p(er)osum

vt videt se perosum celi et terre ps
ut arcere fugerent lapis q(ue) bene
p(ro)derit p(er) populu(m) p(re)valeant / glosa
sup(er) p(ro)p(ositu)m Cum judas mag(is) d(omi)n(u)m offe
dit se suspendendo q(ua)m p(ro)dendo
vero eam d(icit) se suspendent audi
verit dubium est q(uia) an respiracio(n)e
dum hec ... sup(er)i(us) allegato tytulo q(uo)d a
dicit q(uod) post nunc dum audita nunc
dum q(ui)b(us) no(n) sperabat se suspend(er)et tene
ad vos rep(re)hendi / seu accusauerat xpm
in duob(us) judex p(ri)m(us) q(uod) p(ro)hibet dare tributa
cesari et q(uod) dixit se regem esse intrans p(re)
lat(us) in p(re)toriu(m) p(ri)us ter(tium) reputat q(uod) au
diui(mus) xpm dixisse reddite q(ue) s(unt) cesaris
de 2a computauit et dix(it) tu es rex
iudeorum regnum meum no(n) e(st) de h(oc) mundo
c(ontra) ... ut testat(ur) p(ro)hibe(re) vitali intro
... pilat(us) q(ui) e(st) vitalis ex ewang(eli)o ...
... et ioseph iudei ... vitas de ta
... pilat(us) ... vitalis ... no(n) e(st)
... vitalis ... dixisse
... iudicant ... q(ui) ...
... stat(im) ... i(n) ...
... non
... cum mori ... ante
... voce an ...
... ihe(s)u(s) ... se
... iudei ... per
... alij iudei ... ipsi
... alij dixerunt ... suis ... ipsi
... alij ... eius et
... alij ... et ...
... confusa ... aut
... sic ... filius
... dicunt iudei
lege ... non ...
dicunt alij iste ho(mo) ... e(st) demonia
... pilat(us)
q(uod) galile(us) e(st) misit eum herodi q(ui) gali
lee possidebat ... ut dicit(ur) gali

galilee ... absolueret ... eum
remisit eum ad pilatum ... eum
... clamauerunt ... dimittis
eum no(n) es amicus cesaris audiens pilat(us)
eduxit eum et sedit p(ro) t(ri)bunali i(n) loco gol
gata ... hora vj ... erat
... no(m)i(n)e ... ducta eum
dimitte ... q(uod) eadem
die ... ante ...
... misit ad pilatum
... voce ... modo
... timens forte ... re
... p(er) ... clamabat
... passionis ... modo
vel forte q(uia) ... gaudebat ...
... esse
libatore ... [illegible] ... et ... latores
... [illegible] ... pilat(us) ...
q(uod) no(n) p(otes)t p(ro)ficere lauit manus ... ihe(s)u(m)
... flagellis tradidit ut ...
... flagellis ...
... a morte ... / columpna
cui alligat(us) fuit ... cruor
... / ... eum ...
... eum ... ad ...
... qua reges ... solent / pro
corona spinas p(ro) sceptro arundinem
... illudebant ei ... genu ...
... flexo dicentes
... aue rex iudeorum ... he
... iudei ...
... eum ... eum ... tal
... malicia ... et
... capita ... spina ...
... erant ... q(uia)
... milites q(ui) eum ... fecerat
... tribulatio
... no(n) poterant
... s(u)per ... scripsit
pilat(us) ... ihe(s)u(s) nazaren(us)
rex iudeorum ... rex
erat iudeorum ... scripsit ... gre(ce)
et latine et ... hoies

qui conveniant ad diem festum legere
omnibus ipsa lingua intelligere posset
Crux non habebat ad tunc signum nisi ut
Titulum pilatus autem supposuit cavil
lam et tabulam statim infixit eam
super crucem in qua scripsit titulum sic T
Et crucis ligna fuerunt iiii scilicet olive
cedri cypressi et palme unde [illegible] blasphe
mabant eum ubicunque et sacerdotes pre
cunctis illudebant ei dicentes alios salvos
fecit quod dicit non apparet quia non potest se ipsum
Zebedeus propheta clamabat unde hoc
mercede [illegible] non intelligere dicere
non unde [illegible] eadem nec angelos quia
an [illegible] nec illuc ascendere potuit sed
in [illegible] quia est [illegible] forte
s[illegible] latinus fuit [illegible] cum thu[illegible]
[illegible] abrahe cum illo [illegible] regnasse
credebat prius crucem [illegible] [illegible] luc
fugientibus apostolis maria [illegible] co
[illegible] est pure adjutorio [illegible] mortuus
[illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] mediata [illegible] gratia
societas a sexta hora tenebre facte sunt
[illegible] ne sol [illegible] dominum videret [illegible]
[illegible] lunam et tenebrescit sol
[illegible] sol eclipsis patiebatur
a quo sol et luna illuminantur vel ideo ne
luce [illegible] fuerunt [illegible]
[illegible] quia [illegible] athenis [illegible]
[illegible] phi[illegible] tenebras
[illegible] non posset [illegible] dyonisius anno
[illegible] de natura [illegible]
[illegible] [illegible] ignoto deo / Io[illegible]
dicit ne putet [illegible] eclipse per
tres horas tenebre facte sunt [illegible] a sexta
usque [illegible] [illegible] eclip
[illegible] solis quia erat luna xiiii in plena
[illegible] [illegible] sol [illegible]
[illegible] istas tres horas [illegible] cele
bratur tenebris vel [illegible] mor
[illegible] [illegible] et circa
horam nonam Ihesus clamavit heli lamma[illegible]
et dixerunt quidam helyam vocat hunc [illegible]
[illegible] non intelligentes hebreum clama
bat [illegible] delictum [illegible] quia [illegible]
[illegible] vel quia [illegible]
videbat passio eius [illegible]
[illegible] non videbat [illegible] lat[illegible]
[illegible] [illegible] credebat [illegible]
[illegible] dixit sitio et
impleverunt spongiam aceto et potum
quia [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible]
cum [illegible] dicit [illegible] est
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] Ihesus [illegible] hora nona clamans
spiritum emisit sicut adam post meridiem
[illegible] vocem domini audivit et cum
[illegible] clausit [illegible] paradiso [illegible]
latum [illegible] paradisi
[illegible] emisit spiritum [illegible]
[illegible] omne [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
filii eius Io[illegible] dicit tradidit spiritum [illegible]
[illegible] salutem [illegible]
[illegible] [illegible] et passus est [illegible]
[illegible] anno quo Iohannes [illegible] capite [illegible]
[illegible] adam [illegible]
ut dicit hugo floriacus et [illegible]
templi [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] templum [illegible]
[illegible] ut dicit Iosephus [illegible]
[illegible] monumenta [illegible] sunt
[illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] forte [illegible] fuit [illegible]
[illegible] ad helias [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] domino resurgente
resurgent [illegible] aut alii [illegible] per
manserunt [illegible] [illegible] nescimus
quia autem mortuum [illegible]
resurrexisse testificati sunt [illegible] quia
corpora [illegible] adhuc [illegible] qui [illegible]

in luys rupe sarcoph[agum] eius excisi fuisse
phibet[ur]. Iudei aut[em] ne remanerent
corpora in cruce in magno die sabbati
petierunt ut tollerent[ur] ne festum
honorabilitatis fedaret. Sed eius in lateri
lancea iam qui aperuit et non prius
reclusit ut ibi ostenderet ex quo
hostium vite apertum fuisse ex quo sac[ra]
menta ecclesie emanaverunt. Sic quod adeli
meta ecclesie emanaverunt sic quod adeli
tuz non recte[ur] et ultimo sagis et aq[ua]
sagis transmisses peccatorum et aq[ua] ad lauand[um]
ipsos super pectora stans instans in c[on]facere
erat. Sicut patet dominus venit ad hor
tum c[on]iunctum pari nuncup[atur]. Ex quo de
pori corpore mortuo non exit sanguis et aq[ua].
Ipsa aut[em] die passione cum ter[ra] esset
veniet Ioseph de Ramo a. eius discip[u]lus
tante ab Arimathia qui erat nuncupat[ur]
tha dicit et pisce de quo putat[ur] ipse
te de pr[in]c[ipi]o. Verum quod non est et accep[i]t
corpus involutum sindone et sepelivit quod que
plurimo speciali ut sacrament[um]
altaris rectur ibi cele[b]raret[ur] panno
. De tribus mortis que dicta[n]t[ur] de fil[io]
recitatum sepulc[ro] fil[ius] dei carne sua
moriendo non deserit sed divinitate in
qua inexistendo firmavit. Item mortuus
e[st] qui non distendere viui sed passus
e[st] non penitere p[ro]p[ter] quod aut obierunt sanctitas
tamen medium divinitate et carne in
corpore lumine. Item non divisa carne ab ara
divinitate fuit anime sepata fuisse
sed filius ergo multiplex et medium et
solum. Ius per medium colorabili. Medium
reparans ut in mediis coloribus. Medium
applicatore et non aliud e[st] medium
et carne et eam sua divinitate est
in plures divinitas cum quibus sepulchri
in plures quam divinitas et in
complexo. Item est medium placatore ut in sacro.
Item medium c[on]tinuatore ut in homine.
Item c[on]iunctore ut glutinum ex animo
animantes et in medio tantum e[st] de eo d[icitu]r

nisi se divisio extremorum habuit non
sed aut ex adiuvare descendit. Item
ad sepulcrum venit sepia et utraque
parantibus ut dicit Ambrosius quia in sermone
verbi fiebat vite eius eum inde ex
regno eterne sepultus sunt. Item
vero bonitate sepulcri c[on]iunctione sua
ad illum nisi vera fiebat quod de se erit eneruat.
ecce actualiter et gratia habuit non mere
speciali et specialiter et illorum in
sanctis eius ulterius huius sepultata se
esset quod est veram ex c[on]iunctione
sua ad illum sic habuit quod se tres habuit
quod se tres statum sua induer[e] in simili
eis non generaliter ut sic sue Philippo et alii
cetera huius misericorditer tempore huius vero respon[sio]
eiusdem veram et vitam retinendum
et habuit quod putrescere non potuit. Item
c[on]iunctionem sed deitate et anime persona
quod ex assumpsit hominem ipse et qui est
sed quod homo et quod est deus. Et adducit
quod filius dei non assumpsit homines proprie
sed in tribus hominem et quod eius sed quod homo et
et est summa sola. Item de dicit quod
ipse triduo non fuit homo quod tunc non fuit
unio ad carne que sola facit homines
et quod ex assumpsit corpus et animam tunc
in nec dicit ista quod filius dei homo est in habitus
ipsa reprobata est tamen dicere quod Christus in
duo fuit homo non ex heretica sed falsum
Item de testamentis et relictis
Circa quod est de relictis est habere
quartam partem vel porcionem legitimam
et caritatis et habere acquisitis sed certam
nisi sunt excepta et non sit quod est quod est
sunt certe vel predictis quod vel
ad porcione equalis statuunt sunt except
tamen non debet esse sibi quibus certa
tum excepta quam non dat porcionem
per equales vel inter se sacramentos
et aliis misericordia vel in modo
legitorum aliqui legitime esse aliquam
certe aliquam esse tamen aliquam certe tamen

aliqui ꝯstituiꝰ epo / ꝛ istud certe aliqui
epo / i· certe sit ſcꝫ tm̄ epo vel ab ex
traneo vel a ꝓpinquo ſc ab extraneo
tñc ꝓsunt q ſit legitima ꝛ tamen certe
nisi ꝯtrm̄ inveniatur vt ſi nobis ex
ꝓmiss vel ſe mutuo dilexissent
dato q ſeparati fuerint a regione di
stancius fuisset tnc obstaret ꝛ tn̄
no be recipe ept porcioz / si ante
a ꝓpinquo tnc be recipe / vn dupx
e ꝓsumptio puta q de iure ꝯt quas
no admitti probato / alia e ꝓsumptio
puta no de iure ꝯt quam admittit
probato / sz ept a qualibz certa tenet
recipe porcione ꝓ rata ſi hrēt
ſcꝫ vnam quartam ꝛ hoc ſcꝫ a ſecta
q e matrix / vl alijs aut earum ſili
alijs no pt ſi q diligit alta ipe vel
ꝓ alienipe / vl alicui no vnllo ept
no be recipe porcioz canonicam / i· ro
qt talibz no de ꝓuīre ꝓ iurisdicione
Nota dupx e ꝯfessio de dupl ꝯfessione
qualis ꝛ i alia no be fieri tp̄e
p̄ma ꝛ vn sit ſolu qt depta ꝛ ex
hortat / alia ſacramental q ſit libe
ꝛ ꝯtricione in illa tp̄e p̄ma ex
de p̄ma ꝛ remiss. c. om̄s vtriusq ſexus ad

esse aut ſabbi / uc tamen intrex ad ſepul
i· ſequentem ſabbm / i· i nocte
q ſcꝫ diem ſabbi ꝛ ꝓtrat ad diem
dn̄icu q nox lucescit / i· tunc i luce
vel luce veniat ipa ſabbi venit
maria ꝛ / ſcꝫ modum loquendi
veniret / ſcꝫ esse ſabbi / i· p̄ma ſabbi
vel post ſabbm venerunt vespe
ſabbi / vt dr ib / i· postea mane vt
dr ib / q ſepe ibant ꝛ redibat glo
dum ſcꝫ ipa aduerꝫ istarum mulierum
distabant no e medium ſcꝫ ſed
ſcꝫ modo cuſtodie offitiu vn vesp
abeunt ꝛ veniunt ꝛ no pariunt a ſepl

dm̄ ſcꝫ dm̄ abesse vel longe / venit
ꝙ maria mr / dr ꝯt maria magdalena ꝛ
maria iacobi ꝛ ſalome / ꝓpt quod quidam
dicunt ſcꝫ ee duas quidam tres ꝛ quod
tres magis videtur certa / qui aut duas
ſc ꝓponunt q ſalome ex ꝯtexto est
alterius marie cuius nomē tacet / quidam
dicunt q ſz fuit mater filiorum zebedei
ꝛ vocata e ſalome qt bis nomina
ſc dici q ipi qui venerunt fuerunt due
vn qs revolvet nobis lapidem / quia
erat valde magnus / ſto dno resurgente
ꝛ clauso ſepulcro egressus erat / angelus
vero post tulit lapidem vt egressum iam
ſcꝫ videret / vn tamen mocho ſci
lamdum mirantur quomodo ponebant
lapidem tam dm̄ ex ꝯx ꝓtenderent tam
angelus cum vn ꝛ venit tm̄ vn vox
ore ſtr ꝯt potuit clausum pdire ſe
pulcrum / glo ſup ꝯt ſepulto dno i· ꝑ
ſabbata quia dm̄ licuit operari / i· vsque
ad occasum ſolis mulieres / vegeta ꝓdabat
ſz ꝓlucem ꝛ ꝓp ꝑangustiam tp̄is opus
id ꝯplere no poterant / transacto ſabbo
i· occidente ſole vbi licebat operari
redeuntes emerunt aromata / ꝛ ꝑ nocte
ꝓhibente ſepulcrum adire no poterant
mane adiverunt / vn dr ſz valde mane
dr / a ꝓma parte noctis / i· a vespa noctem
ſc / in cuius fine venerunt ad monumentum
idest / ab illa hora ꝯcepta ſabbi transacti
erat venit eis fide que volebat ſcꝫ
vngentum emere ꝛ parare ꝛ tunc vngere
ſc ꝑ glo / a ꝯcepit ꝓpare ſz q ipa nox
retardauit eas ne venirent ꝛ ꝓpe diutissime
posset ad monumentum ꝑ ipsam mane ſicut mise
rint ꝛ venerunt valde mane ſz vigilantes
retardauit ſz hic labor ꝛ venerunt orto
ſole / Tertium / xc / glorificator ſuorum venit
ota ꝛ ꝑt ꝑ humiliationem passionis ea ve
nit ſcꝫ accelerator gloriose resurrectionis

quod non dispensavit generalem (ut dicit apostolus)
ad Philippenses 2: propter quod et Deus exaltavit illum
in resurrectione et glorificatione sui nominis quod
est super omne nomen et donavit illi nomen quod est
super omne nomen; et potestatem iudicii et notitiam ibi in
nomine Jhesu omne genu flectatur celestium
terrestrium et infernorum. Propter meruit per humilitatem
claritatem, per caritatem ad plenitudinem gloriae
nostrae ex parte corporis, et fuit omnia opera sua
meritoria. Quia fuit meritoria et cum dicitur quod bono
opere suo meruit totum plenum, sed et
apostolus propter quod exaltavit, id est propter humilitatem
et captivitatem, sed per quantum sunt in ea
et ut ostendit humilitatem passionis
et praemium. Sed ut ostenderet humilitatem passionis
omnibus, inde per quantum exaltationem
nostram, sicut ut Christus possit dicere beati qui
lugent quia ipsi possidebunt regnum caelorum
mali sunt, et dicit propter quod exaltavit
temptationes quas ipsi consolabantur. Unde
non dicit quod propter primo opere quod fecit meruit
totum praemium, quia in regeneratione eius
opera superflua fuerunt quia illis operibus
plenius meruit quia prius meruerat et
sic non ad cumulum merendi quia sufficit. Et
attendendum per operationem quam meruit
in eo tamen quantum ad numerum meritorum quae
attendunt per opera merita et meritis
sicut motus alii sunt in ipso et est
sicut exemplar excellentiae. Cum ab originali
acceptione sua data fuerit ei caritas
meritoria non admensurata, tamen quia in eo fuit
caritas, habuit praemium habitum et ita
non potuit remunerari, superius dictum fuit
in primo eius meritoria non quantum ad
praemium sed quantum ad ratificationem ipsius praemii,
sed quantum ad participationem merendi, id est quantum ad superexcellentiam
gratiae operantis quae fuit data ei non
mensurata, sed cum gratia fuit caritas merita
et praestatum praemium quod datum fuit ei
ex sola meritoria; et per omnia est bonum
sed tamen de omnibus bonis, unde causa et
virtute donavit ei nomen
in honore adsupra, quod non dicit nomine
quod vocatur Deus filius hominis, quod de resurrectione
homo non Deus, sed dicit ad ostensionem quod ante
resurrectionem erat occultum, tunc id est Deus
tunc eius absconditus, post resurrectionem
manifestatus est ut adoraretur et honora-
retur ipsum esse Deum, quod id est in resurrectione
fuit donatum ei, potestas manifestum
propter manifestationem in Christo Jhesu, bene reddendo
non fuit beatior post resurrectionem quam ante
etc. Contra dicitur, dupliciter secundum
et tamen in sola mente quae sola est delectabilis
cognoscit deum quod est beatitudo
~~eius mente~~ et solum est beatitudo eternalis ut
habuit Christus propter corpus ab originali conceptione
sua, ut habuit aliqua admixtione
de suo cotidie deleatur miseria, quae beatitudo
miseria est solum per corpus et potuit ad
illam pervenire sine motu passionis,
quia potuit optare mortalitatem in morte
et mortalitatem gloriam vestiri, sed non sine motu
iusticiae et caritatis. Ex sola humilitate passionis
Conclusio: ut quid meruit ingressum paradisi.
Dubitatur qualiter volunt quod mors sua
virtute admirandi sufficiebant
aliqua per se non posse ut ipsius passio sit
summa et causa summa virtutis et
humilitatis, causa gloriae et libertatis
meruit nobis per passionem tollerantiam
quae per praecedentia non meruerat
sed paradisi aditum redemptorum apertum
et apertam ad aeternam. Sed omnibus operibus
equaliter sibi meruit non tamen omnibus
equaliter nobis, nam sibi nihil meruit
nisi quod ad poenam et satisfactionem pertinet;
sed satis nobis, cum quidam sit opera
caritatis meritoria, tamen non satisfacto-
ria ut Deum diligere quod caritate

aliqa sit unitoria et satisfactoria ut e
lectia et s. martinus quia per passio
nem non solum sunt unitoria vite eterne
sibi et nobis sed et satisfactoria pro parte
pro precio. pretium xpo precium invenit ab
eptione quia per eam solam datum est
nobis pretium redemptionis nostre quia tan
ta fuit humilitas xpi in passione quod tota
superbia ade in comparatione. Licet a
braham et alii sancti aliquid meruerint
introitum paradisi quantum de se tamen
tunc non posset intrare licet per meritum
et promissionem quia obligata erat de
bitis parentum sed in hereditatibus
nalibus non oportebat ut debitum pro pre
tio solveret quod fecit in passione xpi dum
corpus ad te, qui destruxit mortem
et tamen sed tunc temporis hat mo
riendo destruxit. Licet quod nasci
mur adhuc filii ire et mortis tamen iam
mors corporis destructa est quo ad quantum
adiectum spem resurgendi quia habemus
ex natura xpi capitis nostri, et quantum
ad taliter rationem sed quia iam apta
est summa regni celestis pro quo futuro
introitum vero mors amittit iam ita tunc
per alium quam erat in limbo descendit
Sic mors est destructa et dupliciter
in baptismo virtute xpi confertur omne
reatus originalis peccati et actualis abo
letur et etiam fomes quamvis in tantum remaneat
debilitatur sed venit mors penitus
destructa est sed in futuro penitus destru
etur marci apostoli eum autem morte
hic convenit et ideo De hora diuine resurrectionis
ubi tamen claruit. Rom. lo. xii
... dicit quod surrexit vespere sab
bati quem autem sabbato in alio sero
conveniunt omnia dicta quod dicit surrexit
vespere sabbati. Ambrosius sic exponit

luce dicit quod profunda nocte dum et
mulieres potuerunt ad monimentum ac
cedere custodibus custodibus quod propter
timorem sacerdotum dormiunt venit discipuli
nocte et furati sunt eum. Aug. li. sup.
psalmo exempla glosa concordia diluculo
dicitur ibi quod diluculo cum consederunt quod
dicit dominus xl horis in sepulchro fuisse
sed hora vespertina vel sicut .36. duas
noctem unam et tot dies per intercessum
ista quidam et et de ista glosum
approbant. Ambrosius fecit ipse surrexit ut me
dia nocte tulit portas gaze sic me
xpm tali modo resurgere nocte
sed quod etiam reddit alii sepulchrum corpori
sed comparabile. petrus bilbardus ha
buit idem vel illa cum bonum de
ipso post mortem ipsum cum non habuit
sed comparabilem vel tamen melior
sunt que cum vel melior quia non fuerat
tior. Comestor dicit autem vel sic quia
in passibile cum rediret corpori cum du
egressa est corpore ut fuit in cor
pore glorificato. Licet non memi
ne legisse. Concordia ... quod corpus de
infirmo surgeret ubi fuit per ipse
dicit non legitur sed dicit de xpo fuerunt
consurrexerunt multi sanctorum apparuerunt
multis. De duplici adventu
Alia ... maria magdalena
magdalena cognovit dominum in principio
... revelatione Jo. dicit cum angelo
... tenerent dominum meum
in resurrectio. Item ait dicit eam pedes
domini tenuisse. Jo. dicit domino dic et hi
buisse ne pedes eius tangeret. Alius
ait dicit eam geminam fuisse vel solo
plenisse. Item ait dicit eam tantum ange
lum vidisse lux et Jo. duos vel angelos
Iglo dicit quod prima sabbati diluculo venit

ad monumentum ut dicit evangelista con-
currunt. Videt quod prima Maria Magdalena
que ceteris fervencior erat. Et Petrus et Johannes
eam solam concurrit ceteris aliis que
cum ea erant et videt lapidem sublatum
a(?) quem diligebat perpendit credens sub-
latum corpus cucurrit et nunciavit pe-
tro et Johanni qui cum venerunt ad monu-
mentum et non invenientes corpus crede-
bant. Inter se dixit eis Maria. Isti abierunt
Maria autem sola mansit ad monu-
mentum foris plorans [illegible] et tunc
vidit angelum sedentem super lapidem re-
volutum ad cuius verba Maria cum fleret
inclinavit se et prospexit in monumentum
et tunc vidit ii angelos sedentes unum
ad caput alium ad pedes qui dixerunt ei
Johannis xx. Quid ploras et intelligitur hic
surrexisse angelum ut stantes viderunt
ut dicit Lucas. Et dixerunt Luce xxiiii. Quid
queritis viventem cum mortuis. Post hec
conversa Maria retrorsum vidit Ihesum stantem
Johannis xx. Et non cognoscens eum putabat or-
tulanum sed vocata ab eo cognovit eum
qui dixit ei noli me tangere nondum
ascendi ad patrem meum. Supple in corde
tuo quia me equalem esse patri sed sub-
latum [illegible] et si dicat
quia me [illegible] mortuum [illegible] tange-
re [illegible] demonimento
[illegible] lapide [illegible] et tunc ea
alie mulieres. Quod Marci xvi [illegible]
[illegible] dicebat et
tunc Ihesus occurrit eis Matthei [illegible] et
salutavit eas et tunc tenuerunt pedes
eius. Et sic [illegible] angeli locuti sunt ei
et duabus [illegible] bona [illegible] locutus est eis
ut ortulanus. Et [illegible] iam [illegible] ut [illegible]
Petrus [illegible]
[illegible] in monumento [illegible]
[illegible] lapidem [illegible]
[illegible] sepulcrum

ambigebatur. **De argumentis domini post**
surrexionem Christi veritatis resurrectionis
Argumentis veritate resurrectionis comproba-
bavit multa videlicet ipsa corpore
[illegible] corporis immortalis ut ab
apostolis [illegible] amo-
veret [illegible] et bibit cum eis [illegible]
[illegible] cibos alimoniam [illegible]
indigebat [illegible] corpore [illegible]
cum animata corporis immortalis [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] de cibo illo sit [illegible]
[illegible] corporis [illegible] glo-
rificatum Comestor quod cibi ab eo sump-
ti [illegible] corporis in
alimoniam post resurrectionem [illegible] cibi sump-
ti absumpti sunt [illegible] aqua igne [illegible]
[illegible] glosa [illegible] absorbit
aquam terra sitiens [illegible] solis
calore [illegible] sola po-
testate. [illegible] alia argumenta fuit
ut [illegible] Lucas actuum apostolorum dicit
quia xl dies apparuit eis loquens
de regno dei [illegible] xl dies
de [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] apparuit quinque [illegible] Marie
Magdalene [illegible] gustavit mortem [illegible] ut
[illegible] resurrectionem [illegible]
[illegible] apud [illegible]
[illegible]
[illegible] apparuit ut [illegible]
[illegible] et [illegible] ap-
paruit mulieribus [illegible] a mo-
numento qui tenuerunt pedes eius et
adoraverunt eum iii Petro [illegible] duobus
euntibus in Emaus vii [illegible] apostolis
absente Thoma [illegible] post dies
octo apparuit omnibus presente Thoma
vii [illegible] ad mare
Tiberiadis [illegible] viii in monte Thabor qui

quenerunt i galilea et ita an dies
ascensionis aparuit otties ipsa vero
die apparuit hic semel xij aplis
recumbentibus i cenaculo et iste ix. et stati
post ascensione apostolis xj et alijs dis
cipulis et mulieribus de monte eleuacionis
egressi i monte oliueti et asscendens
aparuit eis ibidem **De aduentu spiritus sancti**

te de legato **De legato et ipse**

Ipse legatus omni homini est tenens
tempore ptenso h hoc non sed liu illius
capitulis p ipsum pruilegium conseguie
et ipse pr ptitucioni illa ps voluit
cui pmodo ipso ymetudinem ete
aliqu dr quarta alij media alij
tercia Item si legat ipse ei non tene
ata hic ptem no ipse i possibilitas
ne sui ledat qualis q legauit in
mete sua pstituit ut ei sit ipso
ino et ipse ultima voluntas et
dispositio i mobili psticedit quatu
ad volum legata i q si postea
amens fiat petet ut corp' suum in
oidat ossa tacie ptrauit bona ac
maior desi stringit pro eius voluntati
replicat In legatis due sunt dis
positiones voluntatum vna prima vero
qua ho legat et disponit ord bonum
suo heus postqm si quali ut
testamentum remouere potest secunda
aut de ultima voluntate q premorte
et in morte ofindat q p' mortes si
gillat et illa scripta amenta si q
disponit no tenet Item si legitur
et ipse est tene hic pontem cauolatus
et e vo dixit q ipse legit ipse
legat corpe et q pude mobes ipse
de est q sit caput i membra hu
bilibe corpis de it prticipare ei tu
est i ecclesia et eam ipso cu dnus
sit ipse monitis et extra lexerent ipse
vij. q. i. sunt Vult sed legatum
ca no ero ei collegium cariolarium no
te ptem hic si aut q legat ca no
nice dz equalit dit hic cu sint
membra eius corpor et Item heuti
unde no dixit p ilie i venicis et
no sit q dat heuti no e pui q pui

solu(m) d(icitu)r q(uo)d inseparabili p(ro)de vobi(s)cu(m) pie
& nunc i(m)p(er)itum. s(ed) hic no(n) est q(uo)d & f(ra)
Ip(s)e no(n) admittit mixtura(m) cleric(orum)
cu(m) laycis i(n) collegio quodam adstrictu(m)
cu(m) no(n) sp(eci)e clerici debe(n)t sancti(us) et
p(er)fecti(us) viue(re) laycis s(ed) quodam ad
aliqua(m) disposicio(n)em singulare(m) testa(n)t(ur)
vel alti(us) viue(re) admittit(ur) & c. De
a Item aug(ustinus) super or(di)nac(ione) hom(inum) i(n) dupo(sito)
xviii li(bro) de ci(vitate) dei c(apitul)o xv lic(et) h(omin)es tra(n)s
mutatos se s(ib)i o(ste)nda(n)t vel videa(n)t(ur)
esse q(uo)d no(n) sit (et) et talibus mentem
deo fieri bestialem s(ed) rationalem
humana(m) q(ue) hu(m)an(am) n(atur)a(m) saltem demonstr(are)
nat(ur)alit(er) credunt s(ed) q(uo)d tales fuerint
spec(ie)s q(ua)s ab eo(dem) deo creata sunt
co(m)mutare vel videant(ur) esse q(uo)d no(n)
s(un)t q(uia) o(mn)ia ad(m)irand(a) no(n) e(st) f(acile) demo(n)
i(n) instinctu & c. De decem sibillis &
b Ite(m) q(ue) co(n)tra Iouinianu(m) cap(itulo) ca(n)didus
& p(er)fectus li(bro) viii(o) c(apitul)o (primo) Sibille di
cu(n)tur o(mn)es q(ua)r(um) fe(m)i(n)e vates q(uas)
grea grece siboos eloquia s(ive) mone
dens. Ita greci me(n)te intru
pant q(ui) dei mente(m) q(ui) in(fr)a de
deo co(n)siderant fuerunt et decem
(et) celebrior i(n)t(er) eas erat orcica
no(m)i(n)e erophila i(n) babilone orta
q(ue) grecis vaticinata e(st) p(er)itura(m) esse
troiam & homeru(m) mendacia scriptu(rum)
(et) Ite(m) li(bro) vii de ci(vitate) d(e)i De nu(m)ma
Nu(m)ma ydromantia(m) fac(er)e co(m)puls(us)
est i(n) aqua videret ymagines demo(n)
(et) audiret ab eis q(uo)d i(n) sacris co(n)stitu
ere & obs(er)vare deberet De cultu deor(um)
aug(ustinus) i(n) li(bro) de cultu & ydolorum
Deor(um) sola cecitate gentium in
cupiditate eternor(um) at amicor(um) a
morte rapta deos s(ib)i colere adi
venit q(uo)s stulta mente corp(us) illa q(ue)

ta asp(er)na q(uo)d gesser(int) De p(re)cept(is) pytagore
est bene co(n)uictu(m) colendu(m) q(uia) sola
honest(at)e deos p(re)vios facit sancteis
i(n) iusticia(m) ne (con)firmare ignem gladio
ne fodiat (et) statu(m) tuu(m) i(n) te cum
vbic malediccio ne lacessas leges
verbu(m) osp(er)ia Cum p(ro)fect(us) fuis ne
redeas (id est) post morte(m) vita(m) ista(m)
ne desideres (et) p(er) via(m) publica(m) ne a
bules (id est) ne errores mult(orum) seq(ua)r(is)
(et) hirundine(m) i(n) domo ne susceperis (id est)
garrulu(m) sub eode(m) tecto ne habeas
(et) cu(m) decedas sit ocio relinquendu(m) sit
Apud grecos pri(mu)s pytagoras i(n)ue(nit)
i(n)mortales esse a(n)i(m)as (et) de alys corp(oribus) a(n)i(m)a(li)b(us)
t(ra)nsire ad alia. michil i(n) mu(n)do fi(eri) nouu(m)
philosophia(m) meditacio(n)e(m) esse mortis py
tagoras e(st) disciplina p(ro)pri(a) q(ui)nq(ue)n(n)iu(m)
tacere & postea eruditos h(abe)r(e)
Seneca ep(isto)la vi(i) scribit de demo(n)c(r)ito
(et) democ(ri)t(us) ait vn(us) m(ih)i p(ro) p(o)p(ul)o e(st) et
p(o)p(u)l(u)s p(ro) vno vn(us) refert seneca de
democrito s(e) eruisse oc(u)los ne videret
bona et mala c(ivi)u(m) (et) dicunt ad
de eo q(uo)d (i)d eo se excecasse fert(ur)
q(ui)a multa sine co(n)cupiscencia no(n) po
terit (et) ip(s)e q(uo)d post multa secula
zenone arte(m) magica(m) ampliauit
eo t(em)p(or)e cu(m) socrates i(n) medicina
glo(ri)a ap(p)aruit & floruit De nemo
b a c(ur)iosi(s) h(abe)t scientia(m) singular(em) a(n)c(e)p(s) esse debet
Ba(r)th(olomeus) Cholo(n)ien(sis) p(ro) illo(rum) nemo se (ex)
c(on)plurib(us) disciplinis accepit id sa(n)c
ti(us) iudicet q(uo)d q(ui)dem nec bene
nisi a(m)ab(i)l(iu)s accomodat(ur) scien(tiis) hic
philosophie tractat(ur) eli(m)i(n)at. Ioh(ann)es i(n)
li(bro) ypocrate(s) n(u)llu(m) h(abe)t e(ss)e q(ui) de
no(n) p(er)s(er)tim elucescat s(ed) plurimo(rum)
noticia(m) p(er)h(ib)et (et) ip(s)e obtinet
p(ro)p(ri)u(m) n(umer)u(m) ita ut velit h(abe)r(e)
ap(er)tas cogitaciones nec q(uo)d h(abe)t esse

quamquam cogitat nulli prosperitati quod ei que
diligit consistere. Adam in hoc dimissionum
quod hic non videat plura et actionum
earum vale defectus sunt apud mete-
horum magnum sunt desperato displicent.
Ypranus xii abusiva De xii abusionibus
seculi hec sunt: sapiens sine operibus, se-
nex sine religione, adolescens sine
obedientia, dives sine elemosina, femina
sine pudicitia, dominus sine virtute, christianus
contentiosus, pauper superbus, rex iniquus,
episcopus negligens, plebs sine disciplina,
populus sine lege. Sic eis suffocatur
omnis iustitia. Tria oportet regem habere
quibus alios ducat: primo terrore ad alios pro-
pulsa sint talia homicidia rapina pecca-
ta. 2º ordinatione ut omnia cum comple-
ceat meliores aliis mediocres
in medio, infimi in infima teneant. 3º
amore Dei debet respicere nos. Gregorius
Mundi amor et dei in uno corde ha-
bitare non potest. Item [illegible] rex [illegible]
quod sit in regno sunt omnes constituti
sunt in [illegible] habitantes
quam potestas poterit exaltabit. Augustinus
[illegible] de domini disciplina. Item
ei [illegible] rex digne sua militiam
et policiam rexerit sine dubio regum
tum [illegible] regnum [illegible] Quod libri
poetarum et philosophorum non sunt legendi propter sacram scripturam
Ieronimus Quid facit cum psalterio Oratius,
cum evangeliis Maro, cum apostolo Cicero?
Quid societatis lucis ad tenebras? Ieronimus
relicta domo et parentibus propter Christum milita-
turus cum pergeret Ierosolimam bibliothecam
quam sibi Rome confecerat studio
carere non poterat. Itaque post crebras
vigilias et lacrimas preteritorum quas
peccatorum recordatio e visceribus fundebat, tamen
Plautus [illegible] sumebat in ma-
nibus. Si quando in memetipsum reversus

prophetam legere cepisset, sermo horrebat
incultus; quod lumen cecis oculis non videbat.
Sed cum subito raptus in spiritu ad tribunal
iudicis pertraheretur ut proiectus in terram
sursum aspicere non audebat. Testis
est tribunal ante quod steti et iudicium
quod timui me plagas sensisse et li-
vores scapulas habuisse. Unde Beda
sunt [illegible] tamen [illegible]
sub [illegible] dyabolo torquentur
verbis [illegible] docti dicti quod poemata
passim habent [illegible] habet de
[illegible] habet
[illegible] de centum
atque distant [illegible] ad [illegible] super
[illegible] iter
[illegible] philosopham
[illegible] audiendo
consentiunt aliis quod ipsi non intelligunt
tantum [illegible] quia si forte ad
scripturas sacras post [illegible] bene
[illegible]
[illegible] quod [illegible] legere [illegible] pu-
tant nec dignam sunt quod prophete quod
apostoli scripserunt [illegible] in [illegible]
aptant testimonia quod [illegible] et [illegible]
[illegible]
et ad voluntatem suam scripturas [illegible]
repugnantes. Nolo autem ut offendam
scripturas prophetice atque [illegible] libros
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
sunt [illegible] ut [illegible]
[illegible] eadem
quam [illegible] aliter [illegible]
[illegible]
[illegible] illa [illegible] ne
[illegible] est [illegible] glutino [illegible]
[illegible] quam non [illegible] nec [illegible]
non [illegible] corporis non [illegible]
[illegible] timor.

Scriptorum dicunt studia ... habeant ... ingenium docile et quod dulcedo laudandi. Ieronimus: dogmata philosophorum ... ... mandatum ebulliat. Sola autem ... tas ... ... Exortus est ... ...

Ieronimus in prologo **contra detractores virtutis**

Clamant ... ... homunculi ... ... margaritas ... ... fortitudo ... ... balsamum ... ... asino ... ... Ieronimus ... vitas amara et rugosa fronte et tristes offendunt ... ... Ieronimus **ad Asellam de falsis amicis**: Gratias ago Deo meo quod dignus sum quem mundus oderit ... ... ora autem ut de Babylone Ierosolimam regrediar, ut non dominetur mei Nabuchodonosor sed Iesus filius Iosedech; veniat Esdras adiutor, reducat me in patriam meam. Stultus ego qui volebam cantare canticum Domini in terra aliena ... ...

... ... Ieronimus ... ... **Ambrosius super Lucam** ... ... dicit. Ieronimus **contra Pelagianos et hereticos**

Ieronimus in prologo ... ... Scripta iam ... ait in prologo ... ... me nunquam hereticis pepercisse sed omni studio egisse ut hostes ecclesie mei quoque hostes fierent ... ...

ut singuli in quibusdam excellant
Beur li. 4° quia alie virtutes ca-
vere possimus ypocritas maculam
non habere quia ulciscitur quia peccator est
ypocrisi cum totus in diis repletus est
et ita mala bone mixta sunt ut di-
scernere cuilibet sit difficile. Non enim
est iniustus deus ut tam preclara despiciet
et laborum opera non meminerit. Bo-
nitas dei non est distinguenda sed ca-
ritatis actione patienda. Igitur diuina
predicatio non est presumenda sed ser-
mo doloso plenario declinandus. De
libro 2° contra ... da in homines qui
non expirat ut sentiat ut algeat ut
doleat ut torqueat aliqua corporis
difficultate et ego concedo homines per
se nichil ad ipsum deuitabilis cogi-
tare. Jeronimus de Epistola ...

Cum sufficit episcopo propria hic predicatio
nisi etiam commissum sibi clerum de
correctione pudore, qui etiam non ... cor-
rigit sed corrigenda ne fiant peri-
clitatur. Heli presbyter filios subditos
corripuit et in penam accepit quia
non debuit tam corripere sed abscindere.
Quid ergo episcopus faciet quia ad diuina gaudia
et remedia non audet et in toto
plus clamitat ne sic se simulat
Quod si te clericus ... desiderium
... quod posse dicere et ...
hostiam deo offerre ne misceatur
eius ... magis autem discipulis
clericorum qui sunt ... titulum
... imitatur esse quod dicatur
clericus cum ... vel ...
... vel quod dicitur ipse esse ...
per clericos ... quod ... ut ipsi
... dominum ... possidere
... propheta dicere possunt
pars mea dominus quia nichil extra dominum

hic potest? qui se ephebum adhuc erit pulchrum
... sed quia non est sui amor sed argentum
sed possessores sed ... supellectilibus
... ipse omnibus ... dedignatur ...
fieri. Obsecro te ne officium cleri-
catus genus antique militie putes, id est
ne lucra seculi in Christi queras militia,
ne plus habeas quam quando clericus esse
cepisti. Negotiatorem clericum
et ex inope diuitem et ex ignobili
gloriosum quasi quandam pestem fuge.
... clerici cum sacerdotem ... et
sponsum sacerdotis oportet gloria ei esse
paupertatis tempore ... ...
... sacerdotem ... diuicias
... quo ... in paupertate domo
... tugurio rusticano ...
... panis ...
... saturare poterat
...
...
...
... ut ...
... poterant iam aurum et argenti
...
...
... tanto non
... ubi ... diuina
...
...
...
...
...
...
... dignitatem ...
... quam pro ... debuerit hic
nouissimus ... ... Audite
... ministri dei ... dominum quia
... intelligentes et intelligite

prelatis audite verba que loquitur Christus per
Ezechielem. Verba que deus dum loquitur dico
omnibus generaliter et singulariter omnibus
quod episcopi et sacerdotes sciant se esse sponsos
ecclesie domini dei [illegible] dispe-
satores ministrorum dei non dissipatores
pauperum dei, nolo vos sacerdotes et
episcopos et levitas esse declama-
tores esse ut tribulum et garrulum
fore vos que gemini loquendi sive in
pura vos que [illegible] ministri domini pretiosis
penna induit. [illegible] quod ne
cupe cum attrita stamine [illegible] sibi vestem
sit et tu alias sumpsit sibi vesti-
bus sericam [illegible] tam subtile quam
talem plebeiam et doctam contione
legere nobilitate decorpe. Quod ut non
intelligit per hoc indicat vestes pulcre
et candidas se amat et certe episcopi
tenor pulcritudinis arte gloriosus re-
fulgeat non enim vestimentis pom-
posis lucida mentis sed potius affirmo
quod vestes sericas nitentes extra sordi-
dum sunt animi et iners pauperis la-
bor destituat. Quod [illegible] non ille est
bonus dicat quod pontifex pauperibus patria et bonum ut
episcopus quod pauperibus patria et bonum ut
ut apostoli accipiunt et subplexum est
leoque quod habundat diuicias que
videtur magis debitis quod elemosina ten-
enda est vestes et amices sed capiunt
reprobe quod dictum in hanc esse potest
[illegible] sapientes pertinet
eciam et non libere quod [illegible]
dicit petere quod dictum est episcopus a
valencia conficta esse inutilis [illegible]
[illegible] deplatis [illegible]
mendicatales [illegible] totum
religiose desinit [illegible] de satisfactione
pro missa elemosina pro mortuis
Vel oratio [illegible] pro defuncto [illegible]
tum in speciali ita quod non aliis [illegible]

in generali et [illegible] non tam operis specia-
liter vel dat admonicionem sed quod non
dat admonicionem quod operis sunt in speciali
et defuncti [illegible] in generali. Respondeo omnes
actus speciales subordinantur generalibus
sed [illegible] superiori quod vita est de
operis specialis et generalis. Tunc dico sed
[illegible] et [illegible] quod consequendo [illegible]
defuncti prout respicit fontem [illegible]
tunc dico quod [illegible] defuncti [illegible]
[illegible] alias et defuncti [illegible]
sit [illegible] quod non [illegible] aliorum
semel per [illegible] distributa non
diminuit sed auget quod caritas non
[illegible] non facit specialem non spe-
[illegible] sed [illegible] et [illegible]
non actus specialis [illegible] generalis
[illegible] respiciendo et [illegible]
caritatis ut caritas. Contra si consideratur
missa oratio vel ieiunium [illegible] pro de-
functo ut satisfactionem pro eo tunc [illegible]
[illegible] quod [illegible] dividat aliis
[illegible] maior est pro caritate [illegible]
manet [illegible] quod [illegible] est [illegible]
quam [illegible] defuncti [illegible]
[illegible] duplex est elemosina
quedam est defuncti alia est [illegible]
[illegible] defuncti sit que predicatoribus ne-
cessaria ministramus quod [illegible]
dum defuncti [illegible] hos ministre
corporalia quod nobis ministrant spiritualia
[illegible] quod magnum si nobis ministe-
rialia [illegible] spiritualia
ac [illegible] nulla comparatio spiritualium
ad corporalia [illegible] distant
[illegible] est [illegible]
[illegible] elemosina [illegible] quod duplex
est alia [illegible] alia [illegible] Expressio
[illegible] tenetur magis [illegible]

quam alii fideles cum hoc ordo rei
nalis dictet dato quod pre me est
honestiori ciuitate teneri iure pagine
magis conueniens clericis et conpassionem pre
stare vnde quod et doctores uidentur
asserere quod licet omnibus sit succurenda
maiore tamen studio quod inde sunt coniuncti
tamquam corporis operum bonum ad omnes ma
xime tamen ad domesticos fidei quare
extenderetur quod si clerici preter stuchium(?)
et clericis facere bona pauperibus quam
ualeat bona ad ut uita habita
seruitii in fine dei adhererent malis
ut abstractus ab inordinacione cum
temporalibus et esurienti pane aut(?)
ne cum talibus habundare luxuriam
celebrari **de sepultura excommunicati**
Excommunicati sepulti extra cimiterium
tempore relaxacionis et dato posset
restitui in pristinum statum sepulture
ipsius cimiterii ratione innocentis de
sententia excommunicationis capitulo primo quod si inter
re apparuerit signa contricionis tempore
tempore tenetur pro relaxacione cessa
tionis secundum sepelire in cimiterio et hoc
si certissime constiterit excepta com
munibus generaliter ab aliis nemo **Item** lici
te excommunicatus potest sepeliri in cimi
terio cessatione tamen diuine ad
quod ecclesia quod ecclesie sunt spiritualis habent
magis specialiter priuilegium quod sola
ratio uti potest pacis propter spiritualem et
statum et **de monachis et spiritualibus**
curam debitam monachi a de uirorum
monachum nichil facere quam uiat(?)
diuina nichil debilis eo quod a omne
pars et monachus superbiat dein
de mentem sim gloriatur iudas de
apostolatus fastigio propter dictione
tartarum labitur ut sit habenda cum
ueni non tam tamen uirtute
ut gratia consule stringit primo que

inmunem dampnosem efficit **Item** monachis
et uiris habeto curam non solum stu
diis quam remittis sed etiam quam
in possessione proposito dixisti ponitur bestium
tamen ideo nescio sed in dicta **Item** tunica
competenti sed per dum taxat ne crumenam
tenebat ut hiis simoniis conferat quam
religio et status postulat competens medicine
esse balnearum fomentatione requirens
quam calorem corporis et innumeros corporis
frigore extinguere **Item** uina et modestata
sint ne nimia debilitet stomachum
Item minorem refectionem postera corpus
teneritudinem quod parentes et libidinum con
ditione et pars alii corpori **tamen** et uirt
multiplici ita unde ne pellibus alteri unde
cognoscis quod quanto uber est corporis ita
tanto scilicet corporis minimum habeto
celulam per paradiso in qua uiuas suscep
turus poma de corpore **Item** talis esto
in foro qualis fueris in cella **Item** corporis ore
prouidet de prope felicit uinum **Item** in a
septimam non amabis Item uia omnis
In cella magister status timor aut
nisi ibi te ingressum esse esset corpus
sic ut plenius dei post iudicis sol a
me emendet in hoc mysteriis de man
tua et corde discedit liber corporis
per totum tendit ad aliquid ut mens
tua uacet per lacunam desideris **Item**
aliquid operis fac ut dyabolus semper inveniat
occupatum in desiderio et cetera omne om
ni cum uita humana habundat temp
tacionibus et propter animo sic ea humanitatem
nam tenent uel illum adhuc opere
aut labore suspirat ad hoc ut ne
quisque eam que aut salute ne mens
in temptacione diuinis uaget cogitationibus
pruriosis dum certum inuenire tantum
diuinis ne distabullarent actiua
uirorum et aurorum natura sane non
poterant quam liceat tres primi

frangere meus in cogitacionibus
estuabat. O quociens desperacionis
cessi consilio a isto proposito pro
difficultate operis boni et vite an
nis molestiam. postea dei tibi complu
rimum fugere. quo sepe tenuerit cum a
mare phisici solent dicere [illegible]
amore novo quasi clavo clavum expel
lere. sic asserit Regem [illegible] propter
fracte [illegible] regie des
derium aliarum amore puellarum compes
cerent [illegible] numerat
[illegible] amore [illegible]
nes amore [illegible] bonum facere non pos
sum [illegible] bella [illegible]
[illegible] pax quod [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] consciencia [illegible] cum
[illegible] eciam [illegible]
[illegible] hominis [illegible]
[illegible] regni [illegible]
[illegible] hominis [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] gregis [illegible]
[illegible] manibus propter [illegible]
[illegible] ordine [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
reges [illegible] non potuit [illegible]
[illegible] manu [illegible]
[illegible] exercitu [illegible]
[illegible] ordinem
[illegible]
[illegible] desideat [illegible]
non [illegible] vivere [illegible] vivere
debere in monasterio sub [illegible]
[illegible] a [illegible] tabillo
[illegible] humilitate ab alio [illegible]
[illegible] ille [illegible]
[illegible] quod [illegible]

[illegible] non [illegible]
a[illegible] [illegible] pro [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] psalmi [illegible]
[illegible] fratribus
hospitalitatis pedes [illegible]
[illegible] omnium [illegible]
[illegible] est
[illegible] monasterium ut deum timeas
ut [illegible] ut deum honora
[illegible] tibi [illegible] ille [illegible]
[illegible] iudices
[illegible] que
[illegible] moyse [illegible]
[illegible] negociis [illegible]
[illegible] cogitacionibus [illegible]
[illegible] religiosis [illegible]
[illegible] honor
[illegible]
[illegible] pauperes [illegible]
[illegible] palliat [illegible]
[illegible] mali [illegible]
[illegible] boni [illegible]
[illegible] ante nomen [illegible]
[illegible] maxime
[illegible]
[illegible]
[illegible] ardent [illegible]
[illegible] capitulum
[illegible] alios [illegible]
[illegible] estima [illegible]
[illegible] optimus [illegible]
[illegible]
[illegible] patris
[illegible] potius amen

De obligacione monachorum liber
[illegible] de precepcione et dispensacione

b De precepcione et dispensacione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

praevaricantibus in damna fiant. Dico autem esse hoc voluntarium, non utique quod in voluntate sed facere vel non. Quod si ex propria voluntate semel emiserit et promiserit, deinceps ex praecepto tenendum erit, utique nec liberum, sed iam dimittere quod ante non suscipere liberum fuit. Omnis namque regularis institutio quantum ad communes observantias pertinet subiectis cum professione voluntaria, praelatis vero [illegible] voluntaria quae ab hoc [illegible] sunt liberata [illegible] ut quae divinitus sunt inventa stabilita, ut est similitas [illegible] ea rerum. Hoc itaque necessarium est triplex: primum stabile, secundum immobile, tertium incommutabile. Utique stabile est quod non cuilibet hominum mutare permissum est, sed solis dispensatoribus ministeriorum Dei, id est praelatis et praepositis, ut sub regula beati Augustini, Basilii et auctoritate canonica sunt quaecumque stabilia dignae auctoritatis statuta, quae a maioribus tradita sunt et stabilita stabilitate quadam sanctorum [illegible] praesentium, nec omnino cuiquam subiectorum aliquo mutare conceditur, sed quae ab hominibus instituta sunt et per homines loco, studio, [illegible] et tempore et officio mutata sunt, vel causa clare [illegible] per causas locis et temporibus, personis dispensantur. [illegible] autem talis et aliis mutationibus accipere potest, quod nec natura bona nec per se sunt, bona propterea instituta sunt, non quod alia bona [illegible] non liceret, sed quod ista magis expedire in plane ad eam quam ad [illegible] et consortiam caritatis quam ipsi dum caute militant immobiliter fixa sunt, mutari quae nec ab ipsis praepositis sine offensa sunt. Si autem contra caritatem aliquibi sunt fuerint, quis dubitat quod possit vel et debeat? [illegible] nonne iustissimum ut [illegible] et quae pro caritate in[illegible]

statuta sunt, quae caritati ubi expedire videbuntur vel admittantur vel intermittantur vel in aliud forte commodius commutentur. Quam ipsa cum esset super alia talia instituta nostra caritate tenerent, tenet quoque fixa et immobiliter quae ex stabili natura sunt, et apud praelatos sub quotiens talia desinunt. Denique quod ego hic solus sentio, dicit cum Basilius: ipsa ubi cum necessitas non est, incommutabilia maneant statuta decreta patrum. Et Leo papa: ubi necessitas non est, illaesa violentur statuta patrum, et infert: ubi vero necessitas fuit, ad utilitatem ecclesiae qui potestatem habet ea dispenset, ex necessitate cum sit mutatio legis. Sed necessarium est inviolabile et deinde utique inviolabile vel aliquid quod non ab homine traditum est, sed divinitus promulgatum, quod nisi a deo qui tradidit mutari non patitur, ut sunt: non occides, non moechaberis, non furtum facies, et reliqua illius tabulae scita, quae etsi nullam prorsus humanam dispensationem admittunt, deus tamen horum quod voluit et quando voluit solvit, sive cum Hebraeis Aegyptios spoliare iubet, sive cum prophetam cum prophetam cum muliere fornicaria praecepit misceri, vel cum Sampson bina cum hostibus se oppressit, quod utique si fecit non fuisse sine peccato indubitanter sit credendum [illegible] sed dispensationem non habeamus. Utique vero incommutabile illud volo accipi quod ita divina veritate fundatum est ut nulla ex causa vel a liquida deo aliquatenus mutari possit, sicut hoc quae est [illegible] illa [illegible] in monte [illegible] spiritualis [illegible] et [illegible] magnificentia [illegible] veteris quam novi testamenti spiritualiter [illegible] continet, [illegible] cum [illegible] quae natura bona [illegible] tempore [illegible]

morte{m} 9tempta / custodita salutem
ex[?]ant{em} q{uam}diu{m} 9{tin}uitatem sed cum
q{uod} stat 9mittendo voluntas / Rez
per{ci}pientes auctas B. cz precepti digni
tas (Ex) nulli phas e{st} nisi soli pre
lati mutare / vbi mutabile q{uod} soli
deo licere 9stat / preme immutabile
aut nec ipsi sibi perit) immutabile no
mictur et c. De q{ui}bus regule precepta
emhand {et} de deo subsistit voluntati

b Rem eadem magna ex parte re
gulari traditio t{ra}cta e{st} / pe q{ui} tem
poralibus 9stat obseruanc{ia} subest ei{us}
quam perfecte {et} sine no{n} voluntati certe disp{ositi}o
nem / Neq{ue} cum abbas sup{er} regulam
est q{ui} semel semper spontanea se sub
misit professione nec abicere tamen
... qui[?] nec aliquando quo{d} nec ab ab
bate videte quod ...ab[?] in{ut}ati{s} ...
voluntati subtrahit quo{d} nemo volunte
... ipsa regularis professio q{uod}
se minor subdit sponte maiori / eq
alligat et parem ... easdem parti
... utate tenen sicut
inter duos ... sponsione alterum
debitores / lum fidelis ... / alterum
fidelis obedie ... voluntati
relinquit ... debiti ... utate
... aut quodam ... necessitate
q{ui} ... agit De bellis et ... ipsi{us} d{avi}d

a ... De ... magni{s} david
nisi ... nec ... qui ... duo
bellum ... cum ... bello
fortitudine{m} ... fuit ... in ...
plus ... adiuvantibus ... manu
... De planctu david
... magnum
de ... salomon ...
... david filium flevit
q{ui} no{n} flevet in morte{m} filii ... q{ui}a
absolon ... quo{d} ... mortem

flevit et flendo ... non putavit
illum ... flevat ... putabat
ipsum aut ... sperabat De
... david ... D{e} penitentia ipsi{us} david
... nos studio ... et ...
... ut pudorem ... obumbraret et
... ideo voluit eum
... sup{er} ... ad ... sup{er}
hominem arrogaret / ... psalmi ...
... ex clamando / ... mei
deus et c. ... hec ... q{uod} ...
... respondeat nec ullus
... delicti ...
... postulat misericord{i}a
... et nos ... pluribus
... semel ... ei{us} ...
... delictum ... ...
... ... repetimus ...
Seq{uitu}r de morte magni allexandri
|Iustin{us} li{bro} ... ... et morte
allexandri antipater fuit ...
allexander de macedonia ...
qui ... itinere venenum ...
... misso regi destinavit ...
... venenum tanta vis fuit
ut nec ere nec ferro nec ... ...
... potuit nisi in ungula equi
hic antipater duos ... regi filios
habuit philippum et ... q{ui} ... regi
... regi ... ...
frigida ... venenum regi ...
... Iustin{us} li{bro} ... allexand{e}r
... quendam lapide{m} habuit quo ...
portavit ut ... non posset
... cum ... ab ...
... ei{us} ... illa qua venenum
... ei subrept{us} e{st} / ... ...
apud egyptum sepult{us} e{st} ... ho
... et c. De desp{on}
satione marie et causis eius
... sup{er} luc{am} ... p{ro} ... ione
ioseph ... marie ...

ordine / quia non erat mos apud iude
os genitorum cathalogum per feminas texe
re. Ex hoc autem quod Joseph dicitur ex semine
esse dauid / declaratur etiam mariam ex eadem
tribu ortam fuisse / quia precepti fuit in
numeris ne tribus commiscerent per coniugium
sed quilibet de tribu sua coniuge acciperet.
Ergo marie genealogia expresse enar-
rata fuisset ipsa nominatis iudeis in stan
dalum perstitisset. Et autem genealogiam
Joseph subticuisset non agnouissent ex
tribu quamuis ipse exstitisset. Et autem ex eo
quod in nulla inter [illegible] cognacione non
indicatur sed tamen patribus ut ostenderet
idcirco christum habuisse [illegible] parcia[m] decet
tres autem dicit ut iudei sed ut nacione
phariseorum autem non ne [illegible] putum
[illegible] nec de gloria putum [illegible]
sed consideramus [illegible] progenitores christi de
[illegible] gloriet qui [illegible] accipe
non inclita. Mathei genealogia de-
scendendo computat quia humanitatem
christi considerat per quam christus ad homines descendit.
Lucas autem ascendendo quia sacrameti
[illegible] aput abraham usque ad deum as-
cendit / omnibus baptisatos ascende
re docet ut filii dei fiant hic et post hoc
xiiii generaciones quia nunc remissione e
[illegible] Ipse [illegible] loquitur iudeis qui erant ex abra
ham post genealogiam usque ad abraham
cum sibi fuit promissio. Lucas vero gen
tibus loquitur iudeos quia [illegible] usque
ad adam cum extendit quia omnes ex
adam. Mathei tamen naturales filios enumerat
Lucas vero filios sed adoptivos inter-
ponit. **De angelica allocucione beate marie**
Virgo itaque regia genere ornata
[illegible] tempore
[illegible] apud
[illegible]
[illegible] aspectum. Et autem [illegible]
[illegible]

adhuc [illegible] de [illegible] igitur
ingressus ad eam angelus [illegible]
[illegible] clauso hostio super se o
[illegible] nec [illegible] quod ad tu
angelus in [illegible] hostio [illegible] in i[illegible]
[illegible] erat [illegible] hominum [illegible]
colloquia [illegible] per [illegible]
[illegible] reptaculum
[illegible] itaque hostiolum [illegible] ad an
gelis [illegible] et
[illegible] angelus [illegible]
aue gratia plena [illegible] gratia plena quod deo
angelis et hominibus [illegible] similiter
angelos per restitutionem hominibus [illegible]
[illegible] gratia plena quod plenitudine [illegible]
[illegible] plenitudine [illegible]
[illegible] nobis [illegible] salutis per [illegible]
[illegible] abundancie [illegible]
[illegible] affluencie. Dominus
tecum / [illegible] tecum quia filium suum tecum fecit
filium tecum quem [illegible]
[illegible] tecum qui [illegible]
[illegible] benedicta tu in mulieribus
[illegible] quod [illegible]
[illegible] virginitate [illegible]
[illegible] benedicta est
[illegible] de angelica [illegible]
[illegible] autem [illegible] usque
angelum [illegible] de
[illegible] salutacione [illegible] quod [illegible] esse
[illegible] erat
[illegible] quod [illegible] fuit [illegible]
[illegible] quia [illegible] pulc
[illegible] adolescente [illegible] quod no
[illegible] fortitudine / quod timuit et
[illegible] spiritus
[illegible] modum quo
[illegible] itaque [illegible]
gratia plena maria fuisset [illegible]
ei gratia plena sed [illegible]
autem [illegible] habundancius /

gratie plenitudinem. Decimo plenitudine
cuius recepturam gratiam propter eum gratia
repleuerat tam mente quam ventre
subito mente et ventre. Virtus altissimi
obumbrabit tibi. occulto et secreto modo
in te trahet hoc est contra naturam et supra
naturam quod supra ordinem nature. Ideoque et
quod nascetur ex te sanctum vocabitur. Credo
quod non habent quod ipse voluerit id exi
mium id magnificum id venerandum
apte divinis nominatum. Apostolus declar
matum ab apostolo. testi inde euangelium
est quod de stirpe quod de promissa gratia
omne cum gratia sua Unigenito patris
erat veniendum. Posuit in diffinite
sorte quod prius sanctum fuit post spiritus sancti
et ubi incarnatione. Ecce ancilla
domini. humilitate videt ut per quod
operatur. Ecce est tam sublimis
humilitatis quod honori cedere non nouit
in professione gratia meruit mater dei
eligitur et ancillam se vocat. Denique
preueniente munere gratuito primis
stolis iurat multum pie orationes dicas
fiat mihi. Et de Abraham et in ultimo. Plenum
est cartum in quo apud deum fiat apud te terris
mox fiat obsecrationum ultimum non platum
ut suscipiat sed conceptum et videat tam
ne tenebris vacans aerem resolutum fiat
mihi non tamen audibile auribus sed visibile
oculis palpabile manibus gestabile
humeris fiat mihi non inimicus figmentum in pelle
sed mortuus exarcatum sed in forma
humana inuenis castis fuis te et vivacit
suspirium non mouens calamus descriptionis
tunc sed viuens spiritu sancto operante.

Item dupliciter est. Privata per malitiam

Iura quedam consuetudinaria aliter pu
ra. Ubi cum sit pura consuetudinaria cer
contractum non statim surgit pena sed in
dex te prinuatur sententiam cum ista pro

contractu pena obligatur. Aliqua sit pu
ra sicut in eorum de dilata quia statim
incurritur et ille ex contractu in surgit
pena et iudex statim sententiam pronunciat.
Item libellus prius concipitur non perscripsi
ut defiminat. Item prima et dolosa tollit
effectum priuilegium. Item dolus conuertat a prima
de sponte. Item consuetudo realis habet
vim legis temporis et finalis. Item
erat de edificationi in loco plano in terra
in heredibus passim in latitudine xxx pedum
super ipsum centum ventis castella et turri
cata ut habetur in canone. Item causa finali
sit credens sed ex antiquis iura. Et tigas
sit credens. Item delegatus eligibilitum
sepulturam circa aliam causam dubia
ecclesia et sic prochiale causa debet tr
actari pertinere quod est contracta non
ex ipso diffinita est per canonicos.
Item cognitum et relatum in primum termino
sepeliri non debent de priuilegio cog
natorum. De sepultura mortuorum

Attendendum quod gratia dei hoc quod in suo mor
tali decedit et dilla constat quod non
peribit non est sepeliendus cum fidelibus
et eius tempore ebrietatis sepe mortuum
attendendum est quod non pertinet et constat
cum decepisse in morte pereunte tum et nos
debet quod eius licet causis in quibus mortuus
non sepultam cimiterium primo quod mortui
in sterbi. 2o qui in morte et de regno
terremmete. 3o quia se occiderit. Et
si se prius scelerius occidit in pre
pensi furtum homicidium horandus. Item
quod post mortem coniunxit dictus. Item
excommunicatis et ebrius quod quali ecclesia
est bonum non vitandum vi in eis non cum
sive de eorum monumenta infirmetur se
cognitur absoluitur post mortem
considerandum quod primo vitandum tale
veri tempore sepelire est in ecclesia primum vulpa
et in morte quod non te sepeliri stant
pretalia dum non tenet hoc. Clement

an infer psumat eu morit sit se
pelienda i cimitio, quidam dicunt
q non ho quod est i ea mortem e
no e hō quod s dicunt q et se tenet
exedi et excepentibus abiectis sepul
ture ar. tradi. In nocentibus do et
cum oppo et spat q sic se e p. corpore
eius p̄ reatu tam agregari idem
sit i s sit ar. dicti l. cap. tenet
dicit tamen q corpus patit Item
sunt pendentes ad furcas nos sine
aucte prius depon inconsulto domi
bonum iuste e ar. q y Item in
eodem patest corpus eius apud
pulatu depom, In fco q suspen
si pertinent ad illo qstat te
net i cimitio sepeliri h̄ in c. q. de homi
Item spe extrams agenti sibi ingi
et vicinis libent effugisse si potu
isset ab q curem dicit sibimet e ce
sepelim nam glosa ea q bona
tenacione fatium si q ctrium
tenet abest ut h̄ p de sepulturam
in iure q aliqui aliq admitti ep.
p. dubitatur vo q aliqui aliq
sit vo dubiet q alias no fieret
2o vone difficultas aliq sit q ale
no fieret 3o vone conuenientes
tam i dubio melius e innocete mitti
que punire tamen melius nocente puni
re que mitti Ide quid si quis
excoicatu vidit sepeliat ad igno
rant i cimitio an sit exhumandus
dico si sit q sunt excoicati tapst
obituti tunc ossa excoicati si discer
ni p̄nt exhumari debet textus
p̄al. si ab certe alioz si aute
discerni no p̄nt ne q ossa in sontem
etiam si sint inuste p̄mittenda
sit. Et q̄nt an ē obstante pu
blice tunc debet se sepeliri
ein q̄d nam et valens h̄ ut
q̄ licentia epo q viole sunt ossa
sa alieti q occulte sibi clamide
suscipit sacerdos sunt si respiciat dicatis
de remedio platu et stamen pro te
lapsat et allemat (tu anibus q stans
inter dicit sitis que sunt i respicient
et angelus in Decium de sepul. et q ille
inter q si tempa marbum respicit
dicit sic, adisti in de) si ysi dom
q inter bonum mali debent sepelire
cum q bibis nata inibet sic q ssudie a
sciolebra et si de de vicinibus dico
sorte h̄ fuerint sepul. sa iste dicit et
legit dicit q. sit talis exceptum
sed h̄ de sapponere q sit p. istuitum
sit si ea hospitibus occidit q que tam
in altum faciebat sic dicit l. angelus xv
de ciun h̄ dei et s. sepe at aliquid
exigentu sit p sepultura a sepe
dicit dico sed johem andree c non
satis q no tenent q q exigere eu
ti offeri pia p soluerint pit lau
ti compelli ad sumendum laudabilem
conuetudinem esse si ante co sicu
de patrie aliq dare p sepultura no
i pedit, so q sacerdos vo ē aliquid
exigere si dicere tamen talis ostie
tudo est et talis tenet non eum
q exigere ut excepium et ut specti
extat de sponsa c. ad apostolicam vnde
ex his e locus sunt plura 2o relige
ome 3o sacer locus plura Sed p̄
sed orti si locus religiosus et sacer ullo
Item heredes tenent et debito de
sunt ut si defuncti iuramit aliquid
esse fore hedes adq bona deue
venit tenori ipsili pro et auctore
Item in cendam qui publicant et
mittant no p̄nt absolui p e pos
si scilicet p ipsam dei tenditur eta no
sed quitum, excoicati sunt debitum
bin

in articulo mortis debeat absolui a proprio
plebano dico quod propter cautionem talem
facta quod persoluat aut ipse vel per
suos heredes si compelli poterit ad satis-
faciendum quam pro amico. Hoc constat
tamen. Item qui clericum percussit non tene-
tur absolui nisi primo quod velit obedi-
re mandatis ecclesie et iurabit dice-
re in singulis tale. Item ego te iniungo
quod tu nunquam decetero in aliquem clericum
vel in manus extendas violentas quod
si postea fecerit grauiorem incurrit
sententiam tanquam offense reiterate.

De dyomede et socijs eius in volucres versis

Augustinus libro xviii de ciuitate dei. Greci bello-
res troyam deletam relinque-
tes diuersis horrendisque cladibus dila-
cerati atque contriti sunt et tamen etiam
eis deorum suorum numerum auxerunt. nam
et dyomedem fecerunt deum quem
pena diuinitus irrogata perhibent ad
suos non reuertisse. eiusque socios
in volucres conuersos fuisse non fabulo-
so poeticoque mendacio sed historica
veritate confirmant quibus nec deus factus
ut putant humanam naturam reuocare
vel ipse potuit vel certe a Ioue
suo rege tamquam celicola nouicius
impetrauit. Quin etiam templum eius esse
aiunt in insula dyomedea non longe
a monte gargano qui est in apulia. Hec
[illegible] alia non mi-
nus incredibilia de illa famosissima ma-
ga circe que socios vlixis mutauit
in bestias et de archadibus qui sorte
ducti transnatabant quoddam stagnum
atque ibi conuertebantur in lupos et cum
similibus feris per illius regionis deserta
viuebant. Si autem tamen non ves-
cerentur humana carne post ix annos
renatato stagno reformabantur
in homines. nec idem propter aliud arbitra-
batur historicus in archadia tale nomen
applicitum panilico et iouilico nisi
propter hanc in lupos hominum mutacionem quod
eam nisi vi diuina fieri non putarent.
lupus grece licos dicitur. Sed liber dicta
[illegible]
[illegible]
[illegible] demonum astutia
[illegible] est persuadere deum factum esse
dyomedem. In tempore ayoth edificata
est troya [illegible]
xxv tempore abdon capta est. [illegible] cuius
[illegible] multitudo magna fugiens
in duos populos se diuisit. Vna autem secuta est
franconem priami filium troyli nepo-
tem scilicet hectoris filium. Alia turcum
filium troyli filij priami secuta est. Et
inde duos populos usque hodie historie
a ciuitate trahunt nuncupari scilicet
turcos et francones [illegible]
francos [illegible] ex historia francorum [illegible]
[illegible]
[illegible]

Augustinus contra faustum libro secundo

Legant manichei et videant in dauid
deum recognouisse [illegible]
[illegible]
[illegible] illa magnitudo usque ad
[illegible]
humilitas sub flagello dei [illegible]
[illegible] ita [illegible] subdita ut
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] caput [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

menti fuit dignum fore ecce uidet
redditi suprio pedras quod ille i[n]su
ris missus erat ut talia deu[m] iam
lateret exemplum ita ipse p[ro] co
nspirny tanta delos passionis ut
p[ro]cis bellis morte qui p[ro]p[ter] immato
pro clatoris cust placuit p[ri]mi
re deo ut eadem ing minimet mor
te multorum eius uita uerar decus
facit superba pestetati Rex uero occul
to dei pedato arpit quae uo te ci
quitas [et] quo noniall i dignos hac
erita huic hite sublatia etiam deq
de hominu[m] acpia se excibeleat tuore
aiunt huiu[s] eiusdem tepre domi
nacione seruauit ita tam reli
giosos dei tiros sacrimentum x[?] i spacio
curatione subibat ut corpi sua
solitudine tepidamit qui corpori
p[ro]cul dolorem deo ipi] saulis lateret
alfecit sed haec tamen illis fide facit
quod uollet eum occidere quod non posset
Et natura alia i sto uero repunt
imitanda neque plimissa est i eo
pacem flagelli disciplinant eo
ressum i te tum liberant [et] afflicto
spiritu plaudet Intelligebat tem
foris [et] tuo ut deum sed ad dei laude
dum ut duo asset ostenderet p[re]tiacit
[et] postea Cur aut saul p[er] samu
elem tempus fu ex dixit sed ipse
dauid pecani uo meruit audire
ut dauid quod ei ignouisse uiuguid
p[er]ssimus est apud deu[m] accepto ab
fit sed i psi bene qui ipsius hinc
audiebat dixisse peccatum erat quod
dum oculis discernebat &c. In q[uart]o
otandum quod primo constat inter p[ro]rochiale
p[ro]rochiale constat tribus p[rim]o i mis
sus audiendo qui solum ibi [et] uo ali
bi debent audire missam 2o i p[ri]ma
[et] biduanis mulctam sua copula con
henum i confessione i sustinent i sepul
tura indicencium 3o i oblacione p[ro]ro
chiorum [et] debent compelli ad oblacione
sicut iohannes adrec episcopus sacerdos compu
l[er]e pellere sic cum nemo te duplis sa
pendio militare dyonicus tua regula
monicamus qui uiuuunt i iam [et] omni
dius michaeli oportet dicit ut liga co
pellaret qui omnem pugnet Sed
noundu quod cephos sunt oblaciones quia
sicut debent i termino quando est debitu
consimi morti [et] sustinent hic sa
cere [et] compelli ad satisfaciendum quare
sicut contradicunt [et] illis sit solubile
se hec mea lauy tantum sic esse ithas
[et] ad [et] si quod cotidiane oblaciones sunt
uolucrice fallit tribus p[rim]o quia sunt consu
tudo 2o quia clerici non habent aliunde
uictum nisi ex oblacionibus 3o quia sunt
uoc constitutio bona cum consuetudo lex
bona legis Nonandum quod leges canonica
ducit sunt duos distincte p[res]biter [et] p[ro]
rochia p[res]biter erat sic dumpo cum
aduentum xpi quod licet uo erant epi
sci erant flamines [et] p[ro]tho flamines
sacerdotes dist. 21 c. cleros
Idem narrat ysid. et ethymologiarum libro flamines
erant qui p[er] sacerdotes qui fuciebant
sub ydolis [et] demonis dictys cum
narrat yoseph[us] iudaice antiquitatis libro 2o
et domi quod unde constitute erant [et] tutam
mirabile hospitalite delegebat fuco
erant ab alijs denique [et] monachum p[er]se
ut ab alijs i quietati a contemplacione
ydolorum essent qui assidua erat eo
[et] contemplo ydolis ut mel consultarum
i exempla [et] daniel [et] darius ci quod audebat [et]
contemplu debent [et] ydola inde pecc
respicere iam p[ro]pheta dya quod deo
fuerunt dedicauit sicut flamines erat
denique [et] tunc erat sacerdotes iam erant

uxoribus copulantur ut di(stinctione) 21 a ne
iuni toto corde deo militare p(otes)t qui
se amplexoribus mulierum copulatur Item
plantas et [illegible] plantas ultima e
[illegible] exemplo nos [illegible]
[illegible] plantas Item [illegible]
se ministrent [illegible]
[illegible] [illegible] motu se
[illegible] [illegible] alieno Item
[illegible] [illegible] sue
abigere [illegible] videbant nec in
aliquo [illegible] sacre dicta absti(ne)
[illegible] moneat / [illegible] vino
[illegible] bibebant preter vino bibebant
ne stomachum [illegible]
[illegible] / preter [illegible]
[illegible] aut [illegible] habet herba
[illegible] et [illegible] et
[illegible] tanta [illegible] abstinentia erat ut
[illegible] putabat abstinuisse
[illegible] dicebat Item [illegible]
[illegible] bibebat dicebat [illegible] esse
tamen ~~[illegible]~~ [illegible] sacre
[illegible] Josephus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] habebant et [illegible]
[illegible] bibebant [illegible]
et poma non [illegible] erat
[illegible] non potare medicinam [illegible]
quid dicent [illegible] qui[bus]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] autem
omnia [illegible] non
sufficit et [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] Incipit de oblatione

Et [illegible] andree [illegible] et [illegible]
capitulo [illegible] oblationes non suscipiende
[illegible] [illegible] omne
[illegible] non [illegible]

et [illegible] si offerre [illegible]
ad altare [illegible]
[illegible] raptores offerunt [illegible]
bono qui [illegible] offert
rapinam offert [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] pauperum [illegible]
[illegible] publice [illegible]
[illegible] meretrix [illegible] offert [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
adducit glosam [illegible]
non [illegible] ut oblatio [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid
[illegible] quod non debet [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non
[illegible] nam [illegible] ambrosium
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] Et aug(ustinus) [illegible] in
[illegible] leges [illegible]
[illegible] glosam [illegible] et
[illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible]
publicati fuerint [illegible]
[illegible] sepultura [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] excludit [illegible]
[illegible] aut [illegible] a iudice [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] iudice [illegible]

Unde fidelis et quo infidelis sit diligendus

a Aug. in sermonibus super Jo. dicit de caritate
infideli et Christiano fideli quibus
cum sit proponendus dicit quod christianus
fidelis pre est preponendus in caritatis
dilectione. Secundo non est caritas esurientis
proximo dicere non ditat alicui in
infidelis illi cum sit in nutus nega
tur quod sic per caritatis vinculum contrahe
nunt sicut et illis sic quod ratio illius
sicut et christianus illius sed in una pectoris
sit. Primo in caritate et dicit secundum corpus
bona esse multis quibus superhabundan
tium christus est caput unde super aug. et hoc
nota de fonte caritatis rerum quantum tanto plus
diligendus est proximus deum quanto melior
est bonum. Dicimus nam pietatis opera et
pluribus caritatis plus nos applicant deo
quam alia et ideo quia deus caritas est
quam qui in caritate manet in deo manet
et deus in eo secundum corpus sicut in deo. Unde dicit
estote misericordes sicut pater vester celestis
et quod solus deo proximus est et misericorde
primum caritatem operam fieri omnis misericordes
ricordes sicut et fimat apostolus sed
terra operum bonum ad omnes maxime
autem ad domesticos fidei quod cum
hijs bonum corpus pro bonus bonaque autem
corpus per mi misericordie quam alii. Secundum
ideo infidelis christianus proponendus est
in esse christianus ipse tamen primo ipse tenere
nam cum bonitas sui et sibi dili
git in bonum et cetera et ab eis
plurimo redilige dicimus quod ex
ratione ideo nos sicut hoc cogitis non fa
ceret quod in bestiis natura exercere
iubet. Sed ipse bestiis non per se tamen
sed ipsi nos sumunt suis naturaliter dant
ut tempore talione mentis digne
nos pensamus. 3o ipse mandatum tum
timenti cohibendo eum. Uxor. Hec
in hore putet esse interrogandum mis-

b

serando hic in glosa De concupiscentia voluntatis
aug. in sermonibus contra concupiscentiam
concupiscentia et actus mechie. Diximus
prohibentur sicut dicitur ut aliqui tam
eo mechatur qui non concupiscit ut
in aliene uxori misceretur ebrium
per ebrietatem vel odio sui proximi
aliquis concupiscit vero misceri ut
sit ei perdicione pudoris velut qua adire
non potest et tamen prohibens potuit
est negare patri intelligi de concupiscentia
et in ipsa nec aliene. Item eum dicitur non
mechaberis. Et non desiderabis quare tamen
vel ergo propter voluntatem mechandi
quod non sit male data prima negativa dicit
corporis sed alius hic voce talis illa ei
ei dicitur non mechaberis propter voluntatem
non fiendi operis ad extra et unde
dicitur non desiderabis propter voce non fa
ciendi operis ad intra. Vel non concupiscendi
et delectandi et tamen idem velut
propter et intelligendum de concupiscentia
nec aliene uxoris. Secundo eum velut
duo precepta in exercitus preravit etiam
primi sit homo de voluntate et actum
mechie et turpe. In homine autem
non sit quod homo actum et voluntate
eius ab homine debet iam prohibit deus velut ipse
bonum mandatum hebreus vero dicunt
quod istud precepto non desiderabis ab exodo
solutas et in admechiam prohiben
quod sit in immundicie allegorice in mo
tibus ostendere inter affectibus et prohi
bens tamen dicit deus sunt non mecha
beris. Alius secundo autem dico vobis non concu
piscies velut dicit aug. quod non est ad eo
sed explanans unde super dicta
tionibus et ipsa duobus Aug. contra
autem illud quid Faustum libro
aug. in illo quibusdam displiceat

ut per eos extirpetur et ipsi pro eo sunt
tributarii et repulerunt in gentem consurgat
seruitute quia agricole ipsorum placet
agere quam spiritus eius credentibus cum
teneri fecerunt ipsi quod ultra vero quam
spiritus invenerunt et tunc ad ecclesias pervenerunt
venerunt de gestis david ex cronicis
David primus ex tribu iuda regnavit
apud hebreos annis xl et ipse
regnum novum habuit exordium quarta
etatis. Cepit autem ab egressione de
egypto anno cccc xxxvi et a nativitate
abrahe [illegible] ab ysaac vero
inde anno [illegible] et regnavit primus
in ebron super tribum iuda vii annis postea
in ierusalem super omnes israel 33 annis
hic [illegible] ponere ac possessionibus hostibus
[illegible] in statu [illegible]
[illegible] per [illegible] prospexit [illegible]
[illegible] hore [illegible] in athenis [illegible]
[illegible] acquisierat et edificare
[illegible] proposito [illegible] in [illegible]
erat [illegible] obtinuit tum
fecerat similis [illegible] obtinuit tum
[illegible] per plagam [illegible] altare
[illegible] templum
in area [illegible]
dum [illegible] erat [illegible]
locus [illegible] offerre deo [illegible]
atque obtinuit [illegible]
filium suum ad fabricam templi [illegible]
[illegible] in regno [illegible] fecit [illegible]
[illegible] domino [illegible] regni
gubernator in pace obdormivit de
Salomon cepit edificatione et fabrica templi
regnare anno etatis sue xii ab egres
sione egypti anno [illegible] regnavit
annis xl [illegible] de [illegible]
sanctificavit dicunt hebrei omnes
adhuc [illegible] annis agens [illegible] filium
genuit et [illegible] sua propria [illegible]
[illegible] petiuit [illegible] anno
iiii in mense mayo templum domini e
dificare cepit de marmore [illegible]

mense octobris consummavit ita quod in vii
annis et vii mensibus id est in breuissimo
tempore complevit ut dicit iosephus edificium
opus erat tabulis cedrinis nichil
quod erat in illa superiori parte templi
quod ... in [illegible] ut [illegible]
[illegible] fecerat [illegible]
[illegible] oracula autem quod fecerat templo
erat archa [illegible] cherubim
quas fecerat moyses in deserto et altare
[illegible] moyses in deserto et posuit [illegible] altare
aliud de lapidibus [illegible]
[illegible] capiti [illegible]
cedrinis [illegible]
parte [illegible] de portion templi
[illegible] templi erat porticus quod [illegible]
[illegible] vestibulum [illegible]
[illegible] tota templi [illegible]
[illegible] fecit [illegible]
[illegible] splendor [illegible]
erat [illegible] vestibulum
[illegible] ab atrio sacerdotum [illegible]
[illegible] iosephus [illegible] de domibus et
[illegible] autem salomon atrio sacerdotum
[illegible] post vestibulum [illegible]
[illegible] domos que in [illegible] totum
[illegible] templi ambiebant et [illegible]
alia [illegible] erant
autem hee domus [illegible]
[illegible] et gazophilacia [illegible]
[illegible] templi et edificavit [illegible]
[illegible] templum
[illegible] qui stat in domo domini [illegible]
[illegible] medio
atrii [illegible]
fit in regno [illegible] e
[illegible] parte [illegible] septentrionali
erant [illegible] ianitores
ut [illegible] ab ingressu [illegible]
atrii [illegible] erat porta [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] ascendebat ad
offerendum [illegible] ministerio [illegible]

ad suscipiendum oblationes. In plateis
orientalibus vendebant animalia mercatores
et volucres ad offerendum, nummularii
quos dicitur dominus eiecisse. In porticibus autem
circa portas stabant gazophilacia
diversi generis. Et proprie erat primum gazophi-
lacium in quo reponebantur oblationes
regum et magnatum festivitatibus. Secundo
vocabatur corbanan in quo reponebantur
oblationes sacerdotum et votiva. Tertium quod
proprie dicebatur gazophilacium in quo
oblationes pauperum reddebantur ad opera
templi vel ad usus pauperum. In por-
ticibus etiam erant pastoforia, id est lo-
ca separata ad [illegible] sacer-
dotes de partibus sacrificiorum quae eos
contingebant comedebant coram domino. In
capite porticibus erat [illegible] sedi-
bus erant cathedre superiores et infe-
riores. In cathedris sedebant doctores,
in [illegible] inferioribus auditores,
[illegible] et dicebatur quasi consessorium. In
exedra assessores cum iudice qui de
lege [illegible] tractabant, quae in loca-
torio et exedre. Ipse sunt [illegible]
[illegible] vendebant
in templo [illegible] dicebatur in templo
et quia sibi ipse orabat in templo [illegible]
[illegible] modum ut exedre legatur.
Ipse [illegible] thalamo atrio templi.
In secundo atrio orabant mulieres munde
tantum. In quarto atrio tantum orabant viri
[illegible] mulieres et galilee scilicet. Duo e-
rant atria [illegible] et duo exteriora.
In atrio interiori erat altare eneum
[illegible] ex lapidibus impol-
litis factum et erat portatile. Et erat
in eo foramen [illegible] unde et sanguis
defluebat [illegible] ad [illegible] altaris
[illegible]. In illo atrio erat et altare
quod Moyses fecerat [illegible] reverentiam
[illegible] et credunt illud ibi permansisse
usque ad [illegible] per [illegible]

et postea cum [illegible] et ubi
[illegible] horologium, ut ait
Josephus. In eodem atrio fuit mare eneum
[illegible] quod nos lavatorium dicimus,
ut in eo sacerdotes ministraturi pedes
et manus abluerent. De gloria
[illegible] Salomonis et fine eius
Cum [illegible] in medio or-
dine amplificavit vias regias quae ad
urbem ducebant nigro lapide stravit
[illegible] locis [illegible] civitates reparavit
[illegible] construxit [illegible]
fundavit [illegible] ipse [illegible] fecit
Salomon servum, sed erant bellatores
et ministri eius. Chananeos autem
fecit sibi servos tributarios. Et in tanta
opulentia erat [illegible] quod
nullius pretii erat [illegible] per
[illegible] domos plurima in urbe [illegible]
[illegible] Ad hoc [illegible]
[illegible] regina Saba [illegible]
[illegible] cum [illegible] in enigmatibus [illegible]
[illegible] cum comitatu multo et in
[illegible]
[illegible] Salomon [illegible]
[illegible]
[illegible] domum Salomonis [illegible] templi
[illegible]
[illegible] in templo [illegible]
[illegible]
[illegible] regi [illegible]
[illegible] et gemmas [illegible]
aromata [illegible]
[illegible] Josephus [illegible]
[illegible] balsami [illegible]
[illegible] balsa-
[illegible] Salomon [illegible]
quod regina [illegible]
[illegible]
[illegible] Salomon [illegible]
[illegible] in domo Salomonis [illegible]

lignum ipsius pependerunt erat quedam p[ro]
mus morte regum iudeorum preterit
ter certis in locis illius regni reclamit
quod tunc salomon prefudisse tres li
ternis redintegravit si tunc quam da
tempore b' enatavit prophetica presta
iteratur et tendit hic lignum fuisse
lignum dei dicitur eius itaque salomon domini
lignum cum gloria lebius nominatis tande per
novi gratia alienos depravatis usque ad
ydolorum cultum desipuit fuit enim
lexoles et thonisiale electas ideo ei
dixit dominus adhuc vivente presitat
regnum eius post mortem scindendum
prophetat sed eius pro [?] tertia sum parum
habebat videlicet pectore ciuitatem [?]
balalode feruit Cedrit [?] hebrea
quam ante mortem penituit et ebibit librum
de [?] inde quod ecclesiastice dicitur
composuit etc. De Jeroboam et abia et asa
Post mortem salomonis roboam et abia
et assa super duas tribus iudam et beni
amyn regnavit in illis roboam filius
eius et super x tribus i samaria [?] eius
deinde de tribu effraym ieroboam cepit
roboam anno etatis xl^o^ lxxx cuius
de [?] 2969 regnavit annis xvij^e^
iste quidem p[ro]pter superbiam [?] dedit
de rege alleviatos regalibus imperium
postulatibus nostris [?] plurima fecit unica
si [?] plura iuvenum dominica [?]
ita quod decem tribus eo relicto ieroboam
secute sunt [?] relicto duo vitulis
aureos quos fecit in dan et bethel colu
erunt quod hunc [?] abdon et abi
as adonias [?] altare [?] sub
roboam que peccavit iuda edificavit
probante statuas et luctus excelsa
Wiut quod roboam [?] xxxiiij [?]
[?] [?] [?] filiis
filiis xl anno v regni eius venit sesath

rex egipti et virtutes ascendit et templum
toto spoliavit ut refert hugo de [?]
in historia sua quod nullas gentes [?]
subiugaverat et quasdam [?] bello
roboam successit filius eius abia qui
prius fuit [?] quam qui
[?] adversarium ieroboam ...
post aza successit qui in primo cepit se
[?] de [?] etc. De Rege
[?] achab pessimo [?] achab
Post templum samaria edificat
[?] plantavit [?] iezabel [?]
[?] gentibus [?] prophetas
dominum prophetas baal fuit Benadab
[?] morte dignum in [?] inust
[?] naboth [?] [?]
am possedit deinde filius eius ochozias
qui [?] prius [?] [?] unita
[?] [?] belzebub
[?] Thelias qui sub achab [?]
[?] regnum [?] [?]
[?] accepit videlicet [?]
[?] [?] filium [?] amorte
[?] igne celeste ad devorandum
holocausta ligna lapides et pulveres
et aquam [?] prophetas baal occi
dit et post tres annos [?] [?]
[?] De Yo
Josaphat filius asa saphat et ioram
sa cepit regnare anno etatis sue
xv et regnavit annis xxv [?]
[?] patris deambulasse [?] dei
[?] destruxisset [?]
dinces [?] achab
[?] regi et [?]
[?] achab [?]
[?] [?] filio achab [?]
opera [?] [?]
[?] naves [?] [?]
[?] [?]
[?] filius dodan eliaser [?]
[?] temporibus regnare cepit achab in samaria
[?] mortuo Josaphat successit io
ram filius eius anno etatis [?] [?]

in di bo. 3o xo Regnauit anno iiiio
Ach. conplevit uxor sua iezabel filia a
chab et iezabel ydola coluit et se
respluentibus eius ad ydolatriam compulit
sex filios deserens sed eodem ab eius
dominacione recessit et tercio rege fa
cto libertatis nonosque creato compescuit
rege iuda regnauit pro quibus
helie prouentes arabes in iudam
sustulerunt domos eius et vxores
exceptis uxoribus abduxerunt et filios
post ochoziam occiderunt sub quo helia
as per turbinem celum ascendit. Iehu
per heliseum vnctus ut regnaret super
israel ciuiuit ut patrem et domum
achab ut cum uno peperit dum dies
peteret. Respondes itaque omnia pecca
tum in iezabel duas reges sibi
occurrentes occidit et eadem iorami
super agrum naboth proiecit. Ieza
bel dentibus per fenestram precipitata
iussit et equorum vngule cum corpus
calcasset et canes in agro iezabel iuxta
verbum helie in alios sanguinem ipsius na
both comederunt. Ipse filios achab
et lxx filios ochozie et omnes reliquias
domus achab et iezabel delevit et pro
phetas sacerdotes et cultores baal at
tereris fecit. Quod duplex est ius
Ius duplicatur primo quedam sunt spiritualia
alia personalia iura pro
chialia sunt ubi per diligentiam et ubi
te ecclesia sunt et decime de neces
sitate cum sit de iure decima et
hec sunt iura personalia ubi dominicalium
scrutantur ecclesie non de decima dantur sed
de oblationibus et teytalibus dominicalibus
subtrahit aliquid et papa. De decimis
Circa quod dupliciter veteris et noui testamenti
sciendum quod personales esse sunt
ex agro et piscatura et decime curis ipsi
de dare decimam esse pene decime
ius tollit et sunt quod non accipit.

Quedam sunt personales ut cum de pro ipsis
industriam studium vel artem aliquam ac
quirit decime que non sunt certas auc
toritates scripturarum doctorum determinare non
possumus. Sed quia quedam decimas sacre scripture
doctores explicauit ideo in istam non
possumus cum sit et Io. doctorum scriptorum
primarum dixerit tamen in prohibitionibus super
scriptionibus conueniens prouenendam
in lege in leuitico qui veteris testamento
quadruplex decima dabatur primam leuite
et alii de decima pro templo illius decime
dabant sacerdotibus et episcopis. Tercia de
cima reliquebat homines et tamen in
templo secunda refundebat et pauperibus
sic hodie licet in nouo testamento
quod quadruplici datur decima prima plebe
banis et pastoribus secularibus alia episco
pis secunda oblatio quod offertorium dicitur quod episcopus
canonice recipit tercia elemosina quod datur
pauperibus et pro peccatis suis quodque prius erant
omnibus distincte decime in veteri testamento
sed in nouo non et hoc per antiquas sacer
dotum scripturas quod quod decima dabatur decima
equalem illis tercia prius dabat decimam
decimas omnibus habundabat frumento
eorum bonis cum sit et pro tempore
bonum in regali non possidebant nisi
quod in toto deserat et timendum ne defi
ciat ut postea non sufficit quod corruptibilis
sit in peccatis suis quod in maiores et
terminat. De duplici compositione
Notandum duplex est compositio quedam
personalis in qua tres sunt conueniunt
non ut volunt ante episcopum compo
sita tenet ad vitam et non successores quia
ipso suo nemo potest auctorizare alia
est realis ubi compositio fit proinde super
decimis et rebus inherentibus ante
episcopum talis tenet in compositione
vel quelibet parte et non tollitur nisi
veluti eorum exprimatur in clausula scilicet

qt irrevelabili obstaret ex textum
pauperes teneantur ad decimam solvendam
concludendum est quod ille qui non habundat
sed tenuiter quantum sufficit sibi sufficienter dei
mandatum dare non tenetur et augustinus quem
Ricardus esse solutum quam solutionem, quod
Richardus et hostiensis dicunt oppositum quod eciam
pauperes debent dare decimam nec dicat
nimis arto quod decime est exhibicio
nominis et quod predicte pauperes vel alio
modo nec ... alienam retinere que in
re tenetur quod ... sunt
fere cumulare quod quantum debet fructu
agrorum pomorum fructum ortorum molendinorum
divitum lapicidarum qui lapides
frangunt ... tenet decimam
persolvere salve decimam personalem
quam si quis persolvere neglexerit peccat
mortaliter et sic eciam pauperes dandi neglegentes
quia tamen eum quod quod ... dare
quod tamen decimam retinendum tenetur ad persolvendum
decimam ... decime solvere et que
... ultra ... eum
fecit ... e prima
posterior ... quod sancti doctores
... decimas statuerunt ab certa
quantitate ... non sit unde
decima ... de quo ... per talem
... quantitate ... mutate
sit ... sit tamen non quod
... sanxione etiam et in
veteri lege decime reddebantur ...
debant quod ... xij. xiij. ... vi
gesime nec ... adimit
... non habuit
... alia in
decima ... decimas
... unde
... decimas ...
... omnis quod ...
... respicit
et quod ... est adeo in deo
respicit ... quod deus ...

... alie ...
quod nullus ... alit ... pro
... culpa ... quod
nemo ... ...
nec penam ... culpa ... puniri
culpa quod ... debet penam ...
altera modo ...
... mandatum ...
modo non ... est
... mandatum ...
... mortale ...
quod ... cogitatum
... mortale ... cogitatur
... eciam ... alius extra
... ...
... ...
...
... ...
...
...
... ...
... ...
...
... ...
... ...
...
... ...
... ...
...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... decime ...

positio pro eo posito quia abroga
per consuetudines contrarias ad parte 3 et
et 3 mediam nisi fortasse tamen
tu certe non haberent unde vivere
et essent sic pauperes tunc multi ut
eis redderent decimas tenentur saltem
ad plures et vo esset clericos de more
consuetudini notate non dispensandi auc
toritate et cetera. De tertio admittunt conpensa
tionem gotfredus et hostiensis quod non potest
conpensari in futurum nec credo dandi
immunitatem. Sed quo ad preteritas decimas
sic scilicet communitatis per remissionem vel alia
re in eius sepultura decimis certe non a
lienarum et cetera. Item dicitur quod est sciendum
de hiis qui decimas solvere neglexerit
annis xxx vel circa et postea redeunt
tur ad cor contra solvere vellet sed
non haberent unde dicit per Raymundum quod
de eis consulet quod ea habuerint certe satis
faciant vel secundum gotfredum si quid
habuerint de eis dicit quod ad satisfaciat
plene cum nec domus et similia eorum
firmo perditentur quod sed fortasse
sufficit ad remedium Johannes Andree dicit
quod est in potestate prelatorum si non habet
fere sic et opere et illo quod bona
clericorum sic ea pauperum igitur poterunt de
bere cum istos ne exterquerentur
bonum taliter et scandalum maneat
De perfectione religionum quod sit maior
ostendit quod maiori religioni maior
debetur perfectio et status et ubi maior
status ibi maior honor in bero quod
quod in religionibus duplex est primum persone primum
privatum vel singulare quod semper perfectione
supererit hoc quod sed istud primum persone
tum conservatur sub anathemate et ter
minatione quod mothi ubi dicit hic primum
singulare quod sit aput quemlibet perfectius
licentia fuit preservandum nisi tamen ea
dem persona esse perpetuandi de hoc dicit
mothi ubi dicit et in Castrensis
ipsa sic sancte de mothe non mothum
non tamen sic facere nec dispensare supra perfec
tate quod sit mothi et perpetuum nam obe
dientia ubi hoc primum obediens repugnat
quod ipsi sibi quod cupiat aliud et primum quod
quod nullus singulariter habet et omnia conmunia talis
admittitur religiose non sub forma perfectionis
quod moderanda est sub forma caritatis
et alimenta nam cuius conpositum tamen perfectionis
unde dum ipso bivat modo maior
quod perfectio religiosis est quam nec primum quod
nec primum hoc sed et quod admisso primum
emittere pauperes et per ipsum semper ipse omni
moda sit possit et in pauperibus tamen conmunit
tenere quod pusillum et magnum fecit et
de omnibus cura est illa quam admisit
et custodiendum nam ut dicit gregorius super
ezechielem dum quis aliquid omnia omittit ubi
restituit nisi ut perfectis celestia caperet
vult terrena tamen tempore quibus unde
vivere possit. De exponit etiam Johannes quod
Christus habuit primum quod ut dicit quod iudas
loculos qui eam contulit caritatis cum igitur
ore xpi actio est nostra instructio quod in
mitatio quod licita erit hic bonum
quod primum nam quanto est perfectio apostolorum
Christo per imitationem tanto perfectioni accedit
et per perfectionem unde per doctores
hic Christus habuit loculos non tamen nec
alio perpetuatur omne et hec habere
necessitatibus. Et habuit conmunem sit loculos
primum causa quo ad relevandum pauperes quod ex
semper gratia et ne relinquit 2 ad
exemplum quod valde moderate ne ma
ior habendo perdiderit discipulorum aman
quod et amicos defendere corporis et famulo
inherent 3 ad defensionem infirmorum ut
sic genere infirmorum suorum habeat remedia
habere ipsa et perfectionis non alibi quod
quod talis haberent thesauros non dicit
habent perfectionem sed et quidam sanctissimi hor
nes non quod ex eo fecit quod ille autem
ipso non sit perfectior esse tamen quia
quamvis singularia obmittens quod ista ipsa

quia heres est. **De athalia et ioade**

Athalia mater othozie videns filium
suum mortuum surrexit et regnare
volens omne semen regium interfecit
excepto ioas othozie filio quem ad-
huc lactentem iosaba ioiade pon-
tificis uxor que soror erat othozie
[illegible] sex annis in domo domini ab-
scondit ne interficeretur abscondit
Septimo anno ioiade congregatis sacerdo-
tibus levitis centurionibus ac armatis
eum in regem [illegible] et athaliam re-
clamantem occidi fecit. Templum baal
cum imaginibus quas fecerunt ioram
et athalia destruxerunt sacerdotem
mathan baal ante altare occiderunt
Ioiada vero pontifex in regno quasi solus
post moysen annis [illegible] vixit
eusebius scribit. Ioas regnare cepit
anno quarte etatis [illegible] mundi
m° et lxx° regnavit annis xl. Hic templi
ruinas restaurari fecit et ante
diebus ioiade rex fecit. Mortuo vero
ioiada ioas ad ydolatriam declina-
vit et [illegible] ydola [illegible] tum
Zachariam prophetam ioiade filium angustiis
inter templum et altare lapidibus obrui
fecit. Ex tunc ut epiphanius asserit pro-
phetie in templo nec [illegible] nec ephot ma-
nifeste ut prius responsum accepit. Post-
ea [illegible] possint [illegible] eo quod homines di-
[illegible] sibi [illegible] voluit ut dicunt
hebrei [illegible] in uno [illegible]
tamen est. **De ligurgo et legibus eius**

Istis temporibus ligurgus in regno
[illegible] quem [illegible] helinandus [illegible]
lacedoniis [illegible] composuit iustissimas
hic [illegible] ligurgus [illegible] pro [illegible]
[illegible] regni successisset per bellis
regnare potuisset [illegible] filio eius qui
[illegible] postremus erat [illegible] adeta
te [illegible] regnum [illegible] fide

[illegible] restituit ut [illegible] omnes [illegible]
[illegible] apud omnes [illegible] prevaleret
[illegible] medio [illegible] tempore eam
[illegible] clarior esset nichil
[illegible] alios [illegible] non
[illegible] dabat [illegible] argenti
[illegible] ut [illegible] multiam
[illegible] ipso senatu eligendi
administrationem [illegible] omnes
[illegible] ut [illegible] patrimonia nec
[illegible] potentiorem alterum redderet
[illegible] omnes publice [illegible] ne cuius
[illegible] uel luxurie [illegible] esset [illegible]
[illegible] amplius non [illegible] veste [illegible]
toto anno [illegible] ne aliquis [illegible]
[illegible] alterius [illegible] in [illegible]
[illegible] singula non [illegible]
[illegible] mercium [illegible] pueros
[illegible] non [illegible] de
[illegible] ut [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] tempore [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible] subsisterent
[illegible] dare [illegible]
per [illegible] redire [illegible] esse
sent. Statuit virgines sine dote
nubere ut [illegible] non [illegible]
eligerent sed [illegible] amoris [illegible]
[illegible] matrimonia [illegible]
[illegible] vehementer [illegible] dotibus
tenerentur. Maximus honorem non divitibus
nec potentibus sed senum esse statuit nec
[illegible] loco [illegible]
[illegible] civitate legibus daret
iure iurando obligat civitatem nil
eius de legibus mutaturos [illegible]
[illegible] se ad [illegible]
[illegible] consulturus quid
addendum uel mutandum legibus
esset [illegible] cretam [illegible]
[illegible] exilium perpetuum egit
[illegible] abiecit ossa in mare iussit
ne forte lacedone referrentur et

forte se putaverunt lacedonii in
pace permanendo securos esse. Circa
amasiam in questione de prefiguratur

[M]ortuo ioas successit filius eius a-
masias anno etatis sue xxv et anno mun-
di ... et x regnavit xxix annis
hic cum rectum coram domino fecerit sed excel-
sa non abstulit quia congressus est bello cum
amalechitis et decem milia eorum occidit in
valle salinarum alios decem ad pre-
cipitium montis ... precipitavit et
omnes crepuerunt. Amasias autem
deos quos tulerat de amalech posuit in
et adoravit quem audivit eos ... da-
tes ... amalech quod sunt
... tamen negligentes. Amasias
autem sacerdos bethel excommunicato ...
prohibens amos prophetare ... re-
que suo prophetaret et non esse ...
cum plagis afflixit tandem filius eius
ozias cum vere tempore amos
dissipavit. Tercia... per tres reges
iuda scilicet ... ioas et amasia
prefiguratur in questione christi in mattheo
evangelio quod propositum fuit evangelio tres
... tessaracede ... quasi de ...
... ponere bella quia ioram ...
... se genere iezabel et achab
... dixerat dominus per heliam quod eius poste-
ritatem deleret ... sed in regibus sep-
tima est ... eius ... usque
ad ... quarta generatione puniunt scilicet
patrum peccata ... et ... tres
pro achab ... sunt ... generatione
sublati sunt ... in evangelio ... se-
... quarta generatione ... mat-
ris ... De ozia rege

[O]zias rex regnavit annis lii
qui placitum erat coram domino fecit
hic reedificavit muros ierusalem quos
destruxerat ioas ... tubis
... sublatis thesauris templi
erat ... tecit ... et ... habebat

a

et plantatores et ... fructum ...
... eret sed morte quod ... i-
... in templo sacer-
dotes ... sola potestate ... intravit
templum ... ponere ... potestate
... sacerdotibus ... prohibebe-
... e ... sed ... maxime
... accendit ... in templo ...
et percussus est lepra ...
... terrae motus ... consta-
ctos reges ... prophetavit
... amos abdias et ionas filius ...
tanie ... De ioatham rege

[D]efuncto ozia regnavit filius eius io-
atham anno etatis sue xxv mun-
di ... regnavit annis xvi hic
... coram domino ... sed excelsa
non abstulit hic portam ...
... de ... edificavit ... sola
in ... per caldeos ...
hic ... amonitis ... annis ...
... talenta argenti et x
... tritici totidem ordei ... pro-
phetavit naum de ...
... quo ninive ... naum
... de ... subvertendam
... a rege ... tempore ...
de ... prophetavit naum
quod facta est ... medio palme ...
... fundavit ...
... et sublimi ...
... post captivitatem x tribuum
sub ezechia ... ab assiriis
... iuda ... prophetavit de des-
tructione assiriorum ... gentes ...
sub ioatham ... sedebat
in throno et seraphim ... labia
eius ... propheta ... on
... ozeas ioel ... De achaz rege

a

[A]chaz rex filius ioatham cepit anno
etatis sue xxv ... anno ...
et regnavit annis xvi hic ambulavit in
via regum israel ... de filiis
suis ... ydolo ... cum

pigmentum thophet in valle beennon
Anno achaz decimo ascenderunt
rasyn rex syrie et phacee in ierusalem et ob
sederunt eam primo ut autem ysayas propheta
gressus est ad achaz quia obsessus est
filius romelie zacharias porro 2o obsedit
urbem in virtute multa rex syrie et
rex israhel cumque timeret achaz nimis
confortavit eum ysayas dicens ne timeas ab
hiis duabus caudis tytionum fumigan
tium sed non credidit ei achaz nec voluit
signum petere a domino sed misit nuncios
ad regem assyriorum theglatfalasar dicens
servus tuus sum ego ascende et salvum
me fac de manu regis israhel et syrie
et venit rex assyriorum syriam et vas
tavit eam rasyn reduxit in damasco
rex autem assyriorum interfecit ra
syn damascum autem transtulit in cyrenen
que est ultra ethiopiam et occurrit ei achaz
cum muneribus in damascum cumque vidisset
altare in damasco misit ad uriam sacer
dotem ut simile altare construeret in
ierusalem **De captivatione capti israhel**
Anno xii achaz regis iuda regnavit
osee super israhel ix annis fecitque
malum coram domino sed non sicut priores sui tradit
ei dedisse licentiam israhelitis ut as
cenderent in ierusalem ter in anno contra hunc as
cendit rex assyriorum salmanazar
et factus est ei servus eius cumque sensisset
rex assyriorum quod osee rebellare niteretur
et misisset regem egypti cui mu
nera miserat obsedit eum et vinctum
misit in carcerem in samaria et obsedit
samariam tribus annis et transtulit israhel
in assyrios scilicet vii tribus que remanserant
serant et posuit eos iuxta flumina gozan
ultra montes medorum et postea rex
assyriorum adduxit in samariam de diversis
regionibus paucos colonos postea post
ea asarhaddon complevit eam qui post

locati sunt cuthei quibus dixerunt sa
maritas hebrei iacobitas quia sub pla
tavierunt israhelitis assumit commu
ni misit deus in eos leones et
intellexit rex quod premerent colo
nos qui ignorabant legitima dei illi et
misit eis unum de sacerdotibus israhel ut
legem moysi scripta receperunt eam
custodirent et legitima dei israhel et sic michi
custodium et legitima dei israhel et sicut
hominis tunc deos et deos suos colebant sicut
hebreos quod dicebat sibi proximos
cum sui prosperitatis eius tum autem ma
le tunc dicebant nichil esse sibi cum
israhel Simulter tunc israhelitis qui
regnum iuda ut tunc abscon
derunt se in abditis et latuerunt in gen
tibus circumstantibus qui post regressum
regis assyriorum redierunt ad propria et
habitaverunt in samaria **Ex cronicis**
temporibus achaz agnellus **Romanorum**
Anno a romulo roma in monte
palatino conditur et anno ab urbe con
dita tercio remus a fabio duce romuli
in rastro pastorali occiditur et romulus
in regnum sublimatur helinandus lucius
pisa scribens de vita et moribus romuli
dicit romulum ad cenam vocatum non
multum bibisse quia postera die aliquid
negocii haberet dicit quod ei est romu
le si omnes id facerent vinum vilius esset
qui inbibit tam esset pro quanto vellet
quantum libebat **De sibilla erithrea**
Anno xviii decimi ? tempore romuli
sibillam erithream fuisse claruisse
scribit varro clarissimus et plures
fuisse sibillas puta x plautarum
qui post fuit ho? sublime futura
quod per eum dicitur in xxx° collo
phinie de deo nos eodice pro tulit
grecorum versus codice ea tulit
commune ce vice sibille erithree
ubi ordinem recto loco capita versuum
ordinem habens ita se habentem ico

verba legentur Yesus Creystos te
uios soter, quod latine Ihesus Christus
Dei filius salvator. Hii sunt versus: Iudicii
signum tellus sudore madescet. E celo
rex adveniet per secla futurus, scilicet in
carne presens ut iudicet mundum. Unde
deum cernent incredulus atque fidelis
celsum cum sanctis evi iam termino in ipso.
Sic anime cum carne aderunt quas iudicat
ipse, cum iacet incultus densis in vepri-
bus orbis. Et eicient simulacra
viri cunctam quoque gazam. Exuret terras
ignis pontumque polumque. Inquirens
tetri portas confringet averni.
Sanctorum sed enim cuncte lux libera carni
tradetur, sontes eterna flamma
cremabit. Occultos actus retegens
tunc quisque loquetur. Secreta atque
deus reserabit pectora luci. Tunc
erit et luctus, stridebunt dentibus omnes.
Eripitur solis iubar et chorus interit
astris. Solvetur celum, lunaris splendor
abibit. Deiciet colles, valles ex-
tollet ab imo. Non erit in rebus
hominum sublime vel altum. Iam equantur
campis montes et cerula ponti. Omnia
cessabunt, tellus confracta peribit.
Sic pariter fontes torrentur fluminaque igni.
Sed tubam tum sonitum tristem demittet
ab alto, orbe gemens facinus miserum
variosque labores. Tartareumque
chaos monstrabit terra dehiscens.
Et coram hic domino reges sistentur ad
unum. Decidet de celis ignisque et sul-
phuris amnis. Et sunt hii versus xxvii
qui numerum quadratum ternarium reddit
solidum. Tria enim ter fiunt ix et ter ix
xxvii. Auctor in gloza. Lactancius eciam
demonstrat quod eum deum predicunt hec
... d' Unus deus omnipotens ingenitus.
Ultra omnia sublimior qui fecit sidera

ipsum quidem colite creatorem mundi.
Qui honorant deum verbum eternum
vitam hereditabunt perpetuo tempore ipsi ha-
bitantes in paradisi amenissimum ortum
cum intuitorem creatorem quoque dulcem
qui dulcem omnibus disposuit spiritum quem
et dedit de fidelibus hominibus. Homines di-
cent me quidem sibillam insanam et me-
dacem esse. Cum omnia completa fuerint
tunc verum reminiscentur mei et nullus
postea me dicet insanam et mendacem
cum hec completa sunt que sunt verum expressa
sed appellabunt me magni dei prophe-
tissam. Lactancius autem refert eciam
pro quidam vaticinia sibille de Christo
sicut libro iiii° institucionum sed non exprimit
cuius sed que ille sigillatim posuit ego
compta ponam. In manus infidelium
postea veniet, dabunt alapas deo
manibus incestis et impurato ore
exspuent venenatos sputus; dabit vero
ad verbera simpliciter dorsum et colaphos
accipiens tacebit, ne quis agnoscat
quod verbum sit aut unde venit ut infer-
nis loquatur; et corona spinea coronetur.
Ad cibum fel ad sitim acetum dabunt.
Inhospitalitatis hanc monstrabunt
mensam. Ipsa enim insipiens gens deum
tuum non intellexisti ludentem mortalibus
mentibus sed spinis coronasti et hor-
ridum fel miscuisti. Templi velum
scindetur et medio die nox erit tene-
brosa nimis tribus horis et morte morie-
tur tribus diebus somno suscepto et tunc
ab inferis regressus ad lucem veniet primus
resurrectionis principio revocatis ostenso
ovo. Ieronimus contra Iovinianum
Referam Sibillas Eritream atque
Cumanam et octo reliquas quarum
insigne virginitas est et virginitatis premium
divinacio. Eolico sermone sibilla
theos bule dicitur, id est dei consilium, que

sola scribitur nosse veritate ysidorus
vero omnes viros / libro 8 ethimologiarum
prophetantes vates dicit vel propheta
itaque omnes feminas prophetantes sibillas vo
cant quod nomen officii non persone
est vocabulum. Decem autem sibille a
doctissimis auctoribus esse traduntur
quarum prima de persis fuit. 2a libi
ca 3a delphica in templo apollinis
que ante troyana bella vaticinata
est cuius plurimos versus operi suo o
merus inseruit. 4a cimmeria in ytalia
5a erithea nomine erophila in babi
lonie orta, de eadem [illegible]
dicta est eritrea quia in eadem
insula inventa sunt carmina eius. 6a
samia que femonoe dicta est a samo
insula. 7a cumana que almathea
nomine dicta fuit et que novem libros at
tulit tarquinio prisco in quibus erant
decreta romana conscripta. de
ipsa et virgilius. Ultima cumei ve
nit iam carminis etas. dicta fuit
autem cumana quia campania [illegible]
est cuius sepulcrum in sicilia adhuc
[illegible] manet. 8a ellespontia in agro
troyano nata que solonis et cirii tem
pore fuisse scribitur. 9a frigia que va
ticinata est ancire. 10a ti
burtina nomine albunea cuius
carmina referuntur multa de xpo et de
gestis manifeste explananda. Celeb
rior inter eas [illegible] eo
quod vaticinata fuerit quod roma [illegible]
condita et [illegible]
vel [illegible] alios [illegible] De ezechia
Ezechias filius Rex [illegible] pyetate
achaz regnavit annis xxix et primo
[illegible] sacerdotibus et levitis aperuit tem
plum primo anno et primo mense regni sui et

capta dei neglexit destruxit sac
rificia dimissa dissipavit excelsa
et destruxit statuas et lucos suc
cidit. scripsit quod filios ut re
ducerent ad cultum dei. hii namque
[illegible] terra nostra translati assyri
os [illegible] milia
[illegible] per angelum [illegible]
[illegible] xv annos super addidit
[illegible] x gradibus
retrorsum fecit. huius tempore sub ozee
rege destructum est regnum sama
rie [illegible] capti [illegible]
ab [illegible] captivatis. De romulo
[illegible] ex [illegible] romulus
[illegible] milites [illegible]
[illegible] senes ob etatem [illegible]
[illegible] patres appellavit templa [illegible]
[illegible] Rome [illegible] De manasse
Manasses filius ezechie. Rex
Regnavit annis lv. hic ydola
[illegible] et plateas urbis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Romanorum [illegible] regnavit
[illegible] duos menses
anno addidit scilicet januarium et fe
bruarium cum solum x menses ante
Romanos fuisset. Capitolium
a fundamento fecit [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] docet [illegible] timuit
ne demones [illegible] haberet
ysidorus. Numa pompilius Romulo
succedens post [illegible] reges Romanorum
[illegible]
[illegible] non potuisset [illegible]
[illegible] scribendum [illegible]
reges [illegible]
[illegible] exposuit

Tullius 3us Romanorum regnavit qui
post reges Romanorum fascibus et
purpura usus est, adiecto monte celio
urbem amplificavit tandem
cum domo sua fulmine conflagravit

De destructione regni et urbis iuda

a Anno 9o Zedechie existente Eze-
chiel propheta in Babilone cum capti-
vis custos urbis et reedificium
templi erat et qui remanebant
in urbe fame pestilencia extra urbe
gladio illi qui vivi remanserunt
Chaldeis subiecti dediti sunt ante
hec propheta dominus auctoritate plurimi
videt ei quasi stellam custodes spectare
hominis lumine velut lancee non solus
eminentes ad expugnandum sed ut ob-
sidebant eum usque dum ea tota deiec-
ta fuit urbis regia desolata
quod uno homine totam intelligit civitatem
quod propter eum hec erat facta hostium pre-
est cetera civitatibus/ congrua nota
cum hec fecerat/ hic ignem deferri
Rex de subcubitalibus videt totam
in medio rote et videbat caliginem
cum ignem ad ipsum de pluere
super hec videt sicut sanctum colores Za-
phirum et super sagittas ... et in
Zedechie nabugodonosor urbem obsidet qua
super his vero Tyberius ... et duce neque
ut hic rex egypti in adiutorium
cum obsidio solventur venit na-
bugodonosor alium in occursum eius venire
cum fugerunt de castra contra
Conpulit hic falsus propheta simulabat
ezechiel prophetam sed falso per totum
hoc sed vera cum egrederetur Ieremias
cum ... sed ... fugeret
ad hostes captus et carceri ... est
anno xi Zedechie mense x redit
nabugodonosor et nabuzardan cum exercitu

et obsedit urbem et vallavit ... xvi
mensibus/ sed itaque Sedechiam ... regem
de omnibus tulit et prophetis sive urbis ...
recepto sperantes audivit eum et evasit
alia nisi misericordiam cuius sic pro
ea domini propheta dicebat prophetis ac
sacerdotibus cum ad ut eis petentibus
exposuit qui eum in lacum luti
deposuit et cum usque ad guttur
in luto posuit quod ei erat in morte
et mortuus sed extraxit eum abdeme-
lech ethiops cum eunuchis funibus
descendentibus atque in capti quo vita
alibi ut vultis per ... suos concedent/ hi
in mense palme capta est civitas
xio anno Zedechie fugiens qui cum esset
nabugodonosor superatus est in itinere de iericho
cum ... aliquo precepit rege ...
et contra munitionem hostilis ad eum
est et cum devenisse ... tradidit una
qui ... habebat odio cum ... magno...
te ... tradidit filios eius coram
eo occidit, oculos ipsius effodit
et eum cathenis in babilonem ad-
duxit et post Iosedech filium pontifice
cum patre illius occidit/ et nabuzar-
dan eius princeps templum et civitatem
incendit muros totos in ierusalem de-
struxit captivos et vasa domini tran-
stulit quedam pauperibus terra
relictis preferit Ieremias in libertate eius
restituit et cum ... plenius vult ha-
bitare ... alibi ... misit sed
sub eius regni iudeorum magno ...
quod ... anni ... et ... v
mensibus. sed post tempus Zedechie
tarquinius priscus qui una edificavit
numerum senatorum auxit Romanos
instituit ludos numerum ... et cloacas
construxit / De fine quarte etatis

yhar ulta capti te sedecie etas
sexti ea tamult herie heme cur
lxxxv abiens lo sexti anni transmigra
venit ad ezechielem in terra qui fugerat
dicens q desolata e civitas tam
prebebit ... vespere ora ezechiel
predixerat quantus ventus audiret
ore transmigratis excidium urbis tam
tenendum clamabat ppter scelera vera
abstrahs pro ... purges tunc eze el
prophavit de h dt dns in ...
fuere ... tollam ... de gentibus
... et ...
super eos ... in eam et ita est
... in ... dm ... redux ... in
... q plenus e alt ...
ptea ... gentes ... pdixit
... calamitates ... in ...
... hostes ...
vel insultaverant captivis filios
amon et moab edom philistim tyrus
sydonis egypti ethiopie postea ...
...
pretu T habilonem ...
... lapides
grandes et absconde eos ...
... dicit dns ...
...
thronum ... super lapides istos et ...
... thronum egypti ...
...
... lapidibus
quos absconderat ...
... egyptum ...
...
...
...
...
...
... andivimus ...

sceleribus q allexandrinus ... ad
sepulcra ... loca ...
transtulit ipsum in allexandriam ...
... glose ...
...
... allexandri ...
... qui ...
aspides fugabant ... non potebant ...
... extirpare ... ieremias ...
... egypti ...
...
... templi ...
...
... ptolomei ...
...
... tradicione ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... lege ...
...
... lege ...
... montes
... moyses et aaron ...
...
...
...
...
... hanc archam nemo ...
... tabulas ...
...
... moyses ...
... archa ...
...
...
anno ... civitatis
... ezechielem

et reduxit eum in ipsam terram ubi moses corpus suum in archa posuerat et deposuerunt
tum eiusdem templi in eadem terra ubi
dicitur esse usque in hodiernum diem et adhuc
ignis *Sicut dicit Epiphanius* fecit
per deprecationem magnam in eos qui filii eorum
et cum misera perdita aspidibus
perirent et serpentes que ibi illum non
nocebant adhuc usque ad eius tumuli regionis
remanent. Quidam coaccubuit in eum
a promiserunt eum esse credentes et
accipientes lapides et obruerunt eum
et sepultus fuit et accipiat in spelunca
eum dimittentes. Ipse cum deberet eos a
serpentibus et tam defendit fluminis co-
bus sicut dixerunt desolationem terre sue et
aut permanent regressi in terram qua
tendebant. *De terminatione captivitatis*
Babylonice hic dicitur magis aiunt
tempus quo Hieremias et Ezechiel
pendentes sunt illud cum captivitas secundum
electi mali nocentium faciunt
nulla potestas nisi quia non poterant
ergo per eorum cohortes et tamen
duos amicos qui in duos tem-
pus postmodum propter hostes in tempus
Antiochus et persarum meminerunt
cum ad regnum captivitatis possent
venire. *De Daniele propheta et Nabuchodonosor*
Nostris temporibus prophetavit Daniel in Babylone
qui secundum Josephum et Epiphanium fuit
de semine regio captivus apud Nabuchodonosor
honoratus plurimum propter sensum et prudentiam
sapientes quos regis palatii nutrivit in
bestiarum postea cum deberet in homines
reversus est. Prophetavit in Babylone que
sedebat apud illum deo. Ut testatur
autem Epiphanius quia non post passionem cor-
pus eius multa et semel alleviatione
et dedit ablatus eius corporis ligare ad lo-
quendum data fuit libera ei cum
ipsis. Cum Achab et quod hoc est in tam
tenorem et eorum postea cum ministerium
tyrannos que se pena et tale voluptates
dicit super velut sepelierunt in
se provocaverunt dum pinguescerent et serpentes
revocabant ut ea cordaret et de facto
cum solvaret Daniel per ea orabat in
anno vicesimo primo per ea ceterum septem
mense in illius xl diebus ipsius per-
eabant et per alios xl ceteris adoraverunt
hominem, placebat deo quod supplicabat in
tantum ut cum eius casu fierent et tan-
tum per alios xl dies obtulit deum in
mense complevit. Postquam revocatus
non tamen regnavit, sed salvati fuerunt
per eum in iudices et sic in annum
primum et per patre non credebat et nam
tribuens regnum ut ea et nec tamen
Nabuchodonosor ad Danielem et in regno suum
clementi filiorum suorum cum hereditate voluit
mittere. Daniel autem ut hec a te pro
relinquere et tenerrime sedere adhuc.
De filio dei conceptu in virgine
Tantum ihesus ubi erat stella quam ap-
tus est ex spiritu sancto perfectus homo in anima
et corpore ita tamen quod lineamenta mem-
brorum corporis discerni non possent. Dicit
autem Augustinus beatus apostolus ei corpus
et revolutus xxxiii vixit et angelus
ad Zachariam non autem ad Mariam
locutus est; in diebus hec et fuit
potestate sue manifestationi et tanta
mater ingredi in placere et ipse tota et
se replevit et non proditur et eius
ipso et invenit in omni sua morte
gustavit albus mortuus supportat
sicut quod deum et hominem verum et
mediator nec commixta persona
nec substantia confusa monstratur. Iohannes
damascenus post conceptum sine virgo
fuit sine semine carnem de verbo dei

q̄ de angelis p̄gnans opam ⁊ potestā
dedit ubi recepto eam p̄gnans fuit
aut ⁊ quia ultimam exibat obumbravit
eam dei sapientia per se ipsum omnes et
copulavit sibi quod consistit ⁊ purissimis
ipse spiritus virginis sanguinibus carnem [illegible]
aut virginali ⁊ celestina non [illegible]
compositis sermonis sed per sapientem sanctum
creavit. Cum autem non de quo ut
generatio fuit excitata virginis non
naturalis sed immaculate assumpto corporis
te cum superbiret tamen [illegible] ⁊ futu
rum et quasi in momento faceret ipsorum
per actum sed de ipsorum virtutem [illegible]
dicere ⁊ [illegible] corpus [illegible] alia
[illegible] opera dicit quod non fuit auctoritate ge
nerativa sed [illegible] opere spiritus sancti
immaculata. Sed [illegible] tamen
[illegible] ⁊ eam plenius fuit [illegible]
[illegible] corpus actu ille fuit
[illegible] assumpto [illegible]
[illegible] totaliter sed de virgine
[illegible] de spiritu sancto assumitur [illegible]
mater [illegible] fuit
[illegible] mater Christi ⁊ plenius
[illegible] filius
[illegible] totaliter illa de corpore facta est car
nis Christi [illegible] ita quod non [illegible]
sed quod [illegible]
[illegible] debitam quan
titatem cum aut tota trinitas filius
dei [illegible] operata sit tamen
opus spiritui sancto attribuit [illegible]
[illegible] quia homo ille [illegible]
[illegible]
[illegible] copulatus et [illegible]
[illegible] filius
spiritui sancto [illegible] operatus sit [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] spiritu sancto [illegible]
[illegible] opere [illegible] substantia

pater [illegible] filio [illegible] generatione. Cur solus
incarnatus est dei. filius voluit incarnari
non potuit [illegible]
ut [illegible] dei filius [illegible] immutabilis
naturam in se humanam induxit [illegible]
[illegible] hominis [illegible] unio
per quem [illegible] accidit [illegible]
[illegible] esset [illegible]
[illegible] homo factus est ut
[illegible] inconveniens
[illegible] homo quia accideret
[illegible] dei [illegible]
[illegible] alio [illegible]
[illegible] plenum [illegible]
[illegible] excellentiore
[illegible] sublimavit
[illegible] tantam fecit [illegible]
dignitatem demonstraret aut in
carne [illegible]
[illegible] carne [illegible]
[illegible]
[illegible] illuminaret
aut nos membra [illegible] corporis
sui faceret aut humanam naturam [illegible]
[illegible] per unionem [illegible]
[illegible] honoraret [illegible] totum
[illegible] totum
[illegible] assumpti
carnis [illegible] assumpta
[illegible] aut totum
[illegible] homo [illegible] quod ut sui
[illegible] persona [illegible]
[illegible] sancto [illegible]
nari potuit non tamen debuit sed
filius solus carnem assumpsit. Et fuit
filius est imago patris [illegible] ⁊ per
quem homo factus est idem est imago [illegible]
creatoris quod fuit ⁊ creatum [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible]
cum quia est imago dei [illegible] homo
[illegible] filius
erat [illegible] filius fuit homo filius

in humanitate nullatenus in persona consequens
esset. Item in homine filios dei per
adoptionem faciat. Item in hereditatem
alienam sunt promissam feliciter sumus i. in
filios per gratiam adoptionis conscendet
Itemque pater per ipsum omnia efficiens retro
paret. Deus ei abinde videbatur filius
dei per omnia plenum patris procedit
et voluit in eo plenam altissimo et sic
communicationem dimisit quod opera unitus
in divina sunt tres per se sunt ipsa filius
incarnationis operare sunt tres donum
vellet quod unam compleret in dominum
sunt unum corpus perfectum sicut
unum sunt una operatio actio unius
tamen passiva in unitione est **De modo v-
nionis et unitate personali**
Alie itaque sunt illa suscepcio
quod faciet deum hominem et hominem deum
nullatenus potuit intelligi finaliter
unio nisi talis ut nichil verbi sit
de homine id est quod non sit verbi dei filio
apprehendit aut illa susceptio aliter
unione servetur ad carnem ubi ad animam
in carne secundum legem ubi carne
assumpsisse invenitur quia talis sibi totaliter
accidit supplicatur esse ipsa divina essentia
in bene tamen non conveniet unitatem
ut in mente rationalis filius verbi est
servata repetitione quod non natura naturam
nec persona personam sed persona naturam
assumpsit. Deus tamen divinam naturam
humanam sibi univisse certum quod verbum
natum esse idem verbo filius dei non
personam hominis sed naturam assumpsit quod ex
illa carne et illa anima non erat una
persona composita quam verbum accepit sed
accipiendo univit et uniendo acce-
pit ~~quod quidem augustinus~~ hominem totum assump-
tum verbi ei unitum ad hominis naturam
non ad personam est referendum. Est itaque
una persona gemina tamen substantie quod deus et
homo. Licet tamen de humana persona possit
dici potest quod aliquis in filius dei venit
in homo divinitati accessit et quod non sit
deus creatus nec aliquis nec ipse constitutus
humanitas quod deitati coniuncta designat
incarnationem. Unde patet quod albertus et albedo simul
non sunt duo sed unum ita ut deus et homo
quasi una duarum unitatum substantialium
incarnationem deificatam designante humanitatis
hoc substantialis non mutat substantia sed
simul sonatur. Sicut et quod deus filius sit
compositus humanitatis licet diversa tempora
infinita assumpsit sibi humanitatem ad depositum
assumens una sola persona erit et ipse
per unam illarum dicitur petrus sed alterum
tamen illius nec possum dicere hoc est
petrus quod hic sit aliud ab eo substantialiter
tamen idem est et per personalitatem dominium suppositum
sicut illius supposita dei filius et qui
petrus. Et hoc incarnationem designant
ille due humanitates erit tamen filius dei
plures homines quod hic utrumque designet
incarnationem unus filius dei tamen in unitatem
collatione unius ad alterum neutra
designet. Ipse autem unitio distingui
videtur et per te in diversis naturis. Praeposito
quod quod deus pater assumat eandem humanitatem
cum filio pater et filius erunt unus homo
et tamen iste homo erit alius ab homine
illo secundum aliquid alietate personali non tamen essen-
tiali. Poterit tamen vere dici iste homo
est pater et filius. Licet tamen pater erit filius
aut econverso. **De predestinatione Christi / eius
sapientia et plenitudine**
Ultimum autem est
illustrius exemplum divine predestinationis
et gratie quam mediator ipse in homine ipso
meritis aliquis perfectus ut a filio
dei assumeret in unitate personae
itaque homo ille est cognitus dei filius

radicaliter est praedestinatus, id est ex gratia speciali
vel absolute, sic et quod filius dei praedestinatus
sit, ut esset ille homo cum esset homo non
est ex gratia dei filius sed eius ipse naturaliter
loquendo filius quare non est dei filius
sine dubio sed homo vel humanitas filius
praedestinatus sicut Augustinus [illegible] quare praedestinatio quod
de homine Christo credit [illegible] quod vocatur filius
sui conformes sed praemittit bona sine
meritis ab aeterno praeparavit. Licet tamen Christus
sed quod homo dei filius adoptivus aliquo
sed tamen valet quia illi soli dicuntur adop-
tivi quod cum non essent filii postmodum
in filios sunt adoptati. Circa aut
est illum hominem aliquam receptionem recte
posse quare plenitudinem cum sibi data
esse non admensuratam in ipsa natura
habitat omnis plenitudo quod vero gratia ple-
nus est secundum [illegible] capite sunt vero [illegible] inte-
rior autem melius solus tactus sunt [illegible]
gulis eius membris gratia data est admi-
[illegible] quod replentur [illegible] accipient
non [illegible] sed [illegible] magnam
eius [illegible] sed plenus accepit
gratiam puer quia ille plenus gratia et sapientia
fuit aliquam receptionem. Non obstat quod
legitur proficere sapientia et aetate et gratia
apud deum et homines. In [illegible] natura non
[illegible] proficiebat [illegible] sapientie sue
et gratie [illegible] secundum processum aetatis
magis ac magis patefiebat [illegible]
[illegible] ad [illegible] sue perfectu [illegible]
laude dei excitabat [illegible] pro
[illegible] ad laudem hominibus [illegible] ad salutem
proficiebat. Circa autem [illegible] per sapi-
[illegible] dictam [illegible]
nita est quod [illegible] intelligitur omnia
scire que deus scit. Caput eius esse
[illegible] sive mensura

data est [illegible] capitis est non
est autem ei data omnia posse facere que
deus facit quia solus deus [illegible] operatur
sed [illegible] omnia sciat quae deus non tamen
ita clare et limpide omnia capit ut deus
sed [illegible] limpide [illegible]
[illegible] Christus [illegible] fuit et [illegible]
[illegible] tamen sapientie et gratie pleni-
[illegible] receptione recepit ut deus
[illegible] plenitudinem non potuit [illegible]
fide [illegible] spem quia non [illegible]
[illegible] sed [illegible] ha-
buit [illegible] compre-
hensor [illegible] bonum
[illegible] quod non [illegible]
[illegible] tamen habuit
[illegible] maior [illegible] secundum ipse dicit
[illegible] Qualiter
[illegible] sit caput ecclesie
[illegible] Christus est caput ecclesie [illegible]
[illegible]
[illegible] corporis
[illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] accepit [illegible]
[illegible] caput [illegible]
tota [illegible] est caput ecclesie [illegible]
angelorum sed et hominum. Porro [illegible]
[illegible] metaphorice caput esse
ex [illegible] natura
[illegible] caput [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] accepit [illegible]
[illegible]
[illegible] meruit [illegible]
[illegible] et post [illegible]
[illegible] docuit [illegible] modum
[illegible] fidem [illegible]
[illegible] homo [illegible]
plenitudine gratiae est [illegible] plus [illegible]

non aut primo antichristum uel
precedit ab illo hore sed a sola ditione
(?) quia fuit caput omnium sa-
num ipse xpistus est secundum humanitatem non semper
existetem sed creaturam (?) caput
fuit abel secundum humanitatem non quia esset
semper sed erat in fide abel fides est
super tempus et humanitas quia sufficiebat
in fide quod sic extendit ad omne tempus
abel itaque per fidem qua xpistum fore
carnis muntibus (?) plenum ac deo similem
credidit ei adesse voluit et eas
similiter (?) per fidem istam ad
in eo (?) alii filii (?) sed itaque
quod xpistus vigeat filius est membrum corporis
sui nobilissimum et caput ecclesie quod est
corpus ipsius misticum (?) ordinatum
(?) hominis bonificatum (?) ab
(?) quia fide habet in capite ista
(?) fideles bonificant spiritualis
(?) quia (?) fide (?) et
(?) corpus xpisti naturale constat ex purissimis
membris sic ecclesia ex fidelibus
incorruptis itaque naturale corpus (?)
membra est corporis ei ministrat (?)
(?) apud bos est corpus xpisti et membra
(?) xpisto (?)
nitate et capitis (?) septem (?)
(?) (?) abel (?)
et metha (?) de sponso et spon-
sa (?) tota ecclesia (?)
una (?) pars bum corpus (?)
(?) hanc ex unitate (?)
(?) opus pater (?) Q

Utrum in natura (?) non omnes suscepit

(?) suscepit aut dei filius (?) passiones
carne quod passibilem ac mortalem et
(?) hoie (?) hore
(?) assumpsit (?)
(?) (?)
gaudium dolorem (?) non (?)
hore (?) accepit quod non (?)

(?) sed pene nec hoc ex omnes (?)
(?) quod est ex (?) hoc expedie-
bat sue diuinitati non derogabant non (?)
suscepit (?) ut (?)
sine habilitate nec bona agendi difficultate
illos aut humane infirmitatis affectus sed
ipsam carnem et mortem suscepit non quod
dicitur necessitate sed misericordie voluntate
habuit (?) vero (?)
(?) in hore natura sed non (?)
(?) hos (?)
(?) affectus
secundum (?) passiones (?) non (?) passiones
(?) (?)
(?) alicuius
(?) declararet itaque
sed (?) pro omnia
tasment (?) quod nullus (?) motus
(?) fuit (?) motus (?)
(?) voluit (?) non
fuit (?) esset (?)
(?) non (?) fuit (?)
(?) affectus (?)
(?) et (?) xpistus (?)
voluntas erat (?)
(?) voluntas erat
(?) placebat ut sensualitas
(?) xpistus et humanitas (?)
(?) placet (?) sue (?)
(?) non (?) sed (?)
(?) (?)
benet itaque constat (?) fuisse duas
voluntates (?) duas naturas (?)
sed (?) duplex (?)
(?) natura patiendi (?)
(?) aut patiendi (?)
(?) (?) sponte
suscepit (?) noluit (?)
(?) natura (?)

cu abo i p(e)cc(at)o cet i(m)munis s(ed) accepit
ex sola volu(n)t(at)e d(ivi)na (con)finitate / sp(iritu)s
pit cu(m) de(m)o ut u(er)um tolleret ac
depno p(ro)fi(ci)sse uob(is) claudet suscepit
i unitate p(ro)p(ri)a pla(m) vetustate s(ed) pene
ut u(er)am duplam (con)ficeret s(ed) pene
culpe (com)plam uob(is) dup(lam) (con)sideret
i(m)munitate s(ed) iuste (con)tyle / Ca(usa)
q(uar)o x(ris)t(u)s d(e)b(ui)t salu(ti) ad accepisse q(uam)
velit oc(c)ulte salua(r)e ... hoc
distinguit p(ri)m(us) an(te) p(e)ccatu(m) 2(us) post p(e)c(ca)tum
tu(m) gr(ati)am 3(us) subg(ra)t(iam) 4(us) i gl(or)ia
d(e) p(rim)o accep(it) p(ro)p(r)i(a) i(m)munitate de 2(o)
penalitate de 3(o) gr(ati)as ple(ni)tu(din)e(m) de 4(o)
p(ec)c(an)di i(m)possibilitate (con)fess(io) de(i) eo
exemplu(m) 2(um) / Or ab o(mn)i cor(rupti)o(n)e toti(us) s(ed)
meruit (et) o(mn)i(a) q(ua)lia(cum)q(ue) (con)siderat no(n) h(ab)uit

tam q(ui)dem passibilem tamen mor-
talem filius d(e)i suscepit s(ed) a(n)i(m)a(m)
ip(s)a i(m)passibile sue fuite (con)tra clausi(t)
su(u)m co(n)p(re)hensione(m) a(n)i(m)e corp(or)is ha
buit no(n) s(e)m(per) cu(m) q(ui)a p(er) obed(ienti)a(m) (et)
subiit s(ed) s(ed)ul(i) ... e ho glo(ria)
... meruit p(er) caritate(m) et
iusticia(m) ... i(n) (com)
... plen(itu)do ca
... non
potuit ... no(n) h(ab)uit ...
... (con)ti(nu)e ... plus
meruit ... q(ua)
... p(ro)ficeret p(er)
... meriti
p(ro)ficeret ... meritori
... passio(n)e q(ui)n
... no(n) fuere
... pau
... obedie(n)ti(a) ... voluntate(m)
... no(n) ... mag(is) ...
... obedie(n)t(es)
(et) bonu(m) ... fuit s(ed) q(ui)a

no(n) h(ab)uit o(rigin)ale no(n) (con)trahit i lu
bus abr(a)h(a)e / ol(i)m ... ca(usa) ...
ab o(rigin)ali p(ro) ... (et) ho...
... p(ro)p(ter) ... ita ...
ad(a)m p(e)cc(a)nte q(ui)a ... i lu(m)bis ...
... pecca(vi)t ... decimatu(m) ...
... i lu(m)bis ... decimati
... p(er) ... (et) ...
... descenderu(n)t ... / ...
i lu(m)bis ... s(ed) ...
... no(n) (con)tig(er)it ... Cr
Ex(em)p(lu)m aut(em) no(n) ... ibi fuit
... actiu(m)
... descendit ... p(ro)p(ter) ... (con)cupiscentia(m) ...
... no(n) (con)tig(er)it / ...
... no(n) fuit ... ang(e)l(i) ...
abr(a)h(a)e ... p(re)dicato(r)e
... q(ui) p(er) ...
... spiritu(m) ...
... s(ed) ... x(rist)i
q(ui) ... actu ... m(ate)r(i)ali ...
d(i)c(itu)r ... / Illud q(uo)d ...
... decimabat(ur) ... decima
bat(ur) no(n) ... decimabat(ur) ...
... (con)cupiscenti(a) ...
(con)cupiscentia ... carnali ...
... / ...
... no(n) fuit ... (con)cupiscentia ...
... potuit ... i ...
... Cur tanto t(em)p(or)e distulit
essent aut(em) ... quele (i)ncarnari
q(uo)d ipso ... dispen
... de ...
... incarna(ti)on(i)s ...
... no(n) fuit ... ul
tima ... etate fuit ... i
... q(uo)d
... ve
... glo(s)a
... eph(es)ios ...

conplectum est. Item non post hominis casum
statim lex daretur vel dei filius mitteretur
Ut si cum superbia homo per se vires suas
experiretur sui arbitrii libertate sibi suas
arrogaret et lege superflue datam
et dei filium frustra venisse iudicaret
Ne igitur dethendi vel immundandi
haberet vires cum deus prius in libertate
arbitrii in lege naturali sed victus
non egisset liber cum deficeret ...
sed humiliavit se adiuvisse deus gratiam
sub pressure lege scripture lege nature
adiunctam ... supra potestatem putabat
invalidat ... defecit quia ...
qui prohibebat ... et discipula ...
angelum filium mitteret sed lege scrip-
turam dedit qui peccatum morbum detegeret
non tamen conpesceret Lex ergo data est mor-
bum ...
legis sub natura ...
... coniuncta ... legis ... iusticia
... clamaret a domino
... auxilium ... et ...
... quod ... sui
et ... conpassionem ... conpunxit
... clamavit ... et
... ...
... et ... ad ...
... De descriptione orbis et ortu
autem ... Salvatoris

Pace in toto orbe ... fragore
bellorum ... octavianus augustus
... ad
... descriptionem ...
... universi
orbis. Comestor ... sub
... regionum in orbe que Romane
subiacerent ditioni et ... cum
... et ... cum ... ...
... civitatis ...

ut de suburbanis oppidis vicis et pagis
ad urbem confluerent singule civitatem
maiorem unde trahebant originem et unus-
quisque nummum argenteum decem nummos
usualem in recognitione dicebatur enim
professio quia unusquisque se subditum
Romano imperio profitebatur. ... et nu-
mus ... reperitur ... et ...
... cum ... tempore ...
... fiebant ... ipse ...
Ascendit autem et Ioseph a nazareth
in bethleem eo quod erat de domo david
ut profiteretur cum maria uxore pregnante
cum autem essent in bethleem dixit maria
ad Ioseph duos populos video unum me-
... alium ridentem ... et ...
... Ioseph ...
... ...
... cum ... in
... et ...
... presepe ... et maria
... in ...
... quia ... non ha-
bent ... maria ...
resplendere ... ...
nec defecit lux illa die vel nocte
... maria peperit filium que ...
... angeli ... in
excelsis deo. De Nativitate. Ab initio mundi
ab ... anno usque ad nativitatem
... augusti xlij° nocte dominice
diei viij° kalendas ianuarij ...
quam dixit fiat lux ...
... ...
... ...
... ...
... baptizatus est ...
... ...
... ...
... ...

369

questetur / Auctor cronicorum sic scribit
in annis etatum seculi quod sic titulatur quinquagen
tesimum tertio XC a diluvio usque ad david
mille [illegible] Ab exitu egypti usque ad
[illegible] CCCCXXX ad nativitatem
[illegible] abrahe duo milia [illegible] a diluvio
duo milia [illegible] a diluvio usque ad
[illegible] [illegible] libri [illegible] quod [illegible]
translacione ab adam usque ad abraha
annorum [illegible] Ab abraha [illegible]
usque [illegible] secundum [illegible] et tempus
eusebius et hebreos computacionem [illegible]
[illegible] historie [illegible] concordant
[illegible] [illegible] et [illegible] abrahe
tam a diluvio [illegible] post [illegible] editione
[illegible] legunt [illegible] ut ait
eusebius [illegible] translacionem scripturarum
a diluvio usque ad diluvium fluxerunt
anni duo milia [illegible] a diluvio usque
ad abraham [illegible] qui simul [illegible]
[illegible] faciunt [illegible] milia [illegible] [illegible]
[illegible] mundi [illegible] [illegible] volumus [illegible]
[illegible] [illegible] ab exitu de egypto usque
ad [illegible] templi sexingenta
duo [illegible] ab [illegible] mundi usque
ad nativitatem christi V milia [illegible]
[illegible] Beda assignat [illegible]
[illegible] tenet [illegible] W. [illegible] [illegible]
[illegible] a milia [illegible] [illegible]
[illegible] tot Beda dat [illegible]

astore **de duobus animalibus circa gestacionem**

[illegible] se [illegible] angelos
in media nocte et [illegible] gloria in ex
celsis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] stabulum
[illegible] [illegible] pineus [illegible] autem
et asinum [illegible] [illegible] adhaerent
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bos et asinus possessorem suum [illegible]
[illegible] [illegible] panis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] domos [illegible] [illegible]
quod [illegible] duas domos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad colloquendum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illuc [illegible]
[illegible] [illegible] forte quod ibi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] reponit [illegible] **de [illegible]**
[illegible] [illegible] **[illegible] dominum**
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] non fantasticam ut dicunt here
tici [illegible] ut [illegible] in nobis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod in nobis
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro nobis [illegible] [illegible] ut nobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] allegat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in nobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

abolevit sup[er]d[ic]t[us] p[rimu]s passe i[n] illo
[illegible] s[ed] postremo passione ligni
cu[m] accepit [illegible] signum de te
statione [illegible] q[ui]b[us] fere
o[mn]is humana vita i[n] s[ae]c[u]l[o] e[st] / septua
ut ministeriu[m] [illegible]
ip[s]e [illegible] ip[s]e [illegible]
[illegible] **De stella magorum**

Ecce magi venerunt ab orie[n]
te. De successoribus fuit isti Ba
laam qui stellam nominavit ex Ba
[illegible] magnitudine stelle mo
tipati s[unt] magi q[ui]a greci philoso
phos magos appellant venerunt
ex de finibus p[er]sarum et chaldeorum ubi
flumen [illegible] saba aq[ue] [illegible]
regio (Crisostomus) [illegible] stellam ante
multo t[em]p[o]re q[ua]m Chr[istu]s nasceretur appa
ruisse et illi multo an[te] t[em]p[o]re de lon
ginquo venerunt [illegible] s[ed] ut
i[n] xiii diebus [illegible]
mearent audiens magos herodes
t[ur]batus e[st] timuit ne q[ui]s de semine
hyrcani et aristoboli natus esset
regnaturus se tanquam alienigenam
destituturus / [illegible] nobiles
[illegible] (Fulgentius) et
epiphanius stellam tunc creatam no
tabilem [illegible] in loco
q[ue] neq[ue] i[n] firmamento i[n] stellis [illegible]
nobis erat nec i[n] ethere cu[m] planetis
s[ed] i[n] aere vicina [illegible] tenebat cu
rsus [illegible] motu [illegible] sup[er] iu
deam magis dedit signum [illegible]
[illegible]
[illegible] iudee [illegible]
egressis [illegible] motu notabili
p[re]cessit eos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] voluisse

q[uo]d i[n] [illegible] bethlemiticum [illegible]
e[t] post i[n] diebus paulus et eusebius [illegible]
[illegible] cum vidisse / i[n]
gressi aut[em] domum puerum / i[n]venerunt
[illegible] obtulerunt [illegible]
[illegible]
[illegible] regem [illegible]
[illegible] **De nece innocentum**

ut herodes videt q[uo]d illusus esset
a magis videns eum magos nichil
sibi [illegible]
[illegible] eos [illegible] stelle [illegible]
[illegible]
[illegible] puerum [illegible] s[ed] audiens
[illegible] symeonis et
anne [illegible] se illusum [illegible]
puerorum bethleem tractabat [illegible]
[illegible] postea
p[er] angelum [illegible] fugit yoseph in
egyptum cum puero [illegible] usq[ue] ad obi
tum herodis ibi manens [illegible] hero
des eos ne forte [illegible]
[illegible] Rome [illegible]
[illegible] nobilitate [illegible]
[illegible] sit ut
[illegible]
[illegible] videtur ut [illegible]
[illegible] regno iudeorum con
misset Comestor. Dum herodes de
nece puerorum disponeret p[er] epistolas
[illegible] a cesare augusto Romam
ut illuc veniret [illegible] filiorum
suorum q[uo]d cum iter faceret p[er] [illegible]
audiens [illegible] ma
gos [illegible]
[illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] hac lege [illegible] ut filii
[illegible]
[illegible]
[illegible] filiis [illegible]

secundum statum accepit statim expo-
suit et ipse successores iudices constitu-
tum ne pueri regnum ad suos reddi-
tum constituerent tunc consiliatus in rege-
tum Herodes crudeliter occidit omnes pueros
Herodes ceterum occidit omnes pueros
per quos esset cum pueris solempniter quod
ms ad festum descenderunt ubi et reges
solempnitate catholica subtiliter
sed te deum laudamus gloria [illegible] pro
alia vos omnes laus est ipse **De fuga**
ut habetur dicunt **domini in Egyptum**
4 cum Herodes pueros occideret ammo-
nitus Joseph in sompnis ut predictum ve-
nit cum puero venit ad spelun-
cam quandam ut ibi ipsa requiescerent
descendit Maria de iumento et sedit
tenens Jhesum in gremio erantque cum ea
tres pueri et una puella iter agen-
tes et ecce de spelunca subito exie-
runt duo dracones alii dicunt quod multi
sed [illegible] clamaverunt sed Jhesus ex parte eorum videns
et Dominus exurgit se et stetit in
pedibus ante eos at illi eum adorabant
et abierunt [illegible] leones et pardi adora-
bant eum et comitabantur antecedebant
[illegible] et Maria et Joseph
vero ubi videbant Mariam descendit Jo-
seph ... et adultis obse-
quebantur capita ... [illegible] Joseph
quod precedebant [illegible] Joseph
duos boves quibus laborabat et unam
asinam et [illegible]
[illegible]
que non [illegible]
sed mixtim cum leonibus et lupis
[illegible] et boves capiebant ut
[illegible] legitur
[illegible] palmas [illegible] autem die
boves [illegible] palmas [illegible]
[illegible] fatigata extitit
[illegible] arbor palme nobilissima
[illegible] requievit ibi [illegible]
ad comam palme aut [illegible]
[illegible] palme fructibus [illegible]

Joseph vos de fructibus palme capitis
ego vero de aqua quo nos [illegible]
[illegible] tunc [illegible] sedens
[illegible] matris sue flectere arbor et
vestro [illegible] de fructibus statim
[illegible] sed sicut [illegible] palma
[illegible] ad plantas Marie inclinata est
[illegible] colligentes fructus [illegible]
sed postquam collegerunt [illegible]
[illegible] expectans [illegible]
[illegible] statim fuit [illegible]
[illegible] fortitudine [illegible]
[illegible] fructus statim [illegible]
[illegible] fontes [illegible]
[illegible] nimis [illegible]
[illegible] de quo [illegible]
die hodierna [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] Joseph
[illegible] domine [illegible] nos
sed [illegible] possumus
per civitates [illegible]
[illegible] Joseph
ego vos [illegible] ita ut quod
[illegible]
per [illegible]
de [illegible]
[illegible]
[illegible] civitate [illegible] Egypti
[illegible] civitatis
[illegible] et quam nullus
[illegible]
[illegible] templum civitatis
[illegible]
[illegible] dicitur

a satrilegio phebat **De ruina**
b aut mala ydolorum egypti
Ingresso e templu cu infantulo
beata ipsa ydola corruerunt et ipsa
re iacebant nichil se esse eui
dent ondentes et impletum e quod
dicit ysa ecce dns ascendet super
nubem levem et ingredietur egyptu
et movebuntur Unde hc tradunt
ce affrodisio venit ad templu du
ci exercitu pro ingressu videns videa
quod dicit sic accessit adorandum et ado
ravit puerum et dixit ad eum exercitu
nisi hic esset inde deus dii in no
stri tudam eo pstrevent et ideo eius
prostrati dum sunt idolatres prestra
verunt nos igitur qui deus istos fecer
nisi cautius facien cos pericalum
in terris sed philo in dictis alios gla
malabilia fecit ipse deus in egypto
Comestor si dixit filios ipse
de egypto nulla domus fuit in qua
mortuus non maneret pcussit ita in
ingressu dni in egyptu non fuit aliud
ydolu quod prostratu non corrueret h
cassiod in tripartita historia h
hec eni dicit quod tempe puericie xpi
acta sunt apud hebreos egyptios
et palestinos gestorum testimonia conser
vant **Eusebius** h dicit in cronicis
Eodam eni miracula xpi publicata
quod tempe puericie sua sunt quod **ci** dicit i a
que predicta et tradita fuit non ullorum
salubri experientia et ideo aberravit
non consolabatur **Alia** aut miracula
precipua quod xpus per edificatorem crete et
inspectores voluntate et pro fidelium
conversione fecerunt dicit dns apostolorum
recitant tunc prepositus sed autem adelti
litterarum erat ut dicit glosa eo tempore
Erat scolis pitagoricis phus pre
eminens **Beda** in super ezechiele
fulore i scoli pitagorici se electiones
dr **Adulter** e ipse secor auditor or
denatior que libros quidam i latinum trans
ferens unius scoli nomine volutum
instrac **Considerans** ideo xpi nomen
et apostolorum non veteris que et romanum
pontificem fien xpianum **bn et aug**
dicit se collegisse ex eo vitas fideles li
bertatem arbitrium permisit hoib **D**o
ut pure et sine pecto emere fides do
fiant complu do meus e pura et
altare opti cor unde **bn** etiam
et sine pecto accepit ptates ec filius
dei fiert **De regt de pa gahe ulty ce**
biato super questione legalium
unc descenderunt quidam de iu
dea xpiani quidam adhuc tamen
iudaysantes qui fuerant de sec
ta phariseorum sicut e aut nominata
fidei nova iter eos et paulu et barnaba
que predicabant fidem absque legalibus
ad salute non sufficere et consueverat
eos iuste tribuere quarto inbutu
Et statuerunt propter litem dirimenda
ascenderent in ierlm ad maiores apostolos s
ad petrum et iacobum epm ierosolimitanus
amo scilicet claudii quarto ascendit
paulus cu barnaba assumpto tito sicut
ipse refert ad galathas et quia
descenderunt de iudea quidam eos qui
sunt de heresi phariseorum ad fidem conversi
qui eum venerissent ierusalem et venit
in presencia apostolorum petri et iacobi et seniores
surrexerunt quod paulu et barnabas
dicentes oportet circuncidi fideles et servare
legem moysi et audita causa sine
ptis dispensatione convenerunt apli et seniores ut
iudicarent super hoc et post multam dis
putacionem surgens petrus voluit ostendit
non esse imponendum fidelibus iugum
legis quod ipse dei consilio baptizavit
cornelium et predicaverat gentibus
evangelium et eos predicatores illius cofirma

vetat fide mundans corda eorum an
quam baptizarentur visibiliter mittens super
eos spiritum sanctum nec imponens eis obser
vantiam legalium. Et statim accepit sen
tentiam barnabas narrans quanta signa
et prodigia deus fecerat in gentibus per eos.
Auctor. Postea Jacobus autem pontifi
calem protulit diffinitivam sententiam quia questio
ista mota erat in ecclesia ierosolimitana. Unde
cepit causam nec poterat ad alium transferri
nisi per appellationem. Petrus enim non dum
constituit in kathedra pontificali sed pri
mo post scilicet eodem anno ascendit Romam.

De diffinitiva sententia Jacobi super predicta questione

Ego iam Jacobus iudico eos qui ex genti
bus convertuntur non cogi ad gravitatem
legalium sed scribi ut dicamus ad eos
epistolam ut abstineant se ab immunditia
ydolatrie vel ab dea cultores sint et a
fornicatione ut casti sint et a suffo
catis ne carnes eorum comedant et a
sanguine ne illum bibant. Ideo autem hec
precipue specialiter decrevit gentibus quia sunt prohi
beri ut ab illis male consuetudinis revo
carent. Ydolatria enim in gentibus maxime
pullulaverat. Fornicatio quoque que naturale quid
dam et licitum reputabatur inter
gentes. Erant enim proni ad effundendum
sanguinem et consueverant bibere sanguinem
ydolatris diis suis. Ideo prohibitum fuit ab
ydolatria et a fornicatione et enim a sanguine
fundendo vel bibendo. Sed de tertio scilicet de
suffocato magna est questio cum ex eo
prohibitum sit. Et dicunt quidam quod duo prima
prohibita sunt simpliciter et ad semper scilicet ydolatria
et fornicatio alia vero duo non nisi ad
tempus scilicet donec consuluti essent gentiles
et iudei quia enim proni erant quidam eorum
ad suffocandum homines ut sanguinem huma
num biberent et enim consueverant bibere
sanguinem ydolis immolatum vel hostium
suorum effusum. Ideo prohibitum est eis ad
tempus. De suffocato toto sanguine demer

gustum consuetudinis revocarent vel
ideo quia eis primitus etiam prohibitum fuit
quia iudei huiusmodi edulia abhorrebant
propter consuetudinem legis. Ideo enim eis abs
tinere precepit ut quasi consensum et abhorren
tes ne scandalum et abhorrerent
et ipsa mater synagoga vel lex
cum honore deducenda erat ad sepul
turam. Nam si gentiles non abstinerent
ab hiis iudei scandalizarentur et abhorre
rent nec habitarent cum eis in una
domo. Consimili causa circumcidit Paulus
Thimotheum et ipse purificavit se secundum
legem. Sed postea revocatum est
ab apostolo ad Titum scilicet ubi dicitur Omnia
munda mundis. Alii dicunt quod omnia
ista simpliciter prohibita sunt et [illegible] sibi nam
accipit suffocatum pro hiis suffocatis
in sanguine et quibus sanguis scilicet restrin
gitur suffocatum autem appellatur quod fit
in homine scilicet quamvis maior oppressit mi
norem fortior debiliorem quod maxime
solet fieri in gentibus. Sanguis enim
solet fieri in gentibus. Sanguinis enim
restringitur ad humanum sanguinem quem prohibet
effundi. Sanguis enim in scriptura sepe
solet homicidium. Unde David: Libera me de
sanguinibus deus deus salutis mee. Hunc sen
sum vero dicit sanguis hunc sen
tentie consonat glosa [illegible] que dicit
hec notata sunt sicut quibus non est talis
volunt apostoli determinare hec
Apostoli nolunt
nomine suffocatum vel habet locum
misterium pro suffocatum enim simpliciter
sumptum scilicet pro non consensum
aliquem autem enim ipse sunt textus ut
loca habeat specialiter scilicet. Ad cuius
sol... super ex eo que solet hic obiici scilicet
dicit quod non consumant sacerdotes
qui comedunt suffocatum de transgressione
quia a suffocato tenentur abstinere
sed tamen de gula et voracitate solet
enim volatilium carnes suffocando
sive iugulando ita quod sanguis non
effunditur sed remaneat in eis quia sic
dicuntur teneriores et dulciores
sunt carnes et cibi delicatiores

que non conveniunt sacerdotibus. De im-
pletione totius legis per Christum xiii
capitulum. Item supersunt cerimonialia que non
solum sufficiunt ad perfectam
contemplationem spiritualem, sed que Christus ma-
xime predicabat ut supra dictum est
et ideo ab hiis specialiter et temporaliter cere-
monias abstinere preceperunt. Ceterum autem
phariseos et precepta legis iudaica
voluit eos audire in synagogis
per singula sabbata ut paulatim in
cognitione et observantia divine legis
proficerent. Nam illuc eos conveniebat
cum sic ex gentibus et iudeis conversis
ad audiendam legem, unde post predicationem
vitam sabbati dicit Iacobus: Moyses enim in
synagogis per omne sabbatum legitur
ut scribitur Act. xv. Preceptores autem
et multi nominis eos ad parvum tempus
retinere sed paulatim tempore
frequenti ad eorum legis prophetarum
converterunt paulatim intellectum.
Susceperunt iudaica sed ad spiritualia
cerimonialia ad spiritualem intellectum
trahunt. Et similiter legis precepta, et ...
precepta vite agende, sicut non con-
fixere et precepta vite figurande ut
continentur in ... que
omnia per Christum adimpleta sunt. Lex enim per
Moysen data est, gratia et veritas per Iesum
Christum facta est. Omnis enim lex supplet
eos natura ... dixit ...
... iubens quod ... non
poterant ... legis ... mistica
per gratiam spiritus in eos cum dixit a
Christo ... et ... ; pro-
phetias autem adimplevit ...
facta est veritas promissionis dei, quotquot
enim promissiones dei in ipso est, ut ait a-
postolus. Adimplevit item ipsa legis
diversa prophetica que non verbis sed
quedam actionum figuris salvatorem
premittebant adventum, veritas facta est
per Iesum Christum. Post cuius adventum iam
regnum dei cepit annunciari quia lex
et prophete usque ad Iohannem, sicut vere fa-
teretur qui desideraverant salutem prophete
ut promittentes salvatorem. Quod cerimonialis legis
... tamquam cessavit quia veritas impleta est xiiii
... cur iam non ...
Nam si Christus non venit solvere sed ad-
implere, videtur quod iam non ...
Nam circumcisio carnalis ...
que illo tempore figurabat iam Christi resurrec-
tione adimpleta est et per ... resurrec-
tione futuram baptismi sacramento com-
mendatur. Nam nec penitus auferri
debuit nove vite sacramentum quia restat
adhuc ... futura resurrectio mortuorum
... tamen ... baptismo
debuit commutari quia iam factum est quod
... factum erat ut futurum vite eterne
... Christi nobis ...
Sabbati ... non ... Nam quia
iam ... sabbatum quod dicit
vite ... qui laborant ...
... iam non ob-
servat. Nam quia quod ... prefigurabat ...
implevit ...
quod ... per ...
destinavit ... per ...
vite ...
... iam non offert quia que
talium ... figuras prefigurabant ...
... implevit
azyma iam non observat. Nam quia
quod ista figura prefigurabat ...
... fermento novam vitam
... Christus implevit, ...
... iam non celebrat pascha quia quod
agnum ista figura ... Christus agnus
immolatus sua passione implevit. ...
... non celebrat quia celebratio
... novam ...
de qua dicit apostolus ...
... baptisma-
ta non observat quia iam venit Christus
... nos ... per baptismum in mortem
... non celebrat

quia tabernaculum dei fideles eius sunt
in quibus caritate sociatis et quodammodo
habitare dignatur quod illa signa pertine-
bant. Ita sit ut omnia illa que de eis in
scriptura precepta non obseruant christia-
ni quia ea christus soluerit, propterea po-
tius reperiant non obseruari a christi-
anis quia ea christus impleuerit, ipsa
precepte talium signorum obseruatio pre-
nunciatio christi fuit. Auctor. De imple-

tione preceptorum ceremonialium xv

Lege ceremoniale precepit eciam
christus spiritualiter impleri aut in capite et
in membris. Sed iam veritate comprobata
littera corporalis obseruata reputatur
ydolatria dicente apostolo ad galathas
Ecce ego paulus dico vobis quia si circum-
cidamini christus vobis nichil proderit. Libe-
rauit christus nos ... et ne iterum ... fuit
... quod non ... ydolatria. Erant autem quia
legis per ydolatria ... erant ideo quia
tempus corporis ... per ea
... colenda ... sacrificio
... nam ... potentes
... poterant ... obseruatores ... se
ut ydola ... cultores ... omnibus
multis ... erat ... tam
quam ... et ...
... erant abicienda. Propterea dicit
idem apostolus testificor omni homini circumci-
denti se quod debitor est uniuerse legis facien-
de. Quod intelligitur ... quia ideo cir-
cumcidebant se quia spem ponebant
in ... quibus ... consti-
tuebant ... legalia ... erant ...
... contra ... cum ...
... ita quod si ... aliqua
obmitterent peccarent propter ... contra
conscientiam obseruando ea peccabant et
ita ... erant ... tenebantur de-
ponere errorem ... non ...
... sed ... christi ...

... putantes obsequium se prestare deo. Tempore vero medio in-
ter legem et gratiam ... licitum
erat ea obseruare propter vitandum
scandalum iudeorum ut supra dictum est
De ceremoniis legalibus dicta sunt
quia neminem iustificabant quia non ad hoc
instituta sunt, sed data sunt iudeis duris
in flagellum ... in pedagogum
... aut in signum ... De applica-
cione ... moralium ceremoniarum

Precepta que ... iustificacionem
... permanet ... in
... iusti habundantius iusticia
... quam moysi ...
... moysi ...
difficilius ... non ...
... non ...
... christus ...
quam ... moysi ... propter ...
... propter ... con-
... propter ... facere
... propter ... et
... propter ...
... moysi ... non ...
propter ... sed ...
propter pene ...
quia ... puniebat
transgressores propter ceremonia-
lium ... et ... petere
... in ...
... Et nota quod eadem est
... in lege que in euangelio ut dicit
augustinus sed multa que in lege obseruare
precepta sunt propter ... que ...
... quia non ... poterant as-
cendere ad perfectionem iusticie in euangelio
explanantur et ... lex
... cohibebat manum
... sed ... cohibuisse ...

manum q moys ut p'mo s'ho p'mi
ebat manum qua videbat no ai'
quem no videbat xpc aut dē e
z no (evvan' tam de extionibus
qui dextionibus patitur pena dek
minat ideo dicit glosa q man
datu xpi no e 9trm legi sed
lati' legem ipse 9tinens sz qui
intelligebant eam pharisea q non
intelligebat de phibita nisi opa
psicady vel fornicacoe xg... In
ext' de ait non veni solue lege
sed adimplere ... bo nota qd
xpc legem implevit septe modis
pmo moralia finiendo sed ... dict
evvan' ego q placita sūt ei facio
semp Et ers cerimonialia q rtu
ips' e baptisati oblat' i templo
zh'' It moralia explanando q
phei male itelligebant It 9plm
pcepti addendo Item figurale lega
les cessare faciendo z vitate ex
hibendo qui pmittebant Item
nobis grām 9fendo q moralia
possimus iplere q non poterant im
plere timore ... h dīu de lex
p moysen data e grā gra sz
aug' ptet ad moralia i. ad ai' te
plenitudie caritatis ad umbras
cerimonialium venelacoz iplet
aut lex vtiq modo sz ca sūt
q ibi pcepta sūt sz moralia per
gratiam Item exhibent q ibi pphe
tata sunt sz cerimonialium sgta
p vitate evvan'''' Its vij modo
iplevit xpc lege z iplet cotidie
ut et aug' 9t fausti q ce ip
eciam p'bogra popl' i hac mor
tali vita difficile e oimode i
plere qdam legis pcepta ut est
istud no 9cupisces hec p ore
mis sue p'fectoni p'ficiat, facie i
petrat nobis i dulcedis eciam

amore

hunc legem adimplere ut ip exem
plum te ma mi' adimplere possem
ea' p sone ... cu' capitis
membra sūt sumus It ita vita
media vitē i vet' testamentū
i nove testamentū i veti qualiū do
pfiguracioz sive pmittuoz sim
telam spualem vetem i novo qualiū
ad xpo p'ticz aug' q fausti li vo

De mutacioe vetez sacramētoz i nova

Quia vtz aut nomie religionis sive
vez sive falsi coagulari p'nt
homines nisi aliq' signaculo vel sac'
metorz visibilium colligent' Quoz
sz sacramētoz vis valet plurimum
z io 9tepta sacrilegos facit im
pie quippe 9tepnit' sine q no pt
p'fici pietas ... sacra
menta q observabant z celebrabant
ex lege pnunciata e ante xpi ven
tum que cum suo adventu xpc
iplevisset ablata sūt z io ablata q
ipleta Et alia sūt i stituta vtute
maiora vtilitate meliora actu facia
liora nūo pauciora tanqm iusticie
fide revelata z i libertate vocatis
filiis dei iugo s'vitutis ablato q
duro z cari de dito p'plo congruebat
actor ccia tn quedam legalia re
tinuit ut thurificacoz non tantu
sgt q quod semp faciendū e pura
vitag' vite z illud docetur pona
nanon ammovenda retinuisset
sz qm ipa litalis observancia nō
nobis e q' trvere no e oportuna
tamen vel suspecto z pagina sz
thurificacoe nap de hortis fd
i magnitudīe ac pulcrate templi ma
terialis p q in sgtur magnitudo
z pulcritudo templi spūalis i regni

celestis. Vel est ac si diceret quamvis maior est
ut ait Aug. toto modo non corporis
dispositione sed potestate et virtute. Chri-
stianismus vero non retinuit nec Iudais-
mus habebat. Et ex hiis [illegible]
patet idem sicut recipit quam ille species
[illegible] De quibus christianismus [illegible]
batur [illegible] quam retinuit sed non ce-
lebrat quod lex celebrabat. Ille enim dicebat sed
mitte tabernaculum [illegible]. Hec autem
spiritualiter sed per tabernaculum spirituale in
[illegible] id est homo [illegible] cum baptizatur etc.

etc. De numero sacramentorum nove legis

Quoniam magnus ille medicus scilicet Christus xviii
sanitatem de peccatis ad genus humanum
quod [illegible] iacebat egrotum [illegible]
in blandimenta promissionum et verum
in auctoritate comminationum tradidit
et eius vulnera [illegible] et sacramentis
salutaribus alligavit. In septem namque
sacramentis nove legis cuncta attulit
remedia salutis spiritualis. Sicut enim sanitas
spiritualis non est nisi [illegible] corporalis, sic et cu-
rativa, conservativa, perservativa, me-
liorativa, [illegible] [illegible] ei
tollit et spiritualiter curat ut baptismus, scilicet
[illegible] et penitentiam [illegible]
[illegible] [illegible] ut prima
conservativa et confirmatio [illegible]
dat [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et matrimonium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] excipit
honestate [illegible] in
morte [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et
est [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible]
Et est medicina [illegible] sola [illegible]
[illegible] eucharistia [illegible]

et [illegible] [illegible] [illegible]
spiritualiter gratiam quam spiritualiter [illegible]
ad hominem spiritualem. Et est gratiam
augmentat. Potest etiam dici quod est
medicina [illegible] quam baptizatus
dum [illegible] etiam sed
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et reducit [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
iustificationem [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iustificat non quod
iustificant [illegible] efficacie
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanant [illegible]
[illegible] que corpus [illegible] sanant
[illegible] medicina effective
[illegible] [illegible] medici
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ministro [illegible] [illegible]
iustificat [illegible] gratia [illegible] ut
medicina morbum expellens
[illegible] [illegible] [illegible]
sacramenta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sacramento [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medicinam vel si
[illegible] non [illegible] sicut
si baptismus [illegible] aliquo [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
sacramentum [illegible] Aug. [illegible] sacramen-
tum est sacre rei [illegible] sacrum
et invisibilis gratie visibilis forma
[illegible] [illegible] [illegible] sacrificium
[illegible] signum invisibile
corporis Christi quod est sacramentum
[illegible] Quedam sacramenta sunt
necessitatis et quedam voluntatis.
Necessitatis sunt hec quinque baptismus

confirmacio, eucharistia, penitencia, extrema
unctio. Voluntaria vero sunt hec
duo: ordo et matrimonium. Item quedam sunt
in quibus confertur gratia, ut probat natura, et
ordo; alia in quibus non, ut matrimonium.
Conferunt sacramenta ut valeant
contra vulnera que attendit in homine
bona et mala in factis mala. Sic ergo
cognoscitur homo. Sed absolute valet
ad salutem, solo dicimus quod sacramenta
non valent contra peccatum nisi peni-
tentibus. Hoc autem intelligatur de operibus ma-
nifestis; nam quamvis occulta non possunt
alicui negari sacramenta nisi per
amorem secretum vel publicum [illegible]
statim. De institutione et forma baptismi

Institutio baptismi Christi secundum
varias sunt opiniones. Alii dicunt
tunc institutum esse cum in Iordane [illegible]
aut nisi quando natus fuit [illegible]
et [illegible] cum apostolis dixit: Ite,
docete omnes gentes baptizantes eos;
sed hoc dixit post resurrectionem, et quod
ante passionem misit eos binos et binos
ad predicandum in Iudea et ad bapti-
zandum. Et dixit: In viam gentium ne abie-
ritis. Iam ergo institutus erat baptismus,
quia baptizabant, sicut et predicabant.
[illegible] forma tunc
baptizaverunt. [illegible] [illegible]
[illegible] forma qua baptizatur.
Postea vero quidam passione
patet intelligi fuisse tradita
non per scripturam. Quamobrem quidam di-
cunt quod Christus [illegible] bap-
tizatus est in Iordane, non quod tunc
[illegible] voluit cum pure [illegible]
sed quod [illegible] vim [illegible]
[illegible] quando contulit, ut sunt qui
postea mergentur in vocatione nominis

[illegible] apostolis praedicavit. Tunc in ipsis
[illegible] baptismum Christi. [illegible]
ministerium [illegible] hominis
baptizat. [illegible]
tum in aqua, ut intelligatur quod sicut
sordes corporis aqua abluit,
ita baptismum [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod posset [illegible] in vino
vel oleo fieri. Sed aqua signavit
[illegible] Christi [illegible] propter
alia sacramenta [illegible] fuit. [illegible]
in baptismum [illegible] [illegible]
[illegible] minor [illegible] gratie
[illegible] per baptismum [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] quod [illegible] in [illegible]
peccatorum [illegible] baptismum [illegible] remissionem
peccatorum [illegible] gratie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
abluit et refrigerat et extinguit. [illegible]
[illegible] quod [illegible] baptizantium
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nisi [illegible] multiplex
[illegible] baptismum [illegible] ministerium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ministerium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] baptistam [illegible]
baptismum [illegible] intelligunt [illegible]
quod [illegible] potuit [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] baptismum quod hoc vel [illegible] alii
[illegible] intelligunt de [illegible] [illegible]
potuit enim [illegible] [illegible]
[illegible] nomine [illegible] fieret baptismus,
[illegible] [illegible] [illegible]
De essentiali forma baptismi. xx

Essentialis baptismi [illegible]
quod nec sola aqua abluens vel aqua

ablucio e bap(tis)m(us) n(on) solu(m) caract(er) s(ed)
illa duo ita q(uod) ut(rum)q(ue) sit bap(tis)m(us)
et h(oc) unu(m) s(acramentu)m ab unitate g(rati)e sig
nate lic(et) diu(er)sa sint s(ecundu)m essenciam
sicut i(n) s(acra)m(en)to euk(aristi)e forma pa
nis et uini et c(or)p(us) x(rist)i ... nec
valet h(oc) argume(n)tu(m) aqua ablucio
[illegible] q(uo)d no(n) e bap(tis)m(us) ... cu(m) [illegible]
at ... aqua ablucio [illegible]
i(n)c(ide)t caracter. S(ed) obic(itur) q(uod) caract(er)
no(n) e bap(tis)m(us) ... no(n) sit visibil(is) for
dic(itu)r q(uod) no(n) [illegible] q(uo)d e i(n) s(acra)m(en)to
e visibile(m) forma(m) s(ed) suffic(it) q(uod) s(ecundu)m
aliq(uo)s sit visibil(is) forma s(ecundu)m bap(tis)m(us)
s(ecundu)m a(liquo)s ablucio(n)e(m). Q(ue)r(itur) aute(m)
cu(m) e sig(nu)m caracter dic(itu)r q(uod) ho(m)i
b(us) tangibile s(ed) ho(min)ib(us) e i(n)tellig(i)bile
no(n) visibile. Dic(itu)r aute(m) q(uod) angeli
i(n)digent i(n) signo no(n) cu(m) vide(n)t o(mn)ia
i(n) speculo et(er)ni [illegible] vide(n)t ibi o(mn)ia s(un)t
p(re)sencia s(ed) [illegible] et [illegible] ca
us(a) q(uod) s(un)t i(n) libertate nisi arbitrio no(n)
vide(n)t nisi ... p(er) gra(tia)m
[illegible] q(uod) ad libe(r)u(m) arbi
triu(m) no(n) e p(re)sencia angelo s(ed) [illegible]
[illegible] sicut ad d(eu)m. Carac
ter ille ... s(ecundu)m Joh(ann)em
damascenu(m) passibile e qualitas
[illegible] s(ed) de [illegible] natu
re spi(ritu)s ... habilitat [illegible] ad
susceptione(m) g(rati)e [illegible] q(uod) e sigillum
e [illegible] habet gra(tia)m nisi
p(er) [illegible]. Ad sigillu(m) [illegible] e ter
[illegible] e q(uod) habet
[illegible]. Q(ue)r(itur) aut(em) q(uod) [illegible]
e bap(tis)m(us). Sunt s(ecundu)m q(uod) sit i(n) aq(ua) flami
nis q(uod) sit p(er) fide(m) purificatur sa(n)
guis q(uod) sit [illegible] p(er) martiriu(m)
[illegible] bap(tis)m(us) e tinctio i(n) aqua
[illegible] sa(n)ctificata [illegible] ei [illegible]

tinct(io) i(n) aliq(uo) [illegible] colore [illegible]
oport(et) [illegible] q(ui)a p(r)ius e(ss)et. Sunt au(tem)
i(n) bap(tis)m(us) flu(m)i(ni)s [illegible] caracte(rem)
vel gra(tia)m [illegible]
[illegible] bap(tis)m(us) i(n)tincta
[illegible] sanguis [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] redemptio(n)e [illegible]
ad gl(ori)am [illegible] resurrectio(n)e. Ergo
bap(tis)m(us) flaminis et sanguinis no(n) sunt
bap(tis)m(us) nisi [illegible] bap(tis)m(us)
[illegible] caracte(rem). De for-
De forma bap(tis)m(us) [illegible] ma bap(tis)m(us) · xxi
[illegible] forma [illegible]
et i(n)tencio baptisandi et [illegible]
[illegible] forma [illegible] e Ego bap
tiso te i(n) no(m)i(n)e p(at)ris et filii et s(piritus) s(ancti)
[illegible] baptisandi sit
de essencia [illegible] dic(itu)r q(uod) sic
[illegible] i(n) no(m)i(n)e p(at)ris et filii et
[illegible] ad [illegible]
ad [illegible] baptisandu(m)
Baptismus [illegible] s(acra)m(en)tu(m) [illegible]
[illegible] e baptisatu(m)
de [illegible]
[illegible] ad aliu(d)
[illegible] baptisandi [illegible]
[illegible] exp(ri)mat dicendo baptiso te
De q(ua)ntitate aque dic(itu)r [illegible]
q(uod) i(n) [illegible] aq(ua) tanta
[illegible] tingi [illegible]
[illegible] caput quo abluto [illegible]
[illegible] no(n) sit [illegible]
[illegible] caput [illegible] baptiset(ur)
baptisat(us) [illegible] vel si postea
baptisat(ur) [illegible] dubitatio(n)e
[illegible] sit baptisat(us) [illegible]
baptisandus cu(m) e [illegible] no(n) [illegible]
[illegible] dubitat(ur) [illegible]
[illegible] postea de [illegible]
[illegible] bap(tis)m(us) [illegible] dicat bap
tiso te i(n) no(m)i(n)e p(at)ris [illegible]

in primitiva ecclesia sic fiebat baptiz-
te in nomine Christi ut habetur in actibus. Utrum
non est baptismus si tantum dicatur in nomine
patris. Baptismus tamen fiebat in nomine Christi
duabus de causis. Prima ut nomen Christi
quod erat [illegible] odiosum fieret accepta-
bile et amicum. 2a quia hoc nomen Christus
dat intelligere totam trinitatem
Christus enim importat unctum, unctum autem
dat intelligere unctorem personam scilicet
filium et personam unguentem scilicet patrem
et personam unctionem scilicet spiritum sanctum. Sed hoc
nomen patris (?) Christi hodie non explicite tamen si
sacerdos simpliciter ita dicat baptizo
te in nomine patris et hoc dicto obmittit (?)
cum vel puer moriatur tunc sit verus
baptismus [illegible] sacerdos suppleret
quod prius incepit et amicior (?) sacerdo-
te. Utrum postea de additione
verborum sit baptismus si dicat sic baptizo
te in nomine patris et filii et spiritus sancti et beate
petri et dicit quod si aliud ultimum
addat aliquam corruptela de motione
non recedens id est de essentia forme
verborum baptismus est si plebs (?) credat
aliud esse de essentia forme et propter hoc
id agat non est baptizatus. Utrum cor-
ruptione verborum corrumpit (?) sit baptismus
Sacerdos dicat ita baptizo te in
nomine patria et filia et spiritus sancta
... quod si quis (?) aliqua vetula ex
simplicitate corrumpat formam verborum
tamen [illegible] non impedit quin sit baptismus
quod credunt magistri si retineant
verbe (?) principales et ymago (?) ante
corrumpere (?) in se [illegible] incipiat non est
hoc determinare quia si ille qui in-
cipit verba intendit inducere heresim
non est baptismus quia corrumpat verbo
sed quia non habet intentionem baptizandi quia
notum est ad baptismum requiri.

De iteratione baptismi xxii

De iteratione baptismi
sciendum quod si dubitatur
an sit rite (?) an non, ... [illegible]
baptizandus sit et vocandus est in di-
vinum auxilium. [illegible] et angelus (?) sed [illegible]
sit quod totum in parte sit est baptizatus (?)
et si parvus (?) sacerdos non credit nec
sacerdos (?) ... [illegible]
credit [illegible] sacerdos (?) credit fiunt (?) quod
fuit ecclesia et verborum forma debita
baptismus est quia sit in fide ecclesie ... sic
intelligendum est quod ait augustinus non
quod ... credit et quod sit in fide
credentium [illegible] quia si nullus crederet
et tamen ab ... formam debitam verborum
et haberet intentionem faciendi quod ... facit
ecclesia baptismus esset. Ad intelligendum est
quod ubi [illegible] est quod credit in quo
sit in fide credentium scilicet in illa fide quam
ecclesia [illegible] vel haberet sic ...
nobis ... quod ... duo vel tres
[illegible] ... possit deserere
esse fidem ... tota ecclesia
possit deserere fidem per liberum arbi-
trium. Utrum non est ... militantis
ecclesiam forte [illegible] totaliter sine
[illegible] ... universalis
... quod ... est universalis esse
... homines non ... personaliter
nullus est specialiter sic facit quod nullus
homo sit ... in ipse suppleri possit facere
quod nullus homo sit qui ... se ab
[illegible] ... ut nullus [illegible] de
[illegible]

De baptismo puerorum xxiii

Puerorum considerandum si ... an
... quod sit ... dicit
... exorcismus et cathecismus
est autem cathecismus ... quod ...
... qua ... ad ...
... exorcismus et ... dicit
... quod per exorcismum et compellitur
... non ... ad ...
hoc quod non habet potestatem ...
... alii autem dicunt sicut
... quod ... ad ...

peccati. Unde dicebat quod si per unius statim
decederet post exorcismum mitius
tenebras pateretur quam si non esset ex-
orcisatus et magis perciperet de bonis spi-
ritualibus. Dubium autem videtur quod exorcis-
mus et cathecismus et alia huiusmodi sa-
cra dicamus sunt pars et [illegible] horum
et solempnitatis baptismi. [illegible] est adiectis
extra quod fuerit baptismus. Talia etiam hu-
ius sunt distinctione quod dantur in baptismo
baptismus [illegible] cum postea in animam pueri
non illuminat, propter hoc tamen sed per hoc signatur
quod illuminat spiritualiter in baptismo. Item per
exorcismum non expellitur diabolus sed signi-
ficatur expellendus. Est autem cathe-
cismus idem quod instructio baptizandi
de articulis fidei. Nam in primitiva
ecclesia adulti baptizabantur sed antequam
baptizabantur instruebantur fide et bap-
tizabantur in sabbato pasche ad signandum
quod per baptismum resurgunt baptizati
a morte peccati. Vel in sabbato pentecostes
ad signandum quod per baptismum datur spiritus sanctus. Et
est ordinatum de baptismo sicut circa
modo sit in parvulis quia cum sint
pueri non sunt susceptibiles disciplinae
et tamen primis [illegible]. Credo et volo
baptizari dicit pro puero sed ille
loquitur et [illegible]. Iste patrinus est
suscipere fidem et baptismum et obligat ei
se pro eo adhuc ut cum ad adultam
aetatem venerit puerum instruat eum in
articulis fidei. Et quia abierunt
[illegible] pompis eius [illegible]
quod per hoc parvulus non credit tamen
baptizatur in fide patrini vel eccle-
siae cum per eum non habet quod sed ab alio
et non videt per fidem propriam fidem
dico meam sed per fidem alterius. Cathe-
cismus quod non est proprie sacramentum
sed sacramentale vel exorcismus. Sed

exsufflatio quam facit sacerdos
sacramentale est et signat quod per spiritus sancti
flatum expellatur potestas dyaboli. Sal
saliva sacramentale est et signat sapien-
tiam divinam. De effectu baptismi xxxiiij
Queritur autem quod parvulis in baptismo
dantur virtutes et quod adultis cum
pater adesse [illegible] credit eum
[illegible] libero arbitrio et postea credat
per fidem quam non videat. Parvulus autem
nichil cooperatur in susceptione baptismi neque recipit
fidem per quam [illegible] sed habet fidem
habitum. Sed est habitus quidam pro-
pinquior actui et quidam remotus
et quidam explicitus. Ita quod si non
simplex credat fidem sed implicitam
[illegible] articulis sed iste tu
tenet ad omnes distinctiones fidei
habet sed in habitu implicito et nimis
te absolutum sed aliqualem ex-
plicatione credit in actu baptismi
quidem actuale peccatum tollit non
tamen originale totaliter quoniam quantum
ad penam aliquam cum quo [illegible]
et manet concupiscentia sed gratia
[illegible] expellit non tamen
[illegible] quae difficiliter separantur
[illegible] si decedit homo iustus
[illegible] baptismus non aufert mortem
[illegible] penas v[el]
[illegible] pena est ut per in-
firmitatem humilietur qui per superbiam ceci-
dit. Unde Job: sagitte domini in me sunt
[illegible] superbiam
[illegible] homo
attendens [illegible] dum
timeat se a gladio vel a pena in-
fernali [illegible]
litant [illegible] stimu-
latio [illegible] ad-
[illegible]
ut homo attendens [illegible] mi-
seriam [illegible] meliorem
[illegible]

Quia vero homines magis appetunt
baptismum propter virtutem corporalem
quam propter spiritualem. Et autem apud
quod sine prima sit dona dei que
donat propter sanctos in baptismo. Sed queritur dicitur
virtutis aut hoc punivit ad deum
punivit (Ideo dicendum) est quod baptismus
efficaciam suam habuit a passione
Christi pro omnibus baptizandis, quia ut dicit
venerabilis discipulus passus mortem pro ea tempore
penam unam in penam pro peccatis omnibus
pertulit in corpore suo super lignum
sed dicit beatus Petrus quod si quis cecidit in pe-
ccatum post baptismum evolabit quia
per opera precedente baptismum in pas-
sione Christi sufficienter punivit in-
dicat absolute dei et dicitur
quod corpus Christi dignius et efficacius
est quam baptismus sed non sequitur quod sit effi-
cacius in quantum sacramentum. Unde eucha-
ristia non instituta est ad tollen-
dum penam sed est sacramentum unionis,
baptismus vero est sacramentum renovationis,
unde aufert omnem vetustatem
tam culpe quam pene quod non eucharistia.
Unde quod passio Christi aperuit ia-
nuam paradisi per satisfactionem et per con-
tinuam et universalem omnibus bap-
tizandis. Baptismus autem aperit per ef-
ficientiam singularem, passio vero hominis
singularem facit evolare ad ascensum ubi
Christus aperuit per effectum. **De baptismo
ab hereticis non iterando .xxv.**

[S]acramento eorum in persona qui
dicit super pollui per pollutionem
ministrorum. Unde tamen quod baptismum he-
reticorum facit quosdam filios dei
ut parvulos quosdam vero non ut
adultos qui in unitate sunt ecclesie heti-
corum baptismum recipiunt. Unde
si redeunt ad unitatem ecclesie non
sunt rebaptizandi, quod ut dicit Augustinus
sanandum est quod vulneratum est non
iterandum est quod sanum est. Sanati autem

sunt huius quantum ad illud in quo communicant
cum ecclesia sed quantum ad baptismum. Unde
heretici parvulos baptizent dicuntur
tales filii ecclesie non quod eos dominus ge-
nuerit de ecclesia que est legitima
sponsa sua sed quod de hereticis tamquam
de ancilla adoptati sunt (ecclesia enim sibi
reputat esse quod generat dominus sive per
illos qui sunt de ecclesia sive per hereticos
sive per paganos. Unde ignorantes in quod
ad ancillam et (baptismus in hereticis
facit remissionem peccatorum tamen ubi est spiritus
sanctus non in hereticis sed in sacramento suo
in spiritu sancto quod in ipse pater est dans gratiam
suam per baptismum nisi per reprobos fe-
cerit consultius aut assignant tamen
quare baptismum non recipit sive est quia
cum baptismus deleat culpam et omnem
modum penam si iterarent dispo-
nerent homines per tempus licentie usque
ad extremam necessitatem in qua fue-
runt se rebaptizari et sic statim
evolarent propter hoc instituit dominus
ut unicus esset baptismus et alia est
allegoria baptismi cum his efficaciam
suam a morte Christi que unica est
Sed nec fuit in prima baptismo caracter
cum baptismalis spectat et innuendum
cum et in hereticis est si baptizatis est
in spiritu sancto non est sicut de eucharistia
que corpus Christi non remanet spectans in hereticis
nisi quam in forma patris dicitur et
non fit in prima eucharistia sed iteratur
De etate debita ad baptismum recipiendum .xxvi.

Non est ante tempus quod adultus accedit
debet ad baptismum sed tamen ut confesse
sit cum accedit attritus et dolens de
peccatis et tunc per virtutem baptismi ei di-
mittuntur. Si vero accedit fictus tunc
iam habet fidem formatam et caritate et
dimissa sunt ei peccata quantum ad culpam
baptismus autem sequendo augmentatum
ipsam gratiam et tollit omnem penam in quo est.

satisfactionem exteriorem / interiorem
tamen non. Sacramentum quod et rem
simul suscipiunt omnes parvuli qui in baptismo
ab originali mundantur. Pueri adulti vero
qui cum fide baptizantur. Sed cum vero
sine fide accedunt vel ficte sacra-
mentum non rem suscipiunt. Qui autem
accedunt sacrificio per noticiam hanc et si non
sacramentum rem tamen percipiunt ut tamen
passio vicem baptismi supplet. Sed eciam
fides et contricio ubi necessitas excludit
sacramentum. Ficte accedens suscipit
baptismum sed non effectum baptismi quod dicitur
valet fictio recedente vel fictio baptismi
effectum sumit hoc est facit quod prius fecisset
si fictio non impedivisset. Sed delet to-
taliter omne peccatum quod habebat iste ante
baptismum sed non delet illa que fecit post
nisi quantum ad culpam quia non est in
statu ad delendum peccatum sicut fuit in
principio et penitencia. Et eciam si ita esset
videtur iste dolus fictionis peccatum
committat tamen quia si non ficte accessisset
penitencia sequens peccata post ficta necessario
totaliter ideo deleret. Item de illis
que fecit ante baptismum non est iniungenda
penitencia exterior. Baptismus enim non exigit
quamvis nec planctum exteriorem sed
intellige in adultis salvatur tamen
baptismus nisi habeat penitenciam interiorem de
peccatis. Sed de aliis que fecit post baptismum
iniungenda est ei penitencia exterior et eciam
de reparatione. Sed unum modum est
cum duplex fictio videlicet quia aliquis
recedit baptismum non propter esse quod est fictio
incredulitatis istam non delet baptismus
tamen sit contra baptismo. Sed de istis
iniungenda est penitencia. Est et alia fictio
que quis deo non gratis recipit baptismum
et hoc est propter omissionem vel negligenciam
ista delentur per baptismum / baptismum cum

non solum gratiam confert sed eciam cumulum
gracie. Est enim caritatis illuminativus
ad instruendum quod faciendum et quid non
magis quam sedat propria vitia et
debilitates fomitem et remittit

De sacramento confirmacionis, xxvii

Nunc de sacramento confirmacionis dicendum.
Et quidem tempore apostolorum non ab aliis
quam ab ipsis legitur factum, nec
ab aliis quam qui eorum locum tenet
fieri potest. Aut debet licet ante presbiteris
baptizatos tangere in pectore
sed non crismate signare in fronte. Hoc
statuit papa Melchiades. Ipsa dicit
maius esse baptismate quod adiungo
nobis datur ei dignior pre caritate sit
in fronte vel forte quod maius in-
tuitum augmentum prestat licet baptismus ad
remissionem plus valeat. Baptismus quidem
est sacramentum intrantium in ecclesiam. Confirmacio
vero est sacramentum proficientium et pugnantium
quod in medio tantum et decore. Circa eius
sciendum hoc sacramentum v exiguntur. Primum
est forma verborum. 2m intencio confirmantis.
3m dignitas confirmatoris. Oportet enim quod
sit episcopus. 4m est ipsa materia scilicet crisma.
5m est locus ubi crismatur scilicet frons.
Forma verborum talis est: Consigno te
signo crucis et confirmo te crismate salutis in nomine patris
et filii et spiritus sancti. Datur autem hoc sacramentum
ad robur ut videlicet fortis pugnare
et portare nomen Christi coram regibus
et hoc fit tempore loco et materia. Locum
quia confirmatio fit in fronte ubi videlicet
erubescens confiteri nomen Christi coram
hominibus. Et ideo ei credit administracio et
hoc sacramentum non habuit Petrus quando ad
vocem ancille erubuit nomen Christi. Sed
eciam fit ipsa materia scilicet crisma in unguento
et pugilis ut difficiliter possint
capi a diabolo. Confertur autem crisma
ex balsamo et oleo. Oleum est signum
nitoris conscientie et balsamum

spiritualem per quem spiritualia bella superantur. Balsamum autem signat odorem bone vite per quem resistunt spiritualiter temptationibus et demonibus. Item quemadmodum christus insufflavit in discipulos dicens accipite spiritum sanctum et tunc datus est gratia que dicitur baptismalis. Postea autem iterum dedit spiritum sanctum decima die pentecostes ad robur et tunc signat robur gratie que datur in sacramento confirmationis. Unde Urbanus papa: omnes fideles per septiformis gratie cum plenitudine stabiliuntur et tunc in confirmatione confertur et iterum omnes fideles per impositionem manus episcoporum post baptismum debent recipere spiritum sanctum ut pleni christiani inveniantur. Et dicitur supponit diversitatem plenitudo sacramenti et sufficiens et tunc dicitur baptismus et copia et tunc in confirmatione. Ergo in sacramento confirmationis non datur alia res vel alia gratia quam in baptismo sed que data est in baptismo confirmatur et roboratur. Uti dicitur sine preiudicio quod licet est caracter baptismalis et confirmationis in essentia, ita tamen est quod [illegible] differunt ut in baptismo sunt aliqua et in confirmatione essentialia. Dicit ergo sacramentum quod alia essentialia requirunt, aliquo presbiteri et pugnantium non aliter pertinent dare possunt hoc sacramentum, quemadmodum dare possunt baptismum quod primo in ea est et sacramentum dicitur magnum. Tertio modo per quod [illegible] ad efficaciam. Et hoc modo baptismus dicitur magnum sacramentum quia [illegible] communicat omnibus hominibus. Et secundo quantum ad effectum suum. Et hoc modo sacramentum eukaristie dicitur magnum. Item dignitate continet corpus christi. Et tertio quantum ad significationem sic dicitur apostolus matrimonium magnum sacramentum. Dicitur ecclesia sacramentum, ecclesia vero matrimonium spirituale et cetera. Et quarto quantum ad effectum per rogationem et dignitatem. Et hoc modo

confirmatio et ordo magna sunt sacramenta dignioris cum et gratia confirmata vel consummata quam gratia prior non potest ab confirmato si dicatur non baptizato quia confirmatio est dispositio baptismi. Item non potest esse sine baptismo maxime cum baptismus sit ianua sacramentorum. Nec est simile de ordine nisi si quis maiorem ordinem preter misso minore receperit supplere sufficit quod omissum est quia unus ordo non est dispositio alterius cum diversi ordines diversa habent officia distincta. Ad secundum non est eadem confirmationis sacramentum habet caracterem. Hoc sacramentum a penitentia [illegible] debet sed et baptismus nisi alie cognitionis necesse. **De sacramento**

eukaristie capitulum xxviii

Eukaristie donum est supremum super hoc sacramentum excellenter dicitur eukaristia id est bona gratia quia in hoc non tantum est augmentum virtutis et gratie, sed ille totus fons et origo totius gratie. Cum figura precessit quam manna de pluit in deserto. Sed prime aglorymadica [illegible] hoc sacramentum autem hec ad discipulos prime celebravit in maiestatem [illegible] celebratum in dispensacione typico pasca cena agni more ut veterem legem cum sub specie panis et vini corpus et sanguinem suum eis tradidit et sic ostendit legis veteris sacramenta esse que prefiguravit agni paschalis sacrificium in mortem passionis christi. Ac nove legis sacramenta subsistunt iis [illegible] excellit misterium. Ideo et post alia dedit ut hoc cum actu in cena discipulis exsiget et alterum de receperit frequenter tamen [illegible] non erat discipulorum semper in prestitis ut post alios cibos sumatur. Postquam apostolorum sumi optet sicut apostolus docet ut peregrinum dignum credidit dispensacionem ad alios cibos quos dixit apostolus

disponendum reliquit. Sub alia aut
spe sensibili instituit ut fides s. hre
meritum q e de hijs q no vident
z etsi ne ab homie aius esu cernit
oculis q no hemus ipsi tamen cibum
z sanguine cordis. panis eius ad carnem
refert vinum ad cruorem et vinum opa
tur sanguinem in q sedes aie a phis
esse dicit. Ideo i duabus spebus cele
bratur ut aie z carnis susceptio
i xpo z utriusq inde liberatio sig
ficetur et caro xpi p salute corporis
sanguis vero est p aia ma offert
Sub utraq tn spe sumit totus xpus nec
plus sub utraq nec mius sub alta tm
sumit. Iten no sit quasi sola panis misi in
carne nec vinum misi i sanguine nec
deiit dici duo sacra sz unum q sub
utraq spe unum totu sumit. Iten ut itera
sacrm q unitati no repeti sup cam
dem spem. Aqua vo admiscenda
e vino q aqua pp sigt q p xpi
passione redempti e. Iten q i calice aq
vino misceatur xpo ppis adunatur
z credentium plebs ei iugit credit
copulat. Sicut et doctores colligunt
q xpo vinum z aqua mixtum dedit dis
cipulis. Si qs tn no intendat ex
ducere hesiin oblivioe vel ignoratia
aqua pretermiserit no ideo ee priu
sacrm. Iem z greci etia no appo
nere aqua dr. Et apponenda e in
tam parva quantitate q possit absor
beri a vino q xpi no mutatur in
aqua. Sz etia mixta i xpm. De forma
huius sacramenti
Forma quo panis
verbum qibus verbis sacrm e i
factue vel signum hoc aut sacra gemi
na e res s. res gtenta z sigta q e
caro xpi qm de virgine traxit z sangis
eius quem p nobis effudit. Res aut
sigta z no gtenta e unitas ecce
sie. Iri tali distinguenda sacrm
tantum res e spes visibilis vel pa
nis vel vinum sacrm z res e caro
xpi ppa z sange. Res z no sacrm
mistica eius caro. Porro species
illa visibilis sacrm e gemine rei
que utramq sigt z utriusq similitudine
gerit expressam. Nam sic panis
p ceteris cibis corpus reficit et
sustentat z vi homini letificat
atq i ebriat sic caro xpi i ceteris
hominem plus ceteris gratiis cibat
z sanguis exuberatus quia sicut unus panis
ex pluribus granis vinum confluit i
unum sic pluribus fidelium p sonis
unitas ecclesiastica constat. Cum ergo ut
huius panis z vini corpus mistici sig
nificatio e ex similitudo q sicut panis
ex multis granis conpunitus quia constat
ista corpus xpi verum q traxit de vir
gine compunitis membris purissi
mis corpore sit sic z sangis vini un
ex pluribus ut constat ita sanguis
xpi compunitis sanguinibus ita so
cietas ecclesiastica compunitis p sonis
a macula libera constat
In cena vero tempore sic e eucharistia
deligeris sethin q sic i puebula
forma panis dr. hic e em corp xpi
sterne no gra sua sz gra panis
hic fuit forma. Efficit autem
q signat. Unit accipiente cor
pori xpi mistico. Efficit autem
no p modum re efficacius sz p mo
dum ve q cum i calice liquore
aqua i aqua no dat baptismo
ita sub alia forma q sub ista
no datur corpus xpi. Licz aute
sacrm uniclo sit z dignius
q sacramentis tamen h lz calix p dz
divinitas esse dignior e q corpus
xpi quia corpus xpi lz dignitatem

cquandam sz qz e finita ubi / qz
nullam hz gponem ad aliquam
dignitatem esse / hec aut bera
e Circa pmc finitis esse e me
lior qm corpus xpi / sz h e fla
mis bonum no efficit mai bonu
qz gpus intelligit facere p modu
cause in alite / aqua ei bap mi
mis bona e qm in dicau nune
ficit tm p modu sacramenti fen
matie indicaliz tne Ubi cor
pus xpi p modu sacramenti z ma
tie facit bonitate esse xpn
vificat z mundificat / sed per
modu cause efficientis solus
ds in dat z dimittit pecca / De
transubstanciacione panis z vini / xxx

Tunc aut sacerdotes gficiunt
corpus xpi z sagnine qz cor
uiscio substancia panis fit corp
z substa vini fit sangis xpi / nec tn
qd addit corpi vel sagni nec au
get corpus vel sang xpi / Nec ose
dit qz sba panis aliqn fit corp
xpi z si fiat corp xpi / sed farina
fit e panis z aqua fit e vinu
nec tunc dicit farina est panis
z aqua e vinum / Nec dica sbam
panis vel vini mutari ee corpis
vel sagnis dn qz no dica ma
formalr corpus sz ipa formalr in
illud z efficit illud / Dicit aut
damascen qz quo opone sst sti fit
i transubstant sed gcepcio filii dei itaqz
panis ee trsust i corpus / Un debe lo
cuciones q sonat transustan gcedere
st / sic h panis tust i corp x uel
tusfert / vel trsubstatur vel panis
fit corpus xpi z eede i negade st
tgh no signficat transust / sed iste
panis e corpus xpi / vnde eit corp
xpi panis st ee corpus x / Ubi tpe

ante trsubstacione dicit qz i finale ista
ti hoc verbo placoris h e corpus men
sit trsubstao panis i corpus xpi z h p
nomine hoc exagim z suppone de
mostracoz habet sz tn cum quis
dicit tn aper z uestit qd sit i ve
nol demutat corpus xpi / tunc tn
corpus s xpi qd no e ibi sz erit / De
Eode aut dicen qz panis no trust
i aliqo instanti i corpus xpi sz i tpe
tamen no successiue qz no p
tust vna ps panis i corpus x post
aliam z ppter h no st dica qz in
aliquato tpe z toto trsstat vel pt
dica qz trust i totali tpe i q pfe
rut h vba h e corpus men / Un tm
tpre gcigit z non ante / Itaqz
successio e i trsust no expte panis
sz expte placois vbor / Ubi pon
dute sbaz qdam remanent sz co
lor sapor forma pondus q prius spe
fuit q nec ipm corpus x afficiunt nec
i eo fundant / remanet gt pse sub
sistencia dominacem vtrum tadgn
sine subiecto qz subiectum / De hiis que
supra naturam vel intellectum sunt xxxi

Qt ih sacro qdam st sz natam
q supra natam sz no supra intellectum
q supra natam z supra intellectum supra
natam st sba accidencia sine subiecto
ut calor sapor rotunditas z hui
sz non supra intellectum qz i intellectu bene
intelligit accidencia sine sbo p abstrac
cione / Sed ei potencior e i opando
qz intellectus i intelligendo / Un supra natam
z intellectum e ibi xpc est i tanta quantitate
i quanta e i celo z no excedit ter
minos illius pue forme / Un dicit da
mascen qz sit ibi opo supra natam et
intellectum / Dicit gt qz subtilia totalis
forma e xpi ita qz subtilla pte

pse. tamen cum frangit hostia est
xpc integer sub qualibet parte. Et h' no
e tm ex pte eo s3 ex pte eo e fra
ctione consecuta ei sunt qlibz parte
suo modo ut in speculo fracto s3 cum
speculo integro est una sola ymago tm
speculo fracto in qualibz pte resultat y
mago. ita sub totali forma e xpc
q e ymago dei patris tamen fracta ho
stia in qualibz pte resultat ymago xpi
veritas ymago q e filius dei. bu
s3 ex opposito vel ad omnes partes
speculi resultant diuerse ymagines
ita ex placitu ubique q processit ex fra
ctione forme geste resultat xpc
in diuersis ptibz hostie. Et accidentia q
uidet sunt ibi sine subiecto n est in
corpe xpi s3 assistunt ei ut declarant
corpus ut fides. hec at bu fallit ubi lo
qm ut sidus he at bu fallit ibi lo
cus agungit ibi cum e albedo et
tamen nichil album. s3 q ibi est
fractio talis ea fractum. Dolo q
dam sit accidentalis q s3 p alia acci
dentia est sibi qda q no p alia ubi
gra albedo in est corpi no p aliud
accidens disgregatiuo visus est corpori
p albedinem cum tn ibi no sit sba pa
nis albedo ibi est et tm ibi e ea al
bum q nulla sba s3 ibi e disgrega
tiua e ea disgregans s3 albedo
Eodem mo ibi e fractio talis e ea
fractum q fractio ibi in est sbe me
continuitate cum tn sit ibi continui
tas hec dr q sit ad fractum illa frac
tione et p3 q non e sile de albe
dine et fractione ita q corpus for
mo ypa uidet s3 tm q ei velatu
s3 no sicut q uidet Et no neqtur
iste uidet manu corporalitati istius
q uidz manu istius tunc ualet s3
sacerdos tenet corpus xpi q tangit
q h' ubi tenet no portat aliq
in mediacoz s3 h' ubi tangit in
portat et c. De quodam intelligentia
que dicitur ut agnus in missa. xxxvi
Bene dictu q sit in canone
misse. Jube h perferri p manus
quid dicitur p h' p ueg h. Jt
dechat autem q' bu inocent que
momento tunc in celu misterio an
gelorum consociandi corpi xpi et ante
oculos sacerdotis ei qui q e i
deq' sit ibi sermo de p' dicti q
p h' p uos hec demonstrent for
me signtes s3 p ul ubi p uo signo
s3 p corpe xpi mistico frequenter
ei in pancia septa poi some p signo
est q ss' jube h pferri in jube
corpus tuu misticum s3 ecclesiam
militantem pferri p manus in
p operacione sciorum angelorum q assistunt
sacrificio altaris in sublime altare
tuum in ad triumphantem ecclesiam q in celis
e in jube pugne ecclesiam militantem
esse triumphantem q e regnum
bene ad regnum et cessat obiecto
p sacrum cum eucharistia assimilatur
magis at magis eccla militans
ecclie triumphanti adiuncta g'
dicitur q ypa e et gra dum sorum
sunt tuis et consociacio et uiso
cum sit ibi sermo quantum ad illa
ta de pane et de corpe xpi et de sor
tuu ad tuis tu sit ibi sermo de
pane q pane tu sit in celum in
pane q corpus xpi misterio angelorum
in celeste corpus xpi misterio angelorum
q assistunt officio misse ut dicunt
s3 q' m ad specialez sit ibi sermo
de corpe xpi q' tradit de vere
q p3 tute eucharistia assimilat mag
at magis ecclie corpus et corpi mi
stico quantu ad utrosq sit ibi sermo
de forma q dicitur in h' at misti

nota bn

explicite s^d formam et fini ita or
diem heri et ut i^d simile credat
Aliqui dicunt ecclam non vere de illo
misterio scienter posse attendere
nec qualem i^d gestire quod iam dict
nec credere s^z i^d agere ab alijs
du illud gessit et adhibet in
tencio implet misterium Illud
tamen pt dici q abinst qualia
bz corp^o x nec sunt et s^t videat
Solt aut dividi sacr panis in
tres ptes sumanti tercia in
ipse ptem illam esse q adhuc
vivit i^l illa Illa pot iterare qua
libet anim^e b^z i passione e totalis
sunt passiones h^t s^t h Eu i ecclam
potest habere talem et alie due
sunt duas ptes bonorum q s^t mor
tui quia e in s^t purgatorio alij i p
gatorio Eius q^o p^o corp q iterare
non pot afferri ad illam com q
s^t i purgatorio alia ad gratias acto
nem q s^t i paradiso Ceter
aut i manducacione corporali x^o
s^t ita in spiritualia p^m et unitatem
spualis q e diuidi^o corp x q le
sit quod utile q unificatum i h
e ; e delectatio qua delectam i spo
so tem dulce tamen que nutrit q
b ; e assilatio spual x i corpa
spualis diuidi^o aut i^a e p^e s
milit et delectatio xpi aut ma
ducat nos et assimilat nos sibi p
venit p gratiam q infudit nobis Ubi
eukaristia ubi sacret sumitur corp^o
talis dt aug^o q tribulle xxxvi
nec turpi i membris s^z i mente
stant quia vtr formare i contra
restant vel resolvant i aliquos
humores pt dici utz uno nam
pt esse s^t dz velt q cibus i ennct
ipariat corporalis quantum ad forte
no quantum ad corp^o x q pom^o e cibus
mentis quod sentit et h^t dt aug^o q quam
faciunt et debeant tali cibo super
illud loco epla ad corinthios alius
quidem esurit alius ebrius e dt enim
i uote^o ipa de officio misse q for
me ille resolvat i eosdem humores
i quos resolvet panis s^t ibi esset
Corp^o vo xpi non nutrit corporali
desinit aut ibi esse corp^o xpi quam
cito desinit forma panis esse u^c
e dicendum q desinente forma
panis esse ascendat corp^o x i celum
aut sacerdote p sentente h^z alia h^t est
corp^o men descendat corp^o x de
celo s^t s^d dicit p^s hug^o opinione
q expola opponi collocati ad supm
sine aliqua i mutacione medij ac
ris sit vigo aliqua collocati i celi
so q^a explacione h^z vbos h^t e
corp^o men deletio mo s^t a sacerdo
te sine aliquo descensu vel motu
e corp x i altari et sine aliquo ascen
su forma panis desinente esse cor
pus xpi i celo q^d p^o cat sibi i^a for
et modo non e modo quidem sub for
ma q p^e e corp^o x e i celo p^o et pse
et altari e vere corp^o xpi tamen
p quandam representacionem s^d supine
dom e abstit enim ut i honestam
carnis assertionem ubi ille sustentat
quam corp^o et indam ad eternam ho
nestate pat de quibusdam patribus
s^t legi^o q sola unione divina
dicitur tm dicit/ sagittati plurimus
annis vixerunt h^t q^o p^t esse possib^o
posse s aliqua ex virtute divina cor
pori p divinam uiaticum longo tpe viue
secessum aut fieri ei eo tpe aio
non posse/ et si fiat secessus

eo tpe aut ex reliquiis ciborum pte
ritam q' ex defectu sui corporis id esse
uitare e tres ~~de pollutis~~ de sacer
dotibus indigne uel tangentibus xxxiiii

Inuenit corpus in peccato mortali non est
non est mali tangere quod si des probabi
liter credat se non hre peccatum morta
le, habeat prime corpus xi non est cu
pabilis. ~~hii~~ autem si desit fides
peccatum ~~et~~ aut si desit fides
uel caritas, peccatum incurrat et bibit
intelligenda est si desit opinio 1: si cre
dat se hre mortale ~~tamen sumpsit~~ utrum
sacerdos debeat dare corpus xi quem scit
esse in mortali peccato et dicitur quod non, si notorius
est in mortali. Et non debet ei dare nec in occulto nec in
publico. Si uero non sit notorius non debet
ei denegare in publico ~~ex dictis~~ quin
dedit corpus suum Iude quod non erat no
torius. Dicitur autem quod aspicere corpus xi
non est peccatum etiam indignis, non bonum
est quod tamen cautus ~~et dicitur~~ sit
idem quod desiderium uidendi dominum
et sumendi deo aspicere uero corpus xi
probatum est ad dilectionem dei excitatorum
peccatorem expandunt in quabusdam
corporis ~~unde~~ multi tunc inde dicit gra
quod sufficit ei hoc in morte ~~uel~~ illi qui
aspiciebant serpentem eneum libera
bantur a morsibus serpentum ignitorum
~~ex~~ uero uiri bethsamite percussi fue
runt quod uiderunt archam domini. Hoc ideo fu
it ex indignitate corporis quod prohibitu
erat eis ne uiderent. Item tange
re corpus xi est peccatum indignis, ~~unde~~ ratio
pa est quod debet esse sanctus odio tamen sed cum
tibus exigit quantitas, ita odium sepa
tionis et eloquutionis. Exemplum hoc de publica
alege sanctus et ~~temporum~~ quia qui ei adeo
appropinquat ut ipsum tangat ut sit in
digni. Alia est ratio quod ut dicit id usque
in multis peccatis ~~tamen~~ pollutum comedit

nota bene

qui ad altare dei indignus accedit
uero qui pollutus est et tangit corpus xi
quantum in ipso est ipsum polluit. Quod uero
ex sola reuerencia tangit sed ille
qui sublevat de terra non peccat quamuis
quod sublevat de terra non peccat quamuis
sit indignus. Sed sacerdotes indigni
qui celebrant peccant mortaliter
~~quod~~ uel celebrant ut habeant of
latores uel ne infamantur
uel ex aliqua alia libidine ~~causa~~
uel ex aliqua alia libidine. Item sacer
dotibus uero qui nocturnam pollutionem
pollutionem in generali quod non debent
celebrare nisi confessi fuerint prius
nisi necessitas cogat et tunc confiteri
debent et dolere ~~cum~~ cum pollucio
sequitur sed tamen in honestum quod ei sit
ex crapula aut ex cogitatione uolente
ex crapula aut ex cogitatione uolente
si ex crapula tunc non est ex cogitatione
sed ex cogitatione corrupta uero
in causa ille uidetur ibi sed locum illa auctus, uero
nisi mentem est ibi culpa. Ait
ubi culpa non est tres **de causa insti**
tucionis huius sacramenti et quale tunc
datum sit corpus xpi, xxxv

Est aut causa multiplex institu
tionis huius sacramenti, prima est co
memoratio passionis xpi. Sicut ipse dicit
quotiens hec est prima est commemoratio ad
instar cuius dicit ubi in te quod maio
rem caritate nec habet tres. 2a est li
beratio quia per passionem suam liberat
nos a seruitute diaboli et a morte in
ferni et mortis. 3a unitatis xpi
uel secundum unitatem patrum et similitudinem
et alias uirtutes que ondit [illegible] nobis
item. 2a est est incitatio [illegible] fidei
quod multum fidei est et aliis [illegible] credere
quod non uidetur et maxime [illegible] id quod
est supra rationem. 3a est sublimacio [illegible] ratio
speciei uult cum duobus coloribus [illegible] tunc
spiritualem et corporalem [illegible] ec tibus

vt magis spem obtineret petitionis
vitalis. C. xa e ut exponem in azimis
sinceritatis et veritatis. C. xia contra ad
remedium peccatorum venialium que cottidie
fiunt. C. Dicit autem quedam glosa super le
uiticum quod xpistus post suppositum corpus suum
et postea dedit discipulis. porro tale
dedit quale tunc habuit. id est mortale
et passibile nunc vero sumit immortale
et impassibile nec tamen minus fuit effi
cacius. C. Eukaristia quod in triduo non
fuit dari supplemento quod
nemo confiteri legitur xpistum aliquem dis
cipulorum tradidisse pane intinctum
nisi iude. C. tunc vero non accepit in
tinctus corpus xpisti sed tantum panem. C. corpus
vero et sanguinem xpisti tamen aliis discipulis
tantum preparat. C. Et nota quod lucas dicit
tamen addidisse hoc facite in meam
commemoracionem. C. Vbi instituit
hoc sacramentum et tacite permissu
destituit. C. quasi dicat. secundum vetus
pascha celebrasti in memoriam populi
liberati de egipto et manu pharaonis
sic deinceps hoc sacramentum frequen
tate vos et successores vestri in me
moriam mei qui libero vos de tene
bris peccati et fini et dominum diaboli etc.

De est de sacramento penitentie xxxvi

6 C. autem dicit Ieronimus penitencia est secunda ta
bula post naufragium. Item
ambrosius penitencia est mala preterita plan
gere et plangenda iterum non committere.
Et augustinus penitencia est quedam dolentis vindicta
culpam puniens. michi quod commisit la
mentando replicantem peccata. Ideo pe
nitentes diffiniunt. sic penitencia est virtus
vel gracia qua commissa mala cum e
mendacione. cum proposito plangimus et o
dimus et plangenda ulterius committere
nolumus. Deo ipsi tribuens potestate
intelligentes non committere et nolle com
mittere sicut enim dicitur quod de sacramento
illa virtus data est. Secundo optimus est prime
quod est quod penitencie singulariter conveniat
penitencia non est virtus specialis sed est generalis
omnium nec est aliqua virtus sed in qualibet
virtute circa secundum qualibet virtute. Nam et ipse
loquendo virtus non est virtus sed statue
virtutis secundum proprie. porro secundum alios glo
sam sacramentum tale sit verum quod est sacramentum
tamen aliud quod est res tamen ad quod est
sacramentum et res. Ita et hic sacramentum tamen est
confessio cum absolucione sacerdotis. secundum eum
sacramentum baptismi in duobus consistit scilicet in ele
mento et verbo et confirmacio in duobus scilicet cri
smate et forma verborum. Ita in penitencia sac
ramentum consistit in confessione peccatorum et abso
lucione sacerdotis. Et secundum in sacramento baptismi
elementum est materia et verbum. Ita confessio
et absolucione. Et secundum elementum sine
verbo non est sacramentum nec verbum sine elemento
ita confessio sine absolucione vel econtra
vbi confessio que fit non sacerdoti vel
non suo sacerdoti non est sacramentum quod illi
non habent potestatem absolvendi. Res tamen
est remissio peccati. Sacramentum et res est
contricio cordis. nec vero confessionis et sacra
mentum vero remissionis peccati. Quidam autem
dicunt quod confessio efficit quod significat
scilicet remissionem peccati sed non omne quod signi
ficat hoc efficit. Nam confessio non efficit
contricionem cum ipsa prior sit nata et
tempore nec est verum ut dicunt quod sacramentum
nove legis efficiat omne quod significat. Secundum
in sacramento altaris forma panis significat
corpus xpisti nec tamen efficit. Sed verum
forma panis cum forma verborum efficit
corpus xpisti. Sicut ita quod secundum baptismus efficit
graciam in anima baptisati quanta ipse est
ita confessio prout sacramentum est extra efficit
nisi impediat vel quod adeo at contri
cionem augmentum virtutis cum confessione
et absolucione vel dat vel augmentat
dolorem et detestacionem peccati et dat graciam qua
de attricione sit contricio. Et ita patet

q(uod) confessio saltem e(st) p(ro)p(ter) eam contritio
tamen contritio s(ecundu)m quod p(ro)p(ri)e e(st) q(uo)ad at-
tricionem Sed i(n) difficultate sacramenti
potest suppleri quantum ad eam sufficit
vel confessio e(st) supplere i(n) supplet sez
auditu Dicunt aut(em) aliqui q(uod) sicut
fides & confessio sed tamen saltem contritio
nis & remissione peccati Et dicitur bum
pro spe pace & bonum absolutione
puer sacramentum est peccati remissio Et pro
absolutio forma e(st) confessione ita in
pueris sed sacerdotis informat satisfactio
aliter enim venies e(st) saltem De effectu
n(ihi)l q(uo)d duo cuiusque sacramenti xxxviii
in peccato i(d est) macula sue et
sit ipsum peccatum i(d est) macula ... et
sequela peccati sez obligatio pene Sub-
in contritione duo sunt gratia sez & dolor
q(uo)d e(st) sequela gratie in contritione peccatis
addimus ca(usa) sit sez desertio peccati p(ro)po-
situm non peccandi decreto & dolor de
peccato p(re)terito h(oc) dicta p(ro)venit si p(er) fidem in
formem vel tremorem servilem vel ex
solo libero arbitrio absque gratia Denono
infusa non tamen sine deo p(ro)uter operante
quia ut ipse dicit sine me nihil potestis fa-
cere q(uia) aut(em) ho(mo) h(abe)t h(ab)ere contritionem
adhuc restat de contritione adquirere
gratiam infundendo s(ecundu)m i(d est) contritionem adme
gratiam contritionem addebit Gratia vero sua et
contritio contritionem addebit expellit peccatum & sequelam
pencia expellit peccatum & sequelam
peccati expellit p(ro)motive que erat
ex libero arbitrio Et sic tamen e(st) sequela
peccati q(uod) remaneat etiam post remissionem
culpe Prima e(st) obscuritas super p(ro)pter
culpe Prima e(st) obscuritas ... sicut
ap(osto)l(u)s quem non potest videre clare q(uod) fatiens
& q(uod) fugiendum h(oc) p(re)t(er)ita fuit iterato ... &
liberato q(uod) p(er) ... homines qui arbore
ambulantes Secunda e(st) difficultas bene
agendi q(uod) p(ro)gnata e(st) i(n) p(ri)ncipalis laza e
re ex his legatis p(ro)pter de sepultus ...

c(ontrariu)m pena temporalis Tertia p(ro)nitas expel-
lit gratia sua motibus p(ro)motiis causa
efficientis Quarta e(st) obligatio ad p(ro)motionem
... q(uo)d ... p(ro)portionem debitorio
... in intentione satisfactoria legis igitur
gratia sua p(ro)pria expellit peccatum tamen
sequela gratie q(uod) e(st) i(n) confessione re-
lictione non expellit omnia sequelam
peccati ad minus quo ad certam quem
p(er) satisfactionem rite expellit & ita
non supplevit satisfactio q(uod) valet
etiam ad multa alia sez adquirere con-
ceptum & augmentum eiusdem
adp(re)hendendum absolutionem Reprimit
debilitatem & adbitandum reatum
tione Unde Conatur p(ro)p(ter) ope-
rationem gratia pena Debilitur
atque fomes langueret fugit tem-
pus recidiva Dicunt aut(em) q(uod) ullum malum
vult esse impunitum omnino immo ut
illam magnam penam thalamum in
minimam Item quam dicunt q(uod) peccato
mortali inest quam penam eternam
& temporalem sed etiam absolute
& re temporalem conuenit Quarta
& re temporalem contradicit Sexta
q(uod) ... inchoata p(ro)nitas sz non dum com-
pleta recedit non e(st) in remissione
nec est unam de minore penam
minuit in ... q(uod) minor pena
in futuro magis efficax e(st) & satisfacto-
ria e(st) & magis grata deo q(uod) longa
que maior in purgatorio Secundo q(uod) pena
pro p(ro)p(ri)a voluntaria e(st) penalis
p(ur)gatorium de necessitate Unde cum
exit ho(mo) de hac vita exit secum
esse & ibit super deum Et sic huius
p(ro)mittunt malefici exit secum
animus & ibit super ... Sint en(im)
... Et pro ... De effectu
xiii(?) ... partibus penitentie xxxviii
... ad p(er)fectam p(ro)fundam vel sez con-
tritio cordis confessio oris & satisfactio

operis. Tertio cum mortaliter offendimus
confessio ubi corpore et anima velut mortuis
eis regenerandis. Hec est lazarum
dicens in exodo. Hec est tertium mor-
tuorum triplex resuscitatio. Secundo
qualiter partes penitencie sunt ista tria
dicamus quod duplex potest sumi penitencia
uno modo ut est punitio vel vindicta
puniens et hic modo sunt partes satisfac-
tione alio modo ut est virtus sacramentum de
septem et sic complectitur illa tria
que sunt vere partes integrales. Est
autem triplex forum dei, contra et hominis.
Forum dei est anima sua. Forum contra
subditorum arbitrium. Forum hominis spiri-
tualiter cum peccat in foro proprio
non iudicat in foro dei. Forum dei
est iusticie. Forum contra est nunc. Item
homo confitetur. Primum magnum, 2um minus,
3um minimum. Hec omnia dicta est
distinguntur. De contritione. xxxix

Sed scilicet contritio dolor pro peccatis as-
sumptus cum proposito confitendi et
satisfaciendi. Hic probatur ad hoc per
prophetam. Ubi dicitur. Scindite corda
vestra etc. Iste dolor debet esse triplex
ut aut verius. Acer quia offendimus
deum et creatorem omnium. Acrior quia
proximum nostrum decepimus quem rede-
mit. Causae inductive contritionis
sunt sex. Cogitatio et recta prudentia
deputacio quinque. Detestatio vilitatis
ipsius peccati. Timor de die iudicii et pe-
na gehenne. Dolor de amissione
patrie celestis et multiplici offen-
sa creatoris. Et spes venie sed bene
que regula. Preterea autem effectus eius
in penitentia ipsius non dicitur. Et contritio
qui sunt vel contrario contritio quod pos-
sunt intelligi et tactive passive
quia totum cor ad hanc contritionem tendit
et scinditur et premitur angustia
et dolore. Activa quia tanquam fortissima
machina conterit congeriem peccatorum que
est quedam murus separans nos a deo.
Item lapis conterit et anathemate diaboli
et destruit carcerem infernalem quem
demones parant. In psalmo: Contere brachium
et vide demonum cavernam quia conterit
brachium peccatoris et maligni. Quia
vero septem dona spiritus sancti et vii vi-
cia capitalia distinguntur per opposita
et dolor de peccato non est contra aliquod
vicium sed contra omnia non distinguitur
inter dona. Item dicitur quod sicut delectatio
aliqua dicitur mortalis quo inclinatur ve-
lut delectabili cum ancilla est quedam pas-
sio mulieris sic dolor quidam dicitur
mortalis quo abhorret peccatum cum an-
nexa est speciali quedam sive passio
quasi quasi dicitur contritio. Contritio dicitur dolor
quia primo est mentalis quia non est
passio sed motus et est passio vel nocive
passio licet absentis, nam passio carnalis
exigit rem presentem. Sed spiritualis
non sed tamen sufficit apprehensio vel me-
moriam. Unde cum in memoria
est peccatum potest et dolere
de preterito et eius melius deplorare
quam de presenti quia peccatum presens
delectationem carnalem habet que re-
tardat dolorem et eius peccato di-
misso melius potest sentire fe-
torem peccati quia odoratus
spiritualis tunc melius disponitur. De
De quantitate contritionis. De luctu
unigeniti fac tibi planctum ama-
rum. Unde potest dici quod quilibet
bene penitens magis dolet de
peccatis suis quam de morte fi-
lii et si non sentiat ut in corpore
quod flebat corporaliter quia hec lac-
rime sunt naturales vel capitales

bero arbitrio / s[ed] spiritualis / q[uod] e[st] etiam agra
caritas p[ro]p[ter] ce ostro q[uod] p[er]na dimit
tat' oro [et]c. **Moralit[er] c[on]tra p[ro]p[ter] p[er] mis**
sat' ante[m] iustificationis impii / xl
Sicut dicit augustinus q[uod] i[n] iustificatione
impii xi[ll] c[on]currunt q[uod] p[ro]p[ter] simul non nata s[ed]
infusio gr[aci]e / motus liberi arbitrii · c[on]
tritio / remissio p[eccat]i / dic[itur] autem ip[s]ius
p[eccat]i remittit[ur] **C**p[ro]mum non meretur remis
p[eccat]i q[uod] non subest liber arbitrio s[ecund]u[m] co[m]me
q[uod] non e[st] motus liberi arbitrii
Preterea 2[us] inveni in aliq[ui]b[us] mot[us] non
precedit s[ed] co[m]ment[um] duo sequentia
cu[m] sint mot[us] liberi arbitrii i[n] forte
gr[aci]a / **C**um inveni p[er] 27 [et] co[m]ment
p[er] 17 / p[ro]p[ter] [et] michi[l] inveni q[uod] non e[st]
motus / p[er] hanc assignatione[m] infusio
gr[aci]e p[ri]or e[st] q[uam] remissio p[eccat]i dup
l[icite]r aut dup[lic]e e[st] oppositio contrarii dicunt
q[uod] de se q[uo]d non inte[llig]ere gr[aci]a expellit
p[eccatu]m abacia / s[ed] istos p[ri]or e[st] remis
sio p[eccat]i q[uam] infusio gr[aci]e [et] q[uod] obviet
sole nudi[us] co[m]e[st] ap[er]t[is] s[ed] intellig[itur]
| mehequijo p[eccat]or[um] **Celum opere gr[aci]e**
q[uod] de inte[llig]ere gr[aci]a expellit p[eccatu]m s[ic]
p[er] luce[m] solis fugiunt tenebre s[ed]
istos infusio gr[aci]e p[ri]or e[st] q[uam] remissio
p[eccat]i / **S**[ed] remissio p[eccat]i e[st] p[eccatu]m / actus
peccandi desertio / macule p[eccat]i sive cul
pe deletio / reatus solutio / et reatus
dup[lex] e[st] s[ed] t[em]p[or]alis [et] s[ecund]u[m] actu eternus
Sub. ad g[ratia]m ista ambrosii / **C**ongressi
sicut nat[ura] op[er]at' ingressum i[n]tellig[itur]
s[ed] de actus peccandi desertione tam
est p[ri]o[r] consequens p[ro]p[ter] antecedente et
e[st] s[ed] desertio actus peccandi habi
litat hominem q[uo]d sic ingredit gr[aci]a actus
e[nim] peccandi obstaculum gr[aci]e e[st] · **E**t loq[ui]t[ur]
ambrosius q[ui]d gaud[et] d[icitu]r q[uod] ille q[ui] ap[er]it fenestra[m]
sorum i[n] remittit solem l[ite]r facit ad
que sic sol i[n]gredit' / **C**redibile ante
cadet' q[uod] infusio gr[aci]e nomine prior
e[st] naturaliter q[uam] remissio p[eccat]i / **A**lio
nalis posterior / **C**u[m] c[on]sidet gr[aci]a ut
mundans animam [et] expellens p[eccatu]m
s[ic] p[ri]or e[st] infusio gr[aci]e causalit[er] q[uam]
p[eccat]i remissio l[ite]r culpe deletio p[ro]p[ter]
aut dici q[uod] p[ro]positum emendandi se
l[ite]r abstinendi [et] satisfaciendi e[st] mo
tus liberi arbitrii triste p[ro]p[ter] co et
an[te] infusio[n]em gr[aci]e [et] ip[s]a infusio e[st]
[et] post / **C**ontritio u[er]o e[st] mot[us] volu
ntarius quo q[ui]s attent [et] p[re]mit se
tam[en] quo q[ui]s offendit deu[m] [et] p[ro]p[ter] co s[ic]
istud motus [et] ante infusio[n]em gr[aci]e [et]
ip[s]a [et] post / **S**[ed] an[te] infusio[n]em gr[aci]e
e[st] attritio tam[en] post infusionem contritio e[st]
q[uod] cu[m] gr[aci]a contere / **E**t s[ic] c[on]trat'
q[ui]s istos duos motum e[st] p[ri]or
dicamus q[uod] utru[m]q[ue] s[ed] duplex opp
ositio e[st] p[ro]p[ter] co p[ri]or / **C**um dicit[ur] e[st]
s[ed] q[uod] 2[o] inveni 37 3[o] p[er] / **C**ont
dium q[uod] e[st] p[lu]s inveni[tur] e[st] istos
utilis e[st] p[ro]p[ter] loquendo / **D**uplex
e[st] aut p[eccat]i remissio s[ed] q[uan]tum
ad culpam [et] pena[m] [et] h[oc] duplex s[ed]
q[uod] ad pena[m] eterna[m] [et] ad t[em]p[or]alem
Dicimus q[uod] q[uod] remissio p[eccat]i q[uan]tum
ad culpam [et] pena[m] eterna[m] est
i[n] me[n]t[e] effectus gr[aci]e [et] iustificatio
impii s[ed] p[ri]mo 2[o] loco / **R**emissio
u[er]o q[uan]tum ad pena[m] t[em]p[or]alem e[st] co
mitto hominis 4[o] loco s[ed] p[ri]mo deu[m]
p[er] e[st] gr[aci]e infusio 2[o] p[eccat]i remissio
q[uan]tum ad culpam [et] pena[m] eterna[m] sive
q[uan]tum ad maculam [et] reatum 3[o] loco
motus liberi arbitrii s[ed] q[uod] utrumq[ue]
e[st] **q**[uod] motus h[oc]: a[ut] s[im]ul p[ri]or p[ro]p[ter]
e[st] q[uam] gr[aci]e infusio s[ed] p[er] n[atur]am e[st] me
ritorius sed e[st] 3[o] loco / **C**ontritio
loco c[on]trario / **C**[ontra] 4[o] p[eccat]i remissio q[uan]tum
ad pena[m] t[em]p[or]alem **De confessione / xli**
Confessio e[st] legittima coram sac
erdote peccatorum declaratio / **E**t d[icitu]r
confessio q[uia] s[im]ul vel ex toto vel
tendit' passio / **C**u[m] ille c[on]fitet'
q[ui] totum patet / **C**onfessio e[st] tal[is] e[st] etiam ·

sed ad primam congruitatem. Sacerdos
enim debet notificare peccatori confi-
tenti peccatum et qualitatem peccati nisi
id lenit. Dominus hoc tangit ante et
contra et cetera. Item ad perfectionem
[illegible] confessione augu-
stinus est prius. Item ad primam certam
dimissionem ad dei glorificationem
admonet secunditate. Item
minimam pene expositam dampnum
ad multiplicem confessionem. Sed ante
confessio est semel et similiter facta
frequenter et compuncta sapere sententie obe-
dientie. Sed cum sit amata
prius id saltem semel fac per amari-
tudinem amaritudinis signa sunt bene-
dicta humilitas lacrime fortitudo
verecundia pudoris et opinitas obe-
dientie. Item de sexto [illegible] maior
fama post [illegible] hoc meritis
et cum in dampne [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] et cum [illegible]
[illegible] sentent [illegible]
tu magis eloquitur adhuc et per
que tanto difficilior est [illegible]
[illegible] obsta [illegible]
extima egit [illegible] bene
perite que illuc [illegible] me-
[illegible] dolor [illegible]
ut ait augustinus [illegible]
ta [illegible] morte [illegible] pena [illegible]
[illegible] dilexit [illegible] et
in [illegible] ad se vocant [illegible]
que certum [illegible] viribus [illegible]
age [illegible] et [illegible] debet
et [illegible] illud augustinus [illegible]
ne [illegible] dimidias confessi-
onem [illegible] quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] quod sit voluntaria [illegible]
[illegible] discre-
ta pura [illegible] et cetera. Quo tempore
faciendum oporteat confiteri. xli.
quod saltem semel in anno tenetur quilibet
[illegible] ad annos discretionis per-

venit confiteri omnia peccata sua. Et proprie
veniunt [illegible] eucharistie
sacramentum nisi forte de consilio sacerdotis
[illegible] ob aliquam rationabilem causam ad tempus
ab eius perceptione duxerit abstinendum
[illegible] confessio potest differri usque ad [illegible]
determinatum [illegible] quod est [illegible] nec
est [illegible] de [illegible] quod confessio
[illegible] et [illegible] non potest detineri
tempus [illegible] tamen quanto [illegible]
[illegible] tanto melior est. [illegible] ante
[illegible] quod [illegible] tam
[illegible] que trahunt [illegible] peni-
tentem confiteri aliquis non nisi [illegible]
[illegible] dicunt quod [illegible] que
[illegible] et [illegible] penitentem confi-
teri tenentur sed aliquis [illegible]
non [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad memoriam [illegible]
confessorem [illegible] non [illegible] confiteri
[illegible] sit vel [illegible]
[illegible] sacerdote [illegible] sed
debet petere licentiam [illegible]
et [illegible] confiteatur [illegible]
sacerdoti [illegible] deo [illegible]
enim [illegible] non [illegible]
sacerdotes [illegible] autem confitentes [illegible]
[illegible] dimittit ne scanda-
[illegible] confessorem [illegible] confessor non
[illegible] aliquos [illegible] et modos
peccati ne scandalizet confitentem
[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] debet confessor [illegible] peccatum [illegible]
non [illegible] debet [illegible] peccator [illegible]
et confiteri [illegible] omnis [illegible]
potuit facere et non fecit. [illegible]
[illegible] male expensis [illegible]
[illegible] deo [illegible] male [illegible]
[illegible] de [illegible] quod [illegible]
[illegible] proximo [illegible] quod [illegible]
non adhibuit. Item non solum [illegible]
[illegible] et [illegible] fecerit sed
quam in ipso deum offendit

Mutare aut pacibi de confitendo alter-
ri ep. quali ad mortem est in precepto
quantum ad venalia confiteri debet. Item
qd dt glosa qd cotidiana et levia co-
equalibus sacerdotibus sunt pandenda in-
tellige de quali confessione qd fit in prima
et in spe... est excepto qd confessio offe-
rat tempore satisfaccionis et confiteri specialiter vel
generaliter confessorem. Nam qui non confitetur
sunt ex permissione corporis proprii efficiunt
bene. Sed dixim qd potest non haberi sacerdos
ut qd ghiba tunc confiteri admittitur. Sed tamen
nisi ... venalia tunc confiteri illa
qd non sunt nisi venalia tunc confiteri illa
et ita per aliud et tamen ut qd ad
et ... venalia generaliter et bonum ab eo re-
tunc confiteri venalia requirit et tamen dicitur
Porro venialia requirit ...
qd non nisi generaliter. Ut per primas et
qd non nisi generaliter ... moderni dimi-
clerici et talibus pluribus modis dimi-
tuntur venalia et ... purgatorium

Omnibus personis confitendum est. Debet
autem confiteri quilibet generaliter confiteri
sacerdoti non tamen cuilibet sed cum
qd debet in ordinatione recipiant hanc
potestatem legatam et ita qd non possunt
eam exercere nisi data sibi auctoritate
ab episcopo diocesano vel a papa se-
de hoc tamen in religione de sacerdotibus
religiosis ac vel ... et necesse potest
religiosos ...
in surgere primas ... baptizare vel
predicare et alia qd pertinent ad curam
privilegio fuerit eis a papa ab episcopo
ordinaria nisi fuerit eis a papa ab episcopo
cum confessione sui abbatis vel alterius prelati
tunc constituta. Item presbytero alieni data
et ab episcopo potestas non potest ... sed
est ab episcopo potestas non potest hoc sed
ante parochianos alterius tunc quod pe-
ciunt confiteri sacerdoti ipso qui tunc ei tra-
dere sacramenta possunt ... vel
sibi peccatis nisi ... posse sum ut
fuit dicit. Et fallit regula supra
dicta in v casibus in quibus sunt tamen data
potestas ... primas talium parochianorum

ab episcopo audire confessiones alterius pro-
chiani veluti cum ille extra ...
peccavit in parochia sua. Item si iam
tenuit ibi domicilium. Item si est ibi
vagabundus. Item si peccavit et obtinuit
licentiam a sacerdote suo quae valet
dum ... sufficienter vel ad
alium discretum vel quod loquitur per
apportabat peccavit licentiam ut posset
in tenere confiteri. Item in articulo ne-
cessitatis de quo in ... casibus
potuit audire confessiones alicuius
non est data potestas ab episcopo ... de eo
qd non in primis ... qd licet
... sunt absoluti qd possunt
confiteri non tamen sunt ipsi absoluti qd pos-
sunt audire. Item ... sacerdotes
non potuit dare talibus ...
sine potestatem ... cum solvitur
est qd sunt ... alias. Et v.
... qui ut ait auctor
... ut si im-
... articulo ... de qui
... admittere ...
... confiteantur ... si de
... et ita non solum clericos
sed etiam laicos ... Item
... non possunt sacerdotes ...
parochianos alienos nisi ...
... dare ... vel
... parochiam ...
... Et tunc debent
... ut ... potest
... confiteatur ... ei pe-
... qui ipse ... posset ...
... ...
... ab illo ... sibi ...
... in quo ... ...
... confiteri ... vel ...
... vel ... non ...
catholicum ... non ... pe-
... ...

Et quia tamen diu distulit confes-
sionem et confitetur in tanto tempore dico
idem quod dixi de excommunicatis.

Adhuc de confessoribus. xlix

[illegible] sacerdos vel alius
cum episcopus dederit potestatem audi-
endi confessiones potest in tenore po-
testatis subditis dicere cum [illegible]
[illegible] [illegible] de hijs que episcopo
[illegible] pro uno [illegible] aliqui de
excommunicatis quod potest aliquem absolvere
et aliquem non [illegible] [illegible] [illegible]
irregularitate contractum quod potest illum
dat potestatem remittere ad episcopum
in casibus dispensationis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad episcopum
[illegible] in [illegible] [illegible] sicut
confitendo [illegible] [illegible] quod aliquis
[illegible] [illegible] ad episcopum reservant
[illegible] [illegible] aliquis mittitur ab e-
piscopo ad sedem apostolicam propter
[illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] quod episcopus non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] delegatio nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Nec [illegible]
quod [illegible] delegare proprie dispe-
sationes et absolutiones [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nisi forte ipse esset in
[illegible] et tunc committere alicui dis-
creto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sui superioris licentiam
eligere sibi confessorem discretum [illegible] disere-
tum [illegible] [illegible] de aliis prelatis ex-
emptis qui sub [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]
nisi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Quomodo audiende sunt confessio-
nes et interrogationes. Capitulum l

Debet autem confessor humiliter

se [illegible] et devote audire totum [illegible]
[illegible] [illegible] confitentis et maxime [illegible]
[illegible] nec confundatur confitentes nec [illegible]
[illegible] confessor nec [illegible] alibi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magna Nec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] expresse interrogare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] confitentes quod interrogat
confessor si non [illegible] [illegible] quid
dicat confessor [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per septem criminalia peccata per
[illegible] [illegible] peccata per cogitationes et per
[illegible] [illegible] postea per loca et tempora
In primis quidem [illegible] interrogare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel moneat
[illegible] [illegible] de forma
confessionis quod [illegible] [illegible] ad pedes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] et confessorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] paulo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item
[illegible] [illegible] [illegible] confiteri
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absolutionem [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] audivit [illegible]
confessor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
interrogare [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] forsitan [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

i alti⁹ animi dispectoris veritate
aperiunt confitentem orando confo
lando spem promittendo et cum ope⁹
sunt est increpando. Considerare et
quod proprie sic attendere notarie
conscientia quid debeat quod ponetur
cur quomodo quando. Item nota quod sacerdos per
tinens non sit multi perscrutare personam
tu quia peccavit ut consuetudo per quod
intelligi posset nisi esset forte nota
vir vel alia non possit nec confiteri. Item
non sit sacerdos perscrutare personam in qua
neglexe sed clericus i constat ante ea
qualitate persone sicut ut si est virgo vel
corrupta vidua vel mater vel quam
quia conjugata vel sanctimonialis ipsa
Decimo quarto quod tempore vel facere confiteri xliiij
i aut de peccatis septem vel dicat
si peccare non tamen vult omnino
dicat sed tempore valitudinariam
vel infirmitate conplexionati vel simile
hunc sacerdos imponat illa satisfactionem
cum voluntate sua quam si sit posset per
tractare ne postea frangere ut cetera
peccaret. Instat non adhuc ex⁹ dum
quod in cap. legi quam penitentia inposse
Item super illa voluntate alleget ovea
quia est modica penitentia
imponetur nomine melius est per iniquam
tamen dare quam propter aliquam credulitatem
adhuc autem propter labore ut pacior cum
sit tractare tamen ex parte penitentis
proposse tollat. Et si cum possit gaudere
sacerdos de commoda cum peccatore
salve quam ipsam liberalem gehenna ad
purgatorium possit mittere. Item si quis
vult confiteri nec tamen peccata relinquere
vel tamen vult dimittere et aliud
retinere sit sacerdos et tamen confessor

recipere et eis de omnibus consilium
exhibere et si et ad pluribus
motus primam i decore vel et tali
confessio i contra et eis me pecunia
aumeso ut que confessio sacerdotis
isti sicunt quam non valeant
directe ad vitam eternam obtinen
dam tamen valebunt eis ad aliquem
prodest suppletionem tollerabilius sub
eundum vel ad qualem prosperitate
obtinendam vel ad hoc ut cetera
illuminet cor eorum ad penitentiam. Item
ad confessorem bonorum operum sancti de
baptismo Johis. Item videtur et quod
dicta non habeat i esse tamen peccata
tem opera sit confitente mala
quod erant. Ergo primo ex dialogo
de judeo quod innuunt si sequitur
in demonio non poterant ei
nocere. Itaque sit hic exponende
sit auctore dicat in loquendo
Augustinus primum evidere et vel fides
hoc expostulat et cum quam de
struxit i hoie mala pera etiam
remittit bona. Item desinit quod
sua non venit amat et diligit
quod sponte peccatis plantaverit. Ite
Jeronimus etiam i luxuriosi de ut patet
multa mala oblivisceret pauca
bonorum ut cetera. De sigillo confessionis confirmando
Cum non nisi ubi nisi sto nisi
sequitur sit sacerdos revelare
peccata confessionis. Extra de penitentiis et remissionibus omnis utriusque
quam erat timere quod cum videret per
oculum i nunc eadem confessio est
peccata sua satis. Quia Item non enim
sciente adaperta nisi recondi
potuit peccata aliquis in plenius sacerdos
quod i sponte et primum sancti quod me
pie diligit de i trostate sigilli
confessionis. Itaque sic per propter
sacerdoti qui audivit confessionem

mortui ut celebrat in peccato mortali et
sciens episcopus et multi cum episcopo sciat
ut debet rogare episcopum ut alium in-
iungat vel absentare se vel si talis
occupare se. Item si episcopus instanter
precipiat in tempore matutino celebrat
debet parere. Et si episcopus cogno-
scit illos qui sunt aliquo impe-
dimento impediti dicunt ullomodo
quod dicere non est cogitatus quod non
sit impedimentum in eo ut hoc sed ut
de quo loco dei prope. Item cum
decanus sit pro confessore aliquibus
canonicis sive irregularitate con-
nisse et tunc ille canonicus instanter
petit ut decanus presentet eum
episcopo ordinandum. Item cum secrete non
nouerit et si non vult aperire nec
decanus potest eundem de alia committ-
te vice sua quia ad hoc. Item nullo
quod solum de reuelari confessio nisi
duo sunt que ad confitendum heresim
plurimum et multos corrumpit et non vult
aliquo resipiscere tunc sacerdos
debet dicere omnibus ut vitent illum
tamquam hereticum pro nullo et per se
in ipso episcopus operet. Item casus est heresis
crimen quod non confessio celat
tamen aut quod

De satisfactione

Satisfactio est tribus peccatorum exscindere
et corporis suggestionibus aditum non in-
dulgere. Triplex autem est opus pro pec-
catorum supplex quod fit per singultus et
abstinentiam corporis. Quedam vero
ta que fit per contritionem et ieiunium
per quod excluditur causa luxurie.
Item datio elemosine per quam culpa diluitur
et vel cuius per quod supplere et hoc
fit sint. Item aliquando stare sacer-
dotes debent aliquam satisfactionem
iniungere licet in contritione aliquam
eos tollatur penam quam qui non videret hoc
sed precipiat cum potens contritionem uidet con-
tritione in alia. Item non ullam aliam iniungat
satisfactionem. Item aduerti quod confessor
quidam iniungit ad fundamentum satis-
factionis vel vitare loca suspitiosa ma-
la consortia. Item quidam ad robur satisfactionis
vel ieiunare peregrinari. Item quidam ad perfectionem
et securitatem satisfactionis ut opera supere-
rogationis. Item quidam ad provocatorem ut alios
abstinere a carnibus a forti vino et huius-
modi. Item ad pecuniam [illegible] tamen. Item quidam
dicunt quod prior est dicamus quod contritio culpam
tollit sed proprie per orationem debet penam quod ad
culpam et ad penam eternam sed non quoad
ad penam temporalem. Item magis satisfactio
cum qualitatibus datio elemosine in magis
placet deo non tamen actio que satisfacio
elemosine est penam temporalem minuit.
Et tamen auget. Item cum aliquis commune
peccatum quod dat elemosinam offert gratia
vel spiritualem vel decimas vel pre[illegible]
et augmentum temporale. Item de appos-
cunt aut satisfactio in elemosina oratione
et ieiunio et elemosina ut iste tamen
quod illa in ecclesia datur alia tamen
operatur. Item est supplicium ieiuniis
quod corpus carnis elemosine et alia
vicarium. Item contritio est tempore per quod satisfactio
in tanta contritione intus quod in usu est
tunc placemus deo. Item in confessione
[illegible]. Item in longiore maiori dilatio
corporali et spirituali et tenetur quousque
confessio et iniuncta quod ipsi tenendi penitentiam.
Item quod tempore et si vocalis realis
mentalis. Et ut ait augustinus
desiderium boni est quod semper continue
est desiderium continua est oratio. Item ait
oratio prius affectus mentis deum tendens

ppt'p ne pigritetur. Unde pphes
vel sit. Oro e ygericos metunas
alios in petrandum sibi veniam tendentiu
Exigit Tolo. xiiij. q. qd sit fidel.
pena humilis districta devota be
nigna secreta pia lacrimosa atten
ta secunda operosa et assidua ieiu
cest tipe e spiritus corporis clabo multi
R. et afflictionis agendis spuali
et spualis aptior multi dub in
sentit p° ieiun. in pasitis et postea
sistificavit eu ieiunanti dapsto
ieiun. Debent sp. h. in[ter] eximi
tari sc. largitatis letitia hoi et
in spua ieiunio aut dormire
in macerac. connexa sit duo sc. ex
gelie et flagella que et corp
rea sit pena opposita carnis per
terialibus sc. cinere cilicio et alicri
mis et aspersione seconi
plorare et legione disciplinis litta
in afflictione pegrinacione legal. tibi
lacrime tam illis consuetudo afflictione
bu sacerdos de dice peccati q. oia
ista satisfactionis opa sunt ei p. pte
penis et valebunt ei ex quo sit alde
nota pina op' excircitate scis
tamen penale est satisfactoriu
ipse et quanto magis penale mag.
satisfactoriu e. bu dare ē magis
satisfactoriu e quam dare x. alijs
pauperibus tamen dare x pauperibus
magis e satisfactoriu qd dare. ē
divitibus alijs plus qm dare decem
v' pauperis plus e magis penale
quam dare. et v' divitibus bu duo
dixit ve credenda hec plus omnibus et
sed tunc dilectio dix no sit pena
hic illa locutio dimissa sit ea p'

cata multa q'a pactus vera est
Nam qd dilexit multum flevit mul
tum et dimissa sunt pctā multa
i pena multos peccatis. **De p[er]ma**
vena vel **tempore satisfactionis. xliiij.**
Opa sicta ex caritate non sunt
satisfactoria dicitur qd pina facta
in morte iterandia e vel iuxta
sacerdotis arbitrium recompensanda
sit pina quidam e continua si tpt
ut ieiunium divinum celebratio
misse talis iterandia e accipite
ieiunium si interruptu fuit q° ad ta
les penas vita inchoare fugit
vitalis peccatum. Item alia e pina
i spellata utpote propter aliam
qd ieiunet decem diebus in ultimis
ut ieiunet v. charitate et v. in
morte non te iterare debet ieiuna
re sed sufficit ieiunare v. quibus ie
iunavit in morte. De peccatoris
iniquitate proposito faciat pinam
sibi iniunctam non consumit aliam
mortem absolutus e vel si pacta
pena revelat aliqui mortale sufficit
l' confiteri et videlicet ei pina pro illo
tum igitur ille qui in morte facit
pinam digne sibi iniunctam non e
absolutus a pena qd non erat
debitum pene ut pene sed ut e
inconde sive pene satisfactione
at absolvit apli excepto sacerdotis
vel non tene eandem iterare
sed qui non satisfecerat te adhuc
satisfacere nam iuxta so'm
sup. principalis sentit q. bo opa
in morte facit. Item que tenti
fac ut quid bene potest unde
illustret ar tum ad penitentiam

Unde pz q illud no e pma sed
ppato ad pniam Sciendum
autem q opa mortificata reui
viscunt s3 no mortua opa enim
mortua sunt q fiunt i morte. bo
na sunt mortificata sunt illa que
fiunt i caritate et postea morin
tur p mortale Licz aut peccatum
sequens mortificz opa p ius
viua tn no sic q caritas sequens
vivificz opa prius mortua quia
mortificare opa viua et vivi
ficare mortua no sunt contraria q
no sunt eiusdem Vnde pz q morti
ficare opa viua e mortificare
opa facta cum te vivificare mor
tua e vivificare opa facta i mor
tali q constat no ee eadem Porro
opa mortificata dicuntur reuiuiscere
non q valent ad vitam eternam sed
q redeunt ipsa tua sine origine
in caritatis et eo ordine reuiuiscere
q valent ad vita, sz ad maio
rem vitam eternam cum ad augme
tum caritatis ad faciliter operandum
ad diminuendum pene purgatorium ad
aduenientes mea affectum assistit
ad expellendum hostes ad effi
caciam merendi ad securum epula
dum ad spem salvatoris ad sanitatem
servis absolut Ualet etiam valet
opa bona facta i mortali ad multa
sz ad tpalium bonorum augmentum
ad penae tpalis dilacionem vel
diminucionem ad spe habilitacionem
ad aspectum ben operandi Unde
hoc multum plurimum sunt meritoria
tamen duo ea reuiuiscunt
tanquam meritoria eternae liberalitate
Item cum diligit bonum et dedit
mala et ultra bona incrementum et ultra
mala cumulum ee penale Argumen
tum q opus factum extra caritatem potest ee
meritorium penae tpalis Ualet
et argumentum q sicut malum opus e merito
rium aliquod pene q sicut bonum opus
e meritorium aliquod plurimum Malum enim
extra et absolute sic q sit meritorium
pene bonum vero extra caritatem q
e prius oio meritorium q sit meritorium
aliquod plurimum De triplici penitentia l.
Penitentiae plures sunt tres nam alia
e sollempnis alia publica alia
priuata Sollempnis e que fit i capi
te xl^e cum sollempnitate dicitur autem
sollempnis licet non ita proprie q aliquis
solenniter ad penitentiam agendam mittitur
i monasterium hec dz imponi ab epo vel
vel de mandato eius a sacerdote et
p cuius penitentiam q totum genus uiti debe
p ea pro tota dimissi deposito q
ut dz imponi clerico nisi deposito q
semel egerit eam non debet postea
promoveri ne iusticie ordine proposito
sed no dz contrahe matrimonium si tamen
contraxerit tenebit Publica proprie
dicitur illa que fit i facie ecclesie non tamen
p tota sollempnitate sicut i suscipit pe
nitentia p mundum in baculo vel cubitali
et scapulari vel veste aliqua ad hoc
consueta hanc potest imponere quilibet sa
cerdos suo parrochiano q no i bene
fuit prohibitum nisi consuetudo esset
contraria aliqua circa item non debet
imponi clerico nisi deposito ut dz in
pena nisi p crimine enormi et maxime
festo sollempnie priuata non dz iterari
sz alia quibus sunt dicitur quocies homo
peccat priuata dicitur illa que singulariter fit
cotidie coram deo pecca sua secreto sacerdoti

ostitet[ur] Est aut falsa p[ri]ma eo q[uod] s[acerdo]te
agit debuo ut no discedat ab a
lio bel eu peitens ab officio ul eu
nali bel ne gociali no recedit q[ui]
siue p[ro] celitate agi punalci / tunc
si odinem i conde gessit a si offen
so cuilibet no satisffaciat a si offe
si offensori no i indulgeat / a si u
ma ost[ra] iusti as gerint decimo septi
decimo clauium q[ua]z clauium li
dicunt q[uod] duplex e clauis s. scia
discernendi et p[o]t[est]as ligandi et soluendi
et dicunt q[uod] p[er] sci[enti]am soluit i defectu
peccat[is] p[er] p[o]t[est]atem asserunt no tu oio
eperit scia sz p[o]t[est]as p[er] se apit et clau
dit eu s[icu]t i alijs archa q[ui]b[us] sunt
due claues una q[ue] c[on]sequente apit et
dr aurillar alia q[ue] p[er] se apit et
dr maior clauis ita e h[ic]. dz si sc
ecia e clauis quo datur claues
i ordine obsht dicunt alij q[uod] non dat
scia discernendi sz officium clauis e
q[uo]d dat episcopus ordine unde
dicunt q[uod] sacerdos ydiota clauem habet
sz sz no ophiam alti[us] p[ro]st[er]it et io
quibus errat alij dicunt q[uod] auctas
discernendi e clauis et differt ab alia
claue s. a p[o]t[est]ate ligandi et soluendi
s[ecundu]m iudicium et iustitia auctas eni dis
cernendi soluit et ligat p[er] difficio[n]e
sicut p[o]t[est]as p[er] executione[m] un due
sunt e p[ri]mus clauium ex q[ui]
2[9] // s[ecundu]m hanc opinionem q[uod] credimus
ee veram ipso. s[ed] c[on]t[ra] sunt scia dis
cernendi p[er] auctas discernendi dicitur
q[uod] scia no e clauis sz anexa cla
ui q[uod] scia no e clauis sz anexa cla
in tali[bus] ophiam et p[o]t[est] dici q[uod] ap[er]i
re regnum celor[um] a[n]te e q[uod] excludere
negli[gen]ti arce et dicu[n]t claudere
in e excludere ab eccl[es]ia et h[uius]mo[d]i sacr[amen]t[is] de

merite sacrificio misterio pacere be
tro meo / p[er] q[uo]d q[uod] s[un]t claues sz
p[o]t[est]as sive dignitas discernendi sive
excomunicandi decerne[n]ti q[uo]d dicit in
ordinatione tamen vobis q[uod] pure tabit
Qz aut alt ap[osto]l[u]s s[ecundu]m Hellegius
Conveniens soluit a. tu in ... absolu
tum ... c[on]sulendo alt de
lictu c[on]sulendo et... soluit
v[e]l ... q[uod] de ... soluit
c[on]ferendo dimittendo culpa et penam
clauem et p[er] sacerdos c[on]sulit dimittendo
a[d] de pena temp[or]ali exco[mmunicati]o clauium
p[er] apostolorum minimum et h[uius]mo[d]i p[er] de pre
s[ecundu]m lazari dixit eni dns bea
titudine lazari dixit eni dns bea
sede postea dixit discipulis solvite
eu et sinite abire igi[tur] q[uo]d sacer
dos i p[er]git aliqui[d] p[re]ualemus
dos i p[er]git aliqui[d] p[re]ualemus
q[uod] dignam si derelictum illa i d[e]plet
ta responsio sive dubio soluit
i purgatorio q[uo]d sacerdos no penitus
c[on]sulit absolvere sz i p[ar]te bn s[ecundu]m
illam p[ar]tem qua c[on]sulit abso
lutus e i i[n] celo / porro i sicte
c[on]fitente que sacerdos absoluit
errat clauis q[uo]d ad d[e]o et q[uo]d ad de
non errat s[ecundu]m ueritatem
q[uod] non soluit eu tu credit solue
non errat s[ecundu]m iudicium ecc[lesi]atem
q[uod] s[ecundu]m ecc[lesi]a operatur eni iudicare
s[ecundu]m iudicio q[uo]d punit innocentem
s[ecundu]m allegata iuste iudicat s[ecundu]m
iudicium ecc[lesi]e sz no s[ecundu]m veri ver
tatem alij exponunt s[ecundu]m cont[rarium]
legauerit s[ecundu]m iuste et dicunt iuste
q[uo]d ad cepi q[uod] sz quantum
ad illum qui ligat et ad illum qui
ligatur sz h[oc] expositio e opposita
p[er]on ... eni iniuste ligat ad
q[ui]d ... i ... ligat[ur] et sacer
dos c[on]siliat dicunt q[uod] duo:

Et tota ecclesia omnia approbat ius-
tam excommunicacionem sed quam prelatus
iniuste excommunicat licet non approbat
actum excommunicantis quia peccatum est
sed processum excommunicati. Vel aliter
supra c. d. ergo xxi. glosa tibi dabo
claves ecclesie quia si licet huiusmodi error
post in ecclesiam non incessisset. Sed ex-
ponit ipse sic huiusmodi ita plene sed
postea quando fuit confirmata in fide
ex alto potestas non incessisset in eo-
dem tamen mortali. De religiosis
non sacerdotibus habentibus claves. Li-
tteras habent claves et alii sole
claves cum adnexe sunt ordini
sacerdotali sed liberius habent
sacerdotes curati ligature here-
ticos excommunicati suspensi religiosi
non curati sed tamen differenti
modo heretici enim habent ligabiles
vel mortales sicud paralitici manum
excommunicati et suspensi sunt liga-
tis habent vinculo sed excommunicacione
et suspensione sicut ille qui habet pedes
ligatos pedes quidem habet sed non potest
eis ambulare. Sed claves
sacerdotes non curati dicuntur habere
ligatas quia sed quod non habent
materiam vel subditos et quod nichil
possunt nisi de licencia prelati sui.
Sed queritur si religiosus sacer-
dos non petita licencia sui pre-
lati absolveret aliquem de licen-
cia alterius prelati utrum sit absol-
utus. Quidam dicunt quod non quia
religiosi licet habeant ligabiles claves
alii dicunt quod absolutus est quia li-
gacio qua ligate sunt claves ex
parte sua nichil ad est quod non
est sui iuris hoc autem non impedit
absolucionem sibi subditum sed non dicunt
absolucionem prelati licencia sui prelati eadem
male facit absolvendo tamen absolu-
tum est. Archidiaconi non habent claves
nisi sint sacerdotes sed habent tamen potestatem
ligandi et solvendi per excommunicacionem et dicunt quod
habent potestatem huiusmodi per demandacionem non ex officio
quia episcopus demandavit eis vices clavium. Digitus
quod adhuc alii dicunt quod habet potestatem
habent archidiaconi ex officio et dignitate
sua quia secundum decretum quod ad officium ar-
chidiaconi pertinet invia corpus tonsi
nacio et purgacio vel tonsuracio presbitero
qui peccatum ecclesie est nisi haberet potestatem
cohercendi rebelles per censuram ecclesiasticam
et ita presbiter habent consuetudines presbiteri dictorum
ex officio et dignitate sua ita et potestatem
cohercendi per censuram ecclesiasticam vel potestatem
ligandi et solvendi per excommunicacionem. Sed tamen
habent claves quia excommunicare et absolvere
non est proprie opus clavium sed solvere
et ligare in foro spirituali hoc est proprie opus
clavium quod tamen sacerdotibus convenit.
De mensura penarum. Li-
mensura penarum secundum quod per multas
auctoritates dictum quod arbitrio sacerdotis
pene debent taxari consideratis circum-
stanciis scilicet ecclesie qualitate
dignitate sicut persone dignitate officio paupertate
infirmitate sive debilitate complexione conpe-
tudine fervore lacrimis et devocione
sicut religione et speciei qualitate et modo
et aliis circumstanciis superpositis sed in hoc ipsa
tota penitudo et moderacione
constitucio fiat tuo iudicio sed ut quorum-
modo et exerceatur devocione et sicut octa-
na synodo habet sit positum in iudicio eorum
qui preest vel quanto tempore vel quali
modo peniteri debent qui delinquunt libe-
ri communaliter primo adulterio forni-
cacione homicidio voluntario terrarie
animalibus et septenis pena est cum

ponenda. Item dicit Burchardus precepit ieiunare quadra-
gesima vii diebus extendi. Et quod item per-
petuam septisformem propter sancti gratiam domini
sit. Ista penitentia septisformem recon-
periet. Exceptio magis vel minus appa-
ret sponsum penitentie maioritate vel mi-
noritate annis in decretis constitutis
hic exponit ut patet in capitulis. De quibus-
dam maioribus criminibus expressis lxiii

Recipiunt ab illa regula plerique casus
in quibus propter peccati gravitatem aut criminis
enormitatem imponitur maior penitentia. Nam
presbiter si fecerit fornicationem debet agere peni-
tentiam decem annos. Item si cognoscat fi-
liam suam spiritualem quam baptisavit
vel de sacro fonte levavit vel ... in
similiter suscepit vel cui peccata sibi
confessa fuit debet agere penitentiam xii annos
et esse debet deponi. Et hoc si crimen
est manifestum. Si est occultum peniteat
xv annis. Ipsa vero mulier debet omnia de-
relinquere res suas pauperibus dare et in
sancto monasterio deo usque ad mortem ser-
vire. Item qui committit mortalem
agat penitentiam x annos. Exceptio de ho-
micidio patet per auctoritatem augustini quod loquitur
maius crimen est quam committere incestum. Quo-
cumque autem modo tale scelus extiterit
perpetratur ... secundum ordinate
vel casu debito decem ... et ...
homicidium predicatur. Item matricida
debet penitere x annis. Et dixit glossa quod ma-
tris peccatum est exercendum quam maledictum
alii vero quinquies dicunt contrarium preponitur
... maior pena respondeat quam matricide
quam homicide prepositi sed ad ...
... quam uxoris. Item pro homicidio ca-
... alia est imponenda pena v annos sicut
alii ... presbitero casum. Aliter ulla nisi sola
... ad cautelam. Item de ebrietate

vel commoriuntur cubiculi eveniunt
xl dies peniteat si laicus est. Si
clerici ... sive diaconi presbiteri
lxx diebus peniteant. Exceptio ex-
tra ... ex communicaverit
septem diebus debet esse penitens. hoc
ultimum diligit et tenuerit et
... altare negavit. Et
diligenti inspectione patere regule
in exceptionibus suis potest diligens
indagator invenire pro ... ad ...
... per diversis canonibus sunt canonice
penitentie imponende. Necesse de sacer-
dote assumma pena ... nisi
... Alii vero dicunt indiscrete
esse penitentias arbitrarias. Et hanc
opinionem videtur amplecti consuetudo
prima tamen esset tutior sed
difficilior. De qualitate penitentiarum
tempore quantitate et circumstanciis lvi

Tamen sunt de quibus non potest quis
agere penitentiam nisi restituat
vel renunciet. Si tamen potest quod
male accepit ut symonia et ra-
pina et huiusmodi. Item sunt de ... in-
iungere penitentiam per contrarium videlicet
superbo vel ... orationem et
humilitatem avaro largitatem guloso
abstinentiam etc. Item caveat presbiter
ne ... alicui aliquo ... ser-
vitus caveat quod posse ne impediat
... Item penitentiam per quam fiet pre-
iudicium illius qui tenetur astricti
... coniugalis. Item
nota quod isto periodo appel-
lantur legitime ferie tres dies
septimane scilicet feria secunda iiii et
vi. ... solus vero di-
mittit penam et debitum eterne pene
... aut sacerdotes ligare et solvere
... ligant enim et solvunt
cum ostendunt aliquem ligatum

vel solutum verum dicis loquere p
se postquam restituit saluti deinde
ad sacerdotes misit quos iudicio
ostenderentur mundati. Sic lazarum primo
resuscitavit deinde mandavit di-
scipulis solvere suscitatum laz. et si
ab apud deum sit solutus non tamen constare
esse hoc nisi per iudicium sacerdotis
Tertius modus ligandi est cum satisfactio-
nem confitentibus imponit vel solvere
dicitur dum vel cum ad dimittit vel per-
cam purgatos ad sacramentorum communionem
admittit. *Quartus modus* est cum fit per
excommunicationem. *Unde de hiis modis* est aucto-
ritas illa exponenda quecumque
ligaveritis etc. *De pena excommunicationis*

Sit autem excommunicatio a communione ecclesie *vel*
separatio et fit propter contumaciam vel a-
liam manifestam offensam. Separat
autem hominem a communione sacramentorum et orationibus
ecclesie et mensa corporali et collocutione
quin et salutatione. *Excommunicationum* ali-
a est minor alia maior. *Maior* etiam
interdum et aliquando ut tamen dicitur excommu-
nicatio respectu vel mortuum vel sacra-
mentorum et operationes et hec arcet a sacramentis
et ab ingressu ecclesie et a communione fide-
lium que est in hiis predictis. *Minor* est
qua contrahitur ex participatione cum illo
qui est in maiori. Hec separat a perceptione
sacramentorum non a communione fidelium
non enim tangit excommunicatio in tantum, proponi-
tur est in quosdam qui excipiuntur in
decretis de hac potest absolvere quilibet
sacerdos idoneus verbo tamen illo qui tulit
vel superior. *Item* excommunicationum
quedam est iusta quedam iniusta. Iusta
que fit modo comprehendi propter culpam
debitam iuris ordine servato. *Iniusta*
est in qua aliquid horum obmittitur. *Invenit-*
tur ortum excommunicationis ab apostolo qui
excommunicavit eum qui fornicatus fuerat cum
uxore patris ut sic spiritus eius salvus

fieret. *Invenitur etiam ortum ab eo* in lege
ubi illa maledictione contra eos qui non
servaverunt legem. Alibi etiam describitur hoc
modo. *Excommunicatio* est a qualibet licita
communione vel legitimo actu separatio.
Cuius duplex est quia separat a sacramentis
ab ingressu ecclesie et a fidelium communione
et hec dicitur maior. Alia quia separat a sacramentis
et hec dicitur minor. *De excommunicatione prolata a*
iure aut ante *iure et a iudice. Liber*

Sciendum quod quedam a iure quedam a iudice
a iure. Sciendum maior in decretis casibus
minor autem excommunicatio seu suspensio
sciendum ipso iure vel ipso actu quod ad
dominum statim ipso et ipso ad dominum
quod communicat cum excommunicato cum committit
sacrilegium. Item excommunicatus qui est in
notorio crimine quod repellitur a sacramentis
vivus et mortuus et nisi penitent. Sciendum
solum utique a iudice maior quidem sed
secundum quosdam alios ab episcopo tamen sed
hoc intellige cum sollempniter exprimitur
hoc est cum specialiter mittitur episcopi. Alii vero
prelati ipsi possunt etiam collegiatis
et habent iurisdictionem super subditos si-
cut abbates archipresbyteri vel ple-
bani possunt excommunicare et maiori
excommunicatione sed non tamen possunt sollempniter
inferiores vero sacerdotes parochiales
ecclesiarum qui non habent iurisdictionem
dicuntur ut possint id est eos compescere vel
iudicare ordinarie quod non possunt excommu-
nicare maiori excommunicatione nisi hoc ob-
tineant de consuetudine. Nam in talibus
consuetudo dat iurisdictionem. Minor autem
ab episcopis et aliis ecclesiarum prelatis et ab
hiis qui sunt supradicti. Sit autem prelatus penam
istam sciendum subdito suo tamen et quoque
committit etiam in excommunicatio sua ma-
ior sciendum debet per contrarium tamen quia
episcopus est naturalis et non veniendo

ad iudicium sive equitatem peremptoria ci-
tatione recepta venire contempsit sen-
tentia maliciose se ipsum occultat sive
quod procedit ne possit adeo citatio
pervenire. *Alia quod contumax* vel ad
iudicium si non vult stare iuri vel an-
ticipatus de exactionibus contumaciter
et illi tenetur recedit. *Alia vero* quod
offensa eius est manifesta et prius a
iudice non vult emendare. *Cum vero*
quod ab sunt vocati vel admoniti
tribus edictis vel uno peremptorio pro omnibus
potest si contumaces sunt excommunicari non
obstante vero quod modica est contumacia
causa fierent vocatio vel admoni-
tio quod semper est ubi contumacia quod est
maior et minor. *Tamen* aut excommunicatio
potest esse ipsum per alias culpis. *De abso-*
a verbo ex *lucione vinculi excommunicationis*
communicatione maiori sive minori. *Item*
a lata a iure potest excommunicatus absol-
vi a suo episcopo vel proprio sacerdote nisi
conditor canonis reservavit sibi specia-
liter absolucionem. Reservavit autem papa sibi
absolucionem talium in sex casibus. Unus est
de illo qui violat clericum quem nullus
absolvere nisi papa, exceptis casibus
si sit in articulo mortis, si hostia[illegible]
[illegible] propter [illegible] officio
sui [illegible] clericus [illegible]
[illegible] non voluerit [illegible]
[illegible] monachum vel regularem [illegible]
[illegible] vel [illegible] claustrales
[illegible] in [illegible] si sit [illegible]
vel [illegible] et hoc si [illegible] clericum
[illegible] si [illegible]
[illegible] vel si dominus [illegible] sine
culpa sua [illegible] sustineret
et hos duos casus intelligi nisi [illegible]

[illegible] excessus [illegible] si fuit
[illegible] in [illegible] clericus [illegible]
[illegible] vel pauper [illegible] vel senex
vel valitudinarius [illegible]
capitales. In hiis octo casibus [illegible]
[illegible] clericum potest absolvi ab episcopo suo
[illegible] ultra [illegible] excep-
to [illegible] quod absolvit [illegible]
[illegible] sub debito iuramento quod [illegible]
[illegible] impedimento ad Romanam curiam
vel eius legatum accedat mandatum
[illegible] recepturus [illegible] est ipso
[illegible] non [illegible] excommunicatus
[illegible] tamen si vellet adimplere
mandatum impedimento cessante de-
bet [illegible]. Secundus casus quo non
potest [illegible] absolvi est de illo qui
incendit ecclesiam et denunciatus ex-
communicatus ab episcopo nisi ante denunciacio-
nem ab episcopo potest absolvi. Tertius est de illo
qui frangit ecclesiam et postea est denun-
ciatus excommunicatus. Quartus est de illo qui scienter
[illegible] excommunicatus a papa
[illegible] recepit in officiis. Quintus est de illo
qui falsat litteras sedis apostolice. Sextus
est de eo qui [illegible] excommunicato in [illegible]
[illegible] ei [illegible] dampnati [illegible]
[illegible] qui dampnavit [illegible]
excommunicatore vel eius [illegible] non
[illegible] est [illegible] delicti est
absolucio requirenda. Item facientes
et [illegible] post penam [illegible]
[illegible] ex aliqua causa [illegible] quod
[illegible] excommunicatores absolvendi ac-
cedat [illegible] vel [illegible] post
[illegible] canone
[illegible] mandato [illegible] ipso
absolvat episcopus vel sacerdos proprius [illegible]
[illegible] non potest absolvi excommu-
nicatus excepto mortis articulo nisi [illegible]

excommunicatus vel certe aliter suspensus
si ad illa fuit appellatum vel si ex-
communicator negligenter vel maliciose
differat absolucionem. Libere tamen
in quibus sit iudicialiter despiciendus suffra-
ganeus episcopus excommunicatus in maiori
excommunicacione potuit [illegible] quod nole-
bat venire ad iudicium vel stare iu-
ri vel absolui recepto ab eo cor-
porali iuramento quod stabit mandato ecclesie
aut mandatum sit ut patet in
[illegible] Cum vero pro offensa est excommunicatus
et offensa manifesta per sentenciam vel
sit evidentem ita quod non sit locus
tergiversacioni tamen est dubia [illegible] capitulo
de absolucione sufficere prestari e-
menda [illegible] vero sufficit ad relaxa-
cionem sentencie si parendi mandato
competens satisfactio prestatur. Debet
autem mandari sibi promissam emen-
dam vel satisfactionem debitam pro offen-
sa quod directo talia non committat [illegible]
contra animam est sibi permissum [illegible]
[illegible] dicere iudex [illegible] vel expresse
[illegible] quia fugere absolucionem [illegible]
De qualibet remissionibus ut vulgo [illegible]
num aut ipsa facit qualem [illegible]
remissionem vel pro subsidio ter-
re sancte vel [illegible] et ab [illegible] confessis
si fecit clericorum [illegible] pugnam et catho-
licam devocionem [illegible] sunt [illegible]
[illegible] solvens [illegible] valet [illegible]
[illegible] ad omnes [illegible] sublevandi
[illegible] devocionem [illegible]
[illegible] obligat [illegible]
et totam [illegible] ut suffraget ei
[illegible] quod maioritas et minori-
tas remissionis pene attendatur
secundum [illegible] maiorem vel minorem
devocionem [illegible] perficientes [illegible]
[illegible] maiorem vel minorem

[illegible] corporum suffragiorum valet
aut ad venialium delecionem. Item valet
pro [illegible] offensa [illegible] devocione [illegible]
[illegible] concepit in peccatorum [illegible]
[illegible] ad hoc quod huiusmodi relaxaciones
tamen valeant quantum promittunt certa
sex requiruntur. Primum est potestas ligandi
atque solvendi sicut absolvunt [illegible] qui
absolvunt a prelato vel ab eo de precepto
prelati. Secundum est necessitas vel utilitas
[illegible] sit relaxacio [illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible]
facere. Tercium est devota fides ut [illegible]
[illegible] habere [illegible]. Quartum est status
illius cui datur [illegible] sit in statu [illegible]
[illegible] ut habeat caritatem. Quintum est
discrecio ut [illegible] discernat apud se
[illegible] vel [illegible]
vellet dedisse ut absolutus [illegible]
[illegible] Sextum est iusta estimacio
[illegible] ut [illegible] quod ei dimittitur [illegible] responset
[illegible] decimus [illegible]
est quod [illegible] detinuerunt non [illegible] fide
[illegible] ita [illegible] ad dandum [illegible]
[illegible] quod [illegible] valet [illegible]
[illegible] caritate adiuncta [illegible]
quia nulla [illegible] caritate non [illegible]
ita [illegible] ad [illegible] opera bona. [illegible]
est quod [illegible] caritate [illegible] ille cui fit rela-
xacio cum caritas non sit sine fide
habebit [illegible] de omnibus
[illegible] fides cum adiuncta caritati et
iusta estimacio [illegible] Addunt
autem [illegible] solvens [illegible] dicimus
quod intelligendum est [illegible] in-
telligitur illa sex que dicta sunt
ut dicuntur. [illegible] quod alie-
nacio pecunie satisfactoria ut sit pe-
nalis quantum ad relaxacionem pene
[illegible] est [illegible] dives
[illegible] ad relaxacionem

q fit p gerez Circa cum efficacia
conterit parum qm diverc alys paib
et p contrez efficacia dimitti pena
pn q elec largiore Circa aute
obiecti solutio p sto reputa m
telligentia e q admittitur etiam
no q ad relaxandu pene Circa tali
argumentu e emereri velle si
nota
nire deo e sinire deo q velle sa
tisfacere e satisfacere Circa adhuc q a
liquod op sit mutorm vel di ser
mon sufficit q sit ex caritate sz
adhuc q sit satisfactoriu exigit
q sit ex caritate et q sit penale
et p volitus satisfactiva no e
penalis non e satisfactoria adhuc
omo relaxa De eodem / Ex
tionibus preceptis oblatis electoris
fructus in ista esta no possit
fieri Solutio si e intelligendu
q dimittitur vel in parte vel in toto
De eodem se quitur Circa q no est
note q assumpta esse pati eu
lit si vere dicunt si illa relaxa
i belli ut pluribus frequentr eu
illi qui accipiunt eo pati sunt
mon p expo di ih sporto augmen
tat eorum caritas et p hoc et contra e
si dimittitur eis pena sic de
magdalena q dilexit multu fecit
multu et p fecit multu dimissa
si e p ista multa Circa id quod dicit
sit in pta ulta Circa q dicit dns
ista hz plenitudinem predicatur dicitur q
hz ut faciat esse separatos p ter
vos omnium suffragiorum ecclesie si non
ut ille qui e debitor pene faciat
eccle sive solucione pene i mo ne
cessee e q faciat dignos fructus
pnie sic cum no pt facere q o
funerib ecce separatis resoluat q
hz decipua adhuc q peccatores

ci sit e stilis De remissionibus
aut q sciunt qui illam dico quo
ad pelagios corpus q ad alios
vo valebit tamen sive eleo et
no sts inp q ut possit possunt
ipsum iudicio specialiter condictionem et
tamquid q poterit petens sit col
lacionis tales elec accipere alique
bonus satisfactorie pl abierat i post
ritus satisfactorio non ob ita i post
te non credo tum q no e certu
te ipse adhuc totalitas pena re
missa q salve qcohesive de per
sonis via talia bona op satisfactoria
cote quibus hic scandalizando eis
si sunt patrum mali sive vel ex sic fit
ocultus subtrahendo seipsum ei q per
pater sic reddit idoneum Circa si
cee etia qui suffragant p isto
offenite sunt in mortali unde valen
tur ista suffragia eorum vi q non
et pecunias no mandat do Sed
dicamus e q valent q ea dicit
ve roca q si in venialibus veniunt
efficacitus sz ut mitius ut si vlt tamen
in respectu eius nam et pro tali
mitius cum in mortali tamen ista ba
lent hys p quibus fieret Circa autem
predictores sunt sacre quantacumque
seniorum satisfactions ad potestates
ipsorum perfectum Credo q sit ita tamen
respectu et p eam tota subtractio
fiet Circa tamen hoc extendo ad tota
i quibus fuerit precedit De reditu p
catorum et de purgatorio venialium / Ex
Vidam ante dicunt pena dimissa
sunt redire et quo afficatu et quo
ad pendam et quo ad quod pecata remi
sunt si tertio creaturis sive non
bent se tertio debitum dimissum et aly di
cunt q non sed ideo dicunt dimiss
sa redire reputatur q pt ignora
tione ita ratione et peccatorum constituit

ut ante fuerat. Ipsi i(n)ducat ipse
id nam. Non predicabit de hie-
l(ite)ram. Tertio q(uia) sunt q(ui) non
redeunt s(ed) cum committ(unt) p(e)cc(at)a d(i)mis-
sa graviora sunt d(i)mi(ssa) redie(n)t q(uon)dam sic(ut) ne-
sc(i)o p(ro) flore redeunt ibe(?). Et sunt
q(ui) redeunt in q(ua)t(tuo)r casib(us). Unus est p(ro)pter
fraternum odium ut tenavit. Secundus
ingr(at)i(tud)o de debitu(m) etc. Tertius p(ro)pter cum
apostasie vel heresis. Quartus p(ro)pter p(er)icu(lum)
p(er)iurie. Et si contempnit q(uod) p(er)icu(lum)
sibi in iunctam adimple. Due p(er)ti(nen)t(es)
c(on)fessio(n)es s(unt) magis solle(m)p(n)es. Et
Quod unu(m) q(ui)d(em) p(e)cc(at)a c(on)fessa te q(ua)ndo
iterum c(on)fiteri. Dicitur (quod) non q(ui)(n)gu-
laliter. Debet tam(en) excipi mi(no)r ca(s)-
ibus e(st) tu sacerdos p(ro)priu(s) tuu(m) e(st) c(on)fess(or)
e(st) ip(s)o c(on)cipi tu(n)c et illi c(on)fiteri tra(n)-
siens c(on)fiteri p(e)cc(a)ta alia p(ro) c(on)tempt(us)
satisfaction(is). Quintus p(er)n(icio)sum de eo
t cum — ti sacerdos audito tunc remit-
tit eum ad supp(er)iorem q(ui) iterum sibi
e(st) confesso p(er)icul(um) i(n)iu(n)gat.
Sextus si c(on)fessus no(n) i(n)iungat abs(olu)c(i)o(n)e
apto vel c(on)fessio e(st) de uno pecc(ato)
tacuo de alio. Abstine(n)t i(n) p(er)icul(o)
mortis post p(er)i(cu)la e(st) p(ro)p(ri)o c(on)fes-
sio i(n)s(u)p(er)fendua non tam(en) illis i(n)po-
nenda e(st) c(on)ditio(n)ale p(er)ice s(ed) i(n)iu(n)g(en)-
tenda a(nim)i(s) c(um) oib(us) (et) c(er)t(er)a(rum)
sinderes p(er)i(cu)lo p(er)iue soll(e)mn(an)da
si forte migraverint. Quam
ut ait q(ui)(dem) due d(i)s(t)i(n)ctio(n)es m(odo) (e)o(rum)
s(un)t ablint(ur) i(n) oblatio(ni)b(us) sacer-
dotib(us) a p(er)b(yter)is s(e)c(un)d(u)m a(n)te(?) clericis
ad sc(ri)minis (con)q(ue)stor(um). Generalis de-
bent fieri modi s(ed) p(er) dign(i)t(ate) celebr(e)
super p(er) a(n)q(ue) bud(e) c(on)fessor(um) p(er)
clericos et lang(ue)ntes p(er) eto(rum) p(ro)p(ri)e
dimicat. Item p(er) g(e)n(er)ale c(on)fessor(um)
q(ue) fit cotidie i(n) (com)pl(etori)o non

solum venialia s(ed) etiam mortalia oblita
tu redeunt e(st) deleri. Item (con)fessio(n)es vel p(er)
et venialem vel dicoz. Et h(oc) i(n)telligo ta(m)
cum q(uod) fiat vel accipit (con)fessio vel ex
aliqua cum deuo(ti)o(n)e. Item vi(detur) q(uod) ex
p(er)q(ue) mod(is) boni op(er)is delean(tur). De
sacramento extreme unctionis. Ex-
tremis extreme sacram(en)tum ab ap(osto)lo
c(on)stitutu(m) legit(ur) Jacobi. Quod c(on)st(at) ex
vob(is) i(n)firmat(ur) p(res)b(yte)ros etc. In q(u)o ostendi-
tur q(ui)(dem) ex eo sacram(en)tum h(oc) c(on)stitutum
s(ed) ad p(er)fect(e) remissio(n)e(m) et ad corporal(em)
i(n)firmitatis alleviatio(n)em. Et tam(en) corp(or)al(is)
non i(n)ve(n)iat allevia(tion)em. Et p(ro)p(te)rea talis p(re)(cep)to
ista i(n) isto a(d) e(st) sacramentu(m) a(d) re-
spectu e(st) ista unctio exterior res
sacramenti unctio i(n)terior q(ua) pecc(ator)
remissio(nem) ... applicare p(re)st(at)
et si ex (con)te(m)ptu vel neglig(enti)a h(oc) sacram(en)tum
omittit(ur) p(er)iculu(m) e(st) et dapn(abi)le. Ma(teri)a
i(n) extreme unctio(n)e e(st) oleum ab ep(iscop)o
c(on)secratu(m) q(uod) d(icitu)r oleu(m) i(n)firmor(um). In isto
sacro non i(m)p(ri)mit(ur) caracter. Adimi-
plementum p(er)ice que no(n) h(abe)t caracterem
tolle ... unctio(n)es cum i(n)st(ant)e(?)
sint vim s(ed) tum sacramento sint
forma pace(?) et(?) b(ea)ti p(ro)p(ri)e ancesse
h(ic) parer e(st) remissio p(e)cc(at)or(um) quem s(e)q(ui)t(ur)
(con)seq(ui)t(ur) digne recip(ien)s s(ed) no(n) semp(er)
(con)seq(ui)t(ur) corporale sanitate q(ui)a ut ex-
pedit. Item cum sacram(en)tu(m) i(d) e(st) con-
firmatio(n)is e(st) q(ua)ntu(m) ad h(oc) q(uod) dign(i)us
q(ua)m bap(tis)m(u)s et i(n)firmac(i)o q(ui)a est ...
cum ib(?) tam(en) ... apponit(ur) balsam(u)m
cu(m) ex(?)entib(us) ... i(n)ter(ior) c(on)stitutiva
Item i(n) articulo necessitatis nunquam pro alio
quam sacerdos inungere potest. Et baptizare
non ... de baptismalibus
i(n)stituit gratia(m) ... deb(et)
... ad remissio(ne)m pecc(at)i (con)parat
... sacram(en)tum ... ad
remissio(nem) pecc(at)i ... clamie

sacerdotum. Ordo vnus et ordo fidelis et o-
ben de eccl(esi)a h(abe)mus patri se / Sed de eccl(esi)a
baptismi est aqua et forma verborum
[illegible] baptizandi ipsius vero e ordo
de eccl(esi)a quod per papas [illegible] quod sit
sacrum. Est autem iste ordo / presbiterum
[illegible] [illegible] et [illegible] presbiterum [illegible]
[illegible] dimittat et de quibus p(ost)
[illegible] per auditum et visum. Creatur
autem [illegible] adulterium articula quam
sunt et [illegible] quod eius esse sacerdote
[illegible] De sacro ordine / hom(elia)

Ordo est quaedam signaculum quo spiritualis
potestas traditur et officium dicitur aut(em)
ordines sacri qui [illegible] proprios [illegible]
sacra [illegible] gratia confert [illegible] signum
[illegible] ibi gerunt. Tales autem dei
[illegible] ministros Christi qui septiformi gratia
[illegible] sancti spiritus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] eadem gratia [illegible]
[illegible] [illegible] in sacro septiformis
spiritus. vii gradus sunt [illegible] hostiarii
lectores exorciste acoliti subdiaconi
diaconi sacerdotes. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / Corona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod significant [illegible] [illegible]
[illegible] dei / Corona regale [illegible]
[illegible] [illegible] regnare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] regere [illegible] ut se
[illegible] [illegible] regere [illegible] ut [illegible]
et alios regant / [illegible] petrus [illegible]
est genus electum regale sacerdotium
[illegible] capitis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] liberamur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei
[illegible] / clerici [illegible] [illegible] dei
[illegible] [illegible] / tondent [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] audiendum vel intelligendum verbum
dei [illegible] [illegible] quinque sensus / tradit(ur)

in [illegible] corona / Tonsura autem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caput [illegible] [illegible] capillos
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] ordinem
[illegible] hostiarium / cuius officium est [illegible]
custodie / quem [illegible] dominus [illegible]
[illegible] de templo vendentes et ementes
/ 2us [illegible] lector / cuius est [illegible] [illegible]
lectiones veteris testamenti et [illegible]
prophetas [illegible] / hunc [illegible] dominus
in [illegible] sinagoga [illegible] legit [illegible] [illegible] [illegible]
dominus super me et [illegible] / 3us est exorcista [illegible]
[illegible] officium est [illegible] a demonibus
liberare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accipiunt
[illegible] [illegible] exorcismos hoc
[illegible] [illegible] dominus demoniacos
[illegible] liberando / 4us est acolitus [illegible] cero-
ferarius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] enoch
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dominus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / 5us e subdiaconus [illegible] e ministre
[illegible] / [illegible] [illegible] dominus [illegible] lintheo
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] ministrare [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ministrandi / Septimus ordo e presbiter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dominus [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacramentale est [illegible]
e sacramentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dominus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacerdotum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Alii vero dicunt quod nomine consentit quod
episcopatus et archiepiscopatus ordines sunt et ita
sunt ix. licet cum sacerdotum dignissimus
sit quo ad dignitatem vel consecrationem tamen
episcopatus dignior est quo ad qualitatem quod dat
potestatem conferendi. Archiepiscopatus autem
episcopum consecrant ex officio. Sed tamen alii
dicunt quod faciunt episcopatus autem et patri
archatus absque non different nisi sunt vel
idem et nomine potestatem. Decanatus et
archidiaconatus non habent sacramentum sacramentalium
sed sunt dignitates amministrationes ad
ordines pertinent cum episcopus. De impedi
mentis ordinandorum et primo de omne
impedimento per et bigamia. Sexum
monendorum sunt quales debeant
esse promovendi. Vide apostolus. Dicit
ergo hic regulis primo preponit quod sit primo
omnis populus monogamus. Solum primo
dicens omnes et hospites caste et a
sine doctrine nec percussor nec litigiosus
non cupidus bene dispositus non neo
phitus ne talis aptitudinem sunt
regula mississet. Licet autem regula
episcopo posuisse tamen ut ait aug.
et ambrosius ceteros alius autem in
ceteris ordinibus extendenda est eadem
ad alios ordinandos. Debet igitur ordina
rius esse irreprehensibilis et tamen contra
rem publicam secunda tales quod in libris
clericorum vel ordinatorum consentit. Opponit
esse cum fuisse baptizatus unius uxoris id est mo
nogamus post baptismum sed aug. dicit
et quod post baptismum non preterite monachi
non sempraret alia quam ante baptismum
secundum obsit. Ubi sunt ante baptismum ha
buerit uxorem quod obiret et postea
aliam duxerit non est irregularis
quod non fuit bigamus post baptismum
Sed tamen non ad hoc Sed aug. qui
dicit continuum super epistolam ad Thetu
et sunt cum baptismus tollat peccatum et

penam per peccata debitorum non tamen irre
gularitatem quia hec non est peccatum vel pena
peccati sed tamen tollit quandam formam
sacri cere ordinato necessariam. Aug.
Et cum autem quod sunt plures ab eo in
primis plures quod sequuntur diversas conclu
sionibus terras sunt unde cum unius suf
ficiat sicut xpistus sunt autem antistes id est episcopi
sunt sacerdotes evangelio unius uxoris
viri. Quia virtute carere et ceterum
sicut cum unus suf subditis id est xpus unde
sunt deest aliquod. Secundum summa sacramenta
non potest promoveri in episcopum sive in pres
biteros licet non peccaverint in bigamia
ut baptismus eum abhac irregularitate ab
solvit sicut nec peccatum quod est carcheromina
quod corrupta fuit absolvit baptismus
ut possit iterum vigere dei consecrare
et nota quod etiam si plures uxores ha
buerit que sunt bigamia reputa
tabitur bigamus. Quod si fornicata
est mulier cum alio antequam ducet eam
in coniugem vel esse ut dicunt quidam cum
ipso. Capitulum cum quod vestes duxerit alii
reputatur bigamus. Item quod eandem
ipse bigamus licet quod dicitur unius uxoris
unius virum et intelligitur cum simpliciter ex ipso
sit unius uxoris quod sunt sequentes id est unius
non plurium uxorum. Item quod uxorem
non habuit id est que tamen fuit uxor
eius et antequam cohabitaret sibi uxorem quod
tamen unius hominis sed tamen cui possit non plurium
Adhuc de impedimento bigamie. Re
cipiendum vero quod alia est ratio. Quia
que quamvis in fornicatione qui plura
impetravit sunt impudicus alios in uxorem vel
abinde in uxorem quod non sit scilicet plura
fornicationum ubi cum una sit contra
sponsa xpi et quia unius virum sacer
dos vel episcopus quod primo gerit cetera
et eis unius uxoris viri. Fornicata est
una vel in uxorem non impedit promotionem

quibus deperit forma sacramenti
et quod ecclesia cum qua coniungit typum ad
tunc fornicatur in membris suis per peccata
mortalia. Hec enim quod Christo adheret
ideo uxorem potius accipere [illegible] virginem
quam viduam spirituali matrimonio per viduam
significatur ecclesia que non semper fuit casta sed ab
adulterio idolatrie transiit ad Christum
mulier autem virgo gerit typum Christi qui semper
omnimodam habuit virginitatem. Secundum [illegible]
[illegible] [illegible] suis gerat typum ut sa
[illegible] typum Christi cum [illegible]
gerit typum ecclesie et [illegible] typum
Christi. Item secundo [illegible] carnalis quod
adimplet per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] persona
et [illegible] cum [illegible] [illegible] ma
[illegible] [illegible] matrimonium vel officium
[illegible] [illegible] [illegible] spiritualem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item
[illegible] [illegible] [illegible] baptismus tollit omne
[illegible] [illegible] [illegible] peccati quod tollit [illegible]
[illegible] [illegible] irregularitate que contracta est
[illegible] [illegible] contracta [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] nam
[illegible] [illegible] contractum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] irregularitate
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ordinum. Tertia [illegible] [illegible] [illegible]
Conveniunt in [illegible] [illegible] maior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] baptismum vel post sponte
[illegible] cum [illegible] vel sine [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ecclesiam que sine macula et ruga est
sed quoniam ecclesia multitudinem [illegible]
bonorum et malorum [illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicat de susceptis penitentibus et non
[illegible] non ordinandis. Rubrica.

Sed illa que continentur in regula apo
stolica sunt talia quod [illegible] [illegible]
[illegible] vel eligendo [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] penitentem non [illegible]
non [illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non adulterum [illegible]
baptizatum non [illegible] non [illegible]
non [illegible] etatis non [illegible] [illegible]
[illegible] penitentes non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
regularitatis que [illegible] [illegible] Secunda [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Tertia est scandalum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] publice [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible]
hos dispensat autem cum talibus in
minoribus ordinibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicunt autem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] publica po
[illegible] [illegible] [illegible] sive [illegible] [illegible]
sive advocati sive iudices sive
officiales sive [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ho
nestum vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abso
lute [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

eorum sit vilis persone et frequentet ex
officio suo contrahit irregularitatem
Secundo quod tamen molestantur contra et con-
modum petatur ut extra de eo qui recepit
Tertio quod possunt contra eos qui non susceperunt
adhuc habitum vel voto religionis sed iniu-
riant vaticinia dicunt et episcopus **Et**
Quando aliquis iuramento in aliquo
contractu tenetur creditori ad certum tempus
solvendum vel ad solvendum liberos vel ad
serviendum in propria persona ad tempus vel ad
aliud simile intrans ipse potest intrare mo-
nasterium vel recipere ordines. Adhuc
dicas quod potest intrare religionem non ob-
stante tali obligatione vel iuramen-
to dummodo non ex calliditate vel do-
lositate subtrahere debitum sed faciat
sine cautione et potest stare in iurata con-
spiratione **licet** faciat ipse iuramentum
creditori compensatur cum ante ipse
sic tamen nemo potest respondere **quando** ipse
aut te satisfacere debitis que ipse
contulit monasterio si vero nichil habeat
manus eius vacue et animo quod in opera
debitoris excludit **Et** tamen post
ingressum orationem eius monasterium
aliquid acquiritur putas successionem
hereditatis vel alio tenetur mona-
sterium in quantum ad eum esset **Potuerit**
etiam in monasterio ponere sedem liberos vel
ad hospitium opus facere ad liberandum
se dummodo non negligat divinum of-
ficium et de durante compertum est
onerosum monasterio **Credo** etiam quod possit
si clericus quod potest credere bonis remanentibus
tum obligatus postea sed an potest sim-
pliciter alia hospitia facere dum tamen
non negligat officium etc. **De ser-**
vis et rerum vicaria // Rubrica

ullius sive de ordinum impositione manu-
mittatur **Et** tunc distingue aut est
libertus etiam a patrono in primo casu
potest ordinari etiam irrequisito patre patronatus
quia adhuc ut non inveniunt etiam inter
acquisierunt illam vel testificant contra
illam alias revocent inhibite **Secundo**
etiam non potest primum impositionem fuit etiam
consentiente plenissimam libertatem itaque
tunc teneatur patrone patrono operas
serviles quas contrahit in faciendo
nec obsequales quas contrahit in non facien-
do **Sed** nunquid potest patronus libertino
quem petit ordinari saltem operas serviles
putas capellam suam ministret ei
divina vel similia. Adhuc dicit alanus quod potest
dicit Hostiensis episcopus et michi videtur probabile
Et nota quod dicunt in temporibus ipsius habent
pro revocandi servum ordinatum potest
infra annum tum et non ultra et computatur
ille annus a tempore scientie dominorum **Sed** quando
servus alienus consentit respondit domino
et non res aliena consistat videtur
quod in eius iudicialis non sponderetur dolus
ut quod in rebus ... consentiente in
suspicione et ideo non venit condictum
per alienum tractatur sed in bone conscientia
qui talium non potest **De** corpore vitiatis
colligere brevem et tenderem enim in una
regula **generali** culpa sua viciatus est
corpore repellitur enim vero sine culpa
non repellitur nisi scandalum vel deformitas
ecclesie munia debilitent **De illegittime natis**
rubrica ne clerici baptisati ... [illegible]
Illegittime natis cum dispensatione **xviij**
consequendum de eo ... sed dignitatis
clericalis de testatio paterni cri-
minis ... quod clerici filij soleant esse
imitatores paterni sceleris ...
tum succedit monasterium sive carnale

qui sunt ... de iure qui promoveantur
ad omnes ordines si aliter sint ydo
nei quia monachatus omnem maculam
abstergit et ad prelaturam non potest pro
moveri absque dispensatione Quero
an istis remanentibus ep[iscopu]s dispensare
possit ... ... in iure
non ... ad ... ...
tate nec ... ...
... ...
... dispensare ... ...
... ...
... vel ... vel ...
Quero quia ad sacros ... filius
de legittimo ... ...
... ...
... ... legittimus filius ... ...
... ... filius
de legittimo matrimonio ... ...
... ...
baptizari postea ... ...
... ... bapti
... non potest ... ...
... non ... ... post ...
... ...
... ... possit
... appellam ... ...
... ordinatus ... ...
recepit ab alio ep[iscop]o ... ...
ordines vel alia sacramenta ignoti
... ...
ignoti ep[iscop]o non ... ...
... vel de alio ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

non possit Quid si ... ...
... ... per duos testes de
ordinatione ... ... post or
dinationem ... ... quod
... ...
... non ... ... iuramento fir
mavit ... De ... etatis ...
... etate ordinandi ... ...
... ...
... ...
qui petit ordinari ... ... ab
... anno ... ...
minores ordines ... ...
... anno ... ... acolitatum
... ...
... subdiaconatum ... ...
natum ... ... postea
si ... ...
... ... qui petit or
dinari ... ... annos ... recipere
omnes ordines ... ...
annos recipiat ... minores ...
... ... ordines ... ...
... ...
... ... ordines
... ...
... anno ... ... etates ...
... ...
... ...
... ...
... minores ... ordines
non ... ...
hodie tempore ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
ordines ... ...
... ...

ordo sacer cum minoribus vel duo sa-
cri ulteriores conferantur eadem die vi-
ro persone. Item non potest caracterem
alicuius ordinis clericalis recipere ipse
dicente sexto in consecratione. etc. Item
nec potest etiam abbatisse providere non
benedicere nec exigitur ut absol-
ne nec predicare nec iudicare
nec officium aliquod ordinum exercere quan-
tumcumque sint docte vel religiose.
Licet enim beatissima virgo maria di-
gnior et excellentior fuit apostolis o-
mnibus non tamen illi sed ipsis dominus claves
regni celestis commisit. Quidam tamen
melius adhuc in dubio facti ipso
feriam recipere caracterem et dyaco-
nalem vel presbiteralem quia dicunt ut
extra xxvii q. i diaconissam et sequentes
capitula. Sed illa capitula
loquuntur diaconissam illam super
quam forte fundebatur aliqua benedic-
tio causa consequendi aliquod speciale of-
ficium forte legendi omeliam in ma-
tutinis vel ad quod non licebat aliis
monialibus in illo autem capitulo
presbiteram appellatur presbitera que erat
uxor presbiteri vel etiam vidua ut in
matricula .l. dixi. etc. cum
hec adiectum matricularie. Et
ita exponit et illud laudunense in
sequenti capitulo etc. De tempore ordi-
ne et forma consecrationis. lxx.

[O]rdines debent recipi per ordinem
sed per saltum ordinati etc. Si tamen
per saltum aliquis promoveatur .i. uno
vel pluribus ordinibus pretermissis aliquem
ordinem superiorem recipiat recipit
caracterem nisi ad quod pertinet tamen sed
deponi sed ex dispensatione episcopi im-
posita ei pena quod ea que sic neglexit
vel negligenter medium ordinem
pretermisit accedentem pretermissum quem
monet potest iterum suspendi

ordinis extremi superioris. Et sic ab-
que monitione tempore pretermisso aliquo ordine
sacerdotali et obtinuit aliquid inquid
conferet ordinem potest dici quod potest et alia se-
cuntur fiunt omnes excepto illo ordine
quem non accepit quia quando non habet dare
non potest. Ordo sacer talis tempore iste
[?]ber potest conferri tamen in sex temporibus
scilicet in sabbato quattuor temporum et tempore
etiam sabbato quod precedit dominicam de passi-
one et in sabbato sancte pasche. Fallit
tamen in duobus casibus unus est quod papa in die
bus dominicis vel aliis precipuis festivi-
tatibus. Alius est quod quilibet episcopus potest con-
ferre illos minores ordines unum vel
aut duos in dominicis et aliis pre-
cipuis festis sed ordines subdyaconatus
maiores nisi in istis temporibus predictis. Dicunt
etiam quidam quibus assentio quod ordines
in sabbato conferendos in iudicio diei
dominice continuato ieiunio tamen absque
tinctione quin abundando et sed usque
mane dominice diei sequentis trahitur
ad vesperam sabbati sive in mane diei
dominice sequentis secundum sanctionem canonum
et presbiteri in sabbato conferuntur. Ordo vero
episcopalis debet conferri die dominica tamen
etiam festum potest celebrari in ipsum die sabbati
ordinari episcopum in sequenti die domini-
ca consecrari tempore hoc sic non posset
fieri de aliis ordinibus unde qui recipit
unum ordinem in sabbato non potest alium
recipere in dominica quod intelligendum est et alia
ti esse. Item dic ut ordo prohibitum est.
De forma consecrationis. Nota quod si a-
liquod tale de quo dubitatur utrum
potest de forma fuit omissum iterari potest
ordinatio. Non enim intelligitur ordinatum
quod inceptum est si autem fuit obmis-
sum id de quo est expressum quod non est
sola non debet ordinatio iterari sed quod

omissum e tante supplen statuto
tpe adhuc ordines conferendos. Est et
expressum in iure quando non est dispensa
s3 tempus etatis unctione. Item quod or
dinandus ab epo recipiat ordines
vel quod recipiat singulos ordines
[illegible] debitis [illegible] non sunt no
n dispensa. Sunt talia de quibus rescrip
tum post dispensa [illegible] non [illegible] et
quod sunt primi tamen ordinantur quod ordi
nandus [illegible] que [illegible] religione
dispensa [illegible] expressum [illegible]
Item si epus ordinatus non sunt sub
[illegible] post [illegible] habituale ill
[illegible] ordinavit potest epus
[illegible] spiritualis [illegible] est. De spūali co-
gnacione matrimonium [illegible] *rubrica*
m Consequenter de legitima
cognacione matrimonium [illegible]
[illegible] ... retinere. i. retinenda
[illegible] esse [illegible] Hic autem dico quod
[illegible] creatura [illegible] matrimonium
[illegible] non est [illegible]
[illegible] matrimonium spirituale [illegible]
[illegible] copula [illegible] alter [illegible] religionem
[illegible] Finales cause matrimonii
[illegible] suscepcio prolis et fornicacionis
vitacio et [illegible]
e [illegible] ad officium prolis procreande. Et
post hec ad officium remedium [illegible]
[illegible] aut finales matrimonii sunt
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Cause [illegible] sunt
[illegible] formales sunt
[illegible] que adhibentur matrimonio
[illegible] dispensa
efficiens autem est [illegible] aut [illegible]
copulam [illegible] autem [illegible]
[illegible] carnalem copulam
[illegible] obsequium mutuum [illegible]
corporis [illegible] alter [illegible]
[illegible] autem [illegible] complexum
copulam [illegible] Et non quod ma
trimonium [illegible] carnalem copulam [illegible]

xpi ad [illegible] quam [illegible] est.
Post hec sunt [illegible] filii dei adhuc
[illegible] quod est dissolubile [illegible] matrimonium
[illegible] per carnalem copulam in
dissolubile est. Contra hoc solubile est
quod spirituale [illegible] dissolvitur per mor-
tem spiritualem [illegible]
[illegible] post hec quod [illegible] est [illegible]
[illegible] non dissolvitur nisi per mortem
corporalem [illegible] Contra [illegible] est
[illegible] per verba de futuro et [illegible]
copula carnalis reputatur matrimonium
[illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] verba de futuro [illegible] verba de presenti
per [illegible] allegatur autem
[illegible] ut [illegible]
de presenti. Dic autem matrimonium est ma-
[illegible] officium [illegible]
prolis [illegible] in matrimonio quod officium [illegible]
[illegible] autem solo [illegible] solis [illegible]
sit [illegible] tempore [illegible]
[illegible] Ex quo [illegible]
[illegible] de presenti [illegible]
[illegible]
[illegible] statim
matrimonium est [illegible] quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] Est [illegible]
[illegible]
[illegible] Hic [illegible]
[illegible] ad officium sunt [illegible]
[illegible] Post [illegible]
[illegible] paradisum sunt [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] De cognacione legali [illegible] esse
[illegible] quod De spirituali [illegible] *rubrica*
[illegible] et de spūali
[illegible] dispensat

cum pueris et pauci essent deus ex multo
tempore et quia moderate esse plures appe-
tebant ad regimen plebis. tertio tempore hu-
ius et talis fuit dispensatum cum illi-
bus qui modo dat patrem non est non
tempore [illegible] dispensacionis. Cum lamech
ante quam duxit bigamus exhiberi-
ne non fuit dispensatum hic quidem plu-
res post et occidit non sed se ipse
mali et unde exemplum fit inven-
tum. Quandoque bona qui iure naturali di-
citur in vobis est sed in [illegible] omni
ibi dicitur iure naturali quod natura omnia animalia
docuit. ibi dicitur iure naturali quod dictat
naturalis racio et de isto iure cum ad
Coniunctio maris et femine est de iure
naturali secundo dicto. quia fidelitas qua
debet uni uxori est de ultimo dicto
et similiter et ideo in isto dispensacionem
deus recepit. Sed si patet multum dei
augendum potest cum sit dispensare
in quid et cum multis. Undeo non
est peccatum est capitulum multis. Et tercia
maris patefacere potest duorum uni plu-
ribus et secundum [illegible] qui duo vel tres
parere. Item unus habens [illegible]
plurium est [illegible] cum unum hic
plures non inveniunt sacramentum quod
fuerit plures hic bigamus. Item quia
fornicacio est in iure naturali speciali
contra iure quod racio naturalis dictat.
Coniunctio autem maris et femine est ama-
gis naturalis non animali tantum. De spon-
  sponsalia. Quibus modis contrahuntur. lxxxiii
  ante factas mutuas promisso
respondendo vel promittendo dicta
contrahuntur autem multis modis aliqui
nuda promissione aliquando datis arris
sponsalicijs aliquando interveniente an-
uli subarracione aliquando inter-
veniente iuramento. Quandoque promis-
sione per verba de futuro dicens per-

verba futuri temporis contrahuntur vel in matrimo-
nio quod est cum carnali non contrahit
non licet alicui eorum alij nubere et si
nupserint committitur. Secundo carnalis contrahitur
et separandi alioquin compellendi sunt
ad primam Item datis arris sponsalicijs
Scilicet aliqua pecunia vel alijs rebus
Item autem contrahi post septennium quia
tunc hic discrecionem tam puer quam
puella et ex tunc placere eis conve-
nit eis sponsalia. Item si hoc ante sep-
tennium contrahant valet et convalescunt si
perveniunt ad septennium et placuit
eis placere ex tunc valet. Item quia si
nec sponsus cum non cognoscit carna-
liter conscripserit eius hic non potest
in beatam nec eius. Etas autem contrahendi
matrimonium apta est in puella xii anno
et in puero xiiii. Licet autem sponsalia
posset contrahi sub condicione promisse fecun-
die non tamen in modum pene sicut pe-
cunia promitti. Item promissa sub non
tenet promisso pene nec potest pe-
ti ut si dicatur nisi te tenuerint in uxorem
dabo tibi centum marcas. Vel in adiec-
tio pene non valet cum libera de-
beant esse coniugia. De causis quibus
sponsalia solvuntur. Solvuntur sponsalia lxxxiiii
  Contracta semper tenet et ligent
nisi absolvantur in his casibus primus est
si alter sponsorum transit ad religionem
quod potest facere etiam altero invito ante
carnalem copulam et ille qui remanet
ipso absolvitur a vinculo sponsalium
etiam si fuerint sponsalia de presenti. Secundus
est cum sponsus non curet quia transfert
se ad aliam regionem recepta tamen
de reditu vel de promissione non ser-
vata prima si pro eam scilicet quod cum
matrimonio fuit consummatum. Tercius est si alter
sponsorum incurrit lepram. Vel paralisim aut

oculos aut nasum amisit vel spec
ie corporis caruerit. Quartus si supervenerit affi
nitas puta sponsus cognoverit consanguineam
sponse vel eius ad hoc sufficit probare
solam famam. Quintus si uterque se ab
solverit coram testibus tamen ista non
recipitur. Sextus est alter eorum fornicatus
fuit. Septimus cum sponsata alio vel spo
sus cum alia contrahit et sequitur carnalis copula
sed aut age pueris deficiunt vel primis
sponsalibus contracta. Et sic tunc prima con
traxerit defectu etatis xxv. 2a. spon
salia sunt defectu sed spontanea pura
mente credo quod etiam recedere ad prima
et age pueri de propriis quod cognovit
primus illicite propinqua eius non
potest esse vinculum tractatus. Octavus
casus est cum uxor vult adulterium
adulterum et petit absolui a vinculo
sponsalium et dum sibi licebit in
vendicare alium. Et nota quod omnes isti casus
sunt preterquam primus quod vult transire ad religio
nem religionem sed tamen de sponsalibus
defectu quibus tamen pure sunt sponsalia
etiam in duobus casibus dispensatur ipso iure
solutis sponsalia sed quando alter intrat re
ligionem et cum quis contrahit matrimonium
cum alio vel alia. In ceteris vero casibus
per iudicium sunt solvenda ecclesie. De tribus
bonis matrimonii augustinus bona coniugii xxxv.
&
quod tria sunt bona matrimonii scilicet fides
proles et sacramentum. Fides id est fidelitas quam
cuique est debita ut neuter turpiter
alia vel alium vel alii misceatur. 2a est
ut reddant sibi invicem debitum.
Bonum autem prolis est ut ipsa proles
religiose educetur ad cultum dei. In
matrimonio cum gentilium est proles
sed non bonum prolis. 3m bonum est sa
cramentum quia separari non possunt
a culpa convictio. Dicendum tamen quod ex
de causa finaliter cognoscit uxor sua
causa prolis vel reddendi debitum
vel vitande incontinentie vel libidinis
explende. Ultimis primis modis potest esse
meritorius uxorem cognoscere et sine omni
peccato. Quartus peccatum est veniale si coniugalis
tamen affectu cognoscit eam et si
nisi placeret. Si aut extra fer
vore libidinis quod eam si placeret
tamen eam cognosceret mortale
est vehemens enim amator adulter
est. Dicunt autem in predicatore aplos
ut maiorem vult peccatum in amis
sibi et esset veniale sicut cum lex sua
prole et placet delectatio
cognoscit uxorem et ei placet delectatio
peccatum veniale est. De hoc dissensus sunt
peritorum. Dicunt quod omnes
in peccato est cum ope in toto sed
tamen immo intrat eam quod bonus
meritum est ibi culpam usque esse et
illud autem gregorius coniugalis coniugalis
non potest sine culpa sicut exponitur
1 non potest cum est autem ibi culpa
coniugali libido quia libido est volu
tarius appetitus delectandi et lig
delectat innuere adulterium non tamen
adulterium spiritualis sed vero quod eam
refutat non est peccatum, propria illa
delectatio quam cum moderate et ordine
maior quam est non culpe sed pene
pena ei est vero quod non videtur eius sin
esse. Item si aliqua cum aliquo
carnaliter copulam convenit et cum tribuit
vinculum clausus cum tenet non tunc est
hoc vocari non videtur bonum prolis est
cum bonum prolis est de essentia matrimonii
quia adhuc esset tantum quod spiritualis non
est. Item ubi non est fides
matrimonii, item ubi non est fides
thori, nos autem dicimus quod ubi sunt
tria bona matrimonii scilicet coniugem
matrimonium vero tenetur reddere
debitum non absolute sed salvo
iure superiori sed sed non est ex proposito

si vir petit debitu quod adhere
ndu illis suppositis Cum ve abso
lute vouerant p viuolo con
ventionem iam no pt reddere veh
gratia nisi de ɔsensu mariti p[ro]d[er]it nec
ɔsecrari pt Et licz p' debet ex
aunicula post non tn no pumi
tur th' tq^o no delinquit qm an
nicula no e par' prim' Notat q
bonu ple no dr ipa ples que
ɔpus ɔit p[ro]p[ter] hereditate successi
one sz spes vel desiderium quo
ples ea est qui' ut religiose in
formet Cu ita h[ab]ent ples qui
no h[ab]ent bonu ple u[n]c io tinc
desinit ee ɔiugiu Itaq[ue] s[e]c[un]d[u]m
hoc vo q[ui] ɔtinuant in matrimo
ɔiug[ium] nom[en] z vo inseparabile adheret
qm dm durat matrimo[nium] De hijs
qui ɔtrahere poss[un]t et de ɔse[n]su ɔiugij
otest aut ɔtrahe mat' lxxvj
moi' oes ho q[ui] ɔsentire pt i
ɔiugale affectu et carnale copu
lam nisi corpore ph[ib]eat' hoc
io dixi quia ille q[ui] caret vbiq[ue] tes
ticulo ɔsentire no pt ppe frigi
ditate q[uam] dm e[st] i furore ɔstitut'
Item si habz lucida iterualla
aliqn redit ad sanam mentem
et uide pt et testari et oia q[ue] alij
pnt Ex hoc absentes pt per procu
ratores ɔtrahe matrimo[nium] Est et ma
ɔiugiu trimoniu quod Quod semel desinit
ee ide aliq[ua]n[do] ee[t] si alter ɔiugu
efficiat' h[er]eticus Nec pt alt' alte
rum dimittere nisi eu[m] fornicatoie
Et si vult dimittit maneat sine
ɔiuge vel reɔcilret Item alias est
sic e[st] q[ui] int[er] p[er]tate sui corporis
nolz sed vir et vo cu[m] postquam
e[st] et ... carnal copula

vel religionem pt alter eligere alio vivo
vel ɔtinencia p[ro]fiteri Est et aliud esset
q[uod] ɔpellendus e[st] reddere debitu vir vxori
licz matrimoniu ɔgnouit eam et eius no obstan
te affinitate li[cet] que superveniente
Desponsac[i]o ɔiugij lxxvij
atrimoniu aliud legitimu ad clandestinu
legitimu est qui alibi q[ue] i ferant
pt hic videntur legem petere a paren
tibus sponsatur et legibus dotatur a sacerdotib[us]
ut mos e[st] benedicit[ur] et a paranimphis cus
toditur no solleniter accipitur Si alit
presumit no ɔiugiu sz adulteriu vel forni
cacio et vt dr clandestinu no tn
intelligas q[uod] no possit sine hijs solleni
bus esse matrimo[nium] Vz licz canon
sz id q[uod] ecce presumit ex quod ɔtra non
pt vel dic quod i[n] tali facto si t[ame]n aliis q[ui]
dam sit p[re]termissa ad substancia ipsius
reputat[ur] q[uod] solu sufficit ɔsensus quamvis ad de
corem et solleniter ut solleniter p[ro]ce
dunt quibus vere e[st] ɔiugiu et legittimum
q[ua]ntum ad virtute sz no q[uan]tum ad honestate
Cu[m] sublato e[st] talibus i[n]fra p[re]dicte ut
demonio ɔsentiant vel recognoscant
et approbet publice i facie eccl[es]ie quod occul
te fecerint et fecerat puncto q[uod] sta
tuantur etiam recognoscant se inuicem
pro sic possz cum alter alterius dimitte
quando vellet et dicto cu[m] alio ɔtrahe et
i adulterio p[ro]p[ter] dictu[m] p[ro]hibicio i[n]sume
q[uod] ad certam utilitatem maxime Item
matrimo[nium] dr i[n]itiatu per ɔsensum deputatum
p[rese]ntem aut sine ɔsensu per carnis copu
lam sine verbis ... vel p[er] verba de p[rese]nti ...
sunt matrimo[nium] ... Aug[ustinus] p[ro]posuit
se ... ... nisi deus
ei aliud revelaret dimittere q[uod] ...
quam diue ... ɔsensu i ...
... copulam no illam appetendo
sz divine ... obediendo

postea vos peccat tamen uno labore votum
expressit et veterum in vigilibus per man-
sit. Extra eod. post. id. consensu per
hoc bonum vel malum per clerum consensum
temporum dum fidem, quia ullum adulterium
commissum quod ullum divortium solue-
rit impedimentum contractus non fuit con-
trarium post. si non poterat sine pe-
riculo ... consensu quem accepit ex
desuper et ... voluit quod fuit
post sine ... Extra eod. c. dicit.
ut ... per sponsalia de futuro
matrimonium ... contractum per car-
nalem copulam. Item matrimonium aliud
non copulatum. Item matrimonium aliud
matrimonium et non ratum ad ratum et non
legitimum et ad legitimum et ratum. Legitimum
legitimum regulam institucionem ecclesie non
est. ... et hoc
... non ratum ma-
trimonium ... Extra de divor.
... ratum
... legitimum
... fideles legitimum ...
... hoc
... legitimum ... et
... indissolubile. Legitimum et
... fideles ... contractum.

De hiis que impediunt et dirimunt matrimonium contrahendum et de errore persone. lxxviii

Nunc videndum est de impedimentis que impediunt matrimonium contrahendum et dirimunt iam con-
tractum. Dicitur ... matrimonium
... excludunt ... sequa-
... non dirimunt. Et autem hec in versibus
continentur: Error, conditio, votum,
cognatio, crimen, cultus disparitas,
vis, ordo, cognatio, ligamen, honestas,
si sis affinis, si forte coire nequibis:
hec socianda vetant connubia,
facta retractant. Sunt ista vero
... que impediunt et dirimunt matrimonium.

Alia duo sunt que contrahendum impediunt
sed non dirimunt contractum, scilicet tempus
feriarum, interdictum ecclesie, votum simplex.
... tempus feriarum impediunt
... Error
... persona ... non ... solitudinem
persona ... matrimonialem excludit
... erat non consentit et
... voluntas nulla est. ...
... consentiendo
... putat alterum esse
... per visum auditum vel famam habeat
... absentem ... de
... credit ... esse ... et
... nec ... vel ... de genere
possit ... non consentit in ...
... quem putem esse putat ...
non est matrimonium quia ... erat
... ullam notitiam habeat inter
de persona absente non ... sed
... ab anglicis ... vel
... filium
regis anglie cum notitiam ullam
habeat ... credens
... filium regis non impedit ma-
trimonium quia non fuit error persone sed
... quod non impedit ... nec
error fortune ... persona
... bonum matrimonium ...
est ... quod ... melius
... vel ...
... persona
persone non est ... subiungitur
... nec fuit matrimonium ...
... Jacob ... nec fuit ...
... persona ... ego
... nec ... sed ...
... et nota quod licet
error non impedit ... inter ...
... Jacob et ... matrimonium
... quod non erat ...
... nomine ... filios

ipse et ego vendicam eius matrimonium at
quia homo est. De impedimento condicionis
impedimentum viii. lxxix

Condicio in ducitu est aberta in
fauorem libertatis. Circa hoc breviter
sciendum quod si libera nubat contrahit cum
servo vel liber cum ancilla sciens tenet
matrimonium. Sed si ignorans nubat est
matrimonium nisi postquam cognovit eius
condicionem consensit verbo vel facto scilicet
per carnalem copulam. Item nota quod
error de circumstanciis condicionis similis est, im-
pedit matrimonium contrahendum et dirimit
contractum ut dicitur e[xtra], sed non error persone
vel melioris, tamen quod non decipitur
non habeat quod ei obiciat. Item alienacio-
ne quod etiam tale prohibitorum
hominum conditio non prohibetur admitti
quod si dominis contradicentibus servi
servos contracta sunt matrimonium non sunt
propter hoc dissolvenda. Sed iura
conspecta fuerit non minus debet ex-
hibere. Sed quod servus non habet potestatem sui
corporis, eo sui impedit matrimonium
quod sine voluntate domini non potest sufficere
domini sui corporis. Circa condici-
ones autem que apponuntur in spon-
salibus est distinguendum quia alia condicio
est honesta alia inhonesta. Sed honesta
aut necessaria aut voluntaria. Necessaria
est que per se honesta et est possibilium
fiunt nam matrimonium aut non condicio
honesta et necessaria est que si non apponitur
vel agitur ut qui fidelis cum infideli con-
trahit ea condicione ut ipsum trahat ad fidem. Sed
honesta et voluntaria est que honeste
potest apponi et non apponi, ut contraham tecum
si pater meus voluerit vel si dederis mihi
centum marcas. Si sic apponatur suspendit
sponsalia usque in eventum condicionis.
Contra si interveniat preiudicium nisi
interim consensus de presenti vel carnalis copu-

la fuit subsecuta quia tunc dicitur esse verum
matrimonium. Item eciam quod videtur condicio
apposita recessisse. Condicio inhonesta
contra naturam seu substanciam matrimonii ut cum
dicit contraham tecum si generacionem prolis evi-
tes vel donec inveneris aliam honore vel
facultatibus digniorem aut si pro questu
adulterandam te tradas. Sed si apponitur
nichil agitur. Sin inhonesta condicio non contra
naturam matrimonii est ut cum dicit contraham tecum
si furtum feceris vel si homines interfeceris.
Sed si apponatur in fingenda est et non
apposita habenda et tenent sponsalia sive
matrimonium etc. De impedimento voti. lxxx

Votum est concepcio boni cum deliberacione
sicut premisso vel si votum est expressio
boni proposita cum deliberacione firmata circa
que ad deum spectant se deo obligat et
hoc duplex scilicet votum simplex et duplex votum
quod vovent votum in contrarium impedit
matrimonium et dirimit. Simplex autem vovere
possit sciendum quod quibus sunt necessaria nisi
expresse prohibeatur quia votum super se sibi
opponit prohibent autem coniuges votum
continencie emittere nisi pari consensu et si
alter vovit sine consensu alterius vel cum
debeat imo sponsum revocari potest ab altero
coniuge quod licet possit carnale copu-
lam nam ante licet sit matrimonium per
verba de presenti est esse contractum potest alter
altero invito intrare religionem
et alter remanere secularis, ut hec si post
invito domino vovere non potest in monasterium
votum eligere. Item puer sive puella
si votum emiserit ante tempus pubertatis
quod est in puero xiiii annorum et in puella
xii potest tutor revocare potest absque
peccato alioquin si non revocaverit cum
ad legitimam etatem venerit postea
firmum manebit et ratum votum simplex
est quod privatim emittitur. Professio vera
vel persona moechatis votum facit

sollempne. Item sollempnizatur votum per
susceptionem ordinis sacri. Et propter hoc votum
precedit matrimonium contrahendum tunc votum
vero sollempne precedit contrahendum et dir-
imit iam contractum. De cognatione car-
nali. Cognatio triplex carnalis. [illegible]/lxxxv

Sed et spiritualis et legalis. Carnalis
autem de qua prius dicitur naturalis et consanguinitas
appellatur. Consanguinitas est vinculum personarum
ab eodem stipite descendentium carnali
propagatione contractum. Stipes dicitur illa
persona a qua alie ducunt originem
personarum sicut fuit stirpes Caym et Abel et
set Adam ... filiorum qui ab eis processerunt. Linea
est ordinata collectio personarum consanguinitate
iunctarum ab eodem stipite descendentium
diversos gradus continens. Linea triplex est: prima
est ascendentium a quibus originem traxi-
mus scilicet pater mater avus avia proavus proavia
abavus abavia. Secunda descendentium
qui ducunt originem a nobis scilicet filius
filia nepos neptis pronepos proneptis
abnepos abneptis. Tertia est transver-
salis seu collateralis videlicet a quibus
non ducimus originem nec ipsi a nobis ut fra-
ter soror, filii duorum fratrum qui dicuntur patrue-
les vel duarum sororum qui dicuntur consobri-
ni et eorundem filii et nepotes. Due
lynee descendentes una faciunt trans-
versalem et apparet in hoc exemplo: filii duorum
fratrum attinent sibi in lynea transversali
et quilibet eorum recta lynea descendit
ab avo eorum qui. Secundum leges autem
qualibet persona facit gradum, secundum canones
in transversali lynea due persone faciunt
gradum, verbi gratia puta duo fratres sunt in primo gradu
secundum canones, quia sunt filii duorum fratrum in secundo;
secundum leges in secundo et quarto. Et dispo-
nitur. Consanguinitatis diffinitio. Gradus
est habitudo distantium personarum qua
cognoscitur quanta gradatim distancia

due persone inter se distant. Computatio: Nam ut ergo
computantur in lynea ascendenti pa-
ter et mater sunt in primo gradu, avus et avia
in secundo, proavus et proavia in tertio, abavus
abavia in quarto. In descendenti vero
hoc modo computantur: filius et filia sunt
in primo gradu, filii duorum fratrum in secundo, nepo-
tes in tertio, pronepotes in quarto.
Ultra quem gradum nulla hodie con-
sanguinitas. Set nec olim ultra septimum
gradum progreditur. Regula: quotcumque
persone attinent sibi in una parte in
secundo vel tertio gradu in alia vero in quarto
potest contrahi. Item semper standum
est remotiori persone in consanguinitate. Nichil
enim ... remotior persona extra
metam consanguinitatis existit. Quam ratione non
attinet illi. Remissio: ignorantia semper
in dubio pro matrimonio et est matrimonium
... expressum. De cognatione
cognatio spiritualis est spiritualis/lxxxx

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

tam directa prioritas quam in directa
matrimonium impedit contrahendum et dirimit
iam contractum. Quid autem si aliquis cum ali-
qua cum matre possit habere in uxo-
rem post. Refert utrum commater-
nitas precedat matrimonium vel se-
quatur. Si precedat matrimonium vel sal-
tem carnalem copulam licite potest con-
[illegible] carnis sequentem non tamen
potest ad [illegible] precedentem. Si vero
sequitur distinguitur. Circa distinctio xxx
hyeronimus opposuit. Commater michi fe-
mina [illegible] de fonte levavit eius
mea. Commater fuit femina mea non bene com-
mater quia mee natum de fonte sum-
te levavit. Tamen post fata mee
non [illegible] vetabor habere. Quid
dicendum est de paternitate quod alter
dicitur per susceptionem [illegible]
[illegible] quod [illegible] potest matrimonium
inter [illegible]. Quid nec laicis nec
clericis minoribus ordinibus constitutis
potest matrimonium contrahere cum illa quam
puerum manibus baptizavit. De frat-
ernitate spirituali sciendum quod omnes filii
duorum compatrum sive ante compaternitatem
geniti sint sive postea possunt legit-
time matrimonialiter copulari excep-
ta persona quam mediante compaterni-
tas est contracta. Nam illa persona
nunquam potest copulari alicui filiorum
patris sui spiritualis. Item si filius
sacerdotis vel alterius cuius baptisat
puellam possit contrahere cum ea quam
pater eius baptisavit. Videtur quod nequa-
quam; immo etsi contractum fuit ma-
trimonium separandum est. De filiis et spiritualibus
cognationis dantur tres regule. Prima est
quod inter spiritualem fraternitatem sibi
[illegible] non potest esse contrahere. Secunda est
quod prior vel commater cum filiis commater
tris et compatris possunt contrahere excepta
illa persona per quam contracta est spiri-

alias fraternitas. Tertia est filii sive vel spiri-
tualis vel carnalis fuerit, potest contrahere
exceptis personis illis per quas fuit con-
tracta spiritualis fraternitas. Quid de spiri-
tualium contrahentium spiritualis cognatio sed per alterum
omnium [illegible]. Cognatio illa tamen
contrahit per catechismum. Ideo excludit
[illegible] quia [illegible] impedit matrimonium
contrahendum nunquam autem dirimit contractum.

c Capitulum. De cognatione legali lxxxiij

Cognatio legalis est quedam proximitas ex
adoptione proveniens. Adoptio est
extranee persone in filium vel nepotem
vel deinceps assumptio legitima. Spe-
cies sunt due. Una dicitur arrogatio. Alia sim-
plex adoptio. Arrogatur ille qui sui iuris
est, id est qui non habet patrem vel si habet emanci-
patus est, et non potest in potestatem arrogantis
transferri debet auctore principe. Ad-
optatur ille qui est in potestate sui patris, et
is non transit in potestatem adoptantis. Et
fit imperio magistratus. Adoptare potest
persona que sui iuris est et ei generare potest. Unde qui
non potest ut spado vel frigidus adoptare generare
non potest. Item nec ille qui minor est
xx annis nisi iusta causa intercedente.
Mulier vero adoptare non potest nisi ex
rescripto principis in solacium filiorum
amissorum ei concedatur. Potest autem ad-
optari quilibet tam masculus quam femi-
na dummodo sit minor etate patre
adoptivo etiam filius eius naturalis
ex [illegible] posset. Effectus adoptionis est ut
ille qui adoptatur per omnia ut filius ha-
beatur [illegible] ab intestato succe-
dat. Item arrogatus cum filiis vel
nepotibus suis quos in potestate ha-
bet transeunt in potestatem arro-
gantis quod non est ita in adoptato.
Item arrogatus tenetur relinquere fi-
lio arrogato quartam partem omnium
bonorum que habet sive in testamento sive

velit cum ea matrimonium contrahere sed adopta-
tor filio adoptivo nichil tenetur relinquere
nisi velit. Species autem adoptionis sunt
tres. prima est que directe attenditur scilicet in-
ter patrem adoptantem et filium meum
vel neptem adoptatam. 2a est ex
latere veniens ut filium meum naturalem
et filiam meam adoptivam. 3a species legalis
affinitatis est inter me et uxorem filii mei
adoptivi. Versus: Continens filium ad-
optivum et uxorem meam. Cognatio lega-
lis 12a species impedit matrimonium et diri-
mit. Sed tertia species prolis probate tempore [illegible]
sed [illegible] impedit [illegible] Decim(um)
rimia [illegible] De impedimento criminis xxxiii

Sed que impediunt matrimonium contrahendum
sunt eius enormitates propter [illegible]
Primo ille qui uxorem suam interfecit aliam.
Item ille qui rapuit
uxorem non dicit. Item qui [illegible] matrimonium
sponsam alterius. Item qui [illegible]
[illegible] filium de sacro fonte suscepit
[illegible] non possit [illegible] coniugale [illegible]
debito [illegible]. Item 1o qui [illegible]
[illegible]. Item solle[illegible] [illegible] Cognatio
[illegible] adolescentes sunt et timetur
[illegible] corpus [illegible]
[illegible]. Item [illegible] multa
sunt crimina que impediunt matrimonium contra-
hendum. nullum tamen sed quod [illegible]
[illegible] nisi [illegible] [illegible] adul-
[illegible] cum aliquo [illegible]
[illegible] sunt in morte [illegible]
morte [illegible] adulterium [illegible]
ut [illegible] contrahant postea contrahere
non debent et si contraxerint separari
debent. Casus [illegible] fide adulte-
[illegible] post mortem legitimi
[illegible] vel [illegible] adulte-
[illegible] [illegible]
[illegible] contraxit [illegible] fide [illegible]
[illegible] debent separari

[illegible] intelligendum est cum ambo sunt
[illegible] impedimentum [illegible] contraxerit
[illegible] cum alter ignoravit [illegible] cum quo
contraxit [illegible] cum [illegible] posset
[illegible] esse post mortem legitimi [illegible]
[illegible] bonam fidem quam [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod sunt
[illegible] datum vel matrimonium
[illegible] contractum sunt postea legi-
[illegible] [illegible] cum
debent non separari. Alius casus quod [illegible]
[illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] matrimonium propter [illegible]
[illegible] contrahit [illegible]
Alius casus quod [illegible] matrimonium
[illegible] debet [illegible]
ille qui [illegible] cum alia contraxit
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non vult
[illegible] matrimonium De disparitate cultus

Disparitas cultus dirimere xxxvi

[illegible] fidelis contrahit cum infideli [illegible]
[illegible] pagano vel heretico a fide
[illegible] fideles [illegible]
[illegible] alter eorum [illegible]
[illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] fidelis cum infideli contrahere [illegible]
[illegible] infidelis [illegible] ad fidem [illegible]
[illegible] fideles [illegible]
[illegible] matrimonium [illegible] convertitur
[illegible] [illegible] in iudaismo
ad fidem [illegible] infidelis non
vult [illegible] si infidelis non
vult cohabitare fideli vel si vult
non tamen sine [illegible] blasphemia
[illegible] vel ut eum pertrahat ad
[illegible] vel ad mortale peccatum
[illegible] [illegible] contrahendi
[illegible] matrimonium [illegible] fideles
[illegible] contrahere cum alio [illegible] infideli

vult cohabitare fideli sine contumelia creatoris fidelis
vult cohabitare infideli licet fuerit
quod hic innuit apostolus ad corinthios. Sed
aut non vult nec compellendus tamen
in hoc casu non potest contrahere quia durat
matrimonium. Item si iudei vel pagani
contraxerint in consanguinitate secundum ritus
suos utrum post conversionem remanebunt
taliter copulati. Dicas quod si iuste con-
traxerint remanebunt. Dicas ergo quod sibi
et. Item si infidelis plures habens uxores
post conversionem dicatur prima est uxor eius
et non alias potest retinere. Item
aut dicit apostolus quod si quis frater infidelem
habet uxorem in fide coniugio et hec conse-
ntit habitare cum illo non dimittat illam
non est preceptum sed consilium secundum glosam
possit enim eam licite dimittere propter
fornicationem spiritualem. Sed apostolus consulit
non dimittere propter duo scilicet propter spem fidei
lucrandi mulieris fidelis licet sit in
equalitate propter separationem coniugii. Dicitur
quod abhorrent. Item aut hoc dicitur et hec
consentit habitare cum illo et alligatur cum
suppletione sine contumelia et blasphemia
in Christum, et ut eam attrahat ad
infidelitatem vel ad peccatum mortale. In tali
casu debet eam dimittere et potest
alii contrahere cum alia quia ut dicit ambrosius
non debetur reverentia coniugii ei qui
abhorret auctorem coniugii. Item tu dicas
ei contraria sicut sunt in modo verba [illegible]
qui relinquunt ut non possunt [illegible]
si alii copulentur. Item infidelis cum dispa-
ritas et in matrimonio perpetuo
Item quod non est fidelis sine dispensatione coniugii
ei quod recepit non videtur nomine
Christi. Item vero ambo crediderint per augustinum
de fide ad petrum. Unde coniugium. Item tamen si cum
fidelis contrahit et postea al-
ter labitur in heresim vel infidelitatem
credidit non potest contrahere quia relinquitur
non dissoluto matrimonio carnali
copula vel non quod matrimonium fidelium
est ratum et in nullo casu superveniente
potest dissolvi. De metu et coactione Rubrica
b Si metus vel coactio intervenit non
potest esse. Item verum hic et quando metus
matrimonium. Item vis est maioris rei im-
petus qui repelli non potest. Metus est
vel futuri periculi mentis trepidatio.
Item sed talis coactio aliquando aliqua le-
viora levis non excludit consensum ma-
trimonialem si violentia sit eius cum consentit
vel tempore mutatus dicit vel leviter
Item metus aliquando cadit in constantem virum
aliquando non. Ille qui cadit in constantem virum
excludit consensum matrimonium in metus
mortis et corporis cruciatus. Item metus stupri
et similium. Item etc. xiii dicitur capitulo Cum locum
Item tu dicas metus hoc posse puta quia
metus stupri sive status. Et hic fatuus metus
Item nota quod talis metus cadit in virum
qui non dicitur cadere in alium quia non est vanum
sed hominis constantis dignitatis et verbi temptasse
vel quod vero sine uti mentem timeat.
Item si propter suspicionem habuit re-
pellitur. Item ipso quod cum est. Item si
iudex secundum durante probationes et locum
potest dicere qualis sit metus et preiudicabit
matrimonio aliquo vel ullo. Item si inter
consentit propter [illegible] et denuntiatum in matrimonio
vel consentit carnali copula non debet
postea audiri si allegaverit metum vel
violentiam. Item clerici vero in minoribus consti-
tuti inter se et alii religiosi quare
quodammodo per se licite possunt contrahere
Item vero in sacris ordinibus non possunt et si con-
traxerint separabuntur. De [illegible] et
Item vero publica honestate Rubrica
Allegatus uxorem potuit [illegible] ali-
quis accipere cum diuina relatione
consistentem propter sub relatione sed sicut
publice [illegible] / tamen uxorem [illegible]

mortem z ythi͡t in alio dic q̄ quia
illa credit nec alie nubit cognita
ab adultio z fornicatoe ꝑ ignorant
sit z phy pepe q2° suscepit mor
tuum legitti Ita stat in veniat
et uxore a 2° z redire ad pmu
Et si no nuerit credit tn debi
ue no exigit debitu amarito q
ille acceperit si ea exigeti reddat Itez
point q ea gnit i pactu et sua
uenit uel dilectione legis q z non
uenit nec sit et q sit uimo
mortuo q fuerit vxor et q gn
tutus puencula sit gthe no pt de
sit certa de morte mariti si gut
crisurtu Gradus q̄ pramentu illis
subigo militauit uel ex fecto
morte eius in nocuit Et dat ut
et q post mortuo uiro liberata sit uxor
aliegebit bi q uxor lazari non
tenebat ei q sit resuscitatus
Et 2 a adhes q° accipient uni
liet de resurrectoe mortue suos
q no debat q solutu sit in
morte uiolu matrimon et ceter
di accipent z illis sui e de hoc facte
no denecessite q optebat i tenere
non q̄sti et non est matrim̄ Et
q h uidet q si ab religios q
fecit ꝑfessio usq a morte su
luet absoluet a ꝑfessoe e post
mane ipso Vnt dum gre det
ꝑbare admcho Ad q̄ no est
sile q uidz mat e adhores sed
uiduz ꝑfessioe addita est suis
dati ad ꝑpm dicatn Et q optima
dissolubile sit et uiduz i dissolu
bile Et ad et religioso q
dui pt publice hoc scilt aut
ꝯtrahit ex desponsacole puta

pue desponsant puellam . vii annos
bel ultra Et liz tam no ꝯgnoscat
tn ulla de ꝯsagne eius potitcez hr
ducat nec ipse aliquam eius ꝯsagnaz

De affinitate : lxxxiiii

a ffinitas ꝑsonarum ex carnali
copula ꝓueniens oi carens parentela
ex carnali copula ro dixi que tali
ꝑ fornicacoes copulaz q ꝑ legittima
ꝯtrahit affinitas ex ꝑsona sibi addi
ta ꝯsagnitas ꝑ carnis copulaz ꝯtrahit
q uero uiri ꝯsagnias uxoris sit in
affinitas e illis gradibz i qbus uiro
eius attinent in ꝯsaguinitate i sed
eius attinent in ꝯsagnitate e i pmo
gradu ꝯsagnitatis uiri eius e i pmo
gradu affinitatis sit i utro gradu e
gradu ꝯsagnitatis quo gradu cognatum
de ceteris gradibz q̄i gradu ꝯputan
i et affines respectu ꝯsagneas
tm z i q̄s dum e demarit ꝯsagnitas
meus idem ꝑ oia intelligas de si
militudine ꝯsagnitas q ꝯs in eis affinis
p oibz ꝯsagnitas q ꝯs i eis affines
i eisdem gradibz Item oes ꝯsagnea
uxoris mee sit m affines i eisdem
gradibz i qbus sit ꝯsagnei uxoris
et ob mei ꝯsagnei sit mo sit
affines uxoris mee i eisde gradibz
i qbus sit m ꝯsagnei habebat aut
olim ꝑhibitu usq ad septi gradu
hoc vero usq ad 4 i clusiue st ꝑa
ꝯsagnitas uero q ꝑsona q e
ubi affinis ꝑ appositoz genlt filium
de ꝯsagnice mo sibi illa e ꝯsag
mea et mo affinis sit bel extinc q
tibi attinebat ꝑ appositoz tibi uero
uxor eius sit tibi e ab affinis ꝑtin
appositoz e q in appositus ꝯsagnita
eius sit genlt filiu ille eit e affinis
sit d ꝑmo gnere sit talis gdu et no
q liz moriat ꝯsagneus q mediate
ꝯtrahitur affinitas ꝑsona q supuiuit
remanet affinis Et ꝯtrahit affinitas

non solum per maleficium sed etiam per frigiditatem coitum dicitur. Item ordo vel ordinatus si post ordines habet e coitum vel debitus debitum ab pollutione aliquem quia talis pollutio non fiat sacris quippe ut ... commixtione [illegible] per ipsum ... assimilatur ... credo si ... pudoris non ... in ... operis

De impotentia coeundi que est impedimentum matrimonii. xxxiiii.

Impossibilitas coeundi maxime obtinet locum quando corpus non potest quia ex frigiditate, que impedit matrimonium, et ex arctatione mulieris vel ex corporis vel ... quod impedit alium carnalem commixtionem. Item ... est plures quam alia et naturalis impotentia ut frigiditas vel ... arctatio in muliere defectus etatis in puero aliud accidentalis ut castratio, maleficium. Naturalis ... perpetua ... temporalis que est in puero impedit quia ... in te ... non potest contrahere. Perpetua vero que est in frigido impedit contrahendum et dirimit iam contractum. Item arctatio mulieris ... si ... perpetua ... sub ... medicorum ... in hora ... statim non impedit matrimonium ... ante impedit et dirimit. Item accidentalis ... quia castrati ... sunt ... debitum matrimonii ... non possunt ... ut puer ... diiudicari. Item maleficium si est temporale nullum prestat impedimentum matrimonio; si vero perpetuum impedit et dirimit ... nullus potest cognoscere ... ad solum coeundum maleficiatus ... aliam cognoscere ... in ... non ... dicitur ... vero quod ducat aliam ... impedit

... matrimonium ... respiciunt ... ipsum ... fuisse ... Item est ... mulieris ... Item maleficium ... mulier ... potest ... possit ... cognoscere mulier ... non potest ... si ... sanitati ... fuerit standum ... Item ... est ... ipsum ... consummationi ... ex consensu et ... conversatione ... probatur sicut ambo ... matrimonium non ... separandum ... quia non ... matrimonium ... sic ... tum ... separationem ... debent ... si ... matrimonium

Que impedimenta matrimonium dirimunt. xx.

Una vero impedimenta superius numerata aliquando matrimonium contrahendum impediunt et contracta dirimunt ... impediunt matrimonium contrahendum et dirimunt iam contractum ... posteriora ... non impediunt ... sed ... impediunt contrahendum si non dirimunt contractum ... sunt tempus feriarum ... contrahere sponsalia et ... matrimonium ... nuptiarum solempnitas ... tempora ... adventum usque ad octavam epiphanie et a septuagesima usque ad octavam pasche et tribus septimanis ante festum beati Iohannis baptiste ... quia ... usque ad octavam pentecostes ... compagina

vel affinis vel sponsa alterius vel
propter aliud simile quod matrimonium impediret
non deberet contrahi si sacerdos contrahentibus
impedimentum perpetuum impediat prout sunt
parvuli et propter separandi tamen ad
tempus ut agant penitentiam quam in adulterium
contraxerunt (Statuit ut supra
circa matrimonium prelati denunciationes statuta
sunt contra clandestina ut contra matrimonia
fuerint contrahenda in ecclesiis per presbiteros
publice proponantur competenti termino
prefinito (ut infra saltem qui voluit et
valuerit legittimum impedimentum
opponat Et ipsi presbiteri nichilominus
investigent utrum aliquod impedimentum
obsistat (Cum autem apparuerit probabilis
coniectura contra copulam contrahendam
contractus interdicatur expresse donec quid
fieri debeat super eo manifestis constiterit
documentis **De divortiis .xix.** VIII 88

R Et quoniam vero separatio matrimonii
celebranda est nisi aliquibus age
tibus et testificantibus notandum quod si
confessus fuerit in iudicio quod actor ipso
confessus fuerit in iudicio quod actor ipso
...

vel sponsa alterius ...

quit(ur) e(st) si fuit vi oppressa h(oc) aut(em)
intelligo de vi absoluta (Septi(mus))
e(st) q(uan)n(d)o recohabitavit cum sibi post a-
dulterium cognito vel cum publice
adulterante retinet in consortio mari-
tali (Octavus) e(st) si ab infideli coniuge
infidele dimittat(ur) dato sibi libello
repudii et illa nubat alii s(e)d vir in-
terim s(e) ipsa convertat(ur) ad fidem et ipse
tu(n)c cum recipe(re) no(n) obstante q(uod) sit
alii adulterio cognita cum iste contraxerat
nisi alias fuit fornicata (Nonus)
h(ic) in transitorie e(st) q(uod) si maritus
probat q(uo)d vendit vel uxor h(oc)
constat n(on) uxore replic(at) q(uo)d cum
aliquo [illegible] [illegible] habuerit
cohabitatione et similitudine qua sibi
tenebat(ur) et in(de) religiose vel in
vita su(m)me [illegible] [illegible] [illegible]
no(n) [illegible] [illegible] [illegible] te q(uod) [illegible]
[illegible] De filiis illegittimis xiii

Legittimo matrimonio nati legittimi
filii e(st) vel dicu(n)t(ur) q(uod) i(n) facie eccl(es)ie
legitti(mu)m reputat(ur) q(uo)niam invalide
matrimo(niu)m no(n) fuit quam sibi ambo con-
iuncti s(un)t bona fide credentes se le-
gittime copulatos vel dum alter
eorum tamen h(oc) credat nam si uxor
aliorum coniugato nubit bona fide
credens eum solutum ex eo filios
suscipit legittimi iudicantur [illegible]
tamen parentes procedunt Si vero aut(em)
clandestina vel [illegible] coniugia in
[illegible] [illegible] [illegible] prohibito [illegible]
[illegible] soboles de tali coniuctione
suscepta [illegible] illegittima censenda
e(st) [illegible] coniugii nullum habi-
tum [illegible] [illegible] tali coniugio
[illegible] no(n) [illegible] sive vel [illegible]
[illegible] ignorantie videantur.

[illegible] modo plures illegittima e(st) cen-
senda vel [illegible] parentes [illegible]
[illegible] legittimus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nota q(uod) quadruplex e(st) [illegible] filios
alii s(un)t naturales et legittimi ut [illegible]
illi qui [illegible] [illegible] [illegible] naturales tamen
[illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible] soluta
et soluta nascu(n)tur que possu(n)t esse
uxores alii s(un)t legittimi tamen [illegible]
tivi alii nec legittimi nec naturales
qui [illegible] [illegible] [illegible] de adulterio
vel incestu nati s(un)t [illegible] [illegible] non
legittimi legittimant(ur) [illegible] modo e(st)
p(er) subsequens matrimonium [illegible] [illegible]
[illegible] naturales filios de aliqua et postea
contrahit cum ipsa filii [illegible] nati legit-
timant(ur) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
efficiunt(ur) legittimi (2us) [illegible] [illegible]
[illegible] indulgentiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et alii [illegible] [illegible] leges [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] filium [illegible] [illegible]
patrono [illegible] et [illegible] [illegible] 27
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testamento [illegible]
legitti(mum) [illegible] heredem [illegible] postea
[illegible] [illegible] testamentum (3us) [illegible]
nullo filio legittimo [illegible] [illegible]
[illegible] defuncto [illegible] naturales filios [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p(er) in publico instru-
mento vel [illegible] [illegible] testium [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] filium [illegible]
[illegible] naturalem [illegible] autem
filios [illegible] legittimos [illegible]
[illegible] [illegible] parentum naturales autem
filii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

que legalia renouata sunt leuiti-
cus historie in Exameron) Leuitici ad
ipsum historiis nihil addidit / Acta
apostolorum et cronica annorum petri et pau-
li continet quoque supplementum li / xxiiij
Apostoli et seniores cum omni ecclesia
elegerunt viros et miserunt cum e-
pistolam cum paulo et barnaba in an-
tiochiam et syriam Cilicie [illegible] descen-
derunt congregata multitudine tradiderunt
eis epistolam et audita consolatione
de iugo legis non imponendo sibi gaui-
si sunt super consolatione. Cum esset autem
hec permittendum [illegible] de facto aposto-
lorum pro [illegible] et diminuenda lite p-
[illegible] apostolus ad galathas in
[illegible] Deinde post annos xiiij
[illegible] ascendit iherosolimam
cum barnaba assumpto tyto et [illegible]
cum eis [illegible] [illegible]
Anno xix° annorum collige quod eodem
anno quo paulus ascendit iherosolimam fuit
primus [illegible] petrus ascendit
[illegible] anno sedit in kathedra
Romana [illegible] sedit xxv annis xiiij et
[illegible] qui sedit xxv annis xiiij et
[illegible] reddunt [illegible] successio
[illegible] Petri in sede
[illegible] anno [illegible] memorie
Romana [illegible] anno [illegible]
passi sunt petrus et paulus [illegible] xxxvj a
conuersione pauli. Unde colligit pau-
lum ad fidem conuersum eodem anno quo
[illegible] passus est cum [illegible] petrum et
paulum xxxvj a passione domini [illegible]
[illegible] passione [illegible]
[illegible] legitur paulus
[illegible] ad fidem 2° anno a passione domini
in [illegible] 1° [illegible] cum [illegible]
[illegible] Igi-
tur [illegible] anno a passione domini sunt x°.

quo claudius ascendit petrus Romam
et sedit in kathedra episcopali / Decem
annis [illegible] qui regnauit x
iiij annis [illegible] postea totidem
annis (primo [illegible] sedit [illegible]
vij annis in sede episcopali [illegible]
[illegible] xxiiij [illegible] quod
a passione domini [illegible] in sede [illegible]
Romanum. Post vij annos [illegible]
sedit in sede [illegible]
domini [illegible] ascendit Romam
[illegible]
[illegible] in sede [illegible]
[illegible] eundem
in sede [illegible] quod paulus
reprehendit petrum / xxxiij
[illegible] cum apud
antiochiam [illegible]
[illegible] molestare
[illegible] et [illegible]
[illegible] exemplo suo iudayzare
[illegible]
[illegible]
[illegible] petri
[illegible]
[illegible] apo-
[illegible] paulo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] legalia post resurrectionem
[illegible]
[illegible] petrus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

fuisse reprehensor sed simulatoriam
et dispensatoriam sed ut per hoc sci-
rent gentes non esse indiscernendum
videretur tamen apostolus hic reprehendi
Augustinus autem dicit Petrum fuisse illa
legalia non dispensatorie sed vere et
libere quia tamen sibi quam aliis gentibus
compellere habebat eo tunc fuisse
ita tamen ut ipsorum non ponderet
distinguit enim tria tempora statum legalium
primum quo fuit quia viva sed ante pas-
sionem domini tunc credentes inde tene-
bantur ea servare excepto secundum
in quo fuit quia mortua sed non tamen
sepulta scilicet a passione domini ex quo
dum est adeo ordinatum et usque ad
fidem manifestius revelatam hoc enim
tempore primum erat observare iudeis
quia nec mortua in hoc erat ad
tumulum deducenda et sepelienda
non tamen erant subscepti ut iam
alii sola fides salvare credebat
quia iam erat exhibita tertium in quo
sunt mortua et sepulta scilicet post
fidem revelatam Ex tunc enim
quod praeceptum sunt mortifera pernitiosa ob-
servata ut cineres mortuorum de
tumulo erant quod erat fedum
et horribile quia ergo Petrus habuit
dispensationem ratione non fecit dis-
pensatione secundum Augustinum quia hoc ha-
buit ex suo tunc temporis ordine unde
in quibus dicit reprehensio ista
Petri secundum Augustinum non fuit dispe-
satoria sed vera peccabat enim
Petrus in tantum vitando minus
scandalum et dimittendo maius
et dicit quod peccavit venialiter sed com-
... quia simpliciter et benevole
hoc agebat Vide autem Augustinum

veris sententie quod Paulus admiratur de hac re-
prehensione scilicet quod fuit vera non simu-
latoria nec dispensatoria hoc enim dicit
textus aperte quod reprehensibilis erat et quod
non recte ambulabat ad veritatem
ewangelii nec credendum est aliquem
apostolum mendacium fuisse in tali ...
... mendacio sicut Eusebius
in hystoria ecclesiastica libro secundo. **De ewangelio quod**
dicit beatum **Marcum conscripsisse .xxv.**
Rome vero cum lux verbi dei ube-
rius fuisset exortum primo vero magis te-
nebre cum suo auctore restincte sunt
Omnino ante tamen et hoc quod per
Petrum predicabatur diversis modis
placido illustrant auditu sicut
certitudine audientibus ... evangelii
... sicut hoc tamen nec audisse eis
sola sufficeret sed Marcum discipulum
eius omnibus precibus exorant ut ea que
ille verbo predicabat ad perpetuam eorum
commonitionem habendam scripture traderet
quo domi forisque in huiusmodi verbi
meditationibus permanerent nec prius
ab obsecrando desistunt quam quod orave-
rant impetrarent Et hec fuit causa
scribendi quod beatus Marcus dicit ewangelium
Petrus vero ut comperit spiritu religioso spe-
culatum opus fuit eo delectatum et
fidem eorum per hoc devocionem quod considera-
rent suum quod confirmavit et in perpetuum
legendam scripturam ecclesie tradidit Idem Eusebius
in hoc de illustribus viris. Assumpto itaque
Marcus ewangelio quod ipse scripserat per-
rexit ad Egiptum et primus Alexandrie
Christum annuntians constituit ecclesiam tan-
ta doctrine et vite continentia ut omnes
sectatores Christi ad exemplum sui cogeret
Denique Philo disertissimus Iudeorum
videns Alexandrie primam ecclesiam

adhuc iudaysantes / Qui clemens
Petri per libros suos eius gesta scripsit
Et quod lucas narrat de apostolis
credentes omnia habuisse communia / Sic ille
ipse alexandrie sub marco suo doctore
conuiuebat in eodem tempore / Ex cronicis
romanorum pontificum / De romanis
pontificibus a petro usque ad siluestrum

Petrus apostolus filius johannis / xvij
de bethsayda galilee post passionem
domini ante cathedram sedit ante
principes annis x^{cem} / Postea tenuit
cathedram anthiochie septem annis de-
inde vero Rome ibique xxv annis
pontificatum tenuit / Et ipsam cepit
anno domini xliiij. Sedit autem tempore
post gayo caligula post claudio
post nerone sub quo martirium
passus est / Linus cepit anno domini lxx
sedit annis xij tempore galba post
vespasiano post tyto / Cletus cepit
anno domini lxxxij sedit annis nouem
tempore domiciano post vnum
Clemens cepit anno domini xciij
sedit annis ix tempore domiciano
Anacletus cepit anno domini C / sedit
annis ix tempore troyano / Iste
tamen eusebius et [illegible] tempore
cletus ipse cletus / Et damasus
papa in cronica romanorum pontificum
quem sequitur [illegible] post eum
[illegible] cletus fuit natione Romanus
anacletus autem grecus / Cronica autem
in hoc [illegible] plures cronice
[illegible] ab aliis cronicis [illegible] dissonde
Euaristus sedit annis ix / Alexander
decem / Telesforus xj / Iginus iiij^{or}
Pius xj / Anicetus xj / Sother ix
Eleutherus xv / Victor x / Urbanus
iiij^{or} / Pontianus sex / Antherus xij
Fabianus xiiij / Cornelius ij / Lucius iij.

Stephanus vij / Sixtus ij / Dyonisius sex
Felix tres / Eutitianus viij / Gayus
xj / Marcellinus viij qui martirium
passus tempore persecucionis dyocletiani et
maximiani vacauit pontificatus
annis septem / Postea sedit marcellus
annis quinque / Eusebius vij / Mel
chiades iiij^{or} / Siluester xxiij / Hic
constantinum imperatorem baptisauit qui
tempore ecclesie reddidit [illegible] ante
[illegible] persecucione pene omnes pon
tifices qui in sede romana prefuerunt
martirium subierunt / Cathalogus
dictorum usque ad innocentium quartum

Post beatum siluestrum sedit xxvij
Marcus annis ij / Julius xv
Liberius sex / Felix viij / Damasus
xviij / Siricius xv / Anastasius iij
Innocencius xij / Zosimus j / Bonifacius
sex / Celestinus viij / Sixtus ix / Leo xxj
Hilarius sex / Simplicius xv / Felix viij
Gelasius iiij^{or} / Anastasius [illegible]
Simmachus xv / Hormisda ix
Johannes ij / Felix iiij / Bonifacius ij
Johannes ij ~~felix~~ iiij / Agapitus mensibus
xj / Siluerius mensibus v / Vigilius
annis sex / Pelagius iiij^{or} / [illegible]
iiij^{or} / Pelagius x / Gregorius dyalogus
xiij / Sabinianus j / Bonifacius
mensibus octo / Bonifacius annis viij
Deusdedit sex / Honorius xij / Seue
rinus ij / Bonifacius v / Johannes [illegible]
Theodorus sex / Martinus sex / Eu
genius iiij^{or} / Vitalianus xij / Ade
odatus iiij^{or} / Donnus ij / Agatho ij
Leo mensibus sex / Benedictus x men
sibus / Johannes anno uno / Conon
mensibus sex / Sergius annis xij
Johannes iij / Johannes ij / Sisinnius [illegible]
xx / Constantinus vij / Gregorius xv
Gregorius x / Zacharias decem

8,97

Stephanus v. Paulus x Stephanus
sex. Paschalis viii Eugenius iii
Valentinus d. xl Gregorius annis
sex Sergius iii Leo iiii Benedic-
tus annis duobus Nicolaus ix Adrianus
iiii^or Johannes x Martinus unum Adri-
anus unum Stephanus xviii Formosus
iiii^or Bonifacius xv Stephanus i
Romanus mensibus iiii^or Leo mense i
Sergius mensibus sex Sergius annis
vii Anastasius ii Lando mensibus
iiii^or Johannes annis xiiii Leo mensibus
sex Stephanus annis ii Johannes iiii
Leo iii Stephanus iii Martinus iii
Agapitus ix Johannes viii Leo unum
Benedictus duos Johannes v Benedictus
unum Bonifacius iiii^or ~~Johannes annis~~
~~decem~~ Benedictus annis viii Johannes me-
nsibus viii Johannes mensibus iiii Johannes
annis x Gregorius annis xii Jo-
hannes mensibus decem Silvester
annis iiii Johannes qui vocabatur Sergius me-
nsibus v Johannes qui vocabatur Fanassius
annis duos Sergius qui vocatur osto-
ru annis iii Benedictus frater Alberti
minoris annis xi Johannes frater eius a-
nnis ix Benedictus qui vocatur Theophi-
lactus xiiii Silvester Sabinensis
ep. d. lv Gregorius qui vocatur
Johannes Gratianus annis ii Clemens
qui vocatur prius episcopus d. xxiiii Leo stissus
qui vocatur Bruno annis v Victor
duobus Stephanus qui vocatur Fridericus
mensibus vii Benedictus Velletrensis
ep. mensibus ix Nicolaus qui vocatur
Gerhardus annis ii Alexander qui
vocatur Anselmus annis xi Gregorius
qui et Hildebrandus annis xii Victor
qui et Desiderius Cassinensis abbas
mensibus iiii^or Urbanus ii annis xi
Paschalis ii xix Gelasius ii i
Calixtus ii v

v. Honorius ii v Innocentius ii xiii
Celestinus ii mensibus v Lucius ii i
mensibus x Eugenius iii viii Ana-
stasius iiii i Adrianus iiii v Alexander
iii xxii Lucius iii iiii Urbanus iii
unum Gregorius viii mensibus ii Cle-
mens iii annis ii Celestinus iiii annis
vii Innocentius iii xviii Honorius iii
xi Gregorius ix annis xiiii Post
hec dissensione facta in curia Romana
vacavit sedes annis duobus Celestinus
iiii d. xvii /dictus/ Petrus Innocentius
iiii adhuc sedet in cathedra qui iam 8,94
sedit annis ii Nunc addita petri
spatia nondum annos De quodam miraculo
beate Marie Magdalene xxiiii
cetera stupenda miracula legimus que beata
Magdalena apud Massiliam fecisset
et maxime quod habet / Rogavit
eam quidam nobilis si fidem quam
predicabat firmare posset / Cui illa bene
ego firma est et roborata miraculis
et predicatione magistri mei Petri apostoli qui
Rome presidet roborata Et ille pro-
misit quod crederet et baptizari se fa-
ceret si ei adeo filium impetraret. Nu-
pserunt hec in se remanserunt In ipso autem
tempore uxor eius concepit Ille gaudens
consilio Magdalene ad sanctum Petrum cum
uxore iter agressus est. Dum autem essent in
mari ipsa partu precipitata defuncta
est quam cum naute vellent proi-
cere vel abicere excepit ut ad
vicinum saxum navigarent cum plu-
rimis precibus impetravit cum quo puerum
viventem cum matre defuncta exponeret
pallio velasset et cum dolore nimio
transfretavit ad sanctum Petrum qui accedenti
retulisset quod viderat cui Petrus nil tibi
de hoc absit quia restaurare non possit
tunc ille et nimis hoc in plenum consolatus
est et secum baptizatus post annum

rodis disposuit et navigans per mit-
tentibus navis ad portum saxa diver-
tit et statim cedit puppis ... lapilli
lucidorum et admirantes ... ritum
fugientem gaudens pro admirare ei
erit et cum beste sua optime orna-
tur et a Deo ... corona
tunc ... ut desperans ... cornutum
[illegible] eum ... Cum illa opti-
que ei fuit et suscepit ... eum et bolis ...
... in semper fuit. et cum et bolis...
belligerare ... et dominum apostolum bo-
bus ... audivit ut adiciat ...
... et gaudebat agrippa rede-
unt / **Comestor** De agrippa filio he-
rodis agrippe et dissensione pauli et barna-
be / xxix
Anno quo ascendit petrus ...
a ab antiochia romam sub ... a
no claudii / Erat autem praetor in
iudea boles ... de populo ...
prelatus constituendi suum ... potestate
... ut iudices
iudei qui non possent resistere ...
sunt ... Romanorum. Erat ibi
agrippa filius herodis agrippe quem
pater dilexerat et ... dimiserat
ipse audiens quod causa ... agebat
ipse ... obtinuit et sibi respexit
et ... / Cum ... ut ... exactione
... et iudei suscitaverunt ei
desistere et ... agrippam et ...
... regem. et cum ipse
... cum iudeis ...
... totam terram ... qui
... iudeam obtinuerat
totum regnum iudeorum ... regio
sed dedit ei galaaditidem regio-
nem et potestatem constituendi summum
sacerdotem in templo pro ... quibus
... Iste fuit a-
grippa ... regnum ... in
mente ... albergelo ...
... hominis ...
Et autem ... de paulo et bar-

nabas qui adhuc demorabatur in
antiochia evangelizantes. Post a-
liquot dies dixit ei revertamur ...
visitemus per civitates ... praedicavimus
verbum dei et visitemus fratres. Et volebat
ipse Barnabas Johannem voluit se-
cum ... quem cognominavit
marcum / Paulus autem noluit dicens
quia forte ... constitutus nimis ...
... et ... mortis ...
... desperabat ... in pamphilia
... recedens ... Judeos
... assumendum ... ne
... Et facta est
... ita ut discederent ab invi-
cem ... gratia dissen-
serunt ... assumpto adhe-
rent ... locis
... et ... locorum
... Et
Barnabas autem assumpto marco na-
vigavit Cyprum ... non
... cum dimittere ... fuisse ...
... Legitur autem fuisse ...
Paulus autem ... assumpto Sila
perambulabat Syriam et Ciliciam
Postea venit in Derben et Listram
ibi erat ... nomine Thimotheus filius
mulieris vidue ... iudee natus de patre
gentili / cui perhibebant testimonium ...
... fideles qui erant Listris ...
Hunc circumcidit Paulus ... hominem
... cum ... tollendo scandalo
... iudeos ... scandalizaret ...
... / non ...
... post ... evangelium ...
circa / paulatim tamen non ...
iudei ... tollendam ... De ...
a ... Sila ... assumpto ...
... Regina. C.
... paulus ...
... per civitates ...

vari decreta apostolorum et seniorum qui
erant in ierusalem. Et ecclesie confirmabantur et
multiplicabantur. Transeuntes autem
frigiam et galacie regionem veti
tes predicare asiam minorem. Prohibiti
sunt a spiritu sancto quia sciebat venire homines
qui tunc non erant credituri. Vo
luit enim spiritus sanctus differre tantum bonum
et tempus de accepto predicationis eo
rum disponere. Voluit et hec
predicacio aliis apostolis reservari. Phil
lippus namque et iohannes predicavit in
asia minori. Licet et bithinia
capiat sibi a spiritu sancto prohibiti sunt
Cum venissent [illegible] cum et
ei quod [illegible] [illegible] alioru(m)
[illegible] aliquorum predicacione disponebat
Philippus [illegible] illam [illegible]
[illegible] regina helena [illegible]
[illegible] qui erant in ierusalem
quod [illegible] anno claudii [illegible]
[illegible] constantini [illegible] aliqui
[illegible] rex [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] nocte dor
miret [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] puer quod magnus futurus
est in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] adhuc puer
[illegible] [illegible]
Cum audisset [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hele
na [illegible] in ierusalem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et venit [illegible]
[illegible] quod attulerat argenti
copiam ad [illegible]

[illegible] quod [illegible] adhuc erat in iudea [illegible]
[illegible] et ei quod mortuus est filius eius
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in iudea et
[illegible] non longe [illegible] duo
[illegible] [illegible] corpus
filii et [illegible] mortua erat [illegible]
corpus [illegible] et [illegible] adhuc
apparent vestigia [illegible] et
putant [illegible]
helene matris constantini Transeuntes
autem [illegible] paulus in macedoniam Et
[illegible] paulus [illegible]
[illegible] [illegible] paulo
[illegible] per noctem apparuit ei vir
macedo id est angelus illius [illegible]
[illegible] macedonie per [illegible]
forme [illegible] [illegible]
et dicens transiens in macedoniam ad
[illegible] nos [illegible] angelus [illegible]
[illegible] angelus [illegible]
[illegible] [illegible] archangelus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lucas
[illegible] [illegible]
[illegible] pauli [illegible]
[illegible] ante
troade [illegible]
et [illegible] philippis que est [illegible]
[illegible] macedonie [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible]
obviavit nobis puella habens spiritum phi
thonicum [illegible] quod
[illegible] emolumentum [illegible]
[illegible] clamavit
dicens isti homines servi sunt dei excelsi
qui annunciant nobis viam salutis et cla
mabat multis diebus forte spiritu sancto [illegible]
phitonicum ut per [illegible]
[illegible] autem paulus expulit eum

de puella videntes aut[em] d[omi]ni ei[us] ap
p[re]henderunt silam [et] paulum [et] offeren
tes eos magistratibus dixerunt isti co
turbant civitatem n[ost]ram cu[m] sint iudei [et]
dicebant novam quandam religionem
q[ua]m no[n] licet nob[is] suscipe[re] cu[m] sim[us] Roma
ni. Iam enim decretum erat a romanis
ut ullus deus de novo coleret[ur] nisi approbatione
senatus. Et concurrit adversus eos exercitus
et fecit eos tunicis flagellatos mi
serunt in carcerem. Et p[er] dei prodigia
liberati s[un]t. Et consideratis [fratribus] cu[m] in
domo sua venerunt s[ecun]d[u]m [que] actib[us] plenius
legitur. Devenientes transierunt p[er] lidiam et
eus fr[atr]ib[us] consolati s[un]t eos in de [christo] [et]
venerunt thessalonicam ubi cu[m] iu[dei]s s[er]m[o]
de iudeis et gentib[us] multitudo magna
credidit. Zelantes aut[em] iudei et assumentes q[ua]s
dam malos de vulgo concitaverunt civi
tatem adversus eos. Fratres vero protecte di
miserunt paulum et silam in beroam et
multi de honestis credidere. Cu[m]
cognovissent iudei q[ui] erant thessalonice q[uod]
a paulo predicaret[ur] in beroe venerunt illuc
concitantes multitudinem. Et statim dimiserunt
paulum fratres ut iret usque athenas. Et
ut hoc de conversione atheniensium. Ex
quibus fuit areopagita dyonisius. Ita tu
adhuc cum eo disputaret paulus
superhiit cecus coram eis. Et ait dyonisius
paulo. Si dixeris huic in no[m]i[n]e dei tui
vide et viderit statim credam. Sed ne
dicatur usus magicis ait paulus. Ego
tibi p[re]scribam formam verborum. Hac in
no[m]i[n]e ihesu xp[ist]i nati de virgine crucifixi
mortui qui resurrexit ascendit in celum
vide. Et ut tolletur suspicio
precepit dyonisio ut ipse eadem verba
proferret. Quod cu[m] fecisset statim cecus
vidit. Et dyonisius sic ordine conversus
e[st] que postea paulus ordinavit ep[iscopu]m
corinthiorum. Attamen h[ic] cu[m] d[icit] beda
[et] alii dicunt q[uod] atheniensium
nam alius fuit corinthiorum ut postea
patebit. Iste q[ui]d[em] dyonisius ex philo
sophus effectus et a paulo super ipsa
secretis audivit et ipse de celestibus
archana verba plena que
nob[is] in quatuor libris dimisit scripta
in p[ro]hemia sup[er] ierarchias. Primus lib[er]
dyonisii qui de celesti ierarchia in
scribitur dividit eam inter ternas
celestium virtutum distinctiones. Prima
ierarchia continet seraphin che
rubin thronos. Secunda dominationes vir
tutes potestates. Tertia principatus archa
ngelos angelos. Secundus qui de ecclesiastica
ierarchia scribitur eam dividit
in tres. Prima est legalis iam p[re]terita
que continet sacramentum littere et spiritus
quod in veteri lege valde obscurus fuit.
Secunda legis moysi carnalis populo distri
buta. Tertia est nova testamenti p[re]sen
tium et sensibilium sacramentorum dispo
sitione spiritualem contemplacione
sua p[re]sentium virtutum contemplacione
presentium. Et est ierarchia presens
p[re]sentium et futura ierarchia que erit in [christo]
futura que e[st] in ecclesia triumphante contemplatione
atque cognitione est ipse. Contemplatione
p[ro]sequenda post gloriam futura re
surrectione quam sensibilia sacramentorum
velaminibus sublatis ipsam veritatem
p[ro]pria claritate contemplabitur. Tertius
qui de divinis nominibus vocatur divi
norum virtutes continet. Quartus
scribitur de mistica theologia
ubi etiam. Ex hiis quidem pauca ad eius
sapientie et eloquentie commendationem hic ex
cerpere volui. Duo vero libri decretum ierarchia

a videt **De amore dei. C. iii**

hec dicit bela racio quia ipse omnem
causat per bonitatis excellenciam omnia que
fecit amat continet et convertit Est
ei divinus amor optimus optimi per
optimum Ipse enim auctor existendi
amor in optimo per excellenciam an-
[illegible] non sinit ipsum infecundum
esse ipsa innumere movit autem ipsum in
agendum iuxta omnium conditivam excel-
lenciam Et ne quis nos arbitretur
amoris vocabulum in agere ad divina
[illegible] **Est** ei probabile [illegible]
ad vitam intencionis attendere sed de
cionibus nec est divina intelligere nolen-
tium ipsum **Scribit** autem et divinus ignacius
amor meus crucifixus est **Invenies** [illegible]
aut nos capientes uniforme dive
et ipse theologie amatorie [illegible] su-
inceptive [illegible] possibile et corporale et di-
vinum [illegible] non sit [illegible]
amoris sed umbra sed magis casus ab eo
amore Remotus est enim intellectus
singularis divini et humani amoris in qua
[illegible] absolute [illegible]
difficultatis Est enim extaticus [illegible]
divinus non sinens seipsos esse ama-
tores **Considera** excellentis virtutis a-
mantium motum et simplex per se ipsum
actum preexistentem in optimo et ex
optimo existentibus et [illegible] Et
iterum in optimis conversionem [illegible]
seipso **Et amore** [illegible] divinus amor
[illegible] eternus [illegible] per opti-
mum in [illegible] conversione circulus
et [illegible] et ipsum et per [illegible]
[illegible] et [illegible] hic et [illegible]
[illegible] sive [illegible] exauc-
[illegible] **Cinder** [illegible] sive di-
vinum sive angelicum sive intellectualem
sive animalem sive naturalem dicamus

unitivum quendam et contemplativum virtu-
tem intelligimus [illegible] quod moventem
superiora [illegible] et equi [illegible]
[illegible] et novissima
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible] quod [illegible]
[illegible] movens [illegible]
[illegible] temperanciam [illegible]
[illegible] novissimis **Et** [illegible]
[illegible] per omnia ad optimum [illegible]
[illegible] et [illegible]
revolvens [illegible] per omnia [illegible]
per [illegible] non solum [illegible]
[illegible] [illegible] sed extendit
[illegible] [illegible] bonum
[illegible] aut [illegible]
[illegible] novissime **De malo quid sit et unde**
[illegible] per [illegible] bono [illegible] **Ex**
tamen est necesse [illegible] necesse [illegible]
[illegible] aut [illegible] bono per [illegible]
[illegible] necesse est
necesse [illegible] propter
[illegible] ipsam [illegible]
[illegible] existendo [illegible]
[illegible]
[illegible] male
[illegible] naturalem
[illegible] falsa igitur [illegible]
[illegible] naturalibus sive [illegible]
[illegible] potencia et
[illegible] virtute [illegible]
[illegible] malum
[illegible] irracionabilis amentis [illegible]
[illegible] eterna [illegible] non
[illegible] mala sed [illegible] non igitur malum est
[illegible] agens [illegible] naturam
[illegible] non est [illegible]
[illegible] totum [illegible] bonum sed [illegible]
[illegible] tota bona [illegible]
[illegible]
ipse [illegible] sed [illegible]

sedes que sunt et ex optimo sunt et bonum
et optimum concupiscunt et divine et intel-
ligere existentium appetentes et [illegible]
tione et fuga et [illegible] connaturalibus
sibi optimis. Contra malum sed et quod non est
et quod non est appetitur. Nichil est in
existentibus quod totum totaliter obsistat quod
quidem boni preter naturam est aliud naturale est
Non in est tota natura malum sed necessarium
corporalibus malum est debile [illegible] et in summa
[illegible] est defectus forme et privatio ordi-
nis [illegible] autem omnino non malum sed minus bonum
Contra vero omnino sunt soluto tunc forme
et ordinis prohibet corporis. Fugiet autem
optimi [illegible] malum [illegible] et quod malum
nichil est generativum autem [illegible] facti-
vum autem salvativum. Non autem omnia [illegible]
[illegible] et non omnibus sed [illegible] mala sunt
demoni cum malum est [illegible] deformem
[illegible] esse. [illegible] autem [illegible] corpo-
[illegible] contra naturam [illegible] De sapientia
cum non exuatur a pace dei. C. XI

[illegible] cognosti[illegible] sed ex omni entium
[illegible] exipso [illegible] [illegible]
[illegible] diversa [illegible] omnis [illegible]
et ordine in ipsum [illegible] et [illegible]
one et connexionem in causa. Quinde
[illegible] cognoscit et simul omnibus et
[illegible] et simul [illegible]. Cognoscit autem sed
super omnia [illegible] bonitate [illegible] ex
[illegible] omnibus [illegible] deinde et [illegible]
[illegible] bonum super apparentibus [illegible]
inde [illegible] sapientia [illegible]
tur quae ex omnibus cognoscenda est ut [illegible]
est. Ipsa enim omnium factrix et omnia
[illegible] et [illegible] omni [illegible]
[illegible] tum et [illegible] per
[illegible] connectens [illegible] et bonum
[illegible] et harmoniam
pulcram [illegible]. [illegible] sim-
plici et vera existens [illegible]

ut primam et non eminente [illegible]
divina pace est [illegible] ordinem
fundamentum [illegible] collocans [illegible] et
[illegible] vitatem. Ipsa est [illegible] adunatrix
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible]
in bono ordinans et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] soluta. Ce-
[illegible] ut omnium po-
tens. Ipsa est et amabilibus omnibus in [illegible]
omnibus voluntate copulativa et [illegible]
[illegible] omnipotens et [illegible]
bonitatis [illegible] amoris. Ipsa est [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
tota divina et [illegible] pax
omnium [illegible] est et omnium [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] omnia appetunt [illegible]
[illegible] entes in totam [illegible]
tatem [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] divine pacis
[illegible] [illegible] et ipse
[illegible] et [illegible]
[illegible] copulat [illegible] sibi et [illegible]
[illegible] et [illegible] et omnia [illegible]
[illegible] bonitatibus naturalibus et mutabilibus
[illegible] omnia [illegible] et [illegible] et
[illegible]. Omnibus amabilis est pax
et nichil existentium est quod [illegible]
[illegible] pacis bonitate [illegible]. Quod
[illegible] omne [illegible] et [illegible] et in-
finitum est necessarium [illegible] in existentibus
est. [illegible] autem [illegible] dicunt pacem
[illegible] [illegible] et
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] pacis [illegible]
ad quas [illegible] multum
in [illegible] et [illegible]
[illegible] appetentes [illegible]

[illegible] sed nephariorum perfidi-
tate sordes tenentium voluptates
defraudatos probat. [illegible] studium
christianorum [illegible] agrorum se-
dat bellum. Ceterum adquirens de libris
illis sufficiant eo quod ad hoc opera ex
maiori parte et alia multa excerptorum
excerpta in prima huius operis parte sub
diversis titulis redacta sunt. Scripsit autem
et epistolas decem ad diversas personas ex quibus
et hanc primam inserere volui. Dixit in epistola
ad policarpum presbiterum etc. De ultimo
autem adventu pauli in iudeam et vinculis eius.
In athenis moratus est et thimotheum. Cum
paulus et postea fuit ei in scriptis apud
[illegible] sedentibus quod defenderet collato ha-
bito consilio ut vitaret eorum insidias
non recta via venit in iudeam sed circuiendo
per macedoniam per quam venerat circumstantibus
fratribus nota via precedentibus et expecta-
tibus eum troade. Cum venit ad
eos et illic septem moratus est ibi vii
diebus et ultima die scilicet die dominico cum
profecturus esset in crastinum disputa-
ret illo et protraheret sermonem usque
ad mediam noctem quidam adolescens no-
minatus eutichus qui sedebat super fenestram
cenaculi cecidit in terram et oblatus pau-
lo mortuus suscitatus est ab eo. Deinde
transiens per diversa loca cum fratribus ve-
nit miletum et ibi convocatis presbiteris
ecclesie que erat ephesi fecit eis ser-
monem de cura pastorali scriptum est
in proponens in exemplum humilitatem et precipue
circa subditos adhibere diligentiam.
Sed deinde transiens per alia navigio de-
venit tyrum ubi discipuli dicebant fratres
qui ibi erant ne ascenderet in iherusalem per
cernentes spiritu prophetico quod ibi debebat ei
evenire si ascenderet sed ipse nichilominus
processit a tyro venit navigio ptolo-
lomaidam ubi salutatis fratribus alia
die per terram venit cesaream palestine
cum sociis suis ubi apud philippum
dyaconum manserunt dies aliquot. Cuius
scilicet philippi quatuor filie prophetabant paulo
quod eventurum esset ei in iudea et specialiter quidam
propheta nomine agabus superveniens nomine agabus
cum discipulis rogabat paulum ne iret iheru-
salem sed ipse noluit eis consentire cum sociis
suis ascendit et preceperunt hospitem suo de
cesarea in iudeam. Cum autem intrasset ad
iacobum collecti sunt seniores quibus salu-
tatis narrabat per singula que deus inter gentes
fecerat deus per ministerium eius qui cum audis-
sent magnificabant deum. Et dixerunt
paulo vides frater quot milia sunt in iu-
deis qui crediderunt omnes tamen adhuc sunt
emulatores legis volentes post fidem
susceptam observare legalia. Et audierunt
de te quod predicas ablationem legis. Unde consili-
um ut sanctifices te secundum legem nazar-
eorum cum quatuor qui habent votum super se
ut appareat quod falsa opinio que in te
bunt de te. Et statuerunt de eius con-
sensu ut iudeis ad fidem conversis non
prohiberent observacionem legalium ita dumtaxat
ut non ponerent spem in eis. Et dicta
quare iiii sinodos in primitiva ecclesia
reperio celebratas primam de substi-
tucione mathie loco iude secundam de elec-
cione septem dyaconorum tertiam qua statutum
est gentes ad fidem conversos non esse im-
ponendum onus legalium cum ascende-
runt petrus et paulus de anthiochia in
iherusalem quartam de qua hic agitur. Postea
die purificatus paulus cum quatuor viris intra-
vit in templum in die et obtulit obla-
cionem suam pro se et aliis. Completis autem vii
diebus iudei qui venerant de asia perspecte

paulu(m) concitauit contra ipsum contra
eum et ipsorum cum iudeis multa
ate e clamo cohortes sed claudio
liste q(ui) missus fuerat ichice p(ro)side
Et iussit eum legati cathenis dualibus
duci de quibus eum conquisisset tribun(us)
aut causa belli a(ut) rapinis? appel
latorem(?) qui apte satis liber actuum
prosequitur adquis pr(ae)mitto alienus
lectorem remitto (eusebius) in historia
eccl(es)ia(stic)a Multiplex calamitas iudeorum
Cumano adhuc in iudea Cxxiiij
procurante in ipsa sollempnitate pasche
tanta iudeis pro templo et basilicis
idolatrie accidit seditio commota
ut illa sola q(ue) in templo compressa
conculcatione perierint xxx milia
hominum et cum diebus festis cum
in urbibus et aliis quam plurima
iudeis mala irrogata et iosephus
p(ro)ter illa designat p(ro)plamat
in seditione acerbissima apostolicis
a(n)tiquis sacerdotes et principes plebis
ierosolimarum singuli congregantes
plebem per(diderant) primum in nome
nobis gaudebant innumerabiles du
ces seniores qui in sedicionem
Cum quinque (?) obligabant ad bellum
p(ro)p(ter) certamina lacessere tandem et pa
xxis illorum fluere inter quosque
erat qui coherceret et appellatur
in urbe (?) ho(m)i(n)e hermone
sicut potissime iudeis coram p(ro)ter
ueram ut sunt suis ad arma mis
ses tradent decimas q(ue) sacerdoti
b(us) debebant et auferebant ut non
nulli ex minoribus sacerdotibus q(ui)
elemosine debe fuerant diuinepte

media deprehendunt Ita seditiosorum
violencia iure phas et confundebat
nec magis vero innocencia vite cir
cumspeccio sibi tuenda erat propinque
in urbe festis stare plebem ad
mixti occultatis pugionibus ober
rantes et quoscumque eos designantes
quiuis videt perimebat Interte
nephaud in commissis ut que de multo
volunt fecerunt tamen idem ipsi post
sedes celati indignari se simu
labant adeoque eos qui huiusmodi sce
lus committerent atque hoc modo occulta
eorum facinora p(er)manebant Et p(ri)mus
eorum abhis ionathas pontifex iu
gulatur post illum cum plurimi iugu
larentur ita ut iam quibus mortibus
esset grauior metus mortis dum quisque
quasi eum expectaret singulis horis p(er)imme
ta singula quoque timere post hec
autem vero mentes(?) alusiorum addit et quaesita
(Georgius?) cum ab apostolo affirmat
iudeus egipcius quidam pseudo propheta
qui cum venisset ad iudeam homo magus fide
pseudoprophete magicis artibus ostendens
Et extinxit ad xxx milia virorum congregans
et ducens eos per desertum p(er)venit cum ipsis
ad montem qui vocatur oliveti per(m)ittere
primere ierosolimam et hanc potestate ex
ercitu tenere p(re)sumit quod romani et pro plebe
plebe tyrannide super pellegrina faceret
per alias quod felicem ex p(ro)uidente pro tribu
nis bis armatis ei provenit felix iste
strenue cum armatis adiuvans p(ro) gloria
felicis eo plebe ueluti conspirante co
quisque factus(?) egipcium quidem eius cum pau
cis in fugam verterit pluribus alijs
alijs eius captis. terrere cepta sa
cile destruxit (h) 12° historiarum

libro Josephus refert auctor. Asser-
tiones de morte despiciendi
sit exorsus est [illegible] capitulum xxx
est simplex aut compositum. Quod simplex est
caret initio dimensionis ponderis quod
sive qualitative et obiective est sine. Quod
autem compositum sit initio ex divi-
put illud. Ergo quod simplex est et hujus
[illegible] caret quibus solum quod sine actione
subsistit, sit sine dubio in perpetuum
possibile et inceptum est necesse initium
necesse finem sicut [illegible] et
solum est sine actione subsistere.
Quod autem compositum est primo et divi-
sioni subiacet nostro actore compo-
situm est et in bonam speciem dis-
positionis congregata. Quod igitur inceptum
est voluntate sua est virtute conditor
necesse cum condendi [illegible] in immenso
cessare potuit necesse voluntate sed
ad statuenda ea que sunt voluntate
ad componenda et firmanda virtu-
te provocatur. Deinde igitur [illegible]
[illegible] consequens est [illegible] quo
in duas partes dividitur, cum erit
[illegible] sit an non et sic
si non est fuit erit ipse id [illegible]
[illegible] fuit est [illegible]
[illegible] ab [illegible] ab aliquo
[illegible] excludit sine dubio
[illegible] nec recepit [illegible]
[illegible] custodit [illegible]
[illegible] aliquis restituit [illegible]
nec [illegible] videbit [illegible]
post absolutionem corporis [illegible]
[illegible] custodit [illegible]
[illegible] aut [illegible] esse [illegible]
[illegible] est mundus adhuc [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] ab aeterno mundum

sacras ordinem rerum [illegible]
statuerit [illegible] omnia quod [illegible]
tur hic testamentum [illegible] specialiter [illegible]
[illegible] vel locus [illegible]
[illegible] quedam non, an qualiter
[illegible] specialiter [illegible]
[illegible] ad finem [illegible]
[illegible] generat [illegible]
[illegible] reddidit [illegible] illa [illegible]
[illegible] ab aeterno [illegible]
[illegible] ordine rerum [illegible]
[illegible] ad [illegible] nichil [illegible] genere
[illegible] generatione [illegible]
[illegible] [illegible]
et genesim [illegible]
[illegible] volunt [illegible]
sine dubio [illegible] genesis [illegible]
[illegible] et [illegible] genesim
[illegible] ergo [illegible] mundum [illegible]
[illegible] et ab ipso [illegible]
[illegible] appareat [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] testamentum
[illegible] plurimum [illegible]
[illegible] assertionibus [illegible]
[illegible] testibus [illegible]
[illegible] esse [illegible] ipso [illegible]
[illegible] est [illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] est
mundus [illegible] fuisse aliquis
qui illud [illegible]
[illegible] multas [illegible] formas [illegible]
diversas aut [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] est [illegible]
sit fuisse aliquem qui [illegible]
[illegible] rebus
[illegible] igitur [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] non potuisse [illegible]
sine [illegible] et [illegible]

Et ex hoc ipso quod in genituris elemen-
torum discretio altis aut habundan-
te aut deficiente respicitur et contra videtur / unde
et ex mixtis haberi posse ... nam ubi
contraria si deficit in aliquo humor ... an-
dum stabit sicut et frigidum calido.
Et si in mundo probatur esse et ... tex-
turis ... speciem ... diversi species vide-
buntur inspecte / ipse quoque forme ac in co-
pore dare corporibus modulatione primam
in testatur artificium / Et si videmus ta-
les res videntur philosophi plato de hiis ...
... testatur ... de mundi structura
... structura ... semper fuit
... ... presentis ... est
mundi ... ... et temporis / omnia autem
que ... facta esse ... / Et autem ...
... ... hunc ... ...
... ... diff-
icile est ... vulgo ...
... Et ... ipse plato aliique philosophi
de structura mundi senserunt / ipse est
saltem exigui ... hoc ... ...
... omnia que ... sunt ... ...
... ...
... ... splendore ... depicta
... ... adornata / ... ...
... ...
... artifice esse constructa. /
Responsio patris ad verba Nicete et A-
h quile. XXXI
Ut Niceta dixisset senex ita intulit
... ... filii ... ...
... ... ut ... dicta posse
... ... non putem ... ...
... multa ... ...
... ... in ... ...
... ... / ... ...
petrus quidam ... de ... rogabat
petrum ... ut ... senis ...

habebat sordida et scissa vestimenta
... petrus ... ...
... ... collaudantes dicebamus
... nos ... ...
... ... non
multo magis ... ...
... ille ... ... senem
... ...
... ... senex ...
... dicere hoc ... ... mane
... ... aliquid ... ...
... ... erat
... ille ... ...
... quod senex et postera die petrus
... ... nos et
... ...
... ... ad ... ...
... ... ad disputandum
... ... petrum ...
... ...
senem quem ... petrus ...
... ...
... ... multi ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... disputatione ...
quod omnia ... esse certa men-
sura et arte ... et ... con-
stant sine dubio sapiente virtute
facta ... ... / Et si mens
... est ... ...
... ...
... ... mundi
... ... /
aut ut si ... ... est
... ... et si ...
... ... et si iudicat ...
... ut homines ... actibus iudice
... erit ... ... et ...

iustum quem distrinxit. / Hec sunt
ut opinor totius mentis contencio.
Et que vidi sunt quod mores et racio
contra contendit consequentes et cetera que
sequuntur nomine et prudentia generis. Et
ex natura comprehendens et cetera cogunt
veniunt sapientum prudentum racio. Que
cogunt in hac omnia pendent non longum
nimium sunt hec singula latius distincte
et pertractare voluero. Certe et a
consilia contra proposuisset senex
sub sermones tam commune validi sunt
non sunt tamen pretereunda ut
aliquis credam extra genus fieri
posse. Certe cum omnia mihi nature
genus accidisse. Et ex providen-
cia mihi non potest quod vel bene vel
male agere in mea potestate sunt. Et
si actus meos in potestate non haberem
non possem credere futurum iudicium per quod
vel malis pene vel bonis premia
tribuantur et cetera. De xij abusionibus secu-
li. Nota de abusi[onibus] secundum [illegible] xv.
na seculi hec sunt. Sapiens sine
operibus, senex sine religione, adole-
scens sine obedientia, dives
sine elemosina, femina sine pudi-
cicia, dominus sine virtute, christianus conten-
ciosus, pauper superbus, rex iniqu-
us, episcopus negligens, plebs sine disci-
plina, populus sine lege; sic suffocatur
iusticia. Auditores et doctrine
dicta despiciunt cum predicatoris
opera a predicatione vite discrepare
conspiciunt. Inde [illegible] sunt efficax
auctoritas predicantis nisi ea que dicit
effectu operis cordi affixerit. Nam
et ipse doctor si in [illegible]
lapsus fuit, alteri doctoris medi-
camenta prius [illegible]
dicere [illegible]

placetur. Quid porro sterilius sunt
si mens ad [illegible] contendat
dat cum totius corporis habitus senectute
confectus [illegible] dum oculi cali-
gant, aures graviter audiunt, capilli
fluunt, facies in pallorem mutatur, den-
tes lapsi minuuntur, cutis [illegible]
flatus non suaviter olet, tussis [illegible]
[illegible], tales [illegible] inflat, ge-
nua trepidant, et hec omnia [illegible]
[illegible] domum corporis cito [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
semper [illegible] non de-
sinit et lingua [illegible]
[illegible] fuit. / Sed autem
[illegible] [illegible] et mox [illegible]
requirit. Ita ab adolescentibus obsequium
et subiectio [illegible] debetur. Vel quomodo ho-
nores in senectute appetit qui dispi- nota
[illegible] in adolescentia non sustinuerit
non [illegible] [illegible] quos
pauper [illegible] / Cum aliquando
de necessitate amittendum est [illegible]
[illegible] [illegible] sponte distribuen-
dum est [illegible] in iudicio a rectissimo
iudice [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] habitacula non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
prudencia [illegible] [illegible]
[illegible] nutrit et [illegible]
[illegible] pudicicia. [illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

fratres non corrigit. Orat autem Rex
regni quod sedet in throno bonum primum
est consiliis suis et inspiciens providentia et
futuris. Oredo quam patres consiliis subsistit in
parte habet super se nisi plagam in ea
pecunia penam habet. Greg. in libro pastorali
quod est precipue negligens sed quam gradus
sui honorem et honores requirit. Greg. in
ministerio sui dignitate contra deo qui per
legatos fugit non custodit. Jero.
exigit ab aliquo catholico doctore
vel episcopo non solum ab alio suscipi nisi
permittente illo. Christophia est morum
ordinata correctio et maiorum precedentium
regularis observatio. Actor.

De gratia dei et malicia seculi xvii

Omnis liber de gratia ad donatum
de affluentia gratie dei et habundantia
malicie seculi in colloquio copiam
proferre largiter. Sermo in illis finibus
primus inclitis certaminis metam
spatiis frequentibus manus porrigit. Convenit
affluenter eius quod orat
perpetuo. Et pateat quanta ibi fidei
capacitas offerimus tanta gratie in
credentibus haurimus. Paulisper itaque
te cede sollicitudinem. Nos autem relicto
altares fide speculacionis
ira te seorsum suscipe et ea
concessum permittit. Ipse arbitraris creatur
tibi liber perturbantis nichil elucet
inveniens iam seculi tempore misericordiam
tunc admonitis et plus deo gratias
in amore letitia quam credideris proculcabis
hanc esse iam liber vere
bene in carne clamor est. Melius enim
non prevalet offendit. Conspicere
primum parere et cepit esse liberum quod
publicum. Alius cum illis prudentis
suos integros esse potest tibi qui dapnet
occidit. Quemlibet desinit seculi quam

dapnet. Venos dimitte opinionem
hos et tu divitias sedere trepidus
cogitationes multitudine solitudo distentum
talis nec frondes habeat ne penitus im-
ficeret ne veniat invidie locuples
nocens in tedia tantumquam nos sibi liberos
inspiceret. Non omnes seculi superbis
negligit gemma licet bibitur in
vermis suspirat et omni epulis ma-
gnanimis prosperat. Cibus mollior al-
tiorum conspice, ubi conditorem, summa vigilia
te pro excederit, summa vigilia
ne intelligat miser speciosa sibi
esse suppliciorum dominus se alligavit
tenem et possideri magis quam domi-
nium possidere. Unde testabitur veri-
tatis memoriam et cupiditas inane per
fundamenta talibus cum exonerare
se possit et relevare ponderibus. Per hoc
magis fortunis augebitur in tribulatione
et penalibus tenuerit prosperitate adhuc
terre. Nulla indigentia in re sar-
cinis est nulla vero in diligentibus
peccatoribus et premiis suis dicunt
quasi beluis alienis domum clamans
sollicito labore custodiunt. Exempla
nominis non liber quod quis non
sibi dominus imperant. Sed adhuc tamen
possident ne possideri aliquis licuit
tamen tu vel illos si libere putas in
honoribus in suis et opes longius su-
blimi sive sit accione quod regalis
aule splendor fulgebis armorum
occultatum tutela circumsistit. Numquam
illis quas ceteri metus est tamen con-
tinue cogitat quos tenent. Exigit
cum penas pro his de potestate sub
limitis honor quibus placida et quieta
tranquillitas bona solida et firma
securitas. Si quis aliquis in ceteris
seculi elevanis extractus salutaris
portus statione fugatur. Ad celum

oculos tollat ad conspectum dei minus admissos ac deo suo iam proximus mente. Quicquid apud ceteros in rebus humanis sublime ac magnum videtur, id sub conscientiam iacere contemnat. Nichil est appetere iam de seculo potest qui seculo maior est. Idem doctor. De laude virginitatis

Idem libro de disciplina et sermone xcviii

circa et habitu virginum post virginalem pudiciciam commendat precipue quasdam ornatu extrinseco se sicut adulterantes vituperat inquit modo Ciprianus: nunc nobis ad virgines sermo est, quarum quo sublimior gloria est, maior et cura. Flos est ille ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratie spiritualis, leta indoles, laudis et honoris opus integrum atque incorruptum, ymago dei respondens ad sanctimoniam domini, illustrior porcio gregis xpi. Porro si tu te sumptuosius comas et per publicum notabilis incedas, oculos in te iuventutis allicias, suspiria adolescentum post te trahas, peccandi fomenta succendas, ut et si ipsa non pereas, tamen alios perdas et velut gladium te et venenum videntibus prebeas, excusari non poteris quasi mente casta sis et pudica. Redarguit te cultus improbus et impudicus ornatus nec computari iam potes inter puellas virgines xpi que sic vivunt ut possis adamari. Serico et purpura indute xpm induere non possunt, auro et moilibus et margaritis adornate ornamenta cordis ac pectoris perdiderunt. Quis non id execretur et fugiat quod alteri fuit exitio? Quis id appetat et assumat quod ad mortem alterius fuit pro gladio

rum sit aut virgines ac viduas sed et nuptas et omnes feminas admonendas puto quod opus dei et factura et plasma nullo adulterari debeat adhibito flavo colore vel nigro pulvere aut rubore aut quolibet lineamenta nativa corrumpente medicamine. Dicit deus: faciamus hominem ad ymaginem et similitudinem nostram. Et audet quisquam mutare et convertere quod deus fecit? Manus deo inferunt quando id quod ille formavit reformare et transfigurare contendunt, nescientes quia opus dei est quod nascitur, diaboli quodcumque mutatur. Si quis pingendi artifex vultum alicuius et speciem et corporis qualitatem emulo colore signasset et signato iam consummatoque simulacro manus alius inferret, ut iam formata iam picta quasi peritior reformaret, gravis prioris artificis iniuria et iusta indignacio videretur. Et tu te existimas impune laturam tam improbe temeritatis audaciam, dei artificis offensam? Ut sis impudica circa homines et incesta fucis lenocinantibus, ut sis corruptis violatisque que dei sunt, peior adultera detineris. Quod ornari te putas, quod comi, impugnacio est ista divini operis, prevaricacio veritatis. Non in fermento malicie et nequicie sed in azimis sinceritatis et veritatis. Numquid sinceritas perseverat et veritas, quando que sincera sunt polluuntur colore adulterino, medicaminum fucis in mendacium vertuntur? Dominus dicit tuus: non potes facere capillum unum album aut nigrum, et tu ad vincendam domini tui vocem vis te esse potenciorem? Audaci conatu et sacrilego contemptu crines tuos inficis, malo presagio futurorum capillos tibi flammeos auspicaris. Non metuis, oro te, que

talis est nec cum respicatis dies be
nerit artifex tamen ille non resignat
sed ad spem primam benivolenter excludat
Eius de colore alienum recipiamus et
decimus opus sed mentem non est ut va
quod nec una figura est corrupta vel
tus alienus est colendus non potest
in oculis tuis non sint quod desecit
sed quid dyamas in secretis illum tussicula
ce perpendiculare atque depictione con
lore de tunica tua corrupta cum
illa pariter et arsura. Vigiles ete
que se huius artibus composuerint in ver
vigiles non puto invitari sed tagus
contagiosas et morbidas oves a
grege suo et primo vigilans aven
ne contagio suo cetere polluant
non tamen ad vigiles suas fiat accessus
sed super primum pollicitationis attendas
immo est eius labores. Vigilate ergo patrie
vigiles hortamur hec invitatio ex
civitate cum hoc deductum dominus
ad gloriam ... [illegible] fortiter
parte primum ... scholas et ...
... [illegible] ... recepit vir
... civitatis hondari [illegible] De in
bectione eius quod alcatores xxviii
Quarto in loco de alcatoribus quod ludunt
alee ... experimento ...
... quandam ... de his
... ignorant nomine ipse
... venerunt ... quod
... quam ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... et alee ludum ...
... dyabolus ... [illegible]

alea cum dyabolus ... est et adeo
... [illegible] ... dyabolus posita est
ad capiendum ... ibi ... fraude
testium ... fama ... per
... [illegible] ... illum ra
biosa amicorum fraternitas discordans
illum ... et fera ... fera
... possessionum amisse. O alea
... pugna ... omnium ...
... pauperibus ... amata que bona pa
terna et opes ... studio ... possessiones
ignominioso studio dilapidat. Alea est
... multi ... amici ...
... offert sed ... hunc
... [illegible] ... proprie
omnibus rebus suis ... se
... paternus ... illa ...
... amittit. O qualis sunt
... ut ipse nemo ... ipse se
... et ... ut paterna
... ipse ... q ...
... dyabolus
... in artibus suis ... abysmi
... suis se ... et ...
... [illegible] ...
cuius studio ... non ...
in tabulis ... cum
... aut ... est
et alee tabula ... non ...
... [illegible] ... per
... non ... sed ...
... est ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... O quam alcatores
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

timeat puer sapiens adolescentiam studium sua sapientie curat. Te autem festa studiis et studium libidinosum quod non dimittas sed mutabile. Corporis prestat manus armis et manus nocia que nec post luxuria despicit sed nec post quam ludit. Esto non aleator nec damnosis pecuniis tuam assidere vanis spectaculis agonis et martialibus publicis super mensis diu ... et pompis. Si vides dimittas tunc opus continue et arte divina imitare quod non potest preterire peccatum acquirit. Sit tibi cum pauperibus cotidianus victus, sit cum viduis frequens oratio. Habeas ne luxus tibi lupus noceat, et ne moratile tibi veneticia sint, et sermo tibi vanitas nulla sit nec mendacium malicia. Exclude a te vigiles invidie ab oculis tuis et purifica manum tuam a dandis sacrificiis alienis etc.

De modo orandi xxiv

Excepto hoc quod dicturus sum de modo orandi ita dixisse Cyprianus: Sit orantibus sermo cum disciplina quietem continens et pudorem. Placendum est divinis oculis et habitu corporis et modo vocis. Nam sicut impudentis est clamoribus strepere, ita contra congruit verecundo modestis precibus orare. Denique magisterio suo dominus secreto nos orare precepit, in abditis et semotis locis, in cubiculis ipsis, quod magis fidei convenit ut sciamus deum ubique esse presentem, audire omnes et videre, et cum in unum convenimus, verecundie et disciplinae esse memores ac reverendi meminisse non debemus passim ventilare preces nostras inconditis vocibus nec petitionem commendandam modeste deo tumultuosa loquacitate iactare, quia deus non vocis sed cordis auditor est, nec clamoribus admonendus est qui cogitationes hominum videt. Et publicanus orabat non elevatis in celum oculis nec manibus in celum extensis, sed pectus suum pulsans et peccata intus inclusa contestans divine misericordie implorabat auxilium. Sic dominus quid idcirco ipse dicit? orantem publicanum salutari sermone benedixit; dicit ex perpetua salute. Quapropter dum sicut docet nos disciplina celestis, discentium medicina non laborat, sed quod est scriptura sancti natum habeat disteneret. Scriptum est: Vite eterne firmamentum integrale et divina benignitate complexum est. Quando autem stamus ad orationem, fratres dilectissimi, vigilare et incumbere ad preces toto corde debemus. Cogitatio omnis carnalis et secularis abscedat, nec quicquam tunc animus quam id solum cogitet quod precatur. Ideo et sacerdos ante orationem prefatione premissa parat fratrum mentes dicendo Sursum corda, ut dum respondet plebs Habemus ad dominum, admoneatur nihil aliud se quam dominum cogitare debere. Claudatur contra adversarium pectus et soli deo pateat, nec hostem ad se tempore orationis adire patiatur. Quomodo te audiri a deo postulas, cum te ipse non audias? Vis esse deum memorem tui cum rogas, quando tu ipse memor tui non sis? Hoc est ab hoste in totum non cavere, hoc est quando oras deum maiestatem dei neglegentia orationis offendere, hoc est vigilare oculis et corde dormire, cum debeat christianus et cum dormit oculis corde vigilare, sicut scriptum est: Ego dormio et cor meum vigilat. Quoniam sicut deus est et ut scriptum est: Bona est oratio cum ieiunio et elemosina, nam in die iudicii premium pro operibus reddetur. Est hoc quod adoratur in oratione deus. Veraciter benignus auditor est. Sic Cornelius centurio cum oraret exaudiri meruit, erat enim faciens multas elemosinas in plebem et semper orans deo. Oratio cum pauperum elemosinis et disciplina integritatis odorem sacrificii fecit. Nulla autem hora nona exceptis ... semper deo

debeat advertere / nec ullum de nocte
in tenebris esse credatis discrimen sed
qui filius lucis est in noctibus dies est
Cui g° in Xpo deo hoc est in luce spiritus sanctus ut
noctibus ab oratione cessemus impunitatem
quia sumus semper habituri regno sine
noctis in tenebris solum dicimus lector

ylblo **De contemptu mortis. C.**

Cyprianus de mortalitate contemptu mortis ap-
parat ad martirium desideratum sed in-
tellige. Cyprianus ... est morte timere
qui ad Xpm non vult ire et ... est ad Xpm
nolle ire qui non credit se cum Xpo incipe-
re regnare. Contemptienda est omnis iniuria
preterita malorum futurorum ... hominum
timeri timeat qui ad ... morte
... morte suspirat / Non credit
cum hi mora ... ut ...
et gemitibus ... differat ...
ista xpi hostibus pestis est ... ante
... salutis excessus est martirium
... libenter appetere dum mortem
... non timere ... fortissime
... ad hec ... spiritu mor-
talite ... ad ...
... mortis ...
martirio meo ... dum mor-
te ... non est ita ... po-
testate ... in dignitate est mar-
tirum ... potes te ... perdidisse
... ac mercatis accipere
... scrutator cordium deus qui
... apud te patrem fuisse ...
... deus ... et
... martirium habere ...
... ad ... dedit ... puedere
... aliud est martirio ... de-
esse ad ... martirum
... nec deus abraham et ysaac nec

... horati ... secreta premium
... non sit ... ...
... dominica ... libe-
... non ... ad ...
... ce no ...
... cum ... nostri
... apud deum ...
ut ... et ... ...
... alibi patre ...
... deserere ... / ...
... mortem ... ...
morte ... nec ... in ...
... exire ...
exire non est ... iste si ...
et ... corpus / ...
... / ... in ... dum ...
... que ... oblectat / que
... dicens ... despiciet ... ...
... / ...
... dimittit ...
qui te ... ... Xpm
qui te ... diligit / ...

ylblo ... **De detestatione avaricie. C I.**

De opere et elemosina contra avariciam
ita disputat Cyprianus ... de
... pietate spectat in ...
qui ... noster ...
... est qui intelligit se ...
... quia divinus ... que
... tuum ... nos ... exag-
geras / Et quo ... complectior ... sub
deo pauperior ... ac ...
... te divite ... crudelis
... tres dividere cum deo ... sunt
... rite ... mit-
... ... tarda-
te ... domino liberi ... largit
te ... filios ... largit
bonis operibus ... Xpo ... hoc ... com-
... ... per ... pignoris
... multos ... vendenda
sit ... pignoris ... conscientie

et si de iusta corporali pulchritudine
quo maior eorum intentio eo maior et
superbior. Si iusta spiritualis maior quanto
ce operis in tempore quo minor est pignore
suo corporis. Unde cum Iob sacrificia pro
suis filiis offerebat Gregorius quia erat
eorum pignoris maior tanto debebat
deo tunc hostias. Ille quoque assignat
solicitudines tuas quas heredibus tuis
Ille sit liberis tuis tutor et curator
ut quos omnes ignominias solatia divina
maiestate protector. Spiritualiter enim
deo creditum nec publica est
neque furis rapacitas invadit nec calumpnia
aliqua sentiens custodit. Sed in bono
heredes ponitur quem deus custode
servatur. Item quia carnales parentes
in posteros providere et suis heredibus
patria propria complere. Predicator
itaque et preditor pater eis in suis filiis
tuis fidelis complens in se eius et
vandes religiosa propter te prospicias.
Chrysostomus super Mattheum. Decens magis quanto
celesti patrimonio filios tuos magis
divino commendare quam proprio. Hoc de
quo et gentium crimen admittere
et quod non superabat filios tuos dei pro te
auxilium et quod doceres eos patrimonii
plus amare quam proprium. Iste porrigens
eis talis pater spiritualis thesauros
omni tempore. De amore patrie sermo

De amore patrie patria ita co
mmendat Augustinus patria nostra est nobis
in deo omnis quod autem gloria est plena
deo sicut gratia felicitatis habere
in tribus quod divinis laudibus possit
complere. Ille sine errore et sine fine
modica et iustitia ibi sanctorum
reputatur et testimonio falso dicitur

sanctorum iudicantium. Indicant Bernardus De
ad celestis terrena dicunt in ad terras
eam confidant prius. Contemnit terra
tribuent elementa ubi non loquuntur
in monitis in maiestate sanctis perfectis
secundum omnia profundum tollens inde
plena ac perfecta patria conspicitur. Augustinus
tantum est quod ubi nascitur et hospitio habitum
de exceperit in eo sunt alienis
adhuc omnes non ignarus sed nichil ad
quod plene nomen quam dicta est et vana tamen
talium mortale esse possidens quod in primo
pluribus et gentibus in qua excordio suo non
sua testatur. Sedet enim hic qui dives
interim et laborat et spernentibus magis putant
alia quam patrie submeret solatia nec
aliud magis iustos et iniustos discernit
quam quod in adversis pro patria blasphemat
iniustus et conquerit et patria iusti sperat.
Bernardus. Patria est quae non sumus deo
commendat quod legibus fruuntur in pace
temperat mentem gubernat pacem
custodit disciplinam regit potentiam de
intimis coherceat. Iheronimus pauperum re
fovet sancti homines prosperat. Fortes
in adversis. Reges delinquentibus castigare
et delinquentes dimittit regnare sed
fundamenta munit incrementa prospera
perficit actum dirigit. Textus tu
tus est virtus sanctitatis castitatis quibus
et spe et fide maiora quae corpora
et materia procedit quae celestium semper
eterna permanebit. De zelo et honore sermo

omnino de zelo et honore. Sit hoc
multum pollere deplorare nos ad
monet. Idem quam vehementer est supplicatio de
Augustino. Excedendum est nobis et omnibus
virtutibus elaborandum et in periculis
timidi iacentes exponi pro te etc.

feri possit repugnet nam conti re
nos singlos et tadem horst clamsos
obstinatos nimios explodat et tepeat
ruptis p[er] alium membrorum unus stabit
et unus fedaria cum addita interiora
penetrent. Effert enim formas
ut bestia crudelis destinat. Amet
per canonem innisa tepeat ut semi sal
viros audita vana ingerens pelnat
et molliat lignum cum bono pervocat
manum in uxo lacessentibus ad pecu
latum vero castigat. Falso ontat
vet bella subripiat ad debellandos
dei pravos se iniectis et se infectis iuxta
publicis in presentia laudabilis. Clamat
aut claudia. Tymea similiter ipsi hos
aliena gaudere illustrium pre ornatu
terrenum aliorum glorium pendens fructus fiat
et lucem eorum pectori pro criminibus
admonere qui se destinet crudelibus
lacerant et secreta cum animo
ledere singulis pulsent. Nulla certa
tamen licet et ipsum qui delinquens de
licti conservare sunt. In adulterio
cessit sacrum precepto supro in libidine
conquiescit zelus hortatio admisso
et completa fallacia modo innocit falsario
Zelo livore ut tamen sede permanens
pingit malum et sine spe prius. Et nato
qui ille cum invidet melior fuerit se
fecerit tante clarus in malum invidia
reynorum regnibus condescendit huiusmodi
tum mungere. Scivit affectus in suave
pilos in labiis tremor in debilibus
strident. Lbra rubida efficiuntur con
victa. Tamen adversus violentiam
principium et se angelus in celi beatitudine
odio tu sinitate. Mei invidia
fuerit tua et labu plagam passiona et
zelantes velud obstinata tumultu
se hoc remedium ante medelam admittunt
qui se itera reportare licite be eorum
dolore clamant. Timor timitus et
que odire in se ipso et ulterius inmanes
tue salutis timoris eius evertitur cum
illo equum zelo presidens sublevige
et turbare te potest turbo te non potest
fugere loquendo eius fuga adversarii
tuis tenere et hostis se in pectore tuo est
prout eos ibi intima est in electa
tale cathemus nexa ligabis eius per
perpendimus malum est hominem presens
adversa gravia perurentem. Cathemus
fine odio et esse solum. Timor
in potentiis unitate se spectat non potest
tollerare certe equalitate malo
verbis fiat de illo admissa dilatat
pertinens te et sumitur vide totum
deum. Est invidus diva loco in ipsis
divina contemptus solo iuxta ore non cessat
(sublimitatis eorum presidet. Et quia estne
timor accesserit generis ad pretem
tandem clamans adversum se potius in
bonum terminatum. Actor et Dilan
oratio simplex sed Dimittens. Cum
ne admittet et esset. Ista
loquitur responsio quam turbine diva
dignitate honorat ubi vocabit lanx
per meritum sui conservare adtemptat
perfecit. Per adhuc terram clam
sensus et bonitas demonstratur. Admirans
titulos amplius terminabis cum
dilecte perfecit hebreum tot nisi
cecidit et deleftabilis fuge quantum
doctor maxime in pectore. In presenti ipse
dote pectus sentis et membra solum
ac de tempora in ipsis viciis liga
mentum sed omnino deleuit ista

4t. 11 . 72

non viola nec pedes modo capu
lant ad istam sed clausa erat ad
eam. Cum pedes feliciter victi que
no aspilio sed ideo repulit et
ibi mere salutem adque dispar digit.
Cum pedes ipso adque legitur ut
sint ff apud dnm liber tractabat
usque gloriosa itine turpem. Item
talia. Cum marticas sci qui boe
landibus petram que habet pars
ex amore non cessit supplicans
sed vero cessit supplicia. Cum vos
tu vere libera mete compta
vite diua animis cede stantes
inde sed anime sibi animabus ibe
teant sui dei corte tengnetibus
fortiores et pulsantes ac lamen
tes singulas pulsata ac lami
ata membra lucent. In expug
nabilem sed sup. Ire non potuit
ob morte diu plage repetita que
ius rupta spargere corpus torque
tur ipsius dei non iam membra
sed voluta. Infrebat sugge que ibe
dui p fontibus extinguet. qui
flammas iugnet. Ichere eo
so amore sepiet. Item ex in boe
bla. **non ex blasphemis histone**
trantem te et adiuis deum. Cum
one sacrilego tuba ipse obstre
pentem sequebat dimictaine cu
tepsem bebatis et meritis exos
tantibus currunt spiritus plebo
ferunt qui loquendo dimicantes
ipsam probant. nam et labor
e primis et nullis esse offerre
linguam certo sunt non sunt sup
ercha bibo her offendere spe
gitur et spirantes patria tua
Cum tacere ubi non oportet ne dum
trinitatis placet ... respuere
ludam dimer ignoscere. Item aden
tatur. Cum pelendi me coista sp
binie de histone quidam qui apud bo
ostitutus. Sunt cuiusque adhuc artes sine
dedecore presumat et quod inde
dicat ceteri quos consumunt ab tali de
beat genitrice bolitum. **Cum ego** pro
nec maiestatis diuine nec ecclesie
generis descripta pudor et honorem
certe tum terri et spiritu cognatione
sedare. nam cum ibere ha
sam intelectum in lege presbeantur
maledicta qui indicent quasi ma
ioris et canonis non tam nimia in
dimenta atque sed questus qui turpes
et molles et muliebres magistro in
predicatore artis expurne. **Cum de** ista
arte dicere quemadmodum magistri
fictam et fratrum arte intus et deo
dum psalma maculante pro comp
ta atque cumulat corpus delicta pla
cabitur. **Ex de miraculis de peccatore**
meretrice ... de tyrannica usurpatione
iniuste **de serpa ... eius**
Pugilis quidam etiam quoque meus
hospita sua ex dracone premens
tristem propriam animam gero genibus
quem catheris perdolor ad mortem non
innumera trahens heu in quos deat
falli qui propter pubere timpora quae
velox ad mea dapina fuit hospi
cum spons in una subiaceat arte
quo presumpta breui tempore tarpa sui vel
michi de parte sed origine claram adulte
illuxit sancta sub reservante forte
non restat alloquit patribus impetrat
sibi religio caput sua lactat
herem hic pura modo corpus prior
bit hostem clamantem quod velit in propria

trahit / Hospita lex ista mei est
hic consolacio dam / Obligar hoc
fed(us) solvet amara dies / Ergo dicar
h(ec) nescio q(uo) nescio q(ua)m / Et fertisse
dies iste p(ri)mus erit / Est q(uo) pone
re domus q(ue) libera testis / Carere
p(er)petuo p(ar)ue carere / quicu(m)q(ue) then
q(ua)m turpe nephas q(uo)d ne(m)p(e) medi
canam distorte anime q(uo)d q(ua)m inphans
vindi cura mones petter esti
m(isericordi)a sp(iritu)ale do(n)a ius (et) honestum
dec abiectare p(ro)p(ter) q(uo)d pudor / Le(x)
e honor crimen / hon(ori) / Virtus
lilie apex (et) dec(us) sine fructu / Cu
benale bonum merx s(u)p(er) honora
uenx ky p(ro)phe ambiciose / Re
pom similis dura vespera / Baucis
belute virgula fumi / Non e
im placare asp(er)it n(ost)ro / Enim
respum dolcat teste remoto / Cum
te g(r)aui(s) amet bel tueat / Cum
patima pollicatum / Laus publi
ma opes / eine egestas / Sin pollet
fatiu(s) sordet honestas / Hec nunc
i nocu(m)e p(ro)ua minant / Aup fla
g(ra)m sceptra lucrant / Ha quam
sollicito q(ui)p(pe) labore / Occupat medi
to carmis timore / De morbis aie
nulla q(ue)rela / expessam s(er)at tarda
medela / Multa dulces lucri pro
libitate tulere / Excha sobolem
gladio caput exposuere / Felices
s(e) esse p(ro)pt(er) s(e) exoutet / Nec in
sede q(ue) q(ui)s miserabil(ius) s(e)quere(n)tur
Re q(ue) feminin(a) male libera colla
p(er)mulcat et duo tertu p(ro)pria c(on)iu(n)ta
q(ui)p(pe) serebat / Ei(us) s(ibi) libera publi(ce) te
placeret / Non hon(ori)s pro s(er)uire
p(ro)deret / Illud cui t(ur)pis(simum) (et) palerz
morte levat / Hec Cetum ut Fine(m)

Fine lucrat(ur) ex dec(em) c(om)pl(e)te de
se (et) ex se(p)te(m) Septe(m) actib(us) a(n)i(m)e
Ip(s)os sibi vendicat act(us) Cum sit
cui sentit varias apte(n)tit artes /
Committit excess(us) / v(ir)t(us) tribus i(n)stat
i(m)p(er)ij dirigit temp(er)antia delectate
gaud(et) i(n) illa dominib(us) q(uo)d primi rest
trahalbunta p(ro)p(ri)at alim(enta) duo
nec p(ro)petates dres sit et s(u)p(er)
s(er)m ante ferietur / Ex actu primo
vegetant corpa crescit / p(ro)uenit
i(n) te bigor mixtus c(om)plexio mot(us)
et sat(is) q(uod) sp(eci)es t(ame)n varietia q(ui)dam
Ex alio tangit vid(et) audit / gustat
odorat / odit amat / petit ap(er)ita
sibi c(on)traria vitat / Volunt(ur) i(n) s(u)p(er)
nos sy(m) sophia m(er)c(e)de vagant(ur) / p(ro)pria
tremunt beatus i(n)stat / agit q(ui)p(pe)
plurima q(ui)que s(ub) eo (et) vec p(er)mit(tit)
Tercius i(n)gemuas aliu(m) q(uo)d pam
bulat artes / Quis vel i(n)genium
vel disciplina ministrat / Colligit et
dignos q(uo)d f(a)ctu melibus heret / Ex(
abillicat remouat n(ost)r(e) (con)silia q(uo)d rat(io)
al(ter)mrat do(na) extra agitare sese
sy(m) t(ur)pit t(ame)n nouu(m) meat t(ur)pere
dexdem / Distim(us) ex q(ui)nto rate
lege tenere / Res i(n) (con)fessas utru(m)
aude carere / q(ua)m tre(s) aliq(uando) eam
sine teste carere / Sex(tus) v(er)i i(n)appetu
p(er)lios luce q(uo)d s(u)p(er)nue penez pem
p(ro)p(ri)us etiam recipit i(n)maculatam
Septim(us) astringit stabili q(uo)d sibi ar
tat amore / Collateat q(uo)d deo q(uo)d dote
iam speculet(ur) / Ore thalamos q(ui)
vult(us) eam q(ue) festa s(er)enent
dum dictat spetaoreale cum dup(er)e
lite / munores aie ueteres b(ea)unt
cantib(us) / ant ea lingua fuit q(ui)b(us)
h(ic) apte liceret / Ex tert(ius) s(ecundu)m me
ritu(m) q(uo)d recondita mentes

Primus itaque iste actus est vivificativus /
2us sensitivus / 3us activus / 4us contemplativus / 5us
unitivus / 6us completivus / 7us quietativus /
hoc actu sic animus desiderans im-
pediri nequit perfectam vel perfect-
ionem istam hominem desiderasse vel supra ho-
minem perfectam / quem solus tam libe-
benter esse ut eam complectatur nescire
et adversus perfectos actus / tertius mi-
litat ebrietatem et dum sic elephat af-
fectum / iusque cum videt arte par-
ce ebrietatem est / septimus actus non eos
tempore videt modo eodem eadem in-
festantur molestia / alii quippe
iterum quasi segetes in cinere per-
ferantur alii iam pervecti velud
ipsi gravati quia timor nimius extra
vel nullatenus sunt / Est etiam quod illos
in ... perfugiet vel evadet et ex-
orans [illegible]
primus quanto animi [illegible]
... est tanto acrius in certitudine
securior / certo cum vivificativus af-
fectum amat / tanto quod in eo pace
conspicit vere quod ei contrarium noverit
et implacabili odio abhominatur solli-
citudine amerescit / hinc est quod illi
qui cum Paulo clamant cupio
dissolvi et esse cum Christo morte tam
formidant quod tamen hanc letaliter
confessio ... mori beneficat et tamen
dicebat ... sic ... ante
talis iste ... tum remotus a
discipulis ... unus ad
... passione ... ubique nichil
est passione ... aliud intelligendum est quod quedam
vivificatio animi quod sic vitat ei
lege nature ut tamen bonum
non impediet obedire sine culpa

fuit tantumque audeo tamquam gemina
... plerumque superveniunt ...
... molestie quibus concitata cum
ad vivificationis odium spem sollici-
tat adversum / quod sicut ... dispe-
ratio sit et perniciosa ... anima
... plenitudinem / alii de ...
... dum ... fieri
... formidat paulatim incipit ...
... plerumque vivificationis ...
... per ... in ... anima
... nusquam ... et ... non
... mortis appetunt nequaquam
sunt perfecte et que mors ...
... plerumque ... et ...
... non illos ... quia
... habuerit ... vel ... in
... dolor amisse ...
... quos
... sic ... ipsa ...
... nequaquam ... te-
nuerant non ... de ...
... in ... mortis ...
... voluntate ...
... placuerit tamen quod ...
amet quod ... ut ...
... ut ...
... abdicat amor / ...
... semel ... sepius / ...
... morte ... quod ...
... / ... non
est ... voluntas / donec

[illegible]